

Saraiki: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

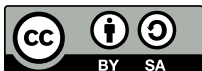
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹۔ يسوع مسيح ابن داؤد پتر ابراهيم دا نسب نامہ۔²۔ ابراهيم تھوں اضحاق جميلۂ اضحاق تھوں يعقوب جميلۂ يعقوب تھوں يہوداہ اوندے دے بھرا جم۔³۔ ول يہوداہ تھوں فارصۂ زارح تمر تھوں حصۂ فارص تھوں حصرون جميلۂ حصرون تھوں رام جميا۔⁴۔ ول رام تھوں عمينداب جميلۂ عمينداب تھوں نحسون جميلۂ نحسون تھوں سلمون جميا۔⁵۔ ول سلمون تھوں بوغر راحب تھوں جميلۂ ول بوغر تھوں عبید روت تھوں جميلۂ ول عبید تھوں یسی جميا۔⁶۔ ول یسی تھوں داؤد بادشاہ جميلۂ ول داؤد تھوں سليمان اؤں ذال کولوں جميا جيہڑی پہلے اوريا دی ذال ہائی۔⁷۔ ول سليمان تھوں رُبعام جميلۂ ول رُبعام تھوں ابياء جميلۂ ابياء تھوں آسا جميا۔⁸۔ آسا تھوں یوسفط جميلۂ یوسفط تھوں یورام جميلۂ ول یورام تھوں عزباہ جميا۔⁹۔ ول عزباہ تھوں یوتام جميلۂ ول یوتام تھوں آخر جميلۂ ول آخر تھوں حزقياہ جميا۔¹⁰۔ ول حزقياہ تھوں منسی جميلۂ ول منسی تھوں امون جميلۂ امون تھوں یوسياہ جميا۔¹¹۔ ول او نہی کے بابل ونجن دے زملہ اچ یوسياہ تھوں یکونیاہ اوندے بھرا جم۔¹²۔ اوہ نہی کے بابل ونجن تھوں بعد یکونیاہ تھوں سیالٹی ایل جميا۔ ول سیالٹی ایل تھوں زربابل جميا۔¹³۔ ول زربابل تھوں ابیہود جميلۂ ول ابیہود تھوں الیاقیم جميلۂ ول الیاقیم تھوں عازورجميا۔¹⁴۔ ول عازور تھوں صدوق جميلۂ ول صدوق تھوں اخیم جميلۂ اخیم تھوں الیہودجميا۔¹⁵۔ ول الیہود تھوں الیعزر جميلۂ الیعزر تھوں متان جميلۂ متان تھوں یعقوب جميا۔¹⁶۔ ول یعقوب تھوں یوسف جميا۔ ایہ اؤں مریم دا پٹہا جیندے وچوں یسوع جميا ہا جيہڑا مسیح اکھویندلے۔¹⁷۔ داؤد کولوں گھن کے ابراهيم تک ساریاں چوڈاں پشتاں تھیاں لے داؤد تھوں گھن کے نہی کے بابل ونجن تائیں چودہ پشتاں لے نہی کے بابل ونجن تھوں گھن کے مسیح تائیں چوڈاں پشتاں تھیاں۔¹⁸۔ خداوند یسوع مسیح دا جمنان ایہوں تھیا کہ جڈاں اوندی ماں مریم دی منگی یوسف دے نال تھئی تاں اونہاں وے ملن تھوں پہلاں ای روح القدس دی قدرت نال حاملہ تھی گئی۔¹⁹۔ اوندے پٹہ یوسف جیہڑا نیک ہائی اؤں کو بدنام کرنا ناں چاہند ہا۔ ایہ پاروں اؤں کو چپ چاپ چھوڑ ڈیوں دا ارادہ کیتے۔²⁰۔ جیویں ہی اوہ اپنے دل دے وچ اے گالہ سچیندا پیا ہا کہ خدا دے فرشتہ کو اؤں خواب ڈٹھا، فرشتہ اؤں کو آکھیا اے یوسف داؤد دے پتر! اپنی ذال مریم کوں اپنے گھر گھن آؤں تھوں نہ ڈر کیوں جو اوندے ڈھڈ اچے اوہ روح القدس دی قدرت تھوں ہے۔²¹۔ اوہیک پتر کوں جمسی تے توں اوندنا ناں یسوع رکھیں کیوں جو اوہ اپنے بندیاں کوں اُنہاں دے گناہواں تھوں بچا گھنسی۔²²۔ اے سارا کجھ اؤں گالہ کوں پورا کرن کیتے تھیا جو خدا نے نہی دی رائیں آکھیا ہا اوہ پورا تھیوے۔²³۔ ڈیکھو پک کنواری ڈھڈ نال ہوسی تے پتر جمسی لے اوندنا ناں عمانوئیل رکھسن جیندا ترجمہ خدا ساڈے نال۔²⁴۔ یوسف نے اپنی نیندر تھوں جاگ کتے اؤں ویں ای کیتا جیویں خدا دے فرشتہ اؤں کوں حکم ڈتا ہتے ول اوہ مریم کوں اپنی ذال دی حیثت نال اپنے گھر گھن آیا۔²⁵۔ لے ول اوہ اؤں ویلے تائیں کٹھ نہ تھئے جئیں ویلے تائیں اُنہاں نے اپنے پتر کوں جم نہ ڈتا لے اؤں دا ناں یسوع رکھیا۔

¹۔ جڈاں پرودیس بادشاہ دے زملہ وچ یسوع دے یودیہ دے بیت لحم وچ جمن دے کجھ عرصہ بعد مجوسی ڈبھار کولوں یروشلم وچ اے آدھوئے لے کر۔²۔ یہودیاں دا بادشاہ جیہڑا جمیلے او کتھایے؟ کیوں جو اسان ڈبھار اچ اوندھا تارا ڈیکھ کے اوں کؤں سجدہ کرن کیتے لے بیس۔³۔ ول پرودیس بادشاہ ایہ سُن کے اوندھ نال دے سارے بندے گھیریج گئے۔⁴۔ پرودیسے سارے وڈیریاں کابناں فقیریاں کؤ کھٹا کیتلے اُنہاں کولوں پوچھیا جو مسیح کتھاں پیدا تھیسے۔⁵۔ اوہناں اؤں کؤ ڈسایا یودیہ دے بیت لحم وچ کیونکہ نبی دی معرفت ایہو لکھاگیلے کہ۔⁶۔ اے بیت لحم یہوداہ دے علاقہ تُو یہوداہ دے وڈیریاں وچوں ہرگز چھوٹا نہیں کیونکہ تیڈے وچوں یک وڈیرا نکلسی جیہڑا میڈی اُمت اسرائیل دا آجڑی ہوسی۔⁷۔ ول پرودیسے پُچ کر کے مجوسیاں کؤں کھٹا کیتا تاں اُنہاں کولوں تارے دے بارے پوچھیا کہ اوہ کیہڑے ویلے ڈٹھا ہا۔⁸۔ ول ایہ آکھ کے اُنہاں کؤں بیت لحم کو گھلیا کہ ونجوتے اوں بال کؤں جنگی طرح گولو جیہڑے ویلے بال ٹہاکوں مل ونجوتے میکوں اُن کے ڈساؤ تاں جو میں وی اوں بال کو سجدہ کر سگاں۔⁹۔ اوہ بادشاہ دی گالھ سُنن دے بعد اُنہاں اپنی راہ گدی تاں ڈیکھو اوہ تارا جیہڑا اُنہاں چڑھدے پاسے ڈٹھا ہائی اوہ اُنہاں دے لگے لگے پیا ایتھوں تک کہ اوں جامتے ونج کے رُک گیا جتھاں اوہ بال ہا۔¹⁰۔ جیہڑے ویلے اُنہاں تارے کو ڈٹھلے او خوشی نال بھر یج۔¹¹۔ اوہ اوں گھر دے اندر گئے نیک بال کؤ اپنی ماں مریم دے کول ڈٹھا تے اُنہاں جھک کے اوں کؤں سجدہ کیتا ول اُنہاں اپنے تہ کھول کے سونلتے لُبناتے مَر اوں کؤں نظر کیتے۔¹²۔ ول خدانے اُنہاں کؤں خواب وچ آکھیا کہ پرودیس کول ول نہ ونجو ول اوہ ڈوجھی راہ تھوں اپنے وطن ول روانہ تھی گئے۔¹³۔ اُنہاں دے روانہ تھیون دے بعد یوسف کؤں خواب وچ خُداوند دا فرشتہ ڈکھائی ڈتا ول اوں کؤ آکھیا اُتھ۔ بالے اوندی ماں کؤں گھن کے مصر کؤ بھیج ونجولے جیہڑے ویلے تائیں میں تیکو نہ آکھاں اُتھائیں راہیں کیونکہ پرودیس ایں بال کؤ گولیندا وَلے تاں جو ایں کؤ مار سٹے۔¹⁴۔ ول رات دے ویلے یوسف اُتھی کے بالے اوندی ماں کؤں گھن کے مصر راوانہ تھی گیا۔¹⁵۔ اوہ پرو دیس دے مرن تک اُتھائیں رہیا تاں جو ایہ گالھ پوری تھی ونج جیہڑی خُدانے اپنے نبی دی راہیں آکھی ہا کہ میں اپنے پُتر کؤں مصر وچوں سڈلے۔¹⁶۔ جیہڑے ویلے پرودیس نے ڈٹھا کہ مجوسیاں نے میڈے نال مذاق کیتے تاں اوہ بہوں غصہ تھیا لے بندے گھل کے بیت لحمتے اوں علاقہ دے اندروں اوں سارے بالاں کؤں مروا ڈتا جیہڑے ڈو ڈو سال دے یا ایندے کولوں نکھن۔ اوں ویلے دے حساب نال جیہڑے اوں مجوسیاں نے پتا کیتا ہا۔¹⁷۔ اوں ویلے اوہ گالھ پوری تھئی جیہڑی یرمیاہ نبی دی معرفت آکھی گئی ہائی کہ۔¹⁸۔ رام وچ یک آواز سُنائی ڈتی۔ کہ روونلتے وڈا ماتم - راخِل اپنے بالاں کو روندی پئی پتے اوں سہر طرح دے سکونتے آرام دا انکار کر ڈتے جو اوہ مر گئیں۔¹⁹۔ جیہڑے ویلے پرودیس مر گیا تاں ڈیکھو خدا دے فرشتے مصر وچ یوسف کؤں خواب اچ لکے اوں کؤں آکھیا۔²⁰۔ اُتھی تے ایں بالے اوندی ماں کؤں گھن کے اسرائیل دے مُلک اچ لگا ونج کیونکہ جیہڑے بال دی جان گھنن لَلّےن او مر گئیں۔²¹۔ ول یوسف اُتھی کتے بالے اوندی ماں کؤں گھن کے اسرائیل دے مُلک وچ لگا گیا۔²²۔ پر جیہڑے ویلے اوں کؤں پتہ لگے کہ پرودیس دی جامتے اُوندا پُتر ارخلاؤس یودیہ حکومت کریندا پیلے تاں اُتھاں ونجن کولوں ڈر گیا لے خواب اچ ہدایت گھن کے گلیل دے علاقہ کؤ روانہ تھی گیا۔²³۔ لے ناصرت نامی یک شاہر دے وچ راہوں لگا تاں جو اے گالھ پوری تھیوے جیہڑی خدانے نبیاں دی راہیں آکھی گئی ہا کہ او ناصری اکھواسی۔

۱- اُنہاں ڈیواہاراں وچ یوحنا بیتسم (پانی وچ غوطا) ڈیون آلا یہودیہ دے ویرلہ وچ تبلیغ کریندا ہوا آیا تے ویرلہ اچ آکھن لگا۔ ۲- توبہ کرو کیوں جو آسمان دی بادشاہی نیڑے آ گئی۔ ۳- کیوں جو اے اُوپے جیندے بارے وچ یسعیاہ نبی آدھا پیا ہا کہ ویرلہ وچ ہوکا ڈیون لہ دی آواز آندی کہ خداوند دی راہ تیار کرو۔ اوندے رستے سیدھ بناؤ۔ ۴- ایہ یوحنا اُوٹھ دے والاں دا کڑتا پاندا پاتے اپنے لک دے نال چمڑے دا پٹکا بدھیندا پاتے اُوں دا کھاوَن تڈیا تے جنگلی شہد ہائی۔ ۵- اُوں ویلے یروشلمیتے سارے یہودیہ دریلے بردن دے آسے پاسے دے علاقیاں دے بندے اوندے کول گئے۔ ۶- وَل اپنے گناہاں دا اقرار کرکے دریلے بردن اچ اوندے کولوں بیتسم گدا۔ ۷- پر جیڑے ویلے اُوں نے بیوں سارے فریسیاں تے صدوقیاں کولوں بیتسم (پانی وچ غوطا) گھنن کیتے آندیاں ہویاں ڈٹھلے وَل اُنہاں کولوں آکھیا کہ اے نانگ دے پُترو تہاکو کئیں ڈسلے جو آؤن لہ قابر تھوں بھج ونجو؟۔ ۸- توبہ دے موافق پھل گھن آؤ۔ ۹- تُساں اپنے دِلاں وچ اے گلاں آکھن دا سوچو وی نہ کہ ابراہام ساڈا پیوے کیوں جو میں تہاکو آدھا ہاں کہ خدا اِنہاں پتھراں وچوں وی ابراہام کیتے اولاد جما سگدے۔ ۱۰¹⁰¹²۔ پہلے ای کلہاڑا درختاں دیاں جڑاں رکھا لائے۔ جیڑا درخت چنگا پھل نہ گھن آسی او کٹ ڈتا ویسی۔ وَل اوہ بھا اچ ستا ویسی۔ ۱۱¹¹۔ میں تاں تہاکو توبہ دے کیتے پانی نال بیتسم ڈیندا ہاں پر جو میڈے بعد آؤن آلیے او میڈے کولوں ڈاڈھلے تے میں اُوں دی جُتی چاؤن دے لائق وی نہیں۔ اوہ تہاکو روح تے آگ نال بیتسم ڈیسی۔ اُوں دا چھجا اُوں دے تھ وچیتے او اپنے کھلیان کُ ڈاڈھا صاف کریسی تے اپنے اناج کُ گودام وچ کھتا کریسی تے او بھوں کُ آگ نال بھا لا ڈیسی تے او بھا کڈائیں وی نہ بچھ سی۔ ۱۳¹³۔ اُوں ویلے یسوع گلیل تھوں دریلے بردن دے کنڈے آیا تاں جو یوحنا تھوں بیتسم گھتے۔ ۱۴¹⁴۔ پر یوحنا اے آکھ کے اُوں کُ روکیندا ریا کہ میکؤ تہاڈے کولوں بیتسم گھنن دی لوڑے تُساں میڈے کول لے ہو؟۔ ۱۵¹⁵۔ یسوع نے اُوں کُ جواب ڈتا ہن اے ایویں ای تھیون ڈے کیوں جو ساکؤں ایویں ای ساری راستبازی کُ پوری کرنا ضروری۔ وَل یوحنا نے اُوں وی ای ہون ڈتا۔ ۱۶¹⁶۔ بیتسم گھندے ای یسوع پانی تھوں باہر نکل آیا تے اُنہاں ڈٹھا کہ اُوں دے کیتے آسمان کھل گیلے تے اُوں نے خدا دے روح کُں کبوتر دی شکل دے اچ اُتر دے تے اپنے لہ تہا پر دے ڈٹھا۔ ۱۷¹⁷۔ لہ ڈیکھو آسمان تھوں یک آواز اے آدھی ہوئی آئی کہ اے میڈا پُترے میں اِندے کولوں بیوں خوش ہاں۔

۱- اؤں ويله روح يسوع کون جنگل اچ کهن گيا تان جو شيطان کولون آزمایا ونج-۲- ول چاليس ڏينهن چاليس رات تان فافه کرک چھيڪڙتہ اؤں کون بھک لگی-۳- تان آزماؤن لئنه کول آکے اؤں کون آکھيا اگر تون خدا دا پتر پئیں تان انہاں پتھراں کون آکھ ک اے تکر بن ونجن-۴- ول يسوع اؤں کون جواب ڏتا ک بندہ صرف تکر نال ای جیوندا نہ راپسی بلکیر گالھ تھوں جیڙی خدا دے من وچوں نکلدی-۵- ول شيطان اؤں کون پاک شاہر اچ گھن گيا لئہ پکل دی ساریاں تھوں اچی جامتہ کھڙا کرکے اؤں کون آکھيا -۶- اگر تون خدا دا پتر پئیں تان اپنہ آپ کون تھلہ سٹ ڏے کیوں جو لکھا لائھ ک اوہ تیڏے کیتہ اپنیاں فرشتیاں کون حکم ڏیسی لئہ اوہ نیکو اپنہ تھاتہ چا گھنسن تان جو اے نہ تھیوے ک تیڏے پیراں کون تھڙا لگ-۷- يسوع اؤں کون آکھيا اے وی لکھا لائھ ک تون خداوند اپنہ خدا دی آزمائش نہ کر-۸- ول شيطان اؤں کون پک پھوں اچ پھاڙتہ گھن گيا لئہ دنیا دی ساریاں سلطنتاں تہ انہاں دی ساری شان و شوکت اؤں کون ڏکھائی-۹- ول اؤں کون آکھيا ک اے ساری شان و شوکت میں تیکوں ڏے ڏیساں اگر تون میکوں جھک کے سجدہ چا کریں-۱۰- يسوع اؤں کون آکھيا ک تون خداوند اپنہ خدا ای کون سجدہ کرتہ صرف اؤندی ای عبادت کر-۱۱- ول شيطان اؤں دے کولون لگا گيا تہ فرشتہ آکے اؤں دی خدمت کرن لگ پئ-۱۲- ول جیڙے ويله يسوع کو پتہ لگ ک یوحنا کون پکڙوا ڏتا گیلہ تان اوہ گلیل کون لگا گيا-۱۳- لئہ ناصرت کون چھوڙکے کفر نحوم اچ ونج رہا جو گلیل دی جھیل دے کنڌے زبولون تہ نفتالی دے علاقہ وچ-۱۴- تان جو یسعیاہ نبی دی معرفت آکھيا گيا پائی او پورا تھیوے ک-۱۵- زبولون تہ نفتالی دی زمین دربلہ یردن دے پار غیر قوماں دی گلیل-۱۶- جیڙے لوگ اندھارے وچ بیٹھن انہاں عظیم نور ڏٹھاتہ اوہ جیڙے اپنہ خطہ موت دے سلک دے پتھان بیٹھن انہاں نور چمک-۱۷- اؤں ويله تھوں يسوع پر چار کرنا شروع کیتلہ آکھيا توبہ کرو کیوں جو آسمان دی بادشاہی نیڙے آگئی-۱۸- ول اوہ گلیل دی جھیل دے کنارے ٿردا ویندا پتہ اؤنہ ڏو بهراواں کون ڏٹھا شمعون جیڙا پطرس اکھواندا پتہ اؤں دا بهرا اندریاس کون جھیل وچ جال سڻیندیاں پویاں ڏٹھا کیوں جو اوہ مچھیرے بن-۱۹- يسوع انہاں کون آکھيا میڏے پچھوں آؤ تان میں تباکون آدم گیر بنیساں-۲۰- انہاں جلدی نال اپنہ جال چھوڙ ڏنہ تان اؤں دے پچھوں ٿر پئ-۲۱- ول اوہ انہوں ٿر پیا تان لگ آکے اؤنہ ڏو بهراواں یعنی زبدی دے پتران یعقوب تہ انہاں دے بهرا یوحنا کون ڏٹھا ک اوہ اپنہ پیو زبدی دے نال کشتی وچ اپنہ جال ٿھیک کریندے پئیں تان انہاں کون اپنہ ول سڏیا -۲۲- تان انہاں جلدی نال اپنی کشتی تہ اپنہ پیو کون چھوڙکے اؤنہ پچھوں ٿر پئ-۲۳- يسوع گلیل دی جھیل دے سارے علاقیاں وچ پھردا رہاتہ انہاں دے عبادت خانہ وچ تعلیم ڏینداتہ خدا دی بادشاہی دا پرچار کرینداتہ بندیان دی ہر طرح دی بیماریاں تھوں شفا ڏیندا رہا-۲۴- اؤں دے بارے وچ اے خبر سورہ دے سارے علاقیاں وچ پھیل گئی تان لوگ سارے بیماریاں کون اوندھ کول گھن لئہ کئی مریض تان طرح طرح دی بیماریاں وچ بھسبوئن جیڙے بندے شيطان دی پکڙ اچ بن مرگی آلیاں مفلوجاں کون يسوع کول گھن لئہ يسوع انہاں کون چنگا کر ڏتا-۲۵- گلیل تہ دکپلس تہ یروشلم تہ یهودیتہ یردن دے پار پک پھوں وڏا هجوم اوندھ پچھوں تھی پیا-

۱- اوہ بندیاں دی وڈی بھیڑ کؤ ڈیکھ کے پھاڑتے چڑھ گیا وَل جیڑے ویلے بیٹھ گیا تاں اوندے چیلے اوندے کول لٹے۔^۲ اوہ اپنامنہ کھول کے اُنہاں کؤ تعلیم ڈیون لگا۔^۳ مبارک ہن اوہ جیڑے دل دے غریبہن کیوں جو آسمان دی بادشاہی اُنہاں دیے۔^۴ مبارک ہن اوہ جیڑے غم کریندے کیوں جو اوہ آرام پاسن۔^۵ مبارک ہن اوہ جیڑے حلیمہن کیوں جو اوہ زمین دے مالک ہوسن۔^۶ مبارک ہن اوہ جیڑے راستبازی دے بھکتے پیاسہن کیوں جو اوہ رَح وِسن۔^۷ مبارک ہن اوہ جیڑے رَحِم دلہن کیوں جو اُنہاں رَحِم کیتا ویسی۔^۸ مبارک ہن اوہ جیڑے پاک دلہن کیوں جو اوہ خدا کو ڈیکھسن۔^۹ مبارک ہن اوہ جیڑے صلح کریندے کیوں جو اوہ خدا دے پُتر اکھویسن۔^{۱۰} مبارک ہن اوہ جیڑے نیک نامی دے پاروں ستلے گئین کیوں جو آسمان دی بادشاہی اُنہاں دیے۔^{۱۱} جڈاں میڈے پاروں لوگ تھادیہ عزتی کریندے ستاسن۔ اوہر طرح دیاں گندیاں گالہیں تھادے بارے وچ کرینن تاں اُنہاں مبارک ہوسن۔^{۱۲} خوش تھیوئے خوشی نال تھو کیوں جو آسمان دے لٹے تھادے کیتے بہوں وڈا اجرے ایں کیتے کہ بندیاں اُنہاں نبیاں کؤ وی جیڑے تھادے کولوں پہلے ایویں ای ستایا ہائی۔^{۱۳} اُنہاں زمین دا لُون پوے جیڑے ویلے لُون دی جس اوندے وچوں لگی ونجے تاں وَل اُون کؤں کیڑی شہ نال لونا کیتا ویسی؟ تاں وَل اوہ کئیں کم دا نہ راہی سولہ ایندے جو کہ باہر ستا ونجتے جیڑا لوگاں دے پیراں دے تھلے آوے۔^{۱۴} اُنہاں دنیا دا نور پوے جیڑا شہر پہاڑ لٹے وسایا گیا ہووے اوہ نہیں لک سگدا۔^{۱۵} ڈیوا جگا کے توکری دے تھلے نئیں رکھیندے تھوں چراغ دان دے لٹے رکھیندن تاں جو گھر دے وچ ساریاں دے کیتے سوجھلے دا سبب بے۔^{۱۶} ایہ سوجھلے کؤ بندیاں دے سامنے ایویں چمکن ڈیو کہ اوہ تھادے نیک کماں کؤ ڈیکھ کے تھادے باپ دی تعریف کرن جیڑا آسمان تھے۔^{۱۷} ایہ اُنہاں کڈائیں وی نہ سمجھلے کہ میں توریت تے نبیاں دیاں کتاباں کؤ منسوخ کرن کیتا آیا ہاں۔ میں تاں اُنہاں کؤ منسوخ کرن کیتے نئیں تھوں اُنہاں کؤ پورا کرن کیتا آیا ہاں۔^{۱۸} کیوں جو میں تھاکوں سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تائیں آسمان تے زمین تَل نہ ویسن توریت دا پک وی نقطہ یا شوشہرگز تَل نہ سگسی جڈاں تائیں سارا کجھ پورا نہ تھی ونج۔^{۱۹} ایں پاروں جیڑا کؤئی اُنہاں حکماں وچوں کوئی وی بہوں چھوٹا وی حکم توڑیسی جیڑا ڈوجیاں کؤں ایہو کرن دی تعلیم ڈیسی آخر اوہ آسمان دی بادشاہی وچ نچلے درجے دا سڈا ویسی پر جیڑا اُنہاں حکماں دی پیروی کریندے اُنہاں حکماں دی تعلیم ڈیسی او آسمان دی بادشاہی وچ وڈا آکھواسی۔^{۲۰} کیوجو میں تھاکوں آدھا ہاں کہ اگر تھادی دین داری فقیہانہ فریسیاں دی دین داری کولوں وڈھ کہ نہوسی تاں اُنہاں آسمان دی بادشاہی دے وچ کڈائیں وی داخل نہ تھی سگسوں۔^{۲۱} اُنہاں سُن چُکھو گ اگلے زملہ ویلے دے وچ اُنہاں کؤں اکھیا گیا ہا کہ اُنہاں قتل نہ کرنلے جیڑا قتل کرینسی اوہ عدالت دی سزا دے لائق ہوسی۔^{۲۲} پر میں تھاکوں آدھا ہاں جے کوئی اپنے بھرا دے نال غصہ کرینسی اوہ عدالت دی سزا دے لائق ہوسی لٹے جے کوئی اپنے بھرا کؤ پاگل آکھسی اوہ وڈی عدالت دی سزا دے لائق ہوسی جے کوئی اپنے بھرا کؤ کلا آکھسی اوہ دوزخ دی آگ دا حق دار ہوسی۔^{۲۳} ایں بادوں جے تیکوں قربان گامتے اپنا نذرانہ چڑھاندے ویلے یاد آونجے کہ میڈے بھرا کؤ میڈے نال کجھ شکایت ہے۔^{۲۴} تاں توں قربان گاہ دے لگے اپنا نذرانہ چھوڑ ڈے لٹے ونجے کہ پہلے اپنے بھرا دے نال صلح کرے وَل لگے اپنا نذرانہ پیش کرے۔^{۲۵} جڈاں تائیں تُون راہ وچ اپنے مدعی دے نال ہئیں چھیتی کرتے اوندے نال صلح کر گھن۔ کڈائیں ایویں نہ تھیوے کہ مدعی تیکو انصاف کرن لٹے دے حوالہ کر ڈیوے انصاف کرن آلا تیکو سپاہی دے حوالہ کر ڈیوے تاں تُون قید اچ ستیا ونجیں۔^{۲۶} میں تیکو سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تائیں تُون ہک پک پیسہ نہ واپس کرینسیں اُنہوں کڈائیں وی باہر نہ نکل سگسیں۔^{۲۷} اُنہاں سُن چُکھوے آکھیا گیا ہا کہ زنا نہ کرنا۔^{۲۸} پر میں تھاکو اے آدھا ہاں بئی جیڑا کوئی کئیں زانی وَل گندی اکھ نال ڈیکھسی اوہ اپنے دل دے وچ اُنڈے نال زنا کر گھنسی۔^{۲۹} اگر تیدڈی سچی آکھ تیدڈے کیتے تھوڈے دا سبب بے تاں توں اُون کؤں کڈھ کے دُور بھکا ستھ کیوں جو ایہ تیدڈے کیتے چنگا ہوسی کے تیدڈے جسم دا پک حصہ کھڈ ڈتا ونجے اے نہ تھیوے کہ تیدڈا سارا جسم جنم اچ ستیا ونجے۔^{۳۰} لٹے اگر تیدڈا سچا تھ تیدڈی بریادی دا سبب بے تاں اُون کؤں کپ کے اپنے کولوں دُور بھکا چھوڑ کیوں جو اے چنگلے کہ تیدڈے جسم دا اوہ ٹوٹا جیڑا وکھرا کیتا گیلے بریاد ہووون دی وجہ تھوں تیدڈا پورا جسم دوزخ دے وچ نہ ستیا ونجے۔^{۳۱} اے وی آکھیا گیا ہا کہ جو کوئی اپنی ذال کؤں چھوڑ ڈیوے تاں اُون کؤ طلاق نامہ لکھ ڈیوے۔^{۳۲} پر میں تھاکوں آدھا ہاں کہ جے کوئی اپنی ذال کؤں حرام کاری تے بُرے کم کرن تھوں علاوہ کئیں بئی وجہ تھوں چھوڑ ڈیسی تاں اوہ اُونڈے کولوں زنا کریندے جیڑا وی اُون چھوڑی ہوئی نال ویاہ کرینسی او زنا دا مجرم ہوسی۔^{۳۳} وَل اُنہاں اے وی سُن چُکھوے کہ اگلیاں کون آکھیا گیا ہا کہ کؤڑی قسم نہ کھاوان بلکہ اپنی قسماں خداوند دے کیتے پوری کرلے۔^{۳۴} پر میں تھاکوں آدھا ہاں کہ کڈائیں وی قسم نہ کھاوان نہ ای آسمان دی کیوں جو اوہ خدا دا تخت ہے۔^{۳۵} نہ زمین دی کیوں جو اوہ خدا دے پیر دی چوک ہے نہ یروشلم دی کیوں جو اوہ وڈے بادشاہ دا شہ ہے۔^{۳۶} نہ اپنے ستر دی قسم کھاونا کیوں جو توں اپنے ستر دا پک وال وی چٹا یا کالا نیں کر سگدا۔^{۳۷} بلکہ تیدڈا کلام ہاں دی جاہانہ نہ دی جاہ نہوے کیوں جو ایں تھوں زیانیہ اوہ گناہ ہے۔^{۳۸} اُنہاں اے سُن چُکھوے جو اے آکھیا گیا ہا کہ آکھ دے پاروں آکھتے دُند دے پاروں دُند۔^{۳۹} پر میں تھاکوں اے آدھا ہاں کہ بُرے دا مقابلہ نہ کرنا بلکہ ایں دے پاروں جے کوئی تھادی پک گال دے تھپڑ مارے تاں اُنہاں ڈوجھی گال وی اُونڈے لگے کر ڈیوے۔^{۴۰} اے اگر کوئی تیدڈے عزتی کر کے تیدڈا کُرتا گھیننا چاہے تاں اُون کؤ اپنا چولا وی ڈے چھوڑ۔^{۴۱} لٹے جیڑا کؤئی تیکوں پک میل وگاڑ اچ گھن ونجے تاں تُون اُونڈے نال ڈومیل لگا ونجے۔^{۴۲} جیڑا کوئی تیدڈے کولوں مَنگ اُون کؤں ڈے لٹے جیڑا تیدڈے کولوں اُدھار مَنگ اُونڈے کولوں مَن نہ موڑے۔^{۴۳} اُنہاں اے وی سُن چُکھوے کہ اے آکھیا گیا ہاں کہ اپنے گوانڈی دے نال پیا کروتے اپنے دُشمن تھوں نفرت۔^{۴۴} پر میں تھاکوں اے آدھا ہاں کہ اپنے دُشمنان نال پیار کروتے جیڑے تھاکو تنگ کریندن اُنہاں کیتے دعا کرو۔^{۴۵} تاں جو اُنہاں اپنے باپ دے پُتر آکھواؤ کیوں جو اوہ آسمان دے لُختے اوہ اپنا سورج چنگتے بُرے ڈواں لٹے چمکیندے لٹے راستبازانہ ناراستان ڈواں تے مین برساندے۔^{۴۶} کیونکہ اگر اُنہاں اُنہاں دے نال ای پیار کرینسی جیڑے تھادے نال پیار کریندن تاں وَل تھادے کیتے کیا آجر ہوسی؟ کیا چونگی گھن لٹے ایویں نئیں کریندے؟^{۴۷} اے اگر اُنہاں صرف اپنے بھراواں دے نال پیار کرو تاں کیا زیادہ کریندے پوے؟ کیا غیر قوماں دے لوگ وی ایویں نہیں کریندے؟^{۴۸} ایں پاروں تھاکوں کامل ہونان چاہدے جیویں تھادا آسمانی باپ کامل ہے۔

¹ خبردار اپنے راستبازی دے کم لوگ ان کو ڈیکھاؤں کیت نہ کرو۔ نیں تان تہاڈے باپ دی ترفوں جیڑا آسمان دے لُٹھ کُئی صلہ نہ ملیسی۔² اُنساں خیرات کریندے پوئے تان اپنے اگڑوں ڈھول نہ وجاؤ جیویں کے ریاکار اپنے عبادت خانے کوچیاں وچ کریندن ایں کیت کہ لوگ اُنہاں دی تعریف کرن میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ او اپنا صلہ پا چُکین۔³ ول جیڑے ویلے اُنساں خیرات کرو تان جیڑا کم تہاڈا سجا بٹھ کریندا ہے اُوندا پتا تہڈے کھہتھ کُوں نہ تھیوے۔⁴ تان جو خیرات لُک کے دُئی ونجے کیوں جو تہاڈا باپ جیڑا لُک کے تہاکوں ڈیدھلے تہاکوں اُون دا صلہ ڈیسی۔⁵ جیڑے ویلے اُنساں دُعا منگوئے ریاکاراں دی وانگر نہ بنو کیوں جو اوہ اپنے عبادت خانیاں بازاراں دے موڑاں تے کھڑے تھی کے دُعا منگناں پسند کریندن تان جو لوگ اوناں کو ڈیکھن۔ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ اوہ اپنا صلہ پا چُکین۔⁶ ول جیڑے ویلے اُنساں دُعا منگو تان اپنے کوٹھری اچ دروازہ بند کر کے اپنے باپ کولوں دُعا منگو جیڑا لُک کے ڈیدھلے اوہ تیکو صلہ ڈیسی۔⁷ ول جیڑے ویلے دُعا منگو تان ڈوجیاں قوماں دے لوگاں دی طرح تک تک نہ کرو کیوں جو اوناں دا اے خیال ہے کہ ساڈے بہوں زیادہ علواون دے نال ساڈی سٹی ویسی۔⁸ اُنساں اُنہاں دی وانگر نہ بنو کیوں جو تہاڈا باپ تہاڈے منگن کولوں پہلے جان دلے کہ تہاڈاں کیڑی کیڑی شے دے محتاج پیوے۔⁹ ایں کیت اُنساں ایویں دُعا کیتا کرو آے ساڈے باپ جو آسمان تہاڈا نال پاک منیا ونج۔¹⁰ تہڈی بادشاہی آوے تہڈی مرضی جیویں آسمان تہ پوری تہیندیہ زمین تہ وی تھیوے۔¹¹ ساڈی روز دی روٹی آج ساکُو ڈے۔¹² ساڈے قرض (قصور) ساکُوں معاف کر جیویں آساں اپنے قرض داروں کُوں معاف کریندے نیں۔¹³ ساکُوں آزمائش اچ نہ پوون ڈے تہوون بُرائی کولوں بچا (کیوں جو بادشاہی تہ قدرت جلال ہمیشہ تہڈے ایں۔ آمین)۔¹⁴ ایں کیت کہ اگر اُنساں لوگاں دے قصور معاف کریسو تان تہاڈا آسمانی باپ وی تہاکوں معاف کرسی۔¹⁵ پر اگر اُنساں لوگاں دے قصور معاف نہ کریسو تہ تہاڈا آسمانی باپ وی تہاڈے قصور معاف نہ کرسی۔¹⁶ تہ جیڑے ویلے اُنساں روزہ رکھو تان ریاکاراں وانگوں اپناں منہ اُداس نہ بناو کیوں جو اوہ اپنا منہ ویگڑیندن کے لوگ اُنہاں کُوں روزہ دار جانن۔ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ اوہ اپنا صلہ پا چُکین۔¹⁷ تان ول جیڑے ویلے اُنوں روزہ رکھیتے اپنے سر اچ تیل پلتے اپنا منہ دھو۔¹⁸ تاکہ بندہ نیں بلکہ تہاڈا باپ جیڑا تیکوں علیحدگی ڈیدھلے تیکو روزہ دار سمجھ۔ ایں صورت اچ تہاڈا باپ جیڑا علیحدگی اچ ڈیدھا ہے تیکو صلہ ڈیسی۔¹⁹ اپنے کیت زمین تہ مال کتھا نہ کرو جتھاں کیڑا زنگ خراب کریندے چور پیندے لگیندے چوری کریندے۔²⁰ بلکہ اپنا مال آسمان تہ کتھا (جمع) کرو جتھاں نہ کیڑا خراب کریندے نہ زنگت نہی چور چوری کر سگدے۔²¹ کیونکہ جتھاں تہاڈا مال ہوسی اُنہاں تہاڈا دل وی لگا راسی۔²² بدن دا چراغ اکھ ہے۔ ایں کیت اگر تہڈی اکھ چنگی اے تہاڈا سارا بدن سوجھلے نال بھریا ہوسی۔²³ پر اگر تہڈی اکھ خراب ہے تان تہاڈا سارا بدن اندھا رہے نال بھریا ہوسی۔ ول اگر اوہ سوجھلا جیڑا تہڈے اندرے او اندھارا تھی ونجے تان کیڈا وڈا اے اندھارا ہوسی۔²⁴ کُئی بندہ وی ڈو مالکاں دی خدمت نیں کر سگدے یا تان ہک نال نفرت کرسی تہ ڈوجے نال محبت یا ہک نال مِلا راسی یا ڈوجے کو کمتر۔ تہاڈاں دولت تہ خدا ڈواں دی خدمت نیں وے کر سگدے۔²⁵ ایں کیت میں تہاکو آدھا ہاں اپنی زندگی دی فکر نہ کرنا کہ اُنساں کیا کھا سو یا کہ پیسو؟ نہ اپنے بدن دی کہ آساں کیا پاسو؟ کیا جان خوراک کولوں تہ بدن کیڑیاں کولوں وڈھ کے نیں؟²⁶ ہوا دے پنکھیاں کُوں ڈیکھو نہ اوہ ویندن نہ اوہ کیندن۔ نہ گودام وچ کتھا کریندن تہاڈا آسمانی باپ اُنہاں کُوں خوراک ڈیندا ہے۔ ول کیا تہاڈی قدر اُنہاں کولوں وڈھ نیں؟²⁷ تہاڈے وچوں ایہو جیہا کیڑا لے جیڑا فکر کر کے اپنی زندگی دا ہک لمحہ وڈھا سگے؟²⁸ اُنساں اپنے کیڑیاں دے بارے کیوں پریشان پیوے؟ جنگلی سوسن دے رُکھاں کُوں غور نال ڈیکھو اوہ کیویں وڈھن۔ اوہ نہ محنت کریندن نہ اوہ کپڑے بنیندن۔²⁹ تان وی میں تہاکوں آدھا ہاں کہ سلیمان اپنی ساری شان و شوکت دے تہیندے ہیاں اُنہاں دے وچوں کئیں دی کار وی نہا۔³⁰ خدا میدان دی گھاہ کُوں جیڑی آج ہے تہ کل تندور وچ سٹی ویسی ایہو جے کپڑے پونڈیہ اوہ تہاکوں کیویں چنگ کپڑے نہ پوسی؟³¹ تان ول اُنساں پریشان تھی کے ایہ نہ آکھو کہ اساں کیا کھاسو یا کئی شے پاسو؟³² کیونکہ اِنہاں ساریاں شتیاں دی فکر اچ غیر قوماں رانڈیاں ہن تہ تہاڈا آسمانی باپ جان دا ہے کہ تہاکوں اِنہاں ساریاں شتیاں دی لوڑ ہے۔³³ پر اُنساں پہلے اُوندی بادشاہی تہ دینداری دی تلاش کروتے ول ایہ ساریاں شتیاں تہاکوں مل ویسن۔³⁴ ایں کیت کل دی فکر نہ کرو کل دا دُیں اپنی فکر آپ کرگھنسی۔ آج کیت آج دا ڈکھ کافی ہے۔

¹۔ عیب جوئی نہ کرو تاں جو تہاڑی وی عیب جوئی نہ کیتی ونج۔^۲۔ کیونکہ جیویں ئساں عیب جوئی کر بندے پوے اؤں وے ای تہاڑی وی عیب جوئی کیتی ویسی لے جیہڑی ترکڑی دے نال ئساں تولیندے پوے اؤں دے نال ای تہاڑے کیتے وی تولا ویسی۔^۳۔ توں کیوں اپنے بھرا دی اکھ دے ککھ کؤں ڈیدھا ہئیں اپنی اکھ دے شہتیر ول غور کیوں نہیں کریندا ^۴۔ لے جڈاں تیدڑی ہی اکھ اچ شہتیرے تان توں اپنے بھرا کول کیوں آکھ سگدیں کہ آ میں تیدڑی آکھ دے وچوں ککھ کؤں کڈھ ڈیواں؟ ^۵۔ اے رباکار پہلے اپنی اکھ دا ککھ تان کھڈ تان ول توں اپنے بھرا دی اکھ وچوں ککھ کؤں چنگی طرح ڈیکھ کے کڈھ سگسیں۔^۶۔ پاک شئییاں کئیاں کؤں نہ ڈیووتے اپنے موتی سوؤراں دے اگوں نہ سٹو۔ اے نال تھیوے کہ اوہ اُنہاں کؤں پیراں دے تہ گھیلن تے ول مڑکے اوہ تبا کؤں وی پہاڑ ڈیوں۔^۷۔ منگو تان تہاکوں ڈتا ویسی۔ گولیسو تان لہہ ویسی۔ کھٹکھٹاسو تان تہاڑے کیتے کھولا ویسی۔^۸۔ کیونکہ جیہڑا کؤئی منگدلے اؤں کؤ ملدے لے جیہڑا گولیندے اؤں کؤ لہہ ویندے۔ لے جیہڑا کھٹکھٹاندلے اوندے کیتے کھولا ویسی۔^۹۔ تہاڑے وچوں اوہ کبڑا بندھے جنیدا پُتر اؤندے کولوں ٹکر منگتے اوہ اؤں کؤں پتھر ڈیوے؟^{۱۰}۔ اگر اوہ مچھی منگ تان اوہ اؤں کو سب ڈیوے؟^{۱۱}۔ جے تساں بُرے تھی کے وی اپنے بالان کو چنگی شئییاں ڈیوناں چاہندے پوے تان تہاڑا آسمانی باپ جیہڑا آسمان تہے اپنے منگن آلیاں کؤں چنگیاں شئییاں کیوں نہ ڈیسی؟^{۱۲}۔ جو کجھ ئساں چاہندے پوے کہ لوگ تہاڑے نال کرن ئساں وی اوہناں دے نال اؤں وے ای کرو کیونکہ توریت تے نبیاں دی تعلیم ایہی۔^{۱۳}۔ تنگ دروازے وچوں لنگھو کیوں جے اؤو ای دروازہ چوڑی او رستہ گھلے جیہڑا بربادی ول گھن ویندے۔ لے اؤندے وچوں لنگھن لے ہوں۔^{۱۴}۔ کیونکہ سوڑاھ اوہ دروازہ اوکھیہے اوہ راہ جیہڑی جندڑی دی طرف گھن ویندی ہے ہوں تھوڑے اؤں کؤں پاؤں لے۔^{۱۵}۔ کؤڑے نبیاں تھوں ہوشیار رابو جیہڑے بھیڈاں دے لہتے وچ تہاڑے کول آندے پر اوہ اصل دے وچ اندرون پہاڑن لے بھیٹیوں۔^{۱۶}۔ تساں اُنہاں دے گماں کولوں اُنہاں کول سنجان گھنسو۔ کیا جھاڑیاں تھوں انگور تے اؤنٹ کٹاریاں تھوں انجیریں توڑیندے؟^{۱۷}۔ ایویں ای چنگا رُکھ چنگا پھل ڈیندے لے بُرا رُکھ بُرا پھل ڈیندے۔^{۱۸}۔ چنگا رُکھ بُرا پھل نہیں گھن آندا لے نہ ای بُرا رُکھ چنگا پھل گھن آندے۔^{۱۹}۔ جیہڑا رُکھ چنگا پھل نہیں گھن آندا اؤں کؤ وڈھ ڈتا ویندا لے اوہ آگ اچ سٹ ڈتا ویندے۔^{۲۰}۔ ئساں اُنہاں کؤ اُنہاں دے پھلاں تھوں سیان ویسو۔^{۲۱}۔ جیہڑے میکوں آے خداوند آے خداوند آدھیں اُنہاں وچوں ہر کؤئی خدا دی بادشاہی دے وچ نہ ویسی پر صرف اؤو لوگ جیہڑا میڈے باپ دی مرضیت چلدا ہے۔^{۲۲}۔ اؤں ڈیندے ہوں سارے لوگ میکوں آکھسن کہ اے خداوند اے خداوند! کیا آساں تیدے نال تھوں نبوت نہیں کیتی تیدے نال تھوں بدروحواں کؤں نہیں کڈھیا؟ تے تیدے نال تھوں ہوں سارے معجزے نہیں کھلے۔^{۲۳}۔ اؤں ولے میں اُنہاں کؤ صاف آکھ ڈیساں کہ میڈی تہاڑے نال کڈاں وی واقفیت نہائی۔ اے بدکارو میڈے کولوں دُور تھی ونجو۔^{۲۴}۔ ایں پاروں ہرک جیہڑا میڈا کلام سن دلے تے اؤں دے تے عمل کریندے او اؤں سیلے بندے دی وانگوں ہوسی جئیں اپنا گھر چٹان دے لے بنالے۔^{۲۵}۔ ول میں وسیلے پانی چڑھیا تے اندھاریاں جھلیاں لے اؤں کؤ ٹکراں وی لگیاں پر اوہ نہ ڈٹھا کیوں جو اؤں دی نیو چٹان دے لے رکھی گئی ہا۔^{۲۶}۔ لے ول ہرک جیہڑا میڈا کلام سندا ہے لے اؤں دے تے عمل نہیں کریندا اوہ اؤں کملے وانگوں جئیں اپنا گھر ریت تے بنالے۔^{۲۷}۔ لے میں وسیلے پانی چڑھیا تے اندھاریاں جھلیاں تے بڑے زور دے نال گھر نال ٹکرائیاں تے اوہ ڈبہ پلے ول سارا برباد تھی گیا۔^{۲۸}۔ ول ایویں تھیا کہ جیہڑے ولے بسوع نے اپنی تعلیم ختم کیتی تان بھیڑ اُنہاں دی تعلیم تھوں ہوں حیران تھئی ^{۲۹}۔ کیوں جو اوہ اُنہاں کؤں فقہیاں دی کار نہیں بلکہ ایک اختیار رکھن لے دی کار تعلیم ڈیندا ہائی۔

¹۔ جیہڑے ویلے اوہ اؤں پہاڑ تھوں لتھا تاں بہوں وڈی بندیاں دی بھینڑ اؤں دے پچھوں ٹر پئی۔²۔ لَہ ڈیکھو پک کوڑھی آیت اؤں نے یسوع دے سامنے جھک کے آکھیا اے خداوند جے توں چاپویں تاں توں میکوں پاک صاف کر سگدا پئیں۔³۔ یسوع مسیح نے اپنا ہتھ ودھا کے اؤں کو اپنا ہتھ لایا آکھیا میں چاہندا ہاں کہ تو پاک صاف تھی ونجے اوہ جلدی نال کوڑھ دی بیماری تھوں پاک صاف تھی گیا۔⁴۔ یسوع نیں اؤں کو آکھیا میں دے بارے کنیں کوں نہ آکھیں بلکہ اپنے آپ کوں کاہن کوں ڈکھاتے ول نذرانہ پیش کر جیویں کہ بزرگ موسیٰ نے حکم فرمایا ہے جو ایں کیتے گواہی تھیوے۔⁵۔ جیہڑے ویلے یسوع کفر نحوم شاہد دے وچ گیلتھک صوبیدار اؤں دے کول آیت اؤں دی منت کر کے آکھیا۔⁶۔ اے خداوند میڈے غلام کوں فالج تھی گیلے اوہ گھر دے وچ بہوں ڈاھڈھی درد وچ پیا ہ۔⁷۔ یسوع نے اؤں کوں آکھیا کہ میں آساں تے اؤں کوں ٹھیک کر ڈسیاں۔⁸۔ صوبہ دار نے جواب اچ اؤں کوں آکھیا ول خداوند میں تاں میں لائق نہیں جو توں میڈی چھت دے تلے آویں توں صرف زبان نال ای آکھ ڈے تاں میڈا نوکر شفا پا ویسی۔⁹۔ کیوں جو میں وی ڈوچ دے حکم دے تابع ہاں لَہ سپاہی وی میڈے تابع ہن میں ول اُنہاں وچوں پک کوں وی آکھیاں کے ونج تاں او لگا ویسی تاں ول ڈوجھ کوں آکھیاں آ تاں اوہ آ ویندے لَہ اپنے نوکر کوں کہ ایویں کر تاں اوہ کریندے۔¹⁰۔ یسوع اے شن کے بہوں حیران تھیلتے جیہڑے اوندے پچھوں آندے پتہن اُنہاں کوں آکھیا میں تہاکوں اے سچ آدھا ہاں کہ میں اسرائیل وچ وی ایہو جیہ ایمان نہیں ڈٹھا۔¹¹۔ لَہ ول میں تہاکوں آدھا ہاں کہ بہوں سارے پوربتے پچھم تھوں لَہ آسمان دی بادشاہی دی دعوت وچ ابراہام تے اسحاق تے یعقوب دے نال شامل تھی ویسے۔¹²۔ پر بادشاہی دے پتر جھک اندھارے وچ ستھ ویسے۔ اُنہاں روونے ڈنڈاں دا پیسنا ہوسی۔¹³۔ یسوع صوبہ دار کوں آکھیا لگا ونج جیویں تیڈا ایمان ہے اویں تیڈے کیتے تھیوے لَہ اؤں ویلے ای اؤں دا نوکر چنگا تھی گیا۔¹⁴۔ ول یسوع پطرس دے گھر آیت پطرس دی ستس کوں بخار وچ ڈٹھا۔¹⁵۔ یسوع نے اؤں کوں ہتھ لایا اؤں دا بخار لہ گیا لَہ اوہ اُنہے کھڑی تھئی تے اؤں دی خدمت کرن لگی پئی۔¹⁶۔ جڈاں شام تھئی تاں اؤں دے کول بہوں سارے لوگاں کوں یسوع دے کول گھن لَہ جنہاں وچ بدروہاں ہن۔ اؤں نے اپنی زبان ای نال آکھ کہ بدروحاں کوں کھڈ ڈتاتے سارے لوگاں کوں جیہڑے بیمار ہن چنگا کر ڈتا۔¹⁷۔ تاں ایویں اوہ سارا کجھ پورا تھیا جیہڑا یسوع نے نئی دی رائیں آکھیا گیا ہ اؤں نے آپ ساڈی بیماریاں تے تکلیفاں کوں اپنے لَہ چا گدے۔¹⁸۔ جیہڑے ویلے یسوع بہوں بھینڑ کوں اپنے اگوں پچھوں ڈٹھا تاں ڈوجھ پاسے پار ونجن دا حکم ڈتا۔¹⁹۔ پک فقیہ کوں آکھیا اؤں کوں آکھیا اے استاد توں جتھاں وی ویسیں میں تیڈے پچھوں چلساں۔²⁰۔ یسوع نے اؤں کوں آکھیا لومڑیاں دے تاں بھت ہونڈن تے آسمانی پکھیاں دے آلیں پر میں آدم کیتے سرلکاؤں دی وی جاہ کتے نہیں۔²¹۔ ول پک بٹ چیلے آکے اؤں کوں آکھیا خداوند میکوں اجازت ڈے کہ پہلے ونج کے اپنے پیو کوں دفن کر آواں۔²²۔ یسوع نے اؤں کوں آکھیا توں میڈے پچھے ٹر لَہ مُردیاں کوں اپنے مُردے دفن کرن ڈے۔²³۔ جیہڑے ویلے یسوع کشتی دے وچ چڑھ گیا تاں اؤں دے چیلے وی اوندے نال کشتی اچ آگے۔²⁴۔ لَہ ڈیکھو جھیل اچ پک وڈا طوفان آیت کشتی پانی وچ لُک گئی پر اوہ ستا پیا ہ۔²⁵۔ چیلے اؤں دے کول لَہ اؤں کوں جگایا آکھیا اے خداوند ساکوں بچا! میں تاں آساں مر ویسوں۔²⁶۔ یسوع نے اُنہاں کوں آکھیا اے گھٹ ایمان رکھن آلیو ڈرے کیوں پوے؟ ول اؤں اُنہی کے بولتے پانی کوں جھڑکیاں بالکل چپ تھی گئی۔²⁷۔ بندے وڈے حیران تھئے آکھن لگے کہ اے کیو جیا بندے کہ جیندا بولتے پانی وی حکم منیندے؟²⁸۔ جیہڑے ویلے یسوع گدرینیاں دے مُلک وچ آیت ڈو بندے جیہڑے بدروحاں دے قبضے وچ ہن اؤں کوں ملے اوہ قبریاں دے علاقے وچ راہنڈے ہن۔ اوہ بہوں خطرناک ہن میں پاروں کوئی وی اؤں راہ تھوں لنگھ نہ سگدا ہ۔²⁹۔ تاں ڈیکھو اُنہاں نے بہوں شور گھنیتا آکھیا اے خدا دے پتر ساکوں تیڈے نال کیا کمے؟ کیا توں ساکوں ویلے تھوں پہلے عذاب اچ ستھن آیا پئیں؟۔³⁰۔ اُنہاں کولوں کجھ دور سوراں دایک وڈا اچڑ اُنہاں چرن اچ مصروف ہا۔³¹۔ ول بدروحاں نے یسوع دی منت کر کے آکھیا جے توں ساکوں کڈھیندیں تاں توں ساکوں میں سوراں دے اچڑ وچ ونجن ڈے۔³²۔ یسوع نے اُنہاں کوں آکھیا ونجو۔ لَہ اوہ بدروحاں نکل کے سوراں دے وچ لگیاں گیاں تے وت ڈیکھو سارا اچڑ اُچی پہاڑی تھوں جھال مار کے جھیل دے وچ ڈھ پیلے او پانی وچ ڈب کے مَر گیا۔³³۔ اوہ بندے جیہڑے سور چریندے ہن بھج کے شہر وچ گھتے اُنہاں نے سارا کجھ ڈسیلے خاص طور تے اُنہاں بندیاں دے بارے جیہڑے بدروحاں دے قبضے وچ ہن۔³⁴۔ لَہ ڈیکھو سارا شہر یسوع کوں ملن کیتے نکلیاں اؤں کوں ڈیکھ کے اوندی منت کیتی کہ ساڈے علاقے وچوں نکل ونج۔

۱- ۱۔ وُل اوہ کشتی وچ بہ کے پار گیلے اپنے شہر وچ آیا۔ ۲- ۲۔ لَہ ڈیکھو لوگ ہک فالج لَہ بندے کُ کھتے چاک اؤندے کول گھن لَہ۔ یسوعہ اُنہاں دا ایمان ڈیکھ کے فالج لَہ کُوں آکھیا پُتر (خاطر جمع) رکھ تیدے گناہ معاف تھی گئے۔ ۳- ۳۔ وُل ڈیکھو کئی فقیہانہ اپنے دل اچ آکھیا اے کُفر آدھلے۔ ۴- ۴۔ یسوعہ اُنہاں دے خیال جان کے آکھیا کہ تُساں کیوں اپنے دلاں وچ بُرے خیال گھن آندے وے؟۔ ۵- ۵۔ سوکھا کیا ہے۔ ایہ آکھناں کے تیدے گناہ معاف تھی گئے یا ایہ آکھناں کہ اُتھتے تُر پھر؟۔ ۶- ۶۔ ایس کیت کہ تُساں جان گھنو کہ ابن آدم کُوں زمین تے گناہ معاف کرن دا اختیار ہے۔ اؤنہ فالج لَہ بندے کُوں آکھیا کہ اپنی کھت چلتے اپنے گھر لگا ونج۔ ۷- ۷۔ وُل او اُتھی کے اپنے گھر لگا گیا۔ ۸- ۸۔ لوگ ایہ ڈیکھ کے ڈر گشتے خدا دی تعریف کر بندے راہے جئیں بندیاں کُوں اے اختیار دتا۔ ۹- ۹۔ یسوعہ اُون جاہ تون لگے ودھ کے متی ناں ہک بندے کُوں موصول چونگی تے بیٹھ ڈٹھاتے اُون کُوں آکھیا میڈے پیچھوں آ۔ اوہ اُتھی کے اؤندے پیچھوں تھی پیا۔ ۱۰- ۱۰۔ جیہڑے ویلے اوہ گھر وچ تکر کھاؤں بیٹھا یا تاں ایویں تھیا کہ بیویں سارے محصول گھنن لَہ گنہگار یسوعہ اؤندے چیلیاں نال تکر کھاؤں بیٹھ۔ ۱۱- ۱۱۔ فریسیانہ ایہ ڈیکھ کے اؤندے چیلیاں کُوں آکھیا کہ تہاڈا اُستاد محصول گھنن آلیا تے گنہگاراں دے نال کیوں کھاندلے؟۔ ۱۲- ۱۲۔ یسوعہ اے سُن کے آکھیا کہ تگڑیاں کُوں ڈاکٹر دی کوئی لوڑ نہیں بلکہ بیماراں کُوں۔ ۱۳- ۱۳۔ پر تُساں ونج کے ایندے معنی گولو کہ میں قربانی نہیں بلکہ رحم پسند کرینداں ہاں کیونکہ میں دینداراں کُوں نہیں بلکہ گنہگاراں کُوں سڈن آیا ہاں۔ ۱۴- ۱۴۔ اُون ویلے یوحنا دے چیلیانہ اؤندے کول آکھیا کیا وجہ کہ آسانہ فریسی اکثر روزہ رکھیندے تیدے چلے روزہ نہیں رکھیندے؟۔ ۱۵- ۱۵۔ یسوعہ اُنہاں کُوں آکھیا کہ جڈاں تائیں گھوٹ اُنہاں دے نال ہے غم منا سگدین؟ پر اوہ ڈیں آسن کہ گھوٹ اُنہاں کولوں آج کیتا ویسی۔ اُون ویلے اوہ روزہ رکھ سن۔ ۱۶- ۱۶۔ نویں کپڑے دی ٹاکی پُرنلے کپڑے کُئی نیں لیندا کیونکہ اوہ ٹاکی کپڑے کولوں آج تھی ویسی تاں کپڑا پہلے کولوں زیادہ پھٹ ویندے۔ ۱۷- ۱۷۔ لَہ نویں مہ پُرانی مشکاں وچ نہیں بھریندے اگر او ایویں کریسن تاں مشکاں پھٹ ویسن تے مہ وئی ویسی تے مشکاں تباہ تھی ویسن ایندے بجلے نویں مہ نویاں مشکاں اچ بھرن تاں اوہ ڈوویں بچیاں رانڈن۔ ۱۸- ۱۸۔ اوہ اُنہاں کُوں اے آدھا پیا یا کہ ڈیکھو ہک سردار آیتے اُون کُوں سجدہ کیتا اُون کُوں آکھیا میڈی دھئی ہالی ہن موئیہ پر تُساں جل کے اؤندے اپنا پتہ رکھیں تاں اوہ زندہ تھی ویسی۔ ۱۹- ۱۹۔ یسوعہ اُتھی کے اپنے چیلیاں دے نال اؤندے پیچھوں تھی پیا۔ ۲۰- ۲۰۔ لَہ ڈیکھو ہک تربیت تے جیندے بارہ سالوں تون خون وگدا ہا اُون دے پیچھوں اؤندے کپڑیاں دی تکر کُوں پتہ لایا۔ ۲۱- ۲۱۔ کیونکہ اوہ اپنے جی اچ آدھی پائی کہ اگر صرف اؤندے کپڑیاں کُوں پتہ لا گھنساں تاں چنگی تھی ویساں۔ ۲۲- ۲۲۔ یسوعہ مڑکے اؤندے وُل ڈٹھاتے آکھیا دھینے حوصلہ رکھ۔ تیدے ایمان تے تیکوں چنگا کر ڈتے تاں اوہ تربیت اُون ویلے ای چنگی تھی گئی۔ ۲۳- ۲۳۔ جیہڑے ویلے یسوعہ وڈیرے دے گھر آیتے اُنہاں بانسری وچاؤں آلیاں کُوتے لوگاں کو شور کریندے پوٹیاں ڈٹھا۔ ۲۴- ۲۴۔ تاں یسوعہ آکھن لگے پرے تھی ونجو کیوں جو چھویر موئی نیں بلکہ سُنئی پئی ہے۔ اوہ اؤندے کھلن لگ پٹ۔ ۲۵- ۲۵۔ پر جیہڑے ویلے لوگاں کُوں باہر کڈ دتا گیا تاں اُون اندر ونج کے اُون چھویر دا پتہ پکڑے اوہ اُتھ گئی۔ ۲۶- ۲۶۔ ایس گال دی خبر اُون سارے علاقہ وچ پھیل گئی۔ ۲۷- ۲۷۔ جیہڑے ویلے یسوعہ لگے آیا تاں ڈو آ نہ اؤندھا پیچھا کیتا لَہ اوہ ایہ آدھوئے کہ اے ابن داؤد ساڈے رحم کر۔ ۲۸- ۲۸۔ وُل جیہڑے ویلے یسوعہ گھر وچ آیا تاں اوہ انہ اؤندھ کول لَہ یسوعہ اُنہاں کُوں آکھیا کہ کیا تُساں ایمان رکھیندے پوے کہ میں ایہ کر سگدا ہاں اُنہانے اُون کُوں آکھیا ہاں اے خُداوند۔ ۲۹- ۲۹۔ وُل یسوعہ اُنہاں دی آکھیاں کُوں پتہ لایا تے آکھیا بئی تہاڈے ایمان دے مطابق تہاڈے نال تھبوے۔ ۳۰- ۳۰۔ لَہ اُنہاں دی اکھیاں کھل گئیاں وُل یسوعہ سختی دے نال اُنہاں کُوں حکم ڈتے آکھیا ڈیکھو کوئی وی ایندے بارے جانن نہ پاوے۔ ۳۱- ۳۱۔ پر اُون ڈو بندیاں تے ہاں ونج کے ایس ساری خبر کُوں پورے علاقہ وچ دس دتا۔ ۳۲- ۳۲۔ جیویں ہی او ڈوویں بندے ویندے پٹن ڈیکھو ہک گونگا جیہڑا بدروح دے تہاں اچ ہا اُون کُوں یسوعہ دے کول گھن لَہ۔ ۳۳- ۳۳۔ جیہڑے ویلے بدروح کڈھ دتی گئی تاں گونگا بندہ علواں لگ پیا لَہ لوگ بیویں حیران تھتے آکھن لگے کہ اسرائیل وچ ایویں پہلے نہیں ڈٹھا گیا۔ ۳۴- ۳۴۔ پر فریسی اے آدھ پٹن کہ اے تاں بدروحان دے سردار دی مدد نال بدروحان کُوں کڈھیندے۔ ۳۵- ۳۵۔ لَہ یسوعہ سارے شاہراں تے پنڈاں وچ پھردا رہا یسوعہ اُنہاں دے عبادت خانیاں وچ تعلیم دیندے بادشاہی دی خوشخبری ڈینڈا رہا لَہ اُنہاں کُوں ہر قسم دی بیماریاں تون چنگا کریندا رہا۔ ۳۶- ۳۶۔ لَہ جیہڑے ویلے یسوعہ اُنہاں بندیاں کُوں ڈٹھاتے اُنہانے ترس آیا کیوں جو اوہ ڈکھ وچ ہن او ایہو جئیں جیویں بھیڈاں آجائری دے بغیر پوون تے جنباں دا بیویں بُرا حال ہوئے۔ ۳۷- ۳۷۔ وُل اوونہ اپنے چیلیاں کُوں آکھیا فصل تاں بیویں پر مزدور گھٹ ہن۔ ۳۸- ۳۸۔ ایس کیت فصل دے مالک دی منت کرو کہ اوہ اپنی فصل کیتے مزدور گھلے۔

¹۔ ول يسوعه باره چيليان كؤ ليه كول سڌاڪ اُنہاں كؤں پليد رُوحانہ اختيار ڏنا ك اُنہاں كؤ ڪڏهن تہر قسم دے روگاں تہر طرح دی کمزوری كؤ دُور کرن۔ ²۔ اُنہاں باره چيليان دے نان اچن۔ پلا شمعون جيڙا پطرس اڪهونديلہ لہ اُوندا بھرا اندرياس۔ زبدي دا پُتر يعقوبہ اُوندا بھرا يوحنا۔ ³۔ فليستہ برتلمائي۔ توملہ متي چُونگي گھنن آلا۔ ⁴۔ حلفئي دا پُتر يعقوبہ تدي۔ شمعون قنانيہ يودا اسڪريوتي جيئن اؤں كؤں پڪڙوا وي ڏنا پائي۔ ⁵۔ اِنہاں باره كؤ يسوعہ گھليہ اُنہاں كؤ حڪم ڏنا۔ ك ڏوجھياں قوماں دے پاس نہ ونجانلہ سامريہ دے ڪئين شاہر اچ نہ ونجكہ۔ ⁶۔ بلڪ اسرائيل دے گھرلہ دی گم تھياں بھيڏاں كول ونجنا۔ ⁷۔ لہ ٿُر دے ٿُر دے ايم مُنادي کرنا ك آسمان دی بادشاہي نيڙے آ گئي۔ ⁸۔ بیماراں كؤں چنگا کرنا موٽہوئياں كو زندہ کرنا۔ کوڙھياں كو پاڪ صاف شتھرا کرنا۔ ناپاڪ روجاں كؤں ڪڏھناں۔ ٿُباكو مُفت مِلا عتہ مُفت ڏيونا۔ ⁹۔ اپني تھلياں وچ سونا يا چاندي نہ پيسہ گھن ونجناں۔ ¹⁰۔ اِنہ سفر دے ڪيتہ سامان نہ گھن ونجناں نہي ڏؤ ڏؤ چولہ نہ جوتياہ نہ سوئي ڪيونڪ مزدور اپني مزدوري دا حق دار ہ۔ ¹¹۔ ول جيئن شاہر يا ديہات وچ ٿُساں ويندے پيو گولو ك کوئي ايس لائق ہتہ اپني واپسي تڪ اُنھانين راولہ۔ ¹²۔ جيڙے ويل ٿُساں گھر وچ ويل اُنہاں وي سلامتي منگو۔ ¹³۔ اگر اوہ گھر ايس لائق ہ تان ٿُباڏا سلام اوں كؤ پنچ لہ اگر اوہ ايس لائق نئين تان ٿُباڏا سلام ٿُباڏے ول مڙ آوے۔ ¹⁴۔ لہ اگر کوئي ٿُباڪون قبول نہ ڪرے ٿُباڏياں گالپن نہ شہ تان اوں گھر يا شاہر وچوں بارھون نڪلدے ويل اِنہ پيراں دی مٿي چھڻ ڏيوئلہ۔ ¹⁵۔ ميں ٿُباڪؤں سچ آدھا ٻاں ڪے عدالت لہ ڏين اوں شاہر دی نسبت سدومہ عمورہ دے علاقہ دا حال زيادہ برداشت دے لائق ہوسي۔ ¹⁶۔ ڏيکھو ميں ٿُباڪون بھجيندا ٻاں جيويں بھيڏاں كؤ بھيڙياں دے وچ۔ ول سپاں دے وانگوں چلاڪتہ ڪبوتران دے وانگوں بھولہ بنو۔ ¹⁷۔ پر بندياں كؤلُون ہوشيار رابو اوہ ٿُباڪؤں عدالتان دے حولہ ڪريسنہ اپني عبادت گاہواں وچ ٿُباڪؤں کوڙے مريسن۔ ¹⁸۔ لہ ٿُساں ميڏے پارؤں بادشاہوانہ وڏيراں دے سامنہ حاضر ڪيتہ ويسو تان جو اُنہاں دے غير قوماں ڪيتہ گواہي تھيوے۔ ¹⁹۔ پر جيڙے ويل اوہ ٿُباڪؤں پڪڙواون تان فڪر نہ ڪرلہ ك آسان ڪيا آڪھشوں ڪيونڪ جو ڪجھ ٿُباڪون آڪھنا ہوسي اوں ويل اي ٿُباڪون ڏسا ڏنا ويسی۔ ²⁰۔ ڪيون جو علاون لہ ٿُساں نين بلڪ ٿُباڏے باپ دا رُوحہ جيڙا ٿُباڏے وچوں بوليندا ہ۔ ²¹۔ بھرا گؤ بھرا قتل ڪرواؤن ڪيتہ حولہ ڪريسي پُتر كؤ پيوئہ پُتر اِنہ ماں پيو دے خلاف ڪھڙے تھي ڪ اُنہاں كؤ مروا ڏيسن۔ ²²۔ ول ميڏے تان دے پارؤں سارے لوگ ٿُباڏے كؤلُون نفرت ڪريسن پر جيڙا آخیر تائين برداشت ڪريسي اوہو نجات پاسی۔ ²³۔ ول ٿُباڪون پڪ شاہر اچ تنگ کرن تان ڏوجھہ شاہر وچ لگ ونجو ڪيون جو ميں ٿُباڪؤ سچ آدھا ٻاں ڪ ٿُساں اسرائيل دے سارے شاہراں وچ نہ پھر سگسو ك ابن آدم آ ويسی۔ ²⁴۔ چيلا اِنہ اُستاد كؤلُون وڏا نين تھيندا تان نوڪر اِنہ مالڪ كؤلُون۔ ²⁵۔ چيلہ ڪيتہ اے بہون ہ ڪ اوہ اِنہ اُستاد آلي ڪار ہووے نوڪر ڪيتہ اوہ اِنہ مالڪ آلي ڪار۔ جيڙے ويل اُنہاں نہ اِنہ گھر دے مالڪ كؤں بعلز بول آڪھيلہ ول اُوندے گھر دے لوگاں كؤ ڪيون نہ آڪھسن؟۔ ²⁶۔ لہ اُنہاں كؤلُون نہ ڏرو ڪيونڪ کوئي شہ لُڪي نئين جيڙي ڪھولي نہ ويسیہ نہ کوئي لُڪي ہ جيڪون جانيا نہ ويسی۔ ²⁷۔ جو ڪجھ ميں ٿُباڪون اندرھا ے وچ آدھا ٻاں سوچھلہ وچ آڪھو ول جو ڪجھ ٿُساں ڪن وچ سندن پيوے کوٽھياہ اُوندي منادي ڪروا۔ ²⁸۔ جيڙے بدن كؤں قتل ڪريندہ رُوح كؤں قتل نئين ڪر سگدے اُنہاں كولُون نہ ڏرو بلڪ اُوندے كؤلُون ڏرو جيڙا بدنہ رُوح ڏواں كؤں جنم وچ ٻلاڪ ڪر سگد دا ہ۔ ²⁹۔ ڪيا پڪ پيسہ دياں ڏؤ چڙياں نئين وڪدياں؟ تہ اُنہاں وچوں پڪ وي ٿُباڏے باپ دی مرضی دے بغیر زمين نئين ٿھ سگدی۔ ³⁰۔ بلڪ تہاڏے سير دے وال وي سارے گنہوئين۔ ³¹۔ لہ ڏرو نئين تہاڏي قدر چڙياں ٿون بہون زيادہ ہ۔ ³²۔ جيڙا بندياں دے سامنہ ميڏا اقرار ڪريسي ميں وي اِنہ باپ دے سامنہ جيڙا آسمانہ آسمانہ اُوندا اقرار ڪريساں۔ ³³۔ پر جو کوئي بندياں دے سامنہ ميڏا مُنڪر تھيسي ميں وي اِنہ باپ دے سامنہ جيڙا آسمانہ آسمانہ اُوندا مُنڪر تھيساں۔ ³⁴۔ اے نہ سمجھو بئي ڪ ميں زمينہ ضلح ڪرواؤن آبا ٻاں ضلح ڪرواؤن نئين بھڙوں تلوار چلاواؤن آيا ہاں۔ ³⁵۔ ڪيون جو ميں ايس ڪيتہ آيا ہاں ڪ بندے كؤں اُوندے پيو تھوے دھي كؤں اُوندي ماں تھوں لہ نوٽہ كؤ اُوندي سَس كؤلُون آينچ ڪراں۔ ³⁶۔ آدمياں دے دشمن اُوندے گھر بي دے لوگ ہوسن۔ ³⁷۔ جيڙا پيو يا ماں كؤ ميڏے كؤلُون زيادہ عزيز رڪھينديلہ اوہ ميڏے لائق نئين لہ جيڙا كؤئي پُتر يا دھي كؤں ميڏے كؤلُون زيادہ عزيز رڪھينديلہ اوہ ميڏے لائق نين۔ ³⁸۔ لہ جيڙا کوئي اپني صليب نہ چاوےتہ ميڏے پچھوں نہ آوے او ميڏے لائق نين۔ ³⁹۔ جيڙا کوئي اپني جان كؤ بچينديلہ اوں دے كولُون اوہ ڪھس ويسی لہ ول جيڙا ميڏي خاطر اپني جان ونجيسي اوہ اپني جان بچا گھنسي۔ ⁴⁰۔ جيڙا ٿُباڪون قبول ڪرينديلہ اوہ ميڪؤں قبول ڪرينديلہ لہ جيڙا ميڪؤں قبول ڪرينديلہ اوہ ميڏے گھلن لہ كؤں قبول ڪرينديلہ۔ ⁴¹۔ جيڙا نبي دے تان تھوں نبي كؤں قبول ڪرينديلہ اوہ نبي دا صلہ پاسی۔ ول جيڙا ديندار دے تان تھوں ديندار ڪو قبول ڪرينديلہ اوہ دينداري دا صلہ پاسی۔ ⁴²۔ لہ جيڙا کوئي چيلہ دے تان تھوں اِنہاں نڪياں وچوں ڪئين كؤں پڪ پيالہ تھنڏا پاني پلاسي ميں ٿُباڪون سچ آدھا ٻاں اوہ اپنا صلہ برگر نہ گوانسي۔

^۱۔ جڈاں یسوع اپنے بارہ چیلیاں کؤں حکم ڈے ڈتا تاں ایویں تھیا کہ اوہ اُنھوں لگا گیا تاں جو ڈوجھ شاہراں دے وچ تعلیم ڈیوے منادی کرے۔^۲۔ لَہ یوحنا نے قید خانہ دے وچ مسیح دے چنگ کماں دے بارے وچ سُن کے اپنے چیلیاں دی رائیں پچھوا گھلیا۔^۳۔ کہ اُون آلا توں ایس پے جیڑا اُون والے یا اساں کئیں ڈوجھ دی راہ ڈیکھوں؟^۴۔ یسوع نے اُنھاں کؤں جواب ڈتالے آکھیا کہ جو کجھ اُنساں سُن دے پوے لَہ ڈبھ پوے وچ کے یوحنا کو خبر ڈیوے۔^۵۔ کہ لَہ ڈبھ پوے لنگڑے چلے تہ پوے کوڑھی پاک صاف کیتے ویندن ڈورے سن دے پوے لَہ مُردے جیوندے کیتے ویندن غریباں کؤں خوشخبری سنائی ویندی۔^۶۔ اوہ بھاگاں وللیں جیڑے میڈے پاروں تھڈا نہ کھاوے۔^۷۔ جیڑے ویلے اوہ بندے اپنی رامت لگ گئے تاں یسوع یوحنا دی بابت لوگاں کؤں آکھنا شروع کیتا کہ اُنساں بیابان دے وچ کیا ڈیکھن گئے؟ کیا ہوا دے نال ہلے پئے کلے کوں۔^۸۔ تاں وَل اُنساں کیا ڈیکھن گئے؟ کیا اُوں بندے کؤں جئیں چنگتے مہانگے کپڑے پلتے پووون؟ اے سچی گالھ پئی جیڑے بندے چنگے کپڑے پاندے پئے اوہ بادشاہاں دے محل اچ رہندے۔^۹۔ اُنساں وَل کیوں گئے؟ کیا یک نئی کؤں ڈیکھن کیتے؟ ہاں میں تہاکوں آدھا ہاں بلکہ نئی کولوں وی وڈے کؤں۔^{۱۰}۔ اے اوہو جنیدے بارے وچ لکھا لاتھ کہ ڈیکھو تہاڈے اگوں یک پیغمبر بھجیندا پیا ہاں جیڑا تہاڈے اگوں تہاڈا راہ سیدھا کریسی۔^{۱۱}۔ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ جتھ وی سوانیاں تھوں جھپن اُنھاں وچوں کؤئی وی یوحنا بیتسم ڈیوں لَہ تھوں وڈا کوئی نہیں پر جو آسمان دی بادشاہی وچ جیڑا سب کولوں نکلے اوہ اوندے کولوں وڈے۔^{۱۲}۔ وَل یوحنا بیتسم ڈیوں آے دے ڈین تھوں چل کے آج تائیں آسمان دی بادشاہی زور تھیندا رہ گئے لَہ زور آور اُوں کؤ چھک گھنڈے۔^{۱۳}۔ کیوں جو سارے نیاسے شریعت یوحنا تک نبوت کیتی۔^{۱۴}۔ لَہ وَل اُنساں جاوے تاں ایں کؤ من گھنوں۔ ایلیاہ جیڑا اُون آلا ہاں ایہو۔^{۱۵}۔ لَہ جیندے سنن لَہ کن ہوؤں اوہ سن گئے۔^{۱۶}۔ لَہ میں ہن ایندی نسل دی برابری کیندے نال کراں؟ اے تاں اُوں بالان وانگوں جیڑے بازار دے وچ بیٹھ پئے اپنے دوستان کؤ سڈکے آدھن۔^{۱۷}۔ آساں تہاڈے کیتے بانسری وچانی تہ اُنساں تچ وی ناں۔ اساں ماتم کیتے اُنساں اپنے سیف تھن نہ مارے۔^{۱۸}۔ کیوں جو یوحنا کُکر کھاوے شراب پیون تاں نہ آیا بلکہ پر اوہ آدھن ایندے وچ بدروح۔^{۱۹}۔ ابن آدم کھاندا پیندا ہوا آیا لَہ اوہ آدھن ڈیکھو کھاوے شرابی۔ چونگی گھنن لَہ گنگاراں دا پار! پر حکمت اپنے کماں تھوں سچی ثابت تھئی۔^{۲۰}۔ اوہ اُنھاں شاہراں کؤ پھٹکارن لگا جتھاں اُوں نہ ہوں سارے معجزے کیتے کیوں جو اُنھاں تہ توہ نئیں کیتی کہ۔^{۲۱}۔ تیڈے لَہ افسوس پے خرازیں! تیڈے لَہ افسوس پے اے بیت صیدا! اگر اے معجزے صورت صیدا وچ تھیوں ہاں تاں اوہ ٹاٹ پاکتے مٹی اچ بیہرے کڈن دی توہ کر گھیندے۔^{۲۲}۔ لَہ میں تہاکوں آدھا ہاں کہ عدالت دے ڈین صورت صیدا دا حال تہاڈے حال کولوں زیادہ برداشت دے لائق ہوسی۔^{۲۳}۔ لَہ اے کفر نجوم! تُوں کیا سوچیندا پئیں کہ توں آسمان تائیں اُوچا کیتا ویسیں؟ نئیں بلکہ تُوں تاں عالم ارواح دے وچ اُتر ویسیں کیونکہ جیڑے معجزے تیڈے وچ تھے اگر سدوم اچ تھیوں ہاں تاں اوہ آج تائیں قائم رہندا۔^{۲۴}۔ پر میں تہاکوں آدھا ہاں کہ عدالت دے ڈین سدوم دا علاقہ تہاڈے مقابلے وچ ہوں سوکھ پاسی۔^{۲۵}۔ اُوں ویلے یسوع آکھیا اے باپ میں تیڈی حمد کریندا ہاں آسمان زمین دے خداوند۔ کیوں جو توں اے گالہیں عقلمندان سمجھ داراں تہ ظاہر نہ کیتیاں پر اوہاں تہ ظاہر کیتیاں جیڑے بالان دے وانگوں۔^{۲۶}۔ ہاں آے باپ کیونکہ ایویں ای تیکو پسند لَہ۔^{۲۷}۔ میڈے باپ دے پاروں سارا کجھ میڈے حوالہ کیتا گیلے تاں جو کوئی وی میڈے پُتر کو کوئی نہ جان دا ہاں سولہ باپ دے کؤئی باپ کؤ نئیں جان دا سولہ پُتر دے لَہ اوندے جنیدے لَہ پُتر ظاہر کرنا چاہندا ہووے۔^{۲۸}۔ اے بہار دے چاون آلیوتے ہوں تھک ماندے بندیو سارے میڈے کول آؤ میں تہاکوں آرام ڈیساں۔^{۲۹}۔ میڈا جوا اپنے چا گھنوں لَہ میڈے کولوں سیکھو کیوں جو میں حلیم تہ دل دا عاجز ہاں تہ تہاڈیاں جاناں آرام پاسن۔^{۳۰}۔ کیونکہ میڈا جوا ملائم لَہ میڈا بوجھ ہولتہ نرمے۔

۱۔ اُوں ویلے یسوع سبت لے ڈین فصلان دے وچوں ویندا پیا ہا لے اُوں دے چلیاں کُو بھُک لگی اوہ کنک دے سٹے نوڑے کھاوے لگے۔^۲

فریسیانہ اے ڈیکھ کے یسوع کُوں آکھیا ڈیکھ تیدے چیلے اوہ کم کریندین جیہڑا سبت لے ڈین کرنا جائز نئیں۔^۳ یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا کیا اُنہاں اے نئیں پڑھیا کہ جیہڑے ویلے داؤدے اُوں دے سنگتی بھکّے تان اُنہانہ کیا کیتے؟۔^۴ کیوں اوہ خدا دے گھر دے وچ گیلے نذر دے ٹکر کھاوے جو اُوں دے کیتے جائز نہنہ دے اُوں دے چلیاں کیتے پر صرف کاہناں کیتے ای جائز ہائی؟۔^۵ کیا اُنہاں توریت اچ پڑھیا کہ نئیں پڑھیا کہ کاہن سبت لے ڈین پیکل اچ سبت دیہ حرمتی کر دینے اوہ قصور راہنہ؟۔^۶ میں تہاکوں آدھا ہاں کہ ایتھاں اوہ پیا جیہڑا پیکل تھوں وی ہوں وڈلے۔^۷ پر اگر تسان ایں دے معنی جان دے کہ میں قربانی نئیں بلکہ رحم پسند کریندا ہاں تانہ قصور ایں کُوں قصوروار نہ تہراوؤ ہا۔^۸ کیوں جو ابن آدم سبت دا مالک ہے۔^۹ یسوع اُتھوں تہرے اُنہاں دے عبادت خلنے وچ گیا۔^{۱۰} لے ڈیکھو اُنہاں ک بندہا جندا پتہ سُکا ہوا ہا۔ اُنہانہ اُوں دے الزام لاوے دے ارادے نال اے پُچھیا کہ کیا سبت لے ڈین شفا ڈیونا جائز ہے؟۔^{۱۱} یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا! تہاڈے وچوں ایہو جیا کونہ جنیدے کولیک بھیڈے ہوں تان اوہ سبت دے ڈین تھوے وچ ڈھیر پووے تان اوہ اُوں کُوں پکڑے کہ نہ کڈھے؟۔^{۱۲} بندے دی عزت تان اُوں بھیڈے کولوں بہوں زیادہ۔ ایں پاروں سبت لے ڈین چنگا کم کرنا جائز ہے۔^{۱۳} تان یسوع نے اُوں بندے کُوں آکھیا اپنا پتہ وڈھا۔ اُوں پتہ وڈھایا تہا ڈوجھتہ وانگوں چنگا تھی گیا۔^{۱۴} لے فریسی باہر گشتے اُوں دے خلاف منصوبہ بنلے کہ اُوں کُوں کیوں ہلاک کروں۔^{۱۵} جڈاں یسوع کُوں ایں گالہیں دا پتہ لگے تان اوہ اُتھوں لگا گیا تہا بہوں سارے لوگ اُوں دے پچھوں تہرے اُوں دے ساریاں کُوں چنگا کر تہا۔^{۱۶} اُنہاں کُوں آکھیا کہ میکوں ظاہر نہ کرلے۔^{۱۷} تان جو یسعیاہ نبی دی رائیں جو آکھیا گیلے اوہ پورا تھی وے کہ۔^{۱۸} ڈیکھو اے میڈا نوکریہ جنیں کُوں میں چُن گدے۔ میڈا پیارا جیندے تھوں میڈا دل خوش ہے۔ میں اپنی روح اُوں لے سٹیسان لے وں اوہ غیر قومان کُوں انصاف دی خبر ڈیسی۔^{۱۹} ایہ نہ جھگڑا کر بیسی نہ ای شور لے نہ ای بازاراں وچ کوئی ایندی آواز سُن سی۔^{۲۰} اوہ گھٹبھٹے سرکنڈے کو نہ توڑیسی وں اوہ دھواں ڈیندے بھٹے سن کونہ بجھا سی جڈاں تائیں اوہ انصاف دی فتح نہ کرا ڈیسی۔^{۲۱} لے غیر قومان ایں دے نال تھوں بھروسہ رکھ سن۔^{۲۲} ول یک لہتہ گونگ کُو جیندے وچ بدروح ہا۔ یسوع دے کول گھن لے اُوں دے اُوں کون چنگا کرڈاتے جیندے پاروں گونگا بولنے ڈیکھن لگے پیا۔^{۲۳} لے ساری بھیڑ حیران تھی وے ول آکھیا اے بندہ داؤد دا پتر ہو سگدے؟۔^{۲۴}

فریسیانہ ایں معجزے دے پارے وچ سن کے آکھیا اے بندہ جنان دے شہزا دے بلز بول دے سوا جنان کون نیں کڈھ سگدا۔^{۲۵} یسوع نے اُنہاں دے خیال جان کے اُنہاں کُوں آکھیا کہ جنیں بادشاہی وچ پھٹ پوندی اوہ تباہ تھی ویندی لے اُوں وے ای جنیں شہر یا گھر جندے وچ پھٹ بوسی او قائم نہ رہیسی۔^{۲۶} لے اگر شیطان ای شیطان کو کڈھ ڈیوے تان اوہ آپ ای اپنا مخالف تھی ویسی۔ وں اُوں دی بادشاہی کیوں قائم رہیسی؟۔^{۲۷} لے جے کر میں بلز بول دی مدد دے نال جنان کو کڈھیندا ہاں تان تہاڈے پتر کئیں دی مدد نال کڈھیندین؟ ایندے پاروں اوہ تہاڈے منصف ہوسن۔^{۲۸} جے گر میں خدا دی روح نال جن کڈھندا ہاں تان وں خدا دی بادشاہی تہاڈے کول آگئی۔^{۲۹} یا کیوں کوئی ڈھاڈا زور آلا بندہ کئیں دے گھر وڑھے کہ اوں دا مال لٹ سگدے جڈاں تائیں کہ پہلے اُوں زور آور کُوں بدھ نہ گھن؟ ول اوہ اُوں دا گھر لٹ گھنسی۔^{۳۰} جیہڑا میڈے نال نئیں اوہ میڈا دشمن ہے جیہڑا میڈے نال جمع نہیں کریندا اوہ بکھرندي۔^{۳۱}

۳۱۔ ایں کیتے میں تہاکوں آدھا ہاں کہ بندیاں دا ہر گناہ کفر معاف کیتا ویسی پر جو کفر روح دے حق وچ بوسی اوہ معاف نہ کیتا ویسی۔^{۳۲} لے جیہڑا کوئی ابن آدم دے خلاف بولیسی اُوں کُوں معاف کر ڈتا ویسی۔ پر جو کوئی پاک روح دے خلاف کجھ بولیسی اوہ تان کڈائیں وی معاف نہ کیتا ویسی۔ نہ ایں دنیا وچ نہ جیہڑی آوے لے جہان وچ۔^{۳۳} یا تان جھاڑ کُوں چنگا آکھولتے اوندے پھل کُوں وی چنگا آکھو، یا وں جھاڑ کُوں وی بُرا آکھوتے اوندے پھل کو وی بُرا آکھو کیونکہ جھاڑ اپنہ پھل تھوں سنجھانا ویندے۔^{۳۴} اے نانگ دے بالو اُنہاں بُرے تھی کے چنگیاں گالہیں آکھ سگدے ہو؟ کیونکہ جیہڑا دل اچ پوے اوہو منہ آندے۔^{۳۵} چنگا بندہ چنگ خرنلے وچوں چنگیاں شٹیاں کڈھیندے لے بُرا بندہ بُرے خرنلے وچوں بُریاں شٹیاں کڈھیندے۔^{۳۶} لے میں تہاکوں آدھا ہاں عدالت لے ڈینر کہیں کون اپنی ہر بُری گل دا حساب ڈیونا پوسی۔^{۳۷} کیونکہ تُوں اپنی گالہیں دے پاروں دین دار تہرایا ویسیں لے اپناں گالہیں دے پاروں قصور وار تہرایا ویسیں۔^{۳۸} لے وں کجھ فقیہانہ فریسیانہ یسوع کُوں جواب ڈتاتے آکھیا۔ اے اُستاد اسان تہاڈے کولوں یک نشان ڈیکھنا چاہندے ہاں۔^{۳۹}

یسوع نے اُنہاں کُوں جواب ڈتاتے آکھیا ایں زملہ دے بُرے زنا کار قوم نشان منگدن پر یوناہ نبی دے نشان دے سوا بیٹا کوئی نشان نہ ڈتا ویسی۔^{۴۰} کیونکہ جیویں یوناہ ترلے دیہاڑے ترلے راتیں مچھی دے ڈھڈ وچ رہا اُوں وے ای ابن آدم ترلے دیہاڑے ترلے راتیں زمین کے اندر رہیسی۔^{۴۱} عدالت کے ڈینے نینو، دے لوگ ایں زملہ دے لوگاں دے نال کھڑے تھی کے اُنہاں کُوں مُجرم تہراسن کیوں جو اُنہانہ یوناہ دی مُنادیتے توبہ کیتی پر ڈیکھو ایتھاں اوہ جیہڑا یوناہ تھوں وی وڈلے۔^{۴۲} دکھن دی ملکہ عدالت لے ڈینے ایں زملہ دے لوگاں دے نال جیوائی ویسی۔ اُنہاں کُوں مُجرم تہراسن۔ کیوں جو اوہ زمین دی اخیر تھوں سلیمان دی حکمت کُوں سُنن آئے لے ڈیکھو جیہڑا ایتھاں جیہڑا سلیمان تھوں وی وڈلے۔^{۴۳} جڈاں یک پلید رُح بندے وچوں نکلدی تان خشک جاتے آرام گولیندی پھردی لے اُوں کُوں نئیں ملدی۔^{۴۴} لے وں اے آدھہ کہ میں پچھاں اپنہ گھراچ وں ویساں جتھوں میں آئی ہامی۔ اوہ واپس آئی تہا اوہ اپنہ گھر کُوں صاف ستھرا پاندی۔^{۴۵} وں اوہ اپنہ گھر ویندی اے اپنہ نال ست بُریاں روحاں کُوں گھن ویندی۔ جیہڑیاں ایں تھوں وی بہوں بُریاں ہونیدن وں اوہ ساریاں اُنہاں آن کے راہنڈن لے اُوں بندے دی اخیری حالت پہلے کولوں وی زیادہ بُری تھی ویندی۔ ایں زملہ دے بُرے لوگاں دا حال ضرور ایہی ویسی۔^{۴۶} جڈاں یسوع بھیڑ نال گالہیں کریندا پیا ہا اُوں دی مانتہ پھرا باہر کھڑے لے اوندے نال گالہ کرنا چاہندے۔^{۴۷}

۴۷۔ کئیں نے اُوں کُوں آکھیا تیدی مانتہ تیدے پھرا باہر کھڑے کہ تیدے نال گالہ کرنا چاہنڈن۔^{۴۸} وں یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا کونہ میڈی مانتہ کونہ میڈے پھرا؟۔^{۴۹} لے وں اُوں نے اپنہ چلیاں دی طرف اشارہ کیتلے اپناں پتہ وڈھا کہ آکھیا ڈیکھو اے میڈی مانتہ اے اے۔^{۵۰} کیوں جو کوئی وی میڈے باپ دی مرضیتے چلدے، اوہ ای میڈا بھرا تے میڈی بھین تے مانتے۔

۱۔ اُوں ڈینہ یسوع گھر کولوں نکل کے جھیل دے کنڈے ونج بیٹھا۔^۲ اوندے کول بہوں وڈی بندیاں دی بھیڑ کٹھی تھی گئی تان اوہ یک کشتی وچ چڑھ بیٹھاتے اوہ سارے لوگ جھیل دے کنارے کھرے تھی گئے۔^۳ وَل یسوع نے بہوں ساری گالیں اُونہاں کُوں مثالان اِج بیان کیتیاں۔ ڈیکھو یک بیج بوؤن والا بیج بوؤن نکلے۔^۴ لَہے بوؤن دے ویلے کجھ دِلے راہ دے کنڈے ڈھٹے پکھیاں اُنہاں کُوں لَکے جُک گِڈے۔^۵ سَہ کجھ پتھراں آلی زمین دے ڈٹھ جتھان اُنہاں کُوں بہوں مٹی نہ ملے مٹی نہ ملے بہوں مٹی نہ ملے دے کاروں جلدی اُگ لَہے۔^۶ لَہے جڈاں سورج نکلے تان سڑ گشتے جڑ نہوؤن دے کاروں سُک گئے۔^۷ لَہے کجھ جھاڑیاں وچ ڈٹھتے جھاڑیاں اُوں کُوں دبا گِڈے۔^۸ لَہے کجھ چنگی زمین دے ڈٹھتے پھل گھن لَہے کجھ سو گناہ کجھ سٹھ گناہ کجھ تریہ گناہ۔^۹ جیندے کن بہوں او سن گھن۔^{۱۰} چیلانے اوندے نیڑے لَکے اُوں کُوں آکھیا اُنہاں مثالان وچ کیوں گالیں آدھ پوے؟^{۱۱} اُوں نے جواب اِج اُنہاں کُوں آکھیا ایں کیتے کہ اُنہاں کُوں آسمان دی بادشاہی دی گالیں دی سمجھ دُتی گئی۔^{۱۲} کیونکہ جیندے کولے اُوں کُوں دُتا ویسی اوندے کول زیادہ تھی ویسی لَہے جیندے کول نئیں اے اوندے کولوں اوہ وی گھن گِدا ویسی جیہڑا اوندے کول اے۔^{۱۳} میں اُنہاں نال مثالان اِج ایں کیتے گالیں کریندا ہاں کہ اوہ ڈیدھوئے نئیں ڈیدھتے سُنندے پوئے نئیں سُنندے لَہے تان ای سمجھین۔^{۱۴} لَہے اُنہاں دے حق وچ یسوعا نی دی پیشین گوئی پوری تھیندی اے کہ اُنہاں کناں نال سُنسو پر پر گز نہ سمجھ سولے آکھیاں نال ڈیکھ سو پر پر گز پتا نہ کریسو۔^{۱۵} کیونکہ اُنہاں دے دِلانے چربی چھا گئی اے اوہ کناں تھوں اُچا سُنندے اُنہاں آہنیاں آکھیاں بند کر گِڈن کہ ایویں نہ تھیوے کہ آکھیاں نال ڈیکھتے کناں نال سُنندے دل تھوں سمجھتے میڈے کول اُونے میں اُنہاں کُوں چنگا کراں۔^{۱۶} پر خوش نصیب ہن اُنہاں آکھیاں ایں کیتے کہ اوہ ڈیدھیاں ہن لَہے کن اس کیتے کہ اوہ سُن دے ہن۔^{۱۷} میں اُنہاں کُوں سچ آدھا ہاں کہ بہوں سارے نیانے دینداراں کُوں آرزو ہائی کہ جو کجھ اُنہاں ڈیدھپوئے اوہ ڈیکھن پر نہ ڈیکھ سگتے جو گالیں تُوں سُنندے پوئے سُنن پر نہ سُن سگے۔^{۱۸} اُنہاں بیج بوؤن لَہے دی مثال سنو۔^{۱۹} جیہڑے ویلے کوئی بادشاہی دا کلام سُن دا ہے تے نئیں سمجھدا تان جو کجھ اوندے دِل وچ بویا ویندے اُوں کُوں شیطان لَکے چھک گھنندے۔ اے اوہن جیہڑے راہ دے کنارے بویا گیا ہا۔^{۲۰} لَہے جیہڑا پتھر بلی زمین وچ بویا گیا اے جیہڑا کلام کو سُنندے خوشی نال قبول کر گھنندے۔^{۲۱} پر ایہ اندر جڑ نہیں رکھیندا بلکہ تھوڑے ڈیواراں دے لَہے جیہڑے ویلے کلام دے پاروں ڈکھ یا ظلم بریا تھیندے تان چھیتی نال تھڈا کھاندے۔^{۲۲} لَہے جو جھاڑیاں وچ دبایا گیا اے جیہڑا کلام کو سُنندے دُنیا دی فکر دے دولت دا فریب اُوں کلام کو دبا دیندے لَہے اوہ پھل نئیں گھن آندا۔^{۲۳} لَہے جیہڑا چنگی زمین وچ بویا گیا اے جیہڑا کلام کو سُنندے سمجھدے لَہے پھل وی گھن آندے۔ کوئی سوگناہ کوئی سٹھ گناہ کوئی تریہ گناہ۔^{۲۴} وَل یسوع نے بئی مثال اُنہاں دے سامنے پیش کیتی آکھیا آسمان دی بادشاہی اُوں بندے دی کار ہے جئیں اُپنی زمین وچ چنگا بیج بوئے۔^{۲۵} پر بندیاں دے سوتھوئے دشمن آیلے کنک وچ کوڑے دلفے وی بو گئے۔^{۲۶} وَل جیہڑے ویلے پتیاں نکلیاتے پھلپیاں اے اوہ کڑوے دلفے وی ڈکھائی دتے۔^{۲۷} نوکراں لَکے گھر دے مالک کُوں آکھیا اے خداوند کیا تُوں اپنے کھیت وچ چنگا بیج نئیں بویا ہا؟ اوندے وچ کڑوے دلفے کیتھ آگئے؟^{۲۸} یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا اہم کئیں دشمن دا کمے نوکراں اُوں کُوں آکھیا کیا تُوں چاندیا پس کر آساں ونج کے اُنہاں کو اکٹھا کرؤں؟^{۲۹} اُوں نے آکھیا نئیں ایویں نہ تھیوے کہ کڑوے دلفے جمع کریندے ہواں اُنہاں دے نال کنک وی اُکھاڑ ڈیو۔^{۳۰} کٹائی دے ویلے تک دُواں کُوں اکٹھا ودھن دے ڈیوئے کٹائی کرن آلیاں کُوں آکھ ڈیوئے پلے کڑوے دلفے جمع کر گھنوتے جلاون دے کیتے اُنہاں دے گٹھ بدھ گھنولے کنک کو میڈے کیتے جمع کر گھنو۔^{۳۱} یسوع نے بئی مثال اُنہاں دے سامنے پیش کیتی کہ آسمان دی بادشاہی اُوں رائی دے دلفے کارے جیکوئے آدمی گھن کے اپنے کھیت اِج پور دُتا۔^{۳۲} اوہ سارے بیجاں وچوں چھوٹا تاپے پر جیہڑے ویلے ودھدا ہے تان ساریاں سبزیاں کولوں وڈا اے ایہو جیہڑا درخت تھی ویندے کہو دے پنکھی لَکے اوندے لَکے بسیرا کریندے۔^{۳۳} وَل اُوں نے بئی مثال اُنہاں کُوں سنائی کہ آسمان دی بادشاہی اُوں خمیر دی کارے جیکوئے کئیں تربیت گھن کے تریہ پیملے لَہے وچ وِلا دُتا تان تھیندے تھیندے سارا خمیر تھی گیا۔^{۳۴} ایہ ساریاں گالیں یسوع نے بھیڑ کو مثالان وچ آکھیاں لَہے بغیر مثال دے اوہ اُنہاں کُوں کجھ نہ آدھا ہا۔^{۳۵} تان جو نبی دے پاروں آکھا گیا ہا اوہ پورا تھیوے کہ میں مثالان اِج اپنا مُنہ کھولیساں۔ میں اُنہاں گالیں کُوں ظاہر کریساں جو شروع تھوں ہی لُکیاں ریاں ہن۔^{۳۶} اُوں ویلے اوہ رش کو چھوڑ کے گھر گیا اوندے چلیاں اوندے کول لَکے آکھیا کھیت دے کڑوے دانیاں دی مثال ساکوں سمجھا۔^{۳۷} وَل یسوع نے جواب وچ آکھیا کہ چنگ بیج دا پورن آلا ابن آدم اے۔^{۳۸} لَہے کھیت دُنیا اے چنگا بیج بادشاہی دے پُتر دے کڑوے دلفے اُوں شیطان دے پُتر ہن۔^{۳۹} جئیں دشمن اُنہاں کُوں بویا اوہ شیطان اے کٹائی دُنیا دا آخیریتے کٹن لَہے فرشتے۔^{۴۰} وَل جیویں کڑوے دلفے جمع کیتے ویندے آگ وچ ساڑے ویندے اُوں ویں ای دُنیا دے آخیر وچ ہوسی۔^{۴۱} ابن آدم اپنے فرشتیاں کُوں بھجیسی اے اوہ سارے تھوکر کھلاون آلی شہنشاہت بدکاراں کُوں اُوں بادشاہی وچ جمع کریسی۔^{۴۲} لَہے اُنہاں کُوں بھا دی بھٹی وچ سٹ ڈیسن۔ اُنہاں رووناہتے دنداں دا پیسنا ہوسی۔^{۴۳} اُوں ویلے دیندار اپنے باپ دی بادشاہی وچ سیجھ دی کار چمک سن۔ جیندے کن ہوون اوہ سُن گئے۔^{۴۴} آسمان دی بادشاہی کھیت وچ لُکھوئے خزانے دی کار ہے جیکوئے کئیں بندے گھن کے لُکا دتے اے خوشی دے مارے جو کجھ اُوں دا ہا ونج کے وچ ڈٹے اُوں کھیت کُوں مُل گھن گِڈے۔^{۴۵} وَل آسمان دی بادشاہی اُوں سوداگری دی کار ہے جیہڑا چنگا موتیاں دی تلاش وچ ہا۔^{۴۶} جیہڑے ویلے اُوں کُوں یک بہو قیمتی موتی ملے تان اُوں نے ونج کے جو کجھ اُوندا ہا وچ ڈٹے دِل اُوں کُوں مُل گھن گِڈے۔^{۴۷} وَل آسمان دی بادشاہی اُوں وڈے جال دی کار ہے جیہڑا دریا وچ سٹیا گیا تان اُوں نے بر طرح دیاں مجھیاں گھیر گِڈیاں۔^{۴۸} جیہڑے ویلے اوہ بہریج گئے تان اُوں کُوں کنارے ول چھک کے گھن لَہے بہ کے چنگی چنگی تان تھانوں وچ جمع کر گِڈیاں جیہڑیاں خراب ہن او سٹ دُتیاں۔^{۴۹} دُنیا دے آخیر وچ ایویں تھیسے۔ فرشتے نکل سن تے شہیراں کُوں دینداراں کولوں آج کریسن لَہے اُنہاں کُوں بھا دی بھٹی وچ سٹ ڈیسن۔^{۵۰} اُنہاں رووناہتے دنداں دا پیسنا ہوسی۔^{۵۱} کیا اُنہاں ایہ ساری گالیں جان گھنپوے؟ اُنہاں نے اُوں کُوں آکھیا ہاں۔^{۵۲} اُوں نے اُنہاں کُوں آکھیا ایں پاروں ہر فقیر جیہڑا آسمان دی بادشاہی دا چیلانے اُوں گھر دے مالک کارے جیہڑا اپنے خزانے وچوں نویاتے پرانیاں شہنشاہت کڈھیندے۔^{۵۳} یسوع جیہڑے ویلے اے مثالان دے چُکے تان ایویں تھیا کہ اُنہوں لگا گیا۔^{۵۴} لَہے اپنے وطن وچ

لَکے اُنہاں دے عبادت خانہ وچ اُنہاں کُو ایہو جئی تعلیم ڈیون لگے کہ اوہ حیران تھی کہ آکھن لگے کہ ایندے وچ ایہ حکمتِ معجزہ کیتھوں آگئیں۔⁵⁵ کیا اے ترکھان دا پُتر نئیں؟ تے ایندی ماں دا ناں مریم تے ایندے بھرا یعقوب تے یوسف تے شمعون تے پُوداہ نئیں؟۔⁵⁶ لَکے کیا ایندیاں ساریاں بھینیں ساڈے کول نئیں؟ وُل ایہ سارا کجھ ایندے وچ کیتھوں لَکے؟۔⁵⁷ لَکے اُنہاں نے اُوندے پاروُن تھڈا کھادے۔ پر یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا کہ نبی اپنے وطن اچے اپنے گھر دے سیوا کیتھائیں ویہ عزت نئیں تھیندا۔⁵⁸ لَکے اُوں نے اُنہاں دے اعتقادی دے پاروُن اُنہاں ہوں سارے معجزے نہ ڈکھلے۔

¹۔ اُوں ويل چوتھائی مُلک دے حاکم نے يسوع پروديس نے يسوع دی شہرت سُنی -²۔ لَہ اہنہ نوکراں کُوں آکھیا کہ اے یوحنا بیتسم ڈیون آلیہ جیہڑا مُردیاں وچوں زندہ تھی گیلے۔ ایں کیتے اُوندے کولوں ایہ معجزے ظاہر تھیندے پئین۔³۔ پروديس نے اہنہ بہرا فلیس دی ڈال پرودياس دے پاروون یوحنا بیتسم ڈیون لَہ کُوں پکڑ کے بندھوالیتے قید خانہ اچ ڈھک ڈتا ہا۔⁴۔ کیوں جو یوحنا نیہ اُنہاں کُوں آکھیا ہا کہ ایں کُوں اہنہ کول رکھنا تیدے کیتے جائز نئیں۔⁵۔ کیوں جو پروديس اُوں کُوں قتل کر ڈیونا جاندا ہا پر اوہ عام بندیانکولوں ڈردا ہا کیونکہ اوہ اُوں کُوں نبی من دے۔⁶۔ پر جڈاں پروديس دی سالگرہ تھئی تاں پرودياس دی دھیمے محفل دے وچ نیچ کپروديس کُوں خوش چا کیت۔⁷۔ ایں پاروون اُوں نے قسم کھادی تے وعدہ کیتا کہ توں جو کجھ منگیس میں تیکو ڈیساں۔⁸۔ اُوں نے اپنی ماں دے سکھاوتے آکھیا تے میکوں یوحنا بیتسم ڈیون لَہ دا سر تھال اچ ایتھائیں منگوا ڈے۔⁹۔ ول بادشاہ کُوں اُوں دی درخواست تے بیوں ارمان لگ پر اوہ اپنی قسم تے مہماناں دے پاروون مجبور ہا اُوں نے حکم ڈتا کہ سر ڈے ڈتا ونج۔¹⁰۔ ول اُوں نے بندیان کو بھجوالیتے قید خانہ وچوں یوحنا دا سرالگ کٹوا چھوڑے۔¹¹۔ ول اُوندا سر تھال دے وچ رکھ کے چھویر دے کول گھن لَہ ول اُوں دی ماں دے سامنے پیش چا کیت۔¹²۔ لَہ اُوندے چیل لَہ تے اُنہاں لاش گدی تے اُوں کُوں دفن کیتے ایں دے بعد اوہ يسوع دے کول گئے اُوں کُوں خبر ڈتی۔¹³۔ جڈاں يسوع نے اپنی سنیہاں تان اُنہاں پک کشتی دے وچ بہ کپک کلی جامتے لگا گیا لوگاں دی بھیڑ اے سن کے اُوندا پچھا کرن لگ پئی۔¹⁴۔ ول يسوع نے کشتی وچول لہ کپک وڈی بھیڑ ڈھئی لَہ اُوں کُوں اُنہاں تے بیوں ترس آیا پہلے اوتھ آیا لَہ اُوں نے اُنہاں دے بیماراں کو چنگا کر ڈتا۔¹⁵۔ لَہ جیہڑے ويل شام تھی تان چیل اُوندے کول آئے اُنہاں آکھیا جو ایہ سنسان جلیہ پئی لَہ ويل لنگھ گیلے۔ لوگاں کُوں کو ونجن ڈے تان جو اوہ وسطی اچوں اہنہ کیتے کھاونا مل گھن سگن۔¹⁶۔ يسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا اُنہاں کُوں ونجن دی ضرورت کائی نئیں اُنہاں کُوں کھاونا کیتے ڈیوو۔¹⁷۔ اُنہاں نے اُوں کُوں آکھیا ساڈے کول ایتھان صرف پنج روٹیاں تے ڈو مچھاپن بنیا کجھ کتے نئیں۔¹⁸۔ يسوع نے آکھیا! اُنہاں کُوں میڈے کول گھن آؤ۔¹⁹۔ ول يسوع نے بندیان کو حکم ڈتا کہ گھا دے لَہ بے ونجو۔ لَہ اُوں نے پنج روٹیاں تے ڈو مچھاپن گھن کے آسمان دی طرف ڈیکھ کے برکت ڈتی تے ول روٹیاں توڑ کے چیلیاں کو ڈتیاں تے چیلیاں نے بندیان کو ڈتیاں۔²⁰۔ ول اُنہاں ساریاں کھادیان تے رج گئے ول کھلے دے بچوئے ٹکڑیاں دے نال بھریاں ہویاں بارہ ٹوکریاں چاتیاں۔²¹۔ لَہ کھاونا لَہ تریہمتاں تے بالان دے علاوہ پنج ہزار جفہ۔²²۔ لَہ ول چھیتی ہی اُوں نے چیلیاں کُوں کشتی دے وچ مجبور کر کے سوار کرایا آکھیا کہ میڈے کولوں پہلے پار لگے ونجو لَہ ول اُوں نے بندیان دی بھیڑ کُوں ونجن ڈیتا۔²³۔ ول بندیان کُوں ونجن دا حکم ڈے کے کلہا ڈعا کرن کیتے پہاڑ تے چڑھ گیا جیہڑے ويل شام تھئی تان اوہ پہاڑ تے کلہا ہا۔²⁴۔ پر کشتی اُوں ويل کنارے تھوں پرے لَہ لہراں دے تھپیڑے کھاندی پئی ہا کیوں جو ہوا اُوں دے مخالف جلدی پئی ہائی۔²⁵۔ رات دے چوتھ پرے يسوع جھیل تے جلدے ہویاں اُنہاں دے کول آیا۔²⁶۔ جڈاں چیلیاں نے اُوں کُوں جھیل تے جلدیاں ہویاں ڈٹھا تان گھبرج گئے لَہ آکھن لگے کہ اے تان بھوتہ تے ول ڈر نال چیخن لگ پئے۔²⁷۔ يسوع نے ول جلدی نال اُنہاں کُوں آکھیا میں ہاں حوصلہ رکھو۔ ڈرو نئیں۔ میں ہاں۔²⁸۔ پطرس نے اُوں کُوں جواب اچ آکھیا اے خداوند اگر تُوں پئیں تا میکُوں حکم ڈے کہ پانی تے چل کے تیدے کول آواں۔²⁹۔ اُوں نے آکھیا آ۔ پطرس کشتی تھوں اتر کے يسوع دے کول ونجن کیتے پانی تے چلن لگ پیا۔³⁰۔ پر جیہڑے ويل ہوا ڈٹھی تان ڈر گیتے جڈاں بڈن لگ تان چیخن لگ پیا آے خداوند میکُوں بچا!۔³¹۔ يسوع نے چھیتی نال پتھ لمبا کیتا اُوں کُوں تپ گدے لَہ ول اُوں کُوں آکھیا آے یقینا توں کیوشک کیتے؟۔³²۔ اُنہاں ول جیہڑے ويل اوہ کشتی دے وچ سوار تھی گئے تان ہوا رُک گئی۔³³۔ لَہ جیہڑے کشتی دے وچ بیٹھن اُنہاں اُوں کُوں سجده کیتا آکھیا سچ دے وچ تُوں خدا دا پُتر پئیں۔³⁴۔ جڈاں او پار کر گئے تان اوہ گنیرت دے علاقہ دے وچ لَہ۔³⁵۔ لَہ اُنہاں دے موجود بندیان نے يسوع کُوں سجانیت لَہ اُنہاں آس پاس دے علاقوں دے وچ لوگاں کُوں خبر ڈتی لَہ سارے بیماراں کُوں اُوندے کول گھن لَہ۔³⁶۔ ول اوہ اُوں دی منت کرن لگ پئے جو اُوندے کپڑیاں دے کنارے کُوں ای پتھ لگ ونج۔ تان جنہاں پتھ لایا اوہ چنگ تھی گئے۔

¹ اُوں ویلہ کجھ فقیہ فریسی یروشلم تھوں یسوع دے کول لے۔ اُنہاں نے آکھیا۔² تیڈے چیلہ وڈیاں دی بنائی ہوئی روایات کو کیوں تُریندن کہ تُکر کھاؤن تھوں پھلاں پتھ نئیں دھوندے؟۔³ یسوع نے جواب اِج آکھیا وَل تُساں کیوں اپنی روایات کؤں پورا کرن خاطر خداوند دے حکماں کو توڑیندے پوے؟۔⁴ کیوں جو خداوند فرمے اپنے پیوتے ماں دی عزت کرلے لے جیڑا کوئی اپنے پیوتے ماں دی برائی کرسی اوہ ضرور جان تھوں مارا ویسی۔⁵ پر تُساں آدھ پوے کہ جیڑا کوئی اپنے پیو یا ماں کو آکھ جیڑی مدد تُہاکو میڈے کولوں ول سگدی ہائی اوہ تاں خدا کؤں ہدیہ دے طورے ڈے دتی گئی۔⁶ اُوں کؤں اپنے پیو دی عزت کرن دی ضرورت نئیں۔ ایویں تُساں اپنی روایات نال خدا دے کلام کو رد کرڈے۔⁷ اے ربا کارو یسعیاتے تُہاڈے حق دے وچ تھیک نبوت کیتی۔⁸ اے بندے پُلاں نال تاں میڈی عزت کریندن پر اِنہاں دا دِل میڈے کولوں دُور۔⁹ اے فائدہ وڈی میڈی تعریف کریندن کیو جو انسانی حکماں دی تعلیم دیندے۔¹⁰ وَل اُوں بندیاں کؤں اپنے کول سڈایاتے وَل اُنہاں کؤں آکھیا سنوے سمجھو۔¹¹ جیڑی وی شے مُن اِج ویندی اوہ بندے کؤں پلید نئیں کریندی پر جیڑی مُن وچوں نکلدی اُوں بندے کؤں پلید کریندی۔¹² وَل یسوع دے چیلہ یسوع دے کول لے یسوع کؤں آکھیا کہ کیا تُوں جان دا ہئیں کہ فریسی تیڈے جواب کولوں ہُوں ناراض ہن۔¹³ اُوں نے جواب دتا پر اوہ پودا جو میڈے آسمانی باپ نے نئیں لایا جڑ تھوں پٹ دتا ویسی۔¹⁴ اُنہاں کؤں چھوڑ دبو۔ اوہ اندھ راہ دکھاوے لئیں لے وَل یک اندھا دُوجھ اندھ کؤں راہ دکھاسی تاں اوہ دُویں تُوں دے وچ ڈھ پوسن۔¹⁵ پطرس نے جواب اِج اُوں کؤں آکھیا اے تمہیل ساکوں سمجھا ڈے۔¹⁶ اُوں نے آکھیا کیا تُساں ہالی تائیں سمجھ پوے؟¹⁷ کیا تُہاکوں نئیں پتہ کہ جیڑا کجھ منہ ویندے اوہ ڈھڈ اِج ویندے لے اوہ گندگی اِج سٹیا ویندے۔¹⁸ پر جیڑیاں گالہیں منہ جوں نکلدیاں ہن اوہ دِل دے وچوں نکلدیاں ہن۔ اُوں بندے کؤں ناپاک کریندیاں ہن۔¹⁹ کیونکہ بُرے خیال۔ قتل۔ زنا۔ جنسی بدکاری۔ چوری۔ کُڑی گواہی۔ عزتی دِل وچوں ای نکلیں۔²⁰ ایو ای گالہیں ہن جیڑیاں بندے کؤں پلید کریندن پر پتھ دھوؤن تھوں بغیر کھاؤناں بندے کؤں پلید نئیں کریندا۔²¹ وَل یسوع اُنہوں نکل کے صُورے صَدا دے علاقہ کؤں لگا گیا۔²² لے ڈیکھو یک کنعانی تربمت اُوں علاقہ دے وچوں نکل کے آئی لے اُچی اوار نال آکھیا اے خداوند این داؤد میڈے رحم کر۔ میڈی دھی کُپک بدروح بہوں تنگ کریندی۔²³ پر یسوع نے اُوں کؤں کوئی جواب نہ دتا لے اُوں دے چیلیاں اوندی منت کیتی۔ آکھن لگے کہ ایں کؤں اُنہوں گھل چھوڑ کیونکہ اوہ ساڈے پچھوں دُند مچاندی پئی۔²⁴ اُوں نے جواب اِج آکھیا میں تاں صرف اسرائیل دیاں گُم تھیاں ہویاں بھیداں دے علاوہ بٹہ کئیں دے کول نئیں گھلیا گیا۔²⁵ پر اُوں نے آکے اُوندے سامنے جھک کے آکھن لگی خداوند میڈی امداد کر۔²⁶ اُوں نے جواب اِج اُوں کؤں آکھیا چھویراں دا تُکر گھن کے کُتیاں دے اگوں سٹنا چنگا نئیں۔²⁷ اُوں نے آکھیا ہاں خداوند کہے وی تاں مالک دی میز تھوں ڈھاوے لے تُکریاں وچوں کھانین جیڑے اُوں مالکاں دی میز تھوں ڈھانڈن۔²⁸ ایندے یسوع نے جواب اِج اُوں کؤں آکھیا اے تربمت تیڈا ایمان بہوں وڈی۔ جیویں تون چاہندی ہئیں تیڈے کیتے اُوں وے ہی ہوسی۔ وَل اُوندی دھی اُوں ویلے ای چنگی تھی گئی۔²⁹ وَل یسوع اُنہوں نکل کے گلیل دی جھیل دے نیڑے لگا گیا لے اوہ پھاڑے چڑھ گیا لے اُنہائیں بیہ گیا۔³⁰ لے یک بہوں وڈی بندیاں دی بھیڑ لنگڑے۔ اندھ گونگے تہڈے لے بہوں سارے بیماراں کؤں اپنے نال گھن کے اُوں دے کول آئی۔ اُنہاں کؤں یسوع دے پیراں وچ حاضر چا کیتا یسوع نے اُنہاں کؤں چنگا کیتا۔³¹ جڈاں بھیڑ نے اے سارا کجھ دُٹھا تاں اوہ بہوں حیران تھے کہ گونگے بولیندن لنگڑے تہڈے پھر دے اِکھاں تھوں اُنہ ڈیدھن ہن تاں اُنہاں نے اسرائیل دے خدا کی تعریف کیتی۔³² یسوع نے اپنے چیلیاں کؤں سڈایاتے اُنہاں کؤں آکھیا میکوں ایں بھیڑے ترس آندے کیوں جو اے میڈے نال ترے دُپواراں تھوں ہن۔ اُنہاں دے کول کھاؤن کیتے کجھ وی نئیں۔ میں اُنہاں کؤں کھاؤن تھوں پنا گھلنا نئیں چاہندا۔ کتھائیں ایویں نہ تھیوے جو اے راہ اِج تھک کے رہ وچن۔³³ چلیاں اُوں کؤں آکھیا ایں ویرلے دے وچ آساں اتنا سارے بندیاں کؤں رجاؤن کیتے تُکر کیتھوں گھن آسوں؟۔³⁴ یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا، تُہاڈے کول کتیاں روٹیاں ہن؟ اُنہاں نے آکھیا سَت لے کجھ مچھیاں ہن۔³⁵ اُوں نے بندیاں کؤں زمین۔ ہاں دا حکم دتا۔³⁶ اُوں نے سَت روٹیاں مچھیاں کؤں گھن کے شکر کیتا لے اُنہاں توڑ کے تُکریاں کؤں اپنے چیلیاں کو دیندا گیا لے چیلے بندیاں کؤں۔³⁷ لے سارے کھا کے رَج گئے وَل جیڑے تُکرے بچ گھن اُوں دے ست تُکرے بھرچ گئے۔³⁸ لے کھاؤن لے تربمتاں بالان تھوں علاوہ چار ہزار بندے ہن۔³⁹ وَل اوہ بندیاں کؤں گھل کے کشتی اِج سوار تھیاتے مگدن دے علاقہ وچ آ گیا۔

¹۔ فریسیہ صدوقی اوندے کول لَہتے اؤں کؤں آزماون دے کیتے اؤں کؤں آکھن لگے ساکؤں آسمان دی طرفوں کوئی نشان دکھا۔
²۔ اؤں نے اُنہاں کؤں جواب دُتا کہ جیہڑے ویلے شام تھیندی ہے تہاں آدھ پوئے کے موسم چنگا ہوسی کیونکہ آسمان رتا ہے۔³۔ وَل فجر کؤں تہاں آدھ پوئے کے اندھاری آسی کیونکہ آسمان رتاتے دھندلا ہے۔ تہاں آسمان دی ظاہری حالت دی تمیز کرنا جان دے پوئے پر ویلے دے نشان دی تمیز نہیں وے کر سگدے۔⁴۔ ایں زملہ دے بُرے زناکار لوگ نشان منگدن پر یوناہ دے نشان تھوں سیوا کوئی بٹیا نشان اُنہاں کؤں نہ دُتا ویسی وَل اوہ اُنہاں کؤں چھوڑ کے لگا گیا۔⁵۔ وَل چیلے پار ویندے ہواں تکر نال گھینناں بھل گئیں۔⁶۔ یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا خبردار فریسیاں صدقیان دے خمیر تھوں پوشیار راجوئے۔⁷۔ اوہ آپس اچ ایچ آکھن لگے کہ آساں تکر نہیں گھن لَہ۔⁸۔ یسوع نے اے پتا کر کے آکھیا اے گھٹ ایمان رکھن آلیو تہاں آپس اچ کیوں آدھ پوئے کے ساڈے کول تکر نہیں۔⁹۔ کیا تہاں ہن تک نہیں وے سمجھدے لَہ اُنہاں پنج ہزار بندیاں دیاں پنج روٹیاں یاد نہیں تے نہ اے کہ کتنی ٹوکریاں چاتیاں ہن؟¹⁰۔ لَہ نہ اُنہاں چار ہزار بندیاں دیاں ست روٹیاں لَہ نہ اے جو کتھ ٹوکریاں چلتھن؟¹¹۔ کیا وجہ جو تہاں اہم نہیں وے جان دے کہ میں تہاں کوئی دے کیتے نہیں آکھیا؟ فریسیاں صدوقیاں دے خمیر تھوں خبردار راجوئے۔¹²۔ وَل اُنہاں دی سمجھ وچ آیا کہ اؤں روٹی دے خمیر تھوں نہیں بلکہ فریسیاں صدوقیاں دی تعلیم تھوں خبردار راجوئے تھوں آکھیا ہا۔¹³۔ جیہڑے ویلے یسوع قیصرہ فلیبی دے علاقے وچ آیا تاں اؤں نے اپنے چیلیاں کوں اہم پُچھیا کہ لوگ ابن آدم کؤں کیا آدھن؟¹⁴۔ اُنہاں نے آکھیا کہ بہوں سارے یوحنا بیتسم دیون آل آدھن تے بعض ایلایا تے بعض یرمیاہ یا نبیاں دے وچوں کوئی۔¹⁵۔ اؤں نے اُنہاں کؤں آکھیا پر تہاں میکؤں کیا آدھ پوئے۔¹⁶۔ شمعون پطرس نے جواب دُتا توں زندہ خدا دا پُتر مسیح ہئیں۔¹⁷۔ یسوع نے جواب اچ اؤں کؤں آکھیا بھاگاں آلا ہئیں توں شمعون بر یوناہ کیونکہ اے گالھ گوشت اور خُون نہ نہیں ہتھوں میڈے باپ نے جیڑا آسمان لَہ تے تیدے ظاہر کیتی ہے۔¹⁸۔ لَہ میں وی تیکو آدھا ہاں کہ توں پطرس ہئیں تے میں ایں پتھر تے اپنی کلیسیا بنیساں لَہ عالم ارواح دے بوئے اوندے غالب نہ آسن۔¹⁹۔ میں آسمان دی بادشاہی دیاں کُنجاں تیکو دِساں وَل جو کجھ توں زمین تے بدھیسیں اوہ آسمان لَہ بدھیسے لَہ جو کجھ تہاں زمین تے کھولیس اوہ آسمان تے کھل ویسی۔²⁰۔ اؤں ویلے چیلان کو حکم دُتا کہ کئیں کؤں نہ ڈسلے جو میں مسیح ہاں۔²¹۔ اؤں ویلے کولوں یسوع اپنے چیلان تے ظاہر کرن لگا کہ اؤں کؤں ضرور ہے کہ یروشلم کؤں ونجے بزرگان تے سردار کاہناں تے فقہیاں دی طرفوں بہوں دکھ چاوے قتل کیتا ونجے لَہ ترجہ دِیں زندہ تھی ونجے۔²²۔ ایں گالھ تے پطرس اوں کو آنجھ گھن کے گیتے بُرا بھلا آکھن لگا کہ اے خُداوند خدا نہ کرے کہ اے تیدے نال تھیوے۔²³۔ اؤں پھر کے پطرس کؤں آکھیا اے شیطان میڈے کولوں پرتے تھی۔ توں میڈے کیتے تھڈے دا باعث ہئیں کیونکہ توں خُدا دی گالہیں دا نہیں بلکہ بندیاں دی گالہیں دا خیال رکھینداں ہئیں۔²⁴۔ اؤں ویلے یسوع نے اپنے چیلیاں کؤں آکھیا کہ اگر کوئی میڈے پیچھے آوناں چاوے تاں اپنی خودی کؤں چھوڑ دِیوے لَہ اپنی صلیب چاوے میڈے پیچھوں تھی ونجے۔²⁵۔ کیونکہ جیڑا اپنی جان بچاونا چاوے او اؤں کؤں ونجا دِیسی تے جیڑا میڈی خاطر اپنی جان کؤں وِچھیسے اوہ اؤں کؤں یا گھنسی۔²⁶۔ وَل اگر بندہ ساری دُنیا یا گھن لَہ اپنی جان دا نقصان چاوے تاں اؤں کؤں کیا فائدہ تھیسے؟²⁷۔ کیونکہ ابن آدم اپنے باپ دے جلال وچ اپنے فرشتیاں دے نال آسی۔ اؤں ویلے ہرک کؤں اؤں دے کماں دے حساب نال بدل دُتا ویسی۔²⁸۔ میں تہاں سچ آدھا ہاں کہ جیہڑے اُنہاں کھڑے ہن اُنہاں وچوں بعض ایہو جیڑے جیہڑے ویلے تائیں ابن آدم کؤں اوندی بادشاہی وچ آندے ہوئے نہ ڈیکھ گھن سن موت دا مزہ ہرگز نہ چکھسن۔

¹ چھی ڈین بعد یسوع پطرس یعقوبہ اوندے پھرا یوحنا کُن نال گھن کیکیہوں اُچ پھاڑے الگ گھن گیا۔² اُتے اُوندی صورت اُنہاں دے سامنے بدل گئی پائیتہ اوندہ اُتے سیجھ دی کار چمکن لگ پیلے اُوندے کیڑے نور دی کار چٹ تھی گئے۔³ اُتے ڈیکھو اُنہاں کو ایلیاہ موسیٰ دے گالپیں کریندیا بویا ڈٹھا۔⁴ پطرس نے یسوع کُن آکھیا اے خداوند ساڈا ایتھاں پوونا چنگا نئیں۔ تُوں چاہویں تاں میں ترلے ڈبرے بناؤں یک تیدے کیچیک موسیٰ کیچیک ایلیاہ کیت۔⁵ اوہ اے آدھا پیا پلے ڈیکھو یک نورانی بدلے اُنہاں دے اُتے جہاں چا کیتی ول اُتے اؤں بدل وچوں یک آواز آئی کہ ایہ میڈا پیارا پُترے میں ایندے توں بیوں خوش ہاں ایندی سنو۔⁶ چیلے ایہ شے کے مُند دے بہار ڈھ پُتے بیوں ڈر گئے۔⁷ یسوع اُنہاں دے کول آیتے اُنہاں کُن ہتھ لاکے آکھن لگا اُتھوتے خوف زدہ نہ تھیوؤ۔⁸ جیڑے ویلے اُنہاں نے اپنییاں اکھیاں کُن چانیاں تاں یسوع دے سیوا کئیں کُن نہ ڈٹھا۔⁹ جیڑے ویلے اوہ پیار تھوں لابندے پُترے تاں یسوع اُنہاں کُن ایہ حکم دتا کہ جڈاں تائیں ابن آدم مُردیاں وچوں جی نہ اُتھ جو کجھ اُنہاں کُن اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا۔¹⁰ جلیانے اؤں دے کولوں پُچھیا کہ ول فقہ کیوں آدھ ہن کہ ایلیاہ دا پلے آونا درورے؟۔¹¹ یسوع جواب دیتے آکھیا ایلیاہ شک آسیتے ول اوسایاں شتیاں کُن پورا کریسی۔¹² پر میں اُنہاں آدھا ہاں کہ ایلیاہ تان آگیلے اُتے اُنہاں کُن اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا۔¹³ تان چیلے ایہ سمجھ گئے کہ اؤں نے یوحنا بپتسم دہوں لے دے بارے وچ آکھ۔¹⁴ جڈاں اوہ بھیڑے دے کول آیا تاں یک بندہ گوڈیاں دے بہار جھک کے اؤں کو آکھن لگا۔¹⁵ اے خداوند میڈے پُترے رحم کر کیوں جو اوہ مرگی دے نال بیوں مصیبت وچے تہر ویلے ڈکھ برادشت کریندے۔ اوہر ویلے اگتے پانی دے وچ ڈھاندا راہدے۔¹⁶ اُتے میں تیدے جلیاں کول گھن کے گیا ہامی پر اوہ اؤں کُن چنگا نہ کر سگے۔¹⁷ یسوع جواب اچ اُنہاں کُن آکھیا اے اعتقادوتے شریبر نسل میں کیڑے ویلے تائیں اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا۔¹⁸ یسوع اؤں کُن جھڑکیتے بدرؤح اوندے وچوں نکل گئی۔ اوہ جوان اؤں ویلے ای چنگا تھی گیا۔¹⁹ تان چیلے اوندے کول اُتھ علیحدگی وچ آکھیا؟ آساں ایں کُن کیوں نہ کڈھ سگے؟۔²⁰ اؤں نے اُنہاں کُن آکھیا اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا اُتھ لگا۔²¹ پر ایہ قسم دعلتے روزے تھوں بغیر نہ نکل سگے۔²² اُتے جڈاں اوہ گلیل دے وچ روکبوئے سن یسوع اُنہاں کول آکھیا ابن آدم بندیاں دے حوالہ کیتا ویسی۔²³ اُتے اوہ اؤں کُن قتل کر ڈیسن پر اوہ تریجھ ڈین زندہ کیتا ویسی۔ چیلے ایں گالھ تھوں بیوں ارمانی تھ۔²⁴ اُتے جیڑے ویلے کفرنحوم دے وچ اُتے تان ادھا مٹقال چنگی گھن ول پطرس کول لے آکھیا کیا اُتھ اُستاد ادھا مٹقال چنگی نئیں ڈیندا؟۔²⁵ اؤں نے آکھیا ہاں ڈیندا تانے اُتے جیڑے ویلے اوہ گھر وچ آیا تاں یسوع اُندے بولن کولوں پلے اکھ شمعون توں کیا اُکھا تو کیا سمجھدا ہئیں؟ زمین دے بادشاہ کیندے کولوں محصول یا جزیہ یا گھندے؟ ایہ پُتران کولوں یا غیران کولوں۔²⁶ جڈاں اؤں نے اکھیا غیران کولوں تاں یسوع اؤں کُن آکھیا کہ پُتر اؤں کُن ادا کرن تھوں آزاد ہے۔²⁷ ول ایویں نہ تھیوے کہ آساں اُنہاں کیت تھڈے دا باعث نہ بنوں توں جھیلے وچ کھنڈا ستوتہ جو پہلی مجھی اُتے آوے اؤں کُن پکڑ گھنو اُتے جیڑے ویلے تُوں اؤں دا مند کھو لبسیں تاں تو اُوندے مُند وچ یک مٹقال پاسیسیں۔ اوہ گھن کیتے میڈے اہنہ کیتے اُنہاں کُن دے۔

۱۔ اُوں ویلہ چلیہ یسوع دے کول لکے آکھن لگے آسمان دی بادشاہی وچ وڈا کونہ۔^۲ اُوںہک بال کُوں اپنے کول سڈکے اُنہاں دے وچ کھڑا کیتا۔^۳ آکھیا میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ اگر تاساں توہ نہ کریسو تہ بالان دی کار نہ بنسو تاں آسمان دی بادشاہی وچ برگر داخل نہ تہیسو۔^۴ ول جیہڑا کوئی اپنے آپ کُوں ایں بال دی کار چھوٹا بنیسی اوہو آسمان دی بادشاہی وچ وڈا ہوسی۔^۵ لہ جیہڑا کوئی ایں بال کُوں میڈے ناں تھوں قبول کریندے اوہ میکو قبول کریندے۔^۶ پر جو کوئی اِنہاں نیکیاں وچوں جیہڑے میڈے ایمان گھن لئیں کئیں کُوں تھوکر کھویندے اُوں کیتے اے چنگا ہے کہ وڈی چکی دا پاٹ اوندے گلہ وچ لٹکایا ونجے اُوں کُوں ڈونگ سمندر اچ سٹ ڈتا ونجے۔^۷ تھوکران دے پاروون ڈنیاتے افسوسہ کیونکہ تھوکران دا ہونا ضرورے پر اُوں بندے افسوس جیندے پاروون تھوکر لگے۔^۸ پس اگر تیدا تہ یا تیدا پیر تیکوں تھوکر کھلاوے تاں اُوں کُوں کپ کے اپنے کولوں آج کرکے سٹ چھوڑ۔ تندا یا لنگڑا تہی کے زندگی دے وچ داخل تہیوناں تیدے کیتے ایں کولوں چنگا ہے کہ ڈو تہ یا ڈو پیر رکھیندے ہویاں تُوں ہمیشہ دی بھا وچ سٹیا ونجے۔^۹ لہ اگر تیدی آکھ تیکوں تھوکر کھلاوے تاں اُوں کُوں کڈھ کے اپنے کولوں سٹ ڈے کانان تہی کے زندگی وچ داخل تہیوناں تیدے کیتے ایندے کوکوں چنگلے کہ ڈو آکھیاں رکھیندیاں ہویاں تُو جنم دی بھا وچ سٹیا ونجے۔^{۱۰} ۱۔ خبردار اِنہاں نیکیاں وچوں کئیں کُوں ناچیز نہ جاننا کیونکہ میں تہاکو آدھا ہاں کہ آسمان تہ اُنہاں دے فرشتہ میڈے آسمانی باپ دا مہر ویلہ ڈیہیں۔^{۱۱} (کیونکہ ابن آدم جیہڑے لوگ گم تہی گھن اُنہاں کُوں گولنہ نجات ڈیون آیا ہے)۔^{۱۲} ۱۲۔ تاساں کیا سمجھدے ہویہ؟ اگر کئیں بندے دیاسو بھیدیاں ہونہ اُنہاں وچوں پک گم تہی ونجے تاں کیا اوہ نناوے کُوں چھوڑ کے پھاڑاں تہ ونجے کہ اُوں گم تہی ہونی کُوں نہ گوبسی؟^{۱۳} لہ اگر ایں وے تہیوے کہ اُوں کُوں گول گھن، تاں میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ اوہ اُنہاں ننانویاں دے پاروں جیہڑی گم تہی گئی ہا ایں بھید دی زیادہ خوشی کریسی۔^{۱۴} ۱۔ ایں کیتے تہاڈا آسمانی باپ ایہ نہیں چاہندا کہ ایشاں نیکیاں وچوں پک وی ہلاک تہیوے۔^{۱۵} جے تیدا پھرا تیدا گناہ کرے تاں ونجے آنجھ تہی کے اوندے نال گالھ کرے اُوں کُوں سمجھا۔ اگر اوہ تیدی سُن گھن تاں تُو اپنے بھرا کُوں پا گدے۔^{۱۶} لہ اگر اوہ نہ سُن تاں پک ڈو بندیاں کُوں اپنے نال گھن ونجے تاں جو پر پک گالھ ڈو تہی گواہاں دی زبان تھوں ثابت تہی ونجے۔^{۱۷} اگر اوہ اُنہاں دی سُن تھوں وی انکار کرے تاں کلیسیا کُوں آکھ لہ اگر کلیسیا دی وی سُن تھوں انکار کرے تاں تُوں اُوں کُوں غیر قوماں لہے چونگی گھنن ولہ دے برابر جان۔^{۱۸} ۱۸۔ میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ جو کجھ تاساں زمین تہ بدھیسو اوہ آسمان تہ بدھا ویسی لہ جو کجھ زمین تہ کھولیسو اوہ آسمان تہ کھولا ویسی۔^{۱۹} ۱۹۔ ول میں تہاکو آدھا ہاں کہ اگر تہاڈے وچوں ڈو بندے زمین تہ کئیں گالھ دے کیتے جیکوں اوہ چاہندے ہوں مل ونجن تاں اوہ میڈے باپ دی طرفوں جیہڑا آسمان تہ اُنہاں دے کیتے تہی ویسی۔^{۲۰} ۲۰۔ کیونکہ جتھاں ڈو یا تہی میڈے نارے اکٹھیں میں اُنہاں دے وچ موجود ہاں۔^{۲۱} ۲۱۔ اُوں ویلہ بطرس نے تہی لکے اُوں کُوں آکھیا آے خداوند اگر میڈا بھرا میڈا گناہ کریندا راہوے تاں میں کتنی واری اُوں کُوں معافی ڈیواں؟ کیا سٹ واری؟^{۲۲} ۲۲۔ یسوع اُوں کُوں آکھیا میں تیکو اے نئیں آدھا کہ سٹ واری بلکہ سٹ واری دے ستر وار۔^{۲۳} ۲۳۔ پس آسمان دی بادشاہی اُوں بادشاہ دی کارے جنیں اپنے نوکران کولوں حساب گھنناں چاہندا ہا۔^{۲۴} ۲۴۔ لہ جیہڑے ویلہ حساب گھنن لگا تاں اوندے سامنے قرض دار حاضر کیتا گیا جیندے اوندے ڈامزار توڑے آندے۔^{۲۵} ۲۵۔ پر اوندے کول ڈیون کیتے کجھ وی نہ ایں کیتے اوندے مالک نے حکم ڈتا کہ ایہ تہ ایندی ذال تہ بال بچے جو کجھ ایندا ہے سارا کجھ وچیا ونجے لہ قرض گھن گدا ونجے۔^{۲۶} ۲۶۔ پس نوکر نے ڈھکے سجدہ کیتا آکھیا آے خداوند میکو مہلت ڈے میں تیدا سارا قرض ادا کر ڈیساں۔^{۲۷} ۲۷۔ اُوں نوکر دے مالک نے ترس کھا کہ اوہ کُوں چھوڑ ڈتالے اوندے قرض معاف کر ڈتا۔^{۲۸} ۲۸۔ جیہڑے ویلہ نوکر باہر نکلے اوندے نال خدمت کرن آلیاں وچوں پک اُوں کُوں ملہ جیندے اوندے سو دینار آندے۔ اُوں نے اُوں کُوں پکڑے اوندے اچھی چا دبائی تہ آکھیا جو کجھ میڈے میکو ایں ویلہ ڈے۔^{۲۹} ۲۹۔ اوندے نال خدمت کرن لہے اوندے اگوں ڈیہ کے اوندے منت کیتے آکھیا میکو کجھ مہلت ڈے میں تیکوں ڈے ڈیساں۔^{۳۰} ۳۰۔ پر اوہ نہ منیا تہوں ونجے کہ اُوں کُوں جیل وچ سٹ ڈتا کہ جڈاں تائیں توں قرض ادا نہ کر ڈیسیں قید وچ راہیں۔^{۳۱} ۳۱۔ اوندے خدمت ایہ حال ڈیکھ کے بہو ڈکھی تہی گھ لہ اپنے مالک کُوں ونج سارا کجھ جو تہیا ہا ڈسایا۔^{۳۲} ۳۲۔ ایہ سُن کے اوندے مالک نے اُوں کُوں اپنے کول سڈامے اُوں کُوں آکھیا کہ ایہ شریر نوکر میں سارا قرض تیکوں ایں کیتے بخش ڈتا ہا کہ تئیں میڈی منت کیتی ہائی۔^{۳۳} ۳۳۔ کیا تیدے کیتے ضروری نہا جو کہ جیویں میں تیدے رحم کیتا ہا توں وی اپنے خدمت تہ رحم کرے؟^{۳۴} ۳۴۔ لہ اوندے مالک نے غصہ تہی کے اُوں کُوں جلاواں دے حوالہ کر ڈتا کہ جڈاں تائیں سارا قرض چکا نہ ڈیوے قید وچ راہوے۔^{۳۵} ۳۵۔ میڈا آسمانی باپ وی تہاڈے نال ایویں ای کریسی اگر تہاڈے وچوں پر کوئی اپنے بھرا کُوں دل نال معاف نہ کرے۔

¹۔ ایویں تھیا کہ جڈاں یسوعہ ایہ گالپیں ختم کیتاں تہ اوہ گلیل تھوں نکل کے دریائے بردن تھوں لگے یہودیہ دے علاقہ وچ آیا۔²۔ لَکھک وڈی پھیڑے اوندہ پچھا کیتا تہ اوہ اُنہاں کُو اُنہاں چنگا کیتا۔³۔ تہ فریسی لَکھتہ اوں کُو آزماون کیتہ اوندے کول لَکھتہ آکھن لگے کہ کوئی بندہ شرعی وچ تھوں اپنی ذال کو کئیں وچ تھوں طلاق ڈے سگدے؟⁴۔ اوہ جواب اچ اُنہاں کُوں آکھیا کیا تُساہے نئیں پڑھ کہ جئیں اُنہاں کُو بنلہ اوہ شروع ای تھوں اُنہاں کُو مُردے عورت بنا کے آکھ۔⁵۔ ایں دے باروں مرد پیوتہ ماں کولوں آج تہی کے اپنی ذال نال راپسی لَکھتہ اوہ ڈوئیں پک جسم تہی سن؟⁶۔ پس اوہ ڈوئیں نئیں بلکپک جسم۔ ایں کیتہ جئیں کُو خدانہ جوڑیلے اوں کُو بندہ الگ نہ کرے۔⁷۔ اُنہاں اُنہاں کُو آکھیا کہ ول موسیٰ نے کیوں حکم ڈتا ہا کہ طلاق نامہ ڈے کے چھوڑ ڈتا ونجے؟⁸۔ اوہ اُنہاں کُو آکھیا موسیٰ نے تان تُباڈی سخت دلی دے پاروں تُباکُوں اپنی ذال کُو آج کرن دی اجازت ڈتی ہائی پر شروع کولوں ایویں نہا۔⁹۔ تہ میں تُباکُوں آدھا ہاں کہ جیڑا کوئی اپنی ذال کُو حرامکاری دے علاوہ کوئی بنی وچ تھوں چھوڑ ڈیندے تہ ڈوجھی نال ویاہ کریندے تان اوہ زنا کریندے تہ جو کوئی اوں چھوڑی ہوئی نال ویاہ کریندے اوہ وی زنا کریندے۔¹⁰۔ چلیاں یسوعہ کو آکھیا کہ اگر مُردہ ذال دے نال ایہو جیا حالے تان ویاہ نہ کرنا ای چنگلے۔¹¹۔ اوہ اُنہاں کُو آکھیا سارے ایں گالھ کُو قبول نہ کریسن پر صرف اوہو جنہاں کُو ایہ قدرت ڈتی گئی۔¹²۔ کیومکہ کجھ پچڑے ایہو جنہاں جیڑے اپنی ماں دے ڈھڈ وچوں ای ایویں جمنے تہ بعض پچڑے ایہو جنہاں آسمان دی بادشاہی کیتہ اپنہ آپ کُو پچڑا بنلے۔ جو قبول کریندے اوہ قبول کرے۔¹³۔ اوں ویلہ کجھ لوگ بالاں کُو اوں دے کول گھن تہ تان جو اوہ اُنہاں تھتھ رکھ کے اُنہاں کُو دعا ڈیوے پر چلیاں اُنہاں کُو جھڑکيا۔¹⁴۔ پر یسوعہ آکھا بالاں کُو میڈے کول آون ڈیوون اُنہاں کُو نہٹکو کیوں جو آسمان دی بادشاہی ایہو جیاں دی۔¹⁵۔ تہ اوہ اُنہاں تھتھ رکھ اُنہوں لگا گیا۔¹⁶۔ ول پک بندے یسوعہ دے کول آکے اوں کُو آکھیا میں کیڑی نیکی کراں کہمیشہ زندگی میکُو مل ونجے؟¹⁷۔ یسوعہ اوں کُو آکھیا تُوں میڈے کولوں کیوں نیکی دے بارے پچھدا ہئیں؟ نیک تان پکو ایہ لیکن اگر تُوں ہمیشہ دی زندگی چاہندا ہئیں تان حکمانے عمل کر۔¹⁸۔ اوہ اوں کُوں آکھیا کیڑے حکمانے؟ یسوعہ نے آکھیا قتل نہ کر۔ زنا نہ کر۔ چوری نہ کر۔ کوڑی گواہی نہ ڈے۔¹⁹۔ اپنہ پیو دیتے ماں دی عزت کر لَکھتہ اپنہ گواہڈی نال اپنہ وانگوں محبت رکھ۔²⁰۔ اوں جوانے اوں کُو آکھیا میں اُنہاں ساریاں حکمانے عمل کر چکا ہاں تہن میڈے وچ کیڑی شے دی کمی؟²¹۔ یسوعہ اوں کُو آکھیا تہ اگر تُوں کامل تھیونا چاہندیں تان ونج اپنا سارا کجھ ویچ کے غربیاں وچ وڈتہ چھوڑتے تیکُوں آسمانے خزانہ ولسی ول آکے میڈے میڈے پچھوں تہ پو۔²²۔ پر اوہ جوان ایہ گالھ سُن کے بہوں ڈکھی تھی کے لگا گیا کیوں جو وڈا مالدار ہا۔²³۔ یسوعہ اپنہ چلیاں کول آکھیا میں تُباکُوں سچ آدھا ہاں کہ امیر بندے دا خدا دی بادشاہی وچ داخل تھیونا بہوں اوکھلے۔²⁴۔ میں ول تُباکُوں آدھا ہاں کہ اُنہ دا سوئی دے کھپ وچوں وڑنا ایں تھوں زیادہ سوکھلے کہ امیر بندہ خدا دی بادشاہی دے وچ لنگھ ونجے۔²⁵۔ جڈاں چلیاں اے سُنیا تان بہوں حیران تھتہ تہ آکھن لگے کہ ول کون نجات پا سگدے؟²⁶۔ یسوعہ اُنہاں دے پاس ڈٹھاتے آکھیا بندے کیتہ ایہ اوکھلے پر خدا دے کیتہ پر شہ سوکھی۔²⁷۔ ول پطرس نے جواب دے وچ اوں کُو آکھیا ڈیکھ آساں تان پر شہ چھوڑ کے تیڈے پچھوں تہ پٹہئیں۔ ساکُو کیا ولسی؟²⁸۔ یسوعہ اُنہاں کُوں آکھ میں تُباکُوں سچ آدھا ہاں کہ جیڑے ویلہ ابن آدم نویں پیدائش اچ اپنہ جلال دے تختہ باہسی تان تُساں وی جو میڈے پچھوں تہ پٹہیوے بارہ تختانے بیہ کے اسرائیل دے بارہ قبیلیاں دا انصاف کریسو۔²⁹۔ جئیں کئیں نے اپنا گھراں یا بھیناں یا پیو یا ماں یا بالاں یا زمیناں کو میڈے نال دی خاطر چھوڑ ڈتہ اوں کُو سو گنا ولسی لَکھمیشہ دی زندگی دا وارث ہوسی۔³⁰۔ لیکن بہوں سارے اول آخر تھی ویسن تہ آخر اول۔

¹۔ کیوں جو آسمان دی بادشاہی اؤں گھر دے مالک دی کارے جیڑا سویرے نکلے تان جو اپنے تانکستان (انگوران دا باغ) اچ مزدور لاوے۔
²۔ لے اؤں موزوران دے نال یک دینار روز دا مقرر کر کے اُنہیں کو اپنے تانکستان (انگوران دا باغ) اچ بھیج دے۔³۔ وُل ڈیں چڑھن دے بعد ڈوپاراں کو اؤں موزوران کو بازار وچ کھڑے پئے ڈٹھا۔⁴۔ لے اُنہاں کو آکھیا ٹساں وی میڈے تانکستان (انگوران دا باغ) اچ لگ ونجو۔ جیڑا واجب بوسی میں ٹہاکو ڈساں۔ ایہ سُن کے اوہ لگ گئے۔⁵۔ وُل اؤں ڈوپارے ترجہہ ہار دے نیڑے وی نکل کے اؤں وےہی کیتا۔⁶۔ وُل کوئی ہک گھنٹہ ڈیں راہندا ہا نکل کے موزوران کو کھڑے ڈٹھا اتے اُنہاں کو آکھیا ٹساں کیوں اُنہاں سارا ڈیں کار کھڑے پئے۔⁷۔ اُنہاں نے اؤں کو آکھیا ایں کیتے کہ کنیں ساکو مزدوری تے نہیں لایا۔ اؤں نے اُنہاں کو آکھیا ٹساں وی تانکستان (انگوران دا باغ) اچ لگ ونجو۔⁸۔ جیڑے ویلے شام تھی تان تانکستان (انگوران دا باغ) دے مالک نے اپنے ناظم کو آکھن لگا مزدور کو سڈلے پچھلیاں توں گھن کے پہلے مزدور تائیں اُنہاں دی مزدوری اُنہاں کو ڈے چھوڑ۔⁹۔ جیڑے ویلے اوہ لے جنہاں گھنٹہ بھر کم کیتا ہا اُنہاں کو یک دینار ملے۔¹⁰۔ ا۔ جڈاں پہلے مزدور لے تان اُنہاں سوچے کہ ساکوں ڈھیر مزدوری ملیسی پر اُنہاں کو وی یک ای یک دینار ملے۔¹¹۔ جڈاں اُنہاں کو مزدوری ملی تان اُنہاں گھر دے مالک دے بارے وچ پیوں گلے کرن لگ پئے کہ¹²۔ اُنہاں پچھلیاں مزدورانے صرف یک گھنٹہ کم کیتے لے اُنہاں کو ساڈے برابر مزدوری ملیسی آساں تان سارا ڈینہہ اُنہاں تھوں زیادہ کم کیتے آساں سارا ڈینہہ گرمی برداشت کیتیسی اُنہاں کو ساڈے برابر کر دے۔¹³۔ اؤں جواب دے کہ اُنہاں وچوں یک کو آکھ میاں میں تیدے نال کوئی نہ انصافی نہیں کیتی۔ کیا تیدے میڈے یک دینار ملے نہ تھیا ہائی؟¹⁴۔ جیڑا تیدے اوہ جا گھن لے لگا ونج۔ میڈی مرضی ایہ کہ جتنا تیکو ڈیندا ہا اؤں پچھلے کو وی اتنا ہی ڈیواں۔¹⁵۔ کیا ایہ میکو جائز نہیں کہ اپنے پیسے دے نال جو کجھ وی کراں؟ یا توں ایں کیتے کہ میں نیک ہاں بُری نظر نال ڈیدھا پئیں؟¹⁶۔ ایویں ای اخیر اول تھی ویسنے اول اخیر۔¹⁷۔ جڈاں یروشلم ویندیاں ہویاں یسوع بارہ چیلیاں کو آج گھن گیا لے راہ اچ اُنہاں کو آکھیا۔¹⁸۔ ڈیکھو آساں یروشلم ویندے ہاں لے ابن آدم سردار کاہانے فقیہاں دے حوالہ کیتا ویسی لے اوہ اؤں دے قتل دا حکم ڈیسن۔¹⁹۔ اؤں کو غیر قوماں دے حوالہ کیتا ویسی تاکہ اوہ اؤں دا مذاق اڑاونے کوڑے مارنے صلیب دے ڈیون لے اوہ ترجہہ ڈیں زندہ کیتا ویسی۔²⁰۔ اؤں ویلے زبدي دے پُتران دی مانے اپنے پُتران دے نال اؤں دے سامنے آکے سجدہ کیتا لے اؤں دے لگے عرض کرن لگی۔²¹۔ اؤں نے اؤندے کولوں پُچھیا کہ توں کیا چاہندی پئیں؟ اؤں نے اؤں کو آکھیا فرما کہ ایہ میڈے ڈویں پُتر تیدی بادشاہی اچ تیدے سجدے کھہتھ۔ بھاو۔²²۔ یسوع جواب وچ آکھیا ٹساں نہیں جان دے کہ کیا منگدے پئے۔ جیڑا پیالہ میں پیوں کو ہاں کیا ٹساں ہی سگدے پئے؟ اُنہاں نے اؤں کو آکھیا ہی سگدے پئیں۔²³۔ اؤں نے اُنہاں کو آکھ میڈا پیالہ تان ہی سگسو پر اپنے سجدے کھہتھ کنیں کو بٹھاون میڈا کم نہیں پر جنہاں کیتے میڈے باپ دی طرفوں تیار کیتا گیلے اُنہاں کیتھ۔²⁴۔ لے جیڑے ویلے ڈاہ چیلیاں ایہ سُن تان اوہ اُنہاں ڈو بھراواں کو غصہ تھ۔²⁵۔ پر یسوع نے اُنہاں کو اپنے کول سڈلے آکھیا کہ ٹساں جان دےہو کہ غیر قوماں وڈیرے اُنہاں دے حکم چلانڈے امیر اُنہاں دے اختیار جتانڈے۔²⁶۔ ٹہاڈے وچ ایویں نہ تھیںسی بلکہ جیڑا ٹہاڈے وچوں وڈا تھیونا چاہندے اوہ ٹہاڈا نوکر بن۔²⁷۔ لے جو کوئی ٹہاڈے وچوں اول تھیونا چاہندے اوہ ٹہاڈا نوکر بن۔²⁸۔ اوویں وانگوں جس طرح ابن آدم خدمت کراوڑن نہیں آیا وٹ خدمت کرے اپنڑی جان ڈھیراں دےہیہ فدیہ ڈیوے۔²⁹۔ لے جیڑے ویلے اوہ یریحو چوں نکل کے ویندے پتھن تان یک وڈی بندیاں دی یھیڑ اؤندے پچھوں تہ پئی۔³⁰۔ لے ڈیکھو ڈو اندھیاں جیڑے سڑک دے لے بیٹھن اے سُن کے کہ یسوع ویندا پئے تان اُچی آواز نال آکھیا اے ابن داؤد ساڈے لے رحم کر۔³¹۔ لوگاں نے اُنہاں کو جھڑکیا کہ جُپ راہوں لیکن اوہ بئی اُچی آواز نال چیخن لگ پئے کہ اے خداوند ابن داؤد ساڈے رحم کر۔³²۔ یسوع کھڑے تھی کے اُنہاں کو سڈایا آکھیا ٹساں کیا چاہندے پئے کہ میں ٹہاڈے کیتے کیا کراں؟۔³³۔ اُنہاں نے اؤں کو آکھیا اے خداوند ایہ کہ ساڈیاں آکھانکھل ونجن۔³⁴۔ یسوع کو اُنہاں ترس آہلے اؤں نے اُنہاں دی آکھیاں کو پتھ لایا تے اوہ اؤں ویلے ای ڈیکھن لگ پتھ اوندے پچھ تہ پئے۔

^۱۔ یسوع ولا اُنہاں کؤ مثالان دے وچ آکھن لگا کہ۔^۲ آسمان دی بادشاہی اؤں بادشاہ دی کارہ جنیں اپنے پتر دی شادی کیتی۔^۳ اؤں نے اپنے نوکراں کو گھلایا کہ اُنہاں لوگاں کؤ سڈو جیڑے شادی دی دعوت وچ سڈے گئیں پر اوہ لوگ نہ لے۔^۴ ول بادشاہ نے نوکراں کو حکم ڈالتے آکھیا کہ جیڑے سڈے گئے اُنہاں کؤ دسو کہ ڈیکھو میں اپنا کھانا تیار کر گدلیہ۔ میڈے ڈاندے موٹے موٹے جانور ذبح تھی چکین لے سارا کجھ تیارہ۔ شادی وچ آؤ۔^۵ پر اؤں لوگاں نے اؤندی دعوت دی پرواہ نہ کیتی کجھ اپنے کھیتاں وچ لگ گئے ڈوجھ اپنے کماں کو لگ گئے۔^۶ جیڑے باقی ہن اؤہاں نے بادشاہ دے نوکراں کو ماریتے بُری طرح پیش آئے اُنہاں کؤ قتل کیتے۔^۷ بادشاہ بہوں غصہ وچ آگیا تے اؤں نے اپنی فوج گھلے اؤہاں قاتلان کؤ ہلاک چا کیتے اؤہاں دے شاہر کؤ بھا لا ڈتی۔^۸ ول اؤں نے اپنے نوکراں کو آکھیا شادی دی دعوت تان تیارہ پر سڈے لوگ ایں قابل نہ ہن۔^۹ اُسے اُسناں رستیاں دے ناکیا تے ونجولے جتہ ٹہاکو ملن شادی بدی وچ گھن آؤ۔^{۱۰} لے اوہ نوکر باہر چوکاں وچ گئے کیا بُرے کیا بھلے ساریاں کؤ جمع کر کے گھن لے شادی دی محفل مہمانان نال بھریج گئی۔^{۱۱} لے جیڑے دیلے بادشاہ مہمانان کؤں ڈیکھن کیتے اندر آیا تان اؤں نے اُنہاں یک بندہ ڈٹھا جیڑا شادی دے کپڑیاں وچ نہا۔^{۱۲} بادشاہ نے اؤں کولوں پُچھیا میاں توں اِنہاں شادی دے کپڑیاں دے بغیر کیویں آگیا ہئیں؟ پر او بندہ کوئی جواب نہ دے سگا۔^{۱۳} ول بادشاہ نے اپنے لوگاں کوں آکھیا ایں بندے دے پتھتے پیر تھکے ایں کؤ باہر آندھارے وچ سٹ ڈیو اُنہاں رونا تے ڈنداں دا پیسناں ہوسی۔^{۱۴} کیونکہ سڈے تان بہوں ہن پر الگ کیتے تھوڑے۔^{۱۵} اؤں ویلے فریسی گئے مشورہ کرن لگے کہ یسوع مسیح کؤ کیویں اوندیاں گالیں وچ پھنسا یا ونجے۔^{۱۶} پس اُنہاں نے اپنے جیلیاں کؤں پروودیوں دے کول گھلایا لے اُنہاں یسوع کو آکھیا آے اُستاد آساں جان دے ہئیں کہ توں سچا ہئیں لے سچائی دے نال خدا دی راہ دی تعلیم ڈیندا ہئیں لے کئیں دی پرواہ نہیں کریندا کیونکہ توں کئیں بندے دا طرفدار نہیں۔^{۱۷} ایں کیتے ساکؤ ڈسا۔ توں کیا سوچندا ہئیں جو قیصر کؤ جزیرہ ڈیونا قانون دے مطابق یا نہیں؟۔^{۱۸} یسوع اُنہاں دی مکاری کؤ سمجھ گیا تے ول آکھیا آے ریا کارو اُسناں میکؤں کیویں آزماندے پوئے؟۔^{۱۹} جزیہ دا سک میکؤ ڈکھاؤ۔ اوہک دینار اؤں دے کول گھن لے۔^{۲۰} یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا ایندے کیندی صورت نہارے؟۔^{۲۱} اُنہاں نے آکھیا کہ قیصر دا۔ ول یسوع نے اُنہاں کؤ آکھیا کہ جیڑا قیصر دلے اوہ قیصر کؤ لے جیڑا خدا دلے اوہ خدا کو ڈیو۔^{۲۲} اُنہاں نے اے سنیلے بہوں حیران تھئے اؤں کؤں چھوڑے لگ گئے۔^{۲۳} اؤں ڈینے صدوقی اؤندے کول لے جیڑے آدھن کہ قیامت نہ تھیسے لے اؤندے لگے اہے سوال چا کیتا کہ۔^{۲۴} آے اُستاد موسیٰ بنی نے آکھیا ہا کہ جو اگر کوئی ہے اولاد مَر ونجے تان اؤندا بھرا اؤندی ڈال دے نال ویاہ کرے لے اوہ اپنے پھرا دے کیتے نسل پیدا کرے۔^{۲۵} ساڈے وچ سٹ پھرا ہن پلے شادی کیتی تے اوہ مر گیا لے پاروں کہ اؤندی اولاد نہ اپنی ڈال اپنے پھرا کیتے چھوڑ گیا۔^{۲۶} ول ڈوجھ پھرا وی ایویں ای کیتا ترجیہ کولوں چلے ستان پھراواں تک سارے پھراواں ایویں کیتا۔^{۲۷} ول اُنہاں ساریاں دے اخیر دے وچ اوہ تربیت وی مر گئی۔^{۲۸} اوہ قیامت وچ اُنہاں ساریاں وچوں اوہ کیندی ڈال ہوسی؟ کیوں جو اؤں نے ساریاں دے نال ویاہ کیتا ہا۔^{۲۹} یسوع نے جواب اچ اُنہاں کؤ آکھیا اُنہاں گمراہ پوئے ایں کیتے کہ نہ کتاب مقدس کؤ جان دے پوئے نہ خدا دی قدرت کؤ۔^{۳۰} کیونکہ قیامت لے ڈینے نہ تان کوئی شادی ہوسی نہ نال اوہ ڈینے کوئی شادی دے بندھن وچ بدھا ویسی بلکہ لوگ آسمان تے فرشتیاں دی کار ہوسن۔^{۳۱} پر مُردیاں دے وچوں جی اُنہن دے بارے وچ خدانے ٹہاکو جو فرمایا کیا اُنہاں اوہ نہیں پڑھیا کہ۔^{۳۲} میں تان ابراہام دا خدانے اصحاق دا خدانے یعقوب دا خدا ہاں؟ اوہ تان مُردیاں دا خدا نہیں بلکہ زندیاں دا خدے۔^{۳۳} لوگ اہے سُن کے اؤندی تعلیم تھوں بہوں حیران تھے۔^{۳۴} ول جیڑے ویلے فریسیاں نے سُنا کہ یسوع نے صدوقیاں کؤ چپ کرا چھوڑے تان اوہ اکٹھے تھی گئے۔^{۳۵} لے اُنہاں دے وچوں یک عالم دین ہا اوہ اؤں کؤ آزماون کیتے اؤں دے کولوں پُچھیا۔^{۳۶} اے اُستاد توریت دے وچ ساریاں تھوں وڈا حکم کیڑا لے۔^{۳۷} یسوع نے اؤں کؤ آکھیا کہ خداوند اپنے خدا دے نال اپنے سارے دل تے اپنی ساری جان تے اپنی ساری عقل دے نال محبت رکھے۔^{۳۸} اہے سب تھوں وڈا پلا حکم۔^{۳۹} لے ڈوجھا حکم ایں طرح دا ہے کہ اپنے گواہنڈی دے نال اپنی جیہی محبت رکھے۔^{۴۰} اُنہاں ڈُٹاں حکماں دے لے توریت تے انبیا دی کتاباں دا قیام۔^{۴۱} لے جیڑے ویلے فریسی جمع تھئے تان یسوع نے اُنہاں کولوں پُچھیا۔^{۴۲} کہ اُنہاں مسیح دے بارے وچ کیا سمجھدے پوئے؟ اوہ کیندا پترے؟ اُنہاں نے اؤں کؤ آکھیا داؤد دا۔^{۴۳} یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا ول کیویں داؤد روح دی ہدایت نال یسوع کؤ خداوند آدھ کہ۔^{۴۴} خداوند نے میڈے خداوند کؤ آکھ میڈی سچ پاسے بیہ جڈاں تائیں میں تیدے دشمنان کؤ تیدے پیراں دے پتھ نہ کر چھوڑاں۔^{۴۵} پس جڈاں داؤد مسیح کؤ خداوند آدھ تان اوہ اؤں دا پتر کیویں تھی سگدے؟۔^{۴۶} لے کوئی وی اؤندے جواب اچ یک لفظ نہ آکھ سگے لے اؤں ڈینے دے بعد اؤندے کولوں کوئی وی سوال کرن دی جرت نہ کیتی۔

۱۔ اؤں ویلے یسوع نے بیہڑ نالے اپنے چیلیاں نال ایہ گالہیں کیتیاں کہ^۲۔ فقیہتہ فریسی موسیٰ دی کُرسیتہ بیٹھن۔^۳ اوہ جو کجھ ٹہاکو ڈساوَن اوہ سارا کجھ کرو لے منو پر اُنہاں جتھ کم نہ کرو کیونکہ اوہ آدھن پر آپ کریندے نئیں۔^۴ اوہ اجیہ وڈے بوجھ لوگاں دے مونڈھیاں تھ رکھیندے جنہاں کو جاونہاں بہوں اوکھلے اوہ آپ اُنہاں کو اپنی انگل نال ہلاوَن وی نئیں چاہندے۔^۵ اوہ اپنے سارے کم بندیاں کو ڈکھاون کیتہ کریندے کیونکہ اوہ اپنے توبت وڈے اپنی قمیض دے کنارے جوڑے رکھیندے۔^۶ لے دعوتان وچ اعلیٰ جامتہ عبادت خانیاں وچ اعلیٰ درجہ دیاں کُرسیاں۔^۷ لے بازاراں وچ سلامتہ بندیاں کولوں رسی (اُستاد) اکھوانا پسند کریندے۔^۸ پر اُنہاں اپنے آپ کو رسی (اُستاد) نہ سڈواو کیوں جو ٹہاڈا اُستادیک ایہ لے اُنہاں سارے بھرا پیوے۔^۹ لے زمینتہ کنیں کو اپنا باپ نہ آکھو کیوں جو ٹہاڈا باپیک ایہ جیڑا آسمانی۔^{۱۰} وَل نہ اُنہاں ہادی اکھواو کیونکہ ٹہاڈا ہادییک ایہ یعنی مسیح۔^{۱۱} پر جو ٹہاڈے وچوں جیڑا وڈلے اوہ ٹہاڈا نوکر بنے۔^{۱۲} لے جو کوئی اپنے آپ کو وڈا بنیسی اوہ نکا کیتا ویسی جیڑا اپنے آپ کو نکا بنیسی اوہ وڈا کیتا ویسی۔^{۱۳} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے لے افسوس! کہ اُنہاں لوگاں لے آسمان دی بادشاہی دے دروازے بند کریندے جو نہ تان اُنہاں آپ داخل تھیندے۔^{۱۴} (اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! اُنہاں بیواہ تریمتان دے گھراں کو پُر کر ویندے پیوے لے ڈکھاوے کیتہ نماز کو لمیا کریندے پیوے۔ ایہ وجہ تھوں ٹہاکو ڈھیر سزا تھیں)۔^{۱۵} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! کہ تسانیک مُرید کرن کیتہ سمندر پار علاقان دے وچ ویندے پیوے لے جیڑے ویلے اوہ مُرید بن ویندے تان اؤں کو اپنے تھوں دوگنا جنم دا پُتر بنا ڈیندے پیوے۔^{۱۶} ٹہاڈے افسو پیوے جو اُنہاں اندھ راہ ڈکھاون لے ہیوے جو آدھ ہن کہ اگر کوئی مقدس دی سون کھاوے تان کوئی گل نئیں لیکن جیڑا مقدس دے سونہ دی سون کھاوے اوہ اپنی سون کو پورا کرن دا پابند ہوسی۔^{۱۷} اُنہاں اندھتہ وقوف پیوے کیوں جو وڈا کونے سونا یا مقدس جیڑا سونہ کو پاک کریندے؟^{۱۸} لے وَل آدھ پیوے کہ جو کوئی قربان گاہ دی سون کھاوے تان کوئی گالہ نئیں لیکن جیڑا نذرانہ دی سون کھاوے تان اؤں کو پورا کرے جیڑا ایہ قربان گاہتہ چڑھایا ویندے۔^{۱۹} اے اندھو وڈا کونے نذرانہ یا قربان گاہ جیڑی نذرانہ کو پاک کریندے۔^{۲۰} پس جیڑا قربان گاہ دی سون کھاندے اوہ اُنہاں ساریاں شیناں دی سون کھاندے جیڑیاں اؤندے لے چڑھایاں ویندیاں۔^{۲۱} لے جیڑا مقدس دی سون کھاندے اوہ اوندی جیڑا اؤندے وچ ریندے اؤندی سون کھاندے۔^{۲۲} لے وَل جیڑا کوئی آسمان دی سون کھاندے اوہ خدا دے تخت دیتہ جیڑا اؤندے بیٹھ اؤں دی سون کھاندے۔^{۲۳} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! کہ اُنہاں پودینتہ سونفتہ زبرے دے یکی ڈیندے پیوے پر اُنہاں شریعت دے بہوں خاص گالہیں دے وچ یعنی انصافتہ رحمتہ ایمان کو چھوڑ ڈتے۔ ضروری ہا جو اُنہاں اے وی کریندے اوہ وی نہ چھوڑیندے۔^{۲۴} اے اندھ راہ ڈساوَن آلیو جیڑے مجھہر کو تان جھان گھندے وے لے اُنہ کو نگل ویندے پیوے۔^{۲۵} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! کہ اُنہاں پیلے چنگیر کو اندر اُلیو جیڑے چنگیر کو باہر صاف کریندے پیوے پر اوہ اندر اُلیو لے لالچ دے بھرے پئے۔^{۲۶} اے اندھ فریسو پلے پیلے چنگیر کو اندر اُلیو صاف کرو تان جو اوہ اُنوں وی صاف تھی وچ۔^{۲۷} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! کہ اُنہاں چٹیاں قبران دی کار پیوے جیڑیاں باہر تان سونیاں ڈکھائی ڈیندیاں۔ ہن پر اندر اُلیو موہیہ بندیاں دی ہڈیاں تہر طرح دی پلیتی نال بہریاں۔^{۲۸} ایویں ای اُنہاں وی طاہر تان لوگاں کو ڈکھاون کیتہ چنگ بن دے پیوے پر اندر اُلیو ریاکاریتہ دینی نال بھرے پیوے۔^{۲۹} اے ریاکار فقیہتہ فریسو ٹہاڈے افسوس! کہ اُنہاں نبیاں دیاں قبران بناندے پیوے لے نیک لوگاں دے مزاراں کو سجانے پیوے۔^{۳۰} لے آدھ پیوے کہ اگر اسان اپنے پیو ڈاڈے دے زملہ وچ ہوں ہا تان نبیاں دے خون بہاؤن وچ اُنہاں دے نال شریک نہ ہوں ہا۔^{۳۱} ایہ طرح اُنہاں اپنے خلاف آپ گواہی ڈیندے پیوے کہ اُنہاں نبیاں قتل کرن آلیاں دے پُتر پیوے۔^{۳۲} لے اُنہاں اپنے پیو ڈاڈے دی کار کریندے پیوے۔^{۳۳} اے نانگو! اے افعیٰ دے بالو! اُنہاں جنم دی سزا تھوں کیوں بچ سگدے پیوے؟^{۳۴} ایہ پاروں ڈیکھ میں نبیاں فقیہان کو ٹہاڈے کول بھجیندا ہاں۔ اُنہاں دے وچوں اُنہاں کجھ کو قتلے مصلوب کریندے کجھ کو اپنے عبادت گاہوں وچ کوڑے مریندے وَل شہر بہ شہر ستاندے پھرسو۔^{۳۵} تان جو سارے راستازان دا خون جیڑا زمینتہ وگایا گیلے ٹہاڈے آسی۔ راستازان بابل دے خون تھوں گھن کے برکیا دے پُترزکریا دے خون تائیں جینکوں اُنہاں مقدسے قربان گاہ دے وچ قتل کیتا ہا۔^{۳۶} میں ٹہاکو سچ آدھا پیا ہاں جو ایہ سارا کجھ ایہ زملہ دی نسلتہ آسی۔^{۳۷} اے یروشلم! اے یروشلم! تون جو نبیاں کو قتل کریندا لے جو تیدے کول گگھلے گئے اُنہاں کو سنگسار کریندا ہئیں! کئی واری میں سوچ کہ جیویں گُکڑی اپنے بالان کو اپنے ہراں دے تھلے لکا گھندیہ ٹہاکو وی اؤں ویں ای لکا گھیاں پر اُنہاں نئیں چاہندے!۔^{۳۸} ڈیکھو ٹہاڈا گھر ٹہاڈے کیتہ ویران چھوڑا ویندے۔^{۳۹} کیونکہ میں ٹہاکو آدھا ہاں کہن اُنہاں میکوں اؤں ویلے تائیں نہ ڈیکھسو جڈاں تائیں اُنہاں ایویں نہ آکھسو کہ مُبارکے اوہ جیڑا خداوند دے نال تھوں آندلے۔

۱۔ لَہ یسوع پیکل وچوں نکل کے ویندا پیا ہاک اوندے چلے اوندے کول لَہ کہ اؤں کؤ پیکل دی عمارتاں دیکھاؤں۔^۲ اؤں نے جواب اچ اؤنہاں کؤ آکھیا کہ کیا تُساں اُنہاں ساریاں شیئاں کؤ نہیں وے دیندے؟ میں تُہاکؤں سچ آدھا ہاں کہ اُنہاں کئیں پتھرے پتھر باقی نہ رہیں جیڑا سٹیا نہ ویسی۔^۳ ول جیڑے ویلے اوہ زیتون دے پہاڑے بیٹھا ہا اوندے چلیاں آج اوندے کول لَہ آکھیا ساکؤں دس کے ایہ گالہیں کڈن تھی؟ سنہ تیڈے آونہ دُنیا دے اخیر تھیون دا کیا نشان ہوسی؟^۴ یسوع نے جواب وچ اُنہاں کؤں آکھیا خبردار! کؤئی تُہاکؤں گمراہ نہ کر دیوے۔^۵ کیوں جو ہوں سارے میڈے ناں توں آسن لَہ آکھسن کہ میں مسیح ہاں تے ہوں سارے لوگاں کؤں گمراہ کریسن۔^۶ لَہ تُساں لڑایاں تے لڑایاں دی افواواں سُن سو-خبردار! گھبرا نہ ونجئے! کیونکہ اُنہاں گالہیں دا ہونا ضروری لیکن اؤں ویلے خاتمہ نہ تھیں۔^۷ کیونکہ قومے قومے سلطنت تے سلطنت چڑھائی کریسی تے جاہ جاتے کال پوسنہ زلزلہ آسن۔^۸ پر ایہ ساریاں گالہیں دُوکھاں دا شروع ای ہوسن۔^۹ اؤں ویلے لوگ تُہاکؤں سزاواں دیون کیتے پکڑواسن لَہ تُہاکؤں قتل کریسن ولا تُساں میڈے ناں دے پاروں ساریاں قومان تُہاڈے کولوں عداوت رکھیں۔^{۱۰} لَہ اؤں ویلے ہوں سارے تھڈا کھاسن تیک دوجھ کؤں پکڑواسن لَہ تیک دوجھ نال عداوت رکھیں۔^{۱۱} لَہ ہوں سارے کؤڑے نبی اُٹھی ہوسن لَہ ہوں سارے بندیاں کؤں گمراہ کریسن۔^{۱۲} لَہ دینی دے ودھ ونجن تھوں ہوں ساریاں دی محبت تھنڈی تھی ویسی۔^{۱۳} پر جیڑا اخیر تائیں برداشت کریسی اؤں نجات پاسی۔^{۱۴} بادشاہی دی ایں خوشخبری دی مُناسی ساری دنیا وچ ہوسی تاکہ ساری قومان کیتے گواہی تے تھیوے۔ ولا خاتمہ تھیں۔^{۱۵} ول جیڑے ویلے تُساں اُچارن والی مکروہ شیعہ کؤ جیندا ذکر دانی ایل نبی دی رائیں تھیلے پاک جاتے کھڑا ہوا دیکھو (بڑھن والا سمجھ گئے)۔^{۱۶} تاں جیڑے پیودی وچ ہوں اوہ پہاڑاں تے بھج ونجن۔^{۱۷} جیڑے کوٹھتے ہوں اوہ گھر دا سامان گھنن کیتے تھلے نہ اُترن۔^{۱۸} لَہ جیڑا کھیت وچ ہوے اوہ اپنا کپڑا گھنن کیتے پچھاں نہ ولے۔^{۱۹} پر افسوس! اؤنہاں تے جو اؤنہاں دینہاں وچ ڈھڈھ نال ہوں لَہ جیڑہیاں کھیر پلانڈیاں ہوں۔^{۲۰} پس دُعا منگو کہ تُہاکؤں سردیاں یا چھن چھن دے ڈیں بھجناں نہ پوے۔^{۲۱} کیونکہ اؤں ویلے ایہو جئی وڈی مصیبت ہوسی کہ دُنیا دے شروع تھوں گھن کُہن تک نہ تھئی ہوسی۔^{۲۲} لَہ اگر اوہ ڈیں گھٹلے نہ ویندے تاں کؤئی بندہ نہ بچا مگر دینداراں دے پاروں اوہ ڈیں گھٹلے ویندن۔^{۲۳} اؤں ویلے اگر کؤئی تُہاکؤں ایہ آکھ کہ دیکھو مسیح اُنہاں تے یا اُنہاں تے یقین نہ کرلے۔^{۲۴} کیونکہ کؤڑے مسیح تے کؤڑے نبی اُٹھ کھڑے ہوسن لَہ ایجے وڈے عجیب کم دیکھیں کہ اگر ممکن تھیوے تاں دینداراں کؤں وی گمراہ کرگھن سن۔^{۲۵} دیکھو میں پہلے ای تُہاکؤں آکھ لَہ۔^{۲۶} پس اگر اوہ تُہاکؤں آکھن کہ دیکھو اوہ بیابان وچ تے ناں باہر نہ ونجئے دیکھو اوہ کوٹھڑیاں وچ تے ناں یقین نہ کرلے۔^{۲۷} کیونکہ جیویں بجلی پورب تھوں چمک کے بچھم تک دیکھائی دیندیے ایویں ای ابن آدم دا آونا ہوسی۔^{۲۸} چتھاں مُردار تے اُنہاں گدھ جمع تھی ویسن۔^{۲۹} لَہ جلدی نال اُنہاں دینہاں دی مصیبت دے بعد سبجہ اندھارا تھی ویسی تے چن اپنی روشنی نہ ڈیسی تے تارے آسمان تھوں ڈھاسن لَہ آسمان دیاں قوتاں پلانیان ویسن۔^{۳۰} لَہ اؤں ویلے ابن آدم دا نشان آسمان تے دیکھائی دتا ویسی۔ لَہ اؤں ویلے زمین دیاں ساریاں قومان چھانی پٹھیں تے ابن آدم کو وڈی قدرت جلال دے نال آسمان دے بدلائے آندے دیکھ سن۔^{۳۱} لَہ اوہ نرسنگ دی وڈی آواز دے نال اپنے فرشتیاں کوں بھجیسی لَہ اوہ اوندے دینداراں کؤ چاراں طرفوں آسمان دے ایں کنارے توں اؤں کنارے تک جمع کریسن۔^{۳۲} ہن انجیر دے درخت تھوں یک مثال سیکھو۔ جیڑے ویلے اؤں دی شاخ نرم تھیندی تے تاں لَہ پتے نکلیں تُساں ول جان گھن دے پیوے کہ گرمی آون آلیے۔^{۳۳} ایویں ای جڈاں تُساں اُنہاں ساریاں گالہیں کؤں دیکھو تاں جان گھنوکے اوہ نیڑے بلکہ دروازے کھڑلے۔^{۳۴} میں تُہاکؤں سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تائیں اے ساریاں گالہیں نہ تھی ونجن ایہ نسل برگز ختم نہ تھیں۔^{۳۵} آسمان تے زمین ٹل ویسن پر میڈے منہ دیاں گالہیں برگز نہ ٹلسن۔^{۳۶} لیکن اؤں دے اؤں ویلے دی بارے کؤئی نہیں جان دا نہ آسمان دے فرشتے نہ پُتر مگر صرف باپ۔^{۳۷} جیویں نوح دُہواراں وچ تھیا ہا اؤں وے ہی ابن آدم دے آون دے ویلے ہوسی۔^{۳۸} کیوں جیویں طوفان تھوں پہلے لوگ کھاندے پیندے شادی وہاہ کریندے ہن اوں اؤں دے تائیں کہ نوح کشتی وچ داخل تھیا۔^{۳۹} لَہ جڈاں طوفان لَہ سب کجھ گھیل نہ گھن گیا اُنہاں کؤں پتا نہ لگ اؤں ویں ہی ابن آدم دا آونا ہوسی۔^{۴۰} اؤں ویلے دُوبندے کھیت وچ ہوسن یک گھن گدا ویسی تے دوجھا چھوڑ دتا ویسی۔^{۴۱} دُوبندے چکی پسینڈیاں ہوسن یک گھن گدی ویسی تے دوجھی چھوڑ دتی ویسی۔^{۴۲} پس جاگدے رولے کیونکہ تُساں نہیں وے جان دے کہ تُہاڈا خداوند کیڑھ ڈیں آ ویسی۔^{۴۳} پر ایہ جان رکھو کہ اگر گھر دے مالک کؤں پتا ہوے چور رات کؤں کیڑھ ویلے اسی تاں جاگدا راہوے لَہ اپنے گھر وچ چوری نہ تھیون دُوبندے۔^{۴۴} ایں کیتے تُساں وی تیار رولے کیوں جو جیڑے ویلے تُہاکؤں پتہ وی نہ ہوسی بن آدم آ ویسی۔^{۴۵} اوہ دیانتدار تے عقلمند نوکر کیڑھلے جینکؤ مالک اپنے نوکر تے مقرر کیتے تاں جو وقتے اُنہاں کؤ نُکر دُوبندے؟^{۴۶} خوش قسمت تے اوہ نوکر جینکؤ اؤندا مالک ایویں کریندا ہووے دیکھ۔^{۴۷} میں تُہاکؤں سچ آدھا ہاں کہ اوہ اؤں کؤ اپنے سارے مال دا مُختار کر ڈیسی۔^{۴۸} پر اگر اوہ خراب نوکر اپنے دل وچ ایہ آکھ کہ میڈے مالک دے آون کؤ دیرے۔^{۴۹} اپنے خدمتاں کؤ مارنا شروع کر دُوبندے لَہ شرابیوں دے نال کھاوے پیوے۔^{۵۰} تاں اؤں نوکر دا مالک اؤں ویلے آ ونجے جیڑے ڈیں کؤ نوکر نہ جان دا ہووے۔^{۵۱} اؤں کؤ ہوں کؤڑے مار کے اؤں کؤ ریا کاراں اچ شامل کریسی۔ اُنہاں روونگے دنداں دا پیہونا ہوسی۔

۱- ول آسمان دی بادشاہی اُنہاں ڈا، کنواریاں دی کارے جیڑیاں اپنیاں متعلاں گھن کے گھوٹ دے استقبال کُو نکلیاں۔ ۲- اُنہاں دے وچوں پنج کملیاں ہن۔ پنج سیانیاں ہن۔ ۳- جیڑیاں کملیاں ہن اُنہاں اپنیاں متعلاں تا گھن گدیاں پر اپنے نال تیل نہ گدا۔ ۴- پر جیڑیاں سیانیاں ہن اُنہاں اپنیاں مشعلاں دے نال تیل گئیاں وچ تیل وی گھن گدا۔ ۵- جیڑے ویلے گھوٹ دے اُون کُو دیر تھی گئی تا اوہ اُنہاں کُو نیندر آ گئے۔ ۶- آدھی رات کُو دُنتھ گئی کہ گھوٹ آ گئی! اُون دے استقبال کُو نکلؤں۔ ۷- اُون ویلے اوہ ساریاں کنواریاں اُنھی کے اپنی اپنی مثلاًں کُو ٹھیک کرن لگ پئیاں۔ ۸- لے کملیاں وی سیانیاں کُو آکھیا ول اپنے تیل وچوں ساکؤں وی کجھ تیل ڈیو کیوں جو ساڈیاں متعلاں بجھن آلیاں ہن۔ ۹- سیانیاں جواب دے کہ شاید ساڈے کول اسان ڈوہاں کیتے پورا نہ تھی وے۔ چنگا تاں ایہے جو کہ وچن آلیاں کولوں وچ کے اپنے کیتے مِل گھن آو۔ ۱۰- جیڑے ویلے اوہ مِل گھن کیتے ویندیاں پئیاں ہن کہ گھوٹ آ گئی لے جیڑیاں تیار ہن اوہ اُون دے نال شادی دے جشن اچ اندر لگیاں گئیاں لے بوا بند تھی گئے۔ ۱۱- ول اوہ ڈوچھیاں کنواریاں آباں آکھن لگیاں آے خداوند! اے خداوند! ساڈے کیتے بوا کھول دے۔ ۱۲- اُون جواب وچ آکھیا میں تہاکو سچ آدھا ہاں بنی میں تہاکو نہیں سنجھاندا۔ ۱۳- ایں پاروں تہاں جاگدے رابولے کیوں جو تہاں نہ اُون دے کُو جان دے پوے نہ اُون ویلے کُو۔ ۱۴- کیونکہ ایہ اُون بندے جیہا حالے جئیں ڈوچھ مِلک اچ ویندے ویلے اپنے گھر دے نوکراں کُو سداہتے اپنا مال اُنہاں دے حوالے کیتا۔ ۱۵- لے کیتے کُو پنج توڑے دے۔ ڈوچھ کُو ڈوٹے تریجھ کُوک یعنی ہرک کُو اُون دی لیاقت دے مطابق دے تاتے اوہ اپنے سفرے لگا گیا۔ ۱۶- جیکوں پنج توڑے ملے اُون جلدی وچ کے لین دین کیتا لے پنج توڑے بے کملے۔ ۱۷- ایں ویں ہی جنیں کُو ڈو ملے اُون وی وُ بے کملے۔ ۱۸- ہر جنیں کُوک مِلا ہا اُون وچ کے توبا کدھتے اوندے وچ اپنے مالک دا رویہ لکا دتا۔ ۱۹- ہرک بہوں لمحہ عرصہ دے بعد اُنہاں نوکراں دا مالک ولیا لے اوہ حساب گھن لگے۔ ۲۰- جنیں کُو پنج توڑے ملے اُون پنج توڑے بے گھن آبا لے آکھن لگیا آے خداوند! تہاں پنج توڑے میکو دتے۔ ۲۱- دیکھ میں پنج توڑے بے کملے۔ ۲۱- اُون دے مالکے اُون کُو آکھیا شاباش چنگلے وفادار نوکر توں تان تھوڑے دے وچ دیانتدار رہا ہن میں تیکوں بہوں ساریاں شہیاں دا مختار بنیساں۔ اپنے مالک دی خوشی وچ شریک تھی۔ ۲۲- لے جینکُو ڈو توڑے ملے اُون وی کول آکے آکھیا آے خداوند تُو میکو ڈو توڑے دتے۔ ۲۲- دیکھ میں اوندے نال ڈو توڑے بے کملے۔ ۲۳- اُون دے مالکے اُون کُو آکھیا شہاش دتی تُوں گھٹ وچ دیانتدار ہاویں۔ میں تیکو بہوں ساریاں شہیاں دا مختار بنیساں۔ اپنے مالک خوشی وچ شریک تھی۔ ۲۴- لے جینکُوک توڑا ملیا ہا اوہ وی کول آکے آکھن لگا آے خداوند میں تیکو جان دا ہاں کہ تُوں بہوں سخت بندہئیں لے جتھاں نہیں وایا تُوں اُتھوں وی کٹ گھن دین لے جتھاں نہیں سٹیا تُوں اُتھوں وی جمع کر گھن دین۔ ۲۵- میں ڈر گیا ہامی لے وچ کے تیدا توڑا زمین اچ لکا دتا ہا۔ دیکھ جو تیدلے اوہ ایہے۔ ۲۶- اُون دے مالکے جواب وچ اُون کُو آکھیا آے مکارے شست نوکر! تُوں جان دا ہاویں کہ میں جتھاں نہیں وایا اُتھوں کٹیندا ہاں لے جتھاں میں نہیں سٹیا اُتھوں جمع کریندا ہاں۔ ۲۷- ایں پاروں تیدے لازم ہا کہ میڈا رویہ سا کتیں مالدار کُو دیندا تان میں آکے شود سمیت اوندے کولوں واپس گھن گھندا۔ ۲۸- ایں وجہ تھوں ایدے کولوں اوہ توڑا گھن گھنوا لے اُون کُو ڈے چھوڑو جیندے کول جیندے کول ڈا۔ ۲۹- کیوں جو جیندے کولے اُون کُو ڈتا ویسی لے اوندے کول ڈھیر تھی ویسی ہر جیندے کول نہیں اوندے کولوں اوہ وی جو اوندے کولے گھن گدا ویسی۔ ۳۰- ایں نکمہ نوکر کُوں باہر آندھارے وچ سٹ دتا وچ۔ اُنہاں روونے دنداں دا پیسنا ہوسی۔ ۳۱- جڈاں ابن آدم اپنے سارے فرشتیاں دے نال جلال دے وچ آسی تان اوہ اپنے جلال دے تختے بیہ ویسی۔ ۳۲- لے ساریاں قوم اوندے سامنے جمع کیتیاں ویسن لے اوہ کُو ڈوچھ تھوں آج کریمی جیویں آجڑی اپنیاں بھڈاں کُوں بکریاں تھوں آج کریندے۔ ۳۳- لے بھڈاں کُو اپنے سچے پاسے بکریاں کُو اپنے کھے پاسے کھڑا کریمی۔ ۳۴- اُون ویلے بادشاہ اپنے سچے پاسے آلیاں کُو آکھسی اُو میڈے باپ دے چنگ بھاکاں ولے لوگو بادشاہی کون وراثت دے وچ گھن گھنویں جیڑی دنیا دے شروع تھوں ہی تہاڈے کیتے تیار کیتی گئی۔ ۳۵- جڈاں میں بھکا حامی تہاں میکوں تکر کھولے۔ میں پیاسا حامی تہاں میکوں پانی پلاے۔ میں پردیسی حامی۔ تہاں میکوں اپنے گھر اچ جاہ دتی۔ ۳۶- ننگا حامی تہاں میکوں کپڑے پولے۔ بیمار حامی تہاں میڈا خیال کیتا۔ قید اچ حامی۔ تہاں میڈے کول لے۔ ۳۷- ول راستباز جواب وچ اُون کُو آکھسن آے خداوند! اسان تیکو کڈاں بھکا دیکھ کے تکر کھولے یا پیاسا دیکھ کے پانی پلاے؟ ۳۸- اسان کڈاں تیکو پردیسی دیکھ کے اپنے گھر اچ گھن گئے؟ یا ننگا دیکھ کے تیکو کپڑے پولے؟ ۳۹- اسان کڈاں تیکو بیمار یا قید اچ دیکھ کے تیکو ملن لے؟ ۴۰- بادشاہ جواب وچ اُنہاں کُو آکھسی میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تہاں کئیں نال ایہ سلوک کیتے تان میڈے نال کیتے۔ ۴۱- ول اوہ کھے پاسے آلیاں کُو آکھسی اے لعنتیو میڈے سامنے تھوں اُون ہمیشہ دی بھا وچ لگ وچو جیڑی شیطان تے اُون دے فرشتیاں کیتے تیار کیتی گئی۔ ۴۲- کیونکہ میں بھکا حامی۔ تہاں میکو تکر نہ کھولے۔ پیاسا حامی۔ تہاں میکو پانی نہ پلاے۔ ۴۳- پردیسی حامی تہاں میکو گھر اچ نہ اُون دے۔ ننگا حامی۔ تہاں میکو کپڑے نہ پولے۔ بیمار قید اچ حامی۔ تہاں میڈے کول نہ لے تے میڈی فکر نہ کیتی۔ ۴۴- تان اوہ جواب اچ آکھسن آے خداوند! اسان کڈاں تیکو بھکا یا پیاسا یا پردیسی یا ننگا یا بیمار یا قید وچ دیکھ کے تیدے خدمت نہ کیتی؟ ۴۵- اُون ویلے اوہ اُنہاں کُو جواب اچ آکھسی میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تہاں ساریاں وچوں نیکیاں نال کئیں دے نال ایہ سلوک نہ کیتا تان میڈے نال نہ کیتا۔ ۴۶- لے ایہ ہمیشہ دی سزا پاسن پر راستباز ہمیشہ دی زندگی۔

۱۔ لے جیڑے ویلے یسوع ایہ ساریاں گالیں ختم کر گیدن تاں ایویں تھیا کہ اؤں نے اپنے چیلیاں کو آکھیا۔^۲ اُساں جان دے پوے کہ ڈو ڈیواراں دے بعد عید فصح ہوسی لے ابن آدم مصلوب تھیون کیت پکڑوایا ویسی۔^۳ اؤں ویلے سردار کابنہ قوم دے بزرگ کائفا ناں سردار کابن دے دیوان خلہ وچ جمع تھے۔^۴ لے مشورہ کیت کہ یسوع کو دھوک نال قتل کیت پکڑواؤں۔^۵ پر آدھن کہ عید وچ نئیں۔ ایویں نہ تھیوے کہ لوگاں وچ بلوا تھی ونج۔^۶ لے جڈاں یسوع بیت عنیاہ وچ شمعون کوڑھی دے گھر پا۔^۷ تاں یک تربمت سنگی مرمہ دے عطر دان وچ بہوں ماہنگا عطر گھن کے اؤندے کول آئی لے جڈاں اوہ ٹکر کھاوے بیٹھ تاں اؤندے سرے گھت چھوڑے۔^۸ چیلے ایہ ڈیکھ کہ بہوں ناراض تھے لے آکھن لگے جو ایہ کس کیت ضائع کیتا گئے؟۔^۹ این دے تاں بہوں پیسیاں وچ وچیا جا سگدا ہائے غریباں دی مدد وی کیتی جا سگدی ہائی۔^{۱۰} یسوع نے ایہ جان کے اؤنہاں کو آکھیا کہ این تربمت کو کیوں تنگ کریندے پوے؟ ایہ تاں میڈے نال جنگائی کیتی۔^{۱۱} کیوں جو غریب غریباں تاں ہمیشہ ٹہاڈے کول پین پر میں ٹہاڈے کول ہمیشہ نہ راہساں۔^{۱۲} لے ایہ تاں میڈے دفن دی تیاری کیت ایہ عطر میڈے بدنہ سٹیلے۔^{۱۳} میں ٹہاکو سچ آدھا ہاں کہ ساری دُنیا وچ جتھاں کنھائیں وی این خوشخبری دی مُنادی کیتی ویسی ایہ وی جیڑا ایہ میڈے نال کیت این دی یادگاری وچ آکھیا ویسی۔^{۱۴} اؤں ویلے اُنہاں بارہ وچوں پکنے جیندا ناں پوداہ اسکرپوتی ہا اؤں نے کابن دے کو ونج کے آکھ کہ۔^{۱۵} اگر میں اؤں کو ٹہاڈے حوالہ کرا ڈیواں تاں میکو کیا ڈیسو؟ اُنہاں نے اؤں کو تربمت رویہ تول کے ڈے ڈے۔^{۱۶} لے اوہ اؤں ویلے تھوں ہی اؤں کو پکڑواو دا موقع گولن لگا۔^{۱۷} ول عید فطیر دے پہلے ڈیں چیلیاں یسوع دے کول آکے آکھیاں توں کتھاں جاندا ہئیں جو اسان تہڈے کیت فصح کھاوے دی تیاری کروں؟۔^{۱۸} اؤں نے آکھ شہر اچ فلاں بندے دے کول ونج کے اؤں کو اکھلے اُستاد فرماندے کہ میڈا ویلے نیڑے۔ میں اپنے چیلیاں دے نال تہڈے گھر عید فصح کریساں۔^{۱۹} لے جیویں یسوع نے چیلیاں کو حکم دتا ہا اُنہاں نے اؤں وےہی کیت لے فصح تیار کیتی۔^{۲۰} ول جڈاں شام تھئی تاں اوہ بارہ چیلیاں دے نال کھانا کھاوے کیت بیٹھا ہا۔^{۲۱} لے جڈاں اوہ کھاندے پتہن تاں اؤں نے آکھ میں ٹہاکو سچ آدھا ہاں ٹہاڈے وچوں یک میکو پکڑواسی۔^{۲۲} اوہ بہوں اُداس تھی گئے ہر یک اؤں کو آکھن لگا اے خداوند کیا میں ہاں؟۔^{۲۳} اؤں نے جواب وچ آکھیا جئیں میڈے نال تھال اچ ہتھ پلے اؤو میکو پکڑویسی۔^{۲۴} ابن آدم تاں جیویں اؤندے حق وچ لکھ ویندا ایہ پر اؤں بندے افسوس جیندے وسیلہ نال ابن آدم پکڑوایا ویندے! اگر اوہ بندہ جمدہ ای ناں تاں اؤندے کیت جنگا تھیوے ہا۔^{۲۵} اؤں سے پکڑواو لے پودانہ جواب وچ آکھیا اے ربی (استاد) کیا میں ہاں؟ اؤں نے اؤں کو آکھیا توں آپ آکھ چھوڑے۔^{۲۶} جیڑے ویلے اوہ کھاندے پتہن تاں یسوع روئی گدی تے برکت ڈے کے توڑی لے چیلیاں کو ڈے کے آکھیا گھنو کھاؤ۔ ایہ میڈا بدن ہے۔^{۲۷} ول پیالہ گھن کے شکر کیت لے اُنہاں کو ڈے کے آکھیا اُساں سارے این دے وچوں پیو۔^{۲۸} کیوں جو ایہ میڈا اوہ عہد دا خون ہے جیڑا بہوں لوگاں دے گناہاں کیت وایا ویندے۔^{۲۹} ول میں ٹہاکو آدھا ہاں کہ انگور دا ایہ شیرہ ول کڈائیں نہ پیساں۔ اؤں ڈیں تائیں کہ ٹہاڈے نال اپنے باپ دی بادشاہی وچ نواں نہ پیواں۔^{۳۰} اوہ تعریف دے گیت گا چکے تاں زیتون دے پٹاڑ تے لگے گئے۔^{۳۱} اؤں ویلے یسوع نے اُنہاں کو آکھیا اُساں آج دی رات میڈے پاروں تھڈا کھاسو کیوں جو لکھا لائے کہ میں آجڑی کو مرپساں لے بھڈاں کھنڈی ویسن۔^{۳۲} پر میں اپنے جی اُٹھن دے بعد ٹہاڈے تھوں پہلے گلیل کو ویساں۔^{۳۳} پترس نے جواب اچ اؤں کو آکھیا سارے تہڈے پاروں تھڈا کھاسن پر میں کڈائیں تھڈا نہ کھاساں۔^{۳۴} یسوع نے اؤں کو آکھیا میں تیکو سچ آدھا ہاں کہ آج دی رات ککڑ دے بانگ ڈیون کولوں پہلے اُٹو تیرے وار میڈا انکار کریسیں۔^{۳۵} پترس نے اؤں کو آکھیا اگر تہڈے نال میکو مرنا وی پوے تاں وی تہڈا انکار ہر گز نہ کریساں لے سارے چیلیاں نے وی این وی آکھیا۔^{۳۶} اؤں ویلے اُنہاں دے نال گتسمنی ناں دی یک جامتہ آیا لے اپنے چیلیاں کو آکھن لگا اُنہائیں بیٹھ راہولے جڈاں تائیں کہ میں اُنہاں ونج کے دعا منگ گھناں۔^{۳۷} ول اوہ پترس تے زبدي دے ڈواں پُتراں کو نال گھن کے بہوں غمگین تے بقرار تھیون لگا۔^{۳۸} اؤں ویلے اؤں نے اُنہاں کو آکھیا میڈی جان بہوں غمگین ہے۔ ایتھوں تائیں جو مرن تائیں پینچ گیا ہاں۔ اُساں اُنہاں کو تے نال جاگدے راہو۔^{۳۹} ول ذرا لگے وادھ کے مُند دے بہار ڈھیلے پیلے ایویں دعا کیتی کہ اے میڈے باپ! اگر تھی سگ تاں ایہ پیالہ میڈے کولوں پٹا گھن۔ تاں وی جیویں توں جاندا ہئیں اؤں ای تھیوے نہ کہ جیویں میں جاندا ہاں۔^{۴۰} ول چیلیاں دے کول لکے اُنہاں کو نیندر اچ ڈٹھا لے پترس کو آکھن لگا کیا اُساں میڈے نال یک گھڑی وی نہ جاگ سگے؟۔^{۴۱} جاگو تے دعا منگو تاں جو آزمائش اچ نہ ہووے۔ روح تاں مضبوط ہے پر جسم کمزور ہے۔^{۴۲} ول دوبارہ اؤں نے ونج کے ایویں دعا کیتی کہ اے میڈے باپ! اگر اے میڈے پتہ بغیر نئیں تل سگدا تاں تہڈی مرضی پوری تھیوے۔^{۴۳} لے آکے اُنہاں کو ولا نیندر اچ ڈٹھا کیونکہ اُنہاں دیاں اکھیاں نیندر نال بھریا ہویا ہن۔^{۴۴} اؤ اُنہاں کو چھوڑ کے ول لگا گیا لے ول اوو گالہ آکھ کے ترجہی وار دعا منگی۔^{۴۵} ول چیلیاں دے کول آکے اُنہاں کو آکھیا ہن سٹے راہولے آرام کرو۔ ڈیکھو ویلے آ پینچ اتے ابن آدم گناہگاراں دے حوالہ کیتا ویسی۔^{۴۶} اُٹھو چلوں۔ ڈیکھو میڈا پکڑواو اُلا نیڑے آ پینچ۔^{۴۷} اوہ ایہ آدھا ہی پیا ہا کہ یوداہ جیڑا اُنہاں بارہ وچوں یک ہا آیتہ اؤں دے نال یک وڈی بھیر تلوارا تے ڈنڈے چاکے کابناتہ قوم دے بزرگاں دی طرفوں آ پینچی۔^{۴۸} لے اؤں سے پکڑواو لے اُنہاں کو ایہ نشان دتا ہا کہ جیندا میں مُند چُمسماں اوو ہوسی۔ اؤں کو پکڑ گھنلے۔^{۴۹} جلدی نال اوہ مسیح دے کول آیتہ آکھیا اے ربی سلام اے آکھ کے اؤندا منہ چُومیا۔^{۵۰} یسوع نے اؤں کو آکھیا سنگی جیڑے کم کوں توں آیا ہئیں اوہ کر۔ ایہ تے اُنہاں دے کول لکے یسوع تھتھ گھنلے اؤں کو پکڑ گئے۔^{۵۱} لے ڈیکھو یسوع دے چیلیاں وچوں پکنے تھتھ ودها یلے اپنی تلوار نال سردار کابن دے نوکر دا کن کپ چھوڑیا۔^{۵۲} یسوع نے اؤں کو آکھیا اپنی تلوار کو اپنی میان اچ کر گھن کیونکہ جیڑے تلوار چیندن اوہ سارے تلوار نال قتل کیت ویسن۔^{۵۳} کیا تیکو سمجھ نئیں آندی کہ میں اگر اپنے باپ دی منت کراں تاں اوہ فرشتیاں دے بارہ اُٹن کولوں زیادہ میڈے کول این ویلے ای بھج ڈیسی؟۔^{۵۴} پر اوہ جو لکھیا لائے اوہ کیویں پورا تھیسے۔^{۵۵} اؤں ویلے یسوع نے بھیر کو آکھیا کیا اُساں تلوارا تے ڈانگاں گھن کے میکو ڈاکو آلی کار پکڑن کیت نکلیوے؟ میں تاں ہر روز پیکل وچ بیہ کے تعلیم دیندا ہامی لے تپساں میکو نئیں پکڑیا۔^{۵۶} پر ایہ سارا کُجھ این کیت تھیلے کہ نبیاں دیاں کتاباں اچ لکھیا ہویا پورا تھیوے اؤں ویلے سارے چیلے اؤں کو چھوڑ کے بھج گئے۔^{۵۷} لے یسوع دے پکڑواو لے اؤں کو کائفا ناں سردار کابن کول گھن گئے جتھاں فقیرت بزرگ جمع تھے۔^{۵۸} لے

پطرس دُور دُور اُوں دے پچھوں پچھوں سردار کاہن دی عدالت تائیں گیا لے اندر ونج کے سپایاں دے نال نتیجہ ڈیکھن کُ پیہ گیا۔^{۵۹} لے سردار کاہن تے سارے صدر عدالت لے یسوع کُ مار سٹن کیت اُوں دے خلاف کُڑی گواہی گولن لگ پئے۔^{۶۰} جیڑے ویلے اُنہاں کُ نہ ملی تان کُڑے گواہ لے۔ پر آخر کار دُو گواہاں آکے آکھیا کر۔^{۶۱} ایسے آکھیا ہا میں خدا دے گھر کُ ڈھا سگدا ہاں لے تیرے ڈیہواراں اچ بنا وی سگدا ہاں۔^{۶۲} لے سردار کاہن تے کھڑے تھی کے اُوں کُ آکھیا تُوں جواب نئیں ڈیندا؟ ایہ تیرے خلاف کیا گواہی ڈیندے؟^{۶۳} پر یسوع جُپ ہی رہا۔ سردار کاہن تے اُوں کُ آکھیا میں تیکو زندہ خدا دی قسم ڈیندا ہاں جو اگر تُوں خدا دا پُتر پئیں تان ساکُ آکھ ڈے۔^{۶۴} یسوع تے اُوں کُ آکھیا تُوں آپ آکھ چھوڑے بلکہ میں تہاکو آدھا ہاں جو ایس دے بعد تاساں ابن آدم کُ قادر مُطلق دے سبج پاسے بیٹھتے آسمان دے بدلائے آندے ہوئے ڈیکھسو۔^{۶۵} وَل سردار کاہن تے اپنے کپڑے پھاڑتے آکھیا کر ایسے کُفر بکلیہ پُں ساکُ گواہاں دی کیا ضرورت ہے؟ ڈیکھو تاساں وی ایہ کُفر سُنیلے۔ تاساں کیا آدھ پیوے؟^{۶۶} اُنہاں تے جواب اچ آکھیا اوہ قتل دے لائق ہے۔^{۶۷} اُنہاں تے اُوندے مُنتے ٹھکیتے اُوں دے مُکے مارے بعض لوگاں تے تھپڑ مارے آکھیا۔^{۶۸} اے مسیح نبوت نال ساکُ دَس کر تیکو کنیں مارے؟ او آکھا مسیح ساے کیت نبوت کرتے چیکوں مارا۔^{۶۹} لے پطرس باہروں ڈیوڑھی وچ بیٹھا ہا کیک نوکرانی تے اُوں دے کول آکے آکھیا تُوں وی یسوع گلیلی دے نال ہاویں۔^{۷۰} اُوں تے ساریاں دے سامنے ایہ آکھ کے انکار چا کیتا کہ میں نئیں جان دا کہ تُوں کیندے بار وچ آدھی پئیں۔^{۷۱} لے جڈاں اوہ ڈیوڑھی وچ لگا گیا تان دوجھی نوکرانی تے اُوں کُ ڈٹھا لے جیڑے اُنہاں لوگ پَن اُنہاں کُ آکھیا ایہ وی یسوع ناصری دے نال ہا۔^{۷۲} اُوں تے قسم کھا کے وَل انکار کیت کہ میں ایس بندے کُ نئیں جان دا۔^{۷۳} کجھ دیر بعد جیڑے لوگ اُنہاں کھڑے پَن اُنہاں تے پطرس دے کول آکے آکھیا بے شک تُوں وی اُنہاں وچوں پئیں کیونکہ تیدی بولن تھوں وی ظاہر تھیندے۔^{۷۴} وَل اوہ لعنت کرنے تے قسم کھاوَن لگ پیا کہ میں ایس بندے کُ نئیں جان دا اُوں ویلے اچانک کُکڑے بانگ ڈتی۔^{۷۵} پطرس کُ یسوع دی اوہ گالھ یاد آئی جیڑی اُوں تے آکھی ہائی کہ کُکڑ دے بانگ ڈیوں کولوں پہلے تُوں تیرے واری میڈا انکار کریسیں لے اوہ باہر ونج کے بہوں اوجی اوجی رونا۔

۱۔ جڈاں سوپر تھئی تان سردار کاہناہ قوم دے بزرگانہ یسوع دے خلاف صلاح کیتی کہ اؤں کو مار سٹوں۔^۲ لَہ اؤں کو بدھک گھن گئے پیلطس دے دے حوْلہ چا کیتا۔^۳ جیڑے ویلہ اؤں دے پکڑاون لَہ پودامہ ایہ ڈٹھا کہ اؤں کو مجرم بنا ڈتا گئے تان اوہ بہوں پچھتایا لَہ تریہ روہ سردار کاہناہ بزرگان دے کول واپس گھن آیت آکھن لگا۔^۴ مین گناہ کیتہ کیکہ قصور کو قتل کیتہ پکڑولہ اُنہاں آکھ ساکو کیا تون جان۔^۵ لَہ اوہ پیسیاں کو اؤں مقدس اِج سٹ کے لگا گیا اوہ ونج کے اپنے آپ کو بھا چا تے۔^۶ سردار کاہناہ پیسہ گھن کے آکھ اِنہاں پیسیاں کو پیکل دے خزلہ وچ پاونا چنگا نئیں کیوں جو ایہ خون دی قیمت۔^۷ وَل اُنہاں مشورہ کر کے اُنہاں پیسیاں دے نال کُمار دا کھیت پردیسیاں دے دفن کیتہ گھن گدا۔^۸ ایں دے پاروں اوہ کھیت آج تائیں خون دا کھیت اکھواندے۔^۹ اؤں ویلہ اوہ پورا تھیا جیڑا برمیہ نبی دے پاروں آکھیا گیا کہ جیندی قیمت مقرر کیتی گئی با اُنہاں اؤں دی قیمت دے اوہ تریہ روہ گھن گدے۔ (اؤں دی قیمت بعض بنی اسرائیلیاں مقرر کیتی پائی)۔^{۱۰} لَہ اؤں کو کُمار دے کھیت کیتہ ڈتا جیویں خداوند میکو حکم ڈتا۔^{۱۱} یسوع حاکم دے سامنے کھڑا تھیا لَہ حاکم اؤں دے کولوں ایہ پچھیا کہ کیا تون یہودیاں دا بادشاہنیں؟ یسوع اؤں کو آکھیا تون آپ آدھیں۔^{۱۲} لَہ جڈاں سردار کاہناہ بزرگ اؤندے الزام لیندے پتہن اؤنہ کجھ جواب نہ ڈتا۔^{۱۳} وَل پیلطس اؤں کو آکھیا کیا تیکو سُندا نئیں ایہ تیدے خلاف کتنی گولیاں ڈیندے پتہن؟۔^{۱۴} اؤں پک گالہ دا وی اؤں کو کوئی جواب نہ ڈتا۔ اِنہوں تائیں کہ حاکم بہوں حیران تھیا۔^{۱۵} لَہ حاکم دا رواج پا کہ عیدتہ لوگاں کیتیک قیدی جینکو اوہ چاندے پون چھوڑ ڈتا ونج۔ اؤں ویلہ برابا نان دایک مشہور قیدی۔^{۱۶} اؤں ویلہ برابا نان دایک مشہور قیدی۔^{۱۷} وَل جیڑے ویلہ اوہ کتھ تھے تان پیلطس اُنہاں کو آکھیا تسان کئیں کو چاندے پوے جو میں تہاڈی خاطر آزاد کر ڈیواں؟ برابا کو یا یسوع کو جیڑا مسیح اکھواندے؟۔^{۱۸} کیوں جو اؤں کو پتہا کہ اُنہاں یسوع کو حسد تھوں پکڑوالیہ۔^{۱۹} وَل جڈاں اوہ تخت عدالت بیٹھا با تان اؤندی دالہ اؤں کو اکھوا بھیج کے تون ایں راستباز نال کجھ کم نہ رکھ کیونکہ میں آج خواب وچ ایں دے پاروں بہوں ڈکھ چلے۔^{۲۰} پر سردار کاہناہ بزرگانہ لوگاں آکسلہ کہ برابا کو منگ گھن لَہ یسوع کو مروا چھوڑن۔^{۲۱} حاکم اُنہاں کو آکھیا اِنہاں ڈواں وچوں کئیں کو چاندے پوے کہ تہاڈی کیتہ چھوڑ ڈیواں؟ اُنہاں آکھ برابا کو۔^{۲۲} پیلطس اُنہاں کو آکھ وَل یسوع دا کیا کران جیڑا مسیح اکھواندے؟ ساریاں آکھ اؤں کو مصلوب تھیون ڈے۔^{۲۳} اؤنہ آکھ کیوں ایں کیا بُرائی کیتی؟ پر اوہ اؤں تھوں وی زیادہ اُچی اُچی آواز نال چیکاں مارن لگ پتہ آکھن لگے ایں کو مصلوب کیتا ونج۔^{۲۴} جڈاں پیلطس اُنہاں کو پتہ جو کجھ نہ تھیں بلکہ تھوں اُلٹا بغاوت تھیندی پتہ تان اؤنہ پانی منگوا کے لوگاں دے سامنے اپنہتہ دھوت لَہ آکھیا میں ایں راستباز دے خون تھوں بری پان۔ تسان جانو۔^{۲۵} سارے لوگاں جواب ڈتے ایں دا خون ساڈی ساڈی نسلانے ہووے۔^{۲۶} وَل اؤنہ برابا کو اُنہاں دے کیتہ آزاد کر تے لَہ یسوع کو کوڑے مروا کے اُنہاں دے حوْلہ کیتا کہ ایں کو مصلوب کیتا ونج۔^{۲۷} وَل صوبہ دارتہ سپاہی یسوع کو قلعہ وچتہ ساری پلٹن اؤندے آس پاس جمع تھی تھی گئی۔^{۲۸} لَہ اؤندے کڑے لہا کے اؤں کو قرمری جوغہ پویا۔^{۲۹} وَل اُنہاں کنڈیاں دا تاج بنا کے اؤں دے سر تہ رکھیکہ سرکنڈا اؤں تھ وچ پکڑوالے اؤں دے لگے جُھک کے اؤں دا مذاق اڑاون لگے کہ آے یہودیاں دے بادشاہ آداب!۔^{۳۰} لَہ اؤں دے تھوکیاتہ اوو سرکنڈا گھن کے اؤں دے سر تہ مارن لگ پتہ۔^{۳۱} لَہ جیڑے ویلہ اؤں دا مذاق اڑا چکے تان جوغہ کو اؤں تھوں لہا کے وَل اؤں دے کپڑے اؤں کو لَہ مصلوب کرن کیتہ گھن گئے۔^{۳۲} جڈاں باہر لَہ تان اُنہاں پکڑ کے بندہ کرنی جیندا تان شمعون با اؤں کو پکڑے کے مجبور کیتہ اؤں کو آکھ یسوع دی صلیب چا پر تیکو ایندی مزدوری کتہ نہ ملیسی۔^{۳۳} وَل اؤں جاہ جیڑی گُلگتا یعنی کھوڑی دی جاہ اکھواندی پتہ پنچ کے۔^{۳۴} اؤں کو پت ملی ہوئی تہ پون کو ڈتی پر اؤں نے چکھ کے نہ پیتی۔^{۳۵} وَل اُنہاں اؤں کو مصلوب کیتہ لَہ اؤندے کپڑاں قرعہ پاک آس اِج وند گئے۔^{۳۶} وَل اُنہاں بیہ کے اؤں دی نگرانی کیتی۔^{۳۷} لَہ اؤندا الزام لکھ کے اؤں دے سر دے لَہ لا ڈتا کہ ایہ یہودیاں دا بادشاہ یسوع۔^{۳۸} اؤں ویلہ اؤندے نال ڈو ڈاکو وی مصلوب کیتہ گئے پگ سچ پاستہ ڈوجھا کھ پاس۔^{۳۹} لَہ آندے ویندے لوگ سر ہلا کے اؤندا مذاق اڑاندے لَہ آدھن۔^{۴۰} لَہ مقدس دے ڈھاون لَہ لَہ تریہ ڈیاں وچ بناون لَہ اپنے آپ کو بجا۔ اگر تون خدا دا پُرت پتہن تان صلیب تھوں لیہ۔^{۴۱} ایویں ای سردار کاہن وی فقہیاں بزرگان دے نال مل کے مذاق نال آدھن۔^{۴۲} ایں ڈوجھیاں کو بجا۔ پر اپنے آپ کو نہ بجا سگسی۔ ایہ تان اسرائیل دا بادشاہ ہے۔ اگر تون وی صلیب تھوں لیہ آوے تان آساں ایندے ایمان گھن آسوں۔^{۴۳} ایں خداتہ بھروسہ کیتلے اگر اوہ چاہوے تان ایں کو چھڑا گھنبا کیوں جو ایں آکھیا با کہ میں خدا دا پُرت ہاں۔^{۴۴} ایں ویں ای ڈاکو وی جیڑے اؤندے نال مصلوب کیتہ گئے اؤندا مذاق اڑاندے لَہ لعن طعن کریندے۔^{۴۵} لَہ ڈوپاراں تھوں گھن کے تریجہ پار تائیں سارے مُلک اِج اندھارا تھیا رہا۔^{۴۶} لَہ تریجہ پار دے نیڑے یسوع وڈی آواز نال آکھ ایلے۔ ایلے۔ نویں گھنٹہ کے قریب یسوع وڈی آواز دے نال چیکاں ماریاں وَل آکھ ایلے۔ ایلے لما شبقنتی؟ جیندا مطلب آے میڈے خدا! آے میڈے خدا! تون میکو کیوں چھوڑ تے؟۔^{۴۷} جیڑے اُنہاں نیڑے لوگ کھڑے اُنہاں وچوں بہوں سارے لوگاں شے کے آکھیا ایہ تان ایلیا کو سڈیندا پتہ۔^{۴۸} لَہ بہوں جلدی پک بندے سپنج گھن کتہ سیرکے وچ ڈوکے لَہ اؤں کو سرکنڈے رکھ کے یسوع کو چُسیا۔^{۴۹} پر باقیانہ آکھ رُک ونجو۔ ڈیکھوں تان ایلیا اؤں کو بجاون آندے یا نئیں۔^{۵۰} یسوع وَل وڈی اُچی آواز نال چیخ کے اپنی جان ڈے ڈتی۔^{۵۱} لَہ مقدس دا پردہ اُتوں گھن کے تھلے تائیں پتہ کے ڈو ٹکڑے تھی گئے آتہ زمین کمب گئی پھاڑاں دیاں چوٹیاں وچ دراڑ پتہ گئی۔^{۵۲} قبریاں کھل گیاں لَہ بہوں سارے جسم اُنہاں مقدساں دے جیڑے سو گئے زندہ تھی گئے۔^{۵۳} لَہ اؤں دے زندہ تھیون دے بعد قبریاں وچوں نکل کے مقدس شاہر اِج گئے لَہ بہوں لوگاں کو نظر بندے رہے۔^{۵۴} پس صوبہ دارتہ جیڑے اؤندے نال ہن یسوع دی راکھی کریندے زلزلے ایہ سارا ماجرا ڈیکھ کے بہوں ڈر گئے آکھن لگے کہ شک ایہ خدا دا پُرت ہا۔^{۵۵} لَہ اُنہاں بہوں ساریاں تریمتان جو گلیل وچ یسوع دی خدمت کریندیاں ہن اؤں دے پچھوں پچھوں آتیاں ہن دور تھوں ڈیدھیاں کھڑیاں ہن۔^{۵۶} اُنہاں وچوں مریم مگدلینی یعقوبتہ یوسیس دی ماں مریمتہ زیدی دے پُتران دی ماں۔^{۵۷} جڈاں شام تھئی تان یوسف نال دا ارمیتاپک امیر بندہ آیا جیڑا آپ وی یسوع دا چیلہا۔^{۵۸} اؤنہ پیلطس دے کول ونج کے یسوع دی لاش منگی لَہ پیلطس دے

ڈیون دا حکم ڈے ڈتا اوئے پیلطس دے کول ونج کے یسوع دی لاش منگی تے پیلطس نے ڈے ڈیون دا حکم ڈتا۔⁵⁹ ول یوسف نے لاش کو گھن کے صاف مہین چادر اچ لپیٹیا۔⁶⁰ لے اپنی نوں قبر وچ جیڑی اوئے چٹان اچ بنوائی ہا رکھیا۔ ول اوپک وڈا پتھر قبر دے مُنتے رکھ کے لگا گیا۔⁶¹ لے مریم مگدلینی تے ڈوجھی مریم اُنہاں قبر دے سامنے بیہ گئیاں۔⁶² ڈوجھ ڈینہ جیڑا تیاری دے بعد دا ڈینہا سردار کاپنا تے فریسیاں پیلطس کول جمع تھی کے آکھیا۔⁶³ خداوند! ساکو یادے کہ اوں دھوکے بازے جیڑے ویلے جیوندا ہا اوئے آکھیا ہا کہ میں تریخے ڈپاں دے بعد زندہ تھی ویساں۔⁶⁴ پس ٹوں حکم ڈے کہ تریجھ ڈیں تائیں قبر دی رکھوالی کیتی ونجے۔ کیتھائیں ایویں نہ تھیوے کہ اوں دے چیلے لکے اوں دی لاش کو چوری کر کے گھن وئجن لے لوگاں کو آکھ ڈیون کہ اوہ مُردیاں وچوں زندہ تھی گئے لے ایہ دھوکا پہلے دھوکے کولوں وی بہوں بُرا تھیوے۔⁶⁵ پیلطس نے اُنہاں کو آکھیا ٹہاڈے کول پھرے آلوں۔ ونجوتاں جتھاں تائیں تھی سگاؤں دی رکھوالی کرلے۔⁶⁶ پس اوہ پھرے والیاں کو نال گھن کے گتے اوں پتھر تے مہر کر کے قبر دی رکھوالی کیتی۔

¹۔ ول سبت دے بعد ہفتہ دے پہلے ڏين ٻيڻ تھوں پھلاں مریم مگدلینیہ ڏوجھی مریم قبر کڙ ڏیکھن کیت آیان۔²۔ لَکھک ٻيو وڏا زلزلہ آيا کیونکہ خداوند دا فرشتہ آسمان تھوں اترک اؤندے کول آکے پتھر کڙ ٻا ڏناتہ اؤن دےتہ بیہ گیا۔³۔ اؤندی شکل بجلی دی کار بال تہ اؤن دے کپڑے برف دی کار چٻن۔⁴۔ اؤندے ڌر تھوں پهرے لہ کنمب گشتہ مُردہ جتہ تھی گتہ۔⁵۔ فرشتہ تریپمتان کڙ آکھیا تُسان نہ ڌرو کیونکہ میں جان دا ہاں ک تُسان یسوع کڙ گولیندی پیوے جئیں کڙ صلیب ڌتی گئی ہائی۔⁶۔ اوہ اُتھاں کتہ نئیں کیونکہ اوہ اپنے آکھن دے مطابق زندہ تھی۔ آؤ ایہ جاہ ڏیکھو جتھاں خداوند پیا ہا۔⁷۔ تہ جلدی ونج کے اؤن دے چیلیاں کڙ آکھو ک اوہ مُردیاں وچوں زندہ تھی گیلہ تہ ڏیکھو اوہ تُباڏے کولوں پہلے گلیل کڙ ویندا پتہ۔ اُتھاں تُسان اؤن کڙ ڏیکھسو۔ ڏیکھو میں تُباکڙ آکھ ڏتہ۔⁸۔ تہ اوہ خوفتہ وڌی خوشی دے نال قبر تھوں جلدی تُرک اؤن دے چیلیاں کڙ ایہ ڏساوَن کیتہ بھج کے گئیاں۔⁹۔ تہ ڏیکھو یسوع اُتھاں کڙ ملتہ اؤنہ آکھ سلام! اُتھاں نہ کول آکے اُندے پیر پکڑے تہ اؤن کڙ سجدہ کیتہ۔¹⁰۔ یسوع اُتھاں کڙ آکھیا ڌرو نئیں۔ ونجو میڏے بهراواں کڙ آکھو ک گلیل کڙ لگ وئجن۔ اُتھاں میکڙ ڏیکھ سن۔¹¹۔ جڏاں اوہ ویندیاں پئیاں ہن تان ڏیکھو پهرے آلیاں وچوں کجھنہ شاہر اچ لکے سارا کجھ سردار کاہاں کڙ ڏسایا۔¹²۔ تہ اُتھاںہ بزرگاں دے نال جمع تھی کے صلح کیتی تہ سپاہیاں کڙ بہوں سارے پیسے ڏے کے آکھیا۔¹³۔ ایہ آکھ ڏیولہ ک رات کڙ جڏاں اسان نیندر اچ پاس تان اؤن دے چیلہ تہ اؤن کو چوری کرکے گھن گتہ۔¹⁴۔ اگر ایہ گالھ حاکم دے کن تائیں پئنج وی گئی تان تُسان اؤن کڙ سمجھا ک تُباکڙ خطرے تھوں بچا گھن سون۔¹⁵۔ ول اُتھاںہ پیسے گھن کے جیویں سیکھایا گیا ہا اوں ویں پی کیتا تہ ایہ گالھ آج تائیں یہودیایں وچ مشہورہ۔¹⁶۔ ول گیارہ چیلہ گلیل کڙ اؤن پھاڙتہ گتہ جو یسوع اُتھاں کیتہ مقرر کیتا ہا۔¹⁷۔ تہ اُتھاںہ اؤن کڙ ڏیکھ کے سجدہ کیتا پر کجھ لوگاںہ شک کیتہ۔¹⁸۔ یسوع کول لکے اُتھاں نال گالہیں کیتیاں تہ آکھیا ک آسمانہ زمین دا سارا اختیار میکڙ ڏنا گتہ۔¹⁹۔ تُسان ونج کے ساریاں قوماں کڙ چیلہ بناؤ تہ اُتھاں کڙ باپتہ پُترتہ روح القدس دے نال اچ بیتسم ڏیو۔²⁰۔ تہ اُتھاں کڙ ایہ تعلیم ڏیو ک اُتھاں ساریاں گالہیںہ عمل کرن جنہاں دا میں تُباکڙ حکم ڏتہ تہ ڏیکھو میں ڏنیا دے آخیر تائیں ہمیشہ تُباڏے نال ہاں۔

Mark

Chapter 1

¹۔ خُدا دے پُتر یسوع مسیح دی خوشخبری دی شروعات۔²۔ جیویں یسعیاہ نبی دے صحیفہ اچ لکھا لاتھ ک ڏیکھ میں اپنا پیغمبر تیڏے آگوں بھجیندا ہاں جو تیڏی راہ تیار کریسی۔³۔ شُن سان جاہ اچ سڏن لہ دی آواز آندی ک خُداوند دی راہ کون تیار کرو چا۔ تہ اؤندی راہ کو سیدھا بناؤ۔⁴۔ یوحنا ناں دا پک بندہ آیا تہ شُن سان جاہ اچ بیتسم ڏینداتہ گُناہاں دی معافی کیتہ توبہ دے بیتسم دی مُنادی کریندا ہا۔⁵۔ یہودیہ دے مُلک دے سارے لوگتہ یروشلم دے سارے راہون لہ نکل کے اُندے کول گتہ تہ اُتھاںہ اپنے گُناہاں دا اقرار کرکے دریگہ یردن اچ بیتسم گدا۔⁶۔ یوحنا اپنی کمر دے نال چمڑے دا پٹکا بڏھ رکھیندا پاتہ اُتھ دے والاں نال بنہوے کپڑے وی پا رکھیندا ہا۔ ول ٿڏیاہتہ جنگلی شبد کھاندا وڏا ہا۔⁷۔ تہ ایہ مُنادی کریندا ہا ک میڏے اوہ بندہ آون آلیہ جیہڙا میتھوں زور آلیہ۔ میں ایس لائق نئیں جو اؤندی جُتی دا تسمان وی کھول سگاں۔⁸۔ میں تان تُباکڙ ہائی نال بیتسم ڏتہ پر اوہ تُباکڙ پر اوہ تُباکڙ روح القدس نال بیتسم ڏیسی۔⁹۔ تہ اُتھاں اچ ایویں تھیا ک یسوع گلیل دے ناصرہ تھوں لکے یردن اچ یوحنا کولوں بیتسم گدے۔¹⁰۔ تہ جیہڙے ویلہ اوہ پانی وچوں نکل کے تہ آیا تان بہوں جلدی اؤنہ آسمان کڙ پھڏتہ رُوح کڙ کبوتر آلی کار اپنے تہ اُتردے ڏتھا۔¹¹۔ تہ آسمان تھوں ایہ آواز آئی ک تُون میڏا پیارا پُتر ہئیں۔ تیڏے کولوں میں بہوں خوش ہاں۔¹²۔ تہ ول جلدی نال رُوحہ اؤن کڙ بیابان وچ گھل ڏتہ۔¹³۔ تہ اوہ بیابان وچ چالہی ڏیڻ تائیں شیطان تھوں ڏمایا گیا تہ اوہ جنگلی جاوراں دے نال رہا تہ فرشتہ اؤن دی خدمت کریندے راہ۔¹⁴۔ ول یوحنا دے پکڙیجن تھوں بعد یسوع گلیل اچ آکے خدا دی خوشخبری دی مُنادی کیتی۔¹⁵۔ تہ آکھ جو ویلہ پورا تھی گیلہ تہ خدا دی بادشاہی نیڙے آگئی۔ توبہ کرو تہ خوشخبریہ ایمان گھن آؤ۔¹⁶۔ ول جھیل دے کنڌتہ ویندیاں ہویاں اؤنہ شمعونہ شمعون دے بھرا اندریاس کڙ جھیل وچ جال سڏیندیاں ہویاں ڏتھا کیونکہ اوہ مجھیرہن۔¹⁷۔ تہ یسوع اُتھاں کڙ آکھیا میڏے پچھوں لگے آؤ تان میں تُباکڙ آدم گیر بنیساں۔¹⁸۔ اوہ جلدی نال جال چھوڙکے اؤن دے پچھوں تُر پتہ۔¹⁹۔ تہ اوہ تھوڙی دُور گتہن ک اؤنہ زیدی دے پُتر یعقوبہ اؤندے پھرا یوحنا کڙ کشتی تہ جالاں کڙ ٿھیک کریندیاں ہویا ڏتھا۔²⁰۔ یسوع جلدی نال اُتھاں کڙ سڏیا تہ اوہ اپنے پیو زیدی کڙ کشتیہ مزدوراں دے نال جھڙکے اؤندے پچھوں تُر پتہ۔²¹۔ ول یسوع کفر نحوم ویندیاں ہویاں چھن چھن (سبت۔ یعنی ہفتہ) لہ ڏیڻ فوراً عبادت خلہ اچ ونج کے تعلیم ڏیون شروع کر ڏتی۔²²۔ تہ لوگ اؤندی تعلیم تھوں بہوں حیران تھہ کیونکہ اوہ اُتھاں کڙ فقیہاں دی کار نئیں بلکہ پورے اختیار دے نال تعلیم ڏیندا ہا۔²³۔ تہ فوراً اُتھاں دے عبادت خلہ وچ پک بندہ ملہ جیندے وچ پلید رُوح ہا۔ اومہ ایہ آکھ کے چیخن لگ پیا۔²⁴۔ آے یسوع ناصری! ساکڙن تیڏے نال کیا کم پتہ؟ کیا تُون ساکڙن ساکڙن ٻلاک کرن آیا ہئیں؟ میں تیڳو جان دا ہاں ک تُون کون ہئیں۔ خدا دا قدوس ہئیں۔²⁵۔ یسوع اؤن کڙ جھڙکے آکھیا چُپ رہ تہ ایندے وچوں نکل ونج۔²⁶۔ ول اوہ پلید رُوح اؤن کڙ مروڙکے تہ اچی اواز نال اؤندے وچوں نکل گئی۔²⁷۔ تہ سارے لوگ حیران تھی گتہ تہ آپس اچ ایہ آکھ کے بحث کریندے راہ جو ایہ کیلہ؟ ایہ تان پک نوپن تعلیم! اوہ پلید رُوحاں کڙ وی پورے اختیار نال حکم ڏیندے تہ اوہ اؤندا حکم منیندیاں ہن۔²⁸۔ تہ فوراً اؤندی ایہ خبر اؤن سارے علاقہ وچ ہر جامتہ پھیل گئی۔²⁹۔ تہ اوہ فوراً عبادت خلہ وچوں نکل کے یعقوبہ یوحنا دے نال شمعونہ اندریاس دے گھر لہ۔³⁰۔ شمعون دی سَنَس کڙ بہوں تیز بخار ہا تہ اؤنہ فوراً اؤن دی خبر یسوع کڙ ڏتی۔³¹۔ یسوع کول ونج کے اؤن دا پتہ پکڙکے اؤن کڙ اُتھن دا حکم ڏتہ تہ اؤن دا

بخار اؤں ویلہی اُتر گیا وَل اوہ اؤں دی خدمت کرن لگ پئی۔^{۳۲۳۲} شام کُو جیڑے ویلہ سِجھہ دُب گئے تان لوگ بہوں سارے بیماراں کُو لَے اُنہاں کُو وی چنہاں دے وچ بُریاں رُوحاں ہن اؤندے کول گھن لَے۔^{۳۳۳۳} لَے سارا شاہر بوجے جمع تھی گیا۔^{۳۴۳۴} لَے یسوعہ بہوں سارے لوگاں کُو جیڑے آج آج بیماریاں وچ پھسپھسے چنگا کیت لَے بہوں ساریاں بُریاں رُوحاں کُو وی کڈھیا لَے اُنہاں کُو بولن وی نہ دیتے کیونکہ اوہ بُریاں رُوحاں اؤں کُو سنجاندیاں ہن۔^{۳۵۳۵} لَے صیہ سویرے ہی ڈیں نکلن کولوں بہوں پہلے اوہ اُنہی کے نکلےک ویران جامتہ ونج کے دعا کیتی۔^{۳۶۳۶} وَل شمعونہ اؤندے سنگتی اؤندے پچھوں گئے۔^{۳۷۳۷} لَے اؤں کُو گول کے اؤں کُو آکھہ جو ایہ سارے لوگ تیکو گولیندے ودے ہن۔^{۳۸۳۸} یسوعہ اُنہاں کُو آکھہ آؤ اساں کیتھائیں ڈوجھہ شاہراں وچ جُلُوں تان جو اُنہاں وی مُنادی کرُوں کیونکہ میں ایس کیتہ نکلا ہاں۔^{۳۹۳۹} لَے اوہ سارے گلیل وچ اُنہاں دے عبادت خانیاں اچ ونج ونج کے مُنادی کریندا رہلے بُریاں رُوحاں کُو وی کڈھیندا رہیا۔^{۴۰۴۰} وَل یک کوڑھیں اؤندے کول آکے اؤں دی منت کیتی اؤندے سامنے جھک کے اؤں کُو آکھیا اگر تُوں چاہویں تان میکو پاک صاف کر سگدیں۔^{۴۱۴۱} یسوعہ اؤندے ترس کھا کے اپنا ہتھ ودھایا اؤں کُو ہتھ لاکے اؤں کُو آکھیا میں چاہندا ہاں۔ تُوں پاک صاف تھی ونج۔^{۴۲۴۲} لَے فوراً ہی اؤندا کوڑھ ویندا رہ گیا لَے اوہ پاک صاف تھی گیا۔^{۴۳۴۳} یسوعہ اؤں کُو تاکید کر کے فوراً ہی بھیج دتا۔^{۴۴۴۴} لَے اؤں کُو آکھیا خبردار کئیں کُو کجھ نہ اکھولے پر ونج کے اپنے آپ کُو کاہن کُو دُکھا لَے اپنے پاک صاف تھیوں دے پارُوں اُنہاں شٹیاں کُو جو موسیٰ مقرر کیتیاں ہن نذر دے طورے چڑھا تان جو اُنہاں کیتہ گواہی تھیوے۔^{۴۵۴۵} پر اوہ باہر ونج کے بہوں مشہوری کرن لگ پیا لَے ایس گالھ کُو ایہو جیا مشہور کیتا کہ یسوعہ ولا شاہر اچ ظاہری طورے نہ آ سگیا بلکہ باہر سنسان جامتہ رہا لَے لوگ چاروں پاسیوں اؤندے کول آندے ہن۔

۱۔ کئی ڈیہاں بعد جیہڑے ویلے یسوع کفر نحوم وچ ولا لَک تان لوگاں نہ سُنیا کہ اوہ گھر وچہ۔^۲ ۲۔ ول انتہ بندے جمع تھی گئے کہ بوہ دے کول وی جگ نہ راہی لَک اوہ اُنہاں کُ کلام سُنیدا پیا ہا۔^۳ ۳۔ کُجھ لوک یسوع دے کول ہک مفلوج کُ گھن لَک چار بندے اؤں کُ چائی ودے ہن۔^۴ ۴۔ پر جیہڑے ویلے اوہ بیہڑ دے پاروں اؤں دے نیڑے نہ آسگ تان اُنہاں اؤں چھت کُ چتھاں اوہا کھول یت لَک اؤں کُ اُدھیڑے اؤں کھٹ کُ جیندے اوہ مفلوج پیا ہا لٹکا یت۔^۵ ۵۔ یسوع اُنہاں دا ایمان ڈیکھ کے مفلوج کُ آکھ پُترا تیدے گناہ معاف تھے۔^۶ ۶۔ پر کجھ فقیہ جو اُنہاں بیٹھن۔ اوہ اپنے دِلان وچ سوچن لگ پئے کہ۔^۷ ۷۔ ایہ کیوں ایویں آدھ؟ کُفر پیا کریندے خدا دے سیوا کوہ جو گناہ معاف کر سگدے؟^۸ ۸۔ لَک فوراً ای یسوع اپنے رُوح نال پتا کر کے کہ اوہ اپنے دِلان و کیا سوچیندے پٹن اُنہاں کُ آکھ اُنہاں کیوں اپنے دِلان وچ ایہ گالہیں سوچیندے پئے؟۔^۹ ۹۔ آسان کیلے؟ مفلوج کُ ایہ آکھنا کہ تیدے گناہ معاف تھے یا ایہ آکھنا کہ اُنہ کھڑا تھیے۔ اپنی کھٹ چلتے تھر پھر؟۔^{۱۰} ۱۰۔ ایہ ایس کیتے تھیا جو اُنہاں پتا لگ کہ ابن آدم کُ زمین تے گناہ معاف کرن دا اختیار ہے (اؤں مفلوج کُ آکھ)۔^{۱۱} ۱۱۔ میں تیکو آدھا ہاں اُنہتے اپنی کھٹ چاکے اپنے گھر لگا ونج۔^{۱۲} ۱۲۔ اوہ مفلوج اُنہی کتے جلدی نال اپنی کھٹ چاکے اُنہاں ساریاں دے سامنے باہر لگا گیا۔ اوہ سارے حیران تھی گئے لَک خدا دی تمجید کر کے آکھن لگ اسان ایں تھوں پہلے ایویں تھیندے ہواں نئیں ڈٹھا۔^{۱۳} ۱۳۔ ول اوہ باہر جھیل دے کنڈے گیا لَک ساری پھیڑ اؤندے کول آئیے اوہ اُنہاں کُوں تعلیم ڈیوں لگ پیا۔^{۱۴} ۱۴۔ جڈاں اوہ ویندا پیا ہا تان اؤں حلفی دے پُتر لاوی کُ ٹیکس گھنن آلی چونگی تے بیٹھ ہواں ڈٹھا لَک اؤں کُ آکھ میڈے پچھوں آ۔ اوہ اُنہی کے اؤندے پچھوں تھر پیا۔^{۱۵} ۱۵۔ ول ایویں تھیا کہ اوہ اؤں دے گھر وچ تکر کھاندا بیٹھا ہا لَک بہوں سارے چونگی گھنن لَک گناہگار لوگ یسوع اؤندے چیلیاں دے نال تکر کھاؤں بیٹھن کیوں جو اوہ بہوں سارے۔ ن لَک اؤں دے پچھوں تھی پئے۔^{۱۶} ۱۶۔ ول فریسیاں تے فقیہاں اؤں کُ گناہگاراں تے چونگی گھنن آلیاں دے نال کھاندے پئے ڈٹھا تے اؤندے چیلیاں کُ آکھن لگ ایہ تان چونگی گھنن آلیاں دے نال تے گناہگاراں نال کھاندا پیندے۔^{۱۷} ۱۷۔ یسوع ایہ سُن کے اُنہاں کُ آکھیا تندرست کُ حکیم دی ضرورت نئیں بلکہ بیماراں کُ۔ میں راستبازاں کُ نئیں بلکہ گناہگاراں کُ سڈن آیا ہاں۔^{۱۸} ۱۸۔ یوحنا دے چیلے تے فریسی روزے نال ہن۔ اُنہاں یسوع کول آن کے آکھیا یوحنا دے چیلے تان روزہ رکھیندن لیکن تیدے چیلے روزہ کیوں نئیں رکھیندے؟۔^{۱۹} ۱۹۔ یسوع اُنہاں کُ آکھیا کیا برائی جڈاں تائیں گھوٹ اُنہاں دے نال ہے روزہ رکھ سگدن؟ جئیں ویلے تائیں گھوٹ اُنہاں دے نال ہے اوہ روزہ نئیں رکھ سگدے۔^{۲۰} ۲۰۔ پر اوہ ڈیہاں آسن کہ گھوٹ اُنہاں تھوں آج کیتا ویسی۔ اؤں ویلے اوہ روزہ رکھیں۔^{۲۱} ۲۱۔ کُئی بندا وی پُرنے کپڑے وچ سوتی کپڑے دی ٹاکی نئیں لیندا۔ کیوں جو اوہ سوتی کپڑے دی ٹاکی پُرنے کپڑے کُ چھک کے پھاڑ کے آج کر ڈیسی۔^{۲۲} ۲۲۔ لَک کُئی بندہ نوہن تے کُ پُرائیاں مشکاں اچ نئیں بھریندا۔ نئیں تان مشکاں تے دی وجہ تھوں پھٹ ویسن تے تے مشکاں ڈویں برباد تھی ویسن بلکہ نوہن تے کُ نوہاں مشکاں اچ بھریندے ہن۔^{۲۳} ۲۳۔ ول ایویں تھیا کہ اوہ سبت (چھن چھن) لَک ڈیہاں کھیتاں وچوں تھی کے ویندا پیا ہا لَک اؤندے چیلے راہ وچ تھر دے ہواں کنک دیاں پھلیاں توڑ کے کھاؤں لگ پئے۔^{۲۴} ۲۴۔ لَک فریسیاں اؤں کُ آکھ ڈیکھ ایہ سبت (چھن چھن) دے ڈیہاں اوہ کم کریندے جینکُ کرنا جائز نئیں؟۔^{۲۵} ۲۵۔ یسوع اُنہاں کُ آکھیا کیا اُنہاں کڈائیں نئیں پڑھیا کہ داؤدے کیا کیتے جیہڑے ویلے اؤں کُوتے اؤں دے ساتھیوں کُ ضرورت تھی لَک اوہ بھکے تھے؟^{۲۶} ۲۶۔ اوہ کیوں ایہاں سردار کاہن دے ڈیہاں اچ خدا دے گھر وچ گیا لَک اؤں نذر دی روٹیاں کھاؤں چنہاں کُ کھاؤں کاہناں دے سیوا کئیں کُ جائز نہا لَک ول اپنے ساتھیوں کُ وی ڈتیاں۔^{۲۷} ۲۷۔ یسوع اُنہاں کُ آکھیا سبت (چھن چھن) بندے کیتے بنیلے لَک نہ بندہ سبت (چھن چھن) کیتے۔^{۲۸} ۲۸۔ ایس کیتے ابن آدم سبت دا وی مالک ہے۔

¹۔ یسوع ول عبادت خانہ وچ ولا گئے آتے اُنہاں یک بندہ جیندا ہتھ شوکا ہوا ہا۔² آتے اوہ ایس کوشش وچ ہن کہ اگر یسوع سبت (جہن جہن) دے ڈیں ایس کؤ چنگا کر بندے تان اوندے الزام لیسوں۔³ یسوع نے اُن بندے کؤ جیندا ہتھ سُکا ہوا ہا آکھ ساریاں دے وچ کھڑا تھی وچ۔⁴ ول اُنہاں کؤ آکھیا سبت (جہن جہن) آتے ڈیں چنگا کم کرنا جائزے یا با گناہ کرنا؟ جان بچاونا یا قتل کرنا؟ اُنہاں دے مُنہ چُپ لگ گئی۔⁵ یسوع نے اُنہاں دی سخت دلی دے پاروں غمگین تھی کے آتے چاریاں پاسے اُنہاں کؤ غصہ نال ڈیکھ کے اُن بندے کؤ آکھ اپنا ہتھ ددھا۔ اُونے اپنا ہتھ ودھایا آتے اُون دا ہتھ ٹھیک تھی گیا۔⁶ ول فریسی فوراً باہر ونج کے پرودیاں دے نال اُون دے برخلاف مشورہ کرن لگ پئے کہ اُون کؤ ہلاک کیوں کرؤں۔⁷ ول یسوع اپنے چیلیاں دے نال جھیل دے پاس لگا گیا آتے گلیل دے پاسیوں بندیاں دی یک وڈی پھیڑ پچھوں تھر پئی آتے اوہ یہودیر۔⁸ یروشلمیتہ اِدومیہ تھوں ول یردن تھوں پار ول صورتہ صیدا دے آسے پاسے تھوں بندیاں دی یک وڈی پھیڑ ایہ سن کے کہ اوہ وڈے وڈے کم کر بندلے اوندے کول آئی۔⁹ ول اُونے اپنے چیلیاں کؤ آکھیا ایہ پھیڑ بہوں زیادہیک کشتی میڈے کیتے تیار راہوے تان جو اوہ میکؤ دیا نہ ڈیوں۔¹⁰ کیوں جو اُونے بہوں سارے بندیاں کؤ چنگا کیتا ہا۔ چنانچہ جتنے وی لوگ بیماریاں وچ پھس پھن آوندے ڈھاندے پھن کہ اُون کؤ ہتھ لا گھنوں۔¹¹ آتے پلید رُوحاں جڈاں اُون کؤ ڈیدھیا ہن تان اوندے ڈھاندیاں پیاں ہن آتے اُچی اُچی آدھیاں ہن کہ تون خدا دا پتر پئیں۔¹² آتے اوہ اُنہاں کؤ وڈی تاکید کریندا ہا جو میکؤ ظاہر نہ کرلے۔¹³ ول اوہ پھاڑتے چڑھ گیا آتے جنہاں کؤ اوہ آپ چاہندا ہا اُنہاں کؤ کول سڈا آتے اوہ اوندے کول لگ آتے۔¹⁴ ول اُونے بارہ کؤ مقرر کیتا تان جو اُون دے نال راہوں آتے اوہ اُنہاں کؤ گھلے کہ مُنادی کرن۔¹⁵ آتے اوہ بُریاں روہاں کؤ کڈھن دا اختیار وی رکھن۔¹⁶ اوہ ایہن۔ شمعون جیندا نال پطرس رکھیا۔¹⁷ آتے زبدی دا پتر یعقوب آتے یعقوب دا بھرا یوحنا جیندا نال بُوانرگس یعنی گرج دے پتر رکھیا۔¹⁸ ول اندریاس سے فلپس سے برتلمائی سے متی سے توملے جلفئی دا پتر یعقوب سے تدی سے شمعون قنانی۔¹⁹ آتے یہوداہ اسکریوتی جنیں نے اُون کؤ پکڑوا وی ڈیتے۔ ول اوہ گھر آگئے۔²⁰ ول اتنے لوگ اُنہاں جمع تھی گئے کہ اوہ ٹکر وی نہ کھا سگے۔²¹ جڈاں اوندے جانن آلیاں نے ایہ سُنہ کہ اُون کؤ نکلیں کیوں جو آدھن کہ اوہ اپنے ہوش وچ کئے نئیں۔²² آتے فقیہ جیہڑے یروشلم تھوں آتے ہن یہ آدھن کہ اوندے نال بلعزلولے ول ایہ وی آدھن کہ اوہ بُریاں رُوحاں دے سردار دی مدد نال بُریاں رُوحاں کؤ کڈھیندے۔²³ اُنے اُنہاں کؤ اپنے کول سڈیآتے اُنہاں دے نال مثالاں وچ آکھن لگا کہ شیطان کؤں شیطان کیوں کڈھ سگدے؟۔²⁴ آتے اگر کئیں حکومت اچ پھٹے ونج تان اوہ حکومت قائم نئیں رہ سگدی۔²⁵ آتے اگر کئیں گھر وچ پھٹے ونج تان اوہ گھر قائم نہ رہ سگسی۔²⁶ آتے اگر شیطان اپنا پی مخالف تھی کے اپنے آپ اچ پی پھٹ پا ڈیوے تان اوہ قائم نئیں رہ سگدا بلکہ اُوندا خاتمہ تھی ویسی۔²⁷ لیکن کؤئی بندہ کئیں زور آور دے گھر وڑے اوندے سامان کؤ لٹ نئیں سگدا جڈاں تائیں اوہ پہلے اُون زور اور کؤ بدھ نہ گھن۔ ول اُوندا گھر لٹ گھنسی۔²⁸ میں تہاکؤ سچ آدھا ہاں بندیاں دے سارے گناہ معاف تھی ویسن اُنہوں تائیں کہ ساریاں کُفر ویاں گالیں وی معاف تھی ویسن۔²⁹ پر جو کؤئی روح القدس دے حق اچ کُفر آکھسی اُون کؤ آخر تائیں معافی نہ ملیسی ہمیشہ کیتے گناہ دا سزاوار ہوسی۔³⁰ کیوں جو اوہ آدھن کہ اوندے وچ پلید رُوح ہے۔³¹ ول اُوندی مارتے اوندے بھرا آتے باہر کھڑے تھی کے اُون کؤ سڈوا بھیجے۔³² آتے پھیڑ اوندے آسے پاسے بیٹھی ہائی آتے اُنہاں نے اُون کؤ آکھ ڈیکھ تیڈی مارتے تیڈے بھرا باہر تیدا پُچھدے پُچن۔³³ یسوع نے اُنہاں کؤ ایہ جواب ڈیتے کہ میڈی مارتے میڈے بھرا کون ہن؟۔³⁴ آتے ول یسوع نے اُنہاں تے نگاہ کیتی جیہڑے اوندے آسے پاسے بیٹھن آکھ ڈیکھو میڈی مارتے میڈے بھرا ایہن۔³⁵ کیونکہ جیہڑا کؤئی خدا دی مرضی سے جلدے اُوہ میڈا بھرا تے میڈی بھینے مارتے۔

۱- اوہ ولا اُنہاں کُو جھیل دے کنارے تعلیم ڈیون لگ پیٹ لے اُوندے کول ایہو جئی وڈی بھیڑ جمع تھی گئی کہ اوہ جھیل وچ پک کشتی اچ ونج بیٹھ لے ساری بھیڑ جھیل دے کنارے سُکی جامہ پائی۔^۲ لے اوہ اُنہاں کُو مثالان وچ بہوں ساریاں گالہیں سیکھاوون لگ پیلے اپنی تعلیم اچ اُنہاں کُو آکھیا۔^۳ سنو! ڈیکھو پک بیج بوون آلا بیج بوون کُو نکلے۔^۴ جیڑے ویلے اوہ بیج سٹیندا پیا با تاں ایویں تھیا کہ کجھ بیج راہ دے کنارے ڈٹھلے اوہ بیج پکھیاں آکے جُگ گدے۔^۵ لے کجھ بیج پتھراں آلی زمین تے ڈٹھ جتھاں اُوں کُو بہوں مٹی نہ ملی لے گبری مٹی نہ ملن دے پاروون جلدی اُگ آیا۔^۶ لے جیڑے ویلے سبجھ نکلے تاں اوہ سڑ گئے لے جڑ نہوون دے پاروون سُک گئے۔^۷ لے کجھ جھاڑیاں وچ ڈٹھ تاں جھاڑیاں نہ ودھ کے اُوں کُو دبا چھوڑے لے اوہ پھل نہ گھن کے لے۔^۸ لے کجھ چنگی زمین تے ڈٹھ اوہ اُگ آیا لے ودھ کے پھل گھن آیا کُوئی ترپہ گنلے کُوئی سٹھ گنا کُوئی سو گنا پھل گھن لے۔^۹ وَل اُوں آکھیا جیندے کن بوون اوہ سُن گھن۔^{۱۰} جیڑے ویلے یسوع کلہا رہ گیا تاں اُوندے چیلیاں تے کجھ لوگاں تے اُمدے کولوں اُنہاں مثالان دے بارے وچ پُچھیا۔^{۱۱} اُوں آکھیا کہ اُنہاں کُو خدا دی بادشاہی دا بھید ڈتا گئے پر اُنہاں کیتے جو باہرین ساریاں دے نال مثالان وچ ڈسایا گئے۔^{۱۲} تاں جو اوہ ڈیدھ بھن نہ ڈیکھن لے جان نہ سگن لے سُن دے پوٹ سُنن پر سمجھ نہ سگن۔ ایویں نہ تھیوے جو اوہ ایمان گھن اُونے اُنہاں کُو میں معاف کر ڈیواں۔^{۱۳} وَل یسوع اُنہاں کُو آکھیا کیا اُنہاں اِہ مثال نئیں سمجھدے؟ وَل ساریاں مثالان کیوں سمجھ سگسوں؟۔^{۱۴} بوون آلا کلام کُو زمین بوندے۔^{۱۵} جیڑے راہ دے کنارے جتھاں کلام بویا ویندے اِہ اوہین کہ جڈاں اُنہاں تے کلام کُو سُٹے تاں شیطان فوراً لکے اُوں کلام کُو جیڑا اُنہاں وچ بویا گیا با چاکے گھن ویندے۔^{۱۶} لے اُوں وے ای جیڑے پتھراں آلی زمین وچ بھٹ گئے اِہ اوہین جیڑے کلام کُو سُٹے فوراً خوشی نال قبول کر گھنن۔^{۱۷} لے اِہ اندر جڑ نئیں رکھیندے بلکہ کجھ ڈیہاں دے۔ ولا جڈاں کلام دے پاروون مصیبت یا ظلم اُنہاں تے آندے تاں فوراً تھڈا کھانن۔^{۱۸} لے جیڑے جھاڑیاں وچ بھٹ گئےن اوہ بٹن۔ اِہ اوہین جنہاں تے کلام کُو سُٹے۔^{۱۹} لے جیڑے ویلے دُنیا دی فکر تے دولت دا فریب تے ڈوجیاں شٹیاں دا لاچ آکے اُنہاں کُو کلام کُو دبا ڈیندے اوہ پھلاں تھوں بغیر رہ وینن۔^{۲۰} لے جیڑے چنگی زمین وچ بھٹ گئےن اِہ اوہین جیڑے کلام کُو سُٹ دے قبول کریندے پھل وی گھن آئین۔ کُوئی ترپہ گنا کُوئی سٹھ گنا۔ کُوئی سو گنا۔^{۲۱} وَل یسوع اُنہاں کو آکھیا کیا ڈیوا اِیں کیتے گھن آندے پوے کہ ٹوکرے یا منجی دے تھلے رکھیا ونج؟ کیا اِیں کیتے نئیں کہ چراغ دان تے رکھیا ونج؟۔^{۲۲} کیونکہ کُوئی وی سُٹ لکی نئیں پر اِیں کیتے کہ ظاہر تھی ونج لے اوہ لکی نئیں پر اِیں کیتے کہ ظاہر تھی ونج۔^{۲۳} اگر کئیں دے سُنن دے کن بوون تاں سُن گھن۔^{۲۴} وَل یسوع اُنہاں کُو آکھ خبردار راہو کہ کیا سُن دے پوے۔ جیڑے معیار نال اُنہاں ناپدے پوے اُوندے نال پی ناپا ویسی لے اُنہاں کو زیادہ ڈتا ویسی۔^{۲۵} کیونکہ جیندے کولے اُوں کُو ڈتا ویسی لے جئیں دے کول نئیں اُوندے کولوں جیڑا اُوندے کولے گھن گدا ویسی۔^{۲۶} لے یسوع آکھیا خدا دی بادشاہی ایویں جیویں کُوئی بندہ زمین اچ بیج سٹ۔^{۲۷} لے رات کُو نیندر کرے ڈیں کُو جاگ لے اوہ بیج اِیں طرح لگے ودھ کہ اُوں کُو پتا وی نہ لگ۔^{۲۸} زمین اِہ آپ پھل گھن آندی پلے پتی۔ وَل سیٹا۔ وَل سیٹ وچ دلہ تیار۔^{۲۹} وَل جیڑے ویلے کنک پک ویندے تاں اوہ چھیتی نال داتری نال کٹن لگ پوندے کیونکہ کٹن دا ویلے آویندے۔^{۳۰} وَل اُوں آکھ آساں خدا دی بادشاہی کو کئیں دے نال تشبیہ ڈیوون لے کئیں مثال دے نال اُوں کُو بیان کروں؟۔^{۳۱} اوہ رائی دے دلہ دی کارپے کہ جڈاں زمین وچ بویا ویندے تاں زمین دے ساریاں بیجاں کولوں نیکا بوندے۔^{۳۲} پر جیڑے ویلے بویا گیا تاں اُگ کے ساریاں سبزیاں کولوں وڈا تھی ویندے وَل ایہو جئی وڈی ڈالیاں کڈھیندے کہو در پنکھی اُوندی چھاں تھلے بسیرا کرینن۔^{۳۳} لے اوہ اُنہاں کُو اِیں قسم دیاں بہوں ساریاں مثالان دے کہ اُنہاں دی سمجھ دے مطابق کلام سناندا ہا۔^{۳۴} اوہ اُنہاں کُو مثالان دے بغیر کجھ نہ آدھا ہا۔ پر الگ تھی کے اِہ خاص چیلیاں کُو ساریاں گالہیں تے معنی ڈسیندا ہا۔^{۳۵} اُوں ڈیہوار جڈاں شام تھئی تاں یسوع اُنہاں کُو آکھیا آؤ پار جُلوں۔^{۳۶} وَل اوہ بھیڑ کُو چھوڑے یسوع کُو جئیں حاک وچ اوپا کشتی تے اُوں کُو نال گھن گدا لے اُوندے نال بٹیاں کشتیاں وی ہن۔^{۳۷} اُوں ویلے بہوں تیز اندھاری جُلے لہراں کشتی تے اُنہوں تائیں آیاں کہ کشتی پانی نال بھرچ گئی۔^{۳۸} لے اوہ آپ کشتی دے پچھلے پاسے گدی تے سٹا پیا ہا۔ وَل اُنہاں تے اُوں کُو جگا کے آکھیا اے اُستاد کیا تیکو ساڈی کُوئی فکر نئیں کہ اساں مرن لے پئیں؟۔^{۳۹} یسوع اُنہی کہو کُو جھڑک لے پانی کُو آکھ رُک ونج! اِہانیں تھم ونج! اُوں ویلے ہوا بند تھی گئی تے وڈا امن تھی گیا۔^{۴۰} وَل اُنہاں کُو آکھیا اُنہاں کیوں ڈرے پوے؟ ہن تائیں ایمان نئیں رکھیندے۔^{۴۱} اوہ بہوں ڈر گئے لے آپس وچ آکھن لگے اِہ کوئی کہوات پانی وی اُوں دا حکم منینن؟

¹۔ ول اوہ جھیل دے دُجھ پاسے گراسینیاں دے دے علاقے وچ پہنچ۔^۲۔ لَہ جیویں ہی یسوع کشتی وچوں باہر آیا تان فوراً ہی پک بندہ جیندے وچ پلید روح ہاؤہ بندہ قبران وچوں نکل کے اؤں کو ویلہ۔^۳۔ اوہ قبران وچ رابندا ہا لَہ کوئی وی اؤں کو سنگلیاں نال بدھ کے نہ رکھ سگدا ہا۔^۴۔ کیونکہ اؤں کو بیوں واری بیڑیاں سنگلیاں نال بدھ کے رکھیا گیا ہا پر اؤں سنگلیاں کو توڑ کے بیڑیاں کو ٹکڑے ٹکڑے کیتا ہا لَہ کوئی وی اؤں کو قابو نہ کر سگدا ہا۔^۵۔ لَہ اوہمیش رات ڈیں قبرانے پہاڑاں اچ شور مچیندے اپنہ آپ کو پتھراں دے نال زخمی کریندا ہا۔^۶۔ اوہ یسوع کو ڈیکھ کے بھج کے لَہ یسوع کو سجدہ کیت۔^۷۔ لَہ وڈی اچی آواز نال جلاکے آکھ آے یسوع خدا تعالیٰ دے پُتر میکو تیدے نال کیا کم ؟ تیکو خدا دی قسم ڈیندا ہاں جو میکو عذاب وچ نہ سٹ۔^۸۔ کیونکہ یسوع اؤں کو آکھیا ہا کہ آے پلید رُوح ایں بندے وچوں نکل ونج۔^۹۔ ول یسوع اؤندے کولوں پُچھیا تیدا ناں کیلے؟ اؤں یسوع کو جواب ڈے میڈا ناں لشکرے کیوں جو اسان بیوں سارے ہیں۔^{۱۰}۔ ول اؤں یسوع دی بیوں مٹ کیتی کہ ساکو ایں علاقے تھوں باہر نہ گھل۔^{۱۱}۔ لَہ اُنہاں پہاڑے سُنوراں دا پک اجڑ چردا پیا ہا۔^{۱۲}۔ ول اُنہانے اؤندی مٹ کر کے اکھیا کہ ساکو اُنہاں سُنوراں اچ بھج ڈے ناں جو اسان اُنہاں وچ وڑ ونجون۔^{۱۳}۔ یسوع اُنہاں کو اجازت ڈے ڈتی لَہ پلید رُوحاں اُنہاں سُنوراں وچ وڑ گیا لَہ اوہ سارا اجڑ جیڑا کوئی ڈوزار دا ہا جھکی جا، تھوں جھیل وچ ونج پلے بُڈے مَر گیا۔^{۱۴}۔ لَہ جیڑے بندے سُنور چریندے پٹن بھج کے شہرے آس پاس دے علاقیاں وچ ایں گالہ دا ساریاں کو ڈسایا۔^{۱۵}۔ اوہ لوگ ایہ ماجرا ڈیکھن کو نکل کے یسوع دے کول لَہ لَہ جیندے وچ پلید رُوحاں ہن بلکہ پلید رُوحاں دا لشکر ہا اؤں کو بیٹھ کپڑے پلے اؤں کو بوش اچ ڈیکھ ڈر گئے۔^{۱۶}۔ لَہ ڈیکھن آلیانے اؤں دا حال جیندے وچ پلید رُوحاں ہن لَہ سُنوراں دا سارا ماجرا اُنہاں کو سُناپا۔^{۱۷}۔ اوہ اؤں دی مٹ کرن لگ پٹے کہ ساڈے علاقے وچوں باہر نکل ونج۔^{۱۸}۔ لَہ جیڑے ویلہ اوہ کشتی وچ چڑھن لگے ناں جیندے وچ بُراں رُوحاں ہن اؤں یسوع دی مٹ کیتی کہ میں تیدے نال رابونا چاند ہاں۔^{۱۹}۔ پر یسوع اؤں کو اجازت نہ ڈتی بلکہ اؤں کو آکھ کہ اپنہ گھر آلیاں دے کول لگا ونج لَہ اُنہاں کو ڈس کہ خداوند تیدے کیتے کیوں وڈے وڈے کم کیتین لَہ تیدے رحم کیت۔^{۲۰}۔ اوہ گیا لَہ دیکھ اچ ایں گالہ کو ڈساو لگ پیا کہ یسوع اؤں دے کیتے کیوں وڈے وڈے کم کیتین ناں سارے لوگ حیران تھی گئے۔^{۲۱}۔ جیڑے ویلہ ول یسوع کشتی وچ بیکے پار گیا تاں پک وڈی بھڑ اؤندے کول جمع تھی گئی لَہ اوہ اؤں ویلہ جھیل دے کنارے۔^{۲۲}۔ لَہ عبادت خلہ دے سرداراں وچوں پک بندہ یائر ناں دا آیت اؤں کو ڈیکھ کے اؤں دے پیراں اچ ڈھ پیا۔^{۲۳}۔ لَہ ایہ آکھ کے اؤں دی بیوں مٹ کیتی کہ میڈی نیکی دھی مرن آلیے۔ تون آکے اپنہ تھ اؤندے رکھ تاں جو اوہ چنگی تھی ونج لَہ جیوندی رابوے۔^{۲۴}۔ یسوع اؤندے نال تَر پیا لَہ بیوں سارے لوگ وی اؤندے پچھوں تَر پئے اوہ ناں اؤندے ڈھاندے ودے۔^{۲۵}۔ اوہاں پک تربت ہائی جین دے بارہ سال تھوں خون واندیا پیا ہا۔^{۲۶}۔ اوہ ناں بیوں سارے حکیمان کولوں علاج کرواکے بیوں تنگ آگئی ہائی لَہ اپنا سارا مال خرچ کر کے وی اؤں کو کجھ وی فائدہ نہ تھیا ہا تھوں زیادہ بیمار تھی گئی ہائی۔^{۲۷}۔ اوہ یسوع دا حال شن کے اؤندے پچھوں بھڑ وچ آئی لَہ اؤندے کپڑے دا کنارے کو پی پتہ لا گئے۔^{۲۸}۔ کیوں جو اوہ آدھی ہائی کہ اگر میں صرف اؤندے کپڑیاں کو ای پتہ لا گھن نساں تاں چنگی تھی ویساں۔^{۲۹}۔ لَہ فوراً ای اؤندا خون باؤنا بند تھی گیا لَہ اؤں کو اپنہ جسم اچ پتا لگ کہ میکو ایں بیماری تھوں شفا مل گئی۔^{۳۰}۔ یسوع فوراً ای اپنہ آپ اچ پتا لا گئے جو میڈے وچوں طاقت نکلیے ول اؤں پھڑ کؤں پچھوں مڑ کے آکھیا کئیں میڈے کپڑیاں کو پتہ لائے۔^{۳۱}۔ یسوع دے چیلیانے اؤں کو آکھیا تُو ڈیدھا ہئیں کہ پھڑ تیدے ڈھاندی پئیے تون ول وی آدھیں کہ میکو کئیں پتہ لائے؟^{۳۲}۔ یسوع اپنہ چاراں پاسے نگاہ کیتی تاں جو ڈیکھ کہ ایہ کم کئیں کیتے؟^{۳۳}۔ اؤں تربت جو کجھ اؤندے کولوں تھیا ہا محسوس کر کے ڈردیے کمبیدی ہوئی آئی تے اؤندے لگ ڈھ پیلے سارا حال سچ سچ اؤں کو سُنا ڈے۔^{۳۴}۔ یسوع اؤں تربت کو آکھ دھیت تیدے ایمان نال تیکو شفا ملیے۔ سلامتی نال ونج لَہ اپنی ایں بیماری تھوں بچی رہ۔^{۳۵}۔ اوہ ایہ آدھا ای پیا ہا کہ عبادت خلہ دے سردار دے بندیاں آکے آکھ کہ تیدی دھی مَر گئیے۔ ہن استاد کو تکلیف کیوں ڈیندیں؟^{۳۶}۔ جیڑی گالہ اوہ آدھ پٹن اؤندے یسوع توج نہ کر کے عبادت خلہ دے سردار کو آکھ خوف نہ کر صرف ایمان رکھ۔^{۳۷}۔ ول اؤں پطرس تے یعقوب دے بھرا یوحنا دے علاوہ بٹے کئیں کو اپنہ نال چلن دی اجازت نہ ڈتی۔^{۳۸}۔ ول اوہ عبادت خلہ دے سردار دے گھر وچ لَہ لَہ اؤں ڈیکھیا کہ بیوں شور تھیا کھڑے بیوں روندے پٹیندے پٹیں۔^{۳۹}۔ لَہ اؤں نے اندر ونج کے اُنہاں کو آکھ تَساں کیوں شور مچا رکھ لَہ روندے پٹے پٹے؟ چھویر مَر نئیں گئی بلکہ سُتی پئی۔^{۴۰}۔ اوہ اؤندے کھلن لگ پٹے پر اؤں ساریاں کو کڈھ ڈے لَہ چھویر دے ماں پيو کو تے اپنہ چیلیاں کو نال گھن کاندرا گیا جتھاں چھویر پئی ہائی۔^{۴۱}۔ لَہ چھویر دا پتہ پکڑ کے اؤں کو آکھ تلینا قومی۔ جیندا ترجمہ لَہ چھویر میں تیکو آدھا ہاں اُٹھی پو۔^{۴۲}۔ اوہ چھویر فوراً اُٹھی کے تَرن پھرن لگ پئی کیونکہ اوہ بارہ سال دی ہائی۔ تاں لوگ اؤں کو ڈیکھتے بیوں حیران تھے۔^{۴۳}۔ و یسوع اُنہاں کو سکتی نال منع کیت کہ ایہ گالہ کئیں کو نہ ڈسلے ول آکھ کہ چھویر کو کجھ کھاوَن کو ڈتا ونج۔

۱۔ ول اوہ اُتھوں نکل کے اپنے وطن اچ لے لے اُوندے چیلے اُوندے پچھوں ٹر پٹہ ۲۔ جڈاں سبت (چھن چھن) دا ڈیں آیا تاں اوہ عبادت خلہ وچ تعلیم ڈیوں لگے تاں لوگ اُوندی تعلیم سُن کے بیوں حیران تھئے لے آکھن لگے جو ایہ گالہیں ایندے وچ کتھوں آگئیں؟ لے ایہ کیا حکمتیہ جو ایں کو ڈتی گئی تھئے کیہڑے معجزے جیہڑے ایں دے تھتھ تھوں ظاہر تھیندن؟ ۳۔ کیا ایہ اوہو ترکھان نئیں جیہڑا مریم دا پُترے یعقوبت یوسیسے یودامتہ شمعون دا بھرا لے لے کیا اُوندیاں بھینیں ایتھاں ساڈے کول نئیں؟ پس اُنہاں اُوندے پاروں تھوکر کھادی ۴۔ یسوع اُنہاں کو آکھ نئی اپنے وطن لے اپنے رشتہ داراں وچ لے اپنے گھر دے علاوہ کتھائیں وی عورت نئیں تھیندا ۵۔ لے اوہ اُنہاں کوئی وی معجزہ نہ ڈکھا سکے۔ بلکہ تھوڑے جتہ بیماراں تھتھ رکھ کے اُنہاں کو چنگا چا کیتے ۶۔ لے یسوع اُنہاں دی عتقادیت بیوں حیران تھیا۔ ول اوہ چاریاں پاسہ پنڈ اچ تعلیم ڈیندا پھر دا رہ گئے ۷۔ لے اُنہاں بارہ چیلیاں کو اپنے کول سڈکے اُنہاں کو ڈو کر کے اُنہاں کو آکھیا ول ڈو ڈو کر کے گھلنا شروع کیتا لے اُنہاں کو پلید رُحارتہ اختیار وی دتے ۸۔ لے حکم دتے کہ رستہ کیتے سوئی دے علاوہ کچ نہ گھنوں نہ ٹکرن نہ جھولی نہ ای اپنے کمر بند اچ پیسے ۹۔ پر جُتیاں پا گھنلے لے ڈو کر تے نہ گھنوں ۱۰۔ لے یسوع اُنہاں کو آکھیا جتھاں تپساں کئیں گھر اچ ونجو تاں اُنہائیں راجڈاں تائیں اُتھوں لگے نہ ونجو ۱۱۔ لے جتھوں دے لوگ ٹہاکو قبول نہ کرن لے ٹہاڈی نہ سٹن اُتھوں ٹردے ویلے اپنے پیراں دی مٹی جھاڑ ڈیولے تاں جو اُنہاں کیتے گواہی تھیوے ۱۲۔ لے اُنہاں اُتھوں نکل کے مُنادی کیتی کہ توبہ کرو ۱۳۔ لے بیوں ساریاں بُریاں رُحان کو کڈھتے بیوں سارے بیماراں کو تیل مَل کے چنگا کیتے ۱۴۔ لے پیرودیس بادشاہ اُوندے ذکر سُن کیونکہ اُوندے ناں بیوں مشہور تھی گیا لے اُنہاں آکھ کہ یوحنا بیتسم ڈیوں آلا مُردیاں وچوں زندہ تھی گئے کیونکہ اُوندے معجزے ظاہر تھیندے پٹن ۱۵۔ پر بعض لوگ آدھن کے ایہ ایللیلے لے بعض لوگ ایہ آدھن کے نبیاں وچوں کئیں دی کارہک نبیہ ۱۶۔ پر پیرودیسے سُن کے آکھ کہ یوحنا جئیں دا سر میں کٹوایا پا اوو زندہ تھی گئے ۱۷۔ کیوں جو پیرودیس بادشاہ آپ بندے گھل کے یوحنا کو پکڑوایا پا لے اپنے بھرا فلپس دی ڈال پیرودیس دے پاروں اُون کو قید وچ بندھ کے رکھیا پا کیونکہ پیرودیس اُون دے نال ویاہ کر گیدا پا ۱۸۔ لے یوحنا اُون کو آکھیا پا کہ اپنے بھرا دی زال کو رکھنا تیکو جائز نئیں ۱۹۔ پس پیرودیس اُوندے نال دُشمنی رکھندی پائی لے اوہ چاہندی پا کہ اُون کو مروا جھوڑے پر لے نہ تھی سکے ۲۰۔ کیوں جو پیرودیس یوحنا کو نیکے پاک باز بندہ جان کے اُندے کولوں ڈردا ہلے اُون دی حفاظت کریندا پا لے اُنڈیاں گالہیں سُن کے بیوں حیران تھی ویندا پا پر سُن دا خوشی نال پا ۲۱۔ لے کھیک ڈیں آیا جڈاں پیرودیسے اپنے جمن لے ڈیں اپنے امیراں فوجی سرداراں لگیل دے رئیس لوگاں دی دعوت کیتی ۲۲۔ لے ول اُون پیرودیس دی دھی اندر آئی لے نہچ کے پیرودیسے اُون دے مہماناں کو کوش کیتے تاں بادشاہ اُون جھویر کو آکھ جو تُوں چاہندی پئیں میڈے کولوں منگ۔ میں تیکو ڈیساں ۲۳۔ لے اُنہاں قسم کھادی کہ جو تُوں میڈے کولوں منگ سیں میں اپنی اپنی آدھی بادشاہت تائیں تیکو ڈے ڈیساں ۲۴۔ لے اُنہاں باہر ونج کے اپنی ماں کو آکھ کہ میں کیا منگاں؟ اُنہاں آکھ یوحنا بیتسم ڈیوں لے دا سر منگ گھن ۲۵۔ لے اوہ جلدی نال بادشاہ دے کول اندر گئی تے بادشاہ کو آکھ کہ میں چاہندی پاں کہ تُوں یوحنا بیتسم ڈیوں لے دا سر ہک تھال اچ پئی منگوا ڈے ۲۶۔ بادشاہ بیونغمگن تھیا پر اپنی قسماں مہماناں دے پاروں اُون کو انکار کرنا نہ چاہندا پا ۲۷۔ ول بادشاہ جلدی نال ہک سپاہی کو حکم ڈے کہ بھیجا جو اُوندے سر گھن لے۔ اُنہاں ونج کے قید خلہ وچ یوحنا بیتسم ڈیوں لے دا سر کٹ دتے ۲۸۔ لے تھال اچ یوحنا بیتسم دا سر کٹ کے اپنی ماں کو ڈتے ۲۹۔ ول اُوندے چیلے سُن کے لے لے اوندی لاش چاکے قبر وچ چا رکھی ۳۰۔ لے چیلے یسوع دے کول جمع تھئے جو کچھ اُنہاں کیتا پا ول سکھایا وی ہا سارا کچھ یسوع دے سامنے آکھ دتے ۳۱۔ اُنہاں اُنہاں کو آکھیا تپساں آپ ہی کئیں سنجی جامتے لگے ونجو کیوں جو آرام کر گھنوں۔ ایں کیتے کہ بیوں بندے اُندے ویندے لے اُنہاں کو ٹکر کھاوں دا وی ویلے نئیں ملدا ۳۲۔ ول اوہ کشتی وچ بیہ کیک الگ سنجی جامتے لگے گئے ۳۳۔ لے لوگاں اُنہاں کو ویندے وہاں ڈٹھا لے بیوں بندیاں اُون کو سُنجان گدے لے سارے شاہراں وچ کتھ تھی کے پیدل اُون پاسہ بھج پٹے اُنہاں کولوں پہلے پہنچ گئے ۳۴۔ اُنہاں اُنہاں وڈی بھیڑ ڈتھی لے کُوں کو اُنہاں ترس آیا کیونکہ اوہ اُنہاں بھیڈاں دی کارہن جیندا کوئی آجڑی نہ ہوتے لے اوہ اُنہاں کو بیوں ساریاں گالہیں سکھاوں لگ پٹے ۳۵۔ جیہڑے ویلے ڈیں بیوں لیہ گئے تاں اُوندے چیلے اُوندے کول آکھن لگے کہ ایہ جاہ سُنجانے آئے ڈیں بیوں لیہ گئے ۳۶۔ اُنہاں کو بھیج چھوڑ تاں جو وستیاں دے چاریاں پاسہ پنڈ اچ ونج کے اپنے کیتے کھاوں کو مُل گھن گھن ۳۷۔ یسوع اُنہاں کو جواب اچ آکھیا تپساں ہی اُنہاں کو کھوں کو ڈیو۔ اُنہاں اُون و آکھ کیا اسان ونج کے ڈو سو دینار دیاں روٹیاں مُل گھن آؤں لے اُنہاں کوں کھلاؤں؟ ۳۸۔ یسوع اُنہاں کو آکھیا تپاڈے کول کتنی روٹیاں ہن؟ ونجو ڈیکھو۔ اُنہاں پتا لاکے آکھیا پنجہ ڈو مجھیاں ۳۹۔ یسوع اُنہاں کو حکم دتے کہ سارے ٹولیاں تھی کے گھلتے بیہ ونجو ۴۰۔ ول اوہ پنچھا پنچھلتے سٹو سٹو دی قطار بنا کتے بیہ گئے ۴۱۔ ول اُنہاں اوہ پنچ روٹیاں ڈو مجھیاں گھن کے لے آسمان دی طرفوں ڈیکھ کے برکت دیتی روٹیاں تروڑ کے چیلیاں کو ڈیندا گیا کہ اُنہاں دے اگے رکھن لے اوہ ڈو مجھیاں وی اُنہاں وچ ونڈ ڈتیاں ۴۲۔ ول اوہ سارے کھا کتے رچ گئے ۴۳۔ لے اُنہاں روٹی دے بچہوٹے ٹکڑیاں مجھیاں دے نال ٹوکریاں بھر کے چکیاں ۴۴۔ لے کھاوں لے پنچ ہزار مرد ہن ۴۵۔ لے جلدی دے نال یسوع اپنے چیلیاں کو مجبور کیتے کہ کشتی بیہ کہ اُوندے کولوں پہلے ڈوجھ پاسہ بیت صیدا کو لگے ونجن جیہڑے ویلے اوہ لوگاں کو بھیج دیوے ۴۶۔ لے اُنہاں کو بھیج کے پھاڑتے دُعا کرن کیتے لگا گیا ۴۷۔ لے جیہڑے ویلے شام تھئی تاں کشتی جھیل دے وچ پائی تے اوہ کلبا سُکی جامتہ ۴۸۔ جیہڑے ویلے اُنہاں ڈٹھا کہ کشتی کو گھیلن توں تنگ ہن کیونکہ اُنہاں دے مخالف ہا تاں رات دے پچھلے پیر دے ویلے اوہ جھیل تے اُنہاں کوں کول آیتے اُنہاں تُوں لگے نکل ونجنا چاہندا پا ۴۹۔ پر اُنہاں اُون کو جھیل تے اُنہاں ڈیکھ کے خیال کیتا کہ کوئی چنچلتے شور مجاوں لگ پٹے ۵۰۔ کیونکہ سارے اُون کو ڈیکھ کے گھبرچ گئے پر یسوع جلدی اُنہاں نال گالہیں کیتے لے آکھیا حوصلہ رکھو۔ میں ہاں۔ ڈرو نہ ۵۱۔ ول اوہ کشتی وچ بیہ کے اُنہاں دے کول آیتے ہوا ژک گئی لے اوہ اپنے دل وچ بیوں حیران تھئے ۵۲۔ ایں کیتے کہ اوہ روٹیاں دے بارے وچ نہ سمجھ سکے بلکہ اُنہاں دے دل بیوں سخت تھی گئے ۵۳۔ لے پار ونج کے گنپسرت دے علاقہ وچ پنچتہ کشتی کنارے لا ڈتی ۵۴۔ لے جیہڑے ویلے اوہ کشتی توں اُترے تاں فوراً ہی لوگاں اُون کو سُنجان گدے ۵۵۔ اوہ اُون سارے علاقہ وچ چاراں پاسہ بھج دے گئے بیماراں کو کھٹ

تہ پاک اُنہاں سُنہ کہ اوہ کِتھایِے اُوں پاسہ اوہ پھر گئے۔⁵⁶ ۵۶۔ اَلتہ اوہ پِنڈ۔ شاہراہ تہ وستیاں اچ جتھاں کتھائیں وی ویندا ہا لوگ بیماراں کُو
بازار وچ رکھ کے اُوندی مِٹ کریندے ہن کہ اوہ صرف اُوندے کپڑیاں کُو ای ہتھ لا گھنن اَلتہ جتنہ وی اُوندے کپڑیاں کو ہتھ لیندے ہن چنگ تھی
ویندے ہن ۔

۱۔ اُنہاں ڈیہاں وچ جڈاں ول بہوں وڈی بھیتڑ جمع تھئی تان اؤندے کول کھاوون کؤ کجھ وی نہا تان یسوع نے اپنے چیلیاں کؤ کول سڈک اُنہاں کؤ آکھیا۔^۲ میکؤں اِنہاں لوگاں تے بہوں ترس آندے کیونکہ ایہ تیرے ڈیہاں تون برابر میڈے نال رابندے پئین لے اِنہاں سہ کول کھاوون کؤ کجھ وی نئیں۔^۳ اگر میں اِنہاں کؤ ٹھکا گھر کؤ وِجن ڈیوان تا ایہ راہ وچ بہوں تھک کے رہ وِسن لے بعض اِنہاں وچوں دُور روں لئیں۔^۴ اؤندے چیلیاں اؤں کؤ جواب ڈتے کہ ایں بیابان اِچ کوئی کتھوں اتنی روٹیاں گھن آسک اِنہاں کؤ رجا سگے؟^۵ یسوع نے اُنہاں کولوں پُچھیا تہاڈے کول کتنی روٹیاں ہن؟ اُنہاں نے آکھہ ست۔^۶ ول اؤں نے لوگاں کؤ حکم ڈتے کہ زمین تے بیہ وِجن لے اؤں نے اوہ ست روٹیاں گھن کے شکر کر کے توڑیاں لے اپنے چیلیاں ڈیندا گیا کہ اُنہاں دے لگ رکھن لے اُنہاں نے لوگاں دے لگ رکھ چھوڑیاں۔^۷ لے اُنہاں دے کول کجھ نکیاں مچھیاں وی ہن۔ یسوع نے اُنہاں تے برکت ڈے کے آکھیا کہ ایہ وی اُنہاں دے لگ رکھ چھوڑو۔^۸ پس اوہ کھا کے رج گئے لے بچہوئے ٹکڑیاں دے ست ٹوکرے جلتے۔^۹ لے لوگ جارہاں دے نیڑے ہن۔ ول اُنہاں نے اؤں کؤ گھل چھوڑیا۔^{۱۰} لے اوہ فوراً ہی اپنے چیلیاں دے نال کشتی وچ بیہ کے دَلَمُوت دے علاقہ وچ لگا گیا۔^{۱۱} ول فریسی نکل کے اؤندے نال بحث کرن لگ پئے لے اؤں کؤ آزماوون کیتے اؤندے کولوں کوئی آسمانی نشان منگیا۔^{۱۲} یسوع نے اپنی رُوح اِچ آہ بھر کے آکھیا ایں زملے دے لوگ کیوں نشان منگدن؟ میں تہاکؤ سچ آدھا ہاں کہ ایں زملے دے لوگاں کؤ کوئی وی نشان نہ ڈتا ویسی۔^{۱۳} لے ول اوہ اُنہاں کؤ چھوڑے کشتی وچ بیہ کے جھیل دے پار لگا گیا۔^{۱۴} ول چلے اپنے نال روٹی گھینناں بھل گئے لے کشتی وچ اُنہاں سہ کول پک تون زیادہ روٹی نہا۔^{۱۵} ول یسوع نے اُنہاں کؤ ایہ حکم ڈتے کہ خبردار فریسیاں خمیر تھیرودیس دے خمیر تون ہوشیار رہو۔^{۱۶} اوہ آپس وچ بحث کرن لگ پئے آکھن لگے کہ ساڈے کول روٹی کتنی۔^{۱۷} پر یسوع نے ایہ پتا کر کے اُنہاں کؤ آکھیا کیوں تاساں آپس اِچ ایہ بحث کریندے پوے کہ ساڈے کول روٹی کتنی؟ کیا تاساں ہن تائیں نئیں جان دے لے نئی سمجھدے؟ کیا تہاڈا دل سخت تھی گئے؟^{۱۸} تہاڈیاں آکھیاں ہن پر ڈیدھ نئیں؟ کن ہن پر سُن دے نئیں؟ لے کیا تہاکؤ یاد نئیں؟^{۱۹} جیڑے ویلے میں اوہ پنج روٹیاں پنج ہزار کیتے توڑیاں ہن تان تاساں کتنی ٹوکریاں چاتیاں ہن جیڑیاں ٹکڑیاں دے نال بھریاں ہویاں ہن؟ اُنہاں نے اؤں کؤ آکھیا بارہ۔^{۲۰} لے جیڑے ویلے ست روٹیاں چار ہزار کیتے توڑیاں ہن تان تاساں کتنے ٹوکرے ٹکڑیاں دے نال بھرے ہوئے جلتے ہن؟ اُنہاں نے اؤں کؤ آکھیا ست۔^{۲۱} یسوع نے اُنہاں کؤ آکھیا کہ کیا تاساں ہن تائیں نئیں وے سمجھدے؟^{۲۲} ول اوہ بیت صیدا وچ لے لے لوگ پک اندھ کؤ اؤندے کول گھن کے لے لے اؤندی وِٹت کیتی کہ اؤں کؤ پتہ لاوے۔^{۲۳} یسوع نے اؤں اندھ دا پتہ پکڑ کے اؤں کؤ پند وچوں باہر گھن گیا لے اؤندیاں آکھیاں اِچ ٹھک کے اپنے پتہ اؤندے رکھ ول اؤں کولوں پُچھیا کیا تیکؤ کجھ نظر آندے؟^{۲۴} اؤں نے نظر چا کے آکھیا میں بندیاں کؤ ڈیدھا ہاں کیونکہ اوہ میکؤ ٹردے بھر دے پتہ ایویں ڈکھائی ڈیندن جیویں درخت ہوں۔^{۲۵} ول یسوع نے ڈوچی وار اؤں دی آکھیا تے اپنے پتہ رکھ لے اؤں نے بہوں غور نال ڈتھلے جنگا تھی گیا لے ساریاں شنیاں صاف صاف ڈیکھن لگ پیا۔^{۲۶} ول یسوع نے اؤں کؤ اؤندے گھر دے پاس بھیج ڈتے لے آکھیا کہ ایں پند دے اندر ولا پیر نہ رکھیں۔^{۲۷} ول یسوع نے اؤندے چلے قیصرہ فِلِی دے پند وچ لگ گئے لے راہ اِچ یسوع نے اپنے چیلیاں کولوں اِچ پُچھیا کہ لوگ میکؤ کیا آدھن؟^{۲۸} اُنہاں نے جواب ڈتے کہ یوحنا بپتسم ڈیوں آلا لے بعض ایلہا لے بعض نبیاں وچوں کوئی۔^{۲۹} یسوع نے اُنہاں کولوں پُچھیا پر تاساں میکؤ کیا آدھ پوے؟ پطرس نے جواب اِچ اؤں کؤ آکھیا تُو مسیح ہئیں۔^{۳۰} ول یسوع نے اُنہاں کؤ تاکید کیتی کہ میڈے بارے وچ کئیں کؤ ایہ نہ ڈسلے۔^{۳۱} ول اوہ اُنہاں کؤ تعلیم ڈیوں لگ جو ضرور ہے کہ ابنِ آدم بہوں سارے ڈکھ چاوے لے بزرگ تے سردار کاہن تے فقیہ اؤں کؤ رد کرن لے اوہ قتل کیتا وِج ول ترغیہ ڈیواراں دے بعد زندہ تھی وِج۔^{۳۲} ول یسوع نے ایہ گالھ صاف صاف آکھی۔ پطرس اؤں کؤ آج کر کے اؤں کؤ ملامت کرن لگ پئے۔^{۳۳} پر یسوع نے مڑ کے اپنے چیلیاں تے نگاہ کر کے پطرس کؤ جھڑک لے آکھیا آے شیطان میڈے سامنے تون دُور تھی وِج کیوں جو تُو خدا دی گالہیں دا نئیں بلکہ بندیاں دی گالہیں دا خیال رکھیندا ہئیں۔^{۳۴} ول یسوع نے بھیتڑ کؤ اپنے چیلیاں سمیت اپنے کول سڈک اُنہاں کؤ آکھہ اگر کوئی میڈے پیچھے آوے چاوے تان اپنی خودی کؤ چھوڑ ڈیوے لے اپنی صلیب چاوے تے میڈے پیچھوں تُو پووے۔^{۳۵} کیونکہ جو کوئی اپنی جان کؤ بچاونا چاوے اوہ اؤں کؤ وِجا ڈیسی لے جیڑا کوئی میڈے تے میڈی اِنجیل دے کیتے اپنی جان وِجا ڈیسی اوہ اؤں کؤ بچا گھن سی۔^{۳۶} لے اگر کوئی ساری دُنیا کو حاصل کر گھن لے اپنی جان دا نقصان چاوے تان اؤں کؤ کیا فائدہ ہوسی؟^{۳۷} لے بندہ اپنی جان دے بدلے کیا ڈیسی؟^{۳۸} کیونکہ جو کوئی ایں زنا کار تے خطا کار قوم اِچ میڈے کولوتے میڈی گالہیں تون شرماسی تان ابنِ آدم وی جڈاں اپنے باپ دے جلال وچ پاک فرشتیاں دے نال آسی تان اوہ وی اؤندے کولوں شرماسی۔

۱۔ اَلّٰہَ وَلَ یَسوعَہ اُنہاں کُوں آکھیا میں تہا کُوں سچ آدھا ہاں کہ جیڑے ایتھاں کھڑے اُنہاں وچوں بہوں سارے ایہو جنہن کہ جڈاں تائیں قدرت نال خدا دی بادشاہی کُوں آندیان پویاں ڈیکھ نہ گھنسن اُنہاں کُوں موت نہ آسی۔ ۲۔ چہ ڈیہاں دے بعد یسوعہ پطرسہ یعقوبہ یوحنا کُوں نال گھن کے اُنہاں کُوں الگ پک آجے پھاڑتے سنجی جاتے گھن گیا لہ اُنہاں دے سامنے اُنڈی شکل تبدیلہ گئی۔ ۳۔ وَل اُوندے کپڑے بہوں چٹ تھی گئے کہ ایس جہاں اچ کُوئی وی دھوبی اوو جئی جئی نئیں کر سگدا۔ ۴۔ وَل ایلیاہ موسیٰ دے نال اُنہاں کُوں ڈکھائی یتہ لہ اوہ یسوعہ دے نال گالہیں کریندے۔ ۵۔ پطرسہ یسوعہ کُوں آکھ رہی! ساڈ ایتھاں راہونا چنگلہ ہن اسان ایتھاں ترہیہ ڈیرے بناؤں پک تیدے کیتیک موسیٰ کیتیک ایلیاہ کیتیک۔ ۶۔ کیوں جو اوہ جان دا نہا جو کیا آکھ ایس کیت کہ اوہ بہوں ڈر گئے۔ ۷۔ وَل پک بدلہ اُنہاں جہاں کر گدے لہ اوں بدل وچوں پک آواز آئی کہ ایہ میڈا پیارا پترے۔ ایس دی سنو۔ ۸۔ لہ اُنہاں پک دم چاریاں پاسے نگاہ کیتیہ یسوعہ دے علاوہ کئیں کُوں ایہ نال ناں ڈٹھا۔ ۹۔ جیڑے ویلہ اوہ پھاڑ توں اُتردے پترے تان یسوعہ اُنہاں کُوں حکم یتہ کہ جڈاں تائیں ابن آدم مُردیاں وچوں زندہ نہ تھی ونج جیڑا کجھ تُساں ڈٹھلے کئیں کُوں نہ اکھلے۔ ۱۰۔ اُنہاں نے ایس گالہیں کُوں یاد رکھ لہ اوہ آپس وچ بحث کرن لگ پک کہ مُردیاں وچوں زندہ تھیون دے کیا معنی ہن؟۔ ۱۱۔ وَل اُنہاں یسوعہ کولوں ایہ پُچھا کہ فقیہ کیوں آدھیں کہ ایلیاہ دا پہلے آونا ضرورے؟۔ ۱۲۔ یسوعہ اُنہاں کُوں آکھیا کہ اُنہاں ایلیاہ پہلے آکے سب کجھ قائم کریسی پر کیا وجہ کہ ابن آدم دے حق اچ لکھا لاتھ جو اوہ بہوں ڈکھ برداشت کریسی لہ حقیر کیتا ویسی؟۔ ۱۳۔ پر میں تہا کُوں آدھا ہاں کہ ایلیاہ تان آچکے لہ جیویں اُوندے حق اچ لکھا لاتھ اُنہاں جہاں کجھ اُنہاں دا دل کیتے اوو اُوندے نال کیت۔ ۱۴۔ لہ جیڑے ویلہ اوہ چیلیاں دے کول لہ تان ڈٹھا کہ اُنہاں دے چاریاں پاسے بہوں وڈی بھیڑ لہ فقیہ اُنہاں دے نال بحث کریندے پترے۔ ۱۵۔ لہ فوراً ہی ساری بھیڑ اوں کُوں ڈیکھ کے بہوں حیران تھئی لہ اُوندے پاسے دوڑے آئیہ اوں کُوں سلام کیت۔ ۱۶۔ یسوعہ اُنہاں کولوں پُچھا تُساں اُنہاں دے نال کیا بحث کریندے پترے؟۔ ۱۷۔ لہ بھیڑ وچوں پکے اوں کُوں جواب یتہ کہ آے اُستاد میں ایہ پتر کُوں جیندے وچ گونگی رُوح تیدے کول گھن آیا ہامی۔ ۱۸۔ اوہ جتھا وی اوں کُوں پکڑدے اُنہاں اوں کُوں سٹ جھوڑندی بے لہ سوہ ایہ مُن وچوں جھگ وی سٹیندے لہ دُند وی پیندے لہ سُکدا اُوندے میں اوں کُوں تیدے چیلیاں کول گھن آیا ہامی کہ اوں گونگی رُوح کو کڈھ ڈیون پر اوہ نہ کڈھ سکے۔ ۱۹۔ یسوعہ جواب اچ اُنہاں کُوں آکھیا آے یقین نہ رکھن آلی قوم میں کڈاں تائیں تہاڈے نال راہساں؟ کڈاں تائیں تہاڈی کریساں؟ اوں کُوں میڈے کول گھن آؤ۔ ۲۰۔ پس اوہ اوں کُوں اُوندے کول گھن لہ لہ جیڑے ویلہ اوں اوں کُوں ڈٹھا تان فوراً رُوحہ اوں کو مروڑا لہ زمینہ سٹ یتہ لہ اوہ مُن وچوں جھگ کڈھ کے زمینہ کٹیاں مارن لگ پیا۔ ۲۱۔ یسوعہ اُوندے پیو کولوں پُچھا کہ ایہ کتنی دیر توں ایس حالت اچے؟ اوں نے آکھیا بچن توں ایہ۔ ۲۲۔ لہ اوں رُوحہ بہوں واری اوں کو بھلے پانی وچ سٹیا پائی تان جو اوں کُوں مار جھوڑے پر اگر توں کجھ کر سگدیں تان ساڈے رحم کھا کے ساڈی مدد کر۔ ۲۳۔ یسوعہ اوں کُوں آکھیا! اگر تُوں کر سگدیں! جو ایمان رکھیں تا سب کجھ اُوندے کیت تھی ویسی۔ ۲۴۔ اوں چھوڑ دے پترے فوراً اُچی آواز نال آکھ میں ایمان رکھیندا ہاں۔ تُوں میڈیہ اعتقاد دی علاج کر۔ ۲۵۔ جیڑے ویلہ یسوعہ ڈٹھا کہ لوگ بھج بھج کے جمع تھیندے پترے تان اوں پلید رُوح کُوں جھڑکے اوں کُوں آکھیا آے گونگیہ ڈوری رُوح! میں تیکو حکم ڈیندا ہاں۔ ایندے وچوں نکل آتہ وَل ایندے وچ کدائیں نہ وڑیں۔ ۲۶۔ لہ اوہ اُچی آواز نال اوں کُوں بہوں مروڑکے نکل آئی لہ اوہ ایویں تھی گیا جیویں کُوئی مُردہ پترے بہوں سارے لوگاں نے آکھیا اوہ مَر گئے۔ ۲۷۔ پر یسوعہ اُوندا پتر پکڑکے اوں کُوں چلے لہ اوہ اُٹھی کے کھڑا تھی گیا۔ ۲۸۔ جیڑے ویلہ اوہ گھر آیا تان اوں دے چیلیاں نے آج تھی کے اُوندے کولوں پُچھا کہ اسان اوں کُوں کیوں نہ کڈھ سکے؟۔ ۲۹۔ یسوعہ اُنہاں کُوں آکھیا کہ ایہو جئی شے دُعا دے علاوہ کئیں بے طریقہ نال نئیں نکل سگدی۔ ۳۰۔ وَل اوہ اُتھوں تَر پشے گلیل وچوں تھی کے لنگھ لہ اوہ نہ چاہندا ہا کہ کُوئی وی جلتہ۔ ۳۱۔ ایس کیت کہ اوہ ایہ چیلیاں کُوں تعلیم ڈیندے اُنہاں کُوں آدھا ہا کہ ابن آدم بندیاں دے حوالہ کیتا ویسی لہ اوہ اوں کُوں قتل کریسن لہ اوہ قتل تھیون دے ترہیہ ڈیہاں بعد زندہ تھی ویسی۔ ۳۲۔ پر اوہ ایس گالہ کُوں سمجھدے نہن لہ اُوندے کولوں پُچھدیاں ہوا ڈردے۔ ۳۳۔ وَل اوی کفر نحوم اچ لہ لہ جڈاں اوہ گھر وچ ہا تان یسوعہ اُنہاں کولوں پُچھا کہ تُساں راہ اچ کیا بحث کریندے پترے؟۔ ۳۴۔ اوہ چپ رہ گئے کیوں جو اُنہاں راہ وچ پک ڈوجھ نال ایہ بحث کیتی پائی کہ ساڈے وچوں وڈا کون ہے؟۔ ۳۵۔ وَل اوں نے بہ کے اُنہاں باران کُوں سڈیا لہ اُنہاں کُوں آکھیا کہ اگر کُوئی اوّل تھیونا چاہندا ہووے تان اوہ ساریاں توں پچھوں آلا نوکر بنے۔ ۳۶۔ اوں پک بال کُوں گھن کے اُنہاں دے وچ کھڑے چا کیت۔ وَل اوں کُوں گودی وچ گھن کے اُنہاں کُوں آکھیا۔ ۳۷۔ جیڑا کُوئی میڈے ناتے ایویں بالاں وچوں پک کُوں قبول کریندے اوہ میکو قبول کریندے لہ جیڑا کُوئی میکو قبول کریندے اوہ میکو نئیں بلکہ اوں کُوں جنیں میکو گھللیہ قبول کریندے۔ ۳۸۔ یوحنا نے اوں کُوں آکھ آے اُستاد۔ آساں پک بندے کُوں تیدے ناتے بُریاں رُوحاں کُوں کڈھیندیاں پویاں ڈٹھ لہ اسان اوں کُوں منع کیت کیونکہ اوہ ساڈی فرمانبرداری نئیں کریندا ہا۔ ۳۹۔ پر یسوعہ آکھ اوں کُوں پک لہ نہ کیوں جو ایہو جنیا کُوئی نئیں جیڑا میڈے نال توں معجزے ڈکھلے لہ میکوں جلدی بُرا آکھ سکے۔ ۴۰۔ کیونکہ جیڑا ساڈے خلاف نئیں اوہ ساڈے نال ہے۔ ۴۱۔ لہ جیڑا کُوئی پک پانی دا پیالہ ایس کیت پلاوے کہ تُساں مسیح دے ہو۔ میں تہا کُوں سچ آدھا ہاں کہ اوہ اپنا آجر پر گز نہ ونجیسی۔ ۴۲۔ لہ جیڑا کُوئی اِنہاں چھوٹیاں وچوں جیڑے میڈے ایمان گھن لٹھنکئیں کو تھوکر کھلاوے ایندے کولوں ایہ چنگلے پک وڈی چکی دا پتھر اُوندے گلے وچ لٹکایا ونج لہ اوہ سمندر اچ سٹ ڈٹا ونج۔ ۴۳۔ لہ اگر تیدھا پتر تیکو تھوکر کھلاوے تان اوں کُوں کٹ جھوڑ۔ تیدھا تھی کے زندگی وچ وڑنا تیدے کیت ایس کولوں چنگلے کہ تیدے ڈو پتر تھیندیاں پویاں جنم دے وچ اوں بھا اچ ونجیں جیڑی کدائیں وی نہ بُجھ سی۔ ۴۴۔ (جتھاں اُنہاں دا کپڑا نئیں مردا اتے بھا وی نئیں بُجھ دی)۔ ۴۵۔ لہ اگر تیدھا پتر تیکو تھوکر کھلاوے تان اوں کُوں کٹ کٹ کے سٹ جھوڑ۔ لنگڑا تھی کے زندگی وچ وڑنا تیدے کیت ایندے کولوں چنگلے کہ تیدے ڈو پتر تھوکر کھلاوے تان اوں کُوں کٹ کٹ کے سٹ جھوڑ۔ (جتھاں اُنہاں دا کپڑا نئیں مردلے بھا وی نئیں بُجھ دی)۔ ۴۶۔ لہ اگر تیدھا پتر تیکو کھلاوے تان اوں کُوں کڈھ جھوڑ۔ کانا تھی کے خدا دی بادشاہی وچ وڑنا تیدے کیت ایندے کولوں چنگلے کہ تیدے کول ڈوہ آکھیاں ہوون تے تیکو جنم اچ سٹیا ونج۔ ۴۸۔ جتھاں اُنہاں دا کپڑا نئیں مردا لہ بھا نئیں بُجھ دی۔ ۴۹۔ کیوں جو ہر پک بندہ بھا نال لونا کیتا ویسی (لہ پک قربانی لُون نال لونی کیتی ویسی)۔ ۵۰۔

لۇن چنگلى پر اگر لۇن دا مزه ويندا راپوے تان اوھ كيېڑى شئ نال لۇنا كريسو؟ اينه اچ لۇن دا مزه ركھولتيك ڈوجھ نال ميل جول نال راپو-

۱۔ وَلَ اَوْه اُنْهَوں اُنْهی کے یہودیہ دی سرحدان وچ تے یردن دے پار آیا لَہ بیٹڑ اؤندے کول وَل جمع تھی گئی لَہ اَوْہ اپنے دستور دے موافق وَل اُنْہاں کُو تعلیم ڈیوں لگ پئے۔ ۲۔ لَہ فریسیانے کول آکے اُوں کُو آزماون کیت اؤندے کولوں پُچھیا کیا ایہ جائزے ک بندہ اپنی ذال کُو چھوڑ ڈیوے؟ ۳۔ یسوع نے اُنْہاں کُو جواب اِچ آکھیا ک موسیٰ نے تھاکو کیا حکم دتے؟ ۴۔ اُنْہاں نے آکھ موسیٰ نے تان اجازت دتیہ ک طلاق نام لکھ کے چھوڑ ڈیووں۔ ۵۔ پر یسوع نے اُنْہاں کُو آکھ ک موسیٰ نے تھادی سخت دلی دے باروں تھادے کیت ایہ حکم لکھیا ہا۔ ۶۔ لیکن دُنیا بناون دے شروع تون خدانے اُنْہاں کُو قریب تریمت بنلے۔ ۷۔ اِیں کیت بندہ اپنے پیئو توتے ماں تون آج تھی کے اپنی ذال نال ملیا راہی۔ ۸۔ لَہ اومتہ اؤندی ذال ڈوئیں یک جسم تھی سن۔ پس اَوْہ ڈوئیں بلکہ یک جسم بن۔ ۹۔ اِیں کیت جینکو خدانے جوڑیلے اُوں کُو بندہ آج نہ کرے۔ ۱۰۔ وَل اَوْہ جیڑے ویلے اَوْہ گھر وچ بن اؤندے چیلیانے ولا اؤندے کولوں اِندے بارے وچ پُچھیا۔ ۱۱۔ یسوع نے اُنْہاں کُو آکھیا جیڑا کُوئی اپنی ذال کُو چھوڑ کے ڈوجھی نال ویاہ کریندے اَوْہ اُوں پہلی دے برخلاف زنا کریندے۔ ۱۲۔ لَہ اگر تریمت اپنے پئے کو چھوڑ کے ڈوجھ نال ویاہ کریندے تان اَوْہ وی زنا کریندے۔ ۱۳۔ وَل لوگ اپنے بالان کُو یسوع دے کول گھن کے آون لگ تان جو اَوْہ اُنْہاں کُو پئے لاوے پر چیلیانے اُنْہاں کُو جھڑکیا۔ ۱۴۔ یسوع ایہ دیکھ کے ناراض تھیا لَہ اُنْہاں کُو آکھن لگ بالان کُو میڈے کول آون ڈیو۔ اُنْہاں کُو نہٹکو کیوں جو خدا دی بادشاہی ایو جیہاں دی ہے۔ ۱۵۔ میں تھاکو سچ آدھا ہاں ک جیڑا کُوئی خدا دی بادشاہی کُو بالان دی کار قبول نہ کرے اَوْہ اؤندے وچ نہ وڑ سگسی۔ ۱۶۔ وَل یسوع نے بالان کُو اپنی گودی وچ چاک لَہ اُنْہاں تہہ رکھ کے اُنْہاں کو برکت دتی۔ ۱۷۔ لَہ جیڑے ویلے اَوْہ باہر نکل کے راہ اِچ ویندا پیا ہا تان یک بندہ بھجدا ہوا اؤندے کول آیا لَہ اؤندے لگے گوڈے زمین تے لاکے اؤندے کولوں پُچھن لگے ک آے نیک اُستاد میں کیا کراں جو ہمیشہ دی زندگی میکو مل ونجے؟ ۱۸۔ یسوع نے اُوں کُو آکھیا تون کہوں میکو نیک آدھیں؟ کُوئی وی نیک نہیں پر یکے یعنی خدا۔ ۱۹۔ تُو حکماں کُو تان جان دا پئیں۔ قتل نہ کر۔ زنا نہ کر۔ چوری نہ کر۔ کوڑی گواہی نہ دے۔ کئیں کُو دھوکا دے کے اؤندا نقصان نہ کر۔ اپنے پیئو دیتے ماں دی عزت کر۔ ۲۰۔ اُوں بندے یسوع کُو آکھیا آے اُستاد میں تان جیڑے ویلے نیکا پامی اُوں ویلے تون اِنْہاں ساریاں گالہیں تے عمل کریندا آیا ہاں۔ ۲۱۔ یسوع اؤندے نظر کیتی لَہ اُوں کُو اؤندے پیار آیا لَہ اُوں کُو آکھیا یک گالہ دی تیدے وچ کمی۔ ونج جو کجھ تیدلے ویچ کے غریبان کُو ڈے چھوڑ۔ تیکو آسمان تے خزان ملیسی لَہ آکے میڈے پیچھے تھی ونج۔ ۲۲۔ اِیں گالہ تون اؤندا جہرے آداس تھی گیا لَہ اَوْہ ہیوہیں ڈکھی تھی کے لگا گیا کیوں جو اَوْہ وڈا مالدار ہا۔ ۲۳۔ وَل یسوع نے چاریاں پاسے دیکھ کے اپنے چیلیاں کُو آکھیا امیر بندیاں دا خدا دی بادشاہی وچ وڑنا کیو جیا مشکل ہے۔ ۲۴۔ چیلے یسوع دیاں گالہیں تون ہیوہیں حیران تھے۔ یسوع نے ولا جواب اِچ اُنْہاں کُو آکھیا ہالو! جیڑے بندے اپنی دولت تے بھروسہ رکھیندن اُنْہاں کیت خدا دی بادشاہی اِچ وڑنا ہیوہیں ای مشکل ہے۔ ۲۵۔ اُنْہاں دا سوئی دی موری وچوں لنگھ ونجنا اِندے کولوں آسان ہے ک امیر بندہ خدا دی بادشاہی وچ وڑ سگے۔ ۲۶۔ اَوْہ ہیوہیں ای حیران تھی کے اُوں کُو آکھن لگے وَل کون نجات پا سگدے؟ ۲۷۔ یسوع نے اُنْہاں دے پاسے دیکھ کے آکھیا ایہ بندیاں تون تان نہیں تھی سگدے پر خدا کولوں تھی سگدے کیونکہ خدا سب کجھ کر سگدے۔ ۲۸۔ پطرس اُوں کُو آکھن لگے دیکھ اسان تان سارا کجھ چھوڑ کے تیدے پچھوں تُر پئے آن۔ ۲۹۔ یسوع نے اُنْہاں کُو آکھیا میں تھاکو سچ آدھا ہاں ک ایو جیا کُوئی بندہ نہیں جئیں گھر یا پھراواں یا بھیناں یا ماں یا پیئو یا بالان یا کھیتان کُو میڈے کیت لَہ اِنجیل دے کیت چھوڑ ڈنا ہووے۔ ۳۰۔ لَہ وَل ہُن اِیں زملہ اِچ سو گنا نہ پاوے۔ گھرتے بھرتے بھینانے ماوانے بال تے کھیت پر ظلم دے نال۔ لَہ آون لَہ جہاں اِچ ہمیشہ دی زندگی۔ ۳۱۔ پر ہیوہیں سارے جیڑے اُوں لہن چھیکڑ تھی ویسن تے لَہ چھیکڑ اُوں۔ ۳۲۔ لَہ اَوْہ یروشلم کُو ویندیاں ہویاں رستے اِچ بن تان یسوع نے اُنْہاں دے لگے لگے ویندا پیا ہا۔ اَوْہ ہیوہیں حیران تھیوں لگ پئے لَہ جیڑے پچھوں پچھوں چلدے پئےن ڈر اِچے گئے۔ وَل اَوْہ ولا اُنْہاں بارے کُو نال گھن کے اُنْہاں کُو اَوْہ گالہیں ڈساوون لگے جو اؤندے آون آلیا بن۔ ۳۳۔ دیکھو اسان یروشلم کُو ویندے پئےاں لَہ ابن آدم سردار کاہنانے فقیاں دے حوالہ کیتا ویسی لَہ اَوْہ اؤندے قتل دا حکم ڈیسن لَہ اُوں کُو غیر قومان دے حوالہ کریسن۔ ۳۴۔ وَل اَوْہ اؤندا مذاق اُڑاسن تے اؤندے تھک سٹیسن تے کوڑے مارسن تے قتل کر ڈیسن لَہ تریہ ڈیاں بعد اَوْہ زندہ تھی ویسی۔ ۳۵۔ وَل زیدی دے پُتران یعقوب تے یوحنا اؤندے کول آکے اُوں کُو آکھیا آے اُستاد! اسان چاہندے ہیں ک جیڑی گالہ آسان تیدے لگے رکھوں تون ساڈے کیت کریں۔ ۳۶۔ یسوع نے اُنْہاں کُو آکھیا تسان کیا چاہندے پئے ک میں تھادے کیت کراں؟ ۳۷۔ اُنْہاں نے اُوں کُو آکھیا ساڈے کیت ایہ کر ک تیدے جلال وچ ساڈے وچوں یک تیدے سچ پاسے لَہ کیت تیدے کھے پاسے ہا۔ ۳۸۔ یسوع نے اُنْہاں کُو آکھیا تسان نہیں وے جان دے جو کیا منگدے پئے۔ جیڑا پیالہ میں پیوون آلا ہاں کیا تسان ہی سگدے پئے؟ لَہ جیڑا بیتسم میں گھنن آلا ہاں تپساں گھن سگدے پئے؟ ۳۹۔ اُنْہاں نے اُوں کُو آکھیا ساڈے کولوں تھی سگدے۔ یسوع نے اُنْہاں کُو آکھیا جیڑا پیالہ میں پیوون آلا ہاں تسان ہی سولے جیڑا بیتسم میں گھنن آلا ہاں تسان گھن سو۔ ۴۰۔ پر اپنے سچ یا کھے پاسے کئیں کُو یلاہونا میڈا کم نہیں پر جہاں دے کیت تیار کیتا گیلے اُنْہاں کیت ایہ۔ ۴۱۔ وَل جیڑے ویلے اُنْہاں ڈا چیلیانے ایہ سُنیا تان یعقوب تے یوحنا ہیوہیں ناراض تھیوں لگے۔ ۴۲۔ پر یسوع نے اُنْہاں کُو کول سڈکے اُنْہاں کُو آکھ تسان جان دے پئے ک جو کجھ غیر قومان دے سردار سمجھ ویندن اَوْہ اُنْہاں تے حکومت کریندن لَہ اُنْہاں دے امیر اُنْہاں تے اختیار جتانن۔ ۴۳۔ پر تسان ایو جئ نہیں بلکہ جیڑا تھادے وچوں وڈا تھیونا چاہوے اَوْہ تھادا نوکر بنے۔ ۴۴۔ لَہ جیڑا تھادے وچوں اُوں تھیونا چاہوے اَوْہ ساریاں دا نوکر بنے۔ ۴۵۔ کیوں جو ابن آدم وی اِیں کیت نہیں آیا ک خدمت کرواوے بلکہ اِیں کیت ک خدمت کرے اپنی جان ہیوہیں ساریاں دے بدلہ اِچ فدیہ اِچ ڈیوے۔ ۴۶۔ وَل اَوْہ یرحو وچ لَہ لَہ جیڑے ویلے اومتہ اؤندے چیلے یک وڈی بھیر یرحو تون نکلدی پئی ہا تان یمانی دا پُتر یمانی آکھیاں تون اندھا فقیر راہ دے کنارے بیٹھا ہا۔ ۴۷۔ لَہ ایہ سُن کے ک یسوع ناصرے اُچی آواز نال آکھن لگا آے ابن داؤد! آے یسوع! میڈے رحم کر۔ ۴۸۔ لَہ ہیوہیں سارے بندیاں نے اُوں کو چُپ کرایا ک چُپ رہ پر اَوْہ بئی وی اُچی آواز نال آکھن لگے ک آے ابن داؤد میڈے رحم کر! ۴۹۔ یسوع نے کھڑے تھی کے آکھیا اِیں کُو سڈو۔ اُنْہاں نے اُوں اندھ کُو ایہ آکھ کے سڈیا ک حوصلہ رکھ۔ اُنْہی ک اَوْہ تیکو سڈیندا پئے۔ ۵۰۔ اُوں نے اپنا کپڑا سٹ کے خوشی نال تھیا مارے لَہ یسوع دے

۵۱⁵¹۔ کول آیا۔ یسوع اؤں کو آکھیا تون کیا چاہندا ہئیں کہ میں تیڈے کیتے کراں؟ اؤں اندھنہ یسوع کو آکھیا آے رہونی! ایہ کہ میں ڈیکھنا چاہندا ہاں۔ ۵۲⁵²۔ یسوع اؤں کو آکھیا ونج تیڈے ایمانے تیکو چنگا کر ڈے۔ اوہ فوراً ہی ڈیکھن لگ پیا آتے راہ اچ اؤندے پچھوں تے پیا۔

¹۔ جیڑے ویلہ اوہ یروشلم دے نیڑے زیتون دے پھاڑے بیت فگتہ بیت عنیاہ دے کول لَہ تان یسوع اپنے چیلیاں وچوں ڈو کو گھلیا۔^۲ اتے اُنہاں کُو آکھیا اپنے سامنے دے پنڈ وچ ونجولَہ اُون دے وچ وڑدے۔ یک گڈھاں دا بچہ بدھیا ہویا بُہاؤ ولسی جیندے کُوئی وی بندہ تائیں چڑھیا نہیں۔ اُون کُو کھول کے گھن آؤ۔^۳ لَہ اگر کُوئی بُہاؤ آکھ کُٹساں ایہ کیوں کر بندے پوے؟ تان اُنہاں کُو اکھولے ک خداوند کُو ایندی ضرورت۔ اوہ فوراً اُون کُو اِنہاں بھیج ڈیسی۔^۴ پس اوہ گئے لَہ گڈھاں دے بچہ کُو دروازے دے نیڑے باہر چوک اِچ رسی نال بدھا ہویا ڈٹھا لَہ اُون کُو کھولن دے پے۔^۵ پر جیڑے لوگ اُنہاں کھڑے اُنہاں وچوں کجھنے اُنہاں کُو ایہ آکھیا ایہ کیا کر بندے پوے ک گڈھاں دے بچہ کُو گھن کے ویندے پوے؟۔^۶ اُنہاں نے جیویں یسوع آکھیا ہا اُون وے اُنہاں کُو آکھ لَہ وَل اُنہاں نے اُون کو ونجن لَہ۔^۷ وَل اوہ گڈھاں دے بچہ کُو یسوع دے کول گھن لَہ لَہ اپنے کپڑے اُوندے سٹ لَہ اوہ اُوندے سوار تھی گیا۔^۸ لَہ بیڑوں سارے لوگاں نے اپنے کپڑے راہ وچ وجھا لَہ۔ بے لوگاں نے کھیتاں وچوں شاخاں کٹ کے وجھا ڈتیاں۔^۹ لَہ جیڑے اُون دے لگے لگے ویندے پچھ پچھ تے پے آندے۔ ایہ پکار پکار کے آدھ ویندے۔ ہوشعنا - مبارکے اوہ جیڑا خداوند دے نال توں آندے۔^{۱۰}۔ مبارکے ساڈے پیو ڈاڈے دی بادشاہی جیڑی آندی پئی۔ عالم بالائے ہوشعنا۔^{۱۱}۔ لَہ اوہ یروشلم داخل تھی کے پیکل وچ آیا لَہ چاریاں پاسے ساریاں سٹیاں ڈیکھ کے اُنہاں بارہ دے نال بیت عنیاہ کُو گیا کیونکہ شام تھی گئی پائی۔^{۱۲}۔ ڈوجھ ڈیں جڈاں اوہ بیت عنیاہ وچوں نکلے تان اُون کُو ٹھک لگی۔^{۱۳}۔ لَہ اوہ دُور توں انجیر دا درخت جیں دے وچ پتھن ڈیکھ کے گیا کہ شاید اُوندے وچ کجھ مل ونجے۔ پر جیڑے ویلہ اُوندے کول گیا تان پتیاں دے علاوہ کجھ نہا کیونکہ انجیر دا موسم نہا۔^{۱۴}۔ یسوع اُون کُو آکھن توں گھن کے تیدے وچ کڈائیں وی پھل نہ لگتے اُوندے چیلیاں نے ایہ سٹیاں۔^{۱۵}۔ وَل اوہ یروشلم اِچ لَہ لَہ یسوع پیکل اِچ داخل تھیاتے اُنہاں کُو جیڑے پیکل اِچ خرید و فرخت کر بندے پتھن باہر کڈھن لگا لَہ صرافیاں دیاں میزائے کبوتر وچن آلیاں دیاں چوکیاں کُو آلت لَہ۔^{۱۶}۔ لَہ اُون نے کئیں کُو وی پیکل اِچوں کُوئی وی سامان چلے نہ ونجن ڈتا۔^{۱۷}۔ لَہ وَل اپنی تعلیم اِچ اُنہاں کُو آکھیا کیا ایہ نہیں لکھا لائے کہ میڈا گھر ساریاں قومان کیتے دُعا دا گھر اکھواسی؟ پر تسان ایں کُو ڈاکواں دی جا بنا چھوڑے۔^{۱۸}۔ لَہ سردار کاہنہ فقیر ایہ سُن کے اُون کُو مار سٹن دا موقع گولیندے راے کیوں جو اُوندے کولوں ڈردے۔ بِن ایں کیتے جو سارے لوگ اُوندی تعلیم توں حیران ہن۔^{۱۹}۔ لَہ تہر روز شام کُو اوہ شہر کنوں باہر ویندا ہا۔^{۲۰}۔ وَل اوہ سویر کُو جیڑے اوہ اُنہوں لنگھ تان اُنہاں نے ڈٹھا کہ اوہ انجیر دا درخت جڑ تائیں سُکا پیا ہا۔^{۲۱}۔ پطرس کُو اوہ گالہ یاد آئی لَہ اُون کُو آکھن لگا آے رسی! ڈیکھ ایہ انجیر دا درخت جیندے تُوں لعنت کیتی پائی سُک گیلے۔^{۲۲}۔ یسوع جواب اِچ اُنہاں کُو آکھیا خدائے ایمان رکھو۔^{۲۳}۔ میں بُہاؤ سچ آدھا ہاں کہ جیڑا کُوئی ایں پھاڑ کُو آکھسی تُوں اُکھڑ ونجے سمندر اِچ ڈھ پو لَہ اپنے دل اِچ شک نہ کریسو بلکہ یقین کریسو کہ جو کجھ آکھا گیلے اوہ تھی ویسی تان اُوندے کیتے اوو تھسی۔^{۲۴}۔ ایں کیتے میں بُہاؤ آدھا ہاں کہ جو کجھ تسان دُعا اِچ منگسو تان یقین کرو کہ اوہ بُہاؤ مل گئے لَہ اوہ بُہاؤ مل ویسی۔^{۲۵}۔ لَہ جڈاں کڈائیں تسان کھڑے تھی کے دُعا کر بندے پوے اگر بُہاؤ کئیں کولوں کجھ شکایت تان اُون کُو معاف کرو تاں جو بُہاؤ آسمانی باپ وی جیڑا آسمان تے بُہاؤے گناہ معاف کرے۔^{۲۶}۔ (لَہ اگر تسان معاف نہ کریسو تان بُہاؤ باپ جیڑا آسمان تے بُہاؤے گناہ وی معاف نہ کریسی)۔^{۲۷}۔ وَل اوہ ولا یروشلم اِچ لَہ لَہ جڈاں اوہ پیکل اِچ پھر دا پیا ہا تان سردار کاہنہ فقیر بزرگ اُوندے کول لَہ۔^{۲۸}۔ لَہ اُون کُو آکھن لگے تُوں اِنہاں کماں کُو کیندے اختیار نال کریندیں؟ یا اِنہاں کماں دے کرن دا تیکو کئیں اختیار لَہ؟۔^{۲۹}۔ یسوع اُنہاں کُو آکھیا میں بُہاؤے کولوں یک گالہ پچھدا ہاں تسان جواب ڈیسو تان میں وی بُہاؤ ڈسیساں جو اِنہاں کماں کُو کیندے اختیار نال کریندا ہاں۔^{۳۰}۔ یوحنا دا پیتسم آسمان دی طرفوں ہا یا انسان دی طرفوں؟ میکو جواب ڈیو۔^{۳۱}۔ وَل اوہ آپس اِچ آکھن لگے کہ اگر اساں آدھ بیٹیں آسمان دی طرفوں تان اوہ آکھسی وَل تسان اُوندا یقین کیوں نہ کیتے؟۔^{۳۲}۔ لَہ اگر آدھ بیٹیں کہ انسان دی طرفوں تان لوگاں دا ڈیپے ایں کیتے کہ سارے لوگ یوحنا کُو واقعی نبی جان دے۔^{۳۳}۔ پس اُنہاں نے جواب اِچ یسوع کُو آکھیا ساکو نہیں پتا اساں نہیں جان دے۔ یسوع اُنہاں کُو آکھیا میں وی بُہاؤ نہیں ڈسیندا جو اِنہاں کماں کُو کئیں دے اختیار نال کریندا ہاں۔

¹۔ ول يسوع اُنہاں نال تمثیلاں اچ گالہیں کرن لگا کیک بندہا جئیں تے تاکستان (انگور دا باغ) لایا تے اوندے چودھاروں واڑ لائی تے حوض وی بنلئے بُرج وی لے اؤں کُوں تھیک تے دے پردیس لگا گیا۔²۔ ول جیڑے ویلے پھل دا موسم آیا تان اؤں نیک نوکر کُوں باغباناں کول گھلیا ک پھلاں دا اپنا حصہ گھن آئے۔³۔ پر اُنہاں تے اؤں کُوں پکڑکے ماریتے خالی تھ وایس بھیج ڈتا۔⁴۔ اؤں تے ول پل بے نوکر کُوں اُنہاں دے کول گھلیا پر اُنہاں تے اؤں دا سر پہاڑ ڈتا تے عزت وی کیتا۔⁵۔ ول اؤں نیک بے نوکر کُوں گھلیا۔ اُنہاں تے اؤں کُوں قتل جا کیتا۔ ول اؤں تے بیہوں ساریاں کُوں گھلیا۔ اُنہاں تے اُنہاں وچوں کئیاں کُوں ماریتے کئیاں کُوں قتل کیتا۔⁶۔ اُنہاں کو باقی ہا جیڑا اؤندا پیارا پُتر ہا اؤں تے آخر اچ اؤں کُوں اُنہاں دے کول ایہ سوچکے گھلیا جو اوہ میڈے پُتر دا تان لحاظ کریسن۔⁷۔ پر اُنہاں باغباناں تے آپس اچ مشورہ کیتا کہ ایہو جیڑا وارثیہ آؤ ایں کُوں قتل کر چھوڑوں۔ ول میراث ساڈی تھی ویسی۔⁸۔ پس اُنہاں تے اؤں کو پکڑکے قتل کیتا تے تاکستان (انگور دا باغ) دے باہر سٹ ڈتا۔⁹۔ اُنہاں تاکستان (انگور دا باغ) دا مالک کیا کریسی؟ اوہ آسیتے اُنہاں باغباناں کُوں ہلاک کرکے تاکستان (انگور دا باغ) بے باغباناں کُوں دے دیسی۔¹⁰۔ کیا اُنہاں ایہ نوشتہ اچ نئیں پڑھیا کہ جئیں پتھر کُوں مستریاں تے رد کر تے ایہو کوہ دے سیرے دا پتھر تھی گیا۔¹¹۔ ایہ خداوند دی طرفوں تھی تے ساڈی نظر اچ عجیبے؟¹²۔ ایں توں اوہ یسوع کُوں پکڑن دی کوشش اچ لگ گئے پر لوگاں توں ڈر گئے کیونکہ اوہ سمجھ گئے کہ اؤں تے تمثیل اُنہاں تے آکھی۔ ول اوہ اؤں کُوں چھوڑکے لگ گئے۔¹³۔ ول اُنہاں تے کجھ فریسیاں تے پرودیاں کُوں اؤں دے کول گھلیا تان جو اؤں کُوں گالہیں وچ پھنساو۔¹⁴۔ تے اُنہاں تے آکے اؤں کُوں آکھیا آے اُستاد اساں جان دے پئیں کہ تُو سچا پئیں تے کئیں دی پرواہ نئیں کریںدا کیونکہ تُو کئیں بندے دا طرفدار نئیں بلکہ سچائی دے نال خدا دی راہ دی تعلیم دیندا پئیں۔¹⁵۔ ول ساکُو دس کہ قیصر کُوں جزیرہ ڈیونا جائزے یا نئیں؟ اساں ڈیوون یا نہ ڈیوون؟ یسوع نے اُنہاں دی ایاکاری دا پتا لاکے اُنہاں کُوں آکھیا اُنہاں میکُو کیوں آزماندے پوے؟ میڈے کول پک دینار گھن آؤ کہ میں ڈیکھاں۔¹⁶۔ اوہ پک دینار گھن تے یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا ایہ صورت تے تان کئیں دلے؟ اُنہاں تے اؤں کُوں آکھیا قیصر دا۔¹⁷۔ یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا جو قیصر دلے قیصر کُوں ڈیوول تے جو خدا دلے خدا کو ادا کرو۔ اُنہاں تے ایں دے تے ہوں تعجب کیتے۔¹⁸۔ ول صدوقیاں تے جو آدھن کہ قیامت نہوسیاؤندے کول آکے اؤں کُوں ایہ سوال کیتے کہ¹⁹۔ آے اُستاد! موسیٰ دی شریعت اچ لکھا لاتھ کہ اگر کئیں دا پھرا لے اولاد مَر وِج تے اوندی رے وِج تان اؤندا پھرا اوندی ڈال نال ویاہ کر گھن تان جو اپن پھرا دی نسل پیدا کرے۔²⁰۔ سَت پھرا پھرا پھرا تے ڈال کیتی تے اوہ اولاد مَر گیا۔²¹۔ ڈوجھن اوندے نال ویاہ کیتا پر اوہ ویہ اولاد مَر گیا تے ایویں ای تریجھن کیتا۔²²۔ ایتھوں تائیں کہ ستوں پھرا لے اولاد مَر گئے۔ ساریاں دے بعد اوہ تریہمت وی مَر گئی۔²³۔ قیامت اچ ایہ اُنہاں وچوں کئیں دی ڈال پوسی؟ کیونکہ اوہ ستاں پھراواں دی ڈال بنی پائی۔²⁴۔ یسوع نے اُنہاں کُوں آکھیا کیا اُنہاں ایں پاروں گمراہ نئیں کہ نہ تان کتاب مُقدس کُوں جان دے پوے تے نہ خدا دی قُدرت کُوں؟²⁵۔ کیونکہ جڈاں لوگ مُردیاں وچوں زندہ تھی سن تان اُنہاں وچ ویاہ شادی نہوسی بلکہ آسمان تے فرشتیاں دی کار پوسن۔²⁶۔ پر ایں بارے وچ کہ مُردے زندہ تھی ویندے کیا اُنہاں موسیٰ دی کتاب اچ جھاڑی دے ذکر اچ نئیں پڑھیا کہ خدا نے اؤں کُوں کیا آکھ کہ میں ابرام دا خدا تے اُحق دا خدا تے یعقوب دا خدا ہاں؟²⁷۔ اوہ تان مُردیاں دا خدا نئیں بلکہ زندہ لوگاں دا خدے۔ پس اُنہاں وڈے گمراہ پوے۔²⁸۔ تے فقہیاں وچوں پکے اُنہاں کُوں بحث کریںداں پویا شے کہ جان گدے کہ یسوع نے اُنہاں کُوں خوب جواب دئے۔ اوہ کول آیت اوندے کولوں پُچھا کہ سارے حکماں وچوں اوّل کہہ لے؟²⁹۔ یسوع نے جواب دئے کہ اوّل ایہ کہ آے اسرائیل شے۔ خداوند ساڈا خدایک ہی خداوند ہے۔³⁰۔ تے تُو خداوند اپن خدا نال اپن سارے دل تے اپنی ساری جان تے اپنی ساری عقل تے اپنی ساری طاقت نال محبت رکھ۔³¹۔ ڈوجھا ایہ کہ تُو اپن گواہی اپن برابر محبت رکھ۔ ایندے توں وڈا کُوئی حکم نئیں۔³²۔ فقہیہ اؤں کُوں آکھیا آے ایستاد بیہوں خوب! توں سچ آکھ کہ اوہ پکے تے اوندے علاوہ کُوئی وی ڈوجھا نئیں۔³³۔ تے اوندے نال سارے دل تے ساری عقل تے ساری طاقت نال محبت رکھن تے اپن گواہی نال اپن برابر محبت رکھنا ساری سوختی قربانیاں تے نذران کنوں ودھ کھ۔³⁴۔ جڈاں یسوع نے ڈٹھا کہ اؤں تے عقلمندی نال جواب دئے تان اؤں تے آکھیا توں خدا دی بادشاہی توں دُور نئیں تے ول کئیں کُوں وی اؤں کُوں سوال کرن دی جُرات نہ کیتی۔³⁵۔ ول یسوع پیکل اچ تعلیم دیندے ویلے ایہ آکھیا کہ فقہیہ کیوں آدھن کہ مسیح داؤد دا پُتر ہے؟³⁶۔ داؤد تان آپ رُوح القدس دی ہدایت نال آکھ کہ خداوند نے میڈے خداوند کُوں آکھ میڈے سچ پاسے بہ جدان تائیں میں تیدے دشمنان کُوں تیدے پیراں دے تھلے دی چوکی نہ بنا چھوڑاں۔³⁷۔ داؤد تان آپ اؤں کُوں خداوند آدھ۔ ول اوہ کیوں اؤندا پُتر سگدے؟ اُنہوں دے عام لوگ خوشی نال اؤندیاں گالہیں سُن دے پئیں۔³⁸۔ ول اؤں تے اپنی تعلیم اچ آکھ کہ فقہیاں کولوں خبردار رولہ جیڑے لمبہ لمبہ چوٹ پا کے پھر دے پتے بازاراں اچ سلام وی کروانا چاہن۔³⁹۔ تے عبادت خانیاں اچ اعلیٰ درجے دیاں کرسیاں تے ضیافتاں اچ اچ مقام تے باونا چاہن۔⁴⁰۔ تے اوہ بیواواں دے گھراں کُوں بڑپ کر گھن دے پتے تے ڈکھاوے کیتے لمبیاں لمبیاں نمازاں پڑھن۔ اُنہاں کُوں زیادہ سزا ملسی۔⁴¹۔ ول یسوع پیکل دف خزلے دے سامنے بیٹھا ڈیڈھا پیا ہا کہ لوگ پیکل دے خزلے اچ کیوں پیس پاندن تے بیہوں سارے دولت مند بیہوں کجھ ہاندے پئیں۔⁴²۔ اؤں ویلے ایہ کنگال بیوہ آکے ڈو دمڑیاں یعنی پک دھیا پایا۔⁴³۔ یسوع نے اپن چلیاں کُوں کول سڈکے اُنہاں کُوں آکھ میں اُنہاں کُوں سچ آدھا ہاں کہ جیڑے لوگ پیکل دے خزلے وچ پاندے پتے اُنہاں ساریاں توں زیادہ ایں کنگال بیوہ پلے۔⁴⁴۔ کیونکہ ساریاں تے اپن بیہوں مال دی وجہ توں پلے پر ایں تے اپنی غریبی دی حالت اچ جو کجھ ایں دے کول ہا یعنی اپنی ساری کمائی یا چھوڑی۔

¹۔ جڈاں اوہیکل وچوں ہار ویندا پیا ہا تاں اوندے چلیاں وچوں یکے اؤں کؤ آکھ آے اُستاد۔ ڈیکھ ایہ کیہو جنہ پتھرتے کیہو جیاں عمارتاں ہن!۔ ²۔ یسوعہ اؤں کؤ آکھ توں اینہاں وڈیاں وڈیاں عمارتاں کؤ ڈیدھا ہئیں؟ ایتھیاں کؤئی وی پتھرتے پتھر باقی نہ رہیسی جیہڑا ڈھایا نہ ویسی۔ ³۔ جڈاں اوہ زیتون دے پاڑے پیکل دے سامنے بیٹھا ہا تاں بطرسہ یعقوبہ یوحنا اندریاسہ آج تھی کے اوندے کولوں پُچھیا۔ ⁴۔ ساکؤ ڈس کہ ایہ گالہیں کڈاں پوریاں تھی سن؟ لے جیہڑے ویلے ایہ ساریاں گالہیں پوریاں تھیاں آلیاں ہوسن اؤں ویلے دا کیا نشان ہوسی؟ ⁵۔ یسوعہ اُنہاں کؤ آکھنا شروع کیتا کہ خبردار کؤئی ٹہاکؤ گمراہ نہ کر ڈیوے۔ ⁶۔ ہئوں سارے میڈے ناں توں آسن لے آکھسن کہ اوہ میں ای ہاں لے ہئوں سارے لوگاں کؤ گمراہ کریسن۔ ⁷۔ لے جیہڑے ویلے لڑائیاں لڑائیاں دی افواہ سنسو تاں گھبرج نہ ونجے۔ اینہاں گالہیں دا تھیونا ضروریہ پر اؤں ویلے خاتمہ نہ تھی سی۔ ⁸۔ کیونکہ قومہ قوم لے سلطنتہ سلطنت چڑھائی کریسی۔ جاہ جاتہ زلزلہ آسن لے کال وی ہوسن۔ ایہ مصیبتاں دا شروع ای ہوسن۔ ⁹۔ پر تئساں خبردار راہولہ کیونکہ لوگ ٹہاکؤ عدالتاں دے حولہ کریسن۔ تئساں عبادت خانیاں اچ ماراں کھاسوتہ حاکماتہ بادشاہاں دے سامنے میڈی خاطر حاضر کیتے ویسو تاں جو اُنہاں کیتے گواہی ہوئے۔ ¹⁰۔ لے ضروریہ کہ پہلے ساریاں قوماں اچ انجیل دی مُنادی کیتی ونجے۔ ¹¹۔ پر جڈاں ٹہاکؤ اوہ حولہ کریسن تاں تئساں فکر نہ کرلے کہ آساں کیا آکھسوں بلکہ جو کجھ اؤں ویلے ٹہاکؤ ڈسایا ویسی اوہ اکھولہ کیونکہ آکھن لے تئساں نئیں ہوسو بلکہ رُوح القدس۔ ¹²۔ لے پھرا کؤ پھرا پتر کؤ پیٹو قتل کیتے حولہ کیتا ویسی لے پتر ماں پیٹو دے برخلاف کھڑے تھی کے اُنہاں کؤ مروا ستئیں۔ ¹³۔ لے میڈے ناں دے پاروں سارے لوگ ٹہاڈے نال عداوت رکھیں پر جو آخر تائیں برداشت کریسی اوہ نجات پاسی۔ ¹⁴۔ پس جیہڑے ویلے تئساں اؤں اُجاڑن آلی مکروہ شے کؤ اؤں جاتہ کھڑی ہوئی ڈیکھو جتھاں اؤں دا کھڑا تھیونا جائز نئیں۔ (پڑھن آلا سمجھ گھن) اؤں ویلے جیہڑے پیودیہ وچ ہوں اوہ پاڑاں بھج ونجن۔ ¹⁵۔ جیہڑا کؤئی چھتے ہووے اوہ اپنے گھر وچوں کجھ گھنن کیتے تھلے نہ اُترے لے نہی اندر ونجے۔ ¹⁶۔ لے جیہڑے کھیت اچ ہوں اوہ اپنا کپڑا گھنن کیتے پچھ نہ ویلے۔ ¹⁷۔ پر اُنہاں افسوسہ جو اُنہاں دیہاں اچ حاملہ ہوں لے جیہڑیاں کھیر پلانڈیاں ہوں!۔ ¹⁸۔ لے دُعا کرو کہ ایہ سردیاں اچ نہ ہوں۔ ¹⁹۔ کیونکہ اوہ ڈیں ایہو جئے مصیبت دے ہوسن کہ دُنیا دے شروع توں گھن کے جیہڑے ویلے خدائے سارا کجھ بنلے نہ ای ہن تک ایہو جیا کڈائیں تھئے۔ ²⁰۔ لے اگر خداوند اُنہاں دیہاں کؤ نہ گھٹاوے تاں کؤئی وی بندہ نہ بچا پر اُنہاں برگزیدیاں دی خاطر جیہاں کؤ اؤں جُنیلے اُنہاں دیہاں کؤ گھٹلے۔ ²¹۔ لے اؤں ویلے اگر کؤئی ٹہاکؤ آکھ کہ ڈیکھو مسیح تاں ایتھاں ہے یا ڈیکھو مسیح تاں ایتھاں تان یقین نہ کرلے۔ ²²۔ کیونکہ کؤڑے مسیحہ کؤڑے نبی اُتھی کھڑسن لے نشانہ عجیب کم ڈکھاسن تاں جو اگر ممکن تھیوے تاں برگزیدیاں کؤ وی گمراہ کر گھن۔ ²³۔ پر تئساں خبردار راہولہ۔ ڈیکھو میں ٹہاکؤ پہلے ای سارا کجھ آکھ ڈتے۔ ²⁴۔ پر اُنہاں دیہاں وچ اؤں مصیبت سہ بعد سیجھ تاریک تھی ویسی لے چند اپنی روشنی نہ دیسی۔ ²⁵۔ لے آسمان توں تارے ڈھاوون لگ ہوسن۔ جیہڑیاں طاقتاں آسمان اچ ہن اہلیاں ویسن۔ ²⁶۔ لے اؤں ویلے لوگ ابن آدم کؤ وڈی قدرتہ جلال دے نال بدلائے آندیاں ہویاں ڈیکھسن۔ ²⁷۔ اؤں ویلے اوہ فرشتیاں کؤ گھل کے اپنے برگزیدیاں کؤ زمین دی انتہا کولوں گھن کے آسمان دی انتہا تائیں چاریاں پاسوں جمع کریسی۔ ²⁸۔ ہن انجیر دے درخت توں یک تمثیل سیکھو۔ جیہڑے ویلے اوندی شاخ نرم تھیندی لے پتے نکلیں تاں تئساں جان گھندے ہوئے کہ گرمی آون آون آلی۔ ²⁹۔ ایویں ای جڈاں تئساں اینہاں گالہیں کؤ تھینڈیاں ہویاں ڈیکھو تاں جان گھنو کہ اوہ نیڑے بلکہ بوئے کھڑے۔ ³⁰۔ میں ٹہاکؤ سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تائیں ایہ ساریاں گالہیں نہ تھی ونجن ایہ نسل ہر گز ختم نہ تھیسی۔ ³¹۔ آسمانہ زمین ٹل ویسن پر میڈیاں گالہیں نہ تلسن۔ ³²۔ پر اؤں ڈیں یا اؤں ویلے دے بارے کؤئی نئیں جان دا۔ نہ آسمان دے فرشتہ نہ پتر نہ باپ۔ ³³۔ خبردار! جاگدے دُعا کر بندے راہولہ کیوں جو تئساں نئیں وے جان دے کہ اوہ کیہڑے ویلے آ ویسی۔ ³⁴۔ ایہ اؤں بندے جیہاں حالہ جیہڑا پردیس گئے لے اؤں گھر توں وینڈیاں ہویاں اپنے نوکراں کؤ اختیار ڈتے یعنی ہر یک کؤ اوندے کم ڈسلے لے چوکیدار کؤ حکم ڈتے کہ جاگدا راہوے۔ ³⁵۔ پس جاگدے راہو کیونکہ تئساں نئیں وے جان دے کہ گھر دا مالک کیہڑے ویلے آسی۔ شام کؤ یا ادھی رات کؤ یا کُکڑ دے بانگ ڈیوں ویلے یا سویر کؤ۔ ³⁶۔ ایویں نہ تھیوے کہ اچانک آکے اوہ ٹہاکؤ نیندر اچ ڈیکھ۔ ³⁷۔ لے جو کجھ میں ٹہاکؤ آدھا ہاں اوہو ساریاں کؤ آدھا ہاں کہ جاگدے راہولہ۔

۱۔ ڈو ڈیاں دے بعد عید فسخ تھیں آلا ہا لے سردار کاہنہ فقیر موقع گولیندے پٹن جو اؤں کؤ کیوں دھوک نال پکڑکے قتل کرؤں۔ ۲۔ کیوں جو آدھن ک عید وچ نئیں۔ ایویں نہ تھیوے کہ لوگاں وچ فساد تھی ونج۔ ۳۔ جڈاں اوہ بیت عنیاہ اچ شمعون کوڑھی دے گھر ٹکر کھاؤں بیٹھا ہا تاہیک تربمت جٹا ماسی دا بیوں میانگاتے خالص عطر سنگ مرمر دے عطر دان اِن گھن کے آئی لے عطر دان کؤ توڑکے عطر اوندے سرے سٹ ڈے۔ ۴۔ پر بعضہ اپنے دل اچ فا تھی کے آکھن لگے کہ ایہ عطر کیوں ایویں ضائع کیتا گئے؟ ۵۔ کیوں جو ایہ عطر تیرے سو دینار تون وی زیادہ وچ کے غریباں دی مدد کیتی ونج سگدی ہائی لے اوہ اؤں کؤ ملامت کرن لگ پٹ۔ ۶۔ یسوع آکھیا ایں کؤ چھوڑ ڈیو۔ ایں کؤ کیوں تنگ کریندے پیوے؟ اؤں نے میڈے نال بھلائی کیتی۔ ۷۔ کیونکہ غریب غربا تا ٹھاڈے کول پٹن۔ جیڑے ویلے جابو اُنہاں دے نال نیکی کر سگدے پر میں ٹھاڈے کول ہمیشہ نہ رہاں۔ ۸۔ جیڑا کجھ اؤں نے کیتلے۔ اؤں نے دفن کیتے میڈے بدنہ پلے ہی تون عطر مل چھوڑے۔ ۹۔ میں ٹھاڈے سچ سچ آدھا ہاں کہ ساری دُنیا وچ جتھاں کتھائیں وی اِنجیل دی مُنادی کیتی ویسی ایہ وی جو ایں کیتے ایں دی یادگاری اچ بیان کیتا ویسی۔ ۱۰۔ ول یہوداہ اسکرپوتی جیڑا اُنہاں بارہ وچوں ہا سردار کاہناں دے کول گیا تان جو یسوع کؤ اُنہاں دے حوالہ کر ڈیوے۔ ۱۱۔ اوہ ایہ سُن کے بیوں خوش تھے لے اؤں کؤ روہ دیون دا اقرار کیتے ول اوہ موقع گولن لگ پیا جو کئیں طرح یسوع کؤ قابی کر کے اؤں کؤ پکڑوا ڈیوے۔ ۱۲۔ فطیر دی عید پلے ڈیں یعنی جئیں ڈیں فسخ کؤ ذبح کریندے پٹن اؤں دے چلیاں نے اؤں کؤ آکھیا تون کتھاں چاہدیں کہ اسان ونج کے تیدے کیتے فسخ کھاؤں دی تباری کروں؟ ۱۳۔ یسوع اپنے چلیاں وچوں ڈو کؤ گھلیا لے اُنہاں کؤ آکھیا شاہر اچ ونجویک بندہ پانی دا گھڑا گھن کے کھڑا ٹھاڈے ملسی اوندے پچھوں تھی ونج۔ ۱۴۔ لے جتھاں اوہ داخل تھیوے اؤں گھر دے مالک کؤ اکھلے اُستاد آدھ کہ میڈا مہمان خانہ جتھاں میں اپنے چلیاں دے نال فسخ کھاساں اوہ کتھاپے؟ ۱۵۔ آپ اوہ ٹھاڈے وڈا چوبارہ ڈکھاسی اُنہائیں ساڈے کیتے رباری کرلے۔ ۱۶۔ پس چیلے لگے گئے لے شاہر اچ ونج کے جیویں یسوع آکھیا ہا اؤں وے ای پابا لے فسخ کؤ تیار کیتا۔ ۱۷۔ جیڑے ویلے شام تھئی تان اوہ اُنہاں بارہ دے نال آیا۔ ۱۸۔ لے جیڑے ویلے اوہ ٹکر کھاندے پٹن تان یسوع آکھیا میں ٹھاڈے سچ آدھا ہاں کہ ٹھاڈے وچوں پک جو میڈے نال کھاندا پٹ میکؤ پکڑوا ڈیسی۔ ۱۹۔ اُنہاں کؤ بیوں ارمان لگے لے پک کر کے اؤں کؤ آکھن لگے کیا میں ہاں؟ ۲۰۔ یسوع اُنہاں کؤ آکھیا کہ اوہ بارہ وچوں پکے جیڑا میڈے نال مُنگر اچ ہتھ پیندے۔ ۲۱۔ کیونکہ ابن آدم تان جیویں اوندے حق اچ لکھا لاتھ ویندا ہے پر افسوس پر اؤں بندے جیندے وسیلے نال ابن آدم پکڑوایا ویندے! اگر اوہ بندہ جمدا ای نال تان اوندے کیتے چنگا ہوئے۔ ۲۲۔ لے اوہ کھاندے ای پٹن کہ یسوع روئی گھن کے برکت دے کے توڑی لے اُنہاں کؤ ڈتے آکھ گھن اوہ میڈا بدنہ۔ ۲۳۔ ول اؤں نے پیالہ گھن کے شکر کیتے اُنہاں کؤ ڈتے اُنہاں ساریاں نے اوندے وچوں پیتے۔ ۲۴۔ ول اؤں نے اُنہاں کؤ آکھ ایہ میڈا اوہ عید داخونے جیڑا بیوں ساریاں کیتے وایا ویندے۔ ۲۵۔ میں ٹھاڈے سچ آدھا ہاں کہ انگور دا شبر ول کڈائیں نہ پیساں اؤں ڈیں تائیں کہ خدا دی بادشاہی اچ نواں نہ پیواں۔ ۲۶۔ ول گیت گاکے باہر زیتون دے پھاڑے گئے۔ ۲۷۔ لے یسوع اُنہاں کؤ آکھ ٹساں سارے ٹھوکر کھاسو کیوں جو لکھا لاتھ کہ میں آجری کؤ مریساں تے بھیدان تتر بتر تھی ویسن۔ ۲۸۔ پر میں اپنے زندہ تھیون دے بعد ٹھاڈے کولوں پلے گلیل کؤ ویساں۔ ۲۹۔ پطرس نے اؤں کؤ آکھ بھابھو سارے ٹھوکر کھاؤں پر میں ٹھوکر نہ کھاساں۔ ۳۰۔ یسوع اُنہاں کؤ آکھ میں ٹھاڈے سچ آدھا ہاں کہ تُو آج ایں رات کُتر دے ڈو واری بانگ ڈیون تون پلے تیرے واری میڈا انکار کریسیں۔ ۳۱۔ پر اؤں نے بیوں زور دے کے آکھ اگر تیدے نال میکؤ مَرنا وی پووے تان وی تیدا انکار ہرگز نہ کریساں۔ ایویں ہی اُنہاں ساریاں نے وی آکھ۔ ۳۲۔ ول اوہک جامہ لے جیندا نال گتسمنی ہا لے اؤں نے اپنے چلیاں کؤ آکھ اِنہاں بیٹھ راہو جڈاں تائیں میں دعا کراں۔ ۳۳۔ پطرس نے یعقوبے یوحنا کؤ اپنے نال گھن کے بیوں حیران تہ قرار تھیون لگ پٹ۔ ۳۴۔ لے اُنہاں کؤ آکھ میڈی جان بیوں غمگین ہے۔ اِنہوں تائیں کہ مرن دی نوبت پہنچ گئی ہے۔ ٹساں اِنہاں تھوڑے جاگدے راہولے۔ ۳۵۔ لے اوہ تھوڑا جیبا لگے وڈھ کے زمین تے ڈھکے دُعا کرن لگ پیا کہ اگر تھی سگ تان ایہ ویلے میڈے تون ٹل ونج۔ ۳۶۔ لے آکھ، اے باپ! تیدے کولوں سارا کجھ تھی سگدے۔ ایں پیلے کؤ میڈے کولوں پٹا گھن تان وی جو کجھ میں چاہندا ہاں اوہ نئیں بلکہ جو تون چاہندا ہئیں اوہ تھی وے۔ ۳۷۔ ول اوہ آیتے اُنہاں کؤ نیندر اچ ڈیکھ کے پطرس کؤ آکھ آے شمعون تُو سٹا پئیں؟ کیا تون پک گھڑی وی نہ جاگ سگیا؟ ۳۸۔ جاگوتے دعا کرو تان جو آزمائش اچ نہ پوو۔ رُوح تان تیار ہے پر جسم کمزور ہے۔ ۳۹۔ اوہ ول لگا گیا لے اوہ گالہ آکھ کے دعا کیتی۔ ۴۰۔ لے ول آکے اُنہاں کؤ نیندر اچ ڈٹھا کیوں جو اُنہاں دیاں اکھیاں نیندر نال بھریاں ہویاں پٹن لے اوہ نہ جان دے پٹن کہ اؤں کؤ کیا جواب ڈیووں۔ ۴۱۔ ول تریجھی واری آکے اُنہاں کؤ آکھ پٹ راہولے آرام کرو۔ بس ویلے آ پینچیلے۔ ڈیکھو ابن آدم گناہگاراں دے ہتھ اچ حوالہ کیتا ویندے۔ ۴۲۔ اُٹھو جُلؤں۔ ڈیکھو میڈا پکڑواؤں آلا نیزے آپنچے۔ ۴۳۔ اوہ ایہ آدھا ہی پیا ہا کہ فوراً ہی یہوداہ جیڑا اُنہاں بارہ وچوں ہا لے اوندے نال پک پھیڑ تلواراں تے سوٹیاں گھن کے سردار کاہناں تے بزرگاں دی طرفوں آ پینچی۔ ۴۴۔ آتے اوندے پکڑواوا لے اُنہاں کؤ ایہ نشان ڈتا ہا کہ جئیں دا میں مُنڈ جُم گھناں اُوہ بوسی۔ اؤں کؤ پکڑکے حفاظت نال گھن ونج۔ ۴۵۔ اوہ آکے فوراً ہی اوندے کول گیا لے آکھ آے رہے لے اؤں دا مُنڈ جُمیا۔ ۴۶۔ اُنہاں نے اوندے ہتھ ہا کے اؤں کؤ پکڑ گدا۔ ۴۷۔ جیڑے کول کھڑے پٹن اُنہاں وچوں پکے تلوار پکڑکے سردار کاہن دے نوکرتے چلائی لے اُنڈا کن کٹ چھوڑا۔ ۴۸۔ یسوع اُنہاں کؤ آکھیا کیا ٹساں تلواراں تے سوٹیاں گھن کے میکؤ ڈاکو دی کار پکڑن نکلے پیوے؟ ۴۹۔ میں تان پر روز ٹھاڈے کول پیکل اچ تعلیم ڈیندا ہامی تان ٹساں میکؤ نئیں پکڑیا۔ پر ایہ ایں کیتے تھیلے جو خدا دا کلام پورا تھیوے۔ ۵۰۔ ایندے سارے چیلے اؤں کؤ چھوڑکے بھج گئے۔ ۵۱۔ پر پک جوان بیوں قیمتی چادر اپنے ننگے بدنہ ہا کے اوندے پچھوں تے پیا۔ اؤں کؤ لوگاں نے پکڑن دی کوشش کیتی۔ ۵۲۔ پر اوہ چادر چھوڑکے ننگا ای بھج گیا۔ ۵۳۔ ول اوہ یسوع کؤ سردار کاہن دے کول گھن گئے لے سارے سردار کاہن تے بزرگتے فقیر اوندے کول جمع تھے۔ ۵۴۔ لے پطرس کجھ فاصلے اوندے پچھوں پچھوں سردار کاہن دی حویلی دے اندر تائیں گیلے سپاہیاں دے نال ہر کے بھا سیکن لگ پیا۔ ۵۵۔ لے سردار کاہن سارے وڈی عدالت لے یسوع کؤ مار سٹن کیتے اوندے خلاف گواہی گولن لگ پٹ پر کتھائیں وی نہ ملی۔ ۵۶۔ کیوں جو بیوں ساریاں نے کوڑیاں گواہیاں تان ڈین پر اوہ اُنہاں دیاں گواہیاں تے متفق نہ۔ ۵۷۔ ول بعضہ اُنہی کے اوندے ایہ کوڑی گواہی ڈتی کہ۔ ۵۸۔ اسان ایں کؤ ایہ آدھ

سُنیلے کہ میں ایں گھر (مقدس) کُج جیڑا ہتھ، نال بنیلے ڈھا ڈیساں لے وَل تریئے ڈیاں اچ ڈوجھا بنا ڈیساں جیڑا ہتھ، نال نہ بنیا ہوسی۔^{۵۹} پر ایندے وی اُنہاں دی گواہی متفق نہ نکلی۔^{۶۰} وَل سردار کاہنہ وچ کھڑے تھی کے یسوع کولوں پُچھیا جو تُوں کجھ جواب نئیں ڈیندا؟ ایہ تیدے خلاف کیا گواہی ڈیندن؟۔^{۶۱} پر اوہ چُپ ہی رہا لے کجھ جواب نہ ڈتے۔ سردار کاہنہ وَل اُوندے لگے وَل سوال کیتے لے آکھیا کیا تُوں اُوں خدائے محمود دا پُتر مسیح پئیں؟۔^{۶۲} یسوع نے آکھیا ہاں میں ہاں لے تَساں ابنِ آدم کُج قادرِ مطلق دے سج پاسے بیٹھتے آسمان دے بدلاں دے نال آندے ہویاں ڈیکھ سو۔^{۶۳} سردار کاہنہ اپنے کپڑے پھاڑ کے آکھیا ہن ساکو گواہاں دی کیا ضرورت ہے؟۔^{۶۴} تَساں ایہ کُفر سُنے، ٹہاڈی کیا رلیئے؟ اُنہاں ساریاں نے فتوے ڈتے کہ اوہ قتل دے لائق ہے۔^{۶۵} تاں بعض اویندے تھکن لگ پئے لے اُندا مُنہ کج کتے اُوندے مُکے مارے لے اُوں کُج آکھن لگے نبوت دیاں گالیاں سُننا! لے سپاہیاں نے اُوں کُج چماٹاں مار کے اپنے قبضے وچ گھن گِدا۔^{۶۶} جڈاں پطرس تھلے صحن اچ ہا تاں سردار کاہن دی نوکرائیاں وچوں پک اُتھاں آئی۔^{۶۷} لے پطرس کُج بھا سیکدیاں ڈیکھ کے اُوندے نظر کیتی تے آکھن لگی تُوں وی اُوں ناصری یسوع دے نال ہاویں۔^{۶۸} پطرس نے انکار کیتے آکھیا کہ میں تاں نہ جان دلتے ناں ای سمجھدا ہاں کہ تُو کیا آدھی پئیں۔ وَل اوہ باہر ڈیوڑھی اچ لگا گیا لے کُکڑے بانگ ڈتی۔^{۶۹} اوہ نوکرانی اُوں کُج ڈیکھ کے اُنہاں کولوں جیڑے اُتھاں کھڑے ہن وَل آکھن لگی ایہ وی اُنہاں وچوں ہے۔^{۷۰} پر اُوں نے وَل وی انکار کیتے کجھ دیر بعد اُنہاں نے جیڑے نال ہی کھڑے ہن پطرس کُج وَل آکھ بے شک تُوں اُنہاں وچوں ہی پئیں کیونکہ تُوں گلیلی وی پئیں۔^{۷۱} پر اوہ لعنت کرنے قسماں کھاوون لگ پیا کہ میں اُوں بندے کُج نئیں جان دا جیندا تَساں ذکر کریندے پوے۔^{۷۲} لے فوراً ہی کُکڑے ڈوجھی واری بانگ ڈتی۔ پطرس کُج یسوع دی اوہ گالہ یاد آئی جو اُوں نے آکھی ہائی کہ کُکڑ دے ڈو واری بانگ ڈیوں توں پہلے تُو ترئیے واری میڈا انکار کریسیں لے اوہ ایندے غور کر کے رُونا۔

۱۔ لے سویرے ای فوراً سردار کاہانے بزرگانے فقیہانے سارے وڈی عدالت آلیاں سمیت مشورہ کرکے یسوع کو بدھوالیتے ونج کے پیلطس دے حوالہ چا کیتا۔ ۲۔ لے پیلطس نے اوندے کولوں پچھیا کیا توں یہودیاں دا بادشاہنیں؟ یسوع جواب اچ اؤں کو آکھیا توں آپ آدھیں۔ ۳۔ لے سردار کاہانے اوندے بھوں گالہیں دا الزام لیندے راہ۔ ۴۔ پیلطس نے اؤں کو ولا سوال کرکے ایہ آکھ ک توں کجھ جواب نئیں ڈیندا؟ ڈیکھ ایہ تیدے کتنی گالہیں دا الزام لیندے کھڑے؟ ۵۔ یسوع ول وی کجھ جواب نہ ڈتا ایتھوں تائیں ک پیلطس بھوں حیران تھیا۔ ۶۔ لے اوہ عیدنیک قیدی کو جیندے کیے لوگ عرض کریندے کہ اُنہاں دی خاطر چھوڑ ڈیندا ہا۔ ۷۔ لے براہا ناں دایک بندہ اُنہاں باغیاں دے نال قید وچ ہا جنہاں بغاوت اچ خون کیتا ہا۔ ۸۔ لے پھیر لے چڑھ کے اؤں کو عرض کرن لگ پئی کہ جو تیدا دستورے اوہ ساڈے کیتے کر۔ ۹۔ پیلطس نے اُنہاں کو ایہ جواب ڈتا۔ کیا تاساں چاہندے پوے کہ میں تہاڈی خاطر یہودیاں دے بادشاہ کو چھوڑ ڈیواں؟ ۱۰۔ کیوں جو اؤں کو پتا ہا کہ سردار کاہانے ایس کو حسد دے باروں میڈے حوالہ کیتے۔ ۱۱۔ پر سردار کاہانے پھیر کو اُہارے تان جو پیلطس اُنہاں دی خاطر براہا ہی کو چھوڑ ڈیوے۔ ۱۲۔ پیلطس نے ولا اُنہاں کو آکھ ول جینکو تاساں یہودیاں دا بادشاہ آدھ پوے اُندا میں کیا کراں؟ ۱۳۔ اوہ ولا شور مچاون پے گئے کہ اوہ مصلوب تھیوے۔ ۱۴۔ لے پیلطس نے اُنہاں کو آکھ کیوں اؤں نے کیا بُرائی کیتی ہے؟ اوہ بیا وی شور مچاون لگ پئے کہ اوہ مصلوب تھیوے۔ ۱۵۔ پیلطس نے لوگاں کو خوش کرن دے ارادے نال اُنہاں کیتے براہا کو چھوڑ دتے لے یسوع کو کوڑے مارکے اُنہاں دے حوالہ چا کیتا کہ مصلوب تھی ونج۔ ۱۶۔ لے سپاہی اؤں کو گھن کے اؤں صحن اچ لے جیڑا بریتورن اکھواندے لے اوہ ساری پلٹن کو سڈواکے گھن لے۔ ۱۷۔ لے اُنہاں نے اؤں کو ارغوانی جوغہ بوابتے کنڈیاں دا تاج بناکے اوندے سرے رکھیا۔ ۱۸۔ لے اؤں کو سلام کرکے آکھن لگے آے یہودیاں دے بادشاہ آداب! ۱۹۔ لے اوہ اوندے سرے سرکنڈا مریندے اؤں دے تھکدے اؤں دے لگے گوڈے ٹیک ٹیک کے اؤں کو سجدہ کریندے راہ۔ ۲۰۔ لے جیڑے ویلے اُندا مذاق بنا گیدا تان اوندے تون ارغوانی جوغہ لہاکے اوندے ای کپڑے اؤں کو بولے ول مصلوب کرن کیتے باہر گھن گئے۔ ۲۱۔ لے شمعون ناں دایک کرینی بندہ سکندرے روفس دا بیٹو دیات تون آندے ہویاں اُنہوں لنگھ۔ اُنہاں نے اؤں کو ونگار اچ پکڑے تاکہ یسوع دی صلیب چاوے۔ ۲۲۔ لے اوہ اؤں کو گلگتا دے مقامے گھن لے جیں دا ترجمہ کھوپڑی دی جا۔ ۲۳۔ لے مُر ملی ہوئی تے اؤں کو دیون لگے پر اؤں نے نہ گدی۔ ۲۴۔ لے اُنہاں نے مصلوب کیتا لے اوندے کپڑیاں فرے پایا کہ کنیں کو کیا ملیسی تے اوندے کپڑے ونڈ گیدے۔ ۲۵۔ اُنہاں نے سویر دے پہلے پہر دے نیڑے اؤں کو مصلوب کیتا۔ ۲۶۔ لے اُندا الزام لکھ کے اوندے لے لا ڈتا کہ یہودیاں دا بادشاہ۔ ۲۷۔ لے اُنہاں نے اوندے نال ڈو ڈاکو وی یک کو اوندے سجہ پاسٹیک کو اوندے کھہ پاسے مصلوب کیتے۔ ۲۸۔ (تان جو ایہ گالہ پوری تھئی کہ اوہ بدکاراں نال شمار کیتا گیا)۔ ۲۹۔ لے راہ اُترن لے سر ہلاکے اوندے لعن طعن کریندے آدھن کہ واہ! مقدس کو ڈھاوون لے تریہ ڈیاں اچ بناوون لے۔ ۳۰۔ صلیب تون اُترکے اپنہ آپ کو بچا۔ ۳۱۔ ایس طرح سردار کاہانے وی فقیہاں دے نال مل کے آپس وچ مذاق نال آدھن ایسے ڈوجھیاں کو بچایا۔ اپنہ آپ کو نئیں بچا سگدا۔ ۳۲۔ اسرائیل دا بادشاہ مسیح بن صلیب تون اُتر لے تان جو اساں ڈیکھ کے ایمان گھن اؤں لے جیڑے اوندے نال مصلوب کیتے گئیں اوہ اوندے لعن طعن کریندے۔ ۳۳۔ جیڑے ویلے ڈویاہر تھئی تان سارے مُلک اچ اندھارا چھا گئے لے اوہ تریجھ پھر تائیں رہا۔ ۳۴۔ لے تریجھ پھر کو یسوع وڈی آواز نال چلائے کہ ایلوی ایلوی لما شَبَقْتَنی؟ جئیں دا ترجمہ آے میڈے خدا آے میڈے خدا! زون میکو کیوں چھوڑ دتے؟ ۳۵۔ جیڑے کول کھڑے ہن اُنہاں وچوں کجھنے ایہ سُن کے آکھ ڈیکھو اوہ تان ایلہاہ کو سڈیندے۔ ۳۶۔ لے یکے بھج کے سپنج کو سرکے اچ ڈبولتے سرکندے رکھ کے اؤں کو جُسیا لے آکھیا تھیر ونج۔ دیدھنیں کہ ایلہاہ ایس کو لہاوں کو آندے یا نئیں۔ ۳۷۔ ول یسوع وڈی آواز نال چلاکے دم دے دتے۔ ۳۸۔ لے مقدس دا پردہ اُتوں گھن کے تھلے تائیں پھٹ کے ڈو ککڑے تھی گیا۔ ۳۹۔ لے جیڑا صوبہ دار اوندے سامنے کھڑا ہا اؤں کو اُپوں دم ڈیدھ ہویاں ڈیکھ کے آکھہ شک یہ بندہ خدا دا پتر ہا۔ ۴۰۔ لے بھوں تربہمتاں دُور تون ڈیدھیاں پٹیاں ہن۔ اُنہاں وچوں مریم مگدلینی تے نک یعقوب تے یوسیس دی ماں مریم تے سلومی ہن۔ ۴۱۔ جڈاں اوہ گلیل اچ ہا ایہ اوندے پچھوں تہ پوندیاں ہن لے اوندی خدمت کریندیاں ہن لے ول بئی وی ہوں ساریاں تربہمتاں ہن جیڑیاں اوندے نال یروشلم اچ آئیاں ہن۔ ۴۲۔ جیڑے ویلے شام تھئی تان ایس کیتے کہ تیاری دا ڈب ہا جو سبت (چھن چھن) تون یک ڈب پہلے تھیندے۔ ۴۳۔ ارمتیہ دا رابون آلا یوسف آبا جیڑا عزت دار مُشیر لے آپ وی خدا دی بادشاہی دا منتظر ہا لے اؤں نے جرات کرکے پیلطس دے کول ونج کے یسوع دی لاش منگی۔ ۴۴۔ لے پیلطس حیران تھی گیا کہ اوہ ایویں جلدی نال مَر گیا لے صوبہ دار کو سڈاکے اوندے کولوں پچھیا کہ اؤں کو مویاں ہویاں دیر تھی گئی ہے؟ ۴۵۔ جڈاں صوبہ دار کولوں سارا حال پتا لگ گئے تان لاش یوسف کو ڈیوا ڈتی۔ ۴۶۔ اؤں فیک بھوں قیمتی چادر مُل گھن کے لے لاش کو لہاکے اؤں چادر اچ کفنا بیک قبر دے اندر جیڑی چٹان اچ کھودی گئی ہائی رکھیا لے قبر دے مُنیک پتھر ریڑھ ڈتا۔ ۴۷۔ لے مریم مگدلینی تے یوسیس دی ماں مریم ڈیدھی پئی ہائی کہ اؤں کو کتھاں رکھا گیا۔

^۱۔ جیڑے ویلے سبت (چھن چھن) دا ڈیں لنگھ گئے تان مریم مگدلینی تے یعقوب دی ماں مریم سلومی تے خوشبودار شئیماں مل گھن گدیاں تان جو آکے اؤندے ملن۔^۲۔ اوہیقتے دے پہلے ڈیں بیوں سویرے جڈاں ہالی سیجھ نکلیا ای ہا قبر تے اُٹیاں۔^۳۔ لے اوہ آپس اچ آدھیاں ہن کہ ساڈے کیتے پتھر کو قبر دے مُن توں کون ہٹا سی؟۔^۴۔ جیڑے ویلے اُٹیاں تے نگاہ کیتی کہ پتھر پٹیا کھڑے کیونکہ اوہ بیوں ہی وڈا ہا۔^۵۔ لے قبر دے اندر ونج کے اُٹیاں نیک جوان کو چٹ کپڑیاں اچ ڈٹھا جیڑا سچ پاسے بیٹھا ہا لے اوہ بیوں حیران تھی گئیاں۔^۶۔ اؤنے اُٹیاں کو آکھ ایویں حیران نہ تھیوو۔ اُٹیاں یسوع ناصری کو گولیندیاں پوے جیڑا مصلوب تھیا ہا۔ اوہ تان زندہ تھی گیلے۔ اوہ اُٹھاں نئیں۔ ڈیکھو ایہ اوہ جلیہ جتھاں اُٹیاں اؤں کو رکھیا ہا۔^۷۔ پر اُٹیاں ونج کے اؤندے چلیاں کو ڈسو کہ اوہ بُڈا کولوں پہلے گلیل کو ویسی۔ اُٹیاں اُٹھائیں اؤں کو ڈیکھ سو جیویں اؤنے بُڈا کو آکھیا ہا۔^۸۔ لے اوہ قبر چوں نکل کے بھج پٹیاں کیونکہ تھرتھری تے خوف اُٹیاں غالب آگئے ہن لے اُٹیاں تے کئیں کو کجھ نہ آکھیا کیونکہ اوہ ڈردیاں ہن۔^۹۔ ہفت دے پہلے ڈیں جڈاں اوہ سویرے جی اُٹھیاں تان پہلے مریم مگدلینی کو جیندے وچوں اؤنے ست بدرؤحاں نکلیاں ہن ڈکھائی تے۔^{۱۰}۔ اؤنے ونج کے اؤں دے ساتھیاں کو خبر ڈتی جیڑے ماتم کریندے روندے پتھن۔^{۱۱}۔ لے اُٹیاں تے ایہ سُن کے کہ اوہ زندہ لے اؤنے اؤں کو ڈٹھلے یقین نہ کیتے۔^{۱۲}۔ ایندے بعد اوہ اُوجھی صورت اچ اُٹیاں وچوں ڈو کو جیڑے ویلے اوہ دیہات دے پاسے پیدل ویندے پتھن ڈکھائی تے۔^{۱۳}۔ اُٹیاں وی جا کے باقی سارے لوگاں کو خبر ڈتی پر اُٹیاں تے اُٹیاں دا وی یقین نہ کیتا۔^{۱۴}۔ وُل اوہ اُٹیاں گیارہ کو وی جڈاں اُٹکر کھاوے بیٹھ ہن ڈکھائی ڈتا لے اؤنے اُٹیاں دیہے اعتقاد تے سخت دل تے اُٹیاں کو ملامت کیتی کیونکہ جِنہاں اؤں دے زندہ تھیوے دے بعد اؤں کو ڈٹھا ہا اُٹیاں تے اؤں دا یقین نہ کیتا ہا۔^{۱۵}۔ لے یسوع نے اُٹیاں کو آکھیا کہ اُٹیاں ساری دُنیا اچ ونج کے ساری خلق دے ساٹھ اِنجیل دی مُنادی کرو۔^{۱۶}۔ جیڑا ایمان گھن لے وُل بیتسم گھن اوہ نجات پاسی لے جیڑا ایمان نہ گھن لے اوہ مجرم ٹھہرایا ویسی۔^{۱۷}۔ لے ایمان گھن کے اُون آلیاں وچ ایہ معجزے تھی سن۔ وہ میڈے نام توں بدرؤحاں کڈھیں۔^{۱۸}۔ نویاں نویاں زبانیں بولسن۔ نانگ کو چاگھن سن لے اگر کوئی ہلاک کرن آلی شے پی گھن سن تان اُٹیاں دا کجھ نقصان نہ تھی سی۔ اوہ بیماراں تے پتھر رکھسن تا جنگ تھی ویسن۔^{۱۹}۔ خداوند یسوع اُٹیاں نال ایہ گالپیں کرن دے بعد آسمان تے جاتا گیا لے خدا دے سچتھ بہ گیا۔^{۲۰}۔ وُل اُٹیاں تے نکل کے ہر جامتے مُنادی کیتی لے خداوند اُٹیاں دے نال کم کریندا رہا لے کلام کو اُٹیاں معجزیاں دے وسیلے نال جیڑے نال نال تھیندے ہن ثابت کریندا رہا۔ آمین۔

Luke

Chapter 1

^۱۔ جڈاں بیوں سارے بندیاں تے ایں کم کوں ہتھ پلے تان جیڑیاں گالپیں ساڈے وچ تھیاں ہن اُٹیاں کو ٹھیک ٹھیک لکھو۔^۲۔ جیویں کہ اُٹیاں تے جو کجھ شروع تھوے آپ ڈٹھا ہا لے کلام دی خدمت کرن لے اُٹیاں کو ساڈے تک پہنچلے۔^۳۔ میڈے پیارے تھفلس میں وی اے کوشش کیتی ہے کہ سب کجھ شروع تھوے گھن کے ترتیب نال تیڈے کیتے لکھاں۔^۴۔ تان جو اُٹوں جیڑی گالپیں دی تعلیم پائی پائی اوندی سچائی دا تیکو پتا لگ ونج۔^۵۔ یودی دے بادشاہیرو دیس دے زملے وچ ایہا دے گروہ وچوں زکریا نال دیک کاہن ہا لے اوندی ڈال ہارون دی اولاد وچوں پائی لے اوندی نال الیشیع پائی۔^۶۔ لے اوہ اُٹیاں دے اُگور راستیاں تے خدا دے سارے حُکم تے ہدایت عمل کرن لے تے ایہو جی زندگی گزیریندے پتھن کہ جیندے وچ کوئی کمی نہ ہو۔^۷۔ لے اُٹیاں دے بال بچ نہن لے الیشیع بال نہ جم سگدی پائی ہن اوہ اُٹیاں بُڈھ تھی گئے۔^۸۔ ہک ڈیں ایہا دے گروہ دی واری پائی کہ خدا دے حضور کھانت دا کم پورا کرے تان ایویں تھیا۔^۹۔ کہ کھانت دے دستور دے مطابق نال زکریا دا نال نکل آیا کہ اوہ مقدس اچ ونج کے خوشبو کو بھا لاوے۔^{۱۰}۔ وُل خوشبو ساڑن دے ویلے بیوں سارے لوگ باہر دُعا منگدے پتھن۔^{۱۱}۔ کہ خداوند دا فرشتہ خوشبو ساڑن دی جاہ دے سچتھ اؤں کو ڈکھائی تے۔^{۱۲}۔ لے زکریا اؤں کو ڈیکھ کے گھبرا گئے ڈر گیا۔^{۱۳}۔ پر فرشتہ اؤں کو آکھیا اے زکریا! نہ گھبرا کیوں کہ تیڈی دُعا سُن گدی گئی ہے لے تیڈے کیتے تیڈی ڈال الیشیع پتر جمسی توں اوندی نال یوحنا رکھیں۔^{۱۴}۔ تے اُٹوں خوشی دے نال بھریج ویسیں لے اوندے جمن نال بیوں سارے لوگ خوش تھیں۔^{۱۵}۔ اوہ بال خدا دے نیڑے بیوں عظیم ہوسی لے نہ او شراب پیسی نہ قے پیسی لے اپنی ماں دے ڈھڈ وچ ای روح نال بھریج ویسی۔^{۱۶}۔ اوہ بیوں سارے اسرائیلیاں کو خدا دے پاسے پھیر گھنسی جیڑا اُٹیاں دا خدا ہے۔^{۱۷}۔ اوہ ایلیا دی رُوح تے طاقت نال خداوند دے لگے لگے چلسی کہ پیوواں دے دل پُتران دے پاسے نافرمانان کو راستیاں دی حکمت دی طرف چلن دے پاسے پھیرے لے اوہ اؤں قوم کو خدا کیتے تیار کرے۔^{۱۸}۔ زکریا فرشتہ کو آکھیا میں کیویں ایں گالھ کو جان ساں؟ کیونکہ میں بُڈھا ہا تے میڈی ڈال دی عمر بیوں زیادہ تھی گئی ہے۔^{۱۹}۔ فرشتہ اؤں کو جواب ڈتا۔ میں جبرائیل ہاں جیڑا خدا دے حضور کھڑا رہندا ہے لے ایں کیتے بھیجا گیا ہاں کہ تیڈے نال کلام کرا تے تیکو اُٹیاں گالپیں دی خوشخبری ڈواں۔^{۲۰}۔ لے ڈیکھ جیڈی اُٹیاں تائیں ایہ گالپیں پوریاں نہ تھی وچن تیکو چُپ لگی راپسی لے توں بول نہ سگ سیں۔ ایں کیتے کہ توں میڈی گالپ تے یقین نہ کیتے جیڑیاں ایہ ویلے پوریاں تھیں۔^{۲۱}۔ لے لوگ زکریا دی راہ ڈبھ تے حیران تھیندے ہن کہ اؤں کو اؤں جا متے دیر کیوں لگی۔^{۲۲}۔ جیڑے ویلے اوہ باہر آیتے کجھ نہ آکھ سگا۔ اُٹیاں تے اؤندے کولوں پچھن دی کوشش کیتی اُٹیاں کو پتا لگے کہ اؤں جامتے اؤں کو دیر کیوں لگی۔ اوہ اُٹیاں کو اشاریاں دے نال ڈسیندا ہتے کجھ بول نہ سگا۔^{۲۳}۔ وُل ایویں تھیا کہ جڈاں اؤں دی خدمت دے ڈیں پورے تھی گئے تان اوہ اپنے گھر لگا گیا۔^{۲۴}۔ اُٹیاں اُٹیاں دے بعد اوندی ڈال الیشیع ڈھڈ نال تھی گئی۔ لے اوندے پنج مہینے تک اپنے آپ کو ایہ آکھ کے اُٹکھ رکھیا کہ۔^{۲۵}۔ جڈاں خداوند میڈی عزتی لوگاں وچوں دور کرن کیتے میڈے نگاہ کیتی، اُٹیاں ڈیواراں اچ اؤنے میڈے کیتے ایویں کیتا۔^{۲۶}۔ جیہویں مہینے وچ جبرائیل فرشتہ خدا دی طرفوں ناصرت نامی گلیل دے یک شہر اچ یک

کنواری دے کول بھیجا گئے۔²⁷ ۲۷۔ جیندی منگنی داؤد دے گھرلہ دیک جوآن یوسف ناں دے نال تھئی ہالہ اؤں کنواری دا ناں مریم ہائی۔²⁸ ۲۸۔ ول فرشتہ اؤں کو اندر آکے آکھیا سلام تیکو جیندے فضل تھیلے! خداوند تیڈے نالے۔²⁹ ۲۹۔ اوہ این کلام تھوں بہوں پریشان تھی گئی تے سوچن لگی کہ ایہ کیئو جیا سلامے³⁰ ۳۰۔ فرشتہ اؤں کو آکھیا اے مریم! گھبرا نہ کیونکہ خداوند دی طرفوں تیڈے فضل تھیا ہے۔³¹ ۳۱۔ تے توں ڈھڈ نال ہوسیتے تون پتر جمسیتے اونداناں یسوع رکھیں۔³² ۳۲۔ او نیک ہوسیتے خدا تعالیٰ دا پتر اکھواسی۔ تے خداوند خدا اوندے پیئو داؤد دا تخت اؤں کو ڈیسی۔³³ ۳۳۔ تے او یعقوب دے گھرلے اخیر تک بادشاہی کریسی۔ اوندی بادشاہی دا آخر نہ تھیسے۔³⁴ ۳۴۔ مریمنے فرشتہ کو آکھیا ایہ کیویں تھی سگدے جڈاں کہ میں کئیں جوآن کو نئیں جان دی۔³⁵ ۳۵۔ تے فرشتہ جواب اچ اؤں کو آکھیا کہ روح القدس تیڈے نازل تھیسے۔ خدا تعالیٰ دی قدرت تیڈے چھاں کریسی۔ اوندے پاروں اوہ پاک بال خدا دا پتر اکھواسی۔³⁶ ۳۶۔ تے ڈیکھ تیڈی رشتہ دار الیشیع دے وی بڈھ وارے پتر تھیوں آلیہ۔ اوہ جیڑی بال نہ جم سگدی ہائی چھیواں مہینے۔³⁷ ۳۷۔ کیونکہ جو کجھ خدانے آکھیا ہائی اوبہ کار نہ تھیسے۔³⁸ ۳۸۔ مریمنے آکھیا ڈیکھ میں خداوند دی عبادت کرن آلی ہاں میڈے کیتے تیڈے کلام دے مطابق تھیوے۔ ناں فرشتہ اؤں دے کولوں لگا گیا۔³⁹ ۳۹۔ اؤں دیواراں وچ چھیتی نال مریم پڑی ملک اچ یہوداہ دیک شہر کو گئی۔⁴⁰ ۴۰۔ تے زکریا دے گھر اندر آکے الیشیع کو سلام کیتا۔⁴¹ ۴۱۔ جیویں ای الیشیعنے مریم دا سلام سُنیا تا ایویں تھیا کہ بال اوندے ڈھڈھ خوش تھی گیلے الیشیع روح القدس نال بھر گئی۔⁴² ۴۲۔ اچے آواز نال آکھن لگی تون عورتاں وچوں خوش قسمت پیئے ڈھڈھ دا پھل وی خوش قسمت ہے۔⁴³ ۴۳۔ تے میڈے آکھیا کہ میڈے خداوند دی ماں میڈے کول آئی؟۔⁴⁴ ۴۴۔ کیوں جو ڈیکھ جیویں ہی تیڈے سلام دی آواز میڈے کن اچ آئی بال خوشی دے پاروں میڈے ڈھڈھ اچ خوشی تھی پیا۔⁴⁵ ۴۵۔ تے اوہ خوش قسمت ہے جیڑی ایمان گھن آئی کیونکہ جو گالہیں خداوند دی طرفوں اؤں کوں آکھیاں ہن اوہ پوریاں تھیسن۔⁴⁶ ۴۶۔ ول مریمنے آکھیا کہ میڈی جان خداوند دی وڈیائی کریندی ہے۔⁴⁷ ۴۷۔ تے میڈی رُوح میڈے نجات ڈیوں لے خدا تھوں خوش تھئی۔⁴⁸ ۴۸۔ کیونکہ اؤں اپنی عبادت کرن آلی بندی دی بدحالی نگاہ کیتی تے ڈیکھ ہن تھوں گھن کبر زملہ دے لوگ میکوں خوش قسمت آکھسن۔⁴⁹ ۴۹۔ کیونکہ اؤں ذات کریمے میڈے کیتے وڈے وڈے کم کیتے تے اوندناں پاک ہے۔⁵⁰ ۵۰۔ جیڑے اوندے کنوں ڈردے اُنہاں اوندناں رحم پر دوار اچ ہوسی۔⁵¹ ۵۱۔ اؤںنے اپنی بانہ نال زور ڈکھیا کہ جیڑے اپنے آپ کو وڈا سمجھدے اُنہاں کو حیران کر ڈے۔⁵² ۵۲۔ اؤں زور آلیاں کو تخت تھوں پتا ڈتا جیڑے کمزور ہن اُنہاں کو طاقت ڈتی۔⁵³ ۵۳۔ اؤںنے بھک بندیاں کو جنگیاں شیناں ڈتیاں تے پیسے آلیاں کو کنگال کر ڈتا۔⁵⁴ ۵۴۔ اؤںنے اپنے خدمت گار اسرائیل کو سنبھال گدے تاں جو اپنی رحمت کو یاد کرے۔⁵⁵ ۵۵۔ جو ابرامہ اوندی نسلے اخیر تک راہسی جیویں اؤںنے ساڈے پیو ڈاڈا کو آکھیا ہائی۔⁵⁶ ۵۶۔ تریئے مہینے الیشیع دے کول رہے مریم اپنے گھر واپس لگی گئی۔⁵⁷ ۵۷۔ ول الیشیع دے بال جمن دا ویل آگئے تے اوندے پتر تھیا۔⁵⁸ ۵۸۔ تے اوندے مسایاں رشتہ داراں کوں جیڑے ویل پتا لگے کہ خداوند دی طرفوں اوندے وڈی رحمت تھئی ہے تاں اُنہاں نے بھوں خوشی کیتی۔⁵⁹ ۵۹۔ اُتھویں ڈیں اؤں بال دی طہور دا ویل آیا تے اوندناں اوندے پیئو دے ناسے زکریا رکھن لگے۔⁶⁰ ۶۰۔ پر اوندی ماں آکھ نئیں بلکہ ایندا ناں یوحنا رکھیا ونجے۔⁶¹ ۶۱۔ لوگاں آکھیا کہ تیڈے گھرلہ اچ کئیں دا ایہ ناں نئیں۔⁶² ۶۲۔ ول اُنہاں نے بال دے پیئو کوں اشارے نال پچھیا کہ تون ایندا کیا ناں رکھنا چاہندا پئیں؟⁶³ ۶۳۔ اوندے پیئو لکھن کیتے تختی منگائی۔ اوندے لکھیا کہ ایندا ناں یوحنا ہے۔ تے سارے ہک بک رہ گئے۔⁶⁴ ۶۴۔ ابڑ گت اوندی زبان کھل کھل گئی۔ اوہ بولن لگے پیلے خدا دی تعریف کریںدا رہا۔⁶⁵ ۶۵۔ تے اُنہاں دے آس پاس راہن لے حیران تھی گئے۔ یہودیہ دے سارے پڑی علاقہ اچ اُنہاں ساریاں گالہیں دا چرچا تھی گئے۔⁶⁶ ۶۶۔ سارے سنن آلیاں نے اُنہاں کو اپنے دل اچ سوچ کے آکھ کہ ایہ بال کیئوں جیا ہوسی؟ کیونکہ خداوند دا پتر اوندے تھا۔⁶⁷ ۶۷۔ اؤں بال دا پیئو زکریا روح القدس نال بھر گیا۔ نبوت نال آکھن لگا کہ۔⁶⁸ ۶۸۔ خداوند اسرائیل دے خدا دی تعریف تھیوے کیونکہ اؤں نے اپنے بندیاں رے نظر کر کے اؤں بچا گدا۔⁶⁹ ۶۹۔ تے اپنے خادم داؤد دے خاندان اچ ساڈے کیتے نجات گھلی۔⁷⁰ ۷۰۔ جیویں کہ اؤں نے اپنے پاک نبیاں دی راہیں آکھیا ہا جو کہ دنیا دے مڈھوں تھیندے آئیں۔⁷¹ ۷۱۔ یعنی ساکوں ساڈے دشمنان تھوں تے سارے دشمنی کرن آلیاں دے پتر تھوں نجات ڈتی۔⁷² ۷۲۔ تاں جو ساڈے پیئو ڈاڈلے رحم تھیوے تے اپنے عہد کو یاد فرملے۔⁷³ ۷۳۔ یعنی اؤں قسم کو جیڑی اؤں نے ساڈے پیئو ابرام نال کھادی ہا۔⁷⁴ ۷۴۔ کہ اوہ ساکو ایہ ڈیسی کہ اپنے دشمنان دے پتر تھوں آزاد تھیوے۔⁷⁵ ۷۵۔ اوندے حضور پاک تھی کہ راستبازی دے نال ساری عمرہ خوف اوندی عبادت کروں۔⁷⁶ ۷۶۔ ول تون اے بال خدا دا نبی اکھویسین کیونکہ تون خداوند دی راہ تیار کرن کیتے اوندے لگے لگے جلسیں۔⁷⁷ ۷۷۔ تاں جو اؤں دے لوگاں کو رائی دا علم ڈیوے تاکہ اُنہاں کو گناہاں دی معافی حاصل تھیوے۔⁷⁸ ۷۸۔ ایہ ساڈے خدا دی رحمت نال تھیسے جیئ دے پاروں عالم بالا دا سورج ساڈے ظاہر کریسی۔⁷⁹ ۷۹۔ تاں جو اُنہاں کو جیڑے اندھارے موت دے پرچھاویں وچ بیٹھیں سوچھلا ڈیوے تے ساڈے پیراں کو سلامتی دی راہ تے راوے۔⁸⁰ ۸۰۔ تے اوہ بال ودھداتے روح اچ طاقت پاندا گیا۔ اسرائیل ظاہر تھیوں دے ڈیں تائیں جنگلاں اچ رہا۔

۱۔ اُنہاں ڈیپاں اِچ ایویں تھیا کہ فیصر اوگوستس نے ساری دنیا دے راہوں لے لوگاں کو گین دا حکم دتا۔^۲ شام اِچ کورنیس دے حکومت دے دور اِچ پہلی واری لوگاں کو گینا گیا۔^۳ ایں کیتیر بندہ اپنے اپنے شاہر کو گیا تاں جو ایں گنتی دے پاروں اپنا ناں لکھواوے۔^۴ یوسف وی گلیل دے شاہر ناصرہ تھوں پھویدے دے قصبہ بیت لحم کو گیا۔ جیڑا داؤد دا شاہر آکھیا ویندا ہا۔ کیونکہ اوہ داؤد دے خاندان دے اوندی نسل تھوں ہا۔^۵ اوہ ناں لکھواون کیتے اپنی منگیندی مریم دے نال گیا جیڑی اُمید نال ہائی۔^۶ جیڑے ویلے اوہ اُنہاں ہن تاں مریم دے بال جمن دا ویلہ آگئے۔^۷ ول اوندی پلٹیٹی دا پتر جمیا لے اؤسے اؤں کو نرم کپڑے اِچ لپیٹ کے کھڑلی اِچ رکھیا کیونکہ اُنہاں کو سر لکاؤن دی جاہ کتے نا ملی۔^۸ اؤں علاقہ اِچ آجڑی رات کو اندھارے اِچ اپنے اِچڑ دی رکھوالی پتہ کریندے ہن۔^۹ ابڑ گت اُنہاں دے خداوند دا ہک فرشتہ ظاہر تھئے۔ لے خداوند دا جلال اُنہاں دے آسے پاسے روشن تھی گیا تے اوہ بیوں ڈر گئے۔^{۱۰} پتر فرشتہ اُنہاں کو آکھیا گھبراؤ نہ کیونکہ ڈیکھو میں تباکوں وڈی خوشی دی خبر ڈیندا ہاں جیڑی سارے لوگاں کیتے ہوسی۔^{۱۱} کہ آج داؤد دے شاہر اِچ تباڈے کیتے ہک چھڑاؤن آلا جم گئے یعنی مسیح خداوند۔^{۱۲} ایندا تباڈے کیتے ایہ نشان ہوسی کہ تسان ہک بال کو کپڑے وچ لپیٹا ہولتے کھڑلی وچ پاتا ہویا پاسو۔^{۱۳} ابڑ گت اؤں فرشتہ دے نال ہک بیوں وڈا آسمانی لشکر خدا دی تعریف کریندے ہوئے ایہ آدھوٹہ ظاہر تھیا۔^{۱۴} "آسمان دے خدا دی تعریف تھیوے لے زمین دے اُنہاں بندیاں دے نال جنہاں تھوں اوہ راضی ہے صلح۔"^{۱۵} جڈاں فرشتہ اوندے کولوں آسمان دے لگے گئے تاں آجڑیاں ہک دوجہ کو آکھیا "جلو بیت لحم کو جُلوں لے جیڑی اے گالھ تھئی ہے لے جیندے بارے ساکو خداوند دے ڈسایا ہے وچ کے ڈیکھو۔"^{۱۶} اوہ جلدی نال اُنہاں پچ گئے لے مریم یوسف کو ڈٹھا لے بال کو کھڑلی وچ ڈٹھا۔^{۱۷} جڈاں اُنہاں دے بال کو ڈیکھ گئے تاں بال دے بارے اِچ جیڑا کجھ اُنہاں دے ڈٹھا لے لوگاں کو ڈسایا۔^{۱۸} جنہاں دے آجڑیاں کولوں اے گالہیں سُنیان ہن اوہ سارے بیوں حیران تھئے۔^{۱۹} پتر مریم ایہ ساریاں گالہیں جیڑیاں سُنیان ہن اُنہاں کوں اپنے دل اِچ رکھ کے اُنہاں دے غور کریندی راہی۔^{۲۰} لے آجڑی جیویں اُنہاں کو ڈسایا گیا ہا۔ سُن کتے ڈیکھ کے خدا دی تمجید تعریف کریندے ہوئے واپس لگے گئے۔^{۲۱} اُنہویں ڈیں جیڑے ویلے بال دے طہور دا ڈیں آیا تاں اُنہاں دے اوندی ناں یسوع رکھیا جو فرشتہ اوندے جمن کولوں پہلے ڈسایا ہا۔^{۲۲} جڈاں موسیٰ دی شریعت دے مطابق اُنہاں دے پاک ہون دے ڈیں پورے تھی گئے تاں مریم یوسف یروشلم دی پیکل اِچ بال کو خداوند دے حضور گھن لے۔^{۲۳} جیویں کہ خداوند دی شریعت اِچ لکھا لاتھ کہ "ہر پہلوٹھا جیڑا اپنی ماں دا رحم کھولیندا ہے اوہ خداوند کیتے مخصوص کیتا ویسی۔^{۲۴} اوہ قربان کیتے جانور وی گھن لے جیویں کہ خداوند دی شریعت اِچ لکھا لاتھ۔" قمریاں یا کبوتران دا ہک جوڑا لایا وچ۔^{۲۵} ڈیکھو یروشلم اِچ شمعون ناں دا ہک بندہ اوہ بندہ نیک ہا لے اؤسے اپنے آپ کو خدا کیتے الگ کر رکھیا ہا۔ اوندے وچ پاک روح پائی لے اوہ اسرائیل کیتے تسلی ڈیون دی راہ ڈیڈا ہا۔^{۲۶} پاک روح دے وسیلے نال اوندے ظاہر تھیا کہ جڈاں تائیں اوہ خداوند دے مسیح کو ڈیکھ نہ گھنسی مرسی کتے ناں۔^{۲۷} ہک ڈیں او پاک روح دے وسیلے نال پیکل اِچ آیا۔ جیڑے ویلے یسوع دے ماں پیٹو اؤں کو شریعت دے دستور دے مطابق پیکل اِچ گھن لے۔^{۲۸} ول شمعون دے بال کو اپنی گودی وچ چلکتے خدا دی تعریف کریندے ہویاں ایہ آکھیا۔^{۲۹} "اے خداوند اپنے کلام دے مطابق ہن اپنے خادم کو سلامتی نال گھن وچ۔"^{۳۰} کیونکہ میڈی اکھاں تیدی نجات ڈیکھ گیدی ہے۔^{۳۱} جیڑی توں سارے لوگاں کیتے تیار کیتی ہے۔^{۳۲} ایہ غیر قوماتے ظاہر تھیں آلا نور لے اسرائیل دے لوگاں دا جلال ہے۔^{۳۳} بال دا پیٹو ماں اوندے بارے وچ ایہ گالہیں سُن کے حیران تھے۔^{۳۴} ول شمعون دے اؤں کو برکت دتی لے مریم کو آکھیا۔ "اے بال اسرائیل دے بیوں سارے لوگاں دے ڈھاوئے اُنہن کیتے نشان مقرر کیتا گیا ہے۔ جیندی مخالفت کیتی ویسی۔^{۳۵} لے تیدی جان تلوار نال زخمی کیتی ویسی تاں جو بیوں سارے لوگاں دے دِلان دے خیال ظاہر تھی وچن۔^{۳۶} اُنہاں حنا ناں دی ہک نبیہ وی راہندی ہائی۔ اوہ آشر دے قبیلے وچون فتوایل دی دھی ہائی۔ اوہ بیوں بڈھی ہائی۔ اؤسے ویاہ کرکے ست سال اپنے پتہ دے نال گزارے۔^{۳۷} اوہ چوراسی سال تھوں بیوہائی۔ لے اوہ پیکل تھوں آج نہ تھیندی ہائی۔ اوہ رات ڈیں روزے دے اواواں دے نال خدا دی عبادت کریندی راہندی ہائی۔^{۳۸} اؤں ویلے ای اوہ اوندے کول آئی لے خدا دا شکر کرن لگی۔ اوہ بندیاں نال اؤں بال دے بارے گالہیں کرن لگی جو یروشلم دے چھڑاواں لے دی تانگ اِچ ہن۔^{۳۹} جڈاں اوہ خداوند دی شریعت دے مطابق سب کجھ کرچکے تاں اوہ گلیل اِچ اپنے شاہر ناصرہ کو لگے گئے۔^{۴۰} اوہ بال ودھلتے عقل مندی اِچ ترقی کریندا گیا۔ لے خدا دا فضل اؤندے۔^{۴۱} اوندے ماں پیٹو ہر سال عید فصح مناوون کیتے یروشلم ویندے۔^{۴۲} جڈاں اوہ بارہ سال دا تھیا تاں اوہ ول دستور دے مطابق عید کیتے لے۔^{۴۳} جڈاں اوہ عید دے ڈیں پورے تھی گئے تاں واپس اپنے گھر دی طرف سفر کیتا۔ ہر یسوع یروشلم اِچ ای رہ گیا۔ لے اوندے ماں پیٹو کوں اپن گالھ دا پتا نہا۔^{۴۴} اُنہاں دے سوچے کہ یسوع اؤں قافلہ دے نال ای ہوسی جیڑے اُنہاں دے نال سفر کریندے پتہ ہن۔ ایہ سوچے کہ اوہ ٹردے راہے۔^{۴۵} جڈاں اوہ اُنہاں کو نہ ملا تاں اوہ یروشلم اِچ واپس آگئے۔ لے اُنہاں اؤں کو گولنا شروع کرڈتا۔^{۴۶} تریہ ڈیں بعد اُنہاں دے یسوع کو پیکل اِچ استادان دے وچ بیٹھوئے اُنہاں دی گالہیں سُن دے لے اُنہاں دے نال سوال و جواب کریندے ہوئے ڈٹھا۔^{۴۷} سارے جو اوندی سُنندے پتہ ہن اوندی عقلیت جواب ڈیون تھوں پتہ حیران ہن۔^{۴۸} جڈاں اُنہاں دے اؤں کوں ڈٹھا تاں اوہ حیران رہ گئے۔ اؤں دی ماں دے اؤں کو آکھیا "پتر، تون کیوں ساڈے نال ایویں کیتے؟ ڈیکھ میرے تیدا پیٹو بیوں پریشان تھی کے تیکو گولیندے راہے۔^{۴۹} اؤں دے اؤں کو آکھیا "تساں میکوں کیوں گولیندے ہاؤے؟ کیا تساں نیں وے جان دے کہ میکو اپنے باپ دے گھر ہونا ضروری ہا۔^{۵۰} ہر جو اؤسے آکھ اور اوندی مطلب نہ سمجھ سکے۔^{۵۱} ول اوہ اُنہاں دے نال ناصرہ کو اپنے گھر لگا گیا لے اُنہاں دی گالھ منیندا رہیا۔ اوندی ماں اُنہاں گالہیں کو اپنے دل وچ رکھ کے اُنہاں دے غور کریندی راہی۔^{۵۲} یسوع عقل مندی دے قدوقامت وچ لے خداتے انسانان دی نگاہ اِچ مقبول تھیندا گیا۔

۱- تیریاں قیصر دی حکومت دے پندرھویں سال جڈاں یہودیا دا گورنر پینٹس پیلطس ہستہ پرودیس گلیل دلتے اوندے بھرا فلپ اتوریہ ترخونی تس لے لسانیاں ابلینہ دا حاکم ہا۔ ۲- اؤں ولے حنلے کائفا سردار کابن ہن انہاں ڈیہواراں اچ جنگل اچ زکریا دے پتر یوحنا لے خدا دا کلام نازل تھیا۔ ۳- اؤں بے بردن دے آسوں پاسوں پھر دے پیاں گناہاں دی معافیہ توبہ دے بیتسم دے منادی کیتی۔ ۴- جیوں ک یسعیہ نی دی کتاب اچ لکھا لے کہ بیابان اچ ہک سڈن لے دی آواز آندی ہے۔ "خداوند دی راہ تیار کرو لے اوندے رستہ سیدھ بناو۔" ۵- ہر جھکی جاہ بھریج ویسی، ہر ہک پڑتے جھکی اوچی جاہ برابر کیتی ویسی۔ ٹیڑھ رستہ سیدھ کیتے ویسن لے اوکھی راہواں ٹھیک کیتیاں ویسن۔ ۶- سارے لوگ خدا دی نجات کڈ دیکھسن۔ ۷- یوحنا لے اؤں بندیاں دی بھیڑ کڈ جو بیتسم گھنن کیتے آئی ہائی آکھ۔ "اے سب دی نسل تہاکوں کیتے ڈساہے کہ آون آلی مصیبت تھوں بھج ونجو؟" ۸- توبہ دے موافق پھل گھن آولے اپنے آپ کڈ اپنے آکھنا بند کرو کہ ابراہام ساڈا پیٹو ہے۔ کیونکہ میں تہاکو آدھا ہاں کہ خدا انہاں پتھراں وچوں وی ابراہام کیتے بال جمن دی قدرت رکھیندا ہے۔ ۹- ہن درختاں دی جڑتے کھاڑا رکھا لاتھن جیڑا درخت پھل نیں ڈیندا اوہ کٹ کتے آگ اچ سٹیا ویسی۔ ۱۰- ول بندیاں دی بھیڑ وچوں بندیاں لے اؤں کڈ آکھیا۔ "ول ساکوں کیا کرنا چاہیدا ہے؟" ۱۱- اؤں لے انہاں کڈ جواب اچ آکھیا۔ "اگر کیتے دے کول ڈو چومے ہوون تاں اؤں کڈ چاہیدا ہے ہئی کہ اوہک اؤں کڈ چھوڑے جئیں دے کول نیں لے جیندے کول ٹکر ہے اوہ وی ایویں ای کرے۔" ۱۲- ول کجھ چنگی گھنن لے وی بیتسم گھنن کیتے لے انہاں لے اؤں کڈ آکھیا۔ "اُستاد ساکوں کیا کرنا چاہیدا ہے؟" ۱۳- اؤں لے انہاں کڈ آکھیا۔ "جتنا ڈیون کیتے آکھا گیا ہے اوندے کولوں زیادہ پیسہ نہ گھنو۔" ۱۴- کجھ سپاہیاں لے وی اوندے کولوں بچھیا، "لے ساڈے بارے کیا حکم ہے؟ ساکوں کیا کرنا ہوسی؟" اؤں لے انہاں کڈ آکھیا کیتے کولوں زبردستی پیسہ نہ گھنو لے کیتے جھوٹا الزام نہ لاو۔ اپنی تنخواہ گزارہ کرو۔" ۱۵- اؤں ولے لوگ وڈی جینی نال مسیح دے آون دی راہ ڈیڈھن لے ہر کوئی اپنے دل اچ ایو سوچیندا ہا کہ ایہ تھی سگدے کہ یوحنا ہی مسیح ہے۔ ۱۶- یوحنا لے جواب اچ انہاں ساریاں کڈ آکھیا، "میں تاں تہاکوں ہائی نال بیتسم ڈیندا ہاں ہر جو میڈے بعد آون آلا ہے اوہ میڈے کولوں بیوں زور آورے لے میں ایں قابل وی نیں کہ اوندی جٹیاں دے تسمہ وی کھول سگاں اوہ تہاکوں پاک روح لے آگ نال بیتسم ڈیسی۔" ۱۷- اوندے جھج اوندے پتھ اچ ہے تاں جو اپنے کھلیاں کڈ صاف کرے کتے کڈ تاں اپنے کھتے اچ جمع کرے۔ پتر بھوں کڈ اؤں آگ اچ سڑیسی جیڑی کڈاں بھجن آلی نیں۔ ۱۸- اؤں لے بیوں ساری نصیحتاں دے نال بندیاں کڈ خوشی دی خبر سنائی۔ ۱۹- یوحنا لے ملک دے چوتھ دے حاکم پرودیس لے انہاں دی ساریاں ہرائیاں دے پاروں جو اوہ کریندا ہا لے ایندے پاروں وی کہ اؤں لے اپنے بھرا فلپ دی بیوی پرودیس نال ویاہ کیتا ہویا ہا۔ بُرا بھلا آکھیا۔ ۲۰- پرودیس ہک بیہ گناہ کیتے کہ یوحنا کڈ قید اچ سٹ ڈتا ہا۔ ۲۱- جڈاں سارے لوگ بیتسم گھنن کیتے آندے پتھن تاں یسوع وی بیتسم گدا ول جڈاں اوہ دُعا کریندا پیا ہا تاں آسمان کھل گیا۔ ۲۲- لے پاک روح آسمانی صورت اچ کیوتر دی شکل اچ نازل تھیا۔ اؤں ولے آسمان تھوں ہک آواز آئی۔ "توں میڈا پیارا پتر پٹن جیندے نال میں پیار کریندا ہاں۔ تیڈے کولوں میں خوش پیں۔" ۲۳- جیڑے ولے یسوع نے آپ تعلیم ڈیونا شروع کیتا تاں اوہ تقریباً تریح سال دا ہا۔ (لے جیویں آکھاویندا ہا) اوہ یوسف دا پتر ہا۔ ۲۴- لے اوہ عیسیٰ دا پتر ہا اوہ متاب دا پتر ہا، لے اوہ لاوی دا پتر ہا، لے اوہ ملکی دا پتر ہا، لے اوہ بنیہ دا پتر ہا، لے اوہ یوسف دا پتر ہا۔ ۲۵- لے اوہ متیہ دا پتر ہا، لے اوہ عاموس دا پتر ہا، لے اوہ ناحوم دا پتر ہا، لے اوہ اسلیا دا پتر ہا، لے اوہ نوگ دا پتر ہا۔ ۲۶- لے اوہ ماعت دا پتر ہا، لے اوہ متیہ دا پتر ہا، لے اوہ شمععی دا پتر ہا، لے اوہ یوسیح دا پتر ہا، لے اوہ یوداہ دا پتر ہا۔ ۲۷- لے اوہ یوحنا دا پتر ہا، لے اوہ ریسہ دا پتر ہا، لے اوہ زربابل دا پتر ہا، لے اوہ سیالٹی ایل دا پتر ہا، لے اوہ نیری دا پتر ہا۔ ۲۸- لے اوہ ملکی دا پتر ہا، لے اوہ آدی دا پتر ہا، لے اوہ قوسام دا پتر ہا، لے اوہ المودام دا پتر ہا، لے اوہ عیر دا پتر ہا۔ ۲۹- لے اوہ یسوع دا پتر ہا، لے اوہ البضر دا پتر ہا، لے اوہ یوریم دا پتر ہا، لے اوہ منات دا پتر ہا، لے اوہ لاوی دا پتر ہا۔ ۳۰- لے اوہ شمعون دا پتر ہا، لے اوہ یہودہ دا پتر ہا، لے اوہ یوسف دا پتر ہا، لے اوہ یونان دا پتر ہا، لے اوہ الباقیم دا پتر ہا۔ ۳۱- لے اوہ ملہا دا پتر ہا، لے اوہ مینا دا پتر ہا، لے اوہ متتا دا پتر ہا، لے اوہ ناتن دا پتر ہا، لے اوہ داود دا پتر ہا۔ ۳۲- لے اوہ یسی دا پتر ہا، لے اوہ عوبید دا پتر ہا، لے اوہ بوغر دا پتر ہا، لے اوہ سلمون دا پتر ہا، لے اوہ نحسون دا پتر ہا۔ ۳۳- لے اوہ عمینداب دا پتر ہا، لے اوہ ادمین دا پتر ہا، لے اوہ ارنی دا پتر ہا، لے اوہ حصرون دا پتر ہا، لے اوہ فارص دا پتر ہا، لے اوہ یہودہ دا پتر ہا۔ ۳۴- لے اوہ یعقوب دا پتر ہا، لے اوہ اصحاق دا پتر ہا، لے اوہ ابراہام دا پتر ہا، لے اوہ تاراح دا پتر ہا، لے اوہ نحور دا پتر ہا۔ ۳۵- لے اوہ سروج دا پتر ہا، لے اوہ رعو دا پتر ہا، لے اوہ فلج دا پتر ہا، لے اوہ عبر دا پتر ہا، لے اوہ سیلج دا پتر ہا۔ ۳۶- لے اوہ قینان دا پتر ہا، لے اوہ ارفکسد دا پتر ہا، لے اوہ سیم دا پتر ہا، لے اوہ نوح دا پتر ہا، لے اوہ لمک دا پتر ہا۔ ۳۷- لے اوہ متوسلج دا پتر ہا، لے اوہ حنوک دا پتر ہا، لے اوہ یارد دا پتر ہا، لے اوہ محلل ایل دا پتر ہا، لے اوہ قینان دا پتر ہا۔ ۳۸- لے اوہ انوس دا پتر ہا، لے اوہ سیت دا پتر ہا، لے اوہ آدم دا پتر ہا، لے اوہ خدا دا پتر ہا۔

۱۔ وُل یسوع پاک روح دے نال بھریج کے دریلے پردن تھوں واپس ولیاتے روح تھوں ہدایت پلک بیابان دے طرف لگا گیا۔ ۲۔ جتھاں او چالیں ڈیں تائیں شیطان تھوں آزما یا گیا۔ ایں دوران اؤں نے کجھ نا کھادائے وُل اخیر کؤ اؤں کؤ بھک لگی۔ ۳۔ شیطان نے اؤں کؤ آکھیا، "اگر تُوں خدا دا پُتر پئیں تاں ایناں پتھراں کؤ حکم ڈے کہ ایہ ٹکر بن وِجن۔" ۴۔ یسوع نے اؤں کؤ جواب ڈتا، "ایہ وی لکھیا ہے کہ بندہ صرف ٹکر پی نال جیوندا نہ رسی۔" ۵۔ وُل شیطان اؤں کؤ پک اُچی جامتے گھن گیا تہ کو واری اؤں کؤ ساری دنیا دی بادشاہت ڈیکھائی۔ ۶۔ شیطان نے اؤں کؤں آکھیا، "میں تہاکوں ایناں ساریاں سلطنتاں دا اختیارے اُنہاں دی شان و شوکت دے ڈیساں۔" میں ایہ ایں کیتے کر سگدا ہاں کیونکہ اُنہاں ساریاتے اختیار میکؤ ڈتا گیا ہے اُتے جیں کؤں چاہندا ہاں اؤں کؤں ڈے ڈیندا ہاں۔ ۷۔ اگر تُو میڈے سامنے جھکا تھی کہ میکو سجدہ چا کر اُتے میڈی عبادت کر تاں ایہ سارا کجھ تہیڈا تھی ویسی۔ ۸۔ پَر یسوع نے جواب اِچ اؤں کؤ آکھیا، "ایہ وی لکھا لاتھ کہ صرف اپنے خدا دی عبادت کر، اُتے صرف اوندی خدمت کر۔" ۹۔ وُل شیطان یسوع کؤ یروشلم گھن گیا اُتے اؤں کؤ پکل دی سب تھوں اُچی جامتے گھن گیلے اُنہاں ونج کے آکھیا، "اگر تُوں خدا پُتر پئیں تاں اِنہوں اپنے آپ کؤ تھلے سٹ ڈے۔" ۱۰۔ کیونکہ لکھا لاتھ کہ اوہ (خدا) اپنے فرشتیاں کؤ حکم ڈیسی کہ اوہ تہیڈی حفاظت کرن۔ ۱۱۔ اُتے اوہ تیکوں اپنے تہاں چا گھنسن، تاں جو تہیڈے پیراں کؤں تھڈا نہ لگے۔ ۱۲۔ یسوع نے اپنے آدھ بھٹے اؤں کؤ جواب ڈتا کہ، "تُوں خداوند اپنے خدا کؤ نہ آزما۔" ۱۳۔ جیہڑے ویلے شیطان یسوع کؤ آزما چکا۔ تاں اوہ تھوڑی دیر کیتے یسوع کو چھوڑ کے لگا گیا۔ ۱۴۔ وُل یسوع پاک روح نال بھریج کے گلیل کؤ واپس آیا تاں سارے علاقہ اِچ اوندی خبر پھیل گئی۔ ۱۵۔ اوہ اُنہاں دے عبادت خانیاں اِچ تعلیم ڈیون لگا۔ اُتہر کؤئی اوندی تعریف کریندا ہا۔ ۱۶۔ اوہ ناصرۃ اِچ جتھاں اوہ وڈا تھیا ہا، اُتے اپنے دستور دے مطابق اوہ سبت اُتے ڈیں عبادت خانہ اِچ گیا اُتے کھڑا تھی کے آسمانی کتاب وچوں پڑھن لگا۔ ۱۷۔ وُل اؤں کؤ یسعیاہ نبی دا طومار ڈتا گیا، اؤں نے طومار کؤ کھولا اُتے اُنہوں پڑھن لگا جتھاں ایہ لکھا ہا کہ، "۱۸۔" خداوند دی روح میڈے اُتے ہے۔ کیوں جو اؤں نے میکو غریباں کؤ خوشی دی خبر سناون کیتے مَسح کیتا ہے اؤں نے میکو قیدیاں دی آزادی دا اعلان کرن اُتے جیہڑے ڈبندھ تہن اُنہاں کؤ آکھیاں ڈیونے ستلے بویاں کؤ آزاد کراں۔ ۱۹۔ اُتے خداوند دے سال مقبول دا اعلان کرن کیتے گھلیا ہے۔ ۲۰۔ وُل اؤں نے طومار کؤ بند کر کے عبادت خانہ دی خدمت کرن لگے کؤ واپس ڈے ڈتا۔ اُتے بیٹھ گیا۔ عبادت خانہ وچ بیٹھ سارے بندیاں دیاں نظراں اوندے تہن۔ ۲۱۔ اؤں نے اُنہاں کؤ آکھنا شروع کیتا، "جیویں کہ تُوں سُنہ آج ایہ نوشتہ پورا تھیا۔" ۲۲۔ اؤں نے جو کجھ آکھ اُنہاں جیہڑے لوگ تہن اُنہاں ساریاتے اوندی گواہی ڈتی۔ اُتے اوندے من وچوں فصل نال بھریاں بویاں گالیں سُن کے حیران تھئے۔ اوہ آکھن لگے، "کیا ایہ یوسف دا پُتر نیں؟" ۲۳۔ یسوع نے اُنہاں کؤ آکھیا کہ ایہ مثال تُوں سُناں میڈے آکھسو کہ "اے حکیم پہلے تُوں اپنے آپ کؤ تاں چنگا کر۔ جو کجھ آساں سُنلے کہ تُوں کفرنحوم اِچ کیتا ہے اُتھاں وی اپنے پیٹو ڈاڈے دے شاہر اِچ کر کے ڈکھا۔" ۲۴۔ اؤں نے ایہ وی آکھیا، "میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ کیش نبی کؤ اوندے اپنے ملک اِچ قبول نیں کیتا ویندا۔" ۲۵۔ پَر میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ ایلیاہ دے زملہ اِچ اسرائیل اِچ بہوں ایہو جیاں عورتاں تہن جنہاں دے پٹے مَر گتھن، جیہڑے ویلے آسمان بند تھی گیا اُتے ساڑھ تریہ سال مینہ نا وسیاتے ساری زمین تے کال ہا۔ ۲۶۔ پَر ایلیاہ کؤ اُنہاں عورتاں وچوں کیش دے کول نہ گھلیا گیا ہا۔ پَر اوہ اؤں بیوہ دے کول جیہڑی صیدا دے نیڑے ہک شاہر صاریت اِچ رابندی ہائی گھلیا گیا ہا۔ ۲۷۔ الیشع نبی دے زملہ اِچ اسرائیل اِچ بہوں سارے کوڑھی تہن پَر شامی نعمان کوڑھی دے سوا کوئی وی چنگا نہ تھیا ہا۔ ۲۸۔ عبادت خانہ اِچ جڈاں لوگاں نے ایہ گالیں سُنیتے او سارے غصہ نال بھر گئے۔ ۲۹۔ اوہ اؤں کؤ زیردستی پھدکے شاہر تھوں باہر پہاڑی دے اُتے گھن گئے جتھاں اوہ شاہر آباد ہا۔ تاں جو اؤں کؤ اؤں پہاڑی تھوں تھلے سٹ چھوڑن۔ ۳۰۔ پَر اوہ اُنہاں دے وچوں نکل کے لگا گیا۔ ۳۱۔ وُل اوہ گلیل دے ہک شاہر کفرنحوم کؤ گیا اُتے سبت اُتے ڈیں عبادت خانہ اِچ بندیاں کؤ تعلیم ڈیون لگا۔ ۳۲۔ اوہ اوندی تعلیم تھوں بہوں حیران تھئے کیونکہ اوہ اختیار نال بولیندا ہا۔ ۳۳۔ ہک ڈیں عبادت خانہ اِچ ہک بندہ جیندے وچ پلید روح ہائی۔ اوہ اُچی آواز نال دھاڑاں پاون لگ گیا۔ ۳۴۔ اے یسوع ناصری تیکو ساڈے نال کیا کم ہے؟ کیا تُوں ساکو مار سٹن کیتے آیا پئیں؟ میں جان دا ہاں کہ تُوں کون پئیں! تُوں خدا دا قدوس پئیں۔ ۳۵۔ یسوع نے بُری روح کؤ جھٹکیا اُتے آکھیا، "چپ تھی ونج تے ایندے وچوں نکل ونج! تاں بُری روح نے اؤں بندے کؤ اُنہاں دے وچ ہی چلک زمین تے سٹ چھوڑے، اُتے اؤں بندے کؤ کؤئی نقصان پہنچلے بغیر ہی نکل گئی۔" ۳۶۔ سارے لوگ بہوں حیران تھئے اُتے آپس اِچ آکھن لگے، "ایہ کیہو جیا کلام ہے؟ اوہ اختیارے قدرت نال بُری روحاں کؤ حکم ڈیندا ہے تاں اوہی نکل ویندیاں تہن۔" ۳۷۔ ایں طرح تھیندے بویاں ایہ خبر سارے آسوں پاسوں پھیل گئی۔ ۳۸۔ وُل یسوع عبادت خانہ وچوں نکل کے شمعون دے گھر آیا۔ اُنہاں شمعون دی سَنس کؤ بہوں سخت بخار ہالے اُنہاں نے اؤں دے لگے اؤں دے کیتے منت کیتی۔ ۳۹۔ پَس اوہ کھڑا تھیا اُتے بخار کؤ جھڑکیا اُتے اوہ چنگی تھی گئی۔ اوہ جلدی نال اُٹھی کہ اُنہاں دے خدمت کرن لگ پئی۔ ۴۰۔ جیہڑے ویلے سورج نکلن لگا تاں لوگ اُنہاں ساریاں کؤ جیہڑے بیمار تہن اُتے کئی طرح دیاں بیماریاں اِچ پھسے ہوئے یسوع دے کول گھن لگے۔ اؤں نے اُنہاں وچوں ہر ہک تہن رکھتے اُنہاں کؤ چنگا کیتا۔ ۴۱۔ بہوں بندیاں وچوں بُری روحاں چخ دے پٹے اُتے ایہ آدھ بھٹے نکل گیاں، "تُو خدا دا پُتر ہے! یسوع نے بُری روحاں کؤں جھڑکیاتے اُنہاں کؤں بولن نہ ڈیندا کیونکہ اوہ جان دیاں تہن کہ اُوہو ای مسیح ہے۔" ۴۲۔ سویرے تَرکے ای یسوع علیحدگی اِچ دُعا کرن کیتے گیا۔ تاں بندیاں دی ہک وڈی بھیڑ اؤں کؤں گولیندے پٹے اُنہاں پُچ گئی۔ چلیاں نے بھیڑ کؤ یسوع تھوں دور رکھن دی کوشش کیتی۔ ۴۳۔ پَر اؤں نے اُنہاں کؤ آکھیا، "لازمی ہے کہ میں خدا دی بادشاہی دی خوشی دی خبر سناواں اُتے مُنادی دوجھ شاہراں وچ وی کراں کیونکہ ایں کیتے میں بھیجا گیا ہاں۔" ۴۴۔ وُل اوہ یہودیہ دے عبادت خانیاں اِچ مُنادی کریندا رہا۔

¹۔ اِن ایویں تھیا کہ لوگاں دی ہک وڈی بھیڑ خدا دا کلام سُنن کیتے یسوع دھاندی پئی پائی۔ اوہ گیسرت دی جھیل دے کنڈے کھڑا تھی گیا۔²۔ اُوں جھیل دے کنڈے ڈو کشتیاں کُ ڈٹھا۔ جتھاں مچھیرے کشتیاں تھوں اُتر کے اپنے جال صاف کر بندے پئے۔³۔ اُنہاں کشتیاں وچوں یسوع ہک کشتی وچ بیٹھا جیہڑی شمعون پطرس دی پائی یسوع اُوں کُ آکھیا کہ کشتی کُ کنڈے تھوں تھوڑا دور پانی اچ گھن وچ وِل اوہ کشتی وچ بیٹھ کے لوگاں کُ تعلیم ڈیون لگ پئے۔⁴۔ جیہڑے ویلے اوہ کلام سُنّا چُکے تان اُوں شمعون کُ آکھیا اپنی کشتی کُ ڈونگ پانی وچ گھن وچ لے مچھیاں پکڑن کیتے جال سٹو۔⁵۔ شمعون نے جواب اچ آکھیا۔ "اے اُستاد آساں ساری رات محنت کیتی ہے پر کجھ وی پتہ نئیں آیا، پر جیویں تُوں آدھا پس میں جال سٹیندا ہاں۔" جیہڑے ویلے اُنہاں جال سٹیا تان اُنہاں نے بہوں زیادہ مچھیاں پکڑیاں اِنھوں تائیں کہ اُنہاں دے جال پھٹن لگ پئے۔⁷۔ وِل اُنہاں نے اپنے سنگتیاں کُ سڈیا جیہڑے ڈوجھی کشتی تھیں تان جو اُنہاں دی مدد کیتے آون۔ اوہ لے لے اُنہاں ڈویں کشتیاں مچھیاں نال بھر گیاں لے کشتیاں پانی اچ دُبن لگ گیاں۔⁸۔ پر شمعون پطرس نے جیہڑے ویلے ایہ ڈٹھا تان اوہ یسوع دے لگ جُھک گیا لے آکھن لگا۔ "اے خداوند تُوں اِنھوں لگا وچ کیونکہ میں ہک گنہگار بندہ ہاں۔" ⁹۔ کیونکہ اوبے اوندے سنگتی اُوں شکار تھوں جیہڑا اُنہاں نے پکڑا ہاں بہوں حیران تھے۔¹⁰۔ اُنہاں وچ زبدي دے پتر یعقوبے یوحنا وی جیہڑے شمعون دے سنگتی ہا لے یسوع شمعون کُ آکھیا، گھبرا نہ، کیونکہ تُوں بندیاں کُ پکڑا کرہیسیں۔¹¹۔ جیہڑے ویلے اوہ اپنی کشتیاں کُ کنڈے گھن لے تان سارا کجھ چھوڑے اوندے پچھوں تریئے۔¹²۔ اُنہاں شاہراں وچوں ہک شاہرا اچ جڈاں یسوع آیا تان اُنہاں ہک بندہ جیندے سارے جسمے کوڑھ ہا۔ جیہڑے ویلے اُوں یسوع کُ ڈٹھا تان اوں منہ دے بہار ڈھ کو منت کرن لگا۔ "اے خداوند اگر تیکو پسند ہے تان میکوں معاف کر سگدیں۔" ¹³۔ یسوع اُوں دے پاس اپنا پتہ ودھایا لے اُوں کُ پتہ لایا لے آکھیا۔ "میں چاہندا ہاں کہ تُوں صاف تھی وچ۔" تان اُوں ویلے ای اوندہ کوڑھ ختم تھی گیا۔¹⁴۔ یسوع اُوں کُ حکم ڈتا کہ اوہ ایہ کیش کُ نہ ڈساوے، اُوں کُ آکھیا۔ "وچ اپنے آپ کُ کاہن کُ ڈکھا جیویں موسیٰ نے حکم ڈتا ہے۔ اُوں دے مطابق پاک و صاف تھیون دی قربانی چڑھا تان جو اُنہاں کیتے گواہی تھیوے۔" ¹⁵۔ پر ایہ خبر دُور دُور تک پھیل گئی۔ لے لوگاں دی وڈی بھیڑ بیماریاں تھوں جنگ تھیون کیتے اوندی تعلیم سُنن کیتے کٹھی تھی گئی۔¹⁶۔ یسوع بہوں واری ویران جاتے دُعا کرن کیتے ویندا ہا۔¹⁷۔ اُنہاں ڈیواراں اچ جڈاں اوہ تعلیم ڈیندا ہا تان اُنہاں فریسیہ شریعت دے اُستاد وی بیٹھن جیہڑے گلیل تے یہودی دے آسے پاس دے علاقیاں وچوں لے لے خداوند دی چنگا کرن آلی قدرت اُنہاں دے نال ہا۔¹⁸۔ وِل کجھ بندے مفلوک کُ کھٹے چاہے گھن لے۔ اوہ اُوں مفلوک کُ گھن کے اندر وچن دی کوشش کر بندے۔ تے راہ گولیندے پئے تان جو اُوں کُ یسوع سے سامنے گھن آون۔¹⁹۔ بندیاں دی بھیڑ دی وجہ تھوں اُنہاں کُ راہ نہ ملا۔ وِل اوہ بوڑیاں تھوں چڑھدے پئے جھتے گئے لے جھت اکھیڑے کھٹ کُ بندیاں دے وچ یسوع دے بالکل سامنے رکھ ڈتا۔²⁰۔ اُنہاں دا ایمان ڈیدھیاں ہویاں یسوع اُوں بندیاں کُ آکھیا۔ "تیدے گناہ معاف تھے" ²¹۔ صدوقیہ فریسی آپس اچ ایہ سوال کرن لگے کہ، "ایہ کون ہے جو کُفر آدھا ہے؟ کیونکہ خدا دے سوا کوئی گناہ معاف نئیں کر سگدا۔" ²²۔ پر یسوع اپنی رُوح اچ ایہ جان کہ اوہ کیا سوچندے۔ جواب اچ اُنہاں کُ آکھیا۔ "تساں اپنے دِل اچ کیوں شک کر بندے پوے؟" ²³۔ آساں کیا ہے؟ کیا تیدے گناہ معاف تھے یا ایہ کہ اُتھے پھر تریئے۔²⁴۔ پر تباکوں ایہ جان گھننا چاہدا ہے کہ اِن آدم کُ زمین تے گناہ معاف کرن دا اختیار ڈتا گیا ہے، میں تباکوں آدھا ہاں، "اُتھے اپنی کھٹ چلتے اپنے گھر لگا وچ۔" ²⁵۔ اوہ اُنہاں دے سامنے جلدی نال اُتھے بیٹھا لے جیہڑی کھٹے اوہ سٹتا ہا اُوں کُ چاہتے اوہ خدا دی تعریف کریندا ہوا اپنے گھر کُ لگا گیا۔²⁶۔ اوہ سارے حیران تھے گئے لے خدا دی تمجید کرن لگ پئے۔ اوہ سارے خوف نال بھر گئے لے آکھن لگے کہ، "آج آساں بہوں حیرت آلیاں گالہیں ہوندياں ہویاں ڈٹھیاں۔" ²⁷۔ ایہ گالہیں تھیون دے بعد یسوع لاوی نال دے ہک چنگی گھن لے کُ ملا۔ جیہڑا چوکی لے چنگی گھن بیٹھا ہا۔ یسوع اُوں کُ آکھیا۔ "میدے پیچھے آ۔" ²⁸۔ لاوی نے سب کجھ اُنہائیں چھوڑا لے آکھن لگے یسوع دے پیچھے تریئے۔²⁹۔ وِل یسوع لاوی کیتے اپنے گھر اچ ہک بہوں وڈی دعوت کیتی۔ اُنہاں بہوں سارے چنگی گھن لے لے ڈوجھ لوگ وی اوندے نال ٹکر کھاوون کیتے بیٹھن۔³⁰۔ فریسیہ صدوقی یسوع دے چیلیاں دے لگے ایہ شکایت کر بندے پئے۔ ایہ آکھن لگے۔ "تساں کیوں چنگی گھن آلیاں تے گنہگار بندیاں دے نال کھاندے پیندے؟" ³¹۔ یسوع نے جواب اچ اُنہاں کُ آکھیا۔ "اوہ بندے جیہڑے چنگن اُنہاں کُ حکیم دی ضرورت نئیں بلکہ صرف اُنہاں کُ ہے جیہڑے بیمار۔" ³²۔ میں نیک لوگاں دی توبہ کیتے نئیں آیا بلکہ گنہگاراں دی توبہ کیتے آیا ہاں۔" ³³۔ اُنہاں نے اُوں کُ آکھیا۔ "یوحنا دے چیلے تو ہمیش روزہ رکھیندے۔ لے دُعا وی کر بندے۔" فریسیاں دے چیلے وی ایویں ای کر بندے۔ پر تیدے چیلے کھاندے پیندے۔" ³⁴۔ یسوع نے اُنہاں کُ آکھیا۔ "کیا بُرائی جڈا تائیں گھوٹ دے نال بہن روزہ رکھس؟" ³⁵۔ پر اوہ ڈیں آساں جڈاں گھوٹ اُنہاں کولوں الگ کیتا ویسی، اُنہاں ڈیاں وچ اوہ روزہ رکھس۔" ³⁶۔ یسوع نے اُنہاں کُ ہک تمثیل وی سُنائی، "کوئی بندہ ایہو جیا نئیں جیہڑا نویں کپڑے دا ٹوٹا پُرتلے کپڑے وچ لاوے۔ اگر اوہ ایویں کرہیسی تان نواں کپڑا پھٹ ویسی۔ لے بُرائی کپڑا نویں کپڑے اچ چنگا وی نال لگسی۔" ³⁷۔ کوئی بندہ نویں عہ وی بُرائی مشکاں اچ نئیں بھریندا۔ اگر اوہ ایویں کرہیسی تان نویں عہ مشکاں کُ بھاڑ ڈیسی۔ لے ساری عہ وٹی ویسی۔ مشکاں برباد تھی ویسن۔ ایہ کیتے ضروری ہے کہ نویں عہ نویاں اچ ہی بھری وچ۔" ³⁸۔ بلکہ نویں عہ نویں مشکاں اچ ای بھرنا ٹھیک ہے۔" ³⁹۔ کوئی بندہ بُرائی عہ پی کے نویں عہ دی خواہش نئیں کریندا کیونکہ اوہ آدھا ہے کہ۔" بُرائی ہی چنگی پائی۔"

۱۔ وُل سبت لَہ ڈیں ایویں تھیا ک یسوع لَہ اوندے چیل کھیتاں وچوں تھی کے ویندے یَے لَہ اوندے چیل کنک دے سیٹ توڑک اپنہتھاہ تے مَل کے کھاوَن لَگ۔ ۲۔ پَر تھوڑے جے فریسیانے آکھیا "ٹساں اوہ کم کیوں کریندے او جیکوں سبت دے ڈیں کرنا شریعت دی طرفوں جائز نہیں؟" ۳۔ یسوع نے اُنہاں کُوں جواب دُنا "کیا ٹساں نیئں پڑھیا ک جیہڑے ویل داودتہ اُنہاں بندیاں کُوں جیہڑے اوندے نال پَن بھک لگی تان اُنہانے کیا کیتا۔ ۴۔ اوہ خدا دے گھر گیلے نذر دی روئی جیکوں صرف کاناں کُوں کھاوانا جائز پائی گھن کے کھادی لَہ اوندے بندیاں وی ایویں ای کیتا۔ ۵۔ وُل اؤں نے اُنہاں کُوں آکھیا "ابن آدم سبت دا مالک ہے۔" ۶۔ وُل پک بٹ سبت کُوں اوہ عبادت خلہ وچ لوگاں کُوں تعلیم ڈیون گیا۔ اُنہاں پک بندیاں جیندا سجا پتھ سک گیا پ۔ ۷۔ فقیہ تے فریسی بڑے غور نال اؤں کُوں ڈیکھن لَگ کے کیا اوہ سبت لَہ ڈیں اؤں کُوں چنگا کریندا ہے ک نیئں تاک اوندے خلاف الزام لاوَن دی وجہ لیہ سگن۔ ۸۔ پَر اوہ جان دا پک اوہ کیا سوچیندے پئیں لَہ اؤں نے اؤں بندے کُوں جیندا پتھ سُکا پو یا آکھ "اُتھ لَہ بندیاں دے وچ کھڑا تھی ونج۔ وُل اوہ بندہ سارے بندیاں دے وچ کھڑا تھی گیا۔ ۹۔ یسوع نے اُنہاں کو آکھیا "میں تہاڈے کولوں بچھدا ہاں ک کیا سبت لَہ ڈیں چنگ کم کرنا جائز ہے یا تہرے کم کرنا کنیں دی جان کوں بچاونا یا کیئں کُوں مارستنا؟" ۱۰۔ وُل اؤں نے ساریاں تے نظر کیتی لَہ اؤں بندے کُوں آکھیا اپنا پتھ دھا اؤں نے ایویں ای کیتا لَہ اوندانہ تھیک تھی گیا۔ ۱۱۔ پَر اوہ غصہ نال بھریج گئے لَہ آپس اچ گالہیں کرن لَگ ک یسوع نال کیا کرؤں۔ ۱۲۔ اُنہاں ڈیواراں اچ ایویں تھیا ک اوپک پھاڑتے دُعا کرن کیتے گیا۔ اؤں نے خدا تھوں دُعا کرن اچ ساری رات کڈھ چھوڑی۔ ۱۳۔ جیہڑے ویل سوچھلا تھیا تان اؤں نے اپنہ چیلیاں وچوں گیاراں کُوں چُن گِدا جنہاں کُوں اؤں نے رسول وی آکھیا۔ ۱۴۔ یعنی شمعون جیندا ناں اؤں نے پطرس وی رکھیا پ لَہ اؤندا بھرا اندریاس تے یعقوب تے یوحنا تے فلپس تے برٹلمائی۔ ۱۵۔ تے مٹی تے توملے حلفی دا پُتر یعقوب تے شمعون جیہڑا زلیوتیس اکھواندا پ۔ ۱۶۔ تے یعقوب دا پُتر یہودا تے یہودا اسکریوتی جیہڑا اؤں کُوں پکڑواوَن آلا تھیا۔ ۱۷۔ لَہ اوہ اُنہاں دے نال اُتر کے برابر آلی جاتے کھڑا تھیا لَہ اؤں دے چیلیاں دی وڈی جماعت تے لوگاں دی وڈی بھیڑ اُنہاں پائی جو سارے یہودیتے یروشلمیتے صُور تے صیدادے بحری کنارے اؤندی سُن تے اپنی بیماریاں تھوں چنگ تھیون کیتے اؤندے کول آئی پائی۔ ۱۸۔ لَہ جیہڑے ناہاک روحاں تھوں دُکھ پاندے پَن اوہ چنگ کیتے گئے۔ ۱۹۔ لَہ سارے لوگ اؤں کُوں پتھ لاوَن دی کوشش کریندے پَن کیونک اؤندے وچوں پک قوت نکلدی تے ساریاں کُوں چنگا کریندی پائی۔ ۲۰۔ وُل اؤں نے اپنہ چیلیاں کُوں ڈیکھ کے آکھیا خوش قسمت ہو ٹساں جو غریب پیوے کیوں جو خدا دی بادشاہی تہاڈی ہے۔ ۲۱۔ خوش قسمت ہو ٹساں جو پَن بھک پیوے کیوں جو رَج ویسو۔ خوش قسمت ہو ٹساں جو پَن روندے پیوے کیوں جو ٹساں کھلسو۔ ۲۲۔ جڈاں ابن آدم دے پاروں تہاڈے نال عداوت رکھیں لَہ تہاڈو کڈھ چھڈیں تے لعن طعن کریں تے تہاڈا ناں بُرا جان ککٹ سٹیں تان ٹساں خوش قسمت ہوسو۔ ۲۳۔ اؤں ڈیں خوش تھیونا لَہ خوشی دے پاروں پتھ مارنا۔ ایں کیتے ک ڈیکھو آسمان تے تہاڈا بیون وڈا آجیے کیوں جو اُنہاں دے پیو ڈاڈا نبیاں دے نال وی ایویں ای کریندے پَن۔ ۲۴۔ پیر افسوس تہاڈے جو بیون امیر ہو کیوں جو ٹساں اپنی تسلی پا چکے۔ ۲۵۔ افسوس تہاڈے جو پَن ٹساں رَج پیوے کیونک بھکے ہوسو۔ افسوس تہاڈے جو پَن کھلے پیوے کیونک ٹساں ماتم کریسوتے روسو۔ ۲۶۔ افسوس تہاڈے جڈاں سارے لوگ تہاڈو بھلا آکھن کیوں جو اُنہاں دے پیو ڈاڈا کُوں نے نبیاں دے نال وی ایویں پی کریندے پَن۔ ۲۷۔ پَر میں تہاڈو جیہڑے سُن دے پتھ آدھا ہاں ک اپنہ دُشمنان نال محبت رکھو۔ جیہڑے تہاڈے نال عداوت رکھیندن اُنہاں دا بھلا کرو۔ ۲۸۔ جیہڑے تہاڈے لعنت کریندن اُنہاں کیتے برکت منگو۔ جیہڑے تہادی بے عزتی کریندن اُنہاں کیتے دُعا کرو۔ ۲۹۔ جو تہاڈے گالے تہاڈے تھپڑ مارے دُوجھا وی اؤندے پاس پھیر ڈے لَہ جو کوئی تہاڈا چوئے گھننا چاہوے اؤں کُوں گُرتا وی گھنن توں منع نہ کر۔ ۳۰۔ جو کوئی تہاڈے کولوں منگے اؤں کُوں تہاڈے جو کوئی تہاڈا مال گھن گھنہ اؤں دے کولوں نہ منگے۔ ۳۱۔ لَہ جیویں ٹساں چاہندے پو ک لوگ تہاڈے نال کرن ٹساں وی اُنہاں دے نال اؤں وے پے کرو۔ ۳۲۔ اگر ٹساں اپنہ محبت رکھن الیاں دے نال ہی محبت رکھیں توں تہاڈا کیا احسان ہے؟ کیونک گناہ گار وی اپنہ محبت رکھن الیاں نال محبت رکھیندے پَن۔ ۳۳۔ اگر ٹساں اُنہاں دا ہی بھلا کرو جیہڑے تہاڈا بھلا کریندن تان تہاڈا کیا احسان ہے؟ کیونک گناہ گار ویایویں پی کریندن۔ ۳۴۔ لَہ اگر ٹساں اُنہاں کُوں ہی قرضہ ڈیسو جنہاں کولوں واپس آوَن دی اُمید تان تہاڈا کیا احسان ہے؟ گناہ گار وی گناہ گاراں کُوں قرضہ ڈیندے پَن تان جو پورا پورا واپس گھن گھن۔ ۳۵۔ پَر ٹساں اپنہ دُشمنان نال محبت رکھو تے بھلا کرو لَہ بغیر نا اُمید تھئے قرضہ ڈیووتاں تہاڈا آجر وڈا تھی سی لَہ ٹساں خدا تعالیٰ دے پُتر تھرسو کیونک اوہ ناشکرا تے بُریا تے وی مہربان ہے۔ ۳۶۔ جیویں تہاڈا باپ رحیم ٹساں وی رَحِم دِل تھیوو۔ ۳۷۔ نکتہ چینی نہ کرو۔ تہاڈی وی نکتہ چینی نہ کیتی ونج۔ مُجرم نہ تھیراؤ۔ ٹساں وی مُجرم نہ تھیرلے ویسو۔ آزاد کرو ٹساں وی آزاد کیتے ویسو۔ ۳۸۔ دُنا کرو۔ تہاڈو وی دُنا ویسی۔ چنگی ترکڑی دَب دَب کتے پلا کرے بھر کے تہاڈے پلے وچ سٹیں کیونک جیہڑی ترکڑی نال ٹساں ٹلیندے پیوے اؤں دے نال ہی تہاڈے کیتے تولا ویسی۔ ۳۹۔ لَہ اؤں نے اُنہاں کُوں تمثیل وی سُنائی ک کیا اندھ کُوں اندھا راہ دُکھا سگدے؟ کیا ڈویں کھڈے وچ نہ تھپوسن؟ ۴۰۔ چلا اپنہ اُستاد توں وڈا نیئں بلکہ پک جڈا کامل تھی سی تان اپنہ استاد جیہا تھی سی۔ ۴۱۔ تُوں کیوں اپنہ بھرا دی آکھ دے تیلے کُوں ڈیدھا پیں لَہ اپنی آکھ دے شہیرے غور نیئں کریندا؟ ۴۲۔ لَہ جیہڑے ویلے تائیں توں اپنہ آکھ دے شہیرے کُوں نیئں ڈیدھا تان اپنہ بھرا کُوں کیویں آکھ سگدا پتھ ک بھرا آ میں اؤں تیلے کُوں جیہڑا تہاڈی آکھ وچے کڈھ دیواں؟ آے فریسی! پلے اپنی آکھ وچوں تان شہیرے کڈھ۔ وُل اؤں تیلے کُوں وی جیہڑا تہاڈے بھرا دی آکھ وچے چنگی طرح ڈیکھ کے کڈھ سگسیں۔ ۴۳۔ کیوں جو کوئی ایہو جیا چنگا رُکھ نیئں جیہڑا بُرا پھل گھن آوے لَہ نہ ای کوئی بُرا رُکھ جیہڑا چنگا پھر گھن آوے۔ ۴۴۔ ہر پک رُکھ اپنہ پھل توں سُجھانا ویندے کیونک جھاڑیاں وچوں انجیر نیئں توڑیندے لَہ نہ ایجھڑی بیری توں انگور۔ ۴۵۔ چنگا بندہ اپنہ دِل دے چنگ خزلے وچوں چنگیاں شٹیائں کڈھیندے لَہ بُرا بندہ بُرے خزلے وچوں بُریاں شٹیائں کڈھیندے کیونک جو کجھ دِل وچ بھریا ہولے اوبو اؤندے مُنتے آندے۔ ۴۶۔ جڈا ٹساں میڈے آکھ تے عمل نیئں کریندے تان کیوں میکوں خداوند خداوند آدھو؟ ۴۷۔ جو کوئی میڈے کول آندے میڈیاں گالہیں سُن کے اُنہاں تے عمل کریندے میں تہاڈو ڈسیندا ہاں ک اوہ کنیں دی کارے۔ ۴۸۔ اوہ اؤں بندے دی کارے جئیں گھر بناندے ویلے زمین دُونگی کھود کے چٹان تے بنیاد رکھی۔ جیہڑے ویلے طوفان آیا لَہ تہاڈے اؤں گھر کُوں ٹکر ماری پَر اؤں کُوں نہلا سگیا کیوں جو اوہ مضبوط بنی پو یا

۴۹- پر جو سُن کے عمل نہیں کریند اوہ اُوں بندے دی کارے جنیں نے زمین تے گھر کُوبہ بُنیاد بنایلی۔ جیہڑے ویلہڑ اُوں دے زور نال آیا
تاں اوہ جلدی نال ٹھہ پیا لے اوہ گھر بالکل برباد تھی گیا۔

۱- جیڑے ویلے یسوعہ اُنہاں کُ ساری گالہیں دی تعلیم دے دتی تان لوگاں نے سُنہ کہ اوہ کفرنحوم کُ گیا ہے۔^۲ ہک صومدار دا نوکر جیڑا کہ اُون کُ بیوں پیارا ہا۔ بیوں بیمار ہا لہے مرن آلا ہا۔^۳ جڈاں اُون یسوع دے بارے سُنہ تان یہودیوں دے بزرگاں کُ یسوع دے کول گھلیا کہ اوہ اوندی منت کرن تان جو مسیح اوندے گھر اچ آوے اوندے نوکر کُ چنگا کرے۔^۴ لہے جیڑے ویلے اوہ یہودی یسوع دے کول گئے تان اُنہاں نے لگے منت کیتی کہ اوہ صومدار این قابل ہے کہ توں اوندے کیتے ایہ کم کریں۔^۵ کیونکہ اوہ ساڈی قوم نال پیار کریندا ہے۔ لہے اُون نے ساڈے کیتے عبادت خانہ وی بنوایا ہے۔^۶ تان یسوع اُنہاں دے نال جُل پیا۔ جیڑے ویلے یسوع صومدار دے گھر تھوں تھوڑی ہی دُور ہا۔ تان اُون نے اپنے دوستان کُ اوندے کول ایہ آکھن کیتے گھلیا کہ۔ "اے خداوند اپنے آپ کُ تکلیف نہ دے۔ کیونکہ میں این قابل نیں کہ توں میڈی چھت دے تھلے آویں۔"^۷ ایہو وجہ کہ میں اپنے آپ کُ این قابل نیں سمجھدا کہ تیدے کول آواں پَر اگر تُوک لفظ وی آکھ دُیوں تان میڈا نوکر چنگا تھی ویسی۔^۸ لہے میں اوہ بندہاں جیندے کول بیوں زیادہ اختیار ہے۔ لہے بیوں سارے سپاہی میڈے ماتحت ہن۔ اگر میں ہک کو آدھا ہاں ونج تا اوہ لگا ویندا ہے۔ لہے دُوجھ کُ آکھاں آ تان اوہ آندا ہے۔ لہے میں اپنے نوکر کُ آکھاں کہ "ایہ کر تان اوہ کریندا ہے۔"^۹ جیڑے ویلے یسوعہ اوندی گالہ سُنی تان بیوں حیران تھی لہے یسوع اُون بھیڑ آکھن لگا کہ میں تہاکُ سچ آدھا ہاں کہ سارے اسرائیل اچ ایہو جیا بندہ نیں دُٹھا جیندا ایمان ایندے جتنا ہوئے۔^{۱۰} وُل اوہ جنہاں کُ گھلیا گیا ہا گھر واپس لہے تان دُٹھا کہ نوکر چنگا تھی گیا ہے۔^{۱۱} این دے بعد یسوع بندیاں دی بھیڑ دے نال نائن ناس دے ہک شہر کُ گیا۔ اوندے جیلے وڈی بھیڑ اوندے نال گئی۔^{۱۲} جیویں ای اوہ شہر دے پھانک دے نیڑے بچا اُون ہک مُردے کُ دُٹھا جیٹ کُ لوگ چاکے آندے پتہن جیڑا اپنی ماں دا پکو پتر ہا۔ اوہک بیوہائی لہےک وڈی بھیڑ بندیاں دی اوندے نال ہا۔^{۱۳} اُون بیوہ کُ دیکھ کے خداوند کُ اُوندے ترس آیا لہے اُون نے اکھیا رو نہ۔^{۱۴} اوہ اوندے کول آیا لہے اُون نے جنازے کُ پتہ لایا لہے جیڑے بندے اُون مُردے کُ چاکے ویندے پتہن رُک گئے۔ اُون نے آکھیا "اے جوان میں تیکُ آدھا ہاں اُٹھ۔"^{۱۵} اوہ مُردہ اُٹھ گیا تے بولن لگ پیا۔ وُل یسوعہ اُون کُ اوندی ماں دے حوالہ کر دُتا۔^{۱۶} وُل اوہ سارے خوف زدہ تھی گئے لہے ایہ آدھوئے خدا کی تعریف کرن لگے کہ ساڈے وچ ہک وڈا نبی آ گیا ہے۔ خدائے اپنے بندیاں تے نظر کیتی ہے۔^{۱۷} یسوعہ سہ این معجزے دی خبر سارے یہودیتے آس پاسوں دے علاقہ وچ پھیل گئی۔^{۱۸} یوحنا دے چیلیاں نے اُون کُ ایہ سارے گالہیں دے بارے وچ دُسیا۔^{۱۹} وُل یوحنا نے اپنے دُو چیلیاں کُ سڈایا لہے اُنہاں کُ خداوند دے کول گھلیا کہ اُوندے کولوں پچھو کہ "کیا تُو اُوہو ہے جیڑا اُون آلا ہے یا اساں کیٹں دُوجھ دے راہ دیکھوں؟۔"^{۲۰} جڈاں اوہ یسوعہ سہ کول لہے تان اُنہاں نے اُون کُ آکھیا۔ "کہ یوحنا بیتسم دُیوں لہے تیدے کول گھلیا ہے کہ اُون آلا تُو ای پٹیں یا اساں کیٹں دُوجھ دی راہ دیکھوں؟۔"^{۲۱} اُون ویلے یسوعہ بیوں سارے لوگاں کُ بیماریاں، تکلیفاتے بُری روحاں تھوں چنگا کیتا لہے بیوں سارے اندھیاں کُ آکھاں دا سوچھلا دُتا۔^{۲۲} یسوعہ جواب اچ اُنہاں کُ آکھیا۔ "جڈاں تُساں واپس ونجو تان جو کجھ تُساں دُٹھا ہے لہے سنا وی ہے۔ یوحنا کُ ونج دُسو۔ اندھ سوچھلا پاندے پتہن، لنگڑے ٹردے، کوڑھ پاک و صاف کیتے ویندے، دُورے سُن دے پتہن، مُردے زندہ کیتے ویندے لہے جنہاں بندیاں دا بُرا حال ہے اُنہاں کُ خوشی دی خبر سُنائی ویندی ہے۔"^{۲۳} خوش نصیب ہے اوہ جیڑا میڈے پاروں تھوکر نہ کھاوے۔^{۲۴} جیڑے ویلے یوحنا دے چیلے لگے گئے تان یسوعہ بھیڑ کُ یوحنا دے بارے آکھن لگا کہ تُساں بیابان اچ کیا دیکھن گتھاوے، کیا ہوا نال ہلدے ہوئے کلے کُ؟۔^{۲۵} ہک بندے کُ جیڑا بیوں نرم کپڑے ہاکے کھڑا ہا؟ دیکھو اوہ لوگ جیڑے شاندار کپڑے پیندے لہے آرام دے نال بھری ہوئی زندگی گزیرندے ہن اوہ بادشاہ دے محلاں ہوندے؟۔^{۲۶} پتر تُساں باہر کیا دیکھن گتھاوے؟۔ ہک نبی کُ؟ ہاں میں تہاکُ آدھا ہاں کہ نبی تھوں وی ودھ کے۔^{۲۷} اُوہو ہے جیندے بارے اچ لکھا گیا ہے کہ دیکھو میں تہاڈے کیتے اپنا پیغمبر بھیجدا ہاں۔ جیڑا تہاڈے کیتے راہ تیار کریسی۔^{۲۸} میں تہاکُ سچ آدھا ہاں کہ عورتاں وچوں جینے وی حصہ یوحنا کولوں وڈا کُئی کتے نیں۔ پتر خدا دی بادشاہی وچ جیڑا ساریاں کولوں چھوٹا ہے اوہ یوحنا تھوں وڈا ہے۔^{۲۹} جیڑے ویلے سارے بندیاں نے چنگی گھنن آلیاں نے ایہ سُنی تان اُنہاں نے اقرار کیتا کہ خدا سچا ہے۔ ایہ اوہ لوگ ہن جیڑے یوحنا دے نال تھوں بیتسم گھن چکے۔^{۳۰} پتر فریسیاں تے یہودی مذہبی علماں جنہاں یوحنا کولوں بیتسم نہ گیدا ہا اپنے کیتے خدا دی حکمت کُ وی قبول نہ کیتا۔^{۳۱} تان میں اُون نسل دے لوگاں کُ کیٹں دے نال تشبیہ دُیواں۔ ایہ کیٹں دی ماندن ہے؟۔^{۳۲} ایہ اُنہاں بالوں دی طرح ہن جیڑے بازار اچ بیٹھک دُوجھ کُ الواکے آدھن کہ اساں تہاڈے کیتے بانسری وچائی لہے تُساں نہ نیں۔ اساں ماتم کیتا تُساں روئے نیں۔^{۳۳} حالانکہ یوحنا بیتسم دُیوں آلا ناسے تکر کھاندے لہے نہ پیندے ہوئے آیا ہاتے تُساں آدھ وے اوندے اچ بُری روح ہے۔^{۳۴} ابن آدم کھاندے پیندے ہوئے آیا لہے تُساں آدھوئے دیکھو اوہ بیوں کھاوے آلاتے شرابی، گنہگارے چنگی گھنن آلیاں دا سنگتی ہے۔^{۳۵} پتر حکمت اپنے سارے کماں اچ ٹھیک ثابت تھئی۔^{۳۶} لہےک فریسیاں یسوعہ دے لگے منت کیتی کہ اوندے نال تکر کھاوے تان یسوعہ اُون فریسی سہ گھر آکے میزے تکر کھاوے بیٹھا۔^{۳۷} لہے دیکھو شہر اچ ہک ڈال ہائی جیڑی بیوں گنہگار ہائی لہے اُون کُ پتا لگے کہ یسوعہ فریسی دے گھر تکر کھاوے آیا ہے تان اوہ جٹاماسی دا عطر دان گھن آئی۔^{۳۸} اوہ یسوعہ دے پیراں کول کھڑی تھئی لہے بیوں روئے۔ اوہ اپنے آنسوواں دے نال یسوعہ دے پیر گلے کرن لگی۔ اپنے سر دے والاں نال یونجھیا، جومیلے عطر اوندے پیراں تے سُٹیا۔^{۳۹} وُل جیڑے فریسیاں یسوعہ کُ تکر کھاوے دی دعوت دُتی ہا۔ سوچن لگے پیا کہ اگر ایہ بندہک نبی ہوئے تان جلدہا کہ ایہ عورت جیڑے ایندے پیراں کُ پتہ لائی کھڑی ہے ایہ گنہگار ہے۔^{۴۰} یسوعہ اُون فریسی کُ آکھیا۔ "شمعون میں تیکُ کجھ آکھنا چاہندا ہاں "اُون نے آکھیا "اے اُستاد دُسو"۔^{۴۱} یسوعہ نی آکھیا "دو قرضداراں ہک ہی بندے کُ قرضہ دُیونا ہاکے پنج سو دینارے دُوجھنے پنجہا دینار۔^{۴۲} اُنہاں دُواں دے کول دُیوں کیتے کجھ نہا۔ وُل اُون بندے نے اُنہاں دُوحاں کُوں معاف کر دُتا۔ اُنہاں دُوحاں وچوں کپڑا اُون بندے نال زیادہ محبت کریسی۔^{۴۳} شمعون نے اُون کُ جواب اچ آکھیا "میڈے خیال اچ جیٹ دی زیادہ رقم اُون بندے نے معاف کیتی۔" یسوعہ اُون کُ آکھیا "تُوں بالکل ٹھیک فیصلہ کیتا ہے۔"^{۴۴} یسوعہ اُون ڈال دے پاسے مُڑک شمعون کُ آکھن لگا۔ توں اے ڈال کُ دُٹھا ہے میں تیدے گھر اچ داخل تھیا پر تُوں میکُ پیر دھوون کیتے پانی تک نہ دُتا۔ پتر این ڈال نے اپنے پنجوواں دے نال میرے پیر دھوئے اپنے والاں نال اُنہاں کُ یونجھیا۔^{۴۵} توں میکوں جُمی نہ دُتی پتر این ڈال نے جڈاں دا میں اُنہاں آیا ہاں میڈے پیراں کُوں جومنا نیں جھوٹا۔^{۴۶} توں میڈے سر

تے تیل نہ سٹایا۔ پَر ایں ذالے میڈے پیرا۔ عطر ملے۔⁴⁷ ایں لحاظ نال میں تیکو آدھا ہا کہ ایہ ذال جیندے بہوں گناہن اوہ بخشہ گئے۔ لَہ
 ایں بہوں محبت ڈیکھاٹی ہے۔ پَر جیندے گھٹ گناہ معاف تھیئَن اوہ گھٹ محبت ڈکھیندا ہے۔⁴⁸ ۴۸۔ یسوع اوں ذال کو آکھیا کہ تیڈے گناہ
 معاف کیتے گئے۔⁴⁹ ۴۹۔ اُنہاں جیڑے کھاؤن کیتے میزے اوندے نال کتھ بیٹھَن آپس اچ آکھن لگے کہ "ایہ کون ہے جیڑا گناہ وی معاف کریندا
 ہے؟" ⁵⁰ ۵۰۔ یسوع نے اوں ذال کو آکھیا "تیڈے ایمان تیکو بچا گدے سلامتی نال ونج۔"

۱۔ لے اوندے بعد جلدی ہی یسوع اپنے شاگرداں دے نال ڈوجھ شاہراہ وستیایں وچ ونج کے خدا دی بادشاہی دی مُنادی کرنی شروع کیتی۔ ۲۔ اُوندے نال اوہ زانیاہوی پَن جیہڑیاں بُری روحانہ روگاں کنہ چنگیاں تھئی گیاں پَن۔ اُنہاں وچوں یک مریم مگدلینی پائی جیندے وچوں ست بُری روحاں کڈھیاں پَن۔ ۳۔ لے یوانپروڈیس دے مُنشی خوزہ دی ڈال لے سوسناہ لے پھوں ساریاں زانیاں وی پَن جیہڑیاں اپنی دولت دے نال اُنہاں دی خدمت کریندیاں پَن۔ ۴۔ اُون ویلہ جڈاں ہک اکٹھ کٹھا تھیندا پیا ہا لے لوگ اُوندے کول پھوں سارے شاہراں کنہ کٹھ تھیندے پَن تان اُونے اُنہاں کُوہک مثال سنائی۔ ۵۔ ہک بیج بوؤن آلا بیج بوؤن کُوہا گیا، لے جیویں ہی اُونے بیج زمین اچ ستیا تان اُنہاں وچوں سڑک دی کنیت ڈھ پیلے پیراں تھلے لٹریج گیلے پکھیاں اُون کُوہک گدا۔ ۶۔ کجھ دلت پتھراں آلی زمین اچ ڈٹھتے اُگدیاں سار ہی سُک گئے کیوں جو اُنہاں کُوہا پانی نہ ملیا۔ ۷۔ پر کجھ دلت کنڈیاں لے جھاڑ اچ ڈٹھتے اوہ ودھن لگے پر جھاڑ اُنہاں کُوہا ودھن نہ ڈتا۔ ۸۔ وِل وی کجھ دلت چنگی زمین اچ ڈٹھتے سو گُنا پھل گھن لے۔ جئیں ویلہ یسوع ایہ گالپیں کیتیاں تان اُچی آلاکے اُنہاں کُوہا کجھ کجھ کنہ پھوں اوہ سُن گھینے۔ ۹۔ وَا اُوندے شاگرداں اُون کنہ پُچھیا جو ایہ مثال دا کیا مطلب ہے؟ ۱۰۔ یسوع اُنہاں کُوہا کجھ کجھ دی بادشاہی دیاں رازاں دی سمجھ ڈتی گئی، پر باقی لوگاں کُوہا صرف مثالیں دے نال سکھایا ویسی۔ تان جو اوہ ڈیدھیاں ہواں نہ ڈیکھن تے سُنندے ہواں نہ سمجھن۔ ۱۱۔ ایہ تمثیل دا مطلب ایہ: بیج تھوں مُراد خدا دا کلام۔ ۱۲۔ اوہ بیج جیہڑا سڑک دے کنہ ڈٹھ اُون تھوں مُراد اوہ لوگ پَن جیناں کلام کُوہا سُنیاں پر شیطان آکے اُنہاں دے دِل وچوں کڈھ کے گھن گیا تان جو اوہ اُون دے ایمان گھن کے بیج نہ پھوں۔ ۱۳۔ وِل کجھ دلت پتھراں آلی زمین تے ڈٹھ، ایہ لوگ پَن جنہاں کلام کُوہا سُنیاں تان اُون کُوہا خوشی نال قبول وی کیتا، پر اوہ کلام اُنہاں وچ جڑ نہ پکڑ سکیا صرف کجھ دیر کیتے ایمان تان گھن آئین پر اوکھ ویلے مُکر ویندین۔ ۱۴۔ اوہ دلت جیہڑے کنڈیاں آلی جھاڑ اچ ڈٹھ، اوہ لوگ پَن جیناں کلام کُوہا سُنیاں پھولے زندگی دی پریشانیاں، دولت دا لالچہ اپنی عیش و آرام اچ بہ ویندین تے پھل نہیں گھن آئین۔ ۱۵۔ پر اوہ دلت جیہڑی چنگی زمین تے ڈٹھن، اوہ لوگ پَن جیہڑے ایماندارتے نیک دِل پَن تے اوہ کلام سنن تھوں بعد اُوندے مطلوبی نال قائم راندھن تے ثابت قدمی نال پھل گھن آئین۔ ۱۶۔ کُوئی ڈیوا بال کے اُون کُوں ڈیوے دان دے تھلے نہیں رکھیندا بلکہ ڈیوے دان دے لے رکھیندین تان جو جیہڑا کُوئی اندرون آوے اُون کُوہا سوجھلا پھوے۔ ۱۷۔ ایہ کیتے کُوئی شے لُکی ہوئی نہیں جیہڑی ظاہر نہ کیتی ویسی نہ کُوئی راز جیندا پتا نہ لگسی۔ ۱۸۔ پس خیال کرلے کہ تاساں کیا سُنندے پھوے، کیوں جو جیندے کولے اُون کُوہا پیا وی ڈتا ویسی تے جیندے کول نہیں اُون کنہ اوہ وی گھن گدا ویسی جیہڑا اوہ سوچیندے کہ میڈے کول ہے۔ ۱۹۔ وِل یسوع دی مائے اُوندے بھرا اُوندے کول لے پر وڈی بھڑ دے سببوں اُوندے کول نہ آسگ۔ ۲۰۔ تے اُون کُوہا ڈسایا گیا کہ، "تیدی مائے تیدی بھرا تیکو ملنا چاندین۔" ۲۱۔ پر یسوع اُنہاں کُوہا جیہڑا جو، "میڈی مائے میڈے بھرا اوہ جیہڑے خدا دا کلام سُنندین۔" ۲۲۔ ہک ڈین یسوع اُوندے شاگردیک بیڑی اچ سوار تھ تے اُون اُنہاں کُوہا جیہڑا جو، "اساں جھیل دے پلے پاسے جُلوں۔" اُنہاں اپنا سفر شروع کیتا۔ ۲۳۔ پر جیویں ہی اوہ جھیل اچ گئے یسوع شم تھیا۔ پھوں تیز اندھاری گھلے جھیل اچ طوفان اُگیلے بیڑی پانی نال بھرچن پئے گئی تے اُنہاں کُوہا زندگی دا خطرہ پئے گیا۔ ۲۴۔ وِل یسوع دے شاگرد اُوندے کول لے اُون کُوہا ایہ آکھ کے جگایا، "مالک اساں مردے پیوں۔" اوہ اُنہاں تے اپنا ہتھ ودھاکے پانی کُوہا جیہڑے اُنہاں وڈا امن تھی گیا۔ ۲۵۔ وِل اُونے اُنہاں کُوہا، "ٹھاڈا ایمان کیتلے؟" اوہ ڈر گشتے حیران تھی کیک ڈوجھ کُوہا آکھن لگے کہ ایہ کونہ جیہڑا ہولتے پانی کُوہا حکم ڈیندے اوہ ایندا حکم منیندین۔ ۲۶۔ وِل اوہ گراسینیاں دے علاقے وچ لے جیہڑا گلیل دے ڈوجھ پاسے۔ ۲۷۔ جڈاں یسوع اُون شاہراہ اچ وڑیلتے اُون کُوہک بندہ ملیا جیندے وچ بُریاں روحاں پَن۔ وڈے عرصے تھوں اُون کپڑے نہ پلتن تے اوہ گھر اچ نہیں بلکہ قبران اچ رابندا ہا۔ ۲۸۔ جئیں ویلہ اُون یسوع کُوہا ڈٹھتے اُچی آواز نال آکھن لگا۔ "اے یسوع خدا تعالیٰ دے پُتر تُوں متیں کنہ کیا چاندیاں؟ میکو عذاب اچ نہ سٹ۔" ۲۹۔ یسوع بُری روح کُوں اُون بندے وچوں نکلن دا حکم ڈتا کیوں جو اوہ وڈی مُدت تھوں اُون دے قبضے وچ ہا۔ پھوں دفعہ لوگاں اُون کُوہا سَنگل نال بدھا پر اوہ اُون کُوہا وی تروڑ سٹیندا ہستے بُری رُح اُون کُوہا جنگلاں وچ گھن ویندی ہائی۔ ۳۰۔ وِل یسوع اُون کنہ پُچھیا۔ "تیدا ناں کیلے؟ تان اُونے آکھیا "لشکر" کیوں جو اُوندے وچ ڈھیر ساریاں بُریاں روحاں پَن۔ ۳۱۔ تے اوہ اُوندی منت کرکے آکھن لگے کہ ساکوں سزا لے کھڈے وچ ونجن دا حکم نہ ڈے۔ ۳۲۔ اُون دے نیڑے ای پھاڑتے سئوراں دا اجڑ چردا پیا ہستے بُری روحانہ اُوندی منت کیتی جو ساکوں اجازت ڈے جو سئوراں وچ وڑ ونجوتے اُونے اُنہاں کُوں اجازت ڈے ڈتی۔ ۳۳۔ تے بُری روحاں اُون بندے وچوں نکل کے اُنہاں سئوراں وچ وڑ گئی تے اوہ اجڑ پھاڑی تھوں رتھ کے جھیل اچ بڈھ گیا۔ ۳۴۔ جئیں ویلہ اُون بندیاں ایہ ڈٹھتے اوہ بھجے ہوئے لے شاہراہ اچ ونج کے لوگاں کُوہا ایہ واقعہ ڈسایا۔ ۳۵۔ جئیں ویلہ لوگاں ایہ گالھ سُنن تان اوہ ایہ ڈیکھن کیتے شاہروں ہا پر یسوع کول لے تے اوہ بندے کُوں جیندے وچوں بُری روحاں نکل گئیاں پَن، ڈٹھتے اوہ بندہ اپنی صحیح حالت اچ کپڑے پلن ہواں یسوع دے قدمان اچ بیٹھا ہا، لے اوہ پھوں ڈر گئے۔ ۳۶۔ وِل جنہاں ایہ ڈٹھا ہا جو کیا تھیلے، پناں کُوہا ڈسایا کہ اوہ بندہ جیندے وچ بُری روحاں پَن، ٹھیک تھی گیلے۔ ۳۷۔ گراسینیاں تے آسے پاسے دے علاقے دے لوگاں یسوع کُوں آکھیا جو ایہ جہ تھوں لگا ونج کیوں جو اوہ پھوں ڈر گئے۔ وِل اوہ واپس ونجن کیتے بیڑی وچ بیٹھ گیا۔ ۳۸۔ تے اُون بندے جیندے وچوں بُری روحاں نکل گئیاں پَن، یسوع دی منت کیتی جو اُون کُوہا وی اپنے نال ونجن دی اجازت ڈیوے۔ پر یسوع اُون کُوہا ایہ آکھ کے وَا چھوڑیا جو۔ ۳۹۔ اپنے گھر لگا ونج تے اُنہاں کُوہا ڈسا جو خدا تے کیتے کیا وڈا کم کیتلے۔ وِل اوہ بندہ شاہراہ دے پاسے تھریلے پورے شاہراہ اچ اُون وڈے کمان دی مُنادی کریندا گیا جیہڑے یسوع اوندے کیتے۔ ۴۰۔ جئیں ویلہ یسوع واپس ولیتے بھڑ اُوندے استقبال کیتا کیوں جو اوہ اوندے انتظار کریندے پَن۔ ۴۱۔ تے ڈیکھو یائر ناں دایک بندہ آیا جیہڑا عبادت خلہ دا سردار ہا۔ اوہ یسوع دے پیراں وچ ڈھکے منت کیتی کہ اوہ اُوندے گھر آوے۔ ۴۲۔ کیوں جو اوندی پکوپک دھئی جیہڑی بارہ سال دی ہائی مرن آلی ہا۔ جئیں ویلہ یسوع ویندا پیا ہستے اُوندے چارے پاسے پھوں لوگ پَن۔ ۴۳۔ اُنہاں لوگاں وچ ہک زبانی ہائی جیندا بارہ سالان تھوں خون ویندا ہائی تے اوہ اپنا سارا پیسے حکیمانہ خرچ کر چکی ہائی۔ پر اوہ اُنہاں وچوں کئیں کنوں وی ٹھیک نہ تھی سگی۔ ۴۴۔ اوہ یسوع دے پچھوں آئی تے اوندے کپڑیاں کُوہا پتھ لایا تے اُون ویلہ اوندے خون واپس بند تھی گیا۔ ۴۵۔ یسوع آکھیا جو "اوہ کونہ جئیں میکو پتھ لایا؟"

- "جئیں ویلہ ساریاں انکار کیتلے پطرس آکھیا، "مالک لوگ ٹہاڈے لُتہ ڈھاندے پئین۔" ۴۶⁴⁶۔ پر یسوع آکھیا جو، "کنیں میکؤ پتھ لایلیہ، کیوں جو میڈے اندروں قوت نختیہ۔" ۴۷⁴⁷۔ جئیں ویلہ اوں زنانی ڈٹھا کہ اوں جو کجھ کیتلے اوہ نئیں لُکا سگدی۔ اوہ ڈردی ہوئی آئی۔ یسوع دے پیراں وچ ڈھکے ساریاں لوگاں دے سامنے ایہ اعلان کیتا جو کیویں اوں کؤں پتھ لُتے کیویں اوہ پتھ لاوے نال ٹھیک تھی گئی۔ ۴۸⁴⁸۔ وِل اوں کؤ آکھیا "دھیئہ تیڈے ایمان تیکؤ ٹھیک کیتلے، سلامت لگی ونج۔" ۴۹⁴⁹۔ اوہ ایہ گالہیں کریندا ای پیا ہاپک بندہ عبادت خلہ دے سردا دے گھروں آکے آکھن لگا۔ "تیڈی دھی مر گئی۔ اُستاد کؤ تکلیف نہ ڈے۔" ۵۰⁵⁰۔ جئیں ویلہ یسوع ایہ سُنیلے اوں کؤ جواب ڈتا "پریشان نہ تھی" صرف ایمان رکھتے اوہ بچ ویسی۔ ۵۱⁵¹۔ وِل جڈاں اوہ گھر آیلے اوں پطرس، یوحنا، یعقوب، چھویر دے پینوے ماں دے علاوہ کنیں کؤ اندر آوے دی اجازت نہ ڈتی۔ ۵۲⁵²۔ اُتھائیں سارے لوگ روندے پٹیندے پئین۔ پر اوں آکھیا "رو ناں" ایہ موئی نئیں بلکہ نیندر لچے۔ ۵۳⁵³۔ پر اوہ اوندے کھلے گئے، کیوں جو اُنہاں کؤ پتا ہا کہ اوہ مر گئی۔ ۵۴⁵⁴۔ پر اوں اوندا پتھ پکڑکے آکھیا "میڈی دھی اُتھی" ۵۵⁵⁵۔ اوندی روح اوندے وچ وِل آئی۔ اوہ اُتھی بیٹھی۔ اوں حکم ڈتا کہ چھویر کؤ کجھ کھاوے کیتے ڈیو۔ ۵۶⁵⁶۔ اوں چھویر دے ماں پیٹو حیران تھئے۔ وِل اوہ اُنہاں کؤ حکم ڈتا کہ "اُتھاں جو کجھ وی تھیلے اوہ کنیں کؤ نہ ڈسلے۔"

۱۔ اؤنہ اُنہاں باران کؤں کتھ سڈکے ساریاں بدروحانہ بیماراں تھوں چنگا کرن دی طاقت اختیار بخشیا۔ ۲۔ اؤنہ اُنہاں کؤں خدا دی بادشاہی دی مُنادی کرن لے بیماراں کؤں چنگا کرن کتھ گھلیا۔ ۳۔ اؤنہ اُنہاں کؤں آکھیا۔ "اپنی راہ کتھ نہ گھننا نہ سوئی نہ بٹوا نہ ٹکر نہ پیس لے نہ جولا۔ ۴۔ تُساں جیڑے گھر اچ داخل تھیسو اُنہاں روکلے جڈاں تائیں اُنہوں تَر نہ پووو۔ ۵۔ لے جیڑے شاہر دے لوگ تہاکؤ قبول نہ کرن اؤں شاہر تھوں نکلدے ویلہ اپنے پیراں دی مٹی اُنہاں جھاڑ دیاوے تاں جو اُنہاں دے خلاف گواہی تھیوے۔ ۶۔ وِل اوہ اُنہوں تَر کے بٹ شاہراں اچ خوشخبری دی مُنادی کریندے گئے لےہر جاہ بیماراں کؤ چنگیاں کریندے گئے۔ ۷۔ لے چوتھائی ملک دا حاکم پیرودیس اے سارا کجھ سُن کے پریشان تھی گیا کیوں جو کجھ لوگ آدھن کر یوحنا بیتسم ڈیون آلا زندہ تھی گیا ہے۔ ۸۔ لے کجھ آدھن کے ایلہا، ظاہر تھی گئے لے کجھ ایہ کے پہلے نبیاں وچوں کوئی زندہ تھی گیا ہے۔ ۹۔ پیرودیس آکھیا کہ "میں یوحنا دا سَر کٹ ڈتا ہا پر ایہ کون ہے؟ جیندے بارے اچ ایوجئی گالہیں سُندا ہاں؟ پیرودیس یسوع کؤ ملن دے کوشش کیتی۔ ۱۰۔ وِل رسولانہ جو کجھ کیتا ہا واپس آکے اؤں کؤ ڈسایا لے یسوع اُنہاں کؤ اپنے نال گھن کے بیت صیدا ناں دیکھ شاہر کؤ لگا گیا۔ ۱۱۔ پَر وڈے جومے اپنے سُننا تاں اوندے پیچھوں تَر پیا لے اؤنہ اُنہاں کؤ خوش آمدید آکھیا لے اُنہاں کؤ خدا دی بادشاہی دے بارے وچ ڈسایا لے جنہاں کؤ چنگا کرن دی ضرورت ہا اُنہاں کؤ چنگا کیتا۔ ۱۲۔ ڈی ختم تھوں کؤ ہا آیا تاں اوہ باران اؤندے کول لے لے آکھن لگے کہ "اِس ساری بھیز کؤ واپس بھیج چھوڑ تاں جو اوہ اُس پاس دے پنڈاں اچ وِج کے ٹکرتے رابوں دی جاہ دا بندوبست کرن کیونکہ آساں ویران جامتے پئیں۔ ۱۳۔ پَر اؤنہ اُنہاں کؤ آکھیا "تُساں ای اُنہاں کؤ کھاؤں کؤ کجھ ڈیو۔" اُنہانہ آکھیا "ساڈے کول پنج روٹیاں تے ڈو مچھیاں کولوں زیادہ کبے نیں، پَر اِن اساں اُنہاں کتھ ٹکر مل گھن کے آسگدہاں۔ ۱۴۔ اُنہاں تقریباً پنج ہزار بندے لے اؤنہ اپنے شاگرداں کؤ آکھیا کہ "اُنہاں کؤ پنچھا پنچھا دے ٹولہ اچ بلاؤ۔" ۱۵۔ پَس اُنہانہ اؤں وِس کیتا لے سارے لوگ بہ گئے۔ ۱۶۔ اؤنہ پنج روٹیاں تے ڈو مچھیاں گھن کے آسمان دی طرف ڈیدھویاں اُنہاں کتھ برکت دی دُعا منگی روٹیاں توڑ کے شاگرداں کؤ ڈیتاں تاں جو بھیز اچ وِڈ چھوڑن۔ ۱۷۔ اُنہاں ساریاں کھادلتے رَج گئے، جڈاں ٹکر کھاؤں دے بعد بچے بوئے ٹکڑے چُہ گئے تاں اُنہاں نال بارہ ٹوکرے بھریج گئے۔ ۱۸۔ جڈاں یسوع کلیاں اپنے شاگرداں دے نال دُعا کریندا پیا ہا تاں اؤنہ اُنہاں کولوں پچھیا جو بھیز میڈے بارے اچ کیا آدھی ہے کہ میں کون ہاں؟ ۱۹۔ اُنہانہ جواب اچ آکھیا کہ "یوحنا بیتسم ڈیون آلا، کجھ ایہ کہ تُوں ایلہا پئیں لے کجھ آدھن کہ تُوں پُرنلے نبیاں وچوں ہک پس جیڑا دوبارہ زندہ تھی گئے۔ ۲۰۔ اؤنہ اُنہاں کؤ آکھیا کہ "تُساں میکؤ کیا آدھو۔" کہ میں کون ہاں؟ پطرس نے آکھیا کہ تُوں خدا دا گھلیا ہوا مسیح پئیں۔ ۲۱۔ پَر یسوع اُنہاں کؤ نصیحت کریندے ہواں ہدایت کیتی کہ اوہ کبش کؤ نہ ڈساؤں۔ ۲۲۔ کیوں جو ایہ ضروری ہے کہ ابن آدم بہوں ڈکھ چاوے لے بزرگاتے سردار کاناہتے صدوقیاں دی طرفوں رد کیتا ونج لے مارا ونج لے ترجیجے ڈی وِل زندہ تھی ونج۔ ۲۳۔ وِل اؤنہ اُنہاں ساریاں کؤ آکھیا کہ اگر کؤئی میڈے پیچھے آونا چاہوے تاں اپنے آپ دا انکار کرے لےہر روز اپنی صلیب چاکے میڈے پیچھے تھی ونج۔ ۲۴۔ جو کؤئی اپنی جان کؤ بچاسی اوہ اؤں کؤ گواسی پَر جیڑا کؤئی اینکؤ میڈی خاطر گواسی اوہ اؤں کؤ بچا گھنسی۔ ۲۵۔ بندے کؤ ایندا کیا فائدہ تھیسے کہ اگر اوہ سارا جہان حاصل کر گھن پَر اپنی جان گنوا چھوڑے۔ ۲۶۔ جیڑا کؤئی میڈے کولوئے میڈے کلام تھوں شرماندہ ہے، ابن آدم وی جڈاں اپنے باپ دے جلال وچ پاک فرشتیاں دے نال آسی تاں اوہ وی اُنہاں کولوں شرماسی۔ ۲۷۔ ہر میں تہاکؤ سچ آدھا ہاں کہ تہاڈے وچوں کجھ لوگ جیڑے اُنہاں کھڑے ہن موت دا مزہ نہ چکھس جڈاں تائیں اوہ خدا دی بادشاہی ڈیکھ نہ گھن۔ ۲۸۔ ایہ آکھن دے تقریباً آٹھ ڈیاں دے بعد یسوع پطرس، یوحنا یعقوب دے نال پہاڑی تے دُعا کرن کتھ گیا۔ ۲۹۔ جیڑے ویلہ اوہ دُعا کریندا پیا ہاں تاں اوندے چہرے دے رنگ بدل گیا لے اوندے کپڑے چٹھے چمکدار تھی گئے۔ ۳۰۔ ڈیکھو اُنہاں ڈو بندے یسوع نال گالہیں کریندے پتھن اوہ موسیٰ ایلہا پتھن۔ ۳۱۔ اوہ جلال اچ ڈکھائی ڈتے اُنہانہ اوندے مرن دے بارے گالہ کیتی جیڑی یروشلم اچ تھیوں آلی ہا۔ ۳۲۔ پطرس تے باقی جو اؤندے نال پَن اُنہانہ نیند دا بہوں اثر ہا۔ پَر جیڑے ویلہ اوہ پوری طرح جاگ گئے تاں اُنہانہ اؤندے جلال لے اؤندے نال ڈو بندیاں کؤ ڈٹھا۔ ۳۳۔ لے جڈاں اوہ یسوع کولوں دُور تھیندے پتھن پطرس نے اؤں کؤ آکھیا "مالک اُنہاں ہونا ساڈے کتھ چنگا ہے ساکؤ تریتے پناہ گاہ، بناؤں ڈے، ہک تیدے کتھ، ہک موسیٰ کتھ، ہک ایلہا کتھ۔ اؤں کؤ سمجھ نہ آئی کہ اوہ کیندے بارے اچ گالہ کریندے پتھ۔ ۳۴۔ جڈاں اوہ اُنہاں نال ایہ گالہیں کریندا پیا ہا، ہک بدلے اُنہاں کؤ لکا گدے لے اوہ دُر گشتے بدلے اُنہاں کؤ لپیٹ گدے۔ ۳۵۔ آسمان تھوں آواز آئی کہ "ایہ میڈا جُنیا ہوا پتر ہے ایندی سنو۔" ۳۶۔ جڈاں آواز آونا بند تھی گئی تاں یسوع کلہا ہا، اوہ چُپ رہ گئے لے اُنہانہ جو کجھ ڈیکھیا ہا اوندے بارے وچ کبش کؤ کجھ نہ ڈسایا۔ ۳۷۔ دُوجھے ڈی جڈاں اوہ پہاڑ تھوں تھلے لہندے پتھن تاں ایویں تھیا ہک وڈی بندیاں دی بھیز اؤں کؤ ملی۔ ۳۸۔ لے ڈیکھو بھیز وچوں ہک بندے اؤں کؤ آواز ڈتی استاد میں تیدے لگے منت کریندا ہاں کہ میڈے پترے نظر کر کیوں جو اوہ میڈا پلٹھی دا پتر ہے۔ ۳۹۔ لے ڈیکھ ہک رُوح اؤں کؤ قابو کر گھندی ہے۔ لے اوہ آبر گت روند پٹیندا ہے جیندی وج تھوں اوندے من وچوں جھگ نکلدی ہے لے اوہ اؤں کؤ بہوں تکلیف ڈیندے ہواں نچوڑ کے چھوڑ ڈیندی ہے۔ ۴۰۔ میں شاگرداں دی منت کیتی ہا کہ اوہ اینکؤ کڈھن پَر اُنہاں کولوں نیں تھیا۔ ۴۱۔ یسوع جواب اچ اُنہاں کؤ آکھیا کہ "اے اعتقاد لے وگڑی ہوئی نسل میکوں کیہ تک تہاڈے نال رہے برداشت کرنا ہوسی۔ اپنے پتر کؤ اڈے گھن آو۔ ۴۲۔ جیڑے ویلہ اوہ جوان آندا پیا ہا تاں بدروحہ اؤں کؤ تھلے سٹ ڈتا لے زور نال جھٹکا ڈتا۔ پَر یسوع بدروحہ کؤ جھڑکے اؤں کو چنگا کر کے اوندے پیٹو دے حوالہ کر ڈتا۔ ۴۳۔ اوہ سارے خدا دی عظمت کؤ ڈیکھ کے حیران تھی گئے۔ پَر جڈاں اوہ اِس عجیب کمانہ جیڑے اؤنہ کتھن تعجب کریندے پتھن تاں یسوع اپنے شاگرداں کؤ آکھیا کہ "۔ ۴۴۔ تُساں ایہ گالہ کن کھول کے سُن گھنو کہ ابن آدم بندیاں دے حوالہ کیتا ویندا ہے۔ ۴۵۔ پَر اِس گالہ دا مطلب نہ سمجھ سگے کیونکہ ایہ اُنہاں کولوں لگائی گئی ہا اِس کتھ اوہ ایندا مطلب نہ سمجھ سکے لے یسوع کولوں ایندے بارے پوچھن تھوں دُردے۔ ۴۶۔ وِل اُنہاں دے وچ جھگڑا شروع تھی گیا کہ اُنہاں وچوں وڈا کون ہوسی؟ ۴۷۔ پَر جیڑے ویلہ یسوع کؤ پتا لگے کہ اوہ کیندے بارے وچ بحث کریندے ہن تاں اؤنہ ہک چھوٹے بال کؤ اپنے نال بٹھایا۔ ۴۸۔ لے اُنہاں کؤ آکھیا کہ "اگر کؤئی اِس چھوٹے بال کؤ میڈے نال تھوں قبول کریندا ہے تاں اوہ میکؤ قبول کریندا ہالے جیڑا میکو قبول کریندا ہے اوہ اؤں کؤ وی قبول کریندا ہے جیٹن میکو گھلے

جیڑا تہاڈے وچوں سب تھوں گھٹیا ہے اُوہو ساریاں تھوں وڈا ہے۔⁴⁹ یوحنا نے جواب اِج اُوں کُ آکھیا "مالک اساں کیئں بندے کُ تیڈے ناں تھوں بدروحان کڈھیندے ہوئے ڈٹھا لے اساں اُوں کُ روکے کیونکہ اوہ ساڈی پیروی نیئں کریندا۔"⁵⁰ پَر یسوع نے اُوں کُ آکھیا کہ "اُساں اُوں کُ نہ روکو کیونکہ اوہ جو تہاڈے خلاف نیئں اوہ تہاڈے نال ہے۔"⁵¹ لے جیویں ای اُوں دے آسمان دے وچن دے ڈیں نیڑے لے اُوں نے یروشلم وچن دا پکا ارادہ کر گدا۔⁵² اُوں نے پیا میراں کُ اپنے تھوں پہلے گھلایا لے اُنہاں نے سامریاں دے پنڈ اِج داخل تھی کے اُوں کیت تیاری کیتی۔⁵³ پَر اُنہاں دے لوگاں نے اُوں کُ قبول نہ کیتا کیوں جو اوہ یروشلم ویندا پیا ہا۔⁵⁴ جڈاں اُوں دے شاگرداں یعقوب نے یوحنا نے ڈیکھیا تاں اُنہاں نے آکھیا کہ اے خداوند تُوں چاہندا پیئں کہ اساں حکم کروں لے آسمان تھوں آگ نازل تھیوے اُنہاں کُ ہلاک کر ڈیوے۔⁵⁵ پَر اُوں نے مڑ کے اُنہاں کُ جھڑکیا۔⁵⁶ وَل اوہ کیئں ڈوجھ پنڈ اِج گئے۔⁵⁷ جڈاں اوہ رستہ وچ ہا تاں کیئں نے اُوں کُ آکھیا کہ توں جتھاں کیتھاں وی وچیں میں تیڈے نال ویساں۔⁵⁸ یسوع نے اُوں کُ آکھیا کہ لومڑیاں دے راہوں کیتے غار ہوندن لے ہوا دے پنکھیاں دے گھونسے پر ابن آدم دے کول سَر لُکاؤں دے وی جاہ کیئں نیئں۔⁵⁹ وَل اُوں نے کیئں ڈوجھ بندے کُ آکھیا کہ "میڈے پیچھوں آ" پَر اُوں نے آکھیا کہ "خداوند پہلے میکُ اپنے پیئو کُ دفن کرن دی اجازت ڈے۔"⁶⁰ پَر یسوع نے اُوں کُ آکھیا کہ "مردیاں کُ اپنے مُردے دفن کرن ڈے پَر تُوں ہر جاہ وچ کے خداوند دی بادشاہی دا علان کر۔"⁶¹ پَر یسوع نے اُوں کُ آکھیا کہ "اے خداوند میں تیڈے پیچھہ جلساں پر پہلے میکُ اپنے گھر آلیاں کُ الوداع آکھن ڈے۔"⁶² پَر یسوع نے اُوں کُ آکھیا کہ "جیڑا کُوئی ہلے تہہ رکھ کے پیچھہ ڈیدھا ہے اوہ خدا دی بادشاہی دے لائق نیئں۔

۱۔ انہاں ساریاں گالہیں دے بعد خداوندے سترے لوگاں کُو مقرر کیتے۔ لے اُنہاں کُو ڈو دُکر کپر شاہر اِچ بھیج جتھاں اوہ آپ وِجن دا ارادہ رکھیندا ہا۔ ۲۔ اُوں نے اُنہاں کُو آکھیا کہ۔ "فصل تان بہوں ہے پَر مزدور گھٹ پِن۔ ایں کیتے خداوند تھوں دُعا منگو کہ اوہ مزدوراں کُو فصل کپن کیتے گھلے۔ ۳۔ پَس ونجوتے ڈیکھو میں بھیجندا ہاں جیویں بھیڈاں بھیڑیاں دے وچ۔ ۴۔ تُساں ایں سفر کیتے نہ پیسے نہ جھولا نہ جُتے گھن ونجنا لے نہی راہ اِچ کیئں نال ملنا۔ ۵۔ تُساں جیڑے گھر ویسو سب تھوں پہلے آکھو کہ۔" ایں گھرتے سلامتی تھیوے۔" ۶۔ اگر اُنہاں کُوئی سلامتی دار فرزند ہوسی تان اوندے تہاڈی سلامتی پَر ویسی پَر اگر نہوسی تان سلامتی تہاڈے واپس آ ویسی۔ ۷۔ تُساں اُوں گھر وچ ای راہولتے جو کجھ دُنا ونجے اُوہو کھاوتے پیو کیونکہ مزدور اپنی مزدوری گھنن دا حق رکھیندے تُساں گھر گھر نہ ونجو۔ ۸۔ تُساں جیڑے شاہر وی ونجولتے اوہ تہاکُو قبول نہ کرن تان جو کجھ وی تہاڈے سامنے رکھن اوہ کھاوے۔ ۹۔ لے اُنہاں جو وی بیمار ہوں اُنہاں کُو چنگا کرو۔ اُنہاں کُو آکھو کہ خداوند دی بادشاہی نیڑے آگئی ہے۔ ۱۰۔ پَر تُساں جیڑے شاہر وی ونجولتے اوہ تہاکُو قبول نہ کرن تان تُساں گلیاں وچ ونجولتے آکھو۔ ۱۱۔ اسان تہاڈے شاہر دی مٹی جیڑی ساڈے پیرانے لگی لاتھی ہے اُوں کو تہاڈے خلاف جھاڑ دیندے پیر اے جان گھنو کہ خدا دی بادشاہی نیڑے آگئی ہے۔ ۱۲۔ میں تہاکُو آدھا ہاں کہ عدالت لے ڈیں اُوں شاہر دی نسبت سدوم دا حال زیادہ برداشت دے لائق ہوسی۔ ۱۳۔ اے "خرازمین" تہاڈے افسوس اے بیت صیدا" تہاڈے افسوس کیونکہ جیڑے معجزے تہاڈے وچ ظاہر تھن اگر صُورتے صیدا اِچ ظاہر تھیندے تان اوہ بوری پاکے مٹی وچ بیٹھ کے کڈائیں دی توہ کر گھنندے۔ ۱۴۔ پَر عدالت لے ڈیں صُورتے صیدا دا حال تہاڈی حالت تھوں زیادہ برداشت دے قابل ہوسی۔ ۱۵۔ اے کفرنحوم کیا تُوں سوچیندا پیں کہ تون آسمان تائیں اُو چا کیتا ویسیں؟" نہیں بلکہ تُوں عالم ارواح اِچ سٹیا ویسیں۔ ۱۶۔ اوہ جو تہاڈی سُن دا ہے اوہ میڈی سُن دلے جیڑا تہاکُو نئیں منیندا اوہ میکو نئیں منیندا لے جیڑا میکو نئیں منیندا اوہ میڈے بھیجن لے کُو نئیں منیندا۔ ۱۷۔ وِل اوہ ستر خوش تھی کہ ایہ آدھوئے واپس لے کہ "اے خداوند تہاڈے نال تھوں بُری روحاں وی ساڈے تابع پِن۔" ۱۸۔ یسوع آکھیا "میں شیطان کُو آسمان تھوں بجلی دے طرح ڈھاندے ہواں ڈیڈھا پیا ہاں۔ ۱۹۔ لے ڈیکھو میں تہاکوں سپاں، تھوئیانے دشمن دے ساری طاقت کُو مَسَلن دا اختیار دُنا ہے۔ لے کُوئی تہاکُو نقصان نہ پچا سگسی۔ ۲۰۔ تُساں ایں گالہ تھوں خوشی نہ مناو کہ بُری روحاں تہاڈے تابع پِن پَر ایں گالہتے خوشی کرو کہ تہاڈے نال آسمانے لکھ گئیں۔ ۲۱۔ اُوں ویلے اوہ روح القدس اِچ خوش تھی کہ آکھن لگا کہ "اے باپ آسمانے زمین دے خداوند میں تہاڈی تعریف کریندا ہاں کیونکہ تُوں عقل منداناں کولوں ایہ گالہیں لکائیاں پِن لے اُنہاں اَن پڑھاں۔ بچیاں ظاہر کیتن۔ ہاں اے باپ کیونکہ ایویں ای تیکو پسند لے۔ ۲۲۔ لے باپ دی طرفوں ساریاں شتیاں میکوں ڈتیاں گیاں پِن۔ باپ دے علاوہ کُوئی نہیں جان دا کہ پُر کون ہے لے پُر دے علاوہ کُوئی نہیں جان دا کہ باپ کون ہے پَر اوہ جیندے پُر ظاہر کرے۔ ۲۳۔ وِل اُوں نے شاگرداں دے پاسے مڑ کے علیحدگی اِچ اُنہاں کُو آکھیا کہ "خوش نصیب پِن جیڑے اوہو شیناں ڈیڈھن جنہاں کُو تُساں ڈیڈھ وے۔ ۲۴۔ میں تہاکُو آدھا ہا کہ "بہوں سارے نبیے بادشاہ اوہ معجزے جیڑے تُساں ڈیڈھو ڈیکھن دی خواہش رکھیندے پَر نہ ڈیکھ سگے لے جو گالہیں تُساں سُن دے ہو اوہ سُنن پَر نہ سُن سگے۔ ۲۵۔ ڈیکھو پک شرع دا عالم کھڑا تھیا لے ایہ آدھوئے اُوں کُو آزماون لگا کہ "اے استاد میں کیا کراں کر ہمیشہ دی زندگی پاواں؟" ۲۶۔ یسوع اُوں کُو آکھیا کہ "شریعت اِچ کیا لکھا لا تہ؟" تُوں اینکوں کیویں پڑھدیں؟" ۲۷۔ اُوں نے جواب ڈیندے پھو آکھیا کہ "توں خداوند اپنے خدا دے نال اپنے سارے دل، اپنی ساری جان، اپنی ساری طاقت اپنی ساری عقل نال محبت رکھتے اپنے گواہنڈی نال وی اپنی مانند محبت رکھ۔" ۲۸۔ یسوع اُوں کُو آکھیا کہ "توں بالکل صیح آکھ ایوہی ای کرتے توں ہمیشہ دی زندگی پاسیں۔ ۲۹۔ پَر اُوں نے اپنے آپ کُو پاک ٹھراون کیتے یسوع کُو آکھیا کہ "میڈا گواہنڈی کون ہے؟" ۳۰۔ یسوع جواب اِچ اُوں کُو آکھیا کہ پک بندہ یروشلم تھوں یریحو کُو ویندا پیا ہا اوہ ڈاکواں وچ پھس گیا لے اُنہاں نے اُوں کُو لٹ کے بہوں ماریاں اُوں کُو مرن آلا جھوڑکتے لگے گئے۔ ۳۱۔ ایڑگت پک کاہن اُوں رستے آندا پیا ہا لے جیڑے ویلے اُوں نے اُوں کُو ڈیکھیا تان اوہ سڑک دے دوجھ پاسے تھی کے ٹرن لگ گیا۔ ۳۲۔ ایویں ای پک لاوی وی جیڑے ویلے اُوں جامتے آتا لے اُوں نے اُوں کُو ڈٹھا تان اوہ وی سڑک دے دوجھ پاسے تھی گیا۔ ۳۳۔ پَر پک سامری وی سفر کریندے پھو اُنہاں آیا۔ جیڑے ویلے اُوں نے اُوں کُو ڈیکھیا تان اُوں کُو اوندے ترس آیا۔ ۳۴۔ اوہ اوندے کول گیا تے اوندے زخماں تیل تے لکے اوندے زخماں تے پٹی بدھتے اُوں کُو اپنے جانورے بیلہا پک سرائ اِچ گھن گیا تے اوندی ڈیکھ بھال کیتی۔ ۳۵۔ دوجھ ڈیں اُوں نے سرائ دے مالک کُو دُ دینار ڈے کے آکھیا کہ "ایندا خیال رکھلے لے بے جتہ پیسے ایندے خرچ آسن میں لکے تیکو ڈیساں۔" ۳۶۔ انہاں ترپاں وچوں اُوں بندے دا جیکو ڈاکواں ماریا ہا تہاڈے مطابق کون اُوںدا گواہنڈی ہے؟" ۳۷۔ شرع دے عالم نے اُوں کُو آکھیا "اوہ جیئنے اوندے رحم کیتا۔" یسوع اُوں کُو آکھیا کہ "ونج توں وی ایویں ای کر۔" ۳۸۔ لے جڈاں اوہ سفر کریندے پٹن تان اوہک پنڈ اِچ گیا لے مرتھا نال دی پک زنائے اپنے گھر اِچ اُوں کُو آون دی اجازت ڈتی۔ ۳۹۔ اُوںدی پک بھیں پائی جیندا نال مریم ہا اوہ خداوند دے پیراں وچ بیٹھ کے اوندی کلام سُن دی پائی۔ ۴۰۔ پَر مرتھا ٹکر بناون اِچ لگی پائی اوہ یسوع دے کول آئی لے آکھن لگی کہ اے خداوند کیا تیکو کوئی فکر نئیں کہ میڈی بھیہنے میکو خدمت کرن کیتے کلہا جھوڑ دُنا ہے توساں اینکُو میڈی مدد کرن کیتے آکھو۔ ۴۱۔ پَر خداوند جواب اِچ اُوں کُو آکھیا کہ "مرتھا مرتھا توں تان بہوں شتیاں دے بارے اِچ فکر مند پئیں۔ ۴۲۔ صرف ہر پک شے ضروری ہے مریم نے اُوں چُن گدا ہے جیڑا ساریاں تھوں چنگا ہے جیڑا کہ ایندے کولوں کھسیجا نہ ویسی۔"

۱۔ وُل ایویں تھیا کہ اوہ کیش جامتہ دُعا کریندا پیا ہا۔ جیڑے ویلہ دُعا کرچک تان اؤں دے شاگرداں وچوں پکنے اؤں کُو آکھیا اے خداوند! جیویں یوحنا نے اپنے شاگرداں کُو دُعا کرنا سکھایا ساکوں تُوں وی سیکھا۔ ۲۔ اؤں نے انہاں کوں آکھیا جیڑے ویلہ تسناں دُعا کرو تا آکھو۔ اے باپ! تیدا ناں پاک منیا ونج تیدی بادشاہی آوے۔ ۳۔ ساڈی روز دی روٹی روز ساکُو ڈاکر۔ ۴۔ لَٹے ساڈے گناہ معاف کر کیوں جو اساں وی اپنے قرض دار کُو معاف کرینہاں لَٹے ساکو آزمائیش اچ نہ لا۔ ۵۔ وُل اؤں نے انہاں کُو آکھیا تہاڈے وچوں کون ہے جیندا ہک دوست ہووے لَٹے اوہ ادھی رات کُو اوندے کول ونج کے اؤں کُو آکھ اے دوست میکُو تریخ روٹیاں ڈے۔ ۶۔ کیوں جو میڈا ہک دوست پینڈا کرکے میرے کول آیلے لَٹے میڈے کول کجھ وی نیں کہ اوندے لگے رکھاں۔ ۷۔ لَٹے اوہ اندرون جواب اچ آکھ میکُو تکلیف نہ ڈےن دروازہ بند لَٹے میڈے بال میڈے کول بستر اچ۔ میں اُٹھی کے تیکو ڈے نیں سگدا۔ ۸۔ میں تیکُو آدھا ہاں کہ اگرچہ اوہ این پاروں کہ اوندے دوست ہے اُٹھی کے اوں کُو نہ ڈیوے تان وی اؤں دی بہ حیائی دے پاروں اُٹھی کے جتنی اؤں کو چاہیدی ہے اؤں کُو ڈیسی۔ ۹۔ پس میں تہا کُو آدھا ہاں۔ منگوں تان تہا کُو ڈتا ویسی۔ گولو تان ملیسی۔ بوا و جاؤ تان تہاڈے کیت کھولا ویسی۔ ۱۰۔ کیونکہ جو کُوئی منگدا ہے اؤں کُو ملدا ہے، جیڑا گولیندا ہے اؤں کُو ملدے۔ جیڑا وجیندا ہے اؤں کیت کھولا ویسی۔ ۱۱۔ تہاڈے وچوں کپڑا ایو جیا پیئو ہے کہ جڈاں اوندے پُتر ٹکر منگ تان اوہ اؤں کو پتھر ڈیوے؟ یا مچھی منگتاں مچھی دے بلے اؤں کُو ستپ ڈیوے۔ ۱۲۔ یا انڈا منگ تان اؤں کُو تھوواں ڈیوے؟۔ ۱۳۔ پس جڈاں تسناں بُرے تھی کے اپنے بالاں کُو جنگی شیناں ڈیوناں جان دے پیوے تان آسمانی باپ روح القدس کیوں نہ ڈیسی۔ ۱۴۔ وُل اوہک گونگی روح کُو کڈھیندا پیا ہا۔ لَٹے جیڑے ویلہ بدروح نکل گئی تان ایویں تھیا کہ گونگا بولن لگ پیا تان لوگ حیران تھی گئے۔ ۱۵۔ پر انہاں وچو کجھ آکھن لگے ایہ تان بدروحان دے سردار بعلز بول وی مدد نال بدروحان کُو کڈھیندا ہے۔ ۱۶۔ آزمائیش کیت کئی لوگ آسمانی نشان منگن لگے۔ ۱۷۔ پر اؤں نے انہاں دے خیالات کُو جان کے انہاں کُو آکھیا۔ جیندی حکومت اچ پھٹپ ونج اوہ ویران تھی ویندی ہے۔ لَٹے جیئں گھر اچ پھٹپ ونج تان اوہ برباد تھی ویندا ہے۔ ۱۸۔ لَٹے اگر شیطان وی اپنا خلاف تھی ونج تان اؤں دی حکومت کیوں قائم رہیسی؟ کیوں جو تسناں میڈے پاروں آدھو کہ اے بدروحان کُو بعل زبول دی مدد نال کڈھیندا ہے۔ ۱۹۔ لَٹے اگر میں بدروحان کُو بعلزبول دی مدد نال کڈھیندا ہاں تان تہاڈے پُتر کیندی مدد نال کڈھیندے؟ پس اؤو تہاڈا انصاف کرن لہوسن۔ ۲۰۔ لیکن اگر میں بدروحان کُو خدا دی قدرت نال کڈھیندا ہاں تان خدا دی بادشاہی تہاڈے کول آپنچی۔ ۲۱۔ جڈاں زور آور بندہ تھیار دے نال اپنی حویلی دی رکھوالی کریندا ہے تان اؤندا مال محفوظ رہندے۔ ۲۲۔ پر جڈاں اؤندے کولوں کُوئی زور آور حملہ کرکے اؤندے غالب آ ویندے تان اؤندے سارے تھیار جنباہتہ اوہ بھروسہ کریندا ہا چھک گھن دے لَٹے اؤندا مال لٹ کے ونڈ ڈیندا ہے۔ ۲۳۔ جو میڈے پاس نیں اوہ میڈے خلاف ہے لَٹے جو میڈے نال جمع نیں کریندا اوہ ونڈیندا ہے۔ ۲۴۔ جڈاں پاک روح بندے اچوں نکلدی ہے تان سوکھو بھو تھکے آرام کرن کیت گولیندی ہے۔ لَٹے جیڑے ویلہ نیش ملدی تان آدھی ہے کہ میں اپنے اؤں گھر وچ ویساں جتھوں میں نکلی ہاں۔ ۲۵۔ لَٹے آکے اؤں کو جھارے سنواریا ہوا ڈیدھی ہے۔ ۲۶۔ وُل ونج کے بیٹاں ست بُری روحان اپنے نال گھن آندی ہے لَٹے اوہ اؤندے وچ داخل تھی کے اُٹھائیں رہندے اؤں بندے دا حال پہلے کولوں وی بُرا تھی ویندے۔ ۲۷۔ جیڑے ویلہ اوہ اپنے گالہیں کریندا پیا ہا تان ایویں تھیا کہ بھیڑ وچوں ہک عورت نے اچی ساری آواز نال اؤں کُو آکھیا مبارک ہے اوہ رحم جیندے وچ توں رہا لَٹے اوہ چھاتیان جیڑیاں توں چوسیاں۔ ۲۸۔ اؤں نے آکھیا ہاں۔ پر زیادہ مبارک اوہیں جیڑے خدا دا کلام سُندے اؤں دے عمل کریندے۔ ۲۹۔ جیڑے ویلہ وڈی بھیڑ جمع تھیندی ویندی ہائی تان اوہ آکھن لگا کہ میں زملہ دے لوگ بُرے۔ اوہ نشان منگدے پر یوناہ دے نشان دے علاوہ کُوئی نواں نشان انہاں کُو نہ ڈتا ویسی۔ ۳۰۔ کیونکہ جیویں یوناہ نینوہ دے لوگاں کیت نشان بنلے اؤں وی ای ابن آدم وی ایں زمانہ دے لوگاں کیت نشان بنیسی۔ ۳۱۔ دَکھن دی ملکہ ایں زملہ دے بندیاں دے نال عدالت لَٹے ڈیں اُٹھی کے انہاں کُوں مجرم ٹھراسی کیوں جو اوہ دُنیا دے کنارے تھوں سلیمان دی حکمت سنن کُو آئی ہا۔ لَٹے ڈیکھو ایتھاں اوہ جیڑا سلیمان تھوں وی وڈا ہے۔ ۳۲۔ نینوہ دے لوگ ایں زملہ دے لوگاں دے نال عدالت لَٹے ڈیں کھڑے تھی کے انہاں کُوں مجرم ٹھراسن کیونکہ کہ انہاں نے یوناہ دی مُنادیت توبہ کر گدی لَٹے ڈیکھو ایتھاں اوہ جیڑا یوناہ کولوں وی وڈا ہے۔ ۳۳۔ کوئی بندہ ڈیوا بال کے تہ خلے وچ یا کے کیش شے دے تھلے نیں رکھیندا بلکہ ڈیوا کیش اچی جامتہ رکھیندا ہے تان جو اندر آون آلیاں کو سوچھلا ڈکھائی ڈیوے۔ ۳۴۔ تیدے بدن دا ڈیوا تیدی آکھ۔ جڈاں تیدی آکھ تھیک ہے تان تیدا سارا بدن وی روشن ہوسی۔ جڈاں تیدی آکھ ای خراب ہے تان تیدا بدن اچ وی اندھارا ہوسی۔ ۳۵۔ پس ڈیکھ جیڑا سوچھلا تیدے اندر ہے اندھارا تان نیں۔ ۳۶۔ اگر تیدا سارا بدن سوچھلا بھو لَٹے کیش جامتہ اندھارا نہ راہوے تان اوہ سارا ایویں سوچھلا ہوسی جیویں اوں ولیلہ تھیندا ہے جڈاں ڈیوا اپنی چمک نال تیکو روشن کریندا ہے۔ ۳۷۔ جیڑے ویلہ اوہ گالہیں کریندا پیا ہا تان کُوئی فریسیہ اؤندی دعوت کیتی ہا وُل اور اندر ونج کے ٹکر کاؤں کو بیٹھ گیا۔ ۳۸۔ فریسیہ اپنے ڈیکھ کے بیوں حیران تھیا کہ اوہ کھاؤں کولوں پہلاں دھاتا نیں۔ ۳۹۔ خداوند نے اؤں کُو آکھیا اے فریسیو تسان پیلے چنگیر کُو اُنوں اُنوں صاف کریندے پر تہاڈے اندر لُٹ ماریتہ بدی بھری ہوئی ہے۔ ۴۰۔ اے ہوقوفو! جئیں باہر کُو بنایا کیا اؤں نے اندر کُو نیں بنایا؟ ۴۱۔ ہاں تسان اندر دیاں شتیاں خیرات کر ڈیوؤ تان ڈیکھو سارا کجھ تہاڈے کیت پاک تھی ویسی۔ ۴۲۔ اے فریسیو تہاڈے افسوس! پودینے شداہتہ ہر ہک سبزی دے ایک ڈیندے پیوے لَٹے انصاف خدا دی محبت تھوہ خبر رہندے۔ لازم ہا کہ اپنے وی کریندے اوہ وی نہ چھوڑندے۔ ۴۳۔ اے فریسیو تہاڈے افسوس! کہ تسناں عبادت خانیاں اچ اعلیٰ قسم دی کرسیاں بازاراں اچ سلام چاندے پیوے۔ ۴۴۔ تہاڈے افسوس! کیوں جو تسان انہاں لکی ہویاں قبراں دی طرح ہو جنہاں دے لَٹے بندے جلدے لَٹے انہاں کُوں این گالہ دی خبر وی نیں۔ ۴۵۔ وُل شرع دے عالماں وچوں ہک جواب اچ اؤں کُو آکھیا اے استاد! انہاں گالہیں کرن دے نال توں ساکوں بہ عزت کریندا پیئیں۔ ۴۶۔ اؤں نے آکھیا اے شرع دے عالمو تہاڈے افسوس! کہ تسناں ایہو جے بوجھ جنہاں کُو چاونا اوکھا ہے بندیاں رکھیندے ہوتے آپ ہک انگلی وی انہاں کُوں لاونا نیں چاہندے۔ ۴۷۔ تہاڈے افسوس! کہ تسان تان نبیاں دی قبراں کُو بناندے پیوے لَٹے تہاڈے پٹیو ڈاڈاں انہاں کُو قتل کیتا ہا۔ ۴۸۔ پس تسناں گواہیوے لَٹے اپنے پٹیو ڈاڈاں دے کماں کُو پسند کریندے کیونکہ انہاں نے تان انہاں کُو قتل کیتا ہا لَٹے تسان انہاں دیاں قبراں بنیندے پیوے۔ ۴۹۔ ایں کیت خدا دی حکمت آکھیا ہے کہ میں

نبیائے رسولان کُو اُنہاں دے کول بھیج ڈیساں۔ اوہ اُنہاں وچوں بہوں ساریاں کُوں قتل کریسن۔ بہوں ساریاں کُوں ستاسن۔⁵⁰۔ تاں جو سارے نبیاں دے خون دی جیڑا مڈھوں ہی واپا گیا ہا ایں زملہ دے لوکاں کُو پُچھیا ویسی۔⁵¹۔ ہا بل دے خون تھوں گھن کے اُوں زکریا دے خون تک جیڑا قربان گاہتہ مقدس دے وچ ہلاک تھیا ہا۔ میں تہاکُو سچ آدھا ہاں کہ ایں زملہ دے لوگاں کولوں ساریاں دی بازپُرس کیتی ویسی۔⁵²۔ اے شرع دے عالمو تہاڈے افسوس! کہ تِساں خدا شناسی دی کنجی چھک گدی ہے۔ تِساں آپ وی داخل نہ تھئے۔ داخل ہوؤں آلیاں کو وی داخل نہوؤں دُتا۔⁵³۔ جڈاں اوہ اُنہوں نکلا تاں فقیہتہ فریسی اُوں کُو بُری طرح جھڑبندے راہے تاں جو اوہ بہوں ساری گالہیں دا ذکر کرے۔⁵⁴۔ تہاڈے اُوں دی تاک اچ راہے تاں جو اُوں دی منہ دی کُوئی گالہ کو پکڑن۔

۱۔ اؤں ویلہ جڈاں ہزاراں بندے اکٹھے تھی گئے ایتھوں تک کہ اوپک ڈوجھتے ڈھپوندے تان اؤنہ ساریاں تھوں پہلے اپنے چیلیاں کو ایہ آکھنا شروع کینا کہ اؤں خمیر کولوں ہوشیار رابونا جیڑا فریسیاں دی ریاکاری۔^۲ کیوں جو کوئی شے ایہو جئی نئیں جیڑی کجی ہوئے کہ کھولی نہ ویسی لے نہ ای کوئی شے لکے جیندے بارے وچ پتہ نہ لگسی۔^۳ ایس کیتے جو کجھ ٹساں اندھارے وچ آدھ او سوجھلے وچ سُنیا ویسی لے جو کجھ ٹساں مکاناں دے اندر کئیں دے کن وچ آدھ او کوٹھیاں دے لے اؤں دی مُنادی کیتی ویسی۔^۴ پَر میں ٹساں دوستان کو آدھا ہاں کہ اُنہاں کولوں نہ ڈرو جیڑے بدن کو قتل کریندے لے اؤں دے بعد او کجھ نئیں کر سگدے۔^۵ پَر میں ٹباکو ڈسیندا ہاں کہ کیندے کولوں ڈرنا چاہدے۔ اؤں دے کولوں ڈرو جیندے کول اختیارے کہ قتل کرن دے بعد جنم اچ سٹھسی۔ ہاں میں ٹباکو آدھا ہاں کہ اؤندے کولوں ڈرو۔^۶ کیا ڈو چھوٹے سکیداں اچ پنج چڑیاں نیں وکدیاں؟ بس خدا دی نگاہ اچ کوئی وی بھولیا ہوا کانتی۔^۷ ایس تک کہ نواڈے بسر دا پک وال وی گنڑیا پلے لیکن ڈرونا تباڈی قدر چڑیاں کنی زیادہ اے۔^۸ میں تو اکوں آدھا جیڑا آدمیاں دے اگو میڈا اقرار کریسی آدم دا پتر وی خدا دے فرشتیاں دے اگو ہوندا اقرار کریسی۔^۹ لیکن جیڑا آدمیاں دے اگو میکوں نان منیسی۔ خدا دے فرشتہ وی ہوندا اقرار کائنا کریسی۔^{۱۰} تساں وچوں جیڑا وی آدم دی اولاد دے مخالف آئندے اوتے معاف تھی سگدے لیکن جیڑا پاک روح دے خلاف کفر آئندے او معاف نیں تھی سگدا۔^{۱۱} جیڑے ویلے تیکوں طاقت لے بادشاہت خدمت کرن آلیاں دے اگو پیش کریسی۔ وِل ڈرے ناں کہ کیویں اپنے آپ کوں بجاؤ گئے کیا آکھسو۔^{۱۲} کیویں جو پاک روح تو اکوں ڈیسی کہ تو اکوں کیا آکھنا اے۔^{۱۳} ول اوں کٹھ وچوں پک بندے آلیا اے استاد "جیڑے بھرا کوں آکھو میڈے ناں میڈی جائیداد ونڈے۔^{۱۴} ول یسوع اوں کوں آکھیا کہ میکوں کائیں آکھو جو میں انصاف الایا درمیان الا آں۔^{۱۵} ول یسوع او کوں آکھیا ڈیکھو تساں اپنے آپ کوں حرص وغیرہ کنے پرے رکھو کیونکہ کہیں دی زندگی دا انحصار پیٹے کانتی۔^{۱۶} ول یسوع اُنہاں کوں پک مثال دے اے کہ پیسے آئے بندے دی فصل بہوں ڈھیر تھئی اے۔^{۱۷} اؤں ول اپنے آپ کوں آکھیا "میں کیا کرن" میڈے کنے کنک محفوظ کرن دی جا، کانتی؟^{۱۸} ول اؤں آکھیا میں اپنی وڈیاں گھراں کو مٹ ڈیساں تے ایناں کو وڈا بڑا ڈیسا تے اپنا سارا سامان کنک بیان چیزاں کوکا رکھ ساں۔^{۱۹} اوں ول اپنے آپ کوں آکھیا "او میڈی جند میڈے کنے بہوں سالوں واسطے بہوں کجھ اے آرام نال رہ سکوں نال کھلے خوش تھی۔^{۲۰} لیکن خدا او کوں آکھیا او گالہا آدمی "اگر میں اچ ای تیڈا ساہ کڈھ گھنلتے جیڑیاں چیزاں توں تیار کیتی۔ اے کیندا ہوسی؟^{۲۱} اے اوں آدمی آلی کار اے جیڑا اپنے خاطر مال جمع کریندے لیکن خدا دے نزدیک او غریب اے۔^{۲۲} یسوع اپنے شاگردوں کوں آکھیا "ات واسطے میں تو اکوں آدھاں کہ اپنی زندگی وچ کھاو پیوں یا جسم دے پاؤں کینے کجھ فکرنا کرو۔^{۲۳} زندگی کھاو کنے زیادہ اے بدن کپڑے پاؤں کنے زیادہ ضروری اے۔^{۲۴} کانواں کو ڈیکھو او نا کاشہ ریدن نا کاٹ دِن نا اوناں کنے ٹکٹن کنے کوئی جا، اے ناں کوئی گودام لیکن خدا اونہاں کوں وی کھاوندے لیکن ٹساں پرندے کنے زیادہ قیمتی او۔^{۲۵} تساں وچوں کون اے انجا جیڑا سوچتے اپنی زندگی دا پک وی لحظ گزار بندا اے؟^{۲۶} بس جیڑے ویلے تساں سب توں چھوٹی سنہ وی کرن دے قابل کانوے تے باقی زندگی دی کیوں فکر کریندو؟^{۲۷} جنگلی پھولاں کوں ڈیکھو او کیویں وڈے تھیدن او نا محنت کردن نا کائدن، میں تیکوں آدھاں سلیمان اپنی ساری عزت دے باوجود لباس کائنا پاتا ہا۔^{۲۸} اگر خدا میدان دی گھاہ کوں کپڑے پاوا سگدے جیڑا اچ بے کل او گھاہ تنور وچ ساڑی ویسی۔ اے گھٹ ایمان الو او تو اکوں کیوں نا کپڑے پاویسی۔^{۲۹} اوں پاسے نا ڈیکھو کہ تساں کیا کھاسو، کیا پیسو پریشانی نہ گھنو۔^{۳۰} دُنیا دیاں ساریاں قومیں اُنہاں دے گولن وچ ہن ٹباڈا باپ جاندا اے کہ ٹساں کوں کئیں شے دی ضرورت ہے۔^{۳۱} لیکن خدا دی بادشاہت کوں کھولو ول تو اکوں ساریاں چیزاں مل ویساں۔^{۳۲} ڈرو نہ چھوٹے گلے کیوں جو ٹباڈے باپ ٹباکوں بادشاہی دتی ہے۔^{۳۳} اپنا مال وچتے غریباں کوں ڈیو اپنے اینچالے بٹوے بنڑاؤ جیڑے پھٹ نا پوون آسمان تے انجاو مال بنڑاؤ جیڑا فانی ناتھیوے جیندے قریب چور وی نیں آسگدا نا کیڑا خراب کریندے۔^{۳۴} کیویں جو جیتھاں تیڈا مال ہوسی اوتھاں تیڈا دل وی ہوسی۔^{۳۵} بس تواڈی کمر بندھی رہتے تواڈے چراغ جلدے رن۔^{۳۶} ول اوںہاں لوکاں آلی کار بنڑاؤ جیڑے اپنے آقا دا شادی توں واپس آون دا راستہ ڈین، تاکہ او جیڑے ویلے وارواڑ کھڑا کاؤتے اوندے کیتے جلدی دروازہ کولوں۔^{۳۷} او نوکر چنگا اے جیڑا اپنے مالک دے آون تے جگدا پیسا ہووے۔ میں سچ آدھاں او مالک اپنی کمر بادھتے اوں نوکر کو اپنے نال روٹی کھاوسی تے نال ابلھا گھئی۔^{۳۸} او نوکر وہ خوش قسمت اے جیڑا دا مالک رات کو ڈوجھ تار اوسی تے نوکر ول وی جاگدا پیسا ہوسی۔^{۳۹} بیا اے کہ اگر دے مالک کوں چور دے آون دا ویلہ پتا ہووے او چور کوں چوری ناکرن ڈیسی۔^{۴۰} پِن واسطے تیار تھیو آدم دے پتر دے آونڑ دا پتا کانتی۔^{۴۱} پطرس آکھیا "اے خداوند اے مثالیں تساں صرف ساکوں ڈسیندے پیو یا ساریاں کوں؟^{۴۲} خداوند آکھیا تساں وچوں عقلیت ایمان ال تھانیداد کوں اے جیندا مالک او کوں اپنے نوکرا تے ڈیوٹی لاوے کھانا ڈیون واسطے؟^{۴۳} خوش نصیب اے او نوکر جیندا مالک اپنے آون تے اوں کریندا پاوے۔^{۴۴} میں تو اکوں سچ آدھاں او مالک او کوں اپنی جائیداد دا مالک پتر ڈیسی۔^{۴۵} لیکن اگر نوکر آکھ میڈے مالک کوں دیراے میں کھا ہی گھنلتے مالک پتر تے باقی نوکراں کو مارن شروع کراں۔^{۴۶} تے اؤں نوکر دا مالک وی اؤں ڈپے اونچالے ویلے آدمی جیڑے ویلے نوکر کوں توقع وی کائنا ہوسی او مالک اؤں نوکر کوں کوڑے ماریسی تے ایماناں نال جا، ڈیسی۔^{۴۷} اگر نوکر کوں اپنے مالک دی مرضی دا وی پتا ہووے ول ول او اوندی مرضی دے مطابق تیاری ناکرے او کوں مک ماریسی مالک۔^{۴۸} لیکن او جیڑا جانڑا وی کانتی ہنرا دے مطابق کام کریندے کجھ سزا او مکے نال گھندے لیکن جینکوں سزا ڈھیر دتی گئی اے۔ اوں کنے مانگیا وہ زیادہ گئے جنکوں کم زیادہ ڈتا گئے اوں کنے گھدا وی زیادہ ویسی۔^{۴۹} میں زمین تے بہا لاوون آیا ہم او لگ گئی ہووے تے میں نوش تھواں ہا۔^{۵۰} پک بیتسم جیڑا میں گھنڑے او جیڑے ویلے تک نہوسی میں پریشان رہ ویساں۔^{۵۱} کیا تساں خیال کریندو کہ میں زمین تے صلح کراون آیاں؟ لیکن نیں میں آدھاں میں اوندے خلاف جدائی پاوان آیاں۔^{۵۲} کیویں جو آج کفک ہی گھر دے پنج بندے ک ڈوجھ دے خلاف ہوسین نرلے لوک ڈو دے ڈو لوک ترلے دے خلاف ہوسن۔^{۵۳} پیو پتر دے، پتر پیو دے، مال دھی دے دے دے، ساس اپنی بہو دے دے اپنی ساس دے مخالف ہوسی۔^{۵۴} یسوع لوکاں کو آکھیا "جیڑے ویلے تساں بادل مغرب توں آندا ڈھیر دو تساں آدو حین اوسی تے مین آندا وے اے۔

۵۵^{۵۵}-جیہڑے ویلہ تسناں جنوب اے پاسو وائیں کوں آندا ڈہدوۛ آدو گرم ہوا آوسی او ہوندی وی گرم ہوا اے۔ ۵۶^{۵۶}-او ڈیکھوے آے لوکو! آسمانۛ زمین دا فرق کرسگدو لیکن ایں وقت دا فرق کیوں نئیں کریندے؟ ۵۷^{۵۷}-تسناں اپنہ واسطہ ٹھیک فیصلہ کیوں کریندے؟ ۵۸^{۵۸}-اگر توں اپنہ مخالف نال کہیں وقت دے بادشاہ کنہ فیصلہ واسطہ ویندا پئیں تو راستہ وچ ای صلح کرچاء ایں نہووے او تیکوں حاکم دے اگو پیش کرے۔ حاکم تیکوں انصاف اے دے او تیکوں سپاہی دے سپاہی قید وچ نال سٹ ڈیوے۔ ۵۹^{۵۹}-وَل توں بہہ تک ہک ہک پیسہ تا ڈیساں او تیکوں نا چھوڑیسی۔

۱۔ اؤں ویلہ کجھ بندیاں یسوع کؤ گلیلی بندیاں دے بارے ڈسایا جنہاں دے خون کؤ پیلاطس نے اپنی کجھ قربانیاں دے نال رلا ڈتا ہا۔^۲ یسوع نے اُنہاں کؤ جواب اچ پچھیا کیا اُنساں سمجھدے اوہ کہ اے گلیلی ڈوجھ گلیلیاں تھوں ڈھیر گنہگار ہن کیونکہ اُنہاں نے ایس طرح دی مصیبت جانی پائی؟^۳ نیش میں اُنہاں کؤ ڈسیندا ہاں کہ اگر اُنساں توبہ نہ کریسو تاں سارے دے سارے ایویں ای مریسو۔^۴ یا اوہ اٹھارہ بندے جیڑے شیلوخ اچ ہن لے جنہاں بروج ڈٹھا پائیے اوہ مَر گئہن کیا اُنساں اے سمجھدے اوہ کہ اوہ تباڈے کولوں ڈھیر گنہگار ہن اُنہاں لوگاں تھوں جیڑے یروشلم اچ ہن۔^۵ نیش میں آدھا ہاں "اگر اُنساں توبہ نہ کریسو تاں اُنساں سارے مَر ویسو۔"^۶ یسوع مسیح نے ایہ تمثیل ڈسائی کہ کوئی بندے اپنے انگوریاں دے باغ اچ انجیر دا یک درخت لایا ول اوہ اوندھ کول آیا پَر اوندے وچ پھل نہائی۔^۷ اؤں مالک نے باغبان کؤ آکھیا ڈیکھ تریئے سال میں ایس انجیر دے درخت کول آندا رہیا تاں جو پھل پواواں پَر کجھ نہائی ایس کؤ وڈ سٹو ایہ زمین کؤ کیوں برباد کرے۔^۸ باغ دے نوکرے جواب ڈتا کہ یک سال ایس کؤ بیہا راہوں ڈے میں ایندے آسے پاسہ کھڈا بنیساں تہ کھاد وی سٹیاں۔^۹ اگر اگلہ سال ایندے وچ پھل آیا تاں ٹھیک پَر اگر پھل نہ آیا تاں وڈھ سٹلے۔^{۱۰} یسوع مسیح پیکل اچ سبت لے ڈین تعلیم ڈیندے پتہن۔^{۱۱} ڈیکھو اُنہاں پک زانی پائی جیکوں اٹھارہاں سال تھوں کمزوری دی بُری روحہ گھیرا پاتا پائی کہ اوہ کبڑی تھی گئی ہا ئی اوہ پورے طورے بیدھی وی کھڑی نہ تھی سگدی پائی۔^{۱۲} جڈاں یسوع نے اُون کؤ ڈٹھا تاں سڈیلے آکھیا۔ "اپنی کمزوری تھوں آزاد تھی ونج۔"^{۱۳} یسوع نے اپنے تہ اُون زانیے رکھ لے اوہ پک دم بیدھی تھی گئی لے خدا دی تعریف کرن لگ پئی۔^{۱۴} پَر عبادت خلہ دا سردار یسوع تھوں ناراض تھی گیا کیونکہ یسوع سبت لے ڈین اُون زانی کو چنگا کیتا پائی۔ عبادت خلہ دے سردار نے بندیاں دی بھیڑ کؤ آکھیا "جھ ڈیں تک کم کرنا ٹھیک ہے ایس ڈہاں وچ آوے چنگ تھی ونجو نہ کر سبت لے ڈیں۔"^{۱۵} خداوند یسوع نے اُون کؤ جواب ڈتے آکھیا۔ اے مکارو کیا تباڈے وچوں ہر پک اپنے گڈھاں یا ڈاندھ کؤ اپنے واڑے چوں پانی پلاون کیتے سبت لے ڈیں نیش گھن ویندا؟^{۱۶} ول ابراہام دی اے دھی وی جینکوں شیطان نے اٹھارہ سال تھوں بدھ رکھیا پائی کیا اُون کؤ سبت لے ڈیں قید تھوں آزاد کرنا ضروری نہائی؟^{۱۷} جیویں ہی اُون نے ایہ گا لہیں آکھیں تاں اوہ سارے جنہاں اوندی مخالفت کیتی پائی اوہ شرمسار تھ پَر سارا کٹھ اوندے شاندار کماں تھوں خوش تھیے جیڑے اُون نے کیتہن۔^{۱۸} ول یسوع نے پچھیا، خدا دی بادشاہی کیں دے مانند ہے لے ایس بادشاہی دا مقابلہ کیں دے نال کیتا ونج سگدے؟^{۱۹} آسمان دی بادشاہی رائی دے دلہ دی مانند ہے۔ جیکوں پک بندے اپنے باغ وچ بویا پائی لے اوہ وڈھ کھک وڈا درخت بن گئے، ہوا دے پکھیاں نے اوندی شاخے اُلٹا پلے۔^{۲۰} ول یسوع نے پچھیا خدا دی بادشاہی کؤ میں کیں دے برابر آکھ سگدا ہاں؟^{۲۱} آسمان کی بادشاہی اُون خمیر دی مانند ہے جیٹ پک زانیے خمیر گھن کے تریئے حصے لے وچ ملا ڈتے جیٹے سارے لے کو خمیر کر ڈتا۔^{۲۲} یسوع نے یروشلم کؤ ویندے ہویاں راہ اچ ہر علاقے پینڈ وچ ونج کے تعلیم ڈئی۔^{۲۳} کئیں بندے یسوع کولوں پچھیا اے خداوند کیا کجھ بندے ای بچلے ویسن؟ ول یسوع نے اُنہاں کؤ جواب ڈتا۔^{۲۴} تنگ دروازے وچوں لنگھن دی کوشش کرو۔ کیونکہ ہیوں سارے کوشش کریسن پَر اندر داخل نہ تھی سگسن۔^{۲۵} جبکہ گھر دا مالک کھڑا تھی کہ بوے کؤ تالا لا ڈیندا ہے اُون ویلہ تسان باہر کھڑے راہسولے زور دے نال بویا وچا سوئے آکھسو "خداوند خداوند ساکؤ اندر آون ڈے" لے اوہ جواب ڈیسی لے تہاکؤ آکھسی، "میں تہاکؤ نیش جان دا کہ اُنساں کھتاں دے ہو۔"^{۲۶} ول اُنساں آکھسو۔ "آساں تیڈے نال کھادا پیتا ہے لے اُنساں ساڈی گلیساں اچ تعلیم وی ڈئی۔" ^{۲۷} پَر اوہ جواب اچ آکھسی میں تہاکوں آدھا ہاں میں نیش جان دا کہ اُنساں کھتاں دے ہو؟ اے بُری رامتے چلن آلیو میڈے سامنے تھوں دُور تھی ونجو۔^{۲۸} جیڑے ویلہ اُنساں ابراہام، اِصحاق، یعقوب لے سارے انبیا کؤ خدا دی بادشاہی وچ ڈیکھسو اُنہاں روونکے ڈنداں دا پیسنا ہوسی، پَر اُنساں باہر سٹے ویسو۔^{۲۹} اوہ مشرق، مغرب، شمال تہ جنوب تھوں آسن لے خدا دی بادشاہت دی ضیافت وچ شامل تھی سن۔^{۳۰} لے ایہ جان گھنوکہ آخری پہلاں لے تھی ویسن لے پہلا لے آخری تھی ویسن۔^{۳۱} اُون ویلہ کجھ فریسیاں نے اُن کؤ اُون کؤ آکھن لگے کہ اُنہوں نکل کے لگا ونج کیونکہ یروشلم تیکو قتل کروانا چاہندے۔^{۳۲} اُون نے اُنہاں کؤ آکھیا کہ ونج کے لومڑی کؤ آکھ ڈیو کہ ڈیکھ میں آج تہ کل بُری روحاں کؤ کڈھیندا چنگا کرن دا کم کریندا راہساں لے تریجھ ڈیں کمال کؤ پہنچ ویساں۔^{۳۳} پَر میکؤ آج تہ کل تہ پرسوں اپنی رامتے چلنا ضرورے کیوں جو ممکن نئیں کہ نبی یروشلم تھوں باہر ہلاک تھیوے۔^{۳۴} اے یروشلم! اے یروشلم! تُوں جو نبیاں کؤ قتل کریندی ہئیں لے جیڑے کول گھلے گئہن اُنہاں کؤ سنگسار کریندی ہئیں ہیوں واری میں سوچے کہ جیویں ککڑی اپنے بچیاں کؤ اپنے ہراں تھلے جمع کر گھندیے اُون وے ای میں وی تیڈے بالاں کؤ جمع کر گھناں پَر تُوں نئیں جانندی!۔^{۳۵} ڈیکھو تہاڈا گھر تہاڈے کیتے ای چھوڑا ویندے لے میں تہاکؤ آدھا ہاں کہ میکؤ اُون ویلہ تائیں ہر گز نہ ڈیکھ سو جڈاں تائیں ایہ نہ آکھسو مبارک ہے اوہ جیڑا خداوند دے نال تھوں آندے۔

۱۔ ہک واری چھن چھن لے ڈیں ایویں تھیا کہ جڈاں یسوع فریسیاں وچوں کیش پک دے گھر ٹکر کھاؤں گیا تاں اوہ اوں کو بڑے غور نال ڈیدھ پٹن۔^۲ ڈیکھو اُنہاں دے سامنےک بندیا جیڑا جلندر دی بیماری دا مریض ہا۔^۳ یسوع نے پیودی شریعت دے عالمانہ فریسیاں کولوں پچھیا، "کیا چھن چھن لے ڈیں کیش کو چنگا کرنا جائز ہے؟"۔^۴ پر اوہ چپ رہ گئے۔ ول یسوع نے اوں کو پکڑ کے چنگا کر ڈتا لے گھلا ڈتا۔^۵ اوں نے اُنہاں کو آکھیا "تھاڈے وچوں اگر کیش دا پتر یا ڈاندھ کھوہ اج تھ پووے تاں کیا تساں اوں کو چھن چھن لے ڈیں جلدی نال باہر نہ گڈھیو؟"۔^۶ اوہ اوں دی گالہیں دا جواب ڈیون جوگ نہن۔^۷ جیڑے ول یسوع نے ڈیکھیا کہ جنہاں کو دعوت ڈتی گئی ہا اوہ اعلیٰ کرسیاں پسند کریندے تان اوں ہک تمثیل آکھی۔^۸ جڈاں تہاکو کوئی ویاہ دی صیافت اج دعوت ڈیوے تان بڑی اعلیٰ جامتہ نہ بیٹھو کیونکہ شاہ تہاڈے کوپوؤں زیادہ عزت لے بندے کو سڈیا گیا پوئے؟۔^۹ جڈاں اوہ بندہ جیڑے تسان ڈواں کو سڈیا پوئے آونجے تان اوہ تہا کو آکھسی اپنی ایہ جاہ ڈوجھ بندے کو ڈے ڈے۔ ول تہاکو شرمسار تھی کے ساریاں تھوں جھکی جامتہ باہونا پوسی۔^{۱۰} پر جڈاں تہاکو سڈیا ویندا ہے تان ونجو تان جھکی جامتہ بیٹھو تان جو جڈاں اوہ جیٹ تہاکو سڈیا ہے لے تان آکھ دوست اُچی جامتہ بیٹھ تان تساں ساریاں دے نال جیڑے تہاڈے نال میز تہیٹھن عزت ولسی۔^{۱۱} جیڑا کوئی اپنے کو وڈا بناسی اوہ چھوٹا کیتا ویسی لے جیرا کوئی اپنے آپ کو چھوٹا بناسی اوہ وڈا کیتا ویسی۔^{۱۲} یسوع نے اوں بندے کو جیٹ اوں کو دعوت ڈتی ہائی آکھ، "جڈا تساں کیش کو کھاؤں دی دعوت ڈیو تان اپنے دوستاں، اپنے بھراواں یا اپنے امیر گواہنڈیاں کو نہ سڈو تان جو بدلہ آج اوہ وی تہاکو سڈن لے تہاڈا بدلہ پورا تھی ونجے۔"۔^{۱۳} پر جڈاں تون دعوت کرے تان غریباں، معذوراں، لنگڑیاں لے اندھیاں کو سڈو کیونکہ اوہ تہاڈا بدلہ نیں ڈے سگدے۔^{۱۴} لے تساں برکت پاسوے تہاکو نیک بندیاں دی قیامت اج صلہ ولسی۔^{۱۵} اُنہاں وچوں ہک بندہ جیڑا میز تہیٹھ یسوع دے نال بیٹھا ایہ گالہیں سنیں تان اوں نے آکھیا۔ "مبارک ہے اوہ جیڑا خدا دی بادشاہت اج ٹکر کھاوے۔"۔^{۱۶} پر یسوع نے آکھیا "کیش بندے ہک بیوں وڈی صیافت تیار کیتی لے بیوں بندیاں کو سڈیا۔"۔^{۱۷} جیڑے ول کھانا تیار تھی گیا تان اوں نے اپنے نوکراں کو گھلیا کہ جنہاں کو سڈیا ہائی اُنہاں کو آکھو آؤ کیوں جو بن سارا کچھ تیار ہے۔^{۱۸} اُنہاں ساریاں نے ہلے بناوے شروع کر ڈتے۔ پہلا بندہ آکھن لگا۔ "میں ہک کھیت مل گدا ہے میکو جکے اوں کو ڈیکھنا ہے، مہربانی کرکے میکو معاف کریں۔"۔^{۱۹} لے ڈوجھنے آکھیا۔ "میں پنج جوڑی ڈاندھ مل گدے۔"۔ میں اُنہاں کوں ڈیکھن ویندا ہاں۔ مہربانی کرکے میکو معاف کریں۔"۔^{۲۰} لے تریجھنے آکھیا "میں ویاہ کیتا ہے ایس کیتے میں نیں آسگدا۔"۔^{۲۱} نوکر نے لے اپنے مالک کو اُنہاں ساریاں دے بارے ڈسایا۔ گھر دا مالک بیوں غصہ تھیا لے اوں نے اپنے نوکر کو آکھیا۔ "جلدی نال شاہر دے بازاراں وچتے وستیاں وچ ونجو لے غریباں، معذوراں، اندھیاں لے لنگڑیاں کو ایتھاں گھن آؤ۔"۔^{۲۲} نوکر آکھن لگا۔ "اے خداوند! جیویں تون آکھیا ہا اوں وے ای تھیا پر بن وی جاہ باقی ہے۔"۔^{۲۳} مالک نے نوکر کو آکھیا سڑکاں لے کھیتاں دی طرف وی لگے ونجو لے بندیاں کو مجبور کرو کہ اندر آؤں تان جو میڈا گھر بھر ونجے۔^{۲۴} میں تہاکو آدھا ہاں کہ اُنہاں آدمیاں وچوں کوئی وی جینکوں دعوت دتی گئی ہا میڈا ٹکر نہ چھک سی۔^{۲۵} ول وڈی ہیڑا اوں دے نال ویندی پئی ہا۔ لے اوہ مڑکے اُنہاں کو آکھن لگا۔^{۲۶} اگر کوئی میڈے پیچھے ٹرے تان اپنے ماں، پیٹو، ڈال، بچیاں، بھراواں بھیناں دے لے اپنی جان دے نال وی دشمنی نہ کرے تان اوہ میڈا شاگرد نیں تھی سگدا۔"۔^{۲۷} جیڑا کوئی اپنی صلیب نہ چاوے لے میڈے پیچھے نہ ٹرے اوہ میڈا شاگرد نیں تھی سگدا۔^{۲۸} تہاڈے وچوں کون ہے جیڑا ہک مینار بنواونا چاہندا ہے۔ تان پہلے بیٹھ کے حساب نہ گھنہ کہ اونڈے کول ایس کو مکمل کیتے کتنا خرچ کول ہے؟۔^{۲۹} نیں تان جڈاں اوہ نینو رکھ گھن لے اوں کو مکمل نہ کرسگ تان سارے ڈیکھن لے اوں دا مذاق اڑیسن۔^{۳۰} کہ اوں بندے تعمیر تا شروع کر ڈتی ہا پر اوں کو مکمل نہ کرسگ۔^{۳۱} یا کپڑا بادشاہ ہے جیڑا ڈوجھ بادشاہ دے نال جیڑے ول جنگ کرن کو ویندا ہے تان پہلے بیٹھ کے مشورہ نہ کر گھنہ کہ اوہ ڈاہزار سپاہیوں دے نال ڈوجھ بادشاہ دے نال جیڑا وی ہزار سپاہیوں جنگ کرن کیتے آندے؟۔^{۳۲} لے اگر ایویں نہ تھیوے تان اپنا ایلچی بھیج کے حالانکہ ڈوجھی فوج دوڑای ہا تان صلح دی درخواست ڈیوے۔^{۳۳} پس تسان وچوں کوئی جو اپنا سب کچھ جو کچھ اونڈے کول ہے چھوڑ نہ ڈیوے میڈا شاگرد نیں تھی سگدا۔^{۳۴} لوں چنگا ہے پر اگر لوں دا مزہ ختم تھی ونجے تان اوں کو کیویں لوں کیتا ویسی؟۔^{۳۵} نہ تان اے زمین دے کم دا ہے نہ ای کھاہ دی جلتے، ایہ لوں باہر سٹن دے لائق ہے۔ جیندے سٹن لے کن پوون اوہ سٹن گھنہ۔

^۱۔ ول سارے چُنکی گھنن لَستے ڈوجھ گنہگار یسوع دے کول اؤں کؤسنن کیتے آؤں لگے۔^۲۔ فریسیستے شرع دے استاد ڈوچیں ہک ڈوجھ دے نال گالہں کرکے اعتراض کرن لگے۔ "ایہ بندہ گنہگاراں دے نال اُٹھیندا باندھا ہے لَہ اُنہاں دے نال کھاندا پیندا وی ہے۔"^۳۔ یسوع نے اُنہاں کو ایہ تمثیل آکھی۔^۴۔ تہاڈے وچوں اگر کئیں دیاں سٹوہیڈاں بوئوں لَتیک گویج ونجے تان کیا اوہ ننانوے بھیڈاں کو ویران جامتے چھوڑکے گویجی ہوئی بھیڈ دے پیچھے نہ ویسی جے توڑیں اؤں کؤ گول نہ گھن۔^۵۔ تان جیڑے ویلے اوہ اؤں کو گول گھندے تان اپنے موڈھیاستے جلک خوشی کریندا ہے۔^۶۔ جیڑے ویلے اوہ اپنے گھر آندے تان اوہ اپنے دوستاں گواہنڈیاں کؤ سڈیندے لَہ آدھ "میڈے نال خوشی مناؤکیوں جو میں اپنی گویجی ہوئی بھیڈ کؤ گول گدے۔"^۷۔ میں تہاکؤ آدھا ہاں کہ ایویں ہی آسمان تہک گنہگار کیتے جیڑا توبہ کریندا ہے نناوے نیک لوگاں دی نسبت جنہاں کؤ توبہ کرن دی ضرورت نہیں ہے ڈھیر خوشی تھیندی ہے۔^۸۔ ایہ کیؤں جئی عورت ہے جیندے کول دس چاندی دے سکے ہوؤں لَہ اگر اُنہاں وچوں ہک گم تھی وجے تان اوہ ڈیوا جگلمکتے بُہاری پھیرکے محنت کرے اؤں ویلے تائیں جڈاں اؤں کو مل ونجے۔^۹۔ لَہ جیڑے ویلے اؤں کؤ مل ونجے تان اپنی سہیلیاستے گواہنڈیاں کؤ سڈکتے اُنہاں دے نال خوشی مناؤے کیوں جو اؤندا گم تھیا سک مل گیا ہے۔^{۱۰}۔ ایویں ای میں تہاکؤ آدھا ہاں ہک گنہگار کیتے جو توبہ کریندا ہے خدا دے فرشتیاں دے سامنے ڈھیر خوشی تھیسے۔^{۱۱}۔ ول یسوع نے آکھیا، ہک بندے دے ڈو پُتر ہن۔^{۱۲}۔ لَتیک پُترنے اپنے پیؤ کو آکھیا۔ "جائیداد دا جیڑا حصہ میکؤ آندا ہے اور میکؤ ڈے ڈے" پس اؤں نے جائیداد اُنہاں ڈواں پُتراں اچ وند چھوڑی۔^{۱۳}۔ ول بہوں ڈیں لنگھ گئے کہک پُترنے اپنا مال جمع گھن کے بہوں دُور دے ہک مُلک اچ لگا گیا۔ لَہ اُنہاں اؤں اپنا پیسہ فضول خرچیتے عیش و عشرت اچ اڑا ڈتا۔^{۱۴}۔ جیڑے ویلے سب خرچ نہی گیا تان اؤں سارے مُلک اچ سخت کالپے گیا لَہ اوہ فقیر تھی گیا۔^{۱۵}۔ ہک امیر بندے دے کول اوہ مزدوری کرن لگ پئے۔ جیئن اؤں کؤ اپنے کھیت اچ سؤر چراؤں کیتے بھیجے۔^{۱۶}۔ لَہ جیڑا پھلیاں سؤر کھاندے ہن اوہ اوہ کھاندا ہا۔ کیونکہ اؤں کو بیٹا کجھ کھاؤں کؤ نہ ملدا ہا۔^{۱۷}۔ ول جیڑے ویلے اؤں جوان کؤ بوش آیا تان اؤں نے آکھیا "میڈے پیئو دے کول بہوں سارے نوکر ہن جیڑے رَج کے ٹکر کھاندے ہن لَہ میں اتھاں بھکا مر دا پیا ہاں!۔"^{۱۸}۔ میں اپنے پیئو دے کول ویساں لَہ اؤں کؤ آکھساں "ابا سائیں میں خداتے تیدا گناہ کیتا ہے۔"^{۱۹}۔ میں ایں لائق نہیں کہ تیدا پُتر اکھواواں، میکؤں اپنے نوکراں وچوں ہی ہک دی مانند بنا گھن۔^{۲۰}۔ ول نیکا پُتر اپنے پیؤ دے کول آیا۔ جیڑے ویلے اوہ دُور ای ہا تان پیئو اؤں کر ڈیکھ کے ترس نال بھر گیا لَہ دوڑ کے اؤں کؤ گلے لایاتے چؤمیا۔^{۲۱}۔ پُترنے پیئو کؤ آکھیا۔ "میں خداتے تیدی نظر اچ گنہگار ہاں۔ میں ایں لائق نہیں کہ تیدا پُتر اکھواواں۔"^{۲۲}۔ پیئو نے اپنے نوکراں کؤ آکھیا جلدی نال چنگ کپڑے گھن آوتے میڈے پُتر کؤ پواؤ لَہ اؤندے تہا اچ مُندریستے پیرا اچ جُتی پواؤ۔^{۲۳}۔ ہک موٹا تازہ وچھا گھن آوتے اؤں کؤ ذبح کرو۔^{۲۴}۔ آو ضیافت کروں لَہ کھاؤں پیئوں کیونکہ میڈا پُتر مَر گیا ہا لَہن زندہ تھیے۔ ایہ گویج گیا ہا لَہن ملا ہے۔ ول اوہ دعوت کرن لگ پئے۔^{۲۵}۔ لَہ اؤندا وڈا پُتر باہر کھیت اچ ہا۔ جیوں ہی اوہ گھر دے نیڑے آیا اؤں نے سازتے گاؤں دی آواز سُنی۔^{۲۶}۔ اؤں نے ہک نوکر کر سڈیا لَہ پوچھیا کہ ایہ کیا تھیندا پئے۔^{۲۷}۔ نوکر نے اؤں کؤ ڈسیا۔ "تیدا بھرا واپس آگئے۔ لَہ تیدے پیئو نے ہک موٹا تازہ وچھا ذبح کیتا ہے، کیونکہ اوہ صحیح سلامت پہنچ گیا ہے۔"^{۲۸}۔ وڈا پُتر ناراض تھی گیا۔ لَہ اندر نہ آؤنا چاہندا ہستے اؤندا پیئو باہر آیا لَہ منت کیتی۔^{۲۹}۔ پر وڈے پُترنے جواب اچ پیئو کؤ آکھیا۔ "ڈیکھ کئی سال میں تیدی خدمت کیتی ہے لَہ میں تیدے کُئی وی حکم کؤ نہیں توڑیا تان وی توں میکؤ ہک نیکا جینا بکری دا بچہ وی نہ ڈتا تاکہ میں اپنے دوستاں دے نال دعوت کراں۔"^{۳۰}۔ پر جیڑے ویلے تیدا ایہ پُتر آیا جیئن تیدا مال آوارہ عورتاں دے نال مل کے ضائع کرڈتا تان توں ہک موٹا تازہ ڈاندھ ذبح کیتا۔^{۳۱}۔ پیئو نے اؤں کؤ آکھیا "توں تان ہمیشہ میڈے نال پس لَہ سب کجھ جو میڈلے اوہ تیدلے۔"^{۳۲}۔ پر ساڈے کیتے ایہ مناسب ہا کہ ضیافت کروستے خوشی کروں کیوں جو تیدا ایہ بھرا مَر گیا ہاں زندہ ہے، گویج گیا ہاں مل گیا ہے۔

^۱۔ وَل اُوْنِے شاگرداں کُو وی آکھیا کہ کُوئی امیر بندے دا ہک مختار ہا۔ لوگاں نے اُوں دے لگ اُوں مختار دا گِلا کیتا کہ ایہ تیدا مال اُڑاندا ہے۔^۲ پس اُوں کُو بُلاکے آکھیا کہ اے کیلے جو میں بارے وچ سُندا ہاں؟ اپنی مختاری دا حساب دے کیوں جو لگ تھوں توں مختار نہیں رہ سگدا۔^۳ اُوں مختار نے اپنے جی اچ آکھیا میں کیا کراں؟ کیونکہ میڈا مالک میڈے کولوں مختاری چھک گھننا چاہندلے۔ مئی تان میڈے کولوں کھودی نہیں ویندی لے بھیک منگن کولوں میکوں شرم آندی ہے۔^۴ میکو سمجھ آگئی ہے کہ میکو کیا کرنا چاہندلے تاکہ جڈاں مختاری تھوں میکو پٹا ڈتا ونج تان لوگ میکو اپنے گھراں اچ جاہ ڈیوں۔^۵ وَل اُوْنِے اپنے مالک دے ہک قرضدار کُو سڈاک پلے کولوں پچھیا کہ تیدے میڈے مالک دا کتنا قرض ہے؟^۶ اُوْنِے آکھیا ستو من تیل۔ اُوْنِے اُوں کو آکھیا اپنی دستاویز گھن لے جلدی بہرے پچھیا لکھ چھوڑ۔^۷ وَل ڈوجھ کُو آکھیا تیدے کیا آندلے؟ اُوْنِے ڈسایا ستو من کنک۔ اُوْنِے اُوں کو آکھیا اپنی دستاویز گھن کے آسی لکھ چھوڑ۔^۸ لے مالک نے ایمان مختار دی تعریف کیتی کیوں جو اُوْنِے ہوشیاری کیتی ہائی کیونکہ ایس جہاں دے پُتر اپنے جٹہ بندیاں دے نال معاملات اچ اُور دے پُتران تھوں زیادہ ہوشیار ہن۔^۹ لے میں اُباکُو آدھا ہاں کہ ناراستی دے پیسے نال اپنے کیتے دوست پیدا کرو تان جو جڈاں اوہ ویندی راہے تان ایہ اُباکُو ہمیشہ دے گھر وچ جاہ ڈیوے۔^{۱۰} جیڑا تھوڑے اچ دیانتدار ہے اوہی جیڑا تھوڑے وچ بدیانت ہے اوہی جیڑا وچ وی بدیانت ہے۔^{۱۱} جڈاں اُسٹاں ناراست پیسے وچ دیانتدار نہ راہے تان حقیقی پیسے کیڑا اُباکُو ڈیسی؟^{۱۲} لے اگر اُسٹاں ڈوجھ دے مال اچ دیانتدار نہ راہے تان جو اُباڈا اپیلے اُوں کُو کون اُباکُو ڈیسی؟^{۱۳} کُوئی نوکر دُو مالکاں دی خدمت نہیں کر سگدا کیونکہ یا تان ہک نال دشمنی رکھسی لے ڈوجھ نال محبت، یا ہک نال ملا رہسی لے ڈوجھ کُو چنگا نہ جان سی۔ اُسٹاں خداتے دولت ڈوجاں دی خدمت نہیں وے کر سگدے۔^{۱۴} فریسی جیڑے پیسے دے لالچی ہن انہاں ساریاں گالہیں کُو سُن کے اُوں دا مذاق اُڑاؤں لگ پئے۔^{۱۵} اُوْنِے اُنہاں کُو آکھیا کہ اُسٹاں اوہیوے کہ بندیاں دے سامنے اپنے آپ کُو ہوں نیک بنیندے پوے پر خدا اُباڈے دلاں کُو جان دلے کیونکہ جیڑی شے بندیاں دی نظر اچ ہوں نیک بن دے پوے پر خدا دے نیڑے مکروہ۔^{۱۶} شریعتے انبیا یوحنا تک رہے۔ اُوں ویلے تھوں خدا دی بادشاہی دی خوشخبری دتی ویندی ہے لہرے ہک زور نال اوندے وچ داخل تھیندے۔^{۱۷} پر آسمانے زمین دا ٹل ونجنا شریعت دے ہک نقطہ دے مٹ ونجن کولوں آسان ہے۔^{۱۸} جیڑا کُوئی اپنی ذال کُو چھوڑے ڈوجھ دے نال ویاہ کریندے اوہ زنا کریندے لے جیڑا بندہ بے دی چھوڑی ہوئی ذال نال ویاہ کرے اوہ وی زنا کریندے۔^{۱۹} ہک امیر یا جیڑا رنگ دارتے ہوں قیمتی کپڑے پیندا ہا لہرے روز خوشی منیندا لے ہوں شان و شوکت نال راہندا ہا۔^{۲۰} لے لعزراں دا ہک غریب زحمان نال بھریا ہوا اُوں دے دَرے بیٹھا راہندا ہا۔^{۲۱} اُوں دا دل کریندا ہا بئی میں امیر بندے دی میز تھوں ڈھاؤں لے ٹکڑیاں دے نال اپنا ڈھڈ بھرے بلکہ کُتے وی آکے اوندے زحمان کُوں چٹیندے ہن۔^{۲۲} لے ایویں تھیا کہ اوہ غریب شودا مَر گیا لے فرشتیاں نے ونج کے اُوں کُو ابرام دی جھولی وچ پُچا ڈتا، لے امیر بندہ وی مَر گیا لے دفن تھیا۔^{۲۳} اُوْنِے عالم ارواح دے وچ عذاب اچ تھی کے جیڑے ویلے اپنیاں اکھیاں چائیاں لے دور ابرام کُو ڈیکھیا لے اوندی جھولی وچ لعزرا کُو۔^{۲۴} لے اُوْنِے اُچی آواز نال آکھیا اے باپ ابرام میڈے رحم کر کے لعزرا کُو بھیج کہ اپنی اُنگل دے سیرے پانی لاکے میڈی زبان کُو تر کرے کیوں جو میں ایس آگ اچ تڑیدا پیان۔^{۲۵} ابرام نے آکھیا پُتر! یاد کر کہ توں اپنی حیاتی وچ اپنی چنگیاں شٹیاں گھن چُکیاں لے اُوں وس ای لعزرا بُریاں شٹیاں پرہن اوہ ایتھاں تسلی وچ لے تون تڑیدا پئیں۔^{۲۶} لے انہاں ساریاں گالہیں دے علاوہ سادے اُباڈے وچ ہک ہوں وڈا ٹولے۔ ایہو جیہا کہ جیڑے ایتھوں اُباڈے کول ونجنا پار ونجنا چاہوں نہ ونج سگن لے نہ کُوئی اُوں پاسوں ایس پاسے آ سگن۔^{۲۷} اُوْنِے آکھیا پس اے باپ! میں تیدی منت کریندا ہاں کہ توں اُوں کُو میڈے پئیو دے گھر بھیج۔^{۲۸} کیونکہ میڈے پنج بھراہن تان جو اوہ اُنہاں دے سامنے انہاں گالہیں دی گواہی ڈیوے۔ ایویں نہ تھیوے کہ اوہ وی ایس عذاب دی جامتے آ ونجن۔^{۲۹} ابرام نے اُوں کُو آکھیا اُنہاں دے کول موسیٰ تے انبیا تان ہن۔ اُنہاں دی سُن۔^{۳۰} اُوْنِے آکھیا میں اے باپ ابرام۔ ہاں اگر کُوئی مُردیاں وچوں اُنہاں دے کول ونج تان اوہ توہر کر گھنسن۔^{۳۱} اُوْنِے اُنہاں کُو آکھیا کہ جڈاں اوہ موسیٰ لے نبیاں ہی دی نہیں سُن دے تان اگر کُوئی مُردیاں وچوں زندہ تھی ونج اوہ اُنہاں دی وی نہ منیسن۔

¹۔ وَلِ اُولَئِكَ اَنبِيَاؤُهُمْ اَنبِيَاؤُهُمْ اَفَسَوْسَ ۚ جِنْدے پاروں اِہ لگن!۔²۔ اِنہاں جھوٹیاں وچوں پک کُ تھوکر کھلاون دی بہ نسبت اُون بندے کیتے اِہ چنگا ہوٹا جو چکی دایک پاٹ اُون دے گلے وچ لٹکایا ویندا تے اوہ سمندر اچ سٹیا ویندا۔³۔ خبردار رابو! اگر تیدا بھرا گناہ کرے تاں اُون کُ ملامت کر۔ اگر اوہ توبہ کر گھنہ تاں اُون کُ معافی چا ڈے۔⁴۔ تے اگر اوپک ڈیں وچ ست واری وی تیدا گناہ کرے تاں ستاں واری تیدے کول لکے وَل آکھہ کہ توبہ کریندا ہاں تاں اُون کُ معافی ڈے چا۔⁵۔ ایندے بعد چیلیاں خدواند کُ آکھیا ساڈے ایمان کُ ودھا۔⁶۔ خدواند آکھیا جو اگر تاساں وچ رائی دے دلتے دے برابر وی ایمان ہوئے تاں تاساں اُون توت دے رُکھ کُ آکھو پاک جڑ توں اُکھڑے سمندر اچ لگ ونج تاں اوہ تباڈی گاہے منہ۔⁷۔ پَر تباڈے وچوں اِہو جئیا کونہ جیندا نوکر بل ویندا ہوئے یا بھیداں دی رکھوالی کریندا ہوئے تے جڈاں اوہ اِہ کھیتاں وچوں واپس آوے تاں اُون کُ آکھہ جو چھیتی آکے تکر کھاوون کیتے بہ؟⁸۔ اِہ نہ آکھہ کہ میڈے کیتے تکر تیار کر تے جڈاں تائیں میں کھاواں پیواں دل لاکے میڈی خدمت کر۔ ایندے بعد توں آپ کھاویں پیویں؟⁹۔ کیا اوہ اِہ کیتے اُون نوکر دا احسان منیسی کہ اُون اِنہاں گالہیں دی جنہاں دا حکم تھیا ہا عمل کریسی؟¹⁰۔ اِہیں طرح تاساں وی جڈاں اِنہاں ساریاں گالہیں دا جنہاں دا تباکُ حکم تھیا ہا عمل کر گھنوں تاں تاں آکھو اسان نکمہ نوکر ہاں۔ جو ساڈے کرنا فرض ہائی اسان اوو کیتے۔¹¹۔ تے ایویں تھیا کہ کہ یروشلم کُ ویندیا ہواں اوہ سامریہ گلیل دے تھی کہ ویندا پیا ہا۔¹²۔ تھیک پینڈ دے وچ وڑدیاں ہواں اُون کُ ڈا کوڑھی ملے۔¹³۔ اِنہاں پندے کھڑے تھے کہ اُچی آواز نال آکھیا اے یسوع! ساڈے رحم کر۔¹⁴۔ اُون نے اُونہاں کُ ڈیکھ کہ آکھیا ونجو۔ اِہ آپ کُ کاہاں کُ ڈکھاؤ تے ایویں تھیا کہ اوہ ویندے ویندے پاک صاف تھی گئے۔¹⁵۔ وَل اِنہاں وچوں اِہ ڈیکھ کہ جو میں چنگا تھی گیا ہاں اُچی آواز نال خدا دی تمجید کریندا ہوا واپس پرت آیا۔¹⁶۔ تے یسوع دے پیراں اچ مُنہ دے بھار ڈھک اُون دا شکر کرن لگا تے اوہ سامری ہا۔¹⁷۔ یسوع اُون کتے پوچھا۔ کیا ڈلھ کوڑھی پاک نہیں تھے؟ وَل اوہیہ ناؤں کیتھاں بہ؟¹⁸۔ کیا اوتھاں پک غیر بندے دے سیوا خدا دی تعریف کرن آلا کوئی نہا؟ جو واپس آکے خدا دی تمجید کریندا۔¹⁹۔ وَل یسوع اُون کُ آکھیا، " اُتھتے لگا ونج تیدے ایمان تیکوں چنگا کر تے۔ "۔²⁰۔ فریسیاں دے آکھنہ کہ آسمان دی بادشاہی کڈھن آسی؟ یسوع اُونان کو جواب ڈتا، " خدا دی بادشاہی نظر نہ آسی۔²¹۔ اُو اے نا آکھسن کہ ڈیکھو آسمان دی بادشاہی اِنہاں یا اوتھاں کیویں جو خدا دی بادشاہت تباڈے نال اے۔²²۔ یسوع اِہ شاگرداں کُ آکھیا، " او ڈینہ وی آستن جڈاں تاساں ابن آدم دے ڈینہ ڈیکھن دی خواہش کریسو، پَر تاساں ڈیکھ نہ سگسو۔²³۔ تے لوگ تباکو آکھسن، " اِنہاں ڈیکھو، اِنہاں ڈیکھو پَر تاساں نہ اِنہاں کو ڈیکھنا نا اِنہاں دے پیچھوں ونجنا۔ "۔²⁴۔ کیونکہ جیویں بجلی آسمان دے تھپک پاسے کتے ڈوجھ پاسے چمکدی اے، ایویں ای ابن آدم وی ایویں ای ظاہر تھیسے۔²⁵۔ لیکن پک واری او ڈکھ جیسی تے اُون دی نسل او کُ رد کر ڈیسے۔²⁶۔ جیویں اے نوح دے ڈینہاں وچ تھیا ہا اُون وے ای ابن آدم دے ڈیناں اچ وی تھیسے۔²⁷۔ اُو کھاندے پیندے شادیاں کریندے بہن جیڑے ڈینہ تک نوح بیڑی وچ وڑ نیں گیلے ولا طوفان اُونہاں کُ چٹ نہ کر سٹیا۔²⁸۔ ایویں ای لوط دے ڈینہاں وچ وی تھیا ہا اوہ وی کھاندے پیندے چیزاں گھندے وچیندے، فصلاں وی رندے گھراں کول بناندے بہ۔²⁹۔ لیکن جیڑے ڈینہ لوط سدوم کتے باہر گئے، آسمان کتے بھاتے گندھک وُسی ولا اِنہاں ساریاں کُ چٹ کرڈتا۔³⁰۔ ایویں ای اُون ڈینہ تھیا ہا جڈاں ابن آدم ظاہر تھیسے۔³¹۔ اُون ڈینہ، جیڑا گھر دی چھتے ہوئے اوہ تھلے سامان چاؤن کیتے نہ اترے ولا جیڑا فصلاں وچ ہوئے اوہ پچھ آئے۔³²۔ لوط دی ڈال کُوں یاد رکھو۔³³۔ جیڑا اپنی جان بچاؤن دی کریسی اوہ اُون کتہا تھ دھوسی پَر جیڑا اپنی جان کھو ڈیسے او اپنی زندگی بچاگھنسی۔³⁴۔ میں تباکوں آدھا ہاں، کہ اُون رات ڈو بندے اِہ بسترے ہوویں پک کُوں گھن گدا ویسی ڈوجھ کُوں چھوڑ ڈتا ویسی۔³⁵۔ ڈو عورتاں چکی چلیندیاں بوسن پک کُوں گھن گدا ویسی ڈوجھ کُوں چھوڑ ڈتا ویسی۔³⁶۔ ڈو بندے فصلاں وچ بوسن پک کُوں گدا ویسی ڈوجھ کُوں چھوڑ ڈتا ویسی۔³⁷۔ اِنہاں نے جواب اچ اُون کُ آکھیا کہ اے خدواند اے کتھاں بوسی؟" ولا اُون نے اِنہاں کُ آکھیا، " جتھاں مُردارے اِنہاں گدھ وی کتھ تھی ویسن۔

۱۔ اؤں ویلے اؤنہ اُنہاں کو ایں غرض تھوں کہ ہمیشہ دُعا کرو لے بہمت نہارو تمثیل آکھی۔^۲ کئیں شاہر اچ ہک قاضی ہا۔ جیڑا نہ تان خدا تھوں ڈردا ہا لے نہ ای کئیں بندے دی پرواہ کریندا ہا۔^۳ اؤں ای شاہر اچ ہک بیوہائی لے بار بار اؤندے کول آندی آدھی، "میڈے مخالف تھوں انصاف گھنن اچ میڈی مدد کر۔" ^۴۔ بہوں عرصہ تائیں اؤنہ اؤندی مدد نہ کیتی پر کجھ دیر دے بعد اؤنہ اپنے آپ کو آکھیا۔ "حالانکہ میں خدا تھوں نہیں ڈردا لے کئیں بندے دی پرواہ نیں کریندا۔" ^۵۔ ایں دے باوجود کہ ایہ بیوہ میکو ستاندی ہے۔ انصاف دے بارے وچ میں ایندی مدد کر یساں، تاکہ لگانار آون دے باعث اوہ میکو تنگ نہ کرے۔" ^۶۔ پَر خداوند آکھیا سنوہ انصاف قاضی کیا آدھ۔" ^۷۔ ہن کیا خدا وی اپنے جُنبویاں کو جیڑے دین رات اوندے لگے روندے راندے ہن؟ دیر نہ کریسی؟ ^۸۔ میں تہاکو آدھا ہاں کہ اوہ بہوں جلدی اُنہاں کو انصاف ڈیسی۔ تان وی جڈاں، این آدم آسین تان کیا اوہ زمینے ایمان پا سی؟ ^۹۔ وَل اؤنہ بعض لوگاں کو جیڑے اپنے آپ اچ راضی ہن کہ اوہ نیک ہن لے اوہ ڈوجھیاں لوگاں کولوں نفرت کریندے ہن تمثیل آکھی۔" ^{۱۰}۔ اڈو بندے پیکل اچ دُعا کرن کیتے گتے ہک فریسی ہا لے ڈوجھا جُنگی گھنن آلا ہا۔" ^{۱۱}۔ فریسی کھڑا تھیا لے اپنے کیتے ایویں دُعا کیتی کہ خداوند میں تیڈا شکر کریندا ہاں کہ میں ڈوجھیاں بندیاں دی طرح نیں جیڑے کہ چوربہ انصاف لے زنا کرن لے ہن تان ہی ایں جُنگی گھنن لے دی طرح ہاں۔" ^{۱۲}۔ میں ہک ہفتہ اچ ڈو روزے رکھیندا ہاں جیڑا کجھ میکو ملدے اوہ ساریاں دی دہ یکی ڈیندا ہاں۔" ^{۱۳}۔ پَر جُنگی گھنن لے جیڑا کجھ پندے کھڑا ہا اؤنہ اے وی چنگا نہ سمجھیا کہ اپنی آکھاں اُٹاں جاواں پَر اپنی چھاتی پٹدا رہا لے آکھیا خدا میڈے جیٹے گنگارے رحم کر۔" ^{۱۴}۔ میں تہاکو آدھا ہاں کہ ایہ بندہ ڈوجھ دے برعکس راستباز تھی کہ اپنے گھر لگا گیا۔ کیونکہ کوئی جیڑا اپنے آپ کو وڈا کریندا ہے نیکا کیتا ویسی، پر ہر کوئی جیڑا اپنے آپ کو فروتن کریندا ہے وڈا کیتا ویسی۔" ^{۱۵}۔ لوگ اپنے بالان کو اوندے کول گھن لے تان جو اُنہاں تہنہ رکھ پَر جیڑے ویلے شاگردانہ اپنے ڈٹھا تان اُنہاں نے اُنہاں کو جھڑکیا۔" ^{۱۶}۔ لیکن یسوع نے اُنہاں کو سڈیا لے آکھیا۔" بالان کو میڈے کول آون ڈیولے اُنہاں کو منع نہ کرو کیوں جو آسمان دی بادشاہی اُنہاں دی ہے۔" ^{۱۷}۔ میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ جیڑا کوئی بالان دی مانند خدا دی بادشاہی کو قبول نہ کریسی اوہ یقیناً اؤندی بادشاہی وچ داخل نہ تھیں۔" ^{۱۸}۔ ہک حاکم نے اؤں دے کولوں پچھیا لے آکھیا، اے نیک استاد میں ابدی زندگی پاؤں کیتے کیا کران؟ ^{۱۹}۔ یسوع نے اؤں کو آکھیا "میکو نیک کیوں آدھو؟ خدا دے سوا کوئی نیک نہیں۔" ^{۲۰}۔ تسان حکماں کو تان جان دے۔ زنا نہ کرنا، خون نہ کرنا، چوری نہ کرنا، کوڑی گواہی نہ ڈیوناں، اپنے ماں پیئو دی عزت کرنا۔" ^{۲۱}۔ حاکم نے آکھیا کہ میں اُنہاں ساریاں گالپیں تے نیک تھیندیاں ہی عمل کیتا ہے۔" ^{۲۲}۔ جیڑے ویلے یسوع نے اپنے سُنیا تان اؤں کو آکھیا۔ تیڈے وچ ہک گالہ دی کمی ہالی وی ہے۔ ضرور ہے کہ اپنا سارا کجھ ویج کے لے غریباں وچ ونڈ چھوڑ وَل تیکو آسمان تے خزانہ ملیسی لے آمیتے پیچھوں تریو۔" ^{۲۳}۔ پَر جیڑے ویلے امیر بندے ابے گالپیں سُنیاں تان اؤں کو بہوں ڈکھ تھیا کیوں جو اوہ بہوں امیر بندہ۔" ^{۲۴}۔ وَل یسوع نے اؤں کو ڈکھی ڈیکھے آکھیا۔ "امیر بندے دا خدادی بادشاہی اچ وڑنا بہوں مشکل ہے۔" ^{۲۵}۔ اُٹھ دا سوئی دے مورے وچوں نکل ونجنا امیر بندے دا خدادی بادشاہی وچ وڑن کولوں آسان ہے۔" ^{۲۶}۔ ستن آلیاں نے آکھیا۔ وَل کون نجات پاسگدے؟" ^{۲۷}۔ یسوع نے جواب دُتا "جیڑا کم انسان کیتے ناممکن ہے اوہ خدا کرسگدے۔" ^{۲۸}۔ پطرس نے آکھیا "ڈیکھ اسان اپنا سارا کجھ چھوڑ کے تیڈے پیچھے تریں۔" ^{۲۹}۔ ولا یسوع نے اُنہاں کو آکھیا میں تہاکو سچ آدھا ہاں کہ ایہو جیا کوئی وی نہیں جیٹے خدا دی بادشاہی کیتے اپنے گھر یا ذال یا بھرواں یا ماں پیئو لے اپنے بالان کو چھوڑ دُتا ہوئے۔" ^{۳۰}۔ لے اوہ ایں زملہ اچ بہوں زیادہ صلہ نہ پاوے لے آون لے زملہ آج ہمیشہ دی زندگی۔" ^{۳۱}۔ اؤنہ بارہ کو کتھا کر کے اُنہاں کو آکھیا اسان یروشلم ویندے پٹھاں لے اوہ ساریاں گالپیں جیڑیاں نبیاں دی معرفت لکھیاں گئیاں ہن ابن آدم دے بارے وچ پوریاں ہوسن۔" ^{۳۲}۔ کیوں جو اوہ غیرقومان دے حوالہ کیتا ویسی لے ذلیل کیتا ویسی۔ اوندے نال شرمناک سلوک کریسن۔ تے اؤندے تھوکسن۔" ^{۳۳}۔ کوڑے مارن دے بعد اوہ اؤں کو قتل کریسن۔ لے اوہ تر بجھ دین دوبارہ زندہ تھی ویسی۔" ^{۳۴}۔ اُنہاں کو وی اُنہاں گالپیں دی کوئی وی سمجھ نیں آئی لے ایہ کلام اُنہاں کولوں لُکا رہ گیا لے جیڑیاں گالپیں اُنہاں کو آکھیاں گئیاں ہن اُنہاں کو سمجھ نیں آئیاں۔" ^{۳۵}۔ جڈاں یسوع یریحو دے کول اپڑ گیا تان ہک اندھا بندہ راہ دے کنارے بھیک منگدا پیا ہا۔" ^{۳۶}۔ جیڑے ویلے ایہ کتھ اؤندے کولوں لنگھیا تان کتھ دی آواز سُن کے اؤنہ پچھیا کہ ایہ کیا تھیندا پئے؟" ^{۳۷}۔ اُنہاں نے اؤں کو ڈسایا کہ ناصرہ دا یسوع ویندا پئے۔" ^{۳۸}۔ تان اوہ اندھا شخص اُٹھالے چلانے پویاں آکھن لگا۔" ^{۳۹}۔ اے یسوع ابن داؤد میڈے رحم کر۔" ^{۴۰}۔ لے جیڑے اوندے آگے ویندے پٹے۔ اُنہاں نے اؤں اندھ شخص کو جھرکیا لے آکھیا جُپ رہ پر اوہ بہوں زیادہ اُچی آواز نال بولن لگ پیا۔" ^{۴۱}۔ اے ابن داؤد میڈے رحم کر۔" ^{۴۰}۔ یسوع نے کھڑے تھی کے حکم دُتا کہ ایں بندے کو میڈے کول گن آؤ۔ جڈاں اوہ اندھا یسوع دے کول آیا تان یسوع نے اؤں کو آکھیا۔" ^{۴۱}۔ تُوں کیا چاند پٹن کہ میں تیڈے کیتے کران؟ اؤنہ آکھیا "اے خداوند میں ڈیکھنا چاند ہاں۔" ^{۴۲}۔ یسوع نے اؤں کو آکھیا "سوچا کھا تھی ونج۔ تیڈے ایمان تے تیکو چنگا کر دُتا ہے۔" ^{۴۳}۔ اوہ فوراً سوچا کھا تھی گیا لے اؤں دے پیچھوں تری پالے خداوند دی تمجید کرن لگ پیا ایہ سارا کجھ ڈیکھے کے سارے بندیاں خداوند دی حمد کیتی۔

¹۔یسوع یریحو وچوں تھی کے ویندا پیا ہا۔²۔ڈیکھو اُنہاں ہک بندہا جیندا ناں زکائی ہا۔اوہ بیوں امیر لے چونگی گھنن آلیاں دا سردار ہا۔³۔اوہ اؤں کؤ ڈیکھن دی کوشش کریندا ہا بیئ یسوع کون ہے پَر بندیاں دے کٹھ دے پاروں ایویں نہ کر سگ۔کیوں جو اوندہ قد چھوٹا ہا۔⁴۔ایں کیت اوہ بندیاں دے اگوں بھج کے اؤں کؤ ڈیکھن کیت گولر دے درختہ چڑھ گیا کیوں جو یسوع اؤں رستہ تھوں لنکھن والا ہا۔⁵۔جیہڑے ویلہ یسوع اؤں جامتہ پینچے تاں اؤں لے ڈٹھا لے آکھیا۔"زکائی جلدی تھلے اُتر آ کیوں جو آج میکؤں تیدے گھر راہوان ضرور ہے۔⁶۔ایں کیت اوہ جلدی تھلے اُتر آیا لے خوشی نال اؤں کؤ خوش آمدید آکھیا۔⁷۔جڈاں ساریاں اہے ڈٹھا تاں غصہ تھئے آکھن لگے۔"اے اؤں بندے دا گھر گیا ہے جیہڑا گنہگار ہے۔⁸۔زکائی کھڑا تھیا لے خداوند کؤ آکھن لگا۔"ڈیکھ مالک میں اپنا ادھا مال غریباں کؤ ڈیندا ہاں لے اگر کیئں وی شے اچ کیئں کؤ دھوکا ڈتا ہئے تاں اؤں کؤ چار گناہ زیادہ ڈیساں۔⁹۔یسوع اؤں کؤ آکھیا۔"آج ایں گھر اچ نجات آئی ہے کیونکہ ایہ وی تاں ابراہام دا پُتر ہے۔¹⁰۔کیونکہ ایں آدم گم تھیئے ہویاں کؤ گولتہ بجاو کیت آیا ہے۔¹¹۔جیویں ہی اُنہاں اہے گالہیں شُنین تاں اؤں تہمیل آکھی کیوں جو اوہ یروشلم دے نیڑے ہا۔اُنہاں نے سوچ کے خدا دی بادشاہی ہن ظاہر تھیون آلی ہے۔¹²۔لہذا اؤں آکھ۔"ہک امیر بندہ دور دراز دے ملک کؤ گیا کہ اپنی بادشاہی گھن کے واپس آ ونج۔¹³۔اؤں نے اپنے نوکراں وچوں ڈا، کؤ سڈیا لے اُنہاں کؤں ڈا، اشرفیاں ڈتیاں لے اُنہاں کؤ آکھ اپنے کاروبار کؤ جاری رکھو۔جڈاں تائیں میں واپس نہ آواں۔¹⁴۔پَر اوندے شاہری اوندے تھوں نفرت کریندے ہن، اُنہاں نے اوندے پیچھے سفیر گھلے کہ اساں ایں بندے کؤ اپنے لے بادشاہی نہ کرن ڈیسوں۔¹⁵۔جڈاں اوہ بادشاہی کر کے واپس آیا تاں ایویں تھیا اؤں نے حکم ڈتا کہ اُنہاں نوکراں کؤں سڈیا ونج جنہاں کؤں اؤں نے اشرفیاں ڈتیاں ہن تاں جو پتا لگے کہ اُنہاں نے کاروبار کر کے کیا کمایا ہے۔¹⁶۔پَلا نوکر آیا لے آکھیا، مالک تیدی ہک اشرفی نال میں ڈا، اشرفیاں بنائیں۔¹⁷۔امیر بندے اؤں کؤ آکھ، شاہباش میڈے چنگ نوکر کیونکہ تون تھوڑے وچ ایماندار رہا ایں تیکؤ ڈا، شاہراہ تہ اختیار ڈتا ویسی۔¹⁸۔ڈوجھا نوکر آیا لے آکھن لگا کہ مالک تیدی اشرفی نال پنج بیٹاں بنائیں۔¹⁹۔امیر بندے اؤں کؤ آکھ تون پنج شاہراہ تہ حکمرانی کریسین۔²⁰۔ہک بیٹا آیا لے آکھیا کہ مالک ایہ ہے تیدے اشرفی جینکؤں میں کپڑے اچ لیٹ کے سنبھال کے رکھیا ہے۔²¹۔ایں کیت کہ تیدا ڈر ہا کیوں جو تون سخت بندہیں جیہڑا تون نیئں رکھیا اؤں کؤ چا گھندا پئں لے اُتھاو کٹیندیں جتھاں تون بویا وی نیئں۔²²۔امیر بندے اؤں کؤ آکھیا۔"اے شرارتی نوکر میں تیدے ہی الفاظ تھوں تیدا انصاف کریساں۔تون جان دا پویں کہ میں سخت بندہاں جتھاں نیئں رکھیندا اُتھاو چیندا ہاں لے جتھاں بیج نیئں سٹیا اُتھاو کٹیندا ہاں۔"²³۔تاں ول تون میڈے رہے کؤ مالدار کول کیوں نہ رکھیا تاں جو میں واپس لے سود سمیت اوندے کولوں گھن گھندا؟۔²⁴۔امیر بندے اُنہاں کؤں آکھیا جیہڑے اُنہاں کھڑے ہن۔"ایندے کولوں اشرفی گھن گھنولے اؤں کؤ ڈے چھوڑو جیندے کول ڈا، اشرفیاں ہن۔²⁵۔اُنہاں نے اؤں کؤ آکھیا مالک، اؤں دے کول ڈا، اشرفیاں ہن۔²⁶۔میں تہاکؤ آدھا ہاں جیندے کول ہے اؤں کؤ بیٹا ڈتا ویسی۔لے جیندے کول نیئں اوندے کولوں اوہ وی جو کجھ اوندے کول ہے گھن گدا ویسی۔²⁷۔پَر میڈے اوہ دشمن جو نیئں چاندے کہ میں اُنہاں تہ حکومت کراں اُنہاں کؤ اُتھاو گھن آولے میڈے سامنے قتل کرو۔²⁸۔جڈاں اوہ ایہ گالہیں کر چکا تاں اُنہاں دے لگے لگے یروشلم کؤ تَر پیا۔²⁹۔جڈاں اوہ زیتون دے پہاڑ دے نیڑے جیہڑا بیت فگ لے بنت عنیاہ اکھواندا ہے۔پینچا تاں ایویں تھیا کہ اؤں نے اپنے شاگرداں کؤ گھلیا۔³⁰۔لے آکھیا۔"نال لے پنڈ اچ ونجولے جیہڑے ویلے ٹساں اُنہاں ویسو تاں تہاکؤ گڈاں دا بال ملیسی جیندے کڈائیں کیئں سواری نہ کیتی ہوسی۔اؤں کؤ کھول کے میڈے کول گھن آولے۔"³¹۔اگر کوئی تہاڈے کولوں پُچھ کہ ایں کؤ کیوں کھولیندے پوے؟ تاں آکھولے خداوند کؤ ایندی ضرورت ہے۔"³²۔جنہاں کؤ گھلیا گیا ہا اوہ گت لے جیویں یسوع ڈسایا ہا گڈاں دا بال ملے۔³³۔جیہڑے ویلے اوہ اؤں کؤ کھولیندے پتہن لے اؤں دے مالک نے اُنہاں کؤ آکھیا۔"ٹساں ایں کؤ کیوں کھولیندے پوے؟"۔³⁴۔اُنہاں نے آکھیا۔"خداوند کؤ ایندی ضرورت ہے۔"³⁵۔اوہ اؤں کؤ یسوع سہ کول گھن لے لے اُنہاں نے اپنے کپڑے اؤں گڈھاں دے بال تہ سٹ لے یسوع کؤ اؤندے پتھایا۔³⁶۔لے جیہڑے ویلے تَرپا تاں اُنہاں نے اپنے کپڑے راہ دے وچ وجھلے۔³⁷۔جیہڑے ویلے اوہ شاہر دے نیڑے زیتون دے پہاڑ تھوں تھلے لہندے پتہن تاں شاگرداں دا کٹھ اُنہاں سارے وڈے کماں دے پاروں جیہڑے اُنہاں نے ڈٹھن خدا دی حمد کرن لگا۔³⁸۔لے آکھ۔"خوش قسمت ہے اوہ بادشاہ جیہڑا خداوند دے ناں تھوں آندا ہے! آسمان تہ صلحہ عالم بالائے جلال۔!"³⁹۔کٹھ اچوں کجھ فریسیاں نے اؤں کؤ آکھ۔"اے اُستاد اپنے شاگرداں کؤ جھڑک۔"⁴⁰۔یسوع جواب ڈتا لے آکھ۔"اگر ایہ چپ رابن تاں ول پتھر دھاڑاں مریسن۔"⁴¹۔جیہڑے ویلے یسوع شاہر دے نیڑے پینچیا تاں اُچی آواز نال چلایا۔⁴²۔لے آکھیا۔"تون آمن دیاں گالہیں ایں ڈیں اچ جان دا! پر ہن اوہ تیدی اکھیاں تھوں لک گئیں۔"⁴³۔کیونکہ تیدے اؤہ ڈیں آسی جڈاں تیدے دشمن تیدے آس پاس مورچ بناسن لے تیکؤ گھیر گھنسن۔"⁴⁴۔اوہ تیکؤ تیدے بالاں سمیت زمین تہ سٹ ڈیسن۔اوہک پتھر تہ ڈوجھ پتھر کؤ نہ چھوریسن۔کیونکہ جڈاں خدا تہاکؤ بجاو دی کوشش کریندا ہا تاں ٹساں اؤں کؤ نہ سنجھانا۔⁴⁵۔یسوع پیکل اچ گیا لے اُنہاں کؤ باہر کڈھنا شروع کیتا جو وچیندے پتہن۔⁴⁶۔لے آکھیا۔"لکھا لا تہ کہ میڈا گھر دُعا دا گھر ہوسی پَر ٹساں اؤں کؤ ڈاکواں دے جاہ بنا ڈتا ہے۔"⁴⁷۔لے یسوع ہر روز پیکل اچ تعلیم ڈیندا ہا، سردار کاہن صدوقیتہ اُنہاں لوگاں دے راہما اؤں کؤ قتل کرنا چاہندے ہن۔⁴⁸۔پَر اُنہاں کؤ کوئی موقع نا ملا کیونکہ سارے لوگ اؤں کؤ غور نال سُن دے ہن۔

۱۔ ہک ڈین جیڑے ویلے یسوع پیکل وچ لوکاں کوں علم ڈیندا پیاء ہا، اُنہاں سردار کاہنہ فقیہ بزرگاں دے نالاؤں دے کوں آکھڑے تھئے۔^۲ لے آکھن گے کہ ساکڑو ڈس۔ تُوں ایہ کم کیندے اختیار نال کریندے، یا کوںہ جیں تیکڑو ایہ اختیار ڈتلیے۔^۳ اُوں اونہاں کوں جواب وچ آکھیا، "میں وی تساں کنبک گالھ پچھداں، میکوں یوحنا دے بیتسم دے بارے ڈسو۔^۴ یوحنا دا بیتسم: "کیا او آسمان دی طرفوں یا یا لوکاں دی طرفوں ہا؟" ۵۔ اوہ آپس وچ گالپن کرن لگ گئے آکھنہ گئے اگر اساں آکھوں "آسمان طرفوں، اوہ آکھسی تَساں میڈا یقین کیوں نہیں وے کریندے؟" ۶۔ لیکن اگر اساں اے آہوں، کہ اے لوکاں دی طرفوں پتے ول سارے لوگ ساکوں پتھراں نال مارسن۔ ایں واسطے کیوں جو اونہاں کوں پتا ہا پیاء جو یوحنا بنی اے۔^۷ بس اونہاں جواب ڈتا کہ اساں نہیں جاندے کہ کتھوں آیا ہا۔^۸ یسوع وی اونہاں کوں آکھیا میں وی تہا کوں نہیں ڈسیندا کہ اے سارا کجھ کیندے زور نال کریندا ہا۔^۹ اُوں لوکاں کوں اے مثال سنائی۔ "ہک بندے انگوراں دا باغ لاکہ کرلے لے مالیاں کوں ڈتالے اوہ آپ ڈوجھ ملک بہوں وقت کیتے گئے پیاء۔^{۱۰} وقت پورا تھیونے اُوں اپنے نوکراں کوں مالیاں کنہ پٹھیا کہ اوہ ایں کوں باغ دے پھل ڈیوں، لیکن مالیاں اُوں کوں کتھیلے بغیر کجھ تے خالی پتھ واپس کر ڈتا۔^{۱۱} ول اُوں ہک بے نوکر کوں پیٹھا، اونہاں اُوں کوں وی کتھیلے عزت کتھیلے خالی پتھ پٹھ ڈتا۔^{۱۲} ول اوں تریجھا نوکر پٹھیلے اُوں کوں وی زخمی کیتا تے باہر کڈھ ڈتا۔^{۱۳} ول باغ دے مالک آکھئے، ہن میں کیا کراں؟ میں اپنے پیارے پتر کوں پٹھاداں، تھی سگدے او اوندی عزت کرن۔^{۱۴} لیکن باغ دے ٹھیکداراں اُوں کوں ڈٹھلے اُنہاں آپس وچ گالھ کیتی ول آکھیا، اے تاں وارثیہ، آو ایں کوں مارو۔ ایں واسطے اے ول ساڈا باغ بن ویسی۔^{۱۵} اُنہاں ول اُوں کوں نپ گدا لے باغ تھوں باہر قتل کر ڈتا۔^{۱۶} انگور دے باغ دا مالک اُنہاں نال کیا کریسی؟^{۱۶} اوہ آسی ول انگور دے باغ دے ٹھیکداراں کوں ہلاک کر ڈیسی۔ باغ یے کوں ڈے ڈیسی۔ اُنہاں اے سُن کے آکھیا خدا نہ کرے۔^{۱۷} لیکن یسوع اُنہاں دے پاس ڈٹھلے آکھیا، ول ایہ کیا لکھلے؟ جیڑے پتھر کوں راج گیراں رد کیتے اوہ کوہ دے سرے دا پتھر بن گیا۔^{۱۸} جیڑا وی ایہ ڈھاسی اوہ ٹوٹے ٹوٹے تھی ویسی۔ لیکن او جیڑے ویلے کہیں دے اوتے ڈھاسی تاں اُوں کوں پیس ڈیسی۔^{۱۹} اُوں ویلے فقہیاں نے سردار کاہناں اوندے لے پتھ سٹن دا سوچیا کیوں پر لوگاں کولوں ڈردے کیوں جو اوہ سمجھ گئے کہ اُوں اے تمہیل ساڈے کیتی ہے۔^{۲۰} وڈے غور نال اوندے ولوں ڈیدھوئیاں، اُنہاں کجھ جاسوس پیٹھے جیڑے اپنے آپ کوں پاک بن گئے کیوں جو اوندیاں گالہیں وچوں غلطی کڈھن۔ ایں کوں حکومت اختیار لے گور دے آگوں پیش کرؤں۔^{۲۱} اُنہاں اُوں کوں آکھیا استاد ساکڑو پتا ہے توں ٹھیک آدھیں تے سکھیندھیں تے کہیں بے دی طرف داری نہیں کریندا بلکہ سچائی دے نال خدا دی راہ دی تعلیم ڈیندا پئیں۔^{۲۲} کیا ساکڑو قیصر کوں خراج ڈیونا ٹھیک ہے یا نہیں؟^{۲۳} لیکن یسوع اونہاں کوں چالاک سمجھتے جواب ڈتا۔^{۲۴} میکوں ہک دینار ڈکھاؤ اوندے لے کیندی فوٹو اے تے کیندی مہر اے؟ اُنہاں آکھیا قیصر دی۔^{۲۵} اوں اونہاں کوں آکھیا جیڑی شے قیصر دی اے قیصر کوں ڈیوؤ لے جیڑی خدا دی دے خدا کوں ڈیوؤ۔^{۲۶} اوہ لوگاں دے سامنے اوندے قول کوں پکڑ نہ سگے بلکہ اُوں دے جواب اچ حیران تھئے چپ لگ گئی۔^{۲۷} کجھ صدوقی اوندے کولھوں آئیں جیڑے آدے پٹن قیامت کتے نہیں آکتے ایہ سوال کیتا کہ۔^{۲۸} اے استاد موسیٰ دی شریعت دے مطابق اگر کہیں بندے دا بھرا مر ونج ول اوندی دال بوئے اوندے بال نہوؤن تے اوہ اُوں کوں اپنی دال بناوے ول اپنے بھرا کیتے بال جنہ۔^{۲۹} ست بھرا ہن ہک پہلے لے ویاہ چا کیتا لے اوہ بغیر بالاں دے مر گیا۔^{۳۰} ول ڈوجھا وی ایویں مر گیا۔^{۳۱} ول ترجمہ بھرا اوندے نال ویاہ کیتے ول وی ایویں تھیا ستے بغیر بالاں دے مر گئے۔^{۳۲} اوندے بعد او دال وی مر گئی۔^{۳۳} ول اوہ قیامت لے ڈین کیندی دال آکھواسی؟ کیوں جو ستاں بھروالے اوندے نال شادی کیتی ہا۔^{۳۴} یسوع اونہاں کوں آکھیا دُنیا دے لوگ شادی ویاہ کریندن۔^{۳۵} لیکن جو لوگ ایں لائق ہوسن کہ اُوں جہان کوں حاصل کرن لے مُردیاں وچوں زندہ تھی ونجن اُنہاں وچ ویاہ شادی نہ تھیسے۔^{۳۶} ناں ای اُنہاں مرن ہوسی اوہ فرشتاں آلی کار ہوسن ول او خدا دے پترے قیامت دے بال ہوسن۔^{۳۷} لیکن مژدے وی جیندے تھئی ویندن ایں تک جو موسیٰ دی بلدی جھاڑی وچ خدا ڈسی پیاء، جتھان اوہ خداوند کوں ابراہام دا خدا اصحاق دا خدا یعقوب دا خدا آدھا پیاء ہا۔^{۳۸} ہن اوہ مُردیاں دا خدا نہیں جیویں کہ اوہ جیوندیاں دا خدایہ، کیوں جو اوندے کیتے سارے جیوندے ہن۔^{۳۹} کجھ فقہیاں جواب اچ اُوں کوں آکھیا، "استاد تساں چنگی گالھ کیتی۔" ۴۰۔ ایں واسطے اونہاں کوں ہمت نہ تھئی کہ او بے سوال کرن۔^{۴۱} ول یسوع نے اُنہاں کوں آکھیا، اوہ مسیح کوں ابن داؤد کیت واسطے آدھن؟^{۴۲} ایں واسطے داؤد زبوروں وچ آپ آدھ کہ "خداوند میڈے خداوند کوں آکھ میڈے سچھ پتھتے بہ۔" ۴۳۔ جیڑے ویلے تک میں تیدے دشمنان کوں تیدے پیراں دی چوکی نہ بنا ڈیواں۔^{۴۴} داؤد پئیں واسطے اُوں کوں "خداوند" آدھ بس او کیویں ابن داؤد اے؟^{۴۵} جیڑے ویلے سارے لوگ سُن دے پتھن تاں اُوں نے اپنے شاگرداں کوں آکھیا۔^{۴۶} فقہیاں تھوں خبردار راہو، اوہ وڈے وڈے چوئے وچ ٹرن دی سوچیندن، اوہ بازاراں وچ سلام کریندن اوہ عبادت کرن آلی جا، وچ اچی جامتے بابونا پسند کریندن، اوہ دعوتاں وچ اچی عزت منگین۔^{۴۷} اوہ بیواؤں دے گھراں کوں لوٹ کے کھاؤنا چاہیندے ڈکھاؤے کیتے وڈیاں دعاواں منگین۔ اے لوگ وڈی سزا پاسن۔

¹۔یسوع نگاہ کیتی تان ڈٹھا جو امیر بندے پیکل دے خزلہ وچ ایہہ پندے پیٹن۔²۔اؤں یک بیوہ (رنڈر) کؤں وی ڈو سیک پیندیاں ڈٹھا۔³۔اؤں آکھیا، میں تہاکؤں سچ آدھا ہاں جو ایں غریب رنڈر (بیوہ) ڈوجھیاں کنوں زیادہ پلے۔⁴۔اُنہاں ساریاں ایہہ جنگ چوکھ مال وچوں پلے، لیکن اؤں رنڈر (بیوہ) اپنی غربت دے باوجود اپنا سب کچھ ڈے ڈے جیندے اؤں گزارہ کرنا پ۔⁵۔کچھ لوکاں ایہہ آکھیا جو خدا دا گھر نزر کیتی گیناں شیناں دی وجہ کتہ بہوں اعلیٰ پتھریں نال سجیا ہوا ہے، اؤں آکھیا۔⁶۔جیہڑیاں شنیں ئساں ڈھیڈے پوے، او ڈین آسن جو اینہاں وچوں پتھر لے پتھر وی باقی نہ رہیسی، جیہڑا ڈھٹا نہ ہوسی۔⁷۔اُنہاں پچھیا "استاد ایہہ واقعہ کڈن تھسی؟" ایں وقوعے دے کیا نشان ہوسن؟⁸۔یسوع جواب ڈتا، خبردار دھوکا نہ کھولک، میڈا ناں گھن کے بہوں سارے آؤسن تہ آکھسن جو میں اُپو ہاں کیوں جو ولہ بہوں تھوڑا ہے اُنہاں دے پچھوں نہ ونجک۔⁹۔جئیں ولہ ئساں جنگاہ تہ لڑائیاں دیاں افوائیں شُن سو تہ گھبرا نہ ونجک، ایں گالہیں دا پوؤنا ضروری ہے۔ لیکن اؤں ولہ اخیر نہ تھسیسی۔¹⁰۔وَل اؤں اُنہاں کؤں آکھیا۔ قوم تہ قوم، لے حکومت تہ حکومت چڑھائی کریسی۔¹¹۔وَل زمین تہ وڈے وڈے زلزلہ آوسن، کال ای پوسن، آفتاں نازل تھیسن، لے وڈے عجیب تہ حیران کرڈیوں لے واقعہ آسمان تہ ظاہر تھیسن۔¹²۔لیکن ایں ساریاں گالہیں دے تھیوں توں پہلے، اُنہاں کؤں پکڑ گھن سن تہ مارکٹائی ہوسی، تہاکؤں عبادت خانیاں تھوں تہ دخل کر تہ قید وچ سٹ ڈیسن، میڈے ناں دی وجہ کتہ تہاکوں بادشاہ تہ حاکماں دے اگوں حاضر کیتا ویسی۔¹³۔ایہہ تہاڈے کیتہ گواہی ڈیوں ڈا موقع ہوسی۔¹⁴۔ایں واسطے یاد رکھو جو ئساں فکر مند نہ تھی ونجک جو اُنہاں کؤں کیا جواب ڈیسوں۔¹⁵۔ایندے کیتہ میں تہاکؤں ایہو جئی زبان تہ حکمت ڈیسان جو تہاڈے کہیں مخالفت کؤں وی تہاڈا ساہنا کرن یا خلاف آکھن دی جرات نہ ہوسی۔¹⁶۔ایں تائیں جو تہاڈا ماں پیٹو، بہیں بہرا، رشتہ دار تہ سنگتی تہاکوں دھوکا ڈیسن تہ تہاڈے وچوں کیناں کؤ پکڑ ویسن تہ بعض کؤ موت دے حوالہ کریسن۔¹⁷۔ہر کوئی میڈے ناں دی وجہ کتہ تہاڈے نال نفرت کریسی۔¹⁸۔لیکن تہاڈے بیردا ہک وال وی فنا نہ تھسیسی۔¹⁹۔تساں ایہہ ایمان نال اپنیاں زندگیاں بچا گنسوں۔²⁰۔جئیں ولہ ئساں یروشلم کؤں فوج نال گھیرا پاتا ہوا ڈیکھو تاں سمجھ ونجک جو اُوندا آجڑ ونجنا نیڑے۔²¹۔وَل جیہڑے یودیہ وچ ہوں اوہ پہاڑاں دو دھروک ونجن تہ جیہڑے یروشلم وچ ہوں اؤں جاء تھوں نکل ونجن، لے جیہڑے وستیاں وچ ہوں او شہر وچ نہ ورن۔²²۔ایہہ وڈے مہر دے ڈین ہوسن، ایں واسطے جیہڑیاں گالہیں لکھیاں لائیاں ہن اوہ پوریاں تھی سن۔²³۔افسوس اُنہاں تہ جیہڑیاں اُنہاں ڈیاں وچ حاملہ ہوں تہ ایہہ بچیاں کون کھیریلیندیاں ہوں! زمین لے بہوں وڈی مصیبت ہوسی تہ لوکاں تہ عذاب نازل تھسیسی۔²⁴۔لوک اُنہاں کؤں تلواراں نال مار ڈیسن تہ قید وچ سٹ ڈیسن تہ جے تائیں غیر قومماں دا ولہ پورا نہ تھی ونج یروشلم غیر قومماں تھوں لٹریندا رہیسی۔²⁵۔سیجھ، چندر تہ تاریاں وچ نشان ظاہر تھی سن تہ قومماں وڈی مصیبت وچ ہوسن کیوں جو سمندر دے شور تہ جھلاں توں گا بھر ولتسن۔²⁶۔آسمانی طاقتاں ہلائیاں ولتسن تہ لوک خوفزدہ تھی کے زمین لے آون آلیاں مصیبتاں دا راہ ڈیدھیاں ڈیدھیاں، لوکاں دی جان وچ جان نہ رہیسی۔²⁷۔وَل اوہ ابن آدم کؤں قوت تہ جلال نال بدلاں لے آندا ڈیکھ سن۔²⁸۔لیکن جئیں ولہ ایہہ گالہیں تھینداں پیاں ہوں تہ کھڑے سر اُٹاں چولہ، کیوں جو تہاڈا چھٹکارا نیڑے آگیا ہوسی۔²⁹۔یسوع وَل اُنہاں کون ہک مثال سنائی جو ئساں انجیر دے درخت تہ ڈوجھیاں درختاں کؤں ڈیکھو۔³⁰۔جَد اُنہاں تہ پُپھلیاں ڈیدھ وے تاں تہا کؤ پتہ لگ ویندے کہ گرمی آون آلی ہے۔³¹۔تہ ایویں جَد ئساں لے شتیاں تھیندیاں ڈیکھو، تاں جان گھنو جو خدا دی بادشاہی نیڑے۔³²۔میں تہاکوں سچ آدھا ہاں جو ایہہ نسل ختم نہ تھسیسی، جے تائیں ایہہ ساریاں گالہیں پوریاں نہ تھی ویسن۔³³۔آسمان تہ زمین مٹ ویسن، پر میڈیاں گالہیں قائم رہسن۔³⁴۔پر خبردار راہو جو ایویں نہ تھیوے کہ تہاڈے دل خمار تہ نشہ بازی لے زندگی دیاں فکراں نال شست تھی ونجن اوہ ڈین جیہڑا اچن چیت پھا ہی وانگ آویسی۔³⁵۔کیوں جو ایہہ ساری زمین تہ راہوں لے لوگاں تہ ایویں آہوسی۔³⁶۔پر ہر ولہ تیار راہو، دعا کرو کہ تساں یچ نکلن کیتہ مضبوط تھی ونجو، اُنہاں ساریاں گالہیں تھوں جیہڑیاں تھیوں آلیاں ہن تہ ابن آدم دے سامنہ کھڑ سگو۔³⁷۔اوہر روز پیکل وچ تعلیم ڈیندا لے راتیں باہروں نکل ویندے ساری رات اوہ پہاڑے گزیندا ہا جیہڑا زیتون دا پہاڑ اکھویندا ہا۔³⁸۔سارے لوگ فجرے ای پیکل وچ اُنہاں گالہیں سنن کیتہ آندے ہن۔

۱۔ ہن عید فیطر دا ویلہ نیڑے جیڑی عید فسح وی اکھواندی ہا۔ ۲۔ سردار کاہانے فقیرانے آپس اچ مشورہ کیتا کہ اوہ کیویں یسوع کو ہلاک کرن، پر لوگاں تھوں اوہ ڈر دے۔ ۳۔ ول شیطاں پوداہ اسکیروتی وچ وڑ گیا جو اُنہاں بارہ وچوں ہک ہا۔ ۴۔ پوداہ سردار کاہانے سرداراں دے کول گیا تے مشورہ کیتا کہ کیویں یسوع کو اُنہاں دے حوالہ کرے۔ ۵۔ اوہ بیوں خوش تھی گئے تے اوں کو پیسے ڈیونے راضی تھی گئے۔ ۶۔ تے اوہ موقع دی تلاش اچ ہا کہ جڈاں یسوع دے کول بھیڑ نہوے تاں اوہ یسوع کو اُنہاں دے حوالہ کرا ڈیوے۔ ۷۔ ولہ خمیری روٹی دی عید دا ڈیں آیا جیندے وچ فسح دا برہ ذبح کرنا لازمی ہا۔ ۸۔ یسوع پطرسے یوحنا کو ایہ آدھوئے گھلیا "ونجو ساڈے کیتے فسح دا ٹکر تیار کرو تاں جو اسان کھاوے۔" ۹۔ اُنہانے اوندے کولوں پچھیا "اسان کتھاں تیدے کیتے تیار کروں؟" ۱۰۔ اوں نے اُنہاں کوں جواب دتا "سنو جیڑے ویلہ اُنہاں شاہر اچ وڑسو تاں ہک بندہ تہاکوئیانی دا گھڑا چلتے ہوئے ملیسی جیٹں گھر اچ اوہ ونجے اوندے پچھوں لگے ونجنا۔" ۱۱۔ ول گھر دے مالک کو آکھنا "استاد آدھا ہے اوہ مہمان خانہ کتھاں ہے جتھاں میں اپنے شاگرداں دے نال فسح کھاساں؟" ۱۲۔ اوہ تہاکو ہک سجا سجایا تے عالی کمرہ ڈکھیسے۔ "اُنہاں تیار کرلے۔" ۱۳۔ ول اوہ گئے تے اُنہانے اوں ویں ایں دتھا جیویں اُنہاں کو ڈسایا گیا ہا ول اُنہانے اُنہاں عید فسح دا کھانا تیار کیتا۔ ۱۴۔ جڈاں ویلہ آگیا کہ اوہ اپنے شاگرداں دے نال باہوے۔ ۱۵۔ ول اوں نے اُنہاں کو آکھیا "میڈی بڑی آرزو ہا جو ڈکھ برداشت کرن تھوں پہلے میں ایہ فسح تہاڈے نال کھاواں۔" ۱۶۔ ایں کیتے میں تہاکو آدھا ہاں کہ "ول تہاڈے نال نہ کھاساں جڈاں تائیں کہ ایہ بادشاہی پوری تھی نہ ونجے۔" ۱۷۔ ول یسوع ہک پیالہ گدا تے جڈاں اوہ شکر کر چکے تاں آکھیا۔ "ایہ گھنو تے آپس اچ ونڈ گھنو۔" ۱۸۔ ایں کیتے میں تہاکو سچ آدھا ہاں "میں ول انگوراں دی تے دوبارہ نہ پیساں جڈاں تائیں خدا دی بادشاہی نیش آ ویندی۔" ۱۹۔ ول اوں نے روٹی گھن کہ تے شکر کیتلے روٹی توڑی تے اُنہاں کو ڈتی ایہ آدھوئے کہ ایہ میڈا بدن ہے جیڑا تہاڈے کیتے دتا ویندے۔ میڈی یادگاری اچ ایویں ہی کیتا کرو۔ ۲۰۔ ایویں ہی اوں نے کھاوے دے بعد پیالہ وی ایہ آدھوئے دتا کہ "اے پیالہ میڈے خون اچ نواں عبد ہے جیڑا تہاڈے کیتے بہایا ویندے۔" ۲۱۔ میڈے ولہ ڈیکھو، جیڑا میکو دھوکا دیندا ہے اوہ میڈے نال میرتے۔ ۲۲۔ ایں آدم تاں جیویں اوندے بارے اچ آکھیا گیا ہے "ویندا ای ہے" پر افسوس اوندے جیندی وچ تھوں اوں کو دھوکا دتا گیا۔ ۲۳۔ تے اوہ آپس اچ ہک دوجہ نال سوال پچھنا شروع تھی گئے۔ کہ اُنہاں وچوں کون ہے جو ایویں کرن آلا ہے۔ ۲۴۔ ول اُنہاں اُنہاں دے وچ محث جھڑ گئی کہ اُنہاں وچوں وڈا کیڑا ہے؟ ۲۵۔ یسوع نے اُنہاں کو آکھیا غیر قوماں دے بادشاہ اُنہانے حکومت کریندے تے جیڑے اُنہانے اختیار رکھیندے عزت دے لائق حاکم اکھواندے۔ ۲۶۔ پر اُنہاں ایویں نہ کرنا، بلکہ جیڑا تہاڈے وچوں وڈا ہوئے اوہ ساریاں تھوں نکا ہے۔ تے تہاڈے وچوں جیڑا خاص ہوئے اوہ دوجھیاں دی خدمت کرے۔ ۲۷۔ تاں کون وڈا ہے، اوہ جیڑا میرتے باندھا ہے یا اوہ جیڑا خدمت کریندا ہے؟ کیا ایہ نیش جیڑا میرتے بیٹھا ہے؟ میں ہالی تک تہاڈے وچ ہک خدمت کرن آلا دی طرح ہاں۔ ۲۸۔ پر اُنہاں میڈی آزما نساں اچ پر ویلہ میڈے نال راہوے۔ ۲۹۔ میں تہاکو ہک بادشاہی دیندا ہاں جیویں میڈے باپنے میکو ہک بادشاہی ڈتی ہے۔ ۳۰۔ تاں جو اُنہاں میڈے نال میڈی بادشاہی اچ کھاوئے پیوئے۔ تے تسان اسرائیل دے بارہ قبیلیاں دا انصاف کرن کیتے تخت سے باہسو۔ ۳۱۔ شمعون، شمعون، خیردار رہ، شیطاں تے تہاکو منگ گئے۔ تاں جو تہاکو کنگ دی طرح چھنڈے۔ ۳۲۔ پر میں تہاڈے کیتے دعا کیتی ہے تاں جو تیدا ایمان ویندا نہ راہوے۔ ایندے بعد جڈاں اُنہاں دوبارہ وڑو تاں اپنے بھراواں کوں مضبوط کرلے۔ ۳۳۔ پطرسے اوں کو آکھیا "خداوند میں تیدے نال قید اچ ونجن لے مرن کیتے وی تیار ہاں۔" ۳۴۔ یسوع نے جواب اچ اوں کو آکھیا پطرس میں تیکو آدھا ہاں دعا آج دے ڈیں بانگ نہ ڈیسی جیڑے ویلہ تک توں ترئیہ داری میڈا انکار نہ کریسیں کہ میکو جان دا پیٹے۔ ۳۵۔ ول یسوع نے اُنہاں کوں آکھیا جڈاں میں تہاکو بٹوے جھولی تے جتی دے بغیر گھلیا ہا تاں کیا تہاکو کیٹں شے دی کمی تھیں؟ تے اُنہانے جواب دتا "نہیں۔" ۳۶۔ ول اوں نے اُنہاں کو آکھیا "پر تہاڈے وچوں جیندے کو بٹوے ہے اوں کو اپنے نال گھن گئے۔ ایویں ای جیندے کول تھیلی وی۔ جیندے کول تلوار نہیں اوہ اپنے کیڑے وچ کہ اپنے کیتے مول گھن گئے۔" ۳۷۔ ایں کیتے میں تہاکو آدھا ہاں۔ جولامی ہے کہ پورا ہوسی۔ تے اوہ بدکاراں دے نال گنا گیا۔ تاں جو میڈے متعلق آکھا گیا ہے اوہ پورا ہوسی۔ ۳۸۔ ول اُنہانے آکھ۔ "خداوند ڈیکھ اُنہاں دو تلواراں ہن" تے اوں نے اُنہاں کو آکھیا۔ "ایہ کافی ہن"۔ ۳۹۔ ٹکر کھاوے دے بعد، یسوع زینوں دے پاڑ دے پاس گیا۔ جتھاں اوہ پہلے وی ویندا راہندا ہا تے شاگرد اوں دے نال گئے۔ ۴۰۔ جڈاں اوہ اُنہاں پہنچے۔ تاں اوں نے اُنہاں کو آکھیا۔ "دعا کو تاں جو آزمائش اچ نہ پوؤ۔" ۴۱۔ اوہ اُنہاں کو جھوڑے ہک پتھر دے تے تھک لگے ودھا تے جھک کے دعا کیتی۔ ۴۲۔ اوں نے آکھیا، باپ اگر تیدی مرضی ہوئے تاں ایہ پیالہ میتھوں پٹا گھن، ول وی میڈی مرضی نیش بلکہ تیدی مرضی پوری تھیوے۔ ۴۳۔ اوں ویلہ آسمان تھوں ہک فرشتہ ظاہر تھئے جیٹں اوں کو طاقت ڈتی۔ ۴۴۔ بیوں زیادہ ڈکھ اچ اوں نے بیوں زیادہ ڈکھی تھی کے دعا کیتی۔ تے اوندے پسیہ خون دے وڈے وڈے قطرے بن کے زمین تے ڈھاندا پیا ہا۔ ۴۵۔ جیڑے ویلہ اوہ دعا کرکے اُٹھ، اوہ شاگرداں دے کول آیا تے اوہ سارے غم دی وجہ تھوں شتہ پئے۔ ۴۶۔ تے اُنہاں کولوں پچھیا۔ "تساں کیوں شتہ ہوئے اٹھوئے دعا کرو تاں جو آزمائش اچ نہ پوؤ؟" ۴۷۔ اوہ گالیں کریندا پیا ہا کہ کتھ پوداہ دے نال جیڑا اُنہاں بارہ وچوں ہک ہا دی راہنمائی اچ اُنہاں پہنچے۔ اوں نے یسوع دے کول لکے اوں کو چمبا۔ ۴۸۔ پر یسوع نے اوں کو آکھیا، پوداہ "کیا توں ابن آدم کو چم کے دھوکا دیندا پیٹے۔" ۴۹۔ جیڑے ویلہ اُنہانے جیڑے یسوع دے نال ہن ایہ سارا کجھ تھیندے ہیاں دتھا تاں اُنہانے آکھیا، "اے خداوند کیا ساکو تلوار دے نال حملہ کرنا چاہدا ہے؟" ۵۰۔ تاں اُنہاں دے وچوں ہکے حملہ کرکے سردار کاہن دے نوکر دا سجا کن کٹ ڈتے۔ ۵۱۔ یسوع نے آکھیا "بس بیوں تھی گیا۔ اوں نے اوندے کن کو بٹھ لایا تاں اوں کو چنگا کر دتا۔" ۵۲۔ یسوع نے سردار کاہناں، پیکل دے سرداراں تے بزرگاں کو جیڑے اوندے خلاف لے ہن آکھیا، کیا اُنہاں سوئے تلواراں گھن کے کوئی ڈاکو کو پکڑن لے ہوئے؟" ۵۳۔ جڈاں میں ہر روز پیکل اچ تہاڈے نال ہامی تاں تسان میکوں نہ پکڑا۔ پر ہن ایہ تہاڈا ویلہ تے اندھارے دا اختیار ہے۔" ۵۴۔ اُنہانے اوں کو پکڑلے اُنہوں گھن گئے۔ تے سردار کاہن دے گھر گھن لے۔ پطرس کجھ دور اُنہاں دے پچھوں ہا۔ ۵۵۔ ایں دے بعد اُنہانے وپڑے وچ بھا ہالی تے اوندے آسے پاس بیٹھ گئے۔ پطرس وی اُنہاں دے وچ بیہ تھیا۔ ۵۶۔ ہک نوکرانے اوں کو بھا دی لو اچ بیٹھ دتھا تے اوں کو ڈیہوئے اوں کو آکھیا۔ "ایہ بندہ وی اوندے نال ہا۔" ۵۷۔ پر پطرس نے اوں دا انکار کریندے ہوئے آکھیا۔ "عورت" میں ایں کو نیش جان دا۔ ۵۸۔ تھوڑی دیر بعد

کیئں بٹنہ اؤں کو ڈٹھا لے آکھیا۔ توں وی اُنہاں وچوں ہک ہئیں۔ پر پطرس نے آکھیا۔ "میں نیئں ہاں۔" ۵۹۔ وُل تقریباً ہک گھنٹہ بعد ہک بٹہ بندے نے پورے یقین نال آکھیا، حقیقت اِج ایہ بندہ وی اُنہاں دے نال ہا ایں کیہ کہ ایہ گلیلی ہے۔ ۶۰۔ پر پطرس نے آکھیا "میں نیئں جان دا کہ تِساں کیا آدھ وے۔" لے اؤں ویلہ جڈاں اوہ بولیندا پیا ہا ہک ککڑ نے بانگ ڈے ڈتی۔ ۶۱۔ خداوند نے پطرس کو غور نال ڈٹھا لے پطرس کو خداوند دے الفاظ یاد لے۔ جیہڑے ویلہ اؤں نے اؤں کو آکھیا، "ککڑ دے بانگ ڈیوں کولوں پہلے تریہ وارتوں میڈا انکار کریسیں۔" ۶۲۔ باہر ویندے ہویاں پطرس بہوں زیادہ رونا۔ ۶۳۔ جنہاں بندیاں نے یسوع کو پکڑیا ہویا ہا انہاں نے یسوع دا مذاق اڑایا لے اؤں کو مارا۔ ۶۴۔ ایندے بعد اؤندی آکھا تے پٹی بنھ کے اؤں کو آکھن لگے کہ ساکو نبوت نال ڈس کہ تیکو کیئں مارا ہے؟۔ ۶۵۔ جیویں بہوں ساریاں گالہیں اوندے خلاف آدھ رہ لے کفر بلیندے رہ۔ ۶۶۔ جیویں ہی ڈیں چڑھ تان قوم دے بزرگ، ڈوویں سردار کاہن تے صدوقی اکٹھے تھئے۔ اوہ صدرِ عدالت دے سامنے آکھن لگے کہ۔ ۶۷۔ اگر تُو مسیح ہمیئں تان ساکو دَس، پر اؤں نے آکھ "اگر میں تہاکو دساواں تان تِساں میڈا یقین نہ کریسیو۔" ۶۸۔ لے اگر میں تہاڈے کولوں پُچھاں تان تِساں جواب نہ ڈیسو۔ ۶۹۔ پر بن تھوں ابنِ آدم خدا دی قدرت دے نال اوندے سچہ تھ ملسی۔ ۷۰۔ اوہ سارے آکھن لگے تو تان خدا دا پُتر پیئں "لے یسوع نے اُنہاں کو آکھیا۔" تِساں آدھ ہوتے میں ہاں۔ ۷۱۔ انہاں نے آکھیا، "ہن ساکو کیئں گواہی دی ضرورت نیئں۔ کیوں جو اساں آپ اوڈے منہ اچوں سُن گدا ہے۔"

۱- اونہاں ساریاں دا کٹھ اُٹھیائے یسوع کُوں پیلطس کنہ گھن آئیں۔ ۲- اُنہاں اؤندے لُٹے اے آدھیاں ہووے بہتان لاوَن لگ گئے کہ اے بندہ ساڈی قوم کُوں راستہ کنہ پُتادان وُڈے۔ وَا اے آدے فیصر کُوں عزت نا ڈیوؤتے اے ایہ آپ کُوں مسیح بادشاہ آدھ۔ ۳- پیلطس اؤں کنہ پوچھاتے آکھیا۔ "کیا تُوں یہودیّاں دا بادشاہ این؟" یسوع اؤں کُوں وَا جواب ڈُتاتے آکھیا "پس تُوں ایویں آدھیں۔" ۴- پیلطس وُڈے کانبارتے اؤں کٹھ کُوں آکھیا "میں این بندے وچ کوئی قصو نظر نئیں آیا۔ ۵- لیکن اوہ اے آدھ پوے اؤں کُوں بے بس کرن پئے گئے کہ سارے یہودیہ وچ بلکہ گلیل کنہ گھن کے اِنہاں تک ساریاں لوگاں کُوں سکھا سکھا کے ساڈے خلاف بھڑ کلف۔ ۶- ایہ سُن کے پیلطس پُچھیا اے بندہ گیلیلیہ؟ ۷- جیڑے ویلے اؤں کُوں این گالھ دا پتا لگ گیا کہ اے بندہ پرودیس دے طاقت دے تھلہا لُٹے اؤں یسوع کُوں پرودیس کنہ پُٹھیا، اُنہاں ڈِپیاں اوہ آپ وی یروشلم وچ پا۔ ۸- جیڑے ویلے پرودیس یسوع کُوں ڈیکھیائے اوہ بیوں خوش تھیا، کیوں جو اوہ بیوں ویلے تھوں یسوع کُوں ڈیکھنا چاہندا پا۔ اؤں یسوع دے بارے وچ سنایا ہاتے او اے چاہندا پا کہ اوہ اؤندے آگوں کجھ معجزے ڈیکھاؤے۔ ۹- پرودیس یسوع کنہ بیوں سارے سوال کیتے، پر یسوع اؤں کُوں ہک وی جواب نہ ڈُتا۔ ۱۰- صدوقیتے سردار کاہن کھڑے تھی گشتے بیوں زور نال اؤں کُوں قصور وار اکھیندے راہ۔ ۱۱- پرودیس ایہ سپاہیاں نال رلتے اؤں کُوں ذلیل کرن پئے گئے، اؤندا مذاق اُڑاندے راہ۔ وَا اؤں کُوں چنگ کپڑے پوٹ گئے، وَا یسوع کُوں پیلطس کنہ بھیج ڈُتا گیا۔ ۱۲- پرودیس پیلطس اؤں ڈیندے بعد یار بن گئیں (ایں کنہ پہلے او ہک بٹ دے مخالف بن۔) ۱۳- وَا پیلطس سردار کاہن وَا حاکماں وَا کٹھ لُٹے لوگاں کُوں ساڈیا۔ ۱۴- وَا اُنہاں کُوں آکھیا اُنساں اؤں بندے کُوں میڈے کنہ گھن لُٹے وے کہ اے بندہ لوگاں کُوں بہکاوَن آلا آدھ پوے میڈے کول گھن لُٹے پوے، ڈیکھو میں تباہے سامنے ایں دی تحقیقات کیتیہ پر جیڑے الزام اُنساں ایندے لائیں میں ایں بندے وچ کوئی جرم نئیں ڈیدھا۔ ۱۵- نہ تاں پرودیس وَا ایں واسطے اؤں ایں کُوں ساڈے کنہ پیچھو تے پُٹھیا گئے لُٹے ڈیکھو ایہ کنہ کوئی ایہو جیہا کم نئیں کیتا جیندے پاروں اوہ قتل دے لائق ہووے۔ ۱۶- ایں واسطے میں ایں کُوں سزا ڈیسانتے وَا چھوڑ ڈیساں۔ ۱۷- پر عیدتے ضرور پا کہ اُنہاں دے پاروں ہک قیدی کُوں چھوڑے۔ ۱۸- لیکن او سارے رُل کے نعرے مارن پئے گئیں کہ ایں بندے کُوں گھن ونجوتے براہ کُوں ساڈے کیتے چھوڑیا ونج! ۱۹- براہ او بندہ پا جیکوں شہر وچ مخالفتتے لوگاں دے مارن دے جرم وچ ڈھکیا گیا پا۔ ۲۰- پیلطس ول یسوع کُوں چھوڑن دی مراد نال اُنہاں نال گالھ کیتی۔ ۲۱- پر اوہ وُڈے نعرے مارن پئے گشتے آکھن پئے، ایں کُوں پھانسی ڈیو، ایں کُوں پھانسی ڈیو۔ ۲۲- اؤں اُنہاں کُوں ترجیہی دار آکھیا، "ایہ کنہ کیا بُرائی کیتیہ؟ میں تے ایندے وچ کوئی غلطی نئیں ڈیکھی جو ایں کُوں مرن آلی سزا ڈتی ونج، ایں واسطے میں کُوں سزا ڈیوَن دے بعد چھوڑ دتا ویسی۔ ۲۳- پر اوہ ڈھیر زور نال نعرے مریندے راہ کہ ایں کُوں پھانسی ڈیوَن دا مطالبہ کریندے راہ وَا اونہاں پیلطس کُوں راضی کر گدا۔ ۲۴- پس پیلطس نے اُنہاں دی گالھ کُوں پورا کرن دا فیصلہ کیتا۔ ۲۵- لُٹے جیڑا بندہ بغاوتتے خون دے پاروں ڈھکیا کھڑا پا لُٹے جینکوں اُنہاں نے منگیا پا اوں کُوں چھوڑ ڈتے۔ لیکن یسوع کُوں اُنہاں دی مرضی واسطے سپاہیاں کُوں ڈے ڈتا گئے۔ ۲۶- جیویں ای اوہ یسوع کُوں گھن کے ویندے پٹھن۔ تاں اُنہاں شمعون نال دے ہک بندے کُوں پکڑ گدا جیڑا کہ دیہات کنہ ایندا پیاء ہاتے اؤں کُوں صلیب چوائی گئی کیوں جو اوہ یسوع دے پیچھوں آؤں پئے۔ ۲۷- لُٹے لوگاں دی ہک وڈی بھیڑ لُٹے بیوں ساری عورتاں جو اؤندے کیتے روندیارتے پٹھنیاں اؤں دے پیچھوں آندیاں پٹیاں بن۔ ۲۸- اُنہاں دے پاس مڑدیاں ہویاں یسوع آکھیا یروشلم دیاں دھیومیڈے کیتے نہ روؤ بلکہ ایہ بالاں کیتے روؤ۔ ۲۹- کیویں جو ڈیکھو، اوہ ڈیندے وی آسن جیندے وچ اوہ آکھسن خوش نصیب بن اوہ عورتاں جیڑیاں بانجھ بنے اوہ رحم جنہاں تھوں بال نہ جمے لُٹے اوہ چھاتیاں جنہاں کھیر نہ پلایا۔ ۳۰- وَا اوہ پاڑاں کُوں آکھسن، ساڈے لُٹے ڈھ پوؤو جھڑیاں کُوں آکھسن ساکوں لُکا گھنو۔ ۳۱- ایں واسطے جئے کر اے ساڈے درخت نال ایویں کریندے تان سُک نال کیا تھیسئی؟ ۳۲- اوہ ڈو جرم لُٹے وی جینکوں مارن دا حُکم ڈتا گیا پا او وی یسوع نال جلدے پٹھن جو قتل کیتے ونجن۔ ۳۳- او اؤں جامتے پوجھ گئیں جیڑی جاہ کُوں کھوڑی آکھیا ویندا پا، جھتاں اُنہاں اؤں کُوں پھانسی ڈیتیے ڈاکواں کُوں وی، اُنہاں دے وچوں ہک کُوں سچ پاستے ڈوجھ کُوں کھہ پاسے پھانسی ڈتی گئی۔ ۳۴- یسوع آکھیا، اے باپ اِنہاں کُوں معافی ڈیو کیوں جو اے نئیں جان دے کہ اے کیا پئے کریندے وَا اُنہاں کپڑیاں واسطے وی پرچیاں پاتیاں کپڑے ونڈیلے گئے۔ ۳۵- جیڑے لوگ اوتھان کھڑے ڈیدھن اؤ اؤندا مذاق اؤڈیندے پٹھن کہ اے ڈوجھیاں کُوں وی بجاؤے، ایہ آپ کُوں وی بجاؤے، اگر اے خدا دا جُتیا ہویا مسیحتے اوندہ برگزیدے۔ ۳۶- سپاہیاں وی اوندہ تھٹھا کیتے، ول اؤندے کول لُٹے اؤں کُوں سرک ڈتے۔ ۳۷- وَا آدھ پٹھن، کیوں جو اگر تُوں یہودیّاں دا بادشاہ ایستے ایہ آپ کُوں بجا گھن۔ ۳۸- اؤندے لُٹے تختی لائیں، "اے یہودیّاں دا بادشاہ اے۔ ۳۹- اونہاں بدکاراں دے وچوں ہک جیڑے کُوں اؤندے نال پھانسی ڈتی گئی اوندیہ عزتی کریندے ہویاں آکھیا، کیا تون مسیح نئیں؟" ایہ آپ کُوں وی بچلتے ساکُوں وی بچا۔ ۴۰- ڈوجھ اؤں کُوں دڑک تھتے آکھیا، "کیا میکوں خدا دا ڈر نئیں، حالانکہ پکُٹے وی اوو جرم وچ گٹھنیں ۴۱- ساکُوں تان ساڈے کیتے دی اصل سزا ملدی پئی اے۔ جیندے اسان حق دار وی ہئیں۔ لیکن ایں بندے تان کجھ وی ایہو جیا کم نئیں کیتا۔ ۴۲- اؤں وَا آکھیا، "یسوع تون وَا جیڑے ویلے اپنی بادشاہی وچ آویں تے میکوں وی یاد کریں۔" ۴۳- یسوع اؤں کُوں آکھیا، "میں سچ آدھا پیان، تون آج ای میڈے نال فردوس وچ ہوسئیں۔ ۴۴- وَا ڈپاہراں تھوں گھن کے ترجیہ پر ناک سارے مُلک اچ اندھارا تھیا رہ گئے۔ ۴۵- سچھ دی روشنی مُک گئی لُٹے پیکل دا پردہ آدھ وچوں ڈو حصے وچ ونڈیا گئے۔ ۴۶- بیوں اُچی آواز وچ یسوع آکھیا، "اے میڈے باپ میں اپنی رُوح تیدے ہاتھان وچ ڈیندا پاں لُٹے ایہ آکھ کے دَم ڈے ڈتے۔ ۴۷- جیڑا کجھ تھیندا پیاء پا جیڑے ویلے صوبہ دار اے ڈُٹھا اؤں وَا خدا دی تعریف کریندے پوئے آکھیا، "بالکل اے بندلے سچا پا۔" ۴۸- لُٹے جیڑے لوگ ایہ نظارہ ڈیکھن کُوتے بن ایہ ماجرا ڈیکھ کے چھاتی پٹھندے پوئے واپس لگ گئے۔ ۴۹- لیکن اؤندے جانن لُٹے اوہ عورتاں جیڑیاں گلیل کنہ اؤندے نال بن او کجھ پرے کنہ کھڑے، تھی کے اے سارا ماجرا ڈیدھ پٹھن۔ ۵۰- ڈیکھو، اوتھان ہک یوسف نال دا بندہ پا اوہک مُشیر پا اوہک نیکتے سچلے راستیاں پا۔ ۵۱- او اونہاں دے ایں فیصلے دے کم کنہ راضی نہا۔ اوہ ارمیتے دا رائن آلا ہک یہودی شہری پا۔ جیڑا خدا دی بادشاہی دی راہ تَن آلا پا۔ ۵۲- اؤں بندے پیلطس کول ونج کے یسوع دی لاش منگی۔ ۵۳- اؤں یسوع کُوں لہا کیک قیمتی چادر اچ لپیٹیا، وَا اؤں کُوں ہک قبر وچ رکھیا جیڑی ہک چٹان وچ بنی ہوئی پا اُنہاں پہلے کئیں کُوں وی نہ رکھیا گیا پا۔ ۵۴- اے

تیار تھوں دا ڈینہا ولا سبت دا ڈینہ شروع تھیون آلا ہا۔^{۵۵} جیہڑیاں عورتاں گلیل کنہ اوندے نال آئیاں ہن اوہ پیچھوں رہ گیاں تے قبر کڈ ڈٹھا
کہ کیویں اوں کوں رکھیا گئے۔^{۵۶} اوہ پیچھوں تے آگیاں تے خنبودار شئیائے عطر تیار کیتا۔

¹۔ سبت دے ڈیں تاں اُنہاں نے حکم دے مطابق آرام کیتا۔ لیکن فجر سوبل، چھن چھن دے پہلے ڈین، اوہ سارے خوشبودار مصالحہ جیڑے اُنہاں تیار کیتے، گھن کے قبرے آئیاں۔² اُنہاں پتھر دی سیل کؤں قبر توں پٹیا بویا پاتا۔³ اوہ اندر داخل تھیاں لیکن یسوع دی لاش نہ پائی۔⁴ ول ایویں تھیا کہ جڈاں اوہ اوں بارے وچ حیران بن، تاں ڈیکھو ڈو بندے چمک دار لباس پلہوئے اُنہاں کول آکھڑے تھے۔⁵ جیئں ویلے اوہ عورتاں ڈر گئییاں اُنہاں اپنے سر زمین تے جھک لہ اُنہاں اوں عورتاں کؤں آکھیا۔ تسناں جیندے کؤں مویاں اچ کیوں گولیندیاں پوے؟۔⁶ اوہ اُنہاں کنے نئیں بلکہ زندہ تھی گیا ہے! یاد کرو، جیئیں ویلے او گلیل وچ ہلے اوں تبا کون کیا آکھیا پائی۔⁷ ضروری ہے جو ابن آدم گناہ گاراں دے حوالہ کیتا ونجے مصلوب تھیوے تریجے ڈین جیندا تھی ونج۔⁸ عورتاں کؤں اُوندیاں گالیں یاد پئیں۔⁹ اوہ قبر توں ولایت اُنہاں شاگرداں تے باقی سبھناں کؤں وی ایہ گالیں ڈسیاں۔¹⁰ چنہاں رسولاں نال ایہ گالیں کیتاں اوہ، مریم مگدلینی، یوآن، مریم یعقوب دی ماں تے بیویں ساریاں عورتاں پئیں۔¹¹ ہر ایہ گالیں رسولاں کؤں کار معلوم تھیاتے اُنہاں عورتاں دا یقین نہ کیتا۔¹² ول پطرس اُنہاں تے قبر تک دوڑا گیا تے جھک کے نظر کیتی تے کفن ای کفن ہا ول پطرس حیران تھی کے اپنے گھر لگا گیا۔¹³ اُنہاں ڈیکھو ڈو بندے اوں ڈپارے اوں وستی ول ویندے پٹن جیندا ناں اماؤس پائی، جیڑا یروشلم تھوں ست میل دے فاصلے تے۔¹⁴ اُنہاں اوں گالیں دے بارے وچ جیڑیاں تھیاں پئیں، آپس وچ گل بات کریندے ویندے پئیں۔¹⁵ جڈاں اوہ ایہ گالیں کریندے پٹن تے یک بے کؤں سوال کریندے پٹن تے ایویں تھیا جو یسوع آپ اُنہاں دے نال ٹرنے گیا۔¹⁶ لیکن اُنہاں دی اکھیاں کؤں بند کیتا گیا ہا کہ اوں کؤں سنجان نہ سگن۔¹⁷ یسوع اُنہاں کؤں آکھیا، "تسناں ڈوے تردیاں کپڑیاں گالیں دا ذکر کریندے پٹن پوے؟۔ اوہ پریشان تھی کے کھڑ گئے۔¹⁸ اُنہاں وچوں پک جیندا ناں کلیاس ہا جواب اچ اوں کو آکھیا کیاٹوں یروشلم وچ کلہا بندھیں، جیڑیاں گالیں کؤں نئیں جان دا جیڑیاں اُنہاں ڈنہاں وچ تھیاں پئیں؟¹⁹ یسوع اُنہاں کؤں آکھیا، "کپڑیاں گالیں؟ اُنہاں نے اوں کو آکھیا، "یسوع ناصری دے متعلق جیڑا خداتے ساری امت آسٹہ کلام کرن وچ قدرت آلا نبی پائی۔²⁰ اُنہاں نے کیویں سردار کاہن تے ساڈے وڈیراں تے اوں کو پکڑاواتے اُوندے موت دا فتویٰ لایاتے مصلوب کرڈتا۔²¹ ہر ساکوں تاں اُمید پائی جو ایہ جیڑا اسرائیل کؤں آزاد کروسی، ہارے اُنہاں سب دے علاوہ اُنہاں گالیں کؤں پئیں تریجا ڈین تھی گیا ہے۔²² لیکن ساکوں کُج عورتاں حیران کر ڈتا، جد اوہ سگری سوبل قبر تے گیاں۔²³ جڈاں اُوندی لاش نہ ڈٹھئے ایہ آدھیاں ہویاں آئیاں کہ اساں روبا وچ فرشتیاں کؤں ڈٹھاے، جیڑے ایہ پٹے آدھن کہ اوہ جیندا ہے۔²⁴ کُجھ لوک جیڑے ساڈے نال پئیں جیڑے قبر دو گئے جیویں عورتاں آکھیا پائی، اوویں ایں ہا لیکن اُنہاں اوں کؤں نہ ڈٹھا۔²⁵ یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا، "اے گالہوتے اُنہاں گالہوتے جیڑیاں نبیاں کیتیاں پئیں، سستی نال یقین کرن آلیو! "²⁶ کیا مسیح کیتے ایہ ضروری ہے جو ڈکھ چاوتے اپنے جلال وچ داخل تھیوے؟²⁷ ولا موسیٰ توں شروع کرکے ساریاں نبیاں دے ذریعے اپنے متعلق لکھیاں ہوئیاں ساریاں گالیں بیان کیتیاں سمجھائیاں۔²⁸ جڈاں اوہ وستی کول جتھاں ویندے پٹن پینج گئے یسوع دے عمل تھوں ایویں معلوم تھیا جو او لگے ونجنا چاہندا ہے۔²⁹ لیکن اُنہاں اوں کؤں مجبور کیناتے آکھیا، ساڈے کول رابو کیوں جو شام تھندی پئی ہے ڈین قریباً لیہ گیا ہے۔ ولا یسوع اندر گیا اُنہاں نال رہا۔³⁰ جیئں ویلے اُنہاں نال کھاوے بیٹھاتے ایویں تھیا، اوں روٹی گھن کے برکت ڈے کے توڑتے اُنہاں کؤں وی ڈتی۔³¹ ولا اُنہاں اُنہاں دیاں اکھیاں کھل گئیاتے اُنہاں اوں کؤں پچھان گدا تے ولا اوہ اُنہاں دی نظر تھوں غیب تھی گیا۔³² اُنہاں پک بے کؤں آکھیا، "کیا جڈاں اوہ راہ وچ ساڈے تے کلام دے راز کھولیندا پیا ہاتاں کیا ساڈے دل جوش اچ بھریج نہ ویندے پئیں؟³³ اوں ویلے اوہ اٹھتے واپس یروشلم دو لگے گئے۔ اُنہاں اوں یاراں تے باقی ساریاں کول کٹھیاں پلے۔³⁴ اوہ آدھ پٹن "ہے شک خداوند جیندا تھی کیلے شمعون کؤں وکھالی ڈتا ہے۔³⁵ اُنہاں اوہ ساریاں گالیں جیڑیاں راہ وچ تھیاں پئیں، اُنہاں کول ڈسیاں جو کیویں روٹی توڑیندیاں یسوع اُنہاں تے ظاہر تھیا۔³⁶ اُنہاں ویلے اُنہاں ایہ گالیں کیتیاں یسوع اُنہاں وچ آگیتے اُنہاں کول آکھیا، تباڈی سلامتی پوے۔³⁷ لیکن اوہ خوفزدہ پئیں ڈرگئے پٹن، ایہ سمجھدے پٹن کہ کہیں روح کو ڈٹھا ہے۔³⁸ یسوع اُنہاں کؤں آکھیا، "تسناں کیوں گابھردے وے؟ دل وچ سوال کیوں اٹھدے پٹن؟³⁹ میڈے تھاتے پیراں کؤں ڈیکھو کہ میں ای ہاں میکوں پتہ لاؤتے ڈیکھو کیوں جو روح دیاں ہڈیاں تے گوشت نیئیں ہوندا جیویں میڈے وچ ڈینھ پوے۔"⁴⁰ ایہ آکھ کے اوں اپنے تھتے پیر اُنہاں کو ڈکھلے۔⁴¹ جد خوشی دے سببوں اُنہاں کول یقین نہ آیتے حیران پئیں تے یسوع اُنہاں کؤں آکھیا، "کیا تباڈے کول کھاوے آسٹہ کجھ ہے؟⁴² اُنہاں اوں کؤں مچھی وا بھنیا ہویا پک ٹکڑا کھاوے آسٹہ ڈتا۔⁴³ یسوع اوں کو بگھن کے اُنہاں دے سامنے کھا پدا۔⁴⁴ اوں اُنہاں کول آکھیا، "میں تباکوں آکھیا نہی جیئں ویلے میں تباڈے کٹھاسی جو ضرور ہے کہ جتنیاں گالیں موسیٰ دی توریت تے نبیاں دے صحائف تے زبور وچ میڈے بارے وچ لکھیاں پئیں، پوریاں ہوسن۔⁴⁵ ول اوں اُنہاں دا ذہن کھولیا تانجو کتاب مقدس کؤں سمجھن۔⁴⁶ اُنہاں کول آکھیا، ایں لکھیا لاتھ جو مسیح ڈکھ چاسی تے تریجے ڈین مویاں وچوں جیوندا تھی ویسی۔⁴⁷ یروشلم توں شروع کرکے ساریاں قوماں وچ توبہ گناہیں دی معافی دی منادی اُوندے نال نال کیتی ویسی۔⁴⁸ تسناں اُنہاں گالیں دے گواہ پوے۔⁴⁹ اُنہاں ڈیکھو جیندا میڈے باپ وعدہ کیتا ہے۔ میں اوں کؤں تباڈے نازل کرپساں۔ لیکن جے تائیں عالم بالا توں تباکوں قوت دا لباس نہ ملے ایں شہر اچ ای راہ۔⁵⁰ ول اوہ اُنہاں کؤں بیت عنیاہ دے سامنے تک باہروں گھن گیا تے اپنے تھتے چلتے اُنہاں کول برکت ڈتی۔⁵¹ جیئں ویلے اُنہاں کؤں برکت ڈیندا پیا ہلے ایویں تھیا کہ اوہ اُنہاں تو جدا تھی گیا تے آسمان تے چاتا گیا۔⁵² اوہ اوں کؤں سجدہ کریندے وڈی خوشی نال یروشلم دو ول گئے۔⁵³ ہر ویلے پیکل وچ حاضر تھی کے خدا دی تعریف کریندے رہندے پئیں۔

John

۱۔ مڈھوں کلام ہا لَہ کلام خدا دے نال ہا لَہ کلام خدا ہا۔ ۲۔ ایہو مڈھوں خدا دے نال ہا ۳۔ ہر یک شہ اوندھ وسیلہ نال پیدا تھئی، لَہ جو کجھ وی پیدا تھئے اوندھ وچوں کئی شہ وی اوندھ بغیر پیدا نہیں تھئی۔ ۴۔ اوندھ وچ چندری پائی لَہ او چندری بندیاں دا نور ہائی۔ ۵۔ لَہ نور اندھارے وچ چمکدا ہا، لَہ اندھارے اؤکوں قبول نہ کیت۔ ۶۔ یوحنا ناں دا یک بندہ لَہ جیڑھا خدا دی طرفوں گھلایا گیا ہا۔ ۷۔ اے گواہی ڈیون کیت آیا ہا جو نور دی گواہی ڈیوے لَہ سارے بندے اوندھ پاروں ایمان گھن آون۔ ۸۔ او آپ تاں نور ناں ہا پر نور دی گواہی ڈیون کیت آیا ہا۔ ۹۔ اصلی نور جیڑھا ہر بندے کو روشن کریندے ایں جہاں وچ آون کو ہا۔ ۱۰۔ اوہ این جہاں وچ ہا لَہ دنیا اوندے پاروں پیدا تھئی لَہ دنیانے اؤں کو نہ سنجھاتا ۱۱۔ او اپنے گھر لَہ لَہ اوندھ اپنے لوکاں اؤں کو قبول نہ کیت۔ ۱۲۔ ول جینہاں لوکاں اؤں کو قبول کیت اونہاں کؤں اؤں خدا دے پتر بین دا حق ڈیتے یعنی اوہ پتر جو اوندھتے ایمان گھن آون ۱۳۔ او نہ خون نہ جسم نہ بندیاں دے ارادے نال پیدا تھئے بلکہ خدا تھوں پیدا تھئے۔ ۱۴۔ لَہ کلام جسم اختیار کیت لَہ فصل لَہ سچائی دے نال بھر پور تھی کے ساڈے نال رپا لَہ اسان اوندھا ایہو جیہا ڈیٹھ جیویں پیٹو دے پتر دا جلال جیڑھا یکو بھ ۱۵۔ یوحنا لَہ اوندے بارے گواہی ڈتی لَہ اؤچی آواز ڈے کے آکھیا اے اؤوہ جندھا میں آکھیا ہا بئی جو میڈے کولوں بعد آندے او میڈے کولوں اعلیٰ تھئے کیوں جو او میڈے کولوں پہلے۔ ۱۶۔ کیوں جو او خدا دے فضل نال بھرا ہا لَہ اسان وی فضل لَہ فضل پلے ۱۷۔ لَہ شریعت موسیٰ دے پاروں ڈتی گئی ہا مگر فضل لَہ سچائی یسوع مسیح دے پاروں ساڈے تک پہنچی ۱۸۔ خدا کؤں آج تک کئیں وی نہیں ڈٹھا کلا پتر جیڑھا باپ دی جھولی وچ آونے باپ کؤں ڈکھلے۔ ۱۹۔ لَہ یوحنا دی گواہی اے بئی کہ جڈاں یہودیانے یروشلم ٹوں کاہن لَہ لاوی اے بوجھن کؤں بھیج کہ تون کون پیں؟ ۲۰۔ لَہ اؤں اقرار کیت انکار نہ کیتے تھوں اقرار کیت کہ میں مسیح کئے نہیں ۲۱۔ ول اؤناہانے اؤں کولوں پوچھئے بئی ول تون کون پیں؟ کیا تون ایلیا پیں؟ اؤں آکھئے میں نہیں ہاں۔ کیا تون اوہ نبی پیں؟ ہوں جواب ڈتے کہ نہیں۔ ۲۲۔ ول اؤناہانے اؤں کولوں پچھئے بئی تون کون پیں؟ لَہ اسان اپنے بھیجن لَہ کؤں دس سکوں۔ تون اپنے بارے کیا آدھیں؟ ۲۳۔ اؤں جواب ڈتے میں جیویں یسعیانے نبی آکھ میں ویران جلتیک سڈن ولہ دی آواز ہاں جو تسان خداوند دی راہ کوں سیدھی کرو۔ ۲۴۔ اے فریسیاں دی طرفوں گھلے گھن ۲۵۔ ول اؤناہانے اؤں کؤں سوال کیت کہ اگر نہ تون مسیح پیں نہ ایلیا نہ اوہ نبی تاں ول بیتسم کیوں ڈیندیں؟ ۲۶۔ یوحنا لَہ اؤناہانے کؤں جواب وچ آکھ جو میں پانی نال بیتسم ڈیندا ہاں تہاڈے وچ یک آدمی کھڑے جیکوں تسان نہیں وے جاندے ۲۷۔ جو اوہ میرے بعد آون آلا اے جیندی جوتی دا تسم کھولن دے وی میں لائق نہیں ۲۸۔ اے گالیں یردن دے پار بیت عنیا دے وچ تھیں جتھاں یوحنا بیتسم ڈیندا ہائی۔ ۲۹۔ ڈوجھ ڈیں اؤنہ یسوع کؤں اپنی ولہ آندے ڈٹھے لَہ آکھ ڈیکھو اے خدا دا لیلے جو ایں جہاں دا گناہ جاتی ویندا اے ۳۰۔ اے اؤوہ جیندھ پاروں میں آکھیا ہا یکک آدمی میرے بعد آندے جیڑھا میڈے کولوں اعلیٰ کیوں جو او میڈے کولوں پہلے ۳۱۔ لَہ میں اؤں کون سنجاندنا ناں ہاں پر ایں پاروں پانی نال بیتسم ڈیندا۔ یا ہاں بئی اوہ اسرائیلیہ کھل پووے۔ ۳۲۔ ول یوحنا لَہ لَہ گواہی ڈتی جو میں روح کؤں کبوتر دے وانگ آسمان ٹوں آندے ڈٹھے لَہ اوہ اوندھتے آکے ٹھہر گئے ۳۳۔ لَہ میں تاں اؤں کؤں پچھاندنا نہاں پر جئیں میکوں پانی نال بیتسم ڈیون کیت بھیج اؤں میکوں آکھ کہ جیندھتے تون روح کون لاندھتے ٹھہر دے ڈیکھیں اؤوہ روح القدس نال بیتسم ڈیون والے ۳۴۔ آخر کار میں ڈٹھے لَہ گواہی ڈتی جو ایہو خدا دا پتر ہے۔ ۳۵۔ ڈوجھ ڈین ول یوحنا لَہ اوندھ چلیاں وچوں ڈو بندے کھڑے ہن ۳۶۔ ول اؤنہ یسوع جو ویندا بیا پانی ڈیکھ کے آکھ ایہو خدا دا لیلے۔ ۳۷۔ او ڈوویں چلے اؤں کؤں اے آدھ شہ کے یسوع دے پچھے ٹر پئے ۳۸۔ یسوع اُنہاں کؤں اپنے پچھے آندے ڈیکھ کے اُنہاں کؤں آکھ کیڑھی شہ گولیندے وے او؟ اُنہانے اؤں کون آکھ اے ربی (یعنی اے استاد) تسان کیتھاں رابندے وے؟ ۳۹۔ اؤنہ اُنہاں کؤں آکھ چلوے ڈیکھ گھنسو۔ آخر اونہانے اوندھ رابن دی جاہ ڈٹھی لَہ اؤں ڈیں تون اوندے نال لَہ اوہ ڈھاویں گھنٹے دے قریب ہائی۔ ۴۰۔ اونہاں ڈواں دے وچوں جیڑھا یوحنا دی گالیں شہ کے یسوع دے پچھے ٹر پئے یک شمعون پطرس دا پھرا اندریاس ہائی ۴۱۔ اؤں اپنے سگے پھرا شمعون کؤں مل کے آکھیا جو ساکوں خرسٹس یعنی کے مسیح مل گئے ۴۲۔ اوہ اؤں کؤں یسوع کول گھن لَہ یسوع اوندھ ول ڈیکھ کے آکھیا تون یوحنا دا پتر شمعون پیں۔ تون کیفا یعنی پطرس سڈیسیں۔ ۴۳۔ ڈوجھ ڈیں یسوع گلیل وچ ونجنا چاندھا ہا لَہ فلپس کون مل کے آکھیا تون میڈے پیچھے آ ۴۴۔ فلپس اندریاس پطرس دے شہر بیت صیدا دا رابون آلا ہا ۴۵۔ فلپس تنن ایل کؤں مل کے آکھیا جیندھ بارے موسیٰ توریت وچ لَہ ڈوجھ نبیانے آکھیا ہا او ساکوں مل گئے۔ او یوسف دا پتر یسوع ناصریہ۔ ۴۶۔ تنن ایلہ اؤں کولوں پچھیا کہ جو ناصریہ دے وچوں کوئی جنگی شہ نکل سگدی؟ فلپس نے اؤں کؤں آکھیا چل کے ڈیکھ گھن ۴۷۔ یسوع تنن ایل کؤں اپنے ول آندے ڈیکھ کے اُنندھ بارے آکھ ڈیکھو! اے حقیقی اسرائیلیہ لَہ ایندھ وچ مکر کئے نہیں ۴۸۔ تنن ایلہ اوندھ کولوں پوچھیا جو تون میکوں کیتھوں جاندنا پیں؟ یسوع اؤں کؤں جواب ڈتے ایندھ کولوں پہلاں کہ فلپس نے تیکوں بلاتے جڈاں تون انجیر دے جھاڑ دے تلہاویں میں تیکو ڈٹھے۔ ۴۹۔ تنن ایلہ اؤں کؤں جواب ڈتے اے ربی! تون خدا دا پتر پیں۔ تون اسرائیل دا باشاہ پیں ۵۰۔ یسوع نے اوندے جواب وچ آکھ میں جو تیکوں آکھ جو تیکوں انجیر دے جھاڑ دے تھلے تیکوں ڈٹھا پانی تون ائیں کیت ایمان گھن آیا پیں؟ تون ایندھ کولوں وی وڈے وڈے ماجرے ڈیکھ سیں ۵۱۔ وت ول اؤں کون آکھ میں تہاکوں سچ آدھاں جو تسان آسمان کؤں کھلا لَہ خدا دے فرشتیاں کؤں اوتے ویندے لَہ ابن آدم دے لَہ اُتر دے ڈیکھ سو۔

۱۔ وَل تریج ڏین قانایِ گلیل وچ ٻک ویا، تہا لَے یسوع دی ماں اوتھائیں ٻائی ۲۔ لَے یسوع اُوندے چیلیاں دی وی اؤں ویا، وچ دعوت ٻائی۔ ۳۔ وَل جیڑھ ویلہ ۴۔ مُک گئی تاں یسوع دی ماں اؤں کُوں آکھ کر اِنہاں کول ۵۔ ختم تھی گئی اِے ۴۔ یسوع اِینی ماں کو آکھ آے عورت میکوں تیڈے نال کیڑھاکم اے؟ اجاں میڈا ویلا کئ نئیں آیا ۵۔ اُوندی ماں نوکراں کُوں آکھیا جو کجھ اِے تہاکوں آکھ او کرو۔ ۶۔ اُتھائیں یہودیماں دی پاکی دے دستور دے پاروں پتھر دے چھی گھڑے پھن لَے اونہاں وچ ڏُو ڏُو ترائے ترائے من دی جا ٻائی ۷۔ یسوع اونہاں کُوں آکھیا اِیں گھڑیاں وچ ٻائی پھر ڏیو اونہاں گھڑیاں کُوں کناریاں تک پھر ڏتا ۸۔ وَل اونہاں کُوں آکھیا اِیں کُوں کڏھک اِیں مجلس دے وڏیرے کول گھن ونجو۔ او گھن گئ۔ ۹۔ جڏاں مجلس دے وڏیرے او ٻائی چکھ جیڑھ ۱۰۔ بن گیا ٻائی لَے وڏیرہ جاندا نہائی جو اِے ۱۱۔ کیتھوُن اُئیے (پر او نوکرجان دے بن جو اے کیتھوُن اُئیے) مجلس دے وڏیرے گھوٹ کول ٻلاک اؤں کُوں آکھیا ۱۰۔ پر بندہ پہلے جنگی ۱۱۔ ڏیندلی لَے خرابتہ گندی اؤں ویلہ جڏاں لوگ نشہ وچ دھت تھی وئجن اِیں تاں جنگی ۱۱۔ تہن تک رکھ چھوڑی اِے۔ ۱۱۔ اِے پہلا معجزہ ٻائی جیڑھ یسوع قانایِ گلیل وچ ڏکھا ک اپنا جلال ڏکھل لَے اوندھ چیل اُوندھتہ ایمان گھن لَے۔ ۱۲۔ اِیندے بعد اوتہ اُوندی ماں لَے پھرا لَے اُوندے چیل کفر نحوم کُوں گئ اُتھاں او کجھ ڏی ر۔ ۱۳۔ یہودیماں دی عید فسح نیڑے ٻائی لَے یسوع یروشلم کول گیا ۱۴۔ اُتھاں اؤں پیکل وچ ڏاندتہ بهیڏا تہ کبوتر وچن لَے سک بدلن آلیاں کُوں بیٹھ ڏتھا۔ ۱۵۔ اؤں رسیاں دا کوڑا بناک ساریاں کُوں یعنی بهیڏاں لَے ڏاندھاں کُوں پیکل وچن کڏھ ڏتھل سک بدلن آلیاں دے پیسہ وئجا ڏتھ لَے اونہاں دے تختہ اُلتا چھوڑے ۱۶۔ وَل کبوتر وچن والیاں کُوں آکھیا اِنہاں کُوں ائھوں گھن ونجو میڏے باب دے گھر کُ سودے بازی دا گھر نہ بناؤ۔ ۱۷۔ اوندے چیلیاں کُوں یاد لَے جو لکھلے تیرے گھر دی غیرت میکُوں کھا ویسی ۱۸۔ یہودیماں اؤں کُوں جواب ڏتھ ٺُون جو اِے کم کریندا پئیں ساکُوں کیڑا نشان ڏیکھیندا پئیں؟ ۱۹۔ یسوع جواب وچ اُنہاں کُوں آکھ جو ٺُساں اِیں گھر کُوں ڏھا چھوڑو لَے میں اِیں کُوں ترائے ڏین وچ کھڑا کر ڏیساں۔ ۲۰۔ یہودیماں نہ آکھیا چھالی سال وچ اِے گھر بنل لَے کیا ٺُون اِیں کُوں ترائے ڏین وچ کھڑا کر ڏیسیں؟ ۲۱۔ اِے تاں اؤں اِہنہ جسم دے گھر پارُوں آکھیا ۲۲۔ جڏاں او مردیاں وچون زندہ تھی گئ لَے اُوندے چیلیاں کُوں یاد لَے جو اؤں اِے آکھیا ۲۳۔ اِے اوتہاں ۲۳۔ کتاب مُقدسہ او قول جیڑھ یسوع آکھیا ۲۳۔ یقین کیت۔ جڏاں او یروشلم دے وچ فسح دے ویلہ عید وچ ٻائی تاں بہون سارے بندے اُوندے معجزیاں کُوں ڏیکھک جو او ڏیکھیندا ۲۴۔ اُوندے نائتہ ایمان گھن لَے ۲۴۔ لَے یسوع اِہنہ پاروں اُتہاں اعتبار نہ کریندا ۲۵۔ اِیں کیتہ ک او سب جان دا ۲۵۔ لَے او اِے ضرورت محسوس نہ کریندا ۲۵۔ اِے جو کوئی بندے دے حق وچ گواہی ڏیوے کیوں جو آپ جاندا ۲۵۔ اِے کیتہ دے ڍل وچ کیا کیلے۔

¹۔ فریسیاں وچوں یک بندہ نیکدیمس ناں یہودیاں دا یک وڈیرہا ²۔ او رات دے ویلے یسوع کول لُٹتے اؤں کؤں آندھ آے ربی (اُستاد) اساں جان دے ایں جو تون خدا دی طرفوں اُستاد تھی کے آیلے کیوں جو معجزے تون دیکھیندیں کوئی بندہ نئیں دیکھا سکدا جے تئیں خدا اوندے نال نہوے۔ ³۔ یسوع اؤں کؤں جواب دے میں تیکوں سچ آدھاں ہاں کہ جڈاں تائیں کوئی نویں سیرے تون ناں جمے او خدا دی بادشاہی کؤ نئیں دیکھ سکدا ⁴۔ نیکدیمس اؤں کؤں آکھیا بندہ جڈاں بڈھا تھی ونجے تاں او کیوں جم سکدے؟ لے وِت او دوجھی وار اپنی ماں دے ڈھیڈھ وچ واڑکے جم سگدلے؟ ⁵۔ یسوع اؤں کؤں جواب دے جو میں تیکوں سچ آدھاں جو جڈاں تائیں کوئی بندہ پانی تے روح تون نہ جمے او خدا دی بادشاہی وچ نئیں وڑ سکدے ⁶۔ جیہڑا جسم تون جمے او جسم اے لے جیہڑا روح تون جمے او روح۔ ⁷۔ حیران نہ تھی جو میں تیکوں آکھ کہ تیکوں نویں سیرے تھوں جمنا ضرورے ⁸۔ ہوا جیہڑے پاسے چاندی اے چلدی اے ول تون اوندھی آواز سندا پئیں پر نئیں جان دا کہ او کیتھوں آندی اے کتھاں وندی اے۔ جیہڑا روح تھوں جمیا اے او ایہو جیا اے۔ ⁹۔ نیکدیمس جواب اچ اؤں کؤں آکھ اے گالیں کیوں تھی سکدے ایں؟ ¹⁰۔ یسوع جواب وچ اؤں کو آکھ بنی اسرائیل دا اُستاد تھی کے کیا تون انہاں گالیں کؤں نئیں جان دا ایں؟ ¹¹۔ میں تیکوں سچ آدھاں کہ جو اساں جان دے ہاں او آندھانے جے کؤں اساں دُٹھا اے اوندھی گواہی دیندے ہاں لے تئیں ساڈی گواہی قبول نئیں سے کریندے۔ ¹²۔ جڈاں میں تہاڈے نال زمین دی گالیں کیتھن پر تئیں یقین کئے نہ کیتے لے اگر میں تہاڈے نال آسمان دیاں گالیں کراں تاں ول کیوں یقین کریسو؟ ¹³۔ لے آسمان تے کوئی نہیں چڑھیا سیوا اوندھ جیہڑا آسمان تون لتھلے یعنی ابن آدم جیہڑا آسمان وچے۔ ¹⁴۔ لے جیویں موسیٰ سب کؤ ویرلے وچ اُچتے چڑھایا ہا اؤویں ضرورے جو ابن آدم وی اُچتے چڑھایا ونجے۔ ¹⁵۔ تاکہ جو کوئی اوندھتے ایمان گھن آوے اوندھ وچ ہمیشہ دی حیاتی پاوے۔ ¹⁶۔ کیوں جو خدانے ایں جہان نال اے جئی محبت رکھی ہے جو اؤں نے اپنا کلم کلہا پتر دے دتا تاں جو کوئی اوندھتے ایمان گھن آوے او مر نہ ونجے تھوں ہمیشہ دی حیاتی پاوے۔ ¹⁷۔ کیوں جو خدانے اپن پتر کؤ ایں جہان وچ ایں کیتے نئیں گھلایا جو جہان تے سزا دا حکم دبوے بلکہ ایں کیتے گھلے جو جہان اوندھ وسیلے نجات پاوے۔ ¹⁸۔ جو اوندھ تے ایمان گھن آندے اوندھتے سزا دا حکم کئے نئیں تھیندا۔ لے جیہڑا اوندھتے ایمان نئیں گھن آندا اوندھتے سزا دا حکم تھی گئے ایں پاروں جو او خدا دے کلے پترے ایمان نئیں گھن آیا۔ ¹⁹۔ لے سزا دا حکم ایں کیتے جو تون ایں جہان وچ آگے تاں بندیاں تے اندھارے کؤ تون کولوں بہوں پسند کیتے۔ ایں کیتے جو انہاں دے کم بُرے ہن۔ ²⁰۔ کیوں جو کوئی بُرا کم کریندے او تون نال دشمنی رکھیندے لے تون دے کول نئیں آندا ایں کیتے جو اوندے کماں پاروں اؤں کؤں شرمسار کیتا ونجے۔ ²¹۔ لے جیہڑا سچائی تے عمل کریندے او تون دے کول آندے تاں جو اوندے کم ظاہر تھی ونجن جیہڑے خدا دے وچ کیتے گئیں۔ ²²۔ ایں گالیں دے بعد یسوع اوندے جیلے یہودیہ دے ملک وچ لے او اُنہاں رے کے انہاں دے نال بیتسم ڈیون لگے۔ ²³۔ لے یوحنا وی شالیم دے نیڑے عینون دے وچ بیتسم ڈیندا ہا کیوں جو اُنہاں پانی بہوں ہا لے بندے آکے اوندے کولوں بیتسم گھن دے ہن۔ ²⁴۔ کیوں جو یوحنا اؤں ویلے تائیں جیل دے وچ ڈھکا نہ گیا ہا۔ ²⁵۔ اؤں ویلے یوحنا دے چیلیاں دی ہک یہودی دے نال پاکی دے پاروں تون تون میں میں تھئی۔ ²⁶۔ اُنہاں یوحنا دے کول آکے آکھیا آے ربی! (استاد) جو بندہ پردن دے پار تہڈے نال ہا لے جیندی تون گواہی دتی ہائی دیکھ او بیتسم ڈیندے لے سارے اوندے کول آندے ہن۔ ²⁷۔ یوحنا جواب وچ آکھیا بندہ کجھ وی نئیں ہا سگدے جڈاں تیکر اؤں کؤں آسمان تون نہ دتا ونجے۔ ²⁸۔ تئیں آپ میڈے گواہیوے جو میں آکھ میں مسیح نئیں ہاں لے میں اوندے آگؤں گھلا گیا ہاں۔ ²⁹۔ جیندی ذالے او گھوٹ اے لے گھوٹ دا سجن جیہڑا کھڑا تھیا اے اوندھی سندنلے گھوٹ دی آواز کولوں بہوں خوش تھیندے۔ لے میڈی اے خوشی پوری تھی گئی۔ ³⁰۔ تاں جو ضرورے کہ او ودھتے میں گھٹاں۔ ³¹۔ جیہڑا اتوں آندے او ساریاں کولوں لے اے۔ جیہڑا زمین تونے او زمین وچوں اے لے زمین اے دیباں گالیں کریندے لے جیہڑا آسمان تون آندے او ساریاں کولوں لے۔ ³²۔ جو کجھ اؤں دُٹھا اے لے سُنیا اے اوندی گواہی دیندا اے ول کوئی وی اوندی گواہی قبول نئیں کریندا۔ ³³۔ جئیں اوندی گواہی قبول کیتی اؤں نیں ایں گل دے لے تھپ لے لے جو خدا سچلے۔ ³⁴۔ کیوں جو جیکوں خدانے گھلے او خدا دی گالیں کریندے کیوں جو او روح ناپ ناپ کے نئیں دیندا۔ ³⁵۔ باپ پتر نال محبت رکھیندے لے اؤں ساریاں شئیں اوندے تھ وچ دے دیتا ہن۔ ³⁶۔ جیہڑا کوئی پترے ایمان گھن آندے ہمیشہ دی حیاتی اوندی اے جیہڑا کوئی پتر دی نئیں منیندا حیاتی کؤ نہ دیکھ سی تھوں اوندے خدا دا غضب راندا اے۔

¹ وٽ جدان خداوند کڻ پتا لڳ جو فریسیان سنڀل جو یسوع یوحنا کولون ڏهیر چیل کریندے لے پیتسم وی ڏیندے²۔ (یسوع آپ نئیں اؤندے چیل پیتسم ڏیندے³۔ لے او یهودی کڻ چھوڙکے ول گلیل کو لگا گئے۔⁴ وٽ اؤن کڻ سامری دے وچون تھی کے ونجنا ضرور با⁵۔ او سامری دے پک شہر تک لے جیندا نان سوخار اکھوندا با او اؤن قطع دے نیڙے جیڙا یعقوبے ایندے پتر یوسف کڻ ڏتا با۔⁶ لے یعقوب دا کھو اُتھائیں با وٽ یسوع تھکا ماندہ تھی کے اؤن کھوٽ بہ گئے کیوں جو پند کیتا هوے۔ اے جھپوین پتر دے نیڙے با۔⁷ سامری دی پک زال پانی بهرن کیت اُتھان آئی۔ یسوع پڻ کڻ آکھ میکون پانی پلا با۔⁸ کیوں جو اؤندے چیل شہر وچ کھانا مل گھنن گھن۔⁹ اؤن سامری دالے اؤن کڻ آکھ کڻ یهودی تھی کے میں سامری دال کولون پانی کیوں منگدا این؟ (کیوں جو یهودی سامریاں نال کپیں قسم دا میل نہ رکھیندے¹⁰۔ یسوع ول اؤن کڻ جواب ڏتے ڄے تون خدا دی بخشش کو جاندی لے اے وی جاندی ک او کونے جو تیکون آدھا پتہ جو میکون پانی پلا تان تون اُندے کولون منگدی لے او تیکو حیاتی دا پانی ڏیندا۔¹¹ دالے اؤن کڻ آکھ اے خداوند تیڏے کول پانی بهرن کیت تان کئی شے کڻ نئیں لے کھو جھکا ڄے وٽ او حیاتی دا پانی تیڏے کول کیتھون آگه؟¹² کیا تون ساڏے پيو یعقوب کولون وڌا این جئیں ساکون اے کھو ڏتے لے اؤن آپتے اوندے پترانے اوندے ڏنگرانے ایندے وچون پیت۔¹³ یسوع اؤن کون جواب وچ آکھ لے جو کوئی این پانی وچون پیندے اور ولا پیاسا تھیسو¹⁴۔ پتر جو اؤن پانی وچون پیسی جیڙا میں اؤن کون ڏیساں او حشر تک پیاسا نہ تھیسو تھون او اؤندے وچ پک چشم بن ویسی جیڙا تا حیاتی اؤندے وچو وگدا رابسی۔¹⁵ دالے اؤن کڻ آکھ اے خداوند او پانی میکون ڏے تان جو میں پیاسی تھیواں لے نہ پانی بهرن کڻ اُتھان ول آواں¹⁶۔ یسوع اؤن کون آکھ وچ ایندے جن کون اُتھان سڏ آ۔¹⁷ اؤن دالے جواب دے وچ اؤن کڻ آکھ میڏا کوئی جانا کڻ نئیں۔ یسوع وٽ اؤن کڻ آکھ تون تھیک آدھی این ک تیڏا کوئی جانا کڻ نئیں¹⁸۔ کیوں جو تون پنج جن کر گدے ایندے تون جیندے کول پئیں او تیڏا جانا کڻ نئیں۔ اے تون سچ آکھ۔¹⁹ اؤن زالے اؤن کڻ آکھ اے خداوند میکون معلوم تھیندا اے جو تون نبی این²⁰۔ ساڏے پيو ڏالے این پتر لے عبادت کیتی پائے تونساں آدھ وے ک او جا جتھان عبادت کرنا چادی اے او یروشلم وچ اے۔²¹ یسوع اؤن کڻ آکھ، اے زال! تون میڏی گالھ دا یقین کر ک او ول آون والا ڄے ک تسان نہ تان این پترے باپ دی عبادت کریسولے نہ یروشلم وچ۔²² تسان جیکون کڻ نئیں وے جان دے اوندی عبادت کریندے او۔ اسان جیکون جان دھان اوندی عبادت کریندے پان کیوں جو نجات یهودیاں وچون۔²³ پتر او ول آون والے بلکن ایڄے جو اؤندے سچ عبادت کرن لے باپ دی عبادت رُحہ سچائی نال کریسن کیوں جو باپ ایندے لئی ایڄو جن عبادت کرن لے گولیندے۔²⁴ خدا رُحہ لے ضرورے جو اؤندے عبادت کرن لے اوندی عبادت رُحہ سچائی نال کریسن۔²⁵ اؤن دالے اؤن کڻ آکھ جو میکون پتلے ک مسیح جیڙا خرسن اکھوندا اے آون آلی۔ جدان او آسی لے ساکو ساریاں گالیں ڏسا ڏیسی²⁶۔ یسوع اؤن کڻ آکھ میں جو تیڏے نال بولیندا پیاں میں اؤو باں۔²⁷ اؤن ول اؤندے چیل آگه لے او حیران تھی گئے جو او زال نال گالیں کریندا کھڙا اے ول وی کئیں نہ آکھیا جو تون کیا چاندا این؟ یا ایندے نال کیوں گالیں کریندا کھڙا این؟²⁸ او زال اینا گھڙا اُتھائیں رکھ ک شہر وچ لگی گئی لے بندیاں کڻ آکھن لگی²⁹۔ آؤ پک بندے کڻ ڏیکھو جئیں میکون میڏے سارے کم ڏسا ڏیتن کیا اے تھی سگدے جو اے مسیح بوئے؟³⁰ او شہر وچون نکل کے اؤندے کول آون لگ۔³¹ اؤن ول اؤندے جیلان اؤندے لگ منت کیتی جو اے ربی! (استاد) کجھ کھا گھن³²۔ وٽ اُتھان کڻ اؤن آکھیا میڏے کول کھاون کیت ایڄو جیا کھانلے جئیں کڻ تسان نہ وے جان دے³³۔ وٽ جیلیانے آپس وچ پک ڏوچ کولون پُجهیا جو کیا کوئی ایندے کول کجھ کھاون کیت گھن آیا پائی؟³⁴ یسوع ولا اُتھان کڻ آکھیا جو میڏا کھانلے جو میں ایندے بهجن لے دی مرضیٰ عمل کراں لے اوند کپ پورا کراں³⁵۔ کیا تسان آدھ کڻ نئیں جو فصل دے آون وچ چار مہینہ باقی پئیں؟ ڏیکھو میں تباکون آدھان پاں جو اینیاں اکھاں چاک فصلان دے ول ڏیکھو ک فصل پک گئیے³⁶۔ فصل کڻ آلا اینی مزدوری پاندلے لے ہمیش دی حیاتی کیت پهل جمع کریندے تاکر جو بوون آلا لے کڻ آلا ڏویس مل کے خوشی کریندن۔³⁷ کیوں جو اؤندے اے مثال ڏوانے تھیک آندی جو بوون آلا لے کڻ آلا پور اے³⁸۔ میں تباکون او فصل کڻ کیت بهیجا پائی جیندے تسان کوئی محنت کڻ نی کیتی۔ بیہ بندیاں محنت کیتی پائی لے تسان اُتھان دی محنت دے پهل وچ شامل تھئ۔³⁹ لے اؤن شہر دے پھون سارے سامری اؤن زال دے آکھتے جئیں گواپی ڏتی پائی جو اؤن سارے کم میکون ڏس چھوڙے اؤندے ایمان گھن لے⁴⁰۔ لے جڏاں او سامری اؤندے کول لے لے منت کر کے آکھن لگ جو ساڏے کول ر لے او اُتھان دے کول ڏو ڏپاڙے ٺکا اے۔⁴¹ ول اؤندے کلام دے پارون پھون سارے جن اؤندے ایمان گھن لے⁴²۔ لے اؤن زال کو آکھن لگ اسان پڻ تیڏے آکھن تھی ایمان نئیں گھن لے کیوں جو اسان آپ سن گدے لے اسان جان دھان جو اے حقیقت وچ ڏنیا دا نجات ڏیون آلی۔⁴³ وٽ او ڏو ڏین دے بعد اُتھون پند کرکے گلیل کڻ گئے⁴⁴۔ کیوں جو یسوع آپ گواپی ڏتی اے جو نبی کڻ ایندے ملک وچ عزت نئیں ملدی⁴⁵۔ لے جڏاں او گلیل وچ آیت گلیلیاں اؤن کڻ قبول کیت۔ این پارون جیڙے کم اؤن یروشلم وچ عید دے ڏین کیتن اُتھان بادشاہ دا پک نوکر پانی جیندا پتر کفر نحوم وچ بیمار با⁴⁷۔ او اے سن کے جو یسوع یهودی تھون گلیل وچ آگه اؤندے کول گیا لے اؤندے لگ منت چا کیتی جو چل کے میرے پتر کڻ چنگا کر کیوں جو او مرڻ آلی۔⁴⁸ یسوع ول اؤن کڻ آکھ جڏاں تک تسان نشان لے عجیب کم نہ ڏیکھ سو تسان کڏھائی وی ایمان نہ گھن آسو⁴⁹۔ بادشاہ دے نوکر اؤن کو آکھ آے خداوند میڏے پتر دے مرڻ کولون پهل ٺر⁵⁰۔ یسوع اؤن کو آکھ جا تیڏا پتر جیونلے اؤن بندے اؤن دی گل دا اعتبار کیت جیڙی یسوع اؤن کڻ آکھی پائی لے او ٺر پھ۔⁵¹ اڃاں او راه وچ پائی ک اؤندے نوکر اؤن کڻ مل لے آکھن لگ جو تیرا پتر جیونلے⁵²۔ ول اؤن اُتھان کولون پُجهه ک او کپڙے ول چنگا تھیون لگا پائی؟ او آکھن لگ جو کل ستون گھنڊ دے وچ اؤندا بخار اُتر گیا پائی۔⁵³ اؤن ول پيو کڻ پا لگ گئے جو اے اوو ول پائی جڏاں یسوع اؤن کڻ آکھا پائی جو جا تیرا پتر جیونلے لے او آپتے اوند سارا ٺر ایمان گھن لے⁵⁴۔ اے ڏوچا معجز پائی جو یسوع یهودی تھون گلیل وچ آن کے ڏکھلے۔

۱- ایں گالیں تھوں بعد یہودیاں دی ہک عید تھئی لےتے یسوع یروشلم کؤ گیا ۲- یروشلم وچ بھیڑ ہوئے دے کول ہک حوض ہا جیندا نان عبرانی وچ بیت حسدا سڈواندا ہائی لےتے اوندے پنج برآمدے ۳- اُنہاں وچ بہوون سارے بیمار لےتے اندھ لےتے لنگڑے لےتے اپنی زندگی تھوں ناامید بندے جیڑے پانی دے بلن دے انتظار وچ پھن ۴- کیوں جو ہک ویلہ خداوند دا فرشتہ حوض تے اترکے پانی کو بلاوے۔ لےتے پانی بلدے جو کوئی پہلے اُتردا ہا او جنگا تھی ویندا ہا اوندی جاکے جو کجھ وی بیماری کیوں نہوے۔ ۵- اُنہاں ہک بندہائی جیڑا اڑتیس سالان تھوں بیمار ہائی ۶- اؤں کو یسوع نے اُنہاں پہ ڈٹھ لےتے اے جان کے کہ او وڈے ویلہ تھوں ایہو حالت وچے اؤں کؤ آکھ کیا تُو جنگا تھیونا چاہندی؟ ۷- اؤں بیمار نے اؤں کوں جواب ڈتے۔ اے خداوند میڈے کول کوئی بندہ کتے نہیں کہ جڈاں پانی ہلایا ونجے تاں میکوں حوض وچ لہا ڈیوے تھوں میرے پینچدے پینچدے ڈوجھا میڈے کولوں پہلے اُتر ویندے ۸- یسوع نے اؤں کو آکھ اُٹھ لےتے اپنی منجی چلے تے پھر ۹- او بندہ اؤں ویلہ جلدی نال جنگا تھی گئے لےتے اپنی منجی جاکے تھن پھر لگ پئے۔ او سبت دا ڈیں ہائی۔ ۱۰- لےتے یہودی اؤں کؤ جیڑا جنگا تھی گیا ہائی آکھن لگے کہ آج سبت دا ڈیہ تیکو منجی چاونا تھیک کتے نہیں ۱۱- اؤں نے اُنہاں کؤ جواب ڈتے جئیں میکو جنگا کیتے اؤں نے میکوں حکم ڈتے کہ اپنی منجی چالے تے پھر ۱۲- اُنہاں نے اؤں کولوں پُچھ کہ او کیڑا بندہ جئیں تیکو آکھ جو منجی چلے تے پھر؟ ۱۳- لےتے جیڑا جنگا تھی گیا ہائی او جان دا نہا کہ او کوئے کیوں جو بندیاں دے رش پاروں یسوع اُنہوں پٹ گیا ہا ۱۴- اُنہاں گالیں دے بعد او یسوع کؤ پیکل وچ ملے۔ اؤں نے اؤں کؤ آکھ ڈیکھ تُوں جنگا تھی گیا پس۔ لےتے وٹ گناہ نہ کرنا۔ ایویں نہ تھیوے جو ایندھ کولوں بہوں زیادہ ڈھیر ساری بیماری تیدے آوے ۱۵- اؤں بندے نے وچ کے یہودیاں کؤں خبر ڈتی کہ جس میکوں جنگا کیتا ہائی او یسوع ۱۶- ایں کیتے یہودی یسوع کؤ تنگ کرن شروع کر ڈتا کیوں جو او ایہو جتے کم سبت ولے ڈیہ کریندا ۱۷- ول یسوع نے اُنہاں کؤں آکھ کہ میڈا باپ اجاں تائیں کم کریندے لےتے مین وی کم کریندا ہا۔ ۱۸- ایں پاروں یہودی اؤں کؤ بہوں زیادہ قتل کرن دی کوشش اچ لگے رہ گئے کیوں جو نہ او سبت دا حکم توڑیندے تھوں خُدا کؤں خاص اپنا باپ آکھ کے اپنے آپ کؤں خُدا دے برابر بناون دی کوشش کریندے۔ ۱۹- یسوع ول اُنہاں کو آکھ میں تہاکوں سچ آدھاں کہ پُتر اپنے آپ کجھ نہیں کر سگیا سوا اوندے جو باپ کؤ کریندے ڈبھلے کیوں جو جیڑے کم او کریندے اُنہاں کؤں پُتر وی اوویں ہار کریندے ۲۰- ایں وجہ تھوں باپ پُتر کو بہوں عزیز رکھیندے لےتے جتے کم او خود کریندے اُنہاں کؤں ڈیکھیندے ایندے کولوں وی وڈے وڈے کم ڈیکھسیں تاں جو ٹساں تعجب کرو۔ ۲۱- کیوں کہ جیویں باپ مردیاں کؤ اُٹھیندا لےتے زندہ کریندے اوویں ای پُتر وی جیکوں چاہندے، زندہ کریندے۔ ۲۲- کیوں جو باپ کھیندی عدالت نہیں کریندا کیوں جو باپ نے عدالت دا سارا کم پُتر دے تھے ڈے چھوڑے ۲۳- تاں جو سارے بندے پُتر دی عزت کرن جیویں باپ دی عزت کریندے۔ جو پُتر دی عزت نہیں کریندا او باپ دی وی جئیں اؤں کؤ بھیجے عزت نہیں کریندا۔ ۲۴- میں تہاکوں سچ آدھا ہاں لےتے جو کوئی میڈی گالیں سُنڈلے لےتے میڈے بھیجن لےتے دا یقین کریندا ختم نہ تھیوں آلیحیاتی اوندی لےتے اوندھتے سزا دا حکم نہیں تھیندا او موت دے تھوون نکل کے حیاتی وچ داخل تھی گئے۔ ۲۵- میں تہاکوں سچ آدھا ہاں لےتے او ویلہ آون والے بلکہن پیچے جو مُردے خدا دے پُتر دی آواز سُنسن لےتے جیڑے سُنسن حیاتی پاسن۔ ۲۶- کیوں جو جیویں باپ اپنے اندر حیاتی رکھیندا اے اؤں طرح اؤں نے اپنے پُتر کؤ وی اے بخشہ کہ اپنے آپ وچ حیاتی رکھ ۲۷- باپ نے پُتر کؤں عدالت کرن دا وی حق ڈتے۔ ایں کیتے جو او آدم زادہ۔ ۲۸- ایں پاروں حیران نہ تھی کیوں جو او ویلہ آندے کہ جیڑے قبریاں وچ پھن اوندی آواز سُن کے نکل آسن ۲۹- جنہاں نے نیکی کیتی حیاتی دی قیامت کیتے لےتے جنہاں نے گناہ کیتے سزا دی قیامت دے کیتے۔ ۳۰- میں اپنے آپ تھوں کجھ نہ کر سگدا ہاں۔ جیویں سُنڈا ہاں اوویں اوویں عدالت کریندا ہاں لےتے میری عدالت انصاف کریندی کیوں جو میں اپنی مرضی نہیں بلکہ اپنے بھیجن لےتے دی مرضی چاہندا ہاں ۳۱- اگر میں اپنی گواہی آپ ڈیواں تاں میڈی گواہی سچی نہیں ۳۲- ہک بیلے جو میڈی گواہی ڈیندے اؤں کؤں میں جان دا ہاں جو میڈی گواہی ڈیندے او سچی۔ ۳۳- ٹساں یوحنا کؤں سنبھا گھلا ہائی لےتے اؤں نے سچائی دی گواہی دتی ۳۴- میں اپنے پاروں بندیاں دی گواہی قبول نہیں کریندا ہاں تاں وی میں ایں کیتے آدھاں جو ٹساں آزاد تھی ونجو ۳۵- لےتے او جلدتے چمکدا ہوا ڈیوا ہا لےتے تہاکوں کجھ ویلہ تک اوندی روشنی وچ خوش رہنا منظور ہائی۔ ۳۶- لےتے میڈے کول جو گواہی ھ او یوحنا دی گواہی کولوں وڈی ھ کیوں جو میڈے باپ نے جو کم میکوں پورے کرن کیتے ڈتے یعنی او کم جیڑے مین کریندا ہاں او میڈے گواہن جنہاں کؤ باپ میکوں گھلپا ۳۷- لےتے باپ جئیں میکوں گھلے اؤں میڈی گواہی ڈتے ٹساں نہ کڈائیں اوندی آواز سُننے نہ اوندی صورت ڈتھے ۳۸- اوندی گالیں کؤں اپنے دل وچ قائم نہیں رکھیندے کیوں جو اؤں نے جئیں کؤ بھیجے اوندی یقین نہیں کریندے او ۳۹- ٹساں خدا دے کلام وچ گولیندے او جو ٹساں سمجھدے او بنی ایندے وچ نہ ختم تھیوں آلی دی حیاتی ملدی لےتے او اے جو میڈی گواہی ڈیندی ۴۰- ول وی ٹساں حیاتی پاون کیتے میڈے کول آونا نہیں چاہندے۔ ۴۱- لےتے میں بندیاں کولوں عزت نہیں چاہندا ہاں ۴۲- لےتے میں تہاکوں جان دا ہاں جو تہاڈے وچ خدا دا پیار کوئی نہیں۔ ۴۳- مین اپنے باپ دے ناں تُوں آیا ہاں لےتے ٹساں میکوں قبول نہیں کریندے۔ ہاں جو کوئی اپنے ای ناں تُوں آوے اؤں کؤں قبول کر گھندے وے۔ ۴۴- ٹساں جو ہک ڈوچ دی عزت چاہندے وے لےتے او عزت خدائے واحد دی طرفوں تھیندی اے نہیں چاہندے تاں ول کیوں ایمان گھن آسو؟ ۴۵- ٹساں اے نہ سمجھو جو مین باپ دے لگے تہاڈی شکایت کریساں تہاڈی شکایت کرن آلا ناں ھ یعنی موسیٰ جیندے لےتے ٹساں آس لا رکھی ھ۔ ۴۶- کیوں جو ٹساں موسیٰ دا یقین کریندے تاں میڈا وی یقین کریندے ایں کیتے جو اؤں نے میڈے حق وچ لکھلے ۴۷- جڈاں ٹساں اونڈیاں کتاباں دا یقین نہیں وے کریندے تاں میڈی گالیں دا یقین کیوں کریسو؟

¹۔ ایں گالیں دے بعد یسوع گلیل دی جھیل یعنی تیرباس دی جھیل دے پار گئے^۲۔ وِت بندیاں دی پک وڈی بھیڑ اؤندے پچھوں لگ گئی کیوں جو معجزے او بیماراے کریندا ہا اؤں کوں او ڈیدھن^۳۔ یسوع پہاڑے چڑھ گئے تہ اپنہ چیلیاں دے نال اُنہاں ب گئے۔^۴ اؤں ویلہ پودیاں دی عید فسخ نیڑے ہائی^۵۔ یسوعہ اپنیاں اکھاں چاکے ڈٹھا کہ میڈے کول بندیاں دی پک وڈی بھیڑ آندی پئی اے تان فلیس کو آکھ اسان اِنہاں دے کھاون کیتہ کیتھوں روٹیاں مل گھن اؤں؟^۶۔ تہ اؤنہ اُنہاں کوں آزماون کیتہ اے آکھا ہا کیوں جو آپ جان دا ہا کہ میں کیا کریساں۔^۷ فلیسے اؤں کوں جواب دے کہ ڈو سو دینار دیاں روٹیاں اِنہاں کیتہ بہوں نہ تھیسن جو ہر پک کو تھوڑی جٹی مل ونج^۸۔ اؤندے چیلیاں وچوں پکے یعنی شمعون پطرس دے پھرا اندریاسے اؤں کوں آکھ^۹۔ اِنہاں پک چھوڑے جیندے کول جو دیاں پنج روٹیاں تہ ڈو مجھیاں ہن وِت وہ اے ڈھیر بندیاں دے وچ کیاہن؟^{۱۰}۔ یسوع اُنہاں کوں آکھ بندیاں کوں بٹھاؤ تہ اؤں جلتے بہوں گھا ہائی۔ تہ او بندے تقریباً پنج ہزار ہن^{۱۱}۔ یسوعہ او روٹیاں گھن کے شکر کیتہ تہ اُنہاں کو جو بیٹھن ونڈ چھوڑن ایویں مجھیاں وی جیویں چاہندا ہائی ونڈ چھوڑن^{۱۲}۔ جیڑے ویلہ او رَج گھن تان اؤنہ اپنہ چیلیاں کوں آکھ جیڑے ٹکڑے بچ گھن اُنہاں کو جمع کرو تان جو کجھ ضائع نہ تھیوے۔^{۱۳} جیڑے ٹکڑے بچ گھن اُنہاں کوں جمع کیتہ تہ جو دیاں پنج روٹیاں دے ٹکڑیاں توں جیڑے کھاون والیاں تھوں بچ گئے ہن بارہ توکریاں بھریاں^{۱۴}۔ اے معجزہ جیڑھا اؤں ڈکھلے لوگ اؤں کوں ڈیکھ کے اکھن لگ جیڑا نبی دُنیا وچ آون والا ہا او ایویہ^{۱۵}۔ جڈاں یسوع کوں اے پتا لگے جو او اؤں کوں بادشاہ بنوانا کیتہ نیہندن او ول پہاڑے کلہا لگا گئے۔^{۱۶} ولا جڈاں شام تھئی تہ اؤندے چیلہ جھیل دے کنارے گئے^{۱۷}۔ تہ کشتی وچ بیہکے جھیل دے پار کفر نحوم کو ویندےہن اؤں ویلہ اندھارا تھی گیا ہا تہ یسوع ہالی تک اُنہاں دے کول نہ آیا ہائی^{۱۸}۔ وِت اندھاری دے پاروں جھیل وچ لہراں اُنھن لگیا ہن۔^{۱۹} جڈاں او کشتی کوں گھلیندے گھلیندے تیہ چار میل دور نکل گئے تہ اُنہاں یسوع کو جھیلے جلدے تہ کشتی دے نیڑے آندے ڈٹھا تان ڈر گئے^{۲۰}۔ وِت یسوعہ اُنہاں کو آکھا ڈرو نئیں میں ہاں^{۲۱}۔ وِت او اؤں کوں کشتی وچ چڑھاون کیتہ راضی تھی گئے تہ اؤں ویلہ کشتی اؤں جا پہنچ گئی جتھاں او ونجنا چاہندےہن۔^{۲۲} ڈوجھہ ڈین او بندیاں دی بھیڑ جیڑی جھیل دے ڈوجھہ پاس کھڑی ہائی اے ڈٹھا کہ اِنہاں پک دے علاوہ بئی کوئی کشتی کتہ نئیں تہ یسوع اپنہ چیلیاں دے نال کشتی وچ نہ چڑھا صرف اؤندے چیلہ چلے گھن^{۲۳}۔ وِت بعض نکیاں کشتیاں تیرباس تھوں اؤں جا دے نیڑے آیاں جتھاں اُنہاں خداوند دے شکر کرن دے بعد روٹی کھادی ہائی۔^{۲۴} جڈاں بندیاں دی بھیڑ اے ڈٹھا کہ اِنہاں نہ یسوعہ نہ اؤندے چیلہ تہ او آپ نکی کشتیاں وچ بہ کے یسوع کو گو لیندے کفر نحوم وچ گئے^{۲۵}۔ وِت جھیل دے ڈوجھہ پاس اؤں کوں مل کے آکھا اے رسی! (اے اُستاد) تون کپڑے ویلہ اِنہاں آئیں؟^{۲۶}۔ یسوعہ اُنہاں دے جواب وچ آکھا میں تہا کوں سچ آدھاں جو تسان میکوں ایں کیتہ نئیں گولیندے جو تسان معجزے ڈٹھن بلکہ ایں پاروں گولیندے وے جو تسان روٹیاں کھا کے رَج گئے ہاؤں^{۲۷}۔ ایں جہان دے ختم تھیون تہ ٹکر کیتہ محنت نہ کرو تہ اؤں خوراک کیتہ محنت کرو جیڑی تا حیاتی کیتہ باقی راہے جیکوں ابن آدم تہاکوں ڈیسی کیوں جو باپ یعنی خُدا تہ اؤندے مہر لا ڈتی ہ۔^{۲۸} وِت اُنہاں اؤں کوں آکھ جو اسان کیا کروں جو خدا دے کم پورے کروں؟^{۲۹}۔ یسوعہ جواب وچ اُنہاں کوں آکھ خدا دا کم اے جو جئیں کوں اؤں بھیجے اؤندے ایمان گھن اؤں۔^{۳۰} وِت اُنہاں اؤں کوں آکھ ول تون ساکوں کے جیا نشان ڈیکھاسیں تاکہ اسان تہا یقین کروں؟ تون کپڑا کم کریں^{۳۱}۔ ساڈے پیو ڈاڈاں بیابان وچ مَن کھادے۔ تہ لکھلے جو اونیں اُنہاں کوں کھاون کیتہ آسمان تون روٹی ڈتی۔^{۳۲} یسوعہ اُنہاں کوں آکھ مَن تہاکوں سچ آدھاں جو مَوسیٰ تہ او ٹکر تہاکوں آسمان تون نہ تہ میڈا باپ تہاکوں آسمان تون ٹکر ڈیندے^{۳۳}۔ کیوں جو خدا دا ٹکر اوے جیڑا آسمان تون اُتر کے ایں جہان کوں حیاتی بخشیندے^{۳۴}۔ اُنہاں اؤں کوں جواب دے اے خداوند! اے ٹکر ساکوں ہمیشہ ڈتا کر۔^{۳۵} یسوعہ اُنہاں کوں آکھ حیاتی دا ٹکر میں ہاں تہ جیڑا میڈے کول آسی او کڈائیں وی بھکا نہ راہسی تہ جیڑا میڈے ایمان گھن آسی او کڈائیں پیاسا نہ راہسی^{۳۶}۔ وِت میں تہاکوں آدھاں ہاں تہ تسان میکوں ڈیکھ گیدے ول وی ایمان نئیں گھن آندے^{۳۷}۔ جو کجھ باپ میکو تہ میڈے کول آویسی تہ جیڑا میڈے کول آسی مَن اؤں کو کڈائیں کڈھ نہ ڈیساں۔^{۳۸} کیوں جو میں آسمان تھوں ایں کیتہ نئیں لتھا کہ اپنی مرضی دے نال عمل کراں بلکہ ایں کیتہ جو اپنہ گھلن ولکہ دی مرضی دے نال عمل کراں^{۳۹}۔ تہ میڈے گھلن تہ دی مرضی اے کہ جو کجھ اؤں میکوں ڈتلیہ میں اؤندے وچوں کجھ وی گنواں نہ چھوڑاں بلکہ اؤں کوں آخری ڈین ول حیاتی ڈیواں^{۴۰}۔ کیوں جو میڈے باپ دی مرضی اے کہ جو کوئی پُتر کو ڈیکھ تہ اؤندے ایمان گھن آوے تہ نہ ختم تھیون آلی حیاتی پاوے تہ میں اؤں کوں آخری ڈین ول حیاتی بخشاں۔^{۴۱} ول پودی اوندے بڑبڑاون لگ پے۔ ایں پاروں جو اؤنہ آکھا ہائی کہ جیڑا ٹکر آسمان تھوں لتھلے او میں ہاں^{۴۲}۔ وِت اُنہاں آکھا جو اے یوسف دا پُتر نئیں جیندے پیوے مان کوں اسان جان دے ہاں؟ ہن اے کیوں آدھ جو میں آسمان تھوں لتھا ہاں؟^{۴۳}۔ یسوعہ اُنہاں دے جواب وچ اُنہاں کو آکھ آپ وچ نہ بڑبڑاؤ^{۴۴}۔ کوئی میڈے کول نئیں آسکدا جڈاں تائیں باپ جئیں میکو گھللیے اؤں کوں چھک نہ گھناں تہ مَن اؤں کوں آخری ڈین ول حیاتی ڈیساں۔^{۴۵} نبیاں دی کتاباں وچ لکھا لائہ کہ او سارے، خُدا تھوں تعلیم پاسن جئیں کنیں او باپ کولوں شہینے سیکھا ہ او میڈے کول آندے۔^{۴۶} اے نئیں جو کوئی بندے باپ کوں ڈٹھا ہو تہ جیڑا خدا سی طرفوں اؤنہ خدا کو ڈٹھلے^{۴۷}۔ میں تہاکوں سچ آدھاں جو میڈے ایمان گھن آندے نہ ختم تھیون آلی حیاتی اؤندے۔^{۴۸} حیاتی دا ٹکر میں ہاں^{۴۹}۔ تہاڈے پیو ڈاڈاں بیابان وچ مَن کھادے تہ مَر گھن۔^{۵۰} اے او ٹکرے جیڑا آسمان تھوں لتھلے جو جیڑا بندہ ایں کوں کھاوے او نہ مرے^{۵۱}۔ میں ہاں او حیاتی دا ٹکر جیڑا آسمان تھوں لتھلے وِت جیڑا ایں ٹکر کُ کھاندے او تا حیاتی زندہ راہسی آے جیڑا ٹکر میں ایں جہان کیتہ ڈیسا او میڈا گوشتے۔^{۵۲} ول پودی اے آکھ کے آپس وچ جھگڑا کرن پے گئے جو اے بندہ ساکوں اپنا گوشت کیوں کھاون کوں ڈے سگدا اے؟^{۵۳}۔ یسوعہ اُنہاں کوں آکھا میں تہاکوں سچ آدھاں کہ جڈاں تک تسان ابن آدم دا گوشت نہ کھاسو تہ اؤندا لہو نہ پیسو تان تہاڈے وچ حیاتی کتہ نئیں۔^{۵۴} جیڑا بندہ میڈا گوشت کھاندے تہ میڈا لہو پیندے نہ ختم تھیون والی حیاتی اوندیے تہ میں اؤں کوں آخری ڈین ول زندہ کریساں^{۵۵}۔ کیوں جو میڈا گوشت حقیقت وچ کھاون دی شے تہ میڈا لہو حقیقت وچ پیون دی شے۔^{۵۶} جو میڈا گوشت کھاندے

لَہ میڈا لہو پیندے او میڈے وچ قائم راہندا اے لَہ میں اوندے وچ۔^{۵۷} جیویں زندہ باپنہ میکوں بھیجے لَہ میں باپ دے پاروں زندہاں اؤویں او وی جیہڑا میکو کھاسی میڈے پاروں زندہ راہسی^{۵۸}۔ جیہڑا تُکر آسمان تھوں لتھلے ایہو۔ پیو ڈاڈا دی طرح نئیں کہ جو کھادے تہ مر گئے۔ جیہڑا اے تُکر کھاسی او ہمیشہ تک زندہ راہسی^{۵۹}۔ اے گالیں اؤنہ کفر نحوم دے پک عبادت خلہ دے وچ تعلیم ڈیندے ویلہ آکھیں۔^{۶۰} ایں کیتہ اؤندے چیلیاں وچوں بہوں ساریاں سُن کے آکھیا اے کلام بُرا اے ایں کؤں کون سُن سگدے؟^{۶۱}۔ یسوع نے اپنے جی وچ اے جان کے جو میڈے چیلہ ا پس وچ بڑیراندے ہن اُنہاں کؤں آکھیا اُنہاں ایں گالیں کولوں تھڈا کھاندے پئے او؟^{۶۲}۔ اگر اُنہاں ایں آدم کؤ اوتہ ویندے دیکھ سو جتھاں او پہلہائی تان وِت کیا ہوسی؟^{۶۳}۔ حیاتی ڈیون آلی تان روح ہے۔ جسم دے وچوں کجھ فائدہ نہ تھیسے۔ جیہڑیں گالیں میں تہاکؤں آکھیں ہن او روح ہن لَہ حیاتی وی ہن۔^{۶۴} تہاڈے وچوں لجھ ایہو جئہن جیہڑے ایمان کئے نئیں گھن لَہ کیوں جو یسوع مڈھوں اُنہاں کؤں جان دا ہا جو ایمان کئے نئیں گھن آندے لَہ کون میکوں پکڑویسی^{۶۵}۔ ول اؤنہ آکھیا ایں کیتہ میں تہاکؤں آکھیا ہا جو میڈے کول کوئی نئیں آسگدے جڈاں تائیں باپ دے ولوں توفیق نہ دئی ونج۔^{۶۶} ایں پاروں بہوں سارے اوندے چیلہ پھر گئہن لَہ ایندے بعد اوندے نال نہ رہے^{۶۷}۔ ول یسوع نے اُنہاں بارہ کؤں آکھ کیا اُنہاں عی ونجنا چاہندے وے؟^{۶۸}۔ شمعون پطرس نے اؤں کؤں جواب دُتا اے خداوند! اساں کیندے کول ونجوں؟ نہ ختم تھیون آلی حیاتی دی گالیں تان تہڈے کول ہن^{۶۹}۔ لَہ اساں ایمان گھن لَہاں تہ جان گھیاں کہ خدا دا قدوس توں ای پئیں۔^{۷۰} یسوع نے اُنہاں کؤں جواب دُتا کیا میں اُنہاں باران کؤں الگ نئیں کیتہ؟ لَہ تہاڈے وچوں پک شیطان ہے^{۷۱}۔ اؤنہ اے شمعون اسکرپوتی دے پُتر پودا، کیتہ آکھیا کیوں جو او اُنہاں وچوں اؤں کؤں نہواون والا ہا۔

۱- این گالیں دے بعد یسوع گلیل وچ پھر دا رہ گئے کیوں جو یہودی وچ پھرنا نہ چاہندا ہا۔ این کیتے یہودی اؤں کؤں مارن کیتے ٹلہوئین ۲- لے پھودیاں دی عید خیام نیڑے ہائی۔ ۳- وٹ اوندے بھراوے اؤں کو آکھیا ایتھان نہ ریتے یہودی کون لگا ونج کہ جو کم تون کریندیں او تیدے چیلے وی ڈیکھن ۴- کیوں جو ایہو جیہا کوئی نئیں جیہڑا مشہور تھیونا چاہوے لک کے کم کرے۔ اگر تون اے کم کرینا پس تان تون اپنے آپ کؤ این جانے ظاہر کر۔ ۵- کیوں جو اوندے بھرا وی اوندے ایمان نہ گھن لے ۶- وٹ یسوع اُنہاں کو آکھیا میڈا ویلہالی کٹے نئیں آیا لے تہاڈے کیتے سارا ویلے ۷- اے جان تہاڈے نال دشمنی نئیں رکھ سکدا لیکن میڈے نال رکھیندیہ کیوں جو میں اوندے گواہی ڈیندا ہاں جو ایندے کم ہرے۔ ۸- اُنہاں عید وچ ونجو میں ہالی این عید وچ کٹے نہ آساں کیوں جو میڈا ہالی ویلے پورا نئیں تھیا ۹- اے گالیں اُنہاں کؤ آکھ کے گلیل وچ ای ریا۔ ۱۰- وٹ جڈاں اوندے پھرا عید وچ لگے گئے اؤں ویلے او وی گیا۔ سامنے نئیں پتھوں لک کے ۱۱- وٹ یہودی اؤں کؤ عید وچ گولیندے رہ گئے جو او کیتھان اے؟ ۱۲- لے اؤں دے پاروں بندیاں وچ چپ چپ کے بیوں ساریاں گالیں تھیں۔ کجھ آکھن لگے بئی او نیک بندہ اے کجھ آکھن نئیں او بندیاں کؤں گمراہ کریندے ۱۳- وٹ وی یہودیاں دے ڈر پاروں کوئی بندہ اوندے پاروں صاف صاف کجھ نہی آدھا ہا۔ ۱۴- جیہڑے ویلے عید دے آدھ ڈیندے لنگھ گئے تان یسوع پیکل وچ ونج کے تعلیم ڈیون لگا ۱۵- یہودیاں نے حیران تھی کے آکھیا ایں کو پڑھن تھوں بغیر کیویں علم آگے؟ ۱۶- یسوع نے اُنہاں کؤں جواب وچ آکھ میڈی تعلیم میڈی نئیں اے میڈے گھلن لے دی اے۔ ۱۷- وٹ کوئی اوندی مرضیے ترنا چاہوے تان او اے تعلیم دے پاروں جان جاسی کہ اے خدا دی طرفوں یا میں اپنی طرفوں آدھا ہاں ۱۸- جیہڑا اپنی طرفوں آدھلے او اپنی عزت چاہندے لے جیہڑا اپنے گھلن لے دی عزت چاہندے او سچا اے لے اوندے وچ نارستی کٹے نئیں۔ ۱۹- کیا موسیٰ تہاکون شریعت نئیں ڈتی؟ وٹ وی تہاڈے وچوں کوئی شریعتیہ عمل نئیں کریندا۔ اُنہاں کیوں میکون مارن دی کوشش کریندے او؟ ۲۰- بندیاں نے اؤں کؤں جواب ڈتا تیدے وچ تان بدروح۔ کون تیکون مارن دی کوشش وچ؟ ۲۱- یسوع نے جواب وچ اُنہاں کؤں آکھیا میں ہک کم کیتے لے اُنہاں کؤں جواب وچ آکھ میڈی تعلیم میڈی نئیں اے میڈے گھلن لے دی پائی (حالانکہ او موسیٰ دی طرفوں نہائی بلکہ پیو ڈاڈے دی طرفوں چلا آندا پائی) لے اُنہاں سبت لے ڈیں بندے دا ختنہ کریندے او۔ ۲۳- جڈاں سبت لے ڈیں بندے دا ختنہ کیتا ویندے تان جو موسیٰ دی شریعت دا حکم نہ تھوے تان کیا میڈے نال این کیتے غصہ پوے جو میں ہک بندے کو سبت لے ڈیں چنگا کیتے؟ ۲۴- ڈیکھن دے موافق فیصلہ نہ کرو بلکہ انصاف دے نال فیصلہ کرو۔ ۲۵- اؤں ویلے کجھ یروشلم دے رابن لے آکھن لگے کیا اؤں نئیں جیندے مارن دی کوشش تھیندی پئی اے؟ ۲۶- ڈیکھو تان سبی اے صاف صاف آدھلے لے او این کؤں کجھ نئیں آدھ۔ کیا تھی سگدے کہ وڈیریاں نے این گالیں کؤں سچ سمجھا پوے جو مسیح ایہو ۲۷- این کؤں تان اسان جان دے ہاں کہ کیتھوں دے پیر جڈاں مسیح آسی تان کوئی نال جان سی کہ او کیتھوں دے۔ ۲۸- اؤں ویلے یسوع پیکل وچ تعلیم ڈیندے ویلے اوچی آواز نال آکھ بئی جو اُنہاں میکون جان دے او اور اے وی جان دے او کہ میں کیتھوں دا ہاں لے میں آپ نئیں آیا جئیں میکون بھجے او سچلے۔ اؤں کؤں تسناں جان دے پوے ۲۹- میں اؤں کؤں جان دا ہاں ایں کیتے کہ اوندی طرفوں آں لے اؤں نے ای میکون بھجے۔ ۳۰- وٹ او اؤں کؤں نہی دی کوشش کرن لگے لیکن ایں کیتے کہ اوندی ویلہالی نہ آیا ہا کوئی بندے اؤں کؤں پکڑ نہ سگے ۳۱- پتھوں بندیاں دی بھیر وچوں پھوں سارے اوندے ایمان گھن لے لے آکھن لگے کہ مسیح جڈاں آسی تان کیا ایندے کولوں ڈھیر معجزے ڈیکھا سی جو ایں ڈکھلے؟ ۳۲- فریسیاں نے بندیاں کولوں شہ جو اوندے بارے چپ چپیتے کیا گل شل کریندن۔ سردار کاہناں نے فریسیاں نے اؤں کؤں پکڑن کیتے پیدل بندے بھیجن۔ ۳۳- یسوع نے آکھیا جو میں تہاڈے کول تھوڑے ڈیں دے کیتھان۔ وٹ اپنے گھلن لے کول لگا ویساں ۳۴- اُنہاں میکون گولیندے راہسو پر میں نہ ملساں جتھان میں ہاں اُنہاں نئیں وے آسگدے۔ ۳۵- یہودیاں نے آپس وچ گالیں کیتیں جو اے کیتھان ویسی جو اسان ایں کؤں نہ گول سگسون؟ تے کیا اے اُنہاں کول ویسی جو یونانیاں دے وچ جا جاتے رہندے لے یونانیاں کؤ اے تعلیم ڈیسی؟ ۳۶- اے کپڑی گال اے جو ایں آکھے کہ اُنہاں میکون گولیندے راہسو پر گول نہ سگسون جتھان میں ہاں اُنہاں نئیں وے آسگدے؟ ۳۷- وٹ عید دے آخری ڈینے جیہڑا خاص ڈینہائی یسوع کھڑا تھیا لے اوچی آواز نال آکھیا اگر کئیں کؤ ترہہ لگی ہووے تان میڈے کول آکے پیوے ۳۸- جو کوئی میڈے ایمان گھن آندے اؤندے اندرؤں جیویں کتاب مقدس وچ آیلے جو حیاتی دے پانی دیاں نہراں جاری تھیں۔ ۳۹- اؤں نے یہ گال اؤں روح دے پاروں آکھی پائی جئیں کؤ او پاون کؤ ہن جیہڑے اؤندے ایمان گھن لے کیوں جو روح اؤں ویلے تک ہالی نازل نہ تھیا ہا ایں کیتے کہ یسوع ہالی اپنے جلال کؤں نہ پہنچا ہا۔ ۴۰- وٹ بندیاں دی بھیر وچوں کجھ بندیاں شہ کے آکھ کؤئی شک کٹے نئیں جو ایہو او نیہے ۴۱- بے بندیاں نے آکھیا اے مسیح جتھان آکھیا کیوں؟ کیا مسیح گلیل وچوں آسی؟ ۴۲- کیا کتاب مقدس وچ اے نئیں آیا جو مسیح داؤد دی نسل وچوں لے بیت لحم پینڈ وچوں آسی جتھوں دا داؤد ہا۔ ۴۳- وٹ بندیاں وچ اؤندے پاروں جیہڑا تھیا ۴۴- اُنہاں وچوں کجھ بندے اؤں کؤں آکھیا اُنہاں اؤں کؤں کیوں نہ گھن لے پوے؟ ۴۶- پیدل چلن ولے جواب ڈتا جو کوئی بندے کاہناں نے فریسیاں کول لے اُنہاں نے اؤں کؤں آکھیا اُنہاں کو جواب ڈتے کیا اُنہاں وی گمراہ تھی گئے او؟ ۴۸- کیا سرداراں وچوں یا فریسیاں وچوں وی کوئی اؤندے ایمان گھن لے؟ ۴۹- پر اے عام بندے جیہڑے شریعت کؤں نئیں جان دے لعنتی ہن۔ ۵۰- نیکدیمس جیہڑا پہلے اؤندے کول آیا ہا او اُنہاں دے وچوں ہائی اُنہاں کؤں ا کھ ۵۱- کیا ساڈی شریعت کؤئی ایسے بندے کؤ جرم وار آدھی اے جڈاں توڑیں پہلے اؤندی شہ کے جان نہ گھنن بئی او کیا کریندے؟ ۵۲- اُنہاں نے اؤندے جواب وچ آکھیا کیا تون وی گلیل دا پٹن؟ گولتے ڈیکھ جو گلیل وچوں کوئی نبی نہ آسی۔ ۵۳- وٹ اُنہاں وچوں ہر کوئی اپنے گھر لگا گئے۔

۱- وٽ يسوع زيتون دے پہاڑ کوں گیا ۳۔ فجر دے ویلے ای او ول پیکل وچ آگہ لے سارے بندے اوندے کول لے لے او بہرے اُنہاں کوں تعلیم دیون لگے ۳۔ وٽ فقیہ فریسی پک زانی کوں اوندے کول گھن اُنیں جیڑی زنا دے وچ نیی گئی ہائی او اُون کوں آدھ دے وچ کھڑا کرکے يسوع کوں آکھ ۴۔ اے اُستاد! اے زانی زنا دے عین موقعہ نیی گئی اے ۵۔ توریت دے وچ موسیٰ ساکون حکم ڏتلے ک ایہو جئی زانیان کوں پتھر مار مارکے مار ڏیوؤں۔ ہن تون دس ایندے بارے وچ کیا آدھیں؟ ۶۔ اُنہانے اُون کوں آزمائون کیت اے آکھا ہائی تان جو اوندے پتھان لاؤن دا کوئی بہانہ لبھ ونج پر يسوع غلہ بہرے اپنی اُنکلی نال زمین تے کجھ لکھن لگ پھ ۷۔ جیڑے ویلے او اُون کوں سوال کریندے ای ر گھ تان اُون سیدھ تھی کے اُنہاں کوں آکھا ک جیٹ ٲہاڈے وچوں کوئی گناہ نہ کیتا ہووے او پھ ایس کوں پتھر مارے ۸۔ ول او جھک کے زمین دے لے اُنکلی نال لکھن لگ پھ ۹۔ او اے سُن کے وڊیاں تھوں گھن کے چھوٹیاں تک پک کر کرکے سارے لگ گھ لے يسوع کھلا ر گھ لے زانی اُنہائیں وچلے وچ ر گئی ۱۰۔ يسوع سیدھ تھی کے اُون کوں آکھا اے زانی اے بندے کیتاں گھن؟ کیا کئیں بندے تیدے حکم نئیں لائے؟ ۱۱۔ اُون آکھا اے خداوند! کئیں نہ نئیں۔ يسوع آکھا میں وی تیدے حکم نہ لیساں۔ جا۔ ول گناہ کریں۔ ۱۲۔ يسوع ول اُنہاں نال مخاطب تھی کے آکھا جہاں دا تون میں ہاں۔ جو میڈے پیچھے تریسی او اندھارے وچ نہ تریسی بلکہ حیاتی دا نور پاسی ۱۳۔ فریسیانے اُون کوں آکھا تون آپ اپنی گواہی ڏیندا پیٹ تیدی گواہی سچی کئیں نئیں۔ ۱۴۔ يسوع اُنہاں کوں جواب ڏتا کیوں جو میں اپنی گواہی آپ ڏیندا ہاں تان وی میڈی گواہی سچی کیوں جو میکوں پتلے ک میں کتھوں آیا ہاں لے کتھاں ویندا ہاں ۱۵۔ تسان جسم دے نال فیصلہ کریندے وے۔ میں کہیں دا فیصلہ نئیں کریندا ۱۶۔ لے مین فیصلہ کراں، تان وی میڈا فیصلہ سچاھ کیوں جو مین کلہا نئیں ہاں، مین ہاں تے میڈا باپ ھ جنیں میکو گھلے۔ ۱۷۔ تے ٲہاڈی توریت وچ وی لکھا کھڑے جو ڏو بندیاں دی گواہی مل کے سچی تھیندی اے ۱۸۔ پک تان مین آپ اپنی گواہی ڏیندا ہاں لکھک باپ ھ جنیں میکوں گھلے میڈی گواہی ڏیندے۔ ۱۹۔ اُنہانے اُون کوں آکھ تیدہ باپ کیتاں ھ؟ يسوع اُنہاں کوں جواب ڏتے نہ تسان میکوں جانے پوے نہ میڈے باپ کوں۔ جو میکوں جان دے تان میڈے باپ کوں وی جان دے ۲۰۔ اُون پیکل وچ ڏیندے ویلے اے گالیں بیت المال وچ آکھیں لے کئیں اُون کا نہ پھدا کیوں جو ہالی تک اوندہا ویل نہ آیا ہا۔ ۲۱۔ اُون ول اُنہاں کو آکھ میں ویندا ہاں لے تسان میکوں گولیسو لے اپنہ گناہ وچ مرسو۔ جتھاں میں ویندا پیان تسان نئیں وے آسگدے ۲۲۔ تے یودیانے آکھا کیا او اپنہ آپ کو مار ڏیسی جو اے آدھ جتھاں میں ویندا ہاں تسان نئیں وے آسگدے؟ ۲۳۔ اُون اُنہاں کو آکھ تسان غلہ دے پوے۔ میں اُنوں دا ہاں۔ تسان ایس جہاں دے پوے میں ایس جہاں دا نئیں ہاں ۲۴۔ ایس کیت میں تہاکوں ایہ آدھا ک اپنہ گناہ وچ مرسو کیوں جو تسان ایمان نہ گھن آسو ک میں اُوہو ہاں تان اپنہ گناہاں وچ مرسو۔ ۲۵۔ اُنہانے اُون کولوں پچھیا ک تون کون پیں؟ يسوع اُنہاں کو ڏسیا میں اُوہو ہاں جیڑا مڈھ تون تہاکو آدھا آیا ہاں ۲۶۔ میکوں تہاڈے پاروں بہوں کجھ آکھناھ لے فیصلہ کرناھ پر جنیں میکوں گھلے او سچاھ لے جو مین اوندے کولوں شہ اُوہو ایس جہاں کوں ڏسیندا ہاں ۲۷۔ او نہ سمجھ جو ساکون باپ دے پاروں آدھاھ۔ ۲۸۔ وٽ يسوع آکھ ک جڏا ن تسان اپن آدم کوں اُچتے چڑھیسو تان جان ویسو ک مین اُوہو ہاں لے اپنی طرفوں کجھ نئیں کریندا پتھوں جیویں باپنہ میکوں سیکھلے اُوہو تہاکوں آدھا ہاں ۲۹۔ لے جنیں میکوں گھلے او میڈے نال ھ۔ اُون میکوں کلہا نئیں جھوڑے کیوں جو مین ہمیشہ اُوہو کم کریندا ہاں جو اُون کوں پسند آندے۔ ۳۰۔ جڏاں او اے گالیں کریندا پیا ہائی تان بہوں سارے اوندے ایمان گھن لے۔ ۳۱۔ وٽ يسوع اُنہاں یودیان کوں آکھا جنہانے اُون دا یقین کیتا ہا جو اگر میڈے کلام تے قائم راہسو تان اصل دے وچ میڈے چلے تھیرسو ۳۲۔ لے سچائی نال واقف تھیسو لے سچائی تہاکوں آزاد کریسی ۳۳۔ اُنہانے اُون کوں جواب ڏتے اسان تان ابرام دی نسل تھوں ہاں لے کڏائیں کہیں دی غلامی وچ نئیں رھ۔ تون کیوں آدھیں جو تسان آزاد کیتے ویسو؟ ۳۴۔ يسوع اُنہاں کوں جواب ڏتے میں تہاکوں سچ آدھا ہاں جو کوئی گناہ کریندے گناہ دا غلام اے ۳۵۔ لے غلام اخیر تک گھر وچ نئیں راندنا پتر اخیر تک راندے ۳۶۔ اگر پتر تہاکوں غلامی تھوں چھوڑو سی تان تسان اصل وچ آزاد تھیسو۔ ۳۷۔ میں جاندا ہاں جو تسان ابرام دی نسل تھوں ہو تان وی میکوں مارن دی کوشش کریندے او کیوں جو میرا کلام تہاڈے دل وچ جاہ نئیں پاندا ۳۸۔ مین جو کجھ اپنہ باپ کول ڏٹھا اے اُوہو آدھا ہاں لے تسان جو اپنہ باپ کولوں سُن دے اُوہو کریندے او۔ ۳۹۔ اُنہانے جواب دے وچ اُون کوں آکھا ساڏا پیو تان ابرام، يسوع اُنہاں کو آکھا اگر تسان ابرام دے پتر ہووہا تان ابرام جے کم کریندے ۴۰۔ لیکن ہن تسان میڈے جے بندے کون مارن دی کوشش وچ او جنیں تہاکو اُوہو حق دی گال ڏسائی جیڑی خدا تھوں سنی۔ ابرام اے تان ناں کیتا ہا ۴۱۔ تسان اپنہ باپ جے کم کریندے او۔ اُنہاں نیں اُون کوں آکھ۔ اسان حرام دے نال نئیں حصہ ساڏا پک باپے یعنی خدا۔ ۴۲۔ يسوع اُنہاں کوں آکھ جے خدا تہاڏا باپ ہووہا تان تسان میڈے نال پیار رکھیندے، ایس کیت جو مین خدا وچوں نکلیا لے آیا ہاں کیوں جو مین آپ نئیں آیا پتھوں اُون سیکھ لے۔ ۴۳۔ تسان میڈی گالیں کیوں نئیں سمجھ سگدے؟ ایس کیت جو میڈا کلام سُن نئیں سگدے ۴۴۔ تسان اپنہ پیو شیطان دے وچوں ہو لے اپنہ پیو دیاں خواہشاں کون پورا کرنا چاہندے او۔ او مڈھوں خونپے لے سچائی قائم نئیں ریا کیوں جو اوندے وچ سچائی کتے ناں۔ جڏاں او کوڑ مریندے تان اپنی مریندے کیوں جو او کوڑ لے بلکہ کوڑ دا پیو اے۔ ۴۵۔ لے میں جو سچ بولیندا ہاں ایس کیت تسان میڈا یقین نئیں وے کریندے ۴۶۔ ٲہاڈے وچوں کون میڈے گناہ ثابت کریندے؟ جے میں سچ بولیندا ہاں تان میڈا یقین کیوں نئیں وے کریندے؟ ۴۷۔ جیڑ بندہ خدا تھوں پوندے او خدا دی گالیں سُنندے۔ تسان ایس کیت نئیں سُنندے جو خدا تھوں نئیں او۔ ۴۸۔ یودیانے جواب وچ اُون کوں آکھا کیا اسان چنگی طرح نئیں آدھ ک تون سامری پیٹ لے تیدے وچ بدروح؟ ۴۹۔ يسوع جواب ڏتا ک میڈے وچ بدروح نئیں میں تان پنے پیو دی عزت کریندا ہاں تسان میڈے عزتی کریندے۔ ۵۰۔ میں تان اپنی بزرگی نئیں چاہندا ہاں۔ پکے جو اُون کوں چاہندا فیصلہ کریندے ۵۱۔ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں جو اگر کوئی بندہ میڈے کلام تے عمل کریسی تان او اخیر تک کڏائیں موت کوں نہ ڏیکھ سی۔ ۵۲۔ یودیانے اُون کوں آکھا جو اسان ہن جان گناہاں ک تیدے وچ بدروح ابرام مر گیا لے ڏوچہ نیی وی مر گھن پر تون آدھیں جو اگر کوئی میڈے کلام تے عمل کریسی تان اخیر تک کڏائیں مرن دا مزا نہ چکھسی ۵۳۔ ساڏا پیو ابرام جو مر گیا ہا کیا تون اوندے کولوں وڏا

پیش؟ ڈوجہ نبی وی مر گئے۔ توں اپنے آپ کوں بنیندا ہئیں؟^{۵۴}۔ یسوع نے جواب دتا جو میں آپ اپنی وڈیائی کرینا تاں میڈی وڈیائی کجھ نہیں لیکن میڈی وڈیائی میڈا پیو کریندے جئیں کؤں ئساں آدھ وے کہ او ساڈا خدے^{۵۵}۔ ئساں اؤں کؤ سُنجانا نہیں لے میں اؤں کؤں جان دا ہاں جے میں آکھاں کہ اؤں کؤں میں نہیں جان دا تاں وَل میں ئہاڈے وانگوں کؤڑا بنساں پر میں اؤں کؤں جان دا لے اؤندے کلامتہ عمل کریندا ہاں^{۵۶}۔ ئہاڈا پیو ابرام میڑا ڈینہ ڈیکھن دی آسے بہوں خوش ہلے وِت اؤں نے ڈٹھلے بہوں خوش تھیا۔^{۵۷}۔ یہودیّاں اؤں کوں آکھ تیدی عمر تاں ہالی پنجہا (50) سال وی کئے نہیں تاں کیا ئوں ابرام کؤں ڈٹھلے؟^{۵۸}۔ یسوع نے اُنہاں کؤں آکھیا میں تہاکو سچ آدھا ہاں جو ایندے کولوں پہلے کہ ابرام جمیا ہا میں ہاں^{۵۹}۔ وَل اُنہاں نے اؤں کؤں مارن کیتے پتھر چا گدے پر یسوع لکے پیکل دے وچوں نکل گئے۔

۱- وَت اُوْنے ويندے ويلہک بندے کون ڈٹھا جو جماندروں انہا ۲- لَتے اُوندے چیلیانے اُون کولوں پُچھا کہ اے ری! (استاد) کنیں گناہ، کیتا پائی جو اے انہا حصہ۔ ایں بندے نیں یا ایندے مان پیوے؟ ۳- یسوعہ جواب ڈتا کہ نہ ایں بندے گناہ کیتا پائی تے نہ ایندے مان پیوے اے ایں کیتے تھے جو خدا دے کم ایندے وچوں نظر آؤں ۴- جئیں میکوں گناہ اسان اُوندے کم ڈینی ڈینے کؤ کرنا ضروری۔ او رات آؤن آلیے جیندے وچ کوئی بندہ کم نہ کر سگسی ۵- جے توڑی میں ایں جہان وچ ہاں جہان دا نور ہاں۔ ۶- اے آکھ کے اُوْنے مٹی دے لَتے تھک لَتے تھک نال گارا جیا بنلَتے او مٹی لَتے دی اکھا تے لا ڈئی ۷- وَت اُون کون آکھ ونج شیلوخ (جیندا ترجمہ گھلیا ہوا) دے حوض وچ دھو گھن۔ او گیا لَتے ونج کے اکھیں کؤ دھو لَتے سُنجاکھا تھی کے وَل لَتے۔ ۸- اے او گوانڈی لَتے جئیں جنیں بندیاں پلے اُون کؤ منگدے پوئے ڈٹھا پائی اکھن لگے کیا اے او نئیں جیہڑا بیٹھا منگدا رابندا پائی؟ ۹- کجھ بندیاں آکھیا اے اُو پوئے کجھنے آکھیا نئیں کوئی اُوندا بمشکلے۔ اُون آکھ میں اُوو ہاں۔ ۱۰- وَت او اُون کون آکھن لگے وَل تیدیاں اکھاں کیوں کھل گیاں ہن؟ ۱۱- اُوْنے جواب ڈتا جو اُون بندے نیں جیندھا ناں یسوعہ مٹی نہوں گارا بنلَتے میڈیاں اکھیا تے لاکے میکوں آکھ ونج کے شیلوخ وچ دھو گھن۔ میں گیاں لَتے دھوکے سوجاکھا تھی گیاں ۱۲- اُنہاں نے اُون کون آکھ او کیتا ہے؟ اُوْنے آکھیا میں نئیں جان دا۔ ۱۳- بندیاں دی بھیڑ اُون بندے کُون جیہڑا پلے انہا ہا فریسیاں دے کول گھن گئے ۱۴- لَتے جیہڑے ڈین یسوعہ مٹی دا گارا بنا کے اُوندی اکھیں کھولی ہن او سبت دا ڈینہائی ۱۵- وَل فریسیاں وی اُوندے کولوں پُچھا تُون کیوں سوجاکھا تھیں؟ اُوْنے اُنہاں کُون آکھیا اُوْنے میڈی اکھیا تے مٹی لائی۔ وَل میں دھو گدے لَتے میں سوجاکھا ہاں۔ ۱۶- کجھ فریسی آکھن لگ پئے اے بندہ خدا دے وَلوں نئیں کیوں جو سبت دے ڈین کُون نئیں منیندا۔ پر کجھنے آکھیا کہ گناہ گار بندہ کیوں اے معجزے ڈکھا سگدے؟ ایں پاروں اُنہاں وچ جیہڑا تھے ۱۷- اُنہاں نے وَل اُون لَتے کون آکھ کہ اُوْنے جنیں تیدیاں اکھیں کھولیں تُون اُندے بارے کیا آدھیں؟ اُوْنے آکھیا او نیے ۱۸- پر یہودیاں کُون یقین نہ آیا کہ اے انہا ہا لَتے سوجاکھلے۔ جنیں توڑی اُنہاں نے مان پیو کو جیہڑا سوجاکھا تھی گیا ہا بُلَاکے۔ ۱۹- اُنہاں کولوں پوچھ نہ گدا جو کیا اے تباڈا پُترے جئیں کؤ تساں آدھ وے کہ انہا جمیا ہا؟ وَل او ہن کیوں ڈیکھ سگدے؟ ۲۰- اُندے مان پیوے جواب ڈتے اسان جان دے ہاں جو اے سادا پُتر اے لَتے انہا جمیا ہا ۲۱- پر اے اسان نئیں جان دے کہن او کیوں ڈیدھلے لَتے نہ اے جان دے ہن کہ ایندیاں اکھاں کنیں کھولیں۔ او تاں آپ وڈا سارا جوانے اُندے کولوں پوچھ گھنو او اپنا حال تہاکوں ڈسا ڈیسی۔ ۲۲- اے اُوندے ہاں پیوے یہودیاں دے ڈر تُون آکھا پائی کیوں جو یہوی پک تھی گھن کہ اگر کوئی اُوندے مسیح ہوؤں دا اقرار کرے تاں اُون کون عبادت خلے وچوں کڈھ ڈتا ونجے ۲۳- ایں کیتے اُوندے مان پیوے آکھیا پائی کہ اُوندے کولوں آپ پُچھ گھنو او تاں آپ وڈا سارا جوانے۔ ۲۴- وَل اُنہاں نے اُون بندے کون جیہڑا انہا ہا ڈوجی وار سڈکے آکھیا جو خدا دی تعریف کر۔ اسان جان دے ہاں جو اے بندہ گناہ گارے ۲۵- اُوْنے جواب ڈتا میں نئیں جان دا کہ او گناہ گارے یا نئیں۔ پک گال جان دا ہاں کہ میں انہا ہامی۔ ہن سوجاکھا ہاں۔ ۲۶- وَل اُنہاں نے اُون کو آکھیا کہ اُوْنے تیدے کیا کیتے؟ کیوں تیدیاں اکھیں کھولیں؟ ۲۷- اُوْنے اُنہاں کُون جواب ڈتے میں نے تہاکوں آکھ چکا ہاں پر تسان نہ سُن۔ وَل وَل کیوں سُننا چاندے وے؟ کیا تسان وی اُوندے چلے بننا چاندے پوے؟ ۲۸- اُو اُون کُون گندا چنگا اکھن لگ پئے جو تُون ہی اُوندا چلا ہئیں۔ اسان تاں موسیٰ دے چلے ہئیں ۲۹- اسان جان دے ہاں کہ خدا نے موسیٰ دے نال گالیں کیتیں پر ایں بندے کُون نئیں سہ جان دے جو اے کیتھوں دلے۔ ۳۰- ہوں بندے جواب وچ اُون کو آکھیا اے تاں وڈی حیران کرن والی گالے جو تسان اُون کُون نئیں جان دے کہ او کیتھوں دلے اُوْنے تاں میدیاں اکھیاں کھولیں ۳۱- اسان جان دے ہاں کہ خدا گناہ گاران دی نئیں سُندا لَتے اگر کوئی خدا پرست ہوؤے او اُوندے حکما تے چلے تاں او اُوندی سُن دلے۔ ۳۲- جہاں دے مڈھوں اے کڈائیں سُنن وچ نئیں لے جو کنیں جماندروں لے دیا اکھیاں کھولیاں ہوؤں ۳۳- اگر اے بندہ خدا دے وَلوں نہوؤے تاں کجھ نہ کر سگدا ہا ۳۴- اُنہاں نے جواب وچ اُون کو آکھ تُو تاں پکا گناہاں وچ جمیا ہائیں۔ تُون ساکوں کیا سیکھاندا پئیں؟ وَل اوہاں نے اُون کُون باہر کڈھ ڈتا۔ ۳۵- یسوعہ سُنہ جو اُنہاں نے اُون کُون باہر کڈھ ڈتے جڈاں او اُون کُون ملے تا آکھیا کیا تُون خدا دے پُترے ایمان گھن آندا پئیں؟ ۳۶- اُوْنے جواب وچ آکھیا اے خداوند او کونے جو میں اوندے ایمان گھن آواں؟ ۳۷- یسوعہ اُون کو آکھیا تُون اُون کو ڈٹھلے لَتے جیہڑا تیدے نال گالیں کریندے اورؤ ۳۸- اُون آکھیا اے خداوند میں ایمان گھن آندا ہاں اوت اُون کُون سجدہ کیتے۔ ۳۹- یسوعہ آکھ میں جہاں وچ عدالت کیتے آیا ہاں تاں جو نئیں ڈیدھ او ڈیکھن لَتے جو ڈیدھن او لے تھی ونجن ۴۰- جیہڑے فریسی اُوندے نال ہن اُنہاں نے اے گالیں سُن کے اُون کؤ آکھیا کیا اسان وی لے ہئیں؟ ۴۱- یسوعہ اوہاں کُون آکھیا جو تساں لے ہوؤو ہا تاں گناہ گار نہوؤو ہا پر ہن آدھ او ہی اسان ڈیدھ اے۔ ہن تباڈا گناہ قائم راندیلے۔

¹ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ جو کوئی بوے تھوں تیلہ دے وچ نئیں وڑدا بلکہ کئیں بنی جا تھوں چڑھ آندے او چورے ڈاکو² پر جو بوے راپن وڑلے او بھیڈاں دا رکھوالے³۔ اؤندے کیتہ بوے دا رکھوالا بوا کھول ڈیندے لے بھیڈاں اؤندی آواز سُنندیاں ہن لے او اپنی بھیڈاں کوں نام بنام سڈکے باہر گھن آندے⁴۔ جیڑے ویلہ او اپنی ساریاں بھیڈاں کوں باہر کڈھ گھیندے تان اُنہاں دے لگے لگے جُلدا اےتہ بھیڈاں اوندے پیچھوں پیچھوں تھی ویندن کیوں جو او اوندی آواز سُنجانندیاں ہن۔⁵ پر او اوپرے بندے دے پیچھ نہ ویسن بلکہ اوندے کولوں بھج ویسن کیوں جو او اوپرے بندے دی آواز سُنجانندیاں ہن۔⁶ یسوع نے اُنہاں کوں اے تمثیل آکھی پر او نہ سمجھ کے اے کیا گالیں ہن جو ساڈے نال کریندے۔⁷ یسوع نے اُنہاں کوں ول آکھیا میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ بھیڈاں دا بوا میں ہاں⁸۔ جیڑے میڈے کولوں پہلے لے ہن او سارے چورے ڈاکو ہن پر بھیڈاں نے اُونہاں دی نہ سُنی۔⁹ بوا میں ہاں۔ لے میڈے وچوں کوئی لنگھدے تان او چھٹکارا پاسی لے اندر باہر آسی ویسے جارہا پاسی¹⁰۔ چور نئیں آندا پر چوری کرن کیتہ مارنہ قتل کرن کیتہ۔ میں ایں کیتہ آیا ہاں تان جو او حیاتی پاونہ ڈھیر ساری پاون۔¹¹ چنگا آجڑی میں ہاں۔ چنگا آجڑی بھیڈاں کیتہ اپنی جان ڈیندا اے¹²۔ نوکر جیڑا نہ آجڑی اے نہ بھیڈاں دا سائیں۔ بھگاڑ کوں آندے ڈیکھ کے بھیڈاں کو چھڈ کے بھج ویندے لے بھگاڑ اُونہاں کوں پکڑیندے جیڑا بھگاڑ کریندے¹³۔ او ایں کیتہ بھج ویندے کہ نہ نوکر لے نہ اؤں کوں بھیڈاں دی فکر۔¹⁴ چنگا آجڑی میں ہاں۔ جیویں پیو میکوں جان دلے لے میں پیو کوں جان دا ہاں¹⁵۔ ایویں میں اپنی بھیڈاں کوں جان دا ہاں لے میڈی بھیڈاں میکوں جان دینے میں بھیڈاں کیتہ اپنی جان ڈیندا ہاں¹⁶۔ اےتہ میڈیاں بنیاں وی بھیڈاں ہن جو ایں تیلہ دیاں نئیں۔ میکوں اُنہاں کوں وی گھن آونا ضروریے او میڈی آواز کوں سُنسن وِت پک ای گلے پک ای آجڑی ہوسی۔¹⁷ پیو میڈے نال ایں کیتہ پیار کریندے جو میں اپنی جان ڈیندا ہاں تان جو اؤں کوں ول گھن گھناں¹⁸۔ کوئی وی اؤں کوں میڈے کولوں چھک نئیں سگدا بلکہ میں آپ ہی ڈیندا ہاں۔ میڈے کول اؤں کوں ڈیون دا وی اختیارے ول گھن دا وی اختیارے۔ اے حکم میڈے پیو کولوں میکوں ملے۔¹⁹ اُنہاں گلاں دے پاروں وِت پودیاں دے وچ جھپڑا تھیا²⁰۔ اُنہاں وچوں پیووں سارے آکھن لگے کہ ایندے وچ بدروحیتے او کملا ویے ئساں اُندی کیوں سُنندے او؟²¹ کئی بندیاں آکھیا اے ایہو جے بندے دی گالیں نئیں جیندے وچ بدروح ہووے۔ کیا بدروح اُنہاں دی اکھاں کھول سگدی اے؟²² یروشیم دے وچ عید تجدید تھئیے سردی دا موسم ہا²³۔ لے یسوع پیکل دے وچ سلیمانی برآمدے وچ تَردا پھردا ہائی²⁴۔ تے یہودیانے اوندے آسوں پاسوں کٹھ تھئے اؤں کوں آکھ ئوں کڈا تائیں ساڈے دل کوں ڈانواں ڈول رکھیسیں؟ اگر ئوں مسیح ہئیں تان ساکوں سیدھا آکھ۔²⁵ یسوع نے اُنہاں کوں جواب ڈتا کہ میں تان تہاکوں آکھ ڈتہ ئساں یقین ای کہہ نئیں وے کریندے۔ جو کم میں اپنے پیو دے نائے کریندا ہاں او پو میڈے گواہن²⁶۔ لیکن ئساں ایں کیتہ یقین نئیں سہ کریندے کہ میڈیاں بھیڈاں وچوں نئیں او۔²⁷ میڈیاں بھیڈاں میڈی آواز سُنندیں لے میں اُنہاں کوں جان دا ہاں لے او میڈے پیچھوں پیچھوں چلن²⁸۔ لے میں اُنہاں کوں نہ ختم تھیون آلی حیاتی ڈیندا ہائے او اخیر تک کڈائیں ہلاک نہ تھیسں لے کوئی اُنہاں کوں میڈے تھوں چھک نہ سگسی۔²⁹ میڈا پیو جئیں میکوں او ڈتیاں ہن ساریاں کولوں وڈلیے کوئی وی اُنہاں کوں پیو دے تھ وچوں چھک نہ سگسی³⁰۔ میں تے پیو پک ہئیں³¹۔ یہودیانے اؤں کوں مارن کیتہ پتھر چلتے ہن۔³² یسوع نے اُنہاں کوں جواب ڈتے کہ میں تہاکوں پیو دے ولوں بہوں سارے چنگے کم ڈکھلے ہن۔ اُنہاں وچوں کپڑے کم دے پاروں میڈی جان گھندے وے؟³³ یہودیانے اؤں کوں جواب ڈتے کہ چنگے کم دے پاروں نئیں بلکہ کُفر دے پاروں تیڈی جان گھندے ہاں ایں کیتہ کہ توں بندہ تھی کے اپنے آپ کو خدا بنیندا ایں۔³⁴ یسوع نے اُنہاں کوں جواب ڈتا کیا ئٹاڈی شریعت وچ اے نئیں لکھا کھڑا جو میں آدھاں کہ ئساں خدا پوے؟³⁵ وِت اے جو اُنہاں کوں خدا آکھ جنہاں دے کول خدا دا کلام لے (لے خدا دے کلام دا مٹ وچنا سوکھا نئیں)³⁶۔ وِت ئساں اؤں بندے کو جس کوں پیوے پاک کر کے ایں جہان وچ بھیجے آدھپوے ئوں کُفر بولیندیں ایں کیتہ کہ میں خدا دا پُتر ہاں؟³⁷۔ جے میں اپنے پیو دے کم نئیں کریندا تے میڈا یقین نہ کرو³⁸۔ لیکن اگر میں کریندا ہاں تاہے شک میڈا یقین نہ کرو پر اُنہاں کماں دا یقین تان کرو لے ئساں سمجھو بئی کہ پیو میڈے وچیتے میں پیو دے وچ ہاں³⁹۔ اُنہاں نے وِت اؤں کوں پکڑن کیتہ بہوں کوشش کیتی پر او اُنہاں دے تھوں نکل گیا۔⁴⁰ وِت او یردن دے پار اؤں جاتے لگا گئے جتھاں یوحنا پہلے بیتسم ڈیندا ہائی اے او اوتھائیں رہے پیہ⁴¹۔ لے بہوں سارے اؤندے کول لے آدھن کہ یوحنا کوئی معجزہ نئیں ڈکھایا پر جو کجھ یوحنا نے ایندے بارے آکھا ہائی او سچ ہائی⁴²۔ لے اوتھاں بہوں سارے اؤندے ایمان گھن لے۔

۱۔ مریمتہ اوندے بھین مرتھا دے پینڈ بیت عنیا، دا لعزر ناں دا ہک بندہ بیمار ہا ۲۔ اے اوو مریم ہائی جئیں خداوند دے لُٹے عطر سٹ کے اپنے ولاں نال اوندے پیر پونجھن۔ اوندی پیرا لعزر بیمار ہا ۳۔ اوندی بھینانے اوں کو آکھا بھجے جو آے خداوند! ڈیکھ جیہڑا تیکوں بیوؤں پیارے او بیمار ۴۔ یسوع سٹ کے آکھا جو اے بیماری موت دی نئیں بلکہ خدا دے جلال کیتے تان جو اوندے پاروں خدا دے پتر دا جلال ظاہر تھیوے ۵۔ یسوع مرتھانے اوندی بھینتے لعزر دے نال بیوؤں پیار کریندا ہا ۶۔ جڈاں اؤسے سٹہ ک او بیمار تان او اؤں جابت جتھاں او ہائی اوتھائیں ڈو ڈیں بیا رہ گئے ۷۔ ول ایندے بعد چیلیاں کو آکھ آؤ ول یہودیہ کو جؤلون ۸۔ چیلیانے اؤں کو آکھ اے ربی! (استاد) ہالی تان یہودی تیکوں مارنا چاندھن لُٹے تون ولا اوتھائیں ویندیں؟ ۹۔ یسوع جواب دے کیا ڈیں دے بارہ گھنٹہ کتہ تھیندے؟ پر کوئی ڈیں کو چلے تان تھڈا نہ کھاسی کیوں جو او جہاں دا سوچھلا ڈیدھلے ۱۰۔ پر جیہڑا رات کو تُرسی تان او تھڈا کھاسی کیوں جو اوندے وچ سوچھلا کتہ نئیں ۱۱۔ اؤسے اے گالیں آکھ کے ایندے بعد اُنہاں کوں آکھن لگا کہ ساڈا سجن لعزر سٹ تھیا اے پر میں اؤں کوں جگاؤں ویندا ہاں۔ ۱۲۔ وٹ چیلیانے اؤں کوں آکھا اے خداوند! اگر سٹ گئے تان بچ ویسی ۱۳۔ یسوع تان اؤں دی موت دے پاروں آکھا ہائی پر او سمجھ جو آرام کرن دی نیند دے بارے آدھا پیلے ۱۴۔ وٹ یسوع اُنہاں کو کھول کے دس دتا جو کہ لعزر مر گئے ۱۵۔ میں تہاڈے پاروں خوش ہاں جو میں اُنہاں کتہ نہم تان جو تُساں ایمان گھن آؤ پر آؤ اوندے کول ونجوں ۱۶۔ ول توما جیکوں توام آدھیں اپنے نال دے چیلیاں کوں آکھ آؤ اسان وی جُلون تان جو اوندے نال مرؤں ۱۷۔ وٹ یسوع کو آکے پتا لگے جو اؤں کوں قبر وچ پلتھوے چار ڈیں تھی گئے ۱۸۔ بیت لحم یروشلم کولوں تقریباً ڈو میل دور ہا ۱۹۔ لُٹے بیوؤں سارے یہودی مرتھانے مریم کوں اُنہاں دے پیرا دے بارے تسلی دیون لُٹن ۲۰۔ مرتھا یسوع دے آون دی خبر سٹ کے اؤں کوں ملن گئی پر مریم گھر بیٹھی رہ گئی۔ ۲۱۔ مرتھانے یسوع کوں آکھ اے خداوند! اگر تون ایتھاں پوٹھا تان میڈا پیرا ناں مرے ۲۲۔ اجاں وی میں جان دی ہاں کہ جو کجھ تون خدا کولوں منگیس او تیکو ڈیسی ۲۳۔ یسوع اؤں کوں آکھا تیڈا پیرا زندہ تھی ویسی۔ ۲۴۔ مرتھانے اؤں کوں آکھ میں جان دی ہاں جو حشر ڈینوار دے آخری ڈیں اے زندہ تھی ویسی ۲۵۔ یسوع اؤں کوں آکھ قیامتہ حیاتی تان میں ہاں۔ جیہڑا میڈتے ایمان گھن آندے او مر وی ونجے تان وی او حیاتی پاسی ۲۶۔ لُٹے جیہڑا حیاتی لُٹے میڈتے ایمان گھن آندے او آخر تک نہ مرسی۔ کیا تون ایندے ایمان گھن آندی ہئیں؟ ۲۷۔ اؤسے اؤں کوں آکھاں اے خداوند میں ایمان گھن آئی ہاں کہ خدا دا پتر مسیح جیہڑا جہاں وچ آون آلا ہا تون ای ہئیں ۲۸۔ اے آکھ کے او لگی گئی لُٹے چپ کر کے اپنی بھین مریم کوں بلاکے آکھ کہ اُستاد ایتھائیں لُٹے تیکوں سڈیندا ہے ۲۹۔ او اے سٹندے ای چھیتی نال اُٹھکتے اوندے کول آئی۔ ۳۰۔ (یسوع ہالی اجاں وستی دے وچ نہ آیا ہائی اجاں اوتھائیں ہا جتھاں مرین اؤں کوں ملی ہائی) ۳۱۔ جیہڑے یہودی گھر وچ اوندے کول بن لُٹے اؤں کوں دلاسا دیندے پھن اے ڈیکھ کے مریم چھیتی نال اُٹھی کے باہر لگی گئی۔ لُٹے او بندے اُندے پچھے ایں کیتے تہیہ جو کہ او قبر لُٹے روؤں کیتے ویندی پئی ۳۲۔ جڈاں مریم اُن جاتے اپڑی جتھاں یسوع ہائی اؤں کوں ڈیکھ کے اُندے پیراں وچ ڈھ پئی لُٹے اُن کوں آکھ اے خداوند! جے تون ایتھاں بوندوں تان میڈا پیرا نہ مرے ۳۳۔ جڈاں یسوع اؤں کوں لُٹے اُنہاں یہودیوں کوں جیہڑے اوندے نال لُٹن روندے ڈٹھا تان دل وچ بیوؤں ڈکھی تھی کتے گھبرا کے آکھ ۳۴۔ تُساں اؤں کوں کتھاں رکھلے؟ اُنہانے آکھ اے خداوند! تُرکے ڈیکھ گھن ۳۵۔ یسوع دے پنجو وگن لگ پئے ۳۶۔ ول یہودیوں نے آکھ ڈیکھو او اؤں کوں کتھاں پیرا ہائی ۳۷۔ وٹ اُنہاں وچوں بعضے آکھ کیا اے بندہ جئیں لُٹے دیاں اکھاں کھولیاں ہن اتنا وی نہ کر سگدا ہائی کہ اے بندہ نہ مرے؟ ۳۸۔ یسوع ول اپنے دل وچ ڈکھی تھی کے قبرتے آیا۔ او ہک غار ہا لُٹے اؤں دے لُٹے پتھر رکھیا گیا ہائی ۳۹۔ یسوع اُنہاں کوں آکھ ایں پتھر کو پٹاؤ۔ اؤں فوت تھہوے بندے دی بھین مرتھانے اؤں کوں آکھ۔ اے خداوند! اُندے وچوں تان ہن بدبو آندی ہوسی کیوں جو اؤں کوں فوت تھہ چار ڈیں تھی گئیں ۴۰۔ یسوع اؤں کوں آکھ جو میں تیکوں آدھا نہم کہ جے تون ایمان گھن آسین تان خدا دا جلال ڈیکھسین؟ ۴۱۔ اُنہانے اؤں پتھر کو پٹاؤ۔ ول یسوع اپنی اکھیاں چاکے آکھ اے پو میں تیڈا شکر کریندا ہاں جو تون میڈی سٹن گھنی ۴۲۔ لُٹے میکوں پتا ہائی جو تون ہر ویلہ میڈی سٹندا ہئیں پر اینہاں بندیاں دے پاروں جیہڑے آسے پاسے کھڑے پین میں تان آکھا ہائی جو اے ایمان گھن آؤں کہ تون ہی میکوں گھلے ۴۳۔ اے آکھ کے اؤسے اؤچی آواز نال سڈے اے لعزر نکل آ ۴۴۔ لُٹے جیہڑا مر گیا ہا او کفن نال تھ پیر بدھوے نکل لُٹے اؤں دا من رومال نال ڈھکیا ہویا ہا۔ یسوع اُنہاں کوں آکھ ایں کوں کھول کئے ونجن ڈیوے ۴۵۔ وٹ بیوؤں سارے یہودی جیہڑے مریم کوں لُٹن لُٹے جیہڑے یسوع دا اے کم ڈیکھ کے اُندے ایمان گھن لُٹے ۴۶۔ پر اُنہاں وچوں کجھنے فریسیاں دے کول ونج کے اُنہاں کوں یسوع دے کماں دے خبر دئی۔ ۴۷۔ وٹ وڈیرے کاہناتے فریسیاں نے صدر عدالت دے بندیاں کوں کتھا کر کے آکھ اسان کریندے کیا ہئیں؟ اے بندہ تان بیوؤں معجزے ڈیکھندے ۴۸۔ اگر اسان ایں کوں ایویں ہی چھوڑ دتا تان سارے اُندے ایمان گھن آسن لُٹے رومی آکے ساڈی جلتے قوم ڈوانتے قبض کر گھن سن۔ ۴۹۔ لُٹے اُنہاں وچوں کاٹھا ناں دا ہک بندہ ہائی جو اؤں سال وڈیرے کاہن ہائی اُنہاں کوں آکھ تُساں کجھ نئیں وے جان دے ۵۰۔ وٹ نہ سوچیندے جو پٹاڈے کیتے ایویں چنگلے جو ہک بندہ اُمت دے پاروں مر ونج نہ کر ساری اُمت ہلاک تھیوے ۵۱۔ پر اؤسے اپنے ولوں نئیں آکھا ہا بلکہ اؤں سال وڈیرے کاہن تھی کے نبوت کیتی ہا جو یسوع ایں قوم دے کیتے مرسی ۵۲۔ لُٹے نہ صرف ایں قوم دے کیتے بلکہ ایں کیتے وی جو خدا دے پریشان حال پُتران کوں کتھا کر کے کر ڈیوے ۵۳۔ وٹ او اؤں ڈیندے اؤں کوں مار سٹن دی صلح کرن لگ پئے ۵۴۔ اؤں ویلے تون یسوع یہودیوں وچ علانیہ نئیں پھردا رہ گئے بلکہ اُنہاں جنگل دے نیڑے دے علاقہ وچ افرائیم ناں دے ہک شہر وچ لگا گئے لُٹے اپنے چیلیاں کوں نال گھن کے اوتھائیں راہن لگے ۵۵۔ اؤں ویلے یہودیوں دی عید فصح نیرے ہائی لُٹے بیوؤں بندے فصح کولوں پیلے پنڈاں تھوں یروشلم کوں گئے تان جو اپنے آپ کوں پاک کرن۔ ۵۶۔ وٹ او یسوع کوں گولن لگ پستھیکل وچ کھڑے تھی کے آپس وچ آکھن لگے کہ تہاڈا کیا خیال ہے؟ کیا او عید وچ نہ آسی؟ ۵۷۔ لُٹے وڈیرے کاہناتے فریسیاں نے حکم دے رکھا ہائی جو اگر کئیں کوں پتا ہووے جو او کتھا رہے تان اطلاع ڈیوے تان جو اؤں کوں پکڑوں۔

۱۔ وٓ يسوع عيد فسح تون چھ ڏينہ پلہ بيت عنياہ وچ آيا جتہا لعزر ٻائي جيڪون يسوعہ مويان وچون جوايا ٻائي ۲۔ اُنہا اُنہانہ اُون کيتہ شام دا کھانا بنايا ٻائيہ مرتہا خدمت کريندي ودي ٻائي پر لعزر اُنہا وچون ٻائي جيہڙے اُوندے نال کھانا کھاون بيٺھن ۳۔ وٓ مريمہ جئا ماسي دا آدھ سير خالصہ پيُون قيمتي عطر گھن ڪے يسوع دے پيرانہ سٿ لٽہ اينہ والا نال اُوندے پيران کُون صاف کيتہ لٽہ سارا گھر عطر دے بُون نال بھر گئہ ۴۔ پر اُوندے چيليان وچون ٻڪ بندہ يہوداہ اسڪريوتي جيہڙا اُون کُون بھدواون کُون آکھن لگہ ۵۔ اے عطر يڪ سو دينار دا ويچ ڪے غريبان کُون كيون نئیں ڏنا گيا ۶۔ اُونہ اے ايس پارون نئیں آکھيا جو اُون کُون غريبان دي فڪر ٻائي بلڪ ايس کيتہ ڪ اوچور ٻا لٽہ اُون دے کول اُنہا دي بوجھي راندھي ٻائي اُندے وچ جو لڄھ پاندھن او کڏھ گھندا ٻائي ۷۔ وٓ يسوعہ اُون کُون آکھيا ڪ اے عطر ميڏے دفن دے ڏينہ کيتہ رابون ڏے ۸۔ كيون جو غريب غربا تان ہميشہ ٿاڏے کولہن پر ميں ہميشہ ٿاڏے کول نہ رابسان۔ ۹۔ پس يہوديان وچون عوام اے پتا ڪرڪ ڪ او اُنہا پي نہ صرف يسوع دے پارُون لٽہ بلڪ ايس کيتہ وي ڪ لعزر کُون ڏيکھن جيڪون اُونہ مويان وچون جوايا ٻائي ۱۰۔ ليڪن وڏيرے کائناہ صلح کيتي جو لعزر کُون وي مار سئون ۱۱۔ كيون جو اُوندے پارُون پيُون سارے يہودي لگ گئہ يسوعہ ايمان گھن لٽہ ۱۲۔ ڏوجھ ڏيس پيُون سارے بنديانہ جو عيد مناُون لٽہن اے شن ڪے ڪ يسوع يروشليم وچ آندا پي ۱۳۔ کھجور ديان شاخان گھن ڪ اُوندے استقبال کُون نڪلينہ اوچي آواز نال آکھن لگيوشعنا! مبارڪي او جيہڙا خداوند دے نانہ آندے او اسرائيل دا بادشاپ ۱۴۔ جڏاں يسوع کُون گڏھاں دا بال ملہ تان او اُندے پي گيا جيون ڪ لکھلے ڪ ۱۵۔ اے صبحون دي ڊھي نہ ڌر۔ ڏيکھ تيڏا بادشاہ گڏھاں دے بالہ پي ڪ آندا پي ۱۶۔ اُوندے چيلہ پلہ تان اے گالين سمجھ نہ سک پر جڏاں يسوع اينہ جلال کو اڀرے تان اُنہا کُون ياد لٽہ ڪ اے گالين اُوندے حق اچ لکھيان پويا ٻن لٽہ بنديانہ اُوندے نال اے حال کيتا ٻائي ۱۷۔ پس اُنہا بنديانہ گويا ڏتي جو اُون ويلہ اُوندے نال ٻن جڏاں اُونہ لعزر کُون قبر وچُون ٻاڙ سڏتہ مويان وچون جوايا ٻائي ۱۸۔ ايس پارُون بندے اُوندے استقبال کُون نڪلہ جو اُنہانہ سُنا ٻائي ڪ اُونہ اے معجزہ ڏکھاپي ۱۹۔ وٓ فريسيانہ ايس اچ آکھ سوچو! تڙاڏے کولون کجھ وي نئیں ٻن دا۔ ڏيکھو سارا جبان اُوندے پيچھون ٿرن لگ پي ۲۰۔ جيہڙے بندے عيد دے پارُون عبادت ڪرن کيتہ لٽہن اُنہا وچون کجھ يوناني ٻن ۲۱۔ پس اُنہانہ دے کول جيہڙا بيت صيدا دا رابون آلا ٻا آڪ اُون کُون منت کيتي ڪ جناب اسان يسوع کُون ڏيکھنا چاندہاں ۲۲۔ فلپسہ آ ڪ اندرياس کُون آکھ۔ وٓ اندرياسہ فلپسہ لگ يسوع کُون اطلاع ڏتي ۲۳۔ يسوعہ جواب اچ اُنہا کُون آکھ او ويلہ آندے جو ابن آدم جلال پاو ۲۴۔ ميں تڙاکون سچ آدھا ٻا ڪ جڏاں تائين ڪنڪ دا دان زمين وچ ڏھي ڪ مر نئیں ويندا کلهاراندے پر جڏاں مر ويندے تان پيُون سارا پھل گھن آندے ۲۵۔ جيڪون اپني جان پيون پياري اے او اُون کُون گنوا ڏيسي لٽہ جيہڙا ايس جبان اچ اپني جان نال دشمني کريندے لٽہ او نہ ختم تھيون آلي حياتي کيتہ محفوظ رکھ گھن سي ۲۶۔ اگر کوئي بندہ ميڏي خدمت ڪريسي تان ميڏے پيچھ آسي لٽہ جتہا ميں ٻوسان اُنہا ميڏا خادم وي ٻوسي۔ اگر کوئي ميڏي خدمت ڪريسي تان پيو اُوندي عزت ڪريسي۔ ۲۷۔ ٻن ميڏي جان گھيراندي وٓ ميں کيا آکھاں؟ اے پيُون! ميڪُون ايس ويلہ کولون بچا گھن پر ميں ايس پارُون تان ايس ويلہ کُون اڀڙا ٻا ۲۸۔ اے پيُون! اينہ نال کُون جلال ڏے۔ وٓ آسمان تھُون آواز آئي ڪ ميں اُون کُون جلال ڏتلپ لٽہ وٓ وي ڏيسان ۲۹۔ جيہڙے بندے شندے کھڙےن اُنہانہ آکھ ڪ بدل گرچلپ بٽ بنديانہ آکھ ڪ فرشتہ اُوندے نال گالين کيتا ٻن۔ ۳۰۔ يسوعہ جواب اچ آکھ ڪ اے آواز ميڏے کيتہ نئیں بلڪ تڙاڏے کيتہ آئي ٻائي ۳۱۔ ٻن جبان دي عدالت کيتي ويندي اے ٻن جبان دا وڏيرہ (سردار) کڏھ ڏنا ويسی۔ ۳۲۔ لٽہ اگر ميں زمين تھُون اوچتہ چڙھايا ويسان تان ساريان کُون اينہ کول چھک گھنسان ۳۳۔ اُونہ ايس گال دے بارے اشارہ کيتہ جو ميں کيُون جئیں موت مرن آلا ٻا۔ ۳۴۔ بنديانہ اُون کُون جواب ڏتہ ڪ اسان شريعت دي اے گال سنيہ ڪ مسيح آخبر تڪ رابسي۔ وٓ تُون كيون آدھين جو ابن آدم دا اوچتہ چڙھايا ونجنا ضروري؟ اے ابن آدم کونہ؟ ۳۵۔ وٓ يسوعہ اُنہا کُون آکھ ڪن تھوڙي دير تائين ٿور ٿاڏے کولپ۔ جڏاں تڪ ٿور ٿاڏے نالپ ٿرے ونجو۔ اے نہ تھيو جو ٻنيرہ تڙاکُون آني لٽہ جيہڙا ٻنيرے وچ ٿردي او نئیں جان دا ڪ کيتاں ويندي ۳۶۔ جڏاں توڙیں ٿور ٿاڏے نالپ ٿورے ايمان گھن آو تان جو ٿور دے پٿر بنو۔ يسوع اے گالين ڪرڪ چلا گئہ لٽہ اُنہا کولون اينہ آپ کُون لؤکٿ۔ ۳۷۔ وٓ اُونہ اُنہا دے سامنہ اتھ معجزہ ڏکھلے وٓ وي او اُوندے ايمان نہ گھن لٽہ ۳۸۔ تان جو يسعياہ نبی دي گالين پوربان تھيون جيہڙا اُونہ آکھيا ٻا ڪ آے خداوند ساڏے سنپہ دا کئیں يقين کيتہ؟ لٽہ خداوند دا بٽھ کيندے ظاير تھيلپ؟ ۳۹۔ ايندے پارُون او ايمان نہ گھن لٽہ تان يسعياہ نبیہ وٓ آکھ ۴۰۔ اُونہ اُنہا ديان آکھيان کُون انہلہ اُنہا دے دل کُون سخت ڪر جھوڙے۔ جو اے نہ تھيو جو او آکھاں کولون ڏيکھن لٽہ دل تھون سمجھتہ رجوع ڪرنہ ميں اُنہا کُون شفا ڏياو۔ ۴۱۔ يسعياہ اے گالين ايس کيتہ آکھيان ٻن ڪ اُونہ آندا جلال ڏتلپتہ اُونہ اُوندے بارے اي گالين کيتين ۴۲۔ تان وي وڏيريان وچون پيُون سارے اُوندے ايمان گھن لٽہ پر فريسان دے پارُون اقرار نہ کريندےن تان جو اے نہ تھيو ڪ عبادت خلہ وچون کڏھ نہ ونجن ۴۳۔ كيون جو او خدا کولون عزت پاون گھن دي بجلہ بنديان کولون زيادہ عزت پانا چاندہن۔ ۴۴۔ يسوعہ اوچي آواز نال آکھ جيہڙا ميڏے ايمان گھن آندے او ميڏے نئیں بلڪ ميڏے گھن لٽہ ايمان گھن آندے ۴۵۔ لٽہ جيہڙا ميڪُون ڏيڏھلپ او ميڏے گھن لٽہ ڪو ڏيڏھلپ۔ ۴۶۔ ميں ٿور تھي ڪ جبان وچ آيا ٻا تان جو کوئي ميڏے ايمان گھن آندے اندھارے وچ نہ رابسي ۴۷۔ اگر کوئي ميڏي گالين شن ڪ اُنہانہ عمل کريندے تان ميں اُون کُون مجرم نئیں آدھا كيون جو ميں جبان کُون مجرم بناون کيتہ نئیں بلڪ جبان کُون نجات ڏيون کيتہ آيا ٻا۔ ۴۸۔ جيہڙا ميڪُون نئیں منبدا لٽہ ميڏي گالين کُون قبول نئیں کريندا اُون کُون ٻڪ مجرم آکھن والپ يعني جيہڙا ميں کيتہ آخري ڏيس اوڙو اُون کُون مجرم آکھسي ۴۹۔ كيون جو ميں اپني طرفُون کجھ نئیں آکھ بلڪ پيُون جئیں ميڪُون بھيچ اُونہ اي ميڪُون حڪم ڏتہ ڪ کيا آکھاں ڪيا بولان ۵۰۔ لٽہ ميں جان دا ٻا جو اُون دا حڪم نہ ختم تھيون آلي حياتيہ۔ پس جو کجھ ميں آدھا ٻا جيون پيُون ميڪُون آکھ اوڙو ميں آدھا ٻا۔

¹ عید فصح تھوں پہلے جڈاں یسوع جان گئے کہ میرا او ویلہ آگئے کہ جہاں تھوں ٹرکے پیو دے کول ونجان تان اپنہ اؤں بندیاں کؤں جیڑے ایں جہاں اِج ہن جیہوں جنیا پیار کریندا ہا آخر تک پیار کریندا ریا ²۔ لے جڈاں شیطان نے شمعون دے پُتر یہوداہ اسکرپوتی دے دل وچ گھت ڈتا ہائی کہ اؤں کؤں نپاوے تان شام دا ٹکر کھاؤں ویلہ۔ ³ یسوع نے اے جان کے جو پیوئے ساریاں شئیں میڈے تھ وچ کر یتھن لے میں خدا دے کولوں آیا لے وَل خدا دے کول ای ویندا پیاں ⁴۔ ٹکر کھاؤں آلی جا تھوں اُتھ کے کپڑے لہلہتہ رومال گھن کے اپنی کنڈ دے نال بدھا ⁵۔ ایندے بعد ہک برتن وچ پانی گھت کے چیلیاں دے پیر دھوونے رومال نال جیڑا کنڈ نال بدھا ہائی اوندے نال صاف کرن شروع کیتے۔ ⁶ وِت او شمعون پطرس تائیں اپڑا۔ اؤں نے اؤں کو آکھ اے خداوند! کیا توں میڈے پیر دھونا پئیں؟ ⁷ یسوع نے جواب اِج اؤں کو آکھ کہ جو میں کریندا ہاں توں ہالی نئیں جان دا پر بعد وچ تیکوں سمجھ آسی ⁸۔ پطرس نے اؤں کو جواب دیتے کہ توں میڈے پیر اِخیر تک نہ دھو پاسیں۔ یسوع نے اؤں کو جواب دیتے کہ اگر میں تیکوں نہ دھوواں تان توں میڈے نال شریک نئیں سگدا ⁹۔ شمعون پطرس نے اؤں کو آکھ اے خداوند! صرف میڈے پیر ای نئیں بلکہ تھتے سر وی دھو چھوڑ۔ ¹⁰ یسوع نے اؤں کو آکھ جیڑا دھاں چُکے اؤں کوں پیر دے سوا کجھ دھوون دی لوڑ نئیں او تان بالکل پاکیتے ئساں وی پاک ہو پر سارے دے سارے نئیں ¹¹۔ کیوں جو اپنہ نپواون ولے کؤ جان دا ہائی ایں کیتے اؤں نے آکھ ئساں سارے پاک نئیں۔ ¹² جیڑے ویلے اوں نے اؤںہاں دے پیر دھو گئے لے اپنہ کپڑے پاک بہ گئے تان اُنہاں کؤ آکھ کیا ئساں جان دے پیوے کہ میں تہاڈے نال کیا کیتے؟ ¹³ ئساں میکوں استادے خداوند آدھ وےتے خوب آدھ پیوے کیوں جو میں ہاں ¹⁴۔ پس جڈاں میں خداوندے استادے تہاڈے پیر دھوتھن تان تہاڈےتے وی فرضے جو ہک ڈوجھ دے پیر دھویا کرو ¹⁵۔ کیوں میں ئساں کؤ ہک نمونہ دکھایلیہ کہ جیویں میں تہاڈے نال کیتے ئساں وی کیتا کرو۔ ¹⁶ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ نوکر اپنہ مالک تھوں وڈا نئیں تھینداتے ناں گھلیا ہوا اپنہ گھلاون ولے تھوں ¹⁷۔ اگر ئساں اُنہاں گالیں کؤں جان دے پیوے تان مُبارک ہو پر شرط ہے جو اُنہاں تے عمل وی کرو ¹⁸۔ میں تہاڈے ساریاں دے پاروں نئیں آدھا۔ جنہاں کؤں میں چُنیلے اُنہاں کؤں میں جان دا ہاں پر اے ایں کیتے جو اے پیشن گوئی پوری تھیوے کہ جو میڈی روٹی کھاندلیہ اؤں نے میڈےتے جنگ جانی۔ ¹⁹ ہن میں اؤندے پوون تھوں پہلے تہاکوں ڈسا دینا ہاں تان جو جیڑے ویلے تھی ونجے تان ئساں ایمان گھن آؤ جو کہ میں اوڑ ہاں ²⁰۔ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ جو میڈے گھلہ پوئے کؤں قبول کریندے او میکوں قبول کریندے لے جیڑا میکوں قبول کریندے او میڈے گھلن لے کؤ قبول کریندے۔ ²¹ اے گالیں کر کے یسوع اپنہ دل وچ گھبرا گئے لے اے گواہی دتی کہ میں تہاکوں سچ آدھا ہاں کہ تہاڈے وچوں ہک بندہ یسوع نبویسی ²²۔ چیلے شب کر کے کہ او کیندی بارے آدھا پتیک ڈوچے کؤ ڈیکھن لگ پئے۔ ²³ اؤندے چیلیاں وچوں ہک بندہ جیندے نال یسوع محبت رکھیندا ہائی یسوع دے سینہ دی پاس جھک کے ٹکر کھاؤں بیٹھا ہائی ²⁴۔ پس شمعون پطرس نے اؤں کوں اشارہ کر کے آکھ ڈس توں او کیندے بارے آدھیں؟ ²⁵ اؤں نے اؤویں ای یسوع دی چھانی دا آسرا گھن کے آکھ اے خداوند! او کون اے؟ ²⁶ یسوع نے جواب دیتے کہ جیں کؤں میں نوالہ ڈبوکے ڈے ڈیساں اوو پوسی۔ وَل اؤں نے نوالہ ڈبویا لے گھن کے شمعون اسکرپوتی دے پُتر یہوداہ کؤ ڈے ڈتا ²⁷۔ لے اؤں نولہ دے بعد شیطان اوندے وچ وڑ گئے۔ وَل یسوع نے اؤں کوں آکھ کہ جو کجھ توں کرنا چاہندیں جلدی کر گھن۔ ²⁸ پر جیڑے ٹکر کھاؤں بیٹھن اُنہاں وچوں کئیں کؤ پتا نہ لگا کہ اؤں نے اے اؤں کوں آکھ ²⁹۔ کیوں جو یہوداہ دے کول بوجھی راہندی ہائی ایں کیتے کجھنہ سمجھ جو یسوع اؤں کوں آدھ کہ جو کجھ ساکؤں عید دے کیتے لوڑ اے مل گھن گھن یا اے کہ غریباں کو کجھ ڈے ³⁰۔ او نوالہ گھن کے اؤں ویلے بہوں چھینی باہر لگا گئے اے رات دا ویلہ۔ ³¹ جیڑے ویلے او باہر لگا گئے تان یسوع نے آکھیا کہ بن آدم نے جلال پلے لے خدا نے اؤندے وچ جلال پلے ³²۔ لے خدا وی اؤں کوں اپنہ وچ جلال ڈیسی بلکہ خدا اؤں کوں بہوں جلدی جلال ڈیسی ³³۔ اے بالو! میں ہن تھوڑی دیر کیتے تہاڈے نال ہاں۔ ئساں میکوں گولیسوتے جیویں میں یہودیاں کؤں آکھ کہ میں جتھاں ویندا ہاں ئساں نئیں وے آسگدے اوہو جیا میں تہاکوں وی آدھا پیاں۔ ³⁴ میں تہاکوں ہک نواں حکم دیندا پیا ہاں کہکے ڈوچے نال محبت رکھو کہ جیویں میں تہاڈے نال محبت رکھی ئساں وی ہک ڈوچے نال محبت رکھو ³⁵۔ اگر ئساں ہک ڈوچے نال محبت رکھیسو تان ایں دے پاروں ساریاں کؤ پتا لگ پوسی جو ئساں میڈے چیلے او۔ ³⁶ شمعون پطرس نے اؤں کوں آکھ اے خداوند توں کتھاں ویندا پئیں؟ یسوع نے جواب دیتے کہ جتھاں میں ویندا ہاں ہن تان توں میڈے پیچھے آ نئیں سگدا پر بعد اِج میڈے پیچھے آسیں ³⁷۔ پطرس نے اؤں کوں آکھ اے خداوند! میں تہاڈے پیچھے ہالی کیوں نئیں آ سگدا؟ میں تان تہاڈے کیتے اپنی جان ڈیساں ³⁸۔ یسوع نے جواب دیتا کہ کیا توں میڈے کیتے اپنی جان ڈیسیں؟ میں تیکوں سچ آدھا ہاں جو کُکڑ بانگ نہ ڈیسی جڈاں تک تُو ترلے وار میڈا انکار نہ کر گھنسیں۔

¹۔ تہاڈا دل نہ گھبراوے۔ ٹساں خلدتے ایمان رکھیندے او میڈے تے وی ایمان رکھو ²۔ میڈے پیو دے گھر دے وچ بہوں سارے مکان ہن۔ ج نہوون ہا تان میں تہاکوؤں دس ڈیواں ہا کیوں جو میں ویندا ہاں جو تہاڈے کیتے جا تیار کراں ³۔ تے اگر میں ونج کے تہاڈے کیتے جا تیار کریساں تان ول آکے تہاکوؤں اپنے نال گھن گھنساں تان جو چتھاں میں ہاں ٹساں وی ہو۔ ⁴۔ تے چتھاں میں وینداں ہاں ٹساں اُتھاں دی راہ جان دے پیوے ⁵۔ توملے اوں کوں آکھ اے خداوند اساں اساں نئیں سہ جان دے کہ توں کیتھاں ویندیں۔ ول راہ کیوں جانوں؟ ⁶۔ یسوعہ اوں کوں آکھ کہ راستہ حقہ حیاتی میں ہاں۔ کوئی میڈے وسیلہ دے بغیر پیو دے کول نئیں آ سگدا ⁷۔ اگر ٹساں میکوں جان دے تان میڈے پیو کوں وی جان دے ہن اوں کوں جان دے بولتے دیکھ وی گدے۔ ⁸۔ فلپس نے اوں کوں آکھ اے خداوند! پیو کوں ساکوں دیکھا۔ اپو ساڈے کیتے ڈھیر اے ⁹۔ یسوعہ اوں کوں آکھ اے فلپس! میں ایڈی مدت توں تہاڈے نال ہاں کیا توں میکوں نئیں جان دا؟ جئیں میکوں دیکھا اوں نے پیو کوں دیکھا۔ توں کیوں آدھا پس کہ پیو کوں ساکوں دیکھا؟ ¹⁰۔ کیا تیکوں یقین کئے نئیں کہ میں پیو دے وچ ہاں تے پیو میڈے وچ ہے؟ اے گالیں جو میں تہاکوؤں آدھا ہاں اپنی طرفوں نئیں پیا آدھاں ہاں پیو میڈے وچ رہے اپنے کم کریندے ¹¹۔ میڈا یقین کرو کہ میں پیو دے وچ ہاں تے پیو میڈے وچے نئیں تان میڈے کماں دے پاروں ہی میڈا یقین کرو۔ ¹²۔ میں تہاکوؤں سچ آدھا ہاں کہ جو میڈے ایمان رکھیندے اے کم جو میں کریندا ہاں او وی کریسی پتھوں ایندے کولوں وی وڈے کم کریسی کیوں جو میں پیو کول ویندا ہاں ¹³۔ تے جو کجھ ٹساں میڈے نال تھوں چاہسو میں اوو کریساں تان جو پیو پتر وچ جلال پاوے ¹⁴۔ اگر میڈے نال تھوں میڈے کولوں کجھ چاہسو تان میں اوو کریساں۔ ¹⁵۔ اگر ٹساں میڈے نال محبت رکھیندے او تان میڈے حکمانے عمل کریسو ¹⁶۔ تے میں پیو دے اگوں درخواست کریساں تان او تہاکوؤں ڈوجھا مدد کرن آلا دیسی جیڑا ¹⁷۔ آخر تک تہاڈے نال راہیسی ¹⁸۔ یعنی روح حق جئیں کوں اے دنیا حاصل نئیں سہ کر سگدی کیوں جو نہ اوں کوں دیکھی اے تے نہ جان دی اے کیوں جو او تہاڈے نال راہندے تے تہاڈے اندر ہوسی۔ ¹⁹۔ میں تہاکوؤں یتیم نہ چھوڑیساں۔ میں تہاڈے کول آساں ²⁰۔ تھوڑی دیر باقیہ جو دنیا میکوں ولا نہ دیکھ سی پر ٹساں دیکھ راہسو۔ کیوں جو میں جیوندا ہاں ٹساں وی جیوندے راہسو ²¹۔ اوں ڈیں ٹساں جان سو کہ میں اپنے پیو وچ ہاں تے ٹساں میڈے وچ اور میں تہاڈے وچ۔ ²²۔ جیندے کول میڈے حکم ہن تے او اوہانے عمل کریندا اے اوو میڈے نال محبت رکھیندے تے جیڑا میڈے نال محبت رکھیندے او میڈے پیو دا لاڈلا ہوسی تے میں اوندے نال محبت رکھیسانے اپنے آپ کوں اوندے ظاہر کریساں ²³۔ اوں پودانے جیڑا اسکرپتی نہائی اوں کوں آکھ اے خداوند! کیا تھی گئے جو توں اپنے آپ کوں ساڈے ظاہر کریندا پئیں پر دُنیا تے نئیں؟ ²⁴۔ یسوعہ اوں کوں جواب وچ آکھ جو اگر کوئی میڈے نال محبت رکھیندے تان او میڈے کلام تے عمل کریسی تے میڈا پیو اوندے نال محبت رکھیسیتے اساں اوندے کول آسوں تے اوندے نال مل باسوں ²⁵۔ جیڑا میڈے نال محبت نئیں رکھیندا او میڈے کلام تے عمل نئیں کریندا تے جیڑا کلام تسان سندے او او میڈا نئیں بلکہ میڈے پیو دلے جئیں میکوں گھلے۔ ²⁶۔ میں اے گالیں تہاڈے نال رہے تہاڈے نال آکھیں ²⁷۔ لیکن مدد کرن آلا یعنی روح القدس جیڑا پیو میڈے نال توں بھجیسی اوو تہاکوؤں ساریاں گالیں سکھیسے تے جو کجھ میں تہاکوؤں آکھ او ساریاں تہاکوؤں یاد کروسیسی ²⁸۔ میں تہاکوؤں تسلی دیتی ویندا ہاں۔ اپنی تسلی تہاکوؤں دیندا ہاں۔ جیویں دُنیا دیندیہ میں تہاکوؤں اوویں نئیں دیندا۔ تہاڈا د نہ گھبراوے تے نہ ڈرے۔ ²⁹۔ ٹساں سنی کھڑے ہویے جو میں تہاکوؤں آکھ جو میں ویندا ہاں تے ول تہاڈے کول آندا ہاں۔ اگر ٹساں میڈے نال محبت رکھیندے تان میں آں گال نال جو میں پیو کول ویندا ہاں خوش تھیندے کیوں جو پیو میڈے کولوں وڈے ³⁰۔ تے ہن میں ایں دے ہوؤں کولوں پہلے آکھ دتلیہ تاکہ جڈاں تھی ونجے تان ٹساں یقین کرو۔ ³¹۔ ایندے بعد میں تہاڈے نال بہوں گالیں نہ کریساں کیوں جو دُنیا دا وڈیرہ (سردار) آندے تے میڈے وچ اوندے کجھ نئیں ³²۔ اے ایں پاروں تھیندا اے جو دُنیا جلے کہ میں پیو نال محبت رکھیندا ہاں تے جیویں پیوئے میکوں حکم دتلیہ میں اوں ویں کریندا ہاں۔ اُتھو اُتھو جُلؤں۔

۱۔ انگور دا اصلی جھاڑ میں ہاں لے میڈا پیو باغبان^۲۔ جیڑی شاخ میڈے وچے او پھل نہیں گھن آندی اؤں کؤں او کٹ سٹیندلے لے جیڑی پھل گھن آندی اؤں کؤں او کانٹ جھاڑ کریندے تاں جو او بہوں سارا پھل گھن آوے۔^۳ ہن ئساں اؤں کلام دے پاروں جیڑا میں تہاڈے نال کیتے پاک ہو^۴۔ ئساں میڈے وچ قائم روتے میں تہاڈے وچ۔ جیویں شاخ انگور دے جھاڑ وچ قائم نہ راہوے تاں اپنے آپ پھل نہیں گھن آندی اؤویں ہاں ئساں وی اگر میڈے وچ قائم نہ راہسو تاں پھل نہ گھن آسو۔^۵ میں انگور دا جھاڑ ہاں ئساں شاخاں ہو۔ جو میڈے وچ قائم راہندے میں اوندے وچ اوو بہوون پھل گھن آندے کیوں جو میڈے کولوں الگ تھی کے ئساں کجھ وی نہیں وے کر سگدے۔^۶ اگر کوئی میڈے وچ قائم نہ راہوے تاں او شاخ وانگوں سٹ ڈتا ویندا اے وٹ او شک ویندا اے بندے اُنہاں کؤں جمع کر کے بھا اچ پھونک ڈیندے۔ او سڑ ویندی اے^۷۔ اگر ئساں میڈے وچ قائم راہوتے میڈی گالیں تہاڈے وچ قائم راہوں تاں جو چاہندے او منگو۔ او تہاڈے کیتے تھی ویسی۔^۸ میڈے پیو دا جلال ایویں تھیندا اے جو ئساں بہوں سارا پھل گھن آوے۔ ول ہی ئساں میڈے چلے ٹہرسو۔^۹ جیویں پیوئے میڈے نال محبت رکھی اؤں وے ای میں تہاڈے نال محبت رکھی۔ ئساں میڈی محبت وچ قائم راہو۔^{۱۰} اگر ئساں میڈے حکماں تے عمل کریسو تاں میڈی محبت وچ قائم راہسو جیویں میں اپنے پیو دے حکماں تے عمل کیتلے لے اؤں دی محبت وچ قائم ہاں^{۱۱}۔ میں اے گلاں تہاڈے نال ایں پاروں کیتیاں ہن جو میڈی خوشی تہاڈے وچ ہووے تہاڈی خوشی پوری تھی ونجے۔^{۱۲} میڈا حکم اے ہے کہ جیویں میں تہاڈے نال محبت رکھی ئساں وی ہک ڈوجے نال محبت رکھو^{۱۳}۔ ایندے تھوں زیادہ محبت کوئی بندہ نہیں کریندا جو اپنی جان اپنے بیلیاں کیتے ڈے ڈیوے۔^{۱۴} جیڑا کجھ میں تہاکوں حکم ڈیندا ہاں اگر ئساں اوندے تے عمل کریسو تاں میڈے بیلے ہوسو^{۱۵}۔ ہن تھوں میں تہاکوں نوکر نہ آکھساں کیوں جو نوکت نہیں جان دا کہ اؤندا مالک کیا کریندلے بلکہ تہاکوں میں بیلے آکھے۔ ایں پاروں جیڑھیاں گالیں میں اپنے پیو کولوں شنیں او ساریاں تہاکوں ڈسایاں ہن۔^{۱۶} ئساں تے میکوں نہیں چنلے بلکہ میں تہاکوں چن گدے لے تہاکوں مقرر کیتے کہ ونج کے پھل گھن آوے تہاڈا پھل قائم راہوے تاں جو میڈے نال تھوں جو کجھ پیو کولوں منگو او تہاکوں ڈیوے^{۱۷}۔ میں تہاکوں ایں گالیں دا حکم ایں کیتے ڈیندا ہاں کہ ئساں ہک ڈوجے نال محبت رکھو۔^{۱۸} اگر دُنیا تہاڈے نال دشمنی رکھیندی ہے تاں ئساں جان دے پیوے جو اؤں تے تہاڈے کولوں پہلے میڈے نال وی دشمنی رکھی ہے^{۱۹}۔ اگر ئساں دُنیا دے پیو ہا تاں دُنیا اپنیاں کؤں عزیز رکھے لیکن کیوں جو ئساں دُنیا دے نہیں بلکہ میں تہاکوں دُنیا وچوں چن گدے ایں کیتے دُنیا تہاڈے نال دشمنی رکھیندی ہے۔^{۲۰} جیڑی گال میں تہاکوں آکھی ہائی اؤں کؤں یاد رکھلے جو نوکر اپنے مالک کولوں وڈا نہیں تھیندا۔ اگر اُنہاں تے میکوں ستلے تاں تہاکوں وی ستاسن۔ اگر اُنہاں تے میڈی گالتے عمل کیتے تاں تہاڈی گالتے وی عمل کریسن^{۲۱}۔ لیکن اے سب او میڈے نال تھوں تہاڈے نال کریسن کیوں جو او میڈے گھلن ولے کون نہیں جان دے^{۲۲}۔ اگر میں نہ آواں ہا لے نہ اُنہاں نال کلام کران ہا تاں او گناہ گار نہ تھیوں ہا لیکن ہن اُنہاں دے کول اُنہاں دے گناہ دا بہانہ کئے نہیں۔^{۲۳} جیڑا میڈے نال دشمنی رکھیندلے او میڈے پیو نال وی دشمنی رکھیندلے^{۲۴}۔ اگر میں اُنہاں وچ او کم نہ کریندا جو کئیں ڈوجھنہ نہیں کیتے تاں او گناہ گار نہ ہون ہا۔ پر ہن تاں اُنہاں تے میکوں تے میڈے پیو ڈواں کؤ ڈٹھ لے ڈواں نال دشمنی رکھی ہے^{۲۵}۔ لیکن اے ایں کیتے تھیے جو او قول پورا تھیوے جیڑا اُنہاں دی شریعت اچ لکھا کھڑے جو اُنہاں تے میڈے نال مفت دشمنی رکھی۔^{۲۶} لیکن جڈاں او مدد کرن آلا آسی جیکوں میں تہاڈے کول پیو دی طرفوں بھجیساں یعنی روح حق جو پیو تھوں نکلدلے تاں او میڈی گواہی ڈیسی^{۲۷}۔ ئساں وی گواہیوے کیوں جو مڈھوں میڈے نال پیوے۔

¹ میں اے گالیں تہاکوں این کیت آکھیں جو ئساں تھوڈا نہ کھاؤ ²۔ بندے تہاکوں عبادت خانیاں دے وچوں کڈھ ڈیسن بلکہ او ویلہ آندے کہ جیڑا تہاکوں قتل کریسی او سوچسی جو میں خدا دی خدمت کریندا پیان۔ ³ او این کیت کریسن کہ اُنہاں نہ پیو کُؤ سمجھ نہ میکوں ⁴۔ لیکن میں اے گالیں این کیت تہاڈے نال کیتیں ہن کہ جڈاں اُنہاں دا ویلہ آسی تاں تہاکوں یاد آسی جو میں تہاکوں آکھا ہائی لَہ میں مڈھوں ای تہاڈے نال اے گالیں این کیت نہ کیتیاں ہن جو میں تہاڈے نال ہاسی۔ ⁵ پر ہن میں اپنے گھلن ولہ کول ویندا ہاں لَہ تہاڈے وچوں کوئی میڈے کولوں نہیں پچھدا کہ ئوں کیتھاں ویندا پیں ⁶۔ بلکہ این کیت جو میں اے گالیں تہاڈے نال کیتیاں ہن تہاڈا دل غم نال بھر گیا ہا ⁷۔ لیکن میں تہاکوں سچ آدھاں کہ میڈا ونجنا تہاڈے کیت فائدہ مندے کیوں جو اگر میں نہ ویساں تاں او مدد کرن آلا تہاڈے کول نہ آسی لیکن اگر ویساں تاں اوں کوں تہاڈے کول بھیج ڈیساں۔ ⁸ لَہ او آکے دُنیا کُؤ گناہ راستبازی عدالت دے بارے وچ قصوروار ٹھہراسی ⁹۔ گناہ دے بارے جو او میڈے ایمان نہیں گھن آندے ¹⁰۔ راستبازی دے بارے وچ این کیت جو میں پیو دے کول ویندا ہاں لَہ ئساں میکوں ول نہ ڈیکھسو ¹¹۔ عدالت دے بارے این کیت کہ دُنیا دا وڈیرہ مجرم ٹھہرایا گیلے۔ ¹² میکوں تہاڈے نال بٹیاں وی بہوں ساریاں گالیں آکھنی ہن پر ہن تساں وچ اُنہاں دی برداشت کٹ نہیں ¹³۔ لیکن جڈاں او یعنی روح حق آسی تاں تہاکوں ساری سچائی دی راہ دکھاسی۔ این کیت کہ او اپنی طرفوں کجھ نہ آکھسی لیکن جو کجھ شُن سی اوؤ آکھ سی لَہ تہاکوں آون لَہ ویلہ دیاں خبراں وی ڈیسی ¹⁴۔ او میڈا جلال ظاہر کریسی این کیت کہ میڈے کولوں گھن کے تہاکوں خبراں ڈیسی۔ ¹⁵ جو کجھ پیو دلے او سارا میڈا اے۔ این کیت میں تہاکوں آکھ جو او میڈے کولوں گھن کے تہاکوں خبراں ڈیسی ¹⁶۔ تھوڑی دیر وٹ نہ تساں میکوں ڈیکھ سولَہ ول تھوڑی دیر بعد میکوں ڈیکھ گھن سو۔ ¹⁷ وٹ اوں دے کجھ چیلیاں آس وچ آکھیا اے کیلے جو او ساکوں آدھ کہ تھوڑی دیر تائیں تساں میکوں نہ ڈیکھ سولَہ وٹ تھوڑی دیر بعد میکوں ڈیکھ گھن سولَہ اے کہ میں پیو دے کول ویندا ہاں ¹⁸۔ اُنہاں آکھیا کہ تھوڑی دیر جو او آدھلے اے کئیں گل اے؟ اساں نہیں سہ جان دے جو کیا آدھلے۔ ¹⁹ یسوع اے جان کے جو او میکوں سوال کرنا چاندے ہن اُنہاں کُؤ آکھیا کیا ئساں آپس وچ میڈی این گال دے بارے بچھ گجھ کریندے وے جو تھوڑی دیر وچ تساں میکوں نہ ڈیکھ سولَہ ول تھوڑی دیر وچ میکوں ڈیکھ گھن سو؟ ²⁰۔ میں تہاکوں سچ آدھاں ہاں کہ تساں روسولَہ ماتم کریسو پر دُنیا خوش تھیسے تساں ڈکھی ہوسو پر تہادا ڈکھ خوشی ہن ویسی ²¹۔ جڈا تریمت بال جننا چاندی اے تاں ڈکھی تھیندیے این کیت کہ اوں دے ڈکھاں دا ویلہ آچدا اے وٹ جڈاں بال پیدا تھی ویندا اے تاں این خوشی وچ جو دُنیا وچ پک بندہ پیدا تھی گتے تاں این درد کُؤ ول یاد نہیں کریندی۔ ²² تہاکوں وی ہن تاں ڈکھے ہر جڈاں میں تہاکوں ملساں تاں تہاڈا دل خوش تھیسے لَہ تہاڈی خوشی کوئی چھک نہ گھن سی ²³۔ اُن ڈیں تساں میڈے کولوں کجھ نہ پچھ سو۔ میں تہاکوں سچ آدھاں کہ اگر پیو کولوں کجھ منگسو تاں او میڈے نال اچ تہاکوں ڈیسی ²⁴۔ ہن تائیں تساں میڈے نال وچ کجھ نہیں منگیا۔ منگسو تاں پاسو تاں جو تہاڈی خوشی پوری تھی ونجے۔ ²⁵ میں اے گالیں تہاکوں تمثیلاں وچ آکھیاں ہن۔ او ویلہ آندے جو تہاکوں میں تمثیلاں اچ نہ آکھساں پر صاف صاف تہاکوں پیو دیاں خبراں ڈیساں۔ ²⁶ اوں ڈیں تساں میڈے نال وچ منگسولَہ میں تہاکوں اے نہیں آدھا جو پیو لگے تہاڈی مٹت کریساں ²⁷۔ این کیت کہ پیو تاں آپ ہی تہاکوں عزیز رکھیندے کیوں جو تساں میکوں عزیز رکھیلے لَہ ایمان گھن لَہ پیوے جو میں پیو دی طرفوں نکلا ہاں ²⁸۔ میں پیو وچوں نکلا ہاں لَہ دُنیا وچ آیا ہاں ول دُنیا توں تُرکے پیو دے کول ویندا ہاں۔ ²⁹ اوں دے چیلیاں آکھیا ڈیکھ ہن توں صاف صاف آدھائیں لَہ کوئی تمثیل نہیں آدھا ³⁰۔ اس ہن جان گتھاں جو توں سب کجھ جان دا ہئیں لَہ این دا محتاج نہیں کہ کوئی تہاڈے کولوں پچھ۔ این کیت اساں ایمان گھن لَہ ہئیں جو تُوں خدا وچوں نکلا ہئیں ³¹۔ یسوع اُنہاں کُؤ جواب ڈتے کیا تساں ہن ایمان گھن آندے وے؟ ³² ڈیکو او ویلہ آندے بلکہ پچھ گئیے جو تساں سارے وکھرے اپنے اپنے گھر دی راہ گھن سولَہ میکو کُولا چھوڑ ڈیسو تاں وی میں کہلا نہیں ہاں کیوں جو پیو میڈے نال ہے ³³۔ میں تہاکوں اے گالیں این کیت آکھیں ہن جو تساں میڈے وچ تسلی پاؤ۔ این جہاں وچ ڈکھ چاندے وے پر تسلی پاؤ جو میں این جہان تے غالب آیا ہاں۔

^۱۔ یسوع اے گالیں آکھیں تہ اپنیاں اکھیاں آسمان دی طرفوں چاک آکھیا اے پیو! او ویل آگلیہ۔ اینہ پتر دا جلال ظاہر کر تاں جو تیڈا پتر تیڈا جلال ظاہر کرے^۲۔ تُوں اُوں کوں ہر بندے اختیار ڈتلیے تان جو تُوں اُنہاں کو ڈتا ہے اُنہاں ساریاں کوں او نہ ختم تھیون آلی حیاتی ڈیوے۔^۳ لہ نہ ختم تھیون آلی حیاتی اے کہ او تیکوں کو خدا تہ برحق کُوست یسوع مسیح کُوں جینکوں توں بھیج جانن^۴۔ جیہڑا کم تُوں میکوں کرن کوں ڈتا ہائی اُوں کُوں ختم کرکے میں زمین لہ تیڈا جلال ظاہر کیتے^۵۔ لہ نہ پے پیو تُوں اُوں جلال دے پاروں جیہڑا میں دُنیا دی پیدائش کولوں پہلے تیڈے نال رکھیندا ہاں میکوں اینہ نال جلالی بنا ڈے۔^۶ میں تیڈے نال کُوں اُنہاں بندیاں تہ ظاہر کیتے جنہاں کُوں تُوں میکوں ڈتا ہائی۔ او تیڈے لہ تُوں اُنہاں کوں میکوں تہ اُنہاں تہ تیڈے کلام تہ عمل کیتلیے^۷۔ ہن او جان گئیں کہ جو کجھ تُوں میکوں ڈتلیے او سارا کجھ تیڈی طرفوں^۸۔ کیوں جو کلام تُوں میکوں تہ او میں اُنہاں کُوں پہنچا تہ لہ اُنہاں تہ اُوں کُوں قبول کیتے تہ سچ جان گدے جو میں تیڈی طرفوں نکلا ہاں تہ او ایمان گھن لہن جو تُوں ہیہ میکوں میکوں بھیجے۔^۹ میں اُنہاں کیتے درخواست کریندا ہاں میں دُنیاں کیتے درخواست نئیں کریندا بلکہ اُنہاں کیتے جنہاں کُوں تُوں میکوں ڈتلیے کیوں جو او تیڈے^{۱۰}۔ لہ جو کجھ میڈلے او سارا کجھ تیڈلے لہ جو کجھ تیدلے او میڈلے اُنہاں تو میڈا جلال ظاہر تھیلے^{۱۱}۔ میں ہن تھوں بعد دُنیا وچ نہ راہساں پر اے دُنیا وچ ہن تہ میں تیڈے کول آندا ہاں۔ اے قدوس پیو! اینہ اُوں نال دے وسیلے تھوں جیہڑا تھوں میکوں ڈتلیے اُنہاں دی حفاظت کر تاں جے سو ساڈی طرح پک ہوؤں۔^{۱۲} جڈاں توڑی میں اُنہاں دے نال راہندا رہاں میں تیڈے اُوں نال دے وسیلے دے نال جو تُوں میکوں ڈتلیے اُنہاں دی حفاظت کیتی اے۔ میں اُنہاں دے ڈیکھ بھال کیتی تہ ہلاکت دے پتر دے علاوہ اُنہاں وچوں کوئی ہلاک نہ تھیا تان جو کتاب مقدس دا لکھیا ہویا پورا تھیوے^{۱۳}۔ لیکن ہم میں تیڈے کول آندا ہاں تان اے گالیں دُنیا وچ آدھا ہاں تان جو میڈی خوشی اُنہاں کوں پوری حاصل تھیوے^{۱۴}۔ میں تیڈا کلام اُنہاں کوں پہنچا ڈتلیے لہ دُنیا تہ اُنہاں نال دشمنی رکھی ایں کیتے جو میں دُنیا دا نئیں او وی دُنیا دے نئیں۔^{۱۵} میں اے درخواست نئیں کریندا کہ تُوں اُنہاں کوں دُنیا وچوں چا گھن بلکہ اے کہ اُوں شریر کولوں اُنہاں دی حفاظت کر^{۱۶}۔ جیویں میں دُنیا دا نئیں او وی دُنیا دے نئیں^{۱۷}۔ اُنہاں کوں سچائی دے پاروں پاک کر۔ تیڈا کلام سچائی ہے۔^{۱۸} جیویں تُوں میکوں دُنیا وچ بھیجے اوویں میں وی اُنہاں کو دُنیا وچ بھیجنا^{۱۹}۔ لہ میں اُنہاں دی خاطر اینہ آپ کوں پاک کریندا ہاں تان جو او وی سچائی دے وسیلے پاک کیتے ونجن۔^{۲۰} میں صرف اُنہاں کیتہی درخواست نئیں کریندا بلکہ اُنہاں کیتے وی جو ایں کلام دے پاروں میڈے ایمان گھن آسن^{۲۱}۔ تان جو او سارےک تھیون یعنی جیویں اے پیو! تُوں میڈے وچ ہئیں لہ میں تیڈے وچ ہاں او وی ساڈے وچ ہوؤں لہ دُنیا ایمان گھن آوے جو تُوں ہی میکوں بھیجے۔^{۲۲} لہ او جلال جیہڑا توں میکوں ڈتلیے میں اُنہاں کوں ڈتلیے تان او پک تھیون جیویں اساں پک ہاں^{۲۳}۔ میں اُنہاں وچ تہ توں میڈے وچ تان جو او کامل تھی کیک ہو ونجن تان دُنیا جلے کہ تُوں نہ ای میکوں بھیجے جیویں توں میڈے نال محبت رکھی اُنہاں نال وی محبت رکھی۔^{۲۴} اے پیو! میں چاہندا ہاں کہ جنہاں کوں تُوں میکوں تہ جتھاں میں ہاں او وہ میڈے نال ہوؤں تان جو میڈے ایں جلال کوں ڈیکھن جو توں میکوں ڈتلیے کیوں جو توں بنلے عالم کولوں پہلے میڈے نال محبت رکھی۔^{۲۵} اے عادل پیو! دُنیا تان تیکوں نئیں سنجالتے اُنہاں نہ وی نئیں سنجانا جو توں میکوں بھیجے^{۲۶}۔ لہ میں اُنہاں کوں تیڈے نال نال واقف کیتے لہ کریندا راہساں تان جیہڑی محبت تیکوں میڈے نال ہاسی او اُنہاں وچ ہووے لہ میں اُنہاں وچ ہوساں۔

¹۔ یسوع اے گالیں آکھ کے اپنے چلیاں دے نال قدرون دے نلک دے پار گئے۔ اوتھاں ہک باغ ہائی۔ اوندے اچ اولتے اوندے چیلے وڑ گئے ^۲۔ لتے اوندے پکڑولے ^۱۔ لا یوداہ وی اؤں جا کوں جان دا ہا کیوں جو یسوع اُتھاں ویندا رہندا ہا ^۳۔ ول اؤں ولے یوداہ سپاہیاں دا دستے وڈیرے کابنہ فریسیاں دے پیدل چلن لے سپاہی گھن کے مثلاًتہ چراغتہ تھیاراں دے نال اُتھاں لے ^۴۔ یسوع اُتھاں ساریاں گالیں کوں جو اوندے نال تھیوں آلیاں ہن جان کے باہر نکلے لتے اؤں کوں آکھن لگے جو کیوں گولیندے وے؟ ^۵۔ اُتھاں اؤں کوں جواب دے یسوع ناصری کوں۔ یسوع نے اُتھاں کوں آکھ میں ای ہاں لتے اوندے پکڑواون آلا یوداہ وی اُتھاں دے نال کھڑا ہا ^۶۔ اوندے اے آدھ ای جو میں ای ہاں او پچھت کے زمین تے ڈھ پئے ^۷۔ ول اُتھاں اوندے کولوں پوچھ کے اُتھاں کوں گولیندے وے؟ اُتھاں آکھ یسوع ناصری کوں۔ ^۸۔ یسوع نے جواب دے کہ میں تہاکوں آکھ چکا ہاں جو میں ہی ہاں۔ اگر میکوں گولیندے پوے تاں اُتھاں وچوں کئیں کوں وی نہ ونجئے ^{۱۰}۔ ول شمعون پطرس نے تلوار جیڑی اوندے کول ہائی کڈھ کے وڈیرے کابن دے نوکرتے چلا کے اوندے سجا کن کٹ چھوڑے۔ اوں نوکر دا ناں ملٹس ہائی ^{۱۱}۔ یسوع نے پطرس کوں آکھ تلوار کوں میان وچ رکھ گھن۔ جیڑا پیال پیوئے میکوں دتلیہ کیا میں اؤں کوں نہ پیواں؟ ^{۱۲}۔ ول سپاہیاں نے صوبہ دارتہ یودیوں دے پیدل چلن لے سپاہیاں یسوع کوں پکڑ کے بدھ گدے ^{۱۳}۔ لتے پہلے اؤں کوں حنا دے کول گھن گئے کیوں جو او اؤں سال وڈیرے کابن کاٹفا دا سوہرا ہائی ^{۱۴}۔ اے اوو کاٹفا ہائی جئیں یودیوں کوں صلاح دتی ہائی کہ اُمت دے کیتیک بندے دا مرنا چنگلے۔ ^{۱۵}۔ لتے شمعون پطرس یسوع دے پچھے تڑ پٹھتیک بیا چلا وی۔ اے چلا وڈیرے کابن دا جان پچھان آلا ہا یسوع دے نال وڈیرے کابن دے دیوان خلہ دے وچ گئے ^{۱۶}۔ پطرس بوئے دے باہر کھڑا ہائی۔ وت او دوسرا چلا جیڑا وڈیرے کابن دی جان پچھان آلا ہا باہر نکلے لتے دربان تریمت کوں آکھ کے پطرس کوں اندر گھن گئے۔ ^{۱۷}۔ اؤں نوکرانے جیڑی دربان ہائی پطرس کوں آکھ کیا تُوں وی ایں بندے دے چلیاں وچوں او؟ اؤں نے کہا میں نہیں ہاں ^{۱۸}۔ نوکرتے پیدل چلن لے سپاہی سیلے دے پاروں کوئلے بکھا کے کھڑے سینک رہے۔ پطرس وی اُتھاں دے نال کھڑا سینک دا پیا ہا ^{۱۹}۔ ول وڈیرے کابن یسوع اوندے چلے اوندی تعلیم دے پاروں پوچھے۔ ^{۲۰}۔ یسوع نے اؤں کو جواب دے میں دُنیا دے نال سامنے تھی کے گالیں کیتیاں ہن۔ میں ہمیشہ عبادت خانیاں لے پیکل دے وچ جتھاں سارے یودی جمع تھیندے ہن تعلیم دتی لتے لک کے کجھ نئیں آکھیا ^{۲۱}۔ تُوں میڈے کولوں کیوں پچھدا پئیں؟ سُنن آلیاں کولوں پچھ دیکھ جو میں اُتھاں کوں کیا آکھ۔ دیکھ اُتھاں کوں پتلے جو کیا کیا آکھ۔ ^{۲۲}۔ جڈاں اؤں نے اے آکھ تاں پیدل چلن آلیاں وچوں ہک بندہ جیڑا کول کھڑا ہا یسوع دے مُنتے تھیڑ مار کے آکھ تُوں وڈیرے کابن کوں جواب دیندا پئیں؟ ^{۲۳}۔ یسوع نے اؤں کوں جواب دے جو اگر میں بُرا آکھ تاں اؤں بُرائیتہ گواہی دے جو اگر چنگا آکھ تاں ول تون میکوں مریندا کیوں پئیں؟ ^{۲۴}۔ پس حنلے اؤں کوں بدھا بویا وڈیرے کابن کاٹفا دے کول بھیج دے۔ ^{۲۵}۔ شمعون کھڑا بھا سینک دا پیا ہا۔ وت اُتھاں اؤں کوں آکھ کیا تُوں وی اؤں دے چلیاں وچوں پئیں؟ اؤں نے انکار کر کے آکھیا میں نہیں ہاں ^{۲۶}۔ جئیں بندے دا پطرس نے کن کٹ چھوڑا ہائی اؤں دے ہک جانن لے جیڑا وڈیرے کابن دا نوکر ہا آکھ کیا میں تیکوں اوندے نال باغ وچ نئیں ڈٹھا؟ ^{۲۷}۔ پطرس نے ول انکار کیتے لتے اؤں ولے کُکڑے بانگ دے دتی۔ ^{۲۸}۔ ول او یسوع کُ کاٹفا دے کول قلعے وچ گھن گئے او سوہرا دا وبلا لتے او آپ قلعے وچ نہ گئے تاں جو پلید نہ تھی وچوں بلکہ فسح کھا سکین ^{۲۹}۔ پلاطس نے اُتھاں دے کول باہر لے آکھ اُتھاں ایں بندے کیتھا الزام لیندے پوے ^{۳۰}۔ اُتھاں جواب وچ اؤں کوں آکھ اگر اے بدکار نہ پھٹا تاں اسان ایکوں تیدے حولہ نہ کروں ہا۔ ^{۳۱}۔ پلاطس نے اُتھاں کوں آکھ ایں کوں گھن ونجوتے اُتھاں ای اپنی شریعت دے موافق ایندا فیصلہ کرو۔ یودیوں نے اؤں کوں آکھ ساکوں روا نئیں جو کئیں بندے کو مار چھوڑوں ^{۳۲}۔ اے ایں کیتے تھیا جو یسوع دی او گال پوری تھیوے جیڑی اؤں نے اپنی موت دے طریق دے پاروں اشارہ کر کے آکھی ہائی۔ ^{۳۳}۔ پلاطس قلعے وچ ول داخل تھیلتے یسوع کوں بلا کے اوندے کولوں پچھے کیا تُوں یودیوں دا بادشاہ پئیں؟ ^{۳۴}۔ یسوع نے جواب دے جو تون اے گال آپ ہی آدھا پئیں یا بے بندیاں میڈے بارے تیکوں آکھیں؟ ^{۳۵}۔ پلاطس نے جواب دے کہ میں یودی ہاں؟ تیدی ہی قوم تے وڈیرے کابن تیکوں میڈے حولہ کیتے۔ تون کیا کیتلے؟ ^{۳۶}۔ یسوع نے جواب دے کہ میڈی بادشاہی ایں دُنیا دی نئیں۔ اگر میڈی بادشاہی ایں دُنیا دی ہوئے تاں میڈے چلے لڑے تے بھڑے تاں جو میں یودیوں دے حولہ نہ کیتا ونجاں۔ پر ہن میڈی بادشاہی اُتھاں دی نئیں ^{۳۷}۔ پلاطس نے اؤں کوں آکھ کیا تون بادشاہ پئیں؟ یسوع نے جواب دے کہ تُوں آپ آدھا پئیں جو میں بادشاہ ہاں۔ میں ایں کیتے جمیا ہاں تے ایں کیتے دُنیا اچ آہا ہاں جو حق تہا گواہی ڈیواں۔ جیڑا حق دی آواز سُن دلے او میڈی آواز سُن دلے۔ ^{۳۸}۔ پلاطس نے اؤں کوں آکھ حق کیلے؟ اے آکھ کے او ول یودیوں دے کول باہر گیلے اُتھاں کوں آکھن لگے کہ میں اوندے وچ کجھ جُرم نہ پلے ^{۳۹}۔ مگر تہاڈا دستور ہے کہ میں فسح دے موقع تہاڈے لئی ہک بندہ چھوڑ دتا کریندا ہاں۔ کیا تہاکوں قبولے جو میں تہاڈی خاطر یودیوں دے بادشاہ کوں چھوڑ دیواں؟ ^{۴۰}۔ اُتھاں اوجی اے آواز نال ول آکھ ایں کوں نئیں لیکن برابا کؤ۔ برابا ہک ڈاکو ہا۔

¹۔ این کیت پیلطس نے یسوع کو کوڑے مروٹ^۲ لے سپاپانے کنڈیاں دا تاج بنا کے اوندے سرے رکھ لے اؤں کوں ارغوانی رنگ دے کپڑے پوٹ^۳ اوندے کول آ آ کے آکھن لگے اے یہودیاں دے بادشاہ آداب لے اوندے تھیڑ مارے۔^۴ پیلطس نے ول بابر ونج کے بندیاں کوں آکھ ک ڈیکھو میں اؤں کوں تباڈے کول بابر گھن آنداں تان تسن جانو کہ میں اوندے وچ کجھ جرم نئیں ڈیدھا^۵۔ یسوع کنڈیاں دا تاج رکھ لے ارغوانی کپڑے پلٹوئے بابر لے پیلطس نے اونہاں کوں آکھ ڈیکھو اے آدمی! ^۶۔ جڈاں وڈیرے کاہن پیدل چلن لے سپاپانے اوں کوں ڈٹھ تان پوری آواز نال صلیب ڈے صلیب! پیلطس نے اونہاں کوں آکھ کہ تسن ای اینکوں گھن ونجوت مصلوب کرو کیوں جو میں ایندے وچ کجھ جرم نئیں ڈیدھا۔^۷ یہودیاں نے اؤں کوں جواب ڈے کہ اسان اہل شریعت ہئیں لے شریعت دے موافق او قتل دے لائقے کیوں جو اؤں نے اپنے آپ کوں خدا دا پتر بنلے^۸۔ جڈاں پیلطس نے اے گال سنی تان او بہوں ڈر گئے^۹۔ لے ول قلعہ وچ ونج کے یسوع کوں آکھ تون کتھاں دا ہئیں؟ پر یسوع نے اؤں کوں کوئی جواب نہ ڈتا۔^{۱۰} پس پیلطس نے اؤں کوں آکھ تون میڈے نال الویندا نئیں؟ کیا تون نئیں جان دا جو میڈے کول تیکوں چھوڑ ڈیون دا وی اختیار لے مصلوب کرن دا وی اختیار^{۱۱}۔ یسوع نے اؤں کوں جواب ڈے جو اگر تیکوں تون نہ ڈتا ویندا تان تیڈا میڈے کجھ اختیار نہوے۔ ایں پاروں جئیں میکوں تیڈے ھولک کیت اوند گناہ ڈھیرے۔^{۱۲} ایں کیت پیلطس اؤں کوں چھوڑ ڈیون دی کوشش کیت پر یہودیاں نے اوچی آواز نال آکھ اگر تون اؤں کوں چھوڑ ڈینیں تان قیصر دا سنگتی کتہ نئیں۔ جو کوئی اپنے آپ کوں بادشاہ بنیندے او قیصر دا دشمن^{۱۳}۔ پیلطس نے اے گالیں سن کے یسوع کوں بابر گھن لے اؤں جلتے جیڑا جبوترے عبرانی زبان وچ گیتا اکھویندا ہا عدالت دے تختے بیٹھ۔^{۱۴} اے فسح دی تیاری دا ڈینے جھیبوں گھنٹے دے نیڑے۔ ول اؤں نے یہودیاں کوں آکھ ڈیکھو اے تباڈا بادشاہ^{۱۵}۔ ول او اوچی آواز نال آ کہن لگے کہ گھن ونج! اینکوں مصلوب کر! پیلطس نے اونہاں کوں آکھ کیا میں تباڈے بادشاہ کوں مصلوب کراں؟ وڈیرے کاہن نے جواب ڈے کہ قیصر دے علاوہ ساڈا کوئی بادشاہ نئیں^{۱۶}۔ اے سن کے اؤں نے اؤں کوں اونہاں دے حوالہ چا کیتا جو مصلوب کیتا ونج ول او یسوع کوں گھن گئے۔^{۱۷} لے او اپنی صلیب آپ چا کے اؤں جا تائیں بابر گیا جیڑی کھوڑی دی جا اکھواندی ہائی جیندھا ترجم عبرانی زبان وچ گنگلے^{۱۸}۔ اونہاں اونہاں نے اؤں کوں اوندے نال بے ڈو بندیاں کوں مصلوب کیتے کہ کوہک کوہک پاسے ڈوجھ کوں ڈوجھ پاسے لے یسوع کوں وچکار۔^{۱۹} ول پیلطس نے کتاب لکھوا کے صلیب لے لا ڈتا۔ اوندے وچ لکھا ہائی یسوع ناصری یہودیاں دا بادشاہ^{۲۰}۔ اؤں کتاب کوں بہوں سارے یہودیاں نے پڑھ۔ ایں کیت جو او جا جتھاں یسوع مصلوب تھیا ہائی شابر دے نیڑے لے او عبرانی - لتینی - یونانی وچ لکھا ہائی۔^{۲۱} یہودیاں دے وڈیرے کاہن نے پیلطس کوں آکھ جو یہودیاں دا بادشاہ نہ لکھ بلکہ اے کہ اؤں آکھ میں یہودیاں دا بادشاہاں^{۲۲}۔ پیلطس نے جواب ڈے کہ میں جو لکھ ڈے او لکھ ڈے۔^{۲۳} جیڑے ویلے سپاپان یسوع کوں مصلوب کر ڈے تان اؤں دے کپڑے گھن کے چار حصہ کیتے۔ ہر سپاہی کیتے حصہ اوند گرتے وی گدے۔ اے گرتے سلائی کولوں بغیر ہا^{۲۴}۔ ایں کیت اونہاں نے آپس آکھ کہ ایں کوں پھاڑوں نہ بلکہ ایں دے فرے پاؤں تان جو پتا لگے اے کیندا نکلدے۔ اے ایں کیت تھیا جو او نوشت پورا تھیوے جو آدھ کہ اونہاں نے میڈے کپڑے ونڈ گدے۔ لے میڈی پوشاکتے فرے پلے۔ سپاپانے ایوں ہی کیتے۔^{۲۵} لے یسوع دی صلیب دے نیڑے اوندی ماں لے اوندی ماں دی بہین مریم کلویاس دی ڈالتے مریم مگدلینی کھڑیاں ہن^{۲۶}۔ یسوع نے اپنی مانتے اؤں چیلے کون جیندے نال محبت رکھیندا ہائی نال کھڑے ڈیکھ کے ماں کوں آکھ اے تریمت! ڈیکھ تیڈا پتر اے^{۲۷}۔ ول چیلے کوں آکھ ڈیکھ تیڈی ماں اے تھیا اؤں ویلے او چلا اؤں کوں اپنے گھر گھن گئے۔^{۲۸} ایں دے بعد جڈاں یسوع نے جان گدے ہئی ہن ساریاں گالیں پوری تھی گئیں تان جو نوشت پورا تھیوے تان آکھ میں ترپا ہاں^{۲۹}۔ اونہاں سرکے نال بھریا ہوا ہک برتن رکھیا ہا وت اونہاں سرکے دے وچ ڈبوئے سینج کوں ڈوف دی شاخے رکھ کے اوندے منڈ نال لگے^{۳۰}۔ جڈاں یسوع نے او سرکے پیتے تان آکھ کہ تمام تھی گئے لے سر سٹ کے جان ڈے ڈی۔^{۳۱} چونکہ او تیاری دا ڈینا یہودیاں نے پیلطس کوں درخواست کیتی کہ اونہاں دیاں جنگاں توڑی ونجن لے لاشیں کوں لہا گدا ونج تان جو سبت دے ڈینے صلیب نہ راہوں کیوں جو او سبت ہک خاص ڈینا^{۳۲}۔ وت سپاپانے آکھ پلے ڈوجھ بندے دی جنگاں بہن چھوڑن جیڑے اوندے نال مصلوب تھن^{۳۳}۔ لیکن جڈاں اونہاں نے یسوع دے کول آکھ ڈٹھا کہ او مر گیلے تان اوندیاں جنگاں نہ بہنیاں۔^{۳۴} پر اونہاں وچوں ہک سپاہی نے بھلے دے نال اوندی پسلی وچ چھید چا کیت لے اوندے وچوں اوں ویلے لہوتے پان وگن لگے^{۳۵}۔ جئیں اے ڈٹھلے اؤں نے گواہی ڈتی اے اؤں دی گواہی سچی اے او جان دلے ہئی سچ آدھلے تان جو تسان وی ایمان گھن آؤ۔^{۳۶} اے گالیں ایں کیت تھنیاں ہن جو اے نوشت پورا تھیوے کہ اوندی کوئی ہڈی نہ توڑی ویسی^{۳۷}۔ ول ہک بیٹا نوشت آدھ کہ جئیں کوں اونہاں نے چھیدلے اوندے نظر کریسن۔^{۳۸} اونہاں گالیں دے بعد ارمتیہ دے راہوں لے یوسف نے جیڑا یسوع دا چیلہا (لیکن یہودیاں دے ڈر کولوں خفیہاں) پیلطس کولوں اجازت منگی کہ یسوع دی لاش گھن ونج۔ پیلطس نے اجازت ڈے ڈتی۔ وت او آکھ اوندی لاش گھن گئے^{۳۹}۔ اوں ویلے نیکدیمس وی لے جیڑا پلے یسوع دے کول رات کوں گیا ہائی لے پنچھا سیر دے قریب مرتے عود ملا کے گھن لے۔^{۴۰} اونہاں نے یسوع دی لاش گھن کے اؤں کوں سوئی کپڑے وچ خوشبودار شنبیاں دے نال کفنلے جیوں یہودیاں اچ دفن کرن دا دستور ہا^{۴۱}۔ لے جیڑی جلتے او مصلوب تھیا ہا اونہاں ہک باغ ہائی اے اؤں باغ اچ ہک نویں قبر ہائی جیندھ وچ کڈائیں کوئی نہ رکھیا گیا ہا^{۴۲}۔ پس اونہاں نے یہودیاں دی تیاری دے ڈینے دے پاروں یسوع کوں اٹھائیں رک چھوڑے کیوں جو اے قبر نیڑے۔

¹۔ ہفتہ دے پہلے ڈینہ مریم مگدلینی ایویں تڑکے جو اجاں اندھارا ہائی قبرتے آئی لے پتھر کو قبر تھوں پٹا ہوا ڈٹھا ²۔ ول او شمعون پطرس تے اوں ڈوجھ چیلے دے کول جینکوں یسوع بہوں عزیز رکھیندا ہائی بھجدی گئی تے اُنہاں کوں آکھ کے خداوند کوں قبر وچوں کڈھ کئی گھن گئین تے ساکوں پٹا کئی نئیں جو اوں کوں کیتھا رکھ۔ ³۔ پس پطرس تے او ڈوجھا چیلے نکل کے قبر دے ول گئے ⁴۔ او ڈوئیں نال نال بھجے گئے پر او ڈوجھا چیلے پطرس تھوں لگے ودھ کے قبرتے پہلے پُجا ⁵۔ اوں نے جُھک کے نظر ماری تے سوتی کپڑے پئے ڈٹھے پر اندر نہ گیا۔ ⁶۔

شمعون پطرس اوندے پچھ پچھ پُجلے اوں نے قبر دے اندر جاکے ڈٹھا کہ سوتی کپڑے پُھن ⁷۔ لے او رومال جیڑا اوندے سر دے نال بدھا ہوا ہا سوتی کپڑیاں دے نال نئیں بلکہ لپیٹا ہوا ہک جلتے الگ پیا ہا۔ ⁸۔ ایں پاروں ڈوجھا چیلے وی جیڑھا پہلے قبرتے آیا ہائی اندر گیلے اوں نے ڈیکھ کے یقین کیتے ⁹۔ کیوں جو او ہالی تک اوں نوشت کوں نہ جان دے جیندے مطابق اوں دا مردیاں وچوں زندہ تھیونا ضرور ہائی ¹⁰۔ ول اے چیلے ایہ گھر کوں واپس گئے۔ ¹¹۔ لیکن مریم باہر قبر دے کول کھڑی روندی راہی تے جڈاں روندے روندے قبر دے ول جھک کے اندر نظر ماری ¹²۔ ناں ڈو فرشتیاں کوں سفید کپڑے پلے پوٹھک کوں سر لے تے ڈوجھ کوں پاوندی بیٹھے ڈٹھا جتھاں یسوع دی لاش پئی ہائی ¹³۔ اُنہاں نے اوں کوں آکھ اے تریمت! تون کیوں روندی پئی؟ اوں نے اُنہاں کوں آکھ ایں کیتے کہ میڈے خداوند کوں چاکے گھن گئین تے پتا نئیں جو اوں کوں کیتھا رکھلے۔ ¹⁴۔ اے آکھ کے او بچھاں کوں پھر گئی تاں یسوع کوں کھڑے ڈٹھاتے نہ سنجھانا کہ اے یسوع ¹⁵۔ یسوع نے اوں کوں آکھ اے تریمت تون کیوں روندی پئی؟ کیوں گولیندی ودی پئی؟ اوں نے مالی سمجھ کے اوں کوں آکھ میاں اگر تون اوں کوں ایتھوں جاتلے تاں میکوں ڈس جھوڑ کہ اوں کوں کیتھاں رکھلے تاں جو میں اوں کوں گھن وںجاں۔ ¹⁶۔ یسوع نے اوں کوں آکھ مریم! اوں نے مڑکے اوں کوں عبرانی زبان اچ آکھ ربونی! یعنی آے استاد! ¹⁷۔ یسوع نے اوں کوں آکھ میکوں پتہ نہ لا کیوں جو میں ہالی تک پیو دے کول اوتے نئیں گیا لیکن میڈے بھراواں دے کول ونج کے اُنہاں کوں آکھ کہ میں اپنے پیو تے تباڈے پیو تے اپنے خداتے تباڈے خدا دے کول اوتے ویندا ہاں ¹⁸۔ مریم مگدلینی نے آکے چیلیاں کوں خبر ڈتی کہ میں خداوند کوں ڈٹھے لے اوں نے میکوں اے گالیں آکھیں۔ ¹⁹۔ ول اوں ڈینوار جیڑا ہفتہ دا پہلا ڈینہا شام دے ویلے جڈاں اُنہاں دے بوئے جتھاں چیلے تے یہودیاں دے ڈر کولوں بند بن یسوع آکے وچ کھڑا تھی گئے لے اُنہاں کوں آکھ تباڈی سلامتی تھیوے! ²⁰۔ لے اے آکھ کے اوں نے اپنے تھانے پسیلی کوں اُنہاں کوں ڈکھلے پس چیلے خداوند کوں ڈیکھ کے خوش تھے۔ ²¹۔ یسوع نے ول اُنہاں کوں آکھ تباڈی سلامتی تھیوے! جیویں پیوئے میکوں گھلیلے اوں ویں میں وی تباکوں گھلینداں ہاں ²²۔ اے آکھ کے اُنہاں تے پُھک ماری لے اُنہاں کوں آکھ روح القدس گھنو ²³۔ جنہاں دے گناہ تسناں بخشو اُنہاں دے بخش گئے۔ لے جنہاں دے گناہ تسناں نہ بخشو اُنہاں دے قائم رکھ گئے۔ ²⁴۔ پر اُنہاں بارہاں وچوں ہک بندہ یعنی توما جیکوں توما آدھن یسوع دے آون دے ویلے اُنہاں دے نال ہا ²⁵۔ پس باقی چیلے اوں کوں آکھ لگے اساں خداوند کوں ڈٹھلے پر اوں نے اُنہاں کوں آکھ جڈاں توڑیں میں اوندے تھان وچ کلاں دے شیک نہ ڈیکھ گھناں لے اُنہاں کلاں دے شیکاں وچ اپنی اُنکل نہ گھت گھناں لے اپنا پتہ اوندی پسیلی وچ نہ گھت گھناں کڈائیں وی یقین نہ کریساں۔ ²⁶۔ اٹھ ڈیں دے بعد جیڑے ویلے اوندے چیلے ول اندر بن لے توما اُنہاں دے نال ہا بوئے وی بند بن یسوع نے اُنہاں دے وچ کھڑے تھی کے آکھیا تباڈی سلامتی تھیوے ²⁷۔ ول اوں نے توما کوں آکھیا اپنی انگلی میڈے کول گھن آتے میڈے تھان کوں ڈیکھ لے اپنا پتہ میدی پسیلی وچ گھت کے ڈیکھ لے اعتقاد نہ تھی بلکہ اعتقاد رکھ۔ ²⁸۔ توملے جواب اچ اوں کوں آکھ اے میڈے خداوند! اے میڈے خداوند! ²⁹۔ یسوع نے اوں کوں آکھ تون تاں میکوں ڈیکھ کے ایمان گھن آیا پئی۔ مُبارک بن او جیڑے ڈیکھ بغیر ایمان گھن لے بن۔ ³⁰۔ یسوع نے بہوں سارے معجزے چیلیاں دے سامنے ڈکھلے جیڑے ایں کتاب اچ لکھ نئیں گئے ³¹۔ لیکن اے ایں کیتے لکھ گئے جو تُساں ایمان گھن آؤ کہ یسوع ای خدا دا پتر مسیح لے ایمان گھن کے اوندے ناں اچ حیاتی پاؤ۔

^۱۔ این گالیں دے بعد یسوع وُل اپنے آپ کو تبریاس دے جھیل دے کنڈے چیلیانے ظاہر کیتے آئیوں ظاہر کیتے^۲۔ شمعون پطرس نے توم جیڑا توام کبلاندے تین ایل جیڑا فائ دا ہائیے زیدی دے پُرتے اوندے چیلیاں وچوں ڈو بے بندے جمع ہن^۳۔ شمعون پطرس نے اُنہاں کوں آکھ میں مچھی دے شکار کوں ویندا ہاں۔ اُنہانے اؤں کوں آکھ اسان وی تیدے نال جُلدے ہئیں۔ او نکل کے کشتی وچ چڑھ گئے پر اؤں رات کجھ نہ پھدے۔^۴ سویر تھیندے ہی یسوع کنڈے آ کھڑا تھیا پر چیلیانے نہ سنجھلے جو اے یسوع^۵۔ پس یسوع نے اُنہاں کوں آکھ بالو تہاڈے کول کجھ کھاو کیتے؟ اُنہانے جواب دتا کہ نہیں^۶۔ اؤں نے اُنہاں کوں آکھ کشتی دے سچ پاسے جال سٹیسو تان نیسو۔ پس اُنہانے سٹے مچھیاں دے ڈھیر ہوؤں دے پارؤں چھک نہ سگے۔^۷ این کیتے اؤں دے چیلیانے جیندے نال یسوع محبت رکھیندا ہائی پطرس کوں آکھ اے تان خداوندے۔ پس شمعون پطرس نے اے سُن کے جو خداوندے تان گُرتا کنڈ دے نال بدھا کیوں جو او ننگا ہا لے جھیل وچ جھال چا ماری^۸۔ لے باقی جیلے جھوٹی کشتیاں وچ چڑھ کے مچھیاں دا جال جھکیندے پھلے کیتے کیوں جو او کنڈے تھوں کجھ دُور نہن بلکہ اندازاً ڈو سو پتھ دا فاصلہ ہائی^۹۔ جیڑے ویلے کنڈے لٹھن تان اُنہانے کوئلیاں دی بھلے اوندے لے مچھی رکھی ہوئی ڈٹھی۔^{۱۰} یسوع نے اُنہاں کوں آکھ جیڑیاں مچھیاں ٹسان پے نیپاں ہن اُنہاں وچوں کجھ گھن آؤ^{۱۱}۔ شمعون پطرس نے چڑھ کے کبک سو ترونجھا وڈیاں مچھیاں دے نال بھریا ہوا جال کنڈے چھک پر مچھیاں دے ڈھیر باجوں جال نہ پھٹیا۔^{۱۲} یسوع نے اُنہاں کوں آکھ آؤ ٹکر کھا گھن لے چیلیاں وچوں کئیں کوں جرات نہ تھئی جو اوندے کولوں پُچھ کہ تُوں کون ہئیں؟ کیوں جو او جان دے کہ خداوند اے^{۱۳}۔ یسوع لے لے روئی گھن کے اُنہاں کوں دتی۔ این طرح مچھی وی دتی^{۱۴}۔ یسوع مویاں وچوں جی اُٹھن دے بعد اے تریجھی وار چیلیانے ظاہر تھئے۔^{۱۵} جیڑے ویلے اُنہانے ٹکر کھا گدے تان یسوع شمعون پطرس کوں آکھ اے شمعون یوحنا دے پُتر کیا تُوں اِنہاں کولوں ڈھیر میڈے نال محبت رکھیندا ہئیں؟ اؤں نے اؤں کوں آکھ ہاں خداوند تُوں تان جان دا ہئیں جو میں تیکوں عزیز رکھیندا ہاں۔ اؤں نے آکھ تُوں میڈیاں بھيڈاں چرا^{۱۶}۔ اؤں نے وُل اؤں کوں آکھ اے شمعون یوحنا دے پُتر کیا تُوں میڈے نال محبت رکھیندا ہئیں؟ اؤں نے آکھ ہاں خداوند تُوں تان جان دا ای ہئیں کہ میں تیکوں عزیز رکھیندا ہاں۔ اؤں نے اؤں کوں آکھ تُوں میڈیاں بھيڈاں دی گلہ بانی کر۔^{۱۷} اؤں نے تریجھی وار اؤں کوں آکھ اے شمعون یوحنا دے پُتر کیا تُوں میڈوں عزیز رکھیندا ہئیں؟ اے جو تریجھی وار اؤں کوں آکھیا ہا کیا تُوں میڈوں عزیز رکھیندا ہئیں این دے پارؤں پطرس نے اُداس تھی کے اؤں کوں آکھ اے خداوند تُوں تان سارا کجھ جان دا ہئیں۔ تیکوں تان پتا اے میں تیکوں عزیز رکھیندا ہاں۔ یسوع نے اؤں کوں آکھ تُوں میڈی بھيڈاں دی گلہ بانی کر^{۱۸}۔ میں تیکوں سچ آدھا ہاں کہ جڈاں تُوں جوان ہائی تان آپ ای اپنی کنڈ بھیندا ہاویں لے جتھاں چاہندا ہاویں بھردا ہاویں پر جڈا بڈھا تھی وپسین اپنہ پتھ لمہ کر گھنسیں۔ دوجھا بندہ تیدے کنڈ بھنسی لے جتھاں تیدے دل نہ کریسی اُنھا گھن وپسی۔^{۱۹} اؤں نے اِنہاں گالیں تھوں اشارہ کیتے کہ او کیوں جئیں موت تھوں خدا دا جلال ظاہر کریسی لے اے آکھ کے اؤں کوں آکھ میڈے پچھ آ وچ۔^{۲۰} پطرس نے مڑکے اؤں جیلے کو پچھ آندے ڈٹھا جئیں دا نال یسوع محبت رکھیندا ہائی۔ جئیں شام دے کھاو ویلے اؤں دے سینہ دا سبارا گھن کے پوچھا ہائی کہ اے خداوند تیدے پکڑوان آلا کون پے؟^{۲۱}۔ پطرس نے اؤں کوں ڈیکھ کے یسوع کوں آکھ اے خداوند اؤں دا کیا حال تھیسے؟^{۲۲}۔ یسوع نے اؤں کوں آکھ اگر میں چاہندا جو اے میڈے آون تک رُکا رہے تان تیکو کیا؟ تُوں میڈے پچھ آ^{۲۳}۔ پس بھراواں وچ اے گل مشہور تھی گئی کہ او جیلا نہ مرسی لیکن یسوع نے اؤں کوں اے نہ آکھا ہائی جو اے نہ مرسی بلکہ اگر میں چاہواں کہ اے میڈے آون تائیں رُکا رہے تان تیکو کیا؟^{۲۴}۔ اے اوو چیلے جیڑا اِنہاں گالیں دی گواہی دیندے لے جئیں اے کوں لکھلے لے اسان جان دے ہاں کہ اؤں دی گواہی سچ ہے۔^{۲۵} ایندے علاوہ ہوں سارے کم ہن جیڑے یسوع کیتے اگر او الگ الگ لکھ ویندے تان میں جان دا ہاں کہ جیڑیاں کتاباں لکھی ویندی تان دُنیا وچ اُنہاں دی جان نہ تھیوے۔

Acts

Chapter 1

^۱۔ میڈے پیارے تھیٹلس! میں تیکو پہلے وی یک رسالہ اِنہاں ساریاں گالیں دے بارے وچ لکھیا ہائی جو یسوع شروع وچ کریندا رہے۔ سیکھاندا وی رہا۔^۲ اؤں ڈیں تائیں جڈاں میں اوہ اُنہاں رسولان کوں جنہاں اؤں کوں جُنیا ہائی رُوح القدس دے وسیلے نال حکم دے کے لے جانا گیا ہا۔^۳ اؤں نے ڈکھ ساہوں دے بعد ہوں سارے ثبوتان دے نال اپنے آپ کو اُنہانے جیوندا ظاہر وی کیتا۔ وُل اوہ چاہی ڈیں تائیں اُنہاں کوں نظر بند خدا دی بادشاہی دیاں گالیں آدھا رہا۔^۴ لے اُنہاں دے نال مل کے اُنہاں کوں حکم دتا کہ یروشلم دے باہر نہ ونجو بلکہ باپ دے اؤں وعدے دے پورا تھیوں دے منتظر راہو جیندا ذکر ٹسان میڈے کولوں سُن چکے او۔^۵ کیوں جو یوحنا نے تان پانی نال بپتسم دتا ہا پتر ٹسان تھوڑے ڈنیاں دے بعد رُوح القدس نال بپتسم پاسو۔^۶ وُل اُنہانے جمع تھی کے اؤندے کولوں لے پُچھیا جو اے خداوند! کیا تُوں ایس ویلے اسرائیل کو وُل بادشاہی ڈیسیں؟۔^۷ اؤں نے اُنہاں کوں آکھیا اُنہاں ویلیانے معیاد ان دا جاننا جنہاں کوں باپ نے اپنی اختیار وچ رکھیا ہے تہاڈا کم نہیں۔^۸ پتر جڈاں رُوح القدس تہاڈے نازل تھیسے۔ ٹسان طاقت پاسو لے یروشلمیہ سارے یہودیتے سامریہ اچ بلکہ زمین دے اخیر تک میڈے گواہ تھیسو۔^۹ اے آکھ کے اوہ اُنہاں دے ڈیدھیاں ڈیدھیاں لے جانا گیا۔ تیک بدلے اؤں کوں اُنہاں دیاں اکھیاں تُوں لُکا گدا۔^{۱۰} لے اؤں دے ویندے ویلے جڈاں اوہ آسمان آل غور نال ڈیدھ پتھن تان ڈیکھو ڈو آدمی چٹے کپڑے پتھوئے اُنہاں دے کول آکھڑے تھے۔^{۱۱} لے آکھن لگے آے گیلی مردو! ٹسان کیوں کھڑے آسمان دے ولے ڈیدھو؟ ایہو یسوع جیڑا تہاڈے کولوں آسمان تے جانا گیا۔ ایہو ای وُل آسی جیویں ٹسان اؤں کوں آسمان تے ویندیاں ہویاں ڈٹھلے۔^{۱۲} تان وُل اوہ اؤں پیڑا تھوں جیڑا ریتوں دا پیڑا اکھواندے لے یروشلم دے نیڑے سبت دی منزل دے فاصلے یروشلم کوں وُل گئے۔^{۱۳} لے جیڑے ویلے اؤں دے وچ وڑے تان اؤں بالا خلفتے چرھ

جیندے وچ اوہ یعنی پطرس، یوحنا، یعقوب، اندر یاس، فلپس، توماس، برتلمائی، متی، حلفی دا پتر یعقوب، شمعون زبولیس، یعقوب دا پتر، یہودا، رائے۔^{۱۴} اے سارے دے سارے تھوڑی جہیاں زنانیاں آتے یسوع دی ماں مریم، اوندے بھراواں دے نال یک دِل تھی کے دعا اچ لگ راہ۔^{۱۵} آتے اُنہاں ڈیواراں اچ پطرس بھراواں اچوں جیہڑاں اندازاً یک سو وہی دی جماعت ہائی کھڑا تھی کے اکھن لگا۔^{۱۶} آتے بھراوؤ اؤں لکھوئے دا پورا تھوونا ضرور ہا جو روح القدس داؤد دے مُن وچوں اؤں یہودا، دے حق اچ پہلے تھوں آکھیا ہا جو یسوع دے پھدواؤں آلیاں دا رائے تھا۔^{۱۷} کیوں جو اوہ ساڈے وچوں گنیا گیا ہلّے اُونے ایں خدمت دا حصہ پاتا ہا۔^{۱۸} (اؤں نے بدکاری دی کمائی نال یک پیلی گدی تے سر دے بھار ڈٹھلے اؤندا ڈھڈ پھٹ گئے ساریاں اندراں نکل آئیاں۔^{۱۹} آتے اے یروشلم دے سارے راہوں آلیاں کو پتا لگ گیا۔ ایتھاں تاک کہ اؤں پیلی دا ناں اُنہاں دی زبان اچ بقل دماہے گیا یعنی لہو دی پیلی)۔^{۲۰} کیونکہ زبور وچ لکھا لاتھ جو اؤندا گھر اُچڑ ویسی، آتے اؤں دے وچ کوئی راہوں آلا ناں راہسی آتے اؤں دا عہدہ کوئی ڈوجھا گھن گھنسی۔^{۲۱} وُل جین تائیں خداوند یسوع ساڈے نال آندا ویندا رہا یعنی یوحنا دے پتسم تھوں گھن کے خداوند دے ساڈے نال تھوں چلتے وچن تائیں جیہڑا برابر ساڈے نال راہا۔^{۲۲} چاہدے اُنہاں وچوں یک بندا ساڈے نال اؤں دے جیون دا گواہ بنے۔^{۲۳} وُل اُنہاں دے ڈو کو پیش کیتا یک یوسف کو جیہڑا برسبا اکھواندے آتے جیندا لقب یوسٹس ہے۔ ڈوجھا متیاہ کو۔^{۲۴} آتے اکھ کہ دُعا کیتی کہ اے خداوند! تون جو ساریاں دی دِلان دی جان دا بئیں۔ ایہ ظاہر کر کہ اُنہاں ڈویاں وچوں تون کئیں کو چنلے۔^{۲۵} کہ اوہ ایں خدمت رسالت دی جاہ گھن جیکوں یہودا، چھوڑ کے اپنی جاہ لگا گیا۔^{۲۶} وُل اُنہاں دے بارے وچ فُرع پلستے فُرع متیاہ دے ناں نکلے۔ وُل اوہ اُنہاں گیارہ رسولان دے نال شمار تھیا۔

¹۔ جڈاں عید پنتکُست دا ڈیں آیا تا اوہ سارے ہکی جاتے جمع پَن۔²۔ کہ ابڑگت آسمان تھوں ایہو جئی آواز آئی جیویں زور نال اندھاری دا سٹاٹا ہوئے لَہ اوندے نال سارا گھر جتھاں اوہ بیٹھن گونج گیا۔³۔ لَہ اُنہاں کو جیویں بھا پوئے ایویں پھنڈیاں ہویاں زبانان ڈکھائی ڈیتے اُنہاں وچوں ہر پکتے اوہ آکے رُک گیاں۔⁴۔ لَہ اوہ سارے روح القدس نال بھر گئے غیر زبانان بولن لگ پئے جیویں روح اُنہاں کو بولن دی طاقت بخشی ہا۔⁵۔ لَہ ہر قوم اچوں جیڑے آسمان دے تلپن خدا ترس یہودی یروشلم اچ رہندے پَن۔⁶۔ جیڑے ویلے ایہ آواز آئی تاں لوگاں دی بہوں وڈی بھیڑ لگ گئی لَہ لوگ حیران رہ گئے کیوں جو ہر پکتے کو ایہو سٹائی ڈیندا ہا جو ایہ میڈی بولی بولیندے پَن۔⁷۔ لَہ سارے حیران تھی گئے تعجب کرکے آکھن لگے ڈیکھو! ایہ بولن لَہ کیا سارے گلیل دے راہوں لَہ نئیں؟⁸۔ ول اسان کیوں ساڈے وچوں ہر پکتے ایہ ملے ملے دی بولی سُن دلے؟⁹۔ حالانکہ اسان پار تھیے مادیے عیلامیے مسویتامیے یہودیے کڈکیے پُنتُلسے آسیہ۔¹⁰۔ لَہ فروگیے پمفیلیے مصرے لیوا دے علاقہ دے راہن لَہینجو کرینے دی طرف لَہ رومی مسافر خواہ یہودی خواہ اُنہاں دے مُریدے کریتے عرب پَن۔¹¹۔ پر اپنی اپنی زبان اچ اُنہاں تھوں وڈے وڈے کماں دا بیان سُنندے پَن۔¹²۔ سارے حیران تھی گئے لَہ گھبراہٹ ڈوچھ کو آکھن لگے کہ ایہ کیا تھیندا پئے؟¹³۔ لَہ بعض لوگاں مذاق کرکے آکھیا جو ایہ تازہ لَہ دے نشہ وچ پَن۔¹⁴۔ پر پطرس اُنہاں گیاراں دے نال کھڑا تھیے اپنی اُچی آواز نال لوگاں کو آکھیا کہ ایہ یہودیے ایہ یروشلم دے سارے راہن آلیو! ایہ جان گھنوتے کن لاکے میڈی گالہیں سنو۔¹⁵۔ کہ جیویں تُساں سمجھدے ہو ایہ نشہ اچ نئیں کیونکہ حالی تاں ڈیں ہی چڑھیلے۔¹⁶۔ بلکہ ایہ اوہ گالہے جو یوایل نبی دی راہیں آکھی گئی ہائی کہ۔¹⁷۔ خدا فرماندے کہ آخری ڈہاں اچ ایویں تھیسکے میں اپنی روح وچوں ہر بندے کو ڈیساں لَہ تہاڈے بُترے تہاڈی چھویراں نبوت کریسن لَہ تہاڈے جوان رویلے تہاڈے بڈھ خواب ڈیکھ سن۔¹⁸۔ بلکہ میں اپنے بندے بندیاں دے وی اُنہاں ڈہاں وچ اپنے روح وچوں اُنڈیلساں لَہ اوہ نبوت کریسن۔¹⁹۔ لَہ میں لَہ آسمانے عجیب کمت تہ زمینے نشانیاں یعنی خونے آگتے دھوئیں دا بڈل ڈیکھیسان۔²⁰۔ سیجھ کالائے چن خون تھی ویسی۔ میں دے کولوں پلے کہ خداوند دا عظیم جلیل ڈیں آوے۔²¹۔ لَہ ایویں تھی سی کہ جو کوئی خداوند دا ناں گھن سی نجات پاسی۔²²۔ اے اسرائیلیو! ایہ گالہیں سُنو کہ یسوع ناصری پکتے بندہ جیندا خدا دی طرفوں تھینا تہاڈے اُنہاں معجزیائے عجیب کماں نشانیاں تھوں ثابت تھیا جو خدا نے اُون دے معرفت تہاڈے درمیان ڈکھلے۔ چنانچہ تُساں آپ ای جان دے پوے۔²³۔ جڈاں اوہ خدا دے مقررہ انتظامے جو پلے ڈسایا گیا ہا اوندے موافق پکڑوایا گیا تاں تُساں بے شرع لوگاں دے تھان تھوں اُون کو مصلوب کرواکے مار سٹے۔²⁴۔ پر خداوند موت دے بند کھول کے اُون کو زندہ کیتے کیوں جو ممکن نہا کہ اوہ اُون دے قبضہ وچ رہندا۔²⁵۔ کیونکہ داؤد اوندے حق اچ آدھ کہ میں خداوند کو ہمیشہ اپنے سامنے ڈبھا رہا۔ کیوں جو اوہ میڈے سچ پاسے تاں جو میکو کوئی شے پلا نہ سکے۔²⁶۔ میں دے پاروں میڈا دل بہوں خوش تھیا لَہ میڈی زبان شاد بلکہ میڈا جسم وی اُمید اچ قائم رہیسی۔²⁷۔ میں کیتے کہ تُو میڈی جان کو عالم ارواح وچ نی چھوڑیسیں لَہ نہ اپنے مقدس دے سڑن دی نوبت آوے ڈیسیں۔²⁸۔ تُوں میکوں زندگی دیاں راہواں ڈسائیاں پَن۔ تُوں میکوں اپنے دیدار دے پاروں خوشی نال بھر ڈیسیں۔²⁹۔ اے بھراو! میں قوم دے بزرگ داؤد دے حق اچ تہاڈو دلیری نال آکھ سگدا ہاں کہ اوہ مرے ولا دفن وی تھیلے لَہ اُون دی قبر آج تائیں ساڈے وچ موجود ہے۔³⁰۔ پس نبی تھی کے لَہ ایہ جان کے کہ خداوند نے اُنہاں قسم کھادی ہے جو تہیڈی نسل تھوں پکتے بندے کو تہیڈے تختے بلہیساں۔³¹۔ اُونہ پشیم گویں دے طورے مسیح دے جی اُنہن دا ذکر کیتے جو نہ اوہ عالم ارواح وچ چھوڑا گئے نہ اُون دے جسم دے سڑن دی نوبت پَنچی۔³²۔ میں یسوع کو خداوند زندہ کیتے جیندے اسان سارے گواہیں۔³³۔ پس خدا دے سچتے تھوں سر بلند تھی کے لَہ اپنے باپ تھوں اوہ روح القدس حاصل کرکے جیندا وعدہ کیتا گیا ہا اُونہ ایہ نازل کیتے جو تُساں ڈبھتے سُنندے ہو۔³⁴۔ کیونکہ داؤد تاں آسمانے نئیں چڑھیا لیکن اوہ آپ آدھ کہ خداوند نے میڈے خداوند کو آکھ میڈے سچتے بیٹھ۔³⁵۔ جڈاں تائیں میں تہیڈے دشمنان کو تہیڈے پیراں تہ دی چوکی نہ کر ڈیواں۔³⁶۔ پس اسرائیل دا سارا گھرانہ یقین جان گئے جو خداوند نے اُون یسوع کو جینکو تُساں مصلوب کیتے خداوند وی کیتے مسیح وی۔³⁷۔ جیڑے ویلے اُنہاں نے اپنے سُنییاں تاں اُنہاں دے دلاں تہ سٹ لگی تاں پطرس نے باقی رسولان کو آکھ جو اے بھراو! اسان کیا کروں؟۔³⁸۔ پطرس نے اُنہاں کو آکھ کہ توبہ کرو لَہ تہاڈے وچوں ہر پکتے اپنے گناہاں دی معافی کیتے یسوع مسیح دے ناں اچ بیتسم گھنے تاں تُہاکوں روح القدس انعام اچ ملیسی۔³⁹۔ میں کیتے کہ ایہ وعدہ تُساں تہاڈی اولاد لَہ اُنہاں سارے دُور دے لوگاں کیتے وی جیناں کو خداوند ساڈا خدا اپنے کول سڈیسی۔⁴⁰۔ لَہ اُونہ بئی بہوں ساریاں گالہیں جتا جتا کہ اُنہاں کو ایہ نصیحت کیتی جو اپنے آپ کو ایہ تہیڈی قوم تھوں بچاؤ۔⁴¹۔ پس جیناں لوگاں نے اُون دا کلام قبول کیتا اُنہاں نے بیتسم گدا لَہ اُون ڈیں ہی ترے ہزار بندیاں دے قریب اُنہاں وچ مل گئے۔⁴²۔ لَہ ایہ رسولان تھوں تعلیم پاوئے رفاقت رکھن اچتے روٹی توڑنے دے اُچار کرن اچ مشغول راہے۔⁴³۔ لَہ ہر بندہ خوفزدہ تھی گیا لَہ بہوں سارے عجیب کمتے نشان رسولان دے ذریعہ تھوں تھیندے پَن۔⁴⁴۔ لَہ جیڑے ایمان گھن لَہن اوہ ساری پکتے راہندے پَن لَہ ساریاں سُنییاں اچ شریک پَن۔⁴⁵۔ لَہ اپنا مال و اسباب وچ وچ کبر پکتے دی ضرورت دے موافق ساریاں کو وڈ ڈیندے پَن۔⁴⁶۔ لَہ ہر روز یک دل تھی کپکل اچ جمع تھیندے پَن گھراں اچ روٹی توڑکے خوشی سادہ دلی نال ٹکر کھاندے پَن۔⁴⁷۔ لَہ خدا دی حمد کریندے لَہ ساریاں لوگاں کو چنگ لگدے پَن لَہ جیڑے نجات پا گھن دے پَن اُنہاں کو خداوند روز اُنہاں وچ ملا ڈیندا ہا۔

¹۔ پطرس سے یوحنا دُعا دے ویلے یعنی ڈوپاہراں توں بعد پیکل کُؤ ویندے پتہن۔ ²۔ لے بندے جماندرو لنگڑے کُؤ گھن کے آندے پتہن جینکُؤ ہر روز پیکل دے اُؤں دروازے تہا ڈیندے جیندا ناں خوبصورت اکھواندے تان جواوہ پیکل اچ و نجن آلیاں کولوں کجھ منگ۔ ³۔ جیڑے ویلے اُؤں پطرس سے یوحنا کُؤ پیکل اے ویندے پتہن تہا تان اُؤں کولوں بھیک منگی۔ ⁴۔ پطرس سے یوحنا اُؤں کُؤ غور نال ڈیکھ کے پطرس نے آکھیا ساڈی پاسے ڈیکھ۔ ⁵۔ اوہ اُنہاں کولوں کجھ ملن دی تانگتے اُنہاں کو ڈیکھن لگا۔ ⁶۔ پطرس نے آکھیا چاندی سونا تان میڈے کولے کتہ ناں پر جو میڈے کولے اوہ تیکو ڈے ڈیندا ہاں۔ یسوع مسیح ناصری دے ناں تھوں چل پھر۔ ⁷۔ لے اُوندے سجا پتہ پکڑ کے اُؤں کُؤ اُٹھایا لے اُؤں ویلے اُؤں دے پیرتے گئے مضبوط تھی گئے۔ ⁸۔ لے اوہ چھلانگ لاکے کھڑا تھی گیا لے چلن پھر لگ پیلے چلدا چھلانگاں مریندے خدا دی حمد کریندا اُنہاں دے نال پیکل وچ گیا۔ ⁹۔ لے سارے بندیاں اُؤں کو چلے پھر دے خدا دی حمد کریندیاں ہویاں ڈیکھ کے۔ ¹⁰۔ اُؤں کو سُنجلے کہ ایہ تان اُویہ جیڑا پیکل دے خوب صورت دروازے اچ بیٹھا بھیک منگدا ہا لے اوہ اُؤں ماجرے تھوں جیڑا اُوندے تھیا ہا ہوں حیران تھے۔ ¹¹۔ جڈاں اوہ پطرس سے یوحنا کُؤ پکڑے کے کھڑا ہا تان سارے بندے ہوں حیران تھی کے اُؤں برآمدے دی طرف جیڑا سلیمان دا اکھویندا ہا اُنہاں دے کول بھج لے۔ ¹²۔ پطرس نے ایہ ڈیکھ کے بندیاں کُؤ آکھیا آے اسرائیلیو! ایندے تسان کیوں تعجب کریندے۔ پتہ ساکُؤ کیوں ایں طرح ڈیدھو کہ گویا اساں اپنی قدرت دینداری نال یں بندے کُؤ چلدا پھر دا کیتے؟ ¹³۔ ابراہامے اضحاقے یعقوب دے خدا یعنی ساڈے پیو ڈاڈا دے خدائے اپنے خادم یسوع کُؤ جلال تے جینکُؤ تسان پکڑوا وی ڈتا لے پیلاطس نے اُؤں کُؤ چھوڑ ڈیوں دی کوشش وی کیتی پر تسان اُؤں دے سامنے اُؤں دا انکار کیتے۔ ¹⁴۔ تسان اُؤں قدوسے راستباز دا انکار کیتے درخواست کیتی جو پک خونی تہاڈی خاطر چھوڑ ڈتا ونج۔ ¹⁵۔ پر زندگی دے مالک کُؤ قتل کیتا جینکُؤ خدائے مُردیاں وچوں زندہ کیتا۔ ایں دے اسان گواہاس۔ ¹⁶۔ اُوندے ای نائے اُؤں ایمان دے وسیلے نال جیڑا اُوندے نائے یں بندے کُؤ مضبوط کیتا جینکُؤ تسان ڈیدھو لے جان دے بے شک اُؤں ایمان جیڑا اُؤں دے وسیلے نالے ایہ مکمل تندرستی تسان ساریاں دے سامنے اُؤں کُؤ ڈتی۔ ¹⁷۔ لے تسان آے بھراوؤ! میں جان دا ہاں کہ تسان ایہ کم نادانی نال کیتا لے ایویں ای تہاڈے سرداراں دے وی کیتا۔ ¹⁸۔ پر جنہاں گالہیں دی خدائے سارے نبیاں دی زبانی پہلے ای خبر ڈتی ہائی کہ اُوندے مسیح ڈکھ چاسی اوہ اُؤں دے ایویں ای پورا کیتے۔ ¹⁹۔ پس توبہ کرو تے رجوع گھن آؤ تان جو تہاڈے گناہ مثلے و نجن لے ایں طرح خداوند دی طرفوں تازگی دے ڈیں آؤں۔ ²⁰۔ لے اوہ اُؤں مسیح کُؤ جیڑا تہاڈے کیتے مقرر تھیا ہے یعنی یسوع کُؤ گھلے۔ ²¹۔ ایہ ضرور ہے کہ اوہ آسمان وچ اُؤں ویلے تک رہے جڈاں تائیں کہ اوہ ساریاں شہیاں بحال نہ کیتیاں و نجن جنہاں دا ذکر خدائے اپنے پاک نبیاں دی زبانی کیتلے جو دُنیا دے شروع تھوں تھیندے آؤں۔ ²²۔ آخر موسیٰ نے آکھ کہ خداوند خدا تہاڈے بھراواں وچوں تہاڈے کیتے میڈے جیہا پک نبی پیدا کریسی۔ جو کجھ اوہ تہا کُؤ آکھسی اُؤں دی سُننا۔ ²³۔ لے ایویں تھیںسی کہ جیڑا بندہ اُؤں نبی دی نہ سُن سی اوہ اُمت وچوں بریادکر ڈتا ویسی۔ ²⁴۔ بلکہ سیموئیل تھوں گھن کے پچھل جتہ وی نبیاں دے کلام کیتے اُنہاں ساریاں دے اُنہاں دیواراں دی ڈتی ہے۔ ²⁵۔ تسان نبیاں دے بال بچتے اُؤں عہد دے شریک ہو جیڑا خدائے تہاڈے پیو ڈاڈے دے نال بدھا ہا جڈاں ابراہام کُؤ آکھیا کہ تہڈے بال بچیاں دے نال دُنیا دے سارے تیر برکت پاسن۔ ²⁶۔ خدائے اپنے خادم کُؤ چاکہ پہلے تہاڈے کول گھلیا تان جو تہاڈے وچوں پرک کُؤ اُوندیاں بدیاں توں پٹاکے برکت دیوے۔

۱۔ جڈاں اوہ بندیاں کُو ایہ آدھپے ہن تان کاہن پیکل دا سردارے صدوقی اُنہاں چڑھ لے۔ ۲۔ اُنہاں بھوں دُکھ کیتا کیونکہ ایہ بندیاں کُو تعلیم دیندے یسوع دی مثال دے ک مُردیاں دے جی اُٹھن دی مُنادی کریندے۔ ۳۔ لے اُنہاں اُوں کُو پکڑے دُوجھ دُیں تک حوالات اِج رکھیا کیونکہ شام ہو گئی تھی۔ ۴۔ پُر سُنن کلام دے آلیاں وچوں بھوں سارے ایمان گھن لے۔ اِتھوں تائیں ک مُرداں دی تعداد پنج ہزار دے قریب تھی گئی۔ ۵۔ دُوجھ دُیں ایویں تھیا ک اُنہاں دے سردارے بزرگتہ فقہ۔ ۶۔ لے سردار کاہن حناتہ کائفاتہ بوحناتہ اسکندرے جتہ سردار کاہن دے گھریلے دے ہن یروشلم اِج کتھ تھے۔ ۷۔ لے اُنہاں دے وچ کھڑا کرکے پُچھن لگے ک تُوں ایہ کم کنیں دی قُدرت نال کیتے؟ ۸۔ اُوں ویلے پطرسے رُوح القدس نال بھر یح کے اُنہاں کُو آکھیا۔ ۹۔ آے اُمت دے سرداروے بزرگو! اگر آج ساڈے کولوں اُوں احسان دے بارے پُچھیا ویندے جو یک کمزور بندے تھیا ک اوہ کیویں چنگا تھی گیا۔ ۱۰۔ تان تُساں سارے اسرائیل دی ساری اُمت کُو بت لگ ونجے ک یسوع مسیح ناصری جینکُو تُساں مصلوب کیتے خدانے مُردیاں وچوں زندہ کیتے اُوں دے ای نال اِج ایہ بندہ بُھاڈے سامنے تھیک تھاک کھڑا۔ ۱۱۔ ایہ اوہ پتھرے جینکُو تُساں بھوں حقیر جلتے اوہ کون دے سرے دا پتھر تھی گیا۔ ۱۲۔ لے کئیں دُوجھ دے وسیلے نال بخشش نئیں کیونکہ آسمان دے تلے بندیاں کُو کُئی دُوجھا نال نئیں دُتا گیا جیندے وسیلے نال اسان بخشہ ونجے۔ ۱۳۔ جڈاں اُنہاں پطرسے یوحنا دی دلیری دُٹھی لے پتہ کیتا جو ایہ آن پڑھتے ناواقف بندے تان حیران تھیا۔ ۱۴۔ ول اُنہاں کُو سنجھلے ک ایہ یسوع دے نال رہے۔ ۱۵۔ لے اُوں بندے کُو جیڑا چنگا تھیا ک اُوں دے نال کھڑا دیکھ کے کجھ خلاف نہ آکھ سکے۔ ۱۵۔ پُر اُنہاں کُو صدر عدالت تھوں باہر ونجن دا حکم دے آیس اِج مشورہ کرن لگے۔ ۱۶۔ ک اسان اِنہاں بندیاں دے نال کیا کروں؟ کیونکہ یروشلم دے سارے راہوں آلیاں چانن ہے ک اُنہاں تھوں یک معجزہ ظاہر تھیا لے اسان اُوں دا انکار نئیں کر سگدے۔ ۱۷۔ پُر ایں کیتے ک ایہ بندیاں وچ زیادہ مشہور نہ تھیں اسان اُنہاں کُو دھمکاسوں ک ول ایہ نال گھن کے کئیں سہ نال گالہ نہ کرن۔ ۱۸۔ ول اُنہاں کُو سڈکے تاکید کیتی ک یسوع دا نال گھن کے ہر گر گالہ نہ کرنا لے نہ تعلیم دینا۔ ۱۹۔ پُر پطرسے یوحنا جواب اِج اُنہاں کُو آکھیا ک تُساں آپ ہی انصاف کرو۔ آیا خدا دے نیڑے ایہ واجب ہے ک اسان خدا دی گالہ کولوں بُھاڈی گالہ زیادہ سُنوں۔ ۲۰۔ کیونکہ ایہ تھی نئیں سگدا ک جو اسان دُٹھاتے سُنیا ہے اوہ نہ آکھوں۔ ۲۱۔ اُنہاں اُنہاں کُو روکیا لے دھمکاکے چھوڑ دُتا کیوں جو بندیاں دے پاروں اُنہاں کُو سزا دُیوں دا کوئی موقع نہ ملیا۔ ایں کیتے ک سارے بندے اُوں ماجرے دے پاروں خدا دی تمجید کریندے۔ ۲۲۔ کیونکہ اوہ بندہ جیندے ایہ چنگا کرن آلا معجزہ تھیا ہا 40 سال تھوں زیادہ دا ہا۔ ۲۳۔ اوہ آزاد تھی کے اپنے بندیاں دے کول گئے لے جو کجھ سردار کاہناتہ بزرگانے اُنہاں کُو آکھیا ہا دُسیا۔ ۲۴۔ جیڑھ ویلے اُنہاں ایہ سُنیا تان یک دل تھی کے اُچی آواز نال خدا دی منت کیتی ک آے مالک! تُو اوہیں جئیں آسمانے زمینے سمندرے جو کجھ اُنہاں دے وچ پیدا کیتے۔ ۲۵۔ توں تان رُوح القدس دے وسیلے نال ساڈے پیو اپنے خادم داؤد دی رائیں فرمایا ک قومانے کیوں شور مچلے؟ لے اُمتانے کیوں فضول خیال کیتے؟ ۲۶۔ خداوندے اوندے مسیح دی مخالفت کُو زمین دے بادشاہ اُٹھ کھڑے تھے لے سردار اکٹھ تھی گئے۔ ۲۷۔ کیونکہ واقعی تیڈے پاک خادم یسوع دے برخلاف جینکُو توں مسیح کیتے پرودیسے بُنطسُ پِلاطسُ غیر قومانے اسرائیلیاں دے نال ایں شاہر اِج اکٹھ تھے۔ ۲۸۔ تان جو کجھ پہلے تھوں تیڈی قُدرتے تیڈی مصلحت نال ٹھہر گیا ہا اوہو عمل اِج گھن اُوں۔ ۲۹۔ پُر آے خداوند! اُنہاں دی دھمکیاں کُو دیکھ لے اپنے بندیاں کُو ایہ توفیق دے ک اوہ تیڈا کلام دلیری نال سُنوں۔ ۳۰۔ لے توں اپنا ہتھ چنگا کرن کُو ودھا لے تیڈے پاک خادم یسوع دے نال تھوں معجزے حیران کرن لے کم دیکھن کُو ملن۔ ۳۱۔ جیڑھ ویلے اُنہاں دے دعا ختم کیتی تان جئیں مکان وچ اکٹھ ہن اوہل گیلے اوہ سارے رُوح القدس نال بھریج گئے خدا دا کلام دلیری نال سُناندے راہے۔ ۳۲۔ لے ایمانداراں دی جماعت یک دل یک جان ہائی لے کئیں وی اپنے مال کُو اپنا نہ آکھیا بلکہ اُنہاں دیاں ساریاں شئیّاں اکٹھیاں ہن۔ ۳۳۔ لے رسول وڈی قدرت نال خداوند یسوع دے زندہ تھیں دی گواہی دیندے راہے اُنہاں ساریاں وڈا فصل ہا۔ ۳۴۔ کیونکہ اُنہاں وچوں کوئی وی حاجت مند نہا۔ ایں کیتے ک جو لوگ زمین یا گھراں دے مالک ہن اُنہاں کُو وچ وچ کے وچیاں ہوئیاں شئیّاں دی قیمت گھن آندے۔ ۳۵۔ لے رسولاں دے پیراں اِج رکھ دیندے ہن۔ ول ہر یک کُو اُوندی ضرورت دے مطابق وُت دُتا ویندا ہا۔ ۳۶۔ لے یوسف نال دا یک لاوی ہاجیندا نیکا نال رسولاں برنباس یعنی نصیحت دا پُتر رکھیا ہا لے جیندی جمن آلی جاہ کُپرس ہائی۔ ۳۷۔ اُوندا یک کھیت ہا جینکُو اُوں وچیاں پیسے گھن کے رسولاں دے پیراں وچ رکھ چھوڑے۔

¹ اَلتَّيْك بندہ حننیاہ نان دلتہ اؤندی دال سفیرمنہ اپنی جائداد ویچی۔² اَلتَّہ اؤنہ اپنی زال دے جان دیاں ہویاں پیسیاں وچوں کجھ رکھ جھوڑا تیک حصہ گھن کے رسولان دے پیراں وچ رکھ ڈتا۔³ پر پطرس نے آکھیا اے حننیاہ ! کیوں شیطان نے تیدے دل اچ ایہ گالہ پانی جوتوں رُوح القدس نال جھوٹ بولیں لے زمین دے پیسیاں وچوں کجھ رکھ جھوڑیں؟⁴ کیا جڈاں تک اوہ تیدے کول بائی تیڈی نہائی؟ لے جیڑے ویلہ اوہ وچ ڈتی تان تیدے اختیار وچ نہ رہی؟ تون کیوں اپنے دل وچ ایں گالہ دا خیال بدھیا؟ تون بندیاں نال نہیں بلکہ خدا نال جھوٹ بولیے۔⁵ ایہ گالہیں سُن دے ای حننیاہ ڈھ پیا لے اؤندا دم نکل گیا تے سارے سُنن والیاں تے وڈا خوف چڑھ گیا۔⁶ ول جونانہ اُٹھی کے اؤں کؤ کفنیائے باہر ونج کے دب جھوڑا۔⁷ لے تقریباً 3 گھنٹہ لنگھ وچن دے بعد اؤندی دال ایں ماجرے تونہ خبر اندر آئی۔⁸ پطرس اؤں کؤ آکھیا میکؤ ڈسا تان سہی کہ کیا تاساں اتھ وچ ہی زمین ویچی ہائی؟ اؤنہ آکھیا ہاں۔ اتھ وچ ہی۔⁹ پطرس نے اؤں کؤ آکھیا تاساں کیوں خداوند دے رُوح کؤ آزماون کیتیک تھی گے؟ ڈیکھ تیدے پٹے کؤ دین لے دروازے کھڑے اوہ تیکؤ وی باہر گھن ویس۔¹⁰ اوہ اؤں ویلے اؤندے پیراں وچ ڈھ پئی لے اؤندا دم نکل گیا تے جونانہ اندر آکے اؤں کو مرپا ہوا پلہ اؤں کؤ چلک باہر گھن گشتہ اؤندے پٹے دے نال دب جھوڑا۔¹¹ لے ساری کلیسیا بلکہ انہاں گالہیں دے پاروں سُنن آلیاں تے وڈا خوف تھی گیا۔¹² لے رسولان دے ہتھان تھوں بہوں سارے نشانہ حیران کرن لے کم لوگاں وچ ظاہر تھیندے۔ لے اوہ سارےک دل تھی کے سلیمان دے برامدے وچ اکٹھ تھیندے رابندے۔¹³ پر ڈوجھیاں وچوں کئیں کؤ جرات نہ تھئی جو انہاں وچ مل ونج۔ پر لوگ انہاں دی وڈبائی کریندے۔¹⁴ لے ایمان گھن کے آون لے مرتے عورت خداوند دی کلیسیا اچ بہوں زیادہ آملے۔¹⁵ انہوں تک کہ لوگ بیماراں کؤ سڑکاں تے گھن آندے منجیاں تے جھوٹیاں منجیاں تے لٹا ڈیندے۔ تان جو پطرس آوے تان اؤندا پرچھاواں ہی انہاں وچوں کئیں تے ونج۔¹⁶ لے یروشلم دیاں چارہاں طرفاں دے شہراں تون وی لوگ بیماراں تے پلید روحاں دے ستلہ ہویاں کؤ گھن کے کثرت نال اکٹھ تھیندے۔ لے اوہ سارے چنگ کیتے ویندے۔¹⁷ ول سردار کاہنہ اؤندے سارے ساتھی جیڑے صدوقیاں دے فرقہ دے ہن حسد دے مارے کھڑے تھے۔¹⁸ لے رسولان کؤ پکڑ کے عام حوالات اچ بند چا کیتا۔¹⁹ پر خداوند دےک فرشتہ رات کؤ قید خلہ دے دروازے کھولتے انہاں کؤ باہر کڈھ کے آکھیا کہ۔²⁰ ونجو پیکل اچ کھڑے تھی کے ایں زندگی دیاں ساری گالہیں لوگاں کؤ سناؤ۔²¹ اوہ سُن کے سویر تھیندے پیکل وچ گشتہ تعلیم تعلیم ڈیون لگ پھر سردار کاہنہ اؤندے ساتھیانہ آکے صدر عدالت آلیاں تے بنی اسرائیل دے سارے بزرگاں کؤ اکٹھا کیتا قید خلہ وچ اکھوا بھیجا کہ انہاں کؤ گھن آؤ۔²² لیکن پیادیاں پینچ کے انہاں کؤ قید خلہ وچ نہ ڈیکھیتے واپس آکے خبر ڈتی۔²³ کہ اسان قید خلہ کؤ بہوں حفاظت نال بند کیتا ہولتے پیرے داراں کؤ دروازاں تے کھڑے ڈٹھا پر جیڑے ویلہ کھولیا تان اندر کؤئی نہ ملا۔²⁴ جیڑے ویلہ پیکل دے سردارے سردار کاہنہ نے ایہ گالہیں سُنیاں تان انہاں دے بارے وچ حیران تھے کہ ایندا کیا انجام تھی سی۔²⁵ اؤں ویلے کئیں لے آکے انہاں کؤ خبر ڈتی کہ ڈیکھو۔ اوہ بندے جنہاں کؤ تسان قید کیتا ہا اوپیکل وچ کھڑے لوگاں کؤ ڈیندے پٹن۔²⁶ تان سردار پیادیاں دے نال ونج کے انہاں کؤ گھن آلیاں زبردستی نئیں کیوں جو لوگاں کولوں ڈردے کہ ساکون سنگسار نہ کر ڈیون۔²⁷ ول انہاں کؤ عدالت وچ آن کھڑا کیتا سردار کاہنہ نے انہاں کؤ ایہ آکھیا۔²⁸ جو اسان ٹہاکوں سختی نال آکھیا ہا کہ ایہ ناں گھن کے تعلیم نہ ڈیولے پر ڈیکھو تاساں تان سارے یروشلم اچ اپنی تعلیم بھلا ڈتی تے اؤں بندے دا خون ساڈی گردن تے رکھنا چاہندے۔²⁹ پطرس تے رسولانے جواب اچ آکھیا کہ ساکون بندیاں دے حکم دی بجلے خدا دا حکم مننا زیادہ فرض ہے۔³⁰ ساڈے پیو ڈاڈا دے خدائے یسوع کؤ زندہ کیتا جینکؤ تاساں صلیب تے لٹکا کہ مار سٹیا ہا۔³¹ اؤں کؤ خدائے مالک تے نجات ڈیون آلا ٹھہرا کے اپنے سچتے تھوں وڈی عزت ڈتی تان جو اسرائیل کؤ توبہ دی توفیق تے گناہاں دی معافی بخش۔³² لے اسان ایں گالہیں دے گواہی تے رُوح القدس وی جینکؤ خدائے انہاں کؤ بخشے جو اؤندا حکم منیندے۔³³ اوہ سُن کے سڑ بہن گشتہ انہاں کؤ قتل کرنا چاہندے۔³⁴ پر گملی ایل ناں دےک فریسی نے جیڑا شریعت دا وڈا عالم تے سارے لوگاں وچ عزت دار ہا، عدالت اچ کھڑے تھی کے حکم ڈتا انہاں بندیاں کؤ تھوڑی دیر کیتے باہر گھن ونجو۔³⁵ ول انہاں کؤ آکھن لگا ! اے اسرائیلیو ! انہاں آدمیاں دے نو جو کجھ کرنا چاہندے ہوشیاری نال کرو۔³⁶ کیونکہ انہاں ڈیواراں تون پلہ تھنوداسے وی کھڑے تھی کے دعویٰ کیتا ہاجو میں وی کجھ ہاں لے چار سو بندے اؤندے نال مل گتے پر اؤں کؤ مارڈتا گیا لے جتنے اؤں دے منن لے سارے بھج گشتہ میٹ گتے۔³⁷ یں بندے دے بعد پودا، گلیلی مردم شماری دے ڈیواراں اچ اُٹھا ہائی لے اؤنہ کجھ لوگ اپنی طرف کر گدے۔ اوہ وی مارپا گیا لے جتنے اؤندے منن لے سارے دھروک گتے۔³⁸ ول پُن میں ٹہاکؤ آدھا ہاں جو انہاں بندیاں کولوں پرے تھی ونجوتے انہاں نال کجھ وی کم نہ رکھو۔ کیتھائیں ایویں نہ تھیوے جو خدا نال وی لڑم لے ٹھہرو کیونکہ ایہ طریقہ یا کم اگر بندیاں دی طرفوں تان آپ ہی برباد تھی ویسی۔³⁹ لیکن اگر خدا دی طرفوں تان تاساں انہاں بندیاں تے قابو نہ پا سکسو۔⁴⁰ انہاں نے اؤندی گالہ من کے رسولان کؤ کول سڈکے انہاں کؤ مار پوائی تے ایہ حکم ڈے کے جھوڑا ڈتا جو یسوع دا ناں گھن کے گالہ نہ کرنا۔⁴¹ ول اوہ عدالت تھوں ایں گالہ تے خوش تھی کے لگ گتے کہ اسان اؤں ناں دی خاطر عورت ہون دے لائق تان ٹھہرے۔⁴² لے اوپیکل وچ تے گھراں وچ ہر روز تعلیم ڈیندے ایں گالہ دی خوشخبری سناون تھوں کہ یسوع ہی مسیح ہاں نہ لے۔

¹۔ اُنہاں ڈیواراں اچ جڈاں شاگرداں دی تعداد ودھدی ویندی ہائی، یونانیوں یودیوں دے طرفوں عبرانی یودیوں دی شکایت کیتی گئی، کیونکہ روزانہ دی خبرگیری تہ کھلے اچ یونانی بیواہ عورتاں نال عفلت برتی ویندی ہائی۔² بارہ شاگرداں شاگرداں دے ہجوم کو سڈا ہا لے آکھیا کہ، "ایہ چنگانیں کہ اساں خدا دے کلام دی خدمت کو چھوڑ کے کھاؤں دی خدمت کو پورا کروں۔"³ تہا کو چاہیدا ہے جو اپنے وچوں ست بندے جیڑی جنگی شہرت رکھدے ہوں، پاک روح لے حکمت نال بھر پور ہوں ایس کم کیتہ جُن گھنوں لے اُنہاں کو مقرر کرو۔⁴ لے آساں ہمیشہ دی طرح دُعلے کلام دی خدمت جاری رکھسوں۔⁵ اُنہاں دی گالہیں تھوں سارے لوگ خوش تھی گئے۔ وُل اُنہاں ست سفنس جیڑا ایماندار لے پاک روح نال بھریا ہوا ہا، فلپس، پُر خرس، نیکانور، تیمون، ہرمناس تہ نیکلائوس جیڑا نومرید یودیہ انطاکیہ دا راہون آلا ہا جُن گدے۔⁶ ایماندار اُنہاں بندیاں کو رسولان دے سامنے گھن لے جنہاں اُنہاں تہ رکھ کے دُعا کیتی۔⁷ پس خدا دا کلام ودھدا رہا لے یروشلم اچ شاگرداں دی تعداد بہوں تیزی نال ودھدی گئی لے کابناں دی ہک وڈی تعداد ایس ایمان دی فرمانبردار تھی گئی۔⁸ سفنس فصلتہ قوت نال بھریور تھی کے بندیاں دے وچ وڈے کم تہ نشان پورے کریندا رہا۔⁹ وُل برتینیوں دے عبادت خلے دے کجھ بندے جیڑے کڑینی، اسکندریہ تہ کلکیہ آسیہ دے راہون لے اور کھڑے تھی گئے لے سفنس دے نال بحث کرن لگ پئے۔¹⁰ پُر جیڑی حکمت تہ روح نال سفنس گالہ کریندا پیا ہا اوہ اوندے سامنے کھڑے نہ رہ سکے۔¹¹ وُل اُنہاں کجھ بندیاں کو رشوت دتی کہ ایہ آکھو کہ اوہ آکھن کہ "اساں سفنس کو موسیٰ تہ خدا دے خلاف کُفر بکدے ہوئے سنا ہے۔"¹² اُنہاں بزرگاں، فقیہاں تہ لوگاں کو ابھارے اوہ سارے سفنس دے خلاف اُٹھ کھڑے تھیئے لے اوند مخالفت کریندے گھیرا تنگ کیتہ ہوئے اوں کو گرفت اچ گھن گدے لے اوں کو صدر عدالت دے سامنے پیش چا کیتہ۔¹³ اوہ کوڑے گواہ گھن لے جنہاں آکھیا "ایہ بندہ ایس پاک جاہ لے شریعت دے خلاف بولن تھوں باز نیس آندا۔"¹⁴ اساں اینکو ایہ آدھوئے سنا ہے کہ یسوع ناصری ایس جاہ کو تباہ کر ڈیسی لے موسیٰ تہ جیڑی شریعت ساکو دتی ہے اوں کو بدل ڈیسی۔"¹⁵ اوہ سارے جیڑے صدر عدالت اچ بیٹھن اُنہاں ساریاں دیا نظراں سفنس تہ لگھیا ہن لے اُنہاں ڈیکھیا کہ اوندا چہرہ فرشتہ دی طرح ہا۔

۱- سردار کاہنہ آکھیا "کیا ایہ گاہیں سچ ہن؟" ۲- ستفنس نے آکھیا "اے بھراو و لتے بزرگو، میڈی گالھ شٹوساڈے پیئو ابراہامہ خدا دا دلال ظاہر تھیا با جڈاں اوہ حاران اچ راہون تھوں پہلے مسویتامیہ اچ راہندا ہا۔ ۳- خدانے اؤں کو آکھیا، "ایں چامتے اپنے رشتہ داراں کو چھوڑ ڈے لتے جیہڑی چاہ میں تیکو ڈیکھیاں اُنہائیں ونجیں۔" ۴- ول اؤں نے کسدیاں دی زمین کو چھوڑ ڈتے حاران اچ لگے راہون لگے پیا، ایتھاں اونڈے پیئو دے مرن دے بعد لتے جتھاں تنساں ہن راہندے پوے خدا ایں چامتے اؤں کو گھن آہا۔ ۵- لتے اؤں کو کجھ میراث نہ ڈتی بلکہ پیر رکھن دی وی جاہ نہ ڈتی پتر اؤں نے وعدہ کیتا کہ اوہ ایہ سرزمین اؤں کو ملکیت دے طورے اؤں دے بعد اؤں دی نسل کو ڈیسی حالانکہ اؤں ولے اؤں دی کوئی اولاد نہا۔ ۶- خدانے اؤں کو آکھیا "کہ اؤں دی نسل ایں غیر ملک اچ کجھ دیر کیتے راہسی لتے اُنہاں دے لوگ اُنہاں کو غلام بنا گھنن لتے چار سو سال تک اُنہاں دے نال بُرا سلوک کریسن۔" ۷- لتے میں اؤں قوم دی عدالت کریساں جیندی اوہ خدمت کریسن خدانے آکھیا اونڈے بعد اوہ اُنہوں نکل آسن لتے ایں چامتے میڈی عبادت کریسن۔ ۸- لتے خدانے ابراہام دے نال ختہ دا عہد کیتا، پس ابراہام جڈاں اصحاق دا پیئو بنے تان اؤں نے اُنہوں ڈیں اؤں دا ختہ کیتا، اصحاق یعقوب دا پیئو بنے لتے یعقوب تھوں بارہ قبیلیاں دے سردار پیدا اتھیں۔ ۹- اُنہاں بارہ قبیلیاں دے سرداراں نے حسد اچ لگے یوسف کو مصر وچ وچے پتر خداوند اونڈے نال ہا۔ ۱۰- لتے اؤں دی ساری مصیبتاں اچ اؤں کو بچیندا رہیا۔ مصر دے بادشاہ فرعون دے سامنے اؤں کو حکمت ڈتی لتے اوندی حمایت کیتی۔ فرعون نے اؤں کو سارے ملک مصر تے اپنے محل دا حاکم و مختار بنا ڈتا۔ ۱۱- ول سارے مصر تے کنعان اچ کالے گہا لتے بہوں وڈی مصیبت آ گئی ہا۔ لتے ساڈے پیئو ڈاڈا کو کھاوون کو نہ ولا۔ ۱۲- جڈاں یعقوب کے سنا کہ مصر اچ کنک ہے تان اؤں نے ساڈے پیئو ڈاڈا کو پہلی وار گھلینا۔ ۱۳- ڈوجھی واری یوسف نے اپنے آپ کو اپنے بھراو اتے ظاہر کر ڈتا۔ لتے یوسف دے خاندان دے بارے اچ فرعون کو ڈسایا گیا۔ ۱۴- یوسف نے اپنے بھراواں کو واپس اپنے پیئو یعقوب دے کول گھلیا کہ اؤں اپنے سارے خاندان سمیت مصر اچ آونجن لتے اوہ سارے پچھتر لوگ ہن۔ ۱۵- پس یعقوب مصر کو گیا ول اوتے ساڈے پیئو ڈاڈا مر گئے۔ ۱۶- اُنہاں نے اؤں کو سکم اچ اؤں قبر اچ رکھیا جیہڑی ابراہام نے عموں دے پتراں کنوں چاندی دے سک ڈے کہ مل گھن گدی ہا۔ ۱۷- جیہڑے ولے ابراہام نال وعدہ پورا کرن دا ولے نیہڑے آیا تان لوگ مصر اچ تعداد اچ ودھن لگے پئے۔ ۱۸- اؤں ولے مصر تے بیک بیٹا بادشاہ مقرر تھیا۔ لتے ایہ بادشاہ یوسف کو نہ جان دا ہا۔ ۱۹- بادشاہ نے ساڈے لوگاں کو دھوکا ڈتا۔ لتے ساڈے پیئو ڈاڈا نال بہوں بُرا سلوک کیتا۔ زندہ راہون کیتے اُنہاں نے اپنے ڈودھ پیوں لے بچیاں کو سٹ ڈتا۔ ۲۰- اؤں ولے موسیٰ جمیا اوہ خدا دی نگاہ اچ بہوں خوبصورت ہا۔ لتے اونڈے پیئو دے گھر اوندی تربیت مہینے تک پرورش کیتے گئی۔ ۲۱- جڈاں اؤں کو سٹ ڈتا گیا تان فرعون دے دھینے اؤں کو چا گیدا۔ لتے اؤں کو اپنے پتراں کارلے۔ ۲۲- موسیٰ کو مصر دے سارے علوم دی تعلیم ڈتی گئی، لتے اوہ اپنے کمتے کلام اچ عظیم ہا۔ ۲۳- پتر جڈاں اوہ چالیس سال دا تھیا، اؤں دے دل اچ آیا کہ اوہ اپنے بھراواں اسرائیل دی نسل کول ونجے۔ ۲۴- اؤں نے ڈیکھیا کہ اسرائیل نال بُرا سلوک کیتا ویندا پیا ہے۔ لتے اؤں نے اوندی حمایت کیتی۔ جیہڑی مصری اؤں کو مریندا پیا ہا اؤں نے اوندا بدلہ گدا۔ ۲۵- اؤں نے سوچیا جو اونڈے بھرا سمجھ ویسن کہ خدا اونڈے بھتھوں اُنہاں کو بچاونا چاہندا ہے پتر اوہ نہ سمجھ۔ ۲۶- اگلے ڈیس اوہ کجھ اسرائیلیاں دے کول آیا جیہڑے لڑے پتھن اوہ ڈواں اچ صلح کراوون دی کوشش کرنیدا رہا۔ اؤں نے آکھیا، جناب تُساں تان پھرا پوے ول پک ڈوجھ دے نال کیوں لڑدے پوے؟ ۲۷- پتر جیہڑا اپنے ہمسائے دے نال بُرا کرنیدا پیا ہا اؤں نے اؤں کو دھکا ڈے کہ آکھیا تیکو کیسے ساڈے حاکم مقرر کیتا ہے کیا تون ساڈی عدالت کریسین؟ ۲۸- کیا تون میکو وی قتل کر ڈیونا چاہندا پتھن جیویں کل تون اؤں مصری کو قتل کر ڈتا ہا؟ ۲۹- ایہ سُنن دے بعد موسیٰ اُنہوں دھروک گیا، اوہ مدیاں دی چامتے اجنبی ہا۔ جتھاں اوہ ڈو بالاں دا پیئو بنے۔ ۳۰- کڈاں چالہی سال لنگھ گئے تان کوہ سینا دے بیابان اچ پک فرشتہ تہا دے جلدی ہوئی جھاڑی وچ اؤں تے ظاہر تھیا۔

۳۳- خداوند نے اؤں کو آکھیا، اپنی جوتیاں کو ایتھائیں لہا چھوڑ کیوں جو جیہڑی چامتے تون کھڑا پتھن اوہ پاک ہے۔ ۳۴- میں مصر اچ اپنے لوگاں دی مصیبت ڈتھی ہے۔ میں اُنہاں دا رونا پٹنا سنا ہے۔ لتے میں آیا ہاں کہ اُنہاں کو بچاواں ہن۔ آک میں تیکو مصر بھیجاں۔ ۳۵- جیہڑے موسیٰ کو اُنہاں نے ایہ آکھ کے رد کر ڈتا ہا کہ کیسے تیکو ساڈا حاکم مقرر کیتا ہا۔ کہ تون ساڈی عدالت کریں؟ اؤں کو خدانے گھلیا ہے کہ اؤں ہاں دا حاکم مقرر وی ہووے۔ لتے اُنہاں دا چھٹلے آلا وی ہوے۔ خدانے موسیٰ دے نال اؤں فرشتہ کو وی گھلیا جیہڑا جھاڑی اچ اونڈے ظاہر تھیا ہا۔ ۳۶- موسیٰ اُنہاں کو مصر اچوں کڈھ کے گھن آیا۔ لتے بحیرہ قلزم تے بیابان اچ چالہی سال تک اُنہاں کو معجزات تے نشان دکھیندا رہا۔ ۳۷- ایں موسیٰ نے اسرائیل دے لوگاں کو آکھیا۔ خدا تیدے بھراواں وچوں تہاڈے کیتے میڈی طرح دا پک نئی بھیجسی۔ ۳۸- ایہ اؤو ہے جیہڑا بیابان اچ اؤں جماعت تے فرشتہ دے نال ہا۔ لتے جیہڑے کوہ سینا تے اؤں دے نال کلام کیتے ایہ اؤو ہے جیہڑا ساڈے پیئو ڈاڈا دے نال رہا۔ ایہ اؤو ہے جیہڑے زندہ کلام حاصل کر کے ساکو ڈتا۔ ۳۹- ایہ اؤو ہے جیندی تابع داری کرن تھوں ساڈے پیئو ڈاڈا نے انکار کیتا۔ ہا۔ لتے اُنہاں دے دل واپس مصر دی طرف راغب تھی گئے۔ ۴۰- اؤں ولے اُنہاں نے ہارون کو آکھیا "ساڈے کیتے دیوتا بنا دے جو ساڈی رہنمائی کرے ایں کہہ کہ موسیٰ جیہڑا ساکوں مصر اچوں کڈھ کے گھن آیا ہے اسان نیں جانڈے کہ اونڈے نال کیا تھیا ہے۔ ۴۱- پس اُنہاں نے اؤں ڈیاں اچ پک وچھا بنایا۔ لتے اونڈے کیتے قربانیاں گھن لیتے اپنے بھتھاں دے کم دی خوشی منائی۔ ۴۲- خدانے اُنہاں دے طرفوں منہ پھیر کدا تان جو آسمان دے تاریاں دی عبادت کرن جیویں کہ نبیاں دی کتاب اچ لکھا لا تھ کہ "اے اسرائیل دے گھرنے کیا بیابان اچ چالہی سال تک تنساں میڈے کیتے قربانیاں تے زیبہ گریندے راہے؟" ۴۳- تنساں ملک دے خیمے رفان دیوتا دے تارے کو قبول کیتا ہے۔ لتے اؤں مورت دے عبادت کیتی جیہڑی تُساں بنائی ہا۔ لتے میں تہاکو بابل دے لگے گھن ویساں۔ ۴۴- ساڈے پیئو ڈاڈا دے کول بیابان اچ گواہی دے طورے اوہ خیمہا جیندا حکم خدانے موسیٰ کو ڈتا ہا کہ اوہ اؤں کو اؤں دے ایہ بنلے جیویں اؤں کو دکھایا گیا ہا۔ ۴۵- ایہ اوہ خیمہا جینکو ساڈے پیئو ڈاڈا یسوع دے نال اؤں سرزمین اچ گھن لیتے جیہڑے ولے اوہ غیر قوماں دی ملکیت اچ داخل تھیں تان خدانے ساڈے پیئو ڈاڈا دے سامنے اُنہاں کو کڈھ ڈتا۔ ایہ داود بادشاہ دے ولے تک ایویں ای رہا۔ ۴۶- جو خدا دی نظر اچ مقبول تھیا۔ اؤں نے آکھیا کہ اوہ یعقوب دے خدا کیتے پک جاہ بناسی۔ ۴۷- پتر سلیمان نے خدا دا گھر بنایا۔ ۴۸- خدا قادر مطلق ہتھ دے بنلے گئے گھراں وچ نیں راہندا جیویں کہ نبی آدھا ہے۔ ۴۹-

آسمان سیڈا تخت لے زمین میڈے پیراں دی چوکی ہے۔ تساں میڈے کیہو جیا گھر بنا سگدے وے؟ خداوند آدھ یا میڈی سکونت گاہ کتھاں ہے؟⁵⁰ کیا میڈے ہی ہتھاں ساریاں شیاں نیں بنایاں؟⁵¹ تساں لوگ جیڑے دلے کناں دے سخت طہور وی نیں کرائی تساں ہر ویلہ پاک رُوح کُ ناراض کیہ تساں اؤں وی کیتا جیویں تہاڈے پیئو ڈاڈا نیں کیتا ہا۔⁵² اوہ کیڑا نبی ہے جینکو تہاڈے پیئو ڈاڈا نے نیں ڈکھ ڈتا ہے؟ اُنہاں نے نبیاں کُ قتل کیہ، اُنہاں نے اوہ راستباز دے آون دے خوشی دی خبر ڈیون آلیاں کُ وی قتل کیہ لے اُنہاں تساں وی اؤں کُ دھوکا ڈیون لے لے اؤں کُ قتل کرن لے بن گئے ہو۔⁵³ تساں اوہ لوگ ہو جنہاں فرشتیاں تھوں شریعت حاصل کیتی لیکن تساں اؤں کُ قائم نہ رکھ سگے۔⁵⁴ اُنہاں جڈاں صدر عدالت دے لوگاں نے ایہ گالہیں سُنیں تان اُنہاں دے دِل سڑن لگ پئے لے اوہ ڈاندھ پیسن لگ پئے۔⁵⁵ لیکن اؤں نے پاک رُوح تھوں بھر کے آسمان دی طرف نظر جائی لے خدا دا جلال ڈیکھیلے اؤں نے یسوع کُ خدا دے سچے کھڑے ہوئے ڈیکھیا۔⁵⁶ ستفنس نے آکھیا "ڈیکھو میں آسمان کُ کھلیا ہویا آہن آدم کُ خدا دے سچے تھ میں کھڑا ہویا ڈیدھا ہاں۔⁵⁷ پر صدر عدالت دے لوگ اُچی آواز نال آکھن لگے لے ایہ کناں کُ بند کر گدے کھت تھی کہ اؤں دی طرف دوڑے۔⁵⁸ اوہ اؤں کُ شاہر دے باہر چھک گھن گئے لے اؤں کُ پتھر مارن لگے جیڑا گواہیں اُنہاں نے کپڑےکے جوان ساول نال دے بندے دے کول رکھے۔⁵⁹ جڈاں اوہ ستفنس کُ سنگسار کر بندے پتھن تان اوہ اُچی آواز نال چلانے ہوئے خداوند کُ آدھا پیا ہا "خداوند یسوع میڈی رُوح کُ قبول کر۔"⁶⁰ ۶۰۔

وَل اوہ زمین تے جھک کے اُچی آواز نال آکھن لگا، خداوند ایہ گناہ اُنہاں دے لے نہ لا۔ "جڈاں اؤں نے ایہ آکھیا تان سو گیا۔

¹۔ ساؤل اوندی موتے راضی ہا۔ ول اوں ڈینپروشلیم دی کلیسا دے خلاف وڈا ظلم تھیون شروع تھیا لے رسولان دے سیوا سارے ایماندار یہودیہ سامریہ دے علاقیاں وچ کھنڈ پُند گئے۔² کجھ نیک لوگان ستفنس کؤ دفن کیتاے اوندے وڈا ماتم کیتا۔³ لیکن ساؤل کلیسیاواں کؤ وڈا نقصان ڈتا، اوہ گھر گھر ونج کے مردانے عورتاں کؤ گھیلیندا، اُنہاں کؤ ڈھکوا سٹیندا ہا۔⁴ جیڑے ایماندار کھنڈ پُند گئے ہن اوہ کلام دی مُنادی کرن پے گئے۔⁵ فلپس سامریہ شاہر دوں گیتاے مسیح دی مُنادی کرن لگا۔⁶ جنیں ویلہ لوکان دے کتھنہ فلپس دیاں گالہیں سُنیاں جیڑے معجزے اوہ ڈکھیندا ہا ڈتھتے اُنہاں اوندی طرف توجہ کیتی کہ اوہ کیا آدھ۔⁷ اُنہاں وچوں بہوں سارے لوگ جنہاں وچ بھوٹ ہن، اُنہاں وچوں بھوٹ وڈی آواز نال رڑکے نکل گئے بہوں سارے لولہتے لنگڑے لوکان کؤ شفا ملی۔⁸ اے اوں شاہر اِچ وڈی کوشی منائی گئی۔⁹ لیکن اوں شاہر وچ شمعون نان دا ہک بندہ رابندا ہا، جیڑا جادو منتر کریندا ہا۔ اوں اپنے جادو نال سامریہ دے لوکان کؤں حیران کیتی ودا ہاتے اوہ دعویٰ کریندا ہا کہ مبیوی کوئی وڈی ہستی ہاں۔¹⁰ اے کتھ لا وڈیاں تائیں سارے سامری اوندے خاص توجہ ڈیندے آدھ۔ جو ایہ بندہ خدا دی قدرت پے جیکوں وڈی آدین¹¹ اے اوہ اوندی سُن دے ہن، کیوں جو اوں ہک عرصہ تھوں اُنہاں کؤ اپنے جادو نال حیران کیتی ودا ہا۔¹² لیکن ہن اوہ فلپس دی مُنادی ایمان گھن لے ہن، جیڑی اوہ خدا دی بادشاہی دی خوشخبری، لے یسوع مسیح دے نان نال کریندا ہا۔ اُنہاں مردانے عورتاں سمیت بیتسم گدا۔¹³ اے شمعون وی ایمان گھن آیتاے ایندے بعد بیتسم وی گدا، اوہ فلپس دے نال نال رہا۔ جنیں ویلہ اوں معجزات وڈے وڈے کم ڈتھ تان بہوں حیران تھیا¹⁴۔ جنیں ویلہ یروشلم وچ رسولان ایہ گالھ سُنئی، جو سامری وی خدا دے کلم کؤں قبول کیتلے، پطرس تے یوحنا کؤں اُنہاں کول بھیجا۔¹⁵ اُنہاں اُنہاں ونج کے اُنہاں کیتے دعا کیتی کہ اُنہاں کؤ وی پاک روح ملے۔¹⁶ کیوں جو اوں ویلہ تائیں اُنہاں وچوں کئی تے وی پاک روح نازل نہ تھیا ہا، اُنہاں صرف خداوند یسوع دے نان دا بیتسم گدا ہا۔¹⁷ ول پطرس نے یوحنا اُنہاں تے رکھتے اُنہاں کؤ پاک روح ملیا۔¹⁸ جنیں ویلہ شمعون ایہ ڈتھا جو رسولان دے ہتھ رکھن نال پاک روح نازل تھیندلی تے اوں اُنہاں کؤ پیسے ڈیون دی پیشکش کیتی۔¹⁹ اوں آکھیا، "میکوں وی ایہ اختیار ڈیو کہ میں وی جیندے ہتھ رکھاں اوں کؤ پاک روح ملے۔"²⁰ لیکن پطرس اوں کؤ آکھیا، "تیدے پیسے تیدے نال تباہ تھی وچن،" کیوں جو توں خدا دی بخشش کؤں پیسیاں دے نال مُل گھنن دا سوچیلے۔²¹ تیدا ایں معاملہ وچ کؤئی حصہ کتھ نئیں، کیوں جو تیدا دل خدا دے حضور صاف کائے۔²² ایں واسطہ اپنے ایں گناہ تھوں توبہ کرتے خدا تھوں دعا منگ تان تھی سگدے کہ اوہ تیکوں معافی ڈیوے، تیدے خواہش پوری چا کرے۔²³ میکوں لگدلیے جو تیدے اِچ زہر آلی کار کاوڑے تون گناہ اِچ پھسیا ہویاں ایں۔²⁴ شمعون جواب اِچ اوں کؤ آکھیا "خدا لگے میڈے کیتے دعا منگو تان جو کجھ وی اسان آکھیلے، اُنہاں وچوں کؤئی گالھ وی میڈے نال پیش نہ آوے۔"²⁵ جنیں ویلہ پطرس تے یوحنا خدا دے کلام دی گواہی ڈے گدی تے اوندی کلام سُن گدے واپس یروشلم ول گئے، رستہ وچ ویندیاں ہویاں اوہ سامریاں دیاں بہوں ساریاں وستیاں وچ خوشخبری دی مُنادی کریندے گئے۔²⁶ ول خداوند دے ہک فرشتہ فلپس کؤں آکھیا، "اُتھئے اوں سڑک لے پاس وچ جیڑی لے لے پاس یروشلم شاہر تھوں غزہ شاہر کؤں ویندیے۔" (ا ایہ سڑک بیابان وچوں تھی کے ویندیے۔)²⁷ اوہ اُتھیا تے اوں پاس گیا۔ ڈیکھو اُنہاں ہک ایتھویا دا خواجہ سرا ہائی جیڑا ایتھویا دی ملکہ کندک دا ہک وڈا افسر ہائی۔ اوہ اوندے سارے خزانہ دا مختار ہائی تے اوہ یروشلم شاہر وچ عبادت کرن کیتے آیا ددا۔²⁸ اوہ اپنے رتھ تے بیٹھا واپس ویندا ہاتے ویندیاں ویندیاں یسعیاہ نبی دا صحیفہ پڑھدا پیا ہا۔²⁹ روح فلپس کؤں آکھیا، "وَنج تے ایں رتھ دے نال نال تُر۔"³⁰ تان فلپس بھج کے اوندے نال تھیلتے اوں کؤ یسعیاہ نبی دا صحیفہ پڑھدیاں سُنیا تے آکھیا، "کیا جو کجھ توں پڑھدا ہئیں اوں کؤ سمجھدا وی ہئیں؟"۔³¹ "خواجہ سرا آکھیا۔" میں کیوں سمجھ سگدا ہاں جے کؤئی میکوں سمجھاوے ناں؟" اوں فلپس کؤ عرض کیتی جو اوہ رتھ تے اوندے نال بیہ تھیوے۔³² جیڑا صحیفہ خواجہ سرا پڑھدا پیا ہا اوہ ایہا جو، اوں کؤ ذبح تھیون آلی بھڑ آلی کار گھن گئے اوہ اوں کترن لے لیلے آلی کار چُپ رہا تے اوں اپنا مُن نئیں کھولیا۔³³ اوندی عاجزی اِچ اوندی انصاف نہ کیتا گیا : کون اوندی نسل دا حال بیان کریسی؟ کیوں جو زمین تے اوں دی زندگی ختم کیتی گئی۔"³⁴ تان خواجہ سرا فلپس کتھ پُچھیا تے آکھیا، "میں تیدے لگے عرض کریندا ہاں کہ نبی ایہ کال کیندے بارے وچ آدھلے، اپنے ہا کئیں بے دے بارے وچ؟"۔³⁵ فلپس بولنا شروع کیتا جو اوں یسعیاہ نبی دے اوں صحیفہ کتھ شروع کر کے یسوع دے بارے وچ ڈسیا۔³⁶ جنیں ویلہ اوہ سڑک تے ویندے پے نہ اوہ کئیں پانی آلی جامتے آپڑے، خواجہ سرا اوں کؤ آکھیا، "ڈیکھ ایتھاں پانی ہے، ہن میکوں کیڑی شے بیتسم گھنن کون روکیندیے۔"³⁷ (نوٹ) جیکر توں اپنے پورے دل نال ایمان گھن آویں تان بیتسم گھن سگدیں۔ خواجہ سرا جواب ڈتے، میں ایمان رکھیندا ہاں جو یسوع مسیح خدا دا پُترے۔"³⁸ ول خواجہ سرا رتھ کؤں روکن دا حکم ڈتا۔ خواجہ سرا تے فلپس ڈویں پانی وچ لہ گئے، فلپس اوں کؤ بیتسم ڈتا۔³⁹ جنیں ویلہ اوہ پانی وچوں باہر لُٹتے خداوند دا روح اوں کؤ چاء کے گھن گیا، خواجہ سرا اوں کؤ ولا نہ ڈتھا بلکہ وڈی خوشی نال اپنے علاقہ دَو ول گیا۔⁴⁰ لیکن فلپس اشدود اِچ وچ لٹھا۔ اوہ اوں علاقہ دے سارے شاہراں اِچ خوشخبری دی مُنادی کریندا گیا، جے تائیں اوہ قیصرے آج نہ اپڑا۔

۱۔ ساؤل آج تائیں خداوند دے شاگرداں کؤ دھمکیاں ڈیونے جان تھوں وی مارن وچ لگیا ہوا ہاتے اوہ سردار کاہن دؤں گیا۔^۲ تے اُنہاں کنہ دمشق دے عبادت خانیاں کیتے خط گیدے، تان جو جیکر کوئی ایس شریعتہ عمل کریندا ہوا ملے، بھاویں اوہ مرد ہووے یا عورت، اُنہاں کؤ گرفتار کرکے یروشلم دؤ گھن آوے۔^۳ جئیں ویلے اوہ سفر کریندا پیا ہاتے دمشق دے نیڑے ایڑیا تان ایڑکت آسمان تھوں روشنی اوندے چاروں پاسے چمکی۔^۴ تے اوہ زمین تے ڈھ پیلے اؤں ہک آواز ایہ آدھیاں ہوئی سنی "ساؤل، ساؤل، تون میکوں کیوں ڈکھ ڈیندا پئیں؟"۔^۵ ساؤل اؤں کؤ جواب اچ آکھیا "اے خداوند ئساں کون پیوے؟ خداوند آکھیا،" میں یسوع ہاں جیکوں تون ڈکھ ڈیندیں۔"^۶ لیکن اُٹھی شاہر اچ ونج، تے اُنہاں تیکوں ڈسایا ویسی جو تئیں کیا کرے۔"^۷ جیڑے بندے ساؤل دے نال سفر کریندے پتھن، اوہ چپ کھڑے راہے، کیوں جو آواز تان سُن دے، پر اُنہاں کؤ کوئی نہ ڈٹھا۔^۸ ساؤل زمین تھوں اُٹھیا تے جڈاں اؤں اپنی اکھیاں کھولیاں تے اوہ کجھ وی نہ ڈیکھ سگیا، تان اوہ اوندہاں پکڑکے اؤں کؤ دمشق گھن گئے۔^۹ ترائے ڈیں تائیں اوہ ڈیکھ نہ سگیا تے ایس ویلے اچ اؤں نہ کجھ کھادا نہ کجھ پیتا۔^{۱۰} دمشق اچ حننیاہ نال دا ہک شاگرد راہندا ہا، خداوند اوندے روبا اچ ظاہر تھیا، "حننیاہ" تے اؤں کؤ آکھیا، ڈیکھ خداوند میں حاضر ہاں۔"^{۱۱} خداوند اؤں کؤ آکھیا، "اُٹھ اؤں گلی وچ ونج جینکوں سیدھی آدھن تے یہوداہ دگر ونج کے ساؤل نال دے بندے دا چچھ جیڑا ترسُس دلے، این واسطے جو اوہ دُعا کریندا پیلے۔"^{۱۲} تے اؤں روبا وچ حننیاہ نال دے ہک بندے کؤں آندیاتے اپنے تھ رکھیندیاں ڈٹھلے، تان جو ایس طرح اوہ ولا ڈیکھ سکے۔"^{۱۳} لیکن حننیاہ جواب اچ آکھیا، "میں تان ہیوں سارے لوگاں کنوں اوندے بارے وچ سُنیلے ک اؤں تیدے پاک لوگاں کؤں جیڑے یروشلم وچ بن وڈا نقصان بچالے۔"^{۱۴} اؤں سردار کاہناں کے اختیار گیلے ک جیڑا کوئی تیدے نال دا منن آلیے اُنہاں کؤ پکڑ سکے۔"^{۱۵} لیکن خداوند اؤں کؤ آکھیا، "ونج، کیوں جو اوہ میڈا جُنیا ہوا وسیلے، جیڑا بنیاں قوماتے بادشاہتے اسرائیل دے گھلےلے میڈا نال ظاہر کرن کریسی۔"^{۱۶} میں اؤندے ظاہر کریساں جو اؤں کؤ میڈے نال دی خاطر کیا کیا سختیاں برداشت کرنیاں پوسن۔"^{۱۷} ول حننیاہ گیلے اؤں گھر وچ داخل تھیا تے اؤندے اپنے تھ رکھتے آکھیا، "بھرا ساؤل خداوند یسوع جیڑا جڈاں آندا پیا ہاویں ظاہر تھیا ہا، اؤں میکؤ گھیلے تاجو تون ڈیکھ سگیتے پاک روح نال بھر ونجیں۔"^{۱۸} اؤں ویلے ساؤل دیاں اکھیاں وچوں چلے جئیں ڈھشتے اوندی اکھیاں دا سوچلا واپس ول آیلے اوہ اُٹھیا تے بیتسم گدا۔^{۱۹} تے اؤں ٹکر کھادے اؤں کؤ طاقت ملی تے اوہ کجھ ڈینہ دمشق وچ شاگرداں نال رہا۔^{۲۰} اؤں ویلے اؤں عبادت خانیاں اچ ایہ آدیاں پوہاں مُنادی کرنی شروع کر ڈتی، جو یسوع ای خدا دا پُتر۔"^{۲۱} جنباں وی ایہ گالھ سنی اوہ سارے حیران تھی ک آکھن لگے، "کیا اوہ بندہ نئیں جیڑا یروشلم اچ یسوع دا نال گھنن آلیاں کؤں تباہ کریندا ہا، اُنہاں وی ایس واسطے آلیے تان جو اُنہاں کؤ بدھ کے سردار کاہناں کول گھن ونج۔"^{۲۲} لیکن ساؤل دی ہمت ودھدی گئی تے اوہ دمشق وچ راہوں لے یہودیاں تے ایہ ثابت جو یسوع ہی مسیح اُنہاں کؤ حیران تے پریشان کریندا رہا۔^{۲۳} کجھ ڈیاں بعد یہودیاں اؤں کؤ جان تھوں مارن دی صلاح کیتی۔^{۲۴} لیکن اُنہاں دے منصوبہ دے بارے اچ ساؤل کؤں پتہ لگ گیا، اوہ لوگ ڈینہ رات شاہر دے پھاٹکتے اؤں کؤں مارن کے اؤں دا انتظار کریندے راہے۔^{۲۵} لیکن اؤں دے شاگرداں رات دے ٹائم اؤں کؤ ٹوکرے وچ بلہا کے کندھ ئوں لہا ڈتا۔^{۲۶} جئیں ویلے اوہ یروشلم اچ آیا، تان ساؤل شاگرداں اچ شامل تھیوں دی کوشش کیتی، پر اوہ اؤں کنڈرے تے اُنہاں اؤندے شاگرد بنن دا یقین نہ کیتا۔^{۲۷} لیکن برنیاں اؤں کؤ نال گھن کے رسولان دؤ لگا گیلے اُنہاں کؤ ڈسایا جو خداوند کیوں اؤں کؤ اؤں راہ اچ ڈسیلے خداوند اوندے نال گالھ کیتی تے دمشق اچ کیوں ساؤل دلیری نال یسوع دے نال دی مُنادی کیتی۔^{۲۸} اوہ یروشلم اچ آون ونجن آلیاں نال ملدا رہا۔^{۲۹} تے خداوند یسوع دے نال دی دلیری نال مُنادی کریندا رہا تے یونانی یہودیاں نال وی بحث کریندا رہا، لیکن اوہ اؤں کؤ جان تھوں مارن دی کوشش کریندے راہے۔^{۳۰} جئیں ویلے بھراواں کؤں ایس گالھ دا پتا لگتے اوہ اؤں کؤ قیصرے وچ گھن لے، جتھاں اؤں کؤں ترسُس کؤ راوان کیتا۔^{۳۱} ول یہودی، گلیلے سامریہ دیاں کلیسیاواں اچ امن تھی گیلے اوہ ترقی کرن پے گیا تے اوہ خداوند دے خوف تے پاک روح دی تسلی اچ تے تعداد اچ ودھ دیاں گیاں۔^{۳۲} ول ایویں تھیا جو پطرس جاء جاء ونجے اُنہاں ایمانداراں کول ایڑیا جیڑے لدے اچ راہندے۔^{۳۳} اُنہاں اؤں کؤں اینیاس نال دا ہک بندہ ملیا، جیڑا اُٹھ سالان تھوں فالج دا مریض ہا۔^{۳۴} پطرس اؤں کؤ آکھیا، "اینیاس یسوع مسیح تیکؤ شفا ڈیندے، اُٹھ تے اپنا بستر چاء تے اؤں ویلے ای اوہ کھڑا تھی گیا۔"^{۳۵} تے لدے شارون دے سارے لوگاں اؤں بندے کؤ ڈٹھلے اوہ خدا لے پاسے پھرے۔^{۳۶} یافا شاہر وچ تبتا نال دی ہک شاگردہ راہندی ہائی جیندا ترجمہ "ہرنی" ایہ عورت جنگ کم کریندی غریب تے وڈی شفقت کریندی ہائی۔^{۳۷} اُنہاں ڈیاں اچ اوہ بیمار تھئی تے مر گئی، جئیں ویلے اُنہاں دھوا گداتے اُٹھ کوٹھ اچ رکھیا۔^{۳۸} لدے شاہر یافا شاہر دے نیڑے ای ہاتے شاگرداں سُنیا جو پطرس اُنہاں تے۔^{۳۹} تان اُنہاں دؤ بندیاں کؤ گھلیاتے اؤں دے لگے عرض کیتی جو "دیر کیتیاں بغیر ساڈے نال جُل۔" پطرس اُٹھیا تے اُنہاں نال روانہ تھی گیا، جئیں ویلے اوہ اُنہاں ایڑیلے اوہ اؤں کؤ اُٹھ کوٹھتے گھن گئے ساریاں بیوہ عورتاں روندیاں پٹیندیاں اؤں کؤں کپڑے ڈکھاون پے گئیاں جیڑے ہرنی سیتے، جڈاں اوہ جیوندی ہا۔^{۴۰} پطرس اُنہاں ساریاں کؤں کمرے وچوں باہر کڈھ ڈتاتے گوڈے ٹیک کتے دُعا کرن پے گیلے اؤندی میّت ول کے آکھیا، "تبتا اُٹھی" اؤں تے اپنی اکھیاں کھولیاں تے پطرس کؤ ڈٹھلے اُٹھی بیٹھی۔^{۴۱} پطرس اؤں دا پکڑکے اؤں کؤ اُنہاں تے مقدّساتے بیوہ عورتاں کؤ ساڈا اؤں کؤ زندگی اُنہاں دے حوالہ کیتا۔^{۴۲} ایہ واقعہ سارے یافا اچ مشہور تھی گیا تے بہوں سارے لوگ خداوندتے ایمان گھن لے۔^{۴۳} پطرس یافا شاہر اچ کئی ڈیہواراں شمعون چمڑا رنگن لے دے گھر وچ رہا۔

۱- فیصربہ شاہر وچ کرنیلِس نال ہک بندہ، جیہڑا اطالوی دستہ دا صوبہ دار ہا۔ ۲- اوہک خدا ترس بندہ ہاتہ اوہ اپنے سارے خاندان سمیت خدا دی حمد کریندا ہاتہ اوہ یہودی لوگاں کوں بہوں خیرات دیندا۔ ہرروز دُعا منگدا ہا۔ ۳- ڈیندے تریجے پہر، اوں روبا اچ صاف صاف ڈٹھا خدا دے فرشتہ کوں اپنے کول آندیاں ڈٹھا۔ فرشتہ اوں کوں آکھیا۔ "کرنیلِس"۔ ۴- کرنیلِس فرشتہ کوں غور نال ڈٹھاتے ڈر گیلے آکھیا، "سائیں ایہ کیلے؟" فرشتہ اوں کوں آکھیا، "تیدیاں دعاواں غریباں کیتے گئے تحفہ آسمانے خدا دے حضور یادگار نذرانے دت طورے آپڑ گئیں۔ ۵- یافا شاہر دو بندے پتھتے شمعون نال دے بندے کوں جیکوں پطرس آپدن سڈوا گھن۔ ۶- اوہک چمڑا رنگن لہ کوں جیندا نال شمعونے رابندا پیلے، جیندا گھر سمندر دے کنڈھتے۔ ۷- جنیں ویلے فرشتہ لگا گیا جنیں اوں دے نال گالہیں کیتیاں ہن۔ کرنیلِس اپنے گھر دے دو نوکراں تک سپاہی کوں جیہڑا انہاں سارے سپاہیاں اچوں جیہڑے اوں دی خدمت کریندے ہن، خدا دی حمد کریندا ہا۔ سڈوا ہا۔ ۸- کرنیلِس انہاں کوں اوہ سب کجھ جیہڑا اوں دے نال تھیا ہا ڈسایاتے انہاں کوں یافا گھلا ڈتا۔ ۹- اگلے ڈینڈیہڑی دے جھوپس گھنٹے دے قریب جنیں ویلے اوہ سفر تہنہ کتھ شاہر دے نیڑے آپڑے، اوں ویلے پطرس مکان دی چھتے دُعا کیتے گیا۔ ۱۰- اوں کوں بھوک لگتے کجھ کھاوون چاہندا ہا، پر لوگ آج تائیں کھانا تیار کریندے پتھن۔ اوں کوں ہک روبا ملی۔ ۱۱- اوں آسمان کوں گھلداں ڈٹھاتے ہک وڈی چادر آلی کار کوئی شے چار کونیاں توں زمین تے لہندی پئی ہا۔ ۱۲- اوں دے وچ ہر قسم دے چوکھر، زمینی کپڑے مکوڑے پکھی ہن۔ ۱۳- ول ہک آواز آئی، "پطرس، اُتھی انہاں کوں کومہ کھا۔" ۱۴- پر پطرس آکھیا، "کائی ناں خداوند" میں کڈائیں اینجی شے نئیں کھادی جیہڑی پلیتے حرام ہووے۔ ۱۵- لیکن ڈوچی وار اوں کوں ایہ آواز آئی، "جینکو خدا پاک کیتلے، اوں کوں حرام نہ آکھ"۔ ۱۶- ایں تہہ وار تھیا تے ول اوہ شے فوراً آسمان تے چا گدی گئی۔ ۱۷- پطرس حیران تھیندا پیا ہا کہ جیہڑی روبا اوں ڈٹھتے ایندا کیا مطلب تھی سگدے تے ڈیکھو، اوہ بندے جنہاں کوں کرنیلِس گھلایا ہا، گھر دا رستہ پوچھینداں ہوا دروازے آن کھڑے تھے۔ ۱۸- اُنہاں سیدھ مارکے آکھیا جو کیا شمعون جینکو پطرس آپدن اتھائیں رابندا پیلے۔ ۱۹- اجن پطرس ایں روبا بارے سوچیندا پیا ہا، کہ روح اوں کوں آکھیا، "ڈیکھ تہہ بندے تیکو گولیندے پتھن۔ ۲۰- اُتھی تہلے ونجے انہاں نال لگا ونج، انہاں نال ونجن تھوں ڈر ناں کیوں جو میں آپ انہاں کوں گھلے"۔ ۲۱- ول پطرس تہلے لہ کے انہاں کول گیلے آکھیا، "میں اوہاں جینکو ئساں گولیندے پتھوے، ئساں کیوں لے پھوے؟"۔ ۲۲- انہاں آکھیا، "کرنیلِس ناں دا ہک بندہ جیہڑا راستبازتے خدا دی حمد کرن آلتے یہودیاں دی قوم وچ وڈی عزت آلا ہا، تیدے بارے اچ خدا دے فرشتہ اوں کوں ہدایت کیتی جو تیکوں اپنے گھر سڈولتے تئیں کنہ کلام شے"۔ ۲۳- ول پطرس انہاں اندر آنے انہاں کوں نال رابوں دی دعوت ڈتی۔ اگلے ڈینڈے اوہ اُتھی کے انہاں دے نال لگا گیا تے یافا اچوں کجھ بھرا وی اوں دے نال لگے گئے۔ ۲۴- اوں ڈینڈیہڑی اوہ فیصربہ اچ لہے، کرنیلِس اپنے رشتہ داراں تے قریبی سنگت آلیاں نال بیٹھا انہاں دا انتظار کریندا پیا ہا۔ ۲۵- جنیں ویلے پطرس اندر داخل تھیلتے ایویں تھیا کہ کرنیلِس اوں کوں ملیتے اوں دے پیراں وچ ڈھکے سجدہ کیتا۔ ۲۶- لیکن پطرس اوں کوں اُناں چاکے آکھیا، "کھڑا تھی" میں وی تیدی کار انسان ہاں۔ ۲۷- جنیں ویلے پطرس انہاں نال گالہیں کریندا پیا ہا، اوہ اندر گیلے بہوں سارے لوگاں کوں کٹھیا ڈیکھیا۔ ۲۸- اوں نے انہاں کوں آکھیا، ئساں جان دے پھوے جو کئیں یہودی دا کئیں غیر قوم لہ نال صحبت رکھنا یا اوں دے کول ونجنا جائز نئیں۔ پر خدا میڈے اپنے گالہ ظاہر کیتی، جو میکوں کئیں کوں وی غلیظ یا ناپاک نئیں آکھنا چاہدا۔ ۲۹- ایں وجہ کہ میں بغیر دلیل نال آ گیاں، میں ایہ گالہ پوچھیندا ہاں جو توں میکوں کیوں سڈوایلے؟۔ ۳۰- کرنیلِس آکھیا، "چار ڈینڈے پہلاں ایں ویلے، میں ڈیندے تریجے پہر اپنے گھر اچ دُعا منگدا پیا ہامی، تان ڈٹھا کہک بندہ چمکیلے کپڑے پاکے میدے سامنے آکھڑا تھیا۔ ۳۱- اوں آکھیا، کرنیلِس، تیدی دُعا شے گدی تے غریباں کوں ڈتی گئی تیدی امداد خدا کوں تیدی یاد ڈیوائی۔ ۳۲- ایں واسطے کئیں کوں یافا بھیجے شمعون ناں دا ہک بندہ جیہڑا پطرس اکھویندے سڈوا گھن، اوہ سمندر دی مُنڈھتے چمڑا رنگن لہ دے گھر رابندا پیلے۔ (کجھ پُرنلے ختبارات وی شامل ہن:) جنیں ویلے اوہ آسے اوہ تیدے نال گالہ کریسی۔ ۳۳- ایں واسطے کہ دم میں تیدے کیتے بندے بھیجے، تہاڈی مہربانی جو ئساں آگے پھوے۔ ئساں سارے انہاں خدا دی نظر اچ حاضر پئیں جو اوہ سب کجھ سنوں، جو وی خداوند تیکوں آکھن دی ہدایت کیتی۔" (کجھ پُرنلے اختیارات وی شامل ہن)۔ ۳۴- ول پطرس اپنا منہ کھولیتے آکھیا، "ایہ گالہ سچے، میکوں آگاہی تھئی جو خدا کئیں دی وی طرفداری نئیں کریندا۔ ۳۵- ایندی بجائے، ہر قوم اچوں جو کوئی وی عبادت کریندا تے راستبازی دے کم کریندے، اوہ اوں کوں قابل قبول ہے۔ ۳۶- ئساں اوں پیغام کوں جان دے پھوے، جو اوہ اسرائیلی لوگاں کوں گھلایا، جنیں ویلے اوں یسوع مسیح اچ صلح دی خوشخبری دا ہوکا ڈتا، جیہڑا ساریاں دا خداوند۔ ۳۷- ئساں انہاں سارے واقعات تھوں جیہڑے تھن، واقف ہووے۔ جیہڑے یوحنا دے بیتسم تھوں بعد گلیل کنہ شروع کرکے سارے یہودی اچ تھے، اوہ سارے واقعہ ناصرت دے یسوع دے متعلق ہن۔ ۳۸- جو کیوں خدا اوں کوں روح القدس تے قدرت نال مسح کیتاے اوں ونجے کہ ساریاں لوگاں کوں شفا ڈتی جیہڑے شیطان دے قبضے وچ ہن کیوں جو خدا اوں دے نال ہا۔ ۳۹- آساں انہاں سارے کمان دے گواہیں، جیہڑے اوں یہودیاں دے مُلکتے یروشلم اچ کیتے ہن۔ انہاں اوں کوں صلیب دے مار ڈتا۔ ۴۰- اوں کوں خدا تریجہ صیہن زندہ کیتاے ظاہر وی کیتا۔ ۴۱- سارے لوگاں تے نئیں، پر انہاں گواہاں تے جیہڑے پہلاں تھوں خدا دے جُھوٹے ہن۔ اسان جنہاں اوں دے مویاں وچوں زندہ تھیون توں بعد اوں دے کتھ کھادا پیتا۔ ۴۲- اوں ساکوں حکم ڈتے جو لوگاں اچ مُنادی کرو تے گواہی ڈیوؤ جو ایہ اوہی جیہڑا خدا دی طرفوں جیوندیاں تے مویاں دا مُنصف جُنیا گیلے۔ ۴۳- اوں دے متعلق سارے نبیاں گواہی ڈتی کہ جیہڑا وی اوں دے ایمان گھن آسی اوں دے نال دے سیبوں گناہاں دی معافی حاصل کریسی۔ ۴۴- جنیں ویلے پطرس ایہ آدھا ای پیا ہا، کہ پاک روح انہاں ساریاں تے نازل تھیا جیہڑے کلام شے دے پتھن۔ ۴۵- اوہ لوگ جیہڑے طہور گروہ دے منن لہن۔ پطرس دے نال لہن حیران تھے، کیوں جو پاک روح دی نعمت غیر قوماں کوں وی ڈتی گئی۔ ۴۶- کیوں جو اوہ غیر قوماں کوں وی ڈوجیاں بولیاں وچ خدا دی تعریف کریندیاں شے دے ہن۔ پطرس جواب ڈتا۔ ۴۷- کیا کوئی انہاں لوگاں کوں پانی کنہ روک سگدے؟ جو انہاں کوں بیتسم نئیں گھننا چاہدے، جنہاں کوں ساڈی آلی کار روح القدس ملیے۔ ۴۸- ول اوں انہاں کوں حکم ڈتا، جو یسوع مسیح دے ناں آج انہاں کوں بیتسم ڈیوؤ۔ ول انہاں اوں کوں آکھیا جو کجھ ڈینڈے انہاں دے کتھ رابوے۔

¹۔ وُل رسولانہ بھراواں جیہڑے یہودیہ وچ ہن ایہ سُنیا جو غیر قوماں وی خدا دے کلام کُ قُبُول کیتلے۔² جنیں ویلے پطرس یروشلم وچ آیا تے اوہ جیہڑے طہور لہ گروہ نال تعلق رکھیندے ہن، اُنہاں دے نال بحث کرن پ گئے۔³ اُنہاں آکھیا "توں جنہاں طہور نئیں کروائی اُنہاں لوگاں دے نال شریک تھیا پر تے اُنہاں دے کتھ ٹُکر وی کھادلے۔"⁴ لیکن پطرس اُنہاں کُ تَفْصیل نال ایہ معاملہ بیان کرنا شروع کیتا۔ اُن آکھیا۔⁶ میں یافا شاہر وچ دعا منگدا پیا ہامی تے میں ہک روپا ڈتھی جو ہک وڈی چادر آلی کار اپنے چاراں کونیاں تھوں آسمان تھوں لہکے میڈوں آئی۔⁵ میں اُن کُ غور نال ڈتھاتے اوندے متعلق سوچیا، میں زمین دے چوکھر، رُڑھن لہ جانورتے آسمان دے پنکھی ڈتھ۔⁷ وُل میں ہک آواز سُنی جنیں میکوں آکھیا، "پطرس! اُتھی کھڑا تھی، ذبح کر تے کھا! "⁸۔ میں آکھیا، "کڈائیں وی ناں، خداوند کیوں جو کڈائیں کُئی حرام یا گندی شے میڈے مُن وچ نئیں گئی۔"⁹ لیکن اوہ آواز جیہڑی آسمان تھوں آئی ہائی، دوبارہ جواب ڈتا، "جیکوں خدا پاک آکھیلے، اُن کُ ناپاک نہ آکھ۔"¹⁰۔ ایہ تیرے واری تھیاتے وُل اوہ سب کجھ دوبارہ آسمان تے جا گدا گیا۔¹¹ تے ڈیکھو، اُن ای ویلے تیرے بندے گھر دے سامنے کھڑے ہن جتھاں اساں باس؛ اُنہاں کُ قیصریہ تھوں میڈے کول گھلایا گیا۔¹²۔ روح میکوں حکم ڈتا جو اُنہاں نال پلا روک ٹوک لگا ونج تے اوہ چھی بھرا میڈے نال گشتے اساں اُن بندے دے گھر دُ لگ گئے۔¹³۔ اُن ساکُ ڈسیا جو کیویں اُن فرشتے کُں اپنے گھر اچ کھڑے آدیاں سُنیا، "یافا دُ بندے گھلتے شمعون کُ سڈوا گھن، جیندا ڈوجا ناں پطرس۔"¹⁴۔ اوہ تیرے نال کلام کریسی جیندے پاروں توتے تیرا خاندان بچ ویسی۔¹⁵۔ جنیں ویلے میں کلام کرنا شروع کیتا تے پاک روح اُنہاں تے نازل تھیا جیویں شروع اچ ساڈے نازل تھیا۔¹⁶۔ تے میکوں خداوند دے الفاظ یاد لہ، جیویں اُن آکھیا، "یوحنا تے یقینا پانی نال بیتسم ڈتا پر اُنکاؤ روح القدس نال بیتسم ملیسی۔"¹⁷۔ وُل جیکر خدا اُنہاں کُ وی اُٹھا نعمت ڈتی، جیہڑی اُن ساکُ ڈتی، جڈاں اساں خداوند دا یقین کیتا تے میں کون ہامی جو خدا دی مخالفت کریںدا؟ "¹⁸۔ جنیں ویلے اُنہاں ایہ گالہیں سُنیاں تے کجھ وی جواب اچ نہ آکھیا، لیکن خداوند دی حمد و تعریف کر کے آکھیا، "ول تے خداوند غیر قوماں کُ وی زندگی کیتے توبہ کرن دی توفیق ڈتی۔"¹⁹۔ وُل جیہڑے ایماندار اُن طلم تھوں جیہڑا ستفنس دی موت دی وجہ کنہ اُنہاں تے تھیا ہا، کینڈ پُڈ گشتے یروشلم تھوں واپڈے لگ گئے۔ اوہ ایماندار پھر دے پھرانڈے فینیک، کُرسے تے انطاکیہ دُ لگ گشتے اوہ کلام صرف یہودیاں کُں ای سُناندے ہن، یںان قوماں کُں نئیں۔²⁰۔ لیکن اُنہاں وچوں کجھ کُرسے تے کرینی ہن، اوہ انطاکیہ اچ لہتے یونانیاں اچ وی خداوند یسوع مسیح دی مُنادی کرن پ گئے۔²¹۔ تے خداوند دا پتہ اُنہاں دے نال ہاتھک وڈی تعداد ایمان گھن آئی یعنی خدا لہ پاس وُل آئی۔²²۔ اُنہاں دے بارے ایہ خبر یروشلم دی کلیسیا دے کناں تائیں وی آپڑی تے اُنہاں برنباس کُ انطاکیہ دُ گھلایا۔²³۔ جنیں ویلے اُن لکے خدا دی بخشش کُں ڈتھاتے وڈا خوش تھیاتے اُنہاں دا حوصلہ ودھایا کہ اوہ خداوند اچ اپنے پورے دل نال قائم رابون۔²⁴۔ کیوں جو اوہ نیک بندہ ہاتھ پاک روح تے ایمان نال بھریا ہوا ہاتھ بیوں سارے لوگ خداوند اچ شامل تھی گئے۔²⁵۔ وُل برنباس ساؤل کُں گولن کیتے ترسیس دُ لگا گیا۔²⁶۔ جنیں ویلے اوہ اُن کو گول گداتے اوہ اُن کُ انطاکیہ گھن آیا۔ وُل ایویں تھیا کہ اوہ پورے سال کیتے کلیسیا اچ شامل تھی کے بیوں سارے لوگاں کُ سکھایاتے پہلی واری انطاکیہ اچ شاگرداں کُ مسیحی آکھیا گیا۔²⁷۔ تے اُنہاں ڈپہاں اچ کجھ نئی یروشلم تھوں انطاکیہ لہ۔²⁸۔ تے اُنہاں وچوں ہک جیندا ناں اگتس ہائی، کھڑا تھیاتے روح دی ہدایت نال آکھیا، جو پوری دُنیا اچ وڈا کال ہوسی تے ایہ کال کلودیس دی حکومت اچ پیا۔²⁹۔ تے شاگرداں وچوں جو کوئی وی ایں قابل ہا، یہودیہ اچ اپنے بھراواں دی مدد کرن دا فیصلہ کیتا۔³⁰۔ تے اُنہاں ایویں ای کیتا؛ اُنہاں برنباس تے ساؤل دے تھیں بزرگاں کُ پیسہ گھلے۔

¹ اے تقریباً اُن ای ویلہ پرودیس بادشاہ جماعت اِج کجھ لوگاں تہہ پاتا جو اُنہاں نال بھیڑا سلوک کرے۔^۲ اُن یوحنا دے بھرا یعقوب کُوں تلوار نال قتل کروا ڈتا۔^۳ ایندے بعد اُن ڈٹھا جو یہودی لوگ ایں کم تھوں وڈے خوش تھیں تے اُن پطرس کُوں وی ڈھکوا سٹیا۔ ایہ کم عید فطیر (بہ خمیری روٹی دی عید) دے ڈینہاں اِج تھیا۔^۴ اُن کُوں پکڑن دے بعد، اُن کُوں قید اِج سٹیتے اوندے جارج سہا پیاں دا پیرا لایا تاں جو اُن دی نگرانی کرن، اُندا ارادا ہا جو فسخ دی عید کر کے اُن کُوں لوگاں کول گھن آوے۔^۵ پطرس تے قید خلہ اِج ہا، پر جماعت پورے دِل نال اوندے کیتے خدا دے لگے دعا منگدی پئی ہا۔^۶ ایں تھوں ہک رات پھلاں جڈاں پرودیس اُن کُوں باہر کڈھنا ہا، پطرس ڈٹ سہا پیاں دے وچ ڈٹ سنگلاں نال بدھا ہوا سٹتا پیا ہا تے دروازے دے سامنے لکھ چوکیدار قید خلہ پیرا ڈیندے پٹن۔^۷ دیکھو، خداوند دا فرشتہ ابڑ گت اوندے ظاہر تھیلتے اُن کوٹھڑی تے خدا دا نور چمکیا، اُن پطرس کُوں ہلاکے جگایاتے آکھیا، "جلدی اُٹھی" تے اوہ سنگل اوندے تھان تھوں لہ گئے۔^۸ فرشتہ اُن کُوں آکھیا "تیار تھی ونج تے اپنی جُتی پاکے میڈے پیچھے آ"۔^۹ پطرس اُن دے پیچھے پچھے باہروں گیا۔ اوہ نہ جان دا ہا کہ جو کجھ وی فرشتہ دی طرفوں تھیلتے اوہ حقیقتے، اُن سوچیا جو اوہ روبہ ڈیدھا پیلے۔^{۱۰} وِل اوہ پہلے تے ڈوجھ پھرے تھوں نکل کے لوہے دے پھانکے آپڑے جیڑا شاہر دُ ویندے۔ اوہ اُنہاں کیتے اپنے آپ ای کھل گیا۔ اوہ باہر نکلتے تلے لکے رستے دُ لگے تے فرشتہ اُن ای ویلہ اُن کُوں چھوڑ کے لگا گیا۔^{۱۱} جئیں ویلہ پطرس ہوش اِج آباتے اُن آکھیا، "ہن میکوں سچی پتہ لگ گیا گیلے جو خدا اپنا فرشتہ گھلیاتے میکوں پرودیس دے تھوہ تے یہودی قوم دیاں ساریاں اُمیدیاں کنوں بچا گدلے"۔^{۱۲} وِل جئیں ویلہ اوں کُوں ایہ گالھ دی سمجھ آگئی، تاں اوہ یوحنا دی ماں مریم دے گھر آیا، جیندا خاندانی ناں مرقس ہا؛ اُنہاں بیوں سارے ایماندار کتھے تھے کہ دعا منگدے پٹن۔^{۱۳} جئیں ویلہ اُن پھانک دے دروازے کُں کھڑکایاتے ہک نوکرانی جیندا ناں رُدی ہا، جواب ڈیون کیتے آئی۔^{۱۴} جئیں ویلہ اُن پطرس دی آواز سُنجانی تاں کوشی دے مارے دروازہ کھولن دی بجلے اندرون بھج گئی تے خبر ڈتی جو پطرس دروازے تے کھڑے۔^{۱۵} اُنہاں اُن کُوں آکھیا جو، "پاگل تھی گئیں کیا؟" لیکن اوہ ایہو آدھی راہی جو اوہ اُٹھوے، اُنہاں آکھیا، "ایہ اوندے فرشتے"۔^{۱۶} پطرس دروازہ کھڑکیندا رہا تے جئیں ویلہ اُنہاں دروازہ کھولیتے اُنہاں اُن کُوں ڈٹھلے حیران تھے۔^{۱۷} پطرس اُنہاں کُوں چُپ کراون کیتے تہہ نال اشارہ کیتا تے اُنہاں کُوں ڈسیا جو کیوں خدا اُن کُوں قید خلہ اِچوں کڈھیا۔ "اُن آکھیا، جو اُنہاں گالھیں دی خبر یعقوب تے بھراواں کُوں ڈے ڈیوؤ" وِل اوہ روانہ تھی کے ڈوجھی جامتے لگا گیا۔^{۱۸} وِل جئیں ویلہ سوہر تھئی تے سپاہی گابھر گئے جو پطرس کیڈے گیا۔^{۱۹} وِل پرودیس اُن کُوں گولن دا چارہ کیتا، پر اُن کُوں گول نہ سکیتا تے اُن پھرے داراں کنوں پُچھ گچھ کیتی تے اُنہاں کُوں قتل کرن دا حکم ڈتا، وِل اوہ یہودیہ دے علاقے کُں چھوڑ کے قیصریہ دُ لگا گیلے اُنہاں رہا۔^{۲۰} پرودیس صورتے صیدا دے لوگاں تھوں بیوں ناراض ہا، تے اوہ کتھے تھے کہ اوندے کول گئے، اُنہاں بادشاہ دے مددگار بلٹس کُوں مدد کیتے راضی کیتا تے اُنہاں صلح کرن آسٹے عرض کیتی کیوں جو اُنہاں دا مُلک بادشاہ دے مُلک اِچوں کھاوون پیاں دا سامان گھن دا ہا۔^{۲۱} ہک ڈینہ مقرر کرے پرودیس شاہی کپڑے پاکے تختے بہ گیلے تقریر کرن لگا۔^{۲۲} تاں لوگاں اُچی آواز نال آکھیا "ایہ دیوتا دی آواز نہ کر کئیں انسان دی"۔^{۲۳} فوراً خدا دے فرشتے اُن کُوں سزا ڈتی، کیوں جو اُن خدا کُوں جلال ناپی ڈتا تے اُن کُوں کیڑے پٹے گئے اوہ مَر گیا۔^{۲۴} لیکن خدا دا کلام بیوں سارے علاقیاں اِج ودھدلتے پھیل گیا۔^{۲۵} جئیں ویلہ برنباس تے ساؤل یروشلم شاہر اِج اپنا کم ختم کر گیلے اُنہاں واپس روانہ تھے؛ اُنہاں یوحنا کُوں وی جیڑا مرقس اکھویندے اپنے اہل گھن گدا۔

۱۔ اُنہیں انطاکیہ دے گروہ وچ کجھ نیت اُستاد بن اوہ برنباس، شمعون (جیڑا حبشی اکھواندلیہ) کرینی کالوکیس، منایم جیڑا حاکم پرودیس دا مُن بولیا بھرا ہاتے ساؤل بن۔ ۲۔ جیڑے ویلہ اوہ خداوند دی عبادت کریندے پتہ نہ تے روزے نال بن، روح القدسہ آکھیا " برنباس تے ساؤل کُ میڈے کیتے علیحدہ کرو تاں جو اوہ کم کرن جئیں کیتے میں اُنہاں کُ سڈیلے "۔ ۳۔ گروہ دعا کرن تے روزے رکھن تے اُنہاں مردانہ تہ رکھن دے بعد اُنہاں کُ رخصت کیتا۔ ۴۔ پس برنباس تے ساؤل روح القدس دی فرمانبرداری کریندے ہوئے سیلوکیہ گئے، اُنہوں اوہ کشتی دے ذریعہ کُپرس دے جزیرے گئے۔ ۵۔ جڈاں اوہ سیلا دے شاہر اچ بن اُنہاں تے خدائے کلام دی مُنادی یہودی عبادت خائیاں وچ کیتی، اُنہاں دے کول یوحنا معفس مددگار دے طور تے وی ہا۔ ۶۔ جڈاں اُنہاں تے پافس دے پورے جزیرے دا سفر کر گئے تاں اُنہاں کُ خاص جادوگر ملے، یک کوڑا نی جو یہودی ہا جیندا ناں بریسوع ہا۔ ۷۔ اُن جادوگر دا واسطہ صوبہ دار سرگئیس پولس دے نال ہا جیڑا یک ذہین بندہ۔ اُن بندے برنباس تے ساؤل کُ سڈایا کیوں جو اوہ خدا دا کلام سُنا چاہندا ہا۔ ۸۔ پر الیماس جادوگر (ایہو اُوندے ناں دا ترجمہ) نے اُوندی مخالفت کیتی، اوہ صوبہ دار کُ یمان تھوں دُور کرن دی کوشش کیتی۔ ۹۔ پر ساؤل جیڑا پولس وی اکھواندا ہے پاک روح تھوں بھریا ہوا، اُوندے اوں کُ گھوم کے ڈیکھیا۔ ۱۰۔ تے آکھیا " اے شیطان دی اولاد تُوں پر قسم دی نیکی دا دشمن ہئیں، کیا تُوں کڈائیں وی خداوند دی راہ کُ وگاڑن تھوں باز نہ آسین؟ "۔ ۱۱۔ اُنہوں ڈیکھ خداوند دا تہ تیدے تھیلے تیدی نظر ویندی رابسی، کجھ دیر تک تُوں سیجھ کُ نہ ڈیکھ سگسین فوراً ای اوندے گھپ اندھارا تھی گیا، اوہ اڈے اڈے کھڑ لوگاں کُ اکھن لگا جو اوندہ تہ پکڑے اوندی راہنمائی کرن۔ ۱۲۔ جڈاں صوبہ دار نے اے سارا کجھ ڈیکھیا، اوہ ایمان گھن آیا کیوں جو اوہ خداوند دے بارے تعلیم تھوں حیران ہا۔ ۱۳۔ اُنہوں پولس تے اُوندے دوستانہ پافس تے پرگ دا سفر شروع کیتا تے پرگ تے جیڑا ہمفیلیہ وچ لیکن یوحنا، اُنہاں کو چھوڑ کے یروشلم کُ لگا گیا۔ ۱۴۔ پولس تے اُوندے دوست پرگ تھوں سفر کریندے ہوئے پسدیت انطاکیہ تے اُنہاں اوہ سبت تے ڈیں عبادت خلہ وچ گئے بیٹھ گئے۔ ۱۵۔ توریت انبیاء دی تلاوت دے بعد عبادت خلہ دے وڈیریاں اُنہاں کُ ایہ آکھ کے سنیا گھلیا کہ " بھراو اگر تہاڈے کول لوگاں کیتے کوئی ہمت آلا پیغام تے تاں سُنا ڈیو "۔ ۱۶۔ پس پولس کھڑا تھیا تے اپنے تہ نال اشارہ کیتا، اُوندے آکھیا " اسرائیل دے بندو تہا جو خدا دی تعظیم کریندے ہو سُنو۔ ۱۷۔ ایں قوم اسرائیل دے خدائے ساڈے پیو ڈاڈا کُ جت تے لوگاں دی تعداد کو ودھکے، جیڑے ویلہ اوہ مُلک مصر اچ راندھن تے اپنی قدرت دے بازو نال اُوندے اُنہوں نکلن اچ راہنمائی کیتی۔ ۱۸۔ تقریباً چالی سال تک اوہ اُنہاں دے نال بیابان اچ صبر کریندا رہا۔ ۱۹۔ مُلک کنعان اچ غیر قوماں کُ تباہ کرن کیتے اُوندے ساڈے لوگاں کُ اُنہاں دی زمین میڑا تے طور تے ڈتی۔ ۲۰۔ ایہ سارے واقعات تقریباً چار سو بیس سال تھوں عرصہ وچ تھین، اُنہاں ساریاں گالیں دے بعد خدائے اُنہاں کُ سیموئیل دے ویلہ تائیں قاضی تے۔ ۲۱۔ ایں دے بعد لوگاں تے باشاہ منگیا تاں خدائے اُنہاں کُ چالی سال دے عرصہ کیتے بنیمین دے قبیلہ دا یک بندا ساؤل بن قیس تے۔ ۲۲۔ ول خدائے اُن کو بادشاہت تھوں ہٹا ڈتا تے اُن دے بعد داؤد کُ اُنہاں دا باشاہوون کیتے کھڑا کیتا، ایہ داؤد ای ہا جیندے بارے وچ خدائے آکھیا ہا میں یسی دے پُتر داؤد وچ اپنے دل دے مطابق یک مرد گولیلے، اوہ سارا کجھ کریمی جو میں چاہندا ہاں۔ ۲۳۔ ایں بندے دے پُتر اں وچوں خدا اسرائیل کیتے نجات دیون تے کُ گھن آیا یعنی یسوع جیندا اُوندے وعدہ کیتا ہا کہ اوہ کریمی۔ ۲۴۔ اے اُن ویلہ تھیونا شروع تھیا جیڑے ویلہ یسوع دے آون تھوں پہلے یوحنا توبہ دے بیٹسم دا اعلان، اسرائیل دے سارے لوگاں کیتے۔ ۲۵۔ جیویں جیویں یوحنا اپن کم ختم کریندا پیا ہا اُوندے آکھیا " تہاں کیا سوچیندے ہو، میں کون ہاں؟ میں اوہ نیں ہاں لیکن سُنو، میڈے بعد یک آون آلا جیندی جتیاں دا وی میں کھولن دے لائق نیں۔ ۲۶۔ بھراؤ! ابرام دی نسل دے بچو تہاڈے وچوں اوہ لوگ جیڑے خدا دی عبادت کریندے۔ ایں آساں ہئیں جنہاں کُ نجات دا پیغام گھلیا گیا ہا۔ ۲۷۔ کوں جو اوہ جو یروشلم اچ راہنمائی تے اُنہاں دے حاکم اُن کُ حقیقت اچ نیں بن جان دے نہ ای اوہ نبیاں دیاں آوازاں کُ قیقت اچ سمجھدے تے نہ ای پورا کریندے جئیں دی تلاوت پر سبت کیتی ویندی، پس یسوع کُ موت دی سزا سنا کے اُنہاں تے نبیاں دے پیغام کُ مکمل کیتا۔ ۲۸۔ ایں دے باوجود اُنہاں کُ اوندے وچ موت دی کُئی خاص وجہ نہ ملی، اُنہاں تے پلاطس کُ اُن کُ مارن کیتے آکھیا۔ ۲۹۔ جیڑے ویلہ اُنہاں تے اوہ ساریاں شتیاں پوریاں کر گدیاں جو اُوندے بارے وچ لکھیاں ہیاں، اُنہاں تے اُن کُ لکڑی تھوں لہاکے قبر وچ لٹا ڈتا۔ ۳۰۔ لیکن خدائے اوں کُ مُردیاں وچوں زندہ کیتے۔ ۳۱۔ اُنہاں لوگاں تے اُن کُ ہیون ڈیاں تک ڈیکھیا جو اُوندے نال گلیل تھوں یروشلم تے، ہُن ایہ لوگاں دے سامنے گویاں۔ ۳۲۔ ہاں آساں تہاڈے پاس خوشخبری گھن کے آندے پٹھاں جیندا تعلق اُنہاں وعدیاں نالے جیڑے ساڈے پیو ڈاڈا نال کیتے گئے۔ ۳۳۔ یسوع مسیح کُ مُردیاں وچوں زندہ کر کے اُنہاں وعدیاں کُ جیڑے اُندی اولاد کیتے پورا کیتلے، ایہ اوہو گالے جو ۲۰ زبور اچ لکھا لاتھ " تُو میڈا پُتر ہئیں آج میں تیدا باپ بنا ہاں "۔ ۳۴۔ دراصل اُوندے اُن کُ ای مُردیاں وچوں زندہ کیتا تاں جو اُن دا جسم نہ سڑے، اُوندے کجھ اے وی فرملے " میں تیکو داؤد دی پکی تے پاک برکات ڈیساں "۔ ۳۵۔ ایں کیتے اوہک ڈوچہ زبور وچ آدھ " تُوں تے مقدس کُ سڑن نہ ڈیسین "۔ ۳۶۔ کیوں جو داؤد نے اپنے عہد اچ خدا دی خواہشات کُ پورا کیتے، اُوندے بعد اوہ سُم تھلے اپنے پیو ڈاڈے دے نال لٹا ہا گئے تے اُندا جسم سڑ گئے۔ ۳۷۔ پر اُن کُ جینکوں خدائے چلتے اوہ بالکل وی نیں سڑا۔ ۳۸۔ پس اے بھراؤ تہا کُ اے پتا لگ ونج جو اُوندے وسیلہ تہاڈے کیتے گناہوں دی معافی دا اعلان تھیلے۔ ۳۹۔ اُن دے پاروں پر اوہ بندہ جیڑا ایمان گھن آندے راستباز تھیرایا ویندے، پر اُن شتے تھوں جیندے تھوں موسوی شریعت تہا کُ راستباز نیں تھیرا سگدی۔ ۴۰۔ ایں کیتے بوش اچ رابو کہ جو کجھ نبیاں تے آکھیا ہا اوہ تہاڈے نال نہ تھیوے۔ ۴۱۔ ڈیکھو، تہاں جیڑی تحقیر کریندے ہوئے حیران تھی ونجولے ول ہلاک تھی ونجو کیوں جو میں تہاڈے ڈیاں وچ یک کم کریندا پیا ہاں، یک ایہو جیا کم جیندے تہاں کڈائیں ایمان نہ گھن آسو، چاہے تہا کُ کوئی اُندا اعلان وی سُنا ڈیوے۔ ۴۲۔ جیویں ای پولس تے برنباس گئے، لوگاں تے اُنہاں دی مٹ کیتی کہ اوہ اگلے سبت وی ایہو گالیں اُنہاں نال کرن۔ ۴۳۔ جیڑے ویلہ عبادت خلہ دی مجلس ختم تھئی تاں ہیون سارے یہودی تے دین دار تے نو مرید یہودی پولس تے برنباس دے پیچھے تھے، جنہاں تے اُنہاں نال گال کیتی تے خدا وچ قائم رابوں دی تاکید وی کیتی۔ ۴۴۔ اگلے سبت تقریباً سارا شاہر خداوند دا کلام سُنن کیتے جمع تھی گیا۔ ۴۵۔ جیڑے ویلہ یہودی تے بھڑ کُ ڈیکھیا تاں اوہ

حسد نال بھر گئے اُنہاں ساریاں گالہیں دے خلاف بولن لگ پئے جیڑیاں پولسے کیتیاں ہن دے اؤں کؤ ذلیل کیتا۔⁴⁶ لیکن پولسے برنباس دلیری نال گال کیتی اُتے آکھیا " ایہ ضروری ہا جو خدا دا کلام پہلے اُنہاں کؤ سنایا ونجے کیوں جو اُنہاں کؤ اپنے کتہ پرے بھیجیندے پوئے اُتے اپنے آپ کؤ ہمیشہ دی حیاتی کیتے غیر مستحق ٹھہراندے پوئے، ڈیکھو آساں غیر قوماں دے پاسے رُخ کریندے ہئیں۔⁴⁷ کیوں جو ایہو نہیں بلکہ خداوندے حکم دتے کہ " میں اُنہاں کؤ غیر قوماں کیتے سوجھلا بنا کے رکھ تاں جو اُنہاں زمین دے کونیاں تائیں نجات گھن ونجو۔"⁴⁸ جیڑے ویلے غیر قوماں دے ایہ سُنے، اوہ خوش تھئے اُتے خدا دے کلام دی حمد کرن لگ پئے، جیڑے وی ہمیشہ دی زندگی کیتے مقرر کیتے گئے ہن اوہ ایمان گھن لے۔⁴⁹ خدا دا کلام اُنہاں دے علاقے وچ ودھدا گیا۔⁵⁰ لیکن یہودیوں دے راستبازتے اثر آلیاں عورتاں دے شاہر دے چنگے جواناں کؤ تاکید کیتی اُتے اُنہاں دے پولسے برنباس دے خلاف نقصان ڈیون کؤ بھڑکلے اُتے اُنہاں کؤ شاہر دی حدود تھوں وی باہر سٹ دتا۔⁵¹ پر پولسے برنباس دے اپنے پیراں دی مٹی کؤ اُنہاں دے خلاف جھاڑے چا، ول اوہ اکنیم دے شاہر کو گئے۔⁵² اُتے شاگرد خوشی دے روح القدس دے نال بھر گئے ہن۔

۱۔ اے اکنیم اچ تھیا ک پولسے برنباس کتھ یودیوں دے عبادت خلہ وچ گئے تے ایس انداز نال گالھ کیتی ک یودیائے یونانیاں دُواں دی پک وڈی تعداد ایمان گھن آئی۔^۲ پر اوہ یودی جیڑے نافرمان ہن، اُنہاں یں قوموں دے ذہناں کو بھڑکایا تے اُنہاں وچوں بھراواں دے خلاف نفرت پیدا کیتی۔^۳ پس اوہ اُنہاں کافی عرصہ راہے تے خداوند دی طاقت دے نال دلیری نال گالھ کریندے راہے تے اوں کو اپنے فضل دے کلام دا ثبوت دتے، ایہ اوں نے ایویں کیتا ک اوں نے ہی عطا کیتا ک پولسے برنباس دے تھوں نشانائے عجیب کم کروئے۔^۴ پر شاہر دے زیادہ لوگ وڈے پتھن۔ لوگاں نے یودیوں دی حمایت کیتی تے کجھ رسولاں دی۔^۵ جڈاں غیر قومائے یودیوں دُوحاں نے اپنے وڈیریاں کو اُبھارن دی کوشش کیتی تان جو پولسے برنباس کو سنگسار کیتا ونج۔^۶ تان اُنہاں کو ایس گالھ دی خبر تھئی تے اوہ انطاکیہ، لُسترمے دیہ دے شاہراں تے اُنہاں دے آس پاس کو دھروک گئے۔^۷ تے اُنہاں انجیل دی مُندی کریندے راہے۔^۸ لُسترمے اچ، ک بندہ بیٹھا ہا جیندے پیراں اچ جان نہا، اپنی ماں دے ڈھڈ توں ہی چل نہ سگدا ہا تے کڈائیں چلیا وی نہا۔^۹ ایس بندے پولس کو ٹلیندے بھٹ سٹیا۔ پولس نے اپنی نظر چاکے اوں کو ڈیکھیا جو ایندے وچ جنگا تھیوں کیتے ایمان۔^{۱۰} اوہیہ اچی آواز نال اوں کو آکھیا، اپنے پیرائے کھڑا تھی ونج تے اوہ بندہ ٹپا مارکے کھڑا تھیلتے اڈے اڈے ٹرن لگ پیا۔^{۱۱} جیڑے ویلے اوں کتھنے ڈیکھیا جو پولس نے کیتا ہا، تان اُنہاں نے اچی آواز نال لُکانیہ دی طرزتے تقریر اچ آکھیا "دیوتا، آدمیاں دی صورت اچ ساڈے کول اُتر آلیے۔"^{۱۲} برنباس کو اُنہاں نے زیوس دا ناں دتا تے پولس کو ہرمیس دا کیوں جو اوہ ای مرکزی مقرربا۔^{۱۳} زیوس دا پُجاری، جیندا مندر شاہر تھوں تھوڑا ای باہر ہا اوہ ڈاندھتے پھلاں دا سبرا بھاٹکتے گھن آیا، تے اوہ سارا کتھ قربانی چڑھاونا چاہندے۔^{۱۴} پر جڈاں رسولاں نے یعنی برنباس نے پولس نے ایہ سٹیا تان اُنہاں نے اپنے کپڑے پھاڑ چھوڑے تے کتھ دے اندر وڑ گئے اچی آواز نال۔^{۱۵} اکھن لگے "اے بندیو! تسان ایہ سارا کجھ کیوں کریندے پتے وے؟ اسان وی انسان ہئیں تے تباڈی ہی طرح جذبات رکھیندے ہئیں۔ اسان تباڈے کیتے خوشخبری گھن کے تے پتے ک تسان اُنہاں ساریاں ہفائدہ سٹیاں تھوں مُن موڑکے زندہ خدا دے پاس آ ونجو۔ جئیں آسمان، زمین، سمندر تے اوہ سارا کجھ جو اُنہاں وچے بنلے۔"^{۱۶} پہلے ویلے تھوں اوں نے ہر قوم کو اپنے اپنے رستے چلن دی اجازت دتی ہائی۔^{۱۷} لیکن ول وی اوں نے اپنے آپ کو بغیر گواہی دے نہ ڈیکھیا ک اوں نے نیکی کیتی تے تباکو آسمان تھوں بارش، پھلدار موسم تے تے ساڈے دِلان کو خوراکتے خوشی نال بھریا۔^{۱۸} لیکن اُنہاں گالہیں دے باوجود وی پولسے برنباس بمشکل کتھ کو قربانی تھوں روک سگ۔^{۱۹} پر انطاکیہ اکنیم تھوں یودیائے کتھ کو اُبھارے، اُنہاں نے پولس کو سنگسار کیتا تے ایہ سوچ کے ک شوتا مَر گیلے اوں کو چھکیندے بھٹ شاہر تھوں باہر گھن گئے۔^{۲۰} پر جیڑے ویلے شاگرد اون دے آس پاس کھڑے ہن، اوہ اُٹھ تے شاہر اچ داخل تھیا۔ دوجھے ڈیں برنباس دے نال دیہ لگا گیا۔^{۲۱} جڈاں اُنہاں نے اوں شاہر اچ انجیل دی مُندی کر گدی تے ہوں سارے شاگرد بنلے تان اوہ لُسترمے، اکنیمے انطاکیہ کو واپس تے۔^{۲۲} اوہ شاگرداں دے ذہناں کو طاقت دیندے راہے تے ایمان وچ برقرار راہوں کیتے اُنہاں دی حوصلہ افزائی کریندے راہے۔ اُنہاں نے اوں کو ڈسیا، ضروریہ جو اسان سارے ڈکھ برداشت کر کے خدا دی بادشاہی اچ داخل تھیوون۔^{۲۳} جڈاں اُنہاں نے ایمانداراں کو ہر جماعت اچ بزرگ مقرر کر گدے تان اُنہاں نے روزے دی حالت اچ دعا کیتی تے اُنہاں کو کداوند سے حوصلہ کیتا جیندے اوہ ایمان گھن تے۔^{۲۴} ول اوہ پسدیت تھوں تھیندے بھٹ پمفیلیہ تے۔^{۲۵} پرگ اچ کلام سنان دے بعد اوہ اطالیہ لگدے۔^{۲۶} اُنہوں اوہ پانی دے رستے اوہ انطاکیہ گئے جتھاں اُنہاں کو خدا دے فضل دے حوصلہ کیتا گیا ہا، اوہ کم کیتے جیڑا اُنہاں نے پورا کیتا ہا۔^{۲۷} جیڑے ویلے اوہ انطاکیہ پہنچے کلیسیا کو کتھا کیتا تان اُنہاں دے سامنے ساریاں گالہیں بیان کیتیاں جیڑیاں خدا نے اُنہاں دے نال کیتیاں ہن تے کیوں اوں نے غیر قوموں کیتے ایمان دا دروازہ کھولے۔^{۲۸} تے اوہ شاگرداں دے نال ہک لمحہ عرصہ تاک راہے۔

¹۔ کچھ لوگ یہودیہ تھوں انطاکیہ وچ لَٹتے بھراواں کُو ایہ آکھکے سیکھایا کہ " کہ جیڑے ویلے تک تسان موسیٰ دے رواجتہ طہور نہ کرویسو تسان بچ نہ سگسو۔²۔ وُل جڈاں پولسے برنباس اؤنہاں دا سامنا کیتا تان اؤنہاں نال بیوں تون تکرار کیتیہ بھراواں فیصلہ کیتا کہ پولسے برنباسے کچھ بٹے لوگ ایس مسئلہ کیتے رسولانے وڈیریاں دے کول یروشلم وِسں۔³۔ وُل اوہ کلیسیا دی طرف گھلے گئے تے اوہ فنیکتہ سامریہ تھوں لنگھتے غیر قوماں وچ رجوع گھن آون دا پرچار کیتا، اُنہاں دے پاروں سارے بھرا بیوں خوش ہن۔⁴۔ جیڑے ویلے اوہ یروشلم لَٹے تان اُنہاں دا استقبال کلیسیا، رسولانے بزرگانے کیتا اتے اُنہانے اوہ ساریاں گالہیں ڈسیاں جیڑیاں خدانے اُنہاں دے نال کیتیاں ہن۔⁵۔ لیکن کچھ لوگ جیڑے ایمان گھن لَٹن اوہ فریسیاں دے گروہ نال تعلق رکھیندے ہن اُنہانے کھڑے تھی کے آکھیا " ایہ ضروریہ کہ اُنہاں دا طہور کیتا ونجے تے اُنہاں کُو حکم ڈتا ونجے کہ اوہ موسیٰ دی شریعت دی پابندی کرن۔⁶۔ پس رسولانے بزرگ ایس معاملہ دی سوچ کیتے کٹھ تھے۔⁷۔ کافی بحث کرن دے بعد پطرس کھڑا تھیا تے اُنہاں کُو آکھن لگا " بھراؤ! تسان جان دے پیوے کہ بیوں پہلے خدانے تہاڈے وچ ہک فیصلہ کیتا ہاک میڈے مُند تھوں غیر قوماں انجیل دا پیغام سُنسن لَٹے ایمان گھن آسن۔⁸۔ خدا جو دِلان کُو جان دا ہے اُنہاں کُو گواہی ڈیندے تے اُنہاں کُو روح القدس وی ڈیندے جیویں اوہ ساکُو تے۔⁹۔ تے اُنہاں دے دِلان کُو ایمان نال پاک کریندے ہواں اوہ سادے اُنہاں دے وچ کوئی فرق نہ رکھیا۔¹⁰۔ لَٹن تسان کیوں خدا کُو آزماندے پیوے اپنا بوجھ شاگردان دی گردناتے رکھیندے ہو جیکوں نہ اسانے نہ سادے پیو ڈاڈا برداشت کر سگدے ہن؟۔¹¹۔ پر اسان ایمان رکھیندے ہیں جو اسان وی اُنہاں دی طرح مسیح یسوع دے فضل دے وسیلہ تھوں ہی بچلے ویسوں۔¹²۔ سارے لوگ چپ تھی گئے تے پولسے برنباس کُو سنا جیڑے ویلے اوہ اُنہاں گالہیں کُو بیان کرن لگے کہ خدانے اُن عجائبے نشانات کُو غیر قوماں اِچ اُنہاں دے وسیلہ ظاہر کیتے۔¹³۔ جڈاں اُنہانے بولنا بند کیتا تان یعقوبے ایہ آدھوئے جواب ڈتا " بھراؤ، میڈی سنو۔¹⁴۔ اوہ ساکُو ڈسالیہ کہ کیویں خدانے پہلے اپنے فضل دے نال غیر قوماں دی مدد کیتی تان جو اُنہاں وچوں اپنے نال دی کاطر لوگان کُو گھتے۔¹⁵۔ نبیاں دی گالہیں وی اُنہاں دے نال اتفاق کریندن جیویں لکھلے۔¹⁶۔ اُنہاں ساریاں گالہیں دے بعد میں واپس آسان لَٹے میں داؤد دے خیم کُو ولا قائم کریساں جیڑا تھ پہلے میں اؤں کُو ولا کھڑا کریساں لَٹے اؤندی تباہی دی مرمت کریساں۔¹⁷۔ تان جو آدمیاں دا بقیہ خداوند کُو گولہاؤہ وی نال ہوون ساریاں غیر قوماں دے لوگ جیڑے میڈے نال تھوں اکھواندے ہن۔¹⁸۔ خداوند ایہ فرماندے جیسے ایہ سارا کچھ آکھیلے جیندا دا ذکر پُرنے زمانیاں تھوں تھیندا ہے۔¹⁹۔ لہذا میڈا مشورا ایہ کہ اسان غیر قوماں وچوں اُنہاں کُوں جیڑے خدا دے پاس آندے ہن، پریشان نہ کروں۔²⁰۔ پر اسان اُنہاں کُوں سکھاؤں جو اوہ تسان دی آلودگی، جنسی آوارگی، گلا دبا کے ماریاں ہوئیں شہینے لبو تھوں دُور راہوں۔²¹۔ ہر زملہ وچ تہر شاہر اِچ ایہو جے لوگ ہن جیڑے موسوی شریعت دی تلاوت تے مُنادی ہر سبت کُو عبادت خانیاں اِچ کریندے راہن۔²²۔ پس رسولان، بزرگان لَٹے ساری کلیسیانے ایہ مناسب سمجھ جو کلیسیا دے راہنماواں یعنی یہودا، جیڑا برسبا اکھواندے لَٹے سیلاس کُو پولسے برنباس دے نال انطاکیہ بھیج چھوڑوں۔²³۔ اُنہانے ایہ لکھ " انطاکیہ، شام (جینکُو مسیحی روایت اِچ سورہ وی آکھا ویندے) لَٹے کلکے دے رسولان، بزرگان، بھراواں لَٹے غیر قوماں دے بھراواں کُو سلام۔²⁴۔ اسان سُنے کہ کچھ ایہو جے لوگ جنہاں کُو تسان ایہو جیا کوئی حکم نئیں ڈتا ہاک سادے وچوں نکلیں لَٹے تہا کُو ایہو جئی تعلیمات تھوں پریشان کیتلے جیڑی تہاڈے دِلان کُو بدل ڈیندے۔²⁵۔ لہذا اسان ساریاں کُو ایہو چنگا لگے جو مردان دے چُننے متفق تھی ونجوں لَٹے اُنہاں کُو پیارے برنباسے پولس دے نال تہاڈے نال گھلوں۔²⁶۔ اوہ بندے جنہانے سادے خداوند یسوع مسیح کیتے اپنی جان کطرے وچ پائی۔²⁷۔ پس اسان یہودانے سیلاس کُو بھیجے جو تہا کُو ایہا گالہیں اپنے الفاظ اِچ ڈسیسن۔²⁸۔ کیونکہ روح القدس کُو لَٹے ساکُو وی چنگا لگے کہ تہاڈے اُنہاں ضروری گالہیں دے علاوہ کوئی بیہا بوجھ نہ سٹوں۔²⁹۔ جو تسان مُند موڑ گھنوں اُنہاں چیزاں تھوں جیڑیاں تسان کیتے قربان کیتیاں ویندن، خون کنوں، اُنہاں کُو جنہاں دا گلا دباہا ویندے لَٹے جنسی ناپاکی تھوں۔ اگر تسان اُنہاں چیزاں تھوں دور راہسو تان تہاڈے کیتے چنگا ہوسی، خدا حافظ۔³⁰۔ جیڑے ویلے اوہ اتھوں تَرن لگے تان انطاکیہ کُو لَٹے لوگان کُو کٹھا کرن دے بعد اُنہانے خط پڑھیا۔³¹۔ جیڑے ویلے اوہ پڑھ گدے تان حوصلہ افزائی دے پاروں خوشی منائی۔³²۔ یہودانے سیلاسے جو نبی وی ہن، بھراواں کُو بیوں ساریاں گالہیں دے بارے وچ حوصلہ ڈتا تے اُنہاں کُو مضبوط کیتا۔³³۔ ہن جڈاں اُنہانے کچھ ویلا اُنہاں لنگھایا تان بھراوانے اُنہاں کُو سلامتی نال واپس اُنہاں دے کول گھلایا جنہانے اُنہاں کُو اُنہاں گھلایا ہا۔³⁴۔ پر سیلاس دا اُنہاں راہونا چنگا لگے۔ (پُرنے نسخیاں اِچ آیت 34 شامل نئیں)۔³⁵۔ پر پولسے برنباس بیوں سارے ڈوجھ لوگان دے نال انطاکیہ وچ راہے، اُنہاں اُنہانے خداوند دا کلام سکھایا تے اوندی مُنادی کیتی۔³⁶۔ کچھ ڈیہاں بعد پولسے برنباس کُو آکھیا " اسان ہر اؤں شاہر اِچ جتھان اسان خداوند دے کلام دی مُنادی کیتی ہائی ولا اسان بھراواں کُو ملن کیتے ویندے ہیں لَٹے اُنہاں دا حال احوال دا پتا کریندے ہیں۔³⁷۔ برنباس یوحنا کُو جیڑا مرقس وی اکھواندے نال گھن ونجنا چاہندے۔³⁸۔ پر پولسے ایہ مناسب نہ سمجھ جو مرقس کُو جیسے اؤں کُو بمفیلے وچ چھوڑا ہا لَٹے بٹے کم اِچ اُنہاں دا ساتھ نہ ڈتا، اون کُو نال گھن ونجوں۔³⁹۔ تڈان ہن بیوں وڈا اختلاف پیدا تھی گئے، اتنا کہ اوہ ڈویس الگ الگ تھی گئے لَٹے برنباس مرقس کُو گھن کے سمندر دے راستہ کُپرس کُو لگا گیا۔⁴⁰۔ لیکن خدا دے فصل دے حوالہ کیتے ونجن دے بعد پولسے سیلاس کُو چن لَٹے لگا گیا۔⁴¹۔ لَٹے اوہ شام تے کلکے تھوں کلیسیاواں کُو مضبوط کریندے ہوئے لنگھیا۔

۱۔ پولس دہستہ لُستہ، وچ وی پنچیا لَہ ڈیکھو! تیمتھیس نال دا شاگرد وی اُنہاں ہا، جیہڑا ہک ایماندار یہودی عورت دا پُتر ہا، اوندی پو یونانی ہا۔ ۲۔ اوہ لُستہ اُکینم دے بھراواں وچوں نیک نال ہا۔ ۳۔ پولس چاہندا ہا کہ اوہ اوندے نال سفر کرے، پس اوہ اُون کُوال گھن کے یہودیاں دی وجہ تھوں اُون دا طہور کیوں جو اُون علاقہ دے لوگ جان دے کہ اوں دا پو یونانی ہے۔ ۴۔ جڈاں اوہ شاہراں وچوں لنگھدے ہوئے گئے تان اُنہاں کلپسیاواں کُوال حکم دُتا جو اُنہاں ہدایاتہ عمل کرن جو رسولاں یروشلم دے بزرگاں دُتیاں گیاں ہن۔ ۵۔ پس کلپسیاواں ایمان وچ مضبوط تھیانے روز بروز ودھدیاں گئیاں۔ ۶۔ پولس اوندے ساتھی فروگیتہ گلتیہ دے علاقہ وچوں تھی کے گزرے کیونکہ روح القدس اُنہاں کُوال اُسیہ دے صوبہ وچ کلام سنانوں تھوں منع کیتا ہا۔ ۷۔ جڈاں اوہ مُوسیہ دے نیڑے لَہ، تان اُنہاں بتونہ اچ وچن دی کوشش کیتی، پر یسوع دے روح اُنہاں کُوال اُنہاں وچن تھوں روک۔ ۸۔ مُوسیہ دے رستہ چوں لنگھدے ہوئے اوہ تروآس دے شاہراں اچ لَہ۔ ۹۔ رات دے ویلہ پولس روپا ظاہر تھئی کہ بندہ جو مکدونہ تھوں ہا اُنہاں کھڑا اُون کُوال سڈیندا پُتہ لَہ آدھ، "مکدونہ وچ لَہ ساڈی مدد کر۔" ۱۰۔ جڈاں پولس ایہ روپا ڈیکھی تان فوراً اسان مکدونہ وچن کیتے تیار تھی گئے کیونکہ خدا نے ساکُوال اُنہاں انجیل دی مُنادی کیتے سڈیلے۔ ۱۱۔ تروآس تھوں جہازتہ روانہ تھی کے اسان سیدھ سمترہ دے علاقہ وچ لَہ لَہ اگلے دُیں اسان نیا پُلَس وچ لَہ۔ ۱۲۔ اُنہوں اسان فلی وچ لگے گئے جو کہ مکڈونہ دا ہک شاہراں جیہڑا ایس ضلع دا بہوں اہم شاہراں رومی وستیہ، لَہ اسان کئی دُیں ایس شہر اچ ٹھہرے۔ ۱۳۔ سبت لَہ دُیں اسان شاہراں دے دروازے دے باہر دریخت لَہ، جتھاں اسان سوچیا ہا کہ دعا کرن کیتے جلیہ۔ اسان بیٹھ گئے لَہ اُنہاں عورتاں نال کلام کیتا جیہڑیاں اُنہاں آیاں ہن۔ ۱۴۔ لُدیہ نال دی ہک عورت جو تھوایتیر، شاہراں تھوں آئی پائی لَہ قرمز وچندی ہا، جئیں خدا دی عبادت کیتی، لَہ ساڈی سنی۔ خدا نے اوندے دل کو کھولیا جواوہ اُنہاں گالہیں کُوال سُنہ جو پولس اُنہاں آکھیاں ہن۔ ۱۵۔ جیہڑے ویلہ اوہ لَہ اُون دے خاندانہ بیتسم گدے تان اُون ساکون مجبور کیتا کہ اگر میکُوال خدا دی ایماندار بندی جان دے پوے تان میڈے گھر وچ آؤ لَہ اُنہاں راہو۔ اوہ ساکُوال مجبور کیتے۔ ۱۶۔ ول ایویں تھیا کہ اسان دعا آلی جامتہ ویندے پُتہاس، ہک جوان عورت جیندے وچ غیب دا علم جان دی روح ہائی ساکون ملی۔ اوہ غیب دے علم تھوں اپنے مالکان کیتے بہوں کماندی ہا۔ ۱۷۔ ایہ عورت ساڈتہ پولس دے پیچھے آئی لَہ ایہ آدھوئے اوچی آواز نال بولی، ایہ بندے خدا تعالیٰ دے خادم ہن۔ جو تہاکُوال نجات دی راہ دی تعلیم دیندے ہن۔ ۱۸۔ اُونہں بہوں دُپاڑے ایویں کیتا، لیکن پولس اوندے بہوں غصہ تھیا، اُون دے ولہ ڈیکھ کے اُون روح کو آکھیا، میں تیکُوال یسوع مسیح دے نال اچ حکم دیندا ہاں ایندے وچوں باہر نکل آ، لَہ اوہ اُون ویلہ ای باہر نکل آئی۔ ۱۹۔ جڈاں اُون دے مالکانہ ڈیکھیا جو اُنہاں دے کماون دی اُمید ویندی راہی، تان اُنہاں پولس سیلاس کُوال پکڑے لَہ اُنہاں کُوال بازار اچ حاکماں دے سامنے گھسیٹ کے گھن گئے۔ ۲۰۔ جڈاں اوہ اُنہاں کُوال حاکم دے سامنے گھن لَہ، اُنہاں آکھیا ایہ بندے یہودی ہن لَہ ساڈے شاہراں اچ بہوں پریشانی پیدا کریندے پٹھن۔ ۲۱۔ اوہ ساکُوال ایہو جیہاں گالہیں سکھاندے پٹھن جو رومی تھیندے ہوئے شریعت دے مطابق نئیں کہ اُنہاں کُوال قبول کیتا وچ یا اُنہاں تہ عمل کیتا وچ۔ ۲۲۔ ول ہجوم پولس تہ سیلاس دے خلاف اُٹھ کھڑا تھیا؛ حاکم اُنہاں دے کپڑے پھاڑتے حکم دُتا جو اُنہاں کُوال بینت لَہ وچن۔ ۲۳۔ جیہڑے ویلہ اوہ اُنہاں کُوال بُری طرح مار چکے تان اُنہاں کُوال قید خانہ وچ سٹ دُتا لَہ دروغ کو حکم دُتا کہ اُنہاں دی حفاظت کرے۔ ۲۴۔ حکم گھن کے دروغ اُنہاں کُوال اندر دے قید خانہ وچ سٹ چھوڑے لَہ اُنہاں دے پیر کاٹھ اچ تھونک تہ۔ ۲۵۔ ادھی رات دے ویلہ پولس سیلاس دعا کریندے پٹھن لَہ خدا دی حمد دے گیت گاندے پٹھن تہ ڈوجھ قیدی اُنہاں کُوال سُن دے پٹھن۔ ۲۶۔ اُبڑ گت ہک وڈا بھونچال آیا جئیں دی وجہ تھوں جیل ہل گیا لَہ فوراً سارے دروازے گئے لَہ ساریاں دیاں سنگلیاں کھل گئیاں۔ ۲۷۔ دروغ دی آکھ کھل گئی لَہ جیل دے کھلے دروازے ڈیکھ تان قیدیاں دے بھج وچن دے ڈر تھوں اُونہں اپنی تلوار کڈھی تہ اپنے آپ کُوال مارن لگا۔ ۲۸۔ پر پولس اُونی آواز نال سڈیلے آکھیا اپن آپ کُوال نی مار کیوں جو اسان اِنہائیں پٹھن۔ ۲۹۔ دروغ جراغ منوایا لَہ اندر اُن کے ڈیکھیلے ڈر نال کمبندا ہوا پولس سیلاس دے سامنے ڈھ پیا۔ ۳۰۔ اُنہا کُوال باہر گھن آیلے آکھنا لگا، "جنابیں کیا کراں کہ بچ وچان؟" ۳۱۔ اُنہاں آکھیا خداوند یسوع ایمان گھن لَہ توتہ تیدا گھرانہ نجات پاسی۔ ۳۲۔ اُنہاں اوندے سارے گھر آلیاں دے سامنے خدا دا کلام سنایا۔ ۳۳۔ تان دروغ رات دے اُون ویلہ ای اُنہاں کُوال گھن گیا لَہ اُنہاں دے زخماں کُوال صاف کیتا لَہ اوتہ اوندے گھر لَہ اُون ویلہ ای بیتسم گدے۔ ۳۴۔ اوپ پولس سیلاس کُوال اپنے گھر گھن گیا لَہ اُنہاں دے لگے ٹکر رکھیا۔ اوہ اپنے سارے گھر آلیاں دے نال وڈی خوشی کیتی۔ کیوں جو اوہ سارے خداتہ ایمان گھن لَہ۔ ۳۵۔ جیہڑے ویلہ دُیں تھیا حاکماں نے نگرانان دے ذریعہ حکم بھیجیا، "اُنہاں بندیاں کُوال وچن ڈیوؤ"۔ ۳۶۔ دروغ ایس حکم دی پولس کُوال خبر دُتی کہ حکماں آکھیلے جو اُنہاں بندیاں کُوال وچن ڈیوؤ، ہن باہر آؤتہ سلامتی نال وچو۔ ۳۷۔ لیکن پولس نے اُنہاں کُوال آکھیا، اُنہاں ساکُوال بغیر مقدمہ دے ساریاں دے سامنے مارے حالانکہ اسان رومی پٹھن لَہ ساکُوال قید خانہ وچ سٹ لَہن آدھن کہ اُنہوں چپ تھی کے لگ وچو؟ بالکل نئیں اوہ آپ آونے ساکُوال اُنہوں باہر گھن وچن۔ ۳۸۔ سپایانہ اے خبر حاکماں کُوال دُتی: حاکم ڈر گئے جیہڑے ویلہ اُنہاں اپنے سُنیا کہ اوہ بندے رومی ہن۔ ۳۹۔ حاکم لَہ لَہ اُنہاں کولوں معافی منگی، اُنہاں کُوال جیل وچوں باہر گھن لَہ لَہ اُنہاں کُوال آکھیا کہ شاہراں چھوڑ کے لگ وچن۔ ۴۰۔ ول پولس سیلاس جیل وچوں باہر لَہ لَہ لُدیہ دے گھر گئے۔ جیہڑے ویلہ پولس سیلاس نے بھراواں کُوال ڈیکھیا، تان اُنہاں دا حوصلہ ودھیاتہ شاہراں تھوں لگے گئے

۱۔ وُل اوہ امفیلس سے اپلونیہ تھوں تھی کے تھسلینک وچ لَہ جتھاں یہودیّاں دا ہک عبادت خانہ۔ ۲۔ پولس اپنے دستور دے مطابق اُنہاں دے کول گیا لَہ سبت (چھن چھن) دے تریخے دُیں صحیفیاں اچوں اُنہاں کو دلیلاں دیندا رہا۔ ۳۔ اوہنے صحائف کو تفصیل نال بیان کیت لَہ دُساہا کہ مسیح دا ڈکھ چاونا لَہ مُردیاں وچوں ول زندہ تھی ورجنا ضروری ہا۔ اوہنے آکھیا "ایہ یسوع جیندی میں مُنادی کریندا ہاں مسیح ہے۔" ۴۔ کجھ یہودیّے خدا پرست، یونانی، یہوں ساریاں عورتاں لَہک وڈی بھیڑ، پولس سے سیلاس دے نال شامل تھیں۔ ۵۔ پَر غیرایماندار یہودیّاں نے حسد کریندیاں ہویاں بازار تھوں کجھہ دین بندیاں کو گھن کے شاہر اچ پنگام کر دُتا پَر اوہ یاسون دے گھرے حملہ کرکے پولس سے سیلاس کو بندیاں دے وچ گھن آونا چاندے۔ ۶۔ پَر جڈاں اوہ اُنہاں کو نہ ملے تاں اُنہاں نے یاسون سے باقی بھراواں کو شاہر دے حاکماں دے سامنے گھن گئے لَہ اچی آواز نہ آکھیا کہ "اوہ بندہ وی جنہاں جہاں کو باغی کر دُتا ہے اُتھاں لَہن۔" ۷۔ اوہ بندہ جیندا یاسون سے استقبال کیتا ہا۔ قیصر دے فرمان دے خلاف عمل کریندے پٹن۔ ایہ آدھ پٹن کہ کوئی بیبا ای بادشاہ ہے یعنی کہ یسوع۔" ۸۔ جڈاں بھیڑ لَہ شاہر دے حاکماں نے ایہ گالہیں سُنیں تاں اومہ چین تھی گئے۔ ۹۔ جڈاں اُنہاں نے یاسون لَہ دُوجھیاں دے مال دی ضمانت گدی، تاں اُنہاں نے اُنہاں کو ورجن دُتا۔ ۱۰۔ اوں رات کو اُنہاں بھراواں نے پولس سے سیلاس کو بیرہ بھیج دُتا۔ جڈاں اوہ اُنہاں پہنچ تاں اوہ یہودیّاں دے عبادت خانہ وچ گئے۔ ۱۱۔ پَر ایہ بندے تھسلینک دے بندیاں کولوں ڈھیر شعور رکھدے۔ کیونکہ اُنہاں نے کلام کو خوشی نال قبول کیت لَہ او روزبروز صحائف دا مشاہدہ کریندے۔ کہ کیا گالہیں ایویں ای ہن۔ ۱۲۔ لہذا یہوں ساریاں شریف یونانی عورتاں بندیاں یقین کیتا۔ ۱۳۔ پَر جیڑے ویلے تھسلینک دے یہودیّاں کو پتہ لگے کہ پولس وی بیرہ وچ خدا دے کلام دی مُنادی کریندا ہے تاں اوہ اُنہاں بھیڑ کو بھڑکاوئے اُنہارن کیت پہنچ گئے۔ ۱۴۔ وُل فوراً بھراواں نے پولس کو گھلیا، پَر سیلاس نے تیمتھیس اُنہاں سے رہا۔ ۱۵۔ اوہ جیڑے پولس دی رہنمائی کریندے پٹن، اینکو دور ہک شاہر اتھینہ وچ گھن گئے لَہ اُنہاں نے پولس کو اُنہاں چھوڑیا لَہ اوں کو سیلاس سے تیمتھیس دے جلدی اُنہاں پہنچن دی ہدایت دُتی۔ ۱۶۔ جڈاں پولس اتھینہ وچ اُنہاں دا انتظار کریندا پیا ہا تاں بُٹاں نال بھرے پٹے شاہر کو ڈیکھے کہ اوہ روح اچ جل بہن گیا۔ ۱۷۔ وُل اوہ عبادت خانہ اچ یہودیّاں خدا پرستان نال ہر روز بازار وچ جیڑے وی اوں کو ملدے۔ بحث کریندا ہا۔ ۱۸۔ پَر تھوڑے جٹہ ایکوری سے ستوئیکی سے عالم دین اُوندا مقابلہ کرن لگتے کجھہ آکھیا کہ "ایہ فضول بندہ کیا آکھن دی کوشش کریندا پیا ہا؟" دُوجھیاں نے آکھیا کہ "ایہ اجنبی بندہ دیوتاواں دا پرچار کریندا ہے۔" کیوں جو اوہ یسوعے اوں دے ولا زندہ تھیوں دی تبلیغ کریندا ہا۔ ۱۹۔ اوہ پولس کو گھن کے اریوگیس ایہ آدھ پٹے گھن گئے کہ، کیا اسان این نویں تعلیم جیندے بارے وچ ٹوں بولیندا پٹن جان سگدے پٹن؟۔ ۲۰۔ کیونکہ ٹوں ساکو عجیب و غریب گالہیں دُسنیدا پٹن، لہذا اسان جانتا چاندے پٹن کہ اُنہاں گالہیں دا کیا مطلب ہے؟۔ ۲۱۔ (ایں کیتہ سارے اتھینوی سے پردیسی جیڑے اُنہاں راندے۔ ہن نویاں نویاں گالہیں آکھن سے سنن دے بغیر اپنا ویلا کیش بٹ کم اچ نیں سن استعمال کریندے)۔ ۲۲۔ لہذا پولس اریوگیس دے وچ کھڑا تھیا لَہ آکھن لگا، "اے اتھینہ والد میں ڈیدھیا پیاں کہ ٹُساں ہر صورت اچ یہوں دیندار ہو۔ ۲۳۔ کیونکہ میں لنگدھ ہویاں اُنہاں ساراں کو یہوں غور نال دُٹھا ہے کہ تسان جنہاں دی عبادت کریندے ہو میں قربان گامتہ لکھیا ہویا وی دُٹھا ہے۔" نامعلوم خدا کیتہ۔ "ٹُساں جو بغیر جلتے اوندی عبادت کریندے ہو اوندے بارے اچ پی میں تہاکو دُسنیدا ہاں۔ ۲۴۔ خدا جیٹ کائنات سے اوندی ہر ہک شے بنائی، چونکہ اوہ آسمان سے زمین دا خداوند ہے، اوہ اُنہاں دے بنلے ہوئے مندران وچ نیں رندا۔ ۲۵۔ نہ ای کیٹن شے دا محتاج تھی کہ بندیاں دے ہتھاں تھوں خدمت گھندا ہے۔ کیوں جو اوہ تاں آپ ساریاں کو زندگی سے ساہ لَہ سارا کجھ دیندا ہے۔ ۲۶۔ لَہ اوں نے ہک ای بندے دے پاروں ساریاں قوماں جیڑیاں زمین سے راندیا پیدا کیتیاں۔ اُنہاں دے رایوں دی حدود سے معیاد وی مقرر کیتی۔ ۲۷۔ لہذا اُنہاں کو چاہیدا ہے کہ اوہ خدا کو لبھن لَہ اوہ شاید اوں کو گول گھن سے یا گھن کیونکہ اوہ ساڈے وچوں کیٹن کولوں وی دُور نیں۔ ۲۸۔ کیوں جو اسان اوندے وچ رندے جلدے پٹن۔ اوہ موجود ہے جیویں کہ تہاڈے شاعران وچوں ہکے آکھیا کہ اسان وی اوندی اولاد پٹن۔" ۲۹۔ پس خدا دی نسل تھیندے ہویاں ساکو ایہ نیں سوچنا چاہیدا کہ اوہ الہی ذات سوتہ، چاندی یا پتھر دی مانند ہے جیٹ آدمی کو بنایا ہے۔ ۳۰۔ پس خدا جہالت دے ویلے کو نظر انداز کرکے حکم دیندا ہے کہ سارے انسان جتھاں وی ہن توبہ کرن۔ ۳۱۔ ایہ این کیتہ ہے کہ اوں نے ہک دُیں مقرر کیتا ہے جڈاں اوہ پوری دنیا دا راستبازی نال این بندے دے ذریعہ جیٹن کو اوں سے چنیا ہے انصاف کریسی خدانے این بندے دا ثبوت اوں کو مُردیاں وچوں زندہ کرکے ساریاں کو دُتا ہے۔ ۳۲۔ اتھینہ دے لوگاں نے مُردیاں دے زندہ تھیوں دے بارے سُنا، تاں کجھہ پولس دا مذاق اڑایا پَر باقیاں نے آکھیا، "اسان وُل کڈا پٹن تہاڈے کولوں تہاڈے ایں معاملہ دے بارے سُن سؤں۔" ۳۳۔ ایں دے بعد پولس اُنہوں لگا گیا۔ ۳۴۔ پَر کجھ بندے اوندے نال مل گئے لَہ ایمان گھن لَہ، اُنہاں وچوں دیونسی یس اریوگیس دا ہک حاکم سے دمرس ناں دی ہک عورت ہائی سے بعض بٹ وی اُنہاں دے نال ہن۔

۱۔ انہاں گالہیں دے بعد پَوُلُس انہیہ تون روانہ تھی کے کُرتھس وچ آیا ۔ ۲۔ اُنہاں اؤں کُو آکولہ نان دایک یہودی ملیا جیڑا پُنتُس شہر دا جمن آلا ہاوہ اپنی ڈال پر سیکل دے نال اطالیہ تھوں نوان نوان آیا ہا کیونکہ کلودیُس نے ایہ حکم ڈتا ہا کہ سارے یہودی روم وچوں نکل وئجن۔ پس اوہ اُنہاں دے کول گیا۔ ۳۔ اُنہ چوئکہ اوہ اوہ کم کریندا ہا جو اوہ کریندے تان اُنہاں دے نال رہیا اُنہ اوہ کم کرن لگے اُنہاں دا کم خیم بنانا۔ ۴۔ اُنہ اوہر سبت کُو عبادت خلہ وچ بحث کریندے یہودیائے یونانیاں کُو قائل کریندا ہا۔ ۵۔ اُنہ جیڑے ویلہ سیلاستہ تَمِہیس مَکڈنیہ تھوں اُنہ تان پَوُلُس کلام سناون دے جوش اچ مجبور تھی کے یہودیاں دے لگے گواہی ڈیندا پیا ہا کہ یسوع ای مسیح ہے۔ ۶۔ جیڑے ویلہ لوگ مخالفتہ کُفر آکھن لگ پئے تان اؤہنے ایہ کپڑے جھاڑکے اُنہاں کُو آکھیا اُنہاں خون اُنہاں گردنہ۔ میں پاک ہاں۔ تھوں غیر قومان اچ ویساں۔ ۷۔ وُل اُنہوں اوہ لگا گیا ططُس یوسٹس نان دے یک خدا پرست دے گھر گیا جیڑا عبادت خلہ دے نال ملا ہوا ہا۔ ۸۔ اُنہ عبادت خلہ دا سردار کرسٹس ایہ سارے بُر نال خداوندہ ایمان گھن آیا اُنہ بہوں سارے کُرتھی شُن کے ایمان گھن اُنہ بیتسم گدا۔ ۹۔ اُنہ خداوندہ رات کُو روپا اچ پَوُلُس کُو آکھ خوف نہ کر بلکہ آکھی وئج لگے چُپ نہ رہ۔ ۱۰۔ ایس کیتہ کہ میں تیدے نال ہاں اُنہ کوئی بندہ تیدے حملہ کرکے نقصان نہ پہنچا سکے گا کیونکہ ایس شہر اچ میڈے بہوں سارے بندے۔ ۱۱۔ پس اوہ ڈیڑھ سال اُنہاں وچ رہے خدا دا کلام سکھاندا رہا۔ ۱۲۔ جڈاں گلیو اخیہ دا صوبہ دار ہا یہودی یک تھی کے پَوُلُس تے چڑھ لگے اُنہ اؤں کُو عدالت اچ گھن گئے۔ ۱۳۔ آکھن لگے کہ ایہ بندہ بندیاں کُو ترغیب ڈیندے کہ شریعت دے برخلاف خدا دی پرستش کرن۔ ۱۴۔ پَوُلُس کجھ آکھنا چاہندا تان گلیو نے یہودیاں کُو آکھ آے یہودیو! اگر کجھ ظلم یا وڈی شرارت دی گالہ تھیوے تان ضروری ہا کہ میں اُنہاں شندا۔ ۱۵۔ لیکن ایہ ایہو جے سوالہن جیڑے لفظانہ نارتہ خاص اُنہاں شریعت دے علاقہ رکھیندے تان اُنہاں ہی جانو۔ میں ایہو جئی گالہیں دا منصف نئیں بننا چاہندا۔ ۱۶۔ اُنہ اؤں نے اُنہاں کو عدالت وچوں کڈھا چھوڑا۔ ۱۷۔ وُل سارے لوگاں عبادت خلہ دے سردار سوسٹھینس کُو پکڑکے عدالت دے سامنے ماربا پر گلیو نے اُنہاں گالہیں دی کجھ پرواہ نہ کیتی۔ ۱۸۔ پس پَوُلُس بہوں ڈیں اُنہاں رہے بھراواں کولوں لگا گیا اُنہ چونکہ اؤہنے مَنت منی ہائی - ایس کیتہ کینجریہ اچ سر مُنڈوا ہا اُنہ جہازتہ شوریہ کُو روانہ لگا گیا اُنہ پرسکلتہ اِکولہ اؤں دے نال ہن۔ ۱۹۔ اُنہ افسس اچ پہنچ کے اؤہنے اُنہاں کُو اُنہاں چھوڑ دتالہ آپ عبادت خلہ وچ وئج کے یہودیاں نال بحث کر لگا۔ ۲۰۔ جڈاں اُنہاں نے اؤں دے لگے درخواست کیتی کہ بیا کجھ عرصہ ساڈے نال رہ تان اؤہنے اؤں کُو منظور نہ کیتا۔ ۲۱۔ بلکہ ایہ آکھ کے اُنہاں کولوں لگا گیا کہ اگر خدا نے چاہا تان اُنہاں کول وُل آسا۔ اُنہ افسس دے جہازتہ روانہ تھی گیا۔ ۲۲۔ وُل قیصریہ اچ اُتر کے یروشلم کو گیا اُنہ کلیسیا کُو سلام کرکے انطاکیہ وچ آیا۔ ۲۳۔ اُنہ تھوڑے ڈیں رہے اُنہوں روانہ تھیالہ باقائدہ گلتیہدے علاقہ فروگہ تھوں لنگھدیاں ہواسارے شاگرداں کُو مضبوط کریندا گیا۔ ۲۴۔ وُل ایلوس نان دا یک یہودی اسکندریہ دی پیدائیش جندی تقریر کتاب مُقدس دا ماہر افسس اچ پہنچا۔ ۲۵۔ ایس بندے خداوند دی راہ دی تعلیم پائی ہائی تے روحانی جوش نال کلام کریندے یسوع دے بارے صحیح صحیح تعلیم ڈیندا ہا پر صرف یوحنا ہی دے بیتسم تھوں واقف ہا۔ ۲۶۔ اوہ عبادت خلہ وچ دلیری نال بولن لگا مگر پرسکلتہ آکولہ اؤں دیاں گالہیں شُن کے اؤں کُو ایہ گھر گھن گئے اؤں کُو خدا دی راہ بئی زیادہ صفائی نال ڈسائی۔ ۲۷۔ جڈاں اؤہنے ارادہ کیتہ کہ پار اُتر کے اخیہ کُو وئج تان بھراواں نے اؤں دی ہمت ودھا کہ شاگرداں کُو لکھیا کہ اؤں دے نال جنگی طرح ملا۔ اؤہنے اُنہاں پہنچ کے اُنہاں بندیاں دی وڈی مدد کیتی جو فضل دے پاروں ایمان گھن لگے۔ ۲۸۔ کیوں جو اوہ کتاب مُقدس وچوں یسوع دا مسیح ہونا ثابت کرکے وڈے زور شور نال یہودیاں کُو علانیہ قائل کریندا رہا ۔

¹۔ جیہڑے ویلے ایلوس کرتھس وچ ہا تاں ایویں تھیا کہ اوہ تے دے علاقہ تھوں لنگھ کے افسس اچ آیا، لتے کجھ شاگرداں کوں اُنہاں ملیا۔² پولس نے اُنہاں کوں آکھیا کیا جیہڑے ویلے تہاں ایمان گھن لے پوئے تان تہاں روح القدس گدا پائی؟۔ اُنہاں نے اوں کوں آکھیا "نہیں" اساتے روح القدس دے بارے وچ سُنیا وی نہیں۔³ پولس نے آکھیا، ول تہاں کئیں دا بیتسم گدے؟ اُنہاں نے یوحنا دے بیتسم دے بارے آکھیا۔⁴ ول پولس نے جواب دتا، یوحنا دا بیتسم، توہ دا بیتسم۔ اوہ لوگاں کوں ڈسایا کہ اُنہاں کوں اوں دے ایمان گھن آونلے جیہڑا ایں دے بعد آسی جو یسوع۔⁵ جیہڑے ویلے لوگاں نے ایہ سُنیا تان اُنہاں نے خداوند یسوع دے ناں وچ بیتسم گدا۔⁶ جیہڑے ویلے پولس نے اپنے تھہ اُنہاں تے رکھ تان روح القدس اُنہاں تے تھہر گیا لتے اوہ غیر زبانان بولنے نبوتان کرن لگ پئے۔⁷ اوہ کل بارہ بندے۔⁸ ول اوہ عبادت خلے وچ وچ کے تریہ مہینے تک دلیری نال بولیندا رہا۔ اوہ لوگاں دے نال بحث کریندے اُنہاں کوں خدا دی بادشاہی دے بارے قائل کریندا رہا۔⁹ پر جیہڑے ویلے کجھ یہودی سختہ نفرمان تھی گئے تان اوہ کٹھ دے سامنے سچ دے خلاف کُفر بُلیندے رہے۔ ول پولس نے اُنہاں کوں جھوڑ دتا تے شاگرداں کوں اُنہاں کولوں دور کیتا۔ اوہ ٹرنس دے مدرس وچ روز تعلیم دیندا ہا۔¹⁰ ایویں دُو سال تک رہا۔ تان جو آسی وچ رہندے یہودی یونانی دُوحیں خدا دا کلام سُنن۔¹¹ خدا پولس دے تھوں وڈا کم کریندا پیا ہا۔¹² رومالے پٹک پولس دے جسم نال لاک بیماراں کوں لائے ویندے تان اوہ چنگ تھی ویندے لتے بُریاں روحان نکل ویندیاں۔¹³ پر اُنہاں یہودی عامل بن جیہڑے اوں علاقہ وچ سفر کریندے پئے۔ اوہ اپنے فائدے کیتے یسوع دا ناں گھن دے۔ اوہ اُنہاں تے ایہ ناں گھن دے جنہاں وچ بُریاں روحاں بن: اوہ آدھ، میں تیکو یسوع دے ناں تھوں حکم دیندا ہاں جیندی مُنادی پولس کریندے نکل وچ۔¹⁴ جیہڑے ایویں کریندے۔ اوہ یہودی سردار کاہن سیکوا دے ست پُتر بن۔¹⁵ یک بُری روح نے اُنہاں کوں جواب دتا، یسوع کوں تان میں جان دی ہاں، پولس کوں وی میں جان دی ہاں پر توں کون پئیں؟۔¹⁶ بُری روح جیہڑے بندے وچ ہا تھہ ڈیکھن آلیاں کوں پکڑ گدے اُنہاں کوں ماربا ول اوہ ننگے زخمی تھی کے اوں گھر وچوں نکلے۔¹⁷ ایں دے بارے یہودیائے یونانیان دُوحاں کوں پتا لگ جیہڑے افسس اچ رہندے۔ اوہ بیوں ڈر گئے لتے خداوند یسوع دے ناں کوں عزت ملی۔¹⁸ لتے بیوں سارے ایماندار وی لتے جنہاں مَن گدا کہ اُنہاں نے بُرے کم کیتے۔¹⁹ بیوں سارے جیہڑے جادوگر بن اپنی کتاباں گھن لتے اے اُنہاں ساریاں دے سامنے بھا لا دتی، ول جڈاں اُنہاں نے اُنہاں کتاباں دی قیمت کڈھی تان اوہ پنجا ہزار چاندی دے سک نکلی۔²⁰ پس خدا دا کلام زور پکڑیندے قدرت نال ودھ دا گیا۔²¹ پولس نے افسس اچ اپنی خدمت پوری کرن دے بعد اوہ روح اچ فیصلہ کیتا کہ اوہ اپنے یروشلم دے رستے وچ مکڈنیہ اچ تھوں تھی کے لنگھ اوں آکھیا "میں اُنہاں ہامی میڈے کیتے ضروری ہے کہ روم وی ونجنا چاہدے"۔²² پولس نے مکڈنیہ وچ اپنے دُو شاگرداں تیمتھیسے راستس کوں گھلیا جینے اُنہاں دی مدد کیتی پر اوہ آپ کجھ ویلے کیتے آسی وچ رہا۔²³ اوں ویلے ایں طریق دے پاروں افسس اچ بیوں وڈا فساد کھڑا تھیا۔²⁴ دیمترس ناں دا ہک سُنار ہاجیڑا مندر دے چاندی دے مجسمے بنیندا ہا جیندی وجہ تھوں اوہ بیوں کما گھن دا ہا۔²⁵ پس اوہ نے ایں پیشہ نال تعلق رکھن لے کاریگراں کوں کٹھا کیتا آکھیا جناب تہاں جان دے پوئے کہ اسان ایں کم تھوں بیوں پیسے کما گھن دے۔²⁶ تہاں۔²⁶ تہاں ڈیہتے سُن دے ہو کہ نہ صرف اچ بلکہ پورے آسی وچ پولس نے بیوں لوگاں کوں قائل کیتا بدل دتا۔ اوہ آدھا بے کہتہ نال بنلے ہوئے کوئی خدا نہیں۔²⁷ نہ صرف ساڈا کروبار بند تھیوں دا خطرہ بلکہ وڈی دیوی ارتمس دا مندر وی اپنی قدر ونجا ڈیسی ول اوہ اپنی عزمت دی گواہی ڈیسی جیندی سارے آسیہ پوری دُنیا یوجا کریندی ہے۔²⁸ جیہڑے ویلے اُنہاں نے ایہ سُنیا تان اوہ غصہ نال بھرچ گئے لتے چلائے آکھیا افسیوں دی دیوی عظیمہ۔²⁹ سارے شاپر اچ ہل چل پے گئی، لتے لوگ ہک تماشہ گاہ وچ کٹھ تھے اُنہاں دے پولس دے ساتھیانے گئیسے استرخس کوں پکڑ گدا جیہڑے مکڈنیہ تھوں لے تے۔³⁰ پولس کٹھ وچ داخل تھیونا چاہندا ہا پر اوندے شاگرداں نے اوں کوں روکيا۔³¹ آسی دے صوبہ دے کجھ مقامی حاکمانے وی جیہڑے پولس دے دوست بن اوندے لگے مٹ کیتی ج تماشہ گاہ وچ داخل نہ تھیولے۔³² کجھ لوگ چلانے پئے ڈوجھ کجھ کٹھ وی پریشانی دا شکار ہا۔ اُنہاں وچوں بیوں سارے نہیں جان دے جو اوہ کیوں کٹھ تھے۔³³ یہودی کٹھ دے وچوں سکندر کوں کڈھ کے لوگاں دے سامنے گھن لے سکندر نے نال اشارہ کر کے لوگاں کوں تفصیل سمجھائی۔³⁴ پر جیہڑے ویلے اُنہاں نے محسوس کیتا کہ اوہ تان یہودی تان اوہ سارے ہک آواز اچ دُو گھنٹے تائیں اُچی آواز نال بُلیندے راے، افسیوں دی دیوی عظیمہ۔³⁵ ول علاقہ دے محررے کٹھا کوں چپ کرایا، اوہ نے آکھیا۔ اے افسیو دے لوگو تہاڈے وچوں کون نہیں جان دا کہ افسیوں دا شاپر وڈی دیوی ارتمس دے مندر تے ایں مورت دا محافظ ہے جیہڑی آسمان تھوں اُتری ہے؟۔³⁶ ڈیڈھیاں ہویاں اِنہاں گالہیں تھوں انکار نہیں کیتا ویندا تان واجب ہے کہ تہاں چپ راہو لتے جلد بازی وچ کجھ نہ کرو۔³⁷ کیوں جو تہاں جیہڑے بندے گھن لے وے اوہ تان تان ڈاکو بن لے نہ ای دیوی دے خلاف بدگوئی کریندے۔³⁸ ایں کیتے اگر دیمترس لے اوں دے ہم پیشہ آدھتے الزام لیندے تان عدالت کھلی ہے۔ لتے صوبہ دار موجود بن۔ اُنہاں کوں ہک ڈوجھتے الزام لاوَن ڈیو۔³⁹ لیکن اگر تہاں ڈوجھ معاملات وچ کوئی گالہ لہو تان ایہ باقائدہ مجلس اچ طے تھی سی۔⁴⁰ اہندے وچ کوئی شک کتے نہیں جو آج دے فساد دی وجہ تھوں ساکوں اپنے لے شکایت تھیوں دا خطرہ۔ ایں کیتے جو ایں دی کوئی وجہ نہیں۔

۱۔ لے جیڑے ویلہ اسان اُنہاں کولوں وڈی مشکل نال الگ تھی کے جہازتے روانہ تھئے تان ایویں تھیا جو سیدھی راہ تھوں کوس وچ لے لے ڈوجھ ڈیں ژڈس اچتے اُتھوں پترہ وچ لے۔ ۲۔ ول پک جہاز سیدھا فینیک کُ ویندا پیا با ملے لے اوندے سوار تھی کے روانہ تھئے۔ ۳۔ جڈاں کُپرس ڈکھائی ڈتے تان اؤں دے کھیتھ چھوڑ کے سورہ کُ لگ گئے صور وچ اُترے کیوں جو اُنہاں جہاز دا مال لہاونا پائی۔ ۴۔ جڈاں شاگرداں کُ لہہ گدا تان اسان ست ڈیں اُنہائیں راہ۔ اُنہوں دے روح دی معرفت پوئس کون آکھیا کہ یروشلم اچ پیر نہ رکھلے۔ ۵۔ لے جڈاں اوہ ڈیں لنگھ گئے تان ایویں تھیا کہ اسان نکل کے روانہ تھئے لے ساریاں دے ڈالائے بالان سمیت ساکون شاہر دے باہر تک پہنچایا۔ ول اسان سمندر دے کنارے جھک کے دعا کیتی۔ ۶۔ لے پک ڈوجھ تھوں وداع تھی کے اسان تان جہازتے چڑھ لے اوہ اپنے اپنے گھر واپس لگ گئے۔ ۷۔ لے اسان صور تھوں جہاز دا سفر ختم کر کے پٹلمیس اچ پہنچ لے بھراواں کُ سلام کیتا لے پک ڈیں اُنہاں دے نال راہ۔ ۸۔ ڈوجھ ڈیں اسان روانہ تھی کے قیصرہ وچ لے لے فلپس مُبشر دے گھر جیڑا اُنہاں ستان وچوں پائی اُتر کے اؤں دے نال راہ۔ ۹۔ اؤں دی چار کنواری دھیاں پَن جو نبوت کریندیاں پَن۔ ۱۰۔ لے جڈاں اسان اُنہاں پھوں ڈیں راہ تان اگُپس نال پک نبی یودیہ تھوں آیا۔ ۱۱۔ اؤں دے ساڈے کول لک پوئس دا کمر بند گدا لے اپنے پیر بدھ کے آکھیا روح القدس ایویں فرمے کہ جئیں بندے دا ایہ کمر بندے اؤں کُ یودیہ یروشلم اچ ایویں ای قید کر گھن سنے غیر قوماں دے حوالہ کر ڈیسن۔ ۱۲۔ جڈاں ایہ سُتیا تان اسان اُنہاں دے لوگاں دے اؤں دی مٹ کیتی کہ اوہ یروشلم کُ نہ ونجے۔ ۱۳۔ پَر پوئس دے جواب ڈتا جو سُساں کیا کریندے؟ کیوں رو روکے میڈا دل توڑیندے؟ میں تان یروشلم اچ خداوند یسوع دے نارتے نہ صرف قید تھیونے بلکہ مرن کیتے وی تیار ہاں۔ ۱۴۔ جڈاں اوہ نہ منیا تان اسان ایہ آکھ کے جُپ تھی گئے جو خدا دی مرضی پوری تھیوے۔ ۱۵۔ اُنہاں ڈپاں دے بعد اسان اپنے سفر دا سبب بنا کہ یروشلم کُ گئے۔ ۱۶۔ لے قیصرہ تھوں وی بعض شاگرد ساڈے نال چلتے پُرنلے شاگرد مناسون کُپری کُ نال گھن لے تان جو اسان اُوندے پمہان تھیوون۔ ۱۷۔ جیڑے ویلہ اسان یروشلم پہنچ تان بھرا وڈی خوشی دے نال ساکوں ملے۔ ۱۸۔ لے ڈوجھ ڈیں پوئس ساڈے نال یعقوب دے کول گیلے سارے بزرگ اُنہاں حاضر پَن۔ ۱۹۔ اؤں دے اُنہاں کُ سلام کر کے جو کجھ خدانے اؤں دی خدمت تھوں غیر قوماں اچ کیتا با تفصیل نال ڈسیا۔ ۲۰۔ اُنہاں دے سُن کے خدا دی تمجید کیتی۔ ول اؤں کُ آکھیا اے بھرا توں ڈیڈھا پئیں جو یودیاں وچ ہزارا بندے ایمان گھن لے اوہ سارے شریعت دے بارے وچ سرگرم پَن۔ ۲۱۔ لے اُنہاں کُ تیڈے بارے وچ سکھا ڈتا گئے جو توں غیر قوماں وچ راہون لے سارے یودیاں کُ ایہ آکھ کے موسیٰ تھوں پھر ونجن دی تعلیم ڈیندے جی نہ اپنے بالان دا طور کرو نہ موسیٰ دی رسماںتے چلو۔ ۲۲۔ پس پَن کیا کیتا ونجے؟ لوگ ضرور سُتسن کہ توں آیا پئیں۔ ۲۳۔ ایں کیتے جو کجھ اسان تیکو آدھ پئیں اوہ کر۔ ساڈے وچوں چار بندے ایہو جئیں جنہاں دے مٹ منیے۔ ۲۴۔ اُنہاں کُ گھن کے اپنے آپ کُ اُنہاں دے نال پاک کر لے اُنہاں دی طرفوں کجھ خرچ کر تان جو اوہ ستر مُڈاوان تان سارے جان گھنن کہ جو گالپیں اُنہاں کو تیڈے بارے وچ سکھائیاں گئیاں پَن اُنہاں دی کجھ اصل نئیں بلکہ توں آپ وی شریعتتے عمل کر کے ٹھیک طرح چلدا پئیں۔ ۲۵۔ پَر غیر قوماں وچوں جیڑے ایمان گھن لے اُنہاں دے بارے اسان ایہ فیصلہ کر کے لکھا کہ اوہ صرف بُتاں دی قربانی دے گوشتتے خونتے گلا دہلے جو جانور تے حرامکاری کولوں اپنے آپ کُ بجلے رکھن۔ ۲۶۔ ایویں پوئس اُنہاں بندیاں کُ گھن کے لے ڈوجھ ڈیں اپنے آپ کُ اُنہاں دے نال پاک کر کے پیکل وچ آیا لے خبر ڈتی جو جڈاں تائیں ساڈے وچوں ہر پک دی نذر نہ چڑھائی ونجے پاکیزگی دے ڈیں پورے کریسن۔ ۲۷۔ جڈاں اوہ ست ڈیں پورے تھیون کُ با تان آسیہ دے یودیاں دے اؤں کُ پیکل اچ ڈیکھ کے سارے لوگاں وچ ہلچل مچائی لے ایہ آکھ کے اؤں کُ پکڑ گئے۔ ۲۸۔ جو اے اسرائیلیو! ساڈی مدد کرو۔ ایہ اؤں بندے جیڑے ہر جاہ اُمتتے شریعت لے ایں مقام دے خلاف تعلیم ڈیندے بلکہ اؤں دے یونانیاں کُ وی پیکل اچ سڈا کے ایں پاک مقام کُ ناپاک کیتے۔ ۲۹۔ کیوں جو اُنہاں دے ایں تھوں پہلے ترفُمس افسی کُ اؤں دے نال شاہر اچ ڈٹھا با اؤں ہی دے بارے اُنہاں دے خیال کیتے جو پوئس اؤں کُ پیکل اچ گھن آیا با۔ ۳۰۔ لے سارے شاہر اچ ہلچلے گئے لوگ دوڑ کے جمع تھئے لے پوئس کُ پکڑ کے پیکل تھوں باہر گھلیندے ہوئے گھن گئے جلدی نال دروازے بند کر گئے۔ ۳۱۔ جڈاں اوہ اؤں کُ مار ستنا چاہندے پَن تان اُنہاں پلٹن دے سردار دے کول ایہ خبر پہنچی جو سارے یروشلم اچ کھلی پے گئیے۔ ۳۲۔ اوہ اؤں ویلے سپاہیاں تے صوبہ داراں کُ گھن کے اُنہاں دے کولوں تلہ دوڑیا آیا لے اوہ پلٹن دے سردار تے سپاہیاں کُ ڈیکھ کے پوئس کُ مارن تھوں باز لے۔ ۳۳۔ اے ڈیکھ کے پلٹن دا سردار نیڑے آیتے اؤں کُ گرفتار چا کیتا لے ڈو سنگلیاں دے نال بدھن دا حکم دے کہ پوچھن لگا جو ایہ کون ہے تے ایں کیا کیتے؟ ۳۴۔ بھیڑ وچوں بعض کجھ چلانے راہتے بعض کجھ۔ جیڑے ویلے ہلڑ دے ہاروں کجھ وی نہ جان سگ تان حکم ڈتا کہ ایں کُ قلعہ وچ گھن ونجو۔ ۳۵۔ جڈاں پوڑیاں تے پہنچ تان بھیڑ دی زبردستی دے پاروں سپاہیاں کُ اؤں کُ چا کے گھن ونجنا پیا۔ ۳۶۔ کیوں جو لوگاں دی بھیڑ اُچی آواز نال ایہ آدھی ہوئی اؤں دے پچھوں تَر پئی کہ ایں کُ مار ستو۔ ۳۷۔ لے جیڑے ویلہ پوئس کو قلعہ دے اندر گھن ونجن کُ با تان اؤں دے سردار کُ آکھیا کیا میکو اجازت ہے کہ میں تیکو کجھ آکھ سگاں؟ اؤں دے آکھیا توں یونانی جان دا پئیں؟ ۳۸۔ کیا توں اوہ مصری نئیں جو ایں تھوں پہلے غازیاں وچوں چار ہزار بندیاں کُ باغی کر کے جنگل اچ گھن گیا با۔ ۳۹۔ پوئس دے آکھیا میں یودی بندہ کلکے دے مشہور شاہر تَرسُس دا راہون آلا ہاں۔ میں تیڈی مٹ کریندا ہاں کہ میکو لوگاں دے نال بولن دی اجازت ڈے۔ ۴۰۔ جڈاں اؤں دے اؤں کُ اجازت ڈتی تان پوئس پوڑیاں تے کھڑے تھی کے لوگاں کُ بتے نال اشارہ کیتا۔ جڈاں اوہ چُپ چاپ تھی گئے تان عبرانی زبان وچ ایویں آکھن لگا۔

¹۔ میڈے بھراؤوتے بزرگو، میڈی دلیل کُسنو جو ٹہاکو ڈیون کُہاں۔²۔ جیڑے ویلے لوگاں دے ہجومے سُنیہ کہ پولس اُنہاں دے نال عبرانی زبان وچ گالھ کریندا پئے تان اوہ چپ تھئی گئے، اؤسے آکھیا۔³۔ میں یک پودی ہاں جیڑا کلکے دے علاقے تریس وچ جمیا ہاں۔ پر تعلیم ایس شاہر وچ گملی ایل دے پیراں اچ حاصل کیتی، میکو ساڈے آباؤ اجداد دے سخت طریقے دے مطابق شریعت سکھائی گئی، لے جیویں آج تُساں ہو اوہوے ای میں وی خدا کیتے جنونی ہاں۔⁴۔ میں موت دی انتہا تک مسیحیاں کُ ڈکھ ڈیندا، مردانے عورتاں کُ بنھ کے قید اچ سٹیندا ہا۔⁵۔ سردار کاہن لے سارے بزرگ وی ایس گالھ دے گواہن کہ دمشق اچ موجود بھراواں نے میکو خط لکھ کے اؤں پاسے اؤں کُ آکھیا تان جو میں اُنہاں موجود ایس طرح دے قیدیاں کُ یروشلیم گھن آواں سزا ڈیواواں۔⁶۔ جیڑے ویلے میں دمشق دی راتے حامی تان ایویں تھیا کہ ڈوپار دے ویلے آسمان تھوں یک وڈی روشنی میڈے آسے پاسے چمکن لگی۔⁷۔ میں زمینے ڈھ پیا لے میں یک آواز سُنی "ساؤل، ساؤل، تُوں میکو کیوں ستاندا پئے؟"۔⁸۔ میں جواب ڈے اے خداوند تُوں کون پئے؟ اؤسے آکھیا میں ناصرت دا یسوع ہاں میکو تُوں ستاندا پئے۔⁹۔ جیڑے میڈے ساتھی ہن اُنہاں سوجھلا ڈیکھیا۔ پر اُنہاں نے اوہ آواز نہ سُنی جیڑی میڈے نال گالھ کریندا ہائی۔¹⁰۔ میں آکھیا اے خداوند میں کیا کراں؟ خداوند میکو آکھیا۔ "اُتھتے دمشق کُ ونج اُنہاں تیکو ڈسایا ویسی جیڑا تیکو ضرور کرنا ہوسی۔" ¹¹۔ اؤں سوجھلے دی چمک کنوں میں ڈیکھ نہ سگدا حامی میں اپنے نال ساتھیان دی رانمائی وچ دمشق کُ گیا۔¹²۔ اُنہاں میڈی ملاقات حنیہاں نال دیکے بندے نال تھئی جیڑا شریعت دے لحاظ نال دین دارے اُنہاں دے پودیوں وچ نیک نال ہا۔¹³۔ اوہ میڈے کول آکھڑا تھیا لے آکھن لگا، "بھرا ساؤل اپنی بینائی گھن"۔ لے اؤں ویلے ای میں اؤں کو ڈٹھا ہا۔¹⁴۔ ول اؤسے آکھیا، ساڈے آباؤ اجداد دے خدائے تیکو چن گدیلے تان جو اوندی مرضی کُ جملے اؤں راستباز کُ ڈیکھ لے اؤں دے مُنہ چوں نکلن آلی آواز کُ سُنے۔¹⁵۔ لے تُوں اُنہاں گالہیں کیتے جنہاں کُ تُوں سُنیاتے ڈیکھیا ویسے سارے بندیاں دے سامنے اوندی گواہوسیں۔¹⁶۔ لے تُوں کیوں انتظار کریندا پیا پئے؟ اُتھ بیتسم گھن لے اوندی نال گھن کے اپنے سارے گناہاں کُ دھو چھوڑ۔¹⁷۔ یروشلیم وچ اؤں دے بعد جیڑے ویلے میں دُعا کریندا پیا حامی تان ایویں تھیا کہ میں یک روپا ڈٹھی۔¹⁸۔ میں اؤں کُ ایہ آدھ بونہ ڈٹھا، "جلدی کر لے فوراً یروشلیم کُ چھوڑ ڈے کیونکہ میڈی بابت اوہ تیڈی گواہی قبول نہ کریں۔" ¹⁹۔ میں آکھیا "خداوند اوہ اپ واقف ہن کہ میں ہر عبادت خلے وچ اُنہاں بندیاں کُ جیڑے تیڈے ایمان رکھیندے ہن ماریاتے قید وچ وی سٹیا۔" ²⁰۔ تیڈے گواہ ستغنس دا خون کیتا گیا میں اُنہاں کھڑا اُنہاں لوگاں دے کپڑیاں دی حفاظت کریندا پیا حامی جنہاں نے اؤں کُ مارا ہا۔²¹۔ پراؤسے میکو آکھیا "ونج کیونکہ میں تیکو غیر قوماں اچ بھجیساں۔" ²²۔ لوگاں نے اؤں کُ اُنہاں تک ہی بولن دی اجازت ڈتی۔ لے ول اوہ شور مچاؤن لگ پئے لے آکھیا، "ایہو جے بندے کُ زمین وچ فنا کر ڈے لے اینکُ زندہ راہوں دا کوئی حق نہیں۔" ²³۔ لے جیڑے ویلے اوہ شور مچیندے اپنے کپڑے سٹیندے مٹی ہوا وچ اُڑاندے۔²⁴۔ تان پلٹن دے سردار نے حکم ڈتا کہ پولس کُ قلعے وچ گھن آؤ لے کوڑے مارن دے نال اوندی بیان گدا ونج تان جو میکو وی پتا لگے اوہ لوگ کیوں ایس طرح اُوندے شور مچیندے پئے۔²⁵۔ جیڑے ویلے اُنہاں نے اؤں کُ رسیاں دے نال بدھ چھوڑیا تان پولس نے نال کھڑے صوبہ دار کُ آکھیا "کیا تیڈے کیتے جائزے کیک رومی دا قصور ثابت کیتے بغیر اؤں کُ کوڑے مارو۔" ²⁶۔ جیڑے ویلے صوبہ دار نے اپنے سُنیہ تان پلٹن دے سردار کُ ونج کے خبر ڈتی۔ آکھیا "تُوں کیا کرن آلا پئے؟ کیونکہ ایہیک رومی بندے۔" ²⁷۔ پلٹن دا سردار آہلے اؤسے اؤں کُ آکھیا "میکو ڈس کیا تُوں رومی شاہری پئے؟ پولس نے آکھیا "ہاں۔" ²⁸۔ پلٹن دے سردار نے جواب ڈتا "میں تان وڈی رقم ڈے کے ایہ شاہری ہوؤن دا رتبہ حاصل کیتلے" پر پولس نے آکھیا "میں تان جماندرو ہی رومی شاہری ہاں۔" ²⁹۔ تان اُنہاں نے جیڑے اؤں دا بیان گھنن کُ پئے اؤں کُ فوراً چھوڑ ڈتا۔ پلٹن دا سردار وی ایہ جان کے کہ اؤں یک رومی بندے کُ بدھلے خوفزدہ تھی گیا۔³⁰۔ اگلے ڈیں پلٹن دا سردار پولس دے خلاف پودیوں دی طرفوں لائے گئے الزامات دی سچائی جاننا چاہندا ہا۔ تان اؤسے سردار کاہناتے صدر عدالت دے لوگاں کُ جمع ہوؤن دا حکم ڈتا لے پولس کُ تھلے گھن آہلے اُنہاں دے وچ کھڑا کر ڈتا۔

۱۔ پولس نے صدر عدالت کے لوگاہں کے پاس ڈیکھیلتے آکھیا، "بھراوؤ میں آج دے ڈیں تائیں خدا دے نال دینداری دے نال سادہ زندگی گزاریے"۔ ۲۔ سردار کاہن حنیامہ اپنے کول کھڑے ہوئے بندیاں کؤ آکھیا کہ ایندے مُنتہ تھیڑ مارو۔ ۳۔ تان پولس نے اؤں کؤ آکھیا ایہ سفیدی پھری ہوئی کندھ خدا تیکؤ مریسی۔ کیا توں شریعت دے مطابق میڈا انصاف کرن کیتے بیٹھا پئیں، پر توں وی میکؤ شریعت دے خلاف مارن دا حکم ڈیندا پئیں؟ ۴۔ جیڑے اؤندے کول کھڑے ہن اُنہاں آکھیا، "کیا ایں طرح تان توں خدا کیتے مقرر سردار کاہن دیہ عزتی کریندا پئیں؟ ۵۔ پولس نے آکھیا، "بھراوؤ میکؤ پتا نہائی کہ اوہ سردار کاہن۔ کیونکہ لکھا لاتھ کہ تاساں اپنے لوگاں تے مقرر اختیار آلیاں دے بارے وچ کجھ مندا نہ بولو۔ ۶۔ جیڑے ویلے پولس نے ڈیکھیا کہ صدر عدالت وچ یک پاسہ صدوقیاں دا گروہ لٹے ڈوجھ پاسہ فریسی ہن تان اُچی آواز نال آکھن لگا۔ "بھراوؤ میں یک فریسی پالے فریسیاں دا پتر ہاں لٹے مُردیاں دے زندہ تھیؤن تے یقین رکھن دے پاروں میڈی عدالت تھیندی پئیے۔ ۷۔ جیڑے ویلے اؤں نے ایہ آکھیا تان صدوقیتے فریسی آپس وچ بحث کرن لگ پستے مجمعا وچ ونڈ پئے گئی۔ کیوں جو صدوقی آدھن۔ ۸۔ کہ نہ تان کؤئی قیامت، نہ فرشتہ لٹے نہی روحاں، جڈاں کہ فریسیاں دا منتلے کہ ایہ موجود ہن۔ ۹۔ ول بہوں شور مچ لٹے فریسیاں وچوں کجھ فقیانے اُٹھ کے بحث چا کیتی آکھن لگ، "اساں ایں بندے وچ کؤئی قصور نہیں پایا۔ تان کیا تھیا جو کئیں فرشتہ یا روحہ ایندے نال گالھ کیتیے؟ ۱۰۔ جیڑے ویلے اُنہاں بہوں زیادہ بحث تھیون لگ پئی تان پلتن دے سردار کؤ ڈر لگن لگ پئیا جو کتھائیں اوہ پولس دے ٹوٹے ای نہ کر چھوڑن، تان اؤں نے اپنے سپاہیاں کؤ حکم ڈتا کہ تھلے ونجولے زبردستی پولس کؤ جمع وچوں کڈھ کے قلعہ وچ گھن آؤ۔ ۱۱۔ اؤں رات خداوند اوندے کول آکھڑا تھیلے آکھیا، "ڈر نہ، جیویں توں میڈی گواہی یروشلم وچ ڈتی ہائی اؤں ویں ہی تُو روم وچ وی میڈا گواہوسیں۔" ۱۲۔ جیڑے ویلے ڈیں تھیا تان کجھ یہودیائیک تھی کے اپنے آپ تے لعنت منگ کے قسم کھادیے آکھیا کہ جڈاں تائیں اوہ پولس کا مار نہ ڈیون اساں کجھ نہ کھاسوں نہ پی سوں۔ ۱۳۔ جنہاں نے ایہ سازش بنائی ہائی اوہ چالپی تھوں زیادہ بندے۔ ۱۴۔ اوہ سردار کاہناں تے بزرگاں دے کول گتے لٹے آکھیا، "اساں وڈی لعنت دی قسم کھادیے کہ جڈاں تائیں پولس کؤ مار نہ ڈیسوں کجھ نہ کھاسوں۔" ۱۵۔ ایں کیتے صدر عدالت کؤ آکھو کہ اوہ پلتن دے سردار کؤ اؤں کؤ تھلے ٹہاڑے کول گھن آؤں دا آکھ، ایں پہلے نال کہ تاساں بئی باریک بینی نال ایندے معاملہ دا فیصلہ کرنا چاہندے پئے۔ لٹے جتھاں تک ساڈی گالیے اسزں اینکؤ اُنہاں پہنچن کولوں پہلے ہی مار سٹن کؤ تیار پئیں۔ ۱۶۔ پولس دے بھانجنے سُنیا کہ اوہ اینکؤ مارن کیتے بیٹھن تان گیلے قلعہ دے اندر ونج کے پولس کؤ ڈسایا۔ ۱۷۔ پولس نے صوبہ داراں وچوں یک کؤ سڈالیتے آکھیا، "ایں جوان کؤ پلتن دے سردار کول گھن ونجو، ایندے کول اؤں کؤ ڈساؤں کیتے کجھے۔" ۱۸۔ ول اوہ صوبہ دار اؤں جوان کؤ گھن گیا لٹے اؤں کؤ پلتن دے سردار دے کول ونج کے آکھیا، "قیدی پولس نے میکؤ اپنے کول سڈایا لٹے آکھیا کہ میں ایں جوان کؤ ٹہاڑے کول گھن آؤاں ایندے کول ٹہاکؤ ڈساؤں کیتے کجھے۔" ۱۹۔ نہ دا سردار اؤں جوان کؤ علیحدگی اچ گھن گیا لٹے اؤں دے کولوں پُچھیا، "اوہ کیلے جو توں میکؤ ڈسنا چاہندا پئیں؟" ۲۰۔ اؤں جوان نے آکھیا، "یہودیائے صلاح کیتیے کہ اوہ تیکؤ پولس کؤ کل صدر عدالت وچ گھن آؤں دا آکھسن ایہ ظاہر کرے کہ اوہ ایں مقدمہ کؤ بئی باریکی نال جانچنا چاہندے۔" ۲۱۔ پر توں اُنہاں دی نہ سننا کیونکہ چالپی تھوں زیادہ بندے ایہو جھٹن جیڑے اوندی گھات اچ بیٹھن، اُنہاں نے لعنت دی قسم کھادیے کہ جڈاں تائیں اوہ اؤں کؤ قتل نہ کر گھنن نہ تان کجھ کھاسن تے نہ بیسن۔ اوہن تیار ہن لٹے تیڈی طرفوں اجازت چاہندے۔ ۲۲۔ پلتن دے سردار نے اؤں جوان کؤ ہدایت کرن دے بعد ونجن ڈتا کہ "کنیں کؤ نہ ڈساویں کہ توں ایہ گالہیں میڈے نال کیتیاں ہن۔" ۲۳۔ ول اؤں نے صوبہ داراں وچوں ڈو کؤ اپنے کول سڈالیتے آکھیا۔ "ڈو سو سپاہیاں کؤ قیصریہ تک ونجن کیتے تیار کرو لٹے اُنہاں دے نال ستر گھڑ سوار تے ڈو سو نیزے لٹے وی ہوؤں۔ لٹے تاساں رات دے تریجھ پتر روانہ تھیولے۔" ۲۴۔ اؤں نے اُنہاں کؤ ایہ وی حکم ڈتا کہ پولس دی سواری کیتے وی جانور مہیا کیتے ونجن لٹے اؤں کؤ حفاظت دے نال گورنر فیلکس دے کول گھن ونجو۔ ۲۵۔ ول اؤں غیک خط ایویں لکھا۔ ۲۶۔ کلودیسیس لوسیاس دے بہادر حاکم فیلکس کؤ سلام۔ ۲۷۔ ایں بندے کؤ یہودیائے نیپا لٹے اوہ اؤں کؤ قتل کرنا چاہندے ہن پر جیڑے ویلے میکؤ پتہ چلے کہ اوہ رومی شاہری ہے تان میں اپنے سپاہیاں دے نال اؤں کؤ اُنھوں کڈھیلے۔ ۲۸۔ میں جاننا چاہندا حامی کہ اوہ اُندے کیوں الزام لیندے ہن ایں کیتے اؤں کؤ اُنہاں دی صدر عدالت دے سامنے گھن گیا۔ ۲۹۔ میکؤ پتا چلا کہ ایندے اپنے شرعی مسائل دے تعلق نال الزام، پر ایندے خلاف کؤئی وی ایہو جیہ الزام نہیں کہ اینکؤ مروایا یا قید کیتا ونج۔ ۳۰۔ ول میکؤ پتا چلا کہ ایں بندے دے خلاف سازش کیتی ویندی پئیے، تان میں اینکؤ جلدی نال تیڈے کول بھیج دتے لٹے ایندے خلاف مدعیوں کؤ وی اپنے اعتراضات دے نال تیڈے کول حاضر ہوؤں، تیڈی خیریت ہوئے۔ ۳۱۔ پس سپاہیاں نے اُنہاں دے احکامات منے، اُنہاں نے رات کؤ پولس کؤ انتیپتیس پہنچا ڈتا۔ ۳۲۔ اگلے ڈیں اوہ گھڑ سواراں کؤ اؤں دے نال ونجن کیتے چھوڑے آپ واپس قلعہ کؤ لگے گئے۔ ۳۳۔ جیڑے ویلے گھڑ سوار قیصریہ پہنچ تان اُنہاں نے گورنر کؤ پتر ڈتا ایں دے بعد پولس کؤ وی پیش کیتا۔ ۳۴۔ جیڑے ویلے گورنر نے اوہ پتر پڑھیا، تان اؤں نے پُچھیا کہ پولس کیتے صوبہ تھوہے۔ جیڑے ویلے اؤں کؤ پتا لگے کہ اوہ کلکے دا راہن آلیے۔ ۳۵۔ اؤں نے آکھیا، میں تیکؤ پورے طور تھوں اؤں ویلے سُنساں جیڑے ویلے تیڈے مدعی اُنہاں آویسن۔ لٹے اؤں کؤ پرودیسی دے قلعہ وچ قید رکھن دا حکم ڈتا۔

¹ پنج ڈیہاں بعد سردار کاہن حننیاہ، کجھ بزرگتہ ترطلس اپنہ وکیل دے نال اُنہاں گئے۔ ایہ بندے پولس دے خلاف اپنہ اعتراضات دے نال گورنر دے سامنہ حاضر تھے۔² جیڑے ویلے پولس گورنر دے سامنہ پیش تھیا تاں ترطلس ایندے الزام لاوے لگا لے گورنر کُو آکھیا، "تیڈی وجہ تھوں اساں وڈے امن وچ پیئ لے تیڈی عقلمندی ساڈی قوم کیتہ چنگائی دا باعث ہے۔"³ پس اے معتبر فیلکس اساں پر اوں کم دا جوئوں کریندا پیئ وڈی شکرگزاری دے نال خیر مقدم کریندے پیئ۔⁴ تیکو بٹیا تنگ کیتہ بغیر میں منت کریندا ہاں کہ مہربانی دے نال توں میڈی چھوٹی جٹی درخواست کُو سن گھن۔⁵ اساں ایں بندے کُو ہمیشہ فساد کرن آلا ہی ڈٹھلے لے ایہ ساریاں جاہواں تہ راہن لے یہودیاں وچ تفرق پیدا کریندے۔ ایہ ناصری گروہ دا سربرہ۔⁶ ایں پیکل دیہ حرمتی کرن دی کوشش وی کیتی، ایں کیتہ اساں اینکو گرفتار کر گدلے،" اساں ایندی عدالت شریعت دے مطابق کرنا چاہندے۔⁷ پر معزز لؤسیاس زبردستی ایں کُو ساڈت پتھاں وچو چھڑواکے گھن گیا۔⁸ لے ساکُو تیڈے کول بھیج ڈتا۔ جڈاں توں پولس تھوں سوال کریسیں تاں تیکو وی پتا لگ ویسی کہ اساں ایندے کیوں الزام لیندے پیئ پیئ۔⁹ یہودی وی پولس الزام لاوے لگ لے آکھیا کہ ایہ گالہیں سچ ہن۔¹⁰ جیڑے ویلے گورنر نے پولس کُو بولن دا اشارہ کیتا تاں پولس نے جواب ڈتا، "میں جان دا ہاں کہ توں بہوں سالوں تھوں ایں قوم دا منصف پیئ ایں کیتہ میں وی تسلی نال اپنی دلیل تیڈے سامنہ پیش کریندا ہاں۔"¹¹ توں تحقیق کرواکے پتا کرا سکدیں کہ میکو یروشلیم اچ عبادت کیتہ گئے بارہ ڈیہ تھوں زیادہ عرصہ نہیں تھیا۔¹² لے جیڑے ویلے اُنہاں نے میکو پیکل وچ ڈیکھیا، تاں میں وی کئیں قسم دی بحث نہیں کیتی، میں نہی عبادت خانیاں وچ نہی شاہر وچ بندیاں کُو بھڑکالے۔¹³ اتہ جیڑے الزامات میڈے تیڈے سامنہ لیندے پیئ ایہ انہاں کُو ثابت نہیں کر سگدے۔¹⁴ پر میں تیڈے سامنہ ایں گالہ دا اقرار کریندا ہاں کہ جئیں کُو اوہ بدعت آدھیں میں ایں دے مطابق اپنہ آباؤاجداد دے خدا دی عبادت کریندا ہاں۔ میں ہر ایں گالہ دا جیڑی شریعت انبیاء دے صحائف اچ لکھی لاتھی وفادار ہاں۔¹⁵ اُنہاں دی طرح میڈا بھروسہ وی خدا تھ لے جیویں ایہ بندے مُردیاں دی قیامت نیکتہ بُریاں دی عدالت دے منتظر ہن اوں وے ای میں وی ہاں۔¹⁶ لے میں کوشش کریندا ہاں جو انہاں ساریاں شئیوں دے تعلق نال میڈا ضمیر خدا تہ بندیاں دے سامنہ الزام تھیرے۔¹⁷ ہن بہوں سالوں بعد میں آیا کہ اپنی قوم کیتہ مدد عطا کیتاں آواں۔¹⁸ جیڑے ویلے میں ایہ کیتا تاں آسیہ دے کجھ یہودیاں نے میکو شور شرابہ وچ یا ہجوم وچ نئیں بلکریکل دے اندر پاکیزگی دی رسم دے ویلے پکڑیا۔¹⁹ لے چاہیلے کہ اوہ مرد تیڈے حضور پیش ہون لے اوہ کڈائیں اگر انہاں دے کول میڈے برخلاف کجھ آکھن کھے۔²⁰ ایہ بندے ڈساوے کہ یروشلیم اچ عدالت دے دوران اُنہاں نے میڈے وچ کیا قصور لہے۔²¹ سولہ ایں ہک گالہ دے جیڑی میں اُچی آواز نال صدر عدالت اچ انہاں دے وچ کھڑے تھی کہ آکھی "کہ آج تاساں میڈی عدالت مُردیاں دی قیامت دے پاروں کریندے پیئ۔"²² فیلکس مسیحی شریعت دے بارے وچ میں چنگی طرح جان دا ہاں ایں کیتہ میں یہودیاں کُو انتظار کرولے۔ اوں نے آکھیا "جڈاں وی سردار لوسیاس یروشلیم تھوں آسی تاں میں تہاڈے مقدمہ دا فیصلہ کریساں۔"²³ ول اوں نے صوبہ دار کُو حکم ڈتا کہ پولس کُو قید اچ رکھ، پر اوں دے نال رعایت کرلے لے کُوئی اوں دے دوستان کُو اوں کُو ملن یا اوں دی خدمت کرن تھوں نہ روک۔²⁴ کجھ ڈیہاں بعد فیلکس اپنی ڈال ڈروسلا دے نال واپس ولایا جیڑی یہودی ہائی لے اوں نے پولس کو سڈایا لے اوں دے کولوں مسیح یسوع ایمان دے بابت سنیا۔²⁵ پر جیڑے ویلے پولس نے اوں کُو راستبازی، ضبط نفس لے آون آلی عدالت دے بارے ڈسایا تاں فیلکس بہوں ڈر گیا لے جواب ڈتا، "ہالی توں لگا ونج میں ولا تیکو سڈیساں۔"²⁶ ایں دوران اوہ ایں اُمید دے نال کہ پولس اوں کُو روہ ڈیسی کئی وار اوں کُو سڈیندا لے اوں دے نال گالہ کریندا ہا۔²⁷ پر ڈو سال لنگھ گئے لے فیلکس دی جامعہ پریکس فیتس گورنر مقرر تھیا۔ چونکہ فیلکس یہودیاں دی حمایت حاصل کرنا چاہندا ہاں ایں کیتہ اوہ پولس کُو قید وچ ہی چھوڑ گیا۔

¹ اُنہیں فیئس صوبہ وچ داخل تھیا ترغیہ ڈیاں دے بعد اوہ قیصریہ تھوں یروشلم دے پاسہ گیا۔² سردار کاہن لے کجھ عزت دار یہودی فیئس دے کول پولس دے خلاف الزامات گھن کے لے، لے اُنہاں فیئس کؤ وڈی سختی نال آکھیا۔³ لے اُنہاں پولس دے بارے وچ حمایت کیتے فیئس کولوں پُچھیا کہ تھی سگدے کہ اوہ اوں کؤ یروشلم سداوے تان جو اوہ رستے وچ ای اوں کؤ قتل کر سگن۔⁴ پر فیئس نے جواب دتا کہ پولس قیصریہ اچ ہک قیدی ہا لے اوہ آپ وی اُنھوں واپس سجنن آلا ہا۔⁵ اوہ جیڑے ونج سگدن، اوں نے آکھیا "ساکؤ نال ونجنا چا پدلے اگر ایں بندے دے نال کجھ غلط تھیوے تان اُنساں اوندے الزام لا سگسو۔"⁶ اُنہاں یا ڈا، ڈیں بے اُنھاں راہوں دے بعد، اوہ تھلے قیصریہ دے پاسہ گیا۔ لے اگلے ڈیں اوہ انصاف دے تختے بیٹھا لے حکم دتا کہ پولس کؤ اوندے سامنے حاضر کیتا ونج۔⁷ جڈاں اوہ اوندے کول پہنچیا یروشلم تھوں لے بوئے لوگ اوندے کول کھڑے بن لے بہوں سارے سخت قسم دے الزامات لے جنہاں کؤ اوہ ثابت نہ کر گے۔⁸ پولس اپنا دفاع کیتا آکھیا۔ "میں یہودیاں دی شریعت دے خلاف لے نپیکل دے خلاف، لے نہ ای قیصر دے خلاف کجھ غلط کیتا۔"⁹ پر فیئس یہودیاں دی حمایت حاصل کرنا چاہندا ہا، ایں کیتے اوں نے پولس کؤ جواب دتا لے آکھیا، کیا تون لے یروشلم اچ ونجنا چاہندا ہئیں تان جو اُنھاں انہاں گالہیں دے بارے وچ میڈی طرفوں انصاف کیتا ونج؟¹⁰ پولس نے آکھیا "میں قیصر دے تخت دے سامنے انصاف کیتے کھڑا ہاں جتھاں لازمی میڈا انصاف تھیونا چا پدلے۔ می یہودیاں دا کؤئی قصور نہیں کیتا لے ایں طرح تون ویں ایں گالہ کؤ طننگی طرح جان دا ہئیں۔"¹¹ پر اگر میں کجھ غلط کیتا لے اگر میں کجھ ایو جیا کیتا جو سزلے موت دے لائق ہے، تان میں مرن کیتے انکار نہیں کریندا، پر اِنہاں دے الزامات دی کؤئی اہمیت نہیں تان کؤئی وی میکؤ اُنہاں دے حوالہ کر سگدے۔ میں قیصر دے لگے درخواست کریندا ہاں۔"¹²

مجلس دے نال گالہ کرن دے بعد فیئس نے جواب دتا۔ تون قیصر دے سامنے درخواست کیتی ہے، ایں کیتے تون قیصر دے کول ویسیں۔"¹³ ہن کجھ ڈیاں دے بعد بادشاہ اگر تالے برنیک سرکاری دورے فیئس کؤ ملن قیصریہ پہنچے۔¹⁴ کافی ڈیں اُنھاں راہوں دے بعد فیئس نے بادشاہ کؤ پولس دا مقدمہ پیش کیتا، اوں نے آکھیا ہک بندے کؤ قیدی دی حیثیت نال فیلکس نے اُنھوں پیچھے چھوڑ دتے۔¹⁵ جیڑے ویلے میں یروشلم اچ حامی، سردار کاہن نے یہودیاں دے وڈے راہنما اوں بندے دے خلاف بہوں الزامات میڈے کول گھن لے لے سزا دی تجویز دتی۔¹⁶ ایں نے میں جواب دتا کہ حمایت دے طورے کئیں بندے کؤ چھوڑ ڈیونا رومیان دی رسم نئیں بلکہ، ملزم کؤ اپنے مدعی دا سامنا کرن لے اپنے الزامات دا دفاع کرن دا موقع ملنا چا پدلے۔¹⁷ ایں کیتے جیڑے ویلے اوہ اُنھاں کٹھ لے بن میں انتظار نہ کیتا ہائی، پر میں اگلے ڈیں انصاف دے تختے بیٹھا لے میں اوں بندے کؤ اندر گھن آؤں دا حکم دتا۔¹⁸ جیڑے ویلے ملزم اُنھاں کھڑے بن لے الزام لاؤں لگے، میں سوچے کہ جیڑے الزامات اُنہاں دے خلاف لے بہوں بُرے بن۔¹⁹ ایں دے بجائے اُنہاں دے وچ اُنہاں دے جھگڑے سچے جو کہ اُنہاں دے اپنے مذہب دے بارے وچ لے کئیں بندے یسوع دے بارے وچ ہا جیڑا مَر چکیا ہا جئیں دے زندہ ہون دا دعویٰ پولس نے کیتا۔²⁰

میں پریشان حامی کہ ایں معاملہ دے متعلق کیوں تحقیقات کراں۔ لے میں اوندے کولوں پُچھیا کہ اگر اوہ اِنہاں گالہیں دے متعلق انصاف کیتے یروشلم ونجے۔²¹ پر جیڑے ویلے پولس کؤ شہنشاہ دے فیصلہ کیتے اپنی نگرانی وچ رکھن کیتے سڈایا گیا۔ میں اوں کؤ حکم دتا کہ اتنی دیر تک اوں کو رکھا ونج جڈاں تائیں میں ایں کؤ قیصر دے کول نہ بھیجاں۔²² اگر تالے فیئس کؤ آکھ، "میں وی ایں بندے دی گالہ سُننا چاہندا ہاں۔" کل "فیئس نے آکھیا "کل تسان اوں دی گالہ سُن سو۔"²³ ایں کیتے اگلے ڈیں، اگر تالے برنیک بہوں وڈی تقریب دے نال لے۔ اوہ شاہر دے مشہور آدمیاں دے فوجی افسران دے نال ہال وچ لے لے جڈاں فیئس نے حکم دتا تان پولس کؤ اُنہاں دے سامنے لایا گیا۔²⁴ فیئس نے آکھیا، "بادشاہ اگر تالے اگر تان سارے بندے جیڑے ساڈے نال اُنھاں موجود ہن، تان ایں بندے کؤ ڈیدھو لے یہودیہ دے سارے گروہان یروشلم اچ اتے اُنھاں وی میڈے نال مشورہ کیتا۔ لے اوہ میڈے سامنے چخدے راہے کہ ایں کؤ زیادہ دیر تک زندہ نہیں راہونا چاہندا۔²⁵ میں ایہ جان گیاں جو اوں نے موت دے لائق کؤئی کم نہیں کیتا، پر چونکہ اوں نے شہنشاہ دے سامنے اپنی گواہی دتی ہے ایں کیتے میں اوں کؤ بھیجن دا فیصلہ کیتا۔²⁶ پر میڈے کول شہنشاہ کؤ لکھن کیتے کؤئی یقینی گالہ نہیں۔ ایں وجہ تھوں، میں اوں کؤ تیدے کول گھن آیاں ہاں۔ خاص طورے تیدے کول، اگر تالے، تان جو میڈے کول مقدمہ دے متعلق لکھن کیتے کجھ بیٹھا پوے۔²⁷

ایہوں میڈے کیتے کئیں قیدی کؤ گھلنا لے اوندے خلاف الزامات وی نہ ڈسنا جائز نہیں۔

۱-۱۔ ایں کیتہ اگریٹلے پولس کؤ آکھ، "ٹہاکوں اپنے کیتہ بولن دی اجازت ہے"۔ ول پولس نے اپنے ہتھ ودها کتہ اپنا دفاع کیتا۔ ۲-۲۔ میں آج بادشاہ اگریٹا دے سامنے یہودی دی طرفوں لگلتے گئے سارے الزامات دے خلاف اپنے مقدمہ کؤ پیش کر کے بہوں خوش ہاں۔ ۳-۳۔ خاص کر ایں کیتہ کہ کیونکہ ٹساں یہودی رسم و رواج لے سوالات اچ ماہر ہو، ایں کیتہ میں ٹہاکؤ آدھا ہاں کہ میڈی گالہ تسلی نال سٹو۔ ۴-۴۔ حقیقت اچ سارے یہودی جان دے کہ میں اپنی جوانی تھوں اپنی قومیت یروشلم اچ کیوں رہندا ہامی۔ ۵-۵۔ اوہ میکؤ شروع ہی تھوں ای جان دے کہ۔ لے اُنہاں کؤ ایہ گالہ مَن گھنئی چاہدی ہے کہ میں ہک فریسی دی طرح زندگی گذرندا ہامی جیڑا ساڈے مذہب دا بہوں سخت فرقہ۔ ۶-۶۔ میں اُنہاں انصاف کیتہ کھڑا پاں لے تہوں میں اؤں وعدے دی تلاش اچ ہاں جیڑا خدانے ساڈے پیٹو ڈاڈا نال کیتا ہا۔ ۷-۷۔ ایں وجہ تھوں ساڈے بارہ قبائلنے سچے دل نال ڈین رات خدا دی خدمت کیتے لے ساکؤ اؤں تک پہنچن دی اُمید ہے، اے بادشاہ ایں اُمید تھوں یہودیانے میدے تہ الزام لگلتے۔ ۸-۸۔ ٹساں ایہو جیا کیوں سوچیندے وے کہ خدا مُردیاں کؤ زندگی کریندے لے ایہ ٹہاڈے کیتہ بہوں عجیب گالہ ہے۔ ۹-۹۔ کڈائیں میں اے سوچیندا ہامی کہ میں ناصرت دے نبی یسوع دے خلاف بہوں ساریاں گالہیں کراں۔ ۱۰-۱۰۔ میں ایہ یروشلم اچ کیتیاں ہن۔ میں بہوں سارے ایمانداراں کؤں جیلاں اچ بند کرلے۔ لے میکؤ اے اختیار سردار کاہناں دی طرفوں ڈتا گیا ہا لے جیڑے ولے اُنہاں کؤں قتل کیتا گیا ہا میں وی اُنہاں دے خلاف رلے ڈتی ہائی۔ ۱۱-۱۱۔ میں اکثر اُنہاں کؤ عبادت کانیاں وچ سزا ڈتی لے میں ایہ کوشش کیتی جو اوہ کفر کرن۔ میکؤ اُنہاں بہوں غصہ، لے میں باہر دے شاہراں تک اُنہاں دا پیچھا کیتے۔ ۱۲-۱۲۔ جیڑے ولے میں ایہ کریندا پیا ہامی تاں ول میں سردار کاہناں دے احکامات تہ اختیار دے نال دمشق کؤ گیا۔ ۱۳-۱۳۔ لے رستہ وچ اُنہاں ڈوپار کؤ، اے بادشاہ اسان اُنہاں وڈی روشنی ڈٹھی اوہ سبجہ کولوں ڈھیر چمکدار ہائی لے میڈے اُنہاں بندیاں دے پاس چمکدی ہائی جیڑے میڈے نال سفر کریندے پتہ۔ ۱۴-۱۴۔ جیڑے ولے اسان زمین تہ ڈھیر پتہ تاں میکؤ ہک آواز سنائی ڈتی جیڑی کہ عبرانی زبان وچ ہا، کہ ساؤل ساؤل توں میکؤ کیوں ستاندا ہئیں؟ پتہ دی آڑ تہ جنگ مارنا تیڈے کیتہ مشکل ہے۔ ۱۵-۱۵۔ پر میں اؤں کؤ آکھیا اے مالک توں کون ہئیں؟ خداوندے جواب ڈتا میں یسوع ہاں جیکوں توں ستاندا ہئیں۔ ۱۶-۱۶۔ اُنہے اپنے پیرا تہ کھڑ تھی کیوں جو میں ایں مقصد کیتہ تیڈے سامنے ظاہر تھیا ہاں تاں جو تیکؤ اُنہاں شہیاں دا وی خدمت گواہ مقرر کراں جئیں دی گواہی کیتہ میں تیڈے ظاہر تھیندا رہاں۔ ۱۷-۱۷۔ لے میں تیکؤ اُنہاں لوگاں تھو تہو تہو غیر اقوام تھوں بچاساں جیندے کول میں تیکؤ بھجیندا پیا ہاں۔ ۱۸-۱۸۔ اُنہاں دیاں اکھیاں کھولن کیتے اُنہاں کؤں اندھارے توں سوچلے دے پاس لاو کیتہ شیطان دی طاقت تھوں خدا دی طرفوں گناہ دی معافی حاصل کر سگن لے اوہ وراثت جیڑی میں اُنہاں کؤں ڈیندا ہاں جئیں کؤ ایمان دے باجھوں علیحدہ کر گدلے۔ ۱۹-۱۹۔ ایں کیتہ بادشاہ اگریٹا میں آسمانی رویا دی نافرمانی نہیں کیتی۔ ۲۰-۲۰۔ پر اوہ جو پہلے دمشق اچ بن ول یروشلم تہ یہودی دے سارے مُلک اچ تہ غیر اقوام اچ وی میں ای تعلیم ڈتی کہ توبہ کرن تہ خدا دے کول آؤں، توبہ دے موافق کم کرن۔ ۲۱-۲۱۔ ایں وجہ تھوں یہودیانے پیکل اچ میکؤ گرفتار کیتہ لے میکؤ قتل کرن دی کوشش کیتی۔ ۲۲-۲۲۔ خدانے تائیں میڈی مدد کیتی ہے میں کھڑا ہاں لے عامتہ خاص لوگاں دے سامنے گواہی ڈیندا ہا تہ ایں تھوں زیادہ کچھ نہیں آدھا جو کچھ انبیاءت موسیٰ نے آکھ واقع تھیں۔ ۲۳-۲۳۔ کہ مسیح ڈکھ چاسی لے اوہ پہلے جیڑا مُردیاں وچوں زندہ تھیتے یہودی لوگاں تہ غیر اقوام تہ اپنا نور چمکلتے۔ ۲۴-۲۴۔ جڈاں پولس نے اپنا دفاع مکمل طور تہ کر گدے تافیتس نے زور دار آواز نال آکھ۔ "پولس توں پاگل ہئیں" تیڈے بہوں زیادہ علم تہ تیکؤ پاگل بنا ڈتے۔ ۲۵-۲۵۔ لیکن پولس نے آکھ "میں پاگل نہیں ہاں جناب فیٹس" لیکن وڈے حوصلہ دے نال میں سچے سچیدگی دے نال آدھا پیا ہاں۔ ۲۶-۲۶۔ چونکہ بادشاہ اُنہاں گالہیں دے بارے جان دلے، ایں طرح میں آزادی دے نال اُنہاں دے نال گالہ کریندا ہاں۔ میکؤ یقین ہے کہ اؤندے کولوں کچھ وی لکایا ہوا نہیں کیونکہ ایہ سارا کچھ ہک کونہ وچ نہیں تھیا۔ ۲۷-۲۷۔ اے بادشاہ اگریٹا، کیا تیکؤ انبیاءت یقین ہے؟ میکؤ بتلے کہ تیڈا یقین ہے۔ ۲۸-۲۸۔ اگریٹلے پولس کؤں آکھیا توں تھوڑی جئیں نصیحت کر کے میکؤ مسیحی بنا گھننا چاہندا ہئیں؟ ۲۹-۲۹۔ پولس نے آکھیا، "میں خدا تھوں دعا کریندا ہاں کہ تھوڑی نصیحت تھوں یا زیادہ تھوں نہ صرف توں بلکہ اوہ سارے لوگ وی جیڑے میڈی ایہ گالہیں سندنے پئیں، اِنہاں زنجیراں تھوں علاوہ میڈی طرح تھی ویسن۔ ۳۰-۳۰۔ ول بادشاہ، گورنر تہ برنیکس تہ اوہ جیڑے اُنہاں بیٹھن، کھڑے تھی گئے۔ ۳۱-۳۱۔ جڈاں اوہ ہال تھوں روانہ تھے، اُنہاں ہک ڈوجھ نال گالہیں کیتیاں لے آکھیا، "ایں نے ایہو جیا کؤئی کم نہیں کیتا جیڑا قتل یا قید دے لائق ہووے۔ ۳۲-۳۲۔ اگریٹلے فیٹس کؤں آکھ، "اگر ایں بندے فیصر دے سامنے اپیل نہ کیتی ہووے تاں ایہ بندہ آزاد نہ تھی سگہا۔"

generated on Tue Mar 4 18:57:13 2025

۱۔ جڈاں ساکؤ سارے سفر تھوں حفاظت نال پہنچا ڈتا گیا، ساکو پتا چلے کہ ایہ جزیرہ مالٹا اکھواندا۔² لگاتار بارش تہ سردی دی وجہ تھوں اُتھاں دے راہوں لے لوگ نہ صرف ساڈے نال ہمدردی نال پیش لے بلکہ اُنہاں ساڈے کیتے بھا بالی لے ساکؤ ساریاں کؤ خوش آمدید آکھیا۔³ پر جیڑے ویلے پولس نے لکڑیاں دا گٹھا کٹھا کر کے بھا دے لے رکھ چا، بھا دے سینک دی وجہ تھوں یک سب نکلے اؤں دے تہہ لیٹ گئے۔⁴ جیڑے ویلے اُتھاں دے لوگاں نے اؤں دے تہہ نال لٹکيا ہوا سب ڈیکھیا، اُنہاں تان یک ڈوجھ کؤ آکھن لگے ضرورے "جو اے بندہ قاتلے جیڑا سمندر تھوں تان بچ گئے پر انصاف اینکؤ زندہ راہوں دی اجازت نیں ڈیندا۔"⁵ لیکن وُل اُنہاں اؤں جانور کؤ بھا اچ ستھ ڈتا لے اؤں کؤ کوئی نقصان نہ پہنچا۔⁶ اوہ انتظار کریندے پٹھن کہ اؤندا جسم بخار نال گرم تھی ویسی لے ایہ ڈھکے کہ مَر ویسی پر اُنہاں دے بہوں دیر تک ڈیکھن دے بعد پتا چلا کہ اؤں دے نال کوئی عجیب کم تھی، اُنہاں نے اپنے خیالات بدل ڈتے لے آکھیا کہ اوہ تان کوئی دیوتا۔⁷ اُتھاں نیڑے ہی کجھ زمیناں ہن جو جزیرے دے سردار دی ملکیت ہن جیندا نان پُلٹس ہا، اؤں تریہ ڈیاں تاک ساکؤ مہمان رکھ کے ساڈی خدمت کیتی۔⁸ ایویں تھیا کہ پُلٹس دا پیٹو پیچسے بخار وجہ تھوں بینا ہا۔ پُلٹس اؤندے کول گیا، اؤں کیتے دعا کیتی، اؤں دے تہہ رکھیا لے اوں کؤ چنگا کیتا۔⁹ ایں واقعہ دے بعد اؤں جزیرے دے ڈوجھ لوگ جو بیمار ہن اوہ وی لے لے اُنہاں کؤ وی چنگا کیتا گیا۔¹⁰ اُنہاں ساڈی بہوں عزت کیتی جڈاں اسان سفر دی تیاری کریندے پٹھاس لے اوہ سارا کجھ ڈتے جیندی ساکؤ ضرورت ہائی۔¹¹ تریہ مہینیاں دے بعد اسان سکندریہ دے جہاز اچ سفر تہ روانہ تھئے جزیرے سردی دا موسم ہاتے جیندا نشان دُیسکوری ہا۔¹² سترکوس پہنچ کے اسان تریہ ڈیں تک اُتھائیں راے۔¹³ جنھوں اسان سفر کر کے ریگیم دے شاہر پہنچے یک ڈیں دے بعد جنوب دی طرفوں ہوا چلی لے ڈو ڈیاں اچ اسان پٹیلی وچ لے۔¹⁴ اُتھاں ساکؤں کجھ بھرا ملے لے ساکؤ ست ڈیں تک اُنہاں دے نال راہوں کیتے سڈیا، ایں طرح اسان روم آگے۔¹⁵ اُتھائوں اُنہاں بھراواں جڈاں ساڈے بارے وچ سُنا، ساکؤ ملن کیتے لے لے اوہ اُپسے تین سرلے تک ساڈے نال لے۔ جڈاں پولس نے بھراواں کؤ ڈیکھیا تان اؤں کؤ حوصلہ ملے لے اوہ خدا دا شکر ادا کیتا۔¹⁶ جڈاں اسان روم وچ داخل تھے تان پولس کؤ اجازت ملی کہ کہلا اوں سپاہی دے نال رے جیڑا اوں دی حفاظت کریندا ہا۔¹⁷ تریہ ڈیاں دے بعد ایویں تھیا اُنہاں لوگاں کؤ کٹھا کیتا جو یہودیایں سے سردار ہن، جڈاں اوہ کٹھ تھی گئے اوہ اُنہاں کؤ آکھیا بھراؤ بے شک میں اُنہاں لوگاں تہ پیٹو ڈاڈا دی روایات دے خلاف کجھ نیں کیتا، میکؤ پروشلیم تھوں یک قیدی دی حیثیت دے نال کڈھ کے رومیان دے تہاں وچ گھن آئیں۔¹⁸ میکوں سوالات کرن دے بعد اوہ میکؤ را کرن دی خواہش رکھیندے ہن۔ کیوں جو میڈے سرلے موت دا کؤئی جواز نہ بن دا ہا۔¹⁹ پر جڈاں یہودیایں نے اپنی خواہشات دے خلاف آکھ، تان میں قیصر دے سامنے اپیل کرن تہ مجبور تھیا پر ایں کیتے نیں جو میکؤ اپنی قوم تہ کؤئی الزام لاو نا ہا۔²⁰ میڈی اپیل دی وجہ تھوں میکؤ آکھیا گیا کہ ٹہاڈے نال ملان لے ایندے بارے وچ گالھ کراں کیونکہ اسرائیل دی اُمید دے باعث میں اُنہاں زنجیراں اچ جکڑیا ودا ہا۔²¹ وُل اُنہاں نے اوں کؤ آکھیا "نہ تان ساکؤ تیڈے بارے وچ یہودیہ دے خط لےن نہی بھراواں وچوں کؤئی آیا نہ ٹہاڈے متعلق کؤئی بُری گالھ آکھی لے نہ کؤئی رپورٹ ڈتی۔"²² لیکن اسان ٹہاڈی طرفوں سننا چاندے ہئیں کہ ٹساں ایں فرقہ دے بارے وچ کیا سوچیندے پوے کیونکہ اسان جان دے ہئیں کہ ہر جاہ ایں دت خلاف گالھ تھیندیے۔²³ لے اوہ اؤں کؤ یک ڈیں روک کے اوں دی جاتے اوندے کول لے، اوہ سارا معاملہ اُنہاں دے سامنے پیش کیتا لے خدا دی بادشاہی دے متعلق گواہی ڈتی، اوہ سویر تھوں شام تک موسیٰ دی شریعت تہ نبیاں دے صحائف تھوں اُنہاں کؤ یسوع دے بارے قائل کرن دی کوشش کریندا رہا۔²⁴ کجھ کؤ اُنہاں گالہیں دے متعلق قائل کر لیتا گیا جو آکھی گئیاں ہن جبکہ ڈجیاں بے یقین نہ کیتا۔²⁵ جڈاں اوہ یک ڈوجھ تھوں متفق نہ تھے تان پولس دی ایں یک گالھ آکھن تہ اوہ روانہ تھے۔ روح القدس نے بے سیاح دے ہاروں ٹہاڈے پیٹو ڈاڈا کؤ فرملے، اوہ آکھیا۔²⁶ اُنہاں لوگاں دے کول ونجولے آکھو، "ٹساں سُندے پوے شُن سو پر سمجھ نہ آسی۔" ڈیدھ پوے ڈیکھ سو پر جان سو نہ۔"²⁷ کیونکہ اُنہاں لوگاں دے دل ناسمجھ بن چکے۔ "اوہ اپنے کناں دے نال مشکل نال شُن دےن" اُنہاں نے اپنی اکھیاں بند کر رکھیاں ہن کیتھائیں ایویں نہ تھیوے کہ اوہ اپنی اکھیاں تھوں پتا لگاوتہ کناں تھوں شُن لے دل تھوں سمجھن تہ مڑ ونجن تہ میں اُنہاں کؤں چنگا کراں۔²⁸ پس ٹہاکؤ پتا ہوونا چاہیدے کہ خدا دی ایں نجات دا پیغام غیر قوماں دے کول گھلیا گیا ہا لے اوہ شُن وی گھن سن۔²⁹ (جڈاں اوہ ایہ آکھیا تان یہودی آپس اچ بہوں بحث کرن لگ پئے۔)³⁰ لے اوہ پورے ڈو سال اپنے کرایہ دے گھر وچ رہا۔³¹ لے جیڑے اوندے کول آندے ہن اُنہاں ساریاں دے نال ملدا رہا لے کمال دلیری نال روکن ٹوکن تھوں بغیر خدا دی بادشاہی دی مُنادی کریندا لے خداوند یسوع مسیح دی گالہیں سکھیندا رہا

Romans

Chapter 1

۱۔ پولس دی طرفوں جیڑا یسوع مسیح دا بندلے لے رسول ہوؤن کیتے سڈا گئے لے خدا دی اؤں خوشخبری کیتے چُنا گئے۔² جیندا اؤں نے پہلے تھوں اپنے نبیاں دے وسیلے کتاب مقدس وچ۔³ اپنے پتر ساڈے خداوند یسوع مسیح دے تعلق نال وعدہ کیتا ہائی جیڑا جسم دے اعتبار تھوں تان داؤد دی نسل تھوں جمیا ہائی۔⁴ پر پاکیزگی دی روح نال مردیاں وچوں زندہ تھیوں دے سبب پاروں قدرت دے نال خدا دا پتر بنے۔⁵ جیندی معرفت ساکوں فضل تہ رسالت ملی تان جو اؤں دے نال دی خاطر ساریاں قوماں وچوں بندے ایمان دے تابع تھیوں۔⁶ جنہاں دے وچوں تسار وی یسوع مسیح دے ہوؤن کیتے سڈے گئے پوے۔⁷ اُنہاں ساریاں دے نال جیڑے روم وچ خدا دے پیارے لے پاک ہوؤن کیتے سڈے گئے۔ ساڈے پیو خدا لے خداوند یسوع مسیح دی طرفوں ٹہاکوں فضل تہ تسلی ملدا راہوے۔⁸ پہلاں تان میں ٹساں

ساریاں دے بارے یسوع مسیح دے وسیلہ اپنے خدا دا شکر کریندا ہاں جو تہاڈے ایمان دا سارے جہاں اِج شہرت تھیندی پئی^۹۔ خدا جیندی عبادت میں اپنی روح نال اؤں دے پُتر دی خوشخبری ڈیون کیتے کریندا ہاں اوؤ میڈا گولہ تان جو میں تہاکوں روزانہ یاد کریندا ہاں^{۱۰}۔ اَلّے اپنی دعاواں وچ میں ہمیشہ اے درخواست کریندا ہاں جو ہن آخر کار خدا دی مرضی دے نال میکوں تہاڈے کول آون وچ کئیں طرح دی کامیابی تھیوے۔^{۱۱} کیوں جو میں تہاکوں ملن کیتے چین ہاں تان جو تہاکوں کوئی روحانی نعمت ڈیواں جیندے نال تسان مضبوط تھی ونجو^{۱۲}۔ غرض میں وی تہاڈے وچوں تھی کے تہاڈے نال اؤں ایمان دے پاروں تسلی پاواں جیہڑی تہاڈے وچے میڈے وچ ڈواں اچے۔^{۱۳} اَلّے اے بھراوؤ! میں ایں پاروں تہاڈا ناواقف راہونا نہیں چاہندا کہ میں تہاڈے کول بار بار آون دا ارادہ کیتے تاکہ جیویں میکوں غیر قومیاں وچ پھل ملے اوویں تہاڈے وچ وی ملے پر آج تائیں رکا رہ گیاں^{۱۴}۔ میں یونانیاتے غیر یونانیاں۔ عقلمنداں۔ بیوقوفان دا قرضدار ہاں^{۱۵}۔ ول میں تہاکوں وی جیہڑے روم وچ رہندے ہو خوشخبری سناؤں کیتے پر طرح تیار ہاں۔^{۱۶} کیوں جو میں انجیل کولوں شرماندا نہیں ایں پاروں کہ او ہر ہک ایمان گھن اؤں اَلّے کیتے پہلے یہودی ول یونانی دے کیتے نجات کیتے خدا دی قدرت^{۱۷}۔ ایں کیتے کہ اوندے وچ خدا دی راستبازی ایمان دے نال اَلّے ایمان کیتے ظاہر تھیندے جیویں لکھا کھڑے کہ راستباز ایمان دے نال جیوندا رہیسی۔^{۱۸} کیوں جو خدا دا غضب اُنہاں بندیاں دی ساریہ دینیہ ناراستی کیتے آسمان تھوں ظاہر تھیندے جیہڑے حق کؤ ناراستی نال دبلے رکھیندن^{۱۹}۔ کیونکہ جو کجھ خدا دے بارے پتا لگ سگدلے او اونہاں دے اندر وچوں ظاہر^{۲۰}۔ کیوں جو اؤں دیاں آن ڈٹھیاں سفتابیعنی اوندی ازلی قدرت الہیت ایں جہاں دی پیدائش دے ویلے تھوں بنائی ہوئی شیئیاں دے ذریعہ نال پتا لگن نال صاف نظر آندن۔ اِنھوں توڑیں کہ اُنہاں اعتراض باقی نہیں رہندا^{۲۱}۔ ایں وجہ تھوں اُنہاں خدا کوں جان تان گدے پر اوں دی خدائی دے لائق اوندی تمجید شکر گزاری نہیں کیتی بلکہ باطل خیالات دے وچے گھٹے اُنہاں دے سمجھ دلائے اندھارا چھا گئے۔^{۲۲} او اپنے آپ کؤ عقلمند اکھواکے کمل بن گئے^{۲۳}۔ اَلّے غیر فانی خدا دے جلال کؤ فانی بندتے پکھیاں چوٹیاں کیتے کیڑے مکوڑیاں دی شکل اِج بدلے جا۔^{۲۴} ایں کیتے خدانے اُنہاں دے دلاں دی خواہشاں دے مطابق اُنہاں کوں پلیدی اِج چھوڑ ڈتے جو اُنہاں دے بدن آپس اِج ذلیل کیتے ونجن^{۲۵}۔ ایں کیتے جو اُنہاں خدا دی سچائی کؤ بدل کے جھوٹ بنا سٹے اَلّے ڈوجھیاں شیئیاں دی زیادہ پوجائے عبادت کیتی بجلے کہ او خلق کرن اَلّے دی عبادت کرن جیہڑا ہمیشہ تعریف دے لائق۔ آمین^{۲۶}۔ ایں دے پاروں خدانے اُنہاں کؤ گندی شہوتاں دی وچ چھوڑ ڈتے اِنھوں تک کہ اُنہاں دیاں زنانیاں فطرتی جنسی دی بجلے غیر فطرتی تعلقات دے کماں وچ بدل سٹے^{۲۷}۔ ایویں ہی بندے وی زنانیاں تھوں فطرتی تعلقات چھوڑ کے آپس دی شہوت وچ مست تھی گئیں۔ یعنی بندیاں بندیاں دے نالہ حیا کم کر کے اپنے آپ کؤ اپنی گمراہی دے لائق بدلے پلے۔^{۲۸} اَلّے جیویں اُنہاں خدا کو سنجھانا پسند نہیں کیتے اوویں ای خدانے وی اُنہاں کؤ ناپسندہ عقل دے حوالہ کر ڈتے تان جو او حرکتاں کرن جیہڑیاں نہیں کرنیاں چاہدیاں ہن۔^{۲۹} اَلّے او ہر طرح دی ناراستی شررات لالچ نال بھر گئیں۔ حسد خون ریزی جھگڑے مکاری بغض نال بھر گئیں اَلّے چغلی کھاؤں اَلّے^{۳۰}۔ تہمت لاؤں اَلّے خدا دی نظر اِج نفرتی ڈوجھیاں کؤں۔ عزت کرن اَلّے مغرور شیخی باز گناہ کو ایجاد کرن اَلّے ماں پیؤ دے نافرمان^{۳۱}۔ کمل عہد کؤ توڑن اَلّے اصلی محبت تھوں خالی تہہ رحم تھی گئیں۔^{۳۲} اگرچہ او خدا دا حکم جان دے ہن کہ ایہو جئے کم کرن اَلّے موت دی سزا دے لائق ہن۔ ول وی نہ صرف آپ ایہو جئے کم کریندن بلکہ ڈوجھ کرن کرن آلیاں تھوں وی خوش تھیندے ہن۔

¹۔ اے بندے کیا توں ڈوجیہاں الزام لیندیں تُو کوئی وی کیوں نہوے تیدے کول کوئی وی بہانہ نہیں کیونکہ جیڑی گال دا توں ڈوجھتے الزام لیندا پئیں اوندی ہی توں اپنے آپ کو مجرم ٹھہراندیا پئیں۔ ایس کیتے کہ توں جیڑا الزام لیندا پئیں آپ اوؤ کم کریندیں ²۔ لے اسان جان دے پئیں جو اپو جے کم کرن آلیاں دی عدالت خدا دی طرفوں حق دے مطابق تھیندیے۔ ³۔ اے بندے! توں جو اپو جے کم کرن آلیاں الزام لیندا پئیں لے آپ اوؤ کم کریندا پئیں توں کیا سمجھدا پئیں جو خدا دی عدالت تھوں یج ویسیں؟ ⁴۔ یا توں اوں دی مہربانی تے تحمل تے صبر دی دولت کو کوئی شے نہیں جان دا لے نہیں سمجھدا جو خدا دی مہربانی تیکوں توبہ دی طرف گھن ویندیے؟ ⁵۔ بلکہ توں تان پٹ دھرم پئیں توں توبہ کرن کیتے تیار نہیں ایس کیتے توں اوں قہر لے ڈیں کیتے اپنے کیتے غضب کمیندا پئیں جیندے وچ خدا دی سچی عدالت طاہر تھیسے ⁶۔ او پر ہک کو اوندے کماں دے برابر بدلہ ڈیسی ⁷۔ جیڑے نیک کماں دے وچ ثابت قدم رہے جلالۃ عزتہ بقا دے طالب ہونین انہاں کو ہمیشہ دی حیاتی ڈیسی۔ ⁸۔ پر جیڑے تفرقہ پاؤں لے حق کو نہ منن لے بلکہ ناراستی دے منن لے انہاں تے غضبہ قہر ہوسی ⁹۔ لے مصیبت تے تنگی ہر ہک بدکار دی جان تے آسی۔ پہلے یہودی دی ول یونانی دی۔ ¹⁰۔ پر جلالۃ عزتہ سلامتہ ہر ہک نیک کم کرن لے کو ملیسی۔ پہلے یہودی کو ول یونانی کو ¹¹۔ کیوں جو خدا دے ہاں کئیں دی طرفداری نہیں ¹²۔ ایس پاروں جنہاں شریعت پاؤں دے بغیر گناہ کیتے او شریعت دے بغیر ہلاک وی ہوسن لے جنہاں شریعت دے ماتحت تھی کے گناہ کیتے انہاں دی سزا شریعت دے موافق تھیسے۔ ¹³۔ کیوں جو شریعت دے سنن لے خدا دے نیڑے راستباز نہیں تھیندے بلکہ شریعت تے عمل کرن لے راستباز ٹھہر لے ویندیں ¹⁴۔ ایس کیتے او قومیں جنہاں کول شریعت نہیں اپنی دے نال شریعت دے کم کریندیاں ہن تان ایندے باوجود جو انہاں کول شریعت نہیں او اپنے کیتے آپ ہک شریعت ہن۔ ¹⁵۔ او شریعت دی گالہیں اپنے دلاں لے لکھیاں ہویاں ڈیکھیندیں لے انہاں دا دل وی انہاں گالہیں دی گواہی ڈیندے انہاں دے آپس دے خیالات یا تان انہاں تے الزام لیندیں یا انہاں کو ناچار رکھیندے ہن۔ ¹⁶۔ جئیں ڈینوار خدا میڈی خوشخبری دے مطابق یسوع مسیح دے پاروں بندیاں دی لکھیاں ہویاں گالہیں دا انصاف کریسی۔ ¹⁷۔ پس اگر توں یہودی اکھویندیں شریعت تے بھروسہ کریندیں خدائے فخر کریندا پئیں ¹⁸۔ لے اوندی مرضی کو جان دیں شریعت دی تعلیم گھن کے چنگیاں اعلیٰ گالہیں پسند کریندیں ¹⁹۔ و ت تیکو ایس گال تے وی بھروسہ جو میں انہیاں کو راہ دکھاؤں آلا لے جیڑے اندھارے وچ ہن انہاں کیتے روشنی ہاں ²⁰۔ لے جاہلاں کوں سیکھاؤں آلا تے بالان دا استاد ہاں لے علم تے حق دا جو نمونہ شریعت وچے او میڈے کولے۔ ²¹۔ پس توں جو ڈوجھیاں کو سکھیندا پئیں اپنے آپ کو کیوں نہیں سکھیندا؟ توں جو تعلیم ڈیندیں کہ چوری نہ کرو آپ چوری کیوں کریندیں؟ ²²۔ توں جو آدھیں زنا نہ کرو آپ خود زنا کیوں کریندیں؟ توں جو بُٹاں کولوں نفرت کریندیں آپ خود کیوں مندران وچ لٹ مار کریندیں؟ ²³۔ توں جو شریعت تے فخر کریندیں تان کیوں شریعت دی خلاف ورزی کر کے خدا دی عزت کریندا پئیں؟ ²⁴۔ اے تان اوو گالے بئی تہاڈے پاروں غیر قومیں وچ خدا دے نام تے کُفر بکا ویندے۔ ²⁵۔ ختنہ کراون دا فائدہ تاپے بشرطیکہ توں شریعت تے عمل وی کریں پر جڈاں توں شریعت کو توڑے تان تیدھا ختنہ ناں ہون دے برابر ²⁶۔ اگر ختنہ نہ کراون آلا بندہ شریعت دے حکماں تے عمل کرے تان کیا ختنہ نہ کراونا ختنہ کراون لے دے برابر نہ گنا ویسی؟ ²⁷۔ لے جیڑا بندہ غیر یہودی ہون دے پاروں ختنہ نہ کرا سگے اگر او شریعت کو پورا کرے تان کیا تیکو مجرم نہ ٹھہراسی جیڑا کلام تے ختنہ زور ڈیندے پر عمل کئے نہیں۔ ²⁸۔ کیوں جو او یہودی نہیں جیڑا طاہری لے نہ او ختنہ جیڑا طاہری تے جسمانی ²⁹۔ بلکہ یہودی اوو جیڑا باطن وچ یہودی تے ختنہ وی اوو جیڑا دل دے روحانی تے نہ کہ زبانی۔ اے جہیاں دی تعریف بندیاں دی طرفوں نہیں بلکہ خدا دی طرفوں تھیندیے۔

¹۔ تان کیا یہودی ہوں دا یا ختہ کراون دا کوئی فائیدہ؟ ²۔ جی ہاں ہر طرح دا! خاص کر اے کہ خدا دا کلام اُنہاں کوں دُنا گئے۔ ³۔ وِت کجھہ وفا نکلے تان کیا تھیئے؟ کیا اُنہاں دیہ وفائی خدا دی وفاداری کوں ختم کر سگدیئے؟ ⁴۔ کڈائیں وی نہیں۔ بلکہ خدا سچا تھیرے لَہر پک بندہ جھوٹا۔ چنانچہ لکھا کھڑے کہ توں اپنی گالیں وچ راستباز تھیریتے اپنے کیس دے وچ کامیابی پاسیں۔ ⁵۔ اگر ساڈی ناراستی خدا دی راستبازی دی خوبی کوں ظاہر کریندیئے تان اسان کیا آکھوں؟ کیا اے کہ خدائے انصاف جیڑا غضب نازل کریندے؟ (میں اے گال بندیاں دے وانگوں آدھا ہاں) ⁶۔ کڈائیں وی نہیں۔ ورنہ خدا کیوں جہان دا انصاف کریندیئے؟ ⁷۔ اگر میڈے کوڑ بولن دے پاروں خدا دی سچائی اوندے جلال کیتے بہوں زیادہ ظاہر تھیندیئے تان وِت کیوں گناہ گار دے وانگوں میڈے حکم دُنا ویندے؟ ⁸۔ چنانچہ ساڈے اے وی تہمت لگائی ویندی اے جو اسان کیوں بُرائی نہ کروں تان جو بھلائی پیدا تھیوے؟ ایں کیتے بعض آدھن کہ انہاں دا ایہو قولہ پر ایہو جہاں دا مجرم تھیرنا انصافیہ۔ ⁹۔ پس کیا تھیئے؟ کیا اسان ڈوجیاں کولوں جنگبٹیں؟ بالکل نہیں کیوں جو اسان یہودیائے یونانیاں ڈوانتے پہلی اے الزام لا چکھاں کہ او سارے دے سارے گناہ دے تابع ہن۔ ¹⁰۔ چنانچہ لکھا لائے کوئی راستباز نہیں۔ ہک وی نہیں۔ ¹⁰۔ جیویں لکھیا ہوا اے۔ پئی کوئی راستباز نہیں اک وی نہیں۔ ¹¹۔ کوئی سیانہ نہیں۔ کوئی خدا دا طالب نہیں۔ ¹²۔ سارے گمراہن سارے دے سارے نکمہ بن گئیں۔ کوئی بھلائی کرن آلا کتہ نہیں۔ ہک وی نہیں۔ ¹³۔ اُنہاں دا گلا کھلی ہوئی قبریہ۔ اُنہاں نے اپنی زبانان تھوں فریب دتے۔ اُنہاں دے بُلاں وچ سیان دا زہرے۔ ¹⁴۔ اُنہاں دا مُند لعنتتہ کڑواہٹ نال بھرا کھڑے۔ ¹⁵۔ اُنہاں دے پیر لہو بہاؤں کیتے تیز ہن۔ ¹⁶۔ اپنے پچھہ او تباہتے بربادی جھوڑی ویندن۔ ¹⁷۔ لَہے او سلامتی دی راہ تھوں واقف نہ تھے۔ ¹⁸۔ اُنہاں دیاں اکھیاں وچ خدا دا خوف کتہ نہیں۔ ¹⁹۔ ہن اسان جان دے ہاں کہ شریعت جو کجھ آدھیئے اُنہاں کوں آدھیئے جیڑے شریعت دے تابع ہن تان جو ہر پک دا مُند بند تھی ورنج لَہے ساری دُنیا خدا دے نیڑے سزا دے لائق تھیرے۔ ²⁰۔ کیوں جو شریعت دے اعمال دے نال کوئی وی بندہ اوندے حضور راستباز نہ تھیر سی۔ ایں پاروں کہ شریعت دے وسیلہ نال گناہ دی پہچان ای تھیندیئے۔ ²¹۔ پر ہن شریعت دے بغیر خدا دی پک راستبازی ظاہر تھئیے جیندی گواہی شریعتتہ نبیاں تھوں تھیندیئے۔ ²²۔ یعنی خدا دی او راستبازی جیڑی یسوع مسیحتہ ایمان گھن آون نال سارے ایمان گھن آون آلیاں کوں مل ویندیئے کیوں جو کجھ فرق نہیں۔ ²³۔ ایں وجہ تھوں ساریانہ گناہ کیتے لَہے خدا دے جلال تھوں دور ہن۔ ²⁴۔ پر اوندے فضل دے پاروں اُوں مخلصی دے وسیلہ تھوں جیڑی یسوع مسیح وچے مفت راستباز تھیرلے ویندن۔ ²⁵۔ اُوں کوں خدائے اوندے لہو دے پاروں پک ایہو جیا کفارہ تھیرلے جیڑا ایمان لاون نال فائدہ مند تھیوے تاکہ جو گناہ پہلے تھی چکےن لَہے جنہاں تھوں خدائے تحمل کرکے برداشت کیتا ہائی اُوں دے بارے خدا اپنی راستبازی ظاہر کرے۔ ²⁶۔ بلکہ ایں ویلہ اوندی راستبازی ظاہر تھیوے تان جو او آپ وی عادل راہوے لَہے جیڑے یسوعتہ ایمان گھن لَہن اُنہاں کوں وی راستباز تھیراون آلا ہووے۔ ²⁷۔ ہن فخر کیتھاں رہ گئے؟ اوندی تان جا ہی نہیں رہی۔ کیڑی شریعت دے پاروں؟ کیا اعمال دی شریعت تھوں؟ نہیں بلکہ ایمان دی شریعت تھوں۔ ²⁸۔ چنانچہ اسان اے نتیجہ کڈھیندے ہئیں کہ بندہ شریعت دے اعمال دے بناں ایمان دے نال راستباز تھیرایا ویندے۔ ²⁹۔ کیا خدا صرف یہودیائے دی ہی خدائے غیر قوماں دا نہیں؟ ایندے اچ کوئی شک نہیں جو او غیر قوماں دا وی خدائے۔ ³⁰۔ کیونکہ ہک ہی خدائے جیڑا ختہ کراون آلیاں کوں وی ایمان نال لَہے ختہ نہ کراون آلیاں کوں وی ایمان دے نال ای راستباز تھیراسی۔ ³¹۔ پس کیا اسان شریعت کوں ایمان دے نال منسوخ کریندے ہئیں؟ کڈائیں وی نہیں تھوں شریعت کوں قائم رکھیندے ہئیں۔

¹۔ پس اسان کیا آکھوں کہ ساڈے جسمانی پیؤ ابرام کو کیا حاصل تھ؟ ²۔ کیونکہ اگر ابرام اعمال دے نال راستباز ٹھہرایا ویندا تاں اوندے فخر دی جا ہوٹا پر خدا دے نیڑے نہیں ³۔ کتاب مقدس کیا آدھی؟ ایہو کہ ابرام خداتہ ایمان گھن لٹے اے اوندے کیتے راستبازی گنا گئے۔ ⁴۔ کم کرن لے دی مزدوری بخشش نہیں بلکہ اوندہ حق سمجھی ویندی ⁵۔ پر جیڑا بندہ کم نہیں کریندا بلکہ دین دے راستباز ٹھہراون لٹے ایمان گھن آندے اوندہ ایمان اوندے کیتے راستبازی گنا ویندے۔ ⁶۔ چنانچہ داؤد ایہو بیان کریندے جڈاں او اؤں بندے کو مبارک آدھ جیکوں خدا اعمال دے بغیر راستباز ٹھہراندے ⁷۔ کہ مبارک او بن جنہاں دیاں بدکاریاں معاف تھیاں لے جنہاں دے گناہ ڈھک گئے ⁸۔ مبارک او بندے جیندے گناہ خدا حساب وچ نہ گھن آسی۔ ⁹۔ پس کیا ایہ مبارک بادی ختنہ کراون لے کیتے یا ختنہ نہ کراون لے کیتے وی؟ کیوں جو اسان ایہ دعویٰ کریندے ہیں کہ ابرام کیتے اوندہ ایمان راستبازی گنا گئے ¹⁰۔ ¹⁰۔ پس کیوں جئی حالت اچ گنا گئے؟ ختنہ کراون دی حالت اچ یا ختنہ نہ کراون دی حالت اچ؟ ختنہ کراون دی حالت اچ تئیں بلکہ ختنہ نہ کراون دی حالت اچ۔ ¹¹۔ لے اؤں ختنہ دا نشان پلے جو اؤں ایمان دی راستبازی مہر تھی وچ جیڑا اؤں کوں ختنہ نہ کراون دی حالت اچ ملا ہائی تاں جو او اُنہاں ساریاں دا پیؤ بنہ جیڑے باوجود ختنہ نہ کراون دے ایمان گھن آئیندے اُنہاں کیتے اے راستبازی گنا ویسی ¹²۔ لے اُنہاں ختنہ کراون آلیاں دا پیؤ ہووے جیڑے نہ صرف ختنہ کراندے ہن بلکہ ساڈے پیؤ ابرام دے اؤں ایمان دی وی پیروی کریندے ہن جیڑا اؤں کوں ختنہ نہ کراون دی حالت اچ ملا ہائی۔ ¹³۔ کیوں جو ایہ وعدہ کہ او دُنیا دا وارث تھیسے نہ ابرام نال نہ اوندی نسل نال شریعت دے وسیلہ تھوں کیتا گیا ہائی بلکہ ایمان دی راستبازی دے وسیلہ نال ¹⁴۔ کیوں جو اگر او وارث ہن جیڑے شریعت دے پیروکار ہن تاں ول ایمان نہ اثر راہندے تاں خدا دے وعدے دا کوئی فائدہ نہیں ¹⁵۔ کیونکہ شریعت تاں غضب پیدا کریندی لے جتھاں شریعت نہیں اُنہاں حکم عدولی وی نہیں۔ ¹⁶۔ ایہ کیتے او میراث ایمان دے نال ملدی تان جو فضل دے طور تہووے لے او وعدہ ساری نسل کیتے قائم راہے۔ نہ صرف اؤں نسل کیتے جو شریعت آلیے بلکہ اوندے کیتے وی جیڑی ابرام دی طرح ایمان آلیے۔ اوہو ساریاں دا پیؤ ¹⁷۔ (چنانچہ لکھا لاتھ کہ میں تیکو بہوں ساری قوماں دا پیؤ بنلے) اؤں خدا دے سامنے جیندے او ایمان گھن آے لے جیڑا مردیاں کو حیاتی ڈیندے جیڑیاں سنبھاں ہن کئے تاں اُنہاں کوں اوویں ہی بلا گھندے کہ او ہن۔ ¹⁸۔ او نا اُمیدی دی حالت اچ اُمید دے نال ایمان گھن لے تاں جو ایہ قول دے مطابق کہ تیڈی نسل ایہو جئی ہوسی او بہوں قوماں دا پیؤ ہووے ¹⁹۔ لے او جیڑا تقریباً سو سال دا ہائی ایندے باوجود کہ میڈلتے سارہ دا بدن گویا مُردہ ہن سارہ دی عمر بچ پیدا کرن کولوں لنگھ گئیے اپنے ایمان اچ کمزور نہ تھیا۔ ²⁰۔ لے نہ ایہ ایمان تھی کہ خدا دے وعدیاں شک کیتے بلکہ ایمان وچ مضبوط تھی کہ خدا دی تمجید کیتی ²¹۔ اوندہ مکمل بھروسہ تھی گئے کہ جو کجھ اؤں وعدہ کیتا ہائی او اؤں کوں بورا کرن اچ وی قادریے ²²۔ ایہ دے پاروں ایہ اوندے کیتے راستبازی گنا گئے۔ ²³۔ لے اے گال کہ ایمان اؤں کیتے راستبازی گنا گئے نہ صرف اؤں کیتے لکھی گئی ²⁴۔ بلکہ ساڈے کیتے وی جنہاں کیتے ایمان راستبازی گنا ویسی۔ ایہ کیتے کہ اسان اوندے ایمان گھن لٹھاں جئیں ساڈے خداوند یسوع مسیح کوں مردیاں وچوں زندہ کیتے ²⁵۔ او ساڈے گناہاں کیتے پکڑواہا گئے لے ساکوں راستباز ٹھہراون کیتے زندہ کیتا گئے۔

¹۔ پس جڈاں اساں ایمان دے نال راستباز ٹھہرے ہاں تاں خدا دے نال اپنے خداوند یسوع مسیح دے وسیلہ نال صلح رلکھوں ^۲۔ جیندے وسیلہ نال ایمان دے پاروں اوں فضل تائیں ساڈی پہنچ وی تھئی جیندے قائم ہاں لے خدا دے جال دی اُمیدتہ فخر کروں۔ ^۳۔ لے صرف ایہو نہیں بلکہ مصیبتاں وچ وی فخر کروں اے جان کے جو مصیبت وچوں صبر پیدا تھیندے ^۴۔ لے صبر نال مضبوطیت مضبوطی نال اُمید پیدا تھیندی اے ^۵۔ لے اُمید نال شرمندگی نہیں تھیندی کیوں جو روح القدس ساکو دُٹا گئے اوندے وسیلہ نال خدا دی محبت ساڈے دلاں وچ گھتی گئی اے۔ ^۶۔ کیوں جو جڈاں اساں کمزور ای ہاسے تاں ٹھیک ویلے مسیح نے دین بندیاں دی خاطر اپنی جان دے ڈے ^۷۔ کئیں راستباز دی خاطر وی کوئی اوکھی اپنی جان ڈیندے پر شاید کوئی نیک بندے دی خاطر اپنی جان تک دے ڈیوں دی جرات کرے۔ ^۸۔ لیکن خدا اپنی محبت دی خوبی اساتے ایویں ظاہر کریندے کہ جڈاں اساں گناہ گار ای ہاسے تاں مسیح ساڈی خاطر مر گئے ^۹۔ پس جڈاں اساں اوندے لہو دے پاروں پن راستباز ٹھہرلے گئے ہاں تاں اوندے وسیلہ نال خدا دے غضب تھوں ضرور ای بچ ویسوں۔ ^{۱۰}۔ کیونکہ جڈاں دشمن تھیؤں دے باوجود خدا دے نال اوندے پتر دی موت دے وسیلہ نال ساڈا میل تھی گئے تاں میل ہوؤں دے بعد تاں اساں اوندی حیاتی دے پاروں ضرور ہی بچ ویسوں ^{۱۱}۔ لے صرف ایہو نہیں بلکہ اپنے خداوند یسوع مسیح دے ذریعہ جیندے وسیلہ نال پن ساڈا خدا دے نال میل تھی گئے خداتہ فخر وی کریندے ہاں۔ ^{۱۲}۔ پس جیویں کہ بندے دے وسیلہ نال گناہ ایں جہاں وچ آگئے لے گناہ دے پاروں موت آئی لے ایویں موت سارے بندیاں اچ پھیل گئی ایں کیتے جو ساریاں گناہ کیتے ^{۱۳}۔ کیوں جو شریعت دے ڈے وچن تائیں ایں جہاں وچ گناہ تا ہائی پر جتھاں شریعت نہیں اُتھاں گناہ وی ظاہر نہیں تھیندا۔ ^{۱۴}۔ تاں وی آدم تھوں گھن کے موسیٰ تائیں موت نے اُتھاں بادشاہی کیتی ہے جنہاں اُوں آدم دی نافرمانی دی طرح جیڑا آؤں لے دی مانند ہائی گناہ نہ کیتا ہائی ^{۱۵}۔ پر گناہ دا جو حال ہے او فضل دی نعمت دا نہیں کیوں جو کہ بندے دے گناہ دے پاروں ہوں سارے بندے مر گئے تاں خدا دا فضل لے اوندی جیڑی بخشش ہائی کہ ای بندے یعنی یسوع مسیح دے فضل نال پیدا تھئی ہوں سارے بندیاں ضرور ہی کثرت نال نازل تھئی۔ ^{۱۶}۔ وٹ جیویں کہ بندے دے گناہ کرن دا نتیجہ نکلے بخشیش دا اوہی حال نہیں کیوں جو کہ دے وسیلہ نال او فیصلہ تھے جیندا نتیجہ سزا دا حکم ہائی پر ہوں سارے گناہاں تھوں اے جئی نعمت پیدا تھئی جیندا نتیجہ اے تھے کہ بندے راستباز ٹھہرے ^{۱۷}۔ کیوں جو کہ بندے دے گناہ دے پاروں موت نے اُوں کہ دے وسیلہ نال بادشاہی کیتی تاں جیڑے بندے فضلے راستبازی دی بخشیش زیادہ تھوں زیادہ حاصل کریندن او کہ بندے یعنی یسوع مسیح دے وسیلہ نال ہمیشہ دی حیاتی وچ ضرور ہی بادشاہی کریسن۔ ^{۱۸}۔ غرض جیویں کہ گناہ دے پاروں او فیصلہ تھے جیندا نتیجہ سارے بندیاں دی سزا دا حکم ہائی اوہی ای راستبازی دے کہ کم دے وسیلہ نال سارے بندیاں کوں او نعمت ملی جئیں تھوں راستباز ٹھہرے کہ حیاتی پاوں ^{۱۹}۔ کیوں جو کہ بندے دی نافرمانی نال ہوں سارے بندے گناہ گار ٹھہرے اوہی ہی کہ بندے دی فرمانبرداری نال ہوں سارے بندے راستباز ٹھہرسن۔ ^{۲۰}۔ لے اوندے وچلے شریعت آ گئی تاں جو گناہ زیادہ تھی وچ پر جتھاں گناہ زیادہ تھیندے اُتھاں فضل اوندے تھوں وی ہوں زیادہ تھے ^{۲۱}۔ تاں جیویں گناہ موت دے پاروں بادشاہی کیتی اوہی فضل وی ساڈے خداوند دے وسیلہ نال ہمیشہ دی حیاتی کیتے راستبازی دے ذریعہ نال بادشاہی کرے۔

¹۔ پس اسان کیا آکھوں؟ کیا گناہ کریندے راہوں تان جو فضل زیادہ تھیوے؟ ²۔ کڈاں وی نئیں۔ اسان جو گناہ دے اعتبار تھوں مر گناہاں کیوں اوندے وچ اگوں تھوں حیاتی گزاروں؟ ³۔ کیا تسان نئیں وے جان دے کہ اسان جنہاں مسیح یسوع وچ شامل تھیوں دا بیتسم گڈے تان اوندی موت وچ شامل تھیوں دا بیتسم گڈے۔ ⁴۔ پس موت وچ شامل تھیوں دے بیتسم نال اسان اوندے نال دفن تھے تان جو جیویں مسیح پیؤ دے جلال دے وسیلہ نال مردیاں وچوں جوابا گئے اوویں اسان وی نویں حیاتی وچ چلؤں ⁵۔ کیوں جو اسان اوندی موت دی مطابقت نال اوندے نال جڑ گئے تان بیشک اوندے جی اُٹھن دی مطابقت دے نال وی اوندے نال جڑے ہوسوں۔ ⁶۔ کیوں جو اسان جان دےاں کہ ساڈی پرانی انسانیت اوندے نال ایں کیتے مصلوب کیتی گئی تان جو گناہ دا بدنہ کار تھی ونج تان جو اسان آگے کولوں گناہ دی غلامی وچ نہ راہوں ⁷۔ کیوں جو مرے او گناہ تھوں بری تھیئے۔ ⁸۔ پس جڈاں اسان مسیح دے نال مر گناہاں تان ساکوں یقینہ کہ اوندے نال جیسوں وی ضرور ⁹۔ کیوں جو اسان اے جان دےاں کہ مسیح جڈاں مردیاں چوں جی اُٹھ تان او ول نہ مرسی موت دا اوندے ول اختیار نئیں تھیوں آلا۔ ¹⁰۔ کیونکہ مسیح جو مر گئے گناہ دے اعتبار تھوں ہک وار مرے پر ہن جو جیوندی تان خدا دے اعتبار تھوں جیوندی ¹¹۔ ایویں ئساں وی اپنے آپ کو گناہ دے اعتبار تھوں مردہ پر خدا دے اعتبار تھوں مسیح یسوع وچ زندہ سمجھو۔ ¹²۔ پس گناہ تہاڈے فانی بدن اچ بادشاہی نہ کرے کہ ئساں اوندی خواہشاں دے تابع راہو ¹³۔ اپنے اعضا ناراستی دے تھیار ہوون کیتے گناہ دے حوالہ نہ کیتا کرو بلکہ اپنے آپ کو مردیاں وچوں زندہ جان کے خدا دے حوالہ کیتا کرو لے اپنے اعضا راستبازی دے تھیار ہوون کیتے خدا دے حوالہ کیتا کرو ¹⁴۔ ایں کیتے کہ گناہ دا تہاڈے کوئی اختیار نہ تھیسے کیوں جو ئساں شریعت دے ماتحت نئیں بلکہ فضل دے ماتحت ہو۔ ¹⁵۔ پس کیا تھئیے؟ کیا اسان ایں کیتے گناہ کروں کہ شریعت دے ماتحت نئیں بلکہ فضل دے ماتحت ہئیں؟ کڈائیں وی نئیں ¹⁶۔ کیا ئساں نئیں وے جان دے کہ جئیں دی فرمانبرداری کیتے اپنے آپ کو غلام بندیاں دے وانگوں حوالہ کر ڈیندے ہو اوندے ای غلام ہو جیندے فرمانبردار ہو چاہے گناہ دے جیندا انجام موتہ چاہے فرمانبرداری دے جیندا انجام راستبازی؟ ¹⁷۔ پر خدا دا شکرہ کہ اگرچہ ئساں گناہ دے غلام ہاس تان وی دل تھوں اوندی تعلیم دے فرمانبردار تھی گئے جیندے سانچے وچ ئساں ڈھلے گئے ہاؤے ¹⁸۔ لے گناہ تھوں آزد تھی کے راستبازی دے غلام تھی گئے وے۔ ¹⁹۔ میں تہاڈی انسانی کمزوری دے پارؤں انسانی طورے آدھا ہاں۔ جیویں ئساں اپنے اعضا بدکاری کرن کیتے ناپاکی تہدکاری دی غلامی دے حوالہ کیتے اوویں ای ہن اپنے اعضا پاک تھیوں کیتے راستبازی دی غلامی دے حوالہ کر ڈیو ²⁰۔ کیونکہ جڈاں ئساں گناہ دے غلام ہاس تان راستبازی دے اعتبار نال آزاد ہاؤے ²¹۔ جیڑیاں گالہیں تھوں ئساں ہن شرمسار ہو اُنہاں تھوں ئساں اوں ویلہ کیڑا پھل پاندے ہاؤے؟ کیوں جو اُنہاں دا انجام موتہ۔ ²²۔ پر ہن گناہ تھوں آزادتہ خدا دے غلام تھی کے تہاکوں اپنا پھل ملے جیندے نال پاکی حاصل تھیندی لے اوندہ انجام نہ ختم تھیوں آلی حیاتی۔ ²³۔ کیوں جو گناہ دی مزدوری موتہ پر خدا دی بخشیش ساڈے خداوند مسیح یسوع وچ نہ ختم تھیوں آلی حیاتی۔

۱۔ اے بھراؤ! کیا ٹساں نئیں وے جان دے (میں اُنہاں کؤں آدھا ہاں جیڑے شریعت تھوں واقف ہن) ک جڈاں تائیں بندہ جیوندیے اوں ویلے تائیں شریعت اوندے اختیار رکھیندی ہے؟^۲ چنانچہ جیڑی ڈال دا پئے موجودے او شریعت دے موافق اپن پئے دی حیاتی تائیں اوندے بند وچے لیکن جو پئے مر گئے تان او پئے دی شریعت تھوں آزاد تھی گئی ہے^۳۔ پر اگر پئے دے جیوندے جی ڈوجھ جنہ دی تھی ونج تان او زانیہ آکھویسی پر اگر پئے مر ونج تان او اوندی شریعت تھوں آزادی۔ اُنہوں تائیں جو اگر ڈوجھ جنہ دی تھی وی ونج تان زانیہ نہ ٹھہریسی۔^۴ پس اے میڈے بھراؤ! ٹساں وی مسیح دے بدن دے وسیلے نال شریعت دے اعتبار تھوں این کیتے مردہ بن گئےو کہ اوں ڈوجھ دے تھی ونجو جیڑاں مردیاں وچوں جویا گئے تان جو اساں سارے خدا کیتے پھل پیدا کروں^۵۔ کیوں جو جڈاں اساں جسمانی ہاسے تان گناہ دی خواہشاں جیڑیاں شریعت دے پاروں پیدا تھیندیاں ہن موت دا پھل پیدا کرن کیتے ساڈے اعضا وچ اثر کریندیاں ہن۔^۶ پر جیڑی شہ دی اساں قید وچ ہاسے اوندے اعتبار نال مرکبن اساں شریعت تھوں اساں ایویں آزاد تھی گئے کہ روح دے نویں ڈھنگتہ نہ کہ لفظان دے پرلے ڈھنگتہ خدمت کریندے ہاں۔^۷ پس اساں کیا آکھوں؟ کیا شریعت گنلے؟ پر گز نئیں بلکہ شریعت دے بغیر میں گناہ کؤں نہ سنجاندہ مثلاً اگر شریعت اے نہ آدھی کہ توں لالچ نہ کر تان میں لالچ کؤں نہ جان دا^۸۔ پر گناہ موقع ڈیکھ کے حکم دے ذریعے میڈے وچ پر طرح دا لالچ پیدا کر ڈتے کیوں جو شریعت دے بغیر گناہ مرے۔^۹ ہک زملہ وچ میں شریعت دے بغیر زندہ حامی پر جڈاں حکم لے تان گناہ زندہ تھی گئے لے میں مر گیاں^{۱۰}۔ لے جیندے حکم دا سبب حیاتی ہائی اوو میڈے حق وچ موت دا سبب بن گئے۔^{۱۱} کیوں جو گناہ نہ موقع ڈیکھ کے حکم دے ذریعے میکوں ہکا جھوڑے اوندے ذریعے نال میکوں مار وی ڈتے^{۱۲}۔ پس شریعت پاک ہے لے حکم وی پاکتہ راستہ چنگلے۔^{۱۳} پس جیڑی شہ چنگیے کیا او میڈے کیتے موت بن ویسی؟ پر گز نئیں بلکہ گناہ چنگی شہ دے ذریعے میڈے کیتے موت پیدا کر کے میکوں مار سٹ تان جو اوندہ گناہ ظاہر تھی ونج لے حکم دے ذریعے نال گناہ حد تھوں زیادہ مکروہ معلوم تھیوے^{۱۴}۔ کیونکہ اساں جان دے پئیں کہ شریعت تان روحانی پر میں جسمانی لے گناہ دے تھ وکا ہوا ہاں۔^{۱۵} لے جو میں کریندا ہاں اوں کون نئیں جان دا کیوں جو میں جیندا ارادہ کریندا ہاں او نئیں کریندا بلکہ جیندے کولوں میکوں نفرت ہے اوو کریندا ہاں^{۱۶}۔ لے اگر میں اوندے عمل کریندا ہاں جیندا ارادہ نئیں کریندا تان میں منیندا ہاں کہ شریعت خوب ہے۔^{۱۷} پس این صورت اچ میں اوں دا کرن آلا نہ رہا بلکہ گنلے جیڑا میڈے وچ راہندے^{۱۸}۔ کیوں جو میں جان دا ہاں کہ میڈے وچ یعنی میڈے جسم اچ کوئی نیکی نئیں راہندی البتہ ارادہ تان میڈے اچ موجود ہے پر جنگ کم میڈے کولوں تھیندے نئیں۔^{۱۹} چنانچہ جیڑے نیک کم دا میں ارادہ کریندا ہاں او تان نئیں کریندا پر جیڑی بدی دا میں ارادہ نئیں کریندا اوں کؤں کر گھندا ہاں^{۲۰}۔ پس اگر میں او کریندا ہاں جیندا ارادہ نئیں کریندا تان اوندے کرن آلا میں نہ رہا بلکہ گناہ ہے جیڑا میڈے وچ راہندے^{۲۱}۔ غرض میں اے جئی شریعت پاندہ ہاں کہ جڈاں نیکی دا ارادہ کریندا ہاں تان بدی میڈے کو آ ویندی ہے۔^{۲۲} کیونکہ اندرونی انسانیت دی رُو نال تان میں خدا دی شریعت کؤں بڑا پسند کریندا ہاں^{۲۳}۔ پر میکوں اپنہ اعضا وچ ہک بئی طرح دی شریعت نظر آندی ہے جیڑی میڈی عقل دی شریعت نال لڑ کے میکوں اوں گناہ دی شریعت وچ گھن آندی ہے جیڑی میڈے اعضا وچ راہندی ہے۔^{۲۴} بلکہ میں کہوں جیا کمبخت بندہ ہاں! این موت دے بدن وچوں میکوں کون چھڑاسی؟^{۲۵}۔ اپنہ خداوند یسوع مسیح دے وسیلے نال خدا دا شکر کریندا ہاں۔ غرض میں آپ اپنی عقل تھوں تان خدا دی شریعت دا پر جسم تھوں گناہ دی شریعت دا تابع ہاں۔

۱- پس ہن جیڑے مسیح یسوع وچ ہن اُنہاں سزا دا حکم نئیں ۲- کیوں جو حیانی دی روح دی شریعت مسیح یسوع وچ میکوں گناہ تے موت دی شریعت تھوں آزاد کر ۳- ایں کیتے کہ جو کم شریعت جسم دے پاڑوں کمزور تھی کے نہ کر سگی او خدا کیتے یعنی خدا نے اپنے پتر کون گناہ آلودہ جسم دی صورت وچ لے گناہ دی قربانی کیتے بھیج کے جسم اچ گناہ دی سزا دا حکم ۴- تان جو شریعت دا تقاضا ساڈے وچ پورا تھی ونج جو جسم دے مطابق نئیں بلکہ روح دے مطابق چلدے ہئیں ۵- کیونکہ جیڑے جسمانی ہن اوہ جسمانی گالہیں دے خیال اچ راہنڈن پر جیڑے روحانی ہن اوہ روحانی گالہیں دے خیال اچ راہنڈن ۶- لے جسمانی نیت موت تے پر روحانی نیت حیاتی تے اطمینان ۷- ایں کیتے کہ جسمانی نیت خدا دی دشمنی کیونکہ نہ تان خدا دی شریعت دے تابع نہ تھی سگدی ۸- لے جیڑے جسمانی ہن اوہ خدا کو خوش نئیں کر سگدے ۹- پر ٹسان جسمانی نئیں بلکہ روحانی ہو پر شرط اے کہ خدا دا روح تہاڈے وچ راہنڈا ہوئے۔ پر جیندے وچ خدا روح نئیں اوہ اوندان نئیں ۱۰- لے اگر مسیح تہاڈے وچ تان بدن تان گناہ دے پاروں پر روح راستبازی دے پاروں زندہ ۱۱- لے اگر اوندان روح تہاڈے وچ راہنڈے جئیں یسوع کو مردیاں وچوں زندہ کیتے اوہ تہاڈے فانی بدنان کون وی اپنے اوں روح دے نال زندہ کریسی جیڑا تہاڈے وچ راہنڈے ۱۲- پس اے بھراوؤ! اسان فرضدار تان ہئیں پر جسم دے نئیں جو جسم دے مطابق زندگی گزاروں ۱۳- کیونکہ اگر ٹسان جسم دے مطابق زندگی گزارسو تان ضرور مرسو لے اگر روح دے نال بدن دے کمان کون ختم کریسو تان جیوندے راہسو ۱۴- ایں کیتے کہ جیڑے خدا دی روح دی ہدایت نال چلدے ہن اوہ خدا تے پتر ہن ۱۵- کیونکہ ٹہاکوں غلامی دی روح نئیں ملی جیندے نال ول ڈر پیدا تھیوے بلکہ پالک ہون دی روح ملی جیندے نال اسان ابا سائیں یعنی اے پیو کہ آدھنئیں ۱۶- روح آپ ساڈی روح دے نال مل کے گواہی ڏیندے کہ اسان خدا دے پتر ہئیں ۱۷- لے اگر پتر ہئیں تان وارث وی ہئیں یعنی خدا دے وارث لے مسیح دے ہم میراث پر شرط اے کہ اسان اوندے نال ڏکھ وی چاؤں تان جو اوندے نال جلال وی پاؤں ۱۸- کیوں جو میں سمجھدا ہاں بئی ایں جہاں دے ڏکھ درد ایں لائق نئیں جو اوں جلال دے مقابل تھی سگن جیڑا ساڈے ظاہر تھیون آلی ۱۹- کیوں جو خلق خدا ڏاڏھی آرزو نال خدا دے پتر تے ظاہر تھیون دی راہ ڏیہی پئی ۲۰- ایں کیتے کہ خلق خدا بطالت دے اختیار وچ کیتی گئی ہائی۔ نہ اپنی خوشی دے نال بلکہ اوندے پاروں جئیں اوں کون ۲۱- ایں اُمیدتے بطالت دے اختیار وچ کر ڏتا ہائی کہ خلق خدا وی فنا دے قبضہ چوں آزاد تھی کے خدا دے پتران دے جلال دی آزادی وچ داخل تھی ویسی ۲۲- کیونکہ ساکوں پتلے ساری خلق خدا مل کپن تائیں کراندی تے درد اہ وچ پئی تریدی ۲۳- لے نہ صرف اوو بلکہ اسان وی جنہاں کون روح دے پہل پہل ملن آپ اپنے اندرون کراندے ہن لے پالک تھیوؤں یعنی اپنے بدن دی نجات دی راہ ڏیہن ۲۴- چنانچہ ساکوں اُمید دے وسیلہ نال نجات ملیے پر جیڑی شہ دی اُمید جڏاں اوہ نظر آ ویسی تان ول اُمید کیوں جئی؟ کیونکہ جیڑی شہ کوئی ڏیہلے اُندی اُمید کیوں کریسی؟ ۲۵- لیکن جیڑی شہ کون نئیں ڏیہہ اگر اسان اوندی اُمید کروں تان صبر دے نال اوندی راہ ڏیہنئیں ۲۶- ایویں روح وی ساڈی کمزوری وچ مدد کریندے کیونکہ جیڑے طریقہ نال ساکوں دُعا کرنی چاہدی اسان نئیں جان دے پر روح آپ ایو جیہو کہ بھر بھرک ساڈی شفاعت کریندے جیندا بیان نئیں تھی سگدے ۲۷- لے ڍلاں کون پرکھن آلا جان داے جو روح دی کیا نیت کیونکہ او خدا دی مرضی دے موافق مقدساں دی شفاعت کریندے ۲۸- لے ساکوں پتلے کہ ساریاں شئیں مل کے خدا دے نال محبت رکھن آلیاں کیتے بھلائی پیدا کریندیاں ہن یعنی اُنہاں کیتے جیڑے خدا دے ارادہ دے موافق بلائے گھن ۲۹- کیونکہ جنہاں کون اوں پہل تھوں جلہ اُنہاں کون پہل تھوں مقرر وی کیتے کہ اوندے پتر دے ہم شکل تھیون تان جو اوہ ہون سارے بھراواں دے وچوں پہلا پتر تھیرے ۳۰- لے جنہاں کون اوں پہل تھوں مقرر کیتے اُنہاں کون بلایا وی لے جنہاں کون بلائے اُنہاں کون راستباز وی تھیرلے لے جنہاں کون راستباز وی تھیرلے اُنہاں کون جلال وی بخشے ۳۱- پس اسان اُنہاں گالہیں دی بابت کیا آکھوں؟ اگر خدا ساڈے پاسے تان کون ساڈا مخالف؟ ۳۲- جئیں اپنے پتر کون ہی نہ بچایا بلکہ ساڈے ساریاں دے پاروں اوں کون حوالہ کر ڏتے اوہ اوں دس نال بئیاں ساریاں شئیاں وی ساکوں کیویں نہ ڏیسی؟ ۳۳- خدا دے جُہوپا تے کون نالش کریسی؟ خدا اوہ جیڑا اُنہاں کون راستباز تھیراندے ۳۴- کونہ جیڑا مجرم تھیراسی مسیح یسوع اوہ جو مر گئے بلکہ مردیاں وچوں وی جی اُٹھ لے خدا دے سجے پاسے لے ساڈی شفاعت وی کریندے ۳۵- کیڑا ساکو مسیح دی محبت تھوں الگ کریسی؟ مُصیبت یا تنگی یا ظلم یا کال یا ننگا پن یا خطر، یا تلوار؟ ۳۶- چنانچہ لکھا لاتھ کہ اسان تیڈے کیتے سارا ڏین جان تھوں مارے ویندے ہاں۔ اسان تان حلال تھیون آلی بھيڏاں دے بار گھ گھن ۳۷- پر اُنہاں ساریاں حالتاں وچوں اوں دے وسیلہ نال جئیں ساڈے ناقل محبت کیتیے ساکوں فتح تھوں وی ودھ کے غلبہ حاصل تھیندے ۳۸- کیونکہ میکوں یقین ہے کہ خدا دی جیڑی محبت ساڈے خداوند مسیح یسوع وچ اوندے کولوں ساکوں نہ موت الگ کر سگسی نہ حیاتی ۳۹- نہ فرشتہ نہ حکومتاں نہ حال دی نہ استقبال دیاں شئیاں نہ قدرت نہ بلندی نہ پستی نہ کوئی بئی مخلوق۔

¹۔ میں مسیح وچ سچ آدھا ہاں جھوٹ نئیں بولیندا لے میڈا دل وی روح القدس اچ گواہی ڈیندے²۔ کہ میکوں وڈا غم لے میڈا دل ہر ویلہ ڈکھدا رابندے³۔ کیوں جو میکوں ایتھوں تک منظور تھیوے تان جو اپنے بھراواں دی خاطر جو جسم دے رُو دے نال میڈے جانن لہن میں آپ مسیح تھوں نا اُمید تھی ویندا⁴۔ اوہ اسرائیلی بن تے پالک ہوؤں دا حقہ جلالہ عہدہ شریعتہ عبادتہ وعدے اُنہاں دے ای ہن⁵۔ لے قوم دے بزرگ اُنہاں دے ہن لے جسم دی رُو نال مسیح وی اُنہاں وچوں ہی تھیں جیڑا ساریاں دے لے اخیر تک خدے محمودے۔ آمین⁶۔ پر ایہ گال نئیں جو خدا دا کلام باطل تھی گئے اس کیتے کہ جو اسرائیل دی اولاد ہن اوہ سارے اسرائیلی نئیں⁷۔ لے نہی ابراہام دی نسل ہوؤں دے پاروں سارے پتر تھہرے ہن بلکہ ایہ لکھا لاتھ کہ اضرحق تھوں ہی تیڈی نسل کہلواسی۔⁸ یعنی جسم لے پتر خدا دے پتر نئیں بلکہ وعدہ دے پتر نسل گئے ویندن⁹۔ کیوں جو وعدہ دا قول ایہ کہ میں این ویلہ دے مطابق آساں لے سارہ دے پتر تھیں۔¹⁰۔ لے صرف ایہو نئیں بلکہ ربقہ وی ہک بندے یعنی ساڈے پیڑا اضرحق تھوں گھیرن ہائی¹¹۔ لے نہ تان ہالی تک پتر جمنے نہی اُنہاں نے کوئی نیکی یا بدی کیتی ہائی کہ اوندے پاروں آکھیا ونج کہ وڈا نک دی خدمت کریسی¹²۔ تان جو خدا دا ارادہ جیڑا برگزیدگی تے موقوفہ عملاتہ مبنی نہ راہے بلکہ سڈن لے¹³۔ چنانچہ لکھا لاتھ جو میں یعقوب نال تان محبت کیتی پر عیسو نال نفرت۔¹⁴۔ وُل اسان ہن کیا آکھوں؟ کیا خدا دے ہاں انصافیہ؟ ہر گز نئیں! ¹⁵۔ کیوں جو اوہ موسیٰ کُو آدھ کہ جیندھتے میں رحم کرنا چاہوں اوندے رحم کریساں لے جیندھتے ترس کھاونا نامنطور ہوسی اوندے ترس کھاساں¹⁶۔ پس اے نہ ارادہ کرن لے منحصریہ نہ دوڑ بھج کرن لے بلکہ رحم کرن لے خدے۔¹⁷۔ کیوں جو کتاب مقدس اچ فرعون کُو آکھا گئے کہ میں این کیتے تیکو کھڑا کیتا ہائی کہ تیڈے پاروں اپنی قدرت ظاہر کران لے میڈا نال ساری ڈنیلے مشہور تھی ونج¹⁸۔ پس اوہ جیندے چاندے اپنا رحم کریندے جیکوں چاندے اُوں کُوں سخت کر ڈیندے۔¹⁹۔ پس تون میکوں آکھسیں وُل او کیوں عیب لیندے؟ کون اوندھ ارادے دا مقابلہ کر سگدے؟ ²⁰۔ اے بندے بھلا تون کون تھیندیں جو خدا دے سامنے جواب ڈیندیں؟ کیا بنی ہوئی شہ بنلہ ولے کُو آکھ سگدیہ کہ تون میکوں کیوں ایہو جیا بنلہ؟ ²¹۔ کیا کمبارکوں مٹی تے اختیار کئے نئیں کہ بنلہ ہوئے گارے تھوں ہک بھانڈا عزت کیتے بنلے ڈوجاہے عزتی کیتے بنلے۔²²۔ کیا اے حیرانیہ جو خدا اپنا غضب ظاہر کرنے اپنی قدرت ڈیکھاوے دے ارادے تھوں غضب دے بھانڈیاں دے نال جیڑے ہلاک تھیون کیتے تیار کیتے ویندن ہوں تحمل نال پیش لے²³۔ لے ایہ این کیتے تھیں کہ اپنے جلال دی دولت رحم دے بھانڈیاں دے ذریعہ تھوں ڈیکھاوے جیڑے اُوں نے جلال کیتے پہلے تھوں ہی تیار کیتے²⁴۔ یعنی ساڈے وسیلہ نال جنہاں کُوں اُوں نے نہ صرف پودیاں وچوں بلکہ غیر قومیاں وچوں وی بُلانے۔²⁵۔ چنانچہ یسوع دی کتاب وچ وی خدانے اے فرملہ کہ جو میڈی اُمت نہائی اُوں کُوں اپنی اُمت آکھساں لے جیڑی پیاری نہائی اُوں کُوں پیاری آکھساں²⁶۔ وُل ایہو تھیں کہ جیڑی جگہ ایہ آکھا گیا ہائی کہ تسان میڈی اُمت نئیں او اُوں جگہ ای اوہ زندہ خدا دے پتر اکھوسن۔²⁷۔ لے یسعیاہ اسرائیل دے پاروں اُچی آواز نال آدھ کہ بھاویں بنی اسرائیل دا شمار شُمندری ریت دے برابر تھی ونج تان وی اُنہاں وچوں تھوڑی ہی بچسن²⁸۔ کیونکہ خداوند اپنے کلام کو تمام کر کے اوندھ مطابق زمین تے عمل کریسی²⁹۔ چنانچہ یسعیاہ پہلے وی آکھ کہ اگر رب الافواج ساڈی کجھ نسل باقی نہ راہوں ڈیندا تان اسان سدوم دی مانند عمورہ دے برابر تھی ویندے۔³⁰۔ پس اسان کیا آکھوں؟ ایہ کہ غیر قومیاں جیڑیاں راستبازی دی تلاش نہ کریندیاں ہن اُنہاں تے راستبازی حاصل کیتی یعنی اوہ راستبازی جیڑی ایمان نال³¹۔ پر اسرائیل جیڑی راستبازی دی شریعت کُو لبھیندا ہائی اُوں شریعت تک نہ پُجے۔³²۔ پر کیوں؟ این کیتے کہ اُنہاں نے ایمان نال نئیں بلکہ گویا اعمال دے نال اُوں کو لبھ۔ اُنہاں نے اُوں تھڈا کھاوے لے پتھر تھوں تھوڈا کھاوے³³۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ ڈیکھو میں صیحوں وچوں تھیں لگن آلا پتھر تھڈا کھاوے آلی چوٹی رکھیندا ہاں لے جیڑا اُوں دے ایمان گھن آسی اوہ شرمسار نہ تھیں۔

¹۔ اے بھراؤ! میڈے دل دی آرزوئے اُنہاں کیتے خدا تھوں میڈی اے دُعلے ک اوہ نجات پاؤن ²۔ کیوں جو میں اُنہاں دا گواہاں ک او خدا دے بارے اچ غیرت تان رکھیندن پر سمجھ دے نال نئیں ³۔ ایں کیتے ک اوہ خدا دی راستبازی تھوں انجان تھی کتے اپنی راستبازی قائم کر دی کوشش کرکے خدا دی راستبازی دے فرمانبردار نہ تھے۔ ⁴۔ کیوں جو ہر پک ایمان گھن آون لَہ دی راستبازی کیتے مسیح شریعت دا انجام ⁵۔ چنانچہ موسیٰ اے لکھ ک جیڑا بندہ اوں راستبازی تے عمل کریندے جیڑی شریعت تھوہے او اوں دی وجہ تھوں زندہ رہی۔ ⁶۔ پر جیڑی راستبازی ایمان نالے اوہ ایویں آدھیے ک تُوں اپنے دل وچ ایہ نہ آکھ بئی آسمان تے کون چڑھسی؟ (یعنی مسیح کُوں اُتارن کیتے) ⁷۔ یا پاتال وچ کون اُترسی؟ (یعنی مسیح کُوں مردیاں وچوں زندہ کرکے لَہ گھن آون کیتے)۔ ⁸۔ بلکہ کیا آدھیے؟ ایہ ک کلام تیڈے نیڑے بلکہ تیڈے مُنتے تیڈے دل وچ ہے۔ ایہ اہو ایمان دا کلام جیندی اسان مُنادی کریندے ہاں ⁹۔ ک اگر تُوں اپنی زبان دے نال یسوع دے خداوند ہووؤن دا اقرار کریں تے اپنے دل تھوں ایمان گھن آویں ک خدا لے اوں کُوں مردیاں وچوں زندہ کیتے تان نجات پاسیں ¹⁰۔ کیونکہ راستبازی کیتے ایمان گھن آونا دل نال تھیندے لَہ نجات کیتے اقرار مُند نال کیتا ویندے۔ ¹¹۔ چنانچہ کتاب مقدس ایہ آدھیے ک جیڑا کُوئی اوندے ایمان گھن آسی اوہ شرمسار نہ تھیسے ¹²۔ کیونکہ یہودیائے یونانیاں وچ کجھ فرق نئیں ایں پاروں ک اہو ساریاں دا خداوند تے اپنے ساریاں دعا کرن آلیاں کیتے فیاض ہے ¹³۔ کیونکہ جیڑا کُوئی خداوند دا ناں گھنسی نجات پاسے۔ ¹⁴۔ پر جیندے تے اوہ ایمان نئیں گھن آندے اوں تھوں کیویں دعا کریں؟ لَہ جیندے بارے اُنہاں سنا ای نئیں اوندے ایمان کیویں گھن آون؟ لَہ بغیر مُنادی کرن لَہ دے کیویں سُنسن؟ ¹⁵۔ لَہ جڈاں تک اوہ بھیج نہ وئجن مُنادی کیویں تھیسے؟ چنانچہ لکھا لاتھ ک کیا ہی خوبصورت ہن اُنہاں دے قدم جیڑے چنگیاں سُنئیاں دی خوشخبری ڈیندن۔ ¹⁶۔ پر ساریاں ایں خوشخبری کُوں قبول نہ کیتے۔ چنانچہ یسعیاہ آدھ ک اے خداوند ساڈے پیغام دا کئیں نہ یقین کیتے؟ ¹⁷۔ پس ایمان سُنن نال پیدا تھیندے سُننا مسیح دے کلام وچوں۔ ¹⁸۔ پر میں آدھا ہاں کیا اُنہاں نہ سُننا ہوسی؟ بیشک سُننا ہوسی چنانچہ لکھا لاتھ ک اُنہاں دی آواز ساری زمین تے لَہ اُنہاں دی گالیں دُیا دی اخیر تک پینچیں۔ ¹⁹۔ ول میں آدھا ہاں کیا اسرائیل واقف نہائی؟ پہلے تان موسیٰ آدھ ک میں اُنہاں کولوں تہاکوؤں غیرت ڈویساں جیڑی قومے ای نئیں پک نادان قوم تھوں تہاکوؤں غصہ ڈویساں۔ ²⁰۔ ول یسعیاہ بڑا دلیر تھی ک آدھ ک جنہاں میکوں نئیں گولے اُنہاں میکوں پا گدے۔ جنہاں میڈے کولوں نئیں پُچھ اُنہاں تے میں ظاہر تھی گیاں ²¹۔ پر اسرائیل دے حق وچ میں ایویں آدھا ہاں ک میں سارا ڈیں پک نافرمان تے بحث کرن آلی اُمت دے پاسے اپنے ہتھ ودھلے رہا ہاں۔

^۱۔ پس میں آدھا ہاں کیا خدانے اپنی اُمت کوں چھوڑ ڈتے؟ ہر گز نہیں! کیونکہ میں وی اسرائیلی ابرام دی نسل لے بنیامین دے قبیلہ وچوں ہاں ^۲۔ خدانے اپنی اوں اُمت کوں چھوڑ نہیں ڈتے جئیں کوں اوہ پہلے تھوں جان دا ہائی۔ کیا تُساں نہیں وے جان دے کہ کتاب مقدس ایلہاء دے بارے کیا آدھیے؟ کہ او خدا تھوں اسرائیل دے بارے ایویں فریاد کریندا ہائی کہ ^۳۔ اے خداوند اُنہاں تے تیدے نبیاں کوں مار ڈتے تے تیدے قربان گاہاں کوں ڈھا ڈتے۔ ہن میں کلہا باقی ہاں لے اوہ میڈی جان گھنن دی وی کوشش اِچ ہن۔ ^۴۔ پر اوں کوں خدا دا جواب کیا ملے؟ ایہ کہ میں اپنے کیتے ست ہزار بندے بچا رکھین جنہاں بعل دے لگے گوڈے نہیں ٹیکے ^۵۔ پس ایں طرح ای ایں ویلے وی فضل نال برگزیدہ تھیون دے پاروں کجھ باقی ہن۔ ^۶۔ لے اگر اوہ فضل نال برگزیدہ تھیں تان اعمال نال نہیں ورنہ فضل فضل نہ رابندا ^۷۔ پس نتیجہ کیا تھئے؟ ایہ کہ اسرائیل جیڑی شہ کو گولیندا ہے اوہ اوں کوں نہ ملی پر برگزیدہ کوں ملی لے باقی سخت کیتے گئیں ^۸۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ خدانے اُنہاں کوں آج دے ڈیپ تائیں سست طبیعت ڈتی لے اے جیہاں اکھیاں جیڑیاں نال ڈیکھن لے ایہو جے کن جیڑے نہ سُنن۔ ^۹۔ لے داؤد آدھ کہ اُنہاں دا دسترخوان اُنہاں کیتے جالے پھندلے لے تھڈا کھاؤن دی سزا دی وچ بن گئیہ ^{۱۰}۔ اُنہاں دی اکھیاں اندھارا آ وچ تان جو نہ ڈیکھن تان توں اُنہاں دی کنڈ ہمیشہ جھکے رکھ۔ ^{۱۱}۔ پس میں آدھا ہاں کہ کیا اُنہاں تے ایہو جیٹا تھڈا کھادے کہ ڈھ پیٹن؟ ہر گز نہیں! بلکہ اُنہاں دی خطاواں تھوں غیر قوماں کوں نجات ملی تان جو اُنہاں کوں غیرت آوے ^{۱۲}۔ پس جڈاں اُنہاں دی خطا دُنیا کیتے دولت دا باعث تھئے اُنہاں دا گھٹنا غیر قوماں کیتے دولت دا باعث تھیا تان اُنہاں دا بھر پور تھیونا ضرور ہی دولت دا باعث ہوسی۔ ^{۱۳}۔ میں اے گالہیں تہاکوں غیر قوماں کوں آدھا ہاں۔ چونکہ میں غیر قوماں دا رسول ہاں ایں کیتے اپنی خدمت دی وڈائی کریندا ہاں ^{۱۴}۔ تان جو کئیں طرح اپنی قوم والیاں کوں غیرت ڈیواکے اُنہاں وچوں بعض بندیاں کوں نجات ڈیواواں۔ ^{۱۵}۔ کیوں جو جڈاں اُنہاں دا نکل وچنا دُنیا دے آ ملن دا باعث تھیا تان کیا اُنہاں دا مقبول تھیونا مردیاں وچوں زندہ تھیون دے برابر نہ تھیسے؟ ^{۱۶}۔ جڈاں نذر دا پہلا پیڑا پاک ٹھہرے تان سارا لوہا تھیا آٹا وی پاک لے جڈاں جڑ پاکے تان شاخاں وی اوویں ای ہن۔ ^{۱۷}۔ پر جڈاں کجھ شاخاں توڑیاں گئیاں ہن لے تون جنگلی زیتون تھی کے اُنہاں دی جا لگ گئیں۔ زیتون دی روغن دار جڑ وچ شریک تھی گئیں ^{۱۸}۔ تان توں اُنہاں شاخاں دے مقابلہ وچ فخر نہ کر لے اگر فخر کریسین تان جان رکھ کہ تون جڑ کوں نہیں بلکہ جڑ تیکوں سنبھال دی۔ ^{۱۹}۔ پس تو آکھسین کہ شاخاں ایں کیتے توڑی گئیں جو میں اوندھ وچ لگ وچناں ^{۲۰}۔ اچھا اوہ تان بہ ایمانی دے پاروں توڑی گئیں لے تون ایمان دے پاروں قائم پیٹن۔ پس مغرور نہ تھی تھوں خوف کر ^{۲۱}۔ کیونکہ جڈاں خدانے اصلی شاخاں کوں نہ چھوڑے تان تیکو وی نہ چھوڑیسی۔ ^{۲۲}۔ پس خدا دی مہربانی تے سختی کوں ڈیکھ۔ سختی اُنہاں تے جو ڈھپن لے خدا دی مہربانی تے تیدے بشرطیکہ تون اوں مہربانی تے قائم راہیں ورنہ تون وی کٹ ڈتا ویسین۔ ^{۲۳}۔ لے اوہ وہ جوہ ایمان نہ راہوں تان ولا لگ ویسین کیوں جو خدا اُنہاں کوں پیوند کر کے بحال کرنے قادر ہے ^{۲۴}۔ ایں کیتے کہ جڈاں تون زیتون دے اوں جھاڑ تھوں کٹ کے جیندی اصل جنگلی اصل دے برخلاف جنگ زیتون وچ پیوند تھی گئے تان اوہ جیڑیاں اصل شاخاں ہن اپنے زیتون وچ ضرور ہی پیوند تھی ویسین۔ ^{۲۵}۔ بھراؤ! کڈائیں اے نہ تھیوے کہ تُساں اپنے آپ کوں عقلمند گھنوں۔ ایں کیتے میں نہیں چاہندا کہ تُساں ایں بھید کولوں انجان راہو کہ اسرائیل دا ہک حصہ سخت تھی گئے جڈاں تائیں غیر قوماں پوری پوری داخل نہ تھیون اوہ ایویں ای راہسی۔ ^{۲۶}۔ تان ایں صورت وچ سارا اسرائیل نجات پاسی چنانچہ لکھا لاتھ کہ جھوڑاؤن آلا صیحوں تھوں نکلسی لے دینی کوں یعقوب تھوں دفع کریسی ^{۲۷}۔ اُنہاں دے نال میڈا اے عہد ہوسی جڈاں میں اُنہاں دے گناہاں کوں دُور کر ڈیسان۔ ^{۲۸}۔ انجیل دے اعتبار نال تان اوہ تہاڈی کیتے دشمن ہن پر برگزیدگی دے اعتبار نال پیو ڈاڈے دے خاطر پیارے ہن۔ ^{۲۹}۔ ایں کیتے کہ خدا دی نعمتاں تے بلاوا تے تبدیل نہیں تھی سگدے۔ ^{۳۰}۔ کیوں جو جیویں تُساں خدا دے نافرمان ہاوے پر ہن اُنہاں دی نافرمانی دے پاروں تہاڈے رحم تھئے ^{۳۱}۔ اوویں ہن اے وی نافرمان تھی گئیں تان جو تہاڈے رحم تھیون دے پاروں ہن اُنہاں تے وی رحم ہوسی ^{۳۲}۔ ایں کیتے جو خدانے ساریاں کوں نافرمانی اِچ نہ چا تان جو ساریاں تے رحم کیتا ونج۔ ^{۳۳}۔ واہ! خدا دی دولت تے حکمت علم اِچ کیا ہی گہرائی ہے! اوندے فیصلے انسانی عقل کولوں بہوں پرہن لے اوندیاں راہواں نہ نشان ہن۔ ^{۳۴}۔ خداوند کی عقل کوں کونہ جو جلے؟ یا کون اوندے نال مشورہ کرے؟ ^{۳۵}۔ یا کیڑیہ جنیں پہلے اوں کوں کجھ ڈتا ہووے جیں دا بدلہ اوں کوں ڈتا ونج؟ ^{۳۶}۔ کیوں جو اُوندی طرفوں تے اُوندے وسیلے اُوندے کیتے ساریاں شتیاں ہن۔ اُوندی تعریف اخیر تک تھیندی راہوے۔ آمین۔

¹۔ پس اے بھراو! میں خدا دیاں رحمتاں یاد ڈیواکے تہاڈے لگے منت کریندا ہاں کہ ٹساں اپنے بدن اپہ جئی قربانی تھیون کیتے نذر کرو جو زندہ پاک لہے خدا کو پسند وی آوے۔ اپو تہاڈی معقول عبادت²۔ اپں جہاں دے بمشکل نہ بنو بلکہ عقل نویں تھی ورنجن دے پاروں اپنی صورت بدلے ونجو تاں جو خدا دی نیکتے اؤں کوں پسند آؤں آلی مرضی تجیہ نال گولیندے راہو۔³ میں اؤں توفیق دے پاروں جیہڑی میکوں ملی تہاڈے وچوں ہر ہک کوں آدھا ہاں کہ جیویں سمجھنا ضروری اؤں تھوں زیادہ کوئی اپنے آپ کوں نہ سمجھ بلکہ جیویں خدا ہر ہک کوں اندازے دے موافق ایمان تقسیم کیتے اوویں ہی درمیانی درجے نال اپنے آپ کوں سمجھ۔⁴ کیونکہ جیویں ساڈے ہک بدن اچ بیوں سارے اعضا ہن سارے اعضا دا کم ہکو جیہا نیں⁵۔ اوویں اساں وی جیہڑے بیوں سارے ہاں مسیح وچ شامل تھی ہک بدن بیوں لہے آپس وچ ہک دوسرے دے اعضا۔⁶ چونکہ اؤں توفیق دے پاروں جیہڑی ساکوں ڈتی گئی پائی ساکوں طرح طرح دیاں نعمتاں میلن اپں کیتے جئیں کوں نبوت ملی ہوئے اوہ ایمان دے اندازے دے موافق نبوت کرے⁷۔ اگر خدمت ملی ہوئے تاں خدمت وچ لگا راہوے۔ اگر تعلیم ڈیوں آلا ہوئے تاں تعلیم ڈیوں اچ لگا راہوے⁸۔ لہے اگر نصیحت کرن آلا ہوئے تاں نصیحت کرن اچ لگا راہوے۔ خیرات ونڈن آلا سخی تھی کے ونڈے۔ راہنمائی کرن آلا بڑی کوشش نال راہنمائی کرے۔ رحم کرن آلا اپنی خوشی دے نال رحم کرے۔⁹ محبت دے وچ رہا کاری نہوے۔ بُرے کماں تھوں نفرت رکھو۔ نیکی کوں چمڑے راہو۔¹⁰ بھراواں آلی محبت وانگوں آپس اچ ہک دوجہ نال پیار کرو۔ عزت دی رو وچ ہک دوجے کوں جنگا سمجھو۔¹¹ کوشش وچ سستی نہ کرو۔ روحانی جوش نال بھرے راہو۔ خداوند دی خدمت کریندے راہو۔¹² اُمید وچ خوش۔ مصیبت دے وچ صبر کرن لہے۔ دُعا کرن دے وچ لگے راہو۔¹³ پاک لوگاں دیاں ضرورتاں پوریاں کرو۔ مسافراں دی خدمت کریندے راہو۔¹⁴ جیہڑے تہاکوں تنگ کریندے ہن اُنہاں کیتے برکت منگو۔ برکت منگوئے لعنت نہ کرو۔¹⁵ خوشی کرن آلیاں دے نال خوشی کرو۔ روون آلیاں دے نال روو۔¹⁶ آپس اچ ہک دل راہو۔ اوچے اوچے خیال نہ بدھو بلکہ چھوٹے بندیاں دے پاس توجہ کرو۔ اپنے آپ کوں عقل مند نہ سمجھو۔¹⁷ بُرائی دے بدلہ کئیں دے نال بُرائی نہ کرو۔ جیہڑیاں گالپیں سارے بندیاں کیتے چنگیاں ہوؤں اُنہاں کوں اپناؤ۔¹⁸ جتہاں تک تھی سگے ٹساں اپنی طرفوں سارے بندیاں دے نال میل ملاپ رکھو۔¹⁹ اے پیاریو! اپنا بدلہ نہ گھنو بلکہ غضب کوں موقع ڈیو وکیوں جو لکھا لائے کہ خداوند فرماندے بدلہ گھننا میڈا کم ہے بدلہ میں ہی ڈیساں۔²⁰ بلکہ اگر تہاڈا دشمن بھکے تاں اؤں کوں روٹی کھو۔ اگر پیاسیے تاں اؤں کوں پانی پلا کیوں جو ایویں کرن نال تُوں اؤندے سرے آگ دے انگاریاں دا ڈھیر لا ڈیسیں۔²¹ بُرائی دے لگہار نہ منو بلکہ نیکی دے ریعے بُرائی تے غالب آؤ۔

¹۔ ہر بندہ موجودہ بادشاہوں دا حکم من دا راہے کیوں جو کوئی بادشاہ ایہو جیہا نہیں جیہڑا خدا دی طرفوں ہووے لے جیہڑے بادشاہ موجود ہن اوہ خدا دی طرفوں مقرر کیتے گئے ہن ²۔ پس جیہڑا کوئی بادشاہ دا سامنا کریندے اوہ خدا دے انتظام دا مخالف لے جیہڑے مخالف ہن اوہ سزا پاسن ³۔ کیوں جو نیکوکاراں کوں بادشاہوں دا کوئی ڈر نہیں بلکہ بدکاراں کوئے۔ پس اگر تُوں بادشاہوں تھوں ڈرنا نہیں چاہندا تاں نیکی کر۔ اوندی طرفوں تیڈی تعریف تھیسے ⁴۔ کیوں جو اوہ تیڈی بہتری کیتے خدا دا خادمہ پر اگر تُوں بُرائی کریں تاں ڈر کیوں جو اُوں تلواریہ فائدہ نہیں گدی اوہ خدا دا خادمہ ک اوندے غصہ دے مطابق بدکار کو سزا ڈیندے ⁵۔ پس تابعدار راہوناں نہ صرف غصہ دے ڈر تھوں ضروریہ بلکہ دل وی ایہو گواہی ڈیندے ⁶۔ تُوں ایں کیتے خراج وی ڈیندے وے جو اوہ خدا دے خادم ہن۔ ایں کم اچ ہمیشہ لگ رہندے ہن ⁷۔ ساریاں دا حق ادا کرو۔ جیکوں خراج دی ضرورت اُوں کوں خراج ڈیو۔ جیکوں محصول دی ضرورت اُوں کوں محصول۔ جیندھ کولوں ڈرنا ضروریہ اوندے کولوں ڈرو۔ جیندی عزت کرنا چاہیدیہ اُوں دی عزت کرو۔ ⁸۔ آپس دی محبت دے علاوہ کئیں شہ دے وچ کئیں دے قرضدار نہ راہو کیونکہ جیہڑا ڈوجھ نال محبت رکھیندے اُوں شریعت پورا عمل کیتے ⁹۔ کیوں جو ایہ گالہیں کہ زنا نہ کر۔ خون نہ کر۔ چوری نہ کر۔ لالچ نہ کر لے انہاں دے علاوہ بیہا جیہڑا حکم ہووے انہاں ساریاں دا نچوڑ ایں گال اچ پایا ویندے کہ ایہ گواہی نال ایہ جہی محبت رکھ ¹⁰۔ محبت ایہ گواہی دے نال بُرا نہیں کریندی۔ ایں کیتے محبت شریعت دی تعمیل ہے۔ ¹¹۔ اُوں ویلے کو سنجھان کے ایویں ای کرو۔ ایں کیتے کہن اوہ ویلے آچے کہ تُوں نیند تھوں جاگو کیونکہ جئیں ویلے اساں ایمان گھن لےہاں اُوں ویلے دے مقابلہن ساڈی نجات نیڑے ¹²۔ رات بہو لنگھ گئی لے تُوں نکلیں لے۔ ہن اساں اندھارے دے کماں کو چھوڑ کے روشنی دے تھیار بنھ گھنوں۔ ¹³۔ جیویں تُوں چلن دا رواج آرام نال چلؤں نہ کہ ناچ بازی۔ نشہ بازی نال۔ نہ زنا کاری۔ عیاشی۔ نہ جھگڑا تے حسد نال ¹⁴۔ بلکہ خداوند یسوع مسیح کو پا گھن لے جسم دیاں خواہشاں کیتے منصوبہ نہ بناؤ۔

¹۔ کمزور ایمان آله کؤں اپنے وچ شامل تان کر گھنو پر شک وشبہ دی بحث کیتے نئیں ²۔ ہک کؤں بھروسے ک شے دا کھاونا جائزے آله کمزور ایمان آلا ساگ پات ای کھاندے۔ ³۔ کھاونا آلا اؤں کؤں جیڑا نئیں کھاندا حقیر نہ جلتے آله جیڑا نئیں کھاندا اوہ کھاونا آله الزام نہ لاوے کیوں جو خدائے اؤں کؤں قبول کر گدے۔ ⁴۔ تون کون ہئیں جیڑا ڈوجھ دے نوکرتے الزام لیندیں؟ اؤں دا قائم رابونا یا ڈھ پاؤنا اؤں دے مالک ہی دے بارے بلکہ اوہ قائم ہی کر ڈتا ویسی کیوں جو خداوند اؤندے قائم کرنے قادے۔ ⁵۔ کؤئی تان ہک ڈینہوار کؤں ڈوجھ تھوں چنگا جان دے آله کؤئی ساریاں ڈینہواراں ہکو جیہا جان دے ہر ہک اپنے دل وچ پورا بھروسہ رکھ۔ ⁶۔ جیڑا کؤئی کئیں ڈینہ کؤں منیندے اوہ خدا کیتے منیندے آله جیڑا کجھ کھاندے اوہ خداوند کیتے کھاندے کیوں جو اوہ خدا دا شکر کریندے آله جیڑا نئیں کھاندا اوہ وی خداوند دے کیتے نئیں کھاندے آله خدا دا شکر کریندے۔ ⁷۔ کیونکہ ساڈے وچوں نہ تان کؤئی اپنے کیتے جیوندے نہ کؤئی اپنے کیتے مردے۔ ⁸۔ اگر اساں جیوندے ہئیں تان خداوند دے کیتے جیوندے ہئیں آله اگر مردے ہئیں تان خداوند دے کیتے مردے ہئیں۔ پس اساں جیوں یا مروں خداوند ہی دے ہئیں۔ ⁹۔ میونکہ مسیح ایں کیتے مرے زندہ تھئے کہ مردیاں زندیاں ڈویاں دا خداوند تھیوے۔ ¹⁰۔ پر تون اپنے بھرا کئیں پاروں الزام لیندیں؟ یا تون وی اپنے بھرا کؤں کئیں کیتے حقیر جان دین؟ اساں تان سارے اساں تان سارے خدا دے تخت عدالت دے سامنے کھڑے تھیسوں۔ ¹¹۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ خداوند فرمیندے میکوں اپنی حیات دی قسم ہر ہک گوڈا میڈے سامنے جھکسی آتے ہر ہک زبان خدا دا اقرار کریسی۔ ¹²۔ پس ساڈے وچوں ہر ہک خدا کؤں اپنا حساب ڈیسی۔ ¹³۔ پس ہن اساں لگے تھوں ہک ڈوجھتے الزام نہ لاؤں بلکہ ٹساں وی ایہو ارادہ کر گھنو کہ کؤئی اپنے بھرا دے سامنے اوہ شے نہ رکھ جیڑی اؤندے کیتے تھڈا کھاؤن یا ڈھ پوؤن دا سبب ہے۔ ¹⁴۔ میکوں پتلے بلکہ خداوند یسوع مسیح وچ میکوں یقین ہے کہ کؤئی شے بذاتہ حرام نئیں پر جیڑا اؤں کؤں حرام سمجھدے اؤں دے کیتے حرام ہے۔ ¹⁵۔ اگر تیدے بھرا کؤں تیدے کھاؤن تھوں ڈکھ تھیندے ول تون محبت دے قانون تے نئیں وے تڑدا۔ جیڑے بندے کیتے مسیح مرے اؤں کؤں تون اپنے کھاؤن دے پاروں مار چھوڑے۔ ¹⁶۔ پس تباڈی نیکی دی بدنامی نہ تھیوے۔ ¹⁷۔ کیونکہ خدا دی بادشاہی کھاؤن پیؤن تے نئیں بلکہ راستبازی تے میل جول تے اؤں خوشی تے موقوفے جیڑی روح القدس دی طرفوں تھیندی ہے۔ ¹⁸۔ آله جیڑا کؤئی ایں طریقہ نال مسیح دی خدمت کریندے اوہ خدا دا پسندیدہ آله بندیاں دا مقبول ہے۔ ¹⁹۔ پس ہن انہاں گالہیں دے امیدوار رابوں جنہاں تھوں میل جول تے باہمی ترقی تھیوے۔ ²⁰۔ کھاؤن دی خاطر خدا دے کم کؤں نہ وگاڑے شے پاک تارے پر اؤں بندے کیتے بُریے جئیں کؤں اؤں کؤں کھاؤن تھوں تھڈا لگدے۔ ²¹۔ ایہو چنگلے کہ نہ تون گوشت کھاویں۔ نہ پھل نہ پیوے نہ بیہ کجھ ایہو جیہا کریں جیندے پاروں تیدہ بھرا تھڈا کھاندے۔ ²²۔ جیڑا تیدہ اعتقاد ہے اوہ خدا دی نظر اچ تیدے ہی دل وچ رابوے۔ مبارک اوہ جیڑا اؤں شے دے پاروں جیکوں اوہ جائز رکھیندے اپنے آپ کؤں ملزم نئیں تھیراندے۔ ²³۔ پر جیڑا کؤئی کئیں شے دے پاروں شک وچے اگر اؤں کؤں کھاوے تان مجرم تھیراندے ایں کیتے کہ اوہ بھروسہ نئیں کھاوندا آله جو کجھ بھروسہ تھوں نئیں اوہ گنلے۔

¹۔ غرض اس زور آوران کو چاہیے کہ بزرگانِ نبی کمزوریاں دی رعایت کروں نہ کہ اپنی خوشی کروں ^۲۔ ساڈے وچوں ہر بندہ اپنے گواہی کُو اوندی بہتری کیتے خوش کرے تاں جو اوندی ترقی تھیوے۔ ^۳۔ کیونکہ مسیح نے وی اپنی کوشی نہیں کیتی بلکہ ایویں لکھیے کہ تہڈے لعن طعن کرن آلیاں دے لعن طعن میڈے لے آ ڈھتہ ^۴۔ کیونکہ جتنیاں گاہیں پہلے لکھیاں گیاں ہن اوہ ساڈی تعلیم کیتے لکھیاں گیاں ہن تاکہ صبر دے نال لے کتاب مقدس دی تسلی تھوں اُمید رکھوں۔ ^۵۔ لے خدا صبرتے تسلی دا چشمہ تہاکوں اے توفیق ڈیوے کہ مسیح یسوع دے مطابق آپس اچ ہک دل رابو ^۶۔ تاکہ اُنساں ہک دل تہک زبان تھی کے ساڈے خداوند یسوع مسیح دے خدا لے پیو دی حمد کرو ^۷۔ پس جیویں مسیح نے خدا دے جلال کیتے تہاکوں اپنے نال شامل کر گدے اوویں تہاں وی ہک ڈوجھ کُو شامل کر گھنوں۔ ^۸۔ میں آدھا ہاں کہ مسیح خدا دی سچائی ثابت کرن کیتے ختنہ نہ کراون آلیاں دا نوکر بن گیاں تاں جو اُنہاں وعدیاں کُوں پورا کراں جیڑے پیو ڈاڈے دے نال کیتے گھن ^۹۔ لے غیر قومیاں وی رحم دے پاروں خدا دی حمد کرن۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ ایں کیتے میں غیر قومیاں وچ تہڈا اقرار کریساں لے تہڈے نال دے گیت گاساں۔ ^{۱۰}۔ لے وَل اُوئے فرملے کہ اے غیر قومو! اُوں دی اُمت دے نال خوشی کرو ^{۱۱}۔ وَل اے کہ اے ساری غیر قومو! خداوند دی حمد کرو لے ساریاں اُمتاں اُوں دے گیت گاؤں۔ ^{۱۲}۔ وَل یسعیاہ وی آدھ کہ یسی دی جڑ ظاہر تھیسے یعنی اوہ بندہ جیڑا غیر قومیاں تے حکومت کرن کیتے اُنھسی اُنھہ کولوں پی غیر قومیاں اُمید رکھیں۔ ^{۱۳}۔ پس خدا جیڑا اُمید دا چشمہ تہاکوں ایمان رکھن دے پاروں ساری خوشی تے تسلی دے نال بھر ڈیوے تاں جو روح القدس دی قدرت دے نال تہڈی اہمید زیادہ تھیندی ونج۔ ^{۱۴}۔ لے میڈے بھراؤ! میں آپ وی تہڈے بارے یقین رکھیندا ہاں کہ تہاں آپ نیکی تھوں بھرے ہوئے خدا شناسی تھوں بھرے ہوئے ہک ڈوجھ کُو نصیحت وی کر سگدے او۔ ^{۱۵}۔ تاں وی میں کجھ جاتے ڈھیر ساری دلیری دے نال یاد ڈیواون دے کیتے تہاکوں لکھا ہائی کہ میکوں خدا دی طرفوں غیر قومیاں کیتے مسیح یسوع دے نوکر تھیوں دی توفیق ملیے ^{۱۶}۔ کہ میں خدا دی خوشخبری دی خدمت کاہن دی طرح انجام ڈیواں تاں جو غیر قومیاں نذر دے طور تے روح القدس اچ پاک تھی کے مقبول تھی ونجن۔ ^{۱۷}۔ میں اُنہاں گاہیں وچ جیڑیاں خدا دے بارے مسیح یسوع دے پاروں فخر کر سگدا ہاں ^{۱۸}۔ کیونکہ میکوں بئی کئی گال کرن دی جرات نہیں سوا اُنہاں گاہیں دے جیڑیاں مسیح نے غیر قومیاں دے تابع کرن کیتے قول تے فعل تھوئے نشان تے معجزیاں دی طاقت تھوئے روح القدس دی قدرت دے نال میرے وسیلے نال کیتیاں ہن ^{۱۹}۔ اُنھوں تائیں کہ میں یروشلم تھوں گھن کے چاروں پاسے الرکم تائیں مسیح دی خوشخبری دی پوری پوری مُنادی کیتی۔ ^{۲۰}۔ لے میں ایہو حوصلہ رکھ کہ جتھاں مسیح دا ناں نہیں گدا ویندا اُنھاں خوشخبری سناواں تاں جو ڈوجھ دی بنیاد تے عمارت نہ جاواں ^{۲۱}۔ بلکہ جیویں لکھا لاتھ اُوں وے ای تھیوے جنہاں تائیں اوندی خبر نہیں اپڑی او ڈیکھیں لے جنہاں نے نہیں سنا اوہ سمجھ گھن سن۔ ^{۲۲}۔ ایں کیتے میں تہڈے کول آؤن کیتے بار بار رُک گیاں ^{۲۳}۔ پر چونکہ میکوں ہن اُنہاں مُلکاں وچ جا باقی نہیں راہی لے بہوں سالان تھوں تہڈے کول آؤن دی تابنگ وی ہائی۔ ^{۲۴}۔ ہن جڈاں میں اسفانیہ ویساں تاں تہڈے کول تھیندا ویساں کیوں جو میکوں اُمید کہ اُوں سفر اچ تہڈے نال ملیساں لے جڈاں تہڈی دوستی کولوں میڈا جی بھر ویسی تاں اُنساں میکوں اُوں پاسے بھیج ڈیسو ^{۲۵}۔ پر ایں ویلے تاں میں مقدساں دی خدمت کرن کیتے یروشلم کُو ویندا پیاں۔ ^{۲۶}۔ کیونکہ مکڈنیہ اخیہ دے لوگ یروشلم دے غریب مقدس لوگاں کیتے کجھ چندہ جمع کرن کیتے من گھن ^{۲۷}۔ کیا تُو منن دے پاروں اوہ اُنہاں دے قرضدار وی ہن کیونکہ جڈاں غیر قومیاں روحانی گاہیں دے وچ شامل تھیاں ہن تاں لازم ہے کہ جسمانی طور تے وی اُنہاں دی خدمت کروں۔ ^{۲۸}۔ پس میں ایں خدمت کُو پورا کر کے لے جو کجھ حاصل تھیے اُنہاں کُو دے تہڈے کول تھیندا ہوا اسفانیہ لگا ویساں ^{۲۹}۔ لے میں جان دا ہاں کہ جڈاں میں تہڈے کول آساں تاں مسیح دی کامل برکت گھن کے آساں۔ ^{۳۰}۔ لے اے بھراؤ! میں یسوع مسیح دا جیڑا ساڈا خداوندی واسطہ ڈے کے لے روح دی محبت کُو یاد ڈیوا کے تہڈے لگے منت کریندا ہاں کہ میڈے کیتے خدا تھوں دعاواں میڈے نال مل کے جان توڑ کوشش کرو ^{۳۱}۔ کہ میں یہودیہ دے نافرمان بندیاں کولوں بچیاں راہواں لے میڈی او خدمت جیڑی یروشلم کیتے پاک لوگاں کو پسند لے ^{۳۲}۔ لے خدا دی مرضی دے نال تہڈے کول خوشی دے نال آکے تہڈے نال آرام پاواں۔ ^{۳۳}۔ خدا جیڑا تسلی دا چشمہ تہڈے ساریاں دے نال راہوے۔ آمین

¹ میں تہاکوں فیہ دی جیہڑی ساڈی بھینتہ کنخریہ سی کلیسیا دی خادمیہ سفارش کریندا ہاں ²۔ کُساں اؤں کُوں خداوند اِج قبول کرو جیویں پاک لوگاں کُ چاچدیلے لَہ جئیں کم اِج او تہاڈی حاجت منجے اؤں دی مدد کرو کیونکہ اوہ وی بہوں بندیاں دی مددگار رہیہ بلکہ میڈی وی۔ ³ پرسکتہ آکولہ کُ میڈا سلام آکھو۔ اوہ مسیح یسوع اِج میڈے خدمت ہن ⁴۔ اُنہاں نے میڈی جان کیتہ اپنا سر دے رکھا ہائی لَہ صرف میں ہی نہیں بلکہ غیر قوماں دیاں ساری کلیسیاواں وی اُنہاں دیاں شکرگزار ہن ⁵۔ لَہ اؤں کلیسیا کُ وی سلام آکھو جیہڑی اُنہاں دے گھر وچ۔ میڈے پیارے ایپنٹس کُ سلام آکھو جیہڑا مسیح کیتہ آسیہ دا پہلا پہلے۔ ⁶ مریم کُ سلام آکھو جئیں تہاڈے کیتہ بہوں محنت کیتیہ۔ ⁷ اندرنیکس تہ یونیاں کُ سلام آکھو۔ اوہ میڈے رشتہ دار ہن لَہ میڈے نال قید تھن لَہ رسولان وچوں مشہور ہن تہ میڈے کولوں پہلے مسیح وچ شامل تھن۔ ⁸ امیلیاٹس کُ سلام آکھو جیہڑا خداوند وچ میڈا پیارے۔ ⁹ اربائٹس کُ جیہڑا مسیح وچ ساڈا ہم خدمت لَہ میڈے پیارے اسٹخس کُ سلام آکھو ¹⁰۔ ایللس کُ سلام آکھو جیہڑا مسیح وچ مقبول۔ ارسٹیولس دے گھر آلیاں کُ سلام آکھو ¹¹۔ میڈے رشتہ دار پرودیون کُ سلام آکھو۔ ترکس دے اُنہاں گھر آلیاں کُ سلام آکھو جیہڑے خداوند اِج ہن۔ ¹² ٹروفید ٹروفوس کُ سلام آکھو جیہڑی خداوند اِج محنت کریندیاں ہن۔ پیاری پرسس کُ سلام آکھو جئیں خداوند اِج بہوں محنت کیتیہ۔ ¹³ روفس جیہڑا خداوند اِج چُنا گیلے لَہ اوندی ماں جیہڑی میڈی وی مارے ڈواں کُ سلام آکھو ¹⁴۔ اُسٹیکرٹس تہ فلگون تہ پرمیس تہ پترباس تہ پرماس تہ اُنہاں بھراواں کُ جیہڑے اُنہاں دے نال ہن سلام آکھو۔ ¹⁵ فلگٹس تہ بولیتہ تہ نیربوس تہ اوندی بھینتہ اَلمیاس تہ سارے پاک بندیاں کُ جیہڑے اُنہاں دے نال ہن سلام آکھو ¹⁶۔ پک ڈوجھ وچ پاک چُمیاں گھن کپک ڈوجھ کو سلام کرو۔ مسیح دیاں ساریاں کلیسیاواں تہاکوں سلام آدھین۔ ¹⁷ ہن اے بھراوؤ! میں تہاڈی منت کریندا ہاں کہ جیہڑے بندے اؤں تعلیم دے بر خلاف ہن جیہڑی تسناں پاتیہ دشمن تھیون تہ تہاڈا کھاوے دا سبب ہن اُنہاں کُ ناڑ گدا کرو ¹⁸۔ کیوں جو ایہو جئے بندے ساڈے خداوند مسیح دی نئیں بلکہ اپنہ ڈھڈ دی خدمت کریندے ہن لَہ خوشامدی دی گالہیں نال سادہ دِلان کُوں فریب ڈیندے ہن۔ ¹⁹ کیوں جو تہاڈی فرمانبرداری ساریاں وچ مشہور تھی گئیہ این کیتہ میں تہاڈے بارے وچ خوش ہاں پر اے چاہندا ہاں کہ تسناں نیکی دے اعتبار نال عقلمند بن ونجولے بُرائی دے اعتبار نال بھولہ بنے راہو ²⁰۔ لَہ خداوند جیہڑا تسلی دا چشمہ شیطاں کُ تہاڈے پیراں تھل چھیتی کچلوا ڈیسی۔ ساڈے خداوند یسوع مسیح دا فضل تہاڈے تھیندا راہو۔ ²¹ میڈا ہم خدمت تیمتھیس لَہ میڈے رشتہ دار لوکیس تہ پاسون تہ سوسیپٹرس تہاکوں سلام آدھین ²²۔ این خط دا لکھن آلا ترتیس تہاکوں خداوند اِج سلام آدھ۔ ²³ گئیس میڈا لَہ ساری کلیسیا دا مہماندار تہاکوں سلام آدھ۔ اِراسٹس شہر دا خزانچی تہ بھرا کوارٹس تہاکوں سلام آدھ ہن ²⁴۔ [ساڈے خداوند یسوع مسیح دا فضل تہاڈے ساریاں نال تھیوے۔ آمین] ²⁵۔ ہن خدا جیہڑا تہاکو میڈی خوشخبری یعنی یسوع مسیح دی مُنادی دے موافق مضبوط کر سگدیلے اؤں بھید دے مکاشفہ دے مطابق جیہڑا مُڈھوں ای لُکا ریلے ²⁶۔ پر این ویلہ ظاہر تھی کہ ازلی خدا دے حکم دے مطابق نبیاں دیاں کتاباں دے پاروں ساریاں قوماں کُوں ڈسایا گئے تان جو اوہ ایمان دے تابع تھی ونجن۔ ²⁷۔ اؤں پکو حکیم خدا دی یسوع مسیح دے وسیلہ نال اخیر تک تمجید تھیندی راہوے۔ آمین

1 Corinthians

Chapter 1

¹۔ پولس دی طرفوں جیہڑا خدا دی مرضی دے نال یسوع مسیح دا رسول ہوؤں کیتہ بلایا گیا لَہ سوستھینس دی طرفوں وی۔ ²۔ خدا دی اؤں کلیسیا دے ناں جیہڑی گُرتھس اِجے یعنی اُنہاں سہ ناں جیہڑے یسوع مسیح دے وچ پاک کیتہ گئے لَہ مقدس بندے ہوؤں کیتہ بلائہ گئیں لَہ اُنہاں ساریاں دے ناں جیہڑے ہر جاہ ساڈے اپنے خداوند یسوع مسیح دا ناں گھن دے ہن۔ ³۔ ساڈے پیو خدا لَہ خداوند یسوع مسیح دی طرفوں تہاکو فضل تہ تسلی ملدے راہو۔ ⁴۔ میں تہاڈے بارے وچ خدا دے اؤں فضل دے پاروں جیہڑا یسوع مسیح وچ تہاڈے تہ تھیہ ہمیشہ اپنے خدا دا شکر کریندا ہاں۔ ⁵۔ جو تسناں اوندھ وچ تھی کہ ساریاں گالہیں وچ کلام تہ علم دی ہر طرح دی دولت تھوں دولت مند تھی گئے۔ ⁶۔ چنانچہ مسیح دی گواہی تہاڈے وچوں قائم تھئی۔ ⁷۔ اِنہاں تائیں جو تسناں کئیں نعمت اِج گھٹ نئیں لَہ ساڈے خداوند یسوع مسیح دے ظاہر تھیون دے منتظر ہو۔ ⁸۔ جیہڑا تہاکوں اخیر تائیں قائم وی رکھسی تان جو تسناں ساڈے خداوند یسوع مسیح دے ڈیسے الزام ٹھہرو۔ ⁹۔ خدا سچلے جئیں تہاکوں اپنے پُتر ساڈے خداوند یسوع مسیح دی سانجھ کیتہ بلالے۔ ¹⁰۔ ہن اے بھراوؤ! یسوع مسیح جیہڑا ساڈا خداوند اُوندے ناں دے پاروں میں تہاڈی منت کریندا ہاں جو سارے پکو ای گال آکھو لَہ تہاڈے وچ تفرقہ ناں ہوؤں بلکہ سارے مل جُل کپک دِل تہ تہی کہ کامل بنے راہو۔ ¹¹۔ کیوں جو اے بھراوؤ! تہاڈے بارے میکوں خلوے دے گھر آلیاں کولوں پتا لگے کہ تسناں وچ جھگڑے تھیندے رہ ویندے۔ ¹²۔ میڈا اے مطلبہ کہ تہاڈے وچوں کوئی تان اپنے آپ کُ پولس دا آدھ کوئی اپلوس دا کوئی کیفا دا کوئی مسیح دا۔ ¹³۔ کیا مسیح ونڈیچ گئے؟ کیا پولس تہاڈے کیتہ مصلوب تھیے؟ یا تسناں پولس دے ناں تہ بیتسم گدے؟۔ ¹⁴۔ خدا دا شکر کریندا ہاں جو کرسٹس تہ گئیس دے علاوہ میں تہاڈے وچوں کئیں کُ بیتسم نئیں ڈتا۔ ¹⁵۔ تان جو کوئی ایہ نہ آکھ کہ تسناں میڈے ناں تھوں بیتسم گدے۔ ¹⁶۔ ہاں ستفناس دے گھر آلیاں کُ وی میں ای بیتسم ڈتے۔ باقی میکو پتا کئے نئیں جو میں کئیں بٹے کُ بیتسم ڈتا ہووے۔ ¹⁷۔ کیونکہ مسیح تہ میکوں بیتسم ڈیون کیتہ نئیں گھلے بلکہ خوشی دی خبر سناوے کیتہ لَہ او وی کلام دی حکمت نال نئیں تان جو مسیح دی صلیب تہ تاثیر نہ تھیوے۔ ¹⁸۔ کیونکہ صلیب دا پیغام ہلاک ہووے آلیاں کیتہ بیوقوفیہ پر اسان نجات پاوے آلیاں کیتہ خدا دی قدرت۔ ¹⁹۔ کیونکہ لکھا لائے کہ میں حکیمان دی حکمت کُ تہامتہ عقلمنداں دی عقلان کُ رد کر ڈیساں۔ ²⁰۔ کتھوں دا

حکیم؟ کتھوں دا مولوی؟ کتھوں دا این جہان دا بحث کرن آلا؟ کیا خدانہ دُنیا دی حکمت کُوں بیوقوفی نئیں بنا ئیہ؟^{۲۱}۔ ایں کیتہ ک جڈاں خدا دی حکمت دے مطابق دُنیاہ اپنی حکمت دے نال خدا کُوں ناں سنجھلے تان خدا کُوں اہم پسند آئے کہ ایں مُنادی دی بیوقوفی دے وسیلہ نال ایمان گھن آون آلیاں کُوں نجات ڈیوے۔^{۲۲} چنانچہ یہودی نشان چاہندے یونانی حکمت گُولیندے وَدے۔^{۲۳} پر اساں اوں مسیح مصلوب دی مُنادی کریندے ہاں جیہڑی یہودیاں دے نیڑے تھڈالے غیر قوماں دے نیڑے بیوقوفی ہے۔^{۲۴} پر جیہڑے بلائے گئہن۔ یہودی ہوون یا یونانی۔ اُنہاں دے نیڑے مسیح خدا دی قدرت آئے خدا دی حکمت ہے۔^{۲۵} کیونکہ خدا دی بیوقوفی بندیاں دی حکمت کولوں ڈھیر حکمت آلیہے خدا دی کمزوری بندیاں دے زور کولوں ڈھیر زور آلیہے۔^{۲۶} آئے بھراوؤ! اپنہ سڈے جاؤن کیتہ نگاہ تان کرو کہ جسم دے لحاظ نال بہوں سارے حکیم۔ بہوں سارے اختیار آئے بہوں سارے شریف بندے نئیں سڈے گئے۔^{۲۷} بلکہ خدانہ دُنیا دے کملیاں کُوں چن گِڈے کہ حکیمان کُوں شرمسار کرے آئے خدانہ دُنیا دے کمزوراں کُوں چن گِڈے کہ زور آلیاں کُوں شرمسار کرے۔^{۲۸} آئے خدانہ دُنیا دے کمینیاں حقیراں بلکہ وجوداں کُوں چن گِڈے کہ موجوداں کُوں تباہ کرے۔^{۲۹} تان جو کُوئی بندہ خدا دے سامنہ فخر نہ کرے۔^{۳۰} پر تسناں اوندی طرفوں مسیح یسوع وچ ہو جیہڑا خدا دی طرفوں ساڈے کیتہ حکمت ٹھہرے یعنی راستبازی تہ پاکیزگی تہ مخلصی^{۳۱}۔ تان جیویں لکھا لاتھ اوویں ہی تھیوے کہ جیہڑا فخر کریندے او خداوند تہ فخر کرے۔

۱۔ لے لے بھراؤ! جڈاں میں تہاڈے کول آیا ہاسے لے میں تہاڈے وچ خدا دے بھید دی مُنادی کرن لگا تاں اعلیٰ درجہ دی تقریر یا حکمت دے نال نئیں آیا۔ ۲۔ کیونکہ میں اے ارادہ کر گدا ہائی کہ تہاڈے وچ یسوع مسیح بلکہ مسیح مصلوب دے سوا بئی کئی شے کُو جان ساں۔ ۳۔ لے میں کمزوری تہ خوف تہ بہوں کمبں دی حالت اچ تہاڈے کول رہا ہاں۔ ۴۔ لے میڈی تقریر تہ میڈی مُنادی وچ حکمت لبھاوَن آلیاں گالہیں نہن بلکہ او روح تہ قدرت تھوں ثابت تہندیاں ہن۔ ۵۔ تاں جو تہاڈا ایمان انسان دی حکمت تہ نئیں بلکہ خدا دی قدرت تہ موقوف ہوسی۔ ۶۔ و ت وی اساں کاملاں کُوں اساں حکمت دیاں گالہیں آدھ بیٹیں پر ایں جہاں دیتے ایں جہاں دے ختم تھیون لے سرداراں دی حکمت نئیں۔ ۷۔ بلکہ اساں خدا دی او لُکی ہوئی حکمت بھید دے طور تہ بیان کریندے بیٹیں جیہڑی خدائے جہاں دے مڈھ تھوں وی پہلے ساڈے جلال کیتے مقرر کیتی ہائی۔ ۸۔ جیں کُوں ایں جہاں دے سراداں وچوں کئیں تہ وی نہ سمجھ کیوں جو اگر سمجھ آ ویندی تاں جلال دے خداوند کُو مصلوب نہ کریندے۔ ۹۔ بلکہ جیویں لکھا لائے اوں ویں ای تھیا کہ جیہڑیاں شئیں اکھیاں نہ ڈٹھیاں نہ ای کنا تہ شئیں نہ ای بندے دے دل وچ آیاں ہن۔ او ساریاں خدائے اپنے محبت رکھن آلیاں کیتے تیار کر ڈتے۔ ۱۰۔ پر ساڈے خدائے اُنہاں کُوں روح دے وسیلے نال ظاہر کیتے کیوں جو روح ساریاں گالہیں بلکہ خدا دی تہ کیتیاں ہویاں گالہیں وی گول گھن دے۔ ۱۱۔ کیونکہ بندیاں وچوں کون کئیں بندے دی گالہیں جان سگدے سوا بندے دی اپنی روح دے جیہڑی اوندے وچ ہے؟ ایویں ای خدا دی روح دے سوا کُوئی خدا دی گالہیں نئیں جان سگدے۔ ۱۲۔ پر اساں نہ دُنیا دی روح بلکہ اوہ روح پلے جیہڑا خدا دی طرفوں تہ تاں جو اُنہاں گالہیں کو جان سگوں جیہڑیاں خدائے ساکوں ڈتیاں ہن۔ ۱۳۔ لے اساں اُنہاں گالہیں کُوں اُنہاں لفظاں وچ نئیں سیں بیان کر سگدے جیہڑاں انسانی حکمت تہ ساکوں سکھائیں بلکہ اُنہاں الفاظاں وچوں جیہڑے روح تہ سکھائیں لے روحانی گالہیں دا روحانی گالہیں دے نال مقابلہ کریندے ہئیں۔ ۱۴۔ پر نفسانی بندہ خدا دے روح دی گالہیں قبول نئیں کریندا کیوں جو اوہ اوندھ نیڑے بیوقوفی دی گالہیں ہن لے نہ اوہ اُنہاں کُوں سمجھ سگدے کیوں جو اوہ روحانی طور تہ پرکھیاں ویندین۔ ۱۵۔ پر روحانی بندہ ساریاں گالہیں کُوں پرکھ گھن دے پر آپ کئیں کولوں نئیں پرکھا ویندا۔ ۱۶۔ خداوند دی عقل کُوں کون جان سگدے جو اوں کُوں تعلیم ڈے سگے؟ پر ساڈے وچ مسیح دی عقل ہے۔

۱۔ اے بھراؤ! میں تہاکوں اؤویں کلام نہ کر سگا جیویں روحانیاں کؤں بلکہ جیویں جسمانیاں دے نال اُتہاں دے نل جیہڑے مسیح آج بالین۔ ۲۔ میں تہاکوں کھیر پلائے پر تُکر نہ کھولئے کیوں جو تہاکو اوندھی برداشت نہائی بلکہن وہ برداشت نئیں۔ ۳۔ کیونکہ ہالی تائیں تسان جسمانی ہو۔ ایں کیتہ کہ جڈاں تسان وچ حسد تہ جھگڑلے تان کیا تسان جسمانی نہ تھئے انسانے دستورتہ نہ چلے؟ ۴۔ ایں کیتہ کہ جڈاں ہک آدھ میں پولس دا ہاں اُتہ دوسرا آدھ میں ایلوس دا ہاں تان کیا تسان بندے نہ تھئے؟ ۵۔ ایلوس کیا شئیہ؟ تہ پولس کیا؟ نوکر۔ جنہاں دے وسیلہ نال تسان ایمان گھن اُتہ وے لہر ہک دی او حیثیتہ جیہڑی خداوندہ اؤں کؤں دیتیہ۔ ۶۔ میں جھڑ لگلتہ ایلوسہ پانی دیتہ پر ودھایا خدائے۔ ۷۔ پس نہ لاوں آلا کؤئی شئیہ نہ ای پانی دہاں آلا پر خدا جیہڑا ودھاون آلا۔ ۸۔ لاوں آلا تہ پانی دہاں آلا دؤویں ہک ہن پر ہک اپنا انعام اپنی محنت دے موافق پاسی۔ ۹۔ کیوں جو اسان خدا دے نال کم کرن لہئیں۔ تسان خدا دی کھیتیہ خدا دی عمارت ہو۔ ۱۰۔ میں اؤں توفیق دے موافق جیہڑی خدائے میکوں دیتیہ عقلمند راج دی طرح نئیں رکھی اُتہ دوجھا اوندھتہ عمارت چیندا ہے۔ پس ہر ہک خبردار تھی ونجہ کہ اوہ کیہو جنیں عمارت چیندا پئے۔ ۱۱۔ کیونکہ سوا ایں نئیں دے جیہڑی پاتی ہوئی اے اوہ یسوع مسیحہ کؤئی بندہ دوجھی نئیں رکھ سگدے۔ ۱۲۔ پر اگر کؤئی ایں نیستہ سونا یا چاندی یا بہوں قیمتی پتھراں دا یا لکڑی یا گھا یا توڑی دا ردا رکھیسے۔ ۱۳۔ تان اوندھا کم ظاہر تھی ویسی کیونکہ جیہڑا دیں آگ دے نال ظاہر تھیسے اوہ اؤں کم کؤ ڈس ڈیسے اوہ آگ آپ ہر ہک دا کم ازما گھنسی کہ کیہوں جیلے۔ ۱۴۔ جیندا کم اوندے اُتہ بنا رہ ویسی اوہ انعام پاسی۔ ۱۵۔ اُتہ جیندا کم سڑ ویسی اوہ نقصان چاسی پر آپ بچ ویسی مگر جلدے جلدے۔ ۱۶۔ کیا تسان نئیں وے جان دے کہ تسان خدا دا گھر ہوتہ خدا دا روح تہاڈے وچ راہندے؟ ۱۷۔ اگر کؤئی خدا دے گھر کؤ برباد کریسی تان خدا اؤں کؤ برباد کریسی کیوں جو خدا دا گھر پاکیتہ اوہ تسان پیوے۔ ۱۸۔ کؤئی اپنے آپ کؤ فریب نہ ڈیوے۔ اگر کؤئی تسان وچوں اپنے آپ کؤ ایں جہان دا حکیم سمجھ تان بیوقوف بنے تان جو حکیم تھی ونجہ۔ ۱۹۔ کیونکہ دُنیا دی حکمت خدا دے نیڑے بیوقوفیہ۔ چنانچہ لکھا لائے کہ اوہ حکیمان کؤ اُتہاں دی چلاکی وچ پھنسا دیندے۔ ۲۰۔ اُتہ اے وی کہ خداوند حکیمان دے خیلاں کؤں جان دلے کہ فضول ہن۔ ۲۱۔ پس بندیاں تہ کؤئی فخر نہ کرے کیوں جو ساریاں شئییاں تہاڈیاں ہن۔ ۲۲۔ خواہ پولس ہوئے خواہ ایلوس۔ خواہ کیفا خواہ دُنیا۔ خواہ حیاتی خواہ موت۔ خواہ حال دی شئییاں خواہ استقبال دیاں۔ ۲۳۔ ساریاں تہاڈیاں ہن تہ تسان مسیح دے ہوتہ مسیح خدا دلے۔

^۱۔ بندے ساکڑ مسیح دا نوکرتہ خدا دے بھیداں دا ولی سمجھ۔^۲۔ لَہِ اِتھاں ولی اِچ ایہ گال ڈٹھی ویندیہ ک دیانتدار نکل۔^۳۔ پر میڈے نیرے تان اے چھوٹی جئی گالپ ک ئساں یا کوئی انسانی عدالت میکو پرکھ بلک میں آپ وی ایہ آپ کو ئیں پرکھدا۔^۴۔ کیونک میڈا دل تان میکوں بُرا بھلا نئیں آدھا پر این طرح میں راستباز نئیں تھیردا بلک میڈا پرکھن آلا خداوندیہ۔^۵۔ پس جڈا تائیں خداوند نہ آوے ویلہ تھوں پہلے کنیں گال دا فیصلہ نہ کرو۔ اوو اندھارے دی لُکیاں پوئیاں گالہیں روشن کر ڈیسی۔ دلان دے منصوبہ کو ظاہر کر ڈیسی۔ اوں ویلہ پرک دی تعریف خدا دی طرفوں تھیس۔^۶۔ لَہِ اے بھراوؤ! میں اِنہاں گالیں وچوں تہاڈی کیتہ اپناتہ اپلوس دا ذکر مثال دے طورے کیتلے تان جو ئساں ساڈے وسیلہ تھوں اے بیکھو ک لکھوئے تھوں لگ نہ ودھوہک دی حمایت وچ ڈوجھ دے بر خلاف شیخی نہ مارو۔^۷۔

تہڈے وچ۔ ڈوجھ وچ کو فرق کریندلیہ؟ تہڈے کول کیڑی ایہو جئی شئیہ جیڑی تون ڈوجھ وچ نئیں پاتی؟ لَہِ ول جڈاں تون ڈوجھ وچ پائی۔ تان فخر کیوں کریندا ہئیں ک گویا نئیں پاتی؟۔^۸۔ ئساں تان پہلے خوشحال پوتہ پہلے تھوں دولتمند پوتہ ئساں ساڈے بغیر بادشاہی کیتی۔ کاش ک ئساں بادشاہی کریندے تان جو اسان وی تہاڈے نال بادشاہی کریندے!۔^۹۔ میڈے خیال اِچ خداں اسان رسولان کوں ساریاں تھوں چھوٹا تھیراک اُنہاں بندیاں دی طرح پیش کیتہ جنہاں دے قتل دا حکم دُنا گُتیا پوتہ کیونک اسان دُنباتہ فرشتیاں۔ بندیاں کیتہک تماشا تھیرے۔^{۱۰}۔ اسان مسیح دی خاطر بیوقوف ہئیں پر ئساں مسیح اِچ سیلہو۔ اسان کمزور ہئیں۔ تہڈے ئساں زور لَہِ۔

ئساں عزت لَہِ اسان۔ عزت ہئیں۔^{۱۱}۔ اسان این ویلہ بھک ننگتہ پیاسہئیں لَہِ مُک کھاندے۔ اوارہ پھر دے ہئیں۔^{۱۲}۔ لَہِ ایہ تہاں نال کم کرکے دُکھ چیندے ہئیں۔ لوگ ساکڑ بُرا آدھیں اسان دُعا ڈیندے ہئیں۔ اوہ ظلم کریندیں اسان برداشت کریندے۔^{۱۳}۔ اوہ بدنام کریندیں اسان منت سماجت کریندے ہئیں۔ اسان ہن تائیں دُنیا دے کوڑے ساری شتیاں دی جھڑن دے وانگوں رہے۔^{۱۴}۔ میں تہاکوں شرمسار کرن کیتہ ایہ گالہیں نئیں لکھیاں بلک لہ پیارے پُتر جان ک تہاکوں نصیحت کریندا ہاں۔^{۱۵}۔ کیوں جو اگر مسیح اِچ تہاڈے ڈانزار وی استاد تھیون ہا تان وی بہوں سارے پیو نئیں۔ ای کیتہ میں ہی انجیل دے وسیلہ تھوں مسیح یسوع وچ تہاڈا پیو بنا ہاں۔^{۱۶}۔ پس میں تہاڈی منت کریندا ہاں جو ئساں میڈے وانگ بنو۔^{۱۷}۔ این کیتہ میں تیمتھیس کو تہاڈے کول بھیجے۔ اوہ خداوند اِچ میڈا پیارا لَہِ دیانتدار پُتر ہے۔ لَہِ میڈے اوں طریقیاں۔ جیڑے مسیح وچ ہن تہاکو یاد ڈیوسی جیویں میں پر جلتہ پر کلیسیا کو تعلیم ڈیندا ہاں۔^{۱۸}۔ بعض ایویں شیخی مریندے ہن ک جیویں میں تہاڈے کول آساں ای ناں۔^{۱۹}۔ پر خداوند کو منظور تھیا تان میں تہاڈے کول جلدی آساں لَہِ شیخی بازار دیاں گالہیں کو نئیں بلک اُنہاں دی طاقت دا پتا کرے۔^{۲۰}۔ کیوں جو خدا دی بادشاہی گالہیں۔ تہڈے نئیں بلک قدرتہ قائم۔^{۲۱}۔

ئساں کیا چاہندے او؟ ک میں دُندا گھن ک تہاڈے کول آواں یا مبتتہ نرم مزاجی دے نال؟۔

^۱۔ ایتھوں تائیں سنن اچ لے ک تہاڈے وچ حرامکاری تہیندیہ بلکہ ایہو جئیں حرامکاری جیہڑی غیر قوماں وچ وی نئیں تہیندی چنانچہ
 ئساں وچوں ہک بندہ اپنے پیو دی ڈال ک رکھیندیہ۔^۲۔ لے ئساں افسوس تان کریندے نئیں تاکہ جیہڑے بندے اے کم کیت اوہ تہاڈے وچوں
 کڈھا ونجہتھوں شیخی مریندے او۔^۳۔ پر میں گو جسمانی طور موجود ناں ہامی پر روح دے اعتبار نال حاضر تھی کے گویا جیویں موجود
 ہاں ایویں کرن لے اے حکم ڈے چکا ہاں۔^۴۔ کہ جڈاں ئساں تہ میڈی روح ساڈے خداوند یسوع مسیح دی قدرت دے نال پیوے تان ایہو
 جیٹا بندہ ساڈے خداوند یسوع دے ناں تھوں۔^۵۔ جسم دی ہلاکت کیت شیطان دے حولہ کیتا ونجہ تان جو اوندی روح خداوند یسوع دے
 دین نجات پاوے۔^۶۔ تہاڈا فخر کرنا چنگا نئیں۔ کیا ئساں نئیں وے جان دے کہ تھوڑا جیاں خمیر سارے ملبوے لے ک کھمیر کر ڈیندے۔^۷۔
 پُرانا خمیر کڈھ کے اپنے آپ ک کھنواک کر گھنواک تان جو تازہ ملیا ہوا آٹا بن ونجو۔ چنانچہ ئساں بہ خمیر ہو کیوں جو ساڈا وی فسح یعنی مسیح
 قربان تھئے۔^۸۔ پس آؤ اسان عید کروں۔ نہ تان پُرلے خمیر دے نال نہ گناہ شرارت دے خمیر دے نال بلکہ دل دی صفائی سچائی
 دیہ خمیر روٹی دے نال۔^۹۔ میں تہاکو اپنے خط وچ ایہ لکھا ہائی کہ حرامکاراں نال دوستی نہ رکھلے۔^{۱۰}۔ ایہ تان نئیں کہ بالکل دُنیا دے
 حرامکاراں یا لالچیاں یا ظالماں یا بت پرستان نال ملنا ای نئیں کیونکہ ایں صورت اچ تان تہاکوں دُنیا وچوں نکل ہی ونجنا پووے۔^{۱۱}۔
 پر میں تہاکو حقیقتاً اے لکھا ہائی کہ اگر کوئی بھرا اکھواکے حرامکار یا لالچی یا بت پرست یا مندا کڈھن آلا یا شرابی یا ظالم ہووے تان
 اوندے نال دوستی نہ رکھو بلکہ ایہو جے دے نال ٹکر تک نہ کھاؤ۔^{۱۲}۔ کیونکہ میکوں باہر آلیاں تہ حکم کرن دے نال کیا واسطہ؟ کیا ایویں
 نئیں کہ تسان تان اندر آلیاں تہ حکم کریندے پووے۔^{۱۳}۔ پر باہر آلیاں تہ خدا حکم کریندے؟ پس آؤں شریر بندے کوں اپنے وچوں کڈھ
 چھوڑو۔

^۱ کیا تہاڈے وچوں کئیں کؤ ایہ جراتیہ ک جڈاں ڈوجھ دے نال مقدم تھیوے تاں فیصلہ کرن کیتہ دین بندیاں دے کول ونجہ پاک بندیاں دے کول نہ ونجہ؟ ^۲ کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک پاک بندے دُنیا دا انصاف کریسن؟ پس جڈاں تہاکوں دُنیا دا انصاف کرنلے تاں کیا چھوٹ تھوں چھوٹ جھیڑیاں دا وی فیصلہ کرن دے لائق نئیں؟ ^۳ کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک اساں فرشتیاں دا انصاف کریسوں؟ تاں کیا اساں دُنیا دے معاملیاں دا فیصلہ نہ کروں؟ ^۴ پس اگر تہاڈے وچ دُنیاوی مقدمہ تھیوں تاں کیا اُنہاں کؤں انصاف کرن آلا مقرر کریسو جیڑے کلیسیا اِج ذلیل سمجھ ویندیں۔ ^۵ میں تہاکوں شرمسار کرن کیتہ ایہ آدھا ہاں۔ کیا واقعی تہاڈے وچوں ہک وی عقلمند نئیں جیڑا اپنے بھراواں دا فیصلہ کر سگے؟ ^۶ ہتھوں بھرا بھراواں تہ مقدمہ کریندے او ویہ دین بندیاں دے لگ۔ ^۷ لیکن دراصل تہاڈے وچ وڈا نقص ایہہ ک آپس اِج مقدمہ بازی کریندے۔ ایہہ کیوں نئیں چنگا جان دے جو اساں ظلم چاوں؟ اپنا نقصان کیوں نئیں وے قبول کریندے؟ ^۸ بلکہ ٹساں ای ظلم کریندے نقصان پچاندے پیوے آتہ اوہ وی بھراواں کؤ۔ ^۹ کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک بدکار خدا دی باشاہی دے وارث نہ تھیسن؟ فریب نہ کھاؤ۔ نہ ای حرامکار خدا دی بادشاہی دے وارث تھیسن نہ بتاں کؤ پوجن آتہ نہ زنا کرن آتہ۔ نہ عیاش۔ نہ لونڈے باز۔ ^{۱۰} نہ چور۔ نہ لالچی نہ شرابی۔ نہ ای مندے کڈھن آتہ نہ ظالم۔ ^{۱۱} آتہ بعض تہاڈے وچوں ایہو جتہن وی پر ٹساں خداوند یسوع مسیح دے ناں تھوتہ ساڈے خدا دے روح تھوں ڈھل گئے پاک وی تھئے آتہ راستباز وی تھیرے۔ ^{۱۲}

ساریاں شتیاں میڈے کیتہ جائز تاں ہن پر ساریاں شتیاں مفید نئیں۔ ساریاں شتیاں میڈے کیتہ جائز تاں ہن پر میں کئی شتہ دا پابند نہ ہوساں۔ ^{۱۳} تُکر ڈھڈھ کیتہ آتہ ڈھڈھ تُکر کیتہ پر خدا اوں کؤتہ اِنہاں کؤ ختم کر ڈیسی پر بدن حرامکاری کیتہ نئیں بلکہ خداوند کیتہ خداوند بدن کیتہ۔ ^{۱۴} آتہ خداوند خداوند کؤ زندہ کیتہ آتہ ساکو وی اپنی قدرت نال زندہ کریسی۔ ^{۱۵} کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک تہاڈے بدن مسیح دے حصہ ہن؟ ول کیا میں مسیح حصہ گھن کے رنڈی دے حصہ بناواں؟ پر گز نئیں! ^{۱۶} کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک جیڑا کؤئی رنڈی نال ہمبستری کریندے اوہ اوندے نال ہک تن تھیندے؟ کیونکہ اوہ فرماندے ک اوہ ڈوپس ہک تن تھیسن۔ ^{۱۷} آتہ جیڑا خداوند دی رفاقت اِج رابندے اوہ اوندھ نال ہک روح تھیندے۔ ^{۱۸} خرامکاری کولوں دھروکو۔ جتنہ وی گناہ بندہ کریندے اوہ بدن تھوں باہر ہن پر حرامکار اپنے بدن دا وی گناہ گاریے۔ ^{۱۹} کیا ٹساں نئیں وے جان دے ک تہاڈا بدن روح القدس دا گھرے جیڑا تہاڈے وچ رابندے آتہ تہاکوں خدا دی طرفوں ملایے؟ تہ ٹساں اپنے نئیں۔ ^{۲۰} کیوں جو قیمت نال خریدے گئے۔ پس اپنے بدن تھوں خدا دا جلال ظاہر کرو۔

۱۔ جیہڑاں گالہیں ٹساں لکھیاں ہن اُنہاں بارے اے۔ مرد کیتے چنگلے کہ عورت کو پتہ نہ لائے۔ ۲۔ پر حرامکاری دے کھٹک دے پاروں ہر مرد اپنی ذال تہر عورت اپنا پتہ رکھے۔ ۳۔ پتہ اپنی ذال دا حق ادا کرے اوویں ای ذال اپنے پتہ دا۔ ۴۔ ذال اپنے بدن دی ولی نہیں بلکہ پتہ۔ اوویں ای پتہ وی اپنے بدن دا ولی نہیں بلکہ ذال۔ ۵۔ ٹساں ہک ڈوجھ کولوں ڈور نہ تھیوؤ پر تھوڑے ویلے کیتے اپنی رضا مندی تھوں تاں جو دُعا کیتے ویلے ملے لے وَل کتھ تھی ونجو۔ ایویں نہ تھیوے کہ نفس دے حملے دے پاروں شیطان تہاکوں آزمائے۔ ۶۔ لیکن ایہ میں اجازت ڈیوں دے طور تے آدھا ہاں۔ حکم دے طور تے نہیں۔ ۷۔ لے میں ایہ چاہندا ہاں کہ جیویں میں ہاں اوں ویں سارے بندے بوؤں پر ہر ہک کو خدا دی طرفوں خاص خاص توفیق ملے۔ کئیں کو کئیں طرح دی۔ کئیں کو کئیں طرح دی۔ ۸۔ پس جنہاں دا ویاہ نہیں تھیائے بیواہ عورتاں دے حق اچ ایہ آدھا ہاں کہ اُنہاں کیتے ایویں ای راہنا چنگلے جیویں میں ہاں۔ ۹۔ لیکن اگر اپنے آپ کو قابو نہ رکھے سگن تاں ویاہ کر گھنن کیونکہ ویاہ کرنا قسست ہون تھوں چنگلے۔ ۱۰۔ پر جنہاں دا ویاہ تھی گئے اُنہاں کو میں نہیں بلکہ خداوند حکم ڈیندے کہ ذال اپنے پتہ تھوں الگ نہ تھیوے۔ ۱۱۔ (لے اگر الگ تھیوے تاں وَل ویاہ تھوں بغیر راہوے یا وَل اپنے پتہ نال مل ونجے) نہ پتہ اپنی ذال کو چھوڑے۔ ۱۲۔ باقیان کو میں ہی آدھا ہاں نہ کہ خداوند کہ اگر کئیں بھرا دی ذال ایمان نہ گھن آئی ہوئے اوندھ نال راہوں کیتے منبندی ہوئے تاں اوں کو نہ چھوڑے۔ ۱۳۔ تے جئیں ذال دا پتہ ایمان نہ گھن آیا ہوئے اوں دے نال راہوں اچ منبندا ہوئے تاں اوہ پتہ کو نہ چھوڑے۔ ۱۴۔ کیوں جو جیہڑا پتہ ایمان نہیں گھن آیا اوہ ذال دے پاروں پاک تھہرے لے جیہڑی ذال ایمان نہیں گھن آئی اوہ مسیحی پتہ دے پاروں پاک تھہرے ورنہ تہاڈے پتر پلید ہون ہا پر ہن پاک ہن۔ ۱۵۔ پر بندہ جیہڑا ایمان نہ گھن آیا ہوئے اگر اوہ الگ تھیونا چاہندے تاں اوں کو الگ تھیون ڈیو۔ ایں حالت اچ کوئی بھرا یا بھین پابند نہیں لے خدا نے ساکو میل ملاپ کیتے لائے۔ ۱۶۔ کیوں جو اے عورت! تیکو کیا پتلے کے شاید تُو اپنے پتہ کو بچا گھن تے اے بندے! تیکو کیا پتلے کب شاید تُو اپنی ذال کو بچا گھن تے؟ ۱۷۔ پر جیویں خداوند ہر ہک کو حصہ دے لے جیویں خداوند ہر ہک کو سڈے اوویں ای او چلے لے میں ساریاں کلیسیاواں اچ ایویں ہی مقرر کریندا ہاں۔ ۱۸۔ جیہڑا ختہ دی حالت وچ سڈا گئے اوں کوں بغیر ختہ دے راہوں دی ضرورت نہیں۔ جیہڑا بغیر ختہ دی حالت اچ سڈا گئے اوں کوں ختہ کرواوں دی ضرورت نہیں۔ ۱۹۔ نہ ختہ کرواونا کئی شے نہ ای ختہ نہ کرواونا بلکہ خدا دے حکما تے چلنا ای سب کچھ۔ ۲۰۔ جیہڑا بندہ جیوں جئی حالت اچ سڈا گئے اوویں ای راہوے۔ ۲۱۔ اگر تُو غلامی دی حالت اچ سڈا گئے تاں فکر نہ کر لیکن اگر تُو آزاد تھی سگن تاں ایندے کولوں فائدہ چا۔ ۲۲۔ کیونکہ جیہڑا بندہ غلامی دی حالت اچ خداوند اچ سڈا گئے اوہ خداوند دا آزاد کیتا گئے۔ ایویں جیہڑا آزادی دی حالت اچ سڈا گئے اوہ مسیح دا غلام۔ ۲۳۔ ٹساں قیمت نال خریدے گئے۔ بندیاں دے غلام نہ بنو۔ ۲۴۔ اے بھراؤ! جیہڑا کوئی جیوں جئی حالت اچ سڈا گئے ہوئے اوہ اوہی ای خدا دے نال راہوے۔ ۲۵۔ کنواریاں دے حق اچ میڈے کول خداوند دا کوئی حکم نہیں پر دیانتدار ہوؤں کیتے جیویں خداوند دی طرفوں میڈے لے رحم تھیئے اوں دے موافق اپنی رلے ڈیندا ہاں۔ ۲۶۔ میڈے خیال اچ موجودہ مصیبت کو ڈبھیا ہواں میں اے آدھا ہاں کہ بندے کیتے ایہو چنگلے کہ جیویں ایہ اوویں ہی راہوے۔ ۲۷۔ اگر تیڈی ذال پتہ تاں اوندھ کولوں الگ تھیون دی کوشش نہ کر لے اگر تیڈی ذال کتہ نہیں تاں ذال کو گولن دی کوشش نہ کر۔ ۲۸۔ لیکن تُو ویاہ کر گھن تہاکوئی گناہ نہیں لے اگر کنواری دا ویاہ کیتا ونجے تاں وی کوئی گناہ نہیں پر ایہو جہ بندے ڈکھے چاسن لے میں تہاکو بچاونا چاہندا ہاں۔ ۲۹۔ پر اے بھراؤ! میں اے آدھا ہاں کہ ویلے تنگے۔ ہن ساکو چاہندے کہ ذال لے ایویں ہوؤں کہ جیویں اُنہاں دی ذال ہن کتہ ناں۔ ۳۰۔ لے روؤں لے ایویں ہوون جیویں روندے ای نہیں تے خوشی کرن لے ایویں ہوؤں جیویں خوشی کریندے ای نہیں لے خریدن لے ایویں ہوؤں جیویں او مال رکھیندے ای نہیں۔ ۳۱۔ لے دنیاوی کاروبار کرن لے ایویں ہوؤں کہ دُنیا دے ای نہ تھی ونجن کیوں جو دُنیا دی شکل بدل دی ویندی۔ ۳۲۔ پس میں اے چاہندا ہاں کہ ٹساں بے فکر تھی ونجو۔ جیندا ویاہ نہیں تھیا اوہ خداوند دی فکر اچ راہندے کہ کئیں طرح خداوند کو راضی کرے۔ ۳۳۔ پر جیندا ویاہ تھی گئے اوہ دُنیا دی فکر اچ راہندے کہ کئیں طرح اپنی ذال کو راضی کرے۔ ۳۴۔ جیندا ویاہ تھی گئے اوہ جیندا ویاہ نہیں تھیا ڈواں اچ فرقے۔ جیندا ویاہ نہیں تھیا اوہ خداوند دی فکر اچ راہندے تاں جو اوندھا جسم تے روح ڈوہویں پاک ہوؤں۔ پر جیندا ویاہ تھی گئے اوہ عورت دُنیا دی فکر اچ راہندے کہ کئیں طرح اپنے پتہ کو راضی کرے۔ ۳۵۔ ایہ تہاڈی چنگائی کیتے آدھا ہاں ناں کہ تہاکوں پنساوں کیتے بلکہ کہ اوندے عمل کروں جو چنگلے لے ٹساں خداوند دی خدمت اچ ہک ول تھی کے کریندے راہوں۔ ۳۶۔ لے اگر کوئی اے سمجھے کہ میں اپنی اوں کنواری چھویر دا حق مریندا پیاں کیونکہ اوہ بڈھی تھیندی ویندی اے لے اگر ضرورت تھیوے تاں اختیارے ایندے وچ کوئی گناہ کتہ نہیں۔ اوندہ ویاہ کر ڈیو۔ ۳۷۔ پر اپنے دل وچ مضبوط ہوئے لے اوندی کجھ ضرورت نہ ہوئے بلکہ اپنے ارادہ کو پورا کرن کیتے قادر ہوئے دل وچ ارادہ کیتا ہوئے کہ میں اپنی چھویر دا نکاح نہ کریساں اوہ چنگا کریندے۔ ۳۸۔ پس جیہڑا اپنی کنواری چھویر دا نکاح کریندے اوہ چنگا کریندے لے جیہڑا ویاہ نہیں کریندا اوہ اوندے کولوں وی چنگا کریندے۔ ۳۹۔ جڈاں تائیں عورت دا پتہ جیوندے اوہ اوندی پابندی پر جڈا اوندہ پتہ مر ونجے تاں جیندے نال چاہوے ویاہ کر گھن پر صرف خداوند اچ۔ ۴۰۔ لیکن جیویں اگر اوویں ای راہوے تاں میمشورہ دینا کہ زیادہ خوش نصیب لے میں جان دا ہاں کہ خدا دا روح میڈے وچ وی۔

۱۔ ہم بتاں دیاں قربانیاں دے بارے اچھے۔ اساں جان دےئیں کہ اساں سارے علم رکھیندےئیں۔ علم غرور پیدا کریندے پر محبت وچ ترقی تھیندے۔ ۲۔ اگر کوئی اے سوچے کہ میں بہوں کجھ جان دا ہاں تاں جیویں جاننا چاہدلیے اوویں بن تائیں نہیں جان دا۔ ۳۔ پر جیڑا کوئی خدا نال محبت رکھیندلیے اوں کوں خدا سنجاندے۔ ۴۔ پس بتاں دی قربانیاں دے گوشت کھاون دے بارے اساں جان دےئیں کہ بت دُنیا وچ کئی شے کتے نہیں لَکھک دے علاوہ کوئی خدا نہیں۔ ۵۔ ہالانکہ آسمان تے زمین تے بہوں سارے خدا اکھواندین (چنانچہ بہوں سارے خدا لَکھک ہی سارے خداوند بن)۔ ۶۔ پر اساں جان دےہاں کہک پی خدلیے یعنی پیو جیندی طرفوں ساریاں شئیّاں بن تے اساں اوندے کیتےئیں لَکھک پی خداوندی یعنی یسوع مسیح جیندے وسیلہ نال ساریاں شئیّاں موجود بن لَکھک اساں وی اوندے وسیلہ نال ہئیں۔ ۷۔ پرساریاں کو ایہ علم نہیں لَکھن تائیں کجھ کوں بتاں کوں پوجن دی عادت ہے۔ این کیتے اوں گوشت کو بت دی قربانی جان کے کھاندے بن لَکھک اُنہاں دِل چونکہ کمزور ہے آلودہ تھی ویندے۔ ۸۔ کھانا ساکوں خدا دے نال نہ ملو پسی اگر نہ کھاؤں تاں ساڈا کجھ نقصان نہیں پر اگر کھاؤں تاں کوئی فائدہ نہیں۔ ۹۔ پر ہوشیار تھی ونجو! ایویں نہ تھیوے جو تباہی اے آزادی کمزوراں کیتے تھڈے دا باعث بن ونجے۔ ۱۰۔ کیوں جو اگر کوئی تیکو جیڑا بہوں علم رکھیندے بت خلہ وچ ٹکر کھاندے ڈیکھ گھن تاں اوہ کمزور بندہ ہوئے تاں کیا اوندا دِل بتاں دی قربانی کھاون تے دلیر نہ تھی ویسی؟۔ ۱۱۔ پس تیڈے علم دے پاروں اوہ کمزور بندہ یعنی اوہ بھرا جیندی کیتے مسیح نے اپنی دُتی ہائی اوہ مر ویسی۔ ۱۲۔ لَکھک اُنہاں ایں طرح بھراواں دے گناہگار تھی کتے اُنہاں دے کمزور دِل کو زخمی کر کے مسیح دے گناہگار ٹھہر دے پیوے۔ ۱۳۔ ایندے پاروں اگر کھانا میڈے بھرا کو تھڈا لگدے تاں میں کدائیں وہ گوشت نہ کھاساں تاں جو اپنے بھرا کیتے تھڈے دا وسیلہ نہ بنان۔

۱۔ کیا میں آزاد نہیں؟ کیا میں رسول نہیں؟ کیا میں یسوع کو نہیں ڈٹھا جیڑا ساڈا خداوندی؟ کیا تاساں خداوند اچ میڈے بنلہوئے نہیں؟۔
 ۲۔ اگر میں ڈوجھیاں کیتے رسول نہیں تان تہاڈے کیتے تان ضرور ہاں کیوں جو تاساں آپ خداوند اچ میڈی رسالت مہر ہو۔ ۳۔ جیڑے میڈا امتحان کریندے ہاں اُنہاں کیتے میڈا ایہو جوابیہ۔ ۴۔ کیا ساکوں کھاؤن پیون دا اختیار نہیں؟۔ ۵۔ کیا ساکوں اے اختیار نہیں ک کئیں مسیحی بھیں کو ویاہ کرکے پھر دے راہوں جیویں بے رسولتے خداوند دے بھرا لہے کیفا کریندیں؟۔ ۶۔ یا صرف میکوتے برنباس کو ای محنت مشقت تھوں باز راہوں دا اختیار نہیں؟۔ ۷۔ کپڑا فوجیہ جو اپنے خرچے جنگ لڑدے؟ کپڑا جیڑا انگور دا باغ لاکے اوندہ پھل نہیں کھاندا؟ یا کپڑا آجڑیہ جیڑا اینیاں بھیڈاں چراکے اُنہاں دا ڈودھ نہیں پیندا؟۔ ۸۔ کیا میں اے گالہیں انسانی سوچ دے موافق آدھا ہاں؟ کیا توریت وی ایہو نہیں آدھی؟۔ ۹۔ چنانچہ موسیٰ کی توریت اچ لکھا لائے کہ سچ پاسے چلن لہے ڈاندھ دا منہ نہ بدھیں۔ کیا خدا کو ڈاندھاں دی فکر ہے؟۔ ۱۰۔ یا اے خاص ساڈے کیتے فرمایا گئیے؟ ہاں اے ساڈے کیتے لکھا گئیے کیوں جو مناسبتے کہل چلاون آلا این اُمیدتے ہل چلیندے کہ اوں کو کجھ ملسی ایویں ای جوتن آلا این اُمیدتے ای جوتے۔ ۱۱۔ پس جڈاں اسان تہاڈے کیتے روحانی شئیان ہویاں ہن تان کیا اے کوئی وڈی گلے کہ اسان تہاڈی جسمانی شئیان دی فصل نہ کٹوں؟۔ ۱۲۔ جڈاں ڈوجھیاں دا تہاڈے اے اختیار تان کیا ساڈا کیا اوندے کولوں زیادہ نہ ہوسی؟ پر اسان این اختیار دے نال کم نہیں گیدا بلکہر شے دی برداشت کریندے ہاں تان جو ساڈے پاروں مسیح دی خوشخبری وچ ہر نہ تھیوے۔ ۱۳۔ کیا تاساں نہیں وے جان دے کہ جیڑے پاک شئیان دی خدمت کریندے ہاں اوپیکل تھوں کھانندیں؟ لہے جیڑے قربان گاہ دے خدمت گزار ہن اوہ قربان گاہ دے نال ای حصہ پانندیں؟۔ ۱۴۔ ایویں ای خداوندے وی مقرر کیتلے کہ خوشخبری سناوون لہے خوشخبری دے وسیلے نال گزارہ کرن۔ ۱۵۔ پر میں اُنہاں وچوں کوئی وی گالتے عمل نہیں کیتے لہے نہ ای این غرضتے لکھلے کہ میڈے کیتے ایویں کیتا ونجے کیونکہ میڈا مرنا ہی این کولوں چنگلے کہ کوئی میدا فخر رُلا چھوڑے۔ ۱۶۔ اگر خوشخبری سناواں تان میدا کجھ فخر نہیں کیونکہ اے تان میڈے کیتے ضروری گالے بلکہ میڈے افسوسے جو میں خوشخبری نہ سناواں۔ ۱۷۔ کیوں جو میں اپنی مرضی نال اے کریندا ہاں تان میڈے کیتے اجر لہے اگر اپنی مرضی نال نہیں کریندا تان مختاری میکوں ڈتی گئی ہے۔ ۱۸۔ پس میکوں کیا اجر ملدے؟ اے کہ جڈاں انجیل دی منادی کران تان خوشخبری کو مفت کر ڈیواں تاکہ جیڑا اختیار میکو خوشخبری بارے وچ ملے اوندے موافق پورا عمل نہ کران۔ ۱۹۔ اگرچہ میں سارے بندیاں تھوں آزاد ہاں ول وی میں اپنے آپ کو ساریاں دا نوکر بنا ڈتے تان جو بے ڈھیر سارے بندیاں کو چھک گھناں۔ ۲۰۔ میں یہودیوں کیتے یہودی بنا تان جو یہودیوں کو چھک گھناں جیڑے بندے شریعت دے طورے تہاڈے ہن اُنہاں کیتے میں شریعت دے ماتحت تھیا تان جو میں شریعت دے ماتحتاں کو چھک گھناں۔ اگرچہ میں آپ شریعت دے ماتحت نہامی۔
 ۲۱۔ جیڑے شریعتے نہیں تہاڈے اُنہاں کیتے میں شریعتے نہ ثریاتان جو شریعتے نہ ثرن والیاں کو چھک گھناں (حالانکہ میں آپ شریعتے عمل کریندا ہاں بلکہ مسیح دی شریعت دے تابع ہاں)۔ ۲۲۔ کمزوراں کیتے میں کمزور بنا تان جو کمزوراں کو چھک گھناں۔ میں ساریاں بندیاں کیتے سارا کجھ بنا ہاں تان جو کئیں طرح بعض کو بچا گھناں۔ ۲۳۔ لہے میں سارا کجھ انجیل دے کیتے کریندا ہاں تان جو ڈوجھیاں دے نال اوندے وچ شامل تھیواں۔ ۲۴۔ کیا تاساں نہیں وے جان دے کہ دوڑ اچ دوڑن لہے دوڑدے تان سارے ای ہن پر انعام ہک ہی گھن ویندے؟ تاساں وی ایویں ہی دوڑو تان جو جت سگو۔ ۲۵۔ لہے پھلوان ہر طرح دا پرہیز کریندے۔ اوہ بندے تان مرجھاوون آلا سہرا پاوون کیتے ایہ کریندے ہن پر اسان اوں سہرے کیتے کریندے ہاں جیڑا مرجھاندا نہیں۔ ۲۶۔ پس میں وی اوں ویں ہی دوڑدا ہاں یعنی اپنی منزل کو ڈیدھیا ہویاں۔ میں میں این طرح مکیاں دے نال لڑدا ہاں یعنی اوں سی طرح نہیں جیڑا ہوا اچ مکے مریندے۔ ۲۷۔ بلکہ میں اپنے بدن کو مریندے کوٹیندا ہاں لہے اوں کو قابو اچ رکھیندا ہاں اے نہ تھیوے جو ڈوجھیاں کو میں منادی کرکے آپ مقبول نہ تھیواں۔

۱۔ اے بھراؤ! میں اسے تھوڑا ناواقف نہیں رہنا چاہتا کہ سادے پیو ڈاڈا بدلاں دے تھلہن لے ساریاں دے سارے سمندر وچوں لنگھیں۔ ۲۔ لے ساریاں ایہ اؤں بدلے سمندر وچ موسیٰ دا بپتسم گدے۔ ۳۔ لے ساریاں بک پکو جیا ٹکر کھادے۔ ۴۔ لے ساریاں بک جیا ہی روحانی پانی پیتے کیوں جو اؤں روحانی چٹان اچوں پانی پیندے جیہڑی اُنہاں دے نال نال جلدی راہندی پانی لے اوہ چٹان مسیح پانی۔ ۵۔ پر اُنہاں وچوں بہوں بندیاں نال دا راضی نہ تھیا۔ چنانچہ اوہ بیابان اچ ڈھیر تھی گئے۔ ۶۔ اے گالہیں سادے کیت نصیحت ٹھہرین تان جو اسان بُری شیناں دی خواہش نہ کروں جیویں اُنہاں کیتا پانی۔ ۷۔ لے اُنہاں بت پرست نہ بنو جیویں بہوں سارے اُنہاں وچوں بن گئے۔ چنانچہ لکھا لاکھ ک بندے کھاؤں پیوں کیت بیٹھ۔ ول نچن ٹپن لگ پے۔ ۸۔ لے اسان حرامکاری نہ کروں۔ جیویں اُنہاں وچوں بہوں ساریاں کیتا لکھ ہی ڈیں وچ تیئس ہزار مارے گئے۔ ۹۔ لے اسان خداوند دی آزمائش نہ کروں۔ جیویں اُنہاں وچوں بہوں ساریاں کیتا سپاہی اُنہاں ک مار گئے۔ ۱۰۔ لے تسان بڑ بڑ نہ کرو جیویں اُنہاں وچوں بہوں سارے بڑ بڑ کریندے راجت مارے ول تھو مارے گئے۔ ۱۱۔ اہم گالہیں اُنہاں دی نصیحت کیت واقع تھیں لے ساکو آخری زمانہ آلیان دی نصیحت کیت لکھیاں گئیں۔ ۱۲۔ پس جیہڑا کوئی اپنے آپ کو قائم سمجھدے اوہ خبردار راہوے کہ ڈھ نہ پووے۔ ۱۳۔ اُنہاں کوئی ایہو جی آزمائش اچ نہیں پے جیہڑی انسان دی برداشت تھو ہار پئے لے خدا سچلے۔ اوہ ٹہاکوں تہاڈی طاقت تھو زیادہ آزمائش اچ نہ پون ڈیسی تھو آزمائش اچوں نکلن دی راہ پیدا کر ڈیسی تان جو اُنہاں برداشت کر سگو۔ ۱۴۔ ایں دے پاروں اے میڈے پیارو! بت پرستی تھو بھجو۔ ۱۵۔ میں عقل مند جان کے تہاڈے نال گالہیں کریندا ہاں۔ جو میں آدھا ہاں اُنہاں کو آپ پرکھو۔ ۱۶۔ اوہ برکت دا پیلا جیندے لے اسان برکت چاہندے ہاں کیا مسیح دے کون دی سنگت نہیں؟ اوہ ٹکر جیکوں اسان توڑیندے پٹن کیا مسیح دے بدن دی سنگت نہیں؟ ۱۷۔ چونکہ روٹی ہک ہے ایں کیت اسان جو بہوں سارے پٹن ہک بدن ہیں کیوں جو اسان سارے اُنہاں ہک روٹی وچ سنگت کریندے پٹن۔ ۱۸۔ جیہڑے جسمانی اعتبار نال اسرائیلی ہن اُنہاں تے نظر رکھو۔ کیا قربانی دا گوشت کھاؤں لے قربان گاہ دے شریک نہیں؟ ۱۹۔ پس کیا میں ایہ آدھا ہاں کہ بتاں دی قربانی کئی شے۔ یا بت کئی شے؟ ۲۰۔ نہیں بلکہ اے آدھا ہاں کہ جیہڑی قربانی غیر قوماں کریندن شیطاناں کیت قربانی کریندیاں ہن نہ کہ خدا کیت لے میں نہیں چاہندا جو اُنہاں شیطاناں دی سنگت اچ راہو۔ ۲۱۔ اُنہاں خداوند دے پیلے شیطاناں دے پیلے ڈواں وچوں نہیں پی سگدے۔ خداوند دے دسترخوان تے شیطاناں دے دسترخوان ڈواں تے سنگت نہیں رکھ سگدے۔ ۲۲۔ کیا اسان خداوند دی غیرت کوں بھڑکیندے ہیں؟ کیا اسان اوندے کولوں زور آور ہیں؟ ۲۳۔ ساریاں شیناں ٹھیک تان ہن پر ساریاں شیناں مفید نہیں۔ ساریاں شیناں ٹھیک تان ہن پر ساریاں شیناں ترقی دا باعث نہیں۔ ۲۴۔ کوئی اپنی چنگائی نہ لہے بلکہ ڈوجھ دی۔ ۲۵۔ جیہڑا کجھ قصائیاں دی دکاناں تے وکدے اوہ کھاؤ لے مذہبی اعتبار دے پاروں کجھ نہ پچھو۔ ۲۶۔ کیوں جو زمین تے اوندی ساری معموری خداوند دے۔ ۲۷۔ اگرہے ایماناں وچوں کوئی تہاڈی دعوت کرے لے اُنہاں وچوں کیت راضی ہوو تان جو کجھ تہاڈے لگ رکھا ونجے اُنہاں کو کھاؤ لے مذہبی اعتبار دے پاروں کجھ نہ پچھو۔ ۲۸۔ لیکن اگر کوئی تہاکو آکھ کہ ایہ قربانی دا گوشت تے تان اُنہاں دے پاروں جئیں بندے تہاکو جتک لے مذہبی اعتبار دے پاروں نہ کھاؤ۔ ۲۹۔ مذہبی اعتبار تھو میڈا مطلب تیڈا امتیاز نہیں بلکہ اُنہاں ڈوجھ دلے۔ بھلا میڈی آزادی ڈوجھ بندے بندے دے امتیاز تھو کیوں پرکھی ونجے؟ ۳۰۔ اگر میں شکر کرکے کھاندا ہاں تان جئیں شے شکر کریندا ہاں اوندے پاروں کیوں میں بدنام کیتا ویندا ہاں؟ ۳۱۔ پس تسان کھاؤ یا پیو یا جو کجھ وی کرو سارا کجھ خدا دے جلال کیت کرو۔ ۳۲۔ تسان نہ پودیاں کیت تھڈے دا باعث بنو نہ یونانیاں کیت نہ خدا دی کلیسیا کیت۔ ۳۳۔ چنانچہ میں وی ساریاں گالہیں تھو ساریاں کوں خوش کریندا ہاں لے اپنا نہیں بلکہ ڈوجھیاں دا فائدہ لہیندا ہاں تان جو اوہ نجات پاؤں۔

۱۔ ٹساں میڈی طرح بنو جیویں میں مسیح دی طرح بن دا ویندا ہاں۔^۲ میں تہاڈی تعریف کریندا ہاں کہ تساں ہر گال وچ میکوں یاد رکھیندے ہو لے جیویں میں تہاکوں روپاتاں پینچا ڈیتن ٹساں اوویں ہی اُنہاں کُو برقرار رکھیندے ہو۔^۳ پس میں تہاکوں ایہ ڈسنا چاہندا ہاں کہہ مرد دا سر مسیح عورت دا سر مرد مسیح دا سر خدایہ۔^۴ جیہڑا بندہ سرے کپڑا گھن کے دعا یا نبوت کریندے اوہ اپنے سر کُوبہ حرمت کریندے۔^۵ لے جیہڑی عورت دعا کریندے ویلہ اپنے سرے کپڑا نہ گھننے دعا یا نبوت کرے اوہ اپنے سر کُوبہ حرمت کریندے کیوں جو اوہ سر منڈاؤن دے برابر ہے۔^۶ اگر عورت دوپٹ نہ گھن تان وال وی کٹواوے۔ اگر عورت دا وال کٹواونا یا سر منڈاونا شرم دی گالے تان دوپٹ وی گھن۔^۷ ہاں بندے کُوں اپنے سرے کپڑا نئیں گھننا چاہدا کیوں جو اوہ خدا دی صورت لے اوندہ جلالے پر عورت بندے دا جلال ہے۔^۸ ایں کیتے کہ بندہ عورت تھوں نئیں بلکہ عورت بندے تھوں ہے۔^۹ ایویں بندہ عورت کیتے نئیں بلکہ عورت بندے کیتے پیدا کیتی گئی ہے۔^{۱۰} پس فرشتیاں دے پاروں عورت کُو چاہدے کہ اپنے سرے تابعداری دی ہون دی علامت رکھ۔^{۱۱} تان وی خداوند اِج نہ عورت بندے تھوں بغیر نہ بندہ عورت تھوں بغیر۔^{۱۲} کیونکہ جیویں عورت بندت تھوں ہے اوویں ہی بندہ وی عورت دے وسیلہ نال ہے۔ ہر ساریاں شئیّاں خدا دی طرفوں ہن۔^{۱۳} تساں آپ ہی انصاف کرو کیا عورت دا سرے کپڑا نہ گھن کے خدا تھوں دعا منگنا چنگلے؟^{۱۴} کیا تہاکُو طبعی طورے وی پتا نئیں کہ اگر بندہ لمہ وال رکھ تان اوندیہ عزتی ہے؟^{۱۵} لے اگر عورت دے لمہ وال ہوؤن تان اوں دے کیتے اے عزت دی گالے کیوں جو وال اوں دے پردے کیتے ڈتے گئیں۔^{۱۶} پر اگر کُئی بحث کرن آلا ہووے تان ایہ جان گھن کہ نہ ایہ ایہو جیا دستور ہے نہ خداوند دی کلیسیا دا۔^{۱۷} لیکن ایہ حکم جیہڑا میں ڈیندا ہاں ایندے وچ تہاڈی تعریف نئیں کریندا۔ ایں کیتے کہ تہاڈے جمع تھیون نال فائدہ نئیں تھوں نقصان تھیندے۔^{۱۸} کیونکہ پہلے تان میں ایہ سندا ہاں کہ جئیں ویلے تہاڈی کلیسیا جمع تھیندے تان تہاڈے وچ فرق تھیندے ہن لے میں کافی حد تائیں ایندا یقین وی کریندا ہاں۔^{۱۹} کیونکہ تہاڈے وچ بدعتاں دا وی ہونا ضرار ہے۔ تان جو ظاہر تھی ونجے کہ تہاڈے وچوں مقبول کیہڑے ہن۔^{۲۰} پس جیہڑے ویلے تساں کٹھ تھیندے ہو تان تہادا اوہ کھانا عیشلے ربانی نئیں تھی سگدا۔^{۲۱} کیونکہ کھاون ویلے بندہ ڈوجھ تھوں پہلے اپنا عشا کھا گھندے لے کُئی تان بھکا رہ ویندے لے کُئی کُئی نشہ تھی ویندے۔^{۲۲} کیوں؟ کھاون پیون کیتے تہاڈے گھر نئیں؟ یا خدا دی کلیسیا کُئی شے نئیں سمجھدے لے جنہاں کول نئیں اُٹھیاں کُئی شرمسار کریندے ہو؟ میں تہاکوں کیا آکھاں؟ کیا ایں گال وچ تہاڈی تعریف کراں؟ میں تعریف نئیں کریندا۔^{۲۳} کیونکہ ایہ گال میکُو خداوند تھوں پینچی لے میں تہاکُو وی پینچا ڈتی کہ خداوند یسوع جیہڑی رات اوہ پکڑوایا گئی روٹی گھنی۔^{۲۴} لے شکر کر کے توڑی تے آکھ اے میڈا بدنہ جیہڑا تہاڈے کیتے۔ میڈی یادگاری کیتے ایویں ای کیتا کرو۔^{۲۵} ایویں ہی اوں نے کھاون دے بعد پیالہ وی گدے لے آکھ اے پیالہ میڈے خون وچ نواں عہدے۔ جڈاں کڈائیں وی پیو میڈی یادگاری کیتے ایویں ہی کیتا کرو۔^{۲۶} کیونکہ جڈاں کڈائیں وی تساں اے روٹی کھاندے اوتے ایں پیلے وچوں پیندے ہو تان خداوند دی موت دا اظہار کریندے ہو جڈاں تائیں اوہ نہ آوے۔^{۲۷} ایں کیتے جیہڑا کُئی نامناسب طریقہ نال خداوند دی روٹی کھاوے یا اوندے پیلے وچوں پیوے اوہ خداوند دے بدنہ خون دے بارے وچ قصوروار ٹھہرسے۔^{۲۸} پس بندہ اپنے آپ کُو آزما گھن لے ایں طرح اوں روٹی وچوں کھاوے اوں پیلے وچوں پیوے۔^{۲۹} کیوں جو کھاون پیون ویلے خداوند دے بدن کُو نہ سنجھلے اوہ ایں کھاون پیون تھوں سزا پاسی۔^{۳۰} ایں دے پاروں تہاڈے وچوں ہوں سارے کمزورے بیمار ہن لے ہوں سارے سو وی گئے۔^{۳۱} اگر اساں اپنے آپ کُو جانچتے تان سزا نہ پاندے۔^{۳۲} پر خداوند ساکُو سزا ڈے کے ساڈی تربیت کریندے تان جو اساں دُنیا دے نال مجرم نہ ٹھہروں۔^{۳۳} پس اے میڈے بھراؤ! جڈاں تساں کھاون کیتے جمع تھیوؤ تان ہک ڈوجھ دی راہ ڈیکھو۔^{۳۴} اگر کُئی بھکا ہوئے تان اپنے گھر وچ کھا گھن تاکہ تہاڈا جمع تھیونا سزا دا باعث نہ تھیوے لے باقی گالہیں کُوں میں آکے ٹھیک کر ڈیساں۔

۱۔ اے بھراؤ! میں نہیں چاہتا کہ تہاکوں روحانی نعمتیں دے بارے وچ پتا نہ لگے۔ ۲۔ تسایاں جان دےہو کہ جڈاں تسایاں غیر قوم ہاسے تان گونگہ بنان دے پچھ جیویں کوئی تہاکو گھن ویندا ہائی اوویں ہی لگ ویندےہاوے۔ ۳۔ پس میں تہاکوں ڈسیندا ہاں کہ جو کوئی خدا دے روح دی ہدایت نال بولیندے اوہ نہیں آدھا کہ یسوع ملعونہ لے نہی کوئی روح القدس دے بغیر آکھ سگدے کہ یسوع خداوند ہے۔ ۴۔ نعمتیں تان طرح طرح دیاں ہن پر روح ہک ایہ۔ ۵۔ لے خدمتیں وی طرح طرح دیاں ہن پر خداوند ہک ایہ۔ ۶۔ لے تاثیراں وی طرح طرح دیاں ہن پر خدا ہک ایہ جیہڑا ساریاں وچ ہر طرح دا اثر پیدا کریندے۔ ۷۔ لیکن ہر بندے وچ روح دا اظہار فائدہ پُچاون کیتے تھیندے۔ ۸۔ کیونکہ کُ روح دے وسیلہ نال حکمت دا کلام ملدے لے ڈوجھ کُ اوں روح دی مرضی دے وسیلہ علمیت دا کلام۔ ۹۔ کئیں کُ اوں روح تھوں ایمان تے کئیں کُ اوں ہک روح تھوں شفا ڈیون دی توفیق ملدی۔ ۱۰۔ کئیں کُ معجزیاں دی قدرت۔ کئیں کُ نبوت۔ کئیں کُ روحاں دا امتیاز۔ کئیں کُ طرح طرح دیاں زبانیں۔ کئیں کُ زبانیں دا ترجمہ کرنا۔ ۱۱۔ لیکن ایہ ساریاں تاثیراں اوں ہک روح کریندے لے جئیں کُ چاندے ڈیندے۔ ۱۲۔ کیونکہ جیویں بدن ہک لے اوندے حصہ ہوں سارے بدن دے سارے حصہ گو ہوں سارے بدن پر ملے ہک ای بدنہ اوویں ای مسیح ویہ۔ ۱۳۔ کیونکہ اسان ساریاں خواہ پیودی ہوں خواہ یونانی۔ خواہ غلام خواہ آزاد۔ ہک ای روح دے وسیلہ نال ہک بدن ہوں کیتے ہیتسم گدے لے اسان ساریاں کُ ہک ای روح پیوایا گئے۔ ۱۴۔ چنانچہ بدن ہک ہی حصہ نہیں بلکہ ہوں سارے ہن۔ ۱۵۔ اگر پیر آکھ چونکہ میں ہتھ نہیں ایں کیتے بدن دا نہیں تان او ایں دے پاروں بدن تھوں کڈھا تان نہیں گیا۔ ۱۶۔ لے اگر کن آکھ چونکہ میں آکھ نہیں ایں کیتے بدن دا نہیں تان اوہ ایں پاروں بدن تھوں کڈھا نہیں گیا۔ ۱۷۔ اگر سارا بدن آکھ ای ہوے تان کیتھوں سنوں ہا؟ اگر سننا ای سننا ہوئے تان سونگھوں کیتھوں ہا؟ ۱۸۔ پر حقیقت ہک خدائے ہک حصہ کُ بدن ہک اپنی مرضی دے موافق رکھ۔ ۱۹۔ اگر اوہ سارے ہک ای حصہ ہوں ہا تان بدن کیتھوں ہوئے ہا؟ ۲۰۔ پر ہن حصہ تان ہوں سارے لیکن بدن ہک ایہ۔ ۲۱۔ آکھ ہتھ کو نہیں آکھ سگدی کہ میکُ تیڈی ضرورت نہیں لے نہ سر پیر کُ آکھ سگدے کہ میکُ تیڈی ضرورت نہیں۔ ۲۲۔ بلکہ بدن دے اوہ حصہ جیہڑے ڈوجیاں کولوں کمزور لگدے ہن ہوں ای ضروری ہن۔ ۲۳۔ لے بدن دے اوہ حصہ جنہاں کُ اسان ڈوجیاں دی نسبت حقیر جان دے نہیں انہاں کُ ہن زیادہ عزت ڈیندے ہئیں لے ساڈے اوہ حصہ جنہاں کُ اسان پسند نہیں سہ کریندے پسند آون لگ پوندین۔ ۲۴۔ حالانکہ ساڈے پسند آون لے حصہ محتاج نہیں پر خدائے بدن کُ ایں طرح ترتیب ڈتیہے کہ جیہڑا حصہ محتاجے اوں کُ زیادہ عزت ڈتی وجہ۔ ۲۵۔ تان بدن ہک تفرقہ نہ ہووے بلکہ حصہ ہک دوجھ دی برابر فکر رکھن۔ ۲۶۔ اگر ہک حصہ کُ ڈکھ ملدے تان ساریاں حصیاں کون ڈکھ ملدے لے اگر ہک حصہ عزت پاندے تان سارے حصہ اوندے نال خوش تھیندین۔ ۲۷۔ ایں طرح تسایاں مل کے مسیح دا بدن ہولتہ ہک حصہ ہو۔ ۲۸۔ خدائے کلیسیا ہک الگ الگ بندے مقرر کیتے ہن۔ پہلے رسول ڈوجھ نبی ترجیہ استاد۔ وَل معجزے ڈکھاون لے۔ وَل شفا ڈیون لے۔ مدد کرن لے۔ انتظام کرن لے۔ طرح طرح دیاں زبانیں بولن لے۔ ۲۹۔ کیا سارے رسول ہن؟ کیا سارے استاد ہن؟ کیا سارے معجزے ڈکھاون لے ہن؟ ۳۰۔ کیا ساریاں کُ شفا ڈیون دی طاقت ملے؟ کیا سارے طرح طرح دیاں زبانیں بولیندین؟ کیا سارے ترجمہ کریندین؟ ۳۱۔ ئساں وڈی تھوں وڈی نعمتیں دی آرزو رکھو لیکن میں تہاکو ایندے کولوں وی ہک اعلیٰ طریقہ ڈسیندا ہاں۔

۱۔ اگر میں بندیاں یا فرشتیاں دی زبانوں وچ گالہیں کریندا رہاواں تے محبت نہ رکھاں تاں میں خالی وچن آلا پیتل یا خالی وچن آلی تھالی آن۔ ۲۔ تے اگر میکوں نبوت ملے تے سارے بھیداں تے سارے علم دا پتا ہووے تے میڈا ایمان ایتھوں تک ہوئے پہاڑاں کو پتا ڈیواں پر محبت نہ رکھاں تاں میں کجھ وی نئیں۔ ۳۔ تے اپنا سارا مال غریباں کو کھوا چھوڑاں یا اپنا بدن جلائے کو ڈے ڈیواں پر محبت نہ رکھاں تاں میکوں کجھ وی فائدہ نئیں۔ ۴۔ محبت ساریے تے مہربان۔ محبت حسد نئیں کریندی۔ محبت شیخی نئیں مریندی تے پھل کے کیا نئیں تھیندی۔ ۵۔ بُرے کم نئیں کریندی۔ اپنی چنگائی نئیں چاںدی۔ غصہ وچ نئیں آندی۔ بدگمانی نئیں کریندی۔ ۶۔ بدکاری تھوں خوش نئیں تھیندی بلکہ چنگائی تھوں خوش تھیندی۔ ۷۔ سارا کجھ سہ ویندی۔ سارا کجھ یقین کریندی۔ ساریاں گالہیں دی اُمید رکھیندی۔ ساریاں گالہیں کوں برداشت کریندی۔ ۸۔ محبت کو زوال نئیں۔ نبوتاں ہووے تاں منسوخ تھی ویسن۔ زبانوں ہووے تاں ویندیاں راہسن۔ علم ہوسی تاں مٹ ویسی۔ ۹۔ کیونکہ ساڈا علم مکمل نئیں تے ساڈی نبوت ناتمام۔ ۱۰۔ لیکن جڈاں کامل آسی تاں ناقص ویندا راہسی۔ ۱۱۔ جڈاں میں بال پاساں اوں ویلے بالوں دی طرح بولیندا ہم۔ بالوں وانگوں طبعیت پاسی۔ بالوں دی طرح ای سمجھ پاسی۔ لیکن جڈاں میں جوان تھیاں تاں بالوں آلیاں گالہیں چھوڑ دیتن۔ ۱۲۔ ہن ساکو شیشہ وچ دھندلا دکھائی ڈیندے پر اوں ویلے آمنہ سامنے ڈیکھسوں۔ ایں ویلے میڈا علم نامکمل ہے پر اوں ویلے اے جپے پورے طور نال سنجھانساں جیویں میں سنجھانا گیا ہاں۔ ۱۳۔ غرض ایمان اُمید محبت ایہ تریہ کڈائیں نہ بدلن آہن پر افضل انہاں وچوں محبت ہے۔

۱۔ محبت دے طالب تھیووت روحانی تعمتان دی وی آرزو رکھو۔ خاص کر ایندی ک نبوت کرو۔^۲ کیونکہ جیڑا بیگانہ زبان اچ گالیں کریندے اوہ بندیاں نال گالیں نئیں کریندا بلکہ خدا نالگالیں کریندے این کیتہ اوندی کوئی نئیں سمجھدا حالانکہ اوہ اپنی روح دے نال بھید دیاں گالیں آدھ۔^۳ پر جیڑا نبوت کریندے اوہ بندیاں نال ترقیت نصیحتہ تسلی دیاں گالیں آدھلے۔^۴ جیڑا بیگانہ زبان وچ گالیں کریندے اوہ اپنی ترقی کریندے لے جیڑا نبوت کریندے اوہ کلیسیا دی ترقی کریندے۔^۵ اگرچہ میں ایہ چاہندا ہاں جو تسان سارے بیگانہ زبانان اچ گالیں کرو پر زیادہ تر ایہو چاہندا ہاں کہ نبوت کرو لے اگر بیگانہ زبانان بولن آلا کلیسیا دی ترقی کیتہ ترجمہ نہ کرے تان نبوت کرن آلا اوندے کولوں وڈلے۔^۶ پس اے بھراؤ! اگر میں تہاڈے کول آکے بیگانہ زبان اچ گالیں کران لے مکاشفہ یا علم یا نبوت یا تعلیم دیاں گالیں تہاڈے نال نہ کران تان تہاکوں میڈے کولوں کیا فائدہ تھیسے؟^۷ ڈیکھوہ جان شٹیاں وچوں وی آواز نکلدیے مثلاً بانسری یا بریط اگر انہاں دی آوازاں اچ فرق نہ تھیوے تان جو کجھ وجایا ویندے اوہ کیویں سنجھان سگدے ہئیں؟^۸ لے اگر تہری دی آواز ای صاف نہوے تان کون لڑائی کیتہ تیاری کریسی؟^۹ ایویں ای تسان وی اگر اپنی زبان تھوں صاف صاف گالیں نہ کرو تان جو کجھ آکھا ویندے کیویں سمجھا ویسی؟ ول تسان ہوا نال گالیں کرن لے تھرسو۔^{۱۰} دُنیا اچ خواہ ڈھیر الگ الگ زبانان ہوں انہاں وچوں کوئی وی ایہو جئی کوئی نہوسی جیڑی سمجھ نہ آوے۔^{۱۱} پس اگر میں کوئی زبان دے معنی نہ سمجھان تان بولن لے دے نیڑے میں اجنبی تھیرسان^{۱۲}۔ جڈان تسان روحانی پاونا چاہندے او تان ایہو جئی کوشش کرو کہ تہاکو نعمتان ملن تان مان نہ کرو بلکہ کلیسیا دی ترقی تھیوے۔^{۱۳} این دے پاروں جیڑا بیگانہ زبان اچ گالیں کریندے اوہ دعا کرے کہ ترجمہ وی کر سگے۔^{۱۴} این کیتہ کہ میں اگر کوئی بئی غیر زبان اچ دعا کران تان میڈی روح تان دعا کریندے پر میڈی عقل بیکارے۔^{۱۵} پس کیا کروں؟ میں روح اچ وی دعا کریرسان تے عقل نال وی دعا کریرسان۔ روح نال وی گیت گاسان تے عقل نال وی گاسان۔^{۱۶} ورنہ اگر تُو صرف روح نال ہی حمد کریسیں تان اوہ بندہ جیڑا کجھ نئیں جان دا اوہ تیڈی شکرگزاری تے کیویں آمین آکھسی؟ این کیتہ کہ اوہ نئیں جان دا کہ تُوں کیا آدھیں۔^{۱۷} تُو تان بیشک چنگی طرح شکرگزاری کیتیے پر ڈوجھ دی ترقی نئیں تھئی۔^{۱۸} میں خدا دا شکر کریندا ہاں کہ تسان ساریاں کولوں زیادہ زبانان بولیندا ہاں۔^{۱۹} لیکن کلیسیا اچ غیر زبان اچ ڈاڑار گالیں آکھن کولوں میکو اے زیادہ پسندے جو ڈوجھان دی تعلیم کیتہ پنج ہی گالیں عقل نال آکھاں۔^{۲۰} اے بھراؤ! تسان سمجھ اچ بچ نہ بنو۔ گناہ اچ تان بچہ راہو پر سمجھ اچ جوان بنو۔^{۲۱} توریت اچ لکھا لاتھ کہ خداوند فرملے میں بیگانہ زبان لے بیگانہ بلیاں دے نال این اُمت نال گالیں کریرسان تان وی اوہ میڈی ناسنسن۔^{۲۲} پس بیگانہ زبانان ایمانداران کیتہ نئیں بلکہ غیر ایمانداران کیتہ نشان ہن لے نبوت ہایمانان کیتہ نئیں بلکہ ایمانداران کیتہ نشان ہن۔^{۲۳} اگر ساری کلیسیا ہک جامعہ جمع تھیوے لے سارے غیر زبانان لگ پوون تان ہک بندہ جیڑا این گال تھوں فاقف نئیں بلکہ ایمان بندے اندر آ وچن تان کیا اوہ تہاکو چریا نہ آکھسن۔^{۲۴} پر اگر سارے نبوت کرن لے کوئی ہایمان یا جیڑا این بارے نئیں جان دا بندہ اندر آ وچ تان سارے اؤں کو منا گھنسن لے سارے اؤں کو پرکھ گھنسن۔^{۲۵} لے اؤں دے دل دے بھید کھل وپسن۔ تان اوہ منہ دے بھار ڈھکے خدا کو سجدہ کریسی لے اقرار کریسی کہ ایندے وچ کوئی شک نئیں کہ خدا تہاڈے وچے۔^{۲۶} پس اے بھراؤ! کیا کروں؟ جیڑے ویکہ تسان جمع تھیندے ہاں ہر ہک دے دل وچ مزمور یا تعلیم یا مکاشفہ یا ڈوجھی زبان دا ترجمہ تھیندے۔ سارا کجھ روحانی ترقی کیتہ ہونا چاہیدے۔^{۲۷} اگر ڈوجھی زبان اچ گالیں کرنا ہوے تان ڈو یا زیادہ تھوں زیادہ تیہ تیہ بندے واری واری نال بولن لے ہک بندہ ترجمہ کرے۔^{۲۸} لے اگر کوئی ترجمہ کرن آلا نہوے تا ڈوجھی زبان بولن آلا کلیسیا اچ چپ راہوے لے اپنے دل وچ خدا نال گالیں کرے۔^{۲۹} نبیاں وچوں ڈو یا ترے بولن لے باقی اوندے کلام کو پرکھن۔^{۳۰} پر اگر ڈوجھ کول بیٹھن لے وحی اُترے تان پہلا چپ تھی وچے۔^{۳۱} کیوں جو تسان سارے دے سارے ہک کرکے نبوت کر سگدے ہاں جو سارے سکھن لے ساریاں کو نصیحت تھیوے۔^{۳۲} لے نبیاں دی روحان نبیاں دے تابع ہن۔^{۳۳} کیوں جو خدایہ ترتیبی دا نئیں بلکہ امن دا بانی ہے۔ جیویں پاک بندیاں دی ساری کلیسیاواں وچے۔^{۳۴} عورت کلیسیا دے کٹھ وچ چپ راہوے۔ کیوں جو انہاں کوں بولن دا حکم کئے نئیں بلکہ تابع راہوں جیویں توریت اچ وی لکھا لاتھ۔^{۳۵} لے اگر کجھ سکھنا وی چاہندین تان اپنے گھر وچ اپنے اپنے پتہ کولوں پوچھن کیونکہ عورت دا کلیسیا دے کٹھ وچ بولنا شرم دی گالے۔^{۳۶} کیا خدا دا کلام تہاڈے وچوں نکلا؟ یا صرف تہاڈے تک ہی پچلے؟^{۳۷} اگر کوئی اپنے آپ کو نبی یا روحانی سمجھ تان اے جان گھنہ کہ جیڑیاں گالیں میں تہاکوں لکھدا ہاں اوہ خداوند دے حکم ہن۔^{۳۸} اگر کوئی نہ سمجھ تان نہ سمجھ۔^{۳۹} پس اے بھراؤ! نبوت کرن دی خواہش رکھو لے زبانان بولن توں منع نہ کرو۔^{۴۰} پر ساریاں گالیں اخلاقتہ ترتیب نال عمل اچ آون۔

۱-۱۔ اے بھراؤ! میں تباہی کو خوشخبری دیتا ہوں جیڑی پہلے ڈے چکا ہوں جیکوں تاساں قبول وی کیتے تہ جیندے قائم وی ہو۔ ۲-۲۔ اؤں دے وسیلے تباہیوں نجات وی ملدیے پر شرط اے کہ اوہ خوشخبری جیڑی میں تباہیوں دتی ہائی یاد رکھیندے ہو ورنہ تباہی ایمان گھن آونا فضول ہائی۔ ۳-۳۔ چنانچہ میں تباہیوں ساریاں تھوں پہلاں اؤں گال پہنچا دتیے جیڑی میکوں ملی ہائی کہ مسیح کتاب مقدس دے مطابق ساڈے گناہوں کیتے مرے۔ ۴-۴۔ تہ دفن تھئے تریجھ دین کتاب مقدس دے مطابق زندہ تھی گئے۔ ۵-۵۔ تہ کیفا کوئے اوندے بعد اُنہاں باران کو ڈکھائی تہ۔ ۶-۶۔ ول پنج سو تھوں زیادہ بھراواں کو بکو واری ڈکھائی تہ۔ جنہاں وچوں بہوں سارے تائیں موجود ہن۔ بعض سو وی گئے۔ ۷-۷۔ ول یعقوب کو ڈکھائی تہ۔ ول ساریاں رسولان کو۔ ۸-۸۔ تہ ساریاں کولوں بعد اچ میکو جیڑا گویا ویلے کولوں پہلے پیدا تھی گیا ہاں ڈکھائی تہ۔ ۹-۹۔ کیونکہ میں رسولان وچوں ساریاں کولوں چھوٹا ہاں بلکہ رسول اکھواون دے وی لائق نئیں ایں کیتے کہ میں خدا دی کلیسیا کو ستاندا ہامی۔ ۱۰-۱۰۔ پر جو کجھ وی ہاں خدا دے فضل دے نال ہاں تہ اوندے فضل جیڑا میڈے تہ اہ خوشی نئیں تھیا بلکہ اُنہاں ساریاں کولوں ڈھیر محنت کیتیے تہ میڈی طرفوں نئیں تھئی بلکہ خدا دے فضل نال جیڑا میڈے تہائی۔ ۱۱-۱۱۔ پس خواہ میں ہاں یا اوہن اسان ایہو مُنادی کریندے ہاں تہ ایندے ای تاساں ایمان وی گھن تہ۔ ۱۲-۱۲۔ پس جڈاں مسیح دی اے مُنادی کیتی ویندی اے کہ اوہ مردیاں وچوں زندہ تھی گئے تان تباہی وچوں کجھ بندے کیوں آدھن کہ مردیاں دی قیامتے ای کئے ناں؟ ۱۳-۱۳۔ اگر مردیاں دی قیامت نئیں تا مسیح وی زندہ نئیں تھیا۔ ۱۴-۱۴۔ اگر مسیح زندہ نئیں تھیا تاں ساڈی مُنادی دا کوئی فائدہ نئیں تہ تباہی ایمان گھن آون دا وی کوئی فائدہ نئیں۔ ۱۵-۱۵۔ بلکہ اسان خدا دے جھوٹے گواہی ڈیوں تہ تھیرے کیونکہ اسان خدا دے بارے وچ ایہ گواہی دتی کہ اؤں نے مسیح کو زندہ کیتے حالانکہ زندہ کئے نئیں کیتا بالفرض مردے زندہ نئیں تھیندے۔ ۱۶-۱۶۔ تہ اگر مردے زندہ نئیں تھیندے تان مسیح وی زندہ نئیں تھیا۔ ۱۷-۱۷۔ اگر مسیح زندہ نئیں تھیا تان تباہی ایمان کئیں کم دا نئیں۔ تاساں ہن تائیں اپنے گناہاں اچ بھسے ہوئے۔ ۱۸-۱۸۔ بلکہ جیڑے مسیح وچ سو گھن اوہ وی ہلاک تھئے۔ ۱۹-۱۹۔ اگر اسان صرف ایں زندگی اچ مسیح اچ اُمید رکھیندے ہاں تان سارے بندیاں کولوں زیادہ بدنصیب ہئیں۔ ۲۰-۲۰۔ پر مسیح واقع ہن مردیاں وچوں زندہ تھی گئے تہ جیڑے شمع گھن اُنہاں وچوں اوہ پہلا پہل تھئے۔ ۲۱-۲۱۔ کیونکہ جڈاں بندے دے پاروں موت آئیے تان بندے دے پاروں قیامت وی آئی۔ ۲۲-۲۲۔ تہ جیوں آدم اچ سارے مر ویندین اؤویں ای مسیح وچ سارے زندہ کیتے ویسن۔ ۲۳-۲۳۔ پر ہر یک اپنی اپنی واریے۔ پہلا پہل مسیح۔ ول مسیح دے آونے اوندے بندے۔ ۲۴-۲۴۔ ایندے بعد آخرت ہوسی۔ اؤں ویلے او ساری حکومت سارا اختیارے قدرت ختم کر کے بادشاہی کو خدا یعنی پیو دے حوالہ کر ڈیسی۔ ۲۵-۲۵۔ کیونکہ جڈاں تائیں کہ او اپنے سارے دشمنان کو اپنے پیراں تھلے نہ کر گھن اؤں کو بادشاہی کرنا ضروری۔ ۲۶-۲۶۔ ساراں کولوں پچھلا دشمن جیڑا ختم کیتا ویسی اوہ موت۔ ۲۷-۲۷۔ کیونکہ خدانے سارا کجھ اؤں دے پیراں دے تھلے کر تہ پر جڈاں او آکھدے کہ سارا کجھ اوندے پیراں تھلے کر تہ تان ظاہرے کہ جئیں نے سارا کجھ اؤں دے تابع کر تہ اوہ الگ رہے۔ ۲۸-۲۸۔ تہ جڈا سارا کجھ اؤں دے تابع تھی ویسی تان پتر آب اؤں دے تابع تھی ویسی جئیں نے ساریاں شتیاں اؤں دے تابع کر دتیں تان جو ساریاں وچ خدا ہی سارا کجھ ہوئے۔ ۲۹-۲۹۔ ورنہ جیڑے بندے مردیاں کیتے بپتسم گھنن اوہ کیا کریسن؟ اگر موٹھے زندہ نئیں تھیندے تان ول کیوں اُنہاں کیتے بپتسم گھنن؟ ۳۰-۳۰۔ تہ اسان کیوں ہر ویلے خطرے وچ پئے رہاؤں؟ ۳۱-۳۱۔ اے بھراؤ! میکوں اؤں فخر دی قسم جیڑی ساڈے خداوند یسوع مسیح وچ تباہی تھیرے دین مردا ہاں۔ ۳۲-۳۲۔ اگر میں بندیاں دی طرح افسس اچ وحشی جانورن نال لڑ پوواں تان میکوں کیا فائدہ؟ اگر مردے زندہ نہ کیتے ویسن تان آؤ کھاؤں پیوں کیونکہ کل تان مر ہی ونجنے۔ ۳۳-۳۳۔ فریب نہ کھاؤ۔ بُری سنگت چنگیاں عاداتن کو وگاڑ ڈیندیے۔ ۳۴-۳۴۔ راستباز تھیوں کیتے بوش وچ آؤ تہ گناہ نہ کرو کیونکہ بہوں سارے بندے خدا کو نئیں جان دے۔ میں تباہیوں شرمسار کرن کیتے اے آدھا ہاں۔ ۳۵-۳۵۔ ہن کوئی اے آکھسی کہ مردے کیوں زندہ تھیندین تہ کیوں جسم دے نال آسن؟ ۳۶-۳۶۔ اے عقل! توں جیڑے بیچ دی بوائی کریندے جڈاں تائیں اوہ بیچ مرے ناں زندہ نئیں کیتا ویندا۔ ۳۷-۳۷۔ تہ جیڑی شہ دی توں بوائی کیتیے اوہ اپنے جسم نئیں جیڑا پیدا تھیوں آلیے بلکہ صرف دانے۔ خواہ کنک دا خواہ کئیں بئی شہ دا ہوئے۔ ۳۸-۳۸۔ پر خدانے جیہوں جیا ارادہ کر گئے اؤں جیا ہی اؤں کو جسم ڈیندے۔ ہر یک بیچ کو اوندے خاص جسم۔ ۳۹-۳۹۔ سارے گوشت پکو جہ گوشت نئیں بلکہ بندیاں دا گوشت بیلے۔ ڈنگراں دا گوشت بیلے۔ پکھواں دا گوشت بیلے۔ مچھیاں دا گوشت بیلے۔ ۴۰-۴۰۔ آسمانی وی جسم ہن تہ زمینی وی پر آسمانیان دا جلال بیلے زمینیاں دا بیلے۔ ۴۱-۴۱۔ آفتاب دا جلال بیلے۔ مہتاب دا جلال بیلے۔ ستاریاں دا جلال بیلے کیونکہ ستارے ستارے دے جلال وچ فرقے۔ ۴۲-۴۲۔ مردیاں دی قیامت وی ایہو جئیں۔ جسم فنا دی حالت اچ بویا ویندے تہ زندگی دی حالت اچ جی اُٹھدے۔ ۴۳-۴۳۔ عذری دی حالت اچ بویا ویندے تہ جلال دی حالت اچ جی اُٹھدے۔ کمزوری دی حالت اچ بویا ویندے تہ طاقت دی حالت اچ جی اُٹھدے۔ ۴۴-۴۴۔ نفس آلا جسم بویا ویندے تہ روحانی جسم زندہ تھی ویندے۔ جڈاں نفس آلا جسم تان روحانی جسم وی۔ ۴۵-۴۵۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ پہلا بندہ یعنی آدم زندہ نفس بنے۔ پچھلا آدم حیاتی ڈیون آلی روح بنے۔ ۴۶-۴۶۔ لیکن روحانی پہلے نہائی بلکہ نفسانی ہائی۔ ایندے بعد روحانی تھیا۔ ۴۷-۴۷۔ پہلا بندہ زمین تھوں یعنی مٹی تھوں بنا ہائی۔ ڈوجھا بندہ آسمانی۔ ۴۸-۴۸۔ جیوں اوہ مٹی تھوں بنا ہائی اؤویں ڈوجھ وی مٹی تھوں بنے تہ جیوں او آسمانی اؤویں ڈوجھ وی آسمانی ہن۔ ۴۹-۴۹۔ جیوں اسان ایں مٹی دے دے بنے دی صورت تہاں اؤں ویں ای اؤں آسمانی دی صورت ہوسوں۔ ۵۰-۵۰۔ اے بھراؤ! میڈا اکھاؤں اے کہ گوشت رت خدا دی بادشاہی دے وارث نئیں تھ سگدے تہ جو کجھ ختم تھیوں آلیے اوہ ہمیشہ کیتے نہ رہیسی۔ ۵۱-۵۱۔ ڈیکھو میں تباہیوں بھید دیاں گالیں آدھا ہاں اسان سارے تان نہ شمشوں پر بدل ضرور ویسن۔ ۵۲-۵۲۔ تہ اےک دم تھیں ہک پل وچ۔ پچھلا نرسنگا پھو کیندے ای تھیں کیونکہ نرسنگا پھونکا ویسی تان مردے ہمیشہ رہاؤں آلی حالت اچ زندہ تھی ویسن تہ اسان بدل ویسن۔ ۵۳-۵۳۔ کیوں جو ضروریے کہ اے ختم تھیوں آلا جسم نہ ختم تھیوں تہ کپڑے پا گھن تہ اپنے مرن آلا جسم ہمیشہ دی حیاتی دے کپڑے پا گھن۔ ۵۴-۵۴۔ تہ جڈاں اے ختم تھیوں آلا جسم نہ ختم تھیوں تہ کپڑے پا گھنسی تہ اے مرن آلا جسم ہمیشہ دی حیاتی دے کپڑے پا گھنسی تان اوہ آکھا بویا پورا تھیں جو لکھا لاتھ کہ موت فتح دا گراں بن گئی۔ ۵۵-۵۵۔ اے موت تیڈی فتح کتھاں گئی؟ اے موت تیڈا ڈنگ کتھاں گئی؟ ۵۶-۵۶۔ موت دا ڈنگ گنلے تہ گناہ دا زور شریعت۔ ۵۷-۵۷۔ پر خدا دا شکرے جو ساڈے خداوند یسوع مسیح دے وسیلے نال ساکو فتح ڈیندے۔ ۵۸-۵۸۔ پس اے میڈے پیارے بھراؤ!

مضبوط بنے راہو کوئی شے ٹہاکوں ڈانواں ڈول نہ کر ڈیوے لے ہمیشہ خداوند دی خدمت اچ و دھدے راہو کیوں جو جان دےہو کہ ٹہاڈی محنت
خداوند اچ فضول نئیں۔

۱- ہن اؤں چندے دے بارے جیڑا پاک لوگاں کیتہ جمع کیتا ویندلیہ جیویں میں گلتہ دی کلیسیاواں کو حکم یتہ اوؤیں ای ٹساں وی کرو۔
۲- ہفتے دے پہلے (چھن چھن لالہ) ڈیس تہاڈے وچوں ہر بندہ اپنی آمدنی دے موافق کجھ اپنے کول رکھ چھوڑا کرے تاں جو میڈے آونے چندے نہ کرے پوون۔ ۳- لہے جڈاں میں آساں تاں جنہاں کوؤں ٹساں آکھسو اُنہاں کوؤں میں پتر ڈے کے گھل ڈیسا کہ ٹھاڈی خیرات یروشلم تک پُجا ڈیون۔ ۴- لہے اگر میڈا ونجنا وی ٹھیک تھیا تاں اوہ میڈے نال ہی وینس۔ ۵- لہے میں مکڈیہ تھی کے تہاڈے کول آساں کیوں جو میکوں مکڈیہ تھی ونجنا تاں ہے۔ ۶- پر شاید تہاڈے کول ہی راہوں لہے سیالا وی تہاڈے کول ای کٹاں تاکہ جیڑے پاسے میں ونجنا جاواں تساں اؤں پاسے میکو بھیج ڈیسو۔ ۷- کیونکہ میں راہ وچ تہاڈے نال نہ مل سگساں بلکہ میکوں امیدیہ کہ خداوند کو پسنند آسی کہ میں کجھ دیر تہاڈے کول راہوں۔ ۸- لیکن میں عید پینٹکُست تک افسس اچ راہساں۔ ۹- کیونکہ میڈے کیتہک وڈلے بڑا ہی موثر بویا کھلے لہے دشمن وی بہوں سارے۔ ۱۰- اگر تیمتھیس آونج تاں تاں کیاں رکھلے کہ اؤں کوؤ تہاڈے کول کوئی خوف نہ تھیوے کیونکہ اوہ میڈی طرح خدا دا کم کریندے۔ ۱۱- کوئی اؤں کوں حقیر نہ جلے بلکہ اؤں کوں صحیح سلامت ایں پاسے گھل ڈیولے کہ میڈے کول آ وونج کیونکہ میں اوندے انتظار اچ ہاں کہ اوہ بھراواں نال آوے۔ ۱۲- لہے بھرا اپلوس دے لگے میں بہوں منت کیتی ہائی کہ تہاڈے کول بھراواں دے نال وونج پر اؤں ویلے اوہ ونجنے راضی نہ تھیا لیکن جڈاں اؤں کوؤ موقع ملیسی اوہ لگا ویسی۔ ۱۳- جاگدے راہو۔ ایمان اچ قائم راہو۔ مردانگی کرو۔ مطبوع تھیوو۔ ۱۴- جو کجھ کریندے ہو محبت نال کرو۔ ۱۵- اے بھراؤ! ٹساں ستفناس دے خاندان کو جان دے پوے کہ اوہ اخیر دے پہلے پہل ہن لہے پاک لوگاں دی خدمت کیتہر ویلے تیار رہیندھن۔ ۱۶- میں تہاڈے لگے منت کریندا ہاں کہ ایہو جتے بندیاں دے تابع راہو بلکہ ہر یک وی جیڑا ایں کم کوؤ بڑی محنت نال کریندے۔ ۱۷- لہے میں ستفناسے فرتوناٹسے اخیسک دے آؤں تھوں خوش ہاں کیونکہ جو کجھ تہاڈے کولوں رہ گیا ہائی اوہ اُنہاں پورا کر یتہ۔ ۱۸- اُنہاںے میڈیے ٹھاڈی روح کو تازہ کر یتہ پس ایہو جتے بندیاں دی منو۔ ۱۹- آسیہ دیاں کلیسیاواں تہاکو سلام آدھن۔ لہے آکولتے پرسک اؤں کلیسیا سمیت جیڑی اُنہاں دے گھر وچ تہاکو خداوند اچ بہوں بہوں سلام آدھن۔ ۲۰- سارے بھرا تہاکو سلام آدھن۔ پاک چمی گھن کے آپس اچ سلام کرو۔ ۲۱- میں پولس اپنے تھ نال تہاکو سلام لکھدا ہاں۔ ۲۲- جیڑا کوئی خداوند کو عزیز نہیں رکھیندا لعنتیہ۔ ساڈا خداوند آون آلیہ۔ ۲۳- خداوند یسوع مسیح دا فضل تہاڈے تھیندا راہو۔ ۲۴- میڈی محبت یسوع مسیح وچ تساں ساریاں نال راہوے۔ آمین۔

2 Corinthians

Chapter 1

۱- پولس دی طرفوں جیڑا خدا دی مرضی دے نال مسیح یسوع دا رسولہ لَہ بھرا تیمتھیس دی طرفوں خدا دی اوں کلیسیا دے ۱^۱ جیہڑی کرتھیس وچ لَہ آسیدے سارے پاک لوگاں دے نال ۲- ساڈے پیو خلدتے خداوند یسوع مسیح دی طرفوں تہاکو فصلتے تسلی ملدے راہوں۔ ۳- ساڈے خداوند یسوع مسیح دے خلدتے پیو دی تعریف ہووے جیڑا رحمتاں دا پیو تہر طرح دی تسلی دا خلدے۔ ۴- اوہ ساکو ساڈیاں ساریاں مصیبتاں وچ تسلی ڈیندے تان جو اس اوں تسلی دے پاروں جیڑا خدا ساکوں ڈیندے اُنہاں کوں وی تسلی دے سگوں کئیں طرح دی مصیبت اچ بن۔ ۵- کیونکہ جیویں مسیح دے ڈکھ ساکوں ساکو ڈھیر پنچدے اُوویں ای ساڈی تسلی وی مسیح دے وسیلہ نال ڈھیر تھیندی۔ ۶- اگر اساں مصیبت چنیدے ہئیں تان تہاڈی تسلی تے نجات کیتے لَہ اگر تسلی پاندے ہئیں تان تہاڈی تسلی دے کیتے جیندی تاثیر تھوں تسان صبر دے نال اُنہاں ڈکھاں کوں برداشت کریندے جو جیڑے اساں وی برداشت کریندے ہئیں۔ ۷- لَہ ساڈی اُمید تہاڈے کیتے ہوں مضبوطی کیونکہ اساں جان دے ہئیں کہ جیویں اُنہاں ڈکھاں وچ شامل ہو اوں ویں تسلی وچ وی ہو۔ ۸- اے بھراؤ! اساں نیں وے چاندے جو تہاکوں اوں مصیبت دے بارے پتا نہ چلے جیہڑی آسیدے اچ ساڈے آئی ہائی کہ اساں حد تھوں زیادہ کمزور تھی گئے ہاسے اتھوں تک برداشت کرنا مشکل ہائی کہ ایویں لگدا ہائی کہ ساڈی جان وی لگی گئی۔ ۹- ساکوں ایویں لگدا ہائی کہ جیویں سزلے موت دے ڈی گئی ہووے۔ لیکن اے ایں کیتے تھیا جو اساں اپنے آپتے بھروسہ نہ کروں بلکہ خلدتے جیڑا مردیاں کوں وی زندہ کریندے۔ ۱۰- چنانچہ اوں ساکو ایہو جئی مصیبت تھوں چھڑے لَہ ول وی چھڑیسی لَہ ساکو اوندے اُمیدے کہ ول وی او ساکو بچیندا رہیسی۔ ۱۱- اگر اُنہاں وی ملے کہ دعا دے نال ساڈی مدد کریسو تان جیہڑی نعمت ساکو ہوں بندیاں دے وسیلہ ملی ہائی اوندی شکر وہ ہوں سارے لوگ ساڈی طرفوں کرن۔ ۱۲- ساکوں اپنے دل دی ایں گواہی فخریہ کہ ساڈا چال چلن دُنیا اچ لَہ خاص طور تہاڈے وچ جسمانی حکمت دے نال نیں بلکہ خدا دے فضل نال یعنی ایہو جیہ پاکیزگی تے صفائی دے نال رہا جیڑا خدا دے لائق۔ ۱۳- اساں ڈوجیاں گالہیں تہاکو نئیں پتہ لکھدے سوا اُنہاں دے جنہاں کوں اُنہاں پڑھدے منیندے وی پوے لَہ میکوں اُمید کہ آخر تائیں منیندے رہسو۔ ۱۴- چنانچہ تہاڈے وچوں ہوں ساریاں من وی گدے کہ اساں تہاڈا فخر پئیں جیویں ساڈے خداوند یسوع مسیح دے ڈیں اُنہاں وی ساڈا فخر ہووے۔ ۱۵- لَہ میں ایں یقین تے ارادہ کیتا ہائی کہ پہلے تہاڈے کول آساں تان جو تہاکو یک بئی نعمت ملے۔ ۱۶- لَہ تہاڈے کول تھیندا مکڈنہ ویساں تے مکڈنہ تھوں تہاڈے کول ول آساں لَہ اُنہاں میکو یہودیہ دے پاسے گھل ڈیولے۔ ۱۷- ول میں جو ایہ ارادہ کیتا ہائی کیا ایویں فضول ہی کیتا ہائی؟ یا جنہاں گالہیں دا ارادہ کریندا ہاں کیا جسمانی طور تے کریندا ہاں کہاں ہاں وی کرانے نہیں تھیں وی کریندا رہاؤں؟ ۱۸- خدا دی سچائی دی قسم اوں کلام اچ جیڑا تہاکو کیتا ویندے ہاں تے ڈوئیں نئیں پائی ویندیں۔ ۱۹- کیوں جو خدا دا پُتر یسوع مسیح جیندی مُنادی اساں یعنی میں تے سلوائس تے تیمتھیس تے تہاڈے اچ کیتی اوندھ وچ ہارتے نئیں ڈوئیں نہں بلکہ اوندھ وچ ہاں ای ہاں ہائی۔ ۲۰- کیوں جو خدا دے جتنے وعدے ہاں وہ سارے اوندھ وچ ہاں دے نال ہن۔ ایں کیتے اوں دے ذریعہ نال آمین وی تھئی تاکہ ساڈے ذریعہ دے نال خدا دا جلال ظاہر تھیوے۔ ۲۱- لَہ جیڑا ساکو تہاڈے نال مسیح وچ قائم کریندے لَہ جئیں ساکو مسیح کیتے

اوہ خدایہ۔^{۲۲} جئیں ساڈے تھپ لہ لہ بیعانہ وچ رُح کُ ساڈے دِلاں وچ آون تھ۔^{۲۳} میں خدا کُ گواہ کریندا ہاں کہ میں ہن تائیں کُرتھس اچ ایں کیہ نئیں آیا کہ میکُ تہاڈے رَحْم آندا ہائی۔^{۲۴} ایہ نئیں کہ اساں ایمان دے بارے اچ تہاڈے حکومت جتانڈے ہئیں بلکہ خوشی وچ تہاڈے مدد گار ہئیں کیونکہ تہاں ایمان ہی دے نال قائم رہندے وے۔

۱۔ میں اپنے دل اچ ایہ ارادہ کیتا ہائی کہ ول ٹہاڈے کول ڈکھی تھی کہ نہ آساں۔^۲ کیونکہ اگر میں ٹہاکوں ڈکھی کراں تاں میکؤ کون خوش کریسی۔ سوا اوندھ جیڑا میڈے پاروں ڈکھی تھہ؟۔^۳ لہے میں ٹہاکو اوہو گال لکھی ہائی تاں جو ایویں نہ تھیوے کہ میکؤ آن کے جنہاں دے نال خوش تھیونا چاہدے میں اُنہاں دے پاروں ڈکھی ہاں کیونکہ میکؤ ٹساں ساریاں تے این گال دا بھروسہ کہ جیڑی میڈی خوشیہ اوہو ٹساں ساریاں دی خوشیہ۔^۴ کیونکہ میں بڑی مصیبت تے ڈکھی حالت اچ بہوں سارے آنسو وا وا کے ٹہاکؤ لکھا ہائی لیکن این کیتے نئیں کہ ٹہاکؤ ڈکھ لگے بلکہ این کیتے کہ ٹساں اوں وڈی محبت کؤ پا گدے جیڑی میکؤ ٹہاڈے نالہ۔^۵ اگر کوئی بندہ ڈکھی تھیہ تاں میڈے ہی ڈکھ دا نئیں (تاں جو اوندھ تھیر سختی نہ کراں) کئیں حال اچ ٹساں ساریاں دے ڈکھ دا باعث تھیہ۔^۶ ایہو سزا جیڑی اوں تھیر سارے بندیاں دے پاروں پاتیہ این بندے دے کیتے کافیہ۔^۷ ایندے تھوں علاوہ ایہو چنگلے کہ اوندھا قصور معاف کرو لہے تسلی ڈیو تاں جو اوہ ڈھیر ڈکھاں دے پاروں تباہ نہ تھی ونج۔^۸ این کیتے میں ٹہاڈی منت کریندا ہاں کہ اوندے بارے وچ محبت دا فتویٰ ڈیو۔^۹ کیونکہ میں این کیتے وی لکھا ہائی کہ ٹہاکؤ آزماواں کہ ساریاں گالہیں اچ فرمانبردار ہو یا نئیں۔^{۱۰} جئیں کوں ٹساں کجھ معاف کریندے ہو اوں کوں میں وی معاف کریندا ہاں کیونکہ جو کجھ میں معاف کیتے اگر میکؤ معاف کرن دی ضرورت ہائی تاں اوہ میں ٹہاڈی خاطر مسیح دے حضور معاف کیتے۔^{۱۱} تاں جو شیطان دا ساڈے داؤ نہ چلے کیونکہ اساں اوندے حیلے بازیاں تھوں واقف ہاں۔^{۱۲} لہے جڈاں میں مسیح دی خوشخبری ڈیون کوں ٹروآس اچ آیا حامی تے خداوندہ میڈے کیتے ہوا کھول ڈتے۔^{۱۳} پر جیڑے ویلے میکؤ اپنا بھرا ططس اُنہاں نہ ملے تاں میں بہ چین تھی گیاں لہے اُنہاں کوں خدا حافظ آکھ کے مکڈنیہ لگا گیاں۔^{۱۴} پر خدا دا شکر! جیڑا مسیح وچ ساکؤ قیدی بنا کے ساڈے لگے لگے چلدے لہے اپنے علم دی کوشبو ساڈے وسیلے دے نال ہر جلتے پھیلاندے۔^{۱۵} کیونکہ اساں خدا دے نیڑے نجات پاؤن لہے تہلاک تھیون لہے ڈوحاں کیتے مسیح دی خوشبو ہئیں۔^{۱۶} کجھ دے لئی مرن آلیاں کیتے موت دی بولتے کجھ دے لئی جیون کیتے حیاتی دی بولتے لہے کون اُنہاں گالہیں دے لائق؟۔^{۱۷} کیونکہ اساں اُنہاں بہوں بندیاں دی طرح نئیں جیڑے خدا دے کلام اچ ملاوٹ کریندے بلکہ دل دی صفائی نال لہے خدا دی طرفوں خدا کؤ حاضر جان کے مسیح وچ بولیندے ہئیں۔

¹۔ کیا اسان ولا اے ڈسیندے ہئیں کہ اسان بہوں نیک ہئیں؟ یا کیا ساکو ڈوجھ بندیاں دی طرح چنباں کوں ئساں سفارشی پتر ڈیوں یا ایہو جہ پتر لکھواون دی ضرورت تھیندی۔² ساڈا جیہڑا پتر ساڈے دلائے لکھا کھڑے اوہ ئساں پیوے اوں کوں سارے بندے جان دے تہ پڑھدے۔³ ظاہرے جو ئساں مسیح دا اوہ پتر ہو جیہڑا اسان خادماں دے طورے لکھ۔ سیاہی نال نئیں بلکہ زندہ خدا دے روح نال۔ پتھر دی تختیاں تہ نئیں بلکہ گوشت دی یعنی دل دی تختیاں۔⁴ اسان مسیح دے پاروں ایہو جیا ہی بھروسہ رکھیندے ہئیں۔⁵ ایہ نئیں کہ اسان آپ خود این لائق ہئیں کہ اپنی طرفوں کجھ وی خیال کروں بلکہ ساڈی قابلیت خدا دی طرفوں۔⁶ اوں جیہڑی ساکو نویں عہد دے خادم ہوں دے لائق بنلے۔ لفظاں دے خادم نئیں بلکہ روح دے کیوں جو لفظ مار سٹیندین پر رُوح زندہ کریندی۔⁷ لہ جڈاں موت دا اوہ عہد جیندے الفاظ پتھراں تہ کھدے ہون ایہو جیا جلال والا تھیا کہ بنی اسرائیل موسیٰ دے مہ اوں جلال دے پاروں جیہڑا اوں دے مہ پائی غور نال نظر نہ پا سگے حالانکہ اوہ گھٹدا ویندا پائی۔⁸ رُوح دا عہد تان ضرور ہی جلال آلا ہوسی۔⁹ کیونکہ جیہڑے ویلہ مجرم ٹھہراون آلا عہد جلال آلا پائی تہ راستبازی دا عہد تان ضرور ای جلال آلا ہوسی۔¹⁰ بلکہ این صورت اچ اوہ جلال آلا این بہوں جلال دے پاروں۔ جلال ٹھہرے۔¹¹ کیونکہ جڈاں مٹ وئجن آلی شہ جلال آلی پائی تان باقی راہوں آلی شہ تان ضرور ای جلال آلی ہوسی۔¹² وَل اسان ایہو جئی اُمید کر کے وڈی دلیری دے نال بولیندے ہئیں۔¹³ لہ موسیٰ دی طرح نئیں ہئیں جئیں تہ اپنے مہ پرہ سہ تان جو بنی اسرائیل اوں مٹن آلی شہ دے انجام کو نہ ڈیکھ سگن۔¹⁴ پر اوہ اپنے خیالات تہ آڑ گئیں کیونکہ آج تائیں پُرنہ عہد نامہ کو پڑھدیاں ویلہ اُنہاں دے دلائے اوو پرہ پیا رابندے لہ اوہ مسیح وچ اُٹھ ویندے۔¹⁵ پر آج تائیں جڈاں کڈائیں موسیٰ دی کتاب پڑھی ویندی اے تان اُنہاں دے دلائے پرہ پیا رابندے۔¹⁶ لیکن جڈاں کڈائیں اُنہاں دا دل خداوند دی طرف پھرسی تان اوہ پرہ اُٹھ ویسی۔¹⁷ خداوند رُوح لہ جتھاں کتھائیں خداوند دا رُوح اُنہاں آزادی۔¹⁸ پر جڈاں اسان سارے مہاں تھوں پرہ لہ ویسی تان خداوند دا جلال ایہوں ظاہر تھیں جیویں شیش اچ تان اوں خداوند دے وسیلہ نال جیہڑا رُوح اسان اوندی جلالی صورت اچ بدلے ویندے ہئیں۔

۱- وٽ جيئڙو ويل ساڙي ايو جيا رحم تههه ساڪون اے خدمت ملي تان اساں ٻمت نئين ٻارڊے۔ ۲- بلڪ اساں شرم ڏيں لکياں ٻويا گالهيں ڪو جهوڙو تههه مڪاري دي چال نئين وے چلڊے۔ نه اي خدا دے ڪلام اچ ملاوٽ ڪريندے پئیں بلڪ سچائي ڪو ظاهر ڪرڪ خدا دے ڙوبرو ٻرڪ بندے دے دل اچ نيڪي بڻھاندے پئیں۔ ۳- تههه اڪر ساڙي خوشخبري تههه پرڊه پيلے تان ٻلاڪ تهههون آلياں دے ڪيتھي پيلے۔ ۴- يعني اُنھاں ايمانان دے ڪيتھ جنباں دياں عقلاں ڪو ايس جيان دے خدا نه اندھا ڪر تههه تان جو مسيح جيئڙا خدا دي صورت تههه اوڻ دے جلال دي خوشخبري اُنھاں تههه نال پووے۔ ۵- ڪيون جو اساں اپني نئين بلڪ مسيح يسوع دي مُنادي ڪريندے پئیں ڪ اوھ خداوندي تههه ايه حق اچ آھ پئیں ڪ اساں يسوع دي خاطر ٻاڙے نوڪر پئیں۔ ۶- ايس ڪيتھ ڪ خدا ٻي تههه جئیں نه فرم تههه ڪ اندھارے وچون نور چمڪ تههه اوو ساڙے ڍلاں وچ چمڪ تههه تان جو خدا دے جلال دي پڇهان دا نور يسوع مسيح دے مُند تههه ظاهر تهههيو۔ ۷- پرساڙے ڪول ايه خزانه مٿي دے بهانڊياں وچ پيا لاته تان جو اے حد تهههون زياده قدرت ساڙي طرفون نئين بلڪ خدا دي طرفون معلوم تهههيو۔ ۸- اساں ٻر طرفون مصيبت تان چيندے پئیں پر بهيس نئين تهههيندے۔ حيران تان تهههيندے پئیں پر نا اُميد نئين تهههيندے۔ ۹- ست تههه تان ويندے پئیں پر ڪلے نئين جهوڙے ويندے۔ ڏهه تههه تان ويندے پئیں پر ٻلاڪ نئين تهههيندے۔ ۱۰- اساں ٻر ويل اساں ايه بدن اچ يسوع دي موت گھن ڪ بهردے پئیں تان جو يسوع دي حياتي وي ساڙے ختم تهههون تههه بدن اچون ظاهر تهههيو۔ ۱۱- ڪيونڪ اساں جيوندے جي يسوع دي خاطر ٻرويل موت دے حوله ڪيتھ ويندے پئیں تاڪ يسوع دي حياتي وي ساڙے ختم تهههون تههه بدن اچون ظاهر تهههيو۔ ۱۲- پس موت تان ساڙے وچ اثر ڪريندے تههه حياتي اُساں وچ۔ ۱۳- تههه چونڪ ساڙے وچ اوو ايمان دي روچ جيندے بارے وچ لکھا لاته ڪ ميں ايمان گھن آيا تههه ايس ڪيتھ بولے۔ پس اساں وي ايمان گھن تههه پئیں تههه ايس ڪيتھي بوليندے پئیں۔ ۱۴- ڪيونڪ اساں جان دے پئیں ڪ جئیں نه خداوند يسوع ڪو زنده ڪيتھ اوھ ساڪو وي يسوع دے نال شامل جان ڪ زنده ڪريسي تههه ٻاڙے نال ايه سامنه حاضر ڪريسي۔ ۱۵- ايس ڪيتھ سارياں شئياں تههه ٻاڙے ڪيتھ تان جو ٻيون سارے بندياں دے پارون فصل زياده تههه ڪ خدا دے جلال ڪيتھ شڪرگزاري وي ودهه۔ ۱۶- ايس ڪيتھ اساں ٻمت نئين وے ٻارڊے بلڪ ساڙي نظر آون آلي انسانيت ختم تهههيندي ويندي وے ساڙي اندروني انسانيت روز بروز نويس تهههيندي ويندي۔ ۱۷- ڪيون جو ساڙي ٻلڪي جئي مصيبت جيئڙي ٻڪ دم ختم تههه ويسا ساڙے ڪيتھ ٻيون بهاري تهههيميش دا جلال پيدا ڪيتي ويندي۔ ۱۸- جيں حال اچ اساں ڏتهي ٻوئياں شئياں تههه نئين بلڪ نه ڏتهي ٻوئياں شئياں پنه ڏيده پئیں ڪيونڪ ڏتهي ٻوئياں شئياں تهههوڙے ڍناں دياں ٻن پر نه ڏتهياں ٻوئياں شئياں هميشه ڪيتھن۔

۱- کیونکہ اسان جان دےئیں کہ جڏاں ساڏا خيم دا بنيا پويا گهر جيئڙا زمين تي اوھ ڏھ ويسی تان ساکون خدا دی طرفون آسمان تي هڪ ايو جيا گهر ملسی جيئڙي تھ نال بنی پوئی نئیں بلڪ ابدی۔ ۲- چنانچہ اسان این ویلہ ڏکھ چيندے پئہاں لَہ آسمانی گهر کڙ پا گھنن دی وڌی آرزو رکھيندےئیں۔ ۳- اگر اسان اؤن کون پا گھن سون تان تنگ نہ رھيسون۔ ۴- کیون جو اسان این خيم دے وچ رھندے پوياں دھ پئہ پاں لَہ ڏکھ چيندے پئہاں کیون جو اسان ای ختم تھيون لَہ کپڙے لہاونا نئیں چاندے بلڪ این دے لَہ آسمانی گهر دے کپڙے پاونا چاندے پاں تان جو اوھ ختم تھيون آلي غرق تھی ونج۔ ۵- لَہ جئیں ساکون این مقصد کیت تيار کیت اوھ خدای لَہ اؤن ساکو رُوح بیعانہ اچ ڏے۔ ۶- ہر ویلہ ساڏی خاطر جمع رھندی لَہ اسان اے جان دےئیں کہ جڏاں تائیں اسان این بدن دے وطن اچ پئیں خداوند دے پاں تھون نکل کھڙےئیں۔ ۷- کیون جو اسان ایمان تہ چلدےئیں نال کہ اکھیاں دے ڏیکھن نال۔ ۸- ساڏی خاطر جمع رھندی لَہ ساکون بدن دے ملڪ اچون الگ تھی کے خداوند دے ملڪ اچ رھنا ڏھیر پسندی۔ ۹- این کیت اسان ہمت رکھيندےئیں جو اسان ملڪ اچ پوؤں یا ملڪ تھون باہر اُن کڙ خوش کروں۔ ۱۰- کیون جو ضروری بئی کہ مسیح دے تخت عدالت دے سامنہ ونج کے اسان ساریاں دا حال ظاہر کیتا ونج تان جو ہر بندہ اپنہ اُنہاں کماں دا بدلہ پاوے جيئڙے اؤن بدن دے وسیلہ کیتہن۔ بھابھیں جنگ پوؤں بھابھیں گندے۔ ۱۱- پس اسان خدا دے خوف کڙ جان کے بندیاں کڙ سمجھاندےئیں لَہ خدائے ساڏا حال ظاہرے ول میکڙ اُمید کے ٿاڏے دلا تہ وی ظاہر تھیا ہوسی۔ ۱۲- اسان ول وی اپنی نیک نامی تہاڏے نئیں جتان دے تھون اسان اپنہ پارون تہاکون فخر کرن دا موقع ڏيندےئیں تان جو اُنہاں کڙ جواب ڏے سگو جيئڙے ظاہری طور تہ فخر کریندے پئیں لَہ باطن اچ نئیں۔ ۱۳- اگر اسان بہ خود پئیں تان خدا دے کیتہ پئیں لَہ اگر ہوش اچ پئیں تان ٿاڏے کیت۔ ۱۴- کیون جو مسیح دی محبت ساکون مجبور کریندی اے این کیت اسان اے سمجھدےئیں کہ جڏاں ہک ساریاں کیت مَر گئے تان سارے مَر گئے۔ ۱۵- لَہ اوھ این کتہ ساریاں کیت مَرے کہ جيئڙے جیوندے پئیں اوھ لگ تھون اپنہ کیت تان جیون بلڪ اوندے کیت جيئڙا اُنہاں کیت مَرے لَہ ول زندہ تھی گئے۔ ۱۶- پس اسان ہن کئیں کڙ وی جسم دی حیثیت نال نال سنجھانسوں۔ پاں اگرچہ مسیح کڙ وی جسم دی حیثیت نال جان دے پاس ہر ہن تھون نال جانسون۔ ۱۷- این کیت اگر کڙئی مسیح وچے تان اوھ نویں مخلوق۔ پرانیان شئیان ویندی رہ گئیں۔ ڏیکھو اوھ نویاں تھی گئیں۔ ۱۸- لَہ ساریاں شئیان خدا دی طرفون پئیں جئیں مسیح دے وسیلہ اپنہ نال ساڏا میل ملاپ کر گدے لَہ میل ملاپ دی خدمت ساڏے نہ لئی۔ ۱۹- مطلب اے کہ خدائے مسیح وچ تھی کے اپنہ نال ڏنیا دا میل ملاپ کر گدے لَہ اُنہاں دے گناہاں کڙ اُنہاں دے نہ نال لَہ اؤن دے میل ملاپ دا سنیہا ساڏے نہ لا ڏے۔ ۲۰- پس اسان مسیح دے پیامبر پاں۔ جیویں خدا ساڏی رائیں منت کریندے۔ اسان مسیح دی طرفون منت کریندےئیں کہ خدا دے نال میل ملاپ کر گھنوں۔ ۲۱- جینکون گناہ دا پتا نال پائی اؤن کڙ اؤن ساڏے کیت گناہ ٿھیرلے تان جو اسان اؤندے وچ تھی کے خدا دی راستبازی تھی ونجون۔

^۱۔ وُل اسان جیہڑے اوندے نال کم اِچ شامل ہئیں اے وی منت کریندے ہئیں کہ خدا دا فضل جیہڑا تہاڈے تھے اوہ فضول نال راہون ڈیو۔^۲ کیونکہ اوں نے فرملہ کہ میں قبولیت دے ویلے تہیڈی سُن گدی لے چھٹکارے دے ڈیں تہیڈی مدد کیتی۔ ڈیکھو اے قبولیت دا ویلہ۔ ڈیکھو اے چھٹکارے دا ڈیہ۔^۳ اسان کنیں گل وچ تہڈا کھاون دا موقع نئیں سے ڈیندے تان جو ساڈی خدمتہ کوئی حرف نہ آوے۔^۴ بلکہ خدا دے خادماں دی طرح ہر گال ے تھوں اپنی خوبی ظاہر کریندے ہئیں۔ وڈے صبر نال۔ مصیبت نال۔ ضرورت نال۔ تنگی نال۔^۵ کوڑے کھاون نال۔ قید تھیون نال۔ رولہ رییاں نال۔ محنت کرن نال۔ جاگن نال۔ بھوکھ راہون نال۔^۶ پاکی نال۔ علم نال۔ برداشت کرن نال۔ مہربانی نال۔ روح القدس نال۔ سچی محبت نال۔^۷ سچائی دے کلام نال۔ خدا دی قدرت نال۔ راستبازی دے ہتھیاراں دے پاروں جیہڑے سچ کھیون۔^۸ عزت تہ عزتی دے وسیلہ نال۔ بدنامی تہ نیک نامی دے وسیلہ نال جیویں گمراہ کرن لے معلوم تھیندین وُل وی سچن۔^۹ گمناماں وانگوں ہئیں تان وی مشہور ہاسے۔ موہیویاں دی مانند ہئیں وُل وی جیوندے ہئیں۔ مار کھاون والیاں دی طرح ہئیں پر جان تھوں مارے نئیں سے ویندے۔^{۱۰} اؤں وے ہئیں جیویں ڈوکھی ہوندین وُل وی خوش رہندے ہاں۔ محتاجاں دی طرح ہئیں پر ڈوجیاں کوں امیر کر ڈیندے ہئیں۔ ناداراں دی طرح ہئیں پر تان وی سارا کجھ ساڈے کولہ۔^{۱۱} اے کرتھیو! اسان تہاڈے نال کھل کے گاہیں کیتین لے ساڈا دِل تہاڈی طرفوں کھلا تھی گئے۔^{۱۲} ساڈے دلاں وچ تہاڈے کیتہ تنگی کتہ نئیں پر تہاڈے دِلاں وچ تنگی۔^{۱۳} پس میں پُتر جان کے تہاکو آدھا ہاں کہ تہاں وی اؤں دے بدلہ وچ کھل دِل ولہ تھی ونجو۔^{۱۴} بے ایماناں دے نال ڈنگی پنجالی وچ نہ پھسو کیونکہ راستبازی تہ دینی وچ کیا میل جولہ؟ یا سچھلتے اندھارے وچ کیا سانجھہ۔^{۱۵} مسیح کوں بلیعال دے نال کیا واسطہ؟ یا ایماندار دا بے ایمان دے نال کیا واسطہ؟۔^{۱۶} لے خدا دے گھر کوں بتان دے نال کیا تعلقہ؟ کیونکہ اسان زندہ خدا دا گھر ہئیں۔ چنانچہ خدا نے فرملہ کہ میں اُنہاں وچ رہیساں تہ اُنہاں وچ تہاں پھرسان لے میں اُنہاں دا خدا ہوساں لے اوہ میڈی اُمت ہوسن۔^{۱۷} ایں کیتہ خداوند نے فرملہ کہ اُنہاں وچوں نکل کے الگ تھی ونجولے پلید شتیاں کوں تہ نہ لاؤ تان میں تہاکو قبول کر گھنساں۔^{۱۸} لے میں تہاڈا پیو تھیساں لے تہاں میڈے پُتر دھیاں ہوسو۔ اے خداوند قادر مطلق دا قولہ۔

¹۔ پس اے عزیزو! چونکہ ساڈے نال ایہو جئے وعدے کیتے گئین آؤ اساں اپنے آپ کو ہر طرح دی جسمانی روحانی گندگی تھوں پاک کروں تے خدا دے خوف دے نال پاکی کو کمال تک پہنچاؤں۔² ساکو اپنے دل وچ جا ڈیولہ۔ اساں کئیں دے نال بہ انصافی نئیں کیتی۔ کئیں کو نئیں وگاڑے۔ کئیں نال دغا نئیں کیتی۔³ میں تہاکو مجرم ٹھہراون کیتے اے نئیں آدھا کیوں جو پہلے ای تہاکو آکھ چکا ہاں کہ تسان ساڈے دلاں اچ ایویں وس گئے او کہ اساں تسان ہک نال مرسوئے جیسوں۔⁴ میں تہاکوں وڈی دلیری دے نال ایہ گالیں کریندا ہاں۔ میکوں تہاڈے وڈا فخریہ۔ میکو پوری تسلی تھی گئی۔ جیہڑیاں وی مصیبتاں ساڈے آئیں اُنہاں ساریاں وچوں میڈا دل خوشی نال بھریا رہندے۔⁵ کیونکہ جیہڑے ویلے اساں مکدنیہ وچ تے اوں ویلے وی ساڈے جسم کو سکون نہائی بلکہ پاسوں ڈکھاں وچ پھسے رہے آں۔ باہر لڑائیاں ہن۔ اندر خوف ہائی۔⁶ تان وی لاچاراں کو تسلی ڈیوں تے یعنی خدا نے ططس دے آون نال ساکو تسلی بخشی۔⁷ تے نہ صرف اوندے آون نال بلکہ اوں دی اوں تسلی دے نال وی جیہڑی اوں کوں تہاڈی طرفوں تھئی تے اوں تہاڈا شوق۔ تہاڈا غم تے تہاڈا جوش جیہڑا میڈے پاروں ہائی ساکوں سنن تے جیندے نال میکوں بہوں خوشی تھئی۔⁸ گل ایویں کہ میں تہاکوں اپنے پتر نال ڈکھی کیتے پر اوندے کولوں پچھتاںدا نئیں۔ اے کہ میں پہلے پچھتاںدا ہامی چنانچہ ڈیدھا ہاں کہ اوں پتر کولوں تہاکو ڈکھ تھئے۔ پر تھوڑے ای عرصہ تک رہے۔⁹ ہن میں ایں کیتے خوش نئیں ہاں کہ تہاکو ڈکھ تھئے بلکہ ایں کیتے کہ تہاڈے ڈکھ دا انجام توبہ تھئے کیوں جو تہاڈا ڈکھ خدا پرستی دا ہائی تان جو تہاکو ساڈی طرفوں کئیں طرح دا نقصان نہ تھیوے۔¹⁰ کیوں جو خدا پرستی دا غم ایہو جئی توبہ پیدا کریندے جیندا انجام نجات تے اوں دے تھوں پچھتاوانا نئیں ہوندا پر دنیا دا غم موت پیدا کریندے۔¹¹ ہن ڈیکھو ایں گال تے کہ تسان خدا پرستی دے طور تے ڈکھی تھئے تہاڈے وچ کیوں اتنی سرگرمی تے ہانے غصے خوف تے شوق تے جوش تے انتقام پیدا کیتے! تسان وہر طرح نال ثابت کر ڈکھلے ایں کم تھوں آزاد ہو۔¹² ول میں تہاکوں لکھا ہائی پر نہ اوندھ باجوں لکھ جئیں تے انصافی کیتی تے نہ اوندھ باجوں جئیں دے تے انصافی تھئی بلکہ ایں کیتے کہ تہاڈی سرگرمی جیہڑی ساڈے کیتے خدا دے حضور تہاڈے ظاہر تھی وئے۔¹³ ایں کیتے ساکو تسلی تھئی ہے۔ تے ساڈی ایں تسلی وچوں ساکو ططس دی خوشی دے پاروں بہوں زیادہ خوشی تھئی کیوں جو تسان ساریاں دے پاروں اوندی روح ول تازہ تھی گئی۔¹⁴ تے اگر میں اوندھ سامنے تہاڈے بارے کجھ فخر کیتے تان شرمسار نہ تھیا بلکہ جیویں اساں ساریاں گالیں تہاکوں سچائی نال ڈسیاں ہن اوں ویں ہی جیہڑا فخر اساں ططس دے سامنے کیتے اوہ وی سچ نکلیے۔¹⁵ تے جیہڑے ویلے اوں کوں کوں تہاڈے ساریاں دی فرمانبرداری یاد آندی ہے کہ تسان کیوں ڈردے کمیندے اوں کوں ملہاسے تان اوندھی دلی محبت بہوں زیادہ تھیندی ویندی ہے۔¹⁶ میں خوش ہاں کہ ہر گال اچ تہاڈی طرفوں میکوں تسلی ملی ہے۔

^۱۔ہن اے بھراؤ! اسان تہاکو خدا دے اوں فضل دی خبر ڈیندےہیں جیڑا مکڈنیہ دی کلیسیات تھیہ۔^۲۔کہ مصیبت دی وڈی آزمائش اچ اُنہاں دی وڈی خوشیت سخت غریبی اُنہاں دی سخاوت کُو حد تھوں زیادہ غریب کر ڈیہ۔^۳۔لے میں گواہی ڈیندا ہاں کہ اُنہاں نے اپنی طاقت دے موافق بلکہ اپنی طاقت تھوں وی زیادہ اپنی خوشی نال ڈیہ۔^۴۔لے ایں خیرات مقدساں دی خدمت دی شراکت دے پاروں ساکوں وڈی منت دے نال درخواست کیتی۔^۵۔لے ساڈی اُمید دے موافق ای نہیں ڈیہ بلکہ اپنے کُو پہلہ خداوند دے لے ول خدا دی مرضی دے حولہ کیت۔^۶۔ ایں کیت اسان ططس کُو نصیحت کیتی ہائی کہ جیویں اوں نے پہلہ شروع کیتا ہائی اوں وے ای تساں اچ ایں خیرات دے کم کُو پورا وی کریں۔^۷۔ پس جیویں تساں ہر گال اچ ایمان کلامت علمت پوری سرگرمی لے اوں محبت اچ جیڑی ساڈے نال رکھندے۔و وڈھ دے ونجو۔^۸۔ میں حکم دے طورے نئیں آدھا بلکہ ایں کیت کہ ڈوجھیاں دی سرگرمی تھوں تہاڈی محبت دی سچائی کُو آزماؤں۔^۹۔ کیوں جو تساں ساڈے خداوند یسوع مسیح دے فضل کُو جان دے پوے کہ اوہ اگرچہ امیر ہائی پر پر تہاڈی کیت غریب بن گئے تان جو تساں اوں دی غریبی دے پاروں امیر بن ونجو۔^{۱۰}۔ لے میں ایں گل وچ اپنی صلاح ڈیندا ہاں کیوں جو اے تہاڈے کیت بہوں چنگی ہے ایں کیت کہ تساں پچھلے سال تھوں نہ صرف ایں کم اچ بلکہ ایں ارادے کرن اچ وی اول ہاؤے۔^{۱۱}۔ہن اوں کم کُو پورا وی کرو تاکہ جیویں تساں ارادہ کرن اچ تیار ہاؤے اوں ے ای حیثیت دے موافق پورا وی کرو۔^{۱۲}۔کیوں جو اگر نیت پوے تان خیرات وی اوں دے موافق مقبول تھیں جو کجھ بندے دے کولے نہ اوندے موافق جو کجھ اوندے کول نہیں۔^{۱۳}۔ اے نئیں جو بے بندیاں کُو آرام ملتے تہاکو تکلیف تھیوے۔^{۱۴}۔ بلکہ برابری دے طورے ایں ویلے تہاڈی دولت نال اُنہاں دا گھاتا پورا تھیوے تان جو اُنہاں دی دولت دے نال تہاڈا گھاتا وی پورا تھیوے لے ایں طرح برابری تھی ونج۔^{۱۵}۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ جنیں بہوں جمع کیتے اوندے کجھ وی ڈھیر نہ نکلے لے جنیں گھٹ جمع کیتے اوندے کجھ وی گھٹ نہ نکلے۔^{۱۶}۔ خدا دا شکر جیڑا ططس دے دل وچ تہاڈے کیتے اوہو جئی سرگرمی پیدا کریں۔^{۱۷}۔ کیوں جو اوں نے ساڈی نصیحت کُو من گدے بلکہ بڑا سرگرم تھی کے اپنی خوشی دے نال تہاڈے پاسے تہاڈے۔^{۱۸}۔ لے اسان اوندے نال اوندے بھرا کُو بھیجے جیندی تعریف خوشخبری دے پاروں ساری کلیساواں وچ تھیندے۔^{۱۹}۔ لے صرف ایہو نہیں بلکہ اوہ کلیساواں دی طرفوں ایں خیرات دے بارے وچ ساڈا سفری ساتھی مقرر تھیوے لے اسان اے خدمت ایں کیت کریں۔ہیں جو خداوند دا جلال لے ساڈا شوق ظاہر تھیوے۔^{۲۰}۔ لے اسان بچدے راہندےہاں کہ جیڑی وڈی خیرات دے بارے وچ خدمت کریں۔ہیں اوندے پاروں کُوئی ساڈے انگلی نہ چاؤے۔^{۲۱}۔ کیوں جو اسان ایہو جئی شہیاں دی سوچ وچار کریں۔ہیں جیڑیاں نہ صرف خداوند دے نیڑے چنگیاں ہن بلکہ بندیاں دے نیڑے وی۔^{۲۲}۔ لے اسان اُنہاں دے نال اپنے اوں بھرا کُو گھلے جنیں کُو اسان بہوں ساری گالہیں وچ بہوں واری آزماکے سرگرم پلے پر چونکہ اوں کُو تہاڈے بڑا بھروسہ ایں کیت ہن بہوں زیادہ سرگرمے۔^{۲۳}۔ اگر کُوئی ططس دے پاروں پچھ تان اوہ میڈا ساتھی لے تہاڈے کیت میڈے نال خدمت کرن آلیے۔ اگر ساڈے بھراواں دے بارے پچھا ونج تان اوہ کلیساواں کُو پیغام پچاون لے مسیح دا جلال۔^{۲۴}۔ ول ساڈی محبت ساڈا اوہ فخر جیڑا تہاڈے کلیساواں دے سامنے اُنہاں تہاڈے ثابت کرو۔

¹۔ جیہڑی خدمت پاک بندیاں دے کیتے کیتی ویندیہے اونده پاروں میکوں تہاکوں لکھنا فضولہے۔²۔ کیوں جو میں تہاڈا شوق جان دا ہاں جیندے پاروں مکڈنیہ دے راہوں آلیاں لگے تہاڈے فخر کریندا ہاں کہ اخیہ دے راہوں آئے پچھلے سال تھوں تیار بن لے تہاڈی سرگرمیہ بہوں بندیاں کؤں جوش ڈیولہے۔³۔ پر میں بھراواں کؤں این کیتے گھلے کہ اساں جیہڑا فخر این بارے وچ تہاڈے کریندے پئیںہ بنیاد نہ ٹھہرے بلکہ تسناں میڈے آکھن دے موافق تیار راہو۔⁴۔ ایویں نہ تھیوے کہ اگر مکڈنیہ دے راہوں آئے میڈے نال آؤن لے تہاکؤ تیار نہ پاؤن تاں اساں (اے نئیں آدھ کہ تسناں) اؤں بھروسہ دے پاروں شرمسار نہ تھیوؤں۔⁵۔ این کیتے میں بھراواں دی منت کرنا ضروری سمجھدا ہاں کہ اوہ پہلے تھوں تہاڈے کول ونج کے تہاڈی وعدہ کیتی ہوئی بخشش کؤں پہلے تیار کر رکھن نہ کہ زبردستی دے طورے۔⁶۔ وٹ گال ایویںہ بئی جیہڑا گھٹ واپندے اوہ گھٹ کٹیںسی لے جیہڑا ڈھیر واپندے اوہ ڈھیر کٹیںسی۔⁷۔ جیویں پر پکنے اپنے دل اچ ارادہ کیتے اوہ اوں وے ای ڈیوے نال کہ لاچاری نال کیونکہ خدا خوشی دے نال ڈیون آئے کؤ عزیز رکھیندے۔⁸۔ لے خدا تہاڈے ہر طرح دا فضل ڈھیر سارا کر سگدے تاں جو تہاکؤ ہمیشہر شہ ڈھیر ساری ملا کرے لے ہر نیک کم کیتے تہاڈے کول بہوں کجھ ہر ویلے راہوے۔⁹۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ اؤں نہ کھینڈا لے۔ اؤں نہ محتاجاں کؤ ڈٹلے۔ اؤں دی راستبازی اخیر تائیں باقی راہی۔¹⁰۔ جیہڑا واپون آئے کؤ بیچتے کھاؤن آئے کؤ ٹکر ڈیسی لے وچ ترقی وی ڈیسی لے تہاڈی راستبازی دے پھلاں کؤ ودھاسی۔¹¹۔ لے تسناں ہر شہ ڈھیر ساری گھن کے ہر طرح دی خیرات کریسو جیہڑی ساڈے وسیلے نال شکرگزاری دا باعث تھیندیہے۔¹²۔ کیونکہ این خدمت کرن دے نال ناں صرف ایمانداراں دیاں ضرورتاں پوریاں تھیندن بلکہ بہوں بندیاں دی طرفوں خدا دی بڑی شکرگزاری تھیندیہے۔¹³۔ این کیتے کہ جیہڑی نیت این خدمت تھوں ثابت تھئیہے اؤں دے پاروں اوہ خدا دی تمجید کریندے کہ تسناں مسیح دی خوشخبری دا اقرار کر کے اؤں دے تابعرداری نال عمل کریندے اوتے اونہاں دی تے سارے بندیاں دی مدد کرن اچ خیرات کریندے۔¹⁴۔ لے اوہ تہاڈے کیتے دعا کریندے ہن لے تہاکؤ ملن دا شوق رکھیندے ہن این کیتے کہ تہاڈے خدا دا وڈا فضلہے۔¹⁵۔ شکر خدا دا اؤں دی اؤں مہربانی تے جیہڑی بیان کرن تھوں باہرہے۔

¹۔ میں پولس جیڑا تہاڈے سامنے مجبوریت کنڈ پچھ تہاڈے دلیر ہاں مسیح دا جلمتہ نرمی یاد ڈیواکے آپ تہاڈے لگ التماس کریندا ہاں۔
²۔ بلکہ منت کریندا ہاں کہ میکو ونج کے اوں بہادری دے نال دلیر نہ تھیونا پوئے جیندے نال میں کجھ بندیاں تہ دلیر تھیون دی نیت رکھیندا ہاں جیڑے ساکڑا یوں سمجھدین کہ اساں جسم دے مطابق زندگی گزربندے پئےئیں۔³۔ کیوں جو اساں جسم دے مطابق حیاتی گزربندے پئےئیں پر جسم دے طورے لڑدے نہیں۔⁴۔ این کیتہ کہ ساڈی لڑائی دے تہیار جسمانی نہیں بلکہ خدا دے نیڑے قلعان کؤ ڈھا ڈیون دے قابل ہن۔⁵۔ ہر اچی شے ڈھا ڈیندےئیں جیڑی خدا کؤ جان دے خلاف کھڑی تھی ونج لےہر یک خیال کؤ قید کرکے مسیح دا فرمانبردار بنا ڈیندےئیں۔⁶۔ لے اساں تیار نہیں کہ جڈاں تہاڈی فرمانبرداری پوری تھی ونج تان ہر طرح دی نافرمانی دا بدلہ گھنوں۔⁷۔ تسان تان اُنہاں شئیان کؤ ڈبھ او جیڑیاں اکھیاں دے سامنے۔ اگر کئیں کؤ اپنے لے اے بھروسہ کہ اوہ مسیح دلیہ تان اپنے دل اچ لے وی سوچ گھن کہ جیویں اوہ مسیح دلیہ اوں ویں این اساں وی نہیں۔⁸۔ کیوں جو اگر میں این اختیار کجھ زیادہ فخر وی کراں جیڑا خداوند نے تہاڈے بناون کؤ ڈلے نال کہ وگاڑن کیتہ تان میں شرمسار نہ تھیساں۔⁹۔ ایہ میں این کیتہ آدھا ہاں کہ پتران دے نال تہاکو ڈراون آلا ناں تھیراں۔¹⁰۔ کیونکہ آدھن کہ اوں دے پتر تان ضرور تاثیر کرن لے زبردست ہن پر جڈاں آپ کول ہوندے تان ماڑا جیہ معلوم تھیندے لے اوندی تقریر بے عزتی آلی۔¹¹۔ پس ایویں آکھن آلا سمجھ ونج کہ جیویں کنڈ پیچھوں پتران اچ ساڈا کلام ایہ اوویں ہی موجودگی دے ویلہ ساڈا کلام وی ہوسی۔¹²۔ کیوں جو ساڈی ایہ جرات نہیں کہ اپنے آپ کؤ اُنہاں تھوڑے بندیاں دے وچ گنوں یا اُنہاں دے نال کجھ تعلق داری کڈھوں جیڑے اپنی نیک نامی جتانہن پر اوہ خود اپنے آپ کؤ آپس اچ تول کے لے اپنے آپ کؤ یک ڈوجھ نال تعلق داری کڈھ کے بیوقوف تھیردن۔¹³۔ پر اساں اندازے تھوں زیادہ فخر نہ کریسوں بلکہ اوں جا دے اندازہ دے موافق جیڑا خدائے ساڈے کیتہ مقرر کیتا ہے۔ جیندے وچ ئساں وی آگے پوئے۔¹⁴۔ کیوں جو اساں اپنے آپ کؤ حد تھوں زیادہ نہیں ودھاندے جیویں کہ تہاڈے تائیں نہ پہنچن دی صورت اچ تھیندے بلکہ اساں مسیح دی خوشخبری ڈیندے پئے تہاڈے تائیں پہنچ گئے ہاسے۔¹⁵۔ لے اساں اندازے کولوں زیادہ یعنی ڈوجہیاں دی محنتاں تہ فخر نہیں کریندے پر اُمید رکھیندے ہیں کہ جڈاں تہاڈے ایمان اچ ترقی تھیوے تان اساں تہاڈے پاروں اپنی جا دے موافق زیادہ ودھ ونجوں۔¹⁶۔ تاکہ تہاڈی سرحد تھوں پرے خوشخبری پہنچا ڈیوؤں نہ کہ غیر دے علاقہ اچ بنی بنائی شئیان تہ فخر کروں۔¹⁷۔ غرض جیڑا فخر کرے او خداوند تہ فخر کرے۔¹⁸۔ کیونکہ جیڑا اپنی نیک نامی جتانہن او مقبول نہیں بلکہ جئیں کؤں خداوند نیک نام تھیراندے او مقبول ہے۔

¹ کاش کہ ٹساں میڈی یکی جئی بیوقوفی برداشت کر سگدے! ہاں ٹساں میڈی برداشت کریندے تان ہو۔^۲ میکؤ تہاڈی خاطر خدا جئی غیرتہ کیونکہ میں ہک ای پتہ دے نال تہاڈی نسبت کیتی ہائی تان جو تہاکؤ پاک دامن کنواری دی مانند مسیح دے کول حاضر کران۔^۳ پر میں ڈردا ہاں۔ کتھائیں ایویں نہ تھیوے جیویں سہنے اپنی مکاری دے نال حوا کؤ ورغلا یا ہائی اوویں ای تہاڈے خیالات وی اوں خلوصتہ پاک دامنی تھوں پٹ ونجن جیڑی مسیح دے نال ہوونی چاہیدی۔^۴ کیونکہ جیڑا آندلیہ اگر اوہ کئیں ڈوجے یسوع دی مُنادی کریندلیہ جیندی اسان مُنادی نہیں کیتی یا کؤئی بئی رُوح تہاکؤ ملدیہ جو نہ ملی ہائی یا ڈوجی خوشخبری ملی جیکؤں ٹساں قبول نہ کیتا ہائی تان تہاڈا برداشت کرنا ٹھیکہ۔^۵ میں تان اپنہ آپ کؤ اُنہاں افضل رسولان تھوں کجھ گھٹ نہیں سمجھدا۔^۶ لہے اگر تقریر اچ میں بہ شعور آن تان علم دے اعتبار تھوں نہیں بلکہ اسان این کؤ پر گال اچ سارے بندیاں تہاڈی خاطر ظاہر کر ڈتہ۔^۷ کیا میڈے کولوں اے خطا تھئی ہائی جو میں تہاکوں خدا دی خوشخبری مُفت پہنچاکے اپنہ آپ کؤ نیواں کیتے تان جو ٹساں اچے تھی ونجو۔^۸ میں ڈوجھی کلیساواں کؤ لہے یعنی اُنہاں کولوں پیسے گدن تاکہ تہاڈی خدمت کران۔^۹ جیڑے ویلے میں تہاڈے کول حامی لہے منگن آلا تھی گیا ہامی تان وی میں کئیں تہاڑے بہار نہ سٹا ہائی کیونکہ بہراواں مَکڈن اچ آکے میڈی مدد کیتی ہائی لہے میں ہر ہک گال اچ تہاڈے بہار سٹن تھوں دور رہا لہے رابساں وی۔^{۱۰} مسیح دی سچائی دی قسم جیڑا میڈے وچے۔ اخیر دے علاقہ اچ کؤئی بندہ میڈے فخر کرن تھوں نہ روکیسی۔^{۱۱} کئیں کیتے؟ کیا این کیتے جو میں تہاڈے نال محبت نہیں رکھیندا؟ این کؤ خدا جان دلے۔^{۱۲} پر جو کریندا ہاں اوہو کریندا رابساں تان جو موقع لہن آلیاں کؤں موقع نہ ڈیواں بلکہ جیڑی گالتے اوہ فخر کریندے اوندھ وچوں ساڈے جہی نکلن۔^{۱۳} کیونکہ ایہو جہ بندے جھوٹے رسول لہے دغا بازی دے نال کم کرن لہن لہے اپنہ آپ کؤ مسیح دے رسولان دہم شکل بنا گھن دِن۔^{۱۴} لہے کجھ حیرانی آلی گل نہیں کیوں جو شیطان وی اپنہ آپ کؤ نورانی فرشتیاں دا ہم شکل بنا گھندے۔^{۱۵} وَل اگر اوندے خادم وی راستبازی دے خادماں دہم شکل بن ونجن تان کجھ وڈی گل کتے نہیں پر اُنہاں دا انجام اُنہاں دے کماں دے موافق تھیسے۔^{۱۶} میں وَل آدھا ہاں کہ میکوں کؤئی نہ وقوف نہ سمجھ ورنہ وقوف سمجھ کہی میکؤ قبول کرو کہ میں وی تھورا جیہا فخر کران۔^{۱۷} جو کجھ میں آدھا ہاں اوہ خداوند دے طورے نہیں بلکہ ایویں جیویں وقوفی دے نال لہے اوں جرات نال آدھا ہاں جیڑی فخر کرن نال تھیندی۔^{۱۸} جتھاں بے ہوں جسمانی طورے فخر کریندے میں وی کریساں۔^{۱۹} کیوں جو ٹساں تان عقلمند تھی کے خوشی دے نالہ وقوفی دی برداشت کریندے۔^{۲۰} جڈاں کؤئی تہاکو غلام بنا گھندے یا کھا ویندے یا پھنسا گھندے یا اپنہ آپ کؤ وڈا بنیندے یا تہاڈے مُنتہ تھپڑ مریندے تان ٹساں برداشت کر گھندے۔^{۲۱} میڈا ایہ آکھنہ عزتی دے طورے ای سہی کہ اسان کمزور ہاسے پر جیڑی گال اچ کؤئی دلیرے (حالانکہ اے آکھنہ وقوفی) میں وی دلیر ہاں۔^{۲۲} کیا اووؤ عبرانی ہن؟ میں وی ہاں۔ کیا اووؤ اسرائیلی ہن؟ میں وی ہاں۔ کیا اووؤ ابرام دی نسل تھوں ہن؟ میں وی ہاں۔^{۲۳} کیا اووؤ مسیح دے خادم ہن (میڈا ایہ آکھنا دیوانگی) میں ہوں ڈھیر ہاں۔ محتناں اچ ہوں زیادہ۔ قید اچ زیادہ۔ کوڑے کھاؤں اچوں حد تھوں زیادہ۔ ہوں ویلے میں موت دے خطریاں وچ رہا ہاں۔^{۲۴} میں پودیاں کولوں پنج واری ہک گھٹ چالھی چالھی کوڑے کھاؤں۔^{۲۵} تیہ واری بینت لگن۔ ہک واری سنگسار کیتا کیاں۔ تیہ واری جہاز ٹوٹن دی مصیبت اچ پیاں۔ ہک رات ڈیں سمندر اچ کٹ۔^{۲۶} میں کئی واری سفر اچ۔ دریاواں دے خطریاں اچ۔ ڈاکواں دے خطریاں اچ۔ اپنی قوم دے خطریاں اچ۔ پرایاں قوماں دے خطریاں اچ۔ شاہر دے خطریاں اچ۔ بیابان دے خطریاں اچ۔ شمندر دے خطریاں اچ۔ کوڑے بہراواں دے خطریاں اچ۔^{۲۷} محنت تہ مشقت اچ۔ کئی وار جاگن دی حالت اچ۔ بھکتے تربہ دے ڈکھ اچ۔ ہوں دفعہ بھوکاں اچ۔ ٹھنڈتہ تنگا وی رہا ہاں۔^{۲۸} اِنہاں گالہیں دے علاوہ جنہاں دے بارے اچ میں گال نہیں کریندا ساریاں کلیسیاواں دی فکر میکوں پر ڈپنہ آدبانیدی۔^{۲۹} کئیں دی کمزوری کولوں میں کمزور نہیں تھیندا؟ کئیں دے ٹھوکر کھاؤں تھوں میڈا دل نہیں ڈکھدا۔^{۳۰} اگر فخر کرنا ضروری تان اُنہاں گالہیں تہ فخر کریساں جو میڈی کمزوری دے تعلق نال ہن۔^{۳۱} خداوند یسوع مسیح دا خلدتہ پیؤ جیندی اخیر تک حمد ہوئے جان دلے کہ میں کؤڑ نہیں پیا آدھا۔^{۳۲} دمشق اچ اوں حاکم جیڑا بادشاہ ارتاس دی طرفوں ہائی میکوں پھدن کیتے دمشقیان دے شاہرتہ پیرا پٹھا رکھا ہائی۔^{۳۳} ول میں ٹوکرے اچ بٹھا کے باری دی راہیں کندھ تھوں لٹکا ڈتا گیا ہامی ایویں میں اوندے تھوں بچ گیاں۔

۱۔ میکؤ فخر کرنا ضرور ہائی اگرچہ جنگا نہیں۔ جیڑی روایت مکاشفہ خداوند دی طرفوں میڈے تھہا اُنہاں دا میں ذکر کریندا ہاں۔^۲ میں مسیح وچ ہک بندے کؤ جان دا ہاں چوڈا سال تھی گئیں کہ اوہ ڈیدھیاں ڈیدھیاں ترجہ آسمان تہ چاتا گئے۔ نہ میکوں ایہ پتلے بئی اوہ بدن نال نہ ایہ پتا کہ بدن تھوں بغیر۔ ایہ خدا کؤ پتلے۔^۳ لے میں اے وی جان دا ہاں کہ اؤں بندے (بدن دے نال یا بدن تھوں بغیر ایہ میکوں پتا نہیں۔ خدا کؤ پتلے)۔^۴ ڈیدھیاں ڈیدھیاں فردوس اچ پہنچ کے ایہو جیاں گاہیں سنیں جیڑیاں آکھن دیاں نہیں لے جنہاں دا آکھنا بندے کؤ جائز نہیں۔^۵ میں ایہو جہ بندے فخر تان کریساں پر اپنے آپتہ سوا اپنی کمزوریاں دے فخر نہ کریساں۔^۶ لے اگر فخر کرنا ضروری وی ہوے تان وی وقوف نہ ٹھہرساں۔ کیوں جو سچ بولیسان پر تان وی باز رہندا ہاں تان جو کؤئی میکؤ ایس تھوں زیادہ نہ سمجھ جیویں میکؤ ڈیدھلے یا میکؤ سُنڈلے۔^۷ لے مکاشفیاں دی زیادتی دے سبب میڈے پھل وِجن دے سبب تھوں میڈے جسم اچ کنڈا چہوہا گیلے یعنی شیطان دا ایلچی تان جو میڈے مُک مارے لے میں پھل نہ ونجاں۔^۸ ایندے بارے وچ میں تیہ واری خدا دی منت کیتی کہ اے میتھوں دور تھی وِج۔^۹ پر خدا نے میکوں آکھ کہ میڈا فضل ای تیڈے کیتے کافیہ کیونکہ میڈی قدرت کمزوری اچ پوری تھیندیہ۔ پس میں وڈی خوشی دے نال اپنی کمزوری تہ فخر کریساں تان جو مسیح دی قدرت میڈے چھائی راہوے۔^{۱۰} ایس کیتے میں مسیح دی خاطر کمزوری اچ۔ عزتی اچ۔ ضرورت اچ۔ ستایا وِجن اچ۔ تنگی اچ خوش ہاں کیونکہ جڈاں میں کمزور تھیندا ہاں اؤں ویلے زور آلا ہونا ہاں۔^{۱۱} میں بیوقوف بنا تان ہاں پر تساں پی میکوں مجبور کیتے کیونکہ تہاکؤ میڈی تعریف کرنا چاہدا ہائی ایس کیتے کہ میں اُنہاں افض رسولاں وچوں کئی شہ اچ گھٹ نہیں حالانکہ میں کجھ وی نہیں ہاں۔^{۱۲} رسول ہوؤں دیاں علامتاں کمال صبر دے نال نشاناں لے عجیب کما تہ معجزیاں دے وسیلہ نال تہاڈے وچ ظاہر تھیاں ہن۔^{۱۳} اُنساں کیڑی گل وچوں بئی کلیسیاواں وچوں گھٹ ٹھہرے اوہ باجہوں ایندے میں تہاڈے بہار نہ سٹیا ہائی؟ میڈی اے انصافی معاف کر ڈیو۔^{۱۴} ڈیکھو میں اے ترجہی وار تہاڈے کول آؤں کیتے تیار ہاں لے تہاڈے بہار نہ سٹیسان۔ ایس کیتے کہ میں تہاڈے مال دا نہیں بلکہ تہاڈا ای خواہشمند ہاں کیونکہ چھویراں کؤ ماں پیؤ کیتے جمع کرنا نہیں چاہدا بلکہ ماں پیؤ کؤ چھویراں کیتے۔^{۱۵} لے میں تہاڈی رُوحاں کیتے بہوں خوشی نال خرچ کریساں بلکہ آپ وی خرچ تھی وِساں۔ اگر میں تہاڈے نال بہوں محبت رکھاں تان کیا اُنساں میڈے نال گھٹ محبت رکھیسو؟^{۱۶} پر ممکنہ کہ میں آپ نہ تہاڈے بہار سٹیا ہوئے پر مکار جو تھیا ایس کیتے تہاکؤ فریب ڈے کہ پھنسا گیدا ہووے۔^{۱۷} بہلا جنہاں کؤں میں تہاڈے کول بھیجا ہائی کیا اُنہاں وچوں کئیں دے پاروں دغا دے طور تہاڈے کولوں کجھ گیدا ہائی؟^{۱۸} میں ططس کؤ سمجھا کہ اوندے نال اوندے بہرا کؤ بھیجا ہائی۔ ول کیا ططس تہاڈے نال دغا کرے تہاڈے کولوں کجھ گیدے؟ کیا اسان ڈواں دا چال چلن ہک ای رُوح دی ہدایت دے مطابق نہ ہائی؟ کیا اسان ہک ای پیرے دے لے نہ چلے؟^{۱۹} تساں ہالی تاک ایہو سمجھدے ہوسو کہ اسان تہاڈے سامنے بہانہ کریندے پھان؟ اسان تان خدا کؤ حاضر جان کے مسیح وچ بولیندے پھیں لے اے سنگتیو! اے سارا کجھ تہاڈی ترقی کیتے۔^{۲۰} کیوں جو میں ڈردا ہاں کہ کیتھائیں ایہوں نہ تھیوے کہ میں آکے جیویں تہاکؤں چاہندا ہاں اؤں وِیں نہ ڈیکھاں لے میکؤ وی جیویں تساں نہیں چاہندے اؤں وے ای پاؤ کہ تہاڈے وچ جھگڑے۔ حسد۔ غصہ۔ تفرقہ۔ بدگوئی۔ غیبت۔ شیخی تہ فساد ہوؤں۔^{۲۱} لے ول جڈاں میں آؤں تان میڈا خدا میکؤں تہاڈے سامنے مجبور کرے لے میکؤں بہوں بندیاں کیتے افسوس کرنا ہووے جنہاں پہلے گناہ کیتے ہن لے اؤں ناپاکی تہ حرامکای تہ شہوت پرستی تھوں جیڑی اُنہاں کولوں تھئی توبہ نہیں کیتی۔

¹۔ ایہ ترجیحی وار میں تہاڈے کول آندا ہاں۔ ڈو یا ترلے گواہاں دی زبان تھوں پر پک گال ثابت تھی ویسی۔²۔ جیویں میں ڈوجہی واری تہاڈے سامنے پامی تان تان پہلے کؤ آکھ ڈتا ہائی اؤں وےہی تہاڈے پچھوں میں وی انہاں بندیاں کؤں جنہاں پہلے گناہ کیتے تہاڈے ول ساریاں بندیاں کؤں پہلے تھوں آکھ ڈیندا ہاں کہ اگر ول آساں تان چھوڑ پساں نہ۔³۔ کیوں جو تسان ایندی دلیل چاہندے او کہ مسیح میڈے اچ بولیندے تہاڈے او تہاڈے کیتے کمزور نہیں بلکہ تہاڈے وچ زور آور ہے۔⁴۔ ہاں او کمزوری دے پاروں مصلوب کیتا گئے پر خدا دی قدرت دے پاروں زندہ تہاڈے آساں وی اوندے وچ کمزور تان ہئیں پر اوندے نال خدا دی اؤں قدرت دے پاروں زندہ تھیسوں جیہڑی تہاڈے کیتے۔⁵۔ ٹساں اپنے آپ کؤ آزماؤ کہ ایمان تہو یا نہیں۔ اپنے آپ کؤ پرکھو۔ کیا ٹساں اپنے بارے نہیں وے جان دے کہ یسوع مسیح تہاڈے وچ ہے؟ ورنہ تسان مقبول نہ تھیوؤ۔⁶۔ لیکن میں اُمید کریندا ہاں کہ تسان پتا کر گھنسو کہ آساں تان نامقبول نہیں۔⁷۔ تہاڈے آساں خدا کولوں دعا کریندے ہئیں کہ ٹساں کجھ گناہ نہ کرو۔ نہ این کیتے کہ پتا لگے کہ آساں مقبول ہئیں بلکہ این کیتے کہ نیکی کرو چاہے آساں نامقبول ہی تھہروں۔⁸۔ کیوں جو آساں حق دے برخلاف کجھ نہیں کر سگدے پر صرف حق کیتے کر سگدے ہئیں۔⁹۔ جڈاں آساں کمزور ہئیں تہاڈے ٹساں زور آور ہو تان آساں خوش ہئیں تہاڈے ایہ دعا وی کریندے ہئیں کہ ٹساں کامل بنو۔¹⁰۔ این کیتے میں تہاڈے پچھوں اے گالہیں لکھدا ہاں تان جو سامنے تھی کے میکؤں اؤں اختیار دے موافق سختی نہ کرنا نہ پووے جو خدانے میکؤ بناون کیتے ڈتلیہ نہ وگاڑن کیتے۔¹¹۔ غرض اے بھراؤ! خوش راہو۔ کامل بنو۔ ہمت نہ چھوڑو۔ پک دِل راہو۔ میل ملاپ رکھو تان خدا محبت دے میل ملاپ دا چشم تہاڈے نال پوسی۔¹²۔ آپس اچ پاکیزگی نال منہ جُم کے سلام کرو۔¹³۔ سارے پاک بندے ٹہاکؤ سلام آدھن۔¹⁴۔ خداوند یسوع مسیح دا فضلہ خدا دی محبت دے رُوح القدس دی شراکت تہاڈے ساریاں دے نال ہوندی راہوے۔

Galatians

Chapter 1

¹۔ پولس دی طرفوں جیہڑا نہ بندیاں دی طرفوں تہاڈے پاروں بلکہ یسوع مسیح تہاڈے خدا باپ دے پاروں جئیں اؤں مُردیاں وچوں زندہ کیتا ہوا رسول ہا۔²۔ تہاڈے سارے بھراؤں دی طرفوں جیہڑے میڈے نال وچہن گلتیہ دی کلیسیاواں کؤ۔³۔ خدا باپ تہاڈے ساڈے خداوند یسوع مسیح دی طرفوں ٹہاکؤ فضلہ اطمینان ولدا راہوے۔⁴۔ اؤں تہاڈے گناہواں دے کیتے اپنے آپ کؤ ڈے ڈتا تان جو ساڈے خدانے باپ دی مرضی دے موافق ساکؤ ایں راہوں تہاڈے خراب جہان تو بازادی ڈتی۔⁵۔ اؤں دی تمجید ابدالآباد تھیندی راہوے۔ آمین،⁶۔ میں بہوں حیران تھیندا ہاں کہ جئیں تہاڈے کؤ مسیح دے فضل نال سڈیلے اؤں دے نال ٹساں جلدی نال پھرے کئیں بئی طرح دی خوشخبری دے پاسے پھردے پھپھوے۔⁷۔ پر اوہ ڈوجھی نہیں ہاں پر بعض ایہو جئیں جیہڑے ٹہاکؤ گھیرا ڈیندے تہاڈے مسیح دی خوشخبری کؤ وگاڑنا چاہندے۔⁸۔ لیکن اگر آساں یا اسمان دا کوئی فرشتہ وی اؤں خوشخبری تون علاوہ جیہڑی آساں ٹہاکؤ سنانی کوئی بئیا خوشخبری ٹہاکؤ سناوے تان ملعون تھیوے۔⁹۔ جیویں آساں ٹہاکؤ پہلے آکھ چکے ہاں اؤں ویں ایہن وی میں ٹہاکؤ ولا آدھا ہاں جو اؤں خوشخبری تون علاوہ جیہڑی ٹساں قبول کیتی ہا اگر کوئی ٹہاکؤ بئی خوشخبری سنویندے تان ملعون تھیوے۔¹⁰۔ اُن میں بندیاں کؤ دوست بنیندا ہاں یاں خُدا کؤ؟ اگر میں ہن تک بندیاں کؤ خوش کریندا راہندا تان تان مسی دا بندا نہوا ہاں۔¹¹۔ اے بھراؤ! میں ٹہاکؤ آدھا پیا ہاں کہ جیہڑی خوشخبری میں ٹہاکؤ سنانی ہے اوہ انسان جئی نہیں۔¹²۔ کیونکہ اوہ میکؤ انسان دی طرفوں نہیں پہنچی تہاڈے نہ میکؤ سکھائی گئی بلکہ یسوع مسیح دی طرفوں میکؤ اؤندا مکاشفہ تھے۔¹³۔ یہودی طریقہ دے نال میڈا جو چال چلن ہائی ٹساں سُن چکپوے کہ میں خدا دی کلیسیا کؤ بہوں ستاندلہ تنگ کریندا ہامی۔¹⁴۔ تہاڈے میں یہودی طریقہ اچ اپنی قوم دے بہوں سارے اپنی عمر دے بندیاں وچوں ودھدا ویندا ہامی تہاڈے اپنے بزرگاں دی روایتاں وچوں بہوں سرگرم ہا۔¹⁵۔ پر جئیں خدانے میکؤ میڈی ماں دے ڈھڈ وچوں ای چُن گدا ہا تہاڈے اپنے فضل تون سڈ گدا ہا جڈاں اؤں دی اے مرضی تھئی۔¹⁶۔ کہ اپنے پُتر کؤ میڈے وچ ظاہر کرے تاکہ میں غیر قوماں وچ اؤں دی خوشخبری ڈیواں تان ناں میں گوشت دے خون نال صلاح ڈتی۔¹⁷۔ تہاڈے نہ یروشلم اچ انہاں دے کول گیا جیہڑے میڈے کولوں پہلے رسول ہن بلکہ جلدی ہی عرب کؤ لگا گیا۔ ول اُنھوں دمشق کؤ واپس آیا۔¹⁸۔ ول تہاڈے سال دے بعد میں کیفا تون مُلاقات کرن کیتے یروشلم گیا تہاڈے پندراں ڈین اؤں دے کول رہا۔¹⁹۔ پَر بے رسولاں وچوں خداوند دے بھرا یعقوب دے علاوہ کئیں کؤ نہ ملیا۔²⁰۔ جیہڑیاں گالہیں میں ٹہاکؤ لکھدا ہاں خدا کؤ حاضر جان کے آدھا ہاں کے اوہ کؤڑیاں نہیں۔²¹۔ ایں دے بعد میں سوریتہ کلکے دے علاقیاں وچ آیا۔²²۔ تہاڈے یہودیاں دی کلیسیاواں جو مسیح اچ ہن میڈی صورت تون واقف نہن۔²³۔ پَر صرف ایہ سُنندیاں ہن کہ جو ساکؤ پہلے ستاندا ہا اوہن اؤں دین دی خوشخبری ڈیندے جینکوں پہلے تباہ کریندا ہا۔²⁴۔ تہاڈے اوہ میڈے پاروں خدا دی تمجید کریندیاں ہن۔

۱۔ آخر چوڑاں سال دے بعد میں برنباس دے نال ول یروشلم کڈ گیا لے ططس کڈ وی نال گھن گیا۔ ۲۔ میڈا ونجنا مکاشفہ دے مطابق تھیا لے جیہڑی خوشخبری دی غیر قوماں وچ مُنادی کریندا ہاں اوہ اُنہاں نال بیان کیتی پر الگ تھی کے میں اُنہاں ہی لوگاں نال جو کجھ سمجھ ویندے تان جو ایویں نہ تھیوے کہ میڈی ایں ویلہ دی یا اگلی محنتہ فائدہ تھی ونج۔ ۳۔ پر ططس وی جیہڑا میڈے نال ہا لے یونانیہ طہور کراون تے مجبور نہ کیتا گیا۔ ۴۔ لے ایہ اُنہاں کڈڑے بہراواں دے باروں تھیا جو جُپ تھی کے آ وڑے تے چوری نال وڑ گئے ہن تاکہ اوں آزادی کڈ جو ساکڈ مسیح یسوع وچ ملیے جاسوساں دے دے طور تے گول کے ساکڈ غلامی وچ گھن آون۔ ۵۔ اُنہاں دے ب تاج راہوناں ساکڈ تھوڑی دیر کیتے وی منظور نہ تھیا تان جو خوشخبری دی سچائی ٹھاڈے وچ قائم راہوے۔ ۶۔ لے جیہڑے لوگ کجھ سمجھ ویندے ہن (بھاویں اوہ کیہو جئے ہن میڈا ایندے نال کجھ کڈی متعلق نئیں۔ خدا کئیں آدمی دا طرفدار نئیں) اُنہاں کولوں جیہڑے کجھ سمجھ ویندے ہن میکڈ کجھ حاصل نہ تھیا۔ ۷۔ لیکن برعکس ایندے کہ جڈاں اُنہاں نے اے ڈٹھا کہ جئیں طرح طہور کراون آلیاں کڈ خوشخبری ڈیون دا کم پطرس دے حوالہ تھیا اوں وے ای طہور آلیاں کڈ سٹونا ایں دے حوالہ تھیا۔ ۸۔ (کیونکہ جئیں طہور آلیاں دی رسالت کیتے پطرس اچ اثر پیدا کیتے اوں نے ای غیر قوماں کیتے میڈے اندر وی اثر پیدا کیتے)۔ ۹۔ لے جڈاں اُنہاں کڈ اوں قابلیت دا پتا لگ جیہڑی میکڈ ملی ہائی تان یعقوب تے کیفا تے یوحنا تے جیہڑے کلیسیا دے رکن سمجھ ویندے ہن میکڈ برنباس کڈ سچتھ نال اپنے نال ملا گدا تان جو غیر قوماں دے کول ونجوتے اوہ طہور آلیاں دے کول۔ ۱۰۔ لے صرف اے آکھ کے کہ غربیاں کڈ یاد رکھلے پر میں آپ ہی ایں کم دی کوشش اچ ہامی۔ ۱۱۔ ول جیہڑے ویلہ کیفا انطاکیہ وچ آیا تان میں اوں دے سامنے تھی کے اوں دی مخالفت کیتی کیوں جو اوہ مخالفت دے لائق ہا۔ ۱۲۔ ایں کیتے کہ یعقوب دی طرفوں کجھ لوگاں دے آون تھوں پہلے تان اوہ غیر قوم آلیاں دے نال کھاندا ہا پر جیہڑے ویلہ اوہ آگئے تان طہور آلیاں کولوں ڈر دے مارے نہ کھاندا ہلے دور تھی گیا۔ ۱۳۔ لے باقی یہودیانے وی اوں دے نال مل کے رباکاری کیتی۔ ایتھوں تک کہ برنباس وی اُنہاں دے نال رباکاری اچ شامل تھی گیا۔ ۱۴۔ جیہڑے ویلہ میں ڈٹھا کہ اوہ خوشخبری دی سچائی دے موافق سیدھی چال نئیں پئے تہ دے تان میں ساریاں دے سامنے کیفا کڈ آکھیا کہ توں یہودی تھیون دے باوجود غیر قوماں دی کار اپنی زندگی گزربندا پئیں نہ کہ یہودیاں دی کار تان غیر قوماں کڈ کیوں یہودیاں آلی کار چلن تے مجبور کریندا پئیں؟ ۱۵۔ اساں جو پیدا ہی یہودی تھئے پئیں لے گناہگار غیر قوماں وچوں نئیں۔ ۱۶۔ تان وی اے جان کے کہ انسان شریعت دے اعمال نال نئیں بلکہ صرف یسوع مسیح تے ایمان گھن آون نال راستباز تھیندے آپ وی مسیح یسوع تے ایمان گھن آوے تان جو اساں مسیح تے ایمان گھن آون نال راستباز تھہروں نہ کہ شریعت دے اعمال نال۔ کیونکہ شریعت دے اعمال نال کوئی بندا راستباز نہ تھہرسے۔ ۱۷۔ اساں جیہڑے مسیح اچ راستباز تھہرنا چاہندے ہاں اگر آپ ہی گناہگار نکلوں تان کیا مسیح گُناد دا وسیلہ؟ ہر گز نئیں۔ ۱۸۔ کیونکہ جو کجھ میں ڈھا چھوڑے اگر اوں کڈ ول بناواں تان اپنے آپ کڈ قصوروار تھہرندا ہاں۔ ۱۹۔ آخر کار میں شریعت دے اعتبار نال مَر گیا تان جو خدا دے اعتبار نال زندہ تھی ونجاں۔ ۲۰۔ میں مسیح دے نال مصلوب تھی گیا ہاں لے ہن میں زندہ نئیں ہاں بلکہ مسیح میڈے وچ زندہ لے میں جو ہن ایں جسم اچ زندگی گزربندا پیا ہاں تان خدا دے پُتر تے ایمان گھن آون نال گزربندا پیا ہاں جئیں میڈے نال محبت رکھیتے اپنے آپ کڈ میڈے کیتے موت دے حوالہ کر ڈتا۔ ۲۱۔ میں خدا دے فضل کڈہ کار نئیں کریندا کیوں جو راستبازی اگر شریعت دے وسیلہ نال ملے تان مسیح دا مرناہ کار تھیوے۔

۱۔ اے نادان گلیو! کئیں نے ٹہاڈے افسوس کیتلے؟ ایویں ک ٹہاڈی اکھیاں دے سامنے یسوع مسیح کُو صلیب تے ڈکھایا گئے۔ ۲۔ میں ٹہاڈے کولوں صرف اے پُچھنا چاہندا ہاں کہ تُّساں شریعت دے اعمال توں رُوح کو پلے یا ایمان دے پیغام نال؟ ۳۔ کیا تُّساں ایو جئے نادان ہو جو رُوح دے طور تے شروع کرکے جسم دے طور تے کم پورا کرنا چاہندے پوے؟ ۴۔ اے ساریاں تکلیفاں ایویں فائدہ ای چاتیاں ہن؟ پر شاید فائدہ نہیں۔ ۵۔ پر جیہڑا ٹہاکُو رُوح ڈیندے ٹہاڈے وچ معجزے ظاہر کریندے کیا اوہ شریعت دے اعمال دے پاروں اے کریندے یا ایمان دے پیغام دے نال؟ ۶۔ چنانچہ ابراہام خدا تے ایمان گھن آیا تے ایہ اوندے کیتے راستبازی گنا گیا۔ ۷۔ وُل تُّساں ہن جان گھنو کہ جیہڑے ایمان لَلِیں اُوہ ابراہام دے پُتر ہن۔ ۸۔ تے کتاب مُقدس نے پلے توں اے جان کے کہ خُدا غیر قوماں کُو ایمان دے نال راستباز ٹھہراسی تاں پلے ای توں ابراہام کُو ایہ خوشخبری سُنائی جو تہڈے پاروں ساریاں قوماں برکت پاسن۔ ۹۔ پس جیہڑے ایمان لَلِیں اوہ ایماندار ابراہام دے نال برکت پاندے ہن۔ ۱۰۔ کیونکہ جتہ وی شریعت دے اعمال دے بھروسہ کریندن اوہ سارے سزا دے حقدار ہن۔ چنانچہ لکھا لاتھ کہ جو کوئی اُنہاں ساریاں گالہیں دے کرنے قائم نہیں راہندا جیہڑیاں شریعت دی کتاب اچ لکھیاں لاتھن اوہ لعنتی۔ ۱۱۔ تے ایہ گالہ وی ظاہر ہے جو شریعت دے پاروں کوئی وی بندہ خدا دے نیڑے راستباز نہیں تھی سگدا کیونکہ لکھا لاتھ کہ راستباز ایمان نال جیوندا راہی۔ ۱۲۔ تے شریعت کُو ایمان نال کجھ وی واسطہ نہیں بلکہ لکھا لاتھ کہ جئیں اُنہاں تے عمل کیتے اوہ اُنہاں دے پاروں جیوندا راہی۔ ۱۳۔ مسیح جو ساڈے کیتے لعنتی بن گئے اوں نے ساکُو مُل گھن کے شریعت دی سزا توں چھڑکے کیوں جو لکھا لاتھ کہ جیہڑا کوئی لکڑی تے لٹکایا گئے اوہ لعنتی۔ ۱۴۔ تاں جو مسیح یسوع اچ ابراہام دی برکت غیر قوماں تک وی پہنچ تے اسان ایمان دے وسیلہ نال اوں رُوح کُو گھنوں جیندا وعدہ کیتا گیا ہا۔ ۱۵۔ اے بھراو! میں انسان دے طور تے آدھا ہاں کہ اگرچہ بندے ہی دا عہد ہووے جڈاں اوں دی تصدیق تھی گئی تاں کوئی اوں کوہ کار نہیں کریندا تے نہ ای اوندے اچ کجھ ودھاسی۔ ۱۶۔ پس ابراہام تے اوندی نسل نال وعدے کیتے گئے۔ اوہ ایہ نہیں آدھا کہ نسل نال۔ جیویں ڈوجہیاں دے کیتے آکھیا ویندے بلکہ جیویں ہک دے کیتے کہ تہڈی نسل کُو تے اوہ مسیح۔ ۱۷۔ میڈا اے مطلب ہے کہ جیہڑے عہد دی خدا نے پلے توں تصدیق کیتی ہا اوں کُو شریعت چار سو تریہی سال دے بعد لکے باطل نہیں کر سگدی کہ اوہ وعدہ فائدہ ہووے۔ ۱۸۔ کیوں جو اگر میراث شریعت دے پاروں ملے تاں وعدہ دے پاروں نہ تھئی پر ابراہام کُو خدا نے وعدہ دے پاروں ہی ڈتی۔ ۱۹۔ وُل شریعت کیا تھئی؟ اوہ نافرمانیاں دے پاروں بعد اچ ڈتی گئی کہ اوں نسل دے آون تک راہے جئیں دا وعدہ کیتا گیا ہا تے اوہ فرشتیاں دے وسیلہ نال ہک درمیانی دے پاروں مقرر کیتی گئی۔ ۲۰۔ تہیں درمیانی ہک دا نہیں پر خدا ہک ایہ۔ ۲۱۔ وُل کیا شریعت خدا دے وعدیاں دے خلاف ہے؟ ہرگز نہیں! کیونکہ اگر کوئی ایہو جئی شریعت ڈتی ویندی جیہڑی زندگی بخش سگدی تاں البتہ راستبازی شریعت دے پاروں ہووے ہا۔ ۲۲۔ مگر کتاب مُقدس نے ساریاں کُو تابع فرمان کر ڈتاتان جو اوہ وعدہ جیہڑا یسوع مسیح تے ایمان گھن آون تے ختم ہے ایمانداراں دے حق اچ پورا کیتا ونج۔ ۲۳۔ ایمان دے آون توں پہلے شریعت دی ماتحتی اچ ساڈی نگرانی تھیندی ہائی تے اوں ایمان دے آون تائیں جیہڑا ظاہر تھیون آلا ہا اسان اوں دے پابند راہے۔ ۲۴۔ وُل شریعت مسیح تائیں پہنچاون کُو ساڈا استاد بنی تاں جو اسان ایمان دے پاروں راستباز ٹھہروں۔ ۲۵۔ پر جیہڑے ویکے ایمان آگئے تاں اسان اُستاد دے ماتحت نہ رہے۔ ۲۶۔ کیونکہ تُّساں سارے اوں ایمان دے پاروں جیہڑا یسوع مسیح اچے خدا دے پُتر ہو۔ ۲۷۔ تُّساں ساریاں جنہاں نے مسیح اچ شامل تھیون دا ہیتم گدے مسیح کو کپڑیاں آلی کار پاگدے۔ ۲۸۔ نہ کوئی یہودی رہا نہ یونانی۔ نہ کوئی غلام نہ آزاد۔ نہ کوئی مُرد نہ تریہمت کیونکہ تُّساں سارے مسیح یسوع اچ ہک پوے۔ ۲۹۔ تے اگر تُّساں مسیح دے پوے تاں ابراہام دی نسل تے وعدہ دے مطابق وارث پوے۔

۱- پر میں اے آدھا ہاں کہ وارث جڈاں تائیں بالیہ اگرچہ اوہ ساریاں دا مالکے اوندے اچتے غلام اچ کجھ فرق نیں۔ ۲- باپنہ جو مدت مقرر کیتیے اؤں ویلہ تائیں سرپرستائے مختار اے اختیار اچ رہندلیے۔ ۳- ایویں ای اسان وی جڈاں بال ہاسے تان دُنیوی شروع دیاں گالہیں دے پابند تھی کے غلامی دی حالت اچ ہاسے۔ ۴- لیکن جڈاں ویلہ پورا تھی گئیاں تان خدانہ اپنے پُتر کُ گھلیا جیہڑا تریہمت توں جمیا لے شریعت دے ماتحت جمیا۔ ۵- تان جو شریعت دے ماتحتاں کُ مُل گھن کے چھڑا گھن لے ساکُ لے پالک تھیون دا درجہ وِلہ۔ ۶- لے چونکہ ئساں پُتر پیوے این کیتے خدانہ اپنے پُتر دا رُح ساڈے دِلان وچ گھلیا جیہڑا ابا یعنی اے باپ! آکھ کے سڈیندلیے۔ ۷- پس ہُن ئوں غلام نیں بلکہ پُتر ہئیں لے جڈاں پُتر تھیا تان خدا دے وسیلہ نال وارث وی تھیا۔ ۸- لیکن اؤں ویلہ خدا توں ناواقف تھی کے ئساں اؤں معبوداں دی اچ ہاسے جیہڑے اپنی ذات اچ خدا نیں۔ ۹- پر ہُن جو ئساں خدا کُ پہچانلے تان اؤں کمزورتے نکمیاں شروع دیاں گالہیں دے پاسے کیویں وِل پر ویندے ہوجنہاں دی وِلا غلامی کرنا چاہندے ہو؟ ۱۰- ئساں دِنائے مہینیاں مقرر کیتے گئے وقتائے سالان کُ منیندے پیوے۔ ۱۱- میکُ ٹہاڈے پاروں ڈرے۔ کیتھائیں ایویں نہ تھیوے کہ جیہڑی محنت میں ٹہاڈے کیتیے فائدہ تھی ونجے۔ ۱۲- اے بھراؤ! میں ٹہاڈی مِت کریندا ہاں کہ میڈی کار تھی وِجو کیوں جو میں وی ٹہاڈی کار ہاں۔ ئساں میڈا کجھ نیں وگاڑیا۔ ۱۳- بلکہ ئساں جان دے پیوے کہ میں پہلی واری جسم دی کمزوری دے پاروں ٹہاکُ خوشخبری سنائی پائی۔ ۱۴- لے ئساں میڈی اؤں جسمانی حالت کُ جو ٹہاڈی آزمائش دا باعث پائی نہ فقیر جلنہ نہ اُوندے توں نفرت کیتیے خدا دے فرشتے بلکہ مسیح یسوع دی کار میکُ مَن گدے۔ ۱۵- پس ٹہاڈا اوہ خوشی مناونا کیتھاں گیا؟ میں ٹہاڈا گواہاں کہ اگر تھی سگدے تان ئساں اپنی اکھیاں وی گڈھ کے میکُ ڈے ڈیندے۔ ۱۶- تان کیا سچ بولن دے کاروں میں ٹہاڈا دشمن بن گیا؟ ۱۷- اوہ ٹہاکُ دوست بناون دی کوشش تان کریندے پر نیک نیتی نال نیں بلکہ اوہ ٹہاکُ خارج کرنا چاہندے تان جو ئساں اُنہاں کُ ہی دوست بناون دی کوشش کرو۔ ۱۸- پر چنگی گالہ اِیہ جو نیک فرمان اچ دوست بناون دی ہر ویلہ کوشش کیتی ونجے نہ صرف اؤں ویلہ ای جڈاں میں ٹہاڈے کول موجود ہوساں۔ ۱۹- اے میڈے بالو! ٹہاڈی طرفوں میکُ وِلا جنن دے درد لگے کھڑے۔ جڈاں تائیں کہ مسیح ٹہاڈے اچ صورت نہ پکڑ گھن۔ ۲۰- میڈا جی تان چاہندے کُہن میں ٹہاڈے کول موجود تھی کے بنی طرح دیاں گالہیں کران کیوں جو میکُ ٹہاڈے پاروں شکے۔ ۲۱- میکُ ڈسو تان۔ ئساں جو شریعت دے ماتحت تھیونا چاہندے ہو کیا شریعت دی گالہ کُ نیں سُن دے؟ ۲۲- اِیہ لکھا لاتھ کہ ابرام دے ڈو پُتر ہن پک لونڈی وچوں۔ ڈو جھا آزاد اچوں۔ ۲۳- پر لونڈی دا پُتر جسمانی طورے وِل آزاد دا پُتر وعدہ دے پاروں جمیا ہا۔ ۲۴- اِنہاں گالہیں وچ تمثیل پائی ویندیے ایں کیتے کہ اِیہ تریہمتاں جیویں ڈو عہدین پک سینا دا پٹاڑ ہووے جیندے کولوں غلام ہی پیدا تھیندے ہن۔ اوہ حاجیے۔ ۲۵- لے حاجرہ عرب دا پٹاڑ سینلیتے موجودہ یروشلم اُون دا جوابیہ کیونکہ اوہ اپنے بالان سمیت غلامی اچے۔ ۲۶- پر عالم بالا دی یروشلم آریہ لے اوہو ساڈی ماریے۔ ۲۷- کیوں جو لکھا لاتھ کہ اے بانجھ! تُو جیندے اولاد نیں تھیندی خوشی مناؤ۔ تُو جیہڑی درد زہ توں واقفے اُچی آواز نال چلا کیونکہ بیکار چھوڑی ہوئی دی اولاد پٹہ آلی دی اولاد کولوں زیادہ تھی سی۔ ۲۸- پس اے بھراؤ! اسان اصحاق دی کار وعدہ دے فرزندین۔ ۲۹- لے جیویں اؤں ویلہ جسمانی پیدائش آلا روحانی پیدائش لے کُ ستاندا پائی ہُن وی ہُن وی تھیندلیے۔ ۳۰- پر کتاب مُقدس کیا آدھیے؟ اِیہ کہ لونڈی تے اُوندے پُتر کُ گڈھ چھوڑ کیوں جو لونڈی دا پُتر آزاد دے پُتر دے نال ہر گز وارث نہ تھی سی۔ ۳۱- پس اے بھراؤ! اسان لونڈی دے پُتر نیں بلکہ آزاد دے ہئیں۔

^۱۔ مسیح نے ساکڑ آزاد راہوں کی آزادی کیتلے پس قائم راہو لے دوبارہ غلامی دے جوئے اچ نہ پھسو۔^۲ ڈیکھو میں پولس ٹہاکو آدھا ہاں کہ اگر ٹساں طہور کرویسو تاں مسیح کولوں ٹہاکو کجھ فائدہ نہ تھی سی۔^۳ بلکہ میں ہریک طہور کرواؤن لے بندے کو ولا گواہی ڈیندا ہاں کہ اؤں کو ساری شریعت عمل کرنا فرض ہے۔^۴ ٹساں جو شریعت دے پاروں راستباز ٹھہرنا چاہندے پوے مسیح توں الگ تھی گئے فصل توں محروم۔^۵ کیوں جو اساں رُوح دے پاروں ایمان دے نال راستبازی دی اُمید دے آؤن دے منتظر ہئیں۔^۶ لے مسیح یسوع اچ نہ تاں طہور کجھ کم دلے نہ ای طہور نہ کراؤن لے مگر ایمان جو محبت دی راہ توں اثر کریندے۔^۷ ٹساں تاں چنگی طرح دوڑ دے ہاؤے۔ کئیں نے ٹہاکو حق دے منن توں روک ڈتے؟^۸ ایہ بلاوا ٹہاڈے بلاؤن لے دی طرفوں نئیں ہے۔^۹ تھوڑا جیہا خمیر سارے گٹھ پوئے لے کو خمیر کر ڈیندے۔^{۱۰} میکو خداوند اچ ٹہاڈے ایہ بھروسے کہ ٹساں بے طرح دا یال نہ کریسو لیکن جو ٹہاکو گھیرا ڈیندے اوہ بھاویں کوئی وی ہووے سزا ضرور پاسی۔^{۱۱} لے اے بھراؤ! اگر میں ہن تائیں طہور دی مُنادی کریندا ہاں تاں ہن تک کیوں ستایا ویندا ہاں؟ ایں صورت اچ صلیب دی ٹھوکر تاں ویندی ری۔^{۱۲} کاش ٹہاڈے قرار کرن لے اپنا تعلق ختم کر گھنیں۔^{۱۳} اے بھراؤ! ٹساں آزادی کیت بلاتے تاں گٹھ پوے پر ایویں نہ تھیوے کہ اوہ آزادی جسمانی گالہیں دا موقع نہ بنے بلکہ محبت دی راہ توں ہک ڈوجھ دی خدمت کروں۔^{۱۴} کیونکہ ساری شریعت ہک ای گالہ نال پورا عمل تھی ویندے یعنی ایندے نال کہ تُو اپنے گواہڈی نال اپنی کار محبت رکھ۔^{۱۵} لیکن اگر ٹساں ہک ڈوجھ کو کٹیندے پھاڑ کھاندے پوے تاں خبردار راہو کبک ڈوجھ دا ستیاناس نہ کر ڈیونا۔^{۱۶} پر میں اے آدھا ہاں کہ رُوح دے موافق چلو تاں جسم دی خواہش کو برگز بورا نہ کریسو۔^{۱۷} کیونکہ جسم رُوح دے خلاف خواہش کریندے لے رُوح جسم دے خلاف لے ایہک ڈوجھ دے مخالف ہن تاکہ جو ٹساں چاہندے پوے اوہ نہ کرو۔^{۱۸} لے اگر ٹساں رُوح دی ہدایت نال چلندے پوے تاں شریعت دے ماتحت نئیں راہے۔^{۱۹} ہن جسم دے کم تاں ظاہر ہن یعنی حرام کاری۔ ناپاکی۔ شہوت پرستی۔^{۲۰} بُت پرستی۔ جادوگری۔ عداوتیں۔ جھگڑا۔ حسد۔ غصہ۔ تفریق۔ جُداٹیاں۔ بدعتیں۔^{۲۱} بُغض۔ نشہ بازی۔ ناچ رنگتے بیٹیاں اینہاں دی کار۔ اینہاں دے بارے ٹہاکو پہلے توں آکھ ڈیندا ہاں جیویں کہ پہلے وی آکھ چکا ہاں جو ایہو جئے کم کرن لے خدا دی بادشاہی دے وارث نہ تھی سن۔^{۲۲} مگر رُوح دا پہل محبت۔ خوشی۔ اطمینان۔ تحمل۔ مہربانی۔ نیکی۔ ایماندار۔^{۲۳} حِلْم۔ پرہیزگاری ہے۔ ایہو جئے کماں دی کوئی وی شریعت مخالف نئیں۔^{۲۴} لے جیہڑے مسیح یسوع دے ہن انہاں نے جسم کو اؤندی رغبتاں خواہشاں سمیت صلیب تے چھوڑ ڈتے۔^{۲۵} اگر اساں رُوح دے پاروں زندہ ہئیں تاں رُوح دے موافق چلنا وی چاہیدے۔^{۲۶} اساں خواہ مخواہ فخر کر کے ہک ڈوجھ کو چڑاؤں ہک ڈوجھ توں سڑوں۔

۱۔ اے بھراؤ! اگر کوئی بندہ کئی قصور اچ پکڑا وی ونج تان ئساں جو روحانی ہو اؤں کو جلم مزاجی دے نال بحال کرو لے اپنا وی خیال رکھیں۔ کتھائیں توں وی آزمائش اچ نہ ونج۔ ۲۔ ئساں پک ڈوجھ دا بوجھ چاؤ تان ایویں مسیح دی شریعت کو پورا کرو۔ ۳۔ کیوں جو اگر کوئی بندہ اپنے آپ کو کجھ سمجھ لے کجھ وی نہوے تان اپنے آپ کو دھوکا ڈیندے۔ ۴۔ پس ہر بندہ اپنے اپنے کم کو آزما گھن۔ ایں صورت اچ اؤں کو اپنے بارے فخر کرن دا موقع ہوسی نہ کہ ڈوجھ دے بارے۔ ۵۔ کیونکہ بندہ اپنا ہی بوجھ اٹھاسی۔ ۶۔ کلام دی تعلیم پاون آلا تعلیم ڈیون لے کو ساریاں چنگیاں شتیاں اچ شریک کرے۔ ۷۔ فریب نہ کھاؤ۔ خدا دا مذاق نئیں اڑایا ویندا کیونکہ بندہ جیڑی شے دی بوائی کریندے اوہو کٹھنسی۔ ۸۔ جیڑا کوئی اپنے جسم کیتے بوائی کریندے اوہ جسم توں ہلاکت دی فصل کٹھنسی لے جیڑا رُح کیتے بوائی کریندے اوہ رُح نال ہمیشہ دی زندگی دی فصل کٹھنسی۔ ۹۔ اساں نیک کم کرن اچ ہمت نہاروں کیوں جو اگر ہدل نہوسوں تان عین وقتے کٹائی کریسوں۔ ۱۰۔ پس جتھوں تائیں موقع ملے ساریاں دے نال نیکی کروں خاص کر ایمانداراں دے نال۔ ۱۱۔ ڈیکھو۔ میں ٹہاکو کیو جے وڈے وڈے حرفاں اچ اپنے تھن نال لکھا ہا۔ ۱۲۔ جتہ وی لوگ جسمانی نمائش چاہنیں اوہ ٹہاکو طہور کراونے مجبور کرین۔ صرف ایں کیتے کہ مسیح دی صلیب دے پاروں ستلے نہ ونجن۔ ۱۳۔ کیوں جو طہور کراون لے آپ وی شریعتے عمل نئیں کریندے پر ٹہاڈا طہور ایں کیتے کرواونا چاہندے کہ ٹہاڈی جسمانی حالتے فخر کرن۔ ۱۴۔ لیکن خدا نہ کرے کہ میں کئی شے فخر کران سیولے اپنے خداوند یسوع مسیح دی صلیب دے جئیں تھوں دُنیا میڈے اعتبار توں مصلوب تھئی لے میں دُنیا دے اعتبار نال۔ ۱۵۔ کیونکہ نہ طہور کوئی شے نی طہور نہ کراون بلکہ نویں سرے توں مخلوق تھیونا۔ ۱۶۔ لے جتہ ایں قاعدتے چلن اُتھاں کوئے خدا دے اسرائیل کو اطمینان تے رحم ملدا راہے۔ ۱۷۔ توں بعد میکو کوئی وی تکلیف نہ ڈیوے کیونکہ میں اپنے جسمتے یسوع دے داغ گھن کے پھردا ہا۔ ۱۸۔ اے بھراؤ! ساڈے خداوند یسوع مسیح دا فضل ٹہاڈی رُح دے نال راہے۔ آمین۔

Ephesians

۱۔ پولس دی طرفوں جو خدا دی رضی نال مسیح یسوع دا رسولے اُتھاں مُقدساں دے ناں جیڑے افسس اچ بنے مسیح یسوع اچ ایماندارہن۔ ۲۔ ساڈے باپ خداتے خداوند یسوع مسیح دی طرفوں ٹہاکو فضلے اطمینان ملدا راہے۔ ۳۔ ساڈے خداوند یسوع مسیح دے خداتے باپ دی حمد ہووے جئیں ساکو مسیح وچ آسمانی مقامات تہر طرح دی روحانی برکت بخشی۔ ۴۔ چنانچہ اؤں نے ساکو بناؤ عالم توں پہلے اؤں دے وچ چن گدا ہا تان جو اساں اؤں دے نیڑے محبت اچ پاکتے عیب ہوؤں۔ ۵۔ لے اؤں نے اپنی مرضی دے نیک ارادے دے موافق پہلے توں ای ساکو اپنے کیتے مقرر کیتا ہا کہ یسوع مسیح دے وسیلے نال اؤں دے کیتے پالک پتر ہوؤں۔ ۶۔ تان جو اؤں دے اؤں فضل دے جلال دی ستائش ہووے جو ساکو اؤں پیار اچ مُقت ڈیندے۔ ۷۔ اؤں دے خون دے وسیلے نال ساکو اؤں دے وچ چھٹکارا یعنی قصوراں دی معافی اؤں دے اؤں فضل دی دولت دے موافق حاصلے۔ ۸۔ جیڑا اؤں تہر طرح دی حکمت دانائی دے نال بہوں زیادہ ساڈے نازل کیتے۔ ۹۔ چنانچہ اؤں نے اپنی مرضی دے بھید کو اپنے اؤں نیک ارادے دے موافق ساڈے ظاہر کیتے جئیں کو اپنے آپ اچ ٹھہرا گدا ہا۔ ۱۰۔ تاکہ زمانیاں دا پورا تھیون دا ایہو جیہا انتظام ہووے کہ مسیح اچ ساریاں شتیاں دا مجموعہ تھی ونج۔ خواہ اوہ آسمان دیاں ہوون خواہ زمین دیاں۔ ۱۱۔ اؤں دے وچ اساں وی اؤں دے ارادے دے موافق جو اپنی مرضی دی مصلحت دے نال سارا کجھ کریندا ہپہلے توں مقرر تھی کے میراث بے۔ ۱۲۔ تاکہ اساں جو پہلے توں مسیح دی اُمید وچ ہاساؤں دے جلال دی ستائش دا باعث ہوؤں۔ ۱۳۔ لے اؤں دے وچ ئساں تے وی جڈاں سچائی دے کلام کو شہ جو ٹہاڈی نجات دی خوشخبری لے اؤں دے ایمان گھن لے پاک موعودہ روح دی مہر لگی۔ ۱۴۔ اوہو خدا دی ملکیت دی مخلصی کیتے ساڈی میراث دا بیعانے تاکہ اؤں دے جلال دی ستائش تھیوے۔ ۱۵۔ ایں دے پاروں میں وی اؤں ایمان دا جیڑا ٹہاڈے وچ یسوع مسیح تہرے سارے مقدساں سہ ظاہرے حال شے کے۔ ۱۶۔ ٹہاڈے بارے شکر کرن توں باز نہیں آندا لے اپنی دُعاواں اچ ٹہاکو یاد کریندا ہا۔ ۱۷۔ کہ ساڈے خداوند یسوع مسیح دا خدا جو جلال دا باپے ٹہاکو اپنی پہچان اچ حکمت مکاشفہ دی روح بخشے۔ ۱۸۔ لے ٹہاڈے دل دیاں اکھیاں سوجھلیاں تھی ونجن تاکہ ٹہاکو پتا لگ ونج کہ اؤں دے بلاوَن توں اُید کیو جئیتے اوندے میراث دے جلال دی دولت مقدساں اچ کیو جئیتے۔ ۱۹۔ لے اساں ایمان گھن کے آون آلیاں کیتے اؤں دی وڈی قدرت کیا ہی وڈی۔ اؤں دی وڈی تاثیر دے موافق۔ ۲۰۔ جو اؤں نے مسیح اچ کیتی جڈاں اؤں کو مُردیاں وچوں زندہ کر کے اپنے سچتہ آسمانی مقامات بٹھایا۔ ۲۱۔ تہر طرح دی حکومت اختیارے قدرتے ریاست تہرے ناں توں بہت بلند کیتا جو نہ صرف ایں جہاں اچ بلکہ آون لے جہاں اچ وی گدا ویسی۔ ۲۲۔ لے اؤں دے پیراں تہ ساریاں شتیاں کر ڈتیاں تے اؤں کو ساریاں شتیاں دا سردار بنا کے کلیسیا کو ڈے ڈتا۔ ۲۳۔ ایہ اؤندا بدن لے اؤندی معموری جو ہر طرح نال ساریاں دا معمور کرن آلیے۔

۱۔ لَہ اؤنہ ٹہاکو وی زندہ کیتہ جڈاں اپنہ قصورائے گناہواں دے پاروں مُردہ ہاسے۔^۲ جیویں ٹساں پہلے ای دُنیا دی چالے جلدے ہاستہوا دی عملداری دے حاکم یعنی اؤں روح دے پچھ جلدے ہاسے جیہڑی ہُن نافرمانی دے پُتران اچ تاثیر کریندی ہے۔^۳ اِنہاں وچوں اساں وی سارے دے سارے پہلے اپنہ جسم دی خواہشاں اچ زندگی گزربندے جسمتہ عقل دے ارادے پورے کریندے ہاستہ ڈوجھیاں دی کار طبعی طورے غضب دے پُتر ہاسے۔^۴ پر خدانہ اپنہ رَحْم دی دولت توں اؤں وڈی محبت دے پاروں جیہڑی اؤنہ ساڈے نال کیتی۔^۵ قصوراں دے پاروں جڈاں اساں مُردہ ای ہاسے تاں ساکڑ مسیح دے نال زندہ کیتا۔ (ٹہاکو فضل دے نال ہی نجات ملی ہے)۔^۶ لَہ مسیح یسوع اچ شامل کرکے اؤندے نال زندہ کیتلے آسمانی مقاماں اؤندے نال پلاپا۔^۷ تاں جو اوہ اپنی اؤں مہربانی دے نال جو مسیح یسوع اچ ساڈے تہ آون لَہ زمانیاں اچ اپنہ فضل دی بہوں نہایت دولت ڈکھاوے۔^۸ کیونکہ ٹہاکو ایمان دے وسیلے پاروں فضل نال ہی نجات ملی ہے لَہ اے ٹہاڈی طرفوں نئیں۔ خدا دی بخشش ہے۔^۹ ایہ نہ اعمال دے پاروں تان جو کُئی فخر نہ کرے۔^{۱۰} کیونکہ اساں اؤندی ہی کاریگری ہئیں لَہ مسیح یسوع اچ اُنہاں نیک اعمال دے کیتہ مخلوق تھنہ جنہاں کُ خدانہ پہلے توں ساڈے کرن کیتہ تیار کیتا ہا۔^{۱۱} پس یاد کرو کہ ٹساں جو جسم دی رُو نال غیر قوم لَہ پوے لَہ اوہ لوگ جو جسم اچ ہتھ دے کیتہ پوہ طہور دے پاروں طہور لَہ اکھواندے ہن ٹہاکو بغیر طہور لَہ آدھوں۔^{۱۲} اگلے زملہ وچ مسیح کولوں الگتہ اسرائیل دی سلطنت توں خارجہ وعدے دے عہداں توں ناواقفہ ناامیدہ دُنیا اچ خدا توں جُدا ہاسے۔^{۱۳} پر ٹساں جو پہلے دور ہاؤن مسیح یسوع اچ مسیح دے خون دے پاروں نیڑے تھی گئے پوے۔^{۱۴} کیوں جو اوہو ساڈی صلحہ جئیں لَہ ڈواں کُ ہک کر گدے لَہ جُداں دی کندھ کُ جیہڑی وچ ہائی ڈھا تھ۔^{۱۵} چنانچہ اؤنہ اپنہ جسم دے ذریعہ نال دُشمنی یعنی اوہ شریعت جیندے حکم قانونی طورے ہن ختم کر تھ تاں جو ڈواں کولوں اپنہ آپ اچ ہک نواں انسان جم کے صلح کرا ڈیوے۔^{۱۶} لَہ صلیبہ دُشمنی کُ مٹا کتہ اؤندے پاروں ڈواں کُ ہک تن بنا کے خدا نال ملا۔^{۱۷} اؤنہ آن کے ٹہاکو جو دُور ہاؤے لَہ اُنہاں کُ جیہڑے نیڑے ہن ڈواں کُ صلح دی خوشخبری ڈتی۔^{۱۸} کیونکہ اؤندے وسیلے نال اساں ڈوہاں دیک ای رُوح اچ باپ دے کول پہنچ تھیندی ہے۔^{۱۹} پس ٹساں ہن پردیسی تہ مسافر نئیں راہے بلکہ مُقدسساں دے وطن لَہ خدا دے گھر لَہ تھی گئے پوے۔^{۲۰} لَہ رسولاں تہ نبیاں دی بنیادہ جیندے کونہ دے سرے دا پتھر خود آپ مسیح یسوع تہ تعمیر کیتہ گئے پوے۔^{۲۱} اؤندے وچ ای ہر ہک عمارت ول ملا کے خداوند اچ ہک پاک مقدس بندا ویندے۔^{۲۲} لَہ ٹساں وی اؤندے وچ کتھ تعمیر کیتہ ویندے ہوتاں جو رُوح اچ خدا دا گھر بنو۔

۱-۱۔ ایں پاروں میں پولس ئساں غیر قوم آلیاں دی خاطر مسیح یسوع دا قیدی پاں۔ ۲-۲۔ شاید ئساں خدا دے اوں فصل دے انتظام دا حال سنا بوسی جیڑا ٹہاڈے کیتے میڈتے تھئے ۳-۳۔ یعنی اے کہ اوہ بھید میکو مکاشفہ توں معلوم تھئے۔ چنانچہ میں پہلے وی اوں دا مختصر حال لکھا ہا۔ ۴-۴۔ جیکوین بڑھکے ئساں معلوم کر سگدے پوے کہ میں مسیح دا اوہ بھید کس حد تاک سمجھدا پا۔ ۵-۵۔ جیڑا بے زمانیاں وچ بنی آدم کو ایویں معلوم نہ تھیا ہا جیویں اوںدے مقدس رسولانے نبیانے رُح اچ ہن طاہر تھی گیلے۔ ۶-۶۔ یعنی اے کہ مسیح یسوع وچ غیر قومان خوشخبری دے وسیلہ نال میراث اچ شریکتہ بدن اچ شاملتہ وعدہ اچ داخلین۔ ۷-۷۔ لے خدا دی اوں بخشش نال جیڑی اوں دی قدرت دی تاثیر دے نال میڈتے تھیا میں ایں خوشخبری دا خادم بنا۔ ۸-۸۔ میڈتے جیڑا سارے مقدساں اچوں چھوتے توں چھوٹا ہاں ایہ فصل تھیا کہ میں غیر قومان کو مسیح دی عقل اچ نہ آون آلی دولت دی خوشخبری ڈیواں۔ ۹-۹۔ لے ساریاں ایہ گالہ روشن کراں کہ جو بھید شروع توں ساریاں شئییاں پیدا کرن لے خدا اچ لکھا ہوا ہا اوں دا کیا انتظام۔ ۱۰-۱۰۔ تان جوہن کلیسیا دے وسیلہ نال خدا دی طرح طرح دی حکمت اُنہاں حکومت آلیانے اختیار آلیاں کو جیڑے آسمانی مقاماں اچ بن معلوم تھی ونج۔ ۱۱-۱۱۔ اوں ازلی ارادہ دے مطابق جو اوں سادے خداوند مسیح یسوع اچ کیتا ہا۔ ۱۲-۱۲۔ جیندے اچ ساکو اوںدے ایمان رکھن دے پاروں دلیری لے بھروسہ دے نال پہنچ۔ ۱۳-۱۳۔ پس میں درخواست کریندا ہاں کہ ئساں میڈی اُنہاں مصیبتاں دے پاروں جو ٹہاڈی خاطر برداشت کریندا ہاں ہمت نہاروکیونکہ اوہ ٹہاڈے کیتے عزت دا باعث ہے۔ ۱۴-۱۴۔ ایں پاروں میں اوں باپ دے لگے گوڈے ٹیکدا پاں۔ ۱۵-۱۵۔ جیندے توں آسمانے زمین دا ہر یک خاندان اکھواندے۔ ۱۶-۱۶۔ کہ اوہ اپنے جلال دی دولت دے موافق ٹہاکو ایہ عنایت کرے کہ ئساں اوں دے رُح نال اپنی اندرونی انسانیت اچ بہوں ای زور آور تھی ونجو۔ ۱۷-۱۷۔ لے ایمان دے وسیلہ نال مسیح ٹہاڈے دلاں وچ راہے تان جو ئساں محبت اچ جڑ پکڑکے لے بنیاد قائم کرکے۔ ۱۸-۱۸۔ سارے مقدساں سمیت پوری طرح نال پتا کر سگو کہ اوںدی چوڑائی لہائی لہائی اونچائی گہرائی کتنی ہے۔ ۱۹-۱۹۔ لے مسیح دی اوں محبت کو جان سگو جو جانن توں باہر تان جو ئساں خدا دی ساری معموری تک معمور تھی ونجو۔ ۲۰-۲۰۔ ہن جو ایہو جیا قادر ہے کہ اوں قدرت دے موافق جیڑی سادے وچ تاثیر کریندی ساڈی درخواست خیاں توں بہوں زیادہ کم کر سگدے۔ ۲۱-۲۱۔ کلیسیا اچ لے مسیح یسوع اچ پُشت در پُشت ہمیشہ تک اوںدی تمجید تھیندی راہے۔ آمین۔

¹۔ پس میں جو خداوند اِج قیدی ہاں ٹہاڈے لگے مٹ کریندا ہاں کہ جیڑے بلاوے نال ٹساں بلائے گٹھاوے اؤندے لائق چال چلو۔² یعنی کمال فروتنیۃ حلم دے نال تحمل کرکے محبت دے نال پک ڈوجھ دی برداشت کرو۔³ لے ایس کوشش اِج راہو کہ رُوح دی یگانگت ضلج دے نال بدھی راہوے۔⁴ پک ای بدن یتھک ای رُوح۔ چنانچہ ٹساں جو بلائے گٹھاوے اپنے بلائے ونجنۃ اُمید وی پک ایہ۔⁵ پک ای خداوندیہ۔ پک ای ایمان پک ای بیتسم۔⁶ لے ساریاں دا خدائے باپ پک ایہ۔ جیڑا ساریاں دے لے ساریاں دے درمیانۃ ساریاں دے اندر۔⁷ لے ساڈے وچوں ہر پکۃ مسیح دی بخشش دے اندازہ دے موافق فضل تھیلے۔⁸ ایس کیتے اؤں فرملے کہ جڈاں اوہ آسمانۃ چڑھ تان قیدیاں کوں نال گھن گیا لے بندیاں کوں انعام ڈے۔⁹ (اؤندے چڑھن دے نال بیٹا کیا پایا ویندے سیوا ایندے کہ اوہ زمین دے تھلے دے علاقے وچ وی اُترا ہائی؟¹⁰۔ لے اے اُترن آلا اووے جیڑا ساریاں آسماناں توں وی لے چڑھ گیا تان جو ساریاں شہاں کوں معمور کرے)۔¹¹ لے اؤںۛ ای بعض کوں رسولۃ بعض کوں مُبشّرۃ بعض کوں جرواہۃ اُستاد بنا کر ڈے۔¹² تاکہ پاک بندے کامل بننے خدمت گذاری دا کم کیتا ونجنۃ مسیح دا بدن ترقی پاوے۔¹³ جڈاں تائیں اساں سارے دے سارے خدا دے پُترۃ ایمانۃ اؤندی پچھان اِج پک نہ تھی ونجوتے کامل انسان نہ بنوں یعنی مسیح دے پورے قد دے اندازہ تک نہ پہنچ ونجو۔¹⁴ تان جو اساں بچ نہ راہوں لے بندیاں دی بازیگریۃ مکاری دے پاروں اُنہاں دے گمراہ کرن لے منصوبیاں دی طرفوں ہر پک تعلیم دے جھونک نال موجاں دی کار اُچھلے دے وگدے نہ پھروں۔¹⁵ بلکہ محبت دے نال سچائیۃ قائم رہ کتے اُندے نال جیڑا سرپے یعنی مسیح دے نال جُڑکے ہر طرح نال ودھدے جاؤں۔¹⁶ جیندے نال سارا بدن ہر پک جوڑ دی مدد دے نال جُڑکے بدھکے اؤں تاثیر دے موافق جو ضرورت دے موافق ہر حصہ تھیندے اپنے کوں ودھاندے تان جو محبت اِج اپنی ترقی کریندا ونجے۔¹⁷ ایس کیتے میں اے آدھا ہائے خداوند اِج ڈسیندا ہاں کہ جنیں کار غیر قوماں اپنے بیہودہ خیالات دے موافق چلے پَن ٹساں پَن توں ایس کار نہ چلنا۔¹⁸ کیونکہ اُنہاں دی عقل اندھارہ تھی گئیۛ لے اوہ اؤں نادانی دے پاروں جو اُنہاں وچ لے اپنے دلاں دی سختی دے پاروں خدا دے زندگی توں کڈھ ڈے گئیں۔¹⁹ اُنہاںۛ سُن تھی کے شہوت پرستی کوں اختیار کیتے تان جو ہر طرح دے گندے کم حرص نال کزن۔²⁰ پر ٹساں مسیح دی ایہو جئی تعلیم پائیۛ۔²¹ بلکہ ٹساں اؤں سچائی دے مطابق جیڑی یسوع مسیح دے وچے اؤں دی سُنیۃ اؤندے وچ ایہ تعلیم پائی ہوسی۔²² کہ ٹساں اپنے اگلے چال چلن دی اؤں پُرانی انسانیت کوں اُتار سٹو جیڑی فریب دی شہوت دے پاروں خراب تھیندی ویندیۛ۔²³ لے اپنی عقل دی روحانی حالت اِج نویں بن دے ونجو۔²⁴ لے نویں انسانیت کوں پا گھنو جو خدا دے مطابق سچائی دی راستبازیۃ پاکیزگی اِج پیدا کیتی گئیۛ،²⁵ پس کوڑ بولنا چھوڑکے ہر پک بندہ اپنے گواہی دے نال سچ بولے کیونکہ اساں آپس اِج پک ڈوجھ دے حصہ پئیں۔²⁶ غصہ تان کرو پر گناہ نہ کرو۔ سبجہ دے ڈوبن تک ٹہاڈی ناراضگی نہ رہے۔²⁷ لے ابلیس کوں موقع نہ ڈیو۔²⁸ چوری کرن آلا ولا چوری نہ کرے بلکہ چنگا پیشہ اختیار کرکے تھان نال محنت کرے تاکہ محتاج کوں ڈیون کیتے اؤندے کول کجھ ہووے۔²⁹ کوئی گندی گالہ ٹہاڈے مُنہ وچوں نہ نکلے بلکہ اوہو جو ضرورت دے موافق ترقی کیتے چنگی ہووے تان جو اؤندے فضل سُنن آلیاۃ فضل تھیوے۔³⁰ لے خدا دے رُوح کوں اُداس نہ کرو جیندے پاروں ٹہاڈے نجات دے ڈیں کیتے مہر تھئی۔³¹ ہر طرح دی تلخ مزاجیۃ قہرۃ غصۃ شور و غلۃ بدگوئی ہر طرح دی بدخواہی سمیت ٹہاڈے وچوں دُور کیتیاں ونجن۔³² لے پک ڈوجھتے مہربانۃ نرم دل تھیووتے جنیں طرح خدائے مسیح وچ ٹہاڈے قصور معاف کیتے ونجن ٹساں وی پک ڈوجھ دے قصور معاف کرو۔

¹۔ پس پیارے پُتران آلی کار بنو۔^۲۔ لَہے محبت نال چلو۔ جیویں مسیحہ نہاڈے نال محبت کیتی لَہے ساڈے کیتے اپنے آپ کُ خوشبو دی کار خدا دی نذر کر کے قربان چا کیتا۔^۳۔ لَہے جیویں ک پاک بندیاں کُ مَناسیہ نہاڈے وچ حرام کاری تے بئی کئیں طرح دی ناپاکی یا لالچ دا ذکر تک نہ تھیوے۔^۴۔ لَہے نہ شرمیتے بیہودہ گوئی تے ٹھٹھا بازی دا کیونکہ اے لائق نہیں بلکہ ایندے برعکس شکر گزاری ہوئے۔^۵۔ کیوں جو ئساں اپہ خوب جان دے پیوے ک کئیں حرامکار یا ناپاک یا لالچی دی جیڑی بُت پرست دے برابرے مسیحہ خدا دی بادشاہی اچ کجھ میراث نہیں۔^۶۔ کُئی نہا کُہ فائدہ گالہیں دے نال دھوکا نہ ڈیوے کیونکہ انہاں گناہاں دے پاروؤں نافرمانی دے پُتران تے خدا دا عصہ نازل تھیندے۔^۷۔ پا انہاں دے کماں اچ شریک نہ تھیوو۔^۸۔ کیوں جو ئساں پہلے اندھارا ہاوے پرہن خداوند اچ تُوڑ پیوے۔ پس تُوڑ دے پُتران آلی کار چلو۔^۹۔ (ایں کیتے ک تُوڑ دا پہل پر طرح دی نیکی تے راست بازی تے سچائی)۔^{۱۰}۔ لَہے تجیہ نال پتا کریندے راہو جو خداوند کُ کیا پسندے۔^{۱۱}۔ لَہے اندھارے دے پہل کماں اچ شریک نہ تھیوو بلکہ انہاں تے ڈانٹ پھٹکار ہی کیتا کرو۔^{۱۲}۔ کیوں جو انہاں دے لُکھتے کماں دا ذکر کرنا وی شرم دی گالہ۔^{۱۳}۔ لَہے جیڑیاں شنیان تے ڈانٹ پھٹکار تھیندے اوہ سارہ کجھ تُوڑ توں ظاہر تھیندے کیونکہ جو کجھ ظاہر کیتا ویندے اوہ سوجھلا کیتا ویسی۔^{۱۴}۔ ایں کیتے اوں فرمے اے سووون لَہے جاگ لَہے مَویاں وچوں زندہ تھی تان مسیح دا تُوڑ تیدے تے سوجھلا کریسی۔^{۱۵}۔ ول غور نال ڈیکھو جو کیویں تُوڑ دے۔ گالہیاں دی کار نہیں بلکہ عقلمنداں دی کار تُوڑ۔^{۱۶}۔ لَہے ویلہ کُ غنیمت جانو کیونکہ ڈیں بُرے۔^{۱۷}۔ ایں دے پاروؤں جھل نہ بنو بلکہ خداوند دی مرضی کُ سمجھو ک کیلے۔^{۱۸}۔ لَہے شراب اچ متولہ نہ تھیوو کیونکہ ایندے نال بدچلتی تھیندے بلکہ رُح نال بھرندے ونجو۔^{۱۹}۔ لَہے آپس اچ مزمور تے گیت تے روحانی غزلاں گایا کرو تے دل تھوون خداوند کی لَہے گاندے وجاندے رہا کرو۔^{۲۰}۔ لَہے ساریاں گالہیں وچ ساڈے خداوند یسوع مسیح دے نال توں ہر ویلہ خدا باپ دا شکر کریندے راہو۔^{۲۱}۔ لَہے مسیح دے خوف توں یک دوجھ دے تابع راہو۔^{۲۲}۔ اے ڈالو! اپنے پُتے دے ایویں تابع راہو جیویں خداوند دی۔^{۲۳}۔ کیونکہ پُتے ڈال دا سرے جیویں مسیح کلیسیا دا سرے لَہے اوہ آپ بدن کُ بچاون آلیے۔^{۲۴}۔ پر جیویں کلیسیا مسیح دے تابعے اؤں وے ہی ڈال وی پر گالہ اچ اپنے پُتے دے تابع ہون۔^{۲۵}۔ اے پُتے! اپنی ذالیں نال محبت رکھو جیویں مسیحہ وی کلیسیا نال محبت کر کے اپنے آپ کُ اؤں دے کیتے موت دے حوالہ کر ڈتا۔^{۲۶}۔ تاکہ اؤں کُ کلام تھوون پانی نال دھنواکتے صاف کر کے پاک بنلے۔^{۲۷}۔ لَہے ایک ایہو جئی جلال آلی کلیسیا بنا کے اپنے کول حاضر کرے جیندے بدن اچ داغ یا جُھری یا کُئی بئی ایہو جئی شے نہ ہووے بلکہ پاک تے عیب ہووے۔^{۲۸}۔ ایں طرح پُتے کُ لازم ہے کہ اپنی ذالیں نال اپنے بدن دی کار محبت رکھن۔ جیڑا اپنی ذال نال محبت رکھیندے اوہ اپنے آپ نال محبت رکھیندے۔^{۲۹}۔ کیونکہ کڈائیں وی کئیں اپنے جسم نال دُشمنی نہیں کیتی بلکہ اُن کُ پلیندے پرورش کریندے جیویں ک مسیح کلیسیا کُ۔^{۳۰}۔ ایں کیتے کہ اساں اؤں دے بدن دے عضو ہئیں۔^{۳۱}۔ ایں دے پاروں بندہ اپنے پُتیو نال تے ماں نال جُدا تھی کے اپنی ذال نال راہسی لَہے اوہ ڈُہیں یک جسم تھی سن۔^{۳۲}۔ اپہ بھید تان وڈلے لیکن میں مسیحہ کلیسیا دسے بارے آدھا ہاں۔^{۳۳}۔ بہر حال نہاڈے وچوں وی ہر یک اپنی ذال دے نال اپنی کار محبت رکھ لَہے ڈال وی ایں گالہ دا خیال رکھ کہ اپنے پُتے کولوں ڈردی راہوے۔

¹ اے بالو! خداوند اچ اپنے پاں پٹیو دے فرمانبردار راہو کیونکہ اے واجبہ۔² اپنے پٹیو دیتے اپنی ماں دی عزت کر (اپنے پہلا حکمے جیندے نال وعدہ وی)۔³ تان جو تیڈا بھلا تھیوے لے تیڈی عمر زمین تے لمبی ہووے۔⁴ اے اولاد والیو! تسان اپنے بالان کو غصہ نہ ڈیواؤ بلکہ خداوند دی طرفوں تربیت تے نصیحت ڈے ڈے کے اُنہاں دی پرورش کرو۔⁵ اے نوکرو! جیڑے جسم دی رُوح نال تہاڈے مالکین اپنی صاف دلی نال ڈردے کمندے راہو اُنہاں دے ایویں فرمانبردار راہو جیویں مسیح دے۔⁶ لے بندیاں کو خوش کرن آلیاں دی کار ڈکھاوے کیت خدمت نہ کرو بلکہ مسیح دے بندیاں دی کار دِل تون خدا دی مرضی پوری کرو۔⁷ لے اُون خدمت کو بندیاں دی نئیں بلکہ خداوند دی جان کے جی نال کرو۔⁸ کیونکہ تسان جان دے پیوے کہ جیڑا کوئی جیہوں جیہا ہی چنگا کم کریمی خواہ غلام ہووے خواہ آزاد خداوند اچ اُون وے ہی ڈیکھ سن۔⁹ لے مالکو! تسان وی دھمکیاں چھوڑے اُنہاں دے نال ایویں ای سلوک کرو کیونکہ تسان جان دے پیوے کہ اُنہاں دے تہاڈا ڈوجاں دا مالک آسمان تے لے اوہ کئیں دا طرفدار نئیں۔¹⁰ ایویں دے کہ تسان خداوند اچ تے اُوندی قدرت دے زور اچ مضبوط تھیوو۔¹¹ خدا دے سارے تھیار بدھ گھنو تان جو تسان ایلیس دے منصوبیاں دے مُقابلہ وچ قائم رہ سگو۔¹² کیونکہ ساکو خون تے گوشت نال کُشتی نئیں کرنی بلکہ حکومت آلیاں تے اختیار آلیاں تے اُن دے اندھارے دے حاکمان تے شرارت دی اُنہاں روحانی فوجاں دے نال جیڑیاں آسمانی مقامان اچ۔¹³ ایں کیت خدا دے سارے تھیار بدھ گھنو تان جو بُرے دُیں اچ مُقابلہ کر سگو لے سارے کماں کو پورا کر کے قائم رہ سگو۔¹⁴ پس سچائی دے نال اپنی کمر کس کمتے راستبازی دا بکتر لاک۔¹⁵ تے پیراں اچ ضلع دی خوشخبری دی تیاری دے جُتے پاک۔¹⁶ لے اُنہاں ساریاں دے نال ایمان دی سپر لاک قائم راہو۔ جئیں دے نال تسان اُون شرارت کرن لے دے سارے جلدے پوٹ تیراں کو بُجھا سگو۔¹⁷ لے نجات دا خوند روح دی تلوار جیڑا خدا دا کلام گھن گھنو۔¹⁸ لے تیر ویلے تیر طرح نال رُوح وچ دُلع تے مٹ کر بندے راہو لے ایں پاروں جاگدے راہو کہ سارے پاک بندیاں کیت روزانہ دُعا کیتا کرو۔¹⁹ تے میڈے کیت وی تاک بولن دے ویلے میکو کلام کرن دی توفیق ہووے جئیں دے نال میں خوشخبری دے بھید کو دلیری نال ظاہر کراں۔²⁰ جیندے کیت زنجیر دے نال بدھیا ہوا ایلچی ہاں تے اُون کو ایو جئی دلیری نال بیان کراں جیویں بیان کرنا میڈے فرسے۔²¹ لے تخکس جیڑا پیارا بھراتے خداوند اچ دیانتدار خادمہ تہا کو ساریاں گالیں ڈسیسی تاک تسان وی میڈے حال تون واقف تھی ونجو کہ میں کیوں رہندا ہاں۔²² اُون کو میں تہاڈے کول ایں کیت گھلیلے کہ تسان ساڈی حالت تون واقف تھی ونجو لے اوہ تہاڈے دِلان کو تسلی ڈیوے۔²³ خدا باپ تے خداوند یسوع مسیح دی طرفوں بھراواں کو اطمینان دے اُنہاں وچ ایمان دے نال محبت ہووے۔²⁴ جیڑے ساڈے خداوند یسوع مسیح نال لازوال محبت رکھیندے اُنہاں ساریاں تے فضل تھیندا راہوے۔

Philippians

¹ مسیح یسوع دے بندیاں پولس تے تیمتھیس دی طرفوں اُنہاں ساریاں پاک بندیاں دے نال جیڑے یسوع مسیح وچ نگہبان تے خادماں سمیت۔² ساڈے باپ خدا خداوند یسوع مسیح دی طرفوں تہا کو فضل تے سلامتی ملدی راہوے۔³ میں جڈاں کڈائیں تہا کو یاد کریندا ہاں تے اپنے رب دا شکر کریندا ہاں۔⁴ تے اپنی ہرک دعا وچ بہوں خوشی دے نال تہاڈے ساریاں کیت دعا کریندا ہاں۔⁵ کیوں جو تسان پہلے دُیں کولوں گھن کے آج تائیں مسیح دی خوشخبری پھیلان اچ شامل تھپیوے۔⁶ میکو ایں گالہ دا یقین کہ جئیں تہاڈے اندر ایں جیہا نیک کم شروع کیتلے اوہ مسیح یسوع دے دُیں تیکر کریندا راہی۔⁷ چنانچہ اپنے واجبہ کہ میں تہا کو ساریاں دے پاروں ایویں ای خیال کراں کیوں جو تسان میڈے دِل وچ رہندے پیوے لے میڈی قید تے خوشخبری دی جواب دہ تے اچ تسان سارے میڈے نال فضل اچ شریک پیوے۔⁸ رب میڈا گولے کہ میں کیوں مسیح یسوع دی الفت کر کے تسان ساریاں دا مشتاق ہاں۔⁹ لے اپنے دعا کریندا ہاں کہ تہاڈی محبت علم تے طرح دی تمیز دے نال بہوں زیادہ تھیندی ونج۔¹⁰ تان جو چنگیاں گالیں کو پسند کر سگو لے مسیح دے دُیں تائیں صاف دِل راہو تہاڈا نا کھاؤ۔¹¹ لے راستبازی دے پھل تھوں جو یسوع مسیح دے پاروں بہرے راہو تان جو خدا دا جلال ظاہر تھیوے لے اُون دی ستائش تھیندی راہوے۔¹² لے آے بھراو میں چاہندا ہاں کہ تسان جان گھنو کہ جو میڈے گزرے اُون دے نال خوشخبری ودھدی راہی۔¹³ ایتھوں تائیں کہ قیصری سپاہیاں دی ساری پلٹن لے باقی سارے لوگاں وچ مشہور تھی گیا کہ میں مسیح دی خاطر قید وچ ہاں۔¹⁴ لے جیڑے خداوند اچ بھراہن اُنہاں وچوں کجھ میڈے قید تھیوں دے پاروں دلیر تے خوف تھی کے خدا دا کلام شاون دی بہوں جرات کریندن۔¹⁵ کجھ اپنے جے وی جیڑے بہوں حسد تے جھپٹاں کرن دی وجہ دے پاروں مسیح دی مُنادی (پرچار) کریندے کجھ نیک نیت نال۔¹⁶ آپک تان محبت دے پاروں اپنے جان کے مسیح دی مُنادی کریندن کہ میں خوشخبری پھیلان دا خدا کو جواب ڈیساں لے ایں کیت مقرر کیتا گیا ہاں۔¹⁷ پر ڈوجھ جیڑے دی وجہ تھوں مُنادی کریندن تان کہ صاف تے چنگ دِل تھوں بلکہ ایں خیال تھوں کہ میڈی قید اچ میڈے کیت مسیبت پیدا کرن۔¹⁸ پس کیا تھتے؟ صرف اپنے کہر طرح دے نال مسیح دی مُنادی تھیندی بہاویں پہلے نال تھیوے تے بہاویں سچائی نال لے ایندے تھوں میں بہوں خوش ہاں لے خوش راہیساں وی۔¹⁹ کیوں جو جان دا ہاں کہ تہاڈی دُلع تے یسوع مسیح دے روح دے انعم نال ایندا انجام میڈی نجات ہوسی۔²⁰ چنانچہ میڈے دل دی آرزو تے امید ایہی کہ میں کئی گالہ وچ وی شرمندہ نہ تھیواں بلکہ میڈی بہوں دلیری دے پاروں جیویں مسیح دی تعظیم میڈے بدن دے پاروں ہمیشہ تھیندی راہی اُون وے ای ہن وی ہوسی بہاویں میں زندہ راہواں یا مرونجاں۔²¹ کیوں جو زندہ راہونا میڈے کیت مسیح لے مرنے نفع۔²² لیکن اگر میڈا جسم اچ زندہ راہونا ہی میڈے کم کیت چنگلے تان میں نئیں جان دا کہ کیں کو پسند کراں۔²³ میں ڈوجاں پاسے پھسیا ہوا ہاں۔ میڈا جی تان

چاہندے کہ اِتھوں روانہ تھی کہ مسیح دے کول ونج راہواں کیونکہ ایہ بہوں ہی چنگلیہ۔^{۲۴} پر جسم اچ راہونا ٹہاڈی کیتہ زیادہ ضروریہ۔
^{۲۵} اَلتہ چونکہ ایندا یقینہ ایں کیتہ میں جان دا ہاں کہ زندہ راہساں بلکہ ٹہاڈے ساریاں دے نال راہساں تاں جو ٹساں ایمان وچ ودھدے
 ونجولتہ اُوندے وچ خوش راہو۔^{۲۶} اَلتہ جیہڑا ٹہاکو میڈے فخریہ اوہ وَل میڈا ٹہاڈے کول آون تھوں مسیح یسوع اچ بہوں دیادہ تھی
 ویسی۔^{۲۷} صرف ایہ کرو کہ ٹہاڈا جال چلن مسیح دی خوشخبری دے موافق راہوے تاں جو بہاویں میں آواں اَلتہ ٹہاکو ڈیکھاں بہاویں نہ
 آواں ٹہادا حال سُناں کہ ٹساں ہک رُوح وچ قائم پیوے اَلتہ انجیل دے ایمان کیتیک جان تھی کہ بہوں زیادہ کوشش کریندے پیوے۔^{۲۸} اَلتہ
 کئیں گالہ وچ مخالفان تھوں خوف نئیں کھاندے۔ ایہ اُنہاں کیتہلاک تھیون دا صاف نشانہ لیکن ٹہاڈی نجات دا اَلتہ ایہ خدا دی طرفوںہ۔
^{۲۹} کیونکہ مسیح دی خاطر ٹہاڈے ایہ فضل تھیئہ کہ نہ صرف اُندے ایمان گھن آؤ بلکہ اُندی خاطر تکلیفاں وی برداشت کرو۔^{۳۰}
 اَلتہ ٹساں اؤں وے ای محنت کریندے راہو جیویں میکو کریندیاں ہویاں ڈٹھا ہا اَلتہن وہ سُن دے پیوے کہ میں اؤں وے ہی کریندا ہاں۔

۱۔ پس اگر کچھ تسلیٰ مسیح وچہ محبت اچ اطمینانہ رُح دی شراکتہ رحم دلہتہ درد مندیہ۔^۲ تان میڈی ایہ خوشی پوری کرو کیک دل راپوہکو جئی محبت رکھویک جان تھی ونجویک ای خیال رکھو۔^۳ تفرقتہ فضول دے فخر دے بارؤں کچھ نہ کرو بلکہ فروتنی نالیک ڈوجھ کؤ اپنے تون چنگا سمجھو۔^۴ ہریک اپنے ای حالتہ نئیں بلکہ ڈوجھیاں دے حالتہ وی نظر رکھو۔^۵ اوہو جیہ مزاج رکھو جیہو جیہا یسوع دا وی ہا۔^۶ اؤہنے اگرچہ خدا دی صورتہا خدا دے برابر تھیون کؤ اپنے قبضہ اچ رکھن دی شئے نہ سمجھیا۔^۷ بلکہ اپنے آپ کؤ خالی کر یتہ لہ خادم دی صورت اختیار کیتیہ انسانان جیہا بن گیا۔^۸ لہ انسانہ شکل اچ ظاہر تھی کے اپنے آپ کؤ نیواں کر یتہ لہ انہون تائیں فرمانبردار رہا کہ موت بلکہ صلیبی موت چڑھ گیا۔^۹ ایں کیتہ خدانہ وی اؤں کؤ بہوں سر بلند کیتہ لہ اؤں کؤ اوہ نال بخشہ جیڑا ساریاں ناواں تون اعلیٰ۔^{۱۰} تان جو یسوع دے نانہ ہریک گوڈا جھک ونجہ۔ بہاویں آسمان دے راہون آلیاں دا ہوئے بہاویں زمین دے راہون آلیاں دا۔ بہاویں انہاں دا جیڑے زمین دے تھلین۔^{۱۱} لہ خدا باپ دے جلال کیتہ ہریک زبان اقرار کرے کہ یسوع مسیح خداوندہ۔^{۱۲} پس اے میڈے عزیزو! جیویں ئساں ہمیشہ تون فرمانبرداری کریندے لہ پیوے اؤں وے ای ہن وی نہ صرف میڈی حاضری اچ بلکہ ایں تون وی بہوں زیادہ میڈی غیر حاضری اچ ڈردے کمیدے ہوئے اپنی نجات دے کم کیتہ ونجو۔^{۱۳} کیونکہ جو تہاڈے وچ نسبتہ عمل ڈواں کؤ اپنے نیک ارادے کؤ پورا کرن کیتہ پیدا کریندے اوہ خدایہ۔^{۱۴} سارے کم شکایتہ تکرار دے بغیر کیتا کرو۔^{۱۵} تان جو ئساں بہ عیبتہ بھولہ تھی کے ٹیڑھتہ گناہگار لوگاں وچ خدا دے ایو جئ پتر بنو جنہاں وچ کوئی نقص نہوئے (جنہاں دے وچ ئساں دُنیا وچ ڈیویاں دی کار ڈکھائی ڈیندے راہو۔^{۱۶} لہ زندگی دا کلام پیش کریندے راہو) تان جو مسیح دے ڈیں میکؤ فخر تھیوے کہ میڈا محنت کرنہ فائدہ نہ تھیا لہ نہ میڈی محنتہ کار گئی۔^{۱۷} لہ اگر میکؤ تہاڈے ایمان دی قربانیہ خدمت دے نال اپنا خون وی ڈیونا پووے تان وی میں خوش ہاں لہ ئساں ساریاں دے نال خوشی کریندا ہاں۔^{۱۸} ئساں وی ایویں ای خوش تھیو لہ میڈے نال خوشی کرو۔^{۱۹} میکؤ خداوند یسوع وچ اُمیدہ کہ تیمتھیس کؤ تہاڈے کول جلدی بھیج ڈیساں تان جو تہاڈے حال دا پتا لاکہ میڈی وی تسلیٰ تھی ونجہ۔^{۲۰} کیونکہ کوئی وی ایو جیہا ہم خیال میڈے کول نئیں جیڑا صاف دلی نال تہاڈے کیتہ فکر مند ہووے۔^{۲۱} سارے اپنی اپنی گالہیں دی فکر اچ ہن نہ کہ یسوع مسیح دی۔^{۲۲} پر ئساں اؤندی مضبوطی تون واقف پووے کہ جیویں پتر پیو دی خدمت کریندے اؤں وے ای اؤہنے میڈے نال خوشخبری پھیلاون اچ خدمت کیتی۔^{۲۳} پس میں اُمید کریندا ہاں کہ جڈاں میکؤ اپنے حال دے انجام دا پتا لگ ویسی تان اؤں کؤ فوراً بھیج ڈیساں۔^{۲۴} لہ میکؤ خداوندہ بھروسہ کہ میں آپ وی جلدی آساں۔^{۲۵} پر میں ایفردئس کؤ تہاڈے کول گھلنا ضروری سمجھہ۔ اوہ میڈا بھرا تہم خدمتہ ہم سپاہتہ تہاڈا قاصدتہ میڈی ضرورتاں کؤ پوری کرن کیتہ خادمہ۔^{۲۶} کیونکہ اوہ تہاڈا ساریاں کؤ ملنا چاہندے لہ ایں کیتہ اوہ بہوں قرار رہندے کہ ئساں اؤندی بیماری دا وی حال سُنیہا۔^{۲۷} اے سچہ کہ اوہ بیماری تون مرن کؤ ہا پر خدانہ اؤندے رحم کیتہ لہ صرف اؤندے ای نئیں بلکہ میڈے وی تان جو میکؤ غمتہ غم نہ تھیوے۔^{۲۸} ایں کیتہ میکؤ اؤں کو گھلن دا بہوں زیادہ خیال تھہ کہ ئساں وی اؤندی ملاقات تون ول خوش تھی ونجو لہ میڈا وی غم گھٹ ونجہ۔^{۲۹} پس ئساں اؤندے نال بہوں خوشی دے نال ملا لہ ایو جئ بندیاں دی عزت کیتا کرو۔^{۳۰} ایں کیتہ کہ اوہ مسیح دے کم دے کیتہ قرن دے قریب تھی گیا ہا لہ اؤہنے اپنی جان لا یتہ تاکہ جیڑی کمی تہاڈی طرفوں میڈی خدمت اچ تھئی اؤں کؤ پورا کرے۔

¹ مطلب ایہ میڈے بھراؤ! خداوند اچ خوش راہویک ای گالھ بار بار ٹہاکو لکھن اچ میکو تان کجھ دقت نئیں لے ٹہاڈی آئندے وچ حفاظتہ۔² کُنیاں کولوں خبردار راہو۔ کٹواون آلیاں کولوں خبردار راہو۔³ کیونکہ طہور کرواون لے تان اساں ہئیں جو خدا دے رُوح دی ہدایت نال عبادت کریندے ہئیں لے مسیح یسوعہ فخر کریندے ہئیں لے جسم دا بھروسا نئیں کریندے۔⁴ بہاویں میں جسم دا بھروسا وی نئیں کر سگدا ہاں اگر کئیں بے کُ جسمتہ بھروسا کرن دا خیال ہوے تان میں اُوندے تون وی زیادہ کر سگدا ہاں۔⁵ اٹھویں ڈیس میڈی طہور تھئی۔ اسرائیل دی قومتہ بنیمین دے قبیلہ دا ہاں۔ عبرانیان دا عبرانی۔ شریعت دے اعتبار نال فریسی ہاں۔⁶ جوش دے اعتبار نال کلیسیا کُ ستاون آلا۔ شریعت دی راستبازی دے اعتبار نال بے عیب ہامی۔⁷ پر جتنی وی شئیاں میڈے نفع کیتہن اُنہاں ہی کُ میں مسیح دی خاطر نقصان سمجھ گدے۔⁸ بلکہ میں اپنے خداوند یسوع مسیح دی پہچان دی وڈی خوبی دے پاروون ساریاں شئیاں کُ نقصان سمجھدا ہاں۔ جیندی خاطر میں ساریاں شئیاں دا نقصان چلے لے اُنہاں کُ کُڑا سمجھدا ہاں تان جو مسیح کُ حاصل کراں۔⁹ لے مہاؤندے وچ پایا ونجاں۔ نہ اپنی اُوں راستبازی دے نال جیہڑی شریعت دی طرفوں بلکہ اُوں راستبازی دے نال جیہڑی مسیحہ ایمان گھن آون دے پاروون لے خدا دی طرفوں ایمان نال ملدیہ۔¹⁰ لے میں اُوں کُ لے اُوں دے زندہ تھیون دی قدرت کُ لے اُوں دے نال دُکھاں اچ شامل تھیون کُ معلوم کراں لے اُوندی موت نال نسبت پیدا کراں۔¹¹ تان جو کئیں طرح مُردیاں وچوں زندہ تھیون دے درجہ تاک پہنچاں۔¹² مطلب ایہ نئیں کہ میں پا چکا ہاں یا کامل تھی گیا ہاں بلکہ اُوں شے دے پکڑن کیتہ بھجدا ہوا ویندا ہاں جیندے کیتہ مسیح یسوعہ میکو پکڑیا ہاں۔¹³ آے بھراؤ! میڈا ایہ خیال نئیں کہ پکڑ چکیا ہاں بلکہ سرف ایہ کریندا ہاں کہ جیہڑیاں شئیاں پچھوں رہ گئیں اُنہاں کُ بھل کے لگے دی شئیاں دے پاس ودهدا ویندا ہاں۔¹⁴ نشان دے پاسہ دوڑیا ہوا ویندا ہاں تان جو اُوں انعام کُ حاصل کر گھناں جیندے کیتہ خدا لے میکو مسیح یسوعہ اچ لے سڈیلے۔¹⁵ پس ساڈے وچوں جتنہ وی کامل ہن ایہو خیال رکھن لے اگر کئی گالھ وچ ٹہاڈا کوئی بنیا خیال ہووے تان خدا اُوں گالھ کُ وی ٹہاڈے ظاہر کر ڈیسی۔¹⁶ بہر حال جتنھوں تائیں اساں پہنچنئیں اُوندے مطابق چلوں۔¹⁷ آے بھراؤ! تُساں سارے مل کے میڈی کار بنو لے اُنہاں بندیاں کُ سُتجان رکھو جیہڑے ایں طرح چلدین جیں دا نمونہ تُساں ساڈے وچ ڈیہہ پوے۔¹⁸ کیونکہ بیوون سارے ایہو جین جیندا ذکر میں ٹہاڈے نال بار بار کیتہ لے ہن وی رو رو کے آدھا ہاں کہ اوہ اپنے چال چلن دے پاروون مسیح دی صلیب دے دشمن ہن۔¹⁹ اُنہاں دا انجام ہلاکتہ۔ اُنہاں دا ڈھڈ ہی خدے۔ اوہ اپنی شرم دیاں گالہیں فخر کریندین لے دُنیا دی شئیاں دی خیال اچ راندین۔²⁰ پر ساڈا وطن آسمان تہلے اساں ہک مُنجی یعنی خداوند یسوعہ مسیح دے اُنھوں آون دے انتظار اچ ہئیں۔²¹ اوہ اپنی اُوں قوت دی تاثیر دے موافق جئیں تون ساریاں شئیاں اپنے تابع کر سگدے ساڈی پست حالی دے بدن دی شکل بدل کے اپنے جلال دے بدن دی صورتہ بناسی۔

۱- آہیں واسطہ آئے میڈے پیارے بھراؤ! جنہاں دا میں آرزومند ہاں جو میڈی خوشی تاج پوے۔ اے پیارو! خداوند اچ ایویں ای قائم راہو۔
 ۲- میں یوودیہ کو وی نصیحت کریندا ہاں تے سنتھ کو وی کہ اوہ خداوند اچ یک دل راہو۔ ۳- لے آئے سچہم خدمت! تہڈے لگے وی درخواست کریندا ہاں کہ توں اُنہاں تریمتاں دی مدد کر کیونکہ اُنہاں تے میڈے نال خوشخبری پھیلاو اچ کلیمینس تے میڈے اُنہاں باقی ہم خدمت آلیاں سمیت محنت کیتی جنہاں دے نال کتاب حیات اچ لکھیں۔ ۴- خداوند اچ ہر ویلہ خوش راہو۔ وَل آدھا ہاں کہ خوش راہو۔ ۵-
 تہڈی نرم مزاجی سارے بندیاں تے ظاہر تھیوے۔ خداوند نیڑے۔ ۶- کئیں گالہ دی فکر نہ کرو بلکہ ہر یک گالہ اچ تہڈیاں درخواستاں دُعلت مٹت دے وسیلہ توں شکرگزاری دے نال خدا دے سامنے پیش کیتیاں ونجن۔ ۷- تان خدا دا اطمینان جیڑا سمجھ توں بالکل بارہے تہڈے دلاں خیالوں کو مسیح یسوع اچ محفوظ رکھیں۔ ۸- مطلب ایہیہ بھراؤ! جیڑیاں گالہیں سچہن لے جیڑیاں گالہیں شرافت دیاں ہن لے جیڑیاں گالہیں واجب ہن لے جیڑیاں گالہیں پسند دیاں ہن لے جیڑیاں گالہیں خوشنما ہن مطلبہ کہ جو نیکی تے تعریف دیاں گالہیں ہن اُنہاں تے غور کیتا کرو۔ ۹- جیڑیاں گالہیں تسان میڈے کولوں سکھیاں تے حاصل کیتیاں تے شتیاں ہن لے میڈے وچ دیکھیاں ہن اُنہاں تے عمل کیتا کرو تان خدا جو اطمینان دا چشمہ تہڈے نال راہی۔ ۱۰- میں خداوند اچ بہوں خوش ہاں کہ توں اتھ عرصہ دے بعد تہڈا خیال میڈے کیتے وَل سر سبز تھی گئے۔ شک پہلے وی تہڈا کو ایں دا خیال ہا پر موقع نئیں ملیا۔ ۱۱- ایہ نئیں کہ میں محتاجی دے لحاظ نال آدھا ہاں کیونکہ میں ایہ سیکھ کہ جیڑی وی حالت اچ میں ہاں اوندے ای راضی راہوں۔ ۱۲- میں گھٹنا ہونا وی جان دا ہاں لے ودھنا وی جان دا ہاں۔ ہر یک گالہ ساریاں حالتاں اچ میں رج ونجن لے بھکا راہونے ودھنا گھٹنا وی سیکھلے۔ ۱۳- جیڑا میکو طاقت بخش دے اوندے وچ میں سارا کچھ کر سگدا ہاں۔ ۱۴- تان وی تسان چنگا کیتے جو میڈی مصیبت اچ شامل تھتے۔ ۱۵- لے آئے فلیپو! تسان آپ وی جان دے پوے کہ خوشخبری دے شروع اچ جیڑے ویلہ میں مکذنب توں تہڈا ہامی تان تہڈے علاوہ کئیں وی کلیسیاں گھن دیوں دے معاملہ وچ میڈی مدد نہ کیتی۔ ۱۶- چنانچہ تھسلیک وچ وی میڈی ضرورتاں کو پوریاں کرن کیتے تسان ہر واری نئیں بلکہ دُور واری کچھ گھلپا ہاں۔ ۱۷- ایہ نئیں کہ میں انعام چاہندا ہاں بلکہ ایہو جیہا پھل چاہندا ہاں جیڑا تہڈے حساب اچ زیادہ تھی ونج۔ ۱۸- میڈے کول سارا کچھ بلکہ بہوں زیادہ۔ تہڈی طرفوں گھلپاں ہواں شتیاں اِتفرڈتس دے تھتے توں گھن کے میں خوش تھی گیا ہاں۔ اوہ خوشبو مقبول تھیوں آلی قربانی ہن جو خدا کو پسندیدہ۔ ۱۹- میڈا خدا اپنی دولت دے موافق جلال نال مسیح یسوع اچ تہڈی ہر یک ضرورت کو پورا کریسی۔ ۲۰- ساڈے خداتے باپ دی ہمیشہ تائیں تمجید تھندی راہوے۔ آمین۔ ۲۱- ہر یک مقدس کو جیڑا مسیح یسوع اچ سلام آکھو۔ جیڑے بھرا میڈے نال ہن تہڈا کو سلام آدھن۔ ۲۲- سارے مقدس خاص کر قیصر دے گھر لے تہڈا کو سلام آدھن۔ ۲۳- خداوند یسوع مسیح دا فضل تہڈی روح دے نال راہوے۔

Colossians

۱- پولس دی طرفوں جیڑا خدا دی مرضی نال مسیح یسوع دا رسول لے ساڈے بھرا تیمتھیس دی طرفوں۔ ۲- مسیح اچ سارے ایمانداراں تے وفاداراں بھراواں کو جیڑے کلسے وچ ہن اُنہاں تے ساڈے خدا باپ دی طرفوں فضل تے اطمینان تھندا راہوے۔ ۳- اسان خدا باپ تے ساڈے خداوند یسوع مسیح دا شکر ادا کریندے ہئیں تہڈے کیتے دعا کریندے ہئیں۔ ۴- اسان مسیح یسوع دے بارے وچ تہڈے ایمان دے بارے شتیلے لے تہڈی محبت دے بارے اچ جو تسان اُنہاں دے بارے رکھندے ہو جو خدا کیتے الگ کیتے گھن۔ ۵- کیونکہ جو اُمید تہڈے کیتے آسمان تے جنیں دا ذکر تسان کلام مقدس دی خوشخبری تھوں سُن چکے ہو جو تہڈے کول آئی جیڑی ساری دُنیا وچ ترقی کریندی پئی، ۶- جیڑی تہڈے وچ اوں ڈیں تھوں کم کریندی پئی جیڑے ویلہ تھوں تسان اوں کو شتیلے۔ ۷- ایہ ایویں جیویں تسان ساڈے ہم خدمت اِفراس تھوں سکھیا جو کہ ساڈے کیتے مسیح یسوع دا وفادار خادمہ۔ ۸- اوں تہڈے پیار کو جو روح وچ ساڈے تے ظاہر کیتا۔ ۹- ایں پیار دی وجہ تھوں جو اسان پہلے ڈیں تھوں تہڈے بارے وچ سُن، اسان تہڈے کیتے دعا کرنا بند نہ کیتا تان جو تسان علم، حکمت تے روحانی سمجھ اچ ودھدے جاؤ۔ ۱۰- اسان دعا کریندے ہئیں کہ تہڈا چال چلن خداوند کو ہر طرح تھوں پسند لے، ہر طرح دا نیک عمل تہڈے وچ ہووے خدا دے علم اچ ودھدے جاؤ۔ ۱۱- اسان دعا کریندے ہئیں کہ تسان قابلیت اچ مضبوط تھیندے ونجوتے اوندے جلال دی قوت تہڈی راہنمائی کرے تان جو ہر طرح دا صبر تے تحمل کر سگو۔ ۱۲- اسان دعا کریندے ہئیں کہ تسان خوشی دے نال باپ دی شکرگزاری کرو جنہاں تہڈا کو ایں قابل بنایا کہ تسان نور اچ مقدساں دے نال میراث دے حصہ دار بن ونجو۔ ۱۳- اوں تہڈے ساکوں تاریکی دے غلہ تھوں بچا گدلیہ تہڈے تبدیل کیتے تان جو اوں دے لے پالک بیٹ دی بادشاہی اچ ہوؤں۔ ۱۴- اوں دے بیٹ وچ اسان آزاد تھتے لے اسان گناہاں دی معافی حاصل کیتی۔ ۱۵- پتر آن تہڈے خدا دا عکسہ اوہ ساری مخلوقات تھوں پہلے۔ ۱۶- کیوں جو اوندے وسیلہ نال ساریاں شتیاں خلق تھیاں خواہ آسمانیاں دیاں خواہ زمینیاں دیاں، دیکھیاں ہوں یا اُن دیکھیاں، تخت ہوں یا ریاستاں، حکومت ہوں یا اختیارات ساریاں شتیاں اوں دے اوندے کیتے پیدا تھیں۔ ۱۷- اوہ ساریاں شتیاں پہلے تھوں ہن تے ساریاں شتیاں اوں دے وچ ای قائم ہن۔ ۱۸- اوہ کلیسیا دا سرے اوں دا بدن اوہ ای اصل اختیار دا مالک، اوہ مُردیاں وچون زندہ تھیوں اچ پلٹھی دا لے ساریاں شتیاں وچون اوں دا اوّل درجہ۔ ۱۹- کیوں جو باپ کو ایہ چنگا لگے کہ اوندی ساری معموری اوندے وچ سکونت کرے۔ ۲۰- لے بیٹ دے وسیلہ تھوں ساریاں شتیاں دی اپنہ نال صلح کر گھن صلیب تے امن قائم کیتے تان جو ساریاں شتیاں دا مسیح دے وسیلہ تھوں اوں دے نال میل ملاپ ہووے خواہ اوہ آسمان دیاں ہوں یا زمین دیاں۔ ۲۱- لے تہڈے ویلے جڈاں تسان خدا کیتے اجنبی ہاؤے لے اپنہ ضمیر تے کماں دی وجہ تھوں اوں

دے دشمن-²² پر ہن خدا تہاذا وی میل مسیح دے بدن اچ اوں دی جسمانی موت دے وسیلہ تھوں کر گدے تان جو ٹہاکوں پاکسہ عیب تہ الزام بناکے اوں دے سامنے حاضر کیتے ونجو-²³ اپہ این کیتے جو ٹساں ایمان اچ مطبوعہ قائم راہوتے خوشخبری دی اہمید تھوں دُور نہ ونجو جو ٹساں سُنئیے جئیں دی مُنادی آسمان دے تلہ تمام مخلوقات وچ کیتی گئی، جئیں خوشخبری دا میں پولس خادم ہاں۔²⁴ ہن میں اپہ دُکھاں اچ تہادے کیتے خوشی منیندا ہاں، تے مسیح دی مصیبتاں دی کمی اپہ بدن دی خاطر جو کلیسیا پوری کریندا ہاں۔²⁵ میں کلیسیا دی خدمت کریندا ہاں، اوں خدا دے انتظام دے مطابق جو تہاڈی خاطر میکُو بخشا گیلے تان جو خدا دے کلام کُوں پھیلاواں۔²⁶ لُکی ہوئی سچائی تے زمانیاں تے نسلان تھوں جو سچائی دا بھید ہاں جو اوُندے ایمان گھن آندے اُنہاں تے ظاہر کیتا گیا جو زمانیاں تے نسلان تھوں لُکیا ہا۔²⁷ خدا چاہندا ہا کہ اوہ جانن کہ خدا دے جلا دی دولت غیر قوماں وچ کیہوں جئیں لَہ اوہ اپہ کہ مسیح جو جلال دی اُمید تہاڈے وچ راہنڈی۔²⁸ جئیں دی مُنادی کرے اسان پر بندے کُوں ہدایت کریندے اسان پر بندے کُوں کمال حکمت دے نال تعلیم ڈیندے ہئیں تان جو اوہی مسیح وچ کامل تھی ونج۔²⁹ این واسطے میں سخت محنت مشقت کریندا ہاں اوں دی قوت دے مطابق جو میڈے وچ زور نال اثر کریندی۔

¹۔ میں تہاکو ڈسنا چاہندا ہاں کہ جو لودیکہ وچ بنے بہوں سارے جو میکو جسمانی طورے نہ ڈیکھ سگ اُنہاں کیتے میں کتنی جان مارکے کریندا ہاں۔²۔ میں ایس کیتے کم کریندا ہاں تاں جو اُنہاں دے دلمحبت اچ کٹھہوؤں دے پاروے سمجھ دی مکمل یقین دہانی دی دولت تھوں خدا دے ایس بھید دے علم اچ جو مسیح وچے اُنہاں دے دل تسلی پاؤں۔³۔ سارے حکمتے علم دے خزانے اؤں دے وچ لکھوئیں۔⁴۔ میں تہاکوں ایس کیتے ڈسیندا ہاں جو کوئی بندہ تہاڈے دل کو اپنے پاسے کرن آلیاں گالہیں سناکے دھوکا نہ ڈیوے۔⁵۔ میں جسمانی طورے نئیں بلکہ روحانی طورے تہاڈے نال ہوساں لے میں ایہ جان کے خوش ہاں جو اُنہاں چنگی حالت اچ ہو، مسیح ہسوع وچ تہاڈا ایمان مضبوطی۔⁶۔ خداوند ہسوع مسیح اچ اُنہاں طرح چلو جیویں اُنہاں اؤں کو قبول کیتلے۔⁷۔ اؤندے وچ جڑ پکڑو، اؤندے وچ ہی مضبو تھی کے ایمان وچ ترقی کریندے ونجو۔ جیوں اُنہاں تعلیم پاتی لے خوب شکر گزاری کیتا کرو۔⁸۔ ڈیکھو! جو کوئی تہاکو نکمے فلسفے دے پاروں جو انسانی رسماں اے ایس دُنیا دے اصولاں دے مبنی، مسیح دا ڈساکے تہاکو دھوکا نہ ڈیوے۔⁹۔ کیوں جو خدا دی الوہیت دی ساری معموری اؤندے وچ مجسمے۔¹⁰۔ اُنہاں اؤندے وچ بھریج گھپوے جو سارے اختیاراتے حکومت دا سترے۔¹¹۔ تہاڈا طہور خدا وچ ایہو جیا طہور نئیں تھیا جو تھ نال انسانی بدن تھوں لہاکے کیتا ویندے بلکہ تہاڈا طہور مسیح جیا تھیلے جئیں دے پاروں گناہ دا بدن لہایا ویندے۔¹²۔ اُنہاں اؤں بیتسم دے نال دفن تھی گئے پر خدا دی قدرت اے ایمان گھن آون نال زندہ تھے جئیں اؤں کو مُردہاں وچوں زندہ کیتے۔¹³۔ جڈاں اُنہاں طہور دے بغیر گناہاں دے پاروں مُردہاویں، اؤں تہاکو زندہ کیتلے ساڈے سارے گناہ معاف کر ڈتے۔¹⁴۔ حکم جیہڑے ساڈے خلاف لکھوئیں اؤں صلیب تے کلاں نال اؤں کو ختم کر ڈتا۔¹⁵۔ اؤں حکومت اختیار والیاں کو سرعام تماشنا بنا ڈتے اؤں اُنہاں ساریاں صلیب دے ذریعے فتح حاصل کیتی۔¹⁶۔ ۱۶۔ پس کوئی وی تہاڈے کھاوے پیوے، عید، نویں چند یا سبت دے پاروں الزام نہ لاوے۔¹⁷۔ کیوں جو ایہ آون آلی ساری شئییاں دے سلیہ پر حقیقت مسیح ہے۔¹⁸۔ کوئی وی جھوٹی عاجزی فرشتیاں دی عبادت کرکے تہاکو اؤں انعام تھوں محروم نہ رکھے۔ ایہو جیا بندہ ظاہر چیزاں اچ مصروف رہندے لے جسمانی سوچ دی وجہ تھوں فخر کریندے۔¹⁹۔ اوہ مسیح اچ قائم نئیں رہندا جیہڑا کہ سترے لے جیندے تھوں سارا بدن پٹھیاں جوڑاں دے ذریعے قابو اچ رہندے دھدلیے جیویں خدا دے وسیلے دھدلیے لے جیویں خدا بدن کو دھاندلیے۔²⁰۔ اگر اُنہاں مسیح دے نال دُنیا دی شروع دیاں گالہیں دی طرفوں مَر گئے تاں ایویں کیوں جیوندے ہو کہ دُنیاوی گالہیں دے پابند تھیندے ہو؟ وَل دُنیا دے لوگاں دی طرح زندگی گزارن اچ انسانی حکماں تعلیم دے مطابق زندگی گزریںدے ہو؟۔²¹۔ نہ ای اؤں کو پکڑنا، ناں ای اؤں کو چکھنا نہ ای اؤں کو پتہ لاونا۔²²۔ ایہ ساریاں شئییاں استعمال دے نال تباہ تھی ویسن۔ اُنہاں حکماں تعلیمات دے مطابق جیہڑیاں آدمی دیاں ہن۔²³۔ اُنہاں حکماں وچ اپنے بنلے بھہ مذہب دی حکمت، جسمانی مشقتے عاجزی پر ایہ جسمانی خواہشاں دے خلاف مفید نئیں۔

¹۔ اگر خدائے بڑا کون مسیح وچ زندہ کیتلے تان آسمانی شہنشاہ دی تلاش اچ راہو جتھاں خدا دے سچتھ بیٹھلے۔² زمینی شہنشاہ دی بجائے آسمانی شہنشاہ دی تلاش اچ راہو۔³ کیوں جو اُساں مر گئے تہاڈی زندگی مسیح دے نال خدا اچ لکے پوئیے۔⁴ مسیح جو تہاڈی زندگی ہے۔ جڈاں ظاہر کیتا ویسی تان ول اُساں وی اوندے نال جلال اچ ظاہر کیتے ویسو۔⁵ پس اُساں حرامکاری، پلیدگی، شہوت پرستی، بُری خواہش، لالچ جو بت پرستی دے برابرے کو ختم کرو۔⁶ کیوں جو اِنہاں چیزاں دی وجہ تھوں خدا دا غضب نافرمانی دے پُترانے نازل تھیندے۔⁷ اُساں وی اِنہاں ہی چیزاں دے مطابق چلے تہاں وچ ہی زندگی گزیرندے ہاؤ۔⁸ لیکن اِنہاں ساریاں چیزاں یعنی غصہ، قہر، بدخواہی، بدگوئی، مَن تھوں مندے آکھنا چھوڑنا ضروری ہے۔⁹ ہک ڈوجھ نال کوڑ نہ بولو، کیوں جہن اُساں پُرانی انسانیت کو اپنے کماں سمیت لہا سٹیلے۔¹⁰ اُتے نویں انسانیت کو پا گدلے جیہڑی معرفت حاصل کرن کیتے اپنے بناون لے دی صورت جئیں نویں بن دی ویندی ہے۔¹¹ ایں کیتھن نہ کوئی یونانی رہا، نہ یہودی، نہ ظہور آلا، نہ بغیر ظہور دے، سکوتی، نہ وحشی، نہ غلام، نہ آزاد بلکہ مسیح ساریاں وچ تے مسیح ہی سارا کجھے۔¹² پس خدا دے جُتھویاں دی طرح جو ہکیتے پیارے پن رحم دل، مہربان، فروتن، نرم خوتے صبر دے کپڑے پاؤ۔¹³ ہک ڈوجھ دی برداشت کرو، ہک ڈوجھ نال رحم دلی نال پیش آؤ۔ اگر جو کئیں کو کئیں نال کوئی شکایت ہووے تا معاف کرو جیویں خدا نے تہاکوں معاف کیتلے۔¹⁴ اِنہاں ساریاں دے نال اوّل درجہ محبت دلے جو کہ کاملیت دلے۔¹⁵ مسیح دا اطمینان جئیں واسطے اُساں ہک بدن ہوون کیتے سڈے گھو تہاڈے دلا تے حکومت کرے لے شکر گزاری کیتا کرو۔¹⁶ خدا دا کلام تہاڈے وچ بہوں زیادہ کم کرے تہاں کمال حکمت نال ہک ڈوجھ کو تعلیم دتا کرو، اپنے دلاں دی شکرگزاری کیتے مزامیر، حمد دے گیت تے روحانی گیت گایا کرو۔¹⁷ اُتے جو وی کلام یا کم اُساں کریندے ہو، اوہ خداوند یسوع دے نال تھوں کیتا کرو لے خدا باپ دا یسوع مسیح دے وسیلے نال شکر کرو۔¹⁸ اے ڈالو! اپنے پٹیاں دی تابع راہو کیوں جو ایہ خداوند اچ مناسب ہے۔¹⁹ اے پٹیو! اپنی ڈالاں نال محبت رکھو تہاں نال سختی نال پیش نہ آؤ۔²⁰ اے اولادو! اپنی ماں تے پیو دے فرماں بردار راہو کیوں جو ایہ خدا کو پسند ہے۔²¹ پیو اپنے بالان کو غصہ نہ ڈیواون تان جو اُنہاں دا حوصلہ قائم راہو۔²² اے نوکرو! جو جسمانی طور تے تہاڈے مالک پن اُنہاں دے تابع راہو لے لوگاں کو خوش کرن کیتے اُنہاں دی خدمت نہ کرو بلکہ صاف دلی تے خدا دے خوف نال کرو۔²³ جو کم وی کریندے ہو ایہ جان کے کرو جو مسیح کیتے کریندے ہو نہ کہ لوگاں کیتے۔²⁴ اُساں جان دے پیوے کہ میراث اچ خدا تھوں اجر پاسو کیونکہ اُساں خداوند مسیح دی خدمت کریندے ہو۔²⁵ جیہڑا کوئی وی جسمانی کم کرے اوہ اُساں جسم اچ کیتھو کماں دی سزا پاسی۔ اُساں دے ہاں کئیں دی طرفداری نہیں۔

^۱۔ اے مالکوا! جو کجھ جنگلے ٹھیکے او، اپنے مالکاں کو ڈیوولے جان گھنو جو آسمانے وی تہاڈا پک مالکے۔^۲ دعا اچ لگ راہو، شکرگزاری دے نال اوں دے وچ جاگدے راہو۔^۳ نال نال ساڈے کیتے وی دعا کرو تاں جو ساڈے وی خدا کلام دا دروازہ کھولے تاکہ میں مسیح دے اوں بھید کو بیان کر سگاں جیندے پاروں میں قید وچ ہاں۔^۴ لے دعا کرو جو ایہ صاف بیان کراں جیویں میکوں کرنا لازمی۔^۵ باہر والیاں دے نال حکمت نال پیش آؤتے اپنا وقت انہاں دے نال حکمت دے نال بسر کرو۔^۶ تہاڈا کلام ہمیشہ فضل نال پُرتے لؤنا ہوئے تاں جو تہاکو ہر بندے کو مناسب جواب ڈیونا آونج۔^۷ تخکس جو جیڈا پیارا بھرلے دیانتدار خادمے خداوند اچ میڈے نال غلامے، میڈا سارا حال تہاکو ڈسیسی۔^۸ میں خاص طورے اوں کو تہاڈے کول گھلیلے جو ئساں ساڈے بارے وچ جان سگوتے تہاڈے ذلالت کو حوصلہ ملے۔^۹ انیسمس کو وی نال گھلیلے جو تہاڈا وفادارے پیارا بھرلے، دوجیں تہاکو اوہ ساریاں گالیں ڈسیسن جو ایتھاں تھیاں۔^{۱۰} ارسترخس جیڑا قید اچ میڈے نالے تہاکو سلام آدھ، لے مرقس جیڑا برنباس رشتہ وچ بھرلے اوں دی بابت تہاکو حکم ملے۔ اگر اوہ تہاڈے کول آوے تاں اوں کو تھیک طرح ملے۔^{۱۱} یسوع جو یوستس اکھوندلے اوہ کلہا طہور آلیاں وچوں میدا نال خدمت کریندا ہا، خدا دی بادشاہی جو میڈے کیتے تسلی دا باعث ہا۔^{۱۲} افراس تہاکو سلام آدھ اوہ تہاڈے وچوں ہکیت مسیح یسوع دا قیدی، اوہمیشہ دعا اچ تہاڈے کیتے بہوں محنت کریندے تاں جو ئساں کامل طورے اعتقاد رکھ کے خدا دی مرضی کھڑے رہ سگو۔^{۱۳} میں اؤندا گواہاں کہ اؤنے تہاڈے لیتے وڈی محنت کیتیہے لودکیت پیرا پلس کیتے وی۔^{۱۴} بہوں پیارا ڈاکٹر لوقا دیماس تہاکو سلام آدھن۔^{۱۵} لودیکہ دے بھراوانے نمفاسے اوندے گھر دی کلیسیا کو سلام اکھوئے۔^{۱۶} جڈاں ایہ پتر تہاڈے وچ پڑھا ونجے تاں لودیکہ دی کلیسیا وچ وی پڑھیا ونجے، این پتر کو جیڑے لودیکہ تھوں آہوون اوہ وی پڑھن۔^{۱۷} لے ارحیس کو اکھولے جو خدمت خدانے اوں کو ڈیے تہاکو اؤں کو پورا کرنلے۔^{۱۸} میں پولس اپنے تہا نال تہاکو سلام لکھدا ہاں میڈی سنگلیاں کو یاد رکھلے، تہاڈے فضل تھیندا راہوے۔

1 Thessalonians

^۱۔ پولسے سلاستے تھینتھیں دی طرف تھوں تھیکوں دی کلیسیا دے نال جیڑے خدا پیوتے خداوند یسوع مسیح دے وچ ہن تسلی تہاکو حاصل ہوندی راہوے۔^۲ توساں ساتیاں دے وچ میں اسان خدا دا شکر ہمیشہ کریندے پنتے اپنڑی وچ تہاکو یاد کریندے ہاں۔^۳ وٹ اپنرے خدانے پیو دے حضور تہاڈے ایمان دے کمتے محبت دی محنتے اوں امیدے صبر کو ہر ویلہ یاد کریندے ہاں جو ساڈے خداوند یسوع مسیح دے پاروں ہے۔^۴ وٹ اے بھراو! خدا دے لاڈلو! ساکوں پترے جو توساں نیک ہو۔^۵ این واسطے جو ساڈی خوشخبری تہاڈے کول نہ (فقط) ایویں لفظی طورے اپنڑی اے تاں وتقدرتے روح القدسے پورے عقیدے دے نال وی وٹ توساں جانڑدے جو اسان تہاڈی خاطر تہاڈے وچ کیویں پتر گھاسے۔^۶ وٹ توساں کلام کو وڈے دکھ وچ روح القدس دی خوشی دے نال قبول کر کے ساڈی خدانے وند دے وانگ بنڑے۔^۷ اتھوں تک کہ مکدنیتے اخید دے سارے ایمان داروں دے کیتے نمونہ بنڑے۔^۸ کیو جو تہاڈے کولوں تھوں نہ صرف مکدنیتے اخید وچ خداوند دے کلام دا چرچا پھیلائے وٹ تہاڈا ایمان جیڑا خدا دے اوتے ہر جہا اے جیا مشہور ہو گیا ہے جو ساڈے آکھن دی کجھ حاجت وی کوئی نیں۔^۹ این وجہ تھوں او پتر آپ ساڈا ذکر کریندے ہن تہاڈے کول ساڈا آوڑاں کیویں ہوتے توساں بتوں تھوں وٹ پھر کے خدادی پاسے رجوع گھن لے تاں جو زندگتے اصلی خدا دی عبادت کرو۔^{۱۰} وٹ اوندے پتر دا آسمان اوتے آوڑن دی انتظار وچ راہوے جیکوں اوہ مردیاں دے وچوں جو یا یعنی یسوع دے جیڑا ساکوں آوڑن لے غذاب (غضب) کولوں بچاندا ہے۔

¹۔ اے بھراؤ! توساں آپ جانڑے دےہو ساڈا تہاڈے کول آوڑن بہ فائدہ نہوسی۔²۔ تے وت تہاکوں پتہ وی ہے جو باوجود بہوں فلیپی وچ دکھ اُٹھاوڑن تہہ عزت ہووڑن دے ساکوں اپنڑے خدا دے وچ اے دلیری حاصل ہوئی جو خدا دی خوشخبری وڈی کھلے دل دے نال تہاکوں سنڑاؤن۔³۔ کیو جو ساڈی نصیحت نہ گمراہی تھوں ہے نہ پلیتی تھوں نہ فریب دے نال۔⁴۔ تے وت جیویں خدائے ساکوں قبول کرکے خوشخبری ساڈے سپرد کیتی اوہی ہی اساں بیان کریندےہاں۔ بندیاں کو نیں وت خدا کون خوش کرن دے کیتے بیان کریندےہاں۔ جیہڑا ساڈے دلوں کون آزماندا ہے۔⁵۔ کیو توساں کو پتہ وی ہے نہ کدی ساڈے کلام دے وچ خوشامد پائی گئی ہے نہ اولالچ دا پردہ بنڑا۔ خدا اس دا گواہ ہے۔⁶۔ تے وت اساں نہ بندیاں تھوں عزت چاہندےہاں تیدے کولوں نہ ہیاں کولوں۔ وت مسیح دے رسول ہووڑن دے باجوں تہاڈے اوتے بوجھ لڈ سنگدےہاس۔⁷۔ تے وت جیویں ماں اپنڑے بالوں کو پالیندی ہے اوں وےہار اساں تہاڈے کول نرمی دے رہے۔⁸۔ تے وت اوں ویں ہار اساں بہو تہاڈے (مشتاق) شوقی ہوکے نہ صرف خدا دی خوشخبری وت اپنڑی جان تک وی تہاکوں ڈیوڑن واسطے راضی ہاس۔ ابواسطے جو توساں ساڈے (پیارے) لاڈےہو گئےہا۔⁹۔ کیو جو اے بھراؤ! تہاکوں کون ساڈی محنت تے مشقت یاد ہوسی کہ اساں تہاڈے وچوں کہنے دے اوتے بوجھ نہ لڈن دی غرض تھوں رات ڈہن محنت مزدوری کرکے تہاکوں خدا دی خوشخبری دی منادی کیتی۔¹⁰۔ توساں وی گواہوتے خداوی ہے کہ تہاڈے وچوں جیہڑے ایمان گھن لےہو اساں کیوں پاکیدے راست بازی تہہ عیبی دے نال پیش لے۔¹¹۔ وت توساں جانڑے دےہو جیویں پیو اپنڑے بالوں دے نال کریندا ہے اوہی ہار اساں وی تہاڈے وچوں ہر ہک کون نصیحت کریندے دراسا ڈینڈے سمجھندے رہے۔¹²۔ تاں جو تہاڈا چال چلڑن خدا دے لائق ہوے تہاکوں اپنڑی بادشاہی تے جلال وچ بولاندا ہے۔¹³۔ اس واسطے اساں وی ہر روز خدا دا شکر کر دےہاں تہہ جڈاں خدا دا سینا ہا ساڈی باجوں تہاڈے کول اپڑتے توساں تہہ اوکوں بندیاں دا کلام سمجھکے نیں وت (جیویں حقیقت وچ ہے) خدا دا کلام جان کے قبول کیتلے او تہاڈے وچ ایمان گھن لےہو تا تیر وی رکھدا ہے۔¹⁴۔ اس وچ تھوں اے بھراؤ! خدا دی اُنہاں کلیساں دی وانگوں بنڑ گئے جو یہودیہ وچ مسیح یسوع دے وچ ہن۔ کیو جو توساں وی اپنڑی قوم والوں تھوں اوہ (تعلیفیس) (دکھ) اُٹھلے جو اُنہاں تہہ یہودیوں تھوں۔¹⁵۔ جنہاں تہہ خداوند یسوع کو تہہ نبیوں کو وی مار ستلے ساکوں ستا ستاکے کھڈ دتا او خدا کون پسند نیں آندے۔ جیہڑے سارے بندیاں دے دشمنڑ ہن۔¹⁶۔ تے وت او ساکوں (غیر قومان) بیایاں قوموں اُنہاں دی نجات (چھٹکارہ بخشش) دے کیتے۔ کلام مناوڑن تھوں منع کریندے ہن تاں جو اُنہاں دے گناہوں دا ہمیشہ بھرا راہوے وت اُنہاں دے اوتے انتہا غضب آگیا۔¹⁷۔ اے بھراؤ جڈاں اساں تہوڑے ویلے دے کیتے ظاہر وچ نہ کہ دل تھوں تہاڈے کولوں (جڈا) وچھڑ گئے تاں اساں تہہ پیو آرزو دے نال تہاڈی صورت ویکھن دی اوروں تہہ کوشش کیتی۔¹⁸۔ اس واسطے اساں تہہ (یعنی میں پولس تہہ) ہک دفعہ نیں بلکے ڈو دفعہ تہاڈے کول آوڑاں دا ارادہ کیتا وت شیطان تہہ ساکوں اوکے آکھا۔¹⁹۔ بھلا ساڈی امید تہہ خوشی تہہ فخر دا تاج کیا ہے؟ کیا او ساڈے خداوند یسوع دے سامنڑے اُس دے آوڑن دے ویلے توساں وی نہو سو۔²⁰۔ ساڈا جلال تہہ خوشی تہاکوں تاں وی ہوے۔

۱۔ این واسطہ جڈاں اساں ڈھیر سہ نہ سنگ تان وت اتھینہ وچ کھلہ رہ ونجیڑاں منظور کیتا۔ ۲۔ وت اساں تمیتھیس کون جیہرا ساڈا بھراتہ مسیح دی خوشخبری وچ خدا دا نوکر ہے این پاروں متا کہ او تہاکوں پکا کرے تہاڈے ایمان دے بارے وچ نصیحت کرے۔ ۳۔ وت انہاں ڈکھاں دے سبب تھوں کوئی نہ گھبراوے کیو جو توساں آپ جانڑے دے جو اساں ایندے واسطہ مقرر تھیاہاں۔ ۴۔ وت پہلے وی جڈاں اساں تہاڈے کول ہاسے تان تہاکوں آدھ ہاسے جو ساکوں ڈکھ اٹھاواڑاں پوسن وت ایویں ہی بولے وت تہاکوں پتہ وی ہے۔ ۵۔ این واسطہ جدوں میں وت ڈھیر سہ نہ سنگا تان تہاڈے ایمان دا حال پچھ کون متا کہڈائی ایویں نہوے جو آزماوڑن وللف تہاکوں آزمایا ہوے تہاڈی محنت فائدہ گئی ہوے۔ ۶۔ مگر ہنر جو تمیتھیس تہاڈے کول لکے ساڈے کول تہاڈے ایمان تہاڈے محبت دیتے اس گل دی خوشخبری دتی کہ توساں ساڈا ذکر خیر ہمیشہ کریندے ہوتے ساڈے ویکھن دے کیتے شوقی ہو جیویں کہ اساں تہاڈے۔ ۷۔ اس واسطہ اے بھراؤ! اساں اینٹری ساری احتیاج تہاڈے وچ تہاڈے ایمان دے سبب تھوں تہاڈے بارے وچ تسلی پائی ہے۔ ۸۔ کیو جو ہنر اگر خداوند وچ قائم ہو تان اساں زندہ ہاں۔ ۹۔ تہاڈے باجوں اینٹرے خدا دے سامنڑے ساکوں جس قدر خوشی حاصل ہے اُس دا بدلہ وچ میں کیویں ہار تہاڈی پاروں خدا دا شکر ادا کروں؟ ۱۰۔ اساں رات ڈنہ بھو دعا کریندے رہندے ہاں کہ تہاڈی صورت دیکھیں تہاڈے ایمان دی کمی پوری کروں۔ ۱۱۔ ہنر ساڈا خدا تہاڈے پو خوتہ ساڈا خداوند یسوع مسیح تہاڈی طرح دی رہبری کرے۔ ۱۲۔ وت خداوند اے جیا کرے کہ جیویں ہار ساکوں تہاڈے نال محبت ھ او ویں ہار تہاڈی محبت وی آپس وچ سارے بندیاں دے نال ڈھیر ہوتے ودھ۔ ۱۳۔ تان جو او تہاڈے دلاں کون اے جیا (مضبوط) کر ڈیوے کہ جڈاں ساڈا خداوند یسوع اینٹرے سارے پاکاں دے نال آوے گا تان اوے ساڈے خدا تہاڈے پو دے سامنڑے پاکی دے وچ عیب ٹھہریں۔

¹۔ غرض اے بھائیو! اساں توہاڈے اگوں التجا کریندے ہاپن جو خداوند یسوع مسیح وچ تہاکوں نصیحت کریندے ہاپن جو جویں یار توساں نے ساڈے کولوں مناسب چال چلفہ خدا کون خوش کرن دی تعلیم پائی عتہ جویں یار توساں چلے وی ہو اوویں یار بئی ترقی کریندے جاؤ۔²۔ کیو جو توساں جانترے ہو کہ اساں تہاکوں خداوند یسوع دی طرفوں کیا کیا حکم پنجلے۔³۔ وٹ خدا دی مرضی اے ھ جو توساں پاک بنڑو یعنی حرام کاری تھوں بچو راہو۔⁴۔ وٹ ہر ھک توہاڈے وچوں پاکیتہ عزت دے نال اپنڑے طرف کون گھنڑاں چاہندا ھ۔⁵۔ نہ شہوت نہ جوش تھوں اُنھاں قوماں دی وانگوں جیڑے خدا کون نیں جانڑدے۔⁶۔ وٹ کوئی بندہ اپنڑے بھرا دے نال اس امر دے وچ زیادتی یا دغانہ کرے کیو جو خداوند انھاں سارن کماں دا بدلہ وڑن والہ ھتہ وٹ اساں تہاکوں پہلے وی تنبیہ کرکے جنالا دتا پائی۔⁷۔ اس واسطے کیتہ خدانے ساکوں پیلٹی دے کیتہ نیں بلکہ وٹ پاکی دے کیتہ بلایا ھ۔⁸۔ پس وٹ جیڑا نیں مندا اور بندہ کون نیں بلکہ وٹ خدا دی نیں مندا جیڑا توہاکوں پاک روح ڈیندا ھ۔⁹۔ وٹ بھرا والی محبت دے باجوں تہاکوں کجھ لکھن دی حاجت نیں کیو جو توساں آپس وچ محبت کرن دا علم خدا تھوں پا چکے ہو۔¹⁰۔ وٹ سارے مکدنیہ دے سارے بھرواں دے نال ایویں ہی کردے ہوتے وٹ اے بھراؤ، اساں تہاکوں نصیحت کریندے ہاپن جو ترقی کریندے جاؤ۔¹¹۔ وٹ جیویں یار اساں توہاکوں حکم دتا چپ چاپ راہوڑتہ اپنڑا کاروبار کرن تہ اپنڑے تہاں نال محنت کرن دی ہمت کرو۔¹²۔ تاں جو وٹ باتوں والہ دا نال چنگے طریقہ دے نال برتاؤ کروتہ کہ شہ دے محتاج نہوے۔¹³۔ اے بھراؤ! اساں نیں چاہندے ہاپن کہ جو جیڑے سو رہے اُنھاں دے باجوں توساں انڑ واقف رہو تا جو بیہاں دی (مانند) وانگوں جیڑے ناامید ھن غم نہ کرو۔¹⁴۔ کیو جو جڈاں ساکوں اے یقین ھ کہ یسوع مرگیلے جی اُٹھا تاں اُسے وانگوں خدا اُنھاں کو وی جیڑے سو گئے ھن یسوع دے ویلے تھوں اوندے نال لے آوے گا۔¹⁵۔ وٹ اساں تہاکوں خداوند دے کلام دے مطابق آندھ ہاپن کہ اساں جیڑے زندہ ہاپن او خداوند دے آوڑن تک باقی راہوں۔¹⁶۔ کیوں جو خداوند خود آسمان تھوں للکاریندے مقرب فرشتہ دی آواز تہ خدا نرسنگ دے نال اتر آوے گا۔ پہلے ناں جیڑے صبح دے وچ بوئے جی اُٹھ سن۔¹⁷۔ وٹ اساں جیڑے باقی ہوسوں اوندے نال بادلاں دے اوتہ اُٹھلے ویسوں تاں جو ہوا دے وچ خداوند دے نال راہواں گے۔¹⁸۔ پس توساں انھاں گلاں تھوں ھک ڈوچ کون تسلی دتی کرو۔

¹۔ وٹ اے بھراؤ! اس دی کجھ حاجت نیں جو زمانوئے موقعوں دے باجوں توہا کوں کجھ لکھا جاوے۔²۔ اس واسطے کہ توساں آپ خود جائز دے جو خداوند دا ڈنہ این طرح آوڑن آلا ہ جیویں رات کوں چور آندا ہ۔³۔ جے ویلہ لوک آدھ بوسن ک سلامتی امن ہ اوہ ویلہ اُنہاں دے اوتے این طرح اچل جیت پلاکت آوے گی۔ جیویں گھنٹرن کودرد لگدے ہتے او پرگز نہ بچسن۔⁴۔ وٹ توساں اے بھراؤ انہاں وچ کوئی نہ جو او ڈینہ چور دے وانگوں توہاڈے اوتے آوے۔⁵۔ کیو جو توساں سارے نور دے پتر ہوتے ڈنہ پتر ہو نہ اساں رات دے ہاں نہ انہا رے دے ہاں۔⁶۔ بس ہیاں دے وانگوں ستہ نہ راہوے بلکہ جاگدے ہوشیار راہوے۔⁷۔ کیو جو جیڑے سمدے ہن او رات ہی کوں سمدے ہن جیڑے (متولک) ہوندے ہن او (متولک) ہوندے ہن رات کوں وی۔⁸۔ وٹ اساں جیڑے ہاں دن دے ہاں ایمان محبت دا بکتر لاکتے نجات (چھٹکارہ) بخشش دی امید دا خود پہن ک ہوشیار ہاں۔⁹۔ کیو جو خدانے سا کوں غضب دے کیتے نیں بلکہ اینڑے خداوند یسوع دے وسیلہ نجات حاصل کروں۔¹⁰۔ او ساڈی پاروں این واسطے مویا جو اساں جاگدے ہوں یا شتہوئے سارے مل کے اوندے نال جیں۔¹¹۔ پس توساں ہک ڈوچے دے نال کوں تسلی ڈوچے ہک ڈوچے دی ترقی دا موجب بنڑوے وٹ توساں ایویں کریندے وی ہو۔¹²۔

وٹ اے میڈے بھراؤ! اساں توہا کوں التجا کریندے ہاں توہاڈے وچ محنت کریندے خداوند وچ توہاڈے امام ہن او توہا کوں نصیحت کریندے ہن اُنہاں دی منو۔¹³۔ اُنہاں دے کمان دے سبب تھوں محبت دے نال اُنہاں دی وڈی عزت کرو آپس وچ میل جول رکھو۔¹⁴۔ وٹ اے بھراؤ! اساں توہا کوں نصیحت کریندے ہاں جوہ قاعدہ چلنڑ والیاں کو سمجھاؤ۔ کم ہمتوں کوں دلاسا ڈو۔ کمزوروں کوں سنبھالو ساریاں دے نال تحمل دے نال پیش آؤ۔¹⁵۔ خبردار! کوئی کہے دے نال بدی دے پاروں بدی نہ کرے بلکہ وٹ پر ویلہ نیکی کرن دے واسطے تیار راہوے آپس دے وچ دیتے ہیاں ساتیاں دے نال۔¹⁶۔ ہر ویلہ خوش راہو۔¹⁷۔ (بلاناغ) ہر روز دعا کرو۔¹⁸۔ ہر ہک گل وچ شکر گزاری کرو کیو جو مسیح وچ توہاڈی بابت (باجوں) خدا دی ایہا مرضی ہ۔¹⁹۔ روح کو نہ سماؤ۔²⁰۔ نبوتوں دی حقارت نہ کرو۔²¹۔ سار تیاں گلاں کوں آزمائے جیڑی اچھی ہوے او کوں نہ گھنو۔²²۔ ہر قم دی بری تھوں بچو راہو۔²³۔ خدا جو اطمینان دا چشمہ ہ آپ ہی تہا کوں بالکل پاک کرے توہاڈے روح جانے بدن ساڈے خداوند یسوع مسیح دے آوڑن تک پورے پورے عیب (محفوظ) بچے راہو۔²⁴۔ توہاڈا سڈن وال سچا ہے او ایویں ہی کرے گا۔²⁵۔ اے بھراؤ میدے واسطے دعا کرو۔²⁶۔ پاک (بوس) بوتھیاں دے نال سارے بھراواں کو سلام کرو۔²⁷۔ میں تہا کوں خداوند دی سو ڈیندا ہاں جو اے خط سارے بھراواں کو سنڑا جاوے (ونجیں)۔²⁸۔

ساڈے خداوند یسوع مسیح دا فضل توہاڈے اوتے ہوندا راہوے۔

2 Thessalonians

¹۔ پولس نے سلاونس نے تھمتھیس دی طرف تھوں تھسلینکیوں دی کلیسا دے نال جو ساڈے پیو خدانے یسوع وچ ہے۔²۔ فضل (اطمینان) تسلی جداییوتے خداوند مسیح دی طرف تھوں تہا کوں حاصل ہوندا راہوے۔³۔ اے بھراؤ! توہاڈے بارے وچ میں ہر ویلہ خدا دا شکر کرنا ساڈے اوتے فرض ہے اے ایں پاروں چو مناسب ہے کہ توہاڈا ایمان وھدا دا جاندا ہے۔ (ویندا ہے) توساں سار تیاں دی محبت آپس وچ زیادہ ہندی جاندی ہے۔⁴۔ ایتھوں تک جو اساں آپ خدا دی کلیسیاؤں وچ توہاڈے اوتے فخر کریندے ہاں کہ جتنہ ظلمتہ ڈکھ توساں نے اُنہاندے ہوانہاں سار تیاں دے وچ صبرتے ایمان ظاہر ہوندا ہ۔⁵۔ اے خدا دی سچی عدالت دا صاف ساڑن ہے تاجو توساں خدا دی بادشاہی دے لائق ٹھہرو جیندے کیتے توساں ڈکھ وی اُنہا ندے ہو۔⁶۔ کیو جو خدا دے نیڑے اے انصاف ہ کہ بدلہ وچ توہاڈے اوتے ڈکھ لاوڑن والوں کوں ڈکھ۔⁷۔ توساں ڈکھ اُنہاوں والوں کو ساڈے نال آرام ڈے جڈاں خداوند یسوع اینڑے تکرے فرشتوں دے نال بھڑکدی ہوئی اگ وچ آسمان تھوں ظاہر تھیں۔⁸۔ جیڑے خدا کو نیں سیناڑ دے اوسا ڈے خداوند یسوع دی خوشخبری کوں نیں میندے اُنہاں تھوں بدلہ گھن سی۔⁹۔ او خداوند دے چہرے اوندی قدرت دے جلال تھوں دور ہو کے (اخیری) ابدی پلاکت دی سزا پاویں گے۔¹⁰۔ اے اوں ڈینہوسی جڈاں او اینڑے پاکاں وچ جلال پلستے سارے ایمان لاوڑن والوں دے سبب تھوں تعجب دا موجب ہوڑن دے کیتے آوے گا کیوں جو توساں میدی گواہی دے ایمان گھن لے۔¹¹۔ اسی واسطے توہاڈے کیتے ویلہ دعا دی کر دے راہندے ہاں کہ خدا تہا کوں اس (بلاوے) سڈن دے لائق جلتے نیکی دی کہ ہک خواہشے ایمان دے ہر ہک کم کوں قدرت تھوں پورا کرے۔¹²۔ تا جو ساڈے خداوند خداوند یسوع مسیح دا فضل دے (موافق) ساڈے خداوند یسوع دے نال توہاڈے وچ جلال پاوے توساں اوندے وچ۔

¹۔ اے بھراؤ! اساں اپنڑے خداوند یسوع مسیح دے آوڑن تے روندے کول اپنڑے اکٹھہووڑن دے باجوں تہاکوں التجا کریندے ہاپن۔²۔ ک کہ روح یا کلام یا چٹھی (خط) تھوں گویا ساڈی طرف تھوں ہووے اے سمجھ کے کہ خداوند دا ڈیند آپنچاھ تہاڈی عقل دفعہ پریشان نہو ونجیتے وت نہ توساں گھبراؤ۔³۔ کہے طرح وی کہے دے فریب وچ نہ آوڑن کیو جو او ڈیند نیں آوے گا جڈاں تک کہ وت پہلے بر (گشتگی) نہ ہوسے وت او گناہ دا بندہ یعنی ہلاکت دا پتر ظاہر نہوے۔⁴۔ جیہڑا دشمنڑی کریندا ہے ہر ہک تھوں جو خدا یا معبود کہلاندے اپنڑے آپ کو وڈا بڑاندے ایتھوں تک کہ او خدا دے مقدس وچ بہرے اپنڑے آپ کوں خدا ظاہر کریندا ہے۔⁵۔ کیا تہاکوں یاد نیں جو جدوں میں تہاڈے کوں حامی تان تہاکوں اے گلاں آدھا حامی۔⁶۔ پنڑ جو شہ او کون روکدی پئی ہے تا جو او اپنڑے خاص ویلے دے اوتہ ظاہر تھیوے اوکوں جانڑدے۔⁷۔ کیوں کہ دینی دا بھید تان پنڑ اثر کریندا جاندا ہے۔ مگر وت ہک روکڑ والاہتے جدوں تک او دور نہ کیتا ونجیں روکا راسی۔⁸۔ اوں ویلے اوہ دین ظاہر ہوسی جیکوں خداوند یسوع اپنڑے منہ دی بھوک تھوں ہلاکتے اپنڑی آوڑن دی تجلی تھوں نسبت کریمی۔⁹۔ وت جیندا آوڑن شیطان دی تاثیر دے موافق ہر طرح دی کوڑی قدرت تے نشانوں تے عجیب کماں دے نال۔¹⁰۔ تے وت ہلاک ہووڑن والوں دے کیتے ناراضگی تہر طرح دے دھوکے دے نال ہوسی این واسطے کہ اُنہاں تے حق دی محبت کوں اختیار نہ کیتا جے تھوں اُنہاں دی بخشش (نجات) ہوندی۔¹¹۔ این پاروں خدا اُنہاں دے کول گمارہ کرن والی تاثیر منج سی تا جو او کوڑ کو سچ سمجھن۔¹²۔ تے جینے بندے حق دا یقین نیں کردے بلکہ وت (ناراضی) گمراہی کوں پسند کریندے ہن او سارے سزا پاویں گے۔¹³۔ تے وت تہاڈے بارے وچ اے بھراؤ! خداوند دے لاڈلو ہر ویلے خدا دا شکر کرنا ساڈے اوتہ فرض ہے۔ کیونکہ خدانے تہاکوں مڈھ لائے تھوں این واسطے چنڑ گھدا پائی کہ روہ دے (ذریعہ) باجوں تھوں پاک بنڑکتے ایمان گھن کے (نجات) بخشش پاؤں۔¹⁴۔ جنیدے کیتے اوں تہاکوں ساڈی خوشخبری دے وسیلے تھوں بلایا تو جو توساں ساڈے خداوند یسوع مسیح دا جلال حاصل کرو۔¹⁵۔ پس اے بھراؤ! ثابت قدم راہوے جہناں روایتوں دی توساں ساڈی زبانی یا (خط) چٹھی دے ذریعہ تھوں علم پایاھ اوندے اوتہ قائم رو۔¹⁶۔ رب ساڈا خداوند یسوع مسیح خود تہاڈا پیو خدا جتے ساڈے نال محبت رکھی تے فضل تھوں (ابدی) اخیری تسلی تے چنگی امید بخشی۔¹⁷۔ تہاڈے دلوں کوں تسلی ڈیوے تے وت ہر ہک نیک کمتے کلام وچ (مضبوط) پکا کرے۔

^۱۔ غرض اے بھراؤ! ساڈے حق دے وچ وی دعا کرو کہ خداوند دا کلام ایویں چھیتی پھیل ونجیتے و ت جلال پا وے جیویں توڑاڈے وچ۔^۲ تے و ت کجروٹھر ویلے بندیاں تھوں اساں بچے لاہوں کیوں جو سارائیاں دے وچ ایمان نیں۔^۳ مگر خدا سچا ہے۔ او تہاکوں مضبوط (پکا) کرسے سی اوں شریر تھوں (محفوظ) بچاکے رکھ سی۔^۴ تے و ت خداوند وچ ساکوں توڑاڈے اوتے بھروسہ ہے کہ جو حکم اساں توہاکوں ڈیندے ہاپن اونڈے اوتے عمل کریندے ہوتے و ت کریندے وی راہوے۔^۵ خداوند توڑاڈے دلوں کوں خدا دی محبت تے مسیح دے صبر دی طرف ہدایت کرے۔^۶ اے بھراؤ! اساں اپنڑے خداوند یسوع مسیح دے ناں تھوں توہاکوں حکم ڈیندے ہاپن کہ ہر ہک اے جیٹے بھرا تھوں کنارہ کرو جوہ قاعدہ چلدا ہتے اُس روایت دے اوتے عمل نیں کریندا جیہڑی اونڈے کول ساڈی طرفوں اپڑی ہے۔^۷ کیو جو توساں آپ جانیزے دےہو کہ ساڈے وانگوں کیویں بنڑنا جانبدے ہو ایں واسطے اساں توڑاڈے وچہ قاعدہ نہ چلے پاس۔^۸ تے و ت کہندا ٹکر مفت نہ کھاندے ہاپن بلکہ و ت محنت مزدوری تھوں رات ڈین کم کریندے ہاپن تاں جو توڑاڈے وچوں سہندے اوتے پوچھ نہ بنڑن۔^۹ ایں واسطے نیں جو ساکوں اختیار کوئی نہ پائی بلکہ ایں واسطے کہ اپنڑے آپ کوں توڑاڈے کیتے (نمونہ) مثال بناوڑن تاں جو توساں ساڈے وانگوں بنڑو۔^{۱۰} تے و ت جڈاں اساں توڑاڈے کول پاس تاں تاں ویلے وی توہاکوں اے حکم ڈیندے پاس کہ و ت جیکوں محنت کرنا منظور نہوے او کھا وی نہ سنگ۔^{۱۱} و ت اساں سنڑ دے ہاپن کہ توڑاڈے وچوں کجھہ قاعدہ چلے ہن تے کوئی کم نیں کریندے ہن بلکہ و ت ہپاں دے کم وچ دخل ڈیندے ہن۔^{۱۲} اے جیہ بندیاں کو اساں خداوند یسوع مسیح وچ حکم ڈیندے ہاپن تے نصیحت کریندے ہاپن کہ چپ چاپ کم کرکے اپنڑے ٹکر کھا ویں۔^{۱۳} تے و ت توساں اے بھراؤ! نیک کم کرن دے وچ ہمت نہارو۔^{۱۴} تے و ت اگر کوئی سادے اس (خط) چٹھی دی گیل کو نہ مہ تاں اوکوں اکھ دے وچ رکھو تے اُس دے نال (محبت) ملڑن جلڑن نہ رکھو تاں جو او شرمسار ہوے۔^{۱۵} تے و ت اوکوں سشمڑن نہ جانڑوں بلکہ و ت بھرا سمجھ کے نصیحت کرو۔^{۱۶} اب خداوند جو اطمینان دا چشمہ آپ ہی توہاکوں ہمیشہ تہر طرح تھوں اطمینان بخشہ۔ خداوند توساں ساتیاں دے نال راہوے۔^{۱۷} میں پولس اپنڑے تہ تھوں سلام لکھدا ہاں پر (خط) چٹھی وچ میڈا ابھو نشان ہ میں ایویں ہار لکھدا ہاں۔^{۱۸} ساڈے خداوند یسوع مسیح دا فضل توساں سارائیاں دے اوتے ہوندا راہوے۔

1 Timothy

^۱۔ پولس دی طرفوں جیہڑا ساڈے مُنجی خداتے ساڈے اُمیدگا، مسیح یسوع دے حکم نال مسیح یسوع دا رسول ہے۔^۲ تیمتھیس دے ناں جیہڑا ایمان دے لحاظ نال میڈا سچا پُتر ہے۔ فضل رَحمت اطمینان خدا باپ تے ساڈے خداوند مسیح یسوع دی طرفوں تہاکو وِلدا راہوے۔^۳ جیویں میں مُکذنب ویندے ویلے تیکو نصیحت کیتی ہائی کہ اِفسس اِج رے بعض بندیاں کو حکم کر ڈیوے کہ بئی طرح دی تعلیم نہ ڈیوں۔^۴ تے اُنہاں کہانیاں تے بہوں زیادہ نسب نامیاں تے لحاظ نہ کرنجو تکرار دا باعث تھیندے اُوں اَلہی انتظام دے موافق نیں جو ایمان تے مبنیے اُوں وے ای ہن وی کریندا ہاں۔^۵ حکم دا مقصد ایہ ہے کہ پاک دِل تے نیک نیت رباکاری توں بغیر ایمان نال محبت پیدا تھیوے۔^۶ اُنہاں کو چھوڑ کے بعض بندے ہودہ بکواس دی طرف توجہ ڈیوں لگ پئے۔^۷ تے شریعت دے معلم بننا چاندن حالانکہ جیہڑیاں گالہیں آدھن تے جنہاں دا یقینی طور نال دعویٰ کریندے اُنہاں کو سمجھدے وی نیں۔^۸ پر اساں جان دے ہپن کہ شریعت چنگی ہے پر شرط ایہ کہ کوئی اُوں کو شریعت دے طور تے کم تے لاوے۔^۹ یعنی ایہ سمجھ کے کہ شریعت راستبازان کیتے مقرر نیں تھئی بلکہ شریعت تے سرکش بندیاں تے ہدیناں تے گناہگاراں تے ناپاک بندیاں تے دین تے مان پیو دے قاتلانہ خونیاں۔^{۱۰} تے حرام کاراں تے لونڈے بازار تے بال چاون آلیاں تے کوڑیاں تے کوڑی قسم کھاوے آلیاں تے اُنہاں دے علاوہ صحیح تعلیم ڈے کتے برخلاف کم کرن آلیاں دے کیتے۔^{۱۱} ایہ خدائے مُبارک دے جلال دی اُوں خوشخبری دے موافق ہے جو میڈے سپرد تھئی۔^{۱۲} میں اپنے طاقت بخش لے خداوند مسیح یسوع دا شکر کریندا ہاں کہ اُوں نے میکو دیانتدار سمجھ کے اپنی خدمت واسطے مقرر کیتے۔^{۱۳} اگرچہ میں پہلے کُفر آلاتے ستاؤں آلاتے عزت کرن آلا ہامی تاں وی میڈے رحم تھیا ایں کیتے کہ میں ہایمانی دی حالت اِج نادانی نال ایہ کم کیتھن۔^{۱۴} تے ساڈے خداوند دا فضل اُوں ایمان تے محبت دے نال جیہڑا یسوع مسیح اِجے بہوں زیادہ تھیا۔^{۱۵} ایہ گالہ سچے تہر طرح نال قبول کرن دے لائق ہے کہ مسیح یسوع گناہگاراں کو نجات ڈیوں کیتے دُنیا وچ آیا جنہاں وچوں ساریاں توں وڈا میں ہاں۔^{۱۶} پر میڈے رحم ایں کیتے تھیا کہ یسوع مسیح میڈے جے وڈے گناہگار اِج اپنا کمال تحمل ظاہر کرے تاکہ جو بندے ہمیشہ دی زندگی کیتے اُوں دے تے ایمان گھن آسن اُنہاں کیتے میں نمونہاں۔^{۱۷} ہن ازلی بادشاہ یعنی غیر فانی ناں نظر آون لے واحد خدا دی عزت تے تمجید ہمیشہ تھیندی راہوے۔ آمین۔^{۱۸} اے پُتر تیمتھیس اُنہاں پیشن گوئیاں دے موافق جو پہلے تیدے بارے کیتیاں گئیاں ہن میں ایہ حکم تیدے حوالہ کریندا ہاں تاں جو تُوں اُنہاں دے مطابق چنگی لڑائی لڑدا رہے تے ایمان تے اُوں نیک نیت قائم راہوے۔^{۱۹} جئیں کو دُور کرن دے پاروے بعض بندیاں دے ایمان دا جہاز غرق تھی گئے۔^{۲۰} اُنہاں وچوں ہی ہیمیئس تے سکندر ہن۔ جنہاں کو میں شیطان دے حوالہ کیتے تاں جو کُفر توں باز راہونا سیکھن۔

¹۔ پس میں ساریاں توں پہلے ایہ نصیحت کریندا ہاں کہ مُناجاتیں تے دعاواں تے التجاواں تے شکرگزاریاں سارے بندیاں کیتے کیتی وِجن۔²۔ بادشاہواں تے سارے وڈے مرتبہ آلیاں دے واسطے ایہ کیتے جو اساں کمال دین داری تے سنجیدگی نال امن و آرام دے نال زندگی گزارو۔
³۔ ایہ ساڈے مُنجی خدا دے نیڑے جنگلے پسندیدہ۔⁴۔ اوہ چاندیہ جو سارے بندے نجات پاؤن لے سچائی دی پہچان تک پہنچن۔⁵۔
کیونکہ خدا ہیکے لے خدائے انسان دے وچ درمیانی وی ہیکے یعنی مسیح یسوع جو انسان ہے۔⁶۔ جئیں لے اپن آپ کُ ساریاں دے فدیہ اچ ڈے ڈے تے تان جو مناسب ویلے اچ اُوندی گواہی دتی وِجن۔⁷۔ میں سچ آدھا ہاں۔ کُڑ نئیں بولیندا کہ میں ایس عرج نال مُنادی کرن آلا تے رسول تے غیر قوماں کُ ایمان تے سچائی دی گالہیں سیکھاوَن آلا مقرر تھیا۔⁸۔ پس میں چاہندا ہاں جو مُرد ہر جامے غصے تکرار توں بغیر پاک ہتھ چاکے دعا کیتا کرن۔⁹۔ ایویں ای زانیاں حیا دار کپڑے شرم پرہیزگاری دے نال اپن آپ کُ سنوارن نہ کہ بال بناو تے سوئے موتی تے مہنگے کپڑیاں نال۔¹⁰۔ بلکہ نیک کماں نال جیویں خدا دی عبادت کرن آلیاں زانیاں کُ مناسب ہے۔¹¹۔ عورت چُپ کر کے وڈی تابع داری دے نا ل سیکھ۔¹²۔ لے میں اجازت نئیں ڈیندا کہ عورت سکھاوے یا مُرد تے حُکم چلاوے بلکہ چُپ چاپ راہوے۔¹³۔ کیونکہ پہلے آدم بنایا گیا ہا۔
اؤں دے بعد حوا۔¹⁴۔ لے آدم تے دھوکا نئیں کھادا ہا بلکہ عورت دھوکا کھا کے گناہ وچ ڈھ پئی۔¹⁵۔ پر بالاں دے ہون پاروَن نجات پاسی پر شرط ہے کہ اوہ ایمان تے محبت تے پاکیزگی اچ پرہیزگاری دے نال قائم راہون۔

¹۔ ايم ڳاله سچي ڪ جو بنده ننگيان دا عهدہ چايندے اوہ چنگ ڪم دي خواہش ڪريندے۔²۔ پس ننگيان ڪوہ الزام پڪ ڏال دا پٽ۔ پريزگار۔ خدا توں ڏرن آلا۔ بااخلاق۔ مسافر پرور ڪ تعليم ڏيون دے لائق ٻوے۔³۔ نشہ اچ شور مچاون آلا يا ماريٽ ڪرن آلا نہوے بلڪ حليم ٻوے۔ نہ جھڳڙن آلا نہ پيس نال پيار ڪرن آلا۔⁴۔ اپنہ گهر دا پوري طرح بندوبست ڪريندا ٻوے لٽے اپنہ بالان ڪو ٻڙن زياده سنجيدگي دے نال تابع رڪھيندا ٻوے۔⁵۔ (جڏان ڪوئي اپنہ گهر ٻي دا بندوبست ڪرنا نئين جان دا تان خدا دي ڪليسيا دي خبرگيري ڪيون ڪريسي؟)۔⁶۔ تو مريد نہ تهي تان جو تڪبر ڪرڪ ڪتھائين ابليس جيبي سزا نہ پاوين۔⁷۔ لٽے ٻاير آلياں دے نيڙے وي نيك نام تھيونا چايدلے تان جو ملامت اچتے ابليس دے پھندے اچ نہ پھنسن۔⁸۔ ايويں اي خادماں ڪو وي سنجيدہ تھيونا چايدے ڏو زبان تے شرابي تے ناجائز نفع دے لالچي نہ ٻوون۔⁹۔ لٽے ايمان دے بھيد ڪو پاڪ دل اچ حفاظت نال رڪھن۔¹⁰۔ اتي اے وي پلہ آزمئلہ ونجن۔ ايس دے بعد اگريہ الزام تھيرن تان خدمت دا ڪم ڪرن۔¹¹۔ ايويں اي زنانياں ڪو وي سنجيدہ تھيونا چايدے۔ ثبوت لاون آلياں نہوون بلڪ پريزگار تے سارياں ڳالھين وچ ايمان دار ٻوون۔¹²۔ خادم پڪ ڏال دے پٽ ٻوون لٽے اپنہ ٻالائے گھراں دا چنگي طرح بندوبست ڪريندے ٻوون۔¹³۔ ڪيونڪ جو خدمت دا ڪم چنگي طرح ڪريندن اوہ اپنہ ڪيت چنگا مرتبتہ اؤن ايمان وچ جو مسيح يسوع تھ وڏي دليري حاصل ڪريندن۔¹⁴۔ ميں تيڏے ڪول جلدی آون دي اُميد ڪرن تے وي ايم ڳالھين تيڪو ايس ڪيت لکھدا ٻاں۔¹⁵۔ ڪه اگري ميڪو آون اچ دير تهي ونج تان تيڪو پتا لگ ونج ڪه خدا دے گهر يعني زندہ خدا دي ڪليسيا اچ جو حق دا ڪھملتہ بُنياد ڪيون برتاؤ ڪرنا چايدے۔¹⁶۔ ايس دے وچ ڪلام نئين جو دين داريدا بھيد وڌلے يعني اوہ جو حسن اچ طاہر تھيا لٽے رُوح اچ راستباز تھيرے فرشتياں ڪو ڏکھائي ڏتے لٽے غير قوماں اچ اؤن دي مُنادي تھئي تے دُنيا اچ اؤن دے ايمان گھن لٽے جلال اچ لٽے چاتا ڳيا۔

^۱۔ لیکن رُوح صاف آدھ کہ آئندہ زمانیاں اِچ بعض لوگ گمراہ کرن آلی روحانۂ شیطاں دی تعلیم دے پاس متوجہ تھی کہ ایمان توں پھر ویسں۔^۲۔ ایہ اُنہاں کوڑے بندیاں دی ریاکاری دے پاروُن تھی سی جنہاں دا دل تہ لُہے نال داغ ڈتا گئیہ۔^۳۔ ایہ بندے ویاہ کرن توں منع کریسن آتہ اُنہاں کھاوَن توں پرہیز کرن دا حُکم ڈیسن جنہاں کو خدائے اِس کیتے پیدا کیتلے کہ ایمان دارۂ حق دے سُنجھاوَن آتہ اُنہاں کو شکرگزاری کے ساتھ کھاوَن۔^۴۔ کیوں جو خدا دی پیدا کیتی ہوئی ہر شے چنگیہ آتہ کوئی شے انکار دے لائق نہیں ہر شرط ایہہ کہ شکرگزاری دے نال کھادی ونجن۔^۵۔ اِس کیتے کہ خدا دے کلامۂ دعا دے نال پاک تھی ویندیہ۔^۶۔ اگر تُو بھراواں کو ایہہ گالہیں یاد ڈیویسیں تاں مسیح یسوع دا چنگا خادم ٹھہرسیں آتہ ایمانۂ اُوں چنگی تعلیم دیاں گالہیں نال جنیں دی تُوں پیروی کریندا آیا ہئیں پرورش پاندا راہیسیں۔^۷۔ لیکن ہودۂ بُڈھیاں زانیاں آلی کہانیاں توں کنارہ کرتے دینداری کیتے محنت کر۔^۸۔ کیونکہ جسمانی محنت دا فائدہ گھٹتے لیکن دین داری ساریاں گالہیں کیتے فائدہ منجے اِس کیتے کہن دیتے آؤن آلی زندگی دا وعدہ وی اِس کیتے۔^۹۔ ایہہ گالہ سچیتے ہر طرح نال قبول کرن دے لائق۔^{۱۰}۔ کیونکہ اساں محنتۂ جانفشانی اِس کیتے کریندے ہئیں کہ ساڈی اُمید اُوں زندہ خدائے لگی ہوئیہ جیہڑا سارے بندیاں دا خاص کر ایمانداراں دا مُنجیہ۔^{۱۱}۔ اِنہاں گالہیں دا حُکم کرتے تعلیم دے۔^{۱۲}۔ کوئی تیڈی جوانی دی حقارت نہ کرن پاوے بلکہ تُو ایمانداراں کیتے کلام کرنۂ چال چلنۂ محبتۂ ایمانۂ پاکیزگی وچ نمونہ بن۔^{۱۳}۔ جڈاں تائیں میں نہ آواں پڑھنۂ نصیحت کرنۂ تعلیم ڈیون دی طرف توجہ رکھ۔^{۱۴}۔ اُوں نعمت توں غافل نہ رہ جیہڑی تیکو ملی ہوئیہ آتہ نبوت دے نال بزرگاہتہہ رکھیندے ویلے تیکو ملی ہائی۔^{۱۵}۔ اِنہاں گالہیں دی فکر رکھ۔ اِنہاں وچ ہی مصروف رہ تاکہ تیڈی ترقی ساریانۂ ظاہر تھی ونجے۔^{۱۶}۔ اپنیۂ اپنی تعلیم دی خبرداری کر۔ اِنہاں گالہیں قائم رہ کیونکہ ایویں کرن نال تُوں اپنیۂ اپنے سُنن والیاں دی وی نجات دا باعث تھی سی۔

¹۔ کنیں وڈے عمر لے کؤ ملامت نہ کر بلکہ پیو جان کے نصیحت کر۔²۔ لے جواناں کؤ بھرا جان کتے وڈی عمر آلیاں زنانیاں کؤ ماں جان کتے جوان زنانیاں کؤ بیوؤں پاکیزگی نال بھین جان کے۔³۔ اُنہاں بیواواں دی جیڑیاں واقعی بیویں عزت کر۔⁴۔ لے اگر کنیں بیوہ دے پتر یا پوترے ہون تان اوہ پہلے اپنے ہی گھر لے دے نال دینداری دا برتاؤ کرن لے ماں پیو دا حق ڈیونا سیکھن کیونکہ ایہ خدا دے نیڑے پسندیدہ۔⁵۔ جو واقعی لے اؤندا کؤئی نہیں اوہ خدائے اُمید رکھندی ہے رات ڈیں مُناجات دے دعاواں اچ لگی راہندی۔⁶۔ پر جیڑی عیش و عشرت وچ نہ گئی۔ اوہ جیوندے جی مر گئی۔⁷۔ اُنہاں گالہیں دا وی حکم کر تان جوہ الزام راہون۔⁸۔ اگر کؤئی اپنیاں دلتے خاص کر اپنے گھر لے دی خبر گیری نہ کرے تان ایمان دا مُنکرتہ ایمان تون وی بدتر۔⁹۔ اوہ بیوہ افراد اچ لکھ وچ جیڑی سٹھ سال تون گھٹ دی نہوے لے تیک پئے دی ڈال تھئی ہووے۔¹⁰۔ لے نیک کماں اچ مشہور ہووے۔ بالاں دی تربیت کیتی ہووے۔ پردیسیاں دے نال مہمان نوازی کیتی ہووے۔ پاک بندیاں دے پیر دھوتے ہون۔ مصیبت اچ بھسے ہوئے لوگاں دی مدد کیتی ہووے تہرے نیک کم کرن کیتے تیز راہی ہووے۔¹¹۔ پر جوان بیواواں دے نال نہ لکھ کیونکہ جڈاں اوہ مسیح دے خلاف اپنے نفس دے تابع تھئی ویندیاں ہن تا وہاں کرنا چاہن۔¹²۔ لے سزا دے لائق ٹھہردیاں ہن ایس کیتے کہ اُنہاں نے اپنے پہلے ایمان کؤ چھوڑ ڈتے۔¹³۔ لے ایندے نال ای اوہ گھر گھر پھر کے بیکار راہونا سیکھن تے صرف ہکار ہی نہیں راہندیاں بلکہ ہک ہک کریندیاں راہنہ تے ڈوجھیاں دے کم وچ دخل وی ڈیندے اوہ گالہیں آدھن جیندا آکھنا شرم۔¹⁴۔ پس میں چاہندا ہاں کہ جوان بیواواں وہاں کرن۔ اُنہاں دے بال تھیون۔ گھر دا انتظام کرن تے کنیں مخالف کؤ بدگوئی دا موقع نہ ملے۔¹⁵۔ کیونکہ بعض گمراہ تھی کے شیطان دی رامت تہرے پیاں ہن۔¹⁶۔ اگر کنیں ایماندار عورت دے گھر بیواواں ہون تان اوہ اُنہاں دی مدد کرن تے کلیسیائے بوجھ نہ سٹیا وچ تاکہ اوہ اُنہاں دی مدد کر سگ جو واقعی بیویں۔¹⁷۔ جیڑے بزرگ چنگا کم کریندے۔ خاص کر اوہ جو کلام سنان تے تعلیم ڈیون اچ محنت کریندے اوہ بیوؤں عزت دے لائق سمجھ وچن۔¹⁸۔ کیونکہ کتاب مُقدس ایہ آدھیہ کہ سچ پاس چلے۔ پوئے ڈاندھ دا مُن نہ بندھلے لے مزدور پنی مزدوری دا حقدار۔¹⁹۔ جو دعویٰ کنیں بزرگ دے خلاف کیتا وچ ڈو یا تہ گواہاں دے بغیر اؤں کؤ نہ سُن۔²⁰۔ گناہ کرن آلیاں کؤ ساریاں دے سامنے ملامت کر تان جو ڈوجھیاں کؤ وی خوف ہووے۔²¹۔ خدائے مسیح یسوع تے برگزیدہ فرشتیاں کؤ گواہ بنا کے میں تیکو تاکید کریندا ہاں کہ اُنہاں گالہیں تے تعصب تون بغیر عمل کرتے کؤئی وی کم طرفداری نال نہ کرلے۔²²۔ کنیں بندے تہرے رکھن اچ جلدی نہ کرلے لے ڈوجھیاں دے گناہاں وچ وی شریک نہ تھیولے۔ اپنے آپ کؤ پاک رکھنا۔²³۔ ہن تھوں صرف پانی ای نہ پیتا کر بلکہ اپنے معدے زیادہ تر کمزور راہون دی وجہ تون تھوڑی جئی تے وی استعمال کیتا کر۔²⁴۔ بعض بندیاں دے گناہ ظاہر تھیندے تے پہلے ای عدالت وچ پہنچ ویندے لے بعض دے پچھ ویندے۔²⁵۔ ایویں ای بعض چنگ کم وی ظاہر تھیندے لے جیڑے ایہو جہ نہیں اوہ وی لک نہیں سگدے۔

¹۔ جتنے وی نوکریں جوئے دے تھلپن اپنے مالکان کو بہوں عزت دے لائق جانن تان جو خدا دا ناسیہ تعلیم بدنام نہ تھیوے۔^۲ لے جنہاں دے مالک ایماندارین اوہ اُنہاں کو بہرا ہون دے پاروں حقیر نہ جانن بلکہ ایں کیتے زیادہ تر اُنہاں دی خدمت کرن ک فائدہ چاون لے ایماندارتے عزیزین۔ تو اُنہاں گالپیں دی تعلیم ڈستے نصیحت کر۔^۳ اگر کوئی بندہ بنی طرح دی تعلیم ڈیندلیتے صحیح گالپیں کو یعنی ساڈے خداوند یسوع مسیح دیاں گالپیتے اوں تعلیم کو نئیں منیندا جیہڑیاں دینداری دے مطابقین۔^۴ اوہ مغروپ لے کجھ نئیں جان دا بلکہ اوں کو بحث لفظی تکرار کرن دی بیماری۔ جنیں دے نال حسد جھگڑتے بدگوئیاتے بدگمانیاں۔^۵ لے اُنہاں بندیاں وچ ردویدل پیدا تھیندے جنہاں دی عقل وگڑ گئی لے اوہ حق توں محرومین۔ دینداری کو نفع ہی دا ذریعہ سمجھدین۔^۶ اُنہاں دینداری تھوڑی شستے رضا مندی دے نال وڈے نفع دا ذریعہ۔^۷ کیونکہ نہ تان اسان دُنیا وچ کجھ گھن کے لستے نہ کجھ اوں دے وچوں کجھلے جا سگدے ہئیں۔^۸ پس اگر ساڈے کول کھاوون پاون کوئے تان اوں دے گزرا کروں۔^۹ پر جو امیر تھیونا چاہن اوہ ایہو جئی آزمائش تے بہوں ساری بہودہ تے نقصان پہنچاون آلی خواہشاں اچ پھسین جو بندیاں کو تباہیت ہلاکت دے دریا وچ ڈبو دیندیاںین۔^{۱۰} کیونکہ زر دی دوستی ہر قسم دی بُرائی دی جڑے جنیں دی آرزو وچ بعضے ایمان توں گمراہ تھی کے اپنے دِلان کو طرح طرح دے غماں نال زخمی کر گدے۔^{۱۱} پر آے خدا دے بندے! تو اُنہاں گالپیں توں بھج تے راستبازی۔ دینداری۔ ایمان۔ محبت۔ صبرتے حلم دا طالب تھی۔^{۱۲} ایمان دی چنگی کشتی لڑ۔ اوں ہمیشہ دی زندگی تے قبضہ کر گھن جیندے کیتے تو سڈیا گیا ہا لے بہوں سارے گواہاں دے سامنے چنگا اقرار کیتا ہا۔^{۱۳} میں اوں خدا کو جیہڑا ساریاں شتیاں کو زندہ کریندے لے مسیح یسوع کو جنیں تے بنطیس بیلطس دے سامنے چنگا اقرار کیتا ہا گواہ کر کے تیکو تاکید کریندا ہا۔^{۱۴} ک ساڈے خداوند یسوع مسیح دے اوں آون تائیں حکم کوہداغ تے الزام رکھ۔^{۱۵} جینکو اوہ فناسب ویستے ظاہر کریسی جو مبارکتے واحد حاکم۔ بادشاہاں دا بادشاہتے خداوندان دا خداوند۔^{۱۶} بقا صرف اوں کو ایہ لے اوہ اوں نور وچ رہندے جنیں تک کوئی نئیں پہنچ سگدا نہ اوں کو کئیں انسان تے ڈٹھ لے نہ ڈیکھ سگدے۔ اوں دی عزت تے سلطنت ہمیشہ تک راہوے۔ امین۔^{۱۷} ایں موجودہ جہان دے دولت منداناں کو حکم ڈے کہ مغرور نہ تھیون تے کمزور دولت مند نئیں بلکہ خدائے اُمید رکھن جو ساکو لطف چاون کیتے ساریاں شتیاں بہوں زیادہ ڈیندے۔^{۱۸} لے نیکی کرو تے چنگ کماں وچ دولت مند بنو تے سخاوت تے تیار تے مدد تیار راہو۔^{۱۹} لے آئندہ کیتے اپنے واسطے چنگی بنیاد قائم کر رکھو تان جو حقیقی زندگی تے قبضہ کروں۔^{۲۰} آے تیمتھیس ایں امانت کو حفاظت نال رکھتے جنیں علم کو علم آکھنا ہی غلطے اوں دی بہودہ بکواس تے مخالفت تے توجہ نہ کر۔^{۲۱} بعض ایں دا اقرار کر کے ایمان توں پھر گئے ہن۔ اُٹاڈے فضل تھیندا راہوے۔

2 Timothy

¹۔ پولس دی طرفو جو اوں زندگی دے وعدہ دے موافق جو مسیح یسوع وچے خدا دی مرضی نال یسوع دا رسول۔^۲ پیارے پتر تیمتھیس دے ناں۔ فضل۔ رحمۃ اطمینان خدا باپ تے ساڈے خداوند مسیح یسوع دی طرفوں تیکو ملدا راہوے۔^۳ جنیں خدا دی عبادت میں صاف دِل نال پیو ڈاڈے دے طور تے کریندا ہاں اوں دا شکریہ کہ اپنی دعاواں اچ روزانہ تیکو یاد رکھیندا ہاں۔^۴ لے تیدے ہنجواں کو یاد کر کے ڈیں رات تیدے نال ملن دا مشتاق رہندا ہاں تان جو خوشی نال بہر و نجاں۔^۵ لے میکو تیدا اوہ رباکاری توں آزاد ایمان یاد ڈیوایا گیلے جو پہلے تیدی نانی لونس تیدی ماں یونیک رکھدیاں ہن لے میکو یقین تے کہ تو وی رکھیندا ہئیں۔^۶ ایں دے پاروں میں تیکو یاد ڈیویندا ہاں کہ تو خدا دی اوں نعمت کو چمکا ڈے جو میڈے تھ رکھن دے پاروں تیکو ملیے۔^۷ کیونکہ خدائے ساکو دہشت دی رُح نئیں بلکہ قدرت تے محبت تے تربیت دی رُح ڈتیے۔^۸ پس ساڈے خداوند دی گواہی ڈیون نال تے میڈے کولوں جیہڑا اوں دا قیدی ہاں شرم نہ کر بلکہ خدا دی قدرت دے موافق خوشخبری دی خاطر میڈے نال ڈکھ جا۔^۹ جنیں تے ساکو نجات ڈتی تے پاک بلاوے تھوں سڈیا ساڈے کماں دے موافق نئیں بلکہ اپنے خاص ارادتے اوں فضل دے موافق جیہڑا یسوع مسیح اچ ساڈے ازل توں تھیے۔^{۱۰} پر ایں ساڈے مُنجی مسیح یسوع دے ظہور توں ظاہر تھیئے جنیں تے موت کو ختم کر کے زندگی تے بقا کو اوں خوشخبری دے وسیلہ نال روشن کر ڈیے۔^{۱۱} جنیں کیتے میں مُنادی کرن آلا تے رسول تے استاد مقرر تھیا۔^{۱۲} ایں دے پاروں میں اے ڈکھ وی چلے لیکن شرم نئیں کیتی کیونکہ جنیں دا میں یقین کیتلے اوں کو جان دا ہاں لے میکو یقین تے کہ اوہ میڈی امانت دی اوں ڈیں تک حفاظت کر سگدے۔^{۱۳} جو صحیح گالپیں اوں میڈے کولوں شتیاںین اوں ایمان تے محبت دے نال جو مسیح یسوع وچے اوں دا خاک یاد رکھ۔^{۱۴} رُح القدس دے وسیلہ نال جو ساڈے وچ رہندے ایں چنگی امانت دی حفاظت کر۔^{۱۵} توں ایہ جان دا ہئیں کہ آسیہ دے سارے لوگ میڈے توں پھر گئیں۔ جنہاں وچوں فوگلس تے ہر مُگنٹسین۔^{۱۶} خداوند اُنیسفرس دے گھر لستے رحم کرے کیونکہ اوں تے بہوں واری میکو تازہ دم کیتے لے میڈی قید توں شرمندہ نہ تھیا۔^{۱۷} بلکہ جڈاں اوہ روما وچ آیا تان کوشش نال لہکے میکو مل۔^{۱۸} (خداوند اوں کو ایہ بخشہ جو اوں ڈی تے خداوند دا رحم تھیوے) لے اوں تے افسس اچ جو جو خدمتاں کیتیاں توں اُنہاں کو چنگی طرح جان دا ہئیں۔

¹۔ پس آے میڈے پُتر! تُوں اُوں فصل تون جو مسیح یسوع اچے مضبوط بن۔²۔ آتے جو گالہیں تُوں بہوُن سارے گواہاں دے سامنے میڈے کولوں سُنیاں پَن اُنہاں کُوں ایہو جئے دیانتدار بندیاں دے حوالہ کر جیہڑے ڈوجھیاں کُوں وی سیکھاوَن دے قابل ہون۔³۔ مسیح یسوع دے چنگ سپاہی دی کار میڈے نال دُکھ چا۔⁴۔ کُوئی سپاہی جڈاں لڑائی کیتے ویندے ایہ آپ کو دُنیا دے معاملیاں وچ نئیں پھسینداتان جو ایہ بہرتی کرن لے کُوں خوش کرے۔⁵۔ دَنگل وچ مقابلہ کرن آلا وی اگر اُوں نے باقائدہ مقابلہ نہ کیتا پوئے تاں سہرا نئیں پا سگدا۔⁶۔ جیہڑا کسان محنت کریندے اپنی فصل دا حصہ پہلے اُوں کُوں ملنا چاہیدے۔⁷۔ جو میں آدھا ہاں اُوندے غور کر کیونکہ خداوند تیکُوں ساریاں گالہیں دی سمجھ ڈیسی۔⁸۔ یسوع مسیح کُوں یاد رکھ جیہڑا مُردیاں وچوں زندہ تھیلے آتے داؤد دی نسل وپے۔ میڈی اُوں خوشخبری دے موافق۔⁹۔ جئیں کیتے میں بدکار دی کار دُکھ چیندا ہاں ایتھوں تک کہ قید اچ ہاں پر خدا دا کلام قید نئیں۔¹⁰۔ اِس دے پاروُن میں چُہوئے لوگاں دی خاطر سب کجھ برداشت کریندا ہاں تاں جو اوہ وی اُوں نجات کُوں جو یسوع مسیح اچے ابدی جلال سمیت حاصل کرن۔¹¹۔ ایہ گالہ سچے کہ جڈاں اساں اُوندے نال مَر گئے تاں اُوندے نال زندہ وی راہسوں۔¹²۔ اگر اساں دُکھ برداشت کریسوں تاں اُوندے نال بادشاہی وی کریسوں۔ اگر اساں اُوندا انکار کریسوں تاں اوہ وی ساڈا انکار کریسی۔¹³۔ اگر اساں بے وفا تھی ویسوں تاں وی اوہ وفادار راہی کیوں جو اوہ آپ اپنا انکار نئیں کر سگدے۔¹⁴۔ ایہ گالہیں اُنہیں کُوں یاد ڈیوا آتے خداوند دے سامنے تاکید کر کہ لفظی بحث نہ کرن جیندے تون کجھ وی حاصل نئیں تھیندا بلکہ سُنن لےوگڑ ویندن۔¹⁵۔ ایہ آپ کُوں خدا دے سامنے مقبولیتے ایہو جئے کم کرن لے دی کار پیش کرن دی کوشش کر جئیں کُوں شرمندہ تھیونا نہ پوئے آتے جیہڑا حق دے کلام کُوں ٹھیک طریقہ نال استعمال کریندا پوئے۔¹⁶۔ لیکن بے ہودہ بکواس تون پرہیز کر کیونکہ ایہو جئے بندے بہوُن بے دینی اچ ترقی کریسن۔¹⁷۔ آتے اُنہاں دا کلام اُوں زخم دی کارے جیہڑا ٹھیک نئیں تھیندا وگڑدا لگا ویسی۔ ہُمیئیسے فلیئس اُنہاں وچوں ای پَن۔¹⁸۔ اوہ ایہ آکھ کے کہ قیامت تاں تھی گئیے حق تون گمراہ تھی گئےن آتے بعض دا ایمان وگڑا ڈیندن۔¹⁹۔ تاں وی خدا دی مضبوط بنیاد قائم راہندی آتے اُوندے ایہ مُہرے کہ خداوند اپنیاں کُوں سُنجانیدے آتے جو کُوئی خداوند دا ناں گھنڈے ناراستی تون باز راہے۔²⁰۔ وڈے گھر وچ نہ صرف سوہ چاندی ہی دے بھانڈے ہونین بلکہ لکڑیے مٹی دے وی۔ بعض عَزّتے بعض دِلت کیتے۔²¹۔ پس جو کُوئی اُنہاں تون آج تھی کے ایہ آپ کُوں پاک کریسی اوہ عَزّت دا بھانڈا تے مُقدس بنسی آتے مالک دے کم دے لائق ہر نیک کم کیتے تیار ہوسی۔²²۔ جوانی دیا خواہشاں کولوں بھجے جیہڑے پاک دل دے نال خداوند تون دعا کریندن اُنہاں دے نال راستبازیے ایمانے محبتے ضلح دا طالب تھی۔²³۔ پرہ و قوفیے گھٹ عقلی دی بحث تون کنارہ کر کیونکہ تیکُوں پتہ جو اُنہاں دے نال جھگڑے پیدا تھیندن۔²⁴۔ آتے ایہ مناسب نئیں کہ خداوند داہندا جھڑے بلکہ ساریاں دے نال نرمی اختیار کرے اتے تعلیم ڈیون دے لائقے برداشت کرن آلا پوئے۔²⁵۔ آتے مخالفان کُوں وڈی حلیمی نال سکھاوے۔ شاید خدا اُنہاں کُوں توبہ دی توفیق بخشے تاں جو اوہ حق کُوں سُنجان گھنن۔²⁶۔ آتے خدا دے بندے دے پتھ تون خدا دی مرضی دے قیدی تھی کے ابلیس دے پھندے تون آزاد تھی وئجن۔

¹۔ لیکن ایہ جان گھن کہ اخیر زملہ وچترے ڈیس آسن۔² کیونکہ بندے خود غرض۔ دولت کو دوست رکھ لے۔ شیخی مارن لے۔ مغرور۔ بدگوئی کرن لے۔ ماں پيو دے نافرمان۔ ناشکرے۔ ناپاک۔³ قدرتی محبت توں خالی۔ سنگدل۔ بُہمت لاوَن لے۔ ضبط۔ تُیز مزاج لے۔ نیکی دے دُشمن۔⁴ دغا باز۔ ڈھیٹھ۔ گھمنڈ کرن لے۔ خدا دی بجلے عیش و عشرت کو زیادہ دوست رکھن لے۔ ہوسن۔⁵ اوہ دین داری دی وضع تان رکھیں پر اوں دے اثر کو قبول نہ کریسن ایہو جتیاں توں وی کنارہ کرنا۔⁶ انہاں وچوں ای اوہ لوگ جن جیڑے چپ کرکے گھراں وچ آ وڑینے انہاں بدکار عورتاں کو قابو کر گھنن جیڑیاں گناہاں اچ پھسیاں پوئیاں جن لے طرح طرح دی خواہشاں دیاں وس وچ جن۔⁷ لے ہمیشہ تعلیم پاندیاں راندینہر حق دی پچھان تک کڈائیں وی نہیں پنجدیاں۔⁸ لے جیویں پیئسے یمبریسے موسیٰ دی مخالفت کیتی ہائی اوں وے اے لوگ وی حق دی مخالفت کریں۔ ایہ ایہو جے بندے جنہاں دی عقل وگڑی ہوئی لے اوہ ایمان دے اعتبار نال مقبول نہیں۔⁹ پر ایندے توں زیادہ نہ ودھ سگ سن این واسطے کہ انہاں دی نادانی ساریاں بندیاں طہر تھی ویسی جیویں انہاں دی وی نہی گئی ہا۔¹⁰ لیکن توں تعلیم۔ چال چلن۔ ارادہ۔ ایمان۔ تحمل۔ محبت۔ ستلہ و نجنے دُکھ چاون اچ میڈی پیروی کیتی۔¹¹ یعنی ایہو جے دُکھ اچ جو انطاکیہ اِکُنیمے لُستہ اچ میڈے لے لے بے دُکھ وچ وی جیڑے میں چلتے پر خداوند میکو انہاں ساریاں توں چھڑا گئے۔¹² بلکہ جتنے وی مسیح یسوع وچ دین داری دی زندگی گزارنا چاہن اوہ سارے ستلہ ویسن۔¹³ لے بُرے دھوکے باز بندے فریب ڈیندے فریب کھاندے ہوئے وگڑدے ویسن۔¹⁴ پر توں انہاں گلہیں جیڑیاں توں سیکھیاں جن لے جنہاں دا تیکو یقین ڈوایا گیا ہا ایہ جان کے قائم رہ جو توں انہاں کوں کیڑے بندیاں کولوں سکھیاں جن۔¹⁵ لے توں بچن توں ہی انہاں نوشتیاں توں واقف ہئیں جو تیکو مسیح یسوعے ایمان گھن آون توں نجات گھنن کیتے دانائی ڈے سکدے جن۔¹⁶ ہر یک صحیفہ جو خدا دے الہام نالے تعلیمت الزامتے اصلاحتے راستبازی وچ تربیت کرن کیتے فائدہ مندوی۔¹⁷ تان جو خدا دا بندہ کامل ہفتہ ہر یک نیک کم کیتے بالکل تیار تھی ونجے۔

¹۔ خدا نے یسوع مسیح کو جیڑا زندہ مُردہ لوگ دی عدالت کریسی گواہ کر کے لے اُوندے طہورے بادشاہی کو یاد دیا کہ میں تہاکو تاکید کریندا ہاں۔²۔ کہ تُوں کلام دی مُنادی کر۔ ویستہ ویلے تیار رہ۔ ہر طرح دے تہملے تعلیم دے نال سمجھا ڈے ملامت نصیحت کر۔³۔ کیوں جو ایہو جیئا ویلے اُسی ک لوگ صحیح تعلیم دی برداشت نہ کریسن بلکہ کناں دی خارش دے پاروُن اپنی اپنی خواہشاں دے پاروُن پھو سارے دوست بنا گھن سن۔⁴۔ لے اپنے کناں کو حق دے پاسے توں پھر کے کہانیاں متوجہ تھیں۔⁵۔ پر تُوں ساریاں گالہیں وچ ہوشیار رہ۔ ڈکھ برداشت کر۔ بشارت دا کم انجام ڈے۔ اپنی خدمت کو پورا کر۔⁶۔ کیونکہ میں ہُن قربان تھیندا پیان لے میڈے وچن دا ویلے آ پہنچ۔⁷۔ میں چنگی کشتی لڑ چکا ہاں۔ میں دوڑ کو ختم کر گدے۔ میں ایمان کو محفوظ رکھ۔⁸۔ آندہ کیت میڈے واسطے راستبازی دا اوہ تاج رکھا لاتھ جو عادل منصف یعنی خداوند میکو اُوں ڈیں ڈیسی لے صرف میکو ای نیں بلکہ اُنہاں ساریاں کو وی جیڑے اُوندے آون دے راہ اُڈیکدے۔⁹۔ میڈے کول جلدی آون دی کوشش کر۔¹⁰۔ کیونکہ دیماس نے ایں موجودہ دُنیا کو پسند کر کے میکو چھوڑ ڈتھ لے تھسلیک کو لگا گئیہ کریسکینس گلتیہ کُتہ ططس دلمتہ کو۔¹¹۔ صرف لوقا میڈے کولے۔ مرقس کو نال گھن کے آ وچن کیونکہ خدمت کیت اوہ میڈے کم دلے۔¹²۔ یخکس کو میں افسس گھل چھوڑے۔¹³۔ جیڑا چوے میں تروآس اچ کرپس دے کول چھوڑ آیا ہاں جڈاں تُوں آویں تاں اوہ بئی کتاباں وی خاص کر رُق دے طومار چاندا آویں۔¹⁴۔ سیکندر تھتھیرے میڈے نال پھو بُرائیاں کیتیاں ہن۔ خداوند اُوں کو اُوں دے کماں دے مطابق بدلے ڈیسی۔¹⁵۔ اُوں دے کولوں تُوں وی خبردار رہ کیونکہ اُوں نے ساڈی گالہیں دی پھو مخالفت کیتی ہائی۔¹⁶۔ میڈی پہلی جواب دی دے ویلے کئیں نے میڈا ساتھ نہ ڈتالیک ساریاں نے میکو چھوڑ ڈتھ۔ کاش کہ اُنہاں کو ایندا حساب ڈیونا نہ پووے۔¹⁷۔ پر میڈا مددگار خداوند ہا لے میکو طاقت وی اُوں نے ڈی تان جو میڈے وسیلے پیغام دی پوری مُنادی تھی وچ لے ساریاں غیر قوماں شُن گھنن کہ میں شیر دے مُن وچوں چھڑایا گیا ہاں۔¹⁸۔ خداوند میکو ہر یک بُرے کم توں چھڑاسی لے اپنی بادشاہی وچ صحیح سلامت پہنچا ڈیسی۔ اُوں دی تمجید ہمیشہ تائیں تھیندی راہوے۔ آمین۔¹⁹۔ پرسکتہ اکولہ کُتہ اُنیسفرس دے خاندان کو سلام کہ۔²⁰۔ اِراسٹس گرنٹھس وچ رے ترفُمس کو میں میلیٹس اچ بیمار چھوڑے۔²¹۔ سردیاں توں پہلے میڈے کول آون دی کوشش کر۔ یوئولس نے یوڈینس نے لئیس نے کلودیہ نے سارے بھرا تیکو سلام آدھن۔²²۔ خداوند تیڈی رُق دے نال راہوے۔ بُھاڈے فصل تھیندا راہوے۔

Titus

¹۔ پوئس دی طرفوں جیڑا خدا دا بندہ یسوع مسیح دا رسولے۔ خدا دے جُہوئے ایمانے اُوں حق دی پجھان دے مطابق جو دینداری دے موافقے۔²۔ اُوں ہمیشہ دی زندگی دی اُمید جئیں دا وعدہ شروع توں ہی خدا نے کیتا ہا جو کوڑ نیں بول سگدا۔³۔ لے اُوں نے مناسب ویلے اپنے کلام کو اُوں پیغام اچ ظاہر کیت جو ساڈے مُنجی خدا دے حکم دے مطابق میڈے سپرد تھیا۔⁴۔ ایمان دی شُرکت دی رُق نال سچ پتر ططس دے ناں۔ فضلے اطمینان خدا باپتہ ساڈے مُنجی مسیح یسوع دی طرفوں تیکو ملدا راہوے۔⁵۔ میں تیکو کریتہ وچ ایں کیت چھوڑ آیا ہامی کہ تُو باقی ساریاں گالہیں کو ٹھیک کر لے لے میڈے حکم دے مطابق شاہر بہ شاہر ایہو جے بزرگاں کو مقرر کرے۔⁶۔ جوہ الزامتہ یک ہک ڈال دے پھوون لے اُنہاں دے بال ایماندارتہ بُری رامتہ سرکشی دے الزام توں پاک ہوون۔⁷۔ کیونکہ نگہبان کو خدا دا مختار ہوون دی وجہ توں الزام ہوونا چاہیدے نہ اُوندے و، اپنی رلتھوے۔ نہ غصہ کرن آلا ہووے۔ نہ نشہ وچ شور مچاون آلا ہووے۔ نہ ماریٹ کرن آلا نہ ناجائز نفع دا لالچی ہوے۔⁸۔ بلکہ مسافر پرور۔ خیر دوست۔ متقی۔ انصاف دے مزاج آلا۔ پاکتہ ضبط کرن والا ہووے۔⁹۔ لے ایمان دے کلامتہ جو ایں تعلیم دے موافقے قائم ہووے تاکہ صحیح تعلیم دے نال نصیحت وی کر سگتہ مخالفان کو قائل وی کر سگے۔¹⁰۔ کیونکہ پھو سارے لوگ سرکش تہ ہودہ گالہیں کرن لے لے دغا باز ہن خاص کر اُنہاں وچوں جنہاں دا طہور نیں تھیا۔¹¹۔ اُنہاں دا مُن بند کرنا چاہدے۔ ایہ لوگ ناجائز نفع دی خاطر بُریاں گالہیں سکھا کے گھر دے گھر تباہ کر ڈیندے۔¹²۔ اُنہاں وچوں ہی میں یک بندہ آکھیا ہا جو خاص اُنہاں دا نبی ہا کہ کریتی ہمیشہ کوڑے۔ زہیلہ جانور۔ احدی کھاؤ ہوندے۔¹³۔ ایہ گواہی سچے۔ پس اُنہاں کو سخت ملامت کیتا کہ تاکہ اُنہاں دا ایمان ٹھیک تھی وچے۔¹⁴۔ لے اوہ یوڈیاں دیاں کہانیاں اُنہاں بندیاں دے حُکماں توجہ کرن جیڑے حق توں گمراہ تھی ویندن۔¹⁵۔ پاک لوگاں کیت ساریاں شئییاں پاک ہن پر گناہ گارتہ ایمان لوگاں کیت کچھ وی پاک نیں بلکہ اُنہاں دی عقلتہ دل ڈوچیں گناہ آلودہ۔¹⁶۔ اوہ خدا دی پجھان دا دعویٰ تان کریندن پر اپنے کماں توں اُوں دا انکار کریندن کیونکہ اوہ مکرومتہ نافرمان ہن لے کئیں نیک کم دے قابل نیں۔

¹۔ لیکن تُو اوہ گالہیں بیان کر جو صحیح تعلیم دے مناسب ہن۔²۔ یعنی اپہ کہ بڈھ مرد پریزگار سنجیدہ متقی ہونہ اُنہاں دا ایمانہ محبتہ صبر صحیح ہووے۔³۔ ایویں ای بڈھی عورتاں دی وی وضع پاک لوگاں دی کار ہووے۔ تہمت لاوے آلیہ زیادہ تہ پیوں وچ مبتلا نہ ہوون بلکہ جنگیاں گالہیں سکھاوے آلی ہوون۔⁴۔ تاکہ جوان عورتاں کُو سکھاوے کہ اپنے پتہ کُو پیار کرن۔ بالان کُو پیار کرن۔⁵۔ تہ متقیہ پاک دامنہ گھر دا کاروبار کرن آلیہ مہربان ہوونہ اپنے پتہ دیاں تابعدار ہوون تاکہ خدا دا کلام بدنام نہ تھیوے۔⁶۔ جوان بندیاں کُو وی ایویں ای نصیحت کر کہ متقی بنن۔⁷۔ ساریاں گالہیں وچ اپنے آپ کُو نیک کماں دا نمونہ بنا۔ تیڈی تعلیم اچ صفائیہ سنجیدگی ہووے۔⁸۔ تہ ایہو جئی صحت کلامی پائی ونج جو ملامت دے لائق نہوے تاں جو مخالف ساڈے عیب لاوے دی کُوئی وجہ نہ پاکہ شرمندہ نہ تھی ونج۔⁹۔ نوکراں کُو نصیحت کر کے اپنے مالکاں دے تابع راہون تہ ساریاں گالہیں وچ اُنہاں کُو خوش رکھن تہ اُنہاں دے حکم توں کجھ انکار نہ کرن۔¹⁰۔ چوری چالاکی نہ کرن بلکہر طرح دی دیانتداری چنگی طرح ظاہر کریں تاں جو اُنہاں نال ہر گالہ ساڈے مُنجی خدا دے تعلیم دی رونق ہووے۔¹¹۔ کیونکہ خدا دا اوہ فضل ظاہر تھیلے جو سارے بندیاں دی نجات دا باعث ہے۔¹²۔ تہ ساکُو تربیت ڈیندے تاکہ دینیہ دُنیاوی خواہشاں دا انکار کر کے ایں موجودہ جہان وچ پریزگاریہ راستبازیہ دینداری دے نال زندگی گزارن۔¹³۔ تہ اوں مُبارک اُمید یعنی اپنے بزرگ خداتہ مُنجی یسوع مسیح دے جلال دے ظاہر تھیون دے منتظر راہون۔¹⁴۔ جئیں اپنے آپ کُو ساڈے واسطہ دے تہ تاکہ فدیہ تھی کے ساکُو ہر طرح دی دینی توں چھڑا گھنہ پاک کر کے اپنی خاص ملکیت کیتھک ایہو جئی اُمت بنلے جو نیک کماں وچ سرگرم ہوئے۔¹⁵۔ ایہ گالہیں پورے اختیار نال آکھ تہ نصیحت ڈے ملامت کر۔ کُوئی وی تیڈی جوانی دی حقارت نہ کرن پاوے۔

¹۔ اُنہاں کو یاد ڈیوا کہ حاکمانہ اختیار والیاں دے تابع راہوں لے اُنہاں دا حکم منہ پر پک نیک کم کیت تیار راہوں۔^۲ کئیں دی بدگوئی نہ کرن۔ تکراری نہوون بلکہ نرم مزاج ہوون لے ساریاں دے نال پھوں حلیمی دے نال آون۔^۳ کیونکہ اساں وی پہلے نادان۔ نافرمان۔ فریب کھاوون لے رنگ برنگ دی خواہشات عیش و عشرت دے بندے۔ نفرت دے لائق۔ آے آپس اچ دشمنی رکھیندے۔^۴ پر جڈاں ساڈے مُنجی خدا دی مہربانی انسان دے نال اؤں دی اُلفت ظاہر تھئی۔^۵ تان اؤں ساکوں نجات دتی پر راستبازی دے کماں دے پاروں نئیں جیڑے اساں آپ کیت بلکہ اپنی رحمت دے مطابق نویں سرے توں جمنے غُسلے روح القدس دے ساکوں نواں بناوون دے وسیلے نال۔^۶ جیویں اؤں ساڈے مُنجی یسوع مسیح دی معرفت ساڈے پھوں زیادہ نازل کیت۔^۷ تان جو اساں اؤں دے فضل نال راستباز تھ کیمیش دی زندگی دی اُمید دے مطابق وارث بنوں۔^۸ ایہ گالہ سچے لے میں چاندیاں ہاں کہ تُو اُنہاں گالہیں دا یقینی طورے دعویٰ کرے تاکہ جنہاں خدا دا یقین کیتلے اوہ چنگ کماں اچ لگے راہوں دا خیال رکھن۔ ایہ گالہیں چنگیاں بندیاں دے کیت فائدہ مندین۔^۹ پرہوقوفی دی بحثہ نسب نامیاں جھگڑاں اُنہاں لڑائیاں دے پاروں جو شریعت دی بابت ہوون پرہیز کر۔ ایس کیت کہ ایہ لاحصلہ فائدین۔^{۱۰} ایک ڈو واری نصیحت کرکہ بدعتی بندے توں کنارہ کر۔^{۱۱} ایہ جان کے کہ ایہو جٹیا بندہ بگڑ گیلے لے اپنہ آپ کوں مجرم ٹھہرا کے گناہ کریندہ رابندے۔^{۱۲} جڈاں میں تیدے کول آرتماس یا تخکس کوں بھجیساں تان میڈے کول نیگٹلس آون دی کوشش کریں کیونکہ میں اُنہائیں سردیاں پوری کرن دا ارادہ کر گیدے۔^{۱۳} زیناس شریعت دا عالمے ایلوس کوں کوشش کرکہ بھیج ڈے۔ ایس طرح کہ اُنہاں کوں کئیں شے دی حاجت نہ راہوے۔^{۱۴} لے ساڈے لوگ وی ضرورتاں کو پورا کرن کیت چنگ کماں اچ لگے راہونا سیکھن تاکہ پہل نہ راہوں۔^{۱۵} میڈے سارے ساتھی تیکوں سلام آدھن جو ایمان دی رُو نال ساکوں عزیز رکھیندے اُنہاں کوں سلام آکھ۔ تسان ساریاں فصل تھیندا راہوے۔

Philemon

¹۔ پولس دی طرفوں جیڑا یسوع مسیح دا بندھے ول بھرا تیمتھیس ولوں اپنے پیارے آلے نال خدمت کرن لے فلیمون۔^۲ ول بھین اخیے اپنے نال دے سپاہی آرچیس ول فلیمون دے گھر دی کلیسیا دے نال۔^۳ فصلتہ اطمینان اساں دے باپ خُدا ول خُداوند یسوع مسیح دی طرفوں ٹاکوں ملدا راہوے۔^۴ میں تیدے اؤں مُحبت دا ول ایمان دا حال سُن کے جیڑا سارے پاک بندیاں دے نال ول خُداوند یسوع مسیح تے۔^۵ سدا اپنے خُدا دا شکر کریندا ہاں اپنیاں دُعاواں اچ تیکوں یاد کریندا ہاں۔^۶ تان جو تیدے ایمان دی شراکت تہاڈی پر اچھائی دی سپہان وچ مسیح دے کیت موثر تھیوے۔^۷ کیوں جواے بھرا! میکوں تیدے مُحبت توں بھوں خوشی تہاڈی تہاڈی کیت تیدے پاروں پاک بندیاں دے دل تازہ تھیں۔^۸ ول بھاون میکوں مسیح اچ وڈی دلیری تارے کہ تیکوں مناسب حُکم ڈیواں۔^۹ پرمیکوں ایہ زیادہ پسندے کہ میں بڈھا پولس ول ایس ویلے مسیح یسوع دا بندی تھی کے وی مُحبت دی راہ تون عرض کراں۔^{۱۰} ول اپنے پُتر انیسٹس دے بارے جیڑا قید دی حالت اچ میتھوں پیدا تھیے تیدے منت کریندا ہاں۔^{۱۱} پہلے تان اوہ تیدے کئیں کم دا ناں ہائی پُر تیدے تے میڈے ڈواں دے کم دا ہے۔^{۱۲} میں آپ اؤں کوں مطلب کہ اپنے کلیجے دے توتے کوں میں تیدے کول واپس گھلاں۔^{۱۳} میں اؤں کوں اپنے ای کول رکھنا چاندیاں ہامی تان جو تیدے طرفوں میں قید اچ جیڑی خوشخبری دے پاروں میڈی خدمت کرے۔^{۱۴} پُر تیدے مرضی دے بغیر میں کُجھ کرنا نئیں چاندیاں تان جو تیدے نیک کم مجبوری دے نال نہیں بلکہ خوشی نال تھیوے۔^{۱۵} کیوں جو تھی سکدے کہ اوہ تیدے کولوں کُجھ ویلے کیت الگ تھی گیا ہووے کہ سدا تیدھ نال راہوے۔^{۱۶} پُر تون غلام دی طرح نئیں بلکہ غلام تون بہتر تھی کے مطلب کہ یعنی ایہو جٹ بھرا دی طرح راہوے جیڑا جسم اچ وی خُداوند اچ وی میڈا بھوں پیارے ول تیدے میں تھوں وی ڈھیر زیادہ۔^{۱۷} ایویں قبول کریں جیویں میکوں ول جے تون میکوں شریک سمجھدا پش تان اوں کوں وی۔^{۱۸} ول جے اؤں تیدے کُجھ نقصان کیتلے یا اؤں دے تیدے کُجھ نکلدلے تان اوں کوں میڈے کھلے وچ لکھ گھن۔^{۱۹} میں پولس اپنے تھ دے نال لکھدا ہاں ول میں آپ ادا کریساں ول ایندے آکھن دی کوئی لوڑ نئیں کہ میڈا قرض جیڑا تیدے تے او تون آپ ہئیں۔^{۲۰} آے بھرا میں چاندیاں ہاں کہ میکوں تیدے طرفوں خُداوند اچ خوشی ملے۔ مسیح اچ میڈے دل کو تازہ کر۔^{۲۱} میں تیدے فرمان بردار دی یقین کرکہ تیکوں لکھیندا ہاں ول چاندیاں ہاں کہ جو کُجھ میں آدھا ہاں تون اؤندے کولوں وی ڈھیر کریسیں۔^{۲۲} ایندے علاوہ میڈے کیت راہن دی جاہ تیار کر کیوں جو میکوں اُمیدے کہ میں تہاڈیاں دُعاواں دے وسیلے تون بخشا ویساں۔^{۲۳} آپراس جیڑا مسیح یسوع اچ میڈے نال بندھے۔^{۲۴} ول مرقس ول ارستر خُس ول دیماس ول لُوقا جیڑے میڈھ نال خدمت کریندے تیکوں سلام آدھن۔^{۲۵} ساڈے خُداوند یسوع مسیح دا فضل تہاڈی رُوح تھیندا راہوے۔ آمین۔

Hebrews

¹۔ پہلے زملہ اچ خداوند پٹیو ڈاڈے توں گھن کے حصہ بہ حصہ طرح بہ طرح نبیاں دی زبانی کلام کرکہ۔^۲ ایس زملہ دے آخر اچ ساڈے

نالاپنہ پُتر دے وسیلہ نال کلام کیتے جئیں کُو اُوں نے ساریاں سُنیاں دا وارث وی ٹھہرلے تے جئیں دے وسیلہ نال عالم وی پیدا کیتے۔^۳ اوہ اُوں دے جلال پرچھاوا تے اُوں دی ذات دا نقش تھی کے ساریاں سُنیاں کُو اپنی قدرت دے کلام نال سنبھال دے۔ اوہ گناہواں دھوکے عالمِ بالائے کبریا دے سچتھ وچ بیٹھ۔^۴ تے فرشتیاں توں وی اتنا خدا شناس تھی گئے جئیں قدر اُوں نے میراث اِچ اُنہاں کولوں افضل نال پلے۔^۵ کیوں جو فرشتیاں وچوں اُوں نے کڈائیں کئیں کُو آکھ کہ تُوں میڈا پُتر ہئیں۔ آج تُوں میڈے وچوں پیدا تھئیں؟ تے ول ایہ کہ میں اُوں دا پیئو ہوساں تے اوہ میڈا پُتر ہوسی؟۔^۶ تے جیڑے ویلے پلیٹھی کُو ولا دُنیا اِچ ولا گھن آندے تاں آدھ کہ خدا دے سارے فرشتے اُوں کُو سجدہ کرن۔^۷ تے فرشتیاں دے بارے وچ ایہ آدھ کہ اوہ اپنے فرشتیاں کُو ہواوا تے اپنے خادماں کُو بھا دے شعلہ بنیدلے۔^۸ پر پُتر دے بارے وچ آدھ کہ اے خدا تیڈا تخت ہمیشہ تائیں راہوے تے تیڈی بادشاہی دا عصا راستی دا عصلے۔^۹ تُوں تاں راستبازی نال محبت بدکاری نال عداوت رکھی۔ ایں دے پاروں خدا یعنی تیڈے خدائے خوشی دے تیل نال تیڈے ساتھیان دی بجلے تیکو زیادہ مسیح کیتے۔^{۱۰} تے ایہ کہ آے خداوند! تُوں تاں شروع وچ ہی زمین دی بنیاد پائی تے آسمان تیڈے ہتھ دی کاریگری ہن۔^{۱۱} اوہ فنا تھی ویسن پر تُوں باقی راہیں تے اوہ سارے کپڑیاں دی کار پُرتھ تھی ویسن۔^{۱۲} تُوں اُنہاں کُو چادر آلی کار لپیٹ ڈیسیں تے اوہ کپڑیاں آلی کار بدل ویسن پر تُوں اوہ ہی ایں تے تیڈے سال ختم نہ تھی سن۔^{۱۳} پر اُنہاں نے فرشتیاں وچوں کئیں دے بارے وچ کڈائیں آکھ کہ تُوں میڈے سچتھ بہ جڈاں تائیں میں تیڈے دشمنان کُو تیڈے پیراں تھلے دی چوکی نہ کر ڈیواں؟۔^{۱۴} کیا اوہ ساریاں کدمت کرن آلیاں رُحان نئیں جیڑیاں نجات دی میراث ہاون آلیاں دی خاطر خدمت کیتے گھلیاں ویندیاں ہن؟۔

۱۔ ایں واسطہ جیہڑیاں گالہیں اساں سُنیاں ہن اُنہاں تہ بہوُن دِل لاکہ غور کرنا چاہدیلے تان جو بہرے اُنہاں کولوں دُور نہ لگے ونجوں۔^۲ کیونکہ جو کلام فرشتیاں دے پاروں کیتا گیا ہا جڈاں اوہ قائم رہیا تان ہر قصورے نافرمانی دا پورا پورا بدلہ ملے۔^۳ تان اساں اتنی وڈی نجات تون غافل رہے کیویں بچ سکدے ہئیں؟ جیں دا بیان پہلے تون خداوند دے وسیلہ تھیا لے سُنن آلیاں تون ساڈے کول ثبوت نال پہنچیا۔^۴ لے نال ہی خدا وی اپنی مرضی دے موافق نشانانے عجیب کمانے طرح طرح دے معجزے رُوح القدس دی نعمتاں دے ذریعہ نال اُون دی گواہی دیندا رہا۔^۵ اُونے اُون آون لے جہاں کُو جیندا اساں ذکر کریندے ہئیں فرشتیاں دے تابع نئیں کیتا۔^۶ بلکہ کئیں بک موقع تہ ایہ وی آکھ کہ انسان کیا شے جو تون اُوندا خیال کریندا ہئیں؟ یا آدم زاد کیلے جو تون اُوندے نگاہ کریندیں؟^۷ تون اُون کُو فرشتیاں تون کجھ ہی گھٹ کیتے۔ تونے اُوندے جلالے عزت دا تاج رکھ لے ایہ تہاں دے کمانے اُون کُو اختیار بخشے۔^۸ تون ساریاں سُنیاں تابع کرکے اُون دے پیراں تھلے کر دُتیاں ہن۔ پس جئیں صورت اچ اُونے ساریاں سُنیاں اُون دے تابع کیتیاں ہن تا اُونے کوئی شے وی ایہو جئی نئیں چھوڑی جیہڑی اُوندے تابع نہ کیتی ہوئے پر اساں ہن تائیں ساریاں سُنیاں اُوندے تابع نئیں دیندے۔^۹ ہاں البتہ اُون کُو دیندے ہئیں جیہڑا فرشتیاں تون کجھ ہی گھٹ کیتا گئے یعنی یسوع کُو کہ موت دا دُکھ برداشت کرن دے پاروں جلالے عزت دا تاج اُون کُو ہوا یا گئے تان جو خدا دے فضل نال اوہرے بندے کیتے موت دا مزا چکھ۔^{۱۰} کیونکہ جیندے کیتے ساریاں سُنیاں لے جیندے پاروں ساریاں سُنیاں ہن اُون کُو ایہو مناسب ہا جیہڑے ویلے بہوُن سارے پُتراں کُو جلال اچ داخل کرے تان اُنہاں دی نجات دے بانی کُو دُکھاں دے ذریعہ کامل کر گھئے۔^{۱۱} ایں کیتے کہ پاک کرن آلا لے پاک تھیون سارےک ای اصل لے تون ہن۔ ایں وجہ تون اوہ اُنہاں کُو پھرا آکھن تون شرم نئیں کریندا۔^{۱۲} چنانچہ اوہ فرماندے کہ تیدا ناں میں اپنے بھراواں دے لگے بیان کریساں - کلیسیا اچ میں تیدی حمد دے گیت گاساں۔^{۱۳} لے وَل ایہ کہ میں اُوندے بھروسہ رکھیںساں لے وَل ایہ کہ دیکھ لے میں اُنہاں چھویراں سمیت جنہاں کُو خدا میکُو تے۔^{۱۴} پس جیویں کہ چھویر جئیں صورت اچ خون تہ گوشت اچ شامل ہن تان اوہ آپ وی اُنہاں دی کار اُنہاں وچ شامل تھیناں جو موت دے وسیلہ نال اُون کُو جینن کُو موت تہ قدرت حاصل ہائی یعنی ابلیس کُو تباہ کر ڈیوے۔^{۱۵} لے جیہڑے ساری عمر موت دے دُر تون غلامی وچ گرفتار راے اُنہاں کُو چھڑا گھئے^{۱۶} کیونکہ اصل اچ اوہ فرشتیاں دا نئیں بلکہ ابراہام دی نسل دا ساتھ دیندے۔^{۱۷} پس اُون کُو ساریاں گالہیں وچ اپنے بھراواں دی کار بننا لازمی ہا تان جو اُمّت دے گناہواں دا کفارہ ڈیون کیتے اُنہاں گالہیں اچ جیہڑیاں خدا نال تعلق رکھیندیاں ہن ہک رحم دِل تہ دیاں تدار سردار کاہن بے۔^{۱۸} کیونکہ جئیں صورت اچ اُونے آپ ہی آزمائش دی حالت اچ دُکھ چلے تان اوہ اُنہاں دی وی مدد کر سگدے جنہاں دی آزمائش تھیندی ہے۔

۱۔ پس آے پاک بھراؤ! آسمانی بلاوے اچ ٹساں جو شامل پوے۔ يسوع غور کرو جیڑا رسولتہ سردار کاہنہ جیندا اساں اقرار کریندے ہئیں۔ ۲۔ جیڑا اپنے مقرر کرن آلہ دے حق اچ دیانتدار با جیویں موسیٰ اوندے سارے گھر اچ پا۔ ۳۔ کیونکہ اوہ موسیٰ توں بہوں زیادہ عزت دے لائق سمجھا گئے جیویں گھر دا بناون آلا گھر توں زیادہ عزت دار تھیندے۔ ۴۔ چنانچہ ہر یک گھر دا بناون آلا کوئی نہ کوئی ہوندے پر جئیں ایہ ساریاں شئیّاں بنایاں ہن اوہ خدایہ۔ ۵۔ موسیٰ تاں اوندے سارے گھر وچ خادم دی کار دیانتدار رہیا تاں جو آون آلہ زملہ اچ بیان تھیون آلیاں گالہیں دی گواہی ڈیوے۔ ۶۔ پر مسیح اؤں گھر دا ایویں مختارے جیویں پتر ہوئے اؤں دا گھر اساں ہئیں پر شرط ایہہ کہ اساں اپنی دلیریۂ اُمید دا فخر آخر تائیں مضبوطی نال قائم رکھوں۔ ۷۔ پس جیویں رُوح القدس فرماندے جو اگر آج ٹساں اوندی آواز سُنو۔ ۸۔ تاں اپنے دِلان کُ سخت نہ کرلے جیویں غصہ ڈلاون آلہ ڈیں جنگل اچ کیتا پا۔ ۹۔ جتھاں ٹہاٹہ پیٹو ڈاڈے میکُو جانچیلے آزمایا ہا آلہ چالہی سال تائیں میڈے کم ڈٹھ۔ ۱۰۔ ایں کیتے میں اؤں پُشت توں ناراض تھیا آلہ آکھ کہ اُنہاں دے دِل ہمیشہ گمراہ تھیندے راہنڈتہ اُنہاں۔ میڈی راہواں کُ نہ سنجانا۔ ۱۱۔ وِل میں وی اپنے غضب اچ قسم کھادی جو ایہ میڈے آرام اچ داخل نہ تھی سن۔ ۱۲۔ آے بھراؤ! خبردار! ٹہاڈے وچوں کئیں دا وی ایہو جیہا بُرلتہ ایمان دِل نہ پوے جو زندہ خدا توں پھر ونج۔ ۱۳۔ بلکہ آج دا ڈیں جئیں ڈیں تائیں آکھیا ویندے ہر ڈیں کُ آپس اچ نصیحت کیتا کرو تاں جو ٹہاڈے وچوں کُئی گناہ دے فریب اچ آکے دِل سخت نہ تھی ونج۔ ۱۴۔ کیوں جو اساں مسیح وچ شامل تھیاں پر شرط ایہہ کہ اپنے پہلے آلہ بھروسہ آخر تائیں مضبوطی نال قائم راہوں۔ ۱۵۔ چنانچہ آکھا ویندے کہ اگر آج ٹساں اوندی آواز سُنوتاں اپنے دِلان کُ سخت نہ کرلے جیویں کہ غصہ ڈیواون آلہ ویکے کیتا پا۔ ۱۶۔ اوہ لوگ کیڑے ہن جنہاں آواز سُن کے غصہ ڈیوا یا؟ کیا اُنہاں ساریاں نہ نئیں جیڑے موسیٰ دے پاروں مصر اچوں نکلے ہن۔ ۱۷۔ آلہ اوہ کیڑے لوگاں نال چالہی سال تک ناراض ہا؟ کیا اُنہاں نال نئیں جنہاں گناہ کیتے آلہ اُنہاں دیاں لاشاں ویران جامتہ پٹیاں رہ گئیاں؟ ۱۸۔ آلہ کیڑے لوگاں دے بارے وچ اؤں غصہ قسم کھادی ہا کہ اوہ میڈے آرام اچ داخل نہ تھی سن علاوہ اُنہاں دے جنہاں نافرمانی کیتی؟ ۱۹۔ اساں ڈیدھہئیں کہ اومہ ایمانی دے پاروں داخل نہ تھی سگے۔

۱۔ پس جڏاڻ اوندے آرام اچ داخل تهيون دا وعده باقيء تان ساڪو ڏر رکهنيا چايدے۔ جوابيون نہ تهيوے ک کؤئي آزاد تھيا پويا معلوم تھيوے۔ ۲۔ ڪيون جو ساڪو وي اُنہاں دي کار پي خوشخبري سُنائي گئي هائي پر سُنبوئہ ڪلامنہ اُنہاں کؤ ڪجھ وي فائدہ نہ ڏيے ک ايمان سُنن آلياں دے ڍلاڻ اچ نہ بيٺھ۔ ۳۔ لَٽ اسان جو ايمان گھن لَٽُئيں اؤں آرام اچ داخل تھيندےئيں جيوپي اؤنہ آکھيا ھا ک ميں اينہ غضب دي قسم کھاديء۔ ک ايہ ميڏے آرام اچ داخل نہ تھيسن۔ بھابھ پيل تون پي اُنہاں دے ڪم تھي چڪن۔ ۴۔ چنانچہ اؤنہ ستوبن ڏيں دے بارے پک موقعه ايويں آکھيا ھا ک خدانہ اينہ سارے ڪمان کؤ پورا ڪرے ستوبن ڏيں آرام ڪيٽ۔ ۵۔ لَٽ وَل ايس مقامتيہ ک اوہ ميڏے آرام اچ داخل نہ تھيسن۔ ۶۔ پس جڏاڻ ايہ گالھ ک بھؤن سارے اؤں آرام اچ داخل تھيسن لَٽ جنہاں کؤ پيل خوشخبري سُنائي گئي هائي اوہ نافرمانی دے پارؤں داخل نہ تھيسن۔ ۷۔ تان وَل پک خاص ڏيں ٿجھراک انتي مُدّت دے بعد داؤد دي ڪتاب اچ اؤں کؤ آج دا ڏيں آدھ جيوپي پيل آکھيا گيا ھا ک اگر آج ئسان اؤندي آواز سُنو تان اينہ ڍلاڻ کؤ سخت نہ ڪرلے۔ ۸۔ لَٽ اگر يشوعنہ اُنہاں کؤ آرام اچ داخل ڪيتا پوويہ تان اوہ اؤندے بعد ڏوجھ ڏيں دا ذڪر نہ ڪرے۔ ۹۔ پس خدا دي اُمت ڪيٽ سبت دا آرام باقيء۔ ۱۰۔ ڪيون جيٻڙا اؤندے آرام اچ داخل تھيا اؤنہ وي خدا دي کار اينہ ڪمان کؤ پورا ڪرے آرام ڪيٽ۔ ۱۱۔ پس آؤ اسان اؤں آرام اچ داخل پوون دي ڪوشش ڪرؤن تان جو اُنہاں دي کار نافرمانی ڪرے کؤئي بندہ ٿھ نہ پوويہ۔ ۱۲۔ ڪيونک خدا دا ڪلام زندمتہ اُتر رکھن آلا لَٽ پک ڏو دھار آلي تلوار تون زيادہ تيزي لَٽ جانہ رُوحہ بند بندتہ گؤدے کؤ الگ ڪرے لنگھ ويندے لَٽ ڍل دے خيالتہ ارادياں کؤ جانچدليہ۔ ۱۳۔ لَٽ اؤں تون مخلوقات دي کؤئي وي شئہ لُڪي پوئي نئيں بلڪ جيندے نال ساڪو ڪمپ اؤندي نظراڻ اچ سارياں شئيان کُليايتہ پردے تون بغيرين۔ ۱۴۔ پس جڏاڻ ساڏا ايہو جيا وڏا سردار ڪاپن جيٻڙا آسماناں تون لنگھ گئ يعني خدا دا پُتر يسوع تان آؤ اسان اينہ اقرارتي قائم رابون۔ ۱۵۔ ڪيونک ساڏا ايہو جيا سردار ڪاپن نئيں جيٻڙا ساڏي ڪمزورياں اچ ساڏا ھمدرد نہو سگ بلڪ اوہ سارياں گالھين وچ ساڏي کار آزمايا گئ تان وي اومہ گناہ رپا۔ ۱۶۔ پس آؤ اسان وڏي دليري نال فجل دے تخت دے ڪول جُلؤن تان جو ساڏے تي رَحْم تھيوے لَٽ اوہ فضل حاصل ڪرون جيٻڙا ضرورت دے ويلہ ساڏي مدد ڪرے۔

۱۔ کیونکہ سردار کا بن دیاں وچوں منتخب تھی کے بندیاں ہی کیتے اُنہاں گالہیں دے واسطے مقرر کیتا ویندے جنہاں دا تعلق خدا دے نال ہے تاں جو نذرانے گناہواں دی قربانی ڈیوے۔^۲ لے اوہ نادان بندیاں تے گمراہ تھنہویاں نال نرمی دے نال پیش آون دے قاب ہونین ایں کیتے کہ اوہ آپ وی کمزوری اب پیا رائندے۔^۳ لے ایندے پاروں اوندے فرضے کہ گناہواں دی قربانی جیویں اُمت دی طرفوں ڈیوے اؤں وے ای اپنی طرفوں وی چڑھاوے۔^۴ لے کوئی بندہ اپنے آپ اپہ عزت اختیار نہیں کریندے جڈاں تائیں ہارون دی کار خدا دی طرفوں سدیا نہ ونجے۔^۵ ایویں ای مسیحہ وی سردار کا بن ہوون دی بزرگی اپنے تئیں نہیں ڈتی بلکہ اؤںہی ڈتیے جئیںہ اؤں کو آکھیا ہا کہ توں میڈا پتر ہئیں۔ آج توں میڈے توں پیدا تھئیں۔^۶ چنانچہ اوہ ڈوجھی جامتے وی آدھ کہ توں ملکی صدقہ طورے ہمیشہ تائیں کا بن ہئیں۔^۷ اؤںہ اپنی انسانیت دے ڈیاں اچ زور زور نالے اؤچی آواز نالے ہنجو ویا واک اوندے کولوں ای دعاواں متتیاں کیتیاں جیڑا اؤں کو موت توں بچا سگدا ہا لے خدا ترسی دے پاروں اوندی سنی گئی۔^۸ حالانکہ اوہ خدا دا پتر ہا ول وی اؤںہ ڈکھ چا چاکے فرمانبرداری سیکھی۔^۹ لے کامل بن کے اپنے سارے فرمانبرداراں کیتے ہمیشہ دی نجات دا باعث تھیے۔^{۱۰} لے اؤں کو خدا دی طرفوں ملکی صدق دے طورے سردار کا بن دا خطاب ملے۔^{۱۱} ایندے بارے وچ ساکو بہوے ساریاں گالہیں آکھنیاں جنہاں دا سمجھاونہ مشکل ہے ایں کیتے کہ تاساں اچا سُنن لگ پھپھوے۔^{۱۲} ولے دے حساب نال تہاکو تاں اُستاد ہوون چاہدے ہر بن ایں گالہ دی ضرورت ہے کہ کوئی وی بندہ کلام دے شروع دے اصول ولا تہاکو سیکھلے لے سکت غذا دے بدلہ تہاکو کھیر پیون دی عادت پھ گئی ہے۔^{۱۳} کیونکہ پیندیاں پھ کو راستبازی دے کلام دا تجربہ نہیں ہوندا ایں کیتے کہ اوہ بالے۔^{۱۴} لے سخت غذا وڈی عمر آلیاں کیتے ہوندیے جنہاں دے حواس کم کریندین نیک وید اچ تمیز کرن کیتے تیز تھی گئیں۔

^۱۔ پس ہُن آو مسیح دی تعلیم دیاں پہلیاں گالہیں کُو چھوڑ کے کمال دے پاسہ قدم ودھاؤں تے مُردہ کماں توں توبہ کرن تے خدائے ایمان گھن آون دی۔^۲ تے بیتسمیائے تہہ رکھن تے مُردیاں وچوں زندہ تھیون تے ابدی عدالت دی تعلیم دی بنیاد و لا نہ بناؤں۔^۳ تے اگر خدا چاہوے تاں اساں ایہو کریسوں۔^۴ کیونکہ جنہاں بندیاں دے دل یک واری روشن تھی گئے تے اوہ آسمانی بخشش دا مزہ چکھ چکین تے رُوح القدس اِچ شامل تھی گئین۔^۵ تے خدا دے اعلیٰ کلام تے آون تے جہاں دی قوتاں دا سواد گھن چکین۔^۶ اگر اوہ ایمان توں پھر وِجن تاں اُنہاں کُو توبہ کیتے و لا نواں بناونا ممکن ہی نہیں اِیں کیتے کہ اوہ خدا دے پُتر کُو اپنی طرفوں و لا ڈوجھی واری صلیب دے کے کھلم کھلا ذلیل کریں۔^۷ کیونکہ جیہڑی زمین اُوں بارش دا پانی ہی گھن دے جو اوندے بار بار آندی تے اُوں کیتے بہوں فائدہ مند سبزی پیدا کریندی جیندی طرفوں کاشت وی تھیندی اُوں کُو خدا دی طرفوں بہوں برکت ملدی۔^۸ تے اگر جھاڑیاں تے اٹھ کٹارے اُگ آئین تاں مقبول نہیں کیتی ویندی تے ول ایہہ کہ اُوندا انجام ساڑیا ونج۔^۹ پر آے عزیزو! اگرچہ اساں ایہہ گالہیں آندھئیں تاں وی تہاڈے بارے اِنہاں کولوں بہوں بہتر تے نجات آلیاں گالہیں دا یقین کریندے ہئیں۔^{۱۰} اِیں کیتے کہ خدائے انصاف نہیں جیہڑا تہاڈے کمتے اُوں محبت کُو بھل ونج جو تہاں اوندے ناں دے کیتے اِیں طرح ظاہر کیتی کہ مُقدس بندیاں دی خدمت کیتی تے کریندے وی پتہ پوے۔^{۱۱} تے اساں اِیں گالہ دے آرزو مند ہئیں کہ تہاڈے وچوں ہر بندی پوری اُمید دے کیتے آخر تائیں ایویں ای کوشش ظاہر کریںدا راے۔^{۱۲} تاں جو تہاں سُست نہ تھی ونجوبلکہ اوندی کار بنو جیہڑے ایمان تے تحمل دے پاروں وعدیاں دے وارث تھیندے۔^{۱۳} چنانچہ جیہڑے ویلہ ابراہام نال خدانے وعدہ کریندے ویلہ قسم کھاوے کیتے کئیں کُو وی اپنے کولوں وڈا نہ ڈٹھا تاں اپنی ہی قسم کھا کے۔^{۱۴} آکھ کہ یقیناً میں تیکو برکتاں تے برکتاں ڈیساں تے تیدی اولاد کُو بہوں ودھاساں۔^{۱۵} تے اِیں طرح صبر کر کے اُوں نت وعدہ کیتیاں پویاں شئیاں کُو حاصل کیتے۔^{۱۶} بندے تاں اپنے کولوں وڈے دی قسم کھانین تے اُنہاں دے ہر مقدمہ دا آخری ثبوت قسم نال تھیندے۔^{۱۷} اِیں کیتے جڈاں خدانے چاہا کہ بے وی صاف طور تے وعدیاں دے وارثاں تے صاف طور تے ظاہر کرے کہ میڈا ارادہ بدل نہیں سگدا تاں قسم کُو وچ گھن آیا۔^{۱۸} تاں جو ڈو تبدیل نہ تھیون آلیاں شئیاں دے پاروں جنہاں دے بارے اِچ خدا دا جھوٹ بولنا ناممکن ساڈی مطبوطہ فکری تھی ونج جو پناہ گھنن کُو اِیں کیتے دوڑے اُوں اُمید کُو جیہڑی سامنے رکھی ہوئی قبضہ کر گھن۔^{۱۹} اوہ ساڈی جان دا ایہو جیہ لنگرے جیہڑا برقرارتے قائم رہندے تے دے اندر تک وی پہنچ ویندے۔^{۲۰} جتھاں یسوع ہمیشہ کیتے ملکہ صِدق دے طور تے سردار کاہن بن کے ساڈی خاطر لگے لگے چل کے داخل تھے۔

۱۔ لے آئے۔ ملک صدق سالم دا بادشاہ۔ خدا تعالیٰ دا کابن ہمیشہ کابن رہندے۔ جیڑے ویلہ ابرام باشاہاں کُو قتل کر کے واپس آندا پیا ہا تان ملک صدق سالم دے بادشاہ اؤں دا استقبال کیت لے اؤندے کیت برکت منگی۔ ۲۔ ایں کُو ہی ابرام نے ساریاں شتیاں دی دے یکی ڈتی۔ ایہ پہلے تان اپنے ناں دے معنی دے مطابق راستبازی دا بادشاہ لے ول سالم یعنی ضلح دا بادشاہ۔ ۳۔ ایندا نہ پینوہت نہ ای مارے ایہہ نسب نامے۔ نہ ایندی عمر دا شروع نہ ای زندگی دا آخر بلکہ خدا دے پتر دی صورت تہرے۔ ۴۔ پس غور کرو کہ ایہ کیہو جیہا بزرگ ہا جینکو قوم دے بزرگ ابرام لے دے مال اچوں اعلیٰ توں اعلیٰ مال دی دے یکی ڈتی۔ ۵۔ ہن لاوی دی اولاد وچوں جیڑے کبانت دا عہدہ پانین اُنہاں کُو حکمے ک اُمت یعنی اپنے بھراواں کولوں اگرچہ اوہ ابرام آچوں ہی پیدا تھنہوون شریعت دے مطابق دے یکی گھنن۔ ۶۔ پر جیندا نسب اُنہاں کوپوں الگے اؤں نے ابرام کولوں دے یکی گدی لے جیندے نال وعدے کیت گھنن اؤندے کیت برکت منگی۔ ۷۔ لے ایندے وچ کُوئی شک نہیں جو نیک کُو وڈے کولوں برکت ملدی۔ ۸۔ لے اُنہاں تان مرن لے بندے دے یکی گھنن پر اُنہاں اوہو گھن دلے جئیں حق اچ گواہی ڈتی ویندی۔ ۹۔ پس اسان آکھ سگدے ہئیں کہ لاوی نے وی جو دے یکی گھن دلے ابرام دے پاروں دے یکی ڈتی۔ ۱۰۔ ایں کیت کہ جیڑے ویلہ ملک صدق ابرام دا استقبال کیتا ہا اوہ اؤں ویلہ تائیں اپنے پیئو دے اندر ہا۔ ۱۱۔ پس اگر بنی لاوی دی کبانت نال کاملیت حاصل تھیندی (کیونکہ اؤندے حکم کُو منیندیاں ہواں اُمت کُو شریعت ملی ہا) تان ول کیا ضرورت ہائی کہ ڈوجھا کابن ملک صدق دے طورے پیدا تھیوے لے ہارون دے طریقہ دا نہ گنیا ونجے؟ ۱۲۔ لے جڈاں کبانت بدل گئی تان شریعت دا وی بدلنا ضروری۔ ۱۳۔ کیونکہ جیندے بارے وچ ایہ گالہیں آکھیاں ویندن اوہ ڈوجھ قبیلے اچ شاملے جیندے وچوں کئیں نہ وی قربان گاہ دی خدمت نہیں کیتی۔ ۱۴۔ چنانچہ ظاہرے کہ ساڈا خداوند پودا، وچوں پیدا تھے لے ایں فرقہ دے حق اچ موسیٰ نے کبانت دا کجھ وی ذکر نہیں کیتا۔ ۱۵۔ لے جیڑے ویلہ ملک صدق دی کارپک ایہو جیا کابن پیدا تھیون آلا ہا۔ ۱۶۔ جو جسمانی احکام دی شریعت دے موافق نہیں بلکہ غیر فانی زندگی دی طاقت دے مطابق مقرر ہوئے تان ساڈا دعویٰ بیٹا وی صاف طورے ظاہر تھی گئے۔ ۱۷۔ کیوں جو اؤندے حق اچ ایہ گواہی ڈتی ویندی کہ اُنوں ملک صدق دے طورے ہمیشہ تائیں کابن۔ ۱۸۔ غرض پہلا حکم کمزور تھہرے فائدہوون دے پاروں منسوخ تھی گئے۔ ۱۹۔ (کیونکہ شریعت نہ کئیں وی شے کُو کامل نہیں کیتا) لے اؤں دی جامعیک جنگی اُمید رکھی گئی جیندے وسیلہ نال اسان خدا دے نیڑے ونج سگدے ہئیں۔ ۲۰۔ لے مسیح دا چُناؤ بغیر قسم دے نہ تھیا۔ ۲۱۔ (کیونکہ اوہ تان بغیر قسم دے کابن چُنے گھنن پر ایہ قسم دے نال اؤں دی طرفوں تھیا جئیں اؤں دے بارے آکھ کہ خداوند نے قسم کھادی لے اوہ اؤں توں پھر سی نہ کہ اُنوں ہمیشہ تائیں کابن نہیں)۔ ۲۲۔ ایں کیت یسوع یک پہوں چنگ عہد دا ضامن تھہرے۔ ۲۳۔ لے چونکہ موت دے پاروں قائم نہ رہ سگدے ایں کیت اوہ تان پہوں سارے کابن مقرر تھے۔ ۲۴۔ یح چونکہ ایہ ہمیشہ تائیں قائم راہون آلاے ایں کیت ایندی کبانت ہمیشہ راہون آلی۔ ۲۵۔ ایں کیت جیڑے اؤندے پاروں خدا دے کول آئین اوہ اُنہاں کُو پوری پوری نجات ڈے سگدے کیوں جو اوہ اُنہاں دی شفاعت کیت ہمیشہ زندگی۔ ۲۶۔ چنانچہ ایہو جیہا ہی سردار کابن ساڈے لائق وی ہا جیڑا پاک تھہرے رہا لے ہداغ ہووے ول گناہگاراں توں الگ آسماناں توں اُچا کیتا گیا ہووے۔ ۲۷۔ اتے اُنہاں سردار کابن دی کار ایں دا محتاج نہ تھیوے کہ ہر روز پہلے اپنے گناہاں دے کیتے ول اُمت دے گناہاں دے کیتے قربانیاں چڑھاوے کیوں جو ایں کُو اوہیک ای وار کیت چا جئیں ویلہ اپنے آپ کُو قربان کیت۔ ۲۸۔ ایں کیت کہ شریعت تان کمزور بندیاں کُو سردار کابن مقرر کریندی پر اؤں قسم دا کلام جو شریعت دے بعد کھادی گئی ہا اؤں پتر کُو مقرر کریندے جو ہمیشہ کیت کامل کیتا گیلے۔

^۱ اُن جیڑیاں گالہیں اساں کر بندے پئےئیں اُنہاں وچوں ساریاں توں وڈی ایہوے بئی ساڈا ایہو جیہا سردار کاپے جیڑا آسمان تے خدا دے سچتھ اؤندے تخت تے ونج بیٹھ۔^۲ اُتہ مقدس تے اؤں حقیقی خیم دا خادمے جینکو خداوند نے کھڑا کیتلے نہ کہ انسان۔^۳ اُتہ چونکہ سردار کاپن نذراتے قربانیاں چڑھاؤں دے کیت مقرر تھیندے ایس کیت ضروریہ کہ اؤندے کول وی چڑھاؤں کیت کجھ ہووے۔^۴ اُتہ اگر اوہ زمین تے ہووے تان ہر گز کاپن نہ ہووے ایس کیت جو شریعت دے موافق نذر چڑھاؤں لے موجود ہن۔^۵ اوہ تان آسمانی چیزاں دی نقلتے پرچھائیں دی خدمت کر بندن چنانچہ جیڑے ویلے موسیٰ خیم بناؤں کوں تان اؤں کوں ایہ ہدایت کیتی گئی کہ ڈیکھ! جیڑا نمونہ پھاڑتے تیکو ڈکھایا گیا ہا اؤندے ای مطابق ساریاں شئیاں بناویں۔^۶ پر اؤں نے ایہو جیہی جنگی خدمت حاصل کیتی جیویں اؤں جنگ عہد دا درمیانی ٹھہرے جو جنگ وعیدیاں دی بنیاد قائم کیتا گیا ہا۔^۷ کیوں جو اگر پہلا عہد ایں وے ہووے کہ جیندے وچ کوئی نقص نہ ہووے تان ڈوجھ کیت موقع نہ گولن ہا۔^۸ پس اوہ اُنہاں دے نقص ڈسا کہ آدھ خداوند فرماندے ڈیکھ! اوہ ڈیں آئین کہ میں اسرائیل دے گھر لے وچوتے یہوداہ دے گھر لے وچوں ہک نواں عہد بندھیں۔^۹ ایہ اؤں عہد دی کار نہوسی جیڑا میں اُنہاں دے پیئو ڈاڈے نال اؤں ڈیں بدھیا ہا جڈاں مصر دے مُلک اچوں کڈھن کیت اُنہاں دا ہتھ پکڑیا ہا۔ ایس کیت کہ اوہ میڈے عہدے قائم نہ راءے اُتہ خداوند فرماندے کہ میں اُنہاں دے پاس کجھ وی توجہ نہ کیتی۔^{۱۰} وَل خداوند فرماندے کہ اُنہاں ڈیاں اچ جیڑا عہد اسرائیل دے گھر لے نال بدھیں اوہ ایہ کہ میں اپنے قانون اُنہاں دے ذہن اچ سٹیں اُتہ اُنہاں دے دلاں اُتہ لکھساں اُتہ وَل میں اُنہاں دا خدا ہوساں اُتہ اوہ میڈی اُمت ہوسن۔^{۱۱} اُتہ ہر بندہ اپنے مُلک دے راہوں لے اپنے ہیرا کوں ایہ تعلیم نہ ڈیسی کہ تُو خداوند کو سُنجان کیوں جو نہ توں وڈے تائیں سارے میکو سُنجان گھنسن۔^{۱۲} ایس کیت کہ میں اُنہاں دیاں نارستیاں تے رحم کریساں اُتہ اُنہاں دے گناہاں کوں وَل کڈائیں یاد نہ کریساں۔^{۱۳} جڈاں اؤں نے نواں عہد آکھ تان پہلے کوں بُرانا ٹھہر لے اُتہ جیڑی شے بُرائی تے ہوں عرصہ دی تھی ویندیہ اوہ مت ورتن دے نیڑے ہوندیہ۔

۱۔ مقصد ایہ ہے بٹی پہلہ عہدِ اِچ وی عبادت دے احکام ہن لَہ ایویں ای مقدس جیہڑا دُنیاوی ہا۔ ۲۔ یعنی ہک خیم بنایا گیا ہا۔ اگلہ حصہ اِچ چراغدانہ میرتہ نذر دیاں روٹیاں ہن لَہ اؤں کو پاکی مکان آدھن۔ ۳۔ لَہ ڈوجھ پردے دے پچھوں اوہ خیمہ جینکو پاکترین آدھن۔ ۴۔ اؤندے وچ سوہ دا غود سوز لَہ چارباں پاسہ سوہ نال منڈھیا ہوا عہد دا صندوق ہا۔ ایندے وچ مَن نال بھریا ہوا ہک سوہ دا مرتبان لَہ پھلن نال بھریا ہوا ہارون دی سوٹی عہد دیاں تختیاں ہن۔ ۵۔ لَہ اؤندے لَہ جلال دے فرشتہ جیہڑے کفارہ گامت چھان کریندے ہن۔ انہاں گالہیں کو تفصیل نال بیان کرن دا ایہ ویلہ نہیں۔ ۶۔ جیہڑے ویلہ ایہ ساریاں شتیاں ایویں بن گئیاں تان پہلہ خیمہ وچ تان کاہن پر ویلہ داخل تھیندے ہن۔ عبادت دا کم پورا کریندے ہن۔ ۷۔ پر ڈوجھ وچ صرف سردار کاہن ہی سال وچ ہک واری ویندا ہا لَہ وِل خون دے بغیر نہ وِچ سگدا ہا جینکو اپنے کیتھہ اُمت دی بھل چُک کیتھہ چڑھاندا ہا۔ ۸۔ ایندے توں رُح القدس دا ایہ اشارہ ملدے کہ جیہڑے ویلہ تائیں پہلا خیمہ کھڑے پاک مکان دی راہ ظاہر نہیں تھئی۔ ۹۔ اوہ خیمہ ایں زملہ کیتھہ مثال لَہ ایں دے مطابق ایہو جیہاں نذرانے قربانیاں چڑھائیاں ہن جیہڑیاں عبادت کرن لَہ کو دِل دے اعتبار نال کامل نہیں کر سگدیاں۔ ۱۰۔ ایں کیتھ کہ اوہ صرف کھاو پیونے آج آج دھاو دے کیتھ جسمانی احکام ہن جو اصلاح دے ویلہ تائیں مقرر کیتھ گئے ہن۔ ۱۱۔ پر جیہڑے ویلہ مسیح آوے آلی جنگی شتیاں دا سردار کاہن تھی کے آیا تان اؤں بزرگ ترے کامل تر خیمہ دی راہ توں جیہڑا ہتھ دا بنایا ہوا یا یعنی ایں دُنیا دا نہیں۔ ۱۲۔ لَہ وچھیاں بکریاں دا خون گھن کے نہیں بلکہ اپنا ہی خون گھن کے ہک وار پاک مکان اِچ لگا گیتھ ہمیشہ کیتھ آزاد کرا لَہ۔ ۱۳۔ کیونکہ جیہڑے ویلہ بکریاں داندھان دے خون گان دی سواہ پلید لوگاں تے چھڑے وِچ نال ظاہری پاکیزگی حاصل تھیندی۔ ۱۴۔ تان مسیح دا خون جیہڑے اپنے آپ کو ازلی رُح دے وسیلہ نال خدا دے سامنے عیب قربان کر لَہ اوہ ٹھاڈے دِل کو مُردہ کماں توں پاک کیوں نہ کرہی تان جو زندہ خدا دی عبادت کرؤں۔ ۱۵۔ لَہ ایں دے پارؤں اوہ نویں عہد دا درمیانی تان جو اؤندی موت دے وسیلہ نال جیہڑی پہلہ عہد دے ویلہ دے قصوراں دی معافی کیتھ تھئی سڈھے لوگ ابدی میراث کو حاصل کرہن کیونکہ انہاں نال وعدہ کیتا گیا ہا۔ ۱۶۔ کیونکہ جتھاں وصیت اُتھاں وصیت کرن لَہ دی موت وی ثابت تھیونا ضروری۔ ۱۷۔ ایں کیتھ کہ وصیت موت دے بعد ہی جاری کیتی ویندی لَہ جڈاں تائیں وصیت کرن آلا زندہ رابند لَہ اؤں دا اجر نہیں ملدا؟ ۱۸۔ ایں کیتھ پہلا عہد وی خون دے بغیر نہیں بدھیا گیا۔ ۱۹۔ چنانچہ موسیٰ جیہڑے ویلہ ساری اُمت کو شریعت دا ہر ہک حکم سنا چُک تان وچھیاں بکریاں دا خون گھن کے پانی لال اوئے زوف دے نال اؤں کتاب لَہ ساری اُمت تے چھڑک لَہ۔ ۲۰۔ لَہ آکھ کہ ایہ اؤں عہد عہد دا خون جیندا حکم خدا لَہ کیتھ ڈلے۔ ۲۱۔ لَہ ایویں ای اؤں خیمہ عبادت دیاں ساریاں شتیاں کون چھڑکیلے۔ ۲۲۔ لَہ تقریباً ساریاں شتیاں خون دے نال پاک کیتیاں ویندے لَہ خون بہاؤں دے بغیر کوئی معافی نہیں ملدی۔ ۲۳۔ پس ضرور ہا کہ آسمانی شتیاں دیاں نقلاں تان ایں دے پارؤں پاک کیتیاں وِچ پر کود آسمانی شتیاں ایندے کولوں چنگی قربانیاں دے پاروں۔ ۲۴۔ کیوں جو مسیح اؤں ہتھ دے بنلے ہوئے پاک مکان اِچ داخل نہیں تھیا بلکہ آسمان اِچ ہی داخل تھیا تان جو خدا دے سامنے ساڈی خاطر حاضر تھیوے۔ ۲۵۔ ایہ نہیں کہ اوہ اپنے آپ کو بار بار قربان کرے جیویں سردار کاہن پاک مکان اِچ ہر سال ڈوجھ دا خون گھن کے ویندا ہا۔ ۲۶۔ ایویں تان شروع کولوں گھن کے اؤں کو بار بار ڈکھ برداشت کرنا ضروری تھیوے ہا پر ہن زملہ دے اخیر اِچ واری ظاہر تھیا تان جو اپنے آپ کو قربان کرن دے نال گناہ کو مٹا چھوڑے۔ ۲۷۔ لَہ جیویں بندیاں کیتھ واری مرنا تے اؤندے بعد عدالت دا ہونا مقرے۔ ۲۸۔ ایویں ای مسیح وی ہکو واری بہوں سارے لوگاں دے گناہ چاکے قربان تھیا جو ڈوجھی واری گناہ دے بغیر نجات کیتھ انہاں کو دکھائی ڈیسی کو اؤندی راہ ڈیہن۔

۱- کیونکہ شریعت جیندے وچ آون لہ ویکہ دیاں جنگیاں شئیائیں دا عکس لہ اُنہاں شئیائیں دی اصلی صورت نئیں اُنہاں پکو جیہاں قربانیاں جیہڑیاں ہر سال روزانہ چڑھائیاں ویندیاں ہن نیڑے آون آلیاں کُو ہر گز کام نئیں کر سگدیاں۔ ۲- ورنہ اُنہاں دا چڑھاونا ختم نہ تھیوے؟ کیونکہ جڈاں کرن لَیک واری پاک تھی ویندے تان ول اُنہاں دا دل اُنہاں کُو گناہگار نہ ٹھہراوے۔ ۳- بلکہ اوہ قربانیاں سال بہ سال گناہواں کُو یاد ڈیواندیاں ہن۔ ۴- کیوں جو ایہ تھی پی نئیں سگدے کہ ڈانداہتہ بکریاں دا خون گناہواں کُو دُور کرے۔ ۵- ایس کیتہ اوہ دُنیا وچ آندے ویکہ آدھ کہ تُوں قربانی تہ نذر کُو پسند نئیں کیتا۔ بلکہ میڈے کیتیک بدن تیار کیتہ۔ ۶- ساری سوختہ قربانیاں تہ گناہ دی قربانیاں تون خوش نہ تھیا۔ اُوں ویکہ میں آکھ کہ ڈیکھ! میں آیا ہاں۔ ۷- اُوں ویکہ میں آکھ کہ ڈیکھ! میں آیا ہاں۔ (کتاب دے ورقباں لہ میڈے بارے لکھا لاتہ)۔ تان جو آے خدا! تیڈی مرضی پوری کراں۔ ۸- لہ اوہ فرماندے کہ نہ تان تُوں قربانیاں تہ نذراں تہ پوری سوختنی قربانیاں تہ گناہ دی قربانیاں کُو پسند کیتہ لہ نہ اُنہاں تو خوش تھیا حالانکہ اوہ قربانیاں شریعت دے موافق چڑھائیاں ویندیاں ہن۔ ۹- لہ ول اوہ آدھ کہ ڈیکھ میں آیا ہاں تان جو تیڈی مرضی پوری کراں۔ پس اوہ پہلے کُو ختم کر ڈیندے تان جو دُوجھ کُو قائم کرے۔ ۱۰- اُوندی مرضی دے پارو اُساں یسوع مسیح دے جسم دے پک ای واری قربان تھیون دے وسیلہ نال پاک کیتہ گئے۔ ۱۱- لہ پریک کاہن کھڑا تھی کے ہر روز عبادت کریندے لہ پک ای طرح دیاں قربانیاں بار بار چڑھاندے جیہڑاں گناہواں کُو ہر گز دُور نئیں کر سگدیاں۔ ۱۲- پر ایہ بندہ ہمیشہ کیتیک ای قربانی گناہوں کیتہ چڑھا کے خدا دے سچتہ وچ بیٹھ۔ ۱۳- اتہ اُوں ویکہ دے اُساں انتظار وچ ہئیں جو اُوں دے دشمن اُوں دے پیراں دے تھلہ دی چوکی بن وچن۔ ۱۴- کیوں جو اُوں پک ای قربانی چڑھاونا نال اُنہاں کُو ہمیشہ کیتہ کامل کر ڈیتہ جیہڑے پاک کیتہ ویندن۔ ۱۵- لہ روح القدس وی ساکُو ایہو ڈسیندے کیوں ایہو آکھن دے بعد۔ ۱۶- خداوند فرماندے جیہڑا عہد میں اُنہاں ڈیہاں دے بعد اُنہاں دے نال بدھیاں اوہ ایہ کہ میں اپنے قانون اُنہاں دے دلاں لہ لکھساں لہ اُنہاں دے ذہن اچ وی سٹیاں۔ ۱۷- ول اوہ ایہ آدھ کہ اُنہاں دے گناہاں تہ بدینیاں کُو ول کڈائیں یاد نہ کریساں۔ ۱۸- لہ جڈا اُنہاں دی معافی تھی گئی تان ول گناہ دی کُوئی قربانی نئیں رہی۔ ۱۹- پس آے پھرا! چونکہ ساکُو یسوع دے خون دے پارو اُوں نوہ تہ زندہ راہ دے نال پاک مکان اچ داخل تھیون دی دلیری۔ ۲۰- جو اُوں تہ پردہ یعنی اپنے جسم اچ تھی کے ساڈے کیتہ مخصوص کر ڈیتے۔ ۲۱- لہ چونکہ ساڈا ایہو جیہا وڈا کاہن جیہڑا خدا دے گھر دا مختار۔ ۲۲- تان آو اُساں سچہ دل تہ پورے ایمان دے نال دل دے الزام کُو دُور کرن کیتہ دلاں تہ چھٹے سٹ کے لہ بدن کُو صاف پانی نال دھوا کے خدا دے کو جُلُوں۔ ۲۳- لہ اپنی اُمید دے اقرار کُو مضبوطی نال پکڑے راہوں کیوں جو جئیں وعدہ کیتہ اوہ سچلے۔ ۲۴- لہ محبت تہ نیک کماں دا شوق ڈیواون کیتیک دُوجھ دا لحاظ رکھوں۔ ۲۵- لہ ہر دُوجھ دے نال جمع تھیون تون باز نہ آو جیوں ہئوں سارے لوگاں دا دستوریہ بلکہ دُوجھ کُو تصیحت کروں لہ جتھوں تائیں تھی سگدے اُوں ڈیں کُو نیڑے تھیندیاں ہواں ڈیدھوئے اُوں دے کولوں وی زیادہ کرؤں۔ ۲۶- کیوں جو حق کُو سنجانن دے بعد اگر اُساں جان بچھ کے گناہ کروں تان گناہواں دی بئی کُوئی قربانی کئے نئیں۔ ۲۷- ہاں عدالت دا پک ہئوں ڈراونا انتظار تہ غضب ناک بھا باقیہ جیہڑی مخالفان کُو کھا وے۔ ۲۸- جڈاں موسیٰ دی شریعت دا نہ منن آلا دُو یا ترئیہ بندیاں دی گواہی تون بغیر رحم کیتہ مارا ویندے۔ ۲۹- تان خیال کرو کہ اوہ بندہ کیہو جئی وڈی سزا دے لائق ٹھہرسی جئیں خدا دے پتر کوہ عزت کیتہ لہ عہد دے خون کُو جیندے نال اوہ پاک تھیا ہا پلید سمجھ لہ فضل دے رُوح کُو وی عہد کیتہ۔ ۳۰- کیونکہ اُوں کُو اُساں جان دے ہئیں جئیں فرملہ کہ انتقام گھننا میڈا کمپے بدلہ میں پی ڈیساں لہ ول ایہ کہ خداوند اپنی اُمت دی عدالت کریسی۔ ۳۱- زندہ خدا دے تہاں اچ پوونا ہئوں خطرناک۔ ۳۲- ول اُنہاں پہلے ڈیہاں کُو یاد کرو جو اُساں روشن تھیون دے بعد ڈوکھاں کُو ہئوں مصیبت برداشت کیتے۔ ۳۳- کجھ تان ایویں کہ لعن طعن تہ مصیبتاں دے پارو اُوں تہاڈا تماشا بن لہ کجھ ایویں کہ اُساں اُنہاں دے وچ شامل تھئے جنہاں دے نال ایہ بدسلوکی تھیندی ہائی۔ ۳۴- چنانچہ اُساں قیدیوں دی ہمدردی وی کیتی لہ اپنے مال دا لٹ وچنا وی خوشی نال منظور کیتہ۔ ایہ جان کہ تہاڈے کول پک ہئوں بہتر تہ ہمیشہ راہوں آلی ملکیت۔ ۳۵- اُساں اپنی دلیری کُو پتھوں نہ چھوڑو۔ ایس کیتہ کہ اُوں دا وڈا اجر۔ ۳۶- کیونکہ تہاڈو صبر کرنا ضروریہ تان جو خدا دی مرضی پوری کر کے وعدہ کیتی ہوئیاں شئیائیں کُو حاصل کرو۔ ۳۷- لہ ہئیں ہئوں تھوڑی جئی مُد تہ باقیہ کہ آون والا آسی اتہ دیر نہ کریسی۔ ۳۸- لہ میڈا راست باز بندہ ایمان نال جیوندا راہسی لہ اگر اوہ ہئیں تان میڈا دل اُوں دے تون خوش نہ تھیسے۔ ۳۹- پر اُساں ہئیں لہ نئیں کہلاک تھیوون بلکہ ایمان رکھن لہ ہئیں کہ جان بچاؤں۔

¹۔ اُن ایمان اُمید کیتیاں ہوئیاں سُنیاں دا اعتماد اُن ڈٹھی سُنیاں دا ثبوت۔²۔ کیوں جو اُنڈے بارے بزرگاں دے حق اِچ چنگی گواہی ڈتی گئی۔³۔ ایمان ہی نال ساکُو پتا لگدے کہ عالم خدا دے آکھن نال بنیں۔ ایہ نئیں کہ جو کجھ نظر بندے ظاہری سُنیاں نال بنا ہووے۔
⁴۔ ایمان ہی نال ہابلے فائن توں افضل قربانی خدا کیے چڑھائی لے اُنڈے پاروں اُنڈے راستباز تھیون دی گواہی ڈتی کیونکہ خدانے اُنڈی نڈراں دے بارے گواہی ڈتی لے اگرچہ اوہ مَر گیلے تان وی اُنڈے وسیلے نال ہُن تائیں کلام کریندے۔⁵۔ ایمان ہی نال حنوک چاتا گیا ہاتاں جو موت کُو نہ ڈیکھ لے چونکہ خدانے اُن کُو چا گدا ہا اِیں کیے اُن دا پتا نہ لگ کیوں جو چلے وِجن توں پہلے اُن دے حق اِچ ایہ گواہی ڈتی گئی ہا کہ ایہ خدا کُو پسند لے۔⁶۔ لے ایمان دے بغیر اُن کُو پسند آونا ناممکن۔ اِیں کیے خدا دے کول آون لے کُو ایمان گھن آونا چاہیلے کہ اوہ موجود لے ایہ طالبان کُو بدل ڈیندے۔⁷۔ ایمان ہی دے پاروں نوحہ اُنہاں سُنیاں دے بارے جو اُن ویلے تائیں نظر نہ آندیاں ہُن ہدایت پاکہ خدا دے خوف نال ایہ گھرنے دے بچاؤ کیے کشتی بنائی جیئن توں اُنڈے دُنیا کُو مجرم ٹھہر لے اُن راستبازی دا وارث تھیا جیہڑا ایمان نال۔⁸۔ ایمان ہی دے پاروں ابراہام جیہڑے ویلے سڈیا گیا تان حکم من کے اُن جامے لگا گیا جیئن کُو میراث اِچ گھنن آلا ہا لے اگرچہ اوہ جان دا نہا کہ میں کتھاں ویندا ہیا ہاتاں وی اوہ تَر پیا۔⁹۔ ایمان ہی دے نال اُنڈے مُلک موعود اِچ اِیں طرح مسافر دے طور تے طرز زندگی اپنائی کہ جیویں گویا کُوئی غیر مُلک لے احقاقیت یعقوب سمیت جو اُنڈے نال ہُن اُن وعدہ دے وارث تھتے خیمیاں وِچ راہے۔¹⁰۔ کیونکہ اوہ اُن مضبوط شاہر دا اُمیدوار ہا جیئن کُو بناون آلا خدے۔¹¹۔ ایمان ہی دے نال سارے وی بہوں عمر لنگھن دے بعد ڈھڈ نال تھیون دی طاقت ملی اِیں کیے کہ اُنڈے وعدہ کرن لے کُو سچا جلف۔¹²۔ پس یک بندے توں جیویں مُردہوئے آسمان دے تاریاں دے برابر بہوں زیادہ لے سمندر دے کنارے دی ریت دے برابر بہوں زیادہ اولاد پیدا تھئی۔¹³۔ ایہ ساری ایمان دی حالت اِچ مَر لے وعدہ کیتیاں ہوئیاں سُنیاں نہ حاصل کیتیاں ہر دُور ہی توں اُنہاں کُو ڈیکھ کے خوش تھ لے اقرار کیتا کہ اساں زمین تے پردیسی مسافر ہئیں۔
¹⁴۔ جیہڑے ایہو جیئن گالیس آدھن اوہ ظاہر کریندین کہ اساں ایہ مُلک کو گولیندے پٹھیں۔¹⁵۔ لے جیہڑے مُلک وِچوں اوہ نکل کے آئیں اگر اُنڈا خیال کریندے تان اُنہاں کول واپس وِجن دا موقع ہا۔¹⁶۔ پر حقیقت اِچ اوہک جنگ یعنی آسمانی مُلک دے آرزو مند ہُن۔ اِیں کیے خدا اُنہاں کولوں یعنی اُنہاں دا خدا اکھواون توں شرمایا نئیں چنانچہ اُن اُنہاں کیےک شاہر تیار کیتے۔¹⁷۔ ایمان ہی دے نال ابراہام آرمائش دے ویلے اصحاق نذر کیے لے جیہڑے وعدیاں کُو سچ من گدا ہا ول اوہ اُن کُلے کُو نذر کرن لگے۔¹⁸ / ۱۸۔ جیئن دے بارے وِچ ایہ آکھا گیا ہا جو اصحاق ہی توں تیڈی نسل اکھواسی۔¹⁹۔ کیوں جو اوہ سمجھ کہ خدا مُردیاں وِچوں زندہ کرن دہ قدرت رکھیندے چنانچہ اُنہاں وِچوں ہی تمثیل دے طور تے اوہ اُن کُو ول مل گیا۔²⁰۔ ایمان ہی دے نال اصحاق ہوون آلی گالیس دے بارے یعقوب تے عیسو ڈُٹاں کُو دُعا ڈتی۔²¹۔ ایمان ہی دے نال یعقوب مرن دے ویلے یوسف دے ڈُٹاں پُتراں وِچوں ہر یک کُو دُعا ڈتی لے ایہ اپنی لاٹھی دے سیرے سہارا گھن کے سجدہ کیتے۔²²۔ ایمان ہی دے نال یوسف جیہڑے ویلے اوہ مرن آلا ہا بنی اسرائیل دے نکلن دا ذکر کیتے لے اپنی پڈیاں دے بارے حُکم ڈتے۔²³۔ ایمان ہی دے نال موسیٰ دے ماں پیئوئے اُن دے جمن دے بعد ترے مہینے تائیں اُن کُو لُکا کے رکھیا کیونکہ اُنہاں ڈٹھا کہ بال بہوں پیار لے ول اوہ بادشاہ دے حکم توں نہ ڈرے۔²⁴۔ ایمان ہی دے نال موسیٰ وڈے تھی کے فرعون دی دھنی دا پُتر اکھواون توں انکار کیتے۔²⁵۔ اِیں کیے کہ اُنڈے گناہ دا تھوڑے دینال دا مزہ چاون دے پاروں خدا دی اُمت دے نال بدسلوکی چیرداشت کرن کُو زیادہ پسند کیتے۔²⁶۔ لے مسیح کیے لعن طعن برداشت کرن کُو مصر دے خزانیاں کولوں وڈی دولت سمجھیا کیونکہ اُن دی نگاہ انعام پاوئے ہائی۔²⁷۔ ایمان ہی دے نال اُنڈے بادشاہ دے قبر دا خوف نہ کر کے مصر کُو چھوڑ ڈتے۔ اِیں کیے کہ اوہ اُن ڈٹھ کُو ایویں کہ جیویں ڈیکھ کے ثابت قدم رہا۔²⁸۔ ایمان ہی دے نال اُنڈے قسح کرن تے خون چھڑکنا وِجن تے عمل کیے تان جو پہلوئیاں دا ہلاک کرن آلا بنی اسرائیل کُو پتہ نہ لے۔²⁹۔ ایمان ہی دے نال اوہ بحرِ قلزم اِچوں ایویں لنگھ گئے جیویں سکی زمین توں لے جیہڑے ویلے مصریانے ایہ ارادہ کیتے تا ڈب گئے۔³⁰۔ ایمان ہی دے نال یرحوی دی شہر پناہ جڈاں ست دِیں تائیں اُن دے آس پاس چکر لا چکے تان اوہ ڈھ پئی۔
³¹۔ ایمان ہی دے نال راحب فاحشہ نافرمان بندیاں دے نال ہلاک نہ تھئی کیونکہ اُنڈے جاسوساں کُو حفاظت نال رکھیا ہا۔³²۔ ول بٹیا میں کیا آکھاں؟ اتنا ویل کتھاں کہ جدعون تے برقتے سمسون تے افتامہ داؤد تے سموئیل تے بے نبیاں دا حال ڈساواں؟۔³³۔ اُنہاں تے ایمان ہی دے پاروں بادشاہان کُو مغلوب کیتے۔ راستبازی دے کم کیے۔ وعدہ کیتی ہوئیاں سُنیاں کُو حاصل کیتے۔ شیراں دے مُنہ بند کیتے۔³⁴۔ بہا کُو بہوں جلدی نال بچھلے۔ تلوار دی دھار توں بچ نکلے۔ کمزوری اِچ زور اور تھہ۔ لڑائی اِچ بہادر بنے۔ ڈُجھیاں فوجاں کُو مار بھگئے۔³⁵۔ عورتانے ایہ مُدیاں کُو ولا زندہ ڈٹھ۔ بہوں سارے مار کھاندے کھاندے مَر گئے پر رائی منظور نہ کیتی تان جو اُنہاں کُو چنگی قیامت نصیب تھیوے۔³⁶۔ بہوں سارے بندیاں دا مذاق اُڑایا گئے کوڑے کھاوون بلکہ زنجیراں اِچ بدھ وِجن تے قید اِچ ہووئے آزلے گئیں۔³⁷۔ سنگسار کیتے گئے۔ آرے نال چیرے گئے آزمائش اِچ پلے گئے۔ تلوار نال مارے گئے۔ بھیڑا تے بکریاں دی کھل پلکے مُحتاجی اِچ۔ مصیبت اِچ۔ بدسلوکی دی حالت اِچ ج جتے پھر دے راہے۔³⁸۔ دُنیا اُنہاں دے لائق نہا۔ اوہ جنگلات تے پہاڑا تے غار تے زمین دے ٹوہاں اِچ آوارہ پھردے راہے۔³⁹۔ لے اگرچہ اُنہاں ساریاں دے حق اِچ ایمان دے پاروں چنگی گواہی ڈتی گئی تان وی اُنہاں کُو وعدہ کیتیاں ہوئیں سُنیاں نہ ملیاں۔⁴⁰۔ اِیں کیے کہ خدانے احتیاط کر کے ساڈے کیے کُوئی چنگی شے دا فیصلہ کیتے تان جو اوہ ساڈے بغیر کامل نہ کیتے وِجن۔

۱۔ پس جیہڑے ویلہ گواہاں دا ایہو جیہا وڈا بدل ساکؤ گھیرا پلے پوئے تان آؤ اسان وی ہر یک بوجھ لے اؤں گناہ کؤ جیہڑا ساکو بہوں آسانی نال اُلجھا گھنڈلے دُور کر کے اؤں دوڑ اچ صبر نال دوڑوں جو ساڈے سامنے۔ ۲۔ لے ایمان دے بانی تے کامل کرن لے یسوع کؤ ڈیندھ راہوں جنیں اؤں خوشی دے کیتے جیہڑی اؤندی نظراں دے سامنے شرمندگی دی پرواہ نہ کر کے صلیب دا ڈکھ برداشت کیتے لے خدا دے تخت دے سجے پاسے ونج بیٹھ۔ ۳۔ پس اؤندے غور کرو جنیں اے اپنے حق اچ بُرائی کرن لے گناہگاراں دی اتنی زیادہ مخالفت دی برداشت کیتی تان جو تُسارے دِل تھی کسمت نہارو۔ ۴۔ تُساں گناہ اچ لڑن نال بُن تائیں ایہو جیہا مقابلہ نئیں کیتا جئیں دے وچ خون وگایا ہووے۔ ۵۔ لے تُساں اؤں نصیحت کؤ بھُل گئے پوے جیہڑی تُہاکؤ پُتران دی طرح کیتی ویندی کہ آے میڈے پُتر! خداوند دی تنبیہ کؤ بیکار نہ سمجھ لے جیہڑے ویلہ اوہ تیکؤ ملامت کرے تان بدل نہو۔ ۶۔ کیونکہ خدانہ جیندے نال محبت کریندے اؤں کؤ تنبیہ وی کریندے لے جئیں کؤ پُتر بنا گھن دے اؤں کؤ کوڑے وی مریندے۔ ۷۔ تُساں جو کجھ ڈکھ برداشت کریندے پوے اوہ تُہاڈی تربیت کیتے۔ خدا پُتر جان کے تُہاڈے نال سلوک کریندے۔ اوہ کپڑا پُترے جیں کؤ پیئو تنبیہ کریندے؟ ۸۔ لے اگر تُہاکؤ اوہ تنبیہ نہ کیتی گئی جیندے وچ سارے شامل ہن تان تُساں حرامزادے تھیوے نہ کہ پُتر۔ ۹۔ ایں دے علاوہ جڈاں ساڈے جسمانی پیئو ساکؤ تنبیہ کریندے ہن لے اسان اُنہاں دی تعظیم کریندے راہ تان کیا رُوحان دے پیئو دی ایں تون زیادہ تابعداری نہ کروں جیں دے پاروں اسان زندہ راہوں؟ ۱۰۔ اوہ تان تھوڑے ڈیہاں دے کیتے اپنی سمجھ دے موافق تنبیہ کریندے ہن پر ایہ ساڈے فائدہ کیتے کریندے تان جو اسان وی اؤں دی پاکیزگی اچ شامل تھی ونجوں۔ ۱۱۔ فی الحال ہر طرح دی تنبیہ خوشی دا نئیں بلکہ غم دی وجہ معلوم تھیندی ہے پر اؤں کؤ برداشت کریندے کریندے مضبوط تھی گئیں اُنہاں کؤ بعد اچ آرام نال راستبازی دا پھل بخشدی ہے۔ ۱۲۔ پس ڈھلے تھاتے سُست گوڈیاں کؤ ٹھیک کرو۔ ۱۳۔ لے اپنے پیراں کیتے سیدھ رستہ بناؤ تان جو لنگڑاہ راہ نہوے بلکہ شفا پاوے۔ ۱۴۔ ساریاں دے نال میل ملاپ رکھتے اؤں پاکیزگی دے خواہش مند راہو جیندے بغیر کؤئی وی خداوند کؤ نہ ڈیکھسی۔ ۱۵۔ غور نال ڈیندھ راہو کہ کؤئی بندہ خدا دے فضل تون محروم نہ رہ جلتے۔ ایہوں نہ تھیوے کہ کؤئی کوڑی جڑ نکل کے تُہاکؤ ڈکھ ڈیوے لے اؤں دے پاروں بہوں دفعہ لوگ تھی ونجن۔ ۱۶۔ لے نہ کؤئی حرامکار یا عیسو دی کارہ دین ہوئے جئیں نیک ویلے دے کھاوون دے پاروں اپنے پلوٹھے تھیون دا حق وچ ستھ۔ ۱۷۔ کیوں جو تُساں جان دے پوے کہ ایں دے بعد جڈاں اؤں بے برکت دا وارث تھیونا چاہندا ہا تا منظور نہ تھیا۔ چنانچہ اؤں کؤ نیت دی تبدیلی دا موقع نہ ملے حالانکہ اؤں نہنجو ویا واکے اؤں کؤ بہوں گولہ۔ ۱۸۔ تُساں اؤں پہاڑ دے کول نئیں وے گئے جیں کؤ ہتھ ہتھ لاونا ممکن ہا لے اؤں کؤ بھا لگی راہندی پائی لے اؤندے کالا پڈلے اندھارے طوفان۔ ۱۹۔ لے نرسنگ دا شور تے کلام کرن لے دی ایہو جئی آواز ہا جیں کؤ سُشن آلیاں تے مٹ کیتی کہ ساڈے نال ایہ کلام نہ کیتا ونجے۔ ۲۰۔ کیونکہ اوہ ایں حکم دی برداشت نہ کر سگ کہ اگر کؤئی جانور وی اؤں پہاڑ کؤ ہتھ لاوے تان سنگسار کیتا ونجے۔ ۲۱۔ لے اوہ نظارہ ایہو جیہا ڈراونا ہا کہ موسیٰ اے آکھیا میں بہوں ڈردا ہاں۔ ۲۲۔ بلکہ تُساں صبحوں دے پہاڑ تے زندہ خدا دے شاہر یعنی آسمانی یروشلم دے کول لے لکھاں فرشتیاں۔ ۲۳۔ لے اُنہاں پلوٹھیاں دی عام جماعت یعنی کلیسیا جہاں دے نال آسمان تے لکھ گئیں لے ساریاں دے مصنف خداتے کامل کیتھوئے راستبازاں دی رُوحان۔ ۲۴۔ لے نویں عہد دے درمیانی یسوع تے چھڑکاؤ دے اؤں خون دے کول آتے پوے جو بابل دے خون دے بارے بہوں چنگیاں گالہیں آدھلے۔ ۲۵۔ خبردار! اؤں آکھن لے دا انکار نہ کرلے کیونکہ جڈاں اوہ لوگ زمین تے ہدایت کرن لے دا انکار کر کے بیچ نہ سگ تان اسان آسمان دے ہدایت کرن لے تون مُنہ موڑ کے کیوں بیچ سگدے ہئیں؟ ۲۶۔ اؤں دی آواز تان اؤں ویلے زمین کؤ بلا تے پُرن اؤں اے وعدہ کیتے جوہک واری وِل میں صرف زمین ہی کؤ نئیں بلکہ آسمان کؤ وی بلا ڈیساں۔ ۲۷۔ لے ایہ لکھیا ہویا ہک واری وِلا ایں گالہ کؤ ظاہر کریندے کہ جیہڑیاں سُتیاں ہلا ڈتیاں ویندین مخلوق ہون دے پاروں تِل وپسن تان جو جیہڑیاں سُتیاں ہلیاں نئیں اوہ قائم راہوں۔ ۲۸۔ پس اسان اوہ بادشاہی گھن سگدے ہئیں جیہڑی ہن آلی نئیں اؤں فضل کؤ ہتھ تون نہ ڈیوون جیندے پاروں پسند آون دے طور تے خدا دی عبادت خدا ترستی خوف دے نال کرؤں۔ ۲۹۔ کیونکہ ساڈا خدا ساڑے ڈیون آلی بھلے

۱- بہراواں آلی محبت قائم راہوے۔^۲ مسافراں دی خدمت کرن توں انجان نہ بنو کیونکہ ایندی وجہ توں بہو سارے لوگاں غبہ خبری اچ فرشتیاں دی خدمت کیتی۔^۳ قیدیاں کُو ایویں یاد رکھو کہ جیویں تُساں اُنہاں دے نال قید پیوے تے جنہاں دے نال بدسلوکی کیتی ویندی اُنہاں کُو وی ایہ جان کے یاد رکھلے کہ اساں وی جسم رکھیندے ہئیں۔^۴ وباء کرنا ساریاں وچ عِزّت دی گالھ سمجھی ونج تے بسترے کُوئی داغ نہ راہوے کیونکہ خدا حرامکاراں تے زناکاراں دی عدالت کریسی۔^۵ دولت دی دوستی توں دُور راہو تے جو کجھ تہاڈے کولے اوندے ای گزارہ کرو کیونکہ اُونے آپ فرملے کہ میں تہڈے کولوں پر گز علیحدہ نہ رہاں تے تیکو کڈائیں وی نہ چھوڑساں۔^۶ ایں کیتے اساں دلیری نال آدھہئیں کہ خداوند میڈا مدد گارے۔ میں خوف نہ کریساں۔ انسان میڈا کیا کر گھنسی؟^۷ جیڑے تہاڈی رہنمائی کرن لَلہن تے جنہاں تے تہاڈو کلام سُنلے اُنہاں کُو یاد رکھو تے اُنہاں دی زندگی دے انجام تے غور کر کے اُنہاں جے ایماندار تھی ووجو۔^۸ یسوع مسیح کلتے آج بلکہ ہمیشہ کیتیکو جیائے۔^۹ طرح طرح دی اجنبی تعلیم دے پاروں زلدے نہ پھرو کیونکہ فصل دے نال دِل دا مضبوط راہونا بہو بہتے نہ کہ اُنہاں کھاویناں کولوں جیندے استعمال کرن آلیاں کجھ وی فائدہ نہ چلے۔^{۱۰} ساڈی پک اپو جئی قربان گلیہ جیندے وچوں خیمہ دی خدمت کرن آلیاں کُو کھاو دا اختیار نہیں۔^{۱۱} کیونکہ جنہاں جانوراں د خون سردار کاہن پاک مکان اچ گناہ دے کفارے کیتے گھن ویندے اُنہاں دے جسم خیمہ گاہ دے باہر ساڑے ویندے۔^{۱۲} ایں کیتے یسوع وی اُمّت کُو آپ اپنے خون نال پاک کرن کیتے بوے دے باہر ڈکھ چلے۔^{۱۳} پس آؤ اُون دی ذلت کُو اپنے تے گھن کے خیمہ گاہ دے باہر اُون دے کول جُلؤں۔^{۱۴} کیونکہ اِنہاں ساڈا کُوئی قائم راہون آلا شاہر نہیں بلکہ اساں آون تے شاہر کو گولیندے پٹھیں۔^{۱۵} پس اساں اُون دے وسیلے نال حمد دی قربانی یعنی اُون مُنہ دا پہل جیڑے اُون دے نال دا اقرار کریں خدا کیتے پر ویلہ چڑھایا کرؤں۔^{۱۶} تے بھلائی تے سخاوت کرنا نہ بھلؤں ایں کیتے کہ خدا اپو جئی قربانیاں توں خوش تھیندے۔^{۱۷} جیڑے تہاڈے پیشواہن اُنہاں دے تابعدار راہو کیونکہ اوہ تہاڈی روحاں دے فائدے کیتے اُنہاں دی کار جاگدے راہن جنہاں کُو حساب ڈیونا پوسی تان جو اوہ خوشی دے نال ایہ کم کرن نہ کہ غم نال کیونکہ ایں صورت اچ تہاڈو کجھ فائدہ نہیں۔^{۱۸} ساڈے واسطے دعا کیتا کرو کیوں جو ساکُو یقین ہے کہ ساڈا دِل صاف ہے تے اساں ہر پک گالھ اچ نیکی دے نال زندگی گزارنا چاہندے ہئیں۔^{۱۹} میں تہاڈو ایہ کم کرن دی بئی وی نصیحت کریںدا ہاں کہ میں جلدی تہاڈے کول ول آساں۔^{۲۰} اُن خدا جو اطمینان دا چشمہ جیڑا بھیڈاں دے وڈے آجڑی یعنی ساڈے خداوند یسوع کُو ہمیشہ دے عہد دے خون دے پاروں مُردیاں وچوں زندہ کر کے چاک گھن تے۔^{۲۱} تہاڈو ہر نیک گالھ اچ کامل کرے تان جو تُساں اُوندی مرضی پوری کرو تے جو کجھ اوندے نیڑے پسندے یسوع مسیح دے وسیلے نال ساڈے وچ پیدا کرے۔ جین دی تمجید ہمیشہ تائیں تھیندی راہوے۔ آمین۔^{۲۲} آے بہراؤ! میں تہاڈے لگے مت کریندا ہاں جو ایں نصیحت دے کلام دی برداشت کرو کیونکہ میں تہاڈو مختصر طور تے لکھیلے۔^{۲۳} تہاڈو واضح تھی ونج جو ساڈا بہرا تیمتھیس رہا تھی گیلے۔ اگر اوہ جلدی آگے تان میں اوندے نال تہاڈو ملساں۔^{۲۴} اپنے سارے پیشواواں تے سارے پاک لوگاں کُو سلام آکھو۔ اِطالیہ تے تہاڈو سلام آدھن۔^{۲۵} تہاڈے ساریاں تے فصل تھیندا راہوے۔ آمین۔

James

Chapter 1

۱- خدا دے تے خداوند یسوع مسیح دے بندہ یعقوب دی طرفوں اُنہاں بارہاں قبیلیاں کُوں جیڑے جا جلتے راہنن سلام پہنچے۔^۲ اے میڈے بہراؤ! جڈاں تُساں طرح طرح دیاں آزمائشاں وچ پوو۔^۳ تان ایں کُو اے جان کے وڈی خوشی دیاں گالہیں سمجھلے جو تہاڈے ایمان دی آزمائش صبر پیدا کریںدے۔^۴ تے صبر کُو اپنا کم کرن ڈیووتاں جو تُساں پورے تے کامل تھی ونجولے تہاڈے اچ کہیں گال دی کمی نہ راہوے۔^۵ پر اگر تہاڈے وچوں کئیں وچ حکمت دی کمی ہو تے تان خدا کولوں منگ جیڑا بغیر ملامت کیتیاں ہویاں ساریاں کُو کھلے دل نال ڈیندے۔ اُون کُو ڈتی ویسی۔^۶ پر ایمان رکھ کے منگ تے کجھ شک نہ کرے کیوں جو شک کرن آلا شمندر دی لہر دی طرح جیڑی ہوا نال آندی تے تہاڈے مریندی اے۔^۷ اپو جیا بندہ ایہ نہ سمجھ کہ میکو خداوند کولوں کجھ ملسی۔^۸ اوہ بندہ ڈو دل رکھیندے تے اپنی ساری گالہیں اچ قائم نہیں راہندا۔^۹ نکا بہرا اپنے اعلیٰ مرتبہ فخر کرے۔^{۱۰} تے امیر اپنی مفلسی دی حالت تے ابن کیتے کہ گھا دے پھل دے وانگ مرجھا ویندے۔^{۱۱} کیوں جو سورج نکلدے نال ہی سخت ڈھپ پوندی تے گھا کُو سُکھا ڈیندی تے اوندہ پھل ڈھ ویندے۔ اوندی خوبصورتی لگی ویندی۔ ایں طرح امیر بندہ وی اپنی راہ چلے چلے مٹی وچ مل ویسی۔^{۱۲} مبارک ہے اوہ بندہ جیڑا آزمائش دی برداشت کریںدے کیونکہ جڈاں مقبول تھیرسی تان زندگی دا اوہ تاج حاصل کریسی جیندا خداوند اپنے محبت رکھن آلیاں نال وعدہ کیتے۔^{۱۳} جڈاں کُوئی آزمایا ونج تان ایہ نہ آکھ کہ میڈی آزمائش خدا دی طرفوں تھیندی کیوں جو نہ تان خدا گناہ تھوں آزمایا ونج سگدے تے نہ ای اوہ کئیں کُو آزمیندے۔^{۱۴} ہاں ہر بندہ اپنی ہی خواہشاں وچ چھک کے تے پھس کے آزمایا ویندے۔^{۱۵} ول خواہش گھیر تھی کے گناہ کُو پیدا کریںدی تے گناہ جڈاں ودھ ویندے تان موت پیدا کریںدے۔^{۱۶} اے میڈے پیارے بہراؤ! فریب نہ کھاونا۔^{۱۷} ساریاں جنگیاں نعمتاں تے انعام اُنوں تے تے جانن دے باپ ولوں ملدے جیندے وچ نہ کوئی تبدیلی تھی سگدی تے نہ مصیبت دے پاروں اوندے پرچھاواں پوندے۔^{۱۸} اُونے ساکوں اپنی مرضی دے نال کلام دی سچائی دے نال پیدا کیتے تان جو اوندی مخلوقات وچوں اساں پک طرح دے پہل پھل ہوں۔^{۱۹} اے میڈے پیارے بہراؤ! اے گل تسان جان دے پوے ہر بندہ سنن اچ تیز تے بولن اچ مٹھاتے غصہ وچ صبر کرن آلا پوے۔^{۲۰} کیونکہ بندے دا غصہ خدا دی راستبازی دا کم نہیں کریںدا۔^{۲۱} ایں کیتے ساری گندگی تے گناہ دے گند کُو دُور کر کے اُون کلام کُو حلیمی نال قبول کر گھنو جیڑا دِل وچ وایا گئی تے تہاڈی روحاں کُو نجات ڈے سگدے۔^{۲۲} پر کلام تے عمل کرن لے بنو نہ کہ

صرف سنن آله جي پڙهه آڻي ڪو دھوڪا ڏينديون۔^{۲۳} ۲۳۔ ڪيونڪ جي پڙا ڪلام ڪو سنن آلا پوءِ آله اوندوڪ عمل ڪرڻ آلا نه پوءِ اوھ اؤن بندھ ڏي مانندھ جي پڙا اپني خدا ڏي ڏئي پوءِ صورت شيشه وچ ڏيھلھ۔^{۲۴} ۲۴۔ ايس ڪيتھ ڪھ اوھ اپنھ آڻ ڪو ڏيڪھتھ لگا ويندھ آله جلدی نال بھل ويندھ ڪھ ميں ڪيئو جيا ھامي۔^{۲۵} ۲۵۔ پر جي پڙا بندھ آزادي ڏي پوري شريعت ڪو غور نال ڏيھلھ اوھ اپنھ ڪم اچ ايس ڪيتھ برڪت پاسي ڪھ سُن ڪھ بھل نئيں ويندا بلڪ عمل ڪريندھ۔^{۲۶} ۲۶۔ اگروئي اپنھ آڻ ڪو ديندار سمجھ آله اپني زبان ڪو لگام نہ ڏيو بلڪ اپنھ آڻ ڪو دھوڪا ڏيو تان اوڻ ڏي دينداري ڪنھن ڪم ڏي نئيں۔^{۲۷} ۲۷۔ ساڏھ خدا تھ باپ ڏھ نيڙھ خالصتھ عيب دينداري اچھ ڪھ يتيمان تھ بيوا عورتاں ڏي مصيبت ڏھ ويلھ انھاں ڏي خبر گھنھن آله اپنھ آڻ ڪو دُنيا اچ صاف رڪھون۔

¹۔ اے میڈے بھراؤ! ساڈے جلال لہ خداوند یسوع مسیح دا ایمان تہاڈے وچ طرف داری نال نہوے۔² کیوں جو اگر ہک بندہ سونہ دی مندریتہ اعلیٰ کپڑے پلتے ہوئے تہاڈی جماعت اچ آ ویندے لہک غریب بندہ میلہ کچیلہ کپڑے پلتے ہوئے آ ونج۔³ لہ تہاں اؤں اعلیٰ کپڑے لہ دا لحاظ کر کے آکھو کہ توں ایتہاں جنگی جامتہ بہ لہ اؤں غریب بندے کو آکھو کہ توں ایتہائیں کھڑا رہ یا میڈے پیراں دے کول بہ ونج۔⁴ تان کیا تہاں آپس اچ طرف داری نہ کیتی لہ بُری نیت لہ منصف نہ بنے؟⁵۔ اے میڈے پیراے بھراؤ! سُنو۔ کیا خدانہ ایں جہان دے غریباں کو ایمان اچ امیر لہ اؤں بادشاہی دے وارث ہون کیتہ الگ نہیں کیتا جیندا اؤں نہ اپنے محبت کرن آلیاں دے نال وعدہ کیتلے؟⁶ لیکن تہاں غریب بندے دی عزت کیتی۔ کیا امیر تہاڈے ظلم نہیں کریندے لہ اوہ تہاکو عدالتاں اچ چھک کے نہیں گھن ویندے؟⁷۔ کیا اوہ اؤں بزرگ دے نارے کُفر نہیں بکدے جیڑا تہاڈے لہ لگا پئے؟⁸۔ تان وی اگر تہاں ایں کتاب دے مطابق کہ اپنے گواہنڈی نال اپنی مانند محبت رکھ اؤں بادشاہی شریعت کو پورا کریندے ہو تان جنگا کریندے ہو۔⁹ پر اگر تہاں طرف داری کریندے ہو تان گناہ کریندے ہو لہ شریعت تہاکو قصور وار ٹھہراندی۔¹⁰۔ کیونکہ جئیں کئیں نہ ساری شریعتہ عمل کیتہ لہک ای گال بھل گئیہ اوہ ساری گالہیں اچ قصور وار بن گئے۔¹¹۔ ایں کیتہ کہ جئیں اے فرملہ کہ زنا نہ کر اؤں نہ اے وی فرملہ کہ خون نہ کر۔ وَل وی اگر توں زنا تان نہ کیتہ پر خون کیتہ تان وی شریعت دا توڑن آلا بن گئیں۔¹²۔ تہاں اُنہاں بندیاں دی طرح کلام وی کرو لہ کم وی کرو جنہاں دا آزادی دی شریعت دے موافق انصاف کیتا ویسی۔¹³۔ کیونکہ جئیں رحم نہیں کیتا اوندہ انصاف دے بغیر رحم تھیسے۔ رحم عدالت کوں چت ویندے۔¹⁴۔ اے میڈے بھراؤ! اگر کوئی آکھ کہ میں ایماندار پاں پر عمل نہ کریندا ہوں تان کیا فائدہ؟ کیا ایہو جیا ایمان اؤں کوں نجات دے سگدے؟¹⁵۔ اگر کوئی کوئی بھرا یا بھین ننگہوون لہ اُنہاں کوں روز دے ٹکر دی وی کمی پئے۔¹⁶۔ لہ تہاڈے وچوں کوئی اُنہاں کوں آکھ کہ خیر نال ونجوتہ نگہ راجوتہ رچہ راجو پر جیڑیا شئییاں دی اُنہاں کوں ضرورت پئے اوہ اُنہاں کوں نہ ڈیوے تان کیا فائدہ؟¹⁷۔ ایویں ای ایمان وی اگر اوندے نال اعمال نہوون تان اوہ اپنے آپ اچ مُردے۔¹⁸۔ بلکہ کوئی آکھ سگدے کہ توں تان ایماندار پیں لہ میں عمل کرن آلا پاں۔ توں اپنا ایمان اعمال دے بغیر تان میکوں ڈکھا لہ میں اپنا ایمان اعمال دے نال تیکو ڈکھیساں۔¹⁹۔ توں ایہے ایمان رکھیندا پس کہ خدا ہک ایہے خیر۔ جنگا کریندیں۔ شیطانہ اوندے چیلہ وی ایمان رکھیندن لہ کمبدے۔²⁰۔ پر آے نکمہ بندے! کیا توں اے وی نہیں جان دا کہ ایمان اعمال دے بغیرہ کارے؟²¹۔ جڈاں ساڈے پیو ابراہامہ اپنے پُتر اسحاق کو قربان گامتہ قربان کیتہ تان کیا اوہ اعمال دے نال راستباز نہیں تھیا؟²²۔ کیا توں ڈیکھ گدے کہ ایمانہ اوندے اعمال دے نال مل کے اثر کیتہ لہ اعمال دے نال ایمان پورا تھی گئیہ۔²³۔ لہ اپنے لکھا گیا پورا تھہ کہ ابراہام خدانہ ایمان گھن لہ لہ اپنے اوندے کیتہ راستبازی گنا گئے لہ اوہ خدا دا سجن اکھولے۔²⁴۔ تہاں تہاں ڈیکھ گدے کہ بندہ صرف ایمان نال ای نہیں بلکہ اعمال نال راستباز ٹھہرلے۔²⁵۔ ایویں ای راحب کسبی وی جڈاں اؤں نہ قاصداں کوں اپنے گھر اچ رکھیا ہائی لہ ڈوجھی راہ تھوں اُنہاں کوں بھیج دتا ہائی تان کیا اعمال دے نال راستباز نہ ٹھہری؟²⁶۔ پس جیویں بدن رُوح دے بغیر مُردے اوں وے ای ایمان وی بغیر اعمال دے مُردے۔

۱۔ آے میڈے بھراؤ! ٹہاڈے وچوں بہوں سارے اُستاد نہ بنن کیونکہ جاندے نہیں کہ اساں جیہڑے اُستاد ہیں ڈھیر سزا پاسوں۔^۲ این کیتے جو اساں سارے دے سارے ہمیشہ خطا کریندے ہیں۔ کامل بندہ اوہ جیہڑا گالہیں اچ خطا نہ کرے۔ ول اوہ سارے بدن کُوی قابو اچ رکھ سگدے۔^۳ جڈاں اساس اپنے قابو اچ کرن کیتے گھوڑیاں دے مُنڈ اچ لگام ڈے ڈیندے ہیں تاں اُنہاں دے سارے بدن کُوی گھما سگدے ہیں۔^۴ ڈیکھو۔ جبار وی اگرچہ وڈے وڈے ہونڈن لے تیز ہواواں دے نال چلائے وینڈن تاں وی ہک بہوں چھوٹی جیہی پتوار دے نال ملاح دی مرضی دے موافق گھملائے وینڈن۔^۵ ایویں ای زبان وی ہک نکا جیہا جسم دا حصہ لے وڈی شیخی مریندی ہے۔ ڈیکھو۔ تھوڑی جیہی آگ دے نال کتہ وڈے جنگل اچ آگ لگ ویندی ہے۔^۶ زبان وی ہک آگے زبان ساڈے جسم اچ شرارت دا ہک جہانپ لے سارے جسم کُوی پلید کر ڈیندی ہے ساری دُنیا کُوی آگ لا دیندی ہے لے جہنم دی آگ نال جلدی راہندی ہے۔^۷ کیوں جو ہر طرح دے چوکھرتے پکھیروتے کیتے مکوڑے دریا دے جانور تاں بندیاں دے قابو وچ آوینڈن لے وی۔^۸ پر زبان کُوی کُوی بندہ وی قابو وچ نہیں کر سگدا۔ اوہک ہلے جیہڑی رُکدی ای نہیں۔ ایہو جے زہر نال بھری ہوئی اے جیہڑا مار چھڈیندی ہے۔^۹ ایندے نال اساں خداوندتہ باپ دی حمد کریندے ہیں لے ایندے نال ای بندیاں کُوی جیہڑے خدا دی صورتتہ پیدا تھیں بددعا ڈیندے ہیں۔^{۱۰} ہک ای مُنڈ تھوں مُبارک بادتہ بددعا نکلدی ہے۔ آے میڈے بھراؤ! ایویں نہیں تھیونا چا پدا۔^{۱۱} کیا ہکی جاہ چشمہ دے مُنڈ تھوں میٹھاتے کھارا پانی نکل سگدے؟۔^{۱۲} آے میڈے بھراؤ! کیا انجیر دے جھاڑ اچ زیتون لے انگور دے جھاڑ اچ انجیر پیدا تھی سگدن؟ ایویں ای کھاری چشمہ تھوں میٹھا پانی نہیں نکل سگدا۔^{۱۳} ٹہاڈے وچوں سیانلے سمجھ آلا کیڑھلے؟ جیہڑا ایہو جیا ہوئے اوہ اپنے کماں کُوی نیک چال چلن دے وسیلے نال اُون حلیمی دے نال ظاہر کرے جیہڑا حکمت تھوں پیدا تھیندی ہے۔^{۱۴} پر اگر اُنساں اپنے دل اچ بہوں سخت حسدتہ جڈائیاں رکھیندے ہوتاں حق دے خلاف نہ شیخی مارو نہ جھوٹ بولو۔^{۱۵} اے حکمت اوہ نئی جیہڑی اُنوں لاہندی ہے بلکہ دُنیاویتہ نفسانیتہ شیطانیتہ۔^{۱۶} این کیتے کہ جتھاں حسدتہ جڈائی ہے اُنھاں فسادتہ ہر طرح دا گندا کم وی تھیندی ہے۔^{۱۷} پر جیہڑی حکمت اُنوں آندی ہے اول تاں اوہ پاک ہوندی ہے۔ ول ملن آلیتہ حلیمتہ چنگی تربیت آلی۔ رَحمتہ چنگی پھلاں نال لدی ہوئی۔ کئیں دی بلا وجہ حمایت نہ کرن آلیتہ مکر نہ کرن آلی ہوندی ہے۔^{۱۸} لے صلح کراون آلیاں کیتے راستبازی دا پھل صلح دے نال بویا ویندی ہے۔

۱۔ ٹہاڈے وچ لڑائیاں تہ جھپڑے کیتھوں آگئیں؟ اے اُنہاں خواہشاں تھوں نئیں جیڑیاں ٹہاڈے جسم اچ فساد کریندیاں؟ ۲۔ ٹساں خواہش کریندے او پر ٹہاکو ملدا نئیں۔ خون تہ حسد کریندے پر کجھ وی حاصل نئیں کر سگدے۔ ٹساں جھگڑدے لڑدے۔ ٹہاکو ایں کیتہ نئیں ملدا جو ٹساں منگدے نئیں۔ ۳۔ ٹساں منگدے او پر نئیں ملدا ایں کیتہ کہ بُری نیت نال منگدے تان جو اپنی خوشی وچ خرچ کرو۔ ۴۔ اے زنا کرن آلیو! کیا ٹہاکو پتا نئیں کہ دُنیا دے نال یاری لاونا خدا دے نال دشمنی کرنلے؟ سو جیڑا کوئی دُنیا دا یار بننا چاندلے اوہ اپنے آپ کو خدا دا دشمن بنیندے۔ ۵۔ کیا ٹساں اپہ سمجھدے او بنی کتاب مُقدس ایویں ای آدھیہ؟ جیڑے رُوح کو اؤں تہ ساڈے اندر وسایلے کیا اوہ ایہو جئی خواہش کریندے جئیں دا انجام حسد ہووے؟ ۶۔ اوہ تان بہوں فضل ڈیندے۔ ایں کیتہ اپہ لکھا لاتھ کہ خدا مغروراں دا مقابلہ کریندے پر حلیم بندیاں کو فضل ڈیندے۔ ۷۔ پس خدا دے تابع تھی ونجولے ابلیس دا مقابلہ کرو تان اوہ ٹہاڈے کولوں بھج ویسی۔ ۸۔ خدا دے نیڑے ونجو تان اوہ ٹہاڈے نیڑے آسی۔ اے گنہگارو! اپنے تھان کو صاف کرو تہ آے ڈو دل رکھن آلیو اپنے دلاں کو پاک کرو۔ ۹۔ افسوس تہ ماتم کروتہ روؤ۔ ٹہاڈی کھل ماتم نال بدل ونج تہ ٹہاڈی خوشی اُداسی نال۔ ۱۰۔ خداوند دے لگے نیویں تھی ونجو تان اوہ ٹہاکو اچا کریسی۔ ۱۱۔ آ بھراؤ! ہک دوجہ دی بدگوئی نہ کرو جیڑا اپنے بھرا دی بدگوئی کریندے یا بھراتہ الزام لیندے اوہ شریعت دی بدگوئی کریندے شریعتہ الزام لیندے تہ اگر تُو شریعتہ الزام لیندا ہئیں تان شریعتہ عمل کرن آلا نئیں بلکہ اوندے تہ حاکم بن گئیں۔ ۱۲۔ شریعت دا ڈیون آلاتہ حاکم تان ہک ہے جیڑا بجا وی سگدے مار وی سگدے۔ تُوں کون ہئیں اپنے گواہڈی تہ الزام لیندا ہئیں؟ ۱۳۔ ٹساں جو اے آدھ او کہ اسان آج یا کل فلاں شاہر اچ ونج کے اُنہاں ہک سال راہسوں تہ سوداگری کر کے نفع چیسوں۔ ۱۴۔ تہ اپہ جان دے نئیں کہ کل کیا تھیسے۔ ذرا سنو سہی! ٹہاڈی حیاتی شے کیلے؟ جیویں بخارات ہونہ ہئیں ڈٹھی ہئیں غائب تھی گئی۔ ۱۵۔ ایویں آکھن دی جامتہ ٹہاکو اے آکھنا چاندلے کہ اگر خداوند چاہوے تان اسان زندہ وی راہسوں تہ اپہ یا اوہ کم وی کریسوں۔ ۱۶۔ پر تُوں ٹساں اپنی شیخی تہ فخر کریندے۔ اے سارا فخر بہوں بُرلے۔ ۱۷۔ پس جیڑا کوئی بھلا کرنا جان دلے تہ نئیں کریندا اؤں کیتہ اپہ گنلے۔

۱۔ آے امیرو ذرا سنو تان! ئساں اپنی مصیبتاں جیڑیاں آون آلیاں ہن روؤتہاڑے پاؤ۔ ۲۔ تہاڈا مال وگڑ گیلے تہ تہاڈے کپڑیاں کؤ کیڑا کھا گئے۔ ۳۔ تہاڈے سونہ چاندی کؤ زنگ لگ گئے تہ اوہ زنگ تہاڈے گواہی ڈیسیے آگ دی تہاڈا گوشت کھاسی۔ ئساں اخیر زمانے اچ خزانہ جمع کیتے۔ ۴۔ ڈیکھو جنہاں مزدوراں تہاڈی پیلیاں اچ کم کیتا ہائی اُنہاں دی اوہ مزدوری جیڑی ئساں دھوکے نال رکھ گیدی ہائی واویلا کریندی تہ فصل وڈھن آلیاں دی فریاد رب الافواج دے کناں تائیں پُچ گئی۔ ۵۔ ئساں زمین تہ موجاں کیتیاں تہ مزے اُڑتے۔ ئساں اپنے ذبح ہوؤں دے ڈینہ اپنے دلاں کؤ موٹا تازہ کیتے۔ ۶۔ ئساں راستباز بندے کؤ قصوروار بنا کے قتل کیتے پر اُونے تہاڈا سامنا نہیں کیتا۔ ۷۔ پس آے بہراؤ! خداوند دے آون تائیں صبر کرو۔ ڈیکھو زمیندار زمین دی قیمتی پیداوار نوں اُڈیکدیتے پھلتے پچھلے مینہ دے آون تائیں صبر کریندا رہندے۔ ۸۔ ئساں وی صبر کرو تہ اپنے دلاں کؤ مضبوط رکھو کیونکہ خداوند جلدی آون آلا۔ ۹۔ آے بہراؤ! پک ڈوچے دی چغلی نہ کرو تان جو ئساں سزا نہ پاؤ۔ ڈیکھو منصف درتے کھڑے۔ ۱۰۔ آے بہراؤ! جنہاں نبیاں خداوند دے نال تھوں کلام کیتا ہائی اُنہاں کؤ ڈکھ چاؤن تہ صبر کرن کؤ نمونہ سمجھو۔ ۱۱۔ ڈیکھو اساں صبر کرن آلیاں کؤ مبارک آدھیاں۔ ئساں ایوب دے صبر دا حال تان سنا ہوسی تہ خداوند دی طرفوں جیڑا اوندی انجام تھہ اوندی پتا لگ گئے جیندے تھوں خداوند دا بہوں ترستے رحم ظاہر تھیندے۔ ۱۲۔ پر آے میڈے بہراؤ! ساریاں تھوں ودھ کے ایہہ کہ قسم نہ کھاؤ۔ نہ آسمان دی نہ زمین دی۔ نہ ای کئیں بئی شے دی بلکہاں دی جانتہاں کرو تہ نہیں دی جانتہاں تان جو سزا دے نہ تھیوؤ۔ ۱۳۔ اگر تہاڈے وچوں کؤئی تنگ ہووے تان دُعا منگے۔ اگر خوش ہووے تان حمد دے گیت گاوے۔ ۱۴۔ اگر تہاڈے وچوں کؤئی بیمار تھی ونجے تان کلیسیا دے بزرگاں کؤ سڈے تہ اوہ خداوند دے نال اچ اؤں کؤ تیل مل کے اوندے کیتے دُعا کرن۔ ۱۵۔ جیڑی دُعا ایمان دے نال کیتی ویسی اوندے باجھوں بیمار پچ ویسی تہ خداوند اؤں کؤ چا کھڑا کریسی تہ اگر اوندے کولوں گناہ تھہ ہون تان اُنہاں دی وی معافی تھی ویسی۔ ۱۶۔ پس ئساں آپس اچ پک ڈوچے دے سامنے اپنے اپنے گناہاں دا اقرار کیتا کرو تہ پک ڈوچہ کیتے دُعا کیتا کرو تان جو جنگ تھی ونجو۔ راستباز دی دُعا دے اثر نال بہوں کجھ تھی سگدے۔ ۱۷۔ ایلیاہ ساڈے وانگر پک بندہائی۔ اُونے وڈے جوش نال دُعا منگی کہ مینہ ناں پووے تہ تان ساڈھ ترلے سال تائیں زمین تہ مینہ نہ پیا۔ ۱۸۔ ول اُونے دُعا منگی تان آسمان تھوں پانی لٹھ تہ زمین دی پیداوار تھئی۔ ۱۹۔ آے میڈے بہراؤ! اگر تہاڈے وچوں کؤئی سدھ رستہ تھوں گمراہ تھی ونجے تہ کؤئی اؤں کؤ ول واپس گھن آوے۔ ۲۰۔ تان اوہ ایہہ جان گھن کہ جیڑا کؤئی کئیں گنہگار کؤ اوندی گمراہی تھوں واپس گھن آسی۔ اوہک جان کؤ موت تھوں بچا گھنسی تہ بہوں سارے گناہاں تہ پردا چا پاسی۔

1 Peter

۱۔ پطرس دی طرفوں جیڑا مسیح یسوع دا رسول۔ اُنہاں جُھنہ پراگندہ غیرمقامیاں دے نال جیڑے پُٹلس، گلتیہ، کپڈکیہ، آسیہ تہنہ اچ۔ ۲۔ ایہہ خدا باپ دے علم سابق، روح دے پاک ہوون تہ یسوع مسیح دے خون دے چھڑکاؤن تہ الگ ہوون کیتے بلائے گئے، فضل تہاڈے نال ہووے، تہ تہاڈا اطمینان ودھدا راہے۔ ۳۔ ساڈے یسوع مسیح تہ خدا باپ دی تمجید ہوئے۔ اُونے ساکوں اپنے عظیم رحم اچ نویں سیرے تھوں پیدا کیتے تہ یسوع مسیح کؤ مُردیاں وچوں زندہ کرن دے پاروں ساکوں اُمید بخشی۔ ۴۔ اوہ میراث جیڑی کڈائیں فنا نہ تھی سی، نہ ای کڈائیں ناپاک ہوسی نہ ای کڈائیں مُرجھاسی بلکہ آسمان تہاڈے کیتے محفوظ۔ ۵۔ خدا دی قدرت دے پاروں ئساں محفوظ ہو نجات کیتے ایمان دے وسیلہ نال جو کہ آخری ویلے وچ ظاہر ہوون کؤ تیار۔ ۶۔ تسان ایں کیتے خوش ہو، حتیٰ کہ تہاڈے کیتے ایہہ لازمہ کہ مختلف آزمائشاں وچ ڈکھی تھیوو۔ ۷۔ اے ایں کیتے جو تہاڈے ایمان دی آزمائش تھیوے۔ اوہ ایمان جیڑا بھا اچ تیلے ہوئے سونہ تھوں وی بہوں زیادہ قیمتی۔ ایہہ ایں کیتے ظاہر تھیا تان جو تہاڈا ایمان تسوع مسیح دی آمد تہاڈے دُیسے تعریف، جلال تہ عزت دا باعث ہووے۔ ۸۔ ئساں اؤں کؤ نہیں ڈیکھیا لیکن اوندے نال محبت کیتی۔ اگرچہ اؤں کؤ نہیں ڈیکھ لیکن اؤں دا یقین کریندے ہو تہ ایہو جئی خوشی میندے جو جلال نال بھری ہوئی تہ بیان تھوں ہارے۔ ۹۔ اُنہاں ئساں اپنے ایمان دا انجام تہ روحاں دی نجات حاصل کریندے پھو۔ ۱۰۔ نبیاں اؤں نجات تہ فصل دے بارے اچ جو تہاڈے تہیلے تلاش کیتے۔ ۱۱۔ اُنہاں تہ ایں گالھ دی تحقیق کیتی کہ مسیح دا روح جو اُنہاں وچ ہا اوہ مسیح دے ڈکھاتے ایں دے کولوں پہلے کہ جلال دی گواہی ڈیندا اوہ کڈاتے کون تہ کپڑی نجات دی طرف اشارہ کریندا ہا۔ ۱۲۔ ایہہ گالہیں نبیاں تہ ظاہر کیتیاں گئیاں جو اوہ اپنی نہیں بلکہ تہاڈی خدمت کیتے ایہہ گالہیں آدھن جنہاں روح القدس دے پاروں جینکوں آسمان تھوں گھلایا گیا، تہاڈوں کوشخبری سُنائی تہ فرشتے وی اُنہاں گالہیں تہ غور نال دھیان کرن دے آرزومند۔ ۱۳۔ ایں کیتے ئساں اپنی کمر بدھ گھنولے اپنی سوچ کؤ پاک کر گھنولے خدا دی اؤں قدرت تہ پورا ایمان رکھو جو تہاڈوں یسوع مسیح دے مکاشفہ تائیں گھن ویندی۔ ۱۴۔ فرمانبردار بالاں دی طرح اؤں گالہیں دی خویش نہ کرو جنہاں دا تہاکو علم نہا۔ ۱۵۔ بلکہ جیویں تہاڈا بلاون آلا پاکہ تسان وی پاک راہولے اپنا چال چلن پاک رکھو۔ ۱۶۔ کیوں جو لکھلے، "پاک بنو کیوں جو میں پاک ہاں"۔ ۱۷۔ تہ تسان اؤں کؤ باپ آدھو جو پک بندے دی دیانتداری نال عدالت کریندے تان اپنی زندگی دا سفر ایندے وچ خوشی نال گزارو۔ ۱۸۔ ئساں جان دے پھوے کہ تہاڈی مخلصی سوختہ چاندی نال نہیں ہوئی نہ اُنہاں فانی شتیاں دے نال جو ئساں اپنے پیو ڈاڈے کولوں سکھیاں ہن۔ ۱۹۔ بلکہ تہاڈی مخلصی مسیح دے بہوں قیمتی خون دے نال ہوئی جیویں اوہ لیلے جیڑا عیب تہ جیندے وچ کوئی داغ نہوے۔ ۲۰۔ ایں دُنیا دے وجود تھوں پہلے مسیح موجود ہا تہ اُنہاں اوہ آخری ویلے تہاڈے ظاہر کیتا گیا۔ ۲۱۔ اؤں ہی دے باجھوں ئساں خداتہ یقین رکھیندے جو جینکوں خداتہ مُردیاں وچوں زندہ کیتے تہ جینکوں اُونے جلال دُتا تان جو تہاڈا بھروسہ تہ ایمان خداتہ ہووے۔ ۲۲۔ ئساں اپنی روحاں کؤ فرمانبرداری دے نال سچائی نال پاک کریندے ہو

تاں جو بھائی چارے دے نال ہک ڈوجھ کُو دِل نال پیار کرو۔^{۲۳} تُساں نویں سیرے تھوں پیدا تھئےو فانی بیج نال نئیں بلکہ غیر فانی بیج دے نال آتے خدا دے کلام دے پاروں جو زندہ آتے ہمیشہ قائم راہون آلائے۔^{۲۴} کیونکہ سارے انسان گھا دی مانندین، اوں دا جلال گھا دے پھلاں دی طرح، گھا سُک ویندیئے آتے پھل ڈھ پوندین۔^{۲۵} لیکن خدا دا کلام ہمیشہ قائم راہسی، ایہ اوہ انجیل دا کلام جو بُھاڈے تائیں پہنچا دتا گیلے۔

¹۔ پس اپنی ساری بدخواہی، دھوکا بازی، ریا کاری، حسد مذاق اڑانہ کڑ دُور کرو۔² اَلتہ کھیر پیون اَلتہ بالان دی طرح روحانی کھیر غدا دے طالب راہو، تان جو اُنساں نجات پاون کیتہ ودھدے ونجو۔³ اگر اُنساں مسیح سی مہربانی دا مزا چکھ گدلیے۔⁴ تان اؤندے کول آؤ جو زندہ چٹانپ، جئیں کؤ لوگائے رد کیتہ جڈاں ک خدا دے نیڑے چُنبوئے قابلِ قدرین۔⁵ اُنساں وی زندہ پتھر دی طرح روحانی گھر بن دے ویندے ہو، مُقدس کاہن دے فرقہ دی طرح قربانیاں چڑھاؤ جو یسوع مسیح دے وسیلہ تھوں خدا دے نیڑے قابلِ قبولیے۔⁶ لکھا لاتھ ک ڈیکھو میں صیون اِج کونہ دے سرے دا پتھر رکھیندا ہاں جو ک چُنا ہوا اَلتہ قیمتیے انمولیے جو کؤئی اوندے ایمان گھن اسی شرمندہ نہ تھیسے۔⁷ ایہ اعزاز اُٹاڈے کیتہ جو ایمان گھن اَلتہ لیکن جئیں پتھر کؤ معمارانے رد کیتا اؤو کونہ دے سرے دا پتھر تھی گیا۔⁸ اَلتہ لوگاں کیتہ تھوکر کھاوون دا پتھر اَلتہ تھوکر کھاوون دی چٹان بنا۔ اُنہانے کلام دی نافرمانی دے پاروں تھوکر کھادی جئیں کیتہ اوہ مقرر کیتہ گئے۔⁹ لیکن اُنساں ہک جُنی ہوئی نسل، ہک شاہی کاہن دا فرقہ، ہک مُقدس قوم اَلتہ خدا دی ملکیت ہو تان جو اُنساں اؤں دے عظیم کماں دا بیان کرو جئیں اَلتہ اُنہارے وچوں کڈھکے وڈے سوجھلے وچ اُلايا۔¹⁰ اُنساں پہلے کؤئی قوم نہاسے لیکن اُنساں خدا دے لوگ ہو، پہلے اُٹاڈے رحم نہ تھیا ہا لیکن اُن اُٹاڈے رحم تھیلے۔¹¹ اے پیارو! میں اُنہا کؤ پردیسی مسافر دی طرح سڈیلے ک اپنی گناہ نال بھری ہوئی جسمانی خواہشات تھوں باز آؤ جیہڑی اُٹاڈی روح دے خلاف جنگ کریندیاں ہن۔¹² غیر قومان وچ اُٹاڈا روبعہ چنگا ہونا چاہیلے تان جو اگر اوہ اُٹاڈی برائیاں کریندے تان تھی سگدے جو اوہ اُٹاڈے چنگے کماں کؤ ڈیکھن تان خدا دی آمد دے اُٹاڈے اؤں دی تمجید کرن۔¹³ مسیح دے کیتہر انسان اختیار دی فرمانبرداری کرو۔ بادشاہ دے فرمانبردار راہو کیوں جو اوہ عظیمیے۔¹⁴ اوہ اقتدار اعلیٰ جینکؤ بدکاران کؤ سزا ڈیون کیتہ اَلتہ نیک کم کرن آلیاں دی تعریف کرن کیتہ گھلیلے۔¹⁵ ایہو خدا دی مرضیے جو اُنساں نیک کماں نال ہوقوف لوگاں دی ہوقوفانہ گالہیں کؤ چپ کرا ڈیو۔¹⁶ آزاد لوگاں دی طرح اپنی آزادی کؤ گناہ چھپاون کیتہ قبضہ اِج نہ گھنو بلکہ خدا دے خادماں دے طرح بنو۔¹⁷ سارے لوگاں دی عزت کرو۔ بھراواں جئی محبت رکھو، خدا تھوں ڈرو، بادشاہ دی عزت کرو۔¹⁸ نوکرو! پوری عزت دے نال اپنے مالکان دے فرمانبردار راہو، نہ ک جنگ مالکان دے بلکہ بُرے مالکان دے وی۔¹⁹ کیوں جو ایہ تعریف دے قابل ہن جڈاں کؤئی خدا دی طرف خیال دے باجھوں ہانصافی تھوں برداشت کریندے۔²⁰ اِس کیتہ کتنا اجرے جو اُنساں گناہ کرکے سزا دی برداشت کریندے ہو؟ لیکن اگر اُنساں چنگا کم کیتلے اَلتہ اُنساں سزا برداشت کریندے ہو تان اے خدا دے نیڑے تعریف دے قابلے۔²¹ اُنساں اِس کیتہ سڈے گئے ہویے کیوں جو مسیح نے وی اُٹاڈے کیتہ ڈکھ برداشت کیتلے۔²² اؤں نے نہ گناہ کیتلے نہی اؤندے مُند وچوں کؤئی مکر دی گالہ نکلی۔²³ جڈاں اؤں کؤ ملامت کیتا گیا، اؤں نے کئیں کؤ ملامت نئیں کیتی، جڈاں اؤں نے ڈکھ برداشت کیتا تان کئیں کؤ دھمکایا نئیں، لیکن اپنے آپ کو اؤں دے حوالہ کر ڈتا جو سچائی دے نال انصاف کریندے۔²⁴ اؤں نے ساڈے گناہاں کؤ اپنے جسمتہ برداشت کیتلے صلیبتہ چڑھ گیا تان جو ساڈا گناہ وچ حصہ نہو۔ اَلتہ راستبازی کیتہ زندگی گزاریں۔ اؤں دے زخماں دے باعث اُنساں شفائی پائیے۔²⁵ اُنساں سارے بھٹکی ہوئیاں بھيڈاں دی طرح ہاسے، پر اُنساں اپنی روحاں دے محافظ ہو اَلتہ آجڑی دے کول واپس آ گئے ہویے۔

¹۔ ایویں ای ئساں اے بیویو، اپنے پئے دیاں فرمانبردار راہو تان جو اگر کوئی پئے کلامتہ ایمان نہ رکھیندا پوئے تان اوہ اپنے ذال دے پاروں (بغیر کلام، یا بغیر یک لفظ) دے نجات حاصل کرے۔² چونکہ اوئے اپنی ذال دے دل اچ اپنے کیتے پاک دلی ڈیکھیے۔³ تہاڈی سجاوٹ وکھلا کیتے نہ پوئے جیویں بنلہ پئے وال سوئے دے زیوراتے آج آج دے کپرے۔⁴ بلکہ اپنی اندرونی سجاوٹ پاک دلی نال جو کہ خدا خدا دی نظر اچ قیمتی ہے۔⁵ جیویں اُنہاں پاک عورتاں نہ بہوں عرصہ پہلے خدا دی اُمید اچ اپنے آپ کو ایویں سجا گدے لے اوہ اپنے پئے دیاں فرمانبردار تھی گئیاں۔⁶ ایویں ای سارہ ابرام دے تابع رہی لے اوں کو اپنا خداوند آکھ۔ ئساں اوندی اولاد پو، ئساں اوہ کرو جو صحیحہ لے مصیبت تھوں نہ گھابرو۔⁷ لے بالکل اوں وے ای ئساں اے شوربو، اپنی اپنی ذال کو بہوں نازک جان کے اُنہاں دے نال سمجھداری نال راہو۔ لے ئساں اُنہاں کو زندگی دے ہر انعام دا حقدار جانو۔ اے ای کیتے کرو تان جو تہاڈیاں دعاواں (قبول پوون تھوں) رُک نہ وئجن۔⁸ آخر اچ، میں تہاکو آدھا ہاں جو ہک خیال راہو، ہک ڈوجھ دے نال بھائی چارہ رکھو، اپنے مزاج کو کوش رکھو دے نیک دل راہو۔⁹ بُرائی دا جواب بُرائی نال یلہ عزتی دا جواب بہ عزتی نال نہ ڈیوو بلکہ اندے بدلہ برکت ڈیندے راہو، ایں کیتے ای ئساں بلا لگے پوئے جو کہ تہاکو میراث میں برکت ملے۔¹⁰ جیہڑا کوئی اپنی زندگی نال پیار کرنا چاہندے لے چنگ ڈیں ڈیکھنا چاہندے اوہ اپنی زبان کو گناہ تھوئے اپنے مُند کوں مکر آلی گالھ آکھن تھوں باز رکھ۔¹¹ اوں کوں بُرائی کولوں پچھاں پتا گھنولے اوہ کرو جو ٹھیک ہے۔ اوں کوں تسلی لیہن ڈیوئے اوں دے پچھہ چلن ڈیوئے۔¹² خدا دیاں اکھیاں نیک بندے کو ڈیدھیاں تے اوں دے کن اوں دی فریاد سُن سپن پر خدا دا چہرہ اوندے خلاف ہے جو گناہ کریندے۔¹³ اوہ کون ہے جیہڑا تہاکو نقصان ڈیسی اگر ئساں چنگی سوچ رکھیندے پوئے؟¹⁴ پر مبارک ہو ئساں اگر اپنی نیک نامی کیتے ستلے ویندے ہو۔ اوں شے تھوں نہ گھابرو جئیں شے تھوں اوہ ڈردے۔ نہ ای گھابرو۔¹⁵ بلکہ ساڈے خداوند یسوع مسیح کو اپنے دلاں وچ پاک ٹھہراؤ۔ جواب ڈیون کیتے ویلے تیار راہو، جڈاں کوئی تہاڈے کولوں پچھہ کہ خداوند تہاڈا بھروسہ کیو ہے، تان اوں کو حلیمی تے عزت نال جواب ڈیوئے۔¹⁶ اپنے ایمان تے قائم راہو تان جو تہاڈے انگلی چاون لے یسوع مسیح اچ شرمسار کیتے وئجن کیوں جو اوہ تہاکو چنگا نئیں سمجھدے۔¹⁷ ایہ وی چنگلیہ کہ اگر خدا تہاڈے کیتے ایہ سوچیلے کہ ئساں بُرائی کرن دی بجلے اچھائی کرن کیتے ستلے وئجو۔¹⁸ مسیح تے وی ہک واری گناہاں کیتے ڈکھ چلے۔ اوہ جو راستباز ہا ساڈے کیتے جو کہ ناراست ہیں، ستایا گئے۔ ایں کیتے جو اوہ ساکو خدا نال ملاوے۔ اوہ جسم تھوں تان مارا گئے لیکن روح نال اوہ زندہ کیتا گئے۔¹⁹ اوہ روح اچ گیلے اُنہاں وچ مُنادی کیتی جو ہالی قید اچ ہیں۔²⁰ اوہ نوح دے زملہ وچ جڈاں خدا دا صبر اُنہاں دا انتظار کریندا پیا ہا، راستباز نہ ٹھہرے، اوں ویلے جڈاں کشتی بنائی گئی تان خدا نے آٹھ زندگیاں کو پانی تھوں بجایا۔²¹ ایہ بیتسم دی نشانی ہے جو پُن تہاکو بچاندی ہے، بدن دی گندگی دھوؤن کیتے نئیں بلکہ ہک صاف ضمیر دی خدا تھوں عرض ہے، جو یسوع مسیح دے زندہ تھیون نال ہے۔²² مسیح خدا دے سچے تھے۔ اوہ آسمان تے چڑھ گیلے۔ فرشتے، اختیارات تے طاقتاں کو اوندے تابع پوونا ضرور ہے

¹۔ ایں واسطہ کیوں جو مسیح نے جسمانی دُکھ چلتے ساکوں وی اؤں مقصد کیتے اپنے آپ کو تیار کر گھننا چاہدے۔ جنیں وی جسمانی دُکھ چانلے، گناہ تھوں روک گدا گئیہ۔² ایں دے نتیجے اچ ایہو جیا بندہ جسم اچ ولا انسانی خواہشاں وچ نئیں جیوندا بلکہ خدا دی مرضی پوری کریندے۔³ تُساں بہوں ویلے لنگھا چکبو اوہ کریندے پیوے جو دوجھیاں قومیں کرنا چاہن، عیاشی، بُریاں خواہشاں، شراب پیونا، رنگ رلیاں، بت پرستی تہر طرح دی بدکاری۔⁴ اوہ ایں گالھ کو عجیب وی سمجھدے کہ تُساں اُنہاں دے نال کئیں قسم دی بدکاری اچ شامل نئیں ہولتے ایں وجہ تھوں تہاڈے بارے وچ بُرا بولیندے۔⁵ اوہ اپنا حساب اؤں کو دینے جو زندگی مُردیاں دی عدالت کرن کیتے تیار ہے۔⁶ ایں مقصد کیتے انجیل دی مُنادی مُردیاں دے وچ وی کیتی گئی، اگرچہ اُنہاں دا انصاف جسم دے لحاظ نال بطور انسان تھیلے، ول وی اوہ خدا دے روح دے لحاظ نال جی سگن۔⁷ ہر شے دی آخرت نیڑے آندی پئی ہے۔ ایں کیتے اپنی سوچ کو پاک رکھوے دعا کرو۔⁸ ہر ہک شے تھوں پہلے دوجھ نال مضبوط محبت رکھو، کیوں جو محبت بہوں سارے گناہاں کو چھپا گھن دے۔⁹ بحث کیتیاں بغیر ہک دوجھ دے خیر خواہ راہو۔¹⁰ جیویں کہ تہاڈے وچوں ہر ہک کو خاص نعمت ملی ہے اؤں کو ہک دوجھ دی خدمت کیتے استعمال کرو۔¹¹ اگر کوئی بولیندے تان ایویں بولے جیویں خدا دے الفاظ بولیندا ہووے۔ اگر کوئی خدمت کریندا ہووے تان ایویں کہ اوہ صرف اؤں طاقت تھوں ہے جو خدا دیندے ہر کم ایویں کرو جو ہر کم اچ یسوع مسیح دے وسیلے ساڈے خداوند خدا دی تمجید ہووے۔ جلال تے طاقت ہمیشہ تائیں اؤندا ای ہے۔¹² پیارو! تُساں اپنی آزمائش تھوں نہ گھابرو جو تہاڈے آزماون کیتے لے، تُساں ایہ نہ سوچو کہ تہاڈے نال کجھ انوکھا تھیلے۔¹³ بلکہ تسناں جتنا مسیح کیتے دُکھ چاؤ، خوش راہو، کیوں جو تسناں اوندے جلال دے ظاہر ہوون تے وی اتھنہی خوش ہو سو۔¹⁴ خوش قسمت ہو تسناں اگر مسیح دے نال تھوں ستلے ویندے ہو تان مبارک ہو کیوں جو جلال دا روح تے خدا دا روح تہاڈے وچ راہندے۔¹⁵ تہاڈے وچوں کوئی وی خونی، بدکار یا چور اکھواون دے پاروں ہر گز دیکھ نہ پاوے۔¹⁶ لیکن اگر کوئی مسیحی ہوون دے پاروں دُکھ پاوے تان اوہ ہر گز شرمسار نہ تھیوے بلکہ اؤں کو ایں وجہ تھوں خوش و خرم تھیون ڈیو۔¹⁷ کیوں جو ایہ اوہ ویلے آگیلے کہ خدا دے گھر تھوں عدالت کیتی ویسی لے اگر اوہ ساڈے وچوں شروع تھیں تان ول اُنہاں دا کیا جو خوشخبری تے بھروسہ نئیں رکھیندے۔¹⁸ لے اگر راستباز بندہ ای مشکل نال بجایا ویسی تان ہک ناراستہ گناہ گار انسان دا کیا تھیں؟۔¹⁹ چنانچہ جو خدا دی مرضی دے مطابق دُکھ چیندے اوہ اپنی روحان وفادار خالق دے ہولہ کریسن۔

۱- میں جو آپ ہک بزرگ ہاں، اَٹھ مسیح دے ڈکھاں دا گواہاں، اوندے ظاہر تھیون اَٹھ جلال اِچ شامل تھی کے تہاڈے وچوں جیڑے بزرگ ہن نصیحت کریندا ہاں۔² دا دے کلمہ دے نگہاں بنو جو تہاڈے حولین، پاسباں دی طرح خدمت کرومجبوری نال نئیں بلکہ دِل دی خوشی دے نال خدا دی جو چاہندلیہ۔³ جیڑے لوگ تہاڈی نگرانی وچ ہن اُتہاں حاکماں دی طرح برتاؤ نہ کرو۔ بلکہ اپنے اجڑ دے کیتہک مثال قائم کرو۔⁴ اَٹھ جڈان گلہ دا نگہاں ظاہر تھیسے تاں اُتساں ناں مَر جھاوَن آلا تاج حاصل کریسو۔⁵ اَٹھ ایویں ای اُتساں اے نوجوانو، بزرگاں دے تابع راہو۔ عاجزی کُو پا گھنولہک ڈوجھ دی خدمت کرو۔ کیوں جو خدا مغروراں دا مقابلہ کریندلیہ، پر اوہ حلیم بندے فضل کریندلیہ۔⁶ چنانچہ اپنے آپ کُو اوندے تہہ دے تہ فروتن کرو تاں جو اوہ تہاکُو اپنے ویلے سربلند کرے۔⁷ اپنیاں ساریاں فکراں اوندے سَت ڈیو کیوں جو اُوں کُو تہاڈی فکریہ۔⁸ ہوشیارے جاگدے راہو۔ تہاڈا مخالف شیطان ہک دھاڑدے پوئے شیر دے وانگوں ایں انتظار اِچ تہاڈے آسے پاس گھمدا پئے کہ کیتے ویلے کئیں دا شکار کرے۔⁹ اوندہ مقابلہ کرو۔ اپنے ایمان اِچ مضبوط راہو۔ اپنے جان گھنو کہ تہاڈے بھرا جو کہ ایں دُنیا وچ ہن اِنہاں مصیبتاں دا سامنا کریندے پئیں۔¹⁰ ۱۰۔ تہاڈی تھوڑی جئی مصیبت برداشت کرن دے بعد خدا جو فضل دا سر چشمہ جئیں تہاکُو مسیح دے ہمیشہ دے جلال اِچ سڈیا تہاکُو کامل بنیسی، قائم کریسی اَٹھ تہاکُو طاقت ڈیسی۔¹¹ ہمیشہ تھوں ہمیشہ تائیں اوندی سلطنت راہو۔ آمین۔¹² میں سلوانس کُو ہک وفادار بھرا سمجھدا ہاں، اَٹھ میں تہاکُو اوندے وسیلہ لکھیلے۔ میں تہاکُو ایں گالہ دا یقین ڈیویندے گواہی دیندا ہاں کہ جو کجھ میں تہاکُوں لکھیلے اوہ خدا دا حقیقی فصلیہ۔ اوندے وچ قائم راہو۔¹³ اوہ عورت جو بابل وچ، تہاڈے نال ای جئی ہوئی تہاکُو سلام آدھیہ۔ اَٹھ میڈا پُتر مرقس وی تہاکُو سلام آدھ۔¹⁴ ہک ڈوجھ کُپیار نال جُمی گھن کے سلام کرو۔ خدا دا اطمینان تہاڈے ساریاں جو مسیح اِچ ہن تھیندا راہو۔

2 Peter

۱- شمعون پطرس دی طرفوں جیڑا یسوع مسیح دا بندلے رسولہ اُنہاں بندیاں دے ناں جنہاں سَاڈے خدائے مُتّجی یسوع مسیح دی نیک نامی اِچ ساڈا جیہا قیمتی ایمان پایا ویندے۔² خدائے ساڈے خداوند یسوع دی پہچان دے پاروں فصلتہ اطمینان تہاڈے تہوں تھیندا راہو۔³ کیوں جو اوندی الہی قدرتہ اوہ ساریاں شئیّاں جو زندگی دے داری دے متعلق ہن ساکُو اوندی پہچان دے وسیلہ نال ملیاں ہن جئیں سَاکُو اپنے خاص جلالتہ نیکی دے ذریعہ سڈیلے۔⁴ جئیں دے پاروں اُوں سَاڈے نال قیمتی تہوں وڈے وعدے کیتے تاں جو اُنہاں دے وسیلہ نال اُتساں اُوں خرابی تھوں الگ تھی کے جیڑی دُنیا وچ بُری خواہش دے پاروں خدا دی ذات اِچ شریک تھی وِجُو۔⁵ پس ایں کیتے اُتساں اپنی طرفوں تہوں کوشش کر کے اپنے ایمانہ نیکی دے نیکی معرفت۔⁶ اَٹھ معرفتہ پریزگاریتہ پریزگاریتہ صبر تہ صبرتہ دین داری۔⁷ اَٹھ دین داریتہ برادرانہ اُلفتہ برادرانہ اُلفتہ محبت دھاؤ۔⁸ کیوں جو اگر اہم گالہیں تہاڈے وچ موجود ہوؤن تہ دھدھیاں وِجن تاں تہاکُو سَاڈے خداوند یسوع مسیح کُو سُنجانے اچہ کارے پھل نہ تھیون ڈیسن۔⁹ اَٹھ جیندے وچ اہم گالہیں نہ ہوؤن اوہ اندھلے تہہ خیرے اَٹھ پہلے گناہاں دے دھوتہ وِجن کُو بھولیا بیٹھلے۔¹⁰ ۱۰۔ پس اے بھراؤ! اپنے بَلّوے برگزیدگی کُو ثابت کرن دی زیادہ کوشش کرو اگر ایویں کریسو تاں کڈائیں وی تہڈا نہ کھاسو۔¹¹ بلکہ ایں تھوں اُتساں سَاڈے خداوندے مُتّجی یسوع مسیح دی ابدی بادشاہی اِچ وڈی عزّت دے نال داخل کیتے ویسو۔¹² ایں کیتے میں تہاکوں اہم گالہیں یاد ڈیواوَن اِچ ہمیشہ قائم رہاں اگرچہ اُتساں اُنہاں تھوں واقف پوئے ایں حق دی گالہتہ قائم ہو جو تہاکُو حاصلے۔¹³ اَٹھ جدائیاں میں ایں خیمہ وچ ہاں تہاکوں یاد ڈیوا ڈیواکے اُبھارنا میں اپنے اَٹھ ضروری سمجھدا ہاں۔¹⁴ ۱۴۔ کیوں جو سَاڈے خداوند یسوع مسیح دے ڈساوَن دے موافق میکُو پتلیہ کہ میڈے خیمہ دے ڈھ ہوؤن دا ویلہ جلدی آوَن آلیہ۔¹⁵ ۱۵۔ پس میں ایہو جئی کوشش کریساں جو میڈے مرن دے بعد اُتساں اِنہاں گالہیں کُہمیشہ یاد رکھیسو۔¹⁶ ۱۶۔ کیونکہ جیڑے ویلہ اساں تہاکُو اپنے خداوند یسوع مسیح دی قدرتہ اوندے آوَن تھوں ڈسایا ہا تاں دغا بازی نال بنائیاں ہویاں کہانیاں دے پچھہ نئیں چلے بلکہ آپ اوندی عظمت کُو ڈٹھا پائی۔¹⁷ ۱۷۔ جو اُوں خدا باپ نال اُوں ویلہ عزتہ جلال پلے جڈان اُوں افضل جلال وچوں اُوں کُو اہم آواز آئی جو اہم میڈا پیارا پُترے جئیں تھوں میں خوش ہاں۔¹⁸ ۱۸۔ اَٹھ جیڑے ویلہ اُوں دے نال پاک پھاڑتہاسے تاں آسمان تھوں ایہو آواز آندی ہوئی سُنئی۔¹⁹ ۱۹۔ اَٹھ سَاڈے کول نبیاں دا اوہ کلامے جیڑا تہوں معتبرے اَٹھ اُتساں چنگا کریندے پوے جو اہم سمجھ کے اوندے غور کریندے ہو کہ اوہک ڈیولے جو اندھاری جانتہ سوچھلا دیندلیہ جڈان تائیں سویر نہ تھیوے اَٹھ صبح دا تارہ تہاڈے دِلان وچ نہ چمکے۔²⁰ ۲۰۔ اَٹھ پہلے اہم جان گھنو کہ کتاب مقدس دی کوئی نبوت دی گالہ دا عذر کئیں دے ذاتی اختیارے نئیں۔²¹ ۲۱۔ کیوں جو نبوت دی کوئی وی گالہ بندے دی خواہش تھوں تڈائیں وی نئیں تھئی بلکہ بندے روح القدس دی تحریک دے سببوں خدا دی طرفوں بولیندے ہن۔

¹ اَلّے جیویں اُوں اُمّت اِچ کُوڑے نبی وی اُوں وے ای تہاڈے وچوں وی کُوڑے استاد پوسن۔ جیہڑے لُکیاں ہویاں مار سٹن آلیاں بدعتاں کڈھیسن لّے اُوں مالک دا انکار کریسن جئیں اُنہاں کُوں مُول گھن گِدا ہا لّے اپنہ آپ کُوں جلدی مار گھن سن۔² لّے ہتیرے اُنہاں دی شہوت پرستی دی پیروی کریسن جنہاں دے پاروں راہ حق دی بدنامی پوسی۔³ لّے اوہ لالچ تھوں گالہیں بناکے تباکُو اپنہ نفع دا سبب تھہراسن تہ جیہڑا پُرنلہ زملہ تھوں اُنہاں دی سزا دا حکم تھی چُک، اُوں دے آون اِچ کجھ وی دیر نہیں لّے اُنہاں دی ہلاکت سُنئی نہیں۔⁴ کیونکہ جڈاں خدا نے گناہ کرن لّے فرشتیاں کُوں نہ بخشیا بلکہ جہنم اِچ بھیج کے اندھارے غاراں سَت چھوڑے تان جو عدالت لّے ڈیں تائیں حراست اِچ راہوں۔⁵ لّے نہ ای پہلی دُنیا کو چھوڑا بلکہ دین دُنیا تہ طوفان بھیج کے راستبازی دی مُنادی کرن لّے نوح کُوئے سَت آدمیاں کُوں بچا گِده۔⁶ لّے سدومہ عمورہ دے شاہراں کُوں مٹی نال ملا ڈیتے اُنہاں کُوں ہلاکت دی سزا ڈیتے آون لّے زملہ دے دیناں کیتے عبرت دی جاہ چا بنلے۔⁷ لّے راستباز لوط کُوں جیہڑا دینیاں دے پلید چال چلن تھوں تنگ ہا رائی ڈئی۔⁸ (چنانچہ اوہ راستباز اُنہاں وچ رہکے اُنہاں دے شرع کماں کُوں ڈیکھ کتے سُن سُن کے گویا ہر ڈینہ اپنہ سچ دِل کُوں شکنج وچ کھچیندا ہا۔)⁹ خداوند دین داراں کُوں آزمائش اِچوں کڈھ گھناتے بدکاراں کُوں عدالت لّے ڈیں تائیں سزا اِچ رکھنا جان دلے۔¹⁰ خاص کر اُنہاں کُوں جیہڑے ناپاک خواہشاں نال جسم دی پیروی کریندے لّے حکومت کُوں کُوئی شے نہیں جان دے۔ اوہ گستاخے آپ ای مشورہ دیون لّے عزت داراں دی عزت کرن تھوں نہیں ڈردے۔¹¹ ایں دے باوجود کہ فرشتہ جو طاقت قدرت اِچ اُنہاں تھوں وڈے، خداوند دے سامنے اُنہاں لے لعن طعن دے نال بہ عزت نہیں کریندے۔¹² پر ایہ لوگ بہ وقوف جانوراں دی طرح جن جو پکڑے و نجن تہ ہلاک تھیون کیتے حیوان پیدا تھیں۔ جنہاں گالہیں کُوں نہیں جان دے اُنہاں دے بارے وچ ڈوجیاں لے لعن طعن کریندے۔ اپنی اِچ آپ خراب کیتے ویسن۔¹³ ڈوجیاں کوں بُرا کرن دے بدلہ اُنہاں دا ہی بُرا تھیسے۔ اِنہاں کُوں ڈینہ ڈپاڑے عیاشی کرن اِچ مزا آندے، ایہ داغے عیب جن۔ جڈاں تہاڈے نال کھاندے پیندے تان اپنی طرفوں محبت دی ضیافت کر کے عیش و عشرت کریندے۔¹⁴ اُنہاں دیاں اکھیاں جنہاں وچ زنا کار عورتاں جن گناہ تھوڑک نہیں سگدیاں اوہ گھراں آلیاں کُوں پھنساندے۔ اُنہاں دا دِل لالچ دا کریندا رہندے۔ اوہ لعنت دی اولاد جن۔¹⁵ اوہ بیدھی راہ چھوڑ کے گمراہ تھی گئیں تہ بعور دے پُتر بلعام دی رامت تھی گئیں جئیں نہ ناراستی دی مزدوری کُوں چنگا سمجھ۔¹⁶ پر اپنہ قصورے ملامت چاتی کہہ رہیاں گڈھانے بندے دی طرح بول کے اُوں نبی کُوں دیوانگی تھوں باز رکھ۔¹⁷ اوہ اندھ کھوپن لّے ایہو جئی کوپڑ جینکوں آندھاری اُڑا ویندی ہے۔ اُنہاں کیتے بہوں زیادہ اندھار لے۔¹⁸ اوہ گھمنڈ دیاں بہودہ گالہیں آکھ آکھ کے شہوت پرستی دے نال اُنہاں لوگاں کُوں جسم دی خابشاں اِچ پُسا گھن دے جن جیہڑے گمراہیاں وچوں نکل دے دے پٹے۔¹⁹ اوہ اُنہاں نال آزادی دا وعدہ کریندے تہ آہ خرابی دے غلام بنہوئیں کیوں جو جیہڑا بندہ جئیں تھوں مغلوبے اوہ اوندہ غلام۔²⁰ لّے جڈاں اوہ خداوند تہ مُنجی یسوع مسیح دی پہچان دے وسیلہ نال دُنیا دی آلودگی تھوں آزاد تھی کے وَا اُنہاں وچ پھنس و نچ لّے اُنہاں کولوں مغلوب تھیوے تان اُنہاں دا پچھلا حال پہلے تھوں وی بُرا تھیا۔²¹ کیوں جو راستبازی دی راہ دا نہ جاننا اُنہاں دے کیتے ایں دے کولوں چنگا تھیوے کہ اُوں کُوں جان کے اُوں پاک حکم تھوں پھر ویندین جیہڑا اُنہاں کُوں ڈتا گیا ہا۔²² اُنہاں تہ ایہ سچی مثال ثابت تھیندی ہے جو کُتا اپنہ اُلٹی دی پاس وِل آندے تہ دھانتی ہوئی سٹورنی دَلدَل اِچ کلٹیاں مارن دے پاس۔

¹ اے سنگتیو! ہن میں تہاکوں ایہ ڈوجہا پتر لکھدا پیا ہاں آتے یاد دہانی دے طورے ڈوحاں پتران تھوں تہاڈے صاف دلاں کون حوصلہ ڈیندا ہاں۔² تان جو ٹساں اینہاں گالہیں کؤں جیڑیاں پاک نیباہنے پہلے تھوں آکھیاں ہن آتے خداوندے نجات ڈیوں آتے دے اوں حکم کؤ یاد رکھو جو تہاڈے رسولان دے پاروں آیا ہا۔³ آتے ایہ پہلے جان گھنو اخیر ڈیہاں وچ ایہو جے مذاق کرن آتے آسن جو اپنیاں خواہشاں دے موافق چلسن۔⁴ آتے آکھسن جو اوڈن دے آون دا وعدہ کتھاں گیا؟ کیوں جو جڈاں دے پیو ڈاڈا شتہن اوں ویلے تھوں ہن تائیں سارا کجھ اوں ویں ہی ہے جیویں مڈھوں تھوں ہا۔⁵ اوہ تان جان بچھ کے ایہ بھل گئے کہ خدا دے کلام دے پاروں آسمان موڈھوں موجودیت زمین پانی وچوں بنیت پانی اچ قائم۔⁶ اینہاں دے ای پاروں اوں زمین دی دنیا بڈکے ہلاک تھی گئی۔⁷ پر ایں ویلے کہ آسمان زمین اوں کلام دے ایں واسطے رکھ گئے ہن جو زندہ کیتے وچنہ اوہدین بندیاں دی عدالت ہلاکت دے ڈیں تائیں محفوظ رہیں۔⁸ اے سنگتیو! ایہ خاص گالہ تہاڈے کولوں لکی نہ راہوے کہ خداوند دے نیڑے ہک ڈیں ہزار سال دے برابر۔⁹ خداوند ایہ وعدے وچ دیر نہیں کریندا جیہو جئی دیر بعض لوگ سمجھن، بلکہ تہاڈے بارے وچ تحمل کریندے ایں کیتے کہ کئیں کو وی ہلاک ڈیکھنا نہیں چاہندا، پتھوں ایہ چاہندا ہے جو ساریاں دی توبہ تائیں نویت پینچ۔¹⁰ پر خداوند دا ڈیں چور دی طرح آویسی۔ اوں ڈیں آسمان وڈے شور تھوں برہاد تھی ویسن آتے آسمانی تارے سخت گرمی دی وجہ تھوں پگھل ویسن زمین اڈندے کم سڑ ویسن۔¹¹ جو ایہ ساریاں شتیاں ایویں پگھلن آلیاں ہن تان تہاکؤ پاک چال چلنہ دینداری آچ کپو جیا تھیونا چاہدے؟¹² آتے خدا دے اوں ڈیں دے آون دا کپو جیا انتظار کرن چاہدے؟ جیندے پاروں آسمان آگ نال پگھل ویسن آسمانی تارے سخت گرمی دے نال گل ویسن۔¹³ پر اوڈن دے وعدہ دے موافق اسان نویں آسمان نوں زمین دا انتظار کریندے ہن جنہاں دے وچ نیک کم راہن۔¹⁴ پس اے بھراؤ! چونکہ ٹساں اینہاں گالہیں دے منتظر ہو ایں کیتے اوں دے سامنے اطمینان دی حالت اچ بغیر داغ دے تہا عیب نکلن دی کوشش کرو۔¹⁵ آتے ساڈے خداوند دے تحمل کؤ نجات سمجھو۔ چنانچہ ساڈے سنگتی بھرا پولسے وی اوں حکمت دے موافق جو اوں کؤ ملی پائی تہاکوں ایہو لکھلے۔¹⁶ آتے ایہ سارے پتران وچ اینہاں گالیں دا ذکر کیتلے جنہاں وچوں بہوں ساریاں گالہیں ایہو جیہاں جنہاں دا سمجھنا بہوں مشکل ہے آتے جاہلہ کبیں گالتے ناں ٹہرن آتے لوگ انہاں معنویاں کؤ وی بے صحیفیاں دی طرح چھک تان کے ایہ کیتے ہلاکت پیدا کریندے۔¹⁷ پس اے سنگتیو! چونکہ تہاکوں پہلے تھوں پتلے ایں کیتے ہوشیار راہو تان جو جیڑے ہدین ہن انہاں دی گمراہی دی طرح اپنی مضبوطی کؤ چھوڑ نہ ڈیو۔¹⁸ بلکہ ساڈے خداوندے مٹجی یسوع مسیح دے فضلے عرفان اچ ودھدے جاؤ۔ اوں دی تمجید ہن وی ہووے آخر ہندی راہوے۔ آمین۔

1 John

¹ اوں حیاتی دے کلام دے کلام دے پاروں جیڑا مڈھوں ہائی آتے جین کون اسان سُنہ آتے اپنی اکھاں نال ڈٹھتھوں دھیان ڈے کے ڈٹھ آتے اپنے تہ لاکے ڈٹھ۔² (تان اے حیاتی ظاہر تھئی آتے اسان اوں کون ڈٹھ آتے اوں دی گواہی ڈیندے ہنیں ڈسیندے ہنیں ہاں تہاکوں ایں نہ ختم تھیوں آلی حیاتی دی جیڑی پیو دے نال ہائی آتے ساڈے ظاہر تھئی۔³ جو کجھ اسان ڈٹھتے سُنلے تہاکوں وی اوندہ پتا ڈیندے ہنیں تان جو تسان وی ساڈے نال مل ونجو تان جو ساڈی سنگت پیو دے نالے اوندے پتر یسوع مسیح دے نالے۔⁴ ایہ گالیں اسان ایں کیتے لکھدے پتہاں جو ساڈی خوشی پوری تھی ونج۔⁵ اوندے کولوں سُن کے جیڑا سنیہا اسان تہاکوں ڈیندے پتہاں او ایہ کہ خدا نور ہے آتے اوندے آچ تھوڑا جہاں وی اندھارا نہیں۔⁶ اگر اسان ا کھوں کہ ساڈی اوندے نال سنگت ہے آتے ول وی اندھارے وچ ٹروں تان اسان کوڑے ہنیں آتے سچائی عمل نہیں ہے کریندے۔⁷ پر اگر اسان نور دے وچ ٹروں جیویں کہ او نور ہے تان ساڈی آپس وچ سنگت ہے آتے اوندے پتر یسوع دا لہو ساکوں سارے گناہاں تھوں پاک کریندے۔⁸ اگر اسان آکھوں کہ اسان گناہیں تان اپنے آپ کون دھوکا ڈیندے پتہاں آتے ساڈے وچ سچائی کٹ نہیں۔⁹ اگر اسان اپنے گناہاں دا اقرار کر گھنوں تان او ساڈے سارے گناہاں دے معاف کرن آتے ساڈے کھوٹ پن تھوں پاک کرن اچ سچلے عادل۔¹⁰ اگر اسان ا کھوں کہ اسان گناہ نہیں کیتے تان اوں کون اسان کوڑا آدھتھیں آتے اوندہ کلام سادے وچ نہیں۔

^۱۔ اے میڈے بالو! ایہ گالیں میں تہاکوں این کیت لکھدا پیاں جو تساں گناہ نہ کروا لے اگر کوئی گناہ کرے تاں پیو دے کول ساڈا ہک مدد کرن آلا تھہ یعنی یسوع مسیح راستباز ^۲۔ لے اوو ساڈے گناہاں دا کفارہ نہ صرف ساڈے ای گناہاں دا بلکہ سارے جہان دے گناہاں دا وی ^۳۔ اگر اساں اوندے حکمانے عمل کریسوں تاں ایندے نال ساکوں پتا لگسی کہ اساں اوں کوں جان گناہاں۔ ^۴۔ جیہڑا بندہ اے آدھ جو میں اوں کوں جان گیا ہاں لے اوں دے حکمانے عمل نہیں کریںدا او جھوٹ بولیندے لے اوندے وچ سچائی نہیں ^۵۔ ہاں جیہڑا اوندے حکمانے عمل کریںدے اوندے وچ سچ مچ خدا دی محبت کامل تھی گئی۔ ساکوں ایتھوں پتا لگدے جو اساں اوندے وچ نہیں ^۶۔ جیہڑا اے آدھ اوندے وچ قائم ہاں تاں چاہیدے کہ اے وی اوں دی طرح چلے جیویں او چلدا ہائی۔ ^۷۔ اے میڈے مترو! میں تہاکوں کوئی نواں حکم نہیں لکھدا پیا بلکہ اوو پرانا حکم جیہڑا مڈھوں تہاکوں ملا ہائی۔ اے پرانا حکم اوو کلام جیہڑا تساں سن رکھ ^۸۔ ول تہاکوں ہک نواں حکم لکھدا پیا ہاں لے اے گال اوندے تہاڈے سچائی نال آندیے کیوں جو اندھارا ختم تھیندا ویندے لے اصلی نور چمکنا شروع تھی گئے۔ ^۹۔ جیہڑا ایہ آدھ جو میں نور وچ ہاں لے اپنے بھرا نال دشمنی رکھیندے اوہالی توڑیں اندھارے وچ ای ^{۱۰}۔ جیہڑا اپنے بھرا نال محبت رکھیندے اوہ نور وچ رہندے لے اوہ تھڈا نہ کھاسی ^{۱۱}۔ پر جیہڑا اپنے بھرا نال دشمنی رکھیندا ہے اوہ اندھارے وچ لے اندھارے وچ ای ٹردے لے اے وی نہیں جان دا کہ کیتھاں ویندے کیوں جو اندھارے اوندیاں اکھیاں اندھیاں کر ڈٹن۔ ^{۱۲}۔ اے بالو! میں تہاکوں این کیت لکھدا پیاں جو اوندے ناں تھوں تہاڈے گناہ معاف تھیں ^{۱۳}۔ اے بزرگو! میں تہاکوں این کیت لکھدا پیاں کہ تساں اوں کوں شروع تھوں ای جان گئے او۔ اے جوانو! تہاکوں این کیت لکھدا پیاں جو تساں اوں شرارتیے غالب آگئے او۔ اے منڈیو میں تہاکوں این کیت لکھدے جو تساں پیو کؤ جان گئے ^{۱۴}۔ اے بزرگو! میں تہاکوں این کیت لکھدے جیہڑا شروع کولوں ہائی اوں کوں تساں جان گئی وے۔ اے جوانو! میں تہاکوں این کیت لکھدے جو تساں تگڑے تھی گئے او لے خدا دا کلام تہاڈے قائم رہندے۔ لے تساں اوں شریعت غالب آگئے۔ ^{۱۵}۔ نہ این جہان نال پیار کروا لے نہ ای این جہان دی شئییاں نال جیہڑیاں این جہان وچ ہن۔ جیہڑا این جہان نال پیار کریںدے اے اوندے وچ پیو دا پیار کئے نہیں ^{۱۶}۔ کیونکہ جیہڑا کجھ این جہان وچ یعنی جسم دی خواہش اکھیاں دی خواہش جندڑی دی وڈیائی او پیو دی طرفوں نہیں بلکہ این جہان دی طرفوں ^{۱۷}۔ اے جہان تہاڈے ایندی خواہش ڈویں مٹدیاں ویندیں پر جیہڑا خدا دی مرضیت چلدا اے وہ اخیر تک قائم رہیسی۔ ^{۱۸}۔ اے لڑکو! اے آخری ولے لے جیویں تساں شلے جو مخالف مسیح آؤں آئے۔ اوندے موافق ہن وی ہوں سارے مخالف مسیح جم کھڑے ہن۔ این کیت اساں جان دے ہاں کہ اے آخری ولے۔ ^{۱۹}۔ او نکلے تاں ساڈے وچوں ہن پر ساڈے وچوں ہن ناہیں۔ این کیت کہ اگر ساڈے وچوں ہوؤں ہاں تاں ساڈے نال راہوں ہاں پر نکل این کیت گئے جو اے ظاہر تھی وینج کہ او ساڈے وچوں نہیں ہن۔ ^{۲۰}۔ لے تہاکوں اوں پاک دی طرفوں مسیح کیتا گئے تساں سب کجھ جان دے پیوے ^{۲۱}۔ میں تہوکوں این کیت نہیں لکھ جو تساں سچائی کو نہیں وے جان دے بلکہ این کیت کہ تساں اوں کوں جان دے لے اے این کیت جو کوئی جھوٹ سچائی دی طرفوں نہیں۔ ^{۲۲}۔ کوں جھوٹے صرف اوندے جیہڑا یسوع دے مسیح ہوؤں دا انکار کریںدے؟ مخالف مسیح اوہی جیہڑا پیوے پتر دا انکار کریںدے ^{۲۳}۔ جیہڑا پتر دا انکار کریںدے اوندے کول پیو وی نہیں۔ جیہڑا پتر دا اقرار کریںدے اوندے کول پیو وی ہے۔ ^{۲۴}۔ جیہڑا تساں شروع تھوں ہی شے اوو تہاڈے وچ قائم راہے۔ جیہڑا تساں شروع تھوں ہی شے اوو تہاڈے وچ قائم رہے۔ جیہڑا تساں شروع تھوں شلے اگر او تہاڈے وچ قائم راہے تاں تساں وی پترے پیو وچ قائم رہسوں ^{۲۵}۔ لے جیہڑا وعدہ اوں نے ساڈے نال کیتلے او نا ختم تھیوؤں آلی حیاتی ^{۲۶}۔ اے گالی میں تہاکوں اُنہاں دے بارے لکھیاں ہن جیہڑے تہوکوں دھوکا ڈیندیں۔ ^{۲۷}۔ لے تہاڈا او مسیح جیہڑا اوندی طرفوں کیتا گیا ہاں تہاڈے وچ قائم رہندے تساں اوندے محتاج نہیں کہ تہاکوں کوئی سکھاوے بلکہ جیویں او مسیح جیہڑا اوندی طرفوں کیتا گیا ہاں تہاکوں ساریاں گالیں سکھاندے لے او سچلے جھوٹا نہیں تہاڈے جیویں اوں نے تہاکوں سکھلے اوہیں تساں وی اوندے وچ قائم رہندے ہو ^{۲۸}۔ مطلب ایہ بالو! اوندے وچ قائم راہو تاں جو جڈا او ظاہر تھیوے تاں ساکوں دلیری ہووے لے اساں اوندے آؤن تہاڈے لگے شرمسار نہ تھیوؤں ^{۲۹}۔ اگر تساں جان دے پیوے جو او رستبازے تاں اے وی جان دے پیوے کہ جیہڑا رستبازی دے کم کریںدے او اوندے وچوں جمیلے۔

¹ ۱۔ ڏيکھو پيؤڻ ساڏي نال ڪيوڙن جيا پيار ڪيتل جو اسان خدا دے پُتر اڪھولڻ ٿاڻ ٿي اسان ٻان وي۔ ڏنيا ساڪون ايس ڪيٽ نئين جان دي ک ڏنيان اؤن کون وي نئين سنجڻ²۔ پياريو! اسان ايس ويل خدا دے پُتر ٻئين ٿي پالي تائين اے ظاير نئين تھيا جي اسان ڪيا ڪجھ ٻوسون۔ اے جان دے ٻئين ک جڏاڻ او ظاير تھيسي تان اسان وي اوندی طرح ٻوسون ڪيون جو اؤن کون اؤين ڏيکھسون جيويں اوپ³۔ ٿي جيڙا اوندے کولون اے آس رکھيندے اپن آپ کؤ اؤين اي پاڪ ڪريندے جيويں او پاڪپ⁴۔ جيڙا کؤئي گناہ ڪريندے او شريعت دي مخالفت ڪريندے گناہ شريعت دي مخالفت ٻي⁵۔ تسان جان دے پيوے جو ايس ڪيٽ ظاير تھيا ٻائي ک گناہاں کون چاڪ گھن ونجے اوندی ذات وچ کؤئي گناہ ڪے نئين⁶۔ جيڙا اوندے وچ قائم رانديے او گناہ نئين ڪريندا۔ جيڙا گناہ ڪرينديے ن اي اؤن ڪؤ ڏيڻ ٿي ن اي اؤن کون جانديے⁷۔ اے بالو! ڪئين دے دھوڪ وچ آونا۔ جيڙا راستبازي دے ڪم ڪرينديے اؤو اوندی طرح راستبازي⁸۔ جيڙا بندہ گناہ ڪريندے او شيطان تھوپي ڪيون جو شيطان مڏھون ٻي گناہ ڪريندا رھ گھ۔ خدا دا پُتر ايس ڪيٽ ظاير تھيا پا ک شيطان دے ڪمان کؤن مٿل⁹۔ جيڙا خدا تھون جمہ او گناہ نئين ڪريندا ڪيون جو اونا بيچ اوندے وچ بنا رانديے بلڪ او گناہ ڪريندا نئين راندا ڪيون جو خدا تھون جمہ¹⁰۔ ۱۰۔ ايويں اي خدا دے پُتر ظاير تھيندے۔ جيڙا کؤئي راستبازي دے ڪم نئين ڪريندا او خدا تھون نئين ٿي او وي نئين جيڙا اپن ٻھرا نال پيار نئين ڪريندا۔ ۱۱۔ ڪيون جو جيڙا پيغام تسان مڏھ تھون لاکي سُنڊي اوپ ک اسان پک ڏوچ نال پيار ڪرون¹²۔ ٿي قائم دي مانند ن بنون جيڙا اؤن شرارت ڪرن ٿي تھون ٻي تھون ٻي ڪئن ڪئن ڪيٽ ڪيٽ اؤن ڪؤ قتل ڪر ڏتا پائيے اؤن ڪئن ڪيٽ ڪيٽ اؤن ڪؤ قتل ڪيٽا پائي؟ ايس ڪيٽ جو اوندے ڪم جنگ نہن ٿي اوندے ٻھرا دے ڪم راستي دے ڪم بن۔ ۱۳۔ اے ٻھراوؤ! اگر ڏنيا تباڏے نال عداوت رکھينديے تان حيران ن تھيوؤ¹⁴۔ اسان جان دے ٻان جو موت تھون نڪل ڪي حياتي اچ وڙ گناہاں ڪيون جو اسان ٻھراوڻ نال پيار ڪريندے ٻين۔ جيڙا پيارا نئين ڪريندا او موت دي حالت وچ رانديے¹⁵۔ جيڙا کؤئي اپن ٻھرا نال عداوت رکھيندے وھ خونپي ٿي تسان جان دے او ک ڪئن خوني وچ ٻميش دي حياتي نئين راندي۔ ۱۶۔ اسان پيار کؤن ايويں جلن جو اؤن ساڏي ڪيٽ ايويں جان ڏے ڏتي ٿي ساڏي ڪيٽ وي اپن ٻھراوڻ ڪيٽ جان ڏيونا ٻون ضروري¹⁷۔ ۱۷۔ ڪيندے کول ڏنيا دا مال پوے تان او اپن ٻھرا کؤ محتاج ڏيکھ ڪي رحم ڪرن وچ پيچھ تھي ونج تان اوندے وچ خدا دا پيار ڪيون قائم رھ سگدے؟¹⁸۔ ۱۸۔ اے بالو! اسان ڪلامت زبان تھون ٻي نئين بلڪ ڪمے سچائي دے نال وي پيار ڪرؤن۔ ۱۹۔ ايويں اسان جان سگسون جو اسان حق پيئن ٿي جئين گال وچ ساڏا ڍل ساڪون الزام ڏيسي اوندے بارے وچ اسان اوندے حضور ايويں تسلي ڪر گھن سؤن²⁰۔ ۲۰۔ ڪيون جو خدا ساڏي ڍل کولون وڏي ٿي او سارا ڪجھ جان دلي²¹۔ ۲۱۔ اے پياريو! جڏاڻ ساڏا ڍل ساڪون الزام نئين ڏيندا تان ساڪون خدا دے سامن دليري تھي ويندي²²۔ ۲۲۔ ٿي جو ڪجھ اسان منگدے ٻين او ساڪون اوندی طرفون ملدي ڪيون جو اسان اوندے حڪمانتے عمل ڪريندے ٻين ٿي جو ڪجھ او پسند ڪرينديے اون کون اسان ڪريندے پيئن۔ ۲۳۔ اونا حڪم اے ک اسان اوندے پُتر يسوع مسيح دے نارتے ايمان گھن اؤن ٿي جيا اؤن ساڪون حڪم ڏي ٿي ٿيڪ اؤن ويں اسان آپس اچ پيار ڪرون²⁴۔ ۲۴۔ ٿي جيڙا اؤن دے حڪمانتے عمل ڪريندے او ايس دے وچتے اے اؤن دے وچ قائم رانديے ٿي ايس دے پارون يعني اؤن روح دے پارون جيڙا اؤن ساڪون ڏنيے اسان جان دے ٻين جو او ساڏي وچ قائم رانديے۔

۱- اے پیاریو! ہر یک روح دا یقین نہ کرو بلکہ روحاں کوں آزماؤ جو او خدا دی طرفوں یں یا نئیں کیوں جو بہوں سارے جھوٹے نبی دُنیا وچ نکل کھڑے تھیں^۲۔ خدا دے روح کوں اُساں ایویں سنجھان سگدے وے کہ جیڑا کوئی اقرار کرے کہ یسوع مسیح مجسم تھی کے آئے او خدا دی طرفوں^۳ آئے جیڑا کوئی یسوع دا اقرار نہ کرے او خدا دی طرفوں نئیں آئے ایہو مخالف مسیح دی روح جیندے بارے اُساں سُن چکے ہوں کہ او آؤن آلیہ بلکہن وی دُنیا وچ موجود^۴۔ اے بالو! اُساں خدا تھوں ہوتے اوندے غالب آگے ہو کیونکہ جو تباڈے وچے او اوندے کولوں وڈلے جیڑا دُنیا وچ^۵۔ او دُنیا وچوں یں۔ ایں کیتے او دُنیا وانگوں ہی آدھن آئے دُنیا اُنہاں دی سُن دی^۶۔ اساں خدا تھوں پئیں۔ جیڑا خدا کوں جان دلے او ساڈی سُن دلے۔ جیڑا خدا تھوں نئیں او ساڈی نئیں سُن دا۔ ایویں اساں سچائی دی روح گمراہ کرن آلی روح کوں اساں سنجھان گھن دے پئیں۔^۷ اے پیاریو! آؤ اساں یک دوجھ نال محبت رکھوں کیوں جو محبت خدا دی طرفوں آئے جیڑا کوئی محبت رکھیندے او خدا تھوں جمیلے آئے او خدا کو جان دلے^۸۔ جیڑا محبت نئیں رکھیندا او خدا کو نئیں جان دا کیوں جو خدا محبت ہے۔^۹ جیڑی محبت خدا کو ساڈے نالے او ایویں ظاہر تھئی کہ خدا نے اپنے کلے پتر کو ای جہاں اچ بھیجے تاں جو اساں اوندے پاروں زندہ راہوں^{۱۰}۔ محبت اوندے وچ نئیں جو اساں خدا نال محبت کیتی ہے بلکہ اوندے وچے کہ اؤنے ساڈے نال محبت کیتی آئے ساڈے گناہاں دے کفارے کیتے اپنے پتر کو بھیجے۔^{۱۱} اے پیاریو! جڈاں خدا نے ساڈے نال ایہو جئیں محبت کیتی تاں ساڈے کیتے وی یک دوجھ کیتے محبت رکھنا فرض ہے^{۱۲}۔ خدا کو کڈائیں کئیں نہ نئیں ڈٹھا۔ اگر اساں یک دوجھ نال محبت رکھیندے پئیں تاں خدا ساڈے اچ رابندے آئے اوندی محبت ساڈے دل وچ کامل تھئی گئی ہے^{۱۳}۔ کیوں جو اؤنے اپنے روح وچوں ساکوں ڈٹلے ایں کیتے اساں جان دے پئیں جو اساں اوندے وچ قائم رابندے پئیں او ساڈے وچ^{۱۴}۔ آئے اساں ڈیکھ گدے آئے گواہی ڈیندے پئیں جو پیوئے پتر کو دُنیا کو نجات ڈیون آلا کر کے بھیجے۔^{۱۵} جیڑا اقرار کریندے جو یسوع خدا دا پتر آئے خدا اوندے وچ رابندے خدا اوندے وچ^{۱۶}۔ جیڑی محبت خدا کو ساڈے نالے اؤں کوں اساں جان گناہاں آئے ساکوں اوندی یقین وی ہے۔ خدا محبت آئے جیڑا محبت وچ قائم رابندے او خدا وچ قائم رابندے آئے خدا اوندے وچ قائم رابندے۔^{۱۷} اوندے پاروں محبت ساڈے وچ کامل تھی گئی ہے تاں جو ساکوں عدالت آئے ڈیں دلیری ہووے کیونکہ جیہو جیا اوہ اؤں ای اساں وی دُنیا وچ پئیں^{۱۸}۔ محبت وچ خوف کٹے نئیں پھوں کامل محبت خوف کو دور کریندی ہے کیوں جو خوف نال عذاب تھیندے آئے کوئی خوف کرن آلا محبت وچ کامل نئیں تھیندا۔^{۱۹} اساں ایں کیتے محبت رکھیندے پئیں جو پہلے اؤنے ساڈے نال محبت رکھی ہے۔^{۲۰} اگر کوئی آدھ جو میں خدا نال محبت رکھیندا ہاں آئے او اپنے بھرا نال عداوت رکھیندے تاں او کوڑلے کیوں جو اپنے بھرا نال جیں کوں اؤں ڈٹھلے محبت نئیں رکھیندا تاں او خدا نال وی جینکوں اؤں نئیں ڈٹھا محبت نئیں رکھ سگدا^{۲۱}۔ آئے ساکوں اوندی طرفوں اے حکم ملے کہ جیڑا وی خدا نال محبت رکھیندے او اپنے بھرا نال وی محبت رکھے۔

¹۔ جیندا اے ایمانہ ک یسوع ہی مسیحہ او خدا تھوں جمیلہ لہ جیڑا کوئی پیو نال محبت رکھیندے او اوندی اولاد نال وی محبت رکھیندے۔² جڈاں اسان خدا نال محبت رکھیندے او ندے حکمانہ عمل کریندے نئیں تان ایندے تھوں ساکوں پتا لگ ویندے جو خدا دے پُتران نال وی محبت رکھیندے نئیں۔³ خدا دی محبہ اے جو اسان او ندے حکمانہ عمل کرؤں لہ او ندے حکم سخت نئیں۔⁴ جیڑا کوئی خدا تھوں جمیلہ او دُنیائے غالب آندے لہ او غلبہ جیندے تھوں دُنیائے مغلوب تھئیے او ساڈا ایمانہ⁵۔ دُنیائے مغلوب کرن آلا کونہ سولہ اوں بندے دے جیندا اے ایمانہ ک یسوع خدا دا پُترہ⁶۔ ایہو جیڑا پانیہ خون دے پاروں آیا ہائی یعنی یسوع مسیح۔ او نہ صرف پانی دے پاروں بلکہ پانیہ خون ڈواں دے پاروں آیا ہائی۔⁷ لہ جیڑا گواہی دیندے او روحہ کیوں جو روح سچائیہ⁸۔ لہ گواہی دُیون لہ ترلین۔ روحہ پانیہ خونہ ایہ تریہہ کو گلہ متفقہ۔⁹ جڈاں اسان بندیاں دی گواہی قبول کر گھن دے نئیں تان خدا دی گواہی تان او ندے کولوں ودھ کے لہ خدا دی گواہی اے ک اوںہ اپنے پُتر دے حق وچ دُتیہ¹⁰۔ جیڑا خدا دے پُتر لہ ایمان رکھیندے او اپنے آپ اچ گواہی رکھیندے۔ جئیںہ خدا دا یقین نئیں کیتے اوںہ اوں کوڑا بنلے کیوں جو اوں گواہیہ جیڑی خدانہ اپنے پُتر دے حق وچ آکھئیے ایمان نئیں گھن آہ۔¹¹ لہ او گواہی اے جو خدانہ ساکوں ناں ختم تھیون آلی حیاتی دُتیہ اے حیاتی او ندے پُتر وچہ¹²۔ جیندے کول پُترہ او ندے کول حیاتیہ لہ جیمدے کول خدا دا پُتر نئیں او ندے کول حیاتی وی نئیں۔¹³ میں تہاکوں جیڑے خدا دے پُترہ ایمان گھن لہو اے گالیں این کیتے لکھیں جو تہاکوں پتا لگ ونجہ ک ناں ختم تھیون آلی حیاتی رکھیندے ہو¹⁴۔ لہ ساکوں او ندے سامنے دلیریہ این دا سبب اے ک اگر اوندی مرضی دے موافق کجھ منگدے نئیں تان او ساڈی سُنڈیہ¹⁵۔ لہ جڈاں اسان جان دے نئیں ک جو کجھ اسان منگدے نئیں تان او ساڈی سُنڈیہ تان اے وی جان دے نئیں ک جو کجھ اسان او ندے کولوں منگے او پلہ۔¹⁶ اگر کوئی بندہ اپنے بھرا کو ایہو جیہ گناہ کریندے ہواں ڈیکھ جیندا نتیجہ موت نہوے تان او دعا کرے۔ خدا او ندے پاروں حیاتی بخش دِیسی۔ انہاں کوں ہی جنہاںہ ایہو جیہ نئیں کیتے جیندا نتیجہ موت ہوئے۔ گناہ ایہو جیہ ویہ جیندا نتیجہ موتہ۔ او ندے کیتے میں دعا کرن کیتے نہیں آدھا¹⁷۔ ہ تان ہر طرح کی ناراستی گناہ پر ایہو جیہ گناہ ویہ جیندا نتیجہ موت نئیں۔¹⁸ اسان جان دے نئیں ک جیڑا وی خدا تھوں جمیلہ او گناہ نئیں کریندا بلکہ اوندی حفاظت او کریندے جیڑا خدا تھوں پیدا تھئے لہ او شیطان اوں کوں پتہ وی نئیں لا سگدے۔¹⁹ اسان جان دے نئیں ک اسان خدا تھوں نئیں لہ ساری دُنیائے اوں شیطان دے قبضہ وچ لاتیہ۔²⁰ لہ اے وی جان دے نئیں ک خدا دا پُتر آگیلے لہ اوںہ ساکوں سمجھ دُتیہ تان جو اوں کو جو حقیقیہ جانوے اسان او ندے وچ جیڑا حقیقیہ یعنی او ندے پُتر یسوع مسیح وچ ہئیں۔ حقیقی خدانہ ہمیشہ دی زندگی ایہو ہے²¹۔ اے بالو! اپنے آپ کو بتاں کولوں بچلے رکھو۔

2 John

¹۔ میں بزرگ دی طرفوں اوں جُنی ہوئی بی بی لہ او ندے پُتران دے ناں جنہاں دے نال میں اوں سچائی دے پاروں سچی محبت رکھیندا ہاں جیڑی ساڈے وچ قائم رہندیہ لہ اخیر تائیں ساڈے نال رہیسی²۔ لہ کلہا میں ای نئیں بلکہ او سارے وی محبت رکھیندے۔ جیڑے سچائی کوں جان دے نئیں³۔ خدا پیو لہ خدا دے پُتر یسوع مسیح دی طرفوں فضلہ رحمتہ تسلیہ سچائی لہ محبت سمیت ساڈے شامل۔ حال رہسن۔⁴ میکوں بہوں خوشی تھئی ک میں تیڈے بعض پُچھواراں کوں اوں حکم دے مطابق جیڑا ساکوں پیو دی طرفوں ملا ہائی حقیقت وچ تِردیاں ہوئے ڈٹھ⁵۔ ہن اے بی بی میں تیکوں کوئی نواں حکم نئیں بلکہ اوو جیڑا مڈھوں ساڈے کولہ لکھدا ہاں لہ تیڈی منت کریندا ہاں ک او اسان ہک ڈوجھ نال محبت رکھوں⁶۔ محبت اے ک اسان اوں دے حکمانہ تروں۔ اے اوو حکمہ جیڑا تسانہ مڈھوں سُنا ہائی ک تہاکوں او ندے ترونا چاہیدے۔⁷ کیوں جو بہوں سارے گمراہ کرن لہ این جہاں وچ نکل کھڑے تھئیں جیڑے یسوع مسیح دے جسم اچ آون دا اقرار نئیں کریندے۔ گمراہ کرن آلائے مخالف مسیح ایہو⁸۔ اپنے پاروں خبردار راہو تان جو محنت اسان کیتیہ او تہاڈے پاروں ضائع نہ تھی ونجہ بلکہ تہاکوں پورا آجر ملے۔⁹ جیڑا کوئی لگے ودھ ویندے لہ مسیح دی تعلیمتہ قائم نئیں راہندا او ندے کول خدا کٹے نئیں۔ جیڑا اوں تعلیمتہ قائم راہندے او ندے کول پیو ویہ تہوے¹⁰۔ اگر کوئی تہاڈے کول آوے لہ اے تعلیم نہ ڈیوے تان ناں اوں کوں گھر وچ آون ڈیوئے ناں سلام کرو¹¹۔ کیونکہ جیڑا کوئی ایہو جیہ بندے کوں سلام کریندے او او ندے بُرے کماں وچ شامل تھیندے۔¹² میکوں بہوں ساریاں گالیں تیکوں لکھنیاں ہن ہر کاغذتہ سیاہی نال نئیں لکھنا چاہندا بلکہ تہاڈے کول آونلے آفہ سامنے گل بات کرن دی اُمید رکھیندا ہاں تان جو تہاڈی خوشی کامل تھی ونجہ¹³۔ تیڈی جُنی ہوئی بہیں دے چھوار تیکوں سلام آدھن۔

3 John

¹ میں بزرگ دی طرفوں اوں پیارے گیس دے نال جیندے نال میں سچی محبت رکھیندا ہاں ²۔ اے پیارے! میں دُعا کریندا ہاں کہ جیویں توں رحانی طورے وھدا پئیں اوؤیں این توں ساریاں گالیں ودھیں۔ چنگا راہیں ³۔ کیومکہ جڈا بھراواں آکے تیڈی اوں سچائی دی گواہی دتی جیندے توں حقیقت اچ تردا پیں تاں میں بیوں خوش تھیا ⁴۔ میڈے کیتے ایندے کولوں ودھ کے کوئی خوشی نہیں کہ میں اپنے پُتراں کوں سچائیے تریڈیاں ہویاں سُناں۔ ⁵۔ اے پیارے! جو کجھ توں اُنہاں بھراواں دے نال کریندا پئیں جیڑے پردیسی وی ہن او دیانت نال کریندا پئیں ⁶۔ اُنہاں کلیسیا دے سامنے تیڈی محبت دی گواہی دتی ہائی۔ اگر توں اُنہاں کوں ایویں بھجیسیں جیویں خدا دے لوگاں کوں مناسبے تان چنگا کریسیں ⁷۔ کیوں جو او اُون نال دی خاطر نکلے پئیں لہ غیر قومیاں کولوں کجھ نہیں منگدے ⁸۔ ایہو جے بندیاں دی خدمت کرنا ساڈے فرضے تان جو اساں وی حق دا ساتھ دیندیاں ہویاں اُنہاں دے خدمت ہوؤں۔ ⁹۔ میں کلیسیا کوں کجھ لکھا ہائی پر دُترفیس جیڑا اُنہاں وچوں وڈا بننا چاہندا ہائی ساکوں قبول نہیں کریندا ¹⁰۔ ¹¹۔ وَل جڈاں میں آساں تان اوندے کماں کوں جیڑے او کریندا پئے یاد دُویساں کہ ساڈے حق وچ بُری گالیں بکدا پئے لہ اُنہاں قناعت نہ کرکے آپ وی بھراواں کوں قبول نہیں کریندا لہ جیڑے قبول کرنا چاہندے اُنہاں کو روکیندے لہ کلیسیا وچوں کڈھ دیندے۔ ¹¹۔ اے پیارے! بدی دی نہیں تھوں نیک کماں دی رامتے تے نیک کم کرن آلا خدا تھوہی بدی کرن لہ خدا کوں نہیں ڈٹھا ¹²۔ دیمتریس دے بارے ساریاں آکے آپ حقے وی گواہی دتیے تے اساں وی گواہی دیندے ہاں لہ توں جان دا پئیں بئی ساڈی گواہی سچی۔ ¹³۔ میکوں لکھنا تان تیکوں بیوں کجھ ہائی پر سیاہی قلم دے نال لکھنا نہیں چاہندا ¹⁴۔ بلکہ تیکوں جلدی ملن دی اُمید رکھیندا ہاں اوں ولے اساں آمنے سامنے گالیں کریسوں ¹⁵۔ تیکوں تسلی ملدی راہے۔

Jude

Chapter 1

¹۔ یہوداہ دی طرفوں جیڑا یسوع مسیح دا بندہ یعقوب دا بھرا۔ اونہاں سڈیاں ہوئیاں دے نال جیڑے خُدا باپ اچ پیارے لہ یسوع مسیح اچ محفوظ پئیں۔ ²۔ رحمتے تسلیتے محبت تہاکو ڈھیر ساری ملدی راہے۔ ³۔ اے پیارو! جیڑے ولے میں تہاکو اوں نجات دے بارے اچ لکھن دی بیوں کوشش کریندا پیا حامی جیندھ وچ اساں سارے شریک ہاسے تان میں تہاکو اے نصیحت لکھنا ضروری سمجھ اوں ایمان دے کیتے جان توڑ کوشش کرو جیڑا پاک لوگاں کوں پاک ای وار دُتا گیا ہائی۔ ⁴۔ کیونکہ کُجھ ایہو جے بندے ساڈے وچ چُپ چپتے آ ملن ایہ اوہین جنہاں دی سزا بارے پلاں ای پُرنے زملہ اچ لکھ دُتا گیا ہائی۔ ایہہ دین پئے لہ ساڈے خُدا دے فضل کوں شہوت پرستی اچ بدل دیندے۔ لہ ساڈے کو اکلوتے مالکے خُداوند یسوع مسیح دے انکار کریندے۔ ⁵۔ پس تُساں ہن ایہ ساری گالیں جان گئیہو تان وی ایہ گال یاد دلاونا چاہندا ہاں کہ خداوند کُمت کو مصر وچوں چھڑاؤن دے بعد اُنہاں کو مار سٹ جیڑے ایمان نہ گھن لہ۔ ⁶۔ وَل جنہاں فرشتیاں نے اپنے اختیار کوں قائم نال رکھیا بلکہ اپنی خاص جاہ کو چھوڑ دتے۔ خدانے اونہاں کو عدالت دے وڈے دین کیتے جکڑے اندھارے اچ بٹ ڈتے۔ ⁷۔ ایویں ای مُلک سدوم تے عمورہ لہ اُنہاں دے آس پاس دے شہراں جیڑے اُنہاں دی طرح حرامکاری وچ گئے لہ دوجھ دے جسم دے پچھوں لگ کھمیش دی آگ دی سزا اچ گرفتار تھی کپک مثال بن گئے۔ ⁸۔ وَل ایویں ای ایہ خواب دیکھن ولے اپنے جسم کو پلید کریندے جو اختیار والیاں کوں وی رد کردے وَل اوہر قسم دی بُری گال عزت دار لوگاں دے بارے اچ کریندے رہندے ہن۔ ⁹۔ وَل پک خاص فرشتے میکائیل تے شیطان تھوں موسیٰ دی لاش دی بابت بحث کریندیاں ہویاں اوں کوں بُرا بھلا نہ آکھیا۔ بلکہ آکھیا کہ خُداوند تیکوں ملامت کرے۔ ¹⁰۔ پر ایہ لوگ اونانے لعن طعن کریندے جنہاں گلاں کوں ایہ نہیں جان دے پر جنہاں کوں عقل جانوراں دے وانگوں طبعی طورے سمجھدے اُنہاں وچوں اپنے آپ کو خراب کردے۔ ¹¹۔ ڈکھ اینہاں تے کہ ایہ کائن دی رامتے تے لہ مزدوری دے کیتے بڑی لالچ نال بلعام جیہی گمراہی اختیار جا کیتی لہ قورح دی طرح برخلاف تھی کے برباد تھی گئے۔ ¹²۔ ایہ تہاڈی محبت دی دعوتان اچ تہاڈے نال کھاندے پیندے ولے ایویں ہن جیویں دریا دیاں لُکیاں ہویاں چٹانیاں ہن۔ ایہہ ڈر تھی کے اپنا ڈھڈ بھرن لہ آجڑی ہن۔ ایہ اوہ بدل ہن جنہاں اچ پانی کتے نہیں اینہاں کوں ہوا اڑاکے گھن ویندے۔ ایہ اوہ درخت ہن جنہاں دے پتے جھڑ گئے ہوؤں ایہ ڈوباں طرح موہوئے جڑ تھوں اکھڑے ہوئیں۔ ¹³۔ ایہ سمندر دیاں اوہ اکھڑ لہراں ہن جو اپنی شرمی دی جاگ اُچھال دیاں ہن۔ ایہ اوہ بھوں لہ تارے ہن جنہاں کیتے بیوں جھکا اندھارا رکھا گیلے۔ ¹⁴۔ اُنہاں دے بارے حنوکے وی جیڑا آدم تھوں ستوں لڑی اچ ہا ایہ نبوت کیتی کہ ڈیکھو۔ خُداوند اپنے لکھاں پاک بندیاں دے نال آیا۔ ¹⁵۔ تان سارے بندیاں دا انصاف کرے لہ سارے دین بندیاں کوں اونان دیندے دے سارے کماں دے پاروں جیڑے اُنہاں دیندے دے نال کیتے اُنہاں ساریاں ڈاڈھیاں گالیں دے پاروں جیڑا بے دین گناہگاراں نے اُنہاں دی مخالفت اچ آکھیا ہن مجرم تھیرلے۔ ¹⁶۔ ایہ بڑے بڑے شکایت کرن والے۔ لہ اپنی بُری خواہشات دے نال تے دین لہ اپنے منہ تھوں وڈے بول بولیندے جیڑے اپنے فائدے کیتے دوجے بندیاں دا لحاظ کریندے۔ ¹⁷۔ وَل تُساں پیاریو! اُنہاں لفظاں کوں یاد رکھو جو ساڈے خُداوند یسوع مسیح دے رسول پہلے آکھ چکے۔ ¹⁸۔ اوہ تہاکوں آدھن کہ اخیر زملہ اچ ہنسی مذاق کرن ولے آسن جیڑے اپنی دینی ڈی خواہشات دے مطابق چلسن۔ ¹⁹۔ ایہ اوہ بندے جیڑے بندیاں اچ تفرقہ پا دیندے لہ نفسانی ہن روح نہیں رکھیندے۔ ²⁰۔ پر تُساں اے پیاریو! اپنے ودھیرے پاک ایمان اچ ترقی کرکے رُوح القدس اچ دُعا کرکے۔ ²¹۔ اپنے آپ کو خدا دی محبت اچ قائم رکھو لہ ہمیشہ دی حیاتی کیتے ساڈے خُداوند یسوع مسیح دی رحمت دی اڈک رکھو۔ ²²۔ بیوں سارے بندے جیڑے شک کریندے اونانے رحم کرو۔ ²³۔ بعض کوں پھڑکے آگ اچوں کڈھو بعضے خوف کھلے رحم کرو تھوں اوں کپڑیاں تھوں وی نفرت کرو جیڑے جسم دے سببوں داغی تھی گئیں۔ ²⁴۔ ہن تہاکوں جیڑا تھوکر کھاؤں تھوں بچا سگدے اپنی جلالی حضوری اچ کمال خوشی دے نال بے عیب کرکے کھڑا کر سکدا ہے۔ ²⁵۔ اوں واحد خُدا دا جیڑا ساڈا منجیے جلالت عظمیٰ وَل سلطنت وَل اختیار ساڈے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے نال جیہوں جیہا ازل تھوہی ہن وی ہووے وَل ابد تک موجود راہے۔ آمین۔

Revelation

Chapter 1

¹۔ ایہ یسوع مسیح دا مکاشفہ جو اؤں کو ڈتا گیا ہا تاں جولہ بندیاں کو اوہ شہاں ڈکھاوے جیڑیاں چھیتی تھیون آلیاں۔ اؤں نے ساریاں گالہیں اپنے فرشتہ کو گھل کے اپنے بندے یوحنا طہر کیتیاں۔²۔ یوحنا اؤنہاں ساریاں چیزاں دی گواہی ڈتی جئیں کو اؤں نے ڈٹھا تے یسوع مسیح دی شہادت ڈتی۔³۔ مہارکے اوہ جیڑا ایں نبوت کو اچی آواز نال پڑھدے۔ آتے اوہ سارے اؤں کو شہن دے۔ نبوت دے ایں کلام کو آتے جو کجھ ایندے وچ لکھیلے عمل کریندے، کیوں جو ولہ نیڑے۔⁴۔ یوحنا دی طرفوں سٹاں کلیسیاواں دے ناں جیڑیاں آسے وچ، آتے اوہ جیڑا آتے جیڑا ہائی، آتے جیڑا آون آلیے آتے اوہ روجاں جیڑیاں اؤندے تخت دے سامنے۔⁵۔ آتے یسوع مسیح دی طرفوں، جیڑا وفادار گولہ، مہردیاں وچوں زندہ تھیون آلیاں وچوں پلیٹھی داتے زمین پر دے حاکماتے حاکم، تہاکوں فضلے اطمینان حاصل تھیندا راہوے جیڑا ساکو پیار کریندے آتے جئیں اپنے خون دے پاروں ساکوں ساڈے گناہاں تھوں آزادی ڈتی۔⁶۔ آتے ساکو ہک بادشاہی ڈتی اپنے خداتے باپ کیتے کاہن وی بنا ڈتے۔ اؤں دا جلالے سلطنت اخیر تائیں قائم راہوے۔ آمین۔⁷۔ ڈیکھو! اوہ چھیتی بدلاتے آون آلیے، ہر اکھ اؤں کو ڈیکھسی، آتے اوہ وی جنہاں اؤں کو زخمی کیتے آتے زمین دے سارے قبیلے اؤں دے پاروں ماتم کریں ہشک، آمین۔⁸۔ خداوند خدا فرماندے! میں الفلے اومیگا ہوں اوہ جو، آتے جیڑا ہائی، آتے جیڑا آون آلیے، جیڑا قادر مطلق۔⁹۔ میں یوحنا، تہاڈا بھراتے یسوع مسیح دی مصیبت، بادشاہتے صیر اچ تہاڈا شریک ہاں۔ جیڑا خدا دے کلامتے یسوع دی گواہی دے پاروں اؤں جزیرہ وچ ہامی جیڑا پتمس اکھویندے۔¹⁰۔ خداوند دے ڈیں روج وچ آگیا۔ میں اپنے پیچھوں نرسنگ جئی آواز سنی۔¹¹۔ آتے میکو حکم ملے جو توں ڈٹھا اؤں کو کتاب اچ لکھ گھن تے اؤں کو سٹاں کلیسیاواں کو گھل چھوڑ۔ یعنی افسستے شمرنتے پُرمگنتے تھواتھیرمتے سرديستے فلدفیتے لودیکے۔¹²۔ میں پرت کے ڈٹھا کہ کپڑی آواز میڈے نال گالہیں کریندی پئی۔ آتے جیڑے ولہ میں پرت کے ڈٹھا تاں میں سوئے دے ست چراغدان ڈٹھا۔¹³۔ آتے اُنہاں چراغدانان دے وچ ہک آدمزاد کھڑا ڈٹھا جئیں پیراں تائیں لمبا چوہ پاتا ہوا ہاتے اپنی چھاتیے سوئے دا سینہ بند بدھوئے۔¹⁴۔ اؤندا سترے وال اؤں دی طرح بلکہ برف دی مانند چھن، آتے اؤندیاں اکھیاں آگ دی چنگاڑھی دی طرح ہن۔¹⁵۔ اؤں دے پیر خالص چاندی دی طرح ہن جینکو بھٹی وچ تپایا گیا ہوئے اؤں دی آواز زور نال چلے ہوئے پانی دی طرح ہائی۔¹⁶۔ اؤں دے سچتھ ست تارے، آتے اؤندے مَن چوں ڈو دھار آلی تیز تلوار نکلدی ہا۔ اؤں دا چہرہ ایویں چمکدا ہا جیویں بیجھ اپنی تیز سوجھ نال چمکدے۔¹⁷۔ جڈاں میں اؤں کو ڈٹھا، میں اؤندے پیراں اچ مُردہ تھی کے ڈھ پیا، اؤں نے اپنا سجا پتھ میڈے رکھیا اکھیاں نہ گھابر۔ میں اؤلتے آخر ہاں۔¹⁸۔ آتے میں زندہ ہاں۔ میں مَر گیا ہامی، پر ڈیکھ میں ہمیشہ زندہ رہاں۔ موتے عالم ارواح دی کنجیاں میڈے کولہن۔¹⁹۔ پس جو کجھ اُنساں ڈٹھلے، جو تھیندا پتے جو کجھ ایندے بعد تھیون آلیے اؤں کو ڈیکھ گھن۔²⁰۔ جیڑے ست تارے میڈے سچتھ اچ اُنساں ڈٹھن، تے سوئے دے ست چراغدان جیڑے توں ڈٹھن: ست تارے ست کلیسیاواں دے فرشتوں۔ آتے ست چراغدان ست کلیسیاواں ہن۔

¹۔ افسس دی کلیسیا دے فرشتہ کؤ ایہ لکھ جیہڑا اپنے سچتھہ اچ ست تارے گدی کھڑے، اوہ ایہ فرمیندے جو اوہ جیہڑا سوہ دے ست ڈیویاں اچ پھردے، ایہ فرمیندے۔² جو کجھ تون کیت، تیڈی سخت محنتتہ صبر کؤں میں جان دا ہاں تے تون بُرے بندیاں کؤ برداشت نئیں کریندا، تے جیہڑے بُرے اُنہاں کؤں نئیں ملدا، تے جیہڑے اپنے آپ کؤ رسول آدھن پرہن کئے ناں، تون اُنہاں کؤ آزمشتہ اُنہاں کؤ کؤڑا پلے۔³ میں تیڈے صبرتہ تحمل کؤ جان دا ہاں جو تون میڈے ناں کیت، ڈکھ برداشت کریندے کریندے تھک نئیں گیا۔⁴ پرہک گالھتہ میکؤ تیڈے نال گلے جو تون اپنی پہلی جئی محبت کؤ چھوڑ ڈتے۔⁵ یاد کر کہ تون کیتھوں ڈھٹا ہئیں۔ توبہ کرتے پہلے دی طرح کم کر۔ اگر تون ایہ نہ کرہیں تان میں تیڈے کول آساں تے تیڈے ڈیوا رکھن آلی شے کؤ اُنہوں پتا ڈیساں۔⁶ پر تیڈے وچ ہک گالھتہ کہ جو کجھ نیکیاں نہ کیت تون اُنہاں گالہیں تون نفرت کریندا ہئیں جیندے تھوں میں وی نفرت کریندا ہاں۔⁷ اگر تہاڈے کن پوؤن تان سُنو کہ کلیسیاواں کؤ کیا فرمیندے کہ جو غالب آوے میں اؤں کؤں حق ڈیساں جو اوہ حیاتی دے درخت تون کھاوے، جو خدا دے ہشت اچے۔⁸ سمرن دی کلیسیا دے فرشتہ کؤ لکھ! جو اولتہ آخرتہ جیہڑا مَر گیا ہلے ول زندہ تھی گئے اوہ فرماندے۔⁹ میں تیڈیاں مشکلاں تے تیڈی غریبی کؤ جان دا ہاں بھابھ تون امیر ہئیں تے اُنہاں کؤں وی جیہڑے اپنے آپ کؤ یہودی آدھن پر اوہین کئے ناں دراصل اوہ شیطان دی جماعت آہن جیہڑے تیڈی بدگوئی کریندے۔¹⁰ جیہڑیاں تکلیفاں تون چاسیں اُنہاں تون نہ گھابر۔ ڈیکھ! تہاڈے وچوں کجھ کؤ شیطان قید اچ ستن آلیہ تان جو تہاڈی آزمائش تھی سگے تے تہاڈو 10 ڈپن تک مصیبتاں چاونیاں پوسن۔ "مَرن تائیں وفادار رہتے میں تیکؤ حیاتی دا تاج ڈیساں۔"¹¹ جیندے کن پوؤن اوہ سُنہ جو روح کلیسیاواں نال کیا فرماندے جو غالب آوے اؤں کؤ ڈوچھی موت تون کؤئی نقصان نہ تھی سی۔¹²

پرگمن دی کلیسیا دے فرشتہ کؤ لکھ کہ جیندے کول ڈھان پاسوں کتن آلی تیز تلوارے اوہ ایس طرح فرمیندے۔¹³ میں جان دا ہاں جو تون جتھاں رابندا ہئیں اُنہاں شیطان دا تخت وی۔ تون ہن تک میڈے نارتہ مضبوطی نال قائم رہیا ہئیں اِتھوں تائیں کہ تون اؤں ویلے وی میڈا انکار نہ کیت جیہڑے ویلے میڈے گواہ انتہاس شیطان دے اُنہاں تھیندے ہویاں قتل کیتا گیا ہا۔¹⁴ پر میکؤں کجھ گالہیں وچ تیڈے نال گلے یعنی تہاڈے وچ کجھ لوگ ہن جیہڑے بلعام دی تعلیماتہ ہوں سختی نال قائم ہن۔ جئیں بنی اسرائیل دے سامنے بلق کؤ ٹھوکر کھلاوَن آلا پتھر رکھن دی تعلیم دتی، تان جو اوہ بتاں دے لگے دتی گئی قربانی وچوں کھاؤن تے حرامکاری کرن۔¹⁵ ایویں ای تہاڈے وچوں کجھ لوگ ایہو جئیں جیہڑے نیکیاں دی تعلیمتہ ہوں سختی نال قائم ہن۔¹⁶ پس توبہ کرو! اگر تون توبہ نئیں کریندا تان میں تیڈے کول چھیتی آساں تے میں اپنے مُنہ دی تلوار نال اُنہاں دے خلاف لڑساں۔¹⁷ جیندے کن پوؤن اوہ سُنہ کہ روح کلیسیاواں کؤں کیا فرمیندے جیہڑا غالب آسی میں اؤں کؤ لکھا ہویا من ڈیساں تے اؤں کؤ چتا پتھر ڈیساں جیندے ہک نواں نال لکھیا ہوسی جینکؤ اُنہے گھنن تے تون علاوہ کؤئی نہ جان دا ہوسی۔¹⁸ تھواتیر دی کلیسیا دے فرشتہ کؤ لکھ۔ "خدا دا پتر جیندیاں آکھاں بھا دے شعلہ دی طرح ہن تے جیندے پیر خالص پیتل لکھن اوہ ایویں فرمیندے۔¹⁹ تون جو کجھ کیت اؤں کؤ میں جان دا ہاں۔ تیڈی محبت، ایمانہ خدمتہ تہاڈا صبروتحمل سب جان دا ہاں تے جو کجھ تون ہن کیت اوہ پہلے تون وی ڈھیرے۔²⁰ پر میکؤ تیڈے نال ہک شکایتہ: کہ تون ایزبل کؤ جیہڑی اپنے آپ کؤ نبی آدھپے اؤں کؤ برداشت کیتلے۔ اوہ اپنی تعلیم نال میڈے بندیاں کؤ دھوکا ڈیندے جو اوہ زنا کاری کرتے بتاں دیاں قربانیاں کھاؤن۔²¹ میں اؤں کؤ موقع ڈتے جو اوہ توبہ کرے پر اوہ بداخلاقی تون باز نئیں آندی۔²² ڈیکھو! میں اؤں کؤ بیماری دے بسترے ستھیندا ہاں تے اُنہاں کؤ جیہڑے اُنہے نال زناکاری کریندے ہن اُنہاں کؤ وڈی مصیبت اچ پھسیندا ہاں جڈاں تائیں اوہ اُنہاں کماں تون جو کریندے توبہ نہ کر گھنن۔²³ میں اؤں دے بالاں کؤ جان تھوں مار ڈیساں تے ساریاں کلیسیاواں کو پتا لگ ووسی جو میں ای ہاں جیہڑا خیالاتہ دلاں تون واقف ہاں۔ میں تہاڈے وچوں ہر ہک کؤ اُنہے کماں دے مطابق اجر ڈیساں۔²⁴ لیکن تھواتیر وچ کجھ ایہو جئے لوگ وی ہن جنابانہ ایں تعلیمتہ عمل نئیں کیتلے شیطان دی گہری گالہیں کؤ نئیں جان دے۔ میں تیکؤ آدھا ہاں کہ میں تیڈے ہوں زیادہ بھار نہ ستھیں۔²⁵ ہاں میڈے آون تک جو کجھ تیڈے کولے اؤں کؤ گھٹ کے پکڑے راہو۔²⁶ جیہڑا غالب آوے میڈے کماں دے مطابق آخر تائیں عمل کرے اؤں کؤ میں قوماں تے اختیار ڈیساں۔²⁷ اوہ اُنہاں تے لوہے دے عصا نال حکومت کریسی۔ جیویں مٹی دے برتن دے ٹوٹے تھے تھی ویندیں۔²⁸ جیویں میں اپنے پیو دا اختیار پاتلے، میں اؤں کؤ سویر دا تارا ڈیساں۔²⁹ اگر جیندے کن پوؤن اوہ سُنہ جو روح کلیسیاواں کؤ کیا فرماندے۔

¹۔ سرديس دی کلیسیا دے فرشتے کؤ لکھ: جیندے کول خدا دی سنت روحانے سنت تارین ایویں فرمیندے " میں تیدے کماں توں واقف ہاں۔ تیدے شہرت ایہہ کہ تُو زندہ، پر تُوہ مُردہ۔² جاگ لے جیڑیاں سٹیاں باقی لے جو ختم تھیون آلیاں ہاں اُنہاں کؤ مضبوط کر کیونکہ میں تیدے کماں کؤ اپنے خدا دی نظر اچ کامل نئیں ڈیڈھا۔³ پس یادکر جو کجھ تیدے کول لے جو کجھ تُو سنبیلے اؤں دی فرمانبرداری کرتے توہ کر پر اگر تُوں نہ جاگیا تاں میں چور دی مانند آساں لے تُوں نئیں جان دا کہ میں کپڑے ولے تیدے خلاف آویساں۔⁴ لیکن سرديس اچ کجھ ایہو جٹ لوگ ویہ جنہاں اپنے کپڑیاں کؤں گندا نئیں کیتا، اوہ جٹ کپڑے پاک میڈے نال نال چلسن۔⁵ جیڑے غالب لٹھن اُنہاں کؤ میں جٹ کپڑے پاؤں کؤ ڈیساں، کیوں جو اوہ ایں لائق ہن لے میں اُنہاں دا ناں کتاب حیات وچوں ہر گز نہ مٹاساں لے میں اپنے پیو دے سامنے اؤندے فرشتیاں دے سامنے اؤں دا اقرار کریساں۔⁶ جیندے کن بوؤں اوہ سُن گھن کہ روح کلیسیاواں کؤ کیا فرمیندے۔⁷ فدلغیہ دی کلیسیاواں دے فرشتے کؤ لکھ: جیڑا پاکتہ سچلے۔ جیندے کول داؤد دیاں کنجیاں ہن، جیندے کھولہوئے کؤ کؤئی بند نئیں کر سگدا لے جیندے بند کیتہوئے کؤ کؤئی کھول نئیں سگدا ایویں فرمیندے۔⁸ میں تیدے کماں کؤ جان دا ہاں ڈیکھ، میں تیدے سامنےک دروازہ کھول رکھ جینکؤ کؤئی بند نئیں کر سگدا، میں جان دا ہاں جو تیدے وچ کجھ زور ہے، لے ایہ کہ تُوں میڈے ناں دا انکار نئیں کیتا۔⁹ ڈیکھ! اوہ لوگ جنہاں داتعلق شیطان دی جماعت نال ہے اوہ جیڑے اپنے آپ کؤ پودی آدھن پرہن کئے ناں، اوہ کؤڑہن میں اُنہاں کؤں تیدے کول آؤں لے تیدے پیراں وچ جھکنے مجبور کر ڈیساں لے اُنہاں کؤ پتا لگ ویسی جو میں تیدے نال میں محبت کیتی ہے۔¹⁰۔ چونکہ تُوں میڈے صبر دے کلامتہ عمل کیتے ایں کیتے میں ایں امتحان اچ تیدے مدد کریساں ایں امتحان دے ولے جو زمین دے راہون آلیاں کیتے پوری دنیا اچ آؤں آلیے۔¹¹۔ میں چھینی آؤں آلا ہاں۔ جو کجھ تیدے کول لے اؤں کؤ مضبوطی نال پکڑے رہ تاں جوکؤئی تیدا تاج تیدے کولوں چھک نہ گھن۔¹²۔ جیڑا غالب آوے اؤں کؤ میں اپنے خدا دے گھر وچ یک تھمی بنیساں لے اوہ کڈائیں وی باہر نہ نکلسی۔ میں اؤندے اپنے خدا دا، اپنے خدا دے شہر (نواں یروشلم) دا جیڑا آسمان تھوں میڈے خدا دے کول اُترن آلیے اؤندے اپنا نواں ناں لکھساں۔¹³۔ جیندے کن بوؤں اوہ سُن روح کلیسیاواں کؤ کیا فرمیندے۔¹⁴۔ لودیکہ دی کلیسیا دے فرشتے کؤ لکھ: جیڑا امین، قابلِ بروس، سچا گواہ لے خداوند دی ساری مخلوقتہ حاکمے ایہ فرمیندے۔¹⁵۔ میں تیدے کماں کؤ جان دا ہاں لے اے وی کہ تُو نہ ٹھڈا ہئیں نہ گرم ہئیں، میں چاہندا ہاں کہ تُو ٹھڈا یا گرم تھی!۔¹⁶۔ کیوں نہ تُو ٹھڈا ہئیں نہ گرم بلکہ کوسا جتیا ہئیں۔ ایں کیتے میں تیکؤ اپنے مُنہ وچوں باہر کڈھ سٹن کیتے تیار ہاں۔¹⁷۔ کیوں جو تُوں آدھیں "میں امیر ہاں، لے میں بڑا مالدار ہاں لے میکؤں کئی شے دی کمی کئے نئیں" پر تُوں نئیں جان دا کہ تُوں کمبخت، خوار، غریب اندھلتے ننگا ہئیں۔¹⁸۔ میڈی نصیحت کؤ غور نال سُن: میڈے کولوں بھا وچ تپایا ہویا سونا خرید گھن، لے اپنے ننگے پن دی شرمندگی دے ظاہر تھیون توں بچن کیتے شاندار جٹ کپڑے گھن۔ لے ڈیکھن کیتے اپنی اکھیاں کو لاوون کیتے شرم گھن گھن۔¹⁹۔ جنہاں کؤ میں عزیز رکھیندا ہاں اُنہاں کو تربیت ڈیندے سکھیندا ہاں جو اُنہاں کؤں کیویں زندگی گزارنی چاہیدی ہے۔ پس سرگرم تھیے توہ کر۔²⁰۔ ڈیکھ! میں دروازے کھڑا کھٹ کھٹیندا ہاں جو کؤئی میڈی آواز سُن کے دروازہ کھولیسے، میں اؤندے گھر آساں اؤندے نال کھانا کھاساں۔²¹۔ جیڑا غالب آسی میں اؤں کؤ ایہ حق ڈیساں تاں جو اوہ میڈے نال تختہ باہوے، جیندے میں غالب آکے اپنے پیو دے نال اؤندے تختہ بہ گیا ہاں۔²²۔ جیندے کن بوؤں اوہ سُن روح کلیسیاواں کؤ کیا فرمیندے۔

۱۔ انہاں گالہیں دے بعد میں آسمان اچیک دروازہ کھلیا ہوا ڈیکھیا لے جنیں کو پہلے میں نرسنگ جئی آواز دے نال اپنے نال گالہیں کریندے ہوئے سنیا ہا، اؤں نے آکھیا "اتھاں لے آونج لے میں تیکو اوہ سارا کجھ ڈیکھیںساں جو انہاں گالہیں دے بعد تھیون آلیاں ہن۔" ۲۔ جلدی نال میں روح اچ آگیا لے میں آسمان تیک تخت ڈٹھا جیندے کوئی بیٹھا ہا۔ ۳۔ جیڑا اؤندے بیٹھا ہا اوہ سنگی بشبے عقیق جیا ڈکھائی ڈیندا ہا۔ اؤں تخت دے آس پاس دھنک ہائی۔ دھنک زمررد جئی نظر آندی ہائی۔ ۴۔ اؤں تخت دے آس پاس ۲۴ تخت ہن، لے ۲۴ تختاں ۲۴ بزرگ بیٹھ ہن جنہاں چہ کپڑے پلٹھو ہن لے انہاں دے سراسرے سونہ دے تاج وی ہن۔ ۵۔ تخت وچوں بجلیاں گرجاں طوفانی آوازاں نکلیاں، تخت دے سامنے ست ڈیوے بلدے پٹھن۔ ایہ ست ڈیوے خدا دیاں ست روحاں ہن۔ ۶۔ تخت دے سامنے بلور دی طرح صاف شفاف سمندر ہا۔ تخت دے آس پاس چار جاندار ہن جنہاں دے لگ پیچھ اکھیاں ای اکھیاں ہن۔ ۷۔ پہلا جاندار بیر دی مانند ہا، ڈوجھا جاندار لیل دی مانند ہا، تریجھ جاندار دا منہ بندے جیہا ہا لے چوتھا جاندار اڑدے ہوئے عقاب دی طرح ہا۔ ۸۔ ہر جاندار دے چھی پر ہن، انہاں دے لے تھلہ اکھیاں ہن اوہ ڈینہ رات لگاتار ایہ آدھ ہن، "فڈوس، فڈوس، فڈوس خداوند ساری مخلوقات حاکم! جو ہا، جوہ لے آون آلیہ"۔ ۹۔ جڈاں چاراں جانداراں جیڑا تخت بیٹھا ہا لے جیڑا ہمیشہ تائیں زنجی دی وڈیائی، عزت شکرگزاری کیتی۔ ۱۰۔ چووہی بزرگ اؤں دے سامنے جیڑا تخت بیٹھا ہا سجدے اچ ڈھ پٹے اؤندی عبادت کرن لگ پٹے جو ہمیشہ تائیں لے ایہ آدھ ہوئے اپنے تاج اؤندے سامنے ست ڈے۔ ۱۱۔ "ٹوہی خداوند خدا جلالے عزت قدرت دے لائق، کیوں جو ٹوہی ساریاں شئیاں خلق کیتیاں ہن لے ایہ تیڈی مرضی دے نال ہن پیدہ تھیاں۔

¹۔ وَل میں یک بندے کو تختہ بیٹھوئے ڈٹھا جیندے سچتھ، اچ میں یک کتاب ڈٹھی جیندے اندرتے باہر آئے پاس لکھا ہوا ہا، آتے جنیں کو ست مہراں لاکے بند کیتا گیا ہا۔² وَل میں یک طاقتور فرشتہ کو اُچی آواز نال ایہ آدھوئے سُنبیا، "جو کون ایں کتاب کو کھولتے ایندی مہراں توڑن دے لائقے؟"۔³ آسمانے زمینے یا زمین دے تھلے کوئی نئیں جیہڑا ایں کتاب کو کھولتے پڑھن دے لائق ہوئے۔⁴ میں بہوں زور دے نال رونا کیوں جو کوئی وی ایں قابل نئیں ملا جیہڑا ایں کتاب کو کھولتے پڑھ۔⁵ پر یک بزرگے میکو آکھ، "نہ رو۔ ڈیکھو! پودا دے قبیلہ دا شیر بیر جو داؤد دی نسل تھوئے۔ جیہڑا فتح منجے اُویو ایں کتاب کو کھولتے اُوندی ست مہراں کو کھولن دے لائقے۔⁶ میں تختہ چاراں جاندارانے بزرگاں دے وچ یک ذبح کیتھوئے برے کو کھڑے ڈٹھا جیندے ست سینگ، ست اکھیاں۔ ایہ خدا دیاں ست رُوحاں ہن جنہاں کو خدانے ساری دُنیا وچ بھیج۔⁷ اوہ گیلے تختہ بیٹھوئے دے سچ کنوں کتاب گھن گدی۔⁸ جڈاں اُونے اوہ کتاب گدی تان چاراں جاندارانے 24 بزرگانے جنہاں دے تھ اچ بریطے سوئے دے کٹورے جو عود نال بھرے ہوئے جیندے وچوں ایمانداراں (پاک لوگاں) دیاں دعاواں ہن اُنہانے زمینے ڈھکے برے کو سجدہ کیتا۔⁹ اُنہانے نواں گیت گایا: "تساں ہی کتاب کو گھننے اُوندی مہراں کھولن دے لائق ہو جیہڑا ذبح کیتا گیلے، آتے اپنے خون دے نال خدا کیتے لوگاں کو ہر قبیلہ، ہر زبان توں تہر قوم توں خریدا۔¹⁰ اُنہاں کو یک بادشاہی تے کاہن ساڈے خدا دی خدمت کیتے بنا ڈتا، آتے اوہ زمینے بادشاہی کریندے ہن۔¹¹ وَل میں ڈٹھا آتے بہوں سارے فرشتیاں دی جیڑے تختہ چاراں جاندارانے بزرگاں دے آس پاس ہن آواز سُنی، جنہاں دی تعداد لکھائے کروڑاں ہائی۔¹² اوہ اُچی آواز نال آدھ پئے ہن "ذبح کیتا ہوا برہی طاقت، دولت، حکمت، قوت، عزت، جلالت ستائش دے لائقے۔"¹³ میں ایہ سُنے کہر پیدا کیتی گئی شے جیڑی آسمان دے آتے، زمین دے تھلے سمندر دے آتے جو کجھ اُنہاں وچ ہا آدھی پئی ہا، "جیہڑا تختہ بیٹھلے اُون برہ دی ستائش، عزت، جلالت طاقت، حکومت ہمیشہ ہمیشہ تائیں راہوے۔"¹⁴ چاراں جاندارانے آکھ "آمین!" آتے بزرگانے ڈھکے سجدہ کیتا آتے اُون دی ستائش کیتی۔

¹۔ وُل میں ڈٹھا کہ بَرمنہ ستان مُہراں وچوں یک مُہر کھولی لَہ چاراں جانداراں وچوں یک کُو گرجدار آواز اِج آدھبھٹ سُنّا، "آؤ!"۔² میں ڈٹھا کہ یک چٹا گھوڑا! اُوندے سوار دے کول یک کمان پائی لَہ اُوں کُو یک تاج ڈُٹا گیا ہا اوپک چِت کے آون لَہ دی کار فتح کینہ نکلا۔³ جڈاں بَرمنہ ڈوجھی مُہر کھولی، میں ڈوجھ جاندار کُو ایہ آدھبھٹ سُنّا، "آؤ!"۔⁴ وُل یک بیٹا گھوڑا جیندا رنگ پیوں زیادہ رَٹا ہا باہر نکلا اُوں گھوڑے دے سوار کُو اختیار ڈُٹا گیا ہا کہ اوہ زمین تے صلح چا گھن تان جو زمین دے راہوں لَیک ڈوجھ دا قتل کرن لَہ گھوڑے دے سوار کُو یک وڈی تلوار ڈُٹی گئی۔⁵ جڈاں بَرمنہ تریجی مُہر کھولی، میں تریج جاندار کُو ایہ آدھبھٹ سُنّا "آؤ!" میں یک کالا گھوڑا ڈٹھا، لَہ اِیں گھڑ سوار دے ہتھ اِج یک تکرّی پائی۔⁶ میں چاراں جانداراں وچوں، "گویا ایہ آدھبھٹ سُنّا" کنک دینار دے سیر بھرے جو دینار دے تیرے سیرتے تیلے تے دا نقصان نہ کر۔⁷ جڈاں بَرمنہ چوتھی مُہر کھولی۔ میں چوتھ جاندار کُو ایہ آدھبھٹ سُنّا، "آؤ!"۔⁸ وُل میں پیلا گھوڑا ڈٹھا، اِیں گھڑ سوار دا ناں موت ہا، لَہ علم ارواح اُوندے پچھوں پَن لَہ اُوں کُو زمین دے چوتھ حصے اختیار ڈُٹا گیا جو اوہ زمین دے راہوں آلیاں کُو تلوار، بُھک، بیماری تے جنگلی جانوراں نال ہلاک کرے۔⁹ جڈاں بَرمنہ پنجویں مُہر کھولی، میں قربان گاہ دے تھلے اُنہاں رُوحاں کُو ڈٹھا جو خدا دے کلام تے اُوں گواہیت مضبوط راہوں دے پاروں قتل کیتے گئے۔¹⁰ اوہ بڑی اُچی آواز نال آدھیاں پَن، ٹوں جو ساربان تے حاکم پُیں، فُدوس تے سچا پُیں کڈاں تک زمین تے راہوں آلیاں دا انصاف نہ کریسیں لَہ کڈاں تک ٹوں ساڈے خون دا بدلہ نہ گھن سیں۔¹¹ اِنہاں ساریاں کُو یک چٹا جام ڈُٹا گیا لَہ اُنہاں کُو ڈسایا گیا جو اُنہاں کُو تھوڑا انتظار کرن لَہ جڈاں تائیں تہاڈے ہم خدمت تے تہاڈے بھرا تے تہاڈی بھیناں دا شمار پورا نہ تھی ونجے جنہاں کُو تہاڈی کار قتل تھیون لَہ۔¹² جڈاں بَرمنہ چھیویں مُہر کھولی میں ڈٹھا کہ یک وڈا زلزلہ آیا۔ لَہ سورج کلہ کپڑے دی کار کالا تھی گیا، لَہ پورا چن خون تھی گیا۔¹³ لَہ آسمان دے تارے زمین تے ڈھ پٹ جیویں انجیر دے کچ پھل سردیاں اِج اِنجیر دے درخت توں زور دار بنیری دی وجہ تھوں ڈھ پوندے۔¹⁴ آسمان غائب تھی گیا جیویں پتر کُو لپیٹ ڈُٹا ویندے لَہر یک پھاڑتے تابو اپنی جاہ تھوں پل گیا۔¹⁵ وُل زمین دے بادشاہ تے اہم شخصیات تے جرنیل، امیر، طاقتور لَہ ایندے علاوہ بے، غلام تے آزاد، ساریاں پھاڑاں دی غاراں اِج اپنہ آپ کُو لُکا گدے۔¹⁶ اُنہاں پھاڑاں تے چٹاناں کُو آکھ، "ساڈے ڈھ پو" لَہ ساکُو ایندے کولوں جیڑا تخت تے بیٹھ لَہ بَرمنہ دے غضب کولوں لُکا گھنو۔¹⁷ کیوں جو اُوندے قبر دا ڈیں آ پہنچ لَہ کون اُوندے سامنے کھڑا رہ سگ سی؟۔

¹۔ ایں دے بعد میں چار فرشتیاں کُو زمین دے چاراں کونیاں کھڑے ڈٹھا جنہاں زمین دی چاراں پواواں کُو بہوں مضبوطی نال پکڑ رکھیا ہا، تاں جو زمین، سمندر تے یا کئی درخت تے کُوئی ہوا نہ چلن پاوے۔² وَل میں ہک بٹہ فرشتہ کُو اتوں زندہ خدا دی مہر گھن کے مشرق دے پاس آندے ہوئے ڈٹھا۔ جیئیں "چاراں فرشتیاں کُو جنہاں زمین تے سمندر کُو نقصان ڈیون دا حکم ڈتا گیا ہا"۔ اُنہاں کُو اُچی آواز نال سڈک آکھیا۔³ ک "زمین، سمندر تے درخت کُو اُوں ویلے تائیں کُوئی نقصان نہ پہنچانا جڈاں تائیں اساں اپنے خدا دے خادماں دے متہیاں تے مہر نہ لا گھنوں۔"⁴ وَل میں سُنہ کہ جنہاں ہک لکھ چووھی ہزار کُو مہر لاکہ چُنیا گیا اوہ اسرائیل دے ہر قبیلہ تھوں چُہ گئیں۔⁵ بارہ ہزار روبن دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار جاد دے قبیلہ وچوں۔⁶ بارہ ہزار آشور دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار نفتالی دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار منسی دے قبیلہ وچوں۔⁷ بارہ ہزار شمعون دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار لاوی دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار اشکار دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار زبولون دے قبیلہ وچوں۔⁸ بارہ ہزار یوسف دے قبیلہ وچوں۔ بنیمین دے قبیلہ وچوں، بارہ ہزار مہر کیتی گئی۔⁹ اُنہاں گالہیں دے بعد میں ایہ ڈٹھا کہ اُنہاں ہر قوم، ہر قبیلہ تہر زبان دے لوگاں دایک وڈا ہجوم تختہ بُرے دے سامنے کھڑا ہا۔ اوہ چٹے کپڑے پلٹھوئے اپنے ہتھیاں اچ کھجور دیاں تہنیاں گھن کے کھڑے ہن۔¹⁰۔ اُتہ اوہ اُچی آواز نال ایہ آدھ پتہن۔ "نجات ساڈے خدا دی طرفوں، اُتہ اوہ جیڑا بُرے دے نال تختہ بیٹھلے۔"¹¹۔ سارے فرشتہ جیڑے تخت دے آس پاس، بزرگاں دے آس پاس اُتہ چاراں جانداراں دے آس پاس کھڑے ہن، اُنہاں تے تخت دے سامنے مُنہ دی بہار ڈھکے سجھدے کیتا۔¹²۔ اُتہ ایہ آدھ ہوئے عبادت کرن لگے آمین! تمجید جلال حکمت، شکر، عزت، قدرت تے طاقت ساڈے خدا دی جیڑا ہمیشہ تائیں! آمین۔¹³۔ وَل بزرگاں وچوں ہکے میڈے کولوں ایہ پچھیا! ایہ چٹے کپڑے پلٹھوئے کون تے کتھوں آئیں؟۔¹⁴۔ میں اُنہاں کو ڈسایا، "خداوند تُو ہی جان دا ہئیں؟" تاں اُوں نے میکوں آکھیا۔ "ایہ اوہین جیڑے سخت دھپ اچوں نکل کے آئیں۔ اُنہاں نے اپنے کپڑیاں کُو بُرے دے خون نال دھو کے چٹا کیتلے۔"¹⁵۔ ایں واسطے اوہ خدا دے تخت دے سامنے اُتہ اوہ دُپ رات اُوں دے گھر وچ اُوں دی عبادت کریندے۔ جیڑا تختہ بیٹھلے اُنہاں تے خیمہ دی چھاں کریمی۔¹⁶۔ وَل نہ کڈائیں اُنہاں کُو بھک لگسی نہ وَل کڈائیں پیاسہ تھی سن اُتہ نہ ہی اُنہاں کُو سورج دی گرمی تنگ کریمی۔¹⁷۔ ایں کیتے جیڑا بُرے تختہ بیٹھلے اوہ اُنہاں دا آجڑی ہوسی۔ اُتہ اُنہاں کُو زندگی دے پانی دے چشمیاں دے کول گھن ویسی کیونکہ خدا اُنہاں دیاں اکھیاں دا ہر آنسو پونجھ ڈیسی۔

¹۔ جڈاں بُرے ستویں مُہر کھولی تان آسمان تے تقریباً آدھ گھنٹہ تائیں خاموشی رہی۔² وَل میں ست فرشتیاں کُو خدا دے حضور کھڑے ڈٹھا، جنہاں کُو ست نرسنگ ڈتے گئے۔³ وَل یک بنیا فرشتہ اپنے ہتھ اچ عود دے نال بھریا ہویا پیالہ گھن کے ذبح کرن آلی جامتہ کھڑا ہا تان جو اؤں کُو پاک لوگاں دی دعاواں دے نال اؤں سنہری ذبح کرن آلی جامتہ چڑھلے جیہڑا تخت دے سامنے۔⁴ فرشتہ دے ہتھ اچ عود دا اُٹھدا ہویا دھواں پاک لوگاں دی دعاواں خدا دے حضور پہنچیا۔⁵ تان فرشتہ عود دا پیالہ گھن کے اؤں کُو ذبح کرن آلی جا، دی آگ نال بھر گدے۔ وَل اؤں نے اؤں کُو تھلہ زمین تے ست ڈتا جیندی وجہ توں طوفانی آوازاں، گرجاں بجلیاں پیدا تھیاں لَمِیک وڈا زلزلہ آیا۔⁶ اوہ ست فرشتہ اپنے اپنے نرسنگ گھن کے اُنہاں وچ پھونکن کُو تیار کھڑے۔⁷ پہلے فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا تان گڑے خون ملی ہوئی آگ کُو اؤں نے زمین تے ست ڈتا۔ جیندی وجہ توں زمین دا یک تہائی حصہ، درختاں دا یک تہائی حصہ زمین ساری پری گھا سڑ گئی۔⁸ وَل ڈوجھ فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا تان اؤندی وجہ توں پہاڑ جئی وڈی شے ستر کے سمندر وچ جا ڈھٹی۔ تان سمندر دا یک تہائی حصہ خون بن گیا۔⁹ جیندی وجہ توں یک تہائی سمندری مخلوق مَر گئی، لَمِیک تہائی بحری جہاز تباہ تھی گئے۔¹⁰ وَل تریجے فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا جیندی وجہ توں مشعل دی کار یک وڈا تارا آسمان تے یک تہائی دریاواں پانی دے چشمیاں تے ڈھ پیا۔¹¹ اؤں تارے دا ناں ناگ دونا ہا۔ ایں دے ڈھاوون دی وجہ توں پانی دا یک تہائی حصہ ناگ دونا دی کار کڑوا تھی گیا۔ جیندی وجہ توں بہوں سارے لوگ مَر گئے۔¹² چوتھے فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا تان اِبندی وجہ توں سورج دا یک تہائی حصہ، اؤں وے ای چند دا یک تہائی حصہ تاریاں دے یک تہائی حصہ ڈکھ پہنچیا۔ پس یک تہائی حصہ اندھارا تھی گیا، ایں وی ای ڈیں دے یک تہائی حصہ رات دے یک تہائی حصہ اچ سوجھلا نہ رہا۔¹³ وَل میں جیویں ای نگاہ کیتی تان آسمان دے وچوں وچ یک عقاب کُو اُڑدے وڈی آواز نال ایہ آدھ ہونے سنیا کہ، "افسوس، افسوس، افسوس اِنہاں ساریاں تے جیہڑے زمین تے رہندے ہن کیوں جو باقی تریے فرشتیاں دے نرسنگیاں دی آواز دا پھونکیا ونجنا حالی باقی ہے۔"

¹۔ ول پنجویں فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا تاں آسمان توں ہک تارا ٹٹک زمین تے ڈھاندے ہوئے ڈٹھا۔ اُوں تارے کُہک ڈنڈے لگی ہوئی ہوں ڈونگ ٹوئے دی چابی ڈتی گئی۔² اُوں نے اُوں دے نال ڈنڈے لگی ہوئی چابی نال ڈونگ ٹوئے کُہک تارے دھوئیں دا ہک وڈا بدل اُوں دے وچوں باہر نکلیا، اُوں دھوئیں دے نکلن پاروں سورج اندھارے وچ ڈُب گشتہ ہوا رُک گئی۔³ ول اُوں دھوئیں دی وجہ توں ٹھوئیاں دی طاقت آلیاں تڈیاں باہر نکل آئیاں۔⁴ جنہاں کُہک ایہ حکم ڈتا گیا ہا کہ اوہ زمین دی گھاہ یا کٹیں وی برے درخت کُہک تباہ نہ کرن لیکن صرف اُنہاں لوگاں کُہک ہی نقصان پہنچاؤں جنہاں دے مٹھیاں خدا دی مہر نہ لگی ہوئے۔⁵ تڈیاں کُہک اُنہاں لوگاں کُہک جان توں مارن دی نئیں بلکہ اُنہاں کُہک صرف تے صرف پنج مہینے تائیں ڈکھ ڈیون دی اجازت ڈتی گئی۔ اوہ ایہو جتیا ڈکھ محسوس کریسن جیویں ٹھوویں تے کٹیں کُہک کٹ گدا ہوئے۔⁶ اُوں ویلے لوگ موت منگ سن پر اُنہاں کُہک نہ موت نہ میلسی اوہ موت دی آرزو کریسن پرموت اُنہاں کولوں دُور بھیج ویسی۔⁷ اوہو تڈیاں لڑائی کیتے گھوڑے بن ویسن۔ اُنہاں دے سراہے تاج آلی کار کُہک شہبوسی تے اُنہاں دے چہرے انسان آلی کار ہوسن۔⁸ اُنہاں دے سراں دے وال تریہمت دے والاں آلی کار تے ڈنڈ بیرشیراں دے ڈنداں آلی کار ہن۔⁹ اُنہاں دے سینہ بند (بکتر) لُہے دے بکتر ہن تے اُنہاں دے پراں دی آواز ہوں سارے رتھاں آلی کار ہائی جو لڑائی وچ بھجے ہوؤں۔¹⁰ اُنہاں دی پُچھ ٹھوہاں دے ڈنگ آلی کار ہائی تے اُنہاں دی پُچھ اِج لوگاں کُہک پنج مہینے تائیں نقصان پہنچاؤں دی طاقت ہا۔¹¹ ہوں ڈونگ ٹوئے دا ظالم بادشاہک فرشتہ۔ عبرانی اِج اُوں دا ناں آبدون تے یونانی اِج اِپلیو ہا۔¹² افسوس تاں پہلے ای تھی گیلے۔ ڈیکھو! اِیں دے بعد ڈو وڈیاں آفتاں آؤں آلیاں ہن۔¹³ چھیویں فرشتہ اپنا نرسنگا پھونکیا تاں میں سنہری ذبح کرن آلی جاہ دے سنگاں وچوں جو خدا دے سامنے آندی ہوئی ہک آواز سنی۔¹⁴ اُوں آواز تے نرسنگا پھونکن تے چھیویں فرشتہ کُہک آکھیا، "اُوں چار فرشتیاں کُہک را کرو، جیڑے فرات اِج قیدین۔¹⁵ اوہ چاروں فرشتہ جیڑے اُوں ڈیں، اُوں مہینے اُوں سال ہر گھنٹے بعد ظاہر تھیندے ہوئے آزاد کیتے گئے ہن۔ اوہک تہائی لوگاں کُہک مار ستن کیتے تیار کیتے گئے ہن۔¹⁶ گھوڑ سوار سپاہیاں دی تعداد ویہ کروڑ ہا۔¹⁷ میں روپا وچ ایہو جتے گھوڑ سوار ڈٹھ جنہاں دے سینہ بند (بکتر) آگ، سنبلی تے گندھک جتے ہن۔ اُنہاں گھوڑیاں دے سر بیر شیراں آلی کار ہن تے اُنہاں دے مُن وچوں آگ، دھواں تے گندھک نکلدی ہائی۔¹⁸ اِنہاں تریہاں آفتاں یعنی اُوں آگ تے دھوئیں تے گندھک نال جو اُنہاں دے مُن وچوں نکلدی ہا تہائی لوگ مارے گئے۔¹⁹ کیوں جو اُنہاں گھوڑیاں دی طاقت اُنہاں دے مُن تے اُنہاں دی پُچھ وچ ہائی۔ اِیں واسطے جو اُنہاں دی پُچھ سپاں دی کار ہائی تے پُچھ دے سر وی ہن اُنہاں دے نال ہی اوہ نقصان پہنچاندے ہن۔²⁰۔ تے باقی لوگ جیڑے اُنہاں آفتاں دے نال نہ مرے ہن اپنہاں دے کماں تھوں توبہ نہ کیتی جو شیطانان دی تے سوئے چاندی تے پیتل تے پتھر تے لکڑی دی مورتاں دی عبادت کرن توں باز آؤں ہا جو نہ ڈیکھ سگدن تے نہ ای سُن سگدن۔²¹۔ تے جو خون تے جادوگری تے حرامکاری تے چوری اُنہاں تے کیتی ہا اُنہاں توں توبہ نہ کیتی۔

¹۔ وَل میں یک بے زور اور فرشتہ کو بدل پلے ہوئے آسمان توں اُتر دے ہوئے ڈٹھا۔ اُوندے سرے دھنک ہا لے اُوندا چہرہ سورج دی کار ہا لے اُوندے پیر آگ دے ستونان آلی کار ہا۔² لے اُوندے تہہ اچ یک نیکی جئی کھلی ہوئی کتاب ہائی۔ اُونے اپنا سجا پیر تان سمندرے رکھیا تہہ کھا سکی زمین۔³ لے اہو جئی وڈی آواز نال چلایا جیویں بیر آواز کڈھیندے لے جیہڑے ویلے اوہ چلایا تان گرج دی ست آوازاں سنائی ڈتیاں۔⁴ تہہ جڈاں گرج دی ستیں آوازاں ختم تھی گئیاں تان میں لکھن دا ارادہ کیتے آسمان توں میکوں اہم آواز سنائی ڈتی کہ جو گالہیں گرج دی ستاں آوازاں توں سنیاں ہن اُنہاں کو لکا رکھ لے لکھ وی نہ۔⁵ لے جئیں فرشتہ کو میں سمندرے سُکی زمین تہہ کھڑے ڈٹھا ہا اُونے اپنا سجا تہہ آسمان دی طرف چاتا۔⁶ لے جو ابدالآباد زندہ راسی تہہ جئیں آسمان تہہ اُوندے اندر دیاں شئیائے سُکی زمین تہہ اُوندے لے دیاں شئیائے سمندرے اُوندے اندر دیاں شئیائیں پیدا کیتیاں ہن اُون دی قسم کھا کے آکھ جو ہن دیر نہ تھی سی۔⁷ بلکہ ستویں فرشتہ دی آواز ڈیوں دے زملہ وچ جڈاں اوہ نرسنگا پھونکن کو ہوسی تان خدا دا لکھا ہوا مطلب اُون کو شخیری دے موافق جو اُونے اپنے بندیاں نبیاں کو ڈتی ہا پورا تھی سی۔⁸ لے جیہڑے آواز ڈیوں لے کو میں آسمان تہہ بولیندے سنیا ہا اُونے وَل میکوں علوا کے آکھیا کہ ونج۔ اُون فرشتہ دے تہہ وچوں جیہڑا سمندرے سُکی زمین تہہ کھڑے اوہ کھلی ہوئی کتاب گھن گھن۔⁹ تان میں اُون فرشتہ دے کول گیا لے اُون کو آکھیا جو اہم چھوٹی کتاب میکوں دے دے۔ اُونے میکوں آکھیا کہ گھن تہہ ایں کو کھا گھن۔ اہم تیڈا ڈھڈھ کڑوا کر ڈیسی پر تیدے مُن اچ شہد دی کار مٹھی لگسی۔¹⁰ وَل میں اوہ یکی کتاب اُون فرشتہ دے تہہ وچوں گھن کے کھا گیاں۔ اوہ میڈے مُن اچ تان شہد دی کار مٹھی لگی پر جڈاں میں اُون کو کھا گیاں تان میڈا ڈھڈھ کڑوا تھی گیا۔¹¹ لے میکوں آکھا گیا جو تیکوں بہوں ساری اُمّان تہہ قومان تہہ اہل زبان تہہ بادشاہ تہہ وَل نبوت کرنا ضروری ہے۔

¹۔ لَہَ میکُو لائھی دی کار ہک ناہن کیت لکزی ڈتی گئی لَہَ کئیں نہ آکھیا اُتھتہ خدا دے گھرتہ قربان گامتہ اُوندے وچ عبادت کرن آلیاں کُو ناپ۔² لَہَ اؤں صحن کُو جیڑھا گھر توں باہرے اؤں کُو نہ ناپ کیوں جو اوہ غیر قومان کُو ڈے ڈتا گیلے۔ اوہ مُقدس شہر کُو بیالھی مینہ تک بریاد کریندے راپس۔³ لَہَ مین اپنے ڈُو گواہاں کُو اختیار ڈیساں لَہَ اوہ ٹاٹ پلے پوٹھک ہزار ڈوسو سٹھ ڈیں نبوت کریسن۔⁴ ایہ اوہو زیتون دے ڈُو درخت لَہَ ڈُو ڈیوےن جیڑے زمین دے خداوند دے سامنے کھڑےن۔⁵ لَہَ اگر کوئی اینہاں کُو نقصان پہنچاونا چاہے تان اینہاں دے مُند وچوں آگ نکل کے اینہاں دے دشمنان کُو کھا ویندیے لَہَ اگر کوئی اینہاں کُو نقصان پہنچاونا چاہسی تان اوہ ضرور اُویں ہی مارا ویسی۔⁶ اینہاں کُو اختیارے جو اوہ آسمان کُو بند کر ڈیون تان جو اینہاں دی نبوت دے زملہ وچ آسمان توں پانی نہ وسے لَہَ پانیاتہ اختیار ہے جو اینہاں کُو خون بنا سٹنہ جتنی وار جاپون زمین تہر طرح دی آفت گھن آون۔⁷ جڈاں اوہ اپنی گواہی ڈے ڈیسن تان اوہ حیوان جیڑا ڈونگہ ٹوہ وچوں نکل سی اینہاں دے نال لڑکے اینہاں تہ غالب آسیے اینہاں کُو مار سٹے سی۔⁸ لَہَ اینہاں دیاں لاشاں اؤں وڈے شہر دے بازار وچ پٹیاں راپسں جو روحانی اعتبار نال صدومتہ مصر اکھواندے۔ جتہاں اینہاں دا خداوند صلیب ڈتا گیا ہا۔⁹ لَہَ اُمتانہ قبیلیاتہ اہل زبانہ قومان وچوں لوگ اینہاں دیاں لاشاں کُو ساڑھ تیرے ڈیں تک ڈیدھ راپسں لَہَ اینہاں دیاں لاشاں کُو قبر اچ نہ رکھن ڈیسن۔¹⁰ لَہَ زمین دے رابن لَہَ اینہاں دے مرنہ خوشی مناسن لَہَ واجے وجاسنہ آپس اچ تحفہ بھجیسن کیوں جو اینہاں ڈُٹاں نیبانہ زمین دے راپون آلیاں کُو ستایا ہا۔¹¹ ول ساڈھ تیرے ڈیں دے بعد خدا دی طرفوں اینہاں دے وچ زندگی دی روح داخل تھئی لَہَ اوہ اپنے پیراں دے بہار کھڑے تھی گئے اینہاں کُو ڈیکھن آلیاتہ وڈا خوف چھا گیا۔¹² لَہَ اینہاں کُو آسمان تھوں ہک اوچی آواز سنائی ڈتی جو اینہاں لَہَ آونجو۔ ول اوہ بدلتہ بہرے آسمانہ چڑھ گئے اینہاں دے دشمن اینہاں کُو ڈیدھ رہ گئے۔¹³ ول اؤں ویلےک وڈا زلزلہ آگیلے شہر دا ڈاہواں حصہ ڈھ پیا لَہَ اؤں زلزلہ دے نال ست ہزار مَر گئے باقی ڈر گئے آسمان دے خدا دی تمجید کیتی۔¹⁴ ۱۴۔ ڈوجھا افسوس تھی گیا۔ ڈیکھو تریجھا افسوس جلدی تھیون آلیے۔¹⁵ لَہَ جیڑے ویلے ستویں فرشتہ نرسنگا پھونکیا تان آسمان تھوں وڈیاں آوازاں ایں مضمون دیاں پیدا تھیاں کہ دُنیا دی بادشاہی ساڈے خداوندے اُوندے مسیح دی ہوسیے اوہ ہمیشہ تک بادشاہی کریسی۔¹⁶ ۱۶۔ 24 ہزرگانہ جو خدا دے سامنے اپنے اپنے تختہ بیٹھن مُند دے بہار ڈھ کہ خدا کُو سجدہ کیتا۔¹⁷ ۱۷۔ لَہَ ایہ آکھیا کہ اے خداوند خدا۔ قادرِ مطلق! جوہ لَہَ جوہا۔ اسان تیڈا شکر کریندے ہئیں کیونکہ تُو اپنی وڈی قدرت کُو ہتھ اچ گھن کے بادشاہی کیتی۔¹⁸ ۱۸۔ قومان غصہ وچ آئیاں تان تیڈا قبر اُتھاتہ نازل تھیا۔ ویلے آپنچیلے جو مُردیاں دی عدالت کیتی ونجے تیڈے پیغمبراں (خادماں) کُو انعام ڈتا ونجے۔ اینہاں ایمانداراں کُو لَہَ جِنہاں تہ تیڈے نال توں خوف کھادے۔ اینہاں ڈواں کُو جو غیر اہمہ زور آورین لَہَ اوہ جو دُنیا کُو تباہ کریندے رہین ہن اینہاں کُو تباہ کرن دا ویلہ آگیلے۔¹⁹ ۱۹۔ ول خدا آسمانی پیکل کھول ڈتی گئیے اُوندے مقدس توں اؤں دے عہد دا صندوق نظر آیا تان بجلی گرجتہ طوفانی آوازاں دے علاوہک ہوں وڈا زلزلہ گڑیاں دا طوفان آیا۔

^۱۔ ہک بہوں وڈا نشان آسمان تے ڈٹھا: ہک عورت جیہڑی سورج کو پلٹھوہائی تے اؤندے پیرا تھلے چند باسے۔^۲ تاریاں دا تاج اؤندے سرے تے، اوہ ڈھڈھ نال ہائی تے دریزہ توں چلاندى پئی ہائی۔ اوہ بال کو پیدا کرن دی تکلیف اچ ہائی۔^۳ ہک ڈوجھا نشان آسمان تے ڈٹھا: ڈیکھو! وڈا لال اژدھا ڈٹھا جیندے ۷ سرے ۱۰ سینگ ہن، تے ست ای تاج اؤندے سرا تے ہن۔^۴ تے اؤندے بچھنے آسمان دے تہائی تارے چھک کے زمین تے سٹ ڈتے۔ تے اے اژدھا اوں عورت دے سامنے کھڑا تھی گیا جیہڑی بال پیدا کرن کو ہائی تاں جو اوہ اؤندے بال کو کھا ونجے۔^۵ اوں نے پُتر کو پیدا کیتا، جو کہ لؤہ دے عصلے ساری قوماں تے حکومت کریسی۔ اؤندا بال جلدی نال جھپٹ کے خدائے اؤندے تخت دے کول پہنچا ڈتا گیا۔^۶ اوہ عورت بیابان اچ بھج گئی، جتھاں خدائے اُنہاں کیتے جاہ تیار کیتی ہائی، جتھاں ۱۲۶۰ ڈیس تک اؤندی پرورش کیتی ویسی۔^۷ آسمان تے ہک جنگ تھئی میکائیل تے اؤندے فرشتے ایں اژدھا دے خلاف جنگ لڑے، تے اژدھا تے اؤندے فرشتے وی اُنہاں دے نال جنگ لڑے۔^۸ پر اژدھا زیادہ طاقتور نہا جو جنگ چت سگ ایں کیتے اُنہاں فرشتیاں کیتے آسمان تے کوئی جاہ نہ رہی۔^۹ وڈا اژدھا جیہڑا کہ پرانا سبب جیہڑا کہ ابلیس یا شیطان وی اکھویندے، اوہ ساری دنیا کو دھوکا ڈیندے جینکو اؤندے فرشتیاں سمیت زمین تے سٹ ڈتا گیا۔^{۱۰} ول میں ہک وڈی آواز آسمان تھوں سنی: ہن نجات تے قدرت تے بادشاہی ساڈے خدا دی تے اؤندے مسیح دا اختیار ظاہر تھیا۔ تے جو ساڈے بھراواں تے الزام لیندے اوہ زمین تے سٹ ڈتا گیا۔ جو ساڈے خدا دے سامنے ڈیسے رات اُنہاں تے الزام لیندا راہندا ہے۔^{۱۱} اُنہاں نے بُرے دے لہو دے وسیلے نالے اپنی گواہی دے ذریعے فتح پائی، اُنہاں نے اپنی زندگیاں نال پیار نئیں کیتا بلکہ موت گوارہ کیتی۔^{۱۲} ہن آسمانو ئساں خوشی مناؤ تے اوہ سارے جیہڑے اُنہاں راہندے ہن۔ پر اے خشکی تے سمندر ٹھاڈے افسوس کیوں جو ابلیس ٹھاڈے کول تھلے اُترے جو کہ نہایت غصے وچ ہے، کیوں جو اوہ جان دلے کہ اؤندے کول بہوں تھوڑا ولے۔^{۱۳} جڈاں اژدھا کو محسوس تھیا کہ اوہ زمین تے سٹ ڈتا گیا، تاں اوں نے اوں عورت دا پچھا کیتا۔ جئیں نے بال کو پیدا کیتا ہے۔^{۱۴} تے اوں کو ڈو عقاب دے پر ڈتے گئے، تاں جو اوہ اوں جاہ بیابان اچ سٹپ دے سامنے توں اُڑ ونجے جو اؤندے کیتے تیار کیتی گئی ہے، تاکہ جتھاں اؤندی ہک زمانہ، ول بے زمانیاں تے آدھ زمانہ تک اؤندی پرورش کیتی ویسی۔^{۱۵} تے اژدھا دے مُن اچوں پانی نکلیا جیویں دریا، ایہ سیلاب ہا جیہڑا اوں عورت کو گھیلیندا گیا۔^{۱۶} پر زمین تے ایں عورت دی مدد کیتی۔ ایں نے اپنا مُن کھولیا دریا کو نگل گئی جئیں پانی کو اژدھا نے اپنے مُن اچوں کڈھیا ہے۔^{۱۷} تے اوں وڈے سب کو تریختہ بہوں غصے آہلے اوں دی باقی اولاد نال جیہڑی خدا دے حکماں تے عمل کریندی ہے یسوع دی گواہی ڈیوں کیتے قائم ہے لڑن کو گیا "۔^{۱۸} ول اژدھا کنارے دی ریت تے کھڑا تھی گیا۔

^۱۔ وُل میں پک حیوان کُو سمندر تھوں آندے پوئے ڈٹھا۔ اُوندے ۱۰ سینگے ۱۰ سر پَن اُوندے سینگاے ۱۰ تاج پَن، اُوندے سرے کُفر دے ناں لکھ پوئے پَن۔^۲۔ اِہ حیوان جو میں ڈٹھا ہا اُوندی شکل تیندوے آلی کار ہا لَہ پیر ریچھ آلی کارے مُند جیویں بَر آلی کار پوئے اُوں اُڑدھانے اپنی قدرت، اپنا تختہ وڈا اختیار اُوں کُو ڈے ڈٹا۔^۳۔ میں پک حیوان ڈٹھا جیندے سرے جیویں پک زخم ہا۔ پَر اِہ زخم جنگا تھی گیا، ساری دُنیا حیران تھی کے اُوندے پچھوں تھی پئی۔^۴۔ اُنہاں دے اُڑدھا دی وی عبادت کیتی، اِیں واسطے اُوں اپنا اختیار حیوان کُو ڈے ڈٹا، اُنہاں دے حیوان دی وی عبادت کیتی، اُنہاں دے آکھیا کہ "کون حیوان دی طرحے؟" "لَہ کون اُوندے خلاف لڑائی کر سگدے۔"^۵۔ لَہ حیوان کُو کُفر بولنے فخر کرن کیتھک بٹیا مُند ڈٹا گیا۔ اُوں کُو بیالہی مہینے تک کم کرن دا اختیار ڈٹا گیا۔^۶ وُل حیوان دے اپنا مُند کھولیتے خدا دے خلاف کُفر بکن لگا، اُوں دے ناں دی عذرتی کیتی، اُوں جاہ دی جتھاں اوہ رابندا ہا لَہ اُنہاں دی جو آسمانے رابندے پَن۔^۷۔ حیوان کُو اجازت ڈتی گئی کہ پاک لوگاں نال جنگ کرے اُنہاں دے غالب آوے اُوں کُو پَر قبیلے لوگاں، زبانانے قومانے وی اختیار ڈٹا گیا۔^۸۔ لَہ سارے لوگ جو زمین پَن جنہاں دا ناں کتاب حیات اِچ دُنیا دے بناوَن ویلہی نئیں لکھیا گیا جو کہ ذبح کیتھوئے بَر دے کولہے، حیوان دی پرستش کریسن۔^۹۔ جیندے کن پوون اوہ سُن گھن۔^{۱۰}۔ جئیں کُو قید پوون آلیہ اوہ قید اِچ لگا ویسی۔ جیڑا کُوئی تلوار نال قتل کریسی اوہ ضرور تلوار نال قتل کیتا ویسی۔ پاک لوگاں دے صبرے ایمان دا اِہو ای موقعے۔^{۱۱}۔ وُل میں پک حیوان کُو زمین وچوں نکلدیاں پویاں ڈٹھا۔ اُوندے برہ دی کار ڈو سینگ پَن لَہ وڈے سب دی کار اوہ بولیندا ہا۔^{۱۲}۔ لَہ اوہ پلہ حیوان دا سارا اختیار اُوندے سامنے کم اِچ گھن آندا ہا لَہ زمین دے اُوندے راہون آلیاں کولوں اُوں پلہ حیوان دی پرستش کرویندا ہا جیندا زخم جنگا تھی گیا ہا۔^{۱۱}۔ وُل میں پک بٹیا حیوان آسمان تھوں زمین دے لاندے ڈٹھا۔ اُوندے ڈو سینگ پَن جیویں بَر دے، اوہ اُڑدھا آلی کار بولیندا ہا۔^{۱۲}۔ اِہ پلہ حیوان دا سارا اختیار اُوندے سامنے ڈکھیندا ہا زمین دے راہون آلیاں کولوں اُوندی عبادت کرویندا ہا۔ جیندا زخم ٹھیک تھی گیا ہا۔^{۱۳}۔ اوہ پوون وڈے معجزے ڈکھیندا ہا، ایتھوں تک کہ لوگاں دے سامنے آسمان تھوں زمین دے آگ برسیندا ہا۔^{۱۴}۔ معجزات کرن دی اُوں کُو اجازت ڈتی گئی ہائی اُوں زمین دے راہون آلیاں کُو دھوکا ڈے کے آکھیا کہ حیوان دی عزت اِچ پک بت بناوَن اوہ حیوان جیڑا تلوار نال زخمی تھیا ہا اوہ پَن تک زندہ ہا۔^{۱۵}۔ اُوں کُو اجازت ڈتی گئی کہ اِیں بت اِچ دَم پھونک لَہ اِہ بت بول لَہ جیڑا اِیں دی عبادت کرن توں انکار کرے اُوں کُو قتل کیتا ونج۔^{۱۶}۔ لَہ اوہ ساریاں عامے خاص کُو امیرے غریب کُو، آزادے غلام کُو مجبور کرے کہ اوہ اِہ سچتھتہ متھتہ نشان بنولے۔^{۱۷}۔ ایتھوں تک کہ اُنہاں کیتے خریداری کرنا یا وِچنا وی اِیں حیوان دے نشان سہ بغیر نہا، اِہ نشان اِیں دے ناں دا عدد ہا۔^{۱۸}۔ اِہ حکمت اکھواندیہ اگر کئیں دے کولہے تاں اوہ حیوان دے نمبر کُو گن گھن۔ کیوں جو اِہ انسان دا نمبرے۔ اِیں دا ناں جھ سو چھیا تھے۔

¹۔ میں نگاہ کیٹی۔ کیا ڈیدھا ہاں کہ بُرہ اُنہاں صیحونہ میڈے سامنے کھڑلے۔ لَہ اُوندے نال 144,000 لوگ ہن جنہاں دے متھتے اُون دا تے اُون دے پیو دا نان لکھا ہوا ہے۔²۔ میں آسمان تہک ایہو جئی آواز سُنی جو زور دے پانی جیویں وڈی گرج ہووے لَہ جیہڑی آواز میں سُنی اوہ ایویں ہائی جیویں بریط نواز بریط وجاندے۔³۔ اُنہاں تخت دے سامنے چاراں جانداراں تے بزرگاں دے سامنے ہک نواں گیت گایا لَہ 144,000 لوگ جیہڑے کہ زمین تھوں لَہ گھن اُنہاں دے سیوا کوئی ایہ گیت نہ سکھیا۔⁴۔ ایہ اوہین جنہاں عورتاں دے نال اپنے آپ کو ناپاک نہ کیے، اُنہاں جسدانی طورے اپنے آپ کو پاک رکھیا۔ ایہ اوہین جیہڑے بُرہ دے پچھ پچھ جلدے جنہاں اوہ ویندے۔ ایہ خداتے بُرہ کیے پہل پہل ہوون کیے خرید کیے گئے۔⁵ اُنہاں دے مُنہ وچوں کڈائیں کوڑ نہ نکلیا ہا، اوہ عیبے۔⁶۔ میں ہک بٹہ فرشتہ کو آسمان دے وچ اُڑدے ہوئے ڈٹھا، جئیں دے کول، ہر قوم، ہر قبیلہ لَہ زباناں دے لوگاں کیے جو زمین تہن سناون کیے ہمیشہ دی خوشخبری۔⁷۔ اُونے اُچی آواز نال سڈیا، "خدا کولوں ڈرو لَہ اُون دی تمجید کرو" اُون دی عدالت دی گھڑی آپنچی۔ اُون دی ستائش کرو جئیں زمین، آسمان، سمندر، چشمہ پانی کو پیدا کیے۔⁸۔ وَل ایندے بعد ہک بنیا وی ڈوجھا فرشتہ ایہ آدھوئے آیا "ڈھ پیا، وڈا عظیم شہر بابل ڈھ پیا، جئیں اپنی حرامکاری دی تے ساریاں قوماں کو پلائی۔⁹۔ وَل ایندے بعد تریجہ فرشتہ اُنہاں دے پچھوں اُچی آواز نال آدھوئے آیا "اگر کوئی حیوان تے اُوندے بت دی عبادت کرے لَہ اُوندا نشان اپنے متھ یا اپنے تھتے لگولے"۔¹⁰۔ تاں اوہ خدا دے قہر دے پلکے کو وی پیسی جیہڑا اُوندے غصہ نال بھرا ہویا، جیہڑا بندہ ایہ پیسی اوہ فرشتیاں تے بُرے دے سامنے آگتے گندھک اچ سٹیا ویسی۔¹¹۔ اُنہاں دے غضب دا دھوں ہمیشہ ودھدا ویسی، اوہ جنہاں حیوان تے اُون دے بت دی عبادت کیٹی ہا لَہ اُوندا نشان لایا ہا اوہ ڈیں رات آرام نہ کریسن۔¹²۔ ایہ (ایمانداراں) پاک لوگاں دے صبر دا ویلے۔ اُنہاں دا جو خدا دے حکماں دی تابعداری کریندے مسیح تے ایمان رکھیندے۔¹³۔ میں آسمان تے ایہ آواز سُنی: ایہ لکھ "مبارک ہن اوہ لوگ جیہڑے خداوند اچ موئے" ہاں، روح آدھ "اپنی محنتاں توں اوہ آرام پاس کیوں جو اُنہاں دے اعمال اُنہاں دے نال ہوسن۔¹⁴۔ وَل میں نگاہ کیٹی تے ڈٹھا جو کوئی چٹے بڈلے ابن آدم جیہڑا بیٹھا ہا اُوندے سرے سونہ دا تاج ہا لَہ تھ اچ تیز درانتی ہائی۔¹⁵۔ وَل پیکل توں ہک بنیا فرشتہ آیا جیہڑا بڈلے بیٹھا ہا اُونے اُچی آواز نال سڈیا، "اپنی درانتی گھن تے کٹائی شروع کر کہ کٹائی دا ویل آ پہنچیلے زمین دی فصل پک گئی۔"۔¹⁶۔ وَل اوہ جیہڑا بڈلے بیٹھا ہا اُونے درانتی زمین تے ماریے زمین دی فصل کٹ گئی۔¹⁷۔ وَل ہک بنیا فرشتہ آسمانی پیکل توں آیا اُوندے کول وی تیز درانتی ہا۔¹⁸۔ وَل ہک بنیا فرشتہ قربان گاہ کولوں نکلا، ایہ اوہ فرشتہ جیندا آگتے اختیار ہا اُونے اُون فرشتہ کو جیندے تے اچ درانتی ہائی اُچی آواز نال پکارے آکھیا، "اپنی تیز درانتی گھن تے زمین دے انگور دے گچھ کٹ کیوں جو انگور پک گئوں۔"۔¹⁹۔ فرشتہ اپنی تیز درانتی زمین تے لہرائی تے انگور دی فصل اکٹھی کر کے خدا دے قہر دے حوض اچ سٹ ڈتی۔²⁰۔ لَہ شہر دے باہر اُون حوض اچ انگور لتاڑے گئے لَہ حوض توں اتنا خون نکلے جو گھوڑیاں دی واگاں تائیں جا پہنچیا لَہ سولہ سو فرلانگ (۲۹۶ کلومیٹر) تک پہنچیا۔

¹۔ وُل میں پک بٹیا نشان آسمان تے ڈٹھا، جیڑا سب توں وڈا حیران کرن آلا ہا: اُنہاں سَت فرشتہ سَت آفتاں دے نال پَن جنہاں وچوں آخری آفت ایہہ۔ (جیندے نال خدا دا سارا غضب ختم تھی گیا ہا)۔²۔ وُل میں شیش دا پک سمندر ڈٹھا جیندے وچ آگ ملی ہوئی ہا، اَلّے سمندر دے پک پاسے اُنہاں لوگاں کُو کھڑے ڈٹھا جیڑے حیوان تے اُوندے بت تے اُوندے نال غالب آفت تے اُنہاں دے کول خدا دیاں بریطان وی پَن۔³۔ اوہ خدا دے خادم تے برہ دا گیت گاندے پَن: "تیدے کم عظیم تے حیران کرن آلا پَن، خداوند تُو ہی ساریاں تے حکومت کرن آلا پَن، تیدیاں راہاں ٹھیک تے سچیاں پَن، قوماں دے بادشاہ!"۔⁴۔ "خداوند تیدے کولوں کون نہ ڈرسی تے تیدے نال کُو جلال نہ ڈیسی؟ تُوں پک پاک پَن۔ ساریاں قوماں آسن تے تیدے عبادت کریسن، کیوں جو تیدے راستبازی دے کم ظاہر تھی سن۔"⁵۔ اُنہاں گالپیں دے بعد میں گواہاں دا خیم ڈٹھا جو آسمان تے کھولیا گیا ہا۔⁶۔ اوہ سَت فرشتہ جنہاں کول سَت آفتاں پَن، شفاف تے چمکدار سوتی (چٹے) کپڑے قیمتی پتھراں نال سجلی ہوئے اپنے سینیاں تے سنہری بند بدھ ہوئے پاک مقام اچوں نکلے۔⁷۔ اُنہاں چاراں جانداراں تے سَت سوئے دے پیلے جو زندگی ہمیشہ راہوں لے خدا دے غصے نال بھرے پَن اُنہاں سَت فرشتیاں کُو ڈٹے۔⁸۔ پیکل جو خدا دے جلال تے اُوندی قدرت دے پاک دھوؤں دے نال بھر گئی۔ کوئی وی اُوندے وچ وڑ نہ سگدا ہا اِتھوں تائیں کہ اوہ سَت فرشتہ وی نئیں جڈاں تائیں کہ سَت آفتاں پوریاں نہ تھی وِجن۔

¹۔ وُل میں پیکل توں ہک وڈی آواز سُنی جیہڑی اُنہاں سَت فرشتیاں کُوں ایویں آدھی ہائی۔ "ونجوتہ خدا دے غصہ دے سَتہ پیللہ زمین تہ سَت ڈیوو۔"² پِلا فرشتہ گِیاتے اُوں تہ اپنا پیالہ زمین تہ کلٹی کر چھوڑے، ہیوں بُراتہ تکلیف نال بھریا ہویا ناسور اُنہاں تہ آیا جنہاں تہ حیوان تہ اُوں دے بت دی عبادت کیتی تہ اُوں دا نشان لوایا۔³ ڈوجھ فرشتہ اپنا پیالہ سمندر اچ سٹیا، ایہ مرے ہوئے آدمی دے خون جیہا تھی گِیاتے ہر جاندار اُوں دے وچ مر گیا۔⁴ تریجھ فرشتہ اپنا پیالہ دریائے شِیمانیہ تہ سٹیا تہ اوہ خون بن گیا۔⁵ میں پانی دے فرشتہ کُوں ایہ آدھ ہوئے سُنیہا، تُو عادلہ تُو جوہ، جو ہاویں، پاک ہئیں، کیوں جو تُوں عدالت گھن آیا ہئیں۔⁶ کیوں جو اُنہاں تہ مقدساں تہ نبیاں دا خون وایلیہ، تُوں اُنہاں کُوں پیوں کیتے خون ڈتا، اوہ ایں دے مستحق ہن۔⁷ میں قربان گاہ، تون جواب سُنیہا، "ہاں خداوند خدا، جو ساری دُنیا تہ حکومت کریندا ہئیں، تیڈی عدالت سیدھی تہ سچی۔"⁸ چوتھ فرشتہ اپنا پیالہ سورج تہ سٹیا، تہ اجازت ڈتی گئی کہ لوگاں کُوں آگ دے نال ساڑ چھوڑے۔⁹ تہ لوگ گرمی دی وجہ توں سڑ گئے تہ اُنہاں تہ خدا دے نارتہ الزام تراشی کیتی، ایویں جو اُنہاں ساریاں آفتاں تہ اختیار رکھیندا ہا، اُنہاں تہ توبہ نہ کیتی جو اُوں دے نال نوں جلال ڈیندے۔¹⁰ پنجویں فرشتہ اپنا پیالہ حیوان دے تختہ سٹیا، تہ اندھارے اُوں دی بادشاہت کو کچ گدے، درد دے مارے لوگ اپنیاں زبانان کٹن لگ پئے۔¹¹ اُنہاں تہ اپنے درتہ وگڑے ہوئے زخماں دی وجہ توں آسمان دے خدا دی تکفیر کیتی۔ اُنہاں تہ جو کجھ ہن تائیں کیتا ہا توبہ نہ کیتی۔¹² چھویں فرشتہ اپنا پیالہ وڈے دریا اچ یعنی فرات اچ سٹیا، تہ اُوں دا پانی سُک گیا تان جو مشرق توں آون لہ بادشاہان کیتے جاہ رستہ تیار کرے۔¹³ میں تیہ گندیان روحاں ڈیکھیاں میں نگاہ کیتی تان اوہ ڈڈھ دی طرح ہن جو اڑدیا، حیوان تہ کُوڑے نبیاں دے مُنہاں وچوں نکلدیاں پیاں ہن۔¹⁴ ایہ شیطان دیاں روحاں ہن۔ جو معجزات تہ نشان ڈکھاندیاں ہن۔ ساری دُنیا دے بادشاہان دے کول گیاں تان جو اُنہاں کو جمع کرے کیونکہ خدا جو ساریاں تہ حاکمے اُوں دے وڈے ڈیں اچ لڑائی کیتے تیار کرے۔¹⁵ ڈیکھو! میں چور دی مانند آندا پیا ہاں! مبارک ہے اوہ جیہڑا جاگدلیہ تہ اپنے کپڑیاں دی حفاظت کریندلیہ تان جو اوہ ننگا نہ رہیسی۔¹⁶ اوہ اُنہاں کُوں ہک جامتہ جمع کریندے پتہن جیندا ناں عبرانی اچ ہرمجدون ہے۔¹⁷ ستویں فرشتہ اپنا پیالہ اچ سٹیا، وُل ہک وڈی آواز پاک مقام توبہ تہ تخت توں آئی۔ "اے تھی گیا۔"¹⁸ وُل بجلیاں، آوازاں تہ گرجاں پیدا تھیاں تہ ایہو جیہا وڈا زلزلہ آیا جیویں زمین دے شروع تھوں کڈائیں نہ آیا ہا۔¹⁹ وڈا شہر تیہ حصیاں وچ ونڈیج گیا، طاقتاں دے شہر تباہ تھی گئے وڈے شہر بابل دی یاد خدا دے ہاں تھئی تان جو اُوں کُوں غصہ دی تہ پلاوے۔²⁰ ہر جزیرہ غائب تھی گیا تہ پہاڑ وُل دوبارہ نہ ملے۔²¹ آسمان تھوں من من بھر دے گڑے لوگاں تہ ڈھٹ، اُنہاں گڑیاں دی آفت دی وجہ تھوں لوگاں تہ خدا دی تکفیر کیتی کیوں جو آفت ہیوں خطرناک ہا۔

۱۔ اُنہاں ست فرشتیاں وچوں پک جئیں اوہ ست پیلے پکڑے ہوئے میکؤ آکھ "اڈے آؤ میں تہاکؤ پک وڈی کسی دی سزا ڈکھاواں جو بہوں سارے پانیاں بیٹھیے۔^۲ جیندے نال ایں زمین دے بادشاہاں نے حرامکاری کیتی زمین دے راہن لے اؤندی حرامکاری دی عہ وچ متولہ تھی گئے۔^۳ فرشتہ میکؤ بیابان اچ گھن گیا جتھاں میں پک عورت کؤ قرمزی رنگ دے ایہو جئے حیوان نے بیٹھ ڈٹھا جئیں دے ۱۰ سینگت ۷ سرہن اوہ کفر دے ناواں توں لیا ہوا ہا۔^۴ ایہ عورت ارغوانی قرمزی کپڑے پاکتے سوئے نالے قیمتی پتھراں نال سچی ہوئی ہائی۔ اؤں دے پتھ اچ سوئے دا پیالہ جو ایندی بدکاریاں نے ایندی حرامکاریاں دی ناپاکی نال بھریا ہوا ہا۔^۵ اؤندے مٹھتے ایہ لکھیا ہوا ہا ایہک رازے کہ وڈا شہر بابل، کسبیاں دی زمین دی مکروہات دی ماں۔^۶ لے میں اؤں عورت کؤ پاک لوگاں دے خون تے یسوع دی خاطر شہید ہون آلیاں دا خون پیوں اچ متوالا ڈٹھلتے بہوں حیران تھیا۔^۷ لیکن ول فرشتہ میکؤ آکھیا، توں کیوں حیران تھیندا پئیں؟ میں تہاکؤ ایں عورت تے حیوان دے بارے وچ ڈسیندا ہاں جو ایں کؤ چلتے ہوئے اوہ حیوان جئیں دے ۷ سرے ۱۰ سینگ پئیں۔^۸ ایہ حیوان جو توں ڈٹھا ہا پہلے تاں ہا پر پک کئے نئیں، ہن اوہ ڈونگ ٹوٹے وچوں نکل کے لے آؤن آلیے ول اوہلاکت اچ پے ویسی۔ اوہ جو ایں زمین تے راہندے جیندا ناں جڈاں توں ایہ دنیا بنیے کتاب حیات اچ کئے نئیں۔ ایں حیوان دے بارے وچ حیران ہوسو جو پہلے پر پک نئیں، لیکن آؤن آلیے۔^۹ اوہ ذہن جیندے وچ حکمت ہے، اوہ ست سر، ست پہاڑین جنہاں تے اوہ عورت بیٹھی ہے۔^{۱۰} لے اوہ ست بادشاہین جنہاں کولوں پنج بادشاہ آچکین پک ہالی وی باقیے لے پک ہالی تک آیا ای نئیں لیکن جڈاں اوہ آسی تاں کجھ عرصہ راہی۔^{۱۱} لے اوہ حیوان جو پہلا ہا پر پک نئیں ہے اوہ آپ وی اٹھواں بادشاہ اُنہاں ستاں بادشاہاں وچوں پک جو ہلاکت اچ ویندا ہے۔^{۱۲} اوہ ۱۰ سینگ جو توں ڈٹھین اوہ ۱۰ بادشاہین جنہاں کؤ ہالی تائیں بادشاہت نئیں ملی پر ایں حیوان دے نال کجھ دیر کیے بادشاہ دی مانند بادشاہت پاسن۔^{۱۳} اُنہاں ساریاں دی پک ای رلے لے اُنہاں ساری قوت دا اختیار اؤں حیوان کؤ دے ڈے۔^{۱۴} اوہ برہ دے خلاف جنگ کریسن پر برہ اُنہاں تے فتح پاسی کیوں جو اوہ خداوندان دا خدائے بادشاہاں دا بادشاہ لے جو اؤندے نال وفادار پئیں اوہ سارے نیکے جئے ہوئے ہوسن۔^{۱۵} فرشتہ میکؤ آکھیا، "جنہاں پانیاں کؤ توں ڈٹھ اؤندے کسی عورت بیٹھی ہا لے اوہ لوگ، اُمتاں، قومائے اہل زبان پئیں۔^{۱۶} لے اوہ ۱۶ سینگ جو توں ڈٹھ پئیں۔ اوہ حیوان اؤں کسی تھوں نفرت کریسن اوہ اؤں کؤ بیارومددگارتے ننگا کر ڈیسن لے اؤں دا گوشت کھا ویسن۔ اؤں کؤ پورے طورے آگ نال ساڑ ڈیسن۔^{۱۷} کیوں جو خدا اُنہاں دے دلاں اچ سٹپسی کہ اوہ اؤندی راتے چلن لے جڈاں تائیں خدا دیاں گالہیں پوریاں نہ تھیوں اوہک جئیں رلے متفق تھی کے اپنی بادشاہی اؤں حیوان کؤ دے ڈیسن۔^{۱۸} اوہ عورت جئیں کؤ ٹساں ڈٹھلے وڈا شہرے جو ٹساں ڈٹھلے جو زمین دے بادشاہاں تے حکومت کریندے۔

¹۔ وَلَٰئِبَآئِہَا شَتَآئِیَاتٌ دَعْوَابُہَا بَعْدَہَا بَعْدَہَا فَرِشَتَہُ کُوْا اَسْمَانِ تَہُوْا اُنْتِہِ اُنْتِہِ اُنْتِہِ کُوْلٌ وَّذَا اَخْتِیَارُہَا۔ اَلْتَّہَ زَمِیْنِ اُنْتِہِ جَلَالُ نَالِ رُوْشِنِہَا۔²۔ اُوہ وڈی آواز نال اُچی آواز نال آدھا پیا ہا کہ وڈا شہر بابل ٹھ پیا، ٹھ پیا اُوہ شیطانان دلتہر ہک طرح دی ناپاک روح۔ ہر طرح دے مکروہ پرندیاں دا اڈا بن گیا۔³۔ کیوں جو اُنڈی حرامکاری دی غضب ناک تہ پی کے ساریاں قوماں ٹھ پئیاتہ زمین دے بادشاہانہ اُن دے نال حرامکاری کیتی تہ دُنیا دے سارے ایں عیش و عشرت دے باعث دولت مند تھی گئے۔⁴۔ وَلَٰئِہَا اَسْمَانِ تَہِکَ بَنَی آواز سُنَی کہ "اے میڈی اُمّت دے لوگو! اُنہاں وچوں نکل آؤ تاں جو اُنہاں دے گناہاں وچ شریک نہ تھیو تا کہ اُنہاں دے غضب نازل نہ تھیوے۔⁵۔ کیونکہ اُن دے گناہ آسمان تک پہنچ گئے تہ اُنڈے بُرے کم خدا کُو یاد آئین۔⁶۔ جیویں ڈوجہاں نال کیتہ اُن دے نال وی کرو تہ اُن دے کماں دا زیادہ بدلہ ڈیو جیویں اُنہاں پیا بہرلیہ اُنہاں دے کولوں دوگنا بھر ڈیو۔⁷۔ اُنہاں اپنہ آپ کُو جلال دُتلتہ عیش و عشرت دی زندگی گزاری اُن وے ای اُن کُو غم تہ عذاب ڈیو۔ اُوہ اپنہ دل اچ آدھ پیے میں ملک دی کار بیٹھی ہاں میں بیوہ نئیں ہاں میں وَل وی غم نہ ڈیکھساں۔⁸۔ ایں واسطہ اُنڈے تہک ای ڈیں اچ بیوں ساریاں آفتاں آسن یعنی موت تہ غم تہ کال اُوہ آگ اچ ساڑکے مٹی کر ڈتی ویسی کیوں جو اُنڈا انصاف کرن آلا خدائے قادر۔⁹۔ اَلْتَّہَ اُنْتِہِ نَالِ حِرَامِکَری تہ عیاشی کرن اَلْتَّہَ زَمِیْنِ دے بادشاہ لگام تھی ویسن جڈاں اُنڈے سڑن دا دھون ڈیکھسن تاں اُن دے کیتہ روسن تہ چھاتی پٹسن۔¹⁰۔ اُوہ اُن تون ڈرے پوئے دُور کھڑے آکھسن اے وڈے شہر بابل اے مطبوط شہر افسوس، افسوس تیبڈی سزا دا ویلہ آہنچیلے۔¹¹۔ اَلْتَّہَ دُنیا دے سارے سوداگر اُنڈے کیتہ روسن کیوں جو اُنڈا مال کوئی نہ خرید کریسی۔¹²۔ اُوہ مال ایہ سونا، چاندی، قیمتی پتھر، موتی، باریک کتانی تہ ارغوانی تہ ریشمی تہ قرمزی کپڑے ہر قسم دیاں خوشبودار لکڑیاں تہ تھی ڈنڈ دی طرح طرح دیاں شتیاں (برتن) تہ بیوں قیمتی لکڑی تہ پیتل تہ لوہے سنگ مرمر دی طرح طرح دی شتیاں۔¹³۔ تہ دارچینی تہ مصالحہ عود تہ عطریہ لبان تہ تہ تیل تہ کنک تہ ڈنگر تہ بھیدان تہ گھوڑے تہ گڈیاں تہ غلام تہ لوگاں دیاں جاناں۔¹⁴۔ اُوہ پھل جنہاں دی تہاکو تلاش پائی اُوہ ویندے رہ گئے، ساری زندگی دی اعلیٰ شاندار شتیاں مٹ گئیں تہ اُوہ پرگز پتہ نہ آسن۔¹⁵۔ اُنہاں شتیاں دے سوداگر جو ایں دے پاروں امیر بن گئے۔ اُن دے عذاب کُو ڈبھ پوئے اُن دے کولوں دُور کھڑے تھی ویسن تہ روسن۔¹⁶۔ اُوہ آکھسن افسوس، افسوس اُوہ وڈا شہر جو سوتی ارغوانی، قرمزی کپڑے پاکتہ موتی جواہرات نال سجیا ہا۔¹⁷۔ کجھ ہی دیر بعد اُنہاں دی اتنی دولت برباد تھی گئی تہ جیڑے ویلہ ناخدا تہ جہاز دے سارے مسافر تہ ملاح تہ جتہ سمندر دا کم کریندے۔¹⁸۔ اُوہ اُچی آواز نال بولن لگ پئے تہ اُنہاں اُنہاں بوبا دھون ڈتھلے آکھیا "وڈے شہر دی طرح بٹیا کپڑا شہر؟"۔¹⁹۔ اُنہاں اپنہ سراں وچ مٹی پائی، روندے ماتم کریندے پوئے ایویں چلائے، افسوس، افسوس! ایں وڈے شہر جیندی دولت نال سمندر دے سارے جہاز اَلْتَّہَ دولت مند تھی گئے کجھ دیر بعد ہی اُچڑ گئے۔²⁰۔ اے آسمان، اے سارے مقدسو، رسولو تہ نبیو! خوش تھیو کیوں جو خدائے انصاف کرکے تہاڈا بدلہ گھن گدلیے۔²¹۔ وَلَٰئِہَا طَاقَتُورُ فَرِشَتَہُ چکی دے پتھر دی مانند پتھر چاکتہ ایہ آکھکے سمندر اچ سٹ ڈتا بابل دا شہر وی ایویں ای زور دے نال سٹا ویسی تہ وَل اُنڈا پتا وی نہ چلیسی۔²²۔ اَلْتَّہَ بِرِیْطُ وَاوَنُ اَلْتَّہَ مُوسِیْفَارِی تہ بانسلی وَاوَنُ اَلْتَّہَ نَرَسَنگَا پھونکن آلیاں دی آواز وَل کڈائیں تیبڈے وچ سُنائی نہ ڈیسی تہ کئیں وی پیشہ دا کاریگر تیبڈے وچ کڈائیں وی نہ لہی سی تہ چکی دی آواز تیبڈے وچ وَل کڈائیں سُنائی نہ ڈیسی۔²³۔ اَلْتَّہَ ڈیوے دی لو وَل تیبڈے وچ نہ چمک سی تہ تیبڈے وچ وَل کڈائیں کوارے گھوٹ دی آواز سُنائی نہ ڈیسی کیوں جو تیبڈے سوداگر زمین دے امیر بن گئے تیبڈی جادوگری نال ساریاں قوماں گمراہ تھی گئیاں۔²⁴۔ اَلْتَّہَ زَمِیْنِ دے سارے مقدس لوگ تہ نبی تہ سارے قتل کیتہ گئے لوگاں دا خون اُنڈے وچ پاتا گیا۔

۱۔ انہاں گالہیں دے بعد میں آسمان تہک وڈی بھیڑ کؤ ایہ آدھ بھٹ شینا ہالیلویا، نجات، جلالت قدرت ساڈے خداوند دی طرفوں پہ۔² اؤں دی قدرت ٹھیکتہ راستیہ اؤں نے کسی دی وڈی عدالت کیتی جئیں نے اپنی حرامکاری دے پاروں زمین کؤ خراب کیتا ہا۔ اؤں نے اپنے پاک لوگاں دے خون دا بدلہ گھن گیدے جو اؤں (کسی) نے واپا ہا۔³ ڈوجھی وار وُل اُنہاں نے ہالیلویا، آکھ "اؤں کسی تھوں ہمیشہ دھوں اُنہدا راہی۔" 24۔⁴ بزرگتہ چار جانداراں نے ٹھکے خدا جو تختہ بیٹھا ہا سجدہ کیت۔ اوہ آدھ پتہن "آمین۔ ہالیلویا!"⁵۔ وُل تخت تھوں آواز آئی ساڈے خدا دی تمجید بھٹ سارے اؤندے خادم بھاویں اوہ عام ہوں یا خاص جو اؤندے تھوں ڈردین۔⁶ وُل میں ہوں سارے لوگاں دیتے زور دے پانی دیتے بجلی دے سخت گرجن دی آواز شنی۔ اوہ بھیڑ آدھی پئی ہا، ہالیلویا، ساڈا قادر مطلق خدا ساریاں تہمیشہ تائیں بادشاہی کریندے۔⁷ آؤ اسان مزے کروں تہ خوشی مناؤں تہ اؤندی تمجید کروں کیوں جو برہ دا ویاہ آپنچیلے تہ اؤندی کوارے اپنے آپ کؤ تیار کر گیدے۔⁸ اؤں کؤ چمکدارتہ صاف قیمتی کپڑے پاون دا اختیار ڈتا گیا تہ ایہ کپڑے پاک لوگاں دے راستبازی دے کماں کؤ ظاہر کریندے۔⁹ فرشتہ میکؤ آکھیا، "مبارکین اوہ جو برے دے ویاہ اچ سڈلے گئیں۔ اؤں نے ایہ وی آکھیا ک "ایہ خدا دیاں سچیاں گالہیں ہن۔" ۱۰۔¹⁰ اؤں کؤ سجدہ کرن کیت اؤندے پیراں اچ ٹھ پیا پر اؤں نے میکؤ آکھیا ایویں نہ کر میں وی تہاڈا تہ تہاڈے خدمت بھراواں وچوں ہاں جو یسوع دی گواہی قائم ہن۔ خدا دی عبادت کرو، یسوع دی گواہی نبوت دی روح۔¹¹ ۱۱۔ وُل میں آسمان کؤ کھلا بولتے اُنہاں ہک چٹ گھوڑے کؤ ڈٹھا۔ اؤں دے جو بیٹھا ہا وفادارتہ سچیلے اوہ ایمانداری دے نال انصافتہ لڑائی کریندے۔¹² اؤندی اکھیاں بھا دے شعلہ دی مانند ہن تہ اؤندے سرے ہوں سارے تاج ہن اُنہاں لکھا لاتھ "کوئی اؤں کؤ نہیں جان دا سولہ اؤندے۔" ۱۳۔ اؤں نے خون اچ تر تھہوئے کپڑے پلتہ بھٹنے کلام خدا اکھواندے۔¹⁴ ۱۴۔ آسمان دیاں فوجاں چٹ گھوڑے چٹ صاف قیمتی کپڑے پاک اؤندے پچھوں پچھوں چلداں ہن۔¹⁵ ۱۵۔ تہ قوماں کؤ مارن کیت اؤندے مُن وچوں تلوار نکل سیتے اوہ لوہے دے عصا نال حکومت کریندے قادر مطلق خدا دے سخت غصہ دی تہ دے حوض اچ انگور کچل سی۔¹⁶ ۱۶۔ اؤندے کپڑیاں تہ اؤندی لتے ایہ لکھا لاتھ "بادشاہاں دا بادشاہ خداوند دا خدا۔" ۱۷۔¹⁷ وُل میں ہک فرشتہ کؤ بیجھتہ کھڑا ڈٹھا تہ اؤں نے وڈی اُچی آواز نال آکھیا سارے اُڑن لے پنکھیو سارے خدا دی وڈی دعوت کیت آؤ۔¹⁸ ۱۸۔ اُساں بادشاہاں دا گوشت، فوجی سرداراں دا گوشت، زور آوراں دا گوشت گھوڑیاں دے اُنہاں دے سواراں دا گوشت اُنہاں ساریاں دا جو بھاویں آزاد ہوں بھاویں غلام، بھاویں چھوٹے ہوں بھاویں وڈے، کھاؤ۔¹⁹ ۱۹۔ میں زمین دے حیواناں تہ بادشاہاں تہ اُنہاں دی فوجاں کؤ آپس دے گھوڑے سوارتہ اؤندی فوج نال جنگ کریندے بھٹ ڈٹھا۔²⁰ ۲۰۔ تہ حیواناں تہ اؤندے نال اوہ کؤڑا نبی پکڑیج گئے جئیں نے اؤندے سامنے ایہو جٹ نشان ڈکھلے جیندے نال اؤں نے حیوان دا ٹھپا گھن آلیاں تہ اؤندے بتاں دی عبادت کرن آلیاں کؤ گمراہ کیتا ہا اوہ ڈوچیں بھا دی جھیل اچ جیوندے سٹ گئے جو گندھک نال بلدیے۔²¹ ۲۱۔ تہ باقی اؤں گھوڑے دے سوار دی تلوار نال جو اؤندے مُن وچوں نکلدی ہا مارے گئے پکھی اُنہاں دے گوشت نال رج گئے۔

^۱۔ وَل میں آسمان تھوں پک بٹ فرشتہ کُو لاندے ہوئے ڈٹھا جیندے تھ۔ اِج ڈُونگے تُوئے دی کُنجی تہ تھ۔ اِج سنگلی ہا۔^۲ اُوئے اُڑدھا جیڑا ک پُرانا سَپ یعنی شیطان تے ابلیس کُو پکڑکے ہزار سال کیت بادھ چھوڑے۔^۳ اُوں کُو ڈُونگے تُوئے وچ سَٹ کے بند کر ڈتا لے اُوندے تھ ہا لا ڈتا تان جو ہزار سال جڈاں تائیں پورے نہ تھی وِجن وَل قوماں کُو گمراہ نہ کرے۔ ایندے بعد ضرورے کہ تھوڑی دیر کیت کھولا ونج۔^۴ وَل میں تخت ڈٹھتے جیڑے اُنہا تے بیٹھ بوجھن عدالت اُنہاں دے سپرد کیتی گئی تے اُنہاں دیاں رُحان کُو وی ڈٹھا جنہاں دے سر یسوع دی گواہی ڈیون تے خدا دے کلام دے پاروں کٹ گئیں نہ اُنہاں تے حیوان دی عبادت کیتی ہا نہ اُوندے بت تے نہی اُوندا تھ ہا اپنہ متھتے اپنہ تھاتے لوایا ہا اوہ زندہ تھی کے مسیح دے نال بادشاہی کریندے رہے۔^۵ باقی مُردے زندہ نہ کیت گئے جڈاں تائیں ہزار سال پورے نہ تھی گئے۔ اپہ پہلی قیامت ہے۔^۶ مبارکتے پاک شخص اوہ جو پہلی قیامت اِج شریک تھیوے ایو جئے لوگاں تے ڈوجھی موت دا کُوئی اختیار نہیں اوہ خداتے مسیح دے کاہن ہوسن تے اُوندے نال ہزار سال تک بادشاہی کریسن۔^۷ جڈاں ہزار سال پورے تھی ویسن تان شیطان قید وچوں آزاد کیتا ویسی۔^۸ لے اوہ زمین دیاں چاراں پاسوں قوماں یعنی جُوج ماجوج کُو لڑائی کیت کٹھا کریسی اوہ ابویں ہوسن جیویں سمندر دی ریت۔^۹ اوہ ساریاں قوماں زمین تے پھیل گئیں تے اُنہاں تے پاک لوگاں دے لشکر گامتے پیارے شہر کُو گھیر گدے، پر آسمان تھوں بھا نازل تھئی تے اُنہاں کُو ساڑ چھوڑے۔^{۱۰} شیطان جنیں اُنہاں کُو دھوکا ڈتا ہا بھا دی بلدی ہوئی جھیل اِج سَٹ ڈتا جتھاں اوہ حیوان تے کُوڑا نبی سَٹ گئے۔ اوہ ڈیں رات ہمیشہ اُوں عذاب وچ رہسن۔^{۱۱} وَل میں پک وڈا چٹا تخت لے جیڑا اُوندے بیٹھا ہا ڈٹھا۔ آسمان تے زمین اُوندے حضور تھوں دھروک گئے اُنہاں کُو کتھائیں وی جاہ نہ ملی۔^{۱۲} میں نکتے وڈے مُردیاں کُو اُوں دے سامنے کھڑے ڈٹھا لے کتاباں کھولیاں گئیاں۔ کتاب حیات۔ کتاباں دے مطابق مُردیاں دا انصاف کیتا گیا جو کجھ اُنہاں تے کیتا ہا۔^{۱۳} تے سمندر تے وی اپنہ مُردے ڈے تے، موت تے عالم ارواح تے وی اپنہ اندر دے مُردے ڈے تے، اُنہاں دا انصاف اُنہاں دے کماں دے مطابق کیتا گیا۔^{۱۴} موت تے عالم ارواح بھا دی جھیل اِج سَٹ گئے اپہ بھا دی جھیل ڈوجھی موت ہے۔^{۱۵} اگر کئیں دا ناں کتاب حیات اِج نہ ملیا اُوں کُو وی بھا دی جھیل اِج سَٹیا گیا۔

^۱۔ وُل میں یک نویں آسمان تہوں زمین کُو ڈٹھا کیونکہ پہلے آسمان تہ زمین ختم تھی گئیں۔ لَہ سمندر وی ختم تھی گیا ہا۔^۲ میں خدا دی طرفوں آسمان تھوں یک پاک شہر نویں یروشلم کُو ڈٹھا اوہ ایویں سجا ہوا ہا جیویں کُو اُر ایہ آپ کو گھوٹ کیت تیار کریندی۔^۳ میں تخت تھوں وڈی آوز سُنی ڈیکھو! خدا دی حضوری انساناں دے نال پست اوہ اُنہاں دے نال رابسی۔ اوہ اُوندے لوگ پوسن تہ خدا آپ اُنہاں دے نال رابسی لَہ اوہ اُنہاں دا خدا ہوسی۔^۴ اوہ اُنہاں دی اکھیاں دے پنجو پونجھ ڈیسے وُل موت نہ رابسی، نہ غم، نہ رونلے نہ درد، پُرانی سُئیاں ویندیاں ریاں۔^۵ اوہ جو تختہ بیٹھا ہا اُوندے آکھیا "ڈیکھو! میں سارا کجھ نواں بنا ڈینا ہاں اُوندے آکھیا، ایہ گالہیں لکھ گھن کیونکہ ایہ گالہیں سچے برحق ہن۔"^۶ اُوندے میکُو آکھیا "ایہ گالہیں تھی گئیں" الفلے اومیکا میں ہاں یعنی میں اُولے آخر ہاں جیڑا پیاسا ہوئے اُوں کُوں حیاتی دے چشمیاں توں مفت پیوں کُو ڈیساں۔^۷ جیڑا غالب آسی اوہ ایہ میراث پاسی میں اُندا خدا ہوساں لَہ اوہ میڈا پُتر ہوسی۔^۸ لیکن بزدل تہ ایمان تہ گھنہ لوگ تہ خونی تہ حرامکار تہ جادوگر تہ بت پرست تہ سارے کُڑیاں دا ٹھکانہ گندھک نال بلدی ہوئی بھا دی جھیل ہوسی ایہو ڈوجھی موت۔^۹ ستان فرشتیاں وچوں یک میڈے کول آیا جیندے کول ست پیللہن جو کہ ست آفتان نال بھرے ہوئے تہ اُوندے آکھیا "انہاں آ" میں تیکُو کُوار یعنی بُرے دی ڈال ڈکھاواں۔^{۱۰} وُل اوہ میکُوں رُوح اچ یک وڈے اُچ پھاڑ تہ گھن گیا۔ اُنہاں اُوندے میکُو پاک یروشلم کُو خدا دے کولوں آسمان تھوں اُتر دے پوٹ ڈکھایا۔^{۱۱} یروشلم شہر وچ خدا دا جلال ہا لَہ اُوندی چمک قیمتی پتھر یعنی یشب دی کار ہائی جو کہ بلور دی کار صاف تہ شفاف ہا۔^{۱۲} اُوندی یک پیوں وڈی کندھ ہائی جیندے بارہ بوئے ہن تہ اُنہاں تہ بارہ فرشتہ ہن تہ اُنہاں بویا تہ بنی اسرائیل دے بارہ قبیلیاں دے نال لکھ ہوئے ہن۔^{۱۳} مشرق دے پاس تہ بوئے، شمال دے پاس تہ بوئے، جنوب دے تہ بوئے مغرب دے تہ بوئے ہن۔^{۱۴} اُوں شہر دی کندھ دیاں بارہ بنیاداں ہن تہ اُنہاں تہ بُرے دے بارہ رسولان دے ناں ہن۔^{۱۵} اوہ جیڑا میڈے نال گالہیں کریندا پیا ہا اُوندے کول شہر دے بویاں کُوتے اُوں کندھ کُو ناہن کیت سوئے دا گز ہا۔^{۱۶} اوہ شہر جیڑا مربع دی کار ہا جڈاں اُوں کُو ناہا گیا تاں اُوندی لمبائی، چوڑائی تہ اونچائی برابر ہا۔ جڈاں اُوں شہر کُو ناہا گیا تاں بارہزار فرلانگ نکلا۔^{۱۷} اُوندے اُوں کندھ کُو وی ناہا جیندی موٹائی یک سو چوالہی پتھ (۲۱۶ فٹ) ہا جو آدمیاں دی پیمائش دے مطابق (جو کہ فرشتیاں دی پیمائش دے برابر ہائی) تاں ایہ یک سو چوالہی پتھ نکلا۔^{۱۸} اُوں شہر دی تعمیر یشب تہ کیتی گئی ہا اوہ شہر خالص سوئے دی کار تہ صاف شفاف شیشہ دی کار ہا۔^{۱۹} اُوں کندھ دی بنیاداں وچ ہر طرح دا قیمتی پتھر لایا گیا ہا۔ پہلی بنیاد یشب دی کار ہا، ڈوجھی نیلم دی، تریجھی سلیمانی پتھر دی، چوتھی زمرد۔^{۲۰} پنجویں عقیق دی، چھویں لعل دی، ستویں سنبرے پتھر، اٹھویں فیروز، نویں زبرجد، دسویں یمنی دی، گیارہویں زرقون دی تہ بارہویں یاقوت دی۔^{۲۱} بارہ بوئے بارہ موتیاں دے ہن تہ ہر بویا یک موتی دا ہا لَہ ایں شہر دیاں گلیاں خالص سوئے دیاں ہن جو شفاف شیشہ دی کار چمک دیاں پیاں ہن۔^{۲۲} میں ایں شہر اچ کوئی پیکل نہ ڈٹھی کیونکہ خدا جو بادشاہت کریندے ایں دا بُرے ایں دی پیکل۔^{۲۳} اُنہاں نہ سیجھ دی تہ نہ چند دی ضرورت ہائی کیونکہ خدا دا جلال اُنہاں چمکدا ہا۔^{۲۴} قوماں اُوں شہر دی روشنی اچ جلسن۔ زمین دے بادشاہ شان وشوکت دا سامان گھن آسن۔^{۲۵} ایں شہر دے بوئے بند نہ تھی سن لَہ اُنہاں رات نہ ہوسی۔^{۲۶} لوگ قوماں دی عزت تہ شان وشوکت کُو گھن کے ایں شہر اچ آسن۔^{۲۷} ہر اُوندے وچ کوئی ناہاک شستہر طرح دے شرمناک کم کرن آلا، یا دھوک باز داخل نہ تھی سی بلکہ صرف اوہ داخل تھی سن جنہاں دے ناں بُرے دی کتاب حیات وچ مل سن۔

¹۔ جیڑے ویلے فرشتہ میکؤ حیاتی دے پانی دا دریا ڈکھایا، پانی بلور دی کار صاف ہا۔ ایہ خداتہ بُرہ دے تخت وچوں واپندا پیا ہا۔² شہر دی سڑک دے وچ جیندے ڈوہاں پاسہ دریا واپندا ہا لہہ حیاتی دا درخت ہا جیندے وچ بارہ طرح دے پھل لگدے ہن جو بارہ مہینہ لگے رابندے ہن۔ ایہ درخت دے پتے لوگاں کیتے شفا دا کم کریندے ہن۔³ اُنہاں لعنت نہوسی کیوں جو خداتہ بُرہ دا تخت شہر اچ ہوسی، لہہ خادم اؤندی خدمت کریسن۔⁴ اوہ اؤندا مُنہ ڈیکھسن لہہ اؤندا ناں اُنہاں دے متہیاتہ ہوسی۔⁵ اُنہاں رات نہوسی، اُنہاں کؤ ڈیوے سبجہ دی روشنی دی ضرورت نہوسی، کیونکہ خداوند خدا آپ اُنہاں دے روشنی سٹیسی۔ اؤں دی سلطنت ہمیشہ ہمیشہ تک رابسی۔⁶ فرشتہ میکؤ آکھیا، ایہ الفاظ سچتہ اعتماد دے قابل ہن کہ خداوند جو نبیاں دی روح دا خدایہ۔ ایہ فرشتہ کؤ خادماں کؤ ڈکھاوے کیتے بھیجیا ہا کہ کیا کجھ جلدی تھیون آلیے۔⁷ ڈیکھ! میں جلد آؤں آلا ہاں، مبارکے اوہ جو ایہ کتاب دی نبوت دیاں گالہیں تہ عمل کریندے۔⁸ میں یوحنا کلہا ہاں جئیں ایہ گالہیں ڈٹھیا تہ سُنیا ہن۔ جیڑے ویلے میں ڈٹھاتے سُنیا ناں اؤں فرشتہ دے پیراں وچ ڈھکے سجدہ کیتا جئیں میکؤں ایہ گالہیں ڈکھایاں ہن۔⁹ اؤں میکؤ آکھیا، "ایویں نہ کرو، کیوں کہ میں وی تہاڈی طرح، تہاڈے بھراواں تہ نبیاں دی طرح ہم خدمت ہاں لہہ اُنہاں ساریاں دی طرح جو اؤں کلام دی تابعداری کریندے ہن۔ خدا دی پرستش کرو!"¹⁰۔ اؤں میکؤ آکھیا، "ایہ کتاب دی نبوت دی گالہیں تہ تھپا نہ لا ایہ کیتے جو ویلے نیڑے۔" ¹¹۔ "اوہ جیڑا ناراستی، اوہ نارستی کریندا ونج، جو پاکے اوہ پاک ای تھیندا ونج۔"¹²۔ ڈیکھو! میں چھیتی آؤں آلا ہاں، لہہ ساریاں کؤ اُنہاں دے کماں دے موافق ڈیون کیتے اجر میڈے کولے۔¹³ میں الفلتہ اومیکا اوّل وَاخر ابتدا وانتہا ہاں۔¹⁴ مبارک ہن اوہ جنہاں تہ ایہ کپڑے دھوئیں اوہ حیاتی دے درخت تھوں کھاوے دا اختیار پاسن تہ اُنہاں ہویاں وچوں لنگھ وپسن۔¹⁵ کتہ، حرامکار، جادوگر، خونی، بت پرست، ہرک کؤڑی گالہ دا پسند کرن آلاتہ اُنہاں تہ عمل کرن آلا باہر رابسی۔¹⁶ میں یسوع تہ اپنا فرشتہ کلیسیاواں دے کول ایہ گالہ دی تصدیق کیتے گھلایا ہا جو میں داؤد دی اصل ونسل توتہ سویر دا چمکدا ستارہاں۔¹⁷ رُحہ کوار آدھن، "آ!" تُو جو سُندا ہئیں آکھ، "آ!" جو پیاسلے آوے، لہہ جو خواہش کریندے اؤں کؤ زندگی دا پانی مفت ڈتا وپسی۔¹⁸ ایہ کتاب دی نبوت دیاں گالہیں سُنن لہہ دی تصدیق کریندا ہاں جو اگر کؤئی ایہ کتاب اچ ودھیندے ناں خدا ایہ کتاب وچ لکھیاں ہویاں ساریاں آفتاں اؤں دے آسن۔¹⁹ اگر کؤئی ایہ نبوت دی کتاب وچوں کجھ کڈھ چھوڑے ناں خدا اؤں دا حصہ حیاتی دے درخت اچوتہ پاک شہر اچوں کڈھ چھوڑیسی جئیں دا ذکر ایہ کتاب وچ کیتا گیلے۔²⁰ جو اُنہاں گالہیں دی گواہی ڈیندے آکھسی "میں چھیتی آؤں آلا ہاں! آمین! یسوع مسیح آ!"۔²¹ تہاڈے ساریاں تہ خداوند یسوع دا فضل تھیندا رابوے۔ (آمین)۔